

Rüdiger Eichholz (kunordiganto, †)

**Perkomputora Termino-Kolekto
(Pekoteko)**

1985-1994

ĉ. 3700 nocioj-kompleksoj

Enhave senŝanĝa represo 2006

1

{U1} 511.136
 {T1}
 {eo1} ekonomik/o *a
 {de1} Ökonomik f *a
 {de2} Nationalökonomie f *a
 {de3} Volkswirtschaftslehre f *a
 {de4} Wirtschaftskunde f *ĉ
 {de5} Wirtschaftswissenschaft f *ĉ
 {en1} economics *a*c*e
 {en2} political economy *a*e
 {fr1} économie f *a
 {fr2} économie politique f *a
 {ja1} keizaigaku *a

Teorio kaj scienco pri la meĥanismoj reguligantaj la produktadon k distribuadon de la riĉaĵoj: *kapitalista, komunista ~o.* *b

La scienco, kies tasko estas priskribi, klarigi kaj apliki la leĝojn aŭ laŭleĝecojn, kiuj ekzistas en la interligoj inter la diversaj ekonomiaj fenomenoj. Ĉi-rilate oni parolas pri priskriba, teoria kaj aplikata ~o. *c

(konsiderata kiel singulara nocio:) La scienco, kiu traktas la produktadon, distribuadon kaj konsumadon de varoj kaj servoj, aŭ la materian bonfarton de la homaro. *d laŭ *e

Socia scienco kiu studas la produktadon, distribuon, kaj konsumon de komercaĵoj. *a laŭ *f (94-01-12)

Fon: *a ys; *b PIV; *c IKEV#856; *ĉ Wah; *d ej; *e Rand; *f W3;

93/ys-001 -

Rim: ys (93-06-24): En la naskiĝlando de la scienco, ĝi estis "politika ekonomio", distinge de la ekonomio tutsimpla, signifanta privatan mastrumon. La Termino estis importita en Francion kaj Germanion. En tiu ĉi, "nacia ekonomio" populariĝis poste. Fine de la lasta jarcento, "ekonomiko" komencis komuniĝi. Al tio kontribuis Marshall. La implico estas ke la fako akiris objektivan sciencecon post la frua stadio en kiu ĝi estis arsenalo de politikaj rimedoj. "Politika ekonomio" estas uzata ankoraŭ iufoje, kiel "Journal of political economy", de la universitato de Ĉikago. Francio estas escepto, retenante la terminon "ekonomio"; la termino "ekonomiko" ne tute estas ekster uzo, kiel en *l'Économique*, traduko de *Economics* de Samuelson (Armand Colin).

ej (93-08-03): Laŭ *b*c*e {eo1} estas scienco pri la ekonomio en iu ajn regiono, ĝi do estas pli vasta nocio ol la terminoj {de2} kaj {de3} indikas.

{en2} Havas 4 diversajn signifojn, el kiuj nur la kvara taŭgas por la nocio de tiu ĉi komplekso. «1993-08-03»

2

{U1} 511.136
 {T1}

{eo1} kvot/o *a
 {eo2} procent/o *b
 {eo3} raci/o *c
 {eo4} frakci/o *d
 {de1} Rate f *a
 {de2} Quote f *e
 {en1} rate *a
 {fr1} taux m *a
 {ja1} ritu *a

3.a. Fiksita rilato (kiel de kvanto, monsumo, aŭ grado) inter du aĵoj. 4.a. Kvanto, monsumo, aŭ grado de io mezurita per unuo de io alia (kiel tempo): "je la ~ de 60 mejloj por horo", "naskiĝ~o de 40 por milo de loĝantaro", "la ~o de l' profito de l' firmao", "~o de amortizo" b. Sumo de pago aŭ kostoj bazita sur iu alia sumo: "~o de interezo por jaro". *a laŭ *f (numero kaj litero laŭ tiu ĉi)

Fon: *a ys; *b EBU, 1993-09p2 kaj aliloke (pri interezo); *c EBU, 1993-06p3 (l'Produktado estas la racio de produktado al laborhoroj.); *d EBU, 1993-09p4 kaj aliloke (frakcio de senlaboreco); *e Der Spiegel, 1994/7p82 (l'Die Quote der Arbeitslosen steigt deutlich an.); *f Webster 3

93/ys-002 -

Rim: ys (93-06-24): EBU uzas "procento" (por kvoto de interezo), "frakcio de senlaboreco" ktp; devas ekzisti unusola ekvivalento. "Kvoto" ne estas vaste uzata sed la malplej malbona kandidato, trovata en PIV. Ekzemploj: La senlaboreca kvoto en Francio estas 10,6 %. - [Andy Künzli?] La mondo en marto, Monato, 1993 05p10 malaltiĝis krimo-kvoto je 13 %. - Gubbins, Monato, 1993 08p15

... - en la evolulandoj, 35 % konas aliajn esperantistajn fakulojn. / - en la kapitalismaj landoj, nur 5 % ! / Tiel la "kvoto de izoliteco" de la esperantistaj fakuloj pri konstruado estas duoble pli alta en kapitalismaj landoj ol en la evolu-landoj. - J. P. Cancel/ Helpis por esperantigo E. Ludwig, TAKE JARCENTO 21 - LA DOMO, 1993 09p7

ej (93-10-09): Dezirinda estus pli preciza fontindiko. Al mi ne plaĉas "kvoto", ĉar en la Germana oni uzas "quotieren" kun la signifo "konigi prezon", do "kvoto" laŭ mi devus signifi: "prezo-konigo".

ys (94-01-20): Ankaŭ la angla "quote" havas sencon kiun ej donas al la germana. Ni ne devas sekvi etnolingvajn uzojn senkritike, precipe pri vorto kun variaj sencoj laŭ aparta lingvo, kiel tiu ĉi. La uzo kiun mi donas al "kvoto" estas laŭ PIV, kaj aŭtenta. ^E

3

^E

{U1} 330.18
 {T1}
 {eo1} makro'ekonomik/o *a*b
 {de1} Makroökonomie f *d
 {en1} macroeconomics *a

2

{fr1} macro-économie *f**c
{ja1} makurokeizaigaku *a
Studado de la ekonomia sistemo kiel tuto, speciale rilate al ĝia ĝenerala nivelo de produktado kaj enspezado, kaj la rilatoj inter sektoroj de la ekonomio. (94-01-24) Kp mikroekonomiko. *b
Fon: *a ys; *b IKEV#1548; *c Teulon; *d Hamblock

93/ys-003 -

Rim: ei: (93-10-09) Kial vi ne donis la difinon el IKEF, se tiu estis bona?

4

{U1} 330.1
{T1}
{eo1} agregat*/o *a
{de1} Agregat *n**c
{de2} volkswirtschaftliche Gesamtgröße *n**c
{en1} aggregate *a
{fr1} agrégat *m**c
{ja1} sooryoo *a

Totalo enhavanta ĉiujn elementojn aŭ individuojn en certa kategorio aŭ grupo de kategorioj en iu ekonomio. Kp ĝia alia senco: ensemblo de matematikaj elementoj havantaj iun proprecon komune: \setminus agregato de racionalaj nombroj*i*. *b

La agregato, aŭ makroekonomia kvanto, estas konceptita kiel la sumo de individuaj kvantoj laŭ la metodologia individuismo. *a

Fon: *a ys; *b Webster 3; *c Hamblock

93/ys-004 -

Rim:

5

{U1} 330.1
{T1}
{eo1} ĝeneral/a ekvilibro/o *a
{de1} allgemeines wirtschaftliches Gleichgewicht *n**c
{en1} general equilibrium *a
{fr1} équilibre général *m**a
{ja1} ippan kinkoo *a

Samtempa ekvilibro por ĉiuj ekonomiaj variabloj. *b

Ekonomia ekvilibro sur merkato indikas ke propono kaj postulo egalas. Krom ĉi tiu parta ekzistas la ĝenerala ~o, pri kiu estas parolo kiam en la tuta nacia ekonomio estas ekvilibraj rilatoj inter la diversaj var- kaj monfluo*j*. *c

Fon: *a ys; *b Webster 3; *c IKEV#850

93/ys-005 -

Rim: ys (94-05-28): La ĝenerala ekvilibro estas priskribita per serio da simultanaj ekvacioj montrantaj egalecon de la propono kaj la postulo de ĉiu varo kiu estas funkcio de prezoj de ĉiuj varoj. ^E

6

{U1} 330.1
{T1}
{eo1} soci/a kont/ad/o *a
{de1} volkswirtschaftliche Gesamtrechnung *f**c
{de2} nationale Buchführung *f**c
{en1} social accounting *b
{fr1} comptabilité nationale *f**c
{ja1} syakai kaikei *a

Unu el la metodoj de l' ekonomiko kiu analizas ekonomion, plej ofte nacian, kiel agregaton de kontado, aŭ librotenado, de ĉiuj ekonomiaj subjektoj en tiu, forigante duoblan kalkulon, nome eliminante debetojn kaj kreditojn ene de tiu; ofte dirata "naci-ekonomia kalkulo". *a

Fon: *a ys; *b Hicks, Social framework; *c Hamblock

93/ys-006 -

Rim:

7

{U1} 330.1
{T1}
{eo1} brutt/a naci/a produkt/o *a*c
{eo2} mal'net/a naci/a produkt/o *b ^R
{de1} Bruttosozialprodukt *n**b
{en1} gross national product
{fr1} produit national brut *m*
{ja1} kokumin soo_seisan *a

La totala valoro de varoj kaj servoj faritaj en nacio dum difinita periodo, ekz. jaro, ankaŭ inkluzivanta la totalon de elspezoj fare de konsumantoj kaj registaro plus la bruttan privatan investaron. *c

Fon: *a ys; *b EBU; *c IKEV#1199

89/pb-1336 -

Rim: ei: (93-10-09) Duoblaj konsonantoj en vortradiko laŭ mi estas evitendaj.

8

{U1} 330.1
{T1}
{eo1} net/a naci/a produkt/o *a*b
{de1} Nettosozialprodukt *n**b
{en1} net national product *a
{fr1} produit national net *m**a
{ja1} kokumin zyun_seisan *a

Brutta nacia produkto minus amortizo.

Egalas al la nacia enspezo. *a

Fon: *a ys; *b IKEV#1715

93/ys-008 -

Rim:

9

{U1} 330.1
{T1}

{eo1} brutt/a en'land/a produkt/o *a
 {de1} Bruttoinlandprodukt *n* *b
 {en1} gross domestic product *a
 {fr1}
 {ja1} kokunai soo_seisan *a
 Brutta nacia produkto minus enspezo de l' rezidantoj el ilia bonhavo eksterlanda. *a
 → tut/a en'land/a produkt/ad/o 89/pb-1335.

Fon: *a ys; *b Hamblock

89/pb-1335 -

Rim:

10

{U1} 330.1
 {T1}
 {eo1} naci/a en'spez/o *a
 {eo2} naci/a en'spez/ar/o *b ^R
 {de1} Volkseinkommen *n* *c
 {en1} national income *a
 {fr1} revenu national *m* *b
 {ja1} kokumin syotoku *a
 La valoro de ĉiuj varoj kaj servoj produktitaj dum difinita periodo (jaro) inkluzive de importo, reduktitaj per la kostoj de produktado kaj importado. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#1699; *c Hamblock

93/ys-010 -

Rim: ys (1993-06-28): {eo2} evitinda ĉar superflua kaj nesimetria al "nacia produkto".

ei (1993-08-03): Mi ne konsentas. Laŭ mi {eo1} pensigas pri la tuta enspezo, kiun nacio (= Ŝtato) havas (pere de impostoj), dum {eo2} pensigas pri la sumo de la multaj enspezoj de la civitanoj de iu Ŝtato, kion esprimas la difino. Mi preferus establi simetrian per tio, ke oni uzu en **93/ys-007** ĝis 009 "produktaro" anstataŭ "produkto". «1993-08-03»

ys (1994-01-31): Termino ne estas difino. Oni observu internacian uzadon. "Nacio" kaj "Ŝtato" diferencas: la unua signifas popolon, kaj la dua, politikan aparaton.

La nocio de ei estas fremda al la terminologio de ekonomikistoj; en teoria ekonomiko, "nacia" kaj "socia" estas plejparte interŝanĝeblaj.

"Enspezo", "produkto" ktp estas nenombreblaj substantivoj en tiu ĉi okazo, kaj uzataj kiel abstraktaj, kiel la alrespondaj anglaj vortoj: la sufikso -ar/o estas superflua. La ekonomiko estas angla scienco kun kontribuoj nordeŭropaj post forpaso de Walras kaj de la viena skolo, kaj internacia nomenklaturado pli bone devus baziĝi sur la angla.

11

{U1} 330.1
 {T1}
 {eo1} konsum/o *a
 {eo2} konsum/ad/o *b ^R

{de1} Verbrauch *m* *b
 {de2} Konsum *m* *b ^R
 {en1} consumption *b
 {fr1} consommation *f* *b
 {ja1} syoohi *a

Kontentigo de bezonoj akompanata de foruzo de aĵoj kaj servoj. En ~o ĉiuj produktivaj faroj trovas sian finan celon. La parto kiun la konsumanto povas akiri al si en la totala ~o dependas ne nur de liaj bezonoj, sed speciale de la kiomeco de liaj enspezoj. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#518

93/ys-011 -

Rim:

12

{U1} 330.1
 {T1}
 {eo1} konsum/em/o *a
 {de1} Konsumbereitschaft *f* *e
 {de2} Konsumneigung *f* *e
 {en1} propensity to consume *b
 {fr1} propension à consommer *f* *c*d
 {ja1} syoohi seikoo *a

Proporcio de l' parto de l' enspezo de individuo, aŭ de l' agregato de individuoj, kiun tiu elspezas por konsumo, al la totala enspezo, kies funkcio ĝi estas. *a

Fon: *a ys; *b Keynes, General theory, 90; *c Teulon; *d Robert, s.v. "propension"; *e Hamblock

93/ys-012 -

Rim:

13

{U1} 330.1
 {T1}
 {eo1} ŝpar/o *a
 {de1} Ersparung *f* *a
 {de2} Ersparnis *f* *a*c*d*e
 {de3} Ersparne *n* *b
 {de4} Sparen *n* *e
 {en1} saving *a*f
 {en2} savings *a ^R
 {fr1} épargne *f* *a
 {nl1} besparing *f* *c
 {ja1} tyotiku *a

Enspezo de individuo minus konsumo, do funkcio de tiu ĉi. Kp.: ŝpar-bon_hav/o (89/pb-1384) *a

Fon: *a ys; *b Wah[ej]; *c Martinus; *d Vahlen (Ersparnis: Differenz zwischen verfügbaren Einkommen und Konsum, die in den Einkommensverwendungskonten der Bundesrepublik Deutschland dargestellt wird.); *e HdWW (...die Definition des Sparens als Nichtkonsum von Einkommen...); *f Samuelson

93/ys-013 -

Rim: ys (93-06-24): La komunuza angla formo estas

en pluralo, sed en ekonomiko la singularo estas kutima.

ei (93-10-09): La terminoj {de1} kaj {de2} ŝajnas al mi nekutimaj.

ys (94-06-09): Mi neniam vidis {de3} uzata en ekonomikaj libroj. La koncepto ne estas pri akumulita sumo sed pri ago. Tio estas kial ekonomikistoj diras angle "saving" kaj ne "savings". Mi retiras {de1}, kiu estas pli rara ol kutima kaj aldonas {de4}.

14

{U1} 330.1
{T1}
{eo1} ŝpar/em/o *a
{de1} Sparsamkeit *f* *c
{en1} propensity to save *b
{fr1} propension à épargner *f* *e
{ja1} tyotiku seikoo *a

Proporcio de ŝparo al totala enspezo. *a
Fon: *a ys; *b Keynes, General theory, 65; *c Wahei

93/ys-014 -

Rim:

15

{U1} 330.1
{T1}
{eo1} invest/o *a
{de1} Investition *f* *a
{en1} investment *a
{fr1} investissement *m* *a
{ja1} toosi *a;

Formado de nova kapitalo (kp. sinonimo angla: \capital formation\i). *a

Fon: *a ys

93/ys-015 -

Rim: ys (94-06-01): 89/pb-1239 "invest/ad/o" estas en la borsa senco (UKD336.7) kaj diferencas de tiu ĉi.

16

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} analiz/o en'met/o-el'met/o *a
{eo2} en'met-el'met-analiz/o b*
{de1} volkswirtschaftliche Verflechtungsmatrix *f* *d
{en1} input-output analysis *a
{fr1} tableau d'entrées et sorties *m* *c
{ja1} tōnyuu-sansyutu bunseki *a

Analizo de cirkulado de varoj per tabelo montranta aĉetadon kaj vendadon de ĉiuj industriaj sektoroj, en kiu la vertikalaj kolumnoj montras aĉetadon (enmeton) kaj la horizontalaj, vendadon (elmeton); la lasta vertikala kolumno montras aĉetadon de l' konsumantoj (mastrumoj). *a

Fon: *a ys; *b ei; *c Teulon; *d Hamblock

93/ys-016 -

Rim:

17

{U1} 336.741.2
{T1}
{eo1} prefer/o de likid/ec/o *a
{eo2} prefer/o por likid/ec/o *b ^R
{de1} Liquiditätspräferenz *f* *b
{en1} liquidity preference *b*c
{fr1} préférence accordée aux liquidité *f* *b
{ja1} ryūdōsei senkō *a

Emo konservi parton de la enspezoj kiun oni ne tuj konsumas en la formo de kasstoko (moneroj, bankbiletoj) aŭ kreditaj saldoj ĉe bankoj, preferante ĉi tion al investado en havaĵoj kiuj havigas enspezojn. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#1507; *c Keynes, General theory, p. 166

93/ys-017 -

Rim: ^E

18

{U1} 336.74
{T1}
{eo1} mon/a stok/o *a*b
{eo2} mon-proviz/o *c
{de1} Geldmenge *f* *e
{de2} Geldangebot *n* *e
{en1} money supply *a
{fr1} masse monétaire *f* *d
{ja1} kahei kyōkyūryō *a

Amaso de mono ekzistanta en socio, inkluzivanta kontantan monon kaj depono ĉe bankoj retirebla kontraŭ postulo (M1) kaj ŝpar-deponon (M2), fojfoje ankaŭ certifikatojn de depono (M3, laŭ kelkaj). *a

Fon: *a ys; *b EBU; *c ei; *d Teulon; *e Hamblock

93/ys-018 -

Rim:

19

{U1} 336.748
{T1}
{eo1} inflaci/o *a*b
{de1} Inflation *f* *a
{en1} inflation *a
{fr1} inflation *f* *a
{ja1} inhureesyon *a
{ja2} inhure *a
{ja3} tuuka bootyoo *a

Kondiĉo en kiu la aĉetpovo (enspezoj esprimitaj en mono) estas neproporcie pli granda ol la kvanto da disponeblaj varoj kaj servoj tiel ke la valoro de la mono malpliigas. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#1316

89/pb-1165 -

Rim: ys (1993-06-24): {ja1} devenas de la angla, {ja2} ties mallongigo.

20

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} teori/o de determin/o de l' en'spez/o *a
{de1}
{en1} theory of income determination *b
{fr1}
{ja1} syotoku kettei riron *a

Makroekonomika teorio pri tio kiamaniere la nacia enspezo, kiu estas la plej bona indico de l' nivelo de ekonomiaj agadoj de socio, estas determinata, precipe la kejnisa modelo de ŝparo kaj investo. *a

Fon: *a ys; *b Samuelson, chapter 11;

93/ys-020 -

Rim:

21

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} kurb/o I-Ŝ *a
{de1}
{en1} I-S curve *a
{fr1} Kp.: modèle IL-LM *m* *b
{ja1} I-S kyokusen *a ^R

investado kaj ŝparado kiel la determinantoj de l' enspezo. ==> teorio de determino de l' enspezo, kurbo L-M *a

Fon: *a ys; *b Teulon

93/ys-021 -

Rim:

22

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} kurb/o L-M *a
{de1}
{en1} L-M curve *a
{fr1}
{ja1} L-M kyokusen *a ^R

Kurbo de la funkcio kun la kvoto de interezo sur la absciso kaj la agregata enspezo sur la ordinato surbaze de la prefero de likideco kaj la mona stoko. ==> teorio de determino de l' enspezo, kurbo I-S *a

Fon: *a ys

93/ys-022 -

Rim:

23

{U1} 331.1
{T1}
{eo1} plen/a dung/o *a
{eo2} plen/a dung/it/eco *b
{de1} Vollbeschäftigung *f* *b
{en1} full employment *a
{fr1} plein emploi *m* *b
{ja1} kanzen koyô *a ^R

Stato en kiu ĉiuj rimedoj de produktado, precipe laboro, estas utiligataj, "manko de 'nevolonta nedungiteco', la egaleco de l' reala salajro al la margena malutileco de l' dungiteco" (Keynes, General theory, p. 16). *a "Tian situacion oni rigardas neatingebla pro praktikaj kaŭzoj". *b

Fon: *a ys; *b IKEV #1133

93/ys-023 -

Rim:

24

{U1} 331.1
{T1}
{eo1} sub'dung/o *a
{eo2} ne'plen/a dung/o *a
{de1} Unterbeschäftigung *f* *b
{en1} underemployment *a
{fr1}
{ja1} hukanzen koyô *a ^R

Stato en kiu iuj rimedoj de produktado, precipe laboro, ne estas utiligataj. *a → plena dungo.

Fon: *a ys; *b Hamblock

93/ys-024 -

Rim:

25

{U1} 338.93
{T1}
{eo1} perfekt/a konkurenc/o *a
{de1} vollkommener Wettbewerb *m* (Konkurrenz *f*) *c
{de2} vollständiger Wettbewerb *m* (Konkurrenz *f*) *c
{en1} perfect competition *a
{fr1} concurrence parfaite *f* *b
{ja1} kanzen kyôsô *a ^R

Stato en kiu la prezo de ĉiu speco de varo estas egala, alivorte, la elasto de ĝia postulo pri la prezo estas infinita. *a

Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock

93/ys-025 -

Rim:

26

{U1} 338.8
{T1}
{eo1} ne'perfekt/a konkurenc/o *a

{de1} unvollkommener Wettbewerb *m*
(Konkurrenz *f*) *c
{de2} unvollständiger Wettbewerb *m* (Konkurrenz
f) *c
{en1} imperfect competition *b
{fr1}
{ja1} hu'kanzen kyôsô *a ^R
Stato en kiu sin trovas pluraj prezoj por iu
speco de varo.

Fon: *a ys; *b Joan Robinson. "The economics of
imperfect competition". London: Macmillan, 1933;
*c Hamblock

93/ys-026 -

Rim:

27

{U1} 338.8
{T1}
{eo1} monopol/a konkurenc/o *a ^R
*a
{de1} monopolistische Konkurrenz *f* *c
{en1} monopolistic competition *b
{fr1}
{ja1} dokusenteki kyôsô *a ^R
Sinonimo de "neperfekta konkurenc/o". *a

Fon: *a ys; *b E.M. Chamberlin, "The theory of
monopolistic competition", 1933; *c Hamblock

93/ys-027 -

Rim:

28

{U1} 338.8
{T1}
{eo1} monopol/o *a
{de1} Monopol *n* *b
{de2} Alleinhandel *m* *b
{de3} Alleinvertrieb *m* *b
{en1} monopoly *a
{fr1} monopole *m* *b
{ja1} dokusen *a ^R

Tiu kiu ekzistas ĉe foresto aŭ elimino de
konkurenc/o, tiel ke propono aŭ postulo, aŭ ambaŭ,
estas en unu mano. *b

Pli ĝenerale, en pluraj, nemultaj manoj. *a

Fon: *a ys; *b IKEF #1667

93/ys-028 -

Rim:

29

{U1} 338.8
{T1}
{eo1} oligopol/o *a
{de1} Oligopol *n* *b
{en1} oligopoly *a
{fr1} oligopole *n* *b
{ja1} kasen *a ^R
Situacio de la merkato en kiu ĉiu el limigita

nombro da produktistoj estas sufiĉe forta por influi
la merkaton, sed ne sufiĉe forta por malatenti la
reagon de siaj konkurencantoj. *b

Fon: *a ys; *b IKEF #1766

93/ys-029 -

Rim:

30

{U1} 338.8
{T1}
{eo1} monopson/o *a
{eo2} monopsoni/o *b
{de1} Käufermonopol *n* *b
{de2} Monopson *n* *b
{en1} monopsony *a
{en2} buyer's monopoly *B
{fr1} monopsone *m* *b
{ja1} kaite dokusen *a ^R

Situacio en la merkato en kiu estas unu sola
aĉetanto por iu produkto aŭ servo de granda nombro
da vendantoj. *b

Fon: *a ys; *b IKEV #1668

93/ys-030 -

Rim: ys; Nesimetrio kun "monopolo" de {eo2} ne
estas dezirinda.

31

{U1} 338.97
{T1}
{eo1} kvot/o de kresk/o *a
{de1} Zuwachsrate *f* *b
{de2} Steigerungsrate *f* *b
{en1} rate of growth *a
{en2} growth rate *a
{fr1} taux de croissance *m* *a
{ja1} seityôritu *a ^R

Inkremento, ĉefe, de la nacia enspezo dum
certa tempodaŭro kompare al tiu en la tiel longa
tempodaŭro ĵus pasinta. *a

Fon: *a ys; *b Hamblock

93/ys-031 -

Rim:

32

{U1} 338.97
{T1}
{eo1} cikl/o de konjunktur/o *a
{eo2} konjunktur/o *b
{de1} Konjunktur *f* *b
{en1} business cycle *a
{en2} trade cycle *b
{fr1} conjoncture *f* *b
{fr2} cycle *m* *c
{ja1} keiki zyunkan *a ^R
Ciklo de florado kaj malflorado de la
ekonomia vivo kiel tuto aŭ de ĝiaj eroj, en ekonomio

bazita sur libera interŝanĝado de varoj kaj servoj. Oni distingas tri ciklojn laŭ ilia periodeco: la mallonga, aŭ de Kitchin, la meza, aŭ de Juglar, kaj la longa, aŭ de Kondratiev. *b

Fon: *a ys; *b IKEV #2600; *c Teulon

93/ys-032 -

Rim:

33

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} elast/o *a
{de1} Elastizität *f* *c
{en1} elasticity *a
{fr1} élasticité *f* *b
{ja1} danryokusei *a ^R

Racio de proporciaj ŝanĝoj, $dy/y \sim dx/x$, ekz. racio de kvoto de ŝanĝo de l' postulo responde al tiu de l' prezo, precipe tiu de variablo al parametro (barometro). → flekseblo *a

Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock

93/ys-033 -

Rim:

34

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} fleks/ebl/o *a
{de1} Flexibilität *f* *c
{en1} flexibility *a
{fr1} flexibilité *f* *b
{ja1} sinsyukusei *a ^R

Reagemo de parametro (barometro) al la ŝanĝo de variablo, ekz. de l' prezo responde al la ŝanĝo de postulo. → elasto. *a

Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock

93/ys-034 -

Rim:

35

{U1} 338.97
{T1}
{eo1} multiplik/ant/o *a
{de1} Multiplikator *m* *b
{en1} multiplier *a
{fr1} multiplicateur *m* *b
{ja1} zyôsû *a ^R

Efiko de la sekundara influo de pliiĝinta dungiteco, investado ktp., kiu pincipe daŭras senfine, tial ke ĉiu kreskinta aĉetpovo, se uzata, kreas novan aĉetpovon ktp. La termino estas uzata speciale en ligo kun konjunktura politiko. *b

Fon: *a ys; *b IKEV #1688

93/ys-035 -

Rim:

36

{U1} 338.97
{T1}
{eo1} princip/o de l' akcel/o *a
{de1} Akzelerationsprinzip *n* *c
{en1} acceleration principle *a
{fr1} principe d'accélération *m* *b
{ja1} kasokudo genri *a ^R

Principo ke, en la ciklo de konjunkturo, la investo, t.e. produktado de kapitalvaroj, havas certan rilaton kun multiĝo de l' agregata demando, t.e. de l' socia produktado kaj ke la amplitudo de l' unua estas pli granda ol tiu de l' dua. → akcelanto *a

Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock

93/ys-036 -

Rim: ys (94 05 24): Post la kejnŝa revolucio, oni intencas klarigi la estiĝon de la ciklo de konjunkturo per la reciproka ago de tio ĉi kaj la teorio de l' multiplikanto.

37

{U1} 338.97
{T1}
{eo1} akcel/ant/o *a
{de1} Akzelerator *m* *b
{en1} accelerator *a
{fr1} accélérateur *m* *a
{ja1} kasokudo insi *a ^R

La kvoto de investo al multiĝo de l' produktado tiun kaŭzinta. Se $\Delta Y = \text{multiĝo de l' produktado kaj } I = \text{investo}$, tiam $I = v \Delta Y$, en kiu v estas la akcelanto, aŭ koeficiento de akcelado. → principo de akcelo, multiplikanto. *a

Fon: *a ys; *b Hamblock

93/ys-037 -

Rim: ys (94-05-24): Dum la multiplikanto priskribas kiel ŝanĝiĝas la produktado responde al la ŝanĝiĝo de l' investo, la akcelanto faras tion pri la investo responde al la multiĝo de l' produktado. Por la unua alproksimiĝo, la investo estas supozata "aŭtonoma", t.e. sendependa de l' enspezo; por la dua, oni enkondukas la koncepton de "kaŭzita investo (en: $\sqrt{\text{induced investment}}$)". Malprecize dirite, ĝi estas la reciprokalo de l' marĝena koeficiento de kapitalo (inkremento de kapitalo/inkremento de produktado tiun necesiganta).

38

{U1} 338.97
{T1}
{eo1} nov/ig/o *a
{de1} Innovation *f* *b
{en1} innovation *a
{fr1} innovation *f* *a
{ja1} kakusin *a
{ja2} sinkiziku *c

Ago de l' entreprenisto kiu estigas la novan kombinson de produktfaktoroj. Schumpeter rigardis

~on kiel la primaran motoron de l' ekonomio ("Teorio de l' ekonomia evoluo", 1926). *a

Fon: *a ys; *b Hamblock; *c Iwanami

93/ys-038 -

Rim:

39

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} mikroekonomik/o *a
{de1} Mikroökonomie *f**b
{en1} microeconomics *a
{fr1} microéconomie *f**b
{ja1} mikuro-keizaigaku *a ^R

Studado de la ekonomia sistemo rilate al individuaj regionoj de aktiveco, ekz. entrepreno, mastrumado, prezo ktp. *b → makroekonomio

Fon: *a ys; *b IKEV #1631

93/ys-039 -

Rim:

40

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} rar/ec/o *a
{de1} Knappheit *f**a
{en1} scarcity *a
{fr1} rareté *f**b
{ja1} kisyôsei *a ^R

Eco de varo kies troviĝanta kvanto ne estas sufiĉe granda por ke uzantoj povu havigi ĝin al si senkompanse. Tia varo estas ekonomia varo, kaj la kompenso estas la prezo. → varo *a

Fon: *a ys; *b Robert

93/ys-040 -

Rim:

41

{U1} 330.4
{T1}
{eo1} mastr/um/o *a
{eo2} mastr/um/ad/o *b
{eo3} mastr/um/a unu/o *c
{de1} Haushalt *m* *a
{en1} household *a
{fr1} ménage *m* *a
{ja1} kakei *a ^R

Unuo de subjektoj de konsumo, aro da personoj kiuj dividas enspezon komunisme. *a

Fon: *a ys; *b IKEV#1631; *c Stefan Maul, Monato94-01p5: \I...statike ĉiu germana mastruma unuo (familio) havas 10000 markojn da ŝuldoj\i".

93/ys-041 -

Rim: Mastrumado ne taŭgas, estante abstrakta substantivo signifanta agon.

42

{U1} 339.4
{T1}
{eo1} util/o *b
{de1} Nutzen *m* *d
{de2} Nützlichkeit *f**a*d
{en1} utility *a
{fr1} utilité *f**c
{fr2} ophélimité *f**e
{ja1} kôyô *a ^R

Kontentigo kiun donas varo.

Ne estas ke en la marka ekonomiko ne menciigas la utilo. "Die Nützlichkeit eines Dings macht es zum \Gebrauchswert\i. ("Das Kapital", 1er Band, 1es Kapitel, 1. *a

Fon: *a ys; *b IKEV#1581; *c Teulon; *d Hamblock; *e Cournot, Antoine Augustin, "Recherches sur les principes mathématiques de la théorie de richesses".

93/ys-042 -

Rim:

43

{U1} 339.4
{T1}
{eo1} marĝen/a util/o *b
{de1} Grenznutzen *m* *a
{en1} marginal utility *a
{fr1} utilité marginale *f**c
{ja1} genkai kôyô *a ^R

La grado en kiu la kontenteco de konsumanto pliiĝas aŭ malpliiĝas, se li havas unu plian aŭ unu malplian unuon de varo. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#1581; *c Teulon

93/ys-043 -

Rim:

44

{U1} 339.4
{T1}
{eo1} kurb/o de indiferen/o *a
{de1} Indifferenzkurve *f**d
{en1} indifference curve *a
{fr1} courbe d'indifférence *f**b
{ja1} musabetu kyokusen *a ^R

Kurbo por la funkcio $f(x, y)$, kie kombino de la varoj x kaj y donas saman kontenton al konsumanto, kaj plue, de iu ajn nombro da varoj, kie la spaco estas de n -a dimensio. La koncepto estis enkondukita por eviti la malfacilon mezuri grandon de l' utilo. *a

Fon: *a ys; *b Teulon; *d Hamblock

93/ys-044 -

Rim:

45

{U1} 339.4
 {T1}
 {eo1} marĝen/a kvot/o de substitu/o *a
 {de1} Substitutionskoeffizient *m* *b
 {en1} marginal rate of substitution *a
 {fr1}
 {ja1} genkai daitairitu *a ^R
 (Mal)pli da kvanto da varo kiu donas la saman gradon da kontento post malpliigo (pliigo) de unu unuo da alia varo en kombino. Anstataŭanto de marĝena utilo, post enkonduko de kurbo de indiferento. *a
 Fon: *a ys; *b Hamblock

93/ys-045 -

Rim:

46

{U1} 339.4
 {T1}
 {eo1} teori/o de elekto de l' konsumant/o *a
 {de1} Konsumwahl *f* *b
 {de2} Verbraucherwahl *f* *b
 {en1} consumer-choice theory *a
 {en2} theory of consumer choice *c
 {fr1}
 {ja1} syôhisya sentaku no riron *a ^R
 Kiu eksplikas la postulon de varo fare de konsumanto. *a
 Fon: *a ys; *b Hamblock; *c Samuelson, p438

93/ys-046 -

Rim:

47

{U1} 338.93
 {T1}
 {eo1} entrepren/o *a
 {de1} Unternehmen *n* *a
 {en1} business *b
 {en2} firm *b
 {en3} enterprise *b
 {en4} undertaking *b
 {fr1} entreprise *f* *a
 {ja1} kigyô *a ^R
 Subjekto de produktado, kiu aĉetas faktorojn de produktado kaj vendas produkton. *a
 En malvasta senco, la loka kaj teknika unuo en produktado kaj distribuado. *b
 Fon: *a ys; *b IKEV#291

89/pb-0495 -

Rim:

48

{U1} 338.93
 {T1}
 {eo1} entrepren/ist/o *a
 {eo2} owner of a business *b

{de1} Unternehmer *m* *
 {en1} entrepreneur *a
 {fr1} entrepreneur *m* *a
 {ja1} kigyôka *a ^R
 Homo adminitranta entreprenon. *a
 La fakta gvidanto de entreprenon. Tiu ĉi gvidanteco, kiun oni nomas ankaŭ la entreprenista funkcio, ampleksas la organizadon de la produktado, efikan investadon kaj kunlaborigon de personalo. Celoj: daŭrigo kaj kresko de la entreprenon kaj la rentabilitato. *b
 Fon: *a ys; *b IKEV#905

93/ys-048 -

Rim:

49

{U1} 338.91
 {T1}
 {eo1} faktor/oj de produkt/ad/o *a
 {de1}
 {en1} factors of production *a
 {en2} productive factor *d
 {fr1} facteur de production *m* *c
 {ja1} seisan yôso *a ^R
 Tio kion entreprenon aĉetas por produkti. Ĝia prezo, kiun la entreprenon pagas, estas la "kosto de faktoro", aŭ "faktor-kosto", kaj estas rentumo por kapitalo, salajro por laboro. La gajno de entreprenon estas rigardata kiel aŭ faktor-kosto aŭ profito propre dirita, kiu fariĝas nulo en la ekvilibro, kiel ĉe Schumpeter. *a

La diferencaj faktoroj kiuj kombiniĝas por produkti varojn kaj servoj. Grundo, laboro kaj kapitalo estas la tradiciaj kategorioj, dum organizo aŭ entreprenon iafoje aldoniĝas kiel kvara kategorio. *b

Fon: *a ys; *b IKEF#996; *c Teulon; *d Samuelson

93/ys-049 -

Rim:

50

{U1} 338.91
 {T1}
 {eo1} kapital/o *a
 {de1} Kapital *n* *a
 {en1} capital *a
 {fr1} capital *m* *a
 {ja1} sihon *a ^R
 Nehoma faktoro de produktado, sinonimo de ekipaĵo. Signifas foje la mono por aĉeti ĝin, "mona kapitalo", laŭ la marka terminologio. Ĉe Markso, la kapitalo estas unu el la sociaj formoj kiun la produkt-rimedoj prenas sub la kapitalista maniero de produktado. *a

Komplika nocio, kelkfoje signifanta; [sik]
 1) monkapitalo, t.e. kvanto da aĉetpovo per kiu la proprietulo povas akiri kapitalrenton; 2) materiaj

investaĵoj aŭ produktitaj produktiloj. *b

Fon: *a ys: *b IKEV#323

93/ys-051 -

Rim:

51

{U1} 338.91

{T1}

{eo1} labor/o *a

{de1} Arbeit *f* *a

{en1} labor [usona ortografio] *a

{en2} labour [brita ortografio] *a

{en3} work *b

{fr1} travail *m* *a

{ja1} rôdô *a ^R

Homa faktoro de produktado. *a

Streĉado direktita al kontentigo de persona

aŭ socia bezono (kontraŭe al ludo kaj sporto, kiuj en si mem kontentigas bezonon). *b

Fon: *a ys: *b IKEV#2790

93/ys-052 -

Rim:

52

{U1} 336.78

{T1}

{eo1} interez/o *a*b

{eo2} rent/um/o *a*c

{eo3} rent/o *b ^R

{de1} Zins *m* *a

{en1} interest *a

{fr1} intérêt *m* *a

{ja1} risi *a

{ja2} risoku *a ^R

Prezo de l' produkt-faktoro kapitalo. *a

Kompenso kalkulita laŭ procentoj kaj daŭre

pagota krom la ĉefa ŝuldo de ŝuldanto. *b

Fon: *a ys: *b IKEV#1354; *c PIV

93/ys-053 -

Rim: ys (94-06-06): → 89/pb-1888

53

{U1} 331.2

{T1}

{eo1} salajr/o *a

{de1} Lohn *m* *a

{en1} wages *a

{en2} salary *b

{en3} pay *b

{fr1} salaire *m* *a

{ja1} tingin *a ^R

Prezo de l' produkto-faktoro laboro. *a

Kompenso kiun ricevas aŭ rajtas ricevi tiu

kiu sin devigis fari laboron. *b

Fon: *a ys: *b IKEV#2747

93/ys-054 -

Rim:

54

{U1} 336.6

{T1}

{eo1} kvot/o de interez/o *a

{eo2} interez/a norm/o *b

{eo3} procent/o *c

{de1} Zinsfuß *m* *a*b

{de2} Zinssatz *m* *b

{en1} interest rate *a*b

{en2} rate of interest *b

{fr1} taux d'intérêt *m* *a

{ja1} risiritu *a ^R

La nombro de interezaj unuoj kiujn oni devas pagi ĉiujare por pruntepreno de 100 kapital-unuoj. *b

Fon: *a ys: *b IKEV#1362; *c EBU, ĉie

93/ys-055 -

Rim:

55

{U1} 338.93

{T1}

{eo1} profit/o *a

{de1} Profit *m* *a

{en1} profit *a

{en2} revenue *b

{en3} income [usona vorto] *b

{fr1} profit *m* *a

{ja1} rizyun *a

{ja2} rieki *a ^R

Komplika nocio pri kiu diversaj opinioj eblas kaj multaj faktoroj ludas rolon. En la teoria ekonomiko ĝi povas esti la neta enspezaro kiun ricevas la proprietulo de entrepreno post depreno de ĉiuj kostoj. En la praktiko de komercado ĝi ofte estas la plusprofito, kiu ĉe akciaj kompanioj estas la pluso super la primara dividendo. *b

Enspezo de entreprenisto post dedukto de kosto por faktoroj de produktado. *a

Fon: *a ys: *b IKEV#2016

93/ys-057 -

Rim:

56

{U1}

{T1} 338.91

{eo1} koeficient/o de kapital/o *a

{de1} Kapitalkoeffizient *m* *c

{en1} capital coefficient

{fr1} coefficient de capital *m* *b

{ja1} sihon keisū *a ^R

Rilatumo de l' totala kapitalo K al la produkto rezultanta el ties utiligo Y: K/Y. Foje signifas la rilatumo inter la marĝenaj valoroj: delta K/delta Y. Ankaŭ nomata "rilatumo kapitalo-elmeto". *a

Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock

93/ys-058 -

Rim:

57

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} ekster/aj ekonomi/oj kaj mal'ekonomi/oj *a
{de1}
{en1} external economies and diseconomies *a
{fr1}
{ja1} gaibu keizai oyobi hukeizai *a ^R
Ekonomiaj profitoj kiujn gajnas entreprenoj
sen kosto kaj ekonomiaj malprofitoj kiujn donas
agoj de entreprenoj al la tuta socio. *a

Fon: *a ys

93/ys-059 -

Rim:

2.2.2 elekto de l' produktanto

58

{U1} 338
{T1}
{eo1} teori/o de elekt/o de l' produkt/ant/o *a
{de1}
{en1} theory of producer's choice *b
{fr1}
{ja1} seisansya sentaku no riron *a ^R

Fon: *a ys; *b Iwanami

93/ys-060 -

Rim:

59

{U1} 338.94
{T1}
{eo1} produkt/em/o *a
{eo2} produktiv/ec/o *a
{de1} Produktivität f *a
{en1} productivity *a
{fr1} productivité f *a
{ja1} seisansei *a ^R
La proporcio elmeto/enmeto, fizika aŭ
valora. *a

Fon: *a

93/ys-061 -

Rim:

60

{U1} 338
{T1}
{eo1} funkci/o de produkt/ad/o *a
{de1} Produktionsfunktion f *c
{de2} Ertragsfunktion f *c
{en1} production function *d
{fr1} fonction de production f *b

{ja1} seisan kansū *a ^R
 $z = f(x_1, \dots, x_n)$, kie z estas elmeto, $x_1 \dots$
 x_n , enmeto de faktoroj de produktado. *a

Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock; *d Samuelson,
p501

93/ys-062 -

Rim:

61

{U1} 338
{T1}
{eo1} mal'grand/iĝ/ant/aj re'don/oj *a
{de1} abnehmende Skalenerträge \backslash pl \backslash i *c
{de2} Niveaugrenzerträge \backslash pl \backslash i *c
{en1} diminishing returns *a
{fr1} rendements décroissants \backslash pl \backslash i *b
{ja1} syūkaku teigen *a ^R
La leĝo ke, dum multiĝo en iuj enmetoj
rilataj al aliaj kompare fiksitaj enmetoj multigos
totalan elmeton, post certa punkto la ekstra elmeto
rezultanta de la samaj aldonoj de ekstraj enmetoj
fariĝos pli kaj pli malmulta. *d

Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock; *d Samuelson,
p24

93/ys-063 -

Rim:

62

{U1} 338
{T1}
{eo1} fizik/a produkt/em/o *a
{de1}
{en1} (marginal-)physical-product *b
{fr1}
{ja1} butteki seisansei *a ^R
Produktemo regardata teknike, en fizikaj
mezuriloj. *a

Fon: *a ys; *b Samuelson, p504

93/ys-064 -

Rim:

63

{U1} 338
{T1}
{eo1} valor/a produkt/em/o *a
{de1}
{en1} (marginal-)revenue-product *b
{fr1}
{ja1} kati seisansei *a ^R
Ekstraj monunuoj da enspezo kiujn la
marĝena fizika produkto de faktoro reale alportas
kiam oni vendas la ekstran fizikan produkton.
Marĝena revenuo (= prezo de l' produkto) x
marĝena fizika produkto = marĝena valora produkto.
*b

Fon: *a ys; *b Samuelson, p507

93/ys-065 -

Rim:
64

{U1} 338
{T1}
{eo1} averaĝ/a produkt/em/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{ja1} heikin seisansei *a ^R
Totalo de l' elmeto/totalo de l' enmeto.

Fon: *a ys
93/ys-066 -

Rim:
65

{U1} 338
{T1}
{eo1} marĝen/a produkt/em/o *a
{eo2} marĝen/a produktiv/ec/o *a
{de1} Grenzproduktivität *f* *b
{en1} marginal productivity *a
{fr1} productivité marginale *f* *b
{ja1} genkai seisansei *a ^R
Ekzemple: post dungo de ĉiu nova laboristo la produktokvanto plialtiĝas laŭ malpliĝa grado. La dunganto pligrandigas la nombron da [de] laboristoj tiugrade ke la lasta aldono al la produktokvanto, t.e. la marĝena kvanto, povas esti vendata almenaŭ kontraŭ kovro de la kosto. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#1580
93/ys-067 -

Rim:
66

{U1} 338
{T1}
{eo1} averaĝ/a kost/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{ja1} heikin hiyô *a ^R
Kosto de faktoro de produktado/kvanto de faktoro de produktado. a*

Fon: *a ys
93/ys-068 -

Rim:
67

{U1} 338
{T1}
{eo1} marĝen/a kost/o *a
{de1} Grenzkosten $\nabla_{pl\ddot{u}}$ *b
{en1} marginal cost *c
{en2} marginal costs *b
{fr1} coût maginal *m* *b

{ja1} genkai hiyô *a ^R
En la ĝenerala ekonomiko ili indikas la sumon kiu aldoniĝas al la totalaj kostoj (la t.n. integraj kostoj) pro pligrandigo de la produktokvanto per unu unuo. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#1579; *c Samuelson
93/ys-069 -

Rim:
68

{U1} 338.5
{T1}
{eo1} prez/o *a
{de1} Preis *m* *a
{en1} price *a
{fr1} prix *m* *a
{ja1} kakaku *a
{ja2} nedan *a ^R
La valorproportio esprimita en mono, per kiu propono kaj postulo ekvilibriĝas inter si. Propono kaj postulo influas unu la alian pere de la ~. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#1965
93/ys-070 -

Rim: ys (94-06-17): {ja2} estas ĉiutaga vorto kaj neniam uzata en scienco dum {ja1} apenaŭ aŭdiĝas en konversacio: karakterize de Japanio, kie estas ekstrema la apartigo de ĉiutagaj vortoj kaj sciencaj terminoj.

69

{U1} 338.5
{T1}
{eo1} propon/o *a
{eo2} propon/ad/o *b
{de1} Angebot *n* *a
{en1} supply *a
{fr1} offre *f* *a
{ja1} kyôkyû *a ^R
Propon(ad)o kaj postul(ad)o uzata en ekonomiko por esprimi la rilatojn inter konsumado kaj produktado, inter postulado de aĉetantoj kaj proponado de varoj fare de vendantoj. Ĝi rilatas ankaŭ al la labormerkato. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#2501
93/ys-071 -

Rim:
70

{U1} 338.5
{T1}
{eo1} postul/o *a
{eo2} postul/ad/o *b
{de1} Nachfrage *f* *a
{en1} demand *a
{fr1} demande *f* *a
{ja1} zyuyô *a ^R

Vidu "propono".
Fon: *a ys; *b IKEV#2501
93/ys-073 -

Rim:

71

{U1} 330.11
{T1}
{eo1} ŝov/iĝ/o *a
{de1} Verschiebung *f* *b
{en1} shift *a
{fr1}
{ja1} sihuto *a ^R

Ŝoviĝo de kurbo rezulte de ŝanĝo de variablo ekstera de l' funkcio, ekz. malaltiĝo de l' prezo de substitua varo ŝovas la demando-kurbo de varo maldekstren. *a

Fon: *a; *b Hamblock

93/ys-074 -

Rim:

72

{U1} 330.123
{T1}
{eo1} var/o *a
{de1} Gut *n* *a
{en1} good *a
{en2} commodity *b
{fr1} bien *m* *a
{ja1} zai *a ^R

Laŭ ekonomia vidpunkto varoj estas ĉiuj materialaj kaj nematerialaj aĵoj kiujn oni povas uzi por kontentigi bezonojn. Do ankaŭ servojn oni rigardas ~. *b

Tion kies propono estas senlima, kiel aero (kvankam, se ĝia nuna malpurigo progresas, ĝia propono povus fariĝi limigita, kiel ofte estas akvo), oni nomas "libera varo", kiun oni ne traktas en ekonomiko, kaj tion kies propono estas limigita, "ekonomia varo".

La marksa ekonomiko ne uzas la terminon "varo", sed anstataŭe, "produkt-rimedo" kaj "konsum-rimedo". \Der W a r e n k ö r p e r selbst, wie Eisen, Weizen, Diamant usw. ist daher ein G e b r a u c h s w e r t o d e Gut\i ("Das Kapital", 1er Band, 1es Kapitel, 1). *a

Fon: *a ys; *b IKEV#1174

93/ys-075 -

Rim: «94-04-12» ys: En ĉiutaga lingvo, ĝi ordinare estas uzata en pluralo sed en ekonomiko ankaŭ la singularo estas laŭokaze uzata.

{en2} maltaŭgas ĉar ĝi estas "komercaĵo". PIV diras ke ~ estas komercaĵo, kiel la germana "Ware", kio malebligas distingon inter ~ kaj komercaĵo; IKEV taŭgas.

73

{U1} 330.123.4
{T1}
{eo1} konsum/var/o *a
{eo2} konsumproduktoj *b
{de1} Konsumgüter \Ipl\i *b
{en1} consumer good *a
{en2} consumer products *b
{fr1} articles de consommation \Ipl\i *b
{fr2} biens de consommation \Ipl\i *c
{ja1} syôhizai *a ^R
Produktaj uzataj en individua konsumado, kiuj povas esti daŭremaj produktoj, kiel pianoj, mastrumaj kaj ŝuoj, kaj nedaŭremaj, kiel salo, lakto, tabako ktp. *b

En la marksa ekonomiko, konsumrimedo.

Fon: *a ys; *b IKEV#515; *c Teulon

89/pb-1327 -

Rim:

74

{U1} 330.123.7
{T1}
{eo1} produkt/var/o *a
{de1} Produktionsgüter \Ipl\i *c
{en1} producer good
{fr1} biens d'équipement \Ipl\i *b
{ja1} seisanzai *a ^R

Varo uzata en produktado. Egala al la fizika senco de "kapitalo". En la marksa ekonomiko, produkt-rimedo. → invest/it/a var/o 89/pb-1326 *a

Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock

93/ys-077 -

Rim:

75

{U1} 330.123.7
{T1}
{eo1} kapital/var/o *a
{eo2} investaĵoj *b
{eo3} daŭremaj produktikoj *b
{de1} Investitionsgüter \Ipl\i *b
{de3} Dachanlagen \Ipl\i *b
{en1} capital goods \Ipl\i *b
{en2} investment goods \Ipl\i *b
{eo3} durable means of production \Ipl\i *b
{fr1} biens d'investissement \Ipl\i *b
{fr2} immobilisations corporelles \Ipl\i *b
{ja1} sihonzai *a ^R

Konstruaĵoj, maŝinoj, instalaĵoj ktp, rekte destinitaj al produktado kaj nerekte al konsumado. *b

→ produktvaro *a

Fon: *a ys; *b IKEV#328

93/ys-078 -

Rim:

76

{U1} 330.123
 {T1}
 {eo1} daŭr/em/a var/o *a
 {eo2} daŭremaj produktoj *b
 {de1} Gebrauchsgüter \Ipl\i *b
 {de2} Dauergüter \Ipl\i *b
 {en1} durable good *a
 {eo2} durable products \Ipl\i *b
 {fr1} biens permanents \Ipl\i
 {fr2} biens durables \Ipl\i *b
 {ja1} taikyūzai *a ^R
 Longdaŭraj produktoj, kiuj ne kiel nedaŭremaj produktoj konsumiĝas per unufoja uzo, sed kiujn oni povas uzi pli malpli konstante. *b
 Fon: *a ys; *b IKEV#835

93/ys-079 -

Rim:

77

{U1} 330.123
 {T1}
 {eo1} daŭr/em/a var/o *a
 {eo2} daŭremaj produktoj *a
 {de1} Verbrauchsgüter \Ipl\i *b
 {en1} nondurable good *a
 {en2} non-durable products \Ipl\i *b
 {en3} single-use good *c
 {fr1} biens momentanés \Ipl\i *b
 {fr2} objets fongibles \Ipl\i *b
 {fr3} articles fongibles \Ipl\i *b
 {fr4} articles de consommation \Ipl\i *b
 {ja1} hitaikyūzai *a ^R

Produktoj kiuj ne daŭras longe sen difektiĝo kaj kiujn oni kutime povas uzi nur unufoje, male al daŭremaj produktoj. *b
 Fon: *a ys; *b IKEV#1726; *c Hicks, Social framework

93/ys-080 -

Rim:

78

{U1} 330.123
 {T1}
 {eo1} serv/o *a
 {de1} Dienstleistungen \Ipl\i *b
 {en1} service *a
 {fr1} services \Ipl\i *b
 {ja1} yōeki *a
 {ja2} ekimu *a ^R

Rimedoĵ por kontentigi materiajn kaj spiritajn bezonojn. Oni ofte nomas ilin nemateriaj aĵoj, ĉar en interŝanĝado ili estas ĉefe submetitaj al la samaj leĝoj kiel la materiaj aĵoj rilate valoron kaj prezon. *b

Fon: *a ys; *b IKEV#2307

93/ys-081 -

Rim:

79

{U1} 330.191.6
 {T1}
 {eo1} inter'naci/a bilanc/o de pagoj *a
 {eo2} pagobilanco *b
 {de1} Zahlungsbilanz *m* *b
 {en1} balance of payments *a
 {fr1} balance de paiements *f* *b
 {ja1} kokusai syōsi *a ^R
 Donas superrigardon de la sumoj kiujn lando, dum iu periodo, devas pagi al kaj ricevi de eksterlando. Ili rezultas el la internacia interŝanĝado de varoj, servoj, kreditoj kaj kapitalo. *b
 Fon: *a ys; *b IKEV#145

93/ys-082 -

Rim:

80

{U1} 330.191.6
 {T1}
 {eo1} kur/ant/a kont/o *a
 {de1} Leistungsbilanz *f* *b
 {de2} Leistungssektor *m* *b
 {en1} current account
 {fr1}
 {ja1} keizyō kanzyō *a ^R
 Eliro kaj enveno de mono, rezultanta el importo kaj eksporto, konsistanta el komerco de varoj (videbla komerco) kaj servoj (nevidebla komerco). *a
 Fon: *a; *b Hamblock

93/ys-083 -

Rim:

81

{U1} 330.191.6
 {T1}
 {eo1} kapital/a kont/o *a
 {de1} Kapitalrechnung *f* *b
 {de2} Kapitalverkehrsbilanz *f* *b
 {en1} capital account *a
 {fr1}
 {ja1} sihon kanzyō *a ^R
 Eliro kaj enveno de mono, rezultanta el ekstera investado. *a
 Fon: *a ys; *b Hamblock

93/ys-084 -

Rim:

82

{U1} 336.74
 {T1}
 {eo1} valut/o *a
 {de1} Währung *f* *b
 {en1} currency *b
 {fr1} monnaie *f* *b

{ja1} tūka *a ^R
 La monunujo de lando *b
Fon: *a; *b IKEV#629
93/ys-085 -
Rim:
 83

{U1} 330.191.6
 {T1}
 {eo1} kompar/a avantaĝ/o *a
 {de1} komparativer Vorteil *m* *c
 {en1} comparative advantage *a
 {fr1} avantage comparatif *m* *b
 {fr2} avantage relatif *m* *b
 {ja1} hikaku yūi *a ^R
 La kondiĉo kiu decidas specialigon de unu lando al produkto kaj eksporto de specifaj varoj. *a
Fon: *a ys; *b Teulon; *c Hamblock
93/ys-086 -

Rim:
 2.5 ekonomiko de l' bonfarto

84

{U1} 339.11
 {T1}
 {eo1} ekonomik/o de l' bon/fart/o *a
 {de1} Wohlfahrtstheorie *f* *b
 {de2} Wohlfahrtsökonomie *f* *b
 {en1} welfare economics *a
 {fr1}
 {ja1} kōsei keizaigaku *a ^R
 Ekonomiko studanta ekonomian bonfarton de l' homo, esprimitan en la sumo de utilo de l' varoj. *a
Fon: *a ys; *b Hamblock
93/ys-087 -

Rim:
 3. marka ekonomiko

85

{U1} 330.18
 {T1}
 {eo1} marks/a ekonomik/o *a
 {de1}
 {en1} Marxian economics *a
 {fr1}
 {ja1} Marukusu keizaigaku *a ^R
 Ekonomiko iniciatita de Karl Marx. *a
Fon: *a ys
93/ys-088 -

Rim:
 3.1 produktada procezo de l' kapitalo

86

{U1} 330.12
 {T1}

16

{eo1} komercaĵ/o *a
 {de1} Ware *f* *a laŭ *b
 {en1} commodity *a
 {fr1} merchandise *f* *a
 {ja1} syōhin *a ^R
 Unuigitaĵo de la uzvaloro kaj la valoro, produkto farita por la uzo de aliaj tra interŝanĝo. *a
Fon: *a ys; *b Markso
93/ys-089 -

Rim:

87

{U1} 330.11
 {T1}
 {eo1} uz/valor/o *a
 {de1} Gebrauchswert *m* *a
 {en1} value in use *a
 {fr1} valeur d'usage *f* *b
 {ja1} siyō kati *a ^R
 Utilo de varo, kiu baziĝas sur ĝiaj specifaj atributoj, do ne mezurebla per mezurilo komuna al aliaj uzvloroj. En tio la marka ekonomiko diferencas de la nemarksa. → "utilo", "varo" *a
Fon: *a ys; *b Teulon
93/ys-090 -

Rim:

88

{U1} 330.13
 {T1}
 {eo1} valor/o *a
 {de1} Wert *m* *a
 {en1} value *a
 {fr1} valeur *f* *a
 {ja1} kati *a ^R
 Tio kio estas kvalite sama kaj kvante komparebla en komercaĵoj interŝanĝataj, kiu estas kvanto de laboro enmetita en ilia produktado. *a
Fon: *a ys
93/ys-091 -

Rim:

89

{U1} 338.91
 {T1}
 {eo1} labor/fort/o *a
 {de1} Arbeitskraft *f* *a
 {en1}
 {fr1} force de travail *f* *
 {ja1} rôdōryoku *a ^R
 Sumo de kapabloj kiujn homo uzas por produkti, kies efektivigo estas laboro kaj kiu estas konsistiga elemento de l' produktaj fortoj kune kun la produktaj rimedoj *a.
Fon: *a; *b Teulon s.v. "capital"
93/ys-092 -

Rim:

90

{U1} 338.93
{T1}
{eo1} plus/valor/o *c
{de1} Merhwert *a m *b
{en1} surplus value *a
{fr1} plus-value *f* *d
{ja1} zyôyo kati *a ^R
Neta produkto (aldonita valoro en ĉiutaga termino) minus la valoro de l' laborforto, kiu estas la salajro. *a

Fon: *a ys; *b Markso; *c PIV; *d Teulon

93/ys-093 -

Rim:

3.2 cirkulada procezo de l' kapitalo

91

{U1} 338.91
{T1}
{eo1} konstant/a kapital/o *a
{de1} konstantes Kapital *n* *b
{en1}
{fr1} capital constant *f* *c
{ja1} huhen sihon *a ^R
Parto de l' kapitalo elspezata por produktaj rimedoj, kies valoro transiras al la produkto sensanĝe. Respondas al "user cost" en Keynes: General Theory. *a

Fon: *a ys; *b Markso; *c Teulon

93/ys-094 -

Rim:

92

{U1} 338.91
{T1}
{eo1} vari/em/a kapital/o *a
{de1} variables Kapital *n* *b
{en1}
{fr1} captal variable *m* *c
{ja1} kahen sihon *a ^R
Parto de l' kapitalo elspezata por laborforto, kies funkciigado alportas plusvaloron. Respondas al "factor cost" en Keynes: General Theory. *a

Fon: *a ys; *b Markso; *c Teulon

93/ys-095 -

Rim:

93

{U1} 338.91
{T1}
{eo1} produkt/rimed/o *a
{de1} Produktionsmittel *n* *b
{en1} means of production *a
{fr1} moyen de production *m* *a
{ja1} seisan syudan *a ^R

Fizika faktoro de produktado kontraste al la homa, kiu estas la laborforto, konsistanta el la laborrimedoj kaj laborobjektoj. En la nemarksa ekonomiko, produktvaro, aŭ kapitalo, kiu last, en la marka, estas nur unu el ĝiaj formoj prenataj sub la kapitalismo. *a

Fon: *a ys; *b Markso

93/ys-096 -

Rim:

94

{U1} 338.91
{T1}
{eo1} konsum/rimed/o *a
{de1} Konsumtionsmittel *n* *b
{en1}
{fr1}
{ja1} syôhi syudan *a ^R

Produkto por konsumado. En la nemarksa terminologio, la konsumvaro.

Fon: *a ys; *b Markso

93/ys-097 -

Rim:

95

{U1} 338
{T1}
{eo1} skem/o de re'produkt/ad/o *a
{de1} Schema der Reproduktion *n* *b
{en1} reproduction scheme
{fr1}
{ja1} sanseisan hyôsiki *a ^R

Formulo reprezentanta la procezon de reproduktado, kies ekvilibro postulas plenumon de la sekvan kondiĉon:

$$I(v + m) = IIc$$

en kiu I = sektoro produktanta produktrimedojn, II = sektoro produtanta konsumrimedojn, v = variema kapitalo, m = plusvalor, c = konstanta kapitalo. En la nemarksa ekonomiko, la marka du-sektora modelo estis disvolvita en multsektoran, estiginte la analizon enmeto-elmeto. *a

Fon: *a ys; *b Markso

93/ys-098 -

Rim:

3.3 totala procezo de l' kapitalo

96

{U1} 338.91
{T1}
{eo1} kvot/o de profit/o *a
{de1} Profitrate *f* *b
{en1} rate of profit *a
{fr1}
{ja1} rizyunritu *a ^R
Kvociendo de divido de l' profito per la totala kapitalo. *a

Fon: *a ys; *b Markso

93/ys-099 -

Rim:

97

{U1} 338.97

{T1}

{eo1} kriz/o *a

{de1} Krise *f**b

{en1} crisis *a

{fr1} crise *f**a

{ja1} kyôkô *a ^R

Stadio de l' ciklo de konjunkturo karakterizata de totala superproduktado. *a

Fon: *a ys; *b Markso

93/ys-100 -

Rim:

98

{U1} 338.4

{T1}

{eo1} manier/o de produkt/ad/o *a

{de1} Produktionsweise *f**b

{en1} mode of production *a

{fr1} mode de production *m**c*d

{ja1} seisan yôsiki *a ^R

Unuigitaĵo de l' produktaj fortoj kaj la produktaj rilatoj, tipo de socia kombino de la produktaj rimedoj kaj la laborforto. *a

Fon: *a ys; *b Markso; *c Robert s.v. "2. mode"; *d

93/ys-0 -

Rim:

99

{U1} 338.92

{T1}

{eo1} fort/oj de produkt/ad/o *a

{eo2} produktaj fortoj *a

{de1} Produktionskräfte \lpli *b

{en1}

{fr1} forces productives \lpli *c

{ja1} seisan (syo)ryoku *a ^R

kombino de la produktaj rimedoj, kiuj estas elementoj de l' materialaj produktado (laborobjektoj kaj laborrimedoj) kaj la laborforto. *a

Fon: *a ys; *b Markso; *c Teulon

93/ys-0 -

Rim:

100

{U1} 338

{T1}

{eo1} rilat/oj de produkt/ad/o *a

{de1} Produktionsverhältniss/e \lpli *b

{en1}

{fr1} rapports de production \lpli *c

{ja1} seisan kankei *a ^R

Rilatoj kiujn homoj ligas en produktado kun aliaj homoj. En klasaj socioj, rilatoj inter la ekspluatantoj kaj la ekspluatoj. *a

Fon: *a ys; *b Markso; *c Teulon

93/ys-0 -

Rim:

Peto de registro de nova mallongigo de fonto

1. EBU: Ekonomia Bulteno de Usono, Vaŝingtono: Interfako (red. Thomas Goldman).

ej (93-10-09): Bv aldoni el la font-indikaj dosieroj la numeron de la bulteno kaj adreson de eldonisto. (nun farita: ys)

2. Webster 3: Third New International Dictionary of the English Language. Springfield, Mass. (Usono): G. & C. Merriam Company, 1961.

3. Keynes, General Theory: Keynes, John Maynard, Lord. General theory of employment interest and money. Londono: Macmillan

4. Hicks, Social framework: Hicks, J. R. Hicks. Social framework, The: an introduction to economics. Oxford: Clarendon Press/Tokio: Maruzen, 1963 (3a eldono).

5. Samuelson: Samuelson, Paul. Economics; an introduction analysis. New York: McGraw-Hill Book Company, Inc., 1958.

6. Teulon: Frédéric Teulon, Vocabulaire économique. Parizo: PUF, 1993.

7. Robert: Paul Robert. Dictionnaire alphabétique & analogique de la langue française. Parizo: Le Robert, 1982.

8. Hamblock: Hamblock, Dieter kaj Dieter Wessels. Großwörterbuch Wirtschaftsenglisch; Englisch/Deutsch. Düsseldorf-Cornelsen: Girardet, 1990.

9. Iwanami: Turu, Sigeto (red.). Keizaigaku syôziten; 3a eldono. Tokio: Iwanami syoten, 1994.

10. Martinus: Quadilingual economics dictionary. Hago: Martinus Nijhoff Publishers, 1980.

11. Vahlen: Erwin Dichtl kaj Otmar Issing. Vahlens Großes Wirtschaftslexikon. Munkeno: Verlag C.H. Beck/Verlag Franz Vahlen, 1987.

12. HdWW: Handwörterbuch der Wirtschaftswissenschaft. Stuttgart: Gustav Fischer/Tübingen: J.C.B. Mohr (Paul Siebeck), 1980.

{U1}

{T1}

{eo1} kur/ant/a kont/o *a

{eo2} kont/o kur/ant/a *b *c *d

{de1} laufendes Konto *a *b

{de2} Kontokorrent *a *b *e

{de3} Konto in laufender Rechnung *b *e

{en1} current account *a *b *e

{en2} AC *a

{es1} cuenta corriente *a *b

{fr1} compte courant *a *b
{It1} conto corrente *a *b
konto inter ekz. firmo kaj banko, en kiu oni konstante registras la debetajn kaj kreditajn sumojn. *b

konto malfermita por kuranta kalkulo. *d
Fon: *a KomT,2,57d,263d; *b IKEV,15,635; *c PIV; *d Kreuz,637; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000002 -
Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} aer/a frajt-leter/o *a
{de1} Luftfrachtbrief *a
{en1} air waybill *a
{en2} AWB *a
{es1} guía aérea *a
{es2} conocimiento de transporte aéreo *a
{fr1} lettre de transport aérien *a
{fr2} LTA *a
{It1} lettera di trasporto aereo *a
{It2} LTA *a
*c

Fon: *a KomT,3,80; *b IKEV; *c PIV; *d Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000003 -
Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} adapt/iĝ/o pro brul/aĵ-prez/o *a
{de1} Zuschlag für Bunkerung *a
{en1} Bunker adjustment factor *a
{en2} BAF *a
{es1} factor de ajuste por combustible *a
{fr1} supplément de soute *a
{fr2} surcharge de soute *a
{It1} coefficiente du adeguamento bunker *a
*c

Fon: *a KomT,4,167; *b IKEV; *c PIV; *d Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000004 -
Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} konosament/o *a *b *c *f
{de1} Konnosement *a *b
{en1} Bill of lading *a *b
{en2} B/L *a *b
{es1} conocimiento de embarque *a
{fr1} connaissement *a *b
{It1} polizza di carico *a *b
{It2} P/C *a
estas datita dokumento en kiu la transportisto deklaras ke li akceptis difinitajn varojn

por transporti ilin al indikita loko kaj tie liveri ilin al difinita persono *b

Detala kvitanco de la ŝipestro al la ekspedanto pri la transportataj varoj. *c
Fon: *a KomT,5,138; *b IKEV,215; *c PIV; *d Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000005 -
Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} al'pag/o pro valut-al'ĝust/ig/o *a
{eo2} adapt/iĝ/o pro valut/oj *a
{de1} Währungsangleichung *a
{de2} Währungsanpassung *a
{de3} Währungszuschlag *a
{en1} Currency adjustment charge *a
{en2} Currency adjustment factor *a
{en3} CAC *a
{en4} CAF *a
{es1} factor de ajuste cambiario *a
{es2} recargo por ajustes cambiarios *a
{fr1} ajustement des monnaies *a
{fr2} surcharge monétaire *a
{It1} coefficiente di adeguamento monetario *a
*c

Fon: *a KomT,6,262; *b IKEV; *c PIV; *d Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000006 -
Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} ĉiu-risk/a *a *c *f
{de1} gegen alle Risiken *a
{en1} against all risks *a
{en2} aar *a
{es1} contra todo riesgo *a
{fr1} contre tous risques *a
{It1} contro tutti i rischi *a

Kovranta ĉiujn eblajn riskojn *c
Fon: *a KomT1,75; *b IKEV; *c PIV; *d Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000001 -
Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} kur/ant/a kont/o *a
{eo2} kont/o kur/ant/a *b *c *d
{de1} laufendes Konto *a *b
{de2} Kontokorrent *a *b *e
{de3} Konto in laufender Rechnung *b *e
{en1} current account *a *b *e
{en2} AC *a
{es1} cuenta corriente *a *b
{fr1} compte courant *a *b

{It1} conto corrente *a *b
konto inter ekz. firmo kaj banko, en kiu oni konstante registras la debetajn kaj kreditajn sumojn. *b

konto malfermita por kuranta kalkulo. *d
Fon: *a KomT,2,57d,263d; *b IKEV,15,635; *c PIV; *d Kreuz,637; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000002 -

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} aer/a frajt-leter/o *a
{de1} Luftfrachtbrief *a
{en1} air waybill *a
{en2} AWB *a
{es1} guía aérea *a
{es2} conocimiento de transporte aéreo *a
{fr1} lettre de transport aérien *a
{fr2} LTA *a
{It1} lettera di trasporto aereo *a
{It2} LTA *a

*c

Fon: *a KomT,3,80; *b IKEV; *c PIV; *d Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000003 -

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} adapt/iĝ/o pro brul/aĵ-prez/o *a
{de1} Zuschlag für Bunkerung *a
{en1} Bunker adjustment factor *a
{en2} BAF *a
{es1} factor de ajuste por combustible *a
{fr1} supplément de soute *a
{fr2} surcharge de soute *a
{It1} coefficiente du adeguamento bunker *a

*c

Fon: *a KomT,4,167; *b IKEV; *c PIV; * Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000004 -

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} konosament/o *a *b *c *f
{de1} Konnosement *a *b
{en1} Bill of lading *a *b
{en2} B/L *a *b
{es1} conocimiento de embarque *a
{fr1} connaissance *a *b
{It1} polizza di carico *a *b
{It2} P/C *a

estas datita dokumento en kiu la transportisto deklaras ke li akceptis difinitajn varojn por transporti ilin al indikita loko kaj tie liveri ilin al

difinita persono *b

Detala kvitanco de la ŝipestro al la ekspedanto pri la transportataj varoj. *c

Fon: *a KomT,5,138; *b IKEV,215; *c PIV; * Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000005 -

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} al'pag/o pro valut-al'ĝust/ig/o *a
{eo2} adapt/iĝ/o pro valut/oj *a
{de1} Währungsangleichung *a
{de2} Währungsanpassung *a
{de3} Währungszuschlag *a
{en1} Currency adjustment charge *a
{en2} Currency adjustment factor *a
{en3} CAC *a
{en4} CAF *a
{es1} factor de ajuste cambiario *a
{es2} recargo por ajustes cambiarios *a
{fr1} ajustement des monnaies *a
{fr2} surcharge monétaire *a
{It1} coefficiente di adeguamento monetario *a

*c

Fon: *a KomT,6,262; *b IKEV; *c PIV; * Kreuz; *e EkFiMo; *f Jur; *g hw
\W 91/000006 -

Rim:

6.1.4\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} rapid/ec/a servo**meĥanismo/o *a
{de1} Geschwindigkeitsservomechanismus *a
{en1} speed servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme à action cinématique *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), kies
→ elira grando (89/210) estas rapido aŭ movofrekvenco (85/059). *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/200

Rim: ei: =servo/ (85/490) «91-08-08»

6.1.5\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} fort/o-servo**meĥanismo/o *a
{de1} Kraftservomechanismus *a
{en1} force servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme à transformation de force *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), kies
elira grando estas forto aŭ momanto. *a
Fon: *a Hidr;

85/201

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.6\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} unu-koordinat/a servo**'meĥanismo/o *a
{de1} Einkoordinaten-Servomechanismus *a
{en1} one-coordinate servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme rectiligne *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196) kun unu regata elira membro. *a
Fon: *a Hidr;

85/202

Rim: ei: =servo/ (85/490) «91-08-08»

6.1.7\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} du-koordinat/a servo**'meĥanismo/o *a
{de1} Zweikoordinaten-Servomechanismus *a
{en1} two-coordinate servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme cartésien *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196) kun du regataj reciproke kuplitaj eliraj membroj. *a
Fon: *a Hidr;

85/203

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.8\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} plur'koordinat/a servo**'meĥanismo/o *a
{de1} Mehrkoordinaten-Servomechanismus *a
{en1} multi-coordinate servomechanism *b
{fr1} servo-mécanisme combiné multiple *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196) kombinita el kelkaj unukoordinataj aŭ dukoordinataj servomeĥanismoj. *a
Fon: *a Hidr; *b ei;

85/204

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.9\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} servo**'meĥanismo/o reg/at/a per string/ad/o *a
{de1} drosselgesteuerter Servomechanismus *a
{en1} throttle-valve-controlled servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme à constriction *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), kies elira grando estas regata per ŝanĝo de rezistoj (85/039) kontraŭ movo de likvo. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/205

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.10\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC

{eo1} servo**'meĥanismo/o reg/at/a per vari/ig/o de geometri/a volumen/o *a
{de1} volumengesteuerter Servomechanismus *a
{en1} variable displacement controlled mechanism *a
{fr1} servo-mécanisme à variation de volume *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), kies elira grando estas regata per ŝanĝo de → geometria volumeno (85/072) de pumpilo (85/070) aŭ de hidraŭmotoro (85/071), eventuale de ambaŭ konvertiloj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/206

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.11\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} meĥan**'/a-hidraŭl**'/a servo**'-meĥanismo/o *a
{de1} mechanisch-hydraulischer Servomechanismus *a
{en1} mechanic-hydraulic servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme hydromécanique *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), ĉe kiu por transigo kaj prilaboro de reg-signaloj estas uzataj meĥanaj (87/237) elementoj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/207

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.12\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} pneŭmat/a-hidraŭl**'/a servo**'-meĥanismo/o *a
{de1} pneumohydraulischer Servomechanismus *a
{en1} pneumatic-hydraulic servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme hydropneumatique *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), ĉe kiu por transigo kaj prilaboro de reg-signaloj estas uzataj plejparte pneŭmataj elementoj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/208

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.13\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} elektr/a-hidraŭl**'/a servo**'-meĥanismo/o *a
{de1} elektrohydraulischer Servomechanismus *a
{en1} electro-hydraulic servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme hydroélectrique *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), ĉe kiu por transigo kaj prilaboro de reg-signaloj estas uzataj plejparte elektraj elementoj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/209

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.2\---

{U1} 62-821.152 (+)
{T1} SCC
{eo1} hidraŭl**/a amplif/il/o *a
{de1} hydraulischer Verstärker *a
{en1} hydraulic amplifier *a
{fr1} amplificateur hydraulique *a

Hidraŭelemento (85/024) reganta flukvantono (85/035) aŭ → premono de likvo (85/032), distingiganta per regado de elira povumo per malplipova enira grando. *a

Fon: *a Hidr;

85/210

Rim: «87-08-13»

6.2.1\---

{U1} 62-821.152 (+)
{T1} SCC
{eo1} duz/a amplif/il/o *a
{de1} Strahlrohrventil *a
{en1} jet-pipe valve *a
{fr1} amplificateur à tuyère *a

Amplifilo, kies enira grando estas la devio de duzo kaj elira grando estas la prem-diferenco en du aperturoj situantaj antaŭ la duzo. *a

Fon: *a Hidr;

85/211

Rim: «87-08-13»

6.2.2\---

{U1} 62-821.152 (+)
{T1} SCC
{eo1} duz-klap/a amplif/il/o *a
{de1} Düse-Prallplatten-Ventil *a
{en1} flapper-and-nozzle valve *a
{fr1} amplificateur buse-palette *a

Amplifilo, kies enira grando estas devio de klapo kaj elira grando estas la premo antaŭ la duzo, eventuale la prem-diferenco antaŭ du duzoj ĉe simetria aranĝo. *a

Fon: *a Hidr;

85/212

Rim: «87-08-13»

6.2.3\---

{U1} 62-821.152 (+)
{T1} SCC
{eo1} nadl/a amplif/il/o *a
{de1} Verstärker mit Nadeldrossel *a
{en1} needle-valve amplifier *a
{fr1} amplificateur à aiguille *a

Amplifilo, kies enira grando (89/210) estas aksa devio de nadlo kaj elira grando estas la premo antaŭ la nadlo. *a

Fon: *a Hidr;

85/213

Rim: «87-08-13»

6.2.4\---

{U1} 62-821.152 (+)
{T1} SCC
{eo1} amplif/il/o kun nadl/o kaj klap/o *a
{de1} Verstärker mit Nadeldrossel und beweglicher Prallplatte *a
{en1} moving screen amplifier *a
{fr1} amplificateur aiguille-palette *a

Amplifilo, kies enira grando (89/210) estas devio de nadlo kaj elira grando estas la prem-diferenco inter du aperturoj malantaŭ la klapo. *a

Fon: *a Hidr;

85/214

Rim: «87-08-13»

6.3\---

{U1} 62-821.153 (+)
{T1} SCC
{eo1} reg/ant/a glit-valv/o *a
{de1} Steuerkolbenschieber *a
{en1} directional control valve *a
{fr1} distributeur à commande à tiroir *a

Hidraŭelemento (85/024) reganta mov-direkton kaj movofrekvencon (85/059) de servomotoro (85/488) per disbranĉigo de fluo. La enira signalo efikas je piŝto, kies predifinitan (89/524) devion oni reguligas pere de retrokuplo, kiun prezentas meĥana (87/237) kunigo de la valvokorpo kun la elira membro de servomotoro. *b

Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/215

Rim: «91-08-08»

6.3.1\---

{U1} 62-821.153 (+)
{T1} SCC
{eo1} unu-eĝ/a regant/a glit-valv/o *a
{de1} Einkantensteuerschieber *a
{en1} directional control valve with one throttling orifice *a
{fr1} distributeur à commande à une arête active *a

→ Reganta glitvalvo (85/215) kun unu variigebla rezisto (85/038) kontraŭ movo de likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/216

Rim: «87-08-13»

6.3.2\---

{U1} 62-821.153 (+)
{T1} SCC
{eo1} du-eĝ/a regant/a glit-valv/o *a
{de1} Zweikantenschieber *a
{en1} directional control valve with two throttling orifices *a
{fr1} distributeur à commande à deux arêtes actives *a

→ Reganta glitvalvo (85/215) kun du ŝanĝeblaj, reciproke kuplitaj rezistoj (85/038)

kontraŭ movo de likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/217

Rim: «87-08-13»

6.3.3\---

{U1} 62-821.153 (+)
{T1} SCC
{eo1} kvar-eĝ/a reg/ant/a glit-valv/o *a
{de1} Vierkantenschieber *a
{en1} directional control valve with four throttling orifices *a
{fr1} distributeur à commande à quatre arêtes actives *a

→ Reganta glitvalvo (85/215) kun kvar ŝanĝeblaj, reciproke kuplitaj rezistoj (85/038) kontraŭ movo de likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/218

Rim: «87-08-13»

6.4\---

{U1} 62-821.154 (+)
{T1} SCC
{eo1} hidraŭl**/a servo**'valv/o *a
{de1} hydraulisches Servoventil *a
{en1} hydraulic servovalve *a
{fr1} servovalve hydraulique *a
Plurŝtupa → hidraŭla amplifilo (85/208). *a

Fon: *a Hidr;

85/219

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.4.1\---

{U1} 62-821.154 (+)
{T1} SCC
{eo1} meĥan**/a-hidraŭl**/a servo**'valv/o *a
{de1} mechanisch-hydraulisches Servoventil *a
{en1} mechanical-hydraulic servovalve *a
{fr1} servovalve hydromécanique *a
Servovalvo (85/219), kies enira signalo estas meĥana (87/237) devio. *a

Fon: *a Hidr;

85/220

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.4.2\---

{U1} 62-821.154 (+)
{T1} SCC
{eo1} pneŭmat/a-hidraŭl**/a servo**'valv/o *a
{de1} pneumohydraulisches Servoventil *a
{en1} pneumatic-hydraulic servovalve *a
{fr1} servovalve hydropneumatique *a
Servovalvo (85/219), kies enira signalo estas premo aŭ prem-diferenco de gaso. *a

Fon: *a Hidr;

85/221

Rim: ei: Mi korektis {de1} al pneumo... =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.4.3\---

{U1} 62-821.154 (+)
{T1} SCC
{eo1} elektr/a-hidraŭl**/a servo**'valv/o *a
{de1} elektrohydraulisches Servoventil *a
{en1} electro-hydraulic servovalve *a
{fr1} servovalve hydroélectrique *a

Servovalvo (85/219), kies enira signalo estas kurento aŭ tensio, eventuale diferenco inter kurentoj aŭ tensioj. *a

Fon: *a Hidr;

85/222

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

HIDRAŬLAJ ŜOVMEĤANISMOJ\-----

7.1\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝov/o <2> *a
{de1} Vorschub *a
{en1} feed *a
{fr1} course *a
{fr2} avance *a

Cikle ripetebla, fermita relativa movo, destinita por fari parton de donita teĥnologia procedo. *a

Fon: *a Hidr;

85/223

Rim: ei: por fari parton ! por fariĝi parto «87-05-10»

7.2\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} labor-ŝov/o *a
{de1} Arbeitsvorschub *a
{en1} work feed *a
{fr1} course utile *a

Ŝovo (85/223) realiganta teĥnologian operacion. *a

Fon: *a Hidr;

85/224

Rim: «87-08-13»

7.3\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} sen'ag/a ŝov/o *a
{de1} Leerlaufvorschub *a
{en1} idle feed *a
{fr1} course morte *a

Ŝovo (85/223), dum kiu oni realigas helpan operacion. *a

Fon: *a Hidr;

85/225

Rim: «87-08-13»

7.4\---

{U1} 62-821.16 (+)

{T1} SCC
 {eo1} ŝov-rapid/o *a
 {de1} Vorschubgeschwindigkeit *a
 {en1} feed rate *a
 {fr1} vitesse moyenne d'avance (de course) *a
 Distanco, kiun ŝovata objekto [maŝin-parto, instrumento] trairas dum temp-unuo. *a
Fon: *a Hidr;

85/226

Rim: «87-08-13»
 7.5\---

{U1} 62-821.16 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} nombr/o de ŝov-rapid/um/oj *a
 {de1} Zahl der Vorschubstufen *a
 {en1} number of feed gears *b
 {en2} feed rate *a
 {fr1} choix de vitesses d'avance *a
 Nombro de elekteblaj ŝov-rapidumoj, kiujn iu konkreta ilmaŝino provizas. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/227

Rim: «90-02-28»
 7.6\---

{U1} 62-821.107 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} ŝov/o-frekvenc/o *a
 {de1} Vorschubfrequenz *a
 {en1} feed frequency *a
 {fr1} fréquence de courses *a
 Nombro da ŝovoj (85/208) okazintaj dum temp-unuo. *a
Fon: *a Hidr;

85/228

Rim: «87-08-13»
 7.7\---

{U1} 62-821.16 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} hidraŭl**/a ŝov-meĥanismo/o *a
 {de1} hydraulischer Vorschubantrieb *a
 {en1} hydraulic feed drive *a
 {fr1} mécanisme hydraulique d'avance *a
 Meĥanismo realiganta ŝovadon per hidraŭla (87/150) transmisio. Rim.: Hiponimoj (86/010): fikstena □, prema □, leva □, ferma □, injekta □, alŝova □ ktp. *b laŭ *a
Fon: *a Hidr; *b ej;

85/229

Rim: «91-06-26»
 7.8\---

{U1} 62-821.16 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} hidraŭl**/a ŝov-blok/o *a
 {eo2} hidraŭl**/a ŝov-unaj**/o *b
 {de1} hydraulische Vorschubeinheit *a
 {en1} hydraulic feed unit *a

{fr1} bloc hydraulique d'avance *a
 → Hidraŭla ŝov-meĥanismo (85/229), kies komponantoj estas aranĝitaj en unu korpo, aŭ kies korpoj estas firme kunigitaj. *a
Fon: *a Hidr; *b ej;

85/230 =ApE85 #003

Rim: ej: "unaĵo" (89/044) ŝajnas al mi pli klara ol "bloko". {eo1} donas la falsan impreson, ke iu bloko estas hidraŭle ŝovata. «90-09-26»
 7.9\---

{U1} 62-821.16 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} hidraŭl**/a modjul**/a ŝov-blok/o *b
 {eo2} hidraŭl**/a ŝov-modjul**/o *c
 {de1} hydraulische Baukastenvorschubeinheit *a
 {en1} hydraulic aggregate feed unit *a
 {en2} hydraulic modular feed unit *b
 {fr1} bloc hydraulique d'avance modulaire *a
 → Hidraŭla ŝovbloko (85/230) interŝanĝebla per aliaj modjuloj (85/391) kun diferencaj eliraj parametroj, sed kun identaj konekto-dimensioj. *a

→ Hidraŭla ŝov-unaĵo (85/230) interŝanĝebla per aliaj ŝov-unaĵoj kun diferencaj eliraj parametroj, sed kun identaj konekto-dimensioj. *c

Fon: *a Hidr; *b ryb; *c ej;

85/231 =ApE85 #004

Rim: ej: Komparu la difinojn de modjulo kaj unaĵo (89/044), tial {eo2} sufiĉas. «90-09-26»
 7.10\---

{U1} 62-821.16 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} hidraŭl**/meĥan**/a ŝov-meĥanismo/o *a
 {de1} hydromechanischer Vorschubantrieb *a
 {en1} hydromechanic feed drive *a
 {fr1} mécanisme hydromécanique d'avance *a
 → Hidraŭla ŝovmeĥanismo (85/229), al kies elirejo estas konektita ordinara meĥanismo. *a
Fon: *a Hidr;

85/232

Rim: «87-08-13»

8. ELEMENTOJ KAJ EKIPAĴOJ\-----
 POR PREPARADO DE LIKVO\-----
 8.1\---

{U1} 62-821.17 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} filtr/il/o <4> *a
 {eo2} likv/o-filtr/il/o *a
 {de1} Filter *a
 {de2} Flüssigkeitsfilter *a
 {en1} filter *a
 {fr1} filtre *a
 Cirkvitero, per kiu oni malgrandigas la enhavon de malpuraĵoj en likvo. *a
Fon: *a Hidr;

85/233

Rim: wor(91-10-10): En la difino estus pli klara: "...la enhavon je malpuraĵoj en likvo", ĉar ne temas pri tio, kion la malpuraĵoj enhavas. La PIV-aj ekzemploj estas: "La enhavo de la libro ne egalvaloras ĝian prezenton." kaj "...mineralo kun granda enhavo je kupro". «91-11-03»
8.2\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} tra'flua filtr/il/o *a
{de1} Durchflussfilter *a
{en1} flow filter *a
{fr1} filtre à couche *a

Purigilo de likvo, en kiu malpuraĵoj estas kaptataj dum trafluo tra tralasiva (permeabla) vando.
*a

Fon: *a Hidr;

85/234

Rim: «87-08-13»
8.3\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} apart/ig/il/o <1> *a
{de1} Abtrennfilter *a
{en1} separator *a
{fr1} séparateur *a

Purigilo de likvo, en kiu malpuraĵoj estas forigataj per efiko de eksteraj fortoj. *a

Fon: *a Hidr;

85/235

Rim: «87-08-13»
8.4\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} ret/a filtr/il/o *a
{de1} Drahtsiebfilter *a
{en1} wire-mesh filter *a
{fr1} filtre à tamis métallique *a

Traflua filtrilo (85/234), en kiu malpuraĵoj estas kaptataj sur reta (teksaĵa) vando. *a

Fon: *a Hidr;

85/236

Rim: «87-08-13»
8.5\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} lameno/ar/a filtr/il/o *a
{de1} Spaltfilter *a
{en1} edge-type filter *a
{fr1} filtre à lamelles *a

Traflua filtrilo (85/234), en kiu malpuraĵoj estas kaptataj dum trafluo tra mallarĝaj interspacoj en la filtra korpo, konsistanta el maldikaj lamenoj. *a

Fon: *a Hidr;

85/237

Rim: «87-08-13»

8.6\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} por/a filtr/il/o *a
{eo2} filtr/il/o kun por/a muj**/o *c
{de1} Filter mit porösem Einsatz *a
{en1} filter with porous cartridge *a
{fr1} filtre à cartouche poreuse *a

Traflua purigilo, en kiu malpuraĵoj estas kaptataj dum trafluo tra pora materialo, ekz. tra enmetaĵo el kunbakita metalpulvoro k.s. *a

Fon: *a Hidr; *b ryb; *c ej;

85/238

Rim: ej (91-08-08): =muĵo (91/003). «91-08-08»
8.7\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} gravit/a apart/ig/il/o *a
{de1} Ablagerungsfilter *a
{en1} gravity filter *a
{fr1} décanteur *a

Apartiga purigilo, en kiu malpuraĵoj sedimentas per efikado de gravito. *a

Fon: *a Hidr;

85/239

Rim: «87-08-13»
8.8\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} centrifug/a apart/ig/il/o *a
{de1} Zentrifugalabscheider *a
{en1} centrifugal filter *a
{fr1}essoreuse filtrante *a

Apartiga purigilo, en kiu malpuraĵoj estas apartigataj per centrifuga forto. *a

Fon: *a Hidr;

85/240

Rim: «87-08-13»
8.9\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} magnet/a apart/ig/il/o *a
{de1} Magnetfilter *a
{en1} magnetic filter *a
{fr1} filtre magnétique *a

Apartiga purigilo, en kiu feromagnetaj malpuraĵoj estas apartigataj per magneta kampo. *a

Fon: *a Hidr;

85/241

Rim: «87-08-13»
8.10\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} varm/o-trans'ig/il/o <2> *a
{eo2} vatr**/o [2] *a*b

{de1} Wärmeaustauscher *a
{en1} heat exchanger *a
{fr1} échangeur de chaleur *a
Elemento destinita por transirigi varmon de unu al alia substanco en hidraŭlaj aplikadoj plej ofte el oleo al akvo aŭ aero. *a

Fon: *a Hidr; *b ej;

85/242 =ApE85 #005

Rim: ej: =85/491. «90-09-26»

8.11\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} mal'varmigilo *a
{eo2} fridigilo *a
{de1} Kühler *a
{en1} cooler *a
{fr1} réfrigérant *a

Varmotransigilo (85/242) destinita por forkondukado de varmo el likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/243

Rim: ej: {eo1} servas por forkonduki la varmon ĝis estas atingita maksimume la temperaturo de la ĉirkaŭanta medio, dum {eo2} servas por akiri pli malaltajn temperaturojn en iu likvo. «90-09-27»

8.12\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} varmigilo *a
{de1} Erwärmer *a
{en1} heater *a
{fr1} réchauffeur *a

Varmotransigilo (85/242) destinita por alkondukado de varmo en likvon. *a

Fon: *a Hidr;

85/244

Rim: «87-08-13»

8.13\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} per-likv/a mal'varmigilo *a
{de1} Flüssigkeitskühler *a
{en1} fluid cooled heat exchanger *a
{fr1} réfrigérant à liquide *a

Malvarmigilo (85/243), kies malvarmiga substanco estas likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/245

Rim: «87-08-13»

8.14\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} per-gas/a mal'varmigilo *a
{de1} Gaskühler *a
{en1} gas-cooled heat exchanger *a
{fr1} réfrigérant à gaz *a

Malvarmigilo (85/243), kies malvarmiga substanco estas gaso. *a

Fon: *a Hidr;

85/246

Rim: «87-08-13»

9. KONDUKILOJ DE LIKVO KAJ ILIAJ PARTOJ\-----

9.1\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} kondukilo <5> *a
{de1} Leitung *a
{en1} line *a
{fr1} conduite *a

Elemento servanta en hidraŭlaj (87/150) kaj pneŭmataj cirkvitoj por kondukado de energioportanto (likvo aŭ gaso). *b

Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/247

Rim: «89-04-07»

9.2\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} ĉef/a kondukilo *a
{de1} Hauptleitung *a
{en1} main line *a
{fr1} conduite maitresse *a

Kondukilo (85/247), tra kiu likvo fluas el pumpilo aŭ akumulilo al hidraŭmotoro. *a

Fon: *a Hidr;

85/248

Rim: «87-08-13»

9.3\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} help/a kondukilo *a
{de1} Hilfsleitung *a
{en1} auxiliary line *a
{fr1} conduite auxilliaire *a

Kondukilo (85/247) servanta por konekti cirkviterojn al la ĉefa kondukilo. *a

Fon: *a Hidr;

85/249

Rim: «87-08-13»

9.4\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} reg/a kondukilo *a
{de1} Steuerleitung *a
{en1} control line *a
{fr1} conduite de commande *a

Kondukilo (85/247) servanta por transigi regsignalojn. *b

Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/250

Rim: «89-04-07»

9.5\---

{U1} 62-821.18 (+)

{T1} SCC

{eo1} en'ir/a konduk/il/o *a

{eo2} al'flu/a konduk/il/o *a

{de1} Eingangsleitung *a

{en1} inlet line *a

{fr1} conduite d'alimentation *a

Kondukilo (85/247), tra kiu fluas likvo en cirkviteron. *a

Fon: *a Hidr;

85/251

Rim: «87-08-13»

9.6\---

{U1} 62-821.18 (+)

{T1} SCC

{eo1} el'ir/a konduk/il/o *a

{eo2} el'flu/a konduk/il/o *a

{de1} Ausgangsleitung *a

{en1} output line *a

{fr1} conduite de sortie *a

Kondukilo (85/247), tra kiu fluas likvo el cirkvitero. *a

Fon: *a Hidr;

85/252

Rim: «87-08-13»

9.7\---

{U1} 62-821.18 (+)

{T1} SCC

{eo1} lik/aj/a konduk/il/o *a

{eo2} dren/a konduk/il/o *a

{de1} Lecköleitung *a

{en1} drain line *a

{fr1} conduite des fuites *a

Kondukilo (85/247), tra kiu likvo tralikiĝinta pro lik-permeablo de cirkvitero forfluas al rezervujo. *a

Fon: *a Hidr;

85/253

Rim: «87-08-13»

9.8\---

{U1} 62-821.18 (+)

{T1} SCC

{eo1} re'turn/a konduk/il/o *a

{de1} Rückleitung *a

{en1} return line *a

{fr1} conduite de retour *a

Elira kondukilo (85/247), tra kiu likvo refluas al la rezervujo, el kiu ĝi venis. *b

Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/254

Rim: «91-08-08»

9.9\---

{U1} 62-821.18 (+)

{T1} SCC

{eo1} tub-konduk/il/o *a

{eo2} tub/o (1) *a

{de1} Rohrleitung *a

{en1} pipe line *a

{fr1} tuyauterie *a

Kondukilo (85/247) ne ebliganta reciprokan moviĝon de elementoj per ĝi konektitaj. *b

Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/255

Rim: «91-08-08»

9.10\---

{U1} 62-821.18 (+)

{T1} SCC

{eo1} teleskop/a junt/o *a

{de1} Teleskoprohrverbindung *a

{en1} telescopic connection *a

{fr1} joint télescopique *a

Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan laŭaksan ŝoviĝon aŭ turniĝon de du partoj de tubo. *a

Fon: *a Hidr;

85/256

Rim: «87-08-13»

9.11\---

{U1} 62-821.18 (+)

{T1} SCC

{eo1} artik/a junt/o *a

{de1} Rohrgelenk *a

{en1} swivel joint *a

{fr1} joint articulé

{fr2} joint à genouillère *a

Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan angulan turniĝon de du partoj de tubo en ebena aŭ spaco. *a

Fon: *a Hidr;

85/257

Rim: «87-08-13»

9.12\---

{U1} 542.26

{U2} 62-821.18 (+)

{T1} SCC

{eo1} hos"/o *a*b

{eo2} fleks/eb/a tub/o *a*b

{de1} Schlauch *a

{en1} hose *a

{fr1} tuyau souple *a

Kondukilo ebliganta reciprokan moviĝadon de per ĝi konektitaj elementoj. *a

Fleksebla tubo el kaŭĉuko, plasto aŭ metalo. EB#135/48, 138/44, 171/54, 191/6,7; ~duŝilo EB#51/4, 262/45; aer~~o EB#185/36, 190/29, 203/39, 224/21; vapor~~o EB#203/38; akvo~~ EB#113/38. *b

Fon: *a Hidr; *b PIVS;

85/258 =ApE85 #006

Rim: «87-08-13»

9.13\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} lik-imun/ig/a element/o *a
{de1} Dichtungselement *a
{en1} seat element *a
{fr1} élément d'étanchéité *a

Elemento servanta por lik-imunigo de juntoj pere de sia elasteco aŭ deformebla. Oni distingas elementojn por lik-imunigo de moveblaj juntoj [manumoj, lik-imunigaj ŝaft-ringoj] kaj de nmoveblaj juntoj (junt-ringoj kaj diversformaj junt-platoj el junt/enz/o(j)). *a

Fon: *a Hidr;

85/259

Rim: «87-08-13»

9.14\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/o *a
{de1} Rohrverbindung durch Gewinde *a
{en1} pipe thread joint *a
{fr1} raccordement d'tuyauterie à vis *a

Tubjunto, ĉe kiu por kunigi estas uzita ŝraŭbumo (85/007). *a

Fon: *a Hidr;

85/260

Rim: «87-08-13»

9.15\---

{U1} 62-821.181 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o *a
{de1} Rohrverschraubung *a
{en1} pipe thread connection *a
{fr1} raccord union *a

Parto de kondukilo servanta por kunigi aŭ du partojn de tubo reciproke, aŭ tubon alkonecti al hidraŭelemento (85/024). *a

Fon: *a Hidr;

85/261

Rim: «87-08-13»

9.15.1\---

{U1} 62-821.181 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o kun junt/il/a ŝraŭb/ing/o *a
{de1} Rohrverschraubung mit Überwurfmutter *a
{en1} pipe thread connection with cap nut *a
{fr1} raccord union avec écrou (à chapeau) *a

Tub-juntilo, kiu por alfikso de tubo uzas juntilan ŝraŭbingon. *a

Fon: *a Hidr;

85/262

Rim: «87-08-13»

9.15.2\---

{U1} 62-821.181 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o kun junt/il/a ŝraŭb/ing/o kaj veld/ot/a junt-konus/o *a
{de1} Schweisskugelverschraubung *a
{en1} pipe thread connection with cap nut and welded cone *a
{fr1} raccord union avec écrou (à chapeau) et embout conique à souder *a

Tubjuntilo kun juntila ŝraŭbingo, al kiu oni alfiksas tubon pere de veldota junt-konuso. *a

Fon: *a Hidr;

85/263

Rim: «87-08-13»

9.15.3\---

{U1} 62-821.181 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o kun junt/il/a ŝraŭb/ing/o kaj lutota junt-konuso *a
{de1} Lötkugelverschraubung *a
{en1} pipe thread connection with cap nut and brazed cone *a
{fr1} raccord union avec écrou (à chapeau) et embout conique à braser *a

Tub-juntilo kun juntila ŝraŭbingo, al kiu oni fiksas tubon pere de lutota junt-konuso. *a

Fon: *a Hidr;

85/264

Rim: «87-08-13»

9.15.4\---

{U1} 62-821.181 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o kun junt/il/a ŝraŭb/ing/o kaj en'tranĉ/a ring/o *a
{de1} Schneidringverschraubung *a
{en1} pipe thread connection with cap nut and cut ring *a
{fr1} raccord union avec écrou (à chapeau) à baue sertie *a

Tub-juntilo kun juntila ŝraŭbingo, al kiu oni fiksas tubon pere de enranĉa ringo. *a

Fon: *a Hidr;

85/265

Rim: «87-08-13»

9.16\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} flang/a tub-junt/o *a
{de1} Flanschverbindung *a
{en1} flange joint *a
{fr1} raccord à brides *a

Tubjunto, ĉe kiu por kunigo oni uzas flangojn fiksitajn ĉe la tub-ekstremoj, ekz. per veldado, per surŝraŭbado, tuboborderado k.s.. *a

Fon: *a Hidr;

85/266

Rim: «87-08-13»

9.17\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} rapid-kupl/a fitting/o *a
{de1} Schnellkupplung *a
{en1} quick-disconnect coupling *a
{fr1} raccord rapide
{fr2} coupler rapide *a

Elemento ebliganta rapidan kuplon kaj malkuplon de du partoj de hosoj (85/258), sen uzo de helpiloj aŭ ilaro. En malkuplita stato ĝi malebligas elfluon de likvo aŭ gaso el la kondukilo. *a

Fon: *a Hidr;

85/267

Rim: «87-08-13»

9.18\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} aer-el'las/a valvo *a
{de1} Entlüftungsventil *a
{en1} bleeding valve *a
{fr1} soupape purgeur d'air *a

Valvo instalita sur la plej altaj lokoj de hidraŭla sistemo kaj servanta por ellasado de aero el kondukiloj aŭ elementoj. Oni konstruas ĝin aŭ kiel permane regatan, aŭ kiel aŭtomate funkciantan. *a

Fon: *a Hidr;

85/268

Rim: «87-08-13»

GLOSARO EL: "MONDO DE TRAVIVAĴOJ"\---

de Tibor Sekelj, Edistudio, Pizo, Italujo, 1981

{U1} 340.12
{T1} FDA
{eo1} anun**/o *a
{de1} ungeschriebenes Recht
{en1}
{fr1}

(el araba) Neskribita, kutima leĝo. *a

Fon: *a Mondo;

85/269

Rim: «87-08-13»

{U1} 294.527
{U2} 613.71
{T1} RDC
{eo1} asan**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el sanskrito) Korpa pozo praktikata de joganoj. *a

Fon: *a Mondo;

85/270

Rim: «87-08-13»

{U1} 613.81

{U2} 397(8)
{T1} RFP
{eo1} ĉiĉ**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el sudamerika indiĝena) Duonfermentita aŭ fermentita trinkaĵo el maĉita maizo. *a

Fon: *a Mondo;

85/271

Rim: «87-08-13»

{U1} 347 : 800.866
{T1} FDA
{eo1} ĉomb**/o *a
{de1} beweglicher Besitz *b
{en1}
{fr1}

(el ŝuahilia) La tuto de moveblaj havaĵoj de persono. *a

Fon: *a Mondo; *b ei;

85/272

Rim: «87-08-13»

{U1} 681.818
{U2} 397
{T1} LOD
{eo1} diĝeridu**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el aŭstralia indiĝena) Aŭstralia blovinstrumento el simpla ligna tubo. *a

Fon: *a Mondo;

85/273

Rim: «87-08-13»

{U1} 551.481.2
{T1} SDN
{eo1} fadam**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el haŭsa) Marĉo kun densa vegetaĵaro. *a

Fon: *a Mondo;

85/274

Rim: «87-08-13»

{U1} 683.93
{U2} 397
{T1} RLC
{eo1} ĝik**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el ŝuahilia) Aperta fajrujo meze de la domo. *a

Fon: *a Mondo;

85/275

Rim: «87-08-13»

{U1} 397
{T1} RLC
{eo1} malok**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el brazilia indiĝena) Komuna domo de tribo, klano aŭ vilaĝo. *a

Fon: *a Mondo;

85/276

Rim: «87-08-13»

{U1} 299.6
{T1} RDO
{T2} RLC
{eo1} mugang**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el ŝahilia) Indiĝena religia estro, konanto de tradicioj, kun sorĉkapablo uzata nur favore al la komunumo. *a

Fon: *a Mondo;

85/277

Rim: «87-08-13»

{U1} (=082)
{T1} RLC
{eo1} olaĝ**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el joruba) Indiĝeno asimilita al okcidenta civilizo. *a

Fon: *a Mondo;

85/278

Rim: «87-08-13»

{U1} (=2)
{T1} RLC
{eo1} pakeh**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el maoria) Blankulo, iom admirata iom malamata. *a

Fon: *a Mondo;

85/279

Rim: «87-08-13»

{U1} 391.2
{T1} TNB
{eo1} puropur**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el melanezia) Jupio el pendantaj strioj de herbo aŭ alia materialo. *a

Fon: *a Mondo;

85/280

Rim: «87-08-13»

{U1} 397
{T1} DNA
{eo1} ramuh**/o *a
{eo2} palafit/o (2) *b
{de1} Pfahlbauhütte *c
{en1} pile dwelling *ĉ
{en2} pile house *ĉ
{fr1} hutte sur pilotis *d

(el indonezia) Loĝdomo sur fostoj. EB#335/33. *a

Fon: *a Mondo; *b PIV; *c DB-De; *ĉ DB-En; *d DB-Fr;

85/281

Rim: «87-08-13»

{U1} 801.25
{T1} RLC
{eo1} sapam**/i *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el joruba) Fuĝi por sin kaŝi de danĝero. *a

Fon: *a Mondo;

85/282

Rim: «87-08-13»

{U1} 801.25
{T1} RLC
{eo1} svejalt**/i *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el ĉina) Malrapide, heziteme iri, pro timo aŭ singardo. *a

Fon: *a Mondo;

85/283

Rim: «87-08-13»

{U1} 397
{U2} 633.52
{T1} RLC
{eo1} tap**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el polinezia) Subŝela teksaĵo de iuj arboj, en Polinezio uzata por vestaĵo, kovrilo ktp. *a

Fon: *a Mondo;

85/284

Rim: «87-08-13»

{U1} 397
{T1} RLC
{eo1} toa**/o *a
{de1}

{en1}
{fr1} (el maoria) Plenaĝa, plenforta viro ĉiam preta por batalo. *a
Fon: *a Mondo;

85/285

Rim: «87-08-13»

{U1} 801.25
{T1} RLC
{eo1} tutus*/i *a
{de1}
{en1} grope about in dark ∞ to *b
{fr1}

{Sŭ1} tatusa *b
(el sŭahilia) Palpe marŝi aŭ serĉi en mallumo aŭ kun fermitaj okuloj. *a
Fon: *a Mondo; *b worCSEP[ei];

85/286

Rim: «1988-11-06»

Provtraduko de ISO RECOMMENDATION R 1087\-----
VOCABULARY OF TERMINOLOGY\-----

1-a eldono, 1969:

\WTERMINOLOGIA VORTARO\-----
Je la traduko kunlaboris: Rüdiger Eichholz, Conrad Fisher, d-ro Erich Dieter Krause kaj inĝ. Jan Werner. La tradukon kaj komentojn surdiskigis R. Eichholz.

En 1990 ISO nuligis tiun ĉi rekomendon kaj anstataŭigis ĝin per la rekomendo "Terminology principles and co-ordination", kies terminojn mi publikigis en termino-kompleksoj 93/001 ĝis 93/129. Mi decidis tial ne plu aldoni ion al la komentoj pri kompleksoj 85/288 ĝis 85/380 kaj 86/001 ĝis 86/106. Anstataŭe mi referencis al la terminoj en la 1993-a serio, en kiu la diskuto pri la malnovaj nocioj povas esti daŭrigata. La "fermon" de nocio-komplekso mi indikas per grase printita fina dato kaj per tio, ke tiu ĉi dato ne plu estas ĉirkaŭita per duoblaj pintaj krampoj sed per rektaj krampoj. Se nocio-kompleksoj mankas en la nova rekomendo, oni rajtas aldoni ankoraŭ komentojn al la malnovaj kompleksoj. Tial en ili la duoblaj pintaj krampoj restas.

1. LA UNIVERSO (n-ro 1)\-----
1

{U1} 001.40 (+)
{T1} RBN
{eo1} individu/a objekt/o *b
{eo2} apart/a objekt/o *b
{eo3} individu/o <2> *b
{de1} individuelles Objekt *a
{de2} Einzelobjekt *a
{de3} Individuum *a
{en1} individual object *a
{en2} particular object *a
{en3} individual *a

{fr1} objet individuel *a
{fr2} individu *a

Iu ajn fenomeno en la ekstera aŭ interna mondo, kiu estas observata (aŭ estas observebla) fare de homo je donita momento. Ekzemploj: \Sokrato kiel tuŝebla, vivanta persono; tiu ĉi arbo en nia ĝardeno; difinita loko sur tiu ĉi arbo; la falo de tiu arbo; tiu korpa aŭ psika doloro, kiun mi sentas je iu momento, tiu percepto aŭ mensa imago.

\i*b laŭ *a
Fon: *a 1087/69; *b ei;

85/287

Rim: ei: En ISO/N53 la nocio ricevis pli simplan difinon kaj la termino estas simple "objekto" = [86/001]. =93/002 [94-02-26]

2. NOCIOJ KAJ DIFINOJ (n-roj 2 ĝis 30)\-----
2.1 Nocioj kaj nocio-sistemoj (n-roj 2 ĝis 26)\----
2.1.1 Nocioj (n-roj 2 ĝis 8)\-----
2

{U1} 001.411.1 (+)
{U2} 161.1
{T1} RBN
{eo1} noci/o (2) *b*c
{de1} Begriff *a
{en1} concept *a
{fr1} notion *a
{fr2} concept *a

Iu ajn pens-elemento, ĝenerale esprimita per termino (85/317), → litera simbolo (85/334) aŭ per iu ajn alia simbolo. Nocioj povas esti la mensaj prezentaĵoj ne nur de estaĵoj aŭ objektoj (esprimitaj per substantivoj), sed pli larĝ-signife ankaŭ de kvalitoj (esprimitaj per adjektivoj aŭ substantivoj), de agoj (esprimitaj per verboj aŭ substantivoj), kaj eĉ de lokoj, situacioj aŭ rilatoj (esprimitaj per adverboj, prepozicioj, konjunkcioj aŭ substantivoj). Nocio povas reprezenti nur unu → individuan objekton (85/287) aŭ - per abstraktado - ĉiujn individuojn, kiuj komune havas iujn karakterizaĵojn (85/289). Krome nocio povas estiĝi el kombino de aliaj nocioj eĉ sen rilato al realeco. La nombro de nocioj (reprezentataj per terminoj), kiuj povas esti kombinataj por formi novan nocion (terminon) estas limigita per la fakto, ke en propozicio nocio povas esti nur aŭ subjekto aŭ predikato, sed ne ambaŭ kune. Ekzemploj: \La nocioj esprimitaj per la terminoj Sokrato, Grekujo; homo, martelo, krucmartelo; ronda, rondeco, magneta permeablo; rotacii, revoluo, nombro de revoluo dum temp-unuo; spaco, forto, kvadrata radiko; super, antaŭ, dum; centaŭro, Neptuno\i (la planedo jam konata per kalkulado antaŭ ĝia malkovro),\i ekasilicio\i (t.e. la kemia elemento prognozita fare de Mendelevo en lia perioda sistemo, poste nomita\i germaniumo\i). *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c TerKu;

85/288

Rim: ei: En ISO/N53 tiu ĉi nocio ricevis pli mallongan difinon = [86/004]. =93/005 [94-02-26]

{U1}	001.411.1 (+)
{T1}	RBN
{eo1}	karakteriz/aj/o (1) (de nocio) *b*ĉ
{eo2}	indic/o <4> *c*d
{eo3}	trajt/o <2> *e
{eo4}	atribut/o <3> *e
{de1}	Merkmal <i>n</i> (eines Begriffes) *a*f
{de2}	Charakteristikum <i>n</i> *f
{de3}	Eigenschaft <i>f</i> *f
{en1}	characteristic (of a concept) *a*f
{en2}	quality *f
{en3}	property *f
{es1}	característica *f
{es2}	cualidad *f
{es3}	carácter *f
{es4}	propiedad *f
{fr1}	caractère *a*f
{fr2}	caractéristique (d'une notion) *a*f
{fr3}	qualité *f
{ru1}	2priznak\1-- *f
{ru2}	2svojtvo\1--- *f
{ru3}	2harakteristika\1--- *f

Iu ajn el la ecoj, kiuj konsistigas nocion (85/288). Ekzemplo: \Inter la karakterizaĵoj de la nocio "arbo" troviĝas reproduktivo, ligna trunko kaj disbranĉigo je certa alto.\i Kelkaj karakterizaj-tipoj, precipe karakterizaĵoj rilatantaj al materiaj objektoj, estas nomitaj sub 85/307 ĝis 85/311. *b laŭ *a.

Fon. *a 1087/69; *b ej; *c TerKu; *ĉ al; *d dehl; *e pok; *f Termi-of-doc;

85/289 =ApE85 #007

Rim. ej: Je 86-10-16 mi skribis post studo de la verko \Terminologia Kurso\i al we: \Vian novan "indico de nocio" mi aldonos ĉe 85/289 kaj 86/014, kvankam ĝi tute ne plaĉas al mi. "Indico" jam havas du bazajn tute malsamajn signifojn (indikaĵo kaj cifero aŭ nombro), krome en komputiko oni uzas super- kaj sub-indico. Aldoni ankoraŭ alian signifon al "indico" ne ŝajnas al mi rekomendinda. Ankaŭ la Franca uzas "caractère, caractéristique". Mi ne povas kompreni, kion vi havas kontraŭ "karakterizaĵo".\i

we respondis (86-10-23): \KARAKTERIZ/AĴ-O estas laŭ PIV 1 "Io, kio karakterizas". La fonta verbo signifas 1. Montri, difini la karakteron de io, 2. Konsistigi, estigi la karakteron de io. Sume-resume eblas aserti, ke KARAKTERIZAĴO montras, difinas aŭ konsistigas, estigas la karakteron de io. Sed tio ne estas en la angla "characteristic", sed "characterization". La angla "characteristic" estas unu karakter/iz/a trajto. Kaj unu trajto ne prezentas karakteron, tio bezonas la sumon aŭ almenaŭ cewrtan konvene elektitan aron de trajtoj, kiuj nur kune montras, difinas aŭ konsistigas la karakteron de io. Se ni nepre volus ĉerpi el la angla, ni povus doni al la Ea karakteristiko novan signifon. Ĝi estus akceptebla. /Flanka mencio: Karakterizilo ne indas pro la kialo

de mi eksplikita en la antaŭparolo de "Terminologia kurso", ĉe la Szerdahelyi-propono de "markilo".\i

ej: La Angla \characteristic\i havas jenajn signifojn: 1. kiel adjektivo: karakteriza, 2. kiel substantivo: \la distinguishing feature or quality, \ido: distinga trajto aŭ kvalito. Laŭ mi por tiu nocio tre bone taŭgas karakterizaĵo = io, kio karakterizas, do montras, difinas la karakteron (6) de io. 3. kiel substantivo: \the integral part of a common logarithm, \ido: = karakteristiko. Mi tute ne komprenas, kial vi devus doni al "karakteristiko" alian signifon, se oni akceptos "karakterizaĵo" por la nocio de 85/289, por kiu en "Terminology of documentation" por la Rusa jena traduko estas indikita: \2 charakteristika\1 kaj por la Hispana: \característica, carácter.\i En la Germana oni aldonis \Charakteristikum, Eigenschaft. \iDo etnolingva vorto rilatanta al la radiko karakteriz' estas sendube plej ofte uzata por priskribi la nocion de 85/289. La Anglan \characterization\i ni tradukas en Esperanto per karakterizado. Mi konsentas kun vi: Unu karakterizaĵo ne sufiĉas por difini tutan karakteron. Tio estas klare esprimita ankaŭ en la ISO-difino. Do laŭ mi viaj kontraŭargumentoj ne estas trafaj. En via ANTAŬPAROLO al \Terminologia Kurso\i vi riproĉas al "karakterizaĵo", ke "ĝi estas tro larĝsignifa komuna nomo". En mia menso ĝi kreas precize la ĝustan bildon, male via "indico" estas laŭ PIV 1. indikaĵo por io \ruĝa koloro de grundo estas ~o pri fereco; ~oj de kulpeco. 2. logaritmo de rilatumo. 3.karakterizanta nombro aŭ granda. Tial "indico" kreas en mi maltrafan bildon. Ankaŭ vi certe ne dirus: "karakterizaĵoj de kulpeco". Temas pri malsamaj nocioj, kiuj certe devus ricevi apartajn terminojn.

dehl preferas nun la terminon indico anstataŭ karakterizaĵo, "ĉar ĝi estas la pli konciza."(ol {eo1}) (87-02-07).

pok skribis en letero al ej: "trajto estas la rekta traduko de la greka etimo, do interne internacia; mi proponis ĝin en BI, n-ro 152, junio 83, p.12. Atributo ŝajnas la plej trafa vorto."

ej: En Termi-of-doc {eo4} estas hiponimo (86/010) de {eo1} (=88/022). Do ankaŭ ĝi ne taŭgas. En ISO/N53 tiu nocio ricevis novan difinon (=86/014).

wor (90-07-12): PIV ne ĉiam estas kiom eble plej klara kaj konsekvenca. Ĝia difino \Io, kio [montras, difinas, konsistigas aŭ estigas la karakteron de io]\i ŝajnas subteni we-on. Sed ĝia ekzemplo "la arbitro estas la karakterizaĵo de ĉiu ludo" subtenas ej-on.

Por {eo1} ankaŭ estas tio: sentebla diferenco inter la sencoj de "-o" kaj "-aĵo". (Kp: manĝo -- manĝaĵo", idiomo -- idiomaĵo, lingvo -- lingvaĵo, mondo -- mondaĵo, vero -- veraĵo, bono -- bonaĵo, belo -- belaĵo, bovo -- bovaĵo.) Tiuj paroj, ne strikte analogaj inter si, ilustras tre ĝeneralan rilaton, laŭ kiu, la unua membro de ĉiu

paro povas iel enteni plurajn ekzemplojn da la dua membro, dum inversa interpreto impresas bizara. Analoge la PIV-a difino de "karakterizaĵo" tia, kian klarigas we, taŭgas prefere al "karakterizo", dum konvenas al "karakterizaĵo" la nocio de ~o tia, kiel klarigis ej.

La vorto "karaktero" troviĝas en grupo 7 de la Baza Radikaro Oficiala, dum "trajto" troviĝas nur poste en grupo 8 kaj "atributo"n mi tie ne trovis. Do "karaktero" kaj "karakterizaĵo" estas pli komunaj kaj taŭgaj por parolo ordinara,

Tamen en tiaj diskutoj, kie abunde bezoniĝas la nocio, mi preferas pli mallongan kaj ne-perifrazan formon: {eo3}.

=93/014 [94-02-26]

4

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-en'hav/o *b
 {eo2} en'hav/o (2) *c*ĉ*d
 {de1} Inhalt *m* (eines Begriffes) *a
 {de2} Intension *f* (eines Begriffes) *a
 {de3} Begriffsinhalt *m* *f
 {en1} connotation *a*f
 {en2} intension (of a concept) *a*e*f
 {es1} intensión *f
 {fr1} compréhension (d'une notion) *a*f
 {ru1} \2soderxanie (pon/ti/)\1\--- *f

La tutaĵo de ĉiuj karakterizaĵoj (85/289), kiuj formas nocion. *b laŭ *a.

La kompleto de ĉiuj atributoj (88/022), kiuj formas klason (88/706) aŭ nocion. *b laŭ *f.

Fon: *a 1087/69; *b ej; *c TerKu; *ĉ pok; *d go; *e Fel,p116; *f Termi-of-doc (88/041);

85/290

Rim: wor (90-07-12): Laŭ mia kompreno {en1} por 85/290 estas fak-termino de logiko. Ekster tio, ĝi signifas 'tiujn signifojn, kiuj ne estas parto de difino de vorto'; ekz. por ni "verda" signifas Esperantia-n.

ej (92-03-10): =86/016. Ŝajnas al mi utile aldoni la ekzemplon por la nocio de tiu ĉi komplekso, kiun mi tradukis laŭ *e: \La nocio-enhavo de aeroplano ampleksas jenajn karakterizaĵojn: aer-veturilo pli peza ol aero, pelata per fizika povo, havanta portajn surfacaĵojn, kiuj restas fiksitaj sub donitaj flug-kondiĉoj.\i =93/016 [94-02-26]

5

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} super'ord/ig/it/a noci/o *b
 {eo2} super'ord/it/a noci/o *c
 {eo3} super'ord/a noci/o *ĉ
 {eo4} super'noci/o *ĉ
 {de1} Gattung *f* (von ...) *a
 {en1} genus (of ...) *a
 {fr1} genre (par rapport à ...) *a

La nocio a estas superordigita nocio de b, se b posedas la samajn karakterizaĵojn (3) kiel a, kaj unu aŭ pli da kromaj karakterizaĵoj. Ekzemplo: \La nocio "arbo" estas superordigita nocio de "pom-arbo"\i. *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ej; *c TermKu; *ĉ wor;

85/291 =ApE85 #008

Rim: ej: En ISO/N53 {en1} fariĝis nerekomendita termino (=86/008), tial la antaŭa "genra nocio" ne plu ŝajnas al mi rekomendinda. "ordi" troviĝas en PIV apud "ordigi", tial {eo2} estas uzebla, tamen "ordigi" estas pli kutima. PIV mencias nur kunordigi, malordigi, subordigi, kaj ne tiujn verbojn sen "ig". El 85/291 fariĝis du nocio-kompleksoj: 86/007 + 86/008.

wor (90-07-12): {eo1} kaj {eo2} ambaŭ ĝustas je antaŭa ago. Tiu povus esti la enklasiga ago mem, sed tiu ago ŝajnas esence ekstermeta. Se a estas ~o de b pro tio, ke b posedas ĉiujn trajtojn de a plus aliajn, tio estas la esenco de la nocio, kiun komuniku la termino. Kial ne plej simple diri "superorda nocio" aŭ "supernocio". La oportuno por la lingvo kiel tuto ŝajnas al mi pli grava ol konjektetebla maloportuno por botanikistoj.

=93/007 [94-02-26]

6

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sub'noci/o (de ...) *b
 {eo2} sub'ord/ig/it/a nocio *b
 {eo3} sub'ord/it/a noci/o *c
 {eo4} speci/a noci/o (de ...) *ĉ
 {de1} Art *f* (von ...) *a
 {en1} species (of ...) *a
 {fr1} espèce (par rapport à ...) *a

Nocio b estas subordigita nocio de a, se a estas superordigita nocio (5) de b.

\ Ekzemplo:\i La nocio "pom-arbo" estas subordigita nocio de "arbo". *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ej; *c TermKu; *ĉ go;

85/292 =ApE85 #009

Rim: ej: Ĉar {en1} en ISO/N53 fariĝis nerekomendinda termino (el ĝi fariĝis du nocio-kompleksoj: 86/010 kaj 86/011) ankaŭ {eo4} ne plu estas konsiderinda. "ordi" estas Zamenhofa, tial oni ankaŭ rajtas uzi {eo3}, tamen "ordigi" ŝajnas al mi pli kutima. =93/010 [94-02-26]

7

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-ampleks/o *b
 {eo2} ampleks/o (3) *c
 {eo3} spec/ar-ampleks/o de noci/o *d
 {eo4} spec/ar-ampleks/o *d
 {eo5} spec/ar/o *d
 {de1} Umfang *m* *a
 {de2} Begriffsumfang *m* *ĉ
 {de3} Extension *f* *a

{en1} extension\F1f (by resemblance) *a
 {en2} denotation *a
 {fr1} extension\F1f (par resemblance) *a
 {ru1} \2ob=e^3m (pon/ti/)\1\---- *ĉ

La tutaĵo de ĉiuj imageblaj subnocioj (85/292) de nocio (85/288) konsiderataj aparte. Ankaŭ la tutaĵo de ĉiuj → individuaj objektoj (85/287) iam inkluditaj en tiu nocio. Ĉiuj specifaj nocioj konsiderataj devas havi la saman gradon de abstrakteco (=85/299). Ekzemplo: \La nocio-amplekso de la plantgenro "abio" inkludas (laŭ la nuna scio) 30 speciojn, inter ili ekz. "Abio Blanka", "Abio Kaŭkaza" (el Kaŭkazo) kaj "Abio Balzama" (el Kanado).\i *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ej; *c TermKu; *ĉ Termi-of-doc 12-14; *d wor; *e Fel,p116;

85/293 =ApE85 #010

Rim: wor (90-07-12): =mian komenton en 85/294.

ej (91-08-08): La majuskligo de la arbonomoj en la ekzemploj estis ŝanĝita. (Detaloj pri skribado de plantnomoj estas troveblaj sur paĝo 610).

ej (92-03-10): Mi aldonas ankoraŭ alian ekzemplon, kiun mi tradukis laŭ *e: \La nocio-amplekso de aer-veturilo pli peza ol aero estas: aeroplano, glis-avio, kajto, helikoptero, ornitoptero (aeroplano, kies flugiloj batas, kiel tiuj de birdo).\i =86/017].

=93/017 [94-02-26]

8

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-ampleks/o laŭ konsist/o *b
 {eo2} signif/o-ampleks/o *c
 {eo3} part/ar-ampleks/o de noci/o *ĉ
 {eo4} part/ar-ampleks/o *ĉ
 {eo5} part/ar/o *ĉ
 {de1} Extension\F2f (nach Zusammensetzung) *a
 {en1} extension\F2f (by composition) *a
 {fr1} extension\F2f (par composition) *a

La tutaĵo de ĉiuj partoj de iu kunaĵo, kiuj estas aparte konsiderataj. Ekzemplo: \Ĉiuj radoj de radaro, eĉ se ĝi estas malmuntita.\i

*b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ej; *c we; *ĉ wor;

85/294 =ApE85 #011

Rim: ej: Laŭ ISO/N53 oni uzu terminon {en1} ne por partecaj nocioj (=86/017).

wor (90-10-10): La nocia diferenco inter ~o kaj 85/293 estas grava. Sed la terminoj estas neklaraj. Tial mi proponas terminojn {eo3}-{eo5}. {eo3} estas plej preciza; {eo5} plej oportuna. 86/017 ŝajnas al mi supernocio de kaj 85/294 kaj 85/295.

=93/017 [94-02-26]

2.1.2 Nocio-sistemoj (n-roj 9 ĝis 20)

9

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN

{eo1} noci/o-sistem/o *b
 {de1} Begriffssystem *a
 {en1} system of concepts *a
 {fr1} ensemble de notions liées *a

Nociaro interligata per logikaj aŭ ontologiaj rilatoj. Tia sistemo konsistas el horizontalaj aŭ vertikalaj serioj de nocioj (=85/299), aŭ almenaŭ el unu tia serio.

L o g i k a j rilatoj baziĝas sur simileco de nocioj. Tipe ili formas → sistemon de super- kaj sub-nocioj (85/296).

O n t o l o g i a j rilatoj baziĝas sur la apudeco, t.e. sur la kontakto - en spaco kaj tempo - de la individuoj (85/287), kiujn la nocioj prezentas. La tipoj de ontologiaj sistemoj plej gravaj en teknologio estas la → sistemo de partoj kaj tutoj (85/297) kaj la evolua sistemo (ekz-e la genealogia tabelo de individua besto, de produkto aŭ de lingvo). Ekzemploj: =85/296,297,298,299. *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ej;

85/295

Rim: ej: Pli mallonga difino en ISO/53: (=86/028).

wor: (91-10-10) Ne estas tute klare en la difino, ĉu "horizontalaj aŭ vertikalaj" ankaŭ permesas al sistemo konsisti el horizontalaj kaj vertikalaj serioj". Ekzemple, la perioda tabelo de elementoj konsistas el horizontalaj kaj vertikalaj serioj. Alia ekzemplo:

Anglo \>Franco \>Germano \>Ruso
 \>Usonano
 Mejĝr \>Miterand \>Kol
 \>Gorbaĉof \>Buŝ

Iuj serioj estas vertikalaj, aliaj horizontalaj. La tuto konsistas el ambaŭ.

ej (91-11-03): Mi opinias, ke horizontala aŭ vertikala ne aludas, kiel io estas registrita en tabelo, sed kiel 85/299 montras, ĉu la serio konsistas el sub- kaj superordigitaj nocioj (vertikala serio) aŭ el samnivelaj terminoj (horizontala serio). Tial "kaj" ne estas aplikebla. =93/027 [94-02-26]

10

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sistem/o de super- kaj sub-noci/oj *b
 {eo2} sistem/o genr/o-speci/o *c
 {de1} Gattung-Art-System *a
 {en1} genus-species system *a
 {fr1} ensemble espèce-genre *a

Nocio-sistemo (85/295) formata per logika rilato nome per la genra-specifa rilato (=85/291, 292). Ekzemplo: \La flaŭro de la mondo aŭ de regiono analizita laŭ la parenceco de la plantoj.\i (=85/299) *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ej; *c go;

85/296

Rim: ej: =85/291,292. Laŭ la pli nova ISO/N53 la Angla termino \genus\i estu aplikata nur al objektoj sed ne al nocioj. Tial laŭ mia opinio ankaŭ la Esperanta "genro" estas evitinda por karakterizi

nociojn. Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. «94-02-26»

11

{U1} 001.411.4 (+)
{T1} RBN
{eo1} sistem/o de part/oj kaj tut/oj *b
{de1} Teil-Ganzes-System *a
{en1} whole-and-part system *a
{fr1} ensemble partie-tout *a

Nocio-sistemo (9) formata per unu el la ontologiaj rilatoj (vidu 9), nome per la parteca-tuteca rilato. Ekzemploj: \La flaŭro de la mondo aŭ de regiono analizita laŭ geografia distribuo de la plantoj; la tutaĵo de nocioj respondantaj al la partoj de maŝino, aŭ al la landoj, provincoj aŭ distriktoj de kontinento.\i (=85/299) *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ej; *c we;

85/297

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. «94-02-26»

12

{U1} 001.411.4 (+)
{T1} RBN
{eo1} miks/it/a noci/o-sistem/o *b
{de1} gemischtes Begriffssystem *a
{en1} mixed system of concepts *a
{fr1} ensemble de notions mixtes *a

Nocio-sistemo (85/295) formata per pli ol unu rilat-tipo (=85/295), precipe per la kombino de → sistemo de super- kaj sub-nocioj (85/296) kun → sistemo de partoj kaj tutoj (85/297). Ekzemplo: \La nocioj klasifitaj en la Universala Decimala Klasifiko (UDK).\i. *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ej; *c we;

85/298

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. «94-02-26»

13

{U1} 001.411.4 (+)
{T1} RBN
{eo1} sekvenc/o de noci/oj *b
{eo2} noci/o-serio *b
{de1} Begriffsreihe *a
{en1} series of concepts *a
{fr1} série de notions *a

Sinsekvo de parencaj nocioj (85/288), en kiu ĉiu nocio havas nur unu senperan antaŭanton kaj unu senperan sekvanon. Unu aŭ pluraj nocio-serioj formas nocio-sistemon (85/295). Serio estas lineara sistemo. En "horizontala serio" la nocioj estas kunordigitaj, t.e. ili havas la saman → gradon de abstrakteco (./...) aŭ subdivido. Tia serio estiĝas per varioj de karakterizaĵo (85/289). En "vertikala serio" la nocioj estas subordigitaj unu al la aliaj. Ekzemploj de logika-- serio (1): (1.1) Horizontala: \Ĉiuj specioj de plant-genro; la gradoj de militistaj rangoj aŭ de temperaturo, diversaj grandoj, ktp.\i

(1.2) Vertikala: \La specioj, la genro, la familio kaj la klaso al kiu iu planto apartenas.\i Ekzemploj de ontologia--serio (2): (2.1) Horizontala: \La kapo, kolumno, tigo kaj fina ekstremaĵo de bolto.\i (2.2) Vertikala: \La tabelo de geologiaj epokoj; la sinsekvo de (viraj) antaŭuloj de homo.\i *b laŭ *a
Fon: *a 1087/69; *b ej; *c we;

85/299

Rim: ej: "sekvenco" havas iom pli malvastan sencon ol "serio". Laŭ la ekzemploj donitaj en PIV ekzistas strikta rilato inter la membroj de "sekvenco": la bildoj, scenoj aŭ ludkartoj devas sekvi iun antaŭe aranĝitan ordon. Tio taŭgas por kelkaj el la ekzemploj donitaj en (85/299), sed ne por ĉiuj. Tial ambaŭ terminoj estis menciitaj. Aliaj ekzemploj: Horizontala logika serio: \La naciaj lingvoj.\i. Vertikala logika serio: \Dialekto, regiona lingvo, nacia lingvo, Esperanto.\i Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. «94-02-26»

14

{U1} 001.411.4 (+)
{T1} RBN
{eo1} klasif**/it/a noci/o-sistem/o *b
{eo2} klasifik/o *b*ĉ
{eo3} klas/it/a noci/o-sistem/o *c
{eo4} klasif**/o *c
{de1} klassifiziertes Begriffssystem *a
{de2} Klassifikation *a
{en1} classified system of concepts *a
{en2} classification *a
{fr1} ensemble classifié de notions *a
{fr2} classification *a

Nocio-sistemo (85/295), kies strukturo estas specifita. Ekzemploj: \La klasifiko de plantoj; la Universala Decimala Klasifiko (UDK).\i *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej; *c pok; *ĉ PIV;

85/300 =ApD5.11 #562-566

Rim: ej: Mi opinias, ke utilus distingi inter "klasifiko" (= kompleksa strukturita nocio-sistemo) kaj simpla "klasifo". Se mi ordigas librojn en privata aŭ kluba biblioteko, aŭ por la libro-katalogo de UEA, tiam mi klasifas ilin (Butler verkis libron kun la titolo "Klasifo de Esperantaj temoj"), sed se mi atribuas al ili la UDK-nomojn, tiam mi klasifikas ilin. Same oni povus en Esperanto distingi inter klasifado kaj klasifikado de plantoj.

pok: (en let al ej (87-04-29): klasifi ! klasi; klasifiki ! klasifi; klasifita nocio-sistemo ! klasifa nocio-sistemo (afero de belgusto, apenaŭ motivebla).

wor (90-07-19): La celoj de ĉi tiu rimarkigo estas du: 1. Bremsi emon fari nemotivitan rompon kun nia tradicia lingvo. 2. Esplori kiaj ekzistas motivoj por ŝanĝoj bazitaj ne precipe sur gustoj.

Konstatoj:

1. Temas pri du nociaroj neŭtrale nomeblaj

"1" kaj "2". Nociaro 1 prias ordigojn sen referenco al ia jam ekzistanta ~o. Nociaro 2 prias la atribudadon el jama ~o al fenomenaro.

2. Produkto nokia de la ago de nociaro 1 estas kreo de ~o. Jaman tian produkton postulas nociaro 2. Tial iu termino ~o emfazas rilaton kun nociaro 1 kaj para alia emfazas rilaton kun nociaro 2.

3. Ambaŭ nociaroj ampleksas plurajn nociojn. Krom baza nocio, "klaso", traktindas: ago (kp. kisi), agado-nomo (kp. kizado), fakto aŭ ago kiel tuto (kp. kiso), rezulto (kp. kisitulo) kaj produkto (kp. intimo).

4. La proponoj kompariĝas jene: (interkrampe aperas konjektoj.) (MI: n-s -- nocio-sistemo; tr -- transitiva verbo; ad -- agado-nomo; -o -- fakto; it -- rezulto; np -- nokia produkto.)

Tradicio:	Proponoj:		
PIV	Eo1+2		
Eo3+4 (ei<1>)	(pok, ei<2>)		
Baza nocio:	klaso	klaso	klaso
Terminaro por Nociaro 1 (sen antaŭa sistemo):	tr	klasi,	klasifi
		enklasigi	klasi
ad	klasado	klasifado	
klasado			
-o	--,	enklasigo	klasifo
truo]			-- [= la
it	(klasitaĵo)	(klasifitaĵo),	
(klasitaĵo)			

Produkto nokia de la ago de nociaro 1 -- 85/300:

np,	(klasita n-s)	klasifita n-s	klasita
n-s,	{eo3}	{eo1}	{eo3}
	klasifiko	klasifiko	klasifiko
	{eo2}	{Eo2}	{eo4}

Terminaro por Nociaro 2 (per antaŭa sistemo):

tr	klasifiki	klasifiki	klasifi
ad	klasifikado	klasifikado	
klasifado			
-o	--	--	
	-- [= 2a truo]		
it	(klasifikitaĵo)	(klasifikitaĵo)	(klasifitaĵo)

5. La PIV-a terminaro havas du "truojn"; ne eblas nomi la simplajn agojn tutajn (kp. kiso), ĉar "klaso" kaj "klasifiko" estas ali-sence okupataj. PIV aludas pansaĵon ("enklasigo") por la 1-a truo. Sed por la 2-a truo oni devas kontentiĝi je "klasifikado".

6. ei<1> por nociaro 2 kaj parte por ~o ("klasifiko") uzas la PIV-ajn terminojn. Estas malavantaĝo, ke la 2-a truo restas vaka.

Por nociaro 1 ei<1> uzas ne-PIV-an stamon: "klasif". Tio havas la avantaĝon ŝtopi la 1-an truan; eblas: "la Butlera klasifiko de temoj" por "la Butlera ago klasifi la temojn". PIV-e eblis nur "la Butlera enklasigo de temoj". (Nekonante la verkon de Butler mi atentis nur la komenton de ei.)

7. pok&ei<2> reiras al la PIV-a nociaro 1.

Por nociaro 2 kaj por ~ foriĝas la balasta sufikso "-ik". Ak kun ei, ke tio estas avantaĝa (laŭ la laŭmode strikta difino pri "-ik"). Estas malavantaĝo, ke denove estas du truoj.

Aliaj Problemoj:

1. La sona diferenco inter la terminoj por la 2 nociaroj duoniĝas (de la tradicia dusilaba "ifik") al nur unu silabo: "-ik" ĉe ei<1> kaj "-if" ĉe pok&ei<2>. Nek "-ik" nek "-if" havas en Esperanto signifon kaj akceptitan kaj laŭcelan. Mi inklinas pensi, ke tia duoniĝo malfaciligus la lernadon kaj uzon. La terminoj proksimiĝas esti paronimoj.

2. La PIV-aj terminoj por 85/300 sedube estus Eo3+2. Tio ĝis nun en 85/300 estis senreliefa! Ni neniam elektu sen klare prezenti kaj kompari la tradiciajn formojn kaj sistemon.

3. Oni rekonas simile bonaj la du proponojn, Eo1+2 kaj Eo3+4. Sed tio, dum unu kongruas kun PIV-aj terminoj por nociaro 2 kaj la alia kun PIV-aj terminoj por nociaro 1! Por kio do oni volas fari ŝanĝon?

4. Mi ne komprenas, kial ni voĉdonu surbaze precipe de plaĉo kaj gusto. Kvazaŭ Esperanto ne havas tradicion kaj ne havas PIV-on!

Oportunoj kaj Sugestoj:

Mi vidas du sufiĉe motiveblajn solvojn:

1. Resti ĉe la PIV-aj terminoj. Avantaĝoj: a) tradicio; b) longeco de la sona diferenco, kiu faciligas memori kiu estas kiu; c) ŝparo de nia energio por pli gravaj aferoj. Malavantaĝoj: a) truoj kie estu ago-nomo en la terminaroj; b) uzo de sendifina "-if" kaj uzo de ne laŭmoda "ik".

2. Restante ĉe la PIV-a solvo por nociaro 1 (Avantaĝo: tradicio. Malavantaĝo: truo (ŝtopebla per "enklasigo").), Esperantigi la terminojn de nociaro 2. T.e., fortranĉi (aŭ redifini) la sufikson "ik" kies laŭmoda signifo apenaŭ taŭgas, kaj fortranĉi (aŭ difini) la sufikson "if". Se ni fortranĉus kaj "ik" kaj "if"-on, ni povas anstataŭigi ilin per io jam difinita.

Ebla tia propono: Logika kandidato estas la sufikso "-iz". Eta vastigo de ties signifo <1> allasus la sencon: "apliko (aŭ atribuo) de jam ekzistantaj nocioj". PIV jam, spite al ĝia propra analizo, faras tion per "karaktizati". Terminoj tiaj estus:

Klarigo	Termino
Produkto de Nociaro 1:	
~	
klas/ita noci/o-sistem/o	
~	
klas/iz/a noci/o-sistem/o	
~	
klas/iz/o-sistem/o	
Nociaro 2:	
ago	klas/iz/i
agado	
klas/iz/ad/o	
nomo de agotuto	klas/iz/o
rezulto	klas/iz/it/aĵ/o

Avantaĝoj: 1. forigo de ĉiuj sendifinaj balastaĵoj (if,

ik); 2. Uzo de la difino-hava sufikso ("iz"), 2a) kio kongruas la spirito de Esperanto, 2b) kaj faciligas memori kiu vorto estas kiu; 3. pro la verbeco de "iz", konservo de "klasizo" por la simpla ago tiel ŝtopante la duan truon. Malavantaĝo: nova uzo de morta sufikso emas ŝoki.

Aliaj ŝanĝoj konjekteblas, sed eble ne egale facile motiveblas.

ei (92-11-18): Komuniku viajn preferojn respondante la enketilon (p.1675, #562-566)

«93-11-13»

15

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} desegn/a prezent/o de klasifik/o *b
 {eo2} desegn/a prezent/o de klasif**/o *c
 {eo3} grafik/a prezent/o de klasif**/o *ĉ
 {eo4} arb/a prezent/o de klasifik/o *d
 {de1} grafische Darstellung einer Klassifikation *a
 {en1} graphical representation of a classification *a
 {fr1} représentation graphique d'une classification *a

Tabelo de nocioj (85/288), kiu formas nocio-sistemon (85/295), en kiu la interrilatoj inter la nocioj estas montrataj per piramidsimila aranĝo (= per genealogia arbo). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c pok; *ĉ go; *d wor;

85/301 =ApE85 #012

Rim: ei: Pri {eo1} aŭ {eo2} =85/300. Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Pli konsekvenca ol {eo2} estas {eo3}, ĉar (sen metaforo) la prezento ne desegnas. Pli klara ol ambaŭ estas {eo4}. Mi sentas la vorton "tabelo" en la difino neoportuna, ĉar ĝi pensigas pri la ne-arba (ne-piramidsimila) ŝak-tabula aranĝo de la tabel-vortoj -- sed mi ne trovas klaran subtenon por tiu sento en PIV.

«93-11-13»

16

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} klas/it/a noci/o-list/o *b
 {eo2} sistem/a list/o de noci/oj *b
 {eo3} ŝtup/a list/o de noci/oj *c
 {de1} Begriffsverzeichnis *a
 {en1} schedule of concepts *a
 {fr1} liste systématique de notions *a

Listo de nocioj (85/288), kiuj formas nocio-sistemon (85/295), en kiu la interrilatoj inter la nocioj estas montrataj per lineara sinsekvo kombinita per laŭŝtupa aranĝo, kiu utiligas diversajn tipografiajn litertipojn aŭ notacion. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/302 =ApE85 #013

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): La signifon de la vorto

"sistemo" precizigas la resto de la termino {eo2}. Ju pli la komponantaj vortoj (kiel "sistema") ricevas signifon de la tuta termino (kiel {eo2}), des pli tiu tuta termino ŝajnas lernenda kvazaŭ aparta vorto. Kaj des malpli la tuta termino sin motivas.

Metaforaj vortoj, kiuj komparas konkretaĵojn ("ŝtupa") igas la uzadon pli flua kaj tuje klara. «93-11-13»

17

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} fak/o (2) de scio *c EVIT *ĉ
 {eo2} stud-objekt/o *b
 {eo3} stud-kamp/o *b
 {eo4} stud-teren/o *ĉ
 {eo5} stud-sfer/o *ĉ
 {de1} Wissensgebiet *a
 {en1} field (of knowledge) *a
 {en2} subject (field) *a
 {fr1} domaine (du savoir) *a

Specialigita ago-sfero de homa

menso.

Ŭ Ekzemploj: Ŭ Iu branĉo de scienco; la labor-metodo de iu aparta profesio. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV (2); *ĉ go;

85/303 =ApE85 #014

Rim: ei: Tiu ĉi nocio estas simile difinita en ISO/N53: =[86/002].

go: {eo1} ne estas rekomendinda, ĉar "fako" = A. Ŭbranch^Ŭ, ne Ŭfield^Ŭ.

wor (90-07-19): Kongrue al PIV ak go pri la signifo de "fako". La diferenco inter "fako" kaj "kampo" estas perspektiva. La difino supra taŭgas (sed ne sufiĉas) kaj por "fako" (branĉo) kaj por "kampo". Por klare difini la du nociojn oni bezonas kontrastajn difinojn kaj ekzemplojn:

kampo <5>: Tutaĵo de la aferoj pri iu temo, kiujn povas atingi ies agado.

fako <2*>: Aparta dividaĵo de kampo; subkampo.

En la ekzemploj la vorto "de" en grupo K havas sencon malsaman ol havas la vorto "de" en grupo F:

Grupo K

kampo de la praktiko = kampo Praktiko;
 kampo de E-sta diskutado = kampo E. Diskutado;
 kampo de la historio = kampo Historio;
 kampo de emio = kampo Ĥemio.

Grupo F

ekz:

fako de emio estas fako Bioemio;
 fako de historio estas fako Antikva Historio;
 fako de scienco estas fako Ĥemio;
 fako de scio estas fako Arto.

En grupo K temas pri konsisto (La kompo de emio konsistas el emio; PAG 133C.e), dum en grupo F temas pri posedo (Fakon de emio (ekz, bioemio) posedas emio; PAG 133A.c). Interkrampe estas ekzemplaj propra-nomaj ekvivalentoj (PAG 133

Rim III).

Ŝajnas al mi, ke la esenco de la diferenco inter la signifoj de "kampo" kaj "fako" kuŝas en tio, ke ili funkciigas malsamajn signifojn de la vorto "de".

=93/003 [94-02-26]

18

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} kamp-specif/a noci/o (en difinita stud-kampo) *b
{eo2} specif/a noci/o (en difinita sfero) *c
{de1} spezieller Begriff (in einem bestimmten Wissensgebiet) *a
{en1} specific concept (in a given field) *a
{fr1} notion propre (au domaine en question) *a
Nocio (85/288) apartenanta ĉefe al unu stud-kampo (85/303). Ekzemploj: \En aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocioj "aŭtomobilo" kaj "limuzino".\i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go;

85/304 =ApE85 #015

Rim: ej: Tre simile difinita en ISO/N53: =86/005.
{eo2} Estas miskomprenbla kiel nocio rilatanta al botanika aŭ zoologia specio. «93-11-13»

19

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} prunt/e-pren/it/a noci/o *b
{eo2} prunt-noci/o *c
{de1} geliehener Begriff *a
{en1} borrowed concept *a
{fr1} notion empruntée *a
Nocio (85/288) ofte uzata en difinita stud-kampo (85/303), sed apartenanta ĉefe al alia fako. Ekzemploj: \En aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocioj "lubrikiga oleo", "fuelo" kaj "ŝafto".\i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/305 =ApE85 #016

Rim: ej: Preskaŭ sama difino en ISO/N53: =86/006.
«93-11-13»

20

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} noci/o trans difin/it/a sfer/o *c
{eo2} noci/o super/ant/a difin/it/an stud-kamp/on *b
{eo3} superkamp/a noci/o *ĉ
{de1} über das Wissensgebiet hinausreichender Begriff *a
{en1} concept exceeding the given field *a
{fr1} notion dépassant le domaine *a
Nocio (85/288) apartenanta al pli larĝa stud-kampo (85/303), de kiu donita stud-objekto formas parton. Ekzemplo: \En aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocio "rado".\i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/306 =ApE85 #017

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (1990-07-19): {eo1} laŭ mi taŭgas al ia supernocio de {eo3}. «93-11-13»

2.1.3 Tipoj de karakterizaĵoj (n-roj 21 ĝis 25)

21

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} intrinsek**/a karakteriz/aĵ/o *b EVIT *b
{eo2} esenc/e propr/a karakteriz/aĵ/o *b
{eo3} intrins**/a karakteriz/aĵ/o *c *b
{eo4} en/o-pri/a karakteriz/aĵ/o *c
{eo5} en/o-tem/a karakteriz/aĵ/o *c
{de1} inhärentes Merkmal *a
{en1} intrinsic characteristic *a
{en2} inherent characteristic *a
{fr1} caractère intrinsèque *a
{fr2} caractère inhérent *a

Karakterizaĵo (85/289) apartenanta al objekto mem kaj ne al ĝiaj rilatoj al aliaj objektoj. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/307 =ApE85 #018

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): A. Ŝajnas al mi malkonsilinde bonvenigi balastaĵon "-ek": 1. Se "-ik" estas ĝenerale evitinda pro ebla konfuzo kun tekniko, "-ek" estas simile evitinda pro ebla konfuzo kun speco de rapideco. Depende de la resto de la vorto, eble pli evitinda; 2. Cele al tio, ke Esperanto estu facila, ni kutime strebas, ke ĝiaj vortoj estu kiom eble plej antaŭkonjekteblaj. Se lasi flanke teknikojn, se la vortoj, kiuj en Eŭropaj lingvoj finiĝas per "-ic", montriĝas en Esperanto jen stumpaj (En. \Isonic\i -->"sona") kaj jen finiĝantaj per "-ek" tio estas malfacilaĵo. 3. Nuna akcepto de {eo1} simple rezultigos laŭ mi, ke iam poste oni stumpigos ĝin. B. {eo2} havas unuavidan allogon, sed mi ne sukcesis ricevi de ĝi la difinitan signifon surbaze de nia gramatiko kun la PIV-aj difinoj de la apartaj vortoj (t.e. klaran → rezultan signifon (85/370)), kio implicas, ke ĝi estus aparte lernenda kiel nova radiko aŭ idiomaĵo. C. Kiel purisma paro kion pri "eno-pria karakterizaĵo" kaj "ekstero-pria karakterizaĵo"?

ej (91-08-09): Mi markis mian unuan proponon EVIT. Je ĝi malplaĉis al mi ĉefe, ke oni povus esti misgvidata pensi pri iu seka afero. {eo3} nun ŝajnas al mi preferinda, sed {eo2} eblus, se iu volas nepre eviti neologismon. La signifo de {eo4} kaj {eo5} por mi ne estus divenebla. «93-11-13»

22

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} ekstrinsek**/a karakteriz/aĵ/o *b EVIT *b
{eo2} ne esenc/e propr/a karakteriz/aĵ/o *b
{eo3} ekstrins**/a karakteriz/aĵ/o *c *b
{eo4} ekster/o-pri/a karakteriz/aĵ/o *c

{eo5} ekster/o-tem/a karakteriz/aj/o *c
{de1} nicht weseneigenes Merkmal *a
{en1} extrinsic characteristic *a
{fr1} caractère extrinsèque *a

Karakterizaĵo (85/289) de objekto nur pro ties rilatoj al aliaj objektoj. Oftaj tipoj de □oj estas la → karakterizaĵo de origino (85/309) kaj la → karakterizaĵo de celo (85/310). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/308 =ApE85 #019

Rim: ei (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. we preferas "adhera karaktro" kaj por (85/307) "inhera karaktro". - "karakterizaĵo" ŝajnas al mi pli klara ol "karaktro", kiu jam estas hiperonimo (86/008) por majuskla aŭ minuskla litero, cifero, interpunkcia signo kaj por speciala tipografia signo kiel @, #, &, ktp. (=85/452). "Adhera" impresas min kiel tro "glua". "adhera karaktro" laŭ mi estas "e", kiu formas ligaturon kun "a". La karakterizaĵoj de celo kaj origino ne estas algluitaj al la nocio, sed troviĝas ekstere de ĝi. La inventinto de objekto ne adheras al ĝi! wor (90-07-19): =85/307. Mi akordas kun ei pri "adhera" k pri "karaktro"; aliaj solvoj per "-her-" (aŭ "-trins-") ne devus havi la saman problemon.

ei (91-08-09): =85/307. «93-11-13»

23

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aj/o de origin/o *b EVIT *b
{eo2} karakteriz/aj/o pri origin/o *c
{de1} Herkunftsmerkmal *a
{en1} characteristic of origin *a
{fr1} caractère de provenance *a

→ Ekstrinsa karakterizaĵo (85/308), kiu indikas kie, per kiu aŭ kiel objekto estiĝis, uziĝis aŭ konatiĝis. Ekzemploj: \La malkovrinto, inventinto aŭ priskribinto de objekto, ĝia produktinto aŭ liverinto, la loko de produktado (urbo, lando), la fabrikad-maniero.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/309

Rim: ei (91-08-09): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Mi markis mian unuan terminon EVIT, ĉar {eo2} pli trafe priskribas la nocion. «93-11-13»

24

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aj/o de cel/o *b EVIT *b
{eo2} karakteriz/aj/o pri cel/o *c
{de1} Zweckmerkmal *a
{en1} characteristic of purpose *a
{fr1} caractère de destination *a
{fr2} caractère d'emploi *a

→ Ekstrinsa karakterizaĵo (85/308), kiu indikas la celon de iu objekto. Ekzemploj: \La uzo-maniero; la apliko-fako; la loko aŭ situo en muntaĵo.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/310

Rim: ei (91-08-09): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Mi markis mian unuan terminon EVIT, ĉar {eo2} pli trafe priskribas la nocion. «93-11-13»

25

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} ekivalent/aj karakteriz/aj/oj *b
{de1} äquivalente Merkmale *a
{en1} equivalent characteristics *a
{fr1} caractères équivalents *a

Malsamaj karakterizaĵoj (85/289), kiu tamen estas substitueblaj inter si en difinita nocio-enhavo (85/290) sen ŝanĝo de la nocio-amplekso (85/293). La inter-ŝanĝebleco de karakterizaĵoj estas kaŭzata per hazarda → ontologia rilato (=85/295) ne per logika ekvivalento. Ekzemploj: \La karakterizaĵoj "egallatera" (= havanta egalajn laterojn) kaj "egal-angula" (= havanta egalajn angulojn) en la nocio "egallatera [egal-angula] triangulo"; "konvekso lenso" = "konverĝiga lenso".\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/311

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

2.1.4 Kombino de nocioj (n-ro 26)

26

{U1} 001.411.6 (+)
{T1} RBN
{eo1} losuril**/o *b EVIT *b
{eo2} losukomb**/o *b EVIT *b
{eo3} log**_-sum/o *ĉ
{eo4} log**_-sum/ig/o *ĉ
{de1} Disjunktion *a*c
{de2} logische Addition *a
{de3} Umfangersvereinigung *c
{en1} disjunction *a*c
{en2} logical addition *a
{fr1} disjonction *a*c
{fr2} addition logique *a

Adicio de la nocio-ampleksoj (85/293) de kelkaj nocioj (85/288). La rezulto estas supernocio (85/291) de la originaj nocioj, kaj tiuj estas subnocioj (85/292) de la rezulta nocio. Ekzemplo: \logsumigo de la subnocioj "knabo" kaj "knabino" kreas la supernocion "infano".\i *b laŭ *a

Difino de {eo3} laŭ (88/030): Rilato (88/682) formita per la → logika sumo (89/048) de du unuoj. Difino de {eo4} laŭ (88/031): La kombinado de du nocioj (88/026) per kreo de ilia → logika sumo (88/048). *b laŭ *c

Fon: *a R1087; *b ei; *c Termi-of-doc; *ĉ wor;

85/312

Rim: ei (89-11-23): Uzu {eo3} se vi volas indiki rilaton inter du nocioj; uzu {eo4} se vi volas indiki la procezon, per kiu integriĝis aŭ kombiniĝis du

nocioj. Ekz-e homo = viro aŭ virino. wor (90-07-19): Mi akordas kun la divido en du registraĵojn. La terminojn {eo3} kaj {eo4} mi trovas multege pli tuje klaraj, facile memoreblaj kaj uzeblaj. (Laŭ mi, /log/ ja estas la radiko de log**/ik/o, spite la pretendon de PIV.)

ei (91-08-09): Mi akordas kun wor kaj tial markis terminojn {eo1} kaj {eo2} EVIT. «93-11-13»

2.2 Difinoj (n-roj 27 ĝis 30) 27

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o (1) *b*c
{de1} Definition *a
{en1} definition *a
{fr1} définition *a

Pervorta priskribo de nocio (85/288).

*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/313

Rim: =93/028 [94-02-26]

28

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per super'noci/o kaj diferenc/o *b
{eo2} difin/o per noci/o-en'hav/o *b
{eo3} difin/o (1) (en ĝia klasika signifo) *b
{de1} Definition durch Gattungsbegriff und Unterschied *a
{de2} Definition durch Intension *a
{de3} Definition durch Konnotation *a
{de4} intensionale Definition *a
{de5} Definition (in klassischem Sinn) *a
{en1} definition by genus and difference *a
{en2} definition by intension *a
{en3} definition by connotation *a
{en4} intensional definition *a
{en5} definition (in its classical meaning) *a
{fr1} définition spécifique *a
{fr2} définition (au sens classique) *a

Determino de la nocio-enhavo (85/290) de nocio (85/288). Ekzemplo: "Aera flug-aparato" estas iu ajn aer-subtenata veturilo.ŭi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/314

Rim: =[86/030] =93/029 [94-02-26]

29

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per noci-ampleks/o *b
{eo2} difin/o per signif-etend/iĝ/o *b
{eo3} difin/o per signif-amplekso *c
{eo4} difin/o per ekzempl/oj *ĉ
{de1} Definition durch Extension *a
{de2} Definition durch Denotation *a

{de3} extensionale Definition *a
{en1} definition by extension *a
{en2} definition by denotation *a
{en3} extensional definition *a
{fr1} définition générique *a

Difino per determino de la nocio-amplekso (85/293) de nocio (85/288). Ekzemplo: "La nocio "aera flug-aparato" entenas balonojn, → direkteblajn balonojn [zepelinojn], kajtojn, glisilojn kaj flugmaŝinojn.ŭi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c we; *ĉ wor;

85/315 =ApE85 #020

Rim: ei (89-12-16): =[85/293, 86/031]

=93/030 [94-02-26]

30

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per kun'tekst/o *b
{eo2} kun'tekst/a difin/o *b
{de1} Definition durch Kontext *a
{de2} kontextuale Definition *a
{en1} definition by context *a
{en2} contextual definition *a
{fr1} définition par l'emploi *a

Difino (85/313) per ekzemplo de vera apliko, tio estas per subkomprenata ekvacio. La difinota termino (85/317) estas montrata en frazo, kies tuta signifo estas konata aŭ povas esti divenata. Ekzemplo: "Li vojaĝis de Eŭropo al Ameriko en 24 horoj uzante ... (avion).ŭi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/316

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

3. TERMINOJ (n-roj 31 ĝis 94)

3.1 Ĝeneralajoj (n-roj 31 ĝis 38)

31

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/o (1) (por nocio) *b*c
{de1} Terminus (für einen Begriff) *a
{en1} term (for a concept) *a
{fr1} terme *a

Iu ajn konvencia simbolo por nocio (85/288), kiu konsistas el prononceblaj sonoj aŭ el ties skriba reprezentajo (=el literoj). Termino povas esti vorto (85/352) aŭ vortgrupo (85/358). Ekzemploj por ~o en 85/318,319. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/317

Rim: =[86/036] =93/035 [94-02-26]

32

{U1} 001.420 (+)
{U2} 801.316.4
{T1} RBN
{eo1} teknik/a termin/o *b
{eo2} tehnik/a termin/o *c

{eo3} fak/a termin/o *b
{de1} Terminus technicus *a
{en1} technical term *a
{fr1} terme technique *a

Termino (85/317) kies uzo kaj signifo (85/369) estas limigata al specialistoj de difinita stud-kampo (85/303). Ekzemploj: \rivoluo; nombro de revoluo; nombro de revoluo dum tempo-
unu. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c we;

85/318 =ApE85 #021

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
33

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} ĝeneral/a termin/o *b EVIT *b
{eo2} komun-lingv/a termin/o *b
{eo3} komun-lingv/a vort/o *b
{de1} allgemeiner Terminus *a
{en1} general term *a
{fr1} terme commun *a

Termino (85/317) formanta parton de la komuna lingvo. Ekzemploj: \numero; tempo; per;
de. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/319

Rim: ei (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. =88/106. «93-11-13»
34

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} prefer/at/a termin/o *b
{de1} Vorzugsterminus *a
{en1} preferred term *a
{fr1} terme à employer de préférence *a

Termino (85/317) rekomendita en norm-
verko. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/320

Rim: =[86/063] =93/066 [94-02-26]
35

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} permes/it/a termin/o *b
{de1} zulässiger Terminus *a
{en1} preferred term *a
{fr1} terme toléré *a

Termino (85/317), kies uzo kiel sinonimo (85/378) de → preferata termino (85/320) estas permesita en norm-verko. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/321

Rim: =[86/064] =93/067 [94-02-26]
36

{U1} 001.420 (+)

{T1} RBN
{eo1} ne'rekomend/it/a termin/o *b
{eo2} ne'norm/a termin/o *c
{eo3} evit/ind/a termin/o *ĉ
{de1} abgelehnter Terminus *a
{en1} deprecated term *a
{fr1} terme à éviter *a

Termino (85/317), kiu laŭ norm-verko estas evitinda. En Britaj norm-verkoj ekzistas ankoraŭ kategorio inter nerekomenditaj kaj → permesitaj terminoj (85/321). Ĝi nomiĝas "alternativaj terminoj". Tiuj terminoj ne estas malbonaj sed superfluaĵ, kaj ili estas eliminendaj iom post iom. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c we; *ĉ go;

85/322 =ApE85 #022

Rim: ei: Laŭ mi {eo2} ne estas trafa traduko, ĉar ĝi povas signifi, ke la termino ne troviĝas en norm-verko. Multaj bonaj terminoj ne troviĝas en norm-verkoj. Kontraste al tio la supra difino klare indikas, ke la termino estas taksita "evitinda" en norm-verko. =[86/065] =93/068 [94-02-26]
37

{U1} 001.43 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/o <2> *b
{eo2} nomenklatur/o (1) *b
{eo3} terminologi/o (1) *c EVIT *b
{eo4} termin/o-proviz/o *b
{de1} Terminologie *a
{de2} Nomenklatur *a
{en1} terminology *a
{en2} nomenclature *a
{fr1} terminologie *a

La kolekto de terminoj (85/317) prezentanta nociosistemon (85/295) precipe en speciala stud-kampo (85/303). En kelkaj kampoj {eo1} kaj {eo2} ne estas plene sinonimaj (85/378). En biologio, ekz-e, nomenklatur rilatas al la nomoj de plantoj kaj bestoj; terminaro, kontraŭe, rilatas al iliaj partoj kaj ecoj. *b laŭ *a

Aro da terminoj uzataj en unu scienco aŭ tekniko: \bona, kompleta ~o estas nepre kondiĉo de progreso. \i *c

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/323 =ApE85 #023

Rim: ei (88-12-16): Laŭ PIV "terminaro" estas nur vortaro, tamen mi opinas, ke pro la strukturo de nia lingvo "terminaro" devas esti ankaŭ la termino por ĉi tiu nocio. =86/087

wor (90-07-19): Mi akordas kun ei, ke ni akceptu {eo1}. Por "terminaro" la PIV-a difino ĉe "-ar/" unuavice pensigas pri 85/323. Strikte akcepti la difinon ĉe "terminaro" do parte faras el ĝi idiotismon. Plie, se ni konsekvence donus preferon al la 4-a difino ĉe "-ar/", ni devus kredemi, ke "homaro" signifas telefon-libron! Aliflanke, por eviti konfuzon, mi foje diras: "terminara libro". =93/031, =93/032 [94-02-26]

{U1} 001.44 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} terminologi/o <2> *b
 {de1} Terminologie (Wissenschaft) *a
 {en1} terminology (science) *a
 {fr1} terminologie *a

Stud-kampo, kiu okupiĝas pri la formado kaj nomado de nocioj (85/288), aŭ kiel speciala stud-objekto aŭ kiel komunaĵo de ĉiuj stud-objektoj. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/324 =ApE85 #024

Rim: Laŭ PIV {eo1} estas: "Aro de la terminoj, uzataj en unu scienco aŭ tekniko: \lbona, kompleta terminologio estas nepra kondiĉo de progreso. \i Mi opinias, ke la termino por ĉi tiu nocio devus esti "terminaro". Se oni etnolingve atribuas diversajn signifojn al {en1}, {fr1}, {de1}, tio ne signifas, ke ankaŭ ni devus fari tion. =[86/100]

=93/121 [94-02-26]

3.2 Ekstera formo de terminoj (n-roj 39 ĝis 49)
 39

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} ekster/a form/o (de termino) *b
 {de1} äußere Form (eines Terminus) *a
 {en1} external form (of a term) *a
 {fr1} forme (d'un terme) *a

La tutaĵo de sonoj aŭ fonemoj (85/327) aŭ de literoj, kiuj konsistigas terminon (85/317).

*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/325

Rim: ei (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Mankas referenco al mala termino aŭ nocio, "interna formo ..." aŭ "ena formo ...". Tia referenco utilis por ĝuste enfokusigi la signifon. Pro tiu manko kaj pro la difino de "termino" ĉe 85/317 la vorto "ekstera" ŝajnas pleonasma.

ei (91-08-09): Temas pri traduko de verko, en kiu la mala termino ne ekzistas. Mi ĝojus, se iu kreus ĝin kaj registrus ĝin en Pekoteko. «93-11-13»
 40

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} son-form/o *b
 {eo2} prononc/a form/o *c
 {eo3} fonetik/a form/o *c
 {eo4} akustik/a form/o *c
 {eo5} fonetism/a form/o *b
 {eo6} fonet**/a form/o *ĉ
 {de1} phonetische Form *a
 {en1} phon(et)ic form *a
 {fr1} forme phonique *a

La → ekstera formo (85/325) de termino (85/317) formita per sonoj aŭ fonemoj (85/327). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go; *ĉ wor;

85/326 =ApE85 #025

Rim: ei (89-06-04): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Se la simpla {eo1}, kiu formas belan paron kun {eo1} de 85/328, ne ŝajnas esti sufiĉe scienca por iu apliko, mi preferas terminon {eo5}, ĉar la nocio rilatas nek al branĉo de gramatiko nek al branĉo de fiziko, sed al la sona konsisto de vorto, do laŭ PIV al fonetismo.

wor (90-07-19): Divers-punkte: 1. Mi akordas kun ei. Krom {eo1}, plej taŭgas por la difino {eo5}. 2. {eo1} estas svaga kaj la difino estas ĝenerala. 3. La kritiko de ei kontraŭ {eo3,4} baziĝas sur la uzo de sufikso "-ik", dum ne temas pri teĥniko. Post stumpigo restas "akust**a" kaj "fonet**a". 4. Akustika fonetiko estas fako de fonetiko, kiu studas la karakterizaĵojn de parolaj sonoj en la aero. Taŭga termino por la parola son-formo en la aero estas "akust**a fonet**a formo" aŭ ml1-e "akust**a formo". "Akust**a formo" do estas hiponimo (86/010) de la nocio. 5. Akustika fonetiko tradicie ankaŭ studas la aŭdajn karakterizaĵojn de parolaj sonoj. Tiakaze "akust**a formo" denove estas hiponimo de la nocio. 6. "Fonet**a formo" ŝajnas pli konsekvenca nomo por la nocio ol estas {eo5}. Se "-iko" mispensigas pri teĥniko, ankaŭ "-ismo" mispensigas pri filosofio. 7. Ankaŭ {eo2} estas hiponimo por la nocio de ĉi tiu komplekso, ĉar ĉe {eo2} temas pri la enbuŝaj karakterizaĵoj. 8. Mi akordas kun ei, ke "sonformo" formas belan paron kun "skribformo". Estas tre utile laŭ mi, ĉiam celi tiajn belajn parojn. Sed bv ankaŭ noti, ke la nuna paro ne estas perfekta, ĉar "son/" traktiĝas substantive, dum "skrib/" traktiĝas verbe. 9. La difino per la vortoj "de termino" limigas la terminojn al la fako terminologio. Sed ĉiuj tiuj terminoj {eo1-5} apartenas al nocioj superkampaj (85/306). Tia difino riskas, ke terminologio kaj ĝia (laŭ mi) superkampo, lingvistiko, malsame difinos samajn terminojn. Se temas pri zorgo ne fari pretendojn ekster la nune traktata kampo (terminologio), mi plenkore aprobas. Tiaokaze, klare estus komenci difinojn per la etikeditaj vortoj: "(En terminologio)". 10. Se oni preferus alternativan terminon surbaze nur de nesufiĉa scienceco de {eo1} kaj opinius ĝin (ekz. {eo5}) samsignifa, tio efikus, (a) ke {eo1} estas egale precizaj kaj (b) ke "sufiĉe scienca" signifus sufiĉe pufe impona.

ei (91-08-09): wor pravus, ke estus bone enkonduki difinojn de la "Terminologia Vortaro" (85/287 - 85/381) per (En terminologio:), precipe se iu kopias iun kompleksan por utiligi ĝin en argumento pri iu ne terminologia afero. La UDK-numero 001.4 indikas la kampon "terminologio", tamen probable malmultaj izantoj de la verko scias tion. {eo6} nun ŝajnas al mi preferinda, tamen "foneta" estas unue difinenda. «93-11-13»

{U1} 001.421 (+)
 {U2} 801.41
 {T1} RBN
 {eo1} fonem/o (1) *b*c
 {de1} Phonem *a
 {en1} phoneme *a
 {fr1} phonème *a

Iu ajn distinga son-elemento en donita lingvo, se eble prezentata per unu litero. Du aŭ pli da malsamaj sonoj formas en lingvo nur unu fonemon, se ili estas interŝanĝeblaj en parolataj vortoj sen signifoŝanĝo. Ekzemplo: \En la Franca la sonoj "l" kaj "r" estas du fonemoj, ĉar vortoj kiel F "galant" kaj F "garant" prezentas malsamajn nociojn. En la Japana kontraŭe la sonoj "l" kaj "r" formas nur unu fonemon; ili povas esti interŝanĝataj sen signifoŝanĝo de vorto. \i *b*ĉ laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV; *ĉ wor;

85/327

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 42

{U1} 001.421 (+)
 {U2} 003.081
 {T1} RBN
 {eo1} skrib-form/o *b
 {eo2} grafik/a form/o *c
 {eo3} grafi**/o [1] *c
 {eo4} grafism/a form/o *b
 {de1} geschriebene Form *a
 {de2} schriftliche Form *a
 {de3} Schriftform *a
 {en1} written form *a
 {fr1} forme graphique *a
 {fr2} graphie *a

La → eksteraj formoj (85/325) de termino (85/317) formita per literoj. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go;

85/328 =ApE85 #026

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. La termino "grafismo" estas laŭ PIV unu el la signifo de la ambigua "grafiko", tial {eo4} saĝas al mi preferinda, se la simpla {eo1}, kiu formas belan paron kun {eo1} de 85/326, ne sufiĉas. «93-11-13»
 43

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} prototip/o <3> *b
 {eo2} prototip/a form/o *b
 {de1} Prototypform *a
 {de2} Prototyp *a
 {en1} prototype form *a
 {en2} prototyp *a
 {fr1} (forme) prototype *a

La modelo, laŭ kiu estas formita la → eksteraj formoj (85/325) de aliaj vortoj. Por vortoj

konstruitaj el Grekaj aŭ Latinaj morfemoj (85/345) la prototipo prezentas tiun evolu-stadion, kiu ankoraŭ ne montras naciajn apartaĵojn, sed de kiu la naciaj formoj povas esti derivataj per regula transponado (85/330). Ekzemplo: \La prototipo "radi/a/t/or" respondas al la sekvantaj naciaj (etnolingvaj) formoj, kiuj estas same regulaj: AGR: radiator, F: radiateur, I: radiatore, H: radiador. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/329

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 44

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} transpon/ad/o <3> *b
 {eo2} transpren/ad/o *b
 {de1} Transposition *a
 {en1} transposition *a
 {fr1} transposition *a

La regula asimilo el iu lingvo de la → eksteraj formoj (85/325) de vortoj (85/352,353), kiuj estis regule konstruitaj en alia lingvo el Grekaj aŭ Latinaj morfemoj. Por ekzemploj =85/329. b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/330

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 45

{U1} 001.420 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} mal'long/ig/it/a termin/o *b
 {eo2} stump/ig/it/a termin/o *c
 {de1} abgekürzter Terminus *a
 {en1} abbreviated term *a
 {fr1} terme abrégé *a

Termino (85/317) formita per ellaso de unu aŭ pluraj partoj el donita termino. Ĝi estas aŭ mallongigita son-formo (85/326) aŭ prononcata mallongigo (85/332). Ekzemploj de mallongigitaj son-formoj: \aŭto (=aŭtomobilo), buso (=aŭtobuso). \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor laŭ PIV;

85/331

Rim: =86/044

wor (90-07-19): {eo2} estas pli kolora ol {eo1}. Tio helpas nin teni nin vekaj.
 =93/044 [94-02-26]

46

{U1} 003.083
 {U2} 801.18
 {T1} RBN
 {eo1} mal'long/ig/o *b
 {de1} Abkürzung *a
 {en1} abbreviation *a
 {fr1} abréviation *a

Mallongigita skrib-formo (85/328) de termino (85/317). Multaj mallongigoj estas ankaŭ prononcataj, t.e. uzataj kiel → mallongigitaj terminoj (85/331). Ekzemploj de ne-prononcataj mallongigoj: \s-ro (=sinjoro); Ca (=kalcio); sin (=sinuso).i

Ekzemploj de literumataj mallongigoj: \ktp. (kotopo = kaj tiel plu); UN (Uno = Unuiĝintaj Nacioj); PV (Povo = Plena Vortaro); PIV (Poivo = Plena Ilustrita Vortaro).i. Ekzemploj de prononcataj mallongigoj: =85/333. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/332

Rim: =[86/045] =93/045 [94-02-26]

47

{U1} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} akronim"/o (1) *b*c
 {de1} Akronym *n* *a*c
 {de2} Kurzwort *n* *c
 {en1} acronym *a*c
 {es1} palabras siglas *c
 {es2} sigla *c
 {fr1} acronyme *m* *c
 {fr2} mot-sigle *a*c

Origine mallongigo (85/332) formita el komencaj literoj (aŭ silaboj) de kelkaj vortoj (85/353) kaj uzata kiel parolata vorto, t.e. kiel → mallongigita termino (85/331). Ekzemploj: \Unesko (= UNESKO); lasero (= lum-amplifo per stimulata eligo de radioj); UEA; SAT; KELI; PIV.i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c BibTer;

85/333

Rim: =[86/046, 86/047] =93/047 [94-02-26]

48

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} liter/a simbol/o *b
 {de1} Buchstabensymbol *a
 {en1} letter symbol *a
 {fr1} symbole littéral *a

Simbolo por nocio (85/288) konsistanta el unu aŭ pluraj literoj skribataj sen punkto(j); precipe simbolo, kiu indikas fundamentan sciencan nocion (kvanton, uniton [unuon], kemian elementon, ktp.). Ekzemploj: \lcm (=centimetrom); kg (=kilogramo); h (=horo).i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/334

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

49

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} grafik/a simbol/o *b
 {de1} grafisches Symbol *a

{en1} graphical symbol *a
 {fr1} symbole graphique *a

Desegnato reprezentanta (89/306) nocion (85/288). Ekzemploj: \IFulma sago kiel avert-simbolo kontraŭ elektromortigo. Du interligitaj ringoj kiel simbolo por edzeco.i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/335

Rim: ej (91-07-14): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. En 86/128 troviĝas la sama termino kun iom alia difino. «93-11-13»

3.3 Skribado [ortografio] (n-roj 50-53)

50

{U1} 001.422 (+)
 {U2} 801.14
 {T1} RBN
 {eo1} fonetik/a ortografi/o *b
 {eo2} fonetik/a alfabet/o *b
 {eo3} laŭ'son/a skrib-sistem/o *c
 {eo4} laŭ'son/a notaci/o *c
 {eo5} laŭ'son/a ortografi/o *c
 {eo6} laŭ'son/a alfabet/o *c
 {de1} phonetische Schrift *a
 {de2} phonetisches Alphabet *a
 {en1} phonetic spelling *a
 {en2} phonetic writing *a
 {en3} phonetic alphabet *a
 {fr1} écriture phonétique *a
 {fr2} alphabet phonétique *a

Sistemo de literoj (aŭ ĝia uzo), en kiu unu litero interrespondas al aŭ difinita sono aŭ difinita fonemo (85/327). Ekzemplo de fonetika ortografio (strikte fonetika alfabeto): \La alfabeto de la Internacia Fonetika Asocio.i Ekzemploj de proksimume fonetikaj ortografioj ("fonemaj alfabetoj"): \La Esperanto-alfabeto (uzata en la "logatoms" establita por la mezurado de komprenebleco fare de la Internacia Konsultiĝa Komitato pri Telegrafio kaj Telefonio); la Cirila alfabeto.i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/336 =ApE85 #027

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Esperantigu kaj difinu "logatoms". Anstataŭ "Cirila" uzu la formon "Kirila".

ej: "logatoms" ne estas difinita en la originalaj etnolingvaj versioj de ĉi tiu norm-verko, do mi ne povas doni la difinon. Kiu povus helpi? "Cirila" troviĝas en PIV. Kial devii de ĝi?

wor (90-07-19): Laŭ la nuna difino, temas pri svagaj → komun-lingvaj terminoj (85/319) laŭ mi evitindaj, kiuj nomas supernocion de du → teĥnikaj terminoj (85/318):

fonemika notacio aŭ ortografio -- fonema alfabeto fonetika notacio aŭ ortografio -- fonet**a alfabeto Poststreke estas laŭ mi proponindaj ekvivalentoj. Uzo de la vorto "proksimume" en la difino efikas erarige. La "proksimumeco" reciprokas. La du fakoj kaj ortografioj havas sendependajn celojn; nek

unu nek la alia celas esti proksimuma versio de la alia. Ekzistas aliaj. Aparte menciinda estas: silabika notacio aŭ ortografio -- silabaro en kiu la simbolata sono estas silabo. Pli taŭgaj terminoj por la svaga ĝenerala nocio, ~o, estas {eo3-6}. «93-11-13»
51

{U1} 001.422 (+)
{T1} RBN
{eo1} histori/a ortografi/o *b
{eo2} etimologi/a ortografi/o *b
{de1} historische Schreibung *a
{de2} etymologische Schreibung *a
{en1} historical spelling *a
{en2} etymological spelling *a
{fr1} écriture historique *a
{fr2} écriture étymologique *a

Ortografia sistemo en kiu iuj fonemoj (85/327) estas skribataj malsame depende de la vortorigino. Ekzemploj: (Angla:) \fool\i, sed \phonetic.\i (Franca:) \fou\i, sed \phonétique.\i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/337

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
52

{U1} 001.422 (+)
{T1} RBN
{eo1} trans'liter/ad/o *b*c
{de1} Transliteration *a
{en1} transliteration *a
{fr1} translittération *a

Transformado de teksto, litero post litero, en alian alfabeton sen konsidero pri la aktuala prononco de la sonoj. Ekzemplo: \La internacia ISO-sistemo por transliterado de literoj el la Cirila alfabeto en la Latinan.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go;

85/338

Rim: =[86/097] =93/105 [94-02-26]
53

{U1} 001.422 (+)
{U2} 003.035
{T1} RBN
{eo1} trans'skrib/ad/o (1) *b
{eo2} trans'skrib/o *b
{de1} Transkription *a
{en1} transcription *a
{fr1} transcription *a

Transformado de teksto al alia alfabeto por indiki la proksimuman prononcon al la leganto. Ekzemploj: \Transskribo per → fonetika alfabeto (85/336). Transskribo de Rusaj nomoj en ĵurnaloj, kiuj uzas la Latinan alfabeton.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b we;

85/339

Rim: we: {eo1} substrekas la agon, {eo2} la rezulton. =93/106 [94-02-26]
3.4 Interna formo de terminoj (n-roj 54 ĝis 82)
54

{U1} 001.425 (+)
{T1} RBN
{eo1} laŭ'morfem/a senc/o de termin/o *c
{eo2} laŭ'struktur/a senc/o de termin/o *ĉ
{eo3} laŭ'sajn/a senc/o de termin/o *ĉ
{eo4} morfem-seri/a senc/o de termin/o *ĉ
{de1} innere Form *a
{de2} buchstäbliche Bedeutung (eines Terminus) *a
{en1} internal form *a
{en2} literal meaning (of a term) *a
{fr1} sens littéral (d'un terme) *a

Baza signifo de → kompleksa termino (85/342) aŭ de → transigita termino (85/366). La □ de kompleksa termino determinas ĝian strukturon. La □ de transigita termino estas ĝia → primara senco (85/367). Ekzemploj: \La ~ de la termino "ĉeval-povo" estas la kombinaĵo de la du nocioj "ĉevalo" kaj "povo" en tiu ĉi ordo, kaj sen difino de la rilatoj ekzistantaj inter ili. Laŭmorfeme la signifo de la termino "kapo" (de ŝlosilo aŭ keĵlo) estas la "kapo de besto".\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go; *ĉ wor;

85/340 =ApE85 #028

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
55

{U1} 001.425 (+)
{T1} RBN
{eo1} motiv/it/a termin/o *b
{eo2} tra'vid/eb/l/a termin/o *c
{eo3} sin'motiv/a termin/o *c
{eo4} sin'klar/ig/a termin/o *c
{de1} motivierter Terminus *a
{en1} motivated term *a
{fr1} terme motivé *a

Termino (85/317) kies → rezulta senco (85/370) estas derivita de ĝia → laŭmorfema senco (85/340) aŭ de ĝia son-formo (86/326). Je la unua okazo la motivita termino estas → kompleksa termino (85/342) aŭ → transigita termino (85/366), je la dua okazo onomatopea vorto. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/341 =ApE85 #029

Rim: ei (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): {eo2} aludas, ke oni rekte vidas la sencon sen vidi la terminon. {eo3} kaj {eo4} diras, ke estas la termino mem, kiu sin motivas, ne ia eksterajo. «93-11-13»

3.4.1 Gramatika analizo de kompleksaj terminoj (n-ro 56 ĝis 74)
56

{U1} 001.4251 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kompleks/a termin/o *b
 {eo2} morfem-kombin/aj/o *b
 {eo3} vort-kombin/aj/o *b
 {de1} komplexer Terminus *a
 {de2} komplexe Form *a
 {de3} Morphemkombination *a
 {de4} Wortkombination *a
 {en1} complex term *a
 {en2} complex form *a
 {en3} combination of morphemes *a
 {en4} word combination *a
 {fr1} terme complexe *a
 {fr2} forme complexe *a
 {fr3} combinaison de morphèmes *a

Termino (85/317) enhavanta kelkajn leksemojn (85/346). Ĝi estas aŭ → kunmetita vorto (85/354), aŭ → derivita vorto (85/355) aŭ vortkomplekso (85/353). Ekzemploj: =85/354,355,359,360. *b laŭ *a
 Fon: *a R1087; *b ej;

85/342

Rim: =[86/058] =93/061 [94-02-26]
 57

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} termin/o-analiz/o *b
 {eo2} gramatik/a analiz/o (de termino) *c
 {eo3} struktur/a analiz/o de termin/o *ĉ
 {de1} Analyse der grammatischen Form (eines Terminus) *a
 {de2} grammatische Analyse (eines Terminus) *a
 {en1} analysis of the grammatical form (of a term) *a
 {en2} grammatical analysis (of a term) *a
 {fr1} analyse de la forme grammaticale (d'un terme) *a
 {fr2} analyse grammaticale (d'un terme) *a

Disigo de → kompleksa termino (85/342) en ĝiaj komponantoj (85/344). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/343 =ApE85 #030

Rim: ej (89-06-05): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Kvankam en la terminoj en la etnaj lingvoj troviĝas la vorto "gramatika", la difino diras nur, ke termino estas disigita en siaj komponantoj. Tial laŭ mi {eo1} pli klare indikas, pri kio temas. Vidu la aplikon de tiu termino en 85/344.

wor (90-07-19): Ŝajnas al mi, ke temas pri du nocioj: unu de la difino kaj la alia de la terminoj. Pri tiu de la donita difino: sufiĉus diri "termin/o-dis/ig/o", ĉar temas pri "iaj elementoj". En tio mankas postulo pri gramatikaj kriterioj pri senpereco. PIV-e analizo <2> celas al specoj kaj funkcioj, kio signifas inter-elementajn rilatojn aŭ gramatikon. Se temos pri disigo en senperajn komponantojn, tio unuvorte estas gramatika. Pri tiu de la terminoj: la vorto gramatiko celas, ke la disigo

analize klarigu gramatikan strukturon -- ekz. per konstato de la senperaj komponantoj. La plena termino do povas esti: "gramatika analizo de termino"; {eo1} kaj "gramatika analizo" estas mallongigoj. Iom pli preciza estus {eo3}. <93-11-13>

58

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kompon/ant/o (de termino) *b
 {de1} Bestandteil *a
 {de2} Konstituente *a
 {de3} Komponente (eines Terminus) *a
 {en1} constituant *a
 {en2} component (of a term) *a
 {fr1} composant (d'un terme) *a

Iu ajn parto de → kompleksa termino (85/342), kiu havas propran signifon (85/369). Komponanto estas aŭ nedividebla elemento, morfemo (85/345), aŭ denove kompleksa termino. La unua paŝo de termino-analizo (85/343) apartigas la "tuj ekkoneblajn komponantojn" [senperaj komponantoj]. Kutime ekzistas du. Ekzemplo: \La oblikva streko en la termino "skrapatoro / por tranĉado de rapidumaj dentoj" apartigas la du tuj ekkoneblajn komponantojn. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/344

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Ĉi tie temas pri analizo laŭ senperaj komponantoj, kiu konstatigante arbostrukturon de la analizado, laŭ mi konstatigas gramatikan informon. Ĝi do ne kuniras kun la difino en 85/343.

ej (92-01-27): Ŝajnas al mi, ke mi atribuas pli malvastan sencon al gramatiko ol go kaj wor.

<93-11-13>

59

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} morfem/o <2> *b
 {eo2} fin/a kompon/ant/o (de termino) *b
 {de1} letzte Konstituente (eines Terminus) *a
 {de2} Morphem *a
 {de3} Worthelement *a
 {en1} ultimate constituent (of a term) *a
 {en2} morpheme *a
 {en3} word element *a
 {fr1} morphème *a

Iu ajn nedividebla komponanto de termino (85/317); t.e. komponanto, kiu ne povas esti disigata en aliajn elementojn sen perdo de ĝia signifo (85/369). Morfemo povas esti radiko (85/347), aŭ afikso (85/348), aŭ finaĵo (85/351). Ekzemplo: \En la termino "skrap/ator/o / por / tranĉ/ad/o / de rapid/um/a/j / dent/o/j" la morfemoj estas apartigitaj per oblikvaj strekoj. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/345

Rim: =86/051

wor (90-07-19): La vorto "fina" en {eo2} estas ambigua, ĉar ĝi mispensigis min pri morfemo <1>. =93/054 [94-02-26]
60

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} terminologi/a morfem/o *b EVIT *b
 {eo2} leksem**/o *b
 {eo3} leksikon/a morfem/o *b
 {de1} terminologisches Morphem *a
 {en1} terminological morpheme *a
 {fr1} morphème terminologique *a

Iu ajn morfemo (85/345), kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn; t.e. iu, kiu ne estas finaĵo (85/351). Ĝi estas radiko (85/347) aŭ afikso (85/348). *b laŭ *a

Iu ajn morfemo, kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn; t.e. morfemo, kiu ne estas finaĵo. En Esperanto ĝi estas radiko, parto de radiko aŭ afikso. \La vorto "hidrozoo" ekzistas el la du ~oj ("hidro" kaj "zo") kaj el la finaĵo "o".i *b
Fon: *a R1087; *b ej;

85/346 =ApE85 #031

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

kav (88-04-30): La difino devus esti modifita: "Ajna morfemo, kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn. Ĝi estas radikero, afikso aŭ radiko, sed ne finaĵo. Ekz-e "hidrozoo" konsistas el la du leksemoj "hidro-" kaj "-zo-" ambaŭ interpretendaj en Esperanto kiel leksemaj radikeroj, ne afiksoj.

ei: La termino "radikero" ne ekzistas en PIV; tie tiu leksemo nomiĝas "vortero". Estas diskutinde, ĉu ni en Esperanto bezonas plian terminon, kiu ne ekzistas etno-lingve. Nek en PIV nek en PAG mi trovis difinon por "radikero" aŭ "vortero". Ĉu la difino por "radiko" ne estas sufiĉe vasta por esti aplikebla ankaŭ por "hidro-" kaj "-zo-"? (=85/347), PAG, p371: "La radikoj estas silaboj aŭ silabaroj, kiuj signas ian koncepton: objekton, nocion." Krome la sufikso -er/ indikas konsistigan elementon de de kutime homogena substanco. Nek "radikero" nek "vortero" estus homogenaj.

go: Forigu {eo2}.

ei (89-06-05): Kial? Laŭ mia memoro {eo2} estis uzata de sze kaj ankaŭ de aliaj lingvikistoj. Sed mi vane serĉis fontojn. Kiu povus komuniki al mi aplikojn de {eo2}, por ke mi povu aldoni ilin? Ne estis mi, kiu inventis la terminon "leksemo", ankaŭ kav uzis ĝin en la diskuto. Kvankam mi origine proponis la terminon {eo1} mi nun opinias, ke ĝi estas evitinda, ĉar ĝi pensigas, ke temas pri morfemo, kiun terminologoj aplikas, kiuj studas la nociojn kaj terminojn troviĝantajn en fakaj lingvoj (=86/100). Oni uzas etnolingve \terminologisch, terminological, terminologique\i, ĉar oni atribuas al \Terminologie, terminology,

terminologie\i la signifon de "terminaro", kion mi taksas evitinda (=85/323).

wor (90-07-19): Ne estas certe, ĉu {eo2} taŭgas por ĉi tiu komplekso. Sencon de Angla \lexeme\i difinas Pei66: "Signifo-porta parolata formo (vorto aŭ stamo) kiu estas ero de vortprovizo, abstraktita de frazaj vortoj; kompleta gramatika formo. Sinonimo: leksa monemo (En. \lexical moneme\i)". Tiel radiko kun siaj fleksioj estus unu leksemo (ekz: skrib-, skribi, skribadi, skribas, skribis, skribota, ekskribi, ...). Derivaĵo kun siaj fleksioj konstituus alian leksemon (ekz: skribist-, skribisto, skribistoj, skribista, ...). Tia leksemo estas pli vasta ol la nocio de tiu ĉi komplekso; en Esperanto ĝi ampleksas radikojn, sufiksoidojn, prefiksoidojn kaj radikalojn.

ei (91-08-09): En miaj Anglaj konsult-libroj nur <Termi-of-doc> listigis la terminon \lexeme\i (=88/113). Sed per la tute nova Germana <DUD-U> mi lernis, ke la vorto \Lexem\i venis en la Germanan lingvon tra la Rusa kaj signifas: \\"Einheit des Wortschatzes, die die begriffliche Bedeutung trägt. Bestandteil des Lexikons (3)".i "Unuo de vokablaro [1] (88/189), kiu portas la nocian sencon. Konsistiga parto de leksikono <3> (88/181)". Kaj "Lexikon (3)" estis difinita en <DUD-U>: \\"3a Gesamtheit der selbständigen bedeutungstragenden Einheiten einer Sprache: Wortschatz im Unterschied zur Grammatik einer Sprache; 3b (in der generativen Grammatik:) Sammlung der Lexikoneinheiten einer Sprache".i 3a Tutaĵo de la memstaraj signifon portantaj unuoj en iu lingvo: la vortrezoro kontraste al la gramatiko de iu lingvo. 3b (en generativa gramatiko:) Kolekto de leksikonaj unuoj de unu lingvo." Al mi nun ŝajnas, ke kav donis tre bonan ekzemplon por "leksemo" en nia lingvo, kiu parte akordiĝas kun la malklara difino de Pei, escepte, ke ne temas pri "kompleta gramatika formo". Tial wor atribuas malsaman signifon al la termino. Estus interese scii, kiun sencon oni atribuas en la Rusa lingvo al tiu ĉi vorto. Mi suspektas, ke temas pri "memstaraj signifon portanta unuo en iu lingvo, kiu povus esti ankaŭ radik-parto, kiel la de kav donita ekzemplo montras. Laŭ tiu interpreto mi prezentis en la difin-kampo ankaŭ alian al Esperanto adaptitan difinon por "leksemo", kiun ni pro 88/181 povus nomi ankaŭ "leksikona morfemo". Tiukaze fonemo, morfemo kaj leksemo estus ĉiuj diversaj specoj de monemoj, de la plej malgrandaj konsistigaj elementoj de lingvo, kio faciligus memori ilin. «93-11-13»

61

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} radik/o (3) *b*c
 {de1} Stamm *a
 {de2} Wurzel *a
 {en1} stem *a
 {en2} root *a

{fr1} racine *a
{fr2} radical *a

Leksemo (85/346), kiu povas esti uzata memstare kiel vorto (85/352), radik-vorto (85/356) - aŭ kiel bazo por → derivita vorto (85/355). Ekzemploj: \La vortoj "en", "dek". En la vortoj "t r a n ĉ /ado" kaj "s k r a p /atoro" la radikoj estas interspacigitaj. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/347

Rim: =86/049, [86/050] =93/053 [94-02-26]

62

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} afiks/o (1) *b*c
{de1} Affix *a
{en1} affix *a
{fr1} affixe *a

Leksemo (85/346), kiu «en etnaj lingvoj» ĝenerale estas nur alpendaĵo al radiko (85/347). Afikso estas sufikso (85/349) aŭ prefikso (85/350). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/348

Rim: =86/052 go: Ankoraŭ unu speco de afikso estas "infikso" interne de vorto.

ei: Jes, sed en tiu ĉi difino, kiu estas traduko de norm-verko, mi ne rajtas aldoni tion. La difino de "infiks/o" troviĝas en PIV, do ne necesas krei apartan Pekoteko-komplekson.

=93/055 [94-02-26]

63

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} sufiks/o (1) *b*c
{de1} Suffix *a
{en1} suffix *a
{fr1} suffixe *a

Afikso (85/348), kiu rekte sekvas radikon (85/347) aŭ alian sufikson. Ekzemplo: \En la vorto "skrap/ator/o" la leksemo "ator" estas sufikso indikanta grandparte aŭtomate funkciantan maŝinon. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV

85/349

Rim: =86/054] =93/057 [94-02-26]

64

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} prefiks/o (1) *b*c
{de1} Präfix
{en1} prefix
{fr1} préfixe

Afikso (85/348), kiu rekte antaŭiras radikon (85/347) aŭ alian prefikson. Ekzemplo: \En la vorto "antaŭiras" la morfemo "antaŭ" estas prefikso indikanta pliproksimecon en spaco aŭ tempo, aŭ

"apartenanta al la fronto" \i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV

85/350

Rim: =86/053] =93/056 [94-02-26]

65

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} fin/aĵ/o (1) *b*c
{de1} Endung *a
{en1} ending *a
{en2} termination *a
{fr1} désinence *a

Fina morfemo (85/345) de vorto (85/352,353), kiu esprimas gramatikan fleksion, t.e. la kazon kaj nombron de substantivoj, la tempon [tenson] kaj modon de verboj. Ekzemploj: \En la vorto "rapid/um/a/j" kaj "dent/o/j" la morfemo "j" indikas la pluralon. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/351

Rim: go: Estas bezonata ankaŭ morfemo havanta la samajn funkciojn ĉe la komenco de vorto; eble "komencaĵo".

=86/055] =93/058 [94-02-26]

66

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.316.0 (+)
{T1} RBN
{eo1} vort/o <6> *b*c
{eo2} vort/o en sintaks/a senc/o *b
{de1} Wort *a
{de2} Wort im syntaktischen Sinn *a
{en1} word *a
{en2} word in syntactic sense *a
{fr1} mot (du point de vue syntaxique) *a

Termino (85/317), kiu ne estas kompleksa (sed radik-vorto 85/356), aŭ kiu estas → nesintaksa vortgrupo (85/360). En la Angla lingvo vorto en sintaksa senco povas esti skribata ofte kiel unu aŭ pli da → ortografiaj vortoj (85/353), ekz-e: \ "slideway" \i aŭ: \I "slide way" \i « = glitejo». *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/352

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Forigu {eo1}.

ei: Mi konsentas, ke {eo2} pli precize indikas la noción, sed en ĉiutaga vivo oni ja uzas por tiu nocio la terminon {eo1}. Ĉar oni same agas etno-lingve, {eo1} ne estas foriginda. «93-11-13»

67

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.316.0 (+)
{T1} RBN
{eo1} ortografi/a vort/o *b
{eo2} vort/o (1) *b*c
{de1} orthografisches Wort *a

{de2} Wort *a
 {en1} orthographic word *a
 {en2} word *a
 {fr1} mot (du point de vue orthographique) *a
 Termino (85/317), kies skrib-formo (85/328) estas apartigita de la alia teksto per du spacetoj unu post la alia. Ekzemploj: A: \slideway; slide-way;\i F: \glissière; chemin;\i G: \Bahn\i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV

85/353

Rim: ej: Tio estas la laŭvorta traduko laŭ A, F kaj G, kiu tamen ne faras sencon al mi, ĉar la en la originala Angla teksto donitaj ekzemploj ne montras tiujn du spacetojn. Ĉu la difino ne devus teksti: "... per du spacetoj unu antaŭ kaj la alia post la termino?" Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Forigu "vorto".

ej: vidu mian rimarkigon en 85/352.

=93/049 [94-02-26]

68

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kun'met/it/a vort/o *b
 {de1} zusammengesetztes Wort *a
 {de2} Zusammensetzung *a
 {de3} Kompositum *a
 {en1} compound *a
 {en2} compound word *a
 {fr1} mot composé *a

Vorto - → ortografia vorto (85/353) aŭ antaŭ ĉio → vorto en sintaksa senco (85/352), kies senperaj komponantoj (=85/344) estas radikoj (85/347) aŭ derivaĵoj (85/355). Ekzemploj: \slide way; slideway; gvidrelo;\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/354

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. =93/062 [94-02-26]

69

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} deriv/aĵ/o (1) *b*c
 {eo2} deriv/it/a vort/o *b
 {de1} abgeleitetes Wort *a
 {de2} Ableitung *a
 {de3} Derivation *a
 {en1} derivative *a
 {en2} derivative word *a
 {en3} derived word *a
 {fr1} mot dérivé *a

→ Ortografia vorto (85/353), en kiu unu « en Esperanto estas aldonenda: aŭ pli » el la → senperaj komponantoj (=85/344) estas afikso(j) (85/348). Ekzemploj: \skrap/ator/o; antaŭ'ir/i.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/355

Rim: =[86/056] =93/059 [94-02-26]

70

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} radik-vort/o *b
 {de1} Stammwort *a
 {de2} Wurzelwort *a
 {en1} root-word *a
 {en2} morpheme-word *a
 {fr1} mot-racine *a

→ Ortografia vorto (85/353), kiu konsistas el unu sola leksemo (85/346), el radikoj (85/347). « En Esperanto radik-vorto enhavas aŭ ne enhavas gramatikan finaĵon (65) » Ekzemploj: \termin/o; vort/oj; rel/on; unu; por.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/356

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

71

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} vort-famili/o *b
 {de1} Wortfamilie *a
 {en1} word family *a
 {fr1} famille de mots *a

Grupo de → derivitaj vortoj (85/355) el unu sama radikoj kaj de kunmetitaj vortoj (85/354) kun tiu radikoj. Ekzemploj: \patr/o; patr/in/o; bo'patr/o; bo'ge'patr/oj; patr/uj/o; patr/o-land/o.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/357

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

72

{U1} 001.425.1 (+)
 {U2} 801.314.6 (+)
 {U3} 801.561.8
 {T1} RBN
 {eo1} vort-grup/o *b
 {de1} Phrase *a
 {de2} Wortgruppe *a
 {en1} phrase *a
 {en2} word group *a
 {fr1} locution *a
 {fr2} groupe (de mots) *a

Termino (85/317) konsistanta el kelkaj → ortografiaj vortoj (85/353). Ekzemploj: =85/359, 360. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/358

Rim: =86/060, 88/122

wor (90-07-19): Nek {en1}, nek {en2} devas konsisti el pli ol unu ortografiaj vortoj. Por mi ankaŭ ne "vort-grupo" tion devas. Klariga analogio: molekulo ne devas havi pli ol unu atomo. «93-11-13»

{U1} 001.425.1 (+)
 {U2} 801.314.6 (+)
 {U3} 801.561.8
 {T1} RBN
 {eo1} sintaks/a vort-grupo *b
 {de1} syntaktische Phrase *a
 {en1} syntactic phrase *a
 {fr1} groupe syntaxique (de mots) *a
 Vort-grupo (85/358), kies komponantoj (85/344) estas sintakse interligataj, t.e. per rilato karakteriza por fraz-strukturoj. Ekzemploj: V Skrapatoro por tranĉado de rapidumaj dentoj; tranĉado de dentoj; konikaj dentoj. \i *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ei;

85/359

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 74

{U1} 001.425.1 (+)
 {U2} 801.314.6 (+)
 {U3} 801.561.8
 {T1} RBN
 {eo1} ne'sintaks/a vort-grupo *b
 {de1} asyntaktische Phrase *a
 {en1} asyntactic phrase *a
 {fr1} groupe asyntaxique (de mots) *a
 Vort-grupo (85/358), kies komponantoj (85/344) estas nesintakse interligataj, t.e. per rilato karakteriza por la strukturo de → kunmetitaj vortoj (85/354). « Nesintaksaj vort-grupoj ne ekzistas en Esperanto. » Ili estas maloftaj en la Franca, Germana kaj Rusa, sed ne en la Angla. Ekzemplo: V La nesintaksa vort-grupo "slide way" estas sinonima kun la ortografia vorto (85/353) "slideway". \i *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ei;

85/360

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

3.4.2 Terminologia analizo de kompleksaj terminoj (n-roj 75 ĝis 79)

75

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} terminologi/a signif/o-analiz/o (de termino) *b
 {de1} terminologische Analyse (eines Terminus) *a
 {de2} terminologische Analyse der Bedeutung (eines Terminus) *a
 {en1} terminological analysis (of a term) *a
 {en2} terminological analysis of the meaning (of a term) *a
 {fr1} analyse terminologique (du sens) (d'un terme) *a
 La studo pri la signifo (85/369) de la

komponentoj (85/344) de → kompleksa termino (85/342), pri la implicitaj ideoj, kaj pri la → rezulta signifo (85/370) de la termino. Ekzemplo: =85/363. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/361

Rim: =86/102. wor (90-07-19): Bv. kompari (85/343) kaj noti, ke ĉi tie analizo ne egalas dismeton. «93-11-13»
 76

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} determin/it/a kompon/ant/o *b
 {de1} bestimmte Konstituente *a
 {de2} bestimmtes Glied *a
 {en1} determined constituent *a
 {en2} determined member *a
 {fr1} composant déterminé *a

La baza komponanto (85/344) de → kompleksa termino (85/342). Ĝi estas la superordigita nocio (85/291) por la → rezulta signifo (85/370) de la termino. Ekzemplo: =85/363. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/362

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 77

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} determin/ant/a kompon/ant/o *b
 {de1} bestimmende Konstituente *a
 {de2} bestimmendes Glied *a
 {de3} Bestimmungsglied *a
 {en1} determining constituent *a
 {en2} determining member *a
 {en3} sub-member *a
 {fr1} composant déterminant *a

La al → kompleksa termino (85/342) aldonita komponanto. Ĝi indikas karakterizaĵon (85/289), kiu transformas la superordigitan nocion (85/291), kiu estas specifita per → determinita komponanto (85/362), en subordigitan nocion (85/292).

V Ekzemplo:\i En la termino "rabot-maŝino" la komponanto "maŝino" estas la → determinita komponanto (76), la resto de la termino estas la determinanta komponanto. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/363

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

78

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} logik/a radik/o (en vort-familio) *b
 {de1} logische Wurzel (einer Wortfamilie) *a

{en1} logical root (of a word family) *a
 {fr1} racine logique (d'une famille de mots) *a
 Radiko (85/347) de vort-familio (85/357),
 indikanta fundamentan nocion (85/288) komunan al
 la tuta familio.

Ĝenerale la logikan radikon formas radik-
 vorto (85/356). En kelkaj lingvoj tamen ne ekzistas
 radik-vorto, aŭ ĝi ekzistas nur etimologie.

VI Ekzemploj: \i La radik-vortoj de la
 «Anglaj» vort- familioj "eruption, eruptive" kaj
 "intelligent, intelligence" estis uzataj en la Latina
 (erumpere, intelligere); en la Franca tamen ili
 malaperis. En la Angla nur la modifita radik-vorto
 "erupt" restis. «Sed en Esperanto ekzistas la radiko
 "erupci/" kaj la radik-vortoj "erupcio, erupcia,
 erupcii".» *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/364

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-
 11-13»
 79

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sistem/aj termin/oj *b
 {de1} systematische Termini *a
 {en1} systematic terms *a
 {fr1} termes systématiques *a

Serio de → kompleksaj terminoj (56), kies
 strukturo reflektas la strukturon de nocio-sistemo
 (9). VI Ekzemploj: \i La kemiaj terminoj VI metano,
 etano, propano, butano, pentano, heksano, heptano,
 oktano ktp.; eteno/etileno, propeno/ propileno, \i...
 ktp. (La terminoj finiĝantaj per -ileno estas pli
 malnovaj, sed en etnaj lingvoj ankoraŭ pli uzataj ol
 tiuj finiĝantaj per -eno, kvankam la lastaj estas
 rekomenditaj de la Internacia Unio por Pura kaj
 Aplikata Kemio.) *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/365

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.
 wor (90-07-19): La senco de "sistema" ĉi tie ŝajnas
 malpli vasta ol tiu en 85/300 kaj 85/302.
 «93-11-13»

3.4.3 Senco-transigo (n-roj 80 ĝis 82)
 80

{U1} 001.425.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} trans'ig/it/a termin/o *b
 {de1} übertragener Terminus *a
 {en1} transferred term *a
 {fr1} terme transféré *a

Termino (31) uzata kun modifita
 ("transigita", 82) senco. \i Ekzemploj: \i Vidu 82. *b
 laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/366

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-
 11-13»

81

{U1} 001.425.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} primar/a senc/o *b
 {eo2} baz/a senc/o *b
 {eo3} origin/a senc/o *b
 {eo4} primar/a signif/o *b
 {eo5} baz/a signif/o *b
 {eo6} origin/a signif/o *b
 {de1} ursprüngliche Bedeutung *a
 {en1} primary meaning *a
 {en2} basic meaning *a
 {en3} original meaning *a
 {en4} primary sense *a
 {en5} basic sense *a
 {en6} original sense *a
 {fr1} sens propre *a

La primitiva signifo de → transigita
 termino (80). \i Ekzemplo: \i Vidu 82. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/367

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.
 go: Forigu {eo1}, {eo2}, {eo3}, uzu nur "signifo".
ej: Laŭ la difino de 85/367 la terminoj kun "senco"
 estas pli trafaj, ĉar ĝin PIV difinas: "Maniero, kiel
 vorto aŭ frazo estas komprenota", dum signifo:
 "Esenca kaj kerna ideo montrita de io". "Oni povas
 paroli pri la signifo de signo, sed ne pri ties senco.
 Celo de Pekoteko estas indiki ĉiujn eblajn tradukojn
 por difinitaj nocioj. Do {eo1-3} devus resti. «93-11-
 13»

82

{U1} 001.425.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} trans'ig/it/a senc/o *b
 {eo2} trans'ig/it/a signif/o *b
 {de1} übertragene Bedeutung *a
 {en1} transferred meaning *a
 {fr1} sens transféré *a

La → rezulta signifo (84) de → transigita
 termino (80). Transigita senco naskiĝas el la →
 primara senco (81) aŭ per signifo-limigo
 (specialigo), per simileco (metaforo) aŭ per
 proksimeco (metonimio). Ekzemploj: \i El
 "kamero" (=ĉambreto) naskiĝis "kamero" (= fermita
 spaco en aparato) (signifo-limigo); el "kapo" (de
 besto) venis "kapo" (de bolto) (metaforo); "veneno"
 estas proksima al "morto", tial: verŝi al iu la morton
 (metonimio). \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/368

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.
 wor (90-07-19): Kial ne allasi, ke transigita
 senco naskiĝu el alia jam ekzistanta transigita senco?
 Kial ankaŭ ne allasi peron de signifo-vastigo?

ej (91-08-10): Ĉar tiu ĉi registraĵo estas
 traduko de norm-verko. Sed nenio malhalpas
 proponi alian difinon en alia nocio-komplekso.

«93-11-13»

3.5 Interrespondado inter termino
kaj nocio (nroj 83 ĝis 94)

83

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} signif/o (1) *b*c
{eo2} senc/o (1) *b*c
{de1} Bedeutung (eines Terminus) *a
{en1} meaning (of a term) *a
{en2} significance (of a term) *a
{en3} sense (of a term) *a
{fr1} sens (d'un terme) *a
{fr2} signification (d'un terme) *a
Nocio (85/288) respondanta al iu termino (85/317). *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/369

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

84

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} rezult/a senc/o (de termino) *b
{eo2} rezult/a signif/o (de termino) *b
{de1} resultierende Bedeutung (eines Terminus) *a
{en1} resultant meaning (of a term) *a
{fr1} sens résultant (d'un terme) *a
Signifo (85/36983) de → kompleksa termino (85/342) aŭ de → transigita termino (85/366) kiel rezulto de → terminologia signifoanalizo (85/361). Antonimo: → laŭmorfema senco (85/340). Ekzemplo: =85/368. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/370

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

85

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} noci/o-nom/o *b
{eo2} nom/o (de nocio) *b
{de1} verbale Bezeichnung *a
{de2} Bezeichnung *a
{de3} Name (eines Begriffs) *a
{en1} verbal designation *a
{en2} designation *a
{en3} name (of a concept) *a
{fr1} dénomination *a
{fr2} appellation *a
{fr3} nom (d'une notion) *a
Termino (85/317), kiu respondas al iu nocio (85/288). *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/371

Rim: ej: =93/036 [94-02-26]

86

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} unu-senc/a (termino) *b
{eo2} unu-signif/a (termino) *b
{de1} einwertig (ein Terminus) *a
{de2} monovalent *a
{en1} one-valued (a term) *a
{en2} single-valued (a term) *a
{en3} monovalent (a term) *a
{fr1} à un seul sens (terme) *a
{fr2} monovalent *a
Havanta nur unu solan sencon [signifon] (85/369). Substantivo indikanta tiun kvaliton: unu-senceco [unusignifeco]. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/372

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

87

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} monosemi**/a (termino) *b
{de1} monosem (ein Terminus) *a
{en1} monosemantic (a term) *a
{en2} monosemous (a term) *a
{fr1} monosémique *a
Ne estanta polisemia (85/375). Substantivo indikanta tiun kvaliton: monosemio. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/373

Rim: =86/038 ej: Kio estas la diferenco inter 85/372 kaj 373?, =85/375.
=93/037 [94-02-26]

88

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} plur'signif/a (termino) *b
{eo2} plur'senc/a (termino) *b
{de1} mehrwertig (ein Terminus) *a
{de2} multivalent (ein Terminus) *a
{de3} plurivalent (ein Terminus) *a
{en1} many-valued (a term) *a
{en2} multiple-valued (a term) *a
{en3} plurivalent (a term) *a
{fr1} à plusieurs sens (terme) *a
{fr2} plurivalent *a
Havanta du aŭ pli da signifoj [sencoj] (85/369). Substantivo indikanta tiun ĉi kvaliton: plursenceco. Polisemio (=85/375) aŭ homonimio (=85/376) havas la kvaliton de plursenceco. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/374

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} polisemi**/a (termino) *b
 {de1} polysem (ein Terminus) *a
 {en1} polysemantic (a term) *a
 {en2} polysemous (a term) *a
 {fr1} polysémique (terme) *a

Havanta du aŭ pli da interdependaj sencoj (85/369). Substantivo indikanta tiun kvaliton: polisemio. Polisemia termino estas nomata "polisemo". Polisemion kaŭzas senc-transigo (=85/368) aŭ malsama interpreto de → kompleksa termino (85/342). Ekzemplo: \La vorto "kapo" povas indiki parton de vivanta korpo aŭ parton de objekto. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/375

Rim: =86/040 go: Kion signifas "interdependaj sencoj?" Ĉu la kvin signifoj de "kanono" en PIV estas interdependaj aŭ sendependaj?

ej: Mi tradukis : \Having two or more interdependent meanings/ Qui a plusieurs sens interdépendants. \i En la ekzemploj donitaj \thead/talon \temas pri transigitaj signifoj. La tri signifoj de "kanono" en PIV laŭ mia opinio estas sendependaj, ĉar ne temas pri transigitaj signifoj.

=93/040 [94-02-26]

90

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} homonim/aj (terminoj) *b
 {de1} homonym (mehrere Termini) *a
 {en1} homonymous (several terms) *a
 {fr1} homonymes (adj. termes) *a

Identaj laŭ ilia ekstera formo (85/326 aŭ 328), sed malsimilaj laŭ origino kaj signifoj (85/369). Du homonimoj estas "homofonoj" aŭ "homografoj" depende ĉu identas iliaj son-formoj (85/326) aŭ skrib-formoj (85/328). Tiu ĉi difino respondas al la uzado en la plej multaj lingvoj. La Anglaj terminoj "homonymous" kaj "homonyms" tamen multe pli ofte estas uzataj en la pli mallarĝa signifo de homofona kaj homofono. Ekzemploj: \A: "son"(=filo) "sun" (=suno) estas homofonoj. \i « Homofonoj ne ekzistas en Esperanto.»

La du Anglaj vortoj "tear" prononcataj aŭ kiel "tir" (=larmo) aŭ kiel "ter" (=ŝiri) estas homografoj. « Ankaŭ homografoj ne ekzistas en Esperanto. Tamen ekzistas en ĝi malmultaj veraj homonimoj: ero (=parto), ero (=erao).»

Rimarkigo: Ofte oni ne distingas en terminologia leksikografio inter homonimoj kaj diversaj signifoj de polisemoj (=85/375). Ĉi-okaze la termino homonimo estas pli larĝsence uzata kaj entenas ambaŭ terminojn. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/376

Rim: =86/041 go: Homofonoj ja ekzistas en Esperanto: "bato" kaj "bat'o"; "koro" kaj "kor'o". Ankaŭ homografoj troviĝas en la lingvo: "ero" (elemento de objekto) kaj "ero" (jarkalkulo). Ankaŭ du ekzemploj: "vasko" (gentnomo) kaj "vasko" (konkego de fontano); kaj "basko" (gentnomo) kaj "basko" (parto de vesto).

ej: "bat'o", "kor'o" estis provoj de Zamenhof per artefikaĵo eviti homonimojn. Laŭ mia scio feliĉe neniu post Zamenhof aplikis tiun trukon ĉe aliaj vortoj por eviti homonimecon, ĉar lerni tiujn distingojn estus pli malfacila ol je paronimoj. go evidente miskomprenis la signifon de "homografo". La 9-a Regulo de la 16-regula gramatiketo de Esperanto postulas: "Ĉiu vorto estas legata, kiel ĝi estas skribita". Tial ne povas ekzisti en nia lingvo vortoj, kiuj estas same skribitaj sed malsame prononcataj, kiel ekz-e en la Angla \lead\i, kiu estas prononcenda "li:d", se temas pri gvida funkcio aŭ rolo, kaj "led", se temas pri plumbo (= homografoj). "ero" estas homonimo kaj ne homografo, kiel mi menciis supre. "vasko" kaj "basko" estas homonimoj kaj ne homografoj, se oni skribas ilin kiel go. Ili fariĝas homofonoj, se oni distingas la gento-nomojn per majuskulaj komencaj literoj, kio ŝajnas al mi rekomendinda. =93/041 [94-02-26]
 91

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} ambigu/a (termino) *b*c
 {de1} mehrdeutig (ein Terminus) *a
 {de2} uneindeutig *a
 {en1} ambiguous (a term) *a
 {en2} equivocal (a term) *a
 {fr1} équivoque (adj., terme) *a

Havanta kelkajn signifojn (85/374), kiuj povus trafi eĉ en kunteksto (85/381). Antonimo: malambigua. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/377

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

92

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sinonim/aj (terminoj) *b*c
 {de1} synonym (mehrere Termini) *a
 {en1} synonymous (several terms) *a
 {fr1} synonymes (adj., termes) *a

Havantaj la saman signifon (85/369) - ekzakte aŭ proksimume - sed malsamajn → eksterajn formojn (85/325). Substantivo: sinonimo. Ekzemploj: \I gazono - razeno; cefalalgio - kapdoloro. \i Rimarkigo: La plej multaj sinonimoj estas nur kvazaŭ-sinonimoj (85/379). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV

85/378

Rim: =[86/039] =93/039 [94-02-26]

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kvazaŭ-sinonim/aj (terminoj) *b
 {de1} quasi-synonym (mehrere Termini) *a
 {en1} quasi-synonymous (several terms) *a
 {fr1} quasi-synonymes (adj., termes) *a
 Havantaj preskaŭ la saman signifon, sed malsamajn → eksterajn formojn (85/325).
 Ekzemploj: \lemblemo - simbolo; kalva - senhara.
 \i*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/379

Rim: =86/039 «93-11-13»

94

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} respond/a ali/lingv/a termin/o *b
 {eo2} traduk/a ekivalent/o *c
 {eo3} fremd-lingv/a ekivalent/o *c
 {eo4} laŭtermin/a traduk/o *ĉ
 {eo5} laŭvort-grup/a traduk/o *ĉ
 {de1} fremdes Äquivalent *a
 {de2} Übersetzungsäquivalent *a
 {de3} entsprechender fremdsprachiger Terminus *a
 {de4} fremde Entsprechung *a
 {en1} foreign equivalent *a
 {en2} translational equivalent *a
 {en3} corresponding foreign term *a
 {fr1} équivalent étranger *a

Termino el alia lingvo havanta la saman → rezultan signifon (85/370). La → laŭmorfemaj sencoj (85/340) de du respondaj terminoj povas esti malsamaj; tiukaze unu ne estas "traduko" de la alia. Ekzemplo: \La Franca ekvivalento de la Angla termino "head" (of a key) (=ŝlosil-kapo) estas "talon", kies laŭmorfema traduko estus "kalkano" \i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go; *ĉ wor;

85/380 =ApE85 #032

Rim: =93/042 [94-02-26]

4. Vortaroj, glosaroj kaj terminaroj
 (Estos havebla en suplemento al tiu ISO-rekomendo.)

5. Apliko-kondiĉoj de terminoj (nro 94a)

94a

{U1} 001.427 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kun'tekst/o (de termino) *b
 {de1} Kontext (eines Terminus) *a
 {en1} context (of a term) *a
 {fr1} contexte (d'un terme) *a

La teksto ĉirkaŭanta la terminon (85/317) aŭ la situacio, en kiu la termino estas uzata. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/381

Rim: =[86/081] =93/089 [94-02-27]

{U1} 501
 {U2} 53.085
 {U3} 681.32
 {T1} KBE
 {eo1} diĝit"/a *a*b*c*d
 {eo2} cifer/ec/a *g
 {de1} digital *d*f*ĝ
 {en1} digital *c*ĉ
 {fr1} numérique *ĉ
 {fr2} digital(e) *h*i
 {NI1} digitaal *j

Funkcianta per, respondanta al, aŭ alimaniere rilatanta al la uzado de nekontinuaĵoj (ili povas esti ciferoj) por prezenti aritmetikajn nombrojn, alproksimiĝojn al nombroj de kontinuo, aŭ por prezenti logikajn esprimojn aŭ variablojn. Antonimo: analoga (85/412). *e

Apartenanta al dataoj (85/476), kiuj estas prezentataj per ciferoj. *e laŭ ĉ.

Apartenanta al dataoj en formo de ciferoj. (85/487) *e laŭ *j.

Fon: *a SV 69/13a; *b IK 84/3; *c Comp; *ĉ GES/NGI-12; *d KBT; *e ei; *f Mikro-comp-Lex; *g Cab; *ĝ iwt-Wö; *h TANDY; *i ShZ; *j McGraw; *j DEE;

85/382

Rim: pok: La malkontinuaĵoj matematike ekvivalentas al ciferoj, kio pravigas la metaforon {eo2}, uzatan en Ru kaj Fr (male al En kaj De).

ei: pok pravas: la Esperanta termino por la Angla \digit\i estas "cifero" (=88/073). Tamen {eo1} estas laŭ mi preferinda, ĉar temas pri ofte ankaŭ en aliaj fakoj aplikata nova nocio, kiu meritas apartan radikon: diĝita horloĝo, diĝitigita bildo, diĝita sonregistraĵo. Mi intencas publikigi registraĵ-serion en kiu {eo1} pli taŭgas ol {eo2}.

«91-08-09»

{U1} 681.327.28
 {T1} KCA
 {eo1} blat/o <2> *a
 {eo2} ĉip/o (1) *b*c*d
 {eo3} split/o <3> *j
 {de1} Chip *f*ĝ*h
 {de2} Halbleiterchip *ĥ
 {en1} chip *e
 {fi1} siru *j
 {fr1} puce *ĉ
 {fr2} microplaquette *ĉ
 {fr3} pastille *ĉ

Duonpreta duonkonduktanta aranĝaĵo, formita substrato (85/433), en kiu troviĝas jam ĉiuj aktivaj kaŭ (85/409) pasivaj elementoj de transistoro, diodo, ico (85/410), ktp., produktitaj per procedoj de difuzado, pasivigo, maskado, foto-rezistado kaŭ → epitaksia kreskado. (89/274). Se ~o

estas provizita per kontaktiloj oni nomu ĝin integrita cirkvitaro aŭ ico (85/410), sed fak-ĵargone la vorto ~o estas uzata ankaŭ kiel sinonimo por ico. Ekzistas jenaj tipoj: logikaj ~oj (89/275), memor-~oj (89/276), sur-~aj komputiloj (89/277), andikoj (89/278), special-celaj ~oj (89/279), programeraj ~oj (89/280) bit-diskaj ~oj (89/281) *g laŭ *i;

Fon: *a hal, AkSt85,p315; *b IK85/2; *c SV77/25c; *ĉ GES/NGI-12; *d PIVS *f CHIP; *g ei; *ĝ iwt-Wö; *h Mikro-comp-Lex, *ĥ CE; *i ComGlo; *j rau en EP94/4,p1;

85/383 =ApD3.7 #516, =ApE85 #033

Rim: «94-01-30»

{U1} 159.955.1
{T1} REA
{eo1} kognitiv**/a *a*b
{de1} kognitiv
{en1} cognitive
{fr1}

Konscia (pri si mem kaj la ĉirkaŭo); heŭristike komprenkapabla, pens-kapabla. *a

Fon: *a AkSt85,p315; *b E-log2,p212;

85/384

Rim: «88-12-16»

{U1} 771.42
{U2} 778.1
{T1} LEC
{eo1} mask/o <7> *a
{de1} Kopiermaske *d
{en1} masking frame *b
{fr1} cache *c

Maldiafana folio el kartono, plasto aŭ metalo uzata de fotografisto por ~i <4>, por ke sur la kopio aŭ printaĵo (85/001) aperu nur parto de la reproduktota bildo aŭ teksto. =85/387. EB 112/22. *a

Fon: *a SV 72/25a; *b DB-En; *c DB-Fr; *d DB-De;

85/385

Rim: «88-12-16»

{U1} 621.391.7
{U2} 681.325.53
{T1} KEE
{eo1} mask/o <8> *a
{de1} Maske f*b
{en1} mask *b*c
{fr1} masque *c

8a Karto traruita per rektanguletoj, laŭ interkonsentita distribuo, por elstarigi nur la en tiuj "fenestroj" aperantajn vortojn aŭ simbolojn, ekz-e por povi legi sekretan mesaĝon kaŝitan interne de banala teksto.

8b Analoga sistemo por elektronika elfiltrado de informoj. *a

Karakto-paterno (89/087) uzata por determini la retenon aŭ eliminon de partoj de alia karakto-paterno. *ĉ laŭ *c

Fon: *a hal AkSt85,p315; *b iwt-Wö; *c GES/NGI-12; *ĉ ei;

85/386

Rim: «91-01-11»

{U1} 771.42
{U2} 778.1
{T1} LEC
{eo1} mask/o-kadr/o *a
{de1} Abdeckrahmen *d
{de2} Vergrößerungsrahmen *d
{en1} composing frame *b
{en2} enlargement frame *b
{fr1} cadre de recouvrement *c
{fr2} cadre d'agrandissement *c

Parto de projekcia print-aparato (85/001), kiu forprenas la ne reproduktotan bild-parton. EB 112/34. *a

Fon: *a SV72/25a; *b DB-En; *c DB-Fr; *d DB-De

85/387

Rim: «88-12-16»

{U1} 681.326.3
{T1} KEG
{eo1} metagraf**/i tr *a
{eo2} kompil/i <2> *b
{eo3} kompil/i *b
{eo4} kompil/um/i *c*e
{de1} kompilieren *f
{de2} übersetzen *d*f
{de3} umwandeln *f
{en1} compile *ĉ
{fr1} compiler *ĉ

Prepari komputoran programon pere de alilingva programo. Transskribi programon. (el: meta = trans; graf = skrib) *a

Traduki komputoran programon el problem-orientita lingvo (86/180) al komputor-orientita lingvo (86/179). *e laŭ ĉ

Fon: *a hal (AkSt85,p315); *b Comp; *c KKV; *ĉ GES/NGI-12; *d Mikro-comp-Lex; *e ei; *f iwt-Wö;

85/388 =ApE85 #034

Rim: ei: "metagrafi" indikas per Grekaj radikoj nenion alian ol "transskribi". Tial tiu termino laŭ mi ne estas sufiĉe priskriba. {eo2} havas en nia lingvo jam tute alian signifon, kiu povus kaŭzi miskomprenon. {eo3} (= uzi kompilieron <PIV>) eblas. Sed la termino "kompilero" mispensigas pri ero de kompila laboro (=85/389). Tial, kvankam mi klopodas eviti la -um-vortojn, la termino "kompilumi" ŝajnas al mi la plej taŭga.

wor (90-07-19): Pri {eo1}: Laŭ mi ne sufiĉe analizita. Uzo de "graf" mem ŝajnas ne PIV-a. Pri {eo3}: Malkonsilinda, ĉar Anglisma k ĉar "-er" vole nevole estas sufikso ("kompil" ja estas radiko kun koncerna senco). Tiu "-er" havas mortan sencon pri ilo. Ak ei pri konfuzeblo kun viva senco pri elemento. Pri {eo4}: La sufikso /-um/, kiam ne sistema (85/365) (ekz: nazumo, kolumo, plandumo,

...), estas laŭ mi afiksa paronimigilo. Por lingvo-uzanto paronimoj estas multe pli konfuzaj ol estas homonimoj. Se oni nun akceptos {eo4}-n, la sufikso "-um" vole nevole laŭ mi poste forfalos.

Pri {eo2}: Angle ~i kaj kompili (1) maksimume estas "homonimaj"; tio miasperte ne konfuzas la lingvo-uzanton. Fakte, ~i estas ekzemplo aŭ hiponimo de kompili (1), ĉar la maŝino ja deprenas el aliaj pretaj fontoj instrukciar-blokojn k, kunmetante tiujn blokojn laŭ plano priskribita en la "tradukata" teksto, verkas neoriginale. Tio estas multe pli simpla agado ol tradukado -- ĝi proksimas al transkribado. Ŝajnas do pli logike forigi numeron "<2>" en {eo2}, ĉar "kompili (1)" jam ampleksas la celatan sencon.

Trafa serĉo por nova termino por 85/388 el la perspektivo, traduki, celu laŭ mi la jenajn karakterizaĵojn: 1. stamo ne pli longa ol estas "kompil/"; 2. evito de paronimoj; 3. sinmotiveco: (a) aludo al tradukado; (b) aludo al direkto de tradukado -- de blokaj diroj al ties eroj (tian aludon faras {eo2}). Iuj eblaĵoj: "fajnduki" (el "fajnage traduki"), erduki (erige traduki), erigi kaj malbloki (surbaze de bloko <3>).

ei (91-08-10): Mi ne konsentas kun wor: kompili <2> estas tute alispeca agado ol kompili (1), kiu nepre meritas distingon terminon: Se mi per apliko de makrooj (89/317) duon-aŭtomate kompilas indekson por Pekoteko-terminoj pere de mia komputoro, tiam tio estas tute alispeca agado ol konverti programon aŭ registraĵon al maŝin-kodo. Se oni ŝpareme uzas "-um/" ĝi ja estas utila -- neniu dirus "nazo" aŭ "kolo" anstataŭ "nazumo" aŭ "kolumo", kaj same mi ne opinias, ke "-um" forfalos el "kompilumi". Ni zorgu, ke nia lingvo ne fariĝu same ambigua kiel la Angla. Ni povas kontraŭi tiuspecan degeneradon, la Angla-lingvanoj ne, ĉar ili uzas dekomence ambiguajn terminojn. Tio povos esti decida avantaĝo por Esperanto.

wor (91-11-11): "um" en "kompilumi" kaj "um" en "nazumo", "kolumo" ktp ne estas laŭ mi kompareblaj, ĉar, kiel mi atentigis supre en 90-07-19, tiuj lastaj estas sistemaj kaj ilia "um" signifas ion kiel: 'portajo destinita por la koncerna korpoparto'.

ei (91-12-31): La baza difino por "-um/" laŭ PIV. estas: \Suf. sen difinita senco\i. Do ĝi estas utiligebla ĉiucele por atribui novan distingindan signifon al iu ajn vorto. Ne ĝenas, ke krome ekzistas kvar difineblaj signifoj de "-um/". Kontraste al la de wor proponitaj novaj terminoj {eo4} estas facile memorigebla, ĉar \to compile\i estas internacie vaste konata.

«91-12-31»

{U1} 681.326.3
 {T1} KEG
 {eo1} kompilero (1) *a
 {eo2} kompil/ilo *b*c*d
 {eo3} kompil/um/ap**/o *e
 {de1} Kompilierer *d*f*ĝ

{de2} Übersetzer *f
 {de3} Compiler *ĝ
 {en1} compiler *d
 {fr1} compilateur *ĉ*d
 {fr2} programme de compilation *ĉ

Programo, kiu tradukas altnivelan komputoran lingvon en absolutan kodaĵon aŭ en asemblan lingvon (85/450). La fonto-kodaĵo metata en la ~on estas priskribo de algoritmo (91/017) aŭ programo en al iu problemo adaptita program-lingvo. La eliranta kodaĵo estas la ekvivalenta priskribo de la algoritmo en maŝin-taŭga lingvo. *e laŭ *g

Font: *a PIV; *b Comp; *c IK 84/3; *ĉ GES/NGI-12; *d KBT; *e ei; *f Mikro-comp-Lex; *g COMPUT; *ĝ iwt-Wö;

85/389 =ApE85 #035

Rim: ei (88-12-16): {eo1} ne plaĉas al mi, ĉar ĝi pensigas pri ero de kompilaĵo; {eo2} ne plaĉas al mi, ĉar temas pri ilo, kiu "kompilas" (= verki ne originale). Mi rekomendus uzi la sufikson -il- kiel eble plej malofte (=89/380), kaj trovi por specialaj iloj novajn vortojn aŭ sufiksojn. Por komputora programo mi elpensis la sufikson -ap-. (85/432).

wor (1990-07-19): Pri {eo2}: Ĝis ĝenerala (esperinda) akcepto de -ap-, {eo2} estas laŭ mi konvena, ĉar logika. Laŭ mi, ~o ja estas ilo (=tio, kio servas por efektiviĝi ion) uzata de la maŝino por kompili <1> (=verki ne originale); (=85/388). Pri "-il": Laŭ mia kompreno pri Esperantismo, sub intergenta interkompreno ĉefcelo estas Klaro. Post tio en ordinara teksto pli gravas Facilo ol Precizo, dum en teĥnika faka teksto pli gravas Precizo ol Facilo. Do, en ordinara teksto -il- estas preferinda ĉiam, kiam la rezulta senco en kunteksto ne tiom ampleksas, ke klareco difektiĝas. Tiaokaze, oni bezonus hiponimon. En preciza teĥnika teksto tamen oni povas prave preferi hiponimon. Konklude: "kompililo" eksterfake, kaj "kompilapo" enfake. «91-08-10»

{U1} 621.394.67
 {U2} 681.3.023.42 (+)
 {T1} KED
 {eo1} modem"/o (1) *a*b
 {de1} Modem *b*f
 {de2} MODEM *e
 {de3} Akustikkoppler m *f
 {en1} modem *c*ĉ
 {fr1} modem *c*ĉ

Akronimo el "modulato" kaj "demodulato" (=malmodulato). Aparato por konverti diĝitajn (85/382) signalojn al analogaj (85/390) signaloj taŭgaj por transmisio tra analogaj komunik-kanalo (=modulato) kaj por rekonverti la ricevatajn analogajn signalojn al diĝitaj (=malmodulato). Oni dezajnas (85/411) ~ojn por akordigi ilin kun naciaj kaj internaciaj normoj, por ke aparatoj de diversaj fabrikintoj povu "paroli" al aparatoj de aliaj fabrikintoj. *d laŭ *c

Fon: *a Comp; *b KTB; *c COMPUT; *ĉ GES/NGI-12; *d ej; *e Mikro-comp-Lex; *f iwt-Wö;

85/390

Rim: «93-11-13»

{U1} 6
{U2} 621.3
{U3} 681.3
{T1} KEE
{T2} KGM
{eo1} modjul"/o (1,2) *a*b
{eo2} modul/o <5> *c*ĉ*d
{de1} Modul *m* *d*f
{de2} Baustein *m* *f
{de3} Funktionseinheit *f* *f
{de4} Baukasten *m* *g
{de5} Element *n* *g
{en1} module *e*f
{fr1} module *e

1. Disigebla kaj kun aliaj ~oj interŝanĝebla materia parto de kompleksa sistemo. ~a konstruado de domoj kaj mebloj; ~a ŝranko EB#44/25; sur-Luniĝa ~o. Evidente tiu ĉi nocio estas tre ĝenerala: kartoĉoj estas cilindraj ~oj; komputoraj kartoj, disketoj, kasedoj, ĉiuj estas disigeblaj kaj interŝanĝeblaj kaj pro tio ~oj. Pli ĝeneralan nocion havas unajo (89/044), kiu ne devas esti interŝanĝebla, do laŭnorme farita. Aliflanke unajonieniam estas programo. *a

2. Programo, kiu estas apartigebla kaj identigebla, ekz. ŝargapo (85/441) aŭ rezult-modjulo (85/456). ~a programado; *a laŭ *e.

Fon: *a ej en AkSt85.p.241 kaj en EB; *b PIVS; *c Comp; *ĉ IK 84/3; *d KBT; *e GES/NGI-12; *f Mikro-comp-Lex; *g iwt-Wö;

85/391 =ApE85 #036

Rim: ej: {eo2} laŭ mia opinio ne taŭgas por tiu nocio, ĉar "modulo" havas jam kvar aliajn signifojn en PIV, kaj krome ekzistas la verbo "moduli" kun ankoraŭ aliaj sencoj. Ekzistas nun multaj aliaj module konstruitaj skatoloj aŭ ujoj utiligataj por stori dataojn. Por ili mi proponas la novan akronimon modujo (91/003). «91-03-06»

{U1} 681.327.634
{T1} KDE
{eo1} mol-disk/o *a*d
{eo2} disk/et/o (1) *b*c*h
{eo3} disked**/o *d*i
{eo4} fleks/abl/a disk/o *ĝ*h
{eo5} fleks/a disk/o *ĥ
{eo6} supl/a disk/o *ĥ
{de1} Floppy-Disk *f*g
{de2} Diskette *f*g
{de3} Floppy *g
{en1} floppy disk (in an 8" square envelope) *ĉ*c*
{en2} diskette *b*e
{en3} minifloppy (in a 5 1/4" square envelope) *ĉ

{en4} microfloppy (in a rigid 3 1/2" cartridge) *ĉ
{fr1} disque souple *e
{fr2} disquette *e
{fr3} minidisque *e

Elkomputorigebla stor-medio (94/672), unuopa ronda fleksebla disko interne de kvadrata ujo aŭ mujo (91/003) uzata en multaj komputoroj kaj teksto-prilaboraj sistemoj. Same kiel magneta bendo ~o estas registrebla, forviŝebla kaj reuzebla denove kaj denove. Kp: durdisko (85/393) *d laŭ *ĉ Fon: *a hal en AkSt85.p.316; *b Comp; *c IK; *ĉ ComGlo; *d ej; *e GES/NGI-12; *f Mikro-comp-Lex; *g iwt-Wö; *ĝ pre en WEs88,p79; *h PIVS; *ĥ wor; *i @pfei93-01-06; *j

85/392 =ApE85 #037

Rim: ej (94-02-20): Ŝajnas al mi nun preferinde atribui laŭ *i al ĉiuj tiuspecaj stor-medioj la terminon {eo3}, ĉar la stor-medioj mem povas esti molaj aŭ flekseblaj, sed ili troviĝas en pli-malpli rigidaj ujoj. «94-02-28»

{U1} 681.327.635 (+)
{T1} KDE
{eo1} dur-disk/o *a*ĉ*i
{eo2} Winchester-disk/o *b EVIT *ĉ
{eo3} vinĉestr**/o *e EVIT *ĉ
{eo4} vinĉestr**/a disk/o *g EVIT *ĉ
{eo5} firm-disk/o *ĝ EVIT *ĉ
{eo6} mal'mol/a disk/o *h
{eo7} rigid-disk/o *j
{eo8} disk/o <4> *j*1 EVIT *ĉ
{de1} Magnetplatte *f* *d*f*k
{de2} Hartplatte *f* *k
{en1} hard disk *c*d*k
{en2} metallic disk *c
{en3} magnetic disk *k
{fr1} disque dur *ĥ

Ne el disko-drajvo (85/394) elprenebla disko por magneta registrado kune kun la drajva hardvo (85/398). La dur-disko mem konsistas el unu aŭ pluraj diskoj unu super la alia el dura alumina substrato (85/433) kovrita per aparte maldika magnetigebla tavolo. Pro la maldiko de la magnetigebla tavolo oni atingas multe pli grandan storivon ol ĉe disketo (85/392). Al la hardvo de la durdiska drajvo apartenas flosantaj kapoj (87/500). ~a drajvo estas havebla ankaŭ sur karto, kiun oni metas kiel aliajn kartojn en personan komputoron por pligrandigi ties komputivon (=~ako 89/172). Ekzistas krome elpreneblaj ~oj, kiujn oni povas sendi per la poŝto, la t.n. data-pakoj (90/294) enmeteblaj en data-pakingon. Tiuj datapakoj fakte estas kompletaj drajvoj, en kiuj neelpreneble troviĝas ~o. La plej novaj ~oj estas moveblaj ~oj, kiuj similas al data-pakoj, sed ili ne bezonas data-pakingon, nur kablonektendan al la kablingo por la printatoro, kaj 12-voltan kurento-provizilon. Tiel oni facile povas movi grandan kvanton da dataoj de unu komputoro al alia. *ĉ

Fon: *a hal en AkSt85,p316; *b IK 84/3,p48; *c COMPUT; *ĉ ej; *d Mikro-comp-Lex; *e pok en letero al ej 87-07-19; *f iwt-Wö; *g kav; *ĝ pre en WEs88, p79; *h MpP8; *ĥ WP5.1Fr; *i PIVS; *j wor; *ĵ @pfei93-01-06; *k CE; *l MON94/2,p12;

85/393 =ApE85 #038

Rim: ej: Enkonduki vortojn kun ne-Esperantaj literoj laŭ mi ne estas rekomendinda. Mi ankaŭ rekomendus nek la neologismon de pok nek la terminon de kav, ĉar la termino VWinchester diskli jam arkaiĝis en la Angla. Ankaŭ {eo5} ne taŭgas, ĉar durdiskoj ne estas firmaj (laŭ PIV: "tiel fiksita, ke ne eblas ŝanceliĝo"). Tute male: Malavantaĵo de malnovaj durdiskaj drajvoj estis, ke ili estis tre sensivaj kontraŭ malgrandaj skuoj. (Tial iliaj dum uzado flosantaj lego- aŭ registro-kapoj estas "parkadendaj" dum neuzo de drajvo.) ej (94-02-20): Nepre evitinda ŝajnas al mi ankaŭ la termino {eo8}, ĉar la disko mem estas nur relative malgranda parto en tiu ĉi komplika periferia aparato, kiu nepre devus havi klare distingeblan nomon, precipe se oni provas, kiel en la Monato-artikolo, klarigi la funkciadon de komputoro al komencantoj. «94-02-20»

{U1} 681.327.634
 {T1} KDE
 {eo1} disk/o-drajv"/o *a*1
 {eo2} disk-aparat/o *b
 {eo3} disk/il/o *c
 {eo4} disk/et-funkci/ig/il/o *ĉ
 {eo5} fleks/abl/a disk/il/o *d
 {eo6} fleks/abl/a disk-unu/o *e
 {eo7} disk-unu/o *f
 {eo8} disk/o-staci/o *k
 {eo9} disk-funk**/ig/il/o *n
 {eo10} disked**/il/o *o
 {eo11} disked**-aparato/o *a
 {eo12} disked**_unaĵ**/o *a
 {de1} Laufwerk *h
 {de2} Diskettenlaufwerk *h
 {de3} Plattenlaufwerk *h*j*ĵ
 {en1} disk drive *g
 {en2} disk unit *g
 {fr1} mécanisme d'entraĜnement de disques *i
 {fr2} unité de disquettes *m

Periferia aparato konektebla al aŭ konstruita en komputoro, kun rotaci-mekanismo, lego- kaj registro-kapoj kaj cirkvitaroj. ~o servas por registri datajn (85/476) sur magnetaj aŭ optikaj diskoj kaj por legi ilin. =85/385 *a

Fon: *a ej; *b IK83 p38; *c IK84/1 p42; *ĉ IK85/2 p59; *d IK84/2 p19; *e IK83 p4; *f Comp; *g COMPUT; *h CHIP; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *ĵ iwt-Wö; *k mau; *l PIVS; *m WP5.1Fr Ini.p6; *n wor; *o MON94/2,12;

85/394 =ApE85 #039, #040

Rim: ej: Neologismo ŝajnas al mi preferinda, ĉar "drajvo" utilas por multaj aliaj nocioj. "disko" laŭ

BU,KR,WE signifas per numerdisko sur telefon-aparato elekti telefon-abonanton. Do "diskilo" devus esti nun ekzistanta aparato, kiu faciligas tiun elekton. "Disketfunkciigilo" ankaŭ ne taŭgas, ĉar disko neniam funkcias, do oni ne povus funkciigi ĝin. "Unuo" laŭ PIV estas abstrakta aŭ difinita kvanto. "stacio" estas loko, kie haltas publikaj trafikiloj, por ŝargi aŭ malŝargi pasaĝerojn aŭ varojn. En benzinstacio oni provizas sin per benzino, per la nocio de ĉi tiu komplekso oni ne provizas sin per diskoj, tial {eo8} laŭ mi ne trafas. Per ĝi oni ankaŭ ne povus traduki kompleksojn 85/395 kaj 85/396.

W. Prent (WEs 88/9, p.79) opinias, ke "disko-aparato" estus taŭga. Laŭ mi tiu esprimo estas multe tro ĝenerala. Diskoaparato estas ankaŭ gramofono, disko-gurdo (EB 306/8), disko-ŝanĝilo (EB 306/32), disko-turnilo (EB 237/14), codoroma (89/164) legatoro (89/159) kaj multaj aliaj aparatoj, kiuj utiligas diskojn.

Drajvo (85/395) ne ĉiam estas aparato, kiun oni uzas kun diskoj. Ĝi povas esti parto de komputora memoro, kiun la programo tiel prezentas al la centra procesoro, ke tiu ĉi traktas ĝin kvazaŭ ĝi estus diskeda aŭ durdiska aparato. (=85/396)

wor (90-07-19): Mi akordas kun ej pri {eo5,6, 7} kaj malforte pri {eo2,3,4,8}. {eo4-6} estas tro longaj. Pri {eo2,3}: Mi akordas kun ej, ke ili estas ne precizaj. Tamen ili estas laŭ mi ĝustaj kaj uzeblaj eksterfakte. Pri {eo3}: temas pri mll de io, kiel "disk/o-uz/il/o" aŭ "disk/o-turn/il/o" aŭ {eo4}. Pri {eo4}: Disketo estas artefaritaĵo al kiu uzanto atribuas celon. Ĝi do estas ilo (=tio, kio servas por efektiviĝi ion). Kiam artefaritaĵo aŭ ilo difektiĝas kaj tial ne plu povas plenumi sian celon, oni diras, ke ĝi ne funkcias. Kiam disketo ne estas difekta kaj ja plenumas sian celon, kial oni ne diru, ke ĝi funkcias (=Plenumi la propran difinitan taskon)? Pri {eo9}: Mll de {eo4} sen la balastaĵo "ci". Pri {eo1} (=85/395).

ej (91-08-10): Kvankam PIV atribuas funkciadon al ĝenerale ĉia ilo, mi havas la impreson, ke oni en la vere uzata lingvo ne faras tion. Se mi ekzemple volas fosi per ŝpato, kaj mi konstatas, ke mi ne povus plenumi tiun laboron, ĉar fosota grundo estas tro malmola, mi ne dirus "la ŝpato ne funkcias", sed "ŝpato ne estas utiligebla por tiu ĉi laboro." Mi almenaŭ neniam dirus pri gramofona disko, ke ĝi ne funkcias, se ĝi difektiĝis kaj se pro tio la nadlo restas ĉiam en la sama kanelo. Mi dirus: "La disko ne plu estas uzebla". Sed se la turn-mekanismo ne turnas la diskon, tiam mi ja dirus, ke la gramofono ne funkcias. Analogie diskodrajvo povas funkcii aŭ ne, sed neniam disko. Mi ne opinias, ke ni devus elimini ĉiun balastaĵon. Oni laŭ mia opinio pli facile memoros "funkcii" ol "funkti". Tiu ĉi estus falsa amiko por Germanoj, kiuj opinias, ke temas pri radio-telegrafado.

wor (91-11-11): Se fosota grundo tro malmolas, nur ironie mi povus diri, ke "la ŝpato ne funkcias". Malmoleco de grundo ne estas difekto de

ilo, ŝpato. Se, kontraŭe, dum grundo sufiĉe molas, la tranĉa eĝo estas tro ŝirita kaj kurbigita, tiam mi certe diras, ke "La ŝpato ne funkcias". Verŝajne, proponinto de {eo4} ne atribuas la saman nocion al "funkcii", kiel ei. Pli grave: S^ajnas al mi nekonsilinde ŝanĝi la vastecon de PIV-a vorto sen aparta Pekoteka registraĵo "korektanta" PIV-on. Plej grave: "funkcii" estas komun-lingva vorto; laŭ mi, PIV-an konstaton pri tiesa signifo oni povas dementi nur per pli profunda esploro ol tiu de PIV.

ei (91-12-31): Jen tipa ekzemplo, kiel la denaska lingvo influas. En la Germana mi uzas la el la Franca pruntitan \funktionieren\ nur, se temus pri pli-malpli komplika aparato, kiu plenumas sian funkcion per kunago de diversaj teknikaj procedoj. Sed en la Angla \to function\ simple signifas "plenumi specifan agon", tial por Usonano "La ŝpato ne funkcias" ŝajnas esti tute bona frazo. La problemon kaŭzas ne sufiĉe preciza difino en PIV: \Plenumi la propran difinitan taskon, pp organo, maŝino k ĝenerale ĉia ilo aŭ organizo.\ "...\ĉia ilo" subtenus la opinion de wor, sed la poste indikitaj ekzemploj montras, ke nek ŝpato nek disko estas funkciigeblaj. Laŭ mi la Esperanta difino devus akordiĝi kun la Franca difino: (\FONCTIONNER Remplir sa fonction; être mis en action: machine qui fonctionne automatiquement\). Bv. en la enketilo indiki, la signifon, kiun ni devus atribui al "funkcii (2)".

ei (94-03-03): Post mia akcepto de "diskedo" (85/392) {eo10} eble estas akceptebla, ĉar "diskedo" estas multe pli specifa termino ol la simpla "disko". Tamen mi jam ofte konsilis la kiel eble plej ŝpareman aplikon de la tre vast-signifa "-il/" (89/380). Tial {eo11} aŭ {eo12} ŝajnas al mi preferindaj, se oni nepre volas eviti la terminon {eo1}. «94-03-03»

{U1} 681.327.11
 {T1} KEE
 {eo1} draĵv"/o *a*d
 {de1} Laufwerk *b*c
 {en1} drive *b
 {fr1} répertoire *e

Parto de komputora sistemo aŭ de ĝia memoro, izolita de aliaj ~oj. Ĝi povas esti periferia aparato aŭ mekanismo konstruita en la komputoro mem por manipuli persistantan memoron (85/472). Ĝi povas ankaŭ esti per programo apartigita parto de la efemera memoro (85/415). Komputoro povas havi unu, du, tri aŭ pli da ~oj: A--o, B--o, C--o, ktp. Prompto (85/413) vidigas al la komputoranto, ke la komputoro atendas ordonon kaj al kiu ~o ĝi estas konektita. Je ekfunkciigo komputoro estas konektita al la defaŭlta ~o (85/414), kiu kutime estas la A--o, kaj kiun la maprodo (85/403) DOS indikas per: A>. En DOS oni povas ŝanĝi la ~ojn per komando, kiu konsistas el dupunkto post la litero de la dezirata ~o: A:, B:, C:. ~o-specoj: disko--o (85/394) diskeda aŭ durdiska; magnet-bend--o

(86/166); ram--o (85/396). *a

Fon: *a Letriks; *b Mikro-comp-Lex; *c iwt-Wö; *d PIVS; *e WP5.1Fr-Ini.p6;

85/395

Rim: wor: (90-07-19) Pri la difino: La donita difino estas miksaĵo de nocioj, difinoj, komentoj, kaj komentoj pri marka normo, kiuj pli konvene trakiĝu aparte unu de la aliaj. Provo al pli bona difino:

Difino: Parto de komputora sistemo aŭ de ties memoro, izolita de aliaj ~oj.

Kom: Subnocioj:

~ [a]: periferia aparato aŭ mekanismo konstruita en la komputoro mem por manipuli neefemeran memoron. Ekz: disko--o (85/394) moldiska aŭ durdiska; magnet-bend--o (86/166).

~ [b]: per programo apartigita parto de la efemera memoro. Ekz: ram--o (85/396).

Kom: Pri ~oj ĝenerale: Komputoro povas havi unu, du, tri aŭ pli da ~oj. Prompto (85/413) vidigas al la komputoranto, ke la komputoro atendas ordonon kaj al kiu ~o ĝi estas (idee) konektita. Je ekfunkciigo komputoro estas (idee) konektita al la defaŭlta ~o (85/414), kiun oni povas ŝanĝi per komando.

Kom: Pri IBM-a maprodo (85/403) normo DOS: La ~oj nomiĝas A--o, B--o, C--o, ktp. La defaŭlta ~o kutime estas A--o. DOS indikas ĝin per: A>, ktp. La komando por ŝanĝi ~on konsistas el dupunkto post la litero de la dezirata ~o: A:, B:, C:.

Mi celis objektivan reformulon kaj mi sentas la rezulton ankoraŭ pliboniginda. Ekz:

1. La difina frazo ne sufiĉe limigas la nocion. Ekz. la elektran draton al la muro oni sendube ne konsideras ~o.

2. La difino entenu ĉiujn karakterizaĵojn, kiujn komune entenas la diversaj subnocioj. Ilin bone konstati postulas kompletan liston de subnocioj. Plibonigo eble entenu la vorton "manipuli".

Pri la nocio:

3. Ŝajnas, ke la sola kialo por la nocio ~o estas ke ~ [a] kaj ~ [b] prezentigas same al la uzanto. Se jes, el tiu perspektivo, ~o estas posteno aŭ iluzio, kaj ~o [a] kaj ~o [b] plenumantoj. Ĝuste kiel viro kaj virino ne estas hiponimoj de instruisto, tiel ~o [a] kaj ~o [b] ne konsideriĝu subnocioj de ~o. Tiaokaze, la terminoj por ~o [a] (=85/394), (=86/166) kaj ~o [b] (=85/396) ne entenu la vorton "draĵvo".

4. Iomete maltrankviligas min, ke nocio pri aĵo, ~[a], kaj nocio pri ties simulaĵo, ~[b], ĉi tie ŝajnas prezentigi kiel subnocioj de la sama nocio ~o. Ĉu terminologoj ĝenerale akceptas tion en nocio-sistemo? Se jes, ĉu ~[a] kaj ~[b] havas la saman → gradon de abstrakteco (=85/299)?

Pri {eo1}:

5. Mi kredas malkonsilinda la elekton de Angledevena termino post kontrolo de nur du lingvoj! (a) Kiam ne eblas purisma solvo kaj ne ekzistas Eŭrope internacia formo, tiam ni nepre pli bone kontrolu la plej gravajn ne-Eŭropajn lingvojn. (b) Mi kredas

ĝenerale evitinda plian similigon de Esperanto al la Angla.

ej (91-08-10): Mi volonte konsentas, ke la difino estas pliboniginda, kaj mi dankas pro la klopodoj de wor. La problemo pri tiu nocio-komplekso estas, ke mi ĝis nun vane serĉis en miaj multaj konsult-libroj tradukindan difinon. Mi trovis difinojn por "disko-drajvo", sed ne por drajvo ĝenerale. La nocio estas tiel baza, ke ĝi troviĝas en neniuj glosaro de iom detala instrulibro pri komputorado, kaj ankaŭ ne en komputika libro por komencantoj, kiu ĝenerale klarigas, kiel komputoroj funkcias. Eĉ <McGraw>, en kiu mi preskaŭ ĉiam trovis utiligeblajn difinojn, neniel helpis. Tio estas trovebla difino nur por *disk drive*. Sub *drive* sole <McGraw> menciis nociojn de tiu termino nur en la kampoj de elektroniko (=ekscito), mekanika inĝeriko, minado kaj psikologio. Tial mi sentis min devigita, mem krei la difinon. Ankaŭ mia literaturo en aliaj lingvoj ne helpis min. Por la ĝenerala nocio de {en1} la termino {de1} ofte ne taŭgas. En <CE> {en1} estis tradukita per *Antrieb*, kio estus la Germana termino por la nocio de "pel-instalaĵo". Ankaŭ la termino {fr1}, kiun mi trovis en la Franc-Kanada versio de Vopo 5.1, kaj kiu signifas tradukita al Esperanto "repertuaro", ŝajnas esti maltrafa termino-elekto. Mi volonte enkondukis radikojn el aliaj lingvoj. Sed komputoroj estas fabrikataj ĉefe en Anglalingvaj landoj, aŭ almenaŭ oni aldonas uzo-instrukciojn preskaŭ nur en la Angla. Ni ne povos atendi, ĝis oni eble en iu lingvo kreos pli konvenajn terminojn. Se ni volas konkuri kun la Angla, niaj terminoj devas esti pretaj tuj, kiam oni bezonas ilin por iu novaĵo. Do ne estas evitebla, ke ni uzos la Anglan kiel font-lingvon por Esperantaj terminoj. Ankaŭ en etnaj lingvoj oni komence uzas Anglajn terminojn, kiuj estas multe pli ĝenaj tie, ĉar Anglaj terminoj devigas la homojn lerni la Anglan prononcon, dum ni en Esperanto povas devigi la homojn prononci niajn terminojn kiel Esperantajn vortojn. Cetere, ĝis nun mi ne trovis etnolingvan tradukon de Angla termino, kiu estus servinta kiel pli taŭga elirbazo por Esperanta termino. Do atendado ne estus helpinta. Ni teoriumu pri tiaj aferoj, tamen ni ne neglektu nian ĉefan taskon: rapide provizi uzeblajn terminojn, por ke ni povu apliki nian lingvon en ĉiuj novaj fakoj. <91-08-10>

{U1} 681.327.11
 {T1} KDD
 {T2} KEG
 {eo1} ram-drajv"/o *a*d
 {de1} virtuelles Diskettenlaufwerk *n* *c
 {de2} virtuelles Laufwerk *n* *c
 {en1} RAM drive *f
 {en2} electronic drive
 {en3} dynamic drive
 {en4} semidisk *f
 {en5} virtual disk *b*c*g

{en6} memory drive *c
 {en7} RAM disk *g
 {en8} E-disk *g
 {en9} emulated disk *g
 {en10} pseudo disk *g
 {fr1} diske virtuel *e

Drajvo (85/395) kreita per programo en la ramo (85/393). ~o rapidigas data-traktadon, ĉar neniuj mekanaj (87/237) funkciado kiel en disko-drajvo (85/394) necesas, nur data transigo en la memoro. *a laŭ *g

Fon: *a ej; *b WP5.1p458; *c iwt-Wö; *d PIVS; *e WP5.1Frp476; *f PMH; *g ComGlo;

85/396

Rim: <92-01-05>

{U1} 681.327.2
 {T1} KDD
 {eo1} ram/o <3> *a*h
 {eo2} RAM- *b
 {eo3} operaci/a stor"/o *c
 {eo4} operativ**/a stor"/o *ĉ
 {eo5} ajn-vic/a stor"/o *d*k
 {eo6} ajn-vic/a memor/o *a*k
 {eo7} konvenci/a memor/o *a
 {eo8} set"/ebl/a stor"/o *q
 {de1} Randspeicher *d*j
 {de2} Speicher mit wahlfreiem Zugriff *d*j
 {de3} Direktzugriffsspeicher *j
 {de4} RAM *j
 {de5} Schreib-/Lesespeicher *j*j
 {en1} random-access memory *g*h*i*j
 {en2} RAM *g*h*i
 {en3} random access storage *i
 {en4} random access store *d*j
 {en5} read-write memory *i
 {en6} direct access storage *i*j
 {en7} conventional memory *l
 {fr1} mémoire à accès sélectif *i
 {fr2} mémoire à accès direct *h*i
 {fr3} mémoire vive *h*i
 {fr4} mémoire active *i
 {fr5} mémoire conventionelle *m
 {fr6} RAM *m
 {fr7} antémémoire *m
 {N11} RAM *p
 {N12} interne geheugen *p

Legebla kaj registrebla memoro en komputoro, en kiu la baza memorero (91/018) kapablas registri unu biton da informo. Larĝaj memoroj estas formitaj kiel dudimensiaj memoreroj. Individua memorero estas identigebla per laŭvicaj kaj laŭkolumnaj adresoj, kiuj estas derivitaj per malkodigo de adresvorto provizita de la uzanto. En ~o ĉiu memorero estas sendependa de la aliaj memoreroj kaj povas esti alirata en iu ajn sinsekvo dum sama tempoperiodo, tial la nomo: "random access" = ajnvica. ~o estas kutime efemera memoro (85/415) kaj uzata por dumtempa enmemorigo de dataoj (85/476) aŭ programoj. *a laŭ *g.

Fon: *a ej; *b IK83 p41; *c IK85/2 p23; *ĉ IK84/3, p15; *d KKV; *e Comp; *f KTB; *g COMPUT; *h GS1; *ĥ PIVS; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *k iwt-Wö; *l WP5.1p455; *m WP5.1Fr,p475; *p DOS-hl; *q wor;

85/397 =ApE85 #041

Rim: ej (89/12/10): =86/140, 86/187. Laŭ *i {en1} kaj {en5} estas sinonimoj, tamen oni uzas diversajn terminojn por substreki diversajn ecojn de la sama objekto.

wor (90-07-19): {en1-4} estas misnomoj en la Angla, ĉar ankaŭ ROM estas ajnvica. Tial al mi ŝajnas malkonsilindaj {eo5,6} por la nuna nocio. {eo5,6} konvenas por la supernocio de RAM kaj ROM. Manke de referenco al registraĵo pri "operativa" aŭ "operat-", {eo4} estas laŭ mi evitinda. Ĝi ŝajnas paronimo de "operacio", do denove evitinda. La fina parto "-iv" estas aŭ balastaĵao aŭ sufikso. Balastaĵoj ne estas enkondukindaj -- paronimo eĉ malpli. Ĝis kiam ni trovos plene kontentigan solvon {eo2} ŝajnas taŭga provizoraĵo. Pri {eo8} =85/451. «91-08-10»

{U1} 681.322.25 (+)
{T1} KDG
{eo1} rigid/aĵ/ar/o *a
{eo2} hardvar/o (1) *b*c
{eo3} aparat/ar/o *b*ĉ*d
{eo4} maŝin-var/o *f
{eo5} il-var/o *g
{eo6} hard**/o *ĥ
{eo7} hardv**/o *h
{eo8} aparat/aĵ/o *ĝ
{eo9} mal'mol/aĵ/o *l
{eo10} durv**/o *k
{de1} Hardware *j
{de2} materielle Ware *ĉ
{en1} hardware *e*i
{fr1} matériel *e*i
{N11} hardware *k

La materia parto de komputora sistemo, inkluzive de a) elektraj, b) elektronikaj, c) elektromekanikaj kaj ĉ) mekanaj konstru-elementoj. Ekzemploj: por a): ŝaltiloj; por b): icoj (85/410), monitoroj (85/416); por c): diskodrajvoj (85/394); por ĉ): komputora kesto. (=85/399) *h

Fon: *a hal en AkSt.85 p316; *b Comp; *c PIV; *ĉ KBT; *d KKV; *e GS1; *f al en letero al ej (86-06-20); *g al en letero al ej (86-07-24) kaj en cirkulero 153 de la Akademio; *ĝ bcu; *h ej; *ĥ tau; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *k wor; *l ton en publika diskuto dum Esperantologio-konferenco 1990;

85/398 =ApE85 #042

Rim: ej: Mia difino estis tradukita laŭ diversaj Anglalingvaj verkoj. Ĝi estas pli preciza ol tiu de *ĉ: IĈiuj teknikaj partoj de komputilo, ĉar sub ~o oni komprenas ne nur "teknikajn partojn", sed ankaŭ kompletajn aparatojn, ekz-e la komputoron mem, aŭ aparatojn konektotajn al komputoro, ekz.

printatoron, monitoron, modemon. PIV difinas pli trafe (bedaŭrinde - ĉar "hard/" ne estas Esperanta prefikso - sub la radiko "var"): \IKonvencia nomo por montri ĉiujn fizikajn elementojn de informadika sistemo, komputero ks.\i

Pure Esperanta termino ŝajnas al mi preferinda al la ĝis nun kutime uzata tro Anglisma "hardvaro" <Comp, PIV>. Tamen ankaŭ {eo1} ne ŝajnas al mi kontentiga, ĉar ne ĉiu ~o estas rigida. Moldiskoj, konekto-kabloj kaj multaj aliaj partoj de komputora sistemo estas flekseblaj. {eo3} ne sufiĉe precize priskribas la enhavon de la nocio, ĉar simplajn konstru-elementojn ni ne nomas "aparato". En <Comp> troviĝas krome "materialo" kaj "ilaro" kiel eblaj tradukoj por la Angla termino. Ambaŭ certe ne taŭgas, precipe ĉar en <Comp> oni uzas la sufikson -il- por indiki ankaŭ programon. Do "ilaro" estus interpretebla ankaŭ kiel "programaro"!

Ankaŭ la proponoj de al ({eo4}, {eo5}) laŭ mi ne taŭgas. Mia difino klarigas, ke temas nek pri maŝinoj nek pri iloj.

bcu: Eĉ unu ŝraŭbo povas esti "hardware", sed tio estas "aĵo" kaj ne "aro"; tiu termino havas amas-karakteron, almenaŭ en la angla. Do mi proponas {eo8} anstataŭ {eo3}.

ej: {eo6} estis rekomendita al mi de s-ro Taurat, kiam mi vizitis Berlinon en 1987. Por la mala nocio li uzis "softo". Mi uzis tiun terminon kelkfoje, sed ankaŭ ĝi ne kontentigis min, ĉar ĝi mise pensigas pri iu hardco. Mi nun preferas la terminon {eo7}, laŭ kiu oni analogie povas formi la terminojn: softvo (85/399), ŝarvo (89/074), firmvo (89/087), frivo (89/112), komvo (89/165), grupvo (89/181), kiuj sufiĉe similas al la Anglalingvaj originaloj kaj tial estas facile memorigeblaj, sed kiuj tamen ne impresas kiel Anglismoj kaj kaj ankaŭ ne havas la malavantaĝojn de la aliaj proponoj. Mi tial rekomendas, provu tiujn ĉi terminojn. Sed estu selektema kelkfoje {eo3} povas esti pli taŭga, ĉar ne tiel ĝenerala kiel {eo7}: \NI ankoraŭ ne finis nian transloĝiĝon, sed ni jam movis la aparataron.\i

ej: (90-08-30) Pri {eo9} vidu Rim. en 85/399.

wor (90-07-19): {eo10} estas pli klara, pli sinmotiva, pli purisma k malpli Anglisma ol formoj kun "hard". Ĝi evitas pensigon pri hardco kaj havas la avantaĝojn de la v-familio de ej (hardvo, ŝarvo, ktp). Laŭ mi ĝi estas pli klara kaj pli facile prononcebla ol "hardvo".

wor (91-11-11): Starigo de la v-familio egalas starigi terminon -v**/o kiel teĥnika termino en la fako komputiko. G^ia signifo: 'aĵo aŭ afero, kiu, laŭ koncerna difino, manifestas koncernan econ (de flank-elemento).

ej (91-12-31): Ne ĉiu "hardvo" estas "dura" (ekz-e konekto-kablo). Laŭ mi "-v**/" neniam povas fariĝi vera sufikso, ĉar forpreninte la literon, oni ne ĉiam ricevas Esperantan radikon. Ĝi do estas nur radik-fina konsonanto, kiu en fako komputiko indikas grupon da programoj aŭ materiaĵoj. Ĵus mi

trovis pliajn tiajn terminojn en la Angla: \businessware, gameware, learningware, homeworke\i <PC-Comp92/1,p140>, kiujn ni povus traduki per "negocvo, ludvo, lernvo kaj hejmv\o". «91-12-31»

{U1} 681.3.06
 {T1} KEE
 {eo1} supl/aj/ar/o *a
 {eo2} softvar/o (1) *b*c
 {eo3} program/ar/o *b*d*e
 {eo4} program-var/o *f
 {eo5} mens-var/o *g
 {eo6} soft**/o *h
 {eo7} softv**/o *ĉ
 {eo8} program/aj/o *ĝ
 {eo9} mol/aj/o *l
 {eo10} farv**/o *j
 {de1} Software *j
 {de2} immaterielle Ware *d
 {en1} software *h*i
 {fr1} périlogie *d
 {fr2} logiciel *h*i
 {N11} software *k

Ĝenerala termino por tiuj partoj de komputora sistemo, kiuj ne estas palpeblaj aŭ materiaj, sed kiuj tamen povas esti vendataj pere de palpeblaj diskoj aŭ bendoj. La termino estas plej ofte uzata por programoj kontraste al 85/398. Kvankam la nocio de ĉi tiu komplekso kutime estas komerce havebla ~o, oni komprenas sub ĝi ne nur funkci-pretajn sed ankaŭ nur sur papero ellaboritajn programojn. Oni distingas inter sistema ~o, la programaro bezonata por ebligi la uzadon de komputora sistemo, kaj aplika ~o aŭ aplik-programoj, kiuj plenumas taskojn utilajn al la finuzanto. *ĉ

Fon: *a hal en AkSt.85 p316; *b Comp; *c PIV; *ĉ ej; *d KBT; *e KKV; *f al en letero al ej 86-06-19; *g al en letero al ej 86-07-24 kaj en Cirk 153 de la Akademio; *ĝ bcu; *h GS1; *h tau; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *j wor; *k MMC; *l ton en publika diskuto dum Esperantologio-konferenco

1990; 85/399 =ApE85 #043

Rim: ej: PIV difinas sub "var/o": \I "soft~o: Konvencia nomo por montri la tuton de la programoj necesaj por utiligi informadkan sistemon, komputeron ks (=interelektroniko)\i.

KBT difinas: \I Ĉiuj programoj por la komputilo konsistantaj el la funkciadsistemoj kaj la programoj uzablaj por ĝeneralaj problemoj.\i Tamen {eo3} ŝajnas al mi iom tro ĝenerala termino, ĉar iun ajn aron da programoj ni nomas "programaro".

hal difinas sian terminon en AkSt85: \Ŝanĝataj, plejparte ne metalaj, partoj de elektronika instalaĵo; akcesoraĵoj de komputoro; programaro. Ekzemple, se magnetofono estas rigidaĵo, la kasedo aŭ bendo, kiun oni metas en ĝin, estas suplaĵo.\i Tiu difino korekte atentigas pri tio, ke oni uzas la vorton "software" en la Angla ne nur sur la kampo de

komputoriko, sed en la elektronika industrio ĝenerale. Oni ekz-e malrekomendis la aĉeton de tipo da videomagnetofonoj, ĉar por ili ne estas havebla sufiĉe da "software". En la difino de hal estas i.a.malguste, ke kasedo aŭ bendo estas suplaĵo. La bendo kaj la kasedo mem estas (laŭ hal) "rigidaĵo", nur la sur la rigidaĵo registritaj programoj estas "suplaĵo".

{eo4} ŝajnas al mi pli trafa ol {eo5}, ĉar ankaŭ maŝinoj kaj iloj estas produkto de mensa laboro. Sed kiel ni nomu la aliajn ankoraŭ ne tradukitajn komputikajn terminojn kun "ware" je la fino? Ekz. "firmware" (programoj neforviŝeble registritaj), "shareware" (programoj por ŝari (89/021), kiujn ĉiu rajtas kopii kaj libere uzi kaj por kiuj oni libervole pagu por registriĝo al la program-aŭtoro)? Diskutinda ŝajnas al mi, ĉu ni naturisme nomu ilin softvar/o, hardvar/o, firmvar/o kaj ŝarvar/o (kiel kompletaj radikoj + finaĵo) aŭ ĉu ni kreu ilin per kunmeto kun la vorto "varo", aŭ ĉu ni kreu el Esperantaj radikoj tute novajn terminojn. Pli facile memorigeblaj estas verŝajne la naturismaj neologismoj, kaj tial mi pledus por ili, sed ili ja malplaĉas al Esperantistoj, kiuj unue renkontas ilin, pro ilia evidenta Anglalingva deveno. En KBT oni donis kiel Germanan tradukon "immaterielle Ware", kiu sendube korekte esprimas la sencon de la nocio, tamen, kvankam mi abonis por tuta jaro la Germanan fakrevuon "Chip", mi legis en ĝi nur la terminon "Software". Evidente tiu termino ŝajnis pli taŭga al la artikol-verkintoj kaj anoncintoj. Mi tial ne mirus, se ankaŭ en nia lingvo "softvaro" kaj "hardvaro" venkus. Tio certe okazos, se ne iu povos proponi pli taŭgajn terminojn.

bcu: Eĉ unu linio de kodaĵo estas "software", sed tio estas "aĵo" kaj ne "aro". Vidu miajn komentojn pri 85/398. Mi preferus eviti la radikon "varo", ĉar oni ofte produktas tion ne por vendi.

ej: Mi konsentas kun bcu pri evitado de la radiko var', tamen mi hezitas apliki la sufikson -aj/ por ĉi tiuj du nocioj: aparato jam estas io konkreta, kiel aj/ povus fari ĝin ankoraŭ pli konkreta? Se unu linio da kodaĵo same kiel kompleksega programaro estas "software", kial la konkretiga sufikso -aj/ indiku tion? La ĝeneraleco de la nocioj 85/398 kaj 399 malfaciligas al ni apliki iun el niaj nunaj sufiksoj.

ej (1989-12-01): La terminoj de tau (softo kaj hardo) donis al mi la ideon krei {eo7}. Legu pri tio en 85/398.

ej: (90-08-30) ton esprimis la opinion, ke {eo9} kaj "malmolaĵo" taŭgus por nocioj 85/398 kaj 85/399. Mi opinias, ke tiuj terminoj estas tro ĝeneralaj por indiki tiujn ĉi tre specifajn nociojn. "Molaĵo" povus esti iu ajn mola objekto, ekz-e spongo, kato, viandopeco, ŝlimo, ĵeleo. Atribui terminon kun tiel ĝenerala nocio al la nocio de "programo aŭ programaro" laŭ mia sento devas kaŭzi konfuzon. Krome la nocio de 85/398

konsistas ofte el molaj objektoj (moldisko, konektilaro). Estus konfuzige atribui al tiuj objektoj la terminon "malmolaĵo", ĉar tio ĉi laŭ mia kompreno estas iu ajn malmola objekto, ekz-e ŝtono, koralo, ŝtalo, diamanto. La termino-proponoj de ton mi ĝis nun nenie renkontis en nia faka literaturo, kaj mi certe ne rekomendas ilin. wor (90-07-19): Bv legi miajn komentojn en 85/398, kiuj plejparte validas ankaŭ ĉi tie. La termino {eo10} esprimu esencon kaj estu bela paro kun tiu de 85/398. Flanke, pri {de2}: Estus interese scii, ĉu oni sentas la malsukceson rezulto de ĝia longeco kompare kun {de1}? Pri {en1}: Dum televida intervjuo la ĉefministro de Singapuro parolante pri triamonda evoluigo uzis la vortojn "hardware" kaj "software" por fabrikoj, vojoj, telefonoj unuflanke kaj eduko kaj kutimoj aliflanke.

ei (91-08-10): La propono de wor "durvo" por \hardware vi plaĉis al mi, sed al mi ŝajnas, ke ĝi ne formas belan paron kun "farvo". Analogie al durdisko/moldisko ni devus diri "molvo". Sed ĉu ni per tio ne tro distancigu de la originaj terminoj? Mi opinias, ke "hardvo" kaj "softvo" estas multe pli facile memorigeblaj. Ĝuste ĉar \hardware vi kaj \software vi nun estas aplikataj ne nur en la kampo de informado-sciencoj (88/011), ni bezonas trafajn terminojn en nia lingvo por tiuj nocioj. Mi petas pensu pri ĉiuj argumentoj kaj proponoj kaj indiku viajn preferojn, por ke niaj rekomendoj baziĝu sur firma grundo. «93-11-13»

{U1} 681.3.065.21 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} data"_baz/ap**/ar/o *a
 {de1} Datenbankssoftware f*c
 {en1} database program *b
 {en2} data base software *c
 {fr1}

{nl1} database programmatuur *ĉ
 Programaro por krei kaj mastrumi → databazajn dosierojn (89/105) kaj tiel databazon (89/142). La plej uzata ~o estas \dBase III vi aŭ \dBase IV vi. Pli malmultekostaj estas la 3-diska ŝarvo (89/074) \IPC-File:dB vi aŭ la ~o, kiu troviĝas en la programaro \PC Tools vi. *a
Fon: *a ei; *b PCTools.p279; *c CE; *ĉ es\InfWoord [ei];

89/100

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} desegn/ap**/o *a
 {de1} Zeichenprogramm n *c
 {en1} drawing program *b
 {en2} graphics program *b
 {fr1}
 {nl1} tekenprogramma *ĉ

Programo por fari ilustraĵojn, teknikajn desegnaĵojn aŭ grafikaĵojn. Ŝarvo (89/074): \IPC-Key-Draw vi (3 diskaj). *a

Fon: *a ei; *b ReaSol89/11.p17; *c pb; *ĉ es \InfWoord [ei];

89/101

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.67 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} tri-dimensi/a desegn/ap**/o *a
 {de1} dreidimensionales Zeichenprogramm n *c
 {en1} three-dimensional drawing program *b
 {fr1}
 {nl1} drie-dimensionaal tekenprogramma *ĉ

Programo por desegni 3-dimensiajn objektojn, kiujn oni povas movi, rotacii, pligrandigi aŭ malpligrandigi. Ŝarvo (89/074): \Image-3D vi. *a
Fon: *a ei; *b ReaSol89/11.p16; *c pb; *ĉ es \InfWoord [ei];

89/102

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.54 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} difin- kaj sinonim-vortar/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} RAM-resident dictionary/thesaurus
 {fr1}
 {nl1} verklarende synoniemenlijst *c

Elektronika vortara programo, kiu enhavas difinojn kaj sinonimojn. En la softvo (85/399) \CHOICE WORDS vi estas registritaj la difinoj por 80 000 Anglaj vortoj kaj pli ol 470 000 sinonimoj. Ĝi funkcias kun 35 skribapoj (85/442). *a laŭ *b.
Fon: *a ei; *b PeCo89/1.p158; *c es [ei];

89/103

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.21 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} instru/ap**/o *a
 {de1} Tutorssystem n *c
 {en1} tutorial *b
 {en2} tutorial system *c
 {en3} courseware *ĉ
 {fr1}
 {nl1} lessen *d

Komputora programo por instrui ion. ~oj por maprodo (85/403) DOS troviĝas en la ŝarvoj (89/074) \The DOS Learning System vi kaj \Computer/DS-TUTOR vi. La version 5.0 de Vopo oni povas lerni per la ŝarvo \WordPerfect 5.0 Learning vi (2 diskaj). Ekzistas ankaŭ programo, por ke oni povu prepari siajn proprajn ~ojn: \TUTOR.COM vi. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ReaSol89/11; *c CE; *ĉ she en letero al ei; *d esWP5.1NIGb [ei];

89/104

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} data"_baz/a dosier/o *a
 {de1} Datenbankdatei f*c*ĉ
 {en1} database file *b
 {fr1}
 {nl1} databasebestand *d

Dosiero (85/434) en databazo (89/142). Ĝi konsistas el dareoj (85/445), el kiuj ĉiu konsistas el strikte difinitaj kampoj. □o ekz-e povas enhavi liston de klientoj. Se oni surekranigas ĝin, aperas fenestro (86/189) en kiu aperas ĉiam samloke: nomo, adreso, urbo, ŝtato, poŝt-kodaĵo, telefonnumero, kaj iuj rimarkoj. Por aliaj dosier-specoj =85/434. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PCTools,p280; *c CE=Datenbank, =Datei; *ĉ pb; *d es InfWoord[ej];

89/105

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.63 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} dur-disk/a dosier-ord/ig/ap**/o kaj ŝarg/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} hard disk file organizer
 {fr1}
 {nl1} bestandsorganisatie-programma voor harde schijf *c

Softvo (85/399) por interligi programajn dosierojn kun tekstaj aŭ dataj dosieroj. Ĝi ebligas per unu klavofrapo ŝargi la komputoran memoron per dosiero kune kun la por tiu dosiero bezonata aplikapo (85/401), transigi tekstojn inter dosieroj de diversaj aplikapoj, kaj reordigi dosierojn sur durdisko. \VIEWLINKi estas tiuspeca softvo. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,p113; *c es[ej];

89/106

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.15 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} data"-kun'prem/ap**/o *a
 {de1} Datenverdichtungsprogramm n *c
 {en1} compressor *b
 {fr1}
 {nl1} comprimeerprogramma *d

Programo por kunpremi registraĵojn, por ŝpari spacon sur disko aŭ transendo-tempon. Al ĝi apartenas alia programo, kiu malkunpremas la kunpremitajn registraĵojn, se oni bezonas legi aŭ prilabori ilin. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c CE=Datenverdichtung; *ĉ pb; *d es laŭ InfWoord[ej];

89/107

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.63 (+)

{T1} KEG
 {eo1} dur-disk/a kaŝ-memor/ap**/o *a
 {de1} Schattenspeicherprogramm n *ĉ
 {de2} Schnellpufferspeicherprogramm n *ĉ
 {en1} hard disk cache program *c
 {en2} disk cacher *b
 {fr1}

Programo por krei kaŝ-memoron, en rezervita ramo-parto (85/397), en → etendita memoro (89/288) aŭ en → ekspansiigita memoro (89/180). Se iu registraĵo estas legata, larĝa databloko estas kopiata en la kaŝ-memoron. Se poste la sama data-bloko estas bezonata, la programo ne devas legi ĝin de la registraĵo, sed ĝi povas multe pli rapide kopii ĝin el la kaŝ-memoro. Ankaŭ je registrado la en la kaŝ-memoro troviĝantaj datablokoj ebligas pli rapidan tasko-plenumon. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b Hard,p341; *c Reklamilo de TC! Power; *ĉ CE=Schattenspeicher;

89/108

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.15 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} en'ram"/a fenestr/o-redakt/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} memory resident window editor *b
 {fr1}
 {nl1} vensterzet-programma *c

Programo por krei kaj redakti enramajn (85/397) fenestrojn (86/189), kiuj estas aldoneblaj al iu ajn programo por regi ties funkciojn. \Flash-Upi estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,p96; *c es[ej];

89/109

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.61 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kalendar/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} infinite calendar *b
 {en2} calendar maker *c
 {fr1}
 {nl1} calender *ĉ

Programo por surekranigi aŭ printi kalendaron por iu ajn monato aŭ jaro, en kiu oni povas fari notojn. \Multiplusi enhavas tiuspecan programon. \Calendar Makeri estas tiuspeca ŝarvo (89/074). *a.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,p167; *c ReaSol89/11,p22; *ĉ esInfWoord[ej];

89/110

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.61 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} etiked/ap**/o *a
 {de1}

{en1} label printing program *b
{en2} Labels feature *c
{fr1}
{nl1} label-printprogramma *ĉ
Programo por produkti diversspecajn etiketojn. La ŝarvo (89/074) \IMr. Label\i kapablas importi dataojn de tekstaj dosieroj (85/434) por adresi kovertojn, kaj por printi adres-, dosier- kaj disk-etikedojn. *a laŭ *b. \IWordPerfect 5.1\i enhavas ankaŭ ~on. *c
Fon: *a ej; *b ReaSol89/11,p22; *c WP-5.1,p349; *ĉ es[ej];

89/111

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.062 (+)
{T1} KEG
{eo1} friv**/o *a
{de1}
{en1} freeware *b
{en2} public domain software *b
{fr1}

Softvo (85/399), kiun oni rajtas senpage uzi. (=89/074, 89/087) *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b ComGlo;

89/112

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} faktur/ap**/ar/o *a
{de1} Fakturierprogramm *n* *c
{en1} invoicing program *b
{fr1}

{nl1} factuereerprogramma *ĉ
Programaro apartenanta al kontada softvo (85/399), ekz-e \IProfitwise\i, servanta por prepari fakturojn, aldoni mesaĝojn al ili, kaj por pere de la inventaria (89/113) modjulo (85/391) aŭtomate remendi stokon. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,p154; *c CE=Fakturierung; *ĉ es[ej];

89/113

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} financ/a kalkul/ap**/o *a
{de1}
{en1} financial calculator *b
{fr1}

{nl1} financieel rekenprogramma *c
Kalkul-programo speciale taŭga por financaj kalkuloj. □o estas parto de la programaro \IPC TOOLS\i. *a

Fon: *a ej; *b PCTools,p425; *c esInfWoord [ej];

89/114

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.52 (+)
{T1} KEG
{eo1} mastr/um/ap**/ar/o por person/aj financ/oj *a
{de1}
{en1} personal finance manager *c
{en2} money management program *b
{fr1}

{nl1} persoonlijke financien-beheerder *ĉ
Programaro por individua persono por i.a.:

* mastri ies kontantan kaj surbankan monon kaj ties kredit-kartojn; * prepari ies buĝeton kaj por kompari ĝin kun la veraj rezultoj; * printi ĉekojn, financajn deklarojn kaj ĝeneralan kontlibron; * taksii pagotajn impostojn; * analizi financajn opciojn. *a laŭ *c

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p37,p133; *c PeCo89/12,p59 Money Counts; *ĉ es[ej];

89/115

Rim: =89/116 <93-12-07>

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} financ/ap**/ar/o *a
{de1} Finanzbuchhaltungs-Software *f* *c
{en1} financial software *b
{fr1}

{nl1} financieprogrammatuur *ĉ
Softvo (85/399) por prepari financajn raportojn, pri enspezoj kaj elspezoj, pri ludonitaj posedadoj, labor-kostoj, pagendaj fakturoj, ricevotaj kontoj. Ĝi eĉ skribas ĉekojn kaj rekalkulas la kontobalancojn. \IQuicken\i estas tiuspeca financa softvo. *a

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p221; *c CE; *ĉ es[ej];

89/116

Rim: =89/115 <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} formulari**kre/ap**/ar/o *a
{de1} Software *f* für Formularentwurf *m* *c
{en1} form design software *b
{fr1}

{nl1} formulier-ontwerpprogrammatuur *ĉ
Softvo (85/399), por faciligi la kreadon de formularioj (87/126). Inter la programaroj de \FormTool\i ekzistas jam 120 predezajnitaj (85/411) formularioj, taŭgaj por adapti ilin al specialaj bezonoj. Per malmultaj klavo-frapoj oni povas ŝanĝi kadrojn, retojn kaj rearanĝi ilin. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,p124; *c CE=Formularentwurf; *ĉ es laŭ InfWoord[ej];

89/117

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} formulari**plen/ig/ap**/o *a
{de1}

{en1} form filler *b
 {fr1}
 {nl1} formulier-invuller *c
 Programo por faciligi la plenigon de jam presitaj formularioj (87/126). La programo \FormFiller\i lokas plenigendajn spacojn en formulario per tio, ke ĝi printas kradon sur ĝin. De tiu krado ĝi kreas aŭtomate "mastro-ŝablonon", kiu difinas kampojn por ĉiu respondenda demando. Utiligantoj de la programo simple klavas <Tab> por movi de unu kampo al la neksta (87/682). *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p115; *c es laŭ InfWoord [ei];

89/118

Rim: =89/119 <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} formulari**/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} forms program
 {fr1}
 {nl1} formulierprogramma *c
 Programo por krei formulariojn (87/126) kaj por plenigi ilin (=89/117,118). La programaro \FormWorx\i ebligas facilan teksto-enigon en jam presitajn aŭ fotokopiitajn formulariojn, kiuj estis dezajnitaj per ĉi tiu programo, aŭ la printadon de jam plenigitaj formularioj. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p22; *c es laŭ InfWoord [ei];

89/119

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.52 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} genealogi/ap**/ar/o *a
 {de1}
 {en1} genealogy system *b
 {fr1}
 {nl1} genealogisch programma *c
 Programaro por sisteme aranĝi gravajn dokumentojn kaj okazintaĵojn en historio de familio. La ~o \Family Reunion\i kreas malgrandan databazon (89/142) da informoj, kiun povas aranĝi en diversaj formatoj de geneologiaj arboj. *a laŭ *b
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p122; *c es [ei];

89/120

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafik/aj-kre/ap**/o *a
 {de1} Programm n für graphische Eingabe *c
 {en1} graph utility *b
 {fr1}
 {nl1} graaf-utiliteit *ĉ
 Program por krei divers-specajn grafikaĵojn rekte de dataaroj. La programo \Graph-in-the-Box\i surekranigas kaj printas 11 diversajn grafikaĵ-tipojn

pere de nombroj kaptitaj rekte de la ekrano. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p23; *c CE=Eingabe, graphische; *ĉ esInfWoord [ei];

89/121

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafik/ap**/o *a
 {de1} Programm n für Bildverarbeitung *c
 {en1} program for mixing text with pictures *b
 {fr1}
 {nl1} grafisch/beeld met tekst/programma *ĉ
 Grafika programo por printi tekston kun borderoj, grafikaĵoj kaj ilustraĵoj. Se temas pri multe da teksto, oni uzu je la programo \Fontasy\i skribapon por surdiskigi la tekston en ASCII-formato, kiun \Fontasy\i poste formatigas sur la ekrano aldonante la grafikaĵojn. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b Fontasy; *c CE=Bildverarbeitung; *ĉ es [ei];

89/122

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.54 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafologi/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} handwriting analyser *b
 {fr1}
 {nl1} handschrift analyseerprogramma *c
 Programo por analizi manskribon por malkaŝi ies personecon. La programo \Write n' Tell\i produktas por la analizanto facile respondeblajn demandojn. Laŭ ricevitaj respondoj ĝi kompilas multipaĝan raporton. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/11,p62; *c es [ei];

89/123

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.4 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grup-produkt/iv/ec-
 pli'grand/ig/ap**/ar/o *a
 {de1}
 {en1} group productivity software *b
 {fr1}
 {nl1} groepsproductiviteit programmatuur *c
 Programaro por pligrandigi la produktivon de per komputora reto kunligata labor-grupo. La softvo (85/399) \Office Works\i plenumas 5 funkciojn: 1. Elektronikaj mesaĝoj al personoj konektitaj al via reto kaj pere de telekopio (89/182), telekso (89/183) aŭ ordinara poŝto al aliaj personoj. 2. Ŝedjulado (89/125) de labortaskoj kaj kunvenoj per aŭtomata trovado de la minimume konfliktantaj tempoj, per provizora notado de tiuj tempoj, kaj petante konfirmon de la koncernaj personoj. 3. Dosier-kontrolado. Aŭtomate indeksanta sistemo por

komputoraj kaj paperaj dosieroj, programoj kaj aliaj oficejaĵoj. 4. Databazo (89/142) por nomoj, adresoj, telefon-numeroj de klientoj, vendistoj kaj aliaj personoj. Per tiu ĉi programo oni povas selekti, ordigi kaj printi kovertojn aŭ adresetikedojn. 5. Telefonaj mesaĝoj. La programaro informas vin pri respondendaj telefonaj mesaĝoj. Oni ricevos ĉiujn gravajn informojn: daton kaj tempon, nomon kaj numeron de la telefoninto, kaj la tekston de la mesaĝo. La programo eĉ povas numerumi la numeron de la telefoninto. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p107; *c esej;

89/124

Rim: «93-12-07»

{U1} 65.012.2
 {U2} 681.3.065.69 (+)
 {T1} AFZ
 {eo1} ŝedjul**/i *a
 {de1} terminieren *c
 {en1} schedule *tr* *b
 {fr1}
 {nl1} scheduleren *ĉ

Prepari ~on aŭ enmeti ion en ~on, tempo-plani. ~o 1. Nombro da taskoj aŭ okazontajoj kutime laŭtempe listigitaj kaj kun la daŭro atribuita al ĉiu. 2. Farindaĵoj dum tempo-periodo. *a laŭ *b.

~apo ~-programo (A: \schedulers; G: \Zeitzuordnungsprogramm); ~apo por dungitoj (89/141); ~ita bontenado Bontenado de maŝinoj aŭ aparatoj laŭ ~o. (A: \scheduled maintenance) *a

Fon: *a ej; *b Rand; *c Wah; *ĉ es laŭ InfWoord ej;

89/125

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.71 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} impost-deklar/ap**/ar/o *a
 {de1} Steuererklärungssoftware *f* *a
 {en1} income tax return preparation software *b
 {fr1}
 {nl1} aangifte programma *c

Softvo (85/399) por faciligi impost-deklarojn.

La programaro \Tax Shop li sur-ekranigas tekstojn, kiuj similas al la veraj impost-formularioj (87/126), kaj post enmeto de la dataoj, ĝi kalkulas la pagendan imposton. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p84; *c esCIB91/3,p17ej;

89/126

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} integr/it/a kont/ad/ap**/ar/o *a
 {de1} integriertes Abrechnungssystem *n* *c
 {en1} integrated accounting system *b
 {fr1}
 {nl1} geïntegreerd accountantsprogrammatuur *ĉ

Softvo (85/399), en kiu estas integritaj diversaj kontaktaĵoj. En \Bedford's integrated accounting system li ekz-e troviĝas jenaj kontaktaĵoj: ĉeflibrapo (89/017), salajro-pagapo (89/159), kontaktaĵo por pagontaj klientoj (89/138), kontaktaĵo por pagotaj fakturoj (89/138), stok-kontaktaĵo (89/162), laborkost-kontaktaĵo (89/181). *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p243; *c cE@; *ĉ es laŭ InfWoord ej;

89/127

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.68 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} inter'skrib/ap**/a dosier-
 konvert/ap**/ar/o *a
 {de1} Umsetzprogramm *n* *c
 {en1} conversion program *c
 {fr1}
 {nl1} conversieprogramma *ĉ

Programoj por konverti dosierojn al la formatoj de diversaj skribapoj (85/442) aŭ tekstoprilaboraj programoj. La softvo (85/399) \Word For Word li povas konverti 25 paĝojn da registraĵoj dum unu minuto al iu alia formato de 12 teksto-prilaborapoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,p124; *c CE; *ĉ esInfWoord ej;

89/128

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
 {U2} 681.3.065.70 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} invest-konsil/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} personal investment system
 {en2} portfolio manager
 {fr1}
 {nl1} investeringsprogramma *c

Fon: *a ej; *b ?; *c esej;

89/129

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kalkul/ap**/o *a
 {de1} Rechnerprogramm *n* *ĉ
 {en1} calculator *b *c
 {nl1} rekenprogramma *d

Kalkul-programo por ĝeneralaj aŭ specialaj celoj. ~o por financaj komputadoj, ~o por \----- programistoj, ~o por sciencaj komputadoj, \----- ~o por statistikaj komputadoj, ~o por \----- unito-konvertado. *a laŭ *b kaj *c.

Fon: *a ej; *b PC Tools; *c PeCo89/3; *ĉ CE; *d esej;

89/130

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.52 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kalori-kalkul/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} program for weight control *b
 {fr1}

Programo por konsili sanigan dieton. La programo \DietHelper\i kalkulas manĝitajn kaloriojn kaj registras la konsumon de kuir-salo, kolesterolo, fibroj kaj de 20 aliaj nutraĵ-elementoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,62;

89/131

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.21 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} katalog/ad/ap**/o *a
 {de1} Katalogprogramm n *c
 {en1} cataloging program *b
 {fr1}
 {nl1} catalogusprogramma *ĉ

Databazapo (89/100) por prepari katalogojn pri libroj, diskoj, kasedoj ktp. La programo \SuperCat\i povas katalogi laŭ temoj, aŭtoroj, artistoj, komponistoj, titoloj ktp. *a

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,62; *c CE=Katalog; *ĉ es laŭ InfWoord [ei];

89/132

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KDA
 {eo1} komputor"-help/at/a dezajn"
 -sistem/o *a
 {eo2} kohed**/o *a
 {de1} rechnerunterstützter Entwurf m *c
 {de2} CAD *c
 {en1} computer assisted design *b
 {en2} CAD *b
 {en3} computer-aided design *c
 {fr1}
 {nl1} automatisch ontwerpsysteem *ĉ

Kohedo-sistemo konsistas el alt-kapablaj personaj komputoroj, kiuj utiligas por dezajnado (85/411) kohedo-softvon (89/136) kaj enigatorojn (85/404) kiel diĝigitan tabuleton (89/191) kaj skenatorojn (87/327). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ es InfWoord [ei];

89/133

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kivivi-e-kiviros**-ebl/ig/ap**/o *a
 {eo2} real-vid/ig/ap**/o *d
 {eo3} pridprek**/ap**/o *e
 {de1} Wysiwyg *c
 {de2} Programm n für druckidentische

Bildschirmdarstellung *e

{de3} WYSIWYG-Programm n" *e
 {en1} preview utility *b
 {en2} WYSIWYG (pron.:wiziwig) preview utility
 *b*ĉ
 {fr1}

Programo por surekranigi printotan tekston, kiu aspektu precize tiel, kiel ĝi poste printiĝos. En la Angla oni nomas tiun econ sloganece \WYSIWYG - What You See Is What You Get\i, kiun ni povus traduki Esperanten per "kivivi-e-kiviros" (kion vi vidas estas kion vi ricevos). Tiu ĉi programo ekzistas kiel subprogramo en teksto-prilaborapoj (85/442) kaj ankaŭ kiel memstara programo en \PrintVision\i. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo??; *c CE; *ĉ BYTE89/12,p372; *d es[ei]; *e pb;

89/134 =ApE89 #268

Rim: pb (91-04-13): 1 Mi proponas deiri ne de traduko de la Angla WYSIWYG, oportune nur en tiu lingvo, ĉar ĉiu vorto konsistas el nur unu silabo, sed de - eble akronime mallongigita - priskriba termino, kiel 1.1 ekran-bildo egala al printaĵo, 1.2 ekran-prezento identa al printota teksto, 1.3 print-identata sur-ekrana tekst-prezento, 1.4 print-identata prezento sur la ekrano; do: pridprek**/o. Malpli longe, pli bone prononcebla k eble pli facile memorebla ol la tre Volapukeca {eo1}.

2 Laŭ mi {de1} estas malĝusta, ĉar ĝi celas nur la tekst-prezenton sur la ekrano, k ne la programon, kiu ebligas tion. Do devus esti "WYSIWYG-Programm n".

ei (91-09-10): Certe ankoraŭ multaj aliaj traduk-proponoj eblas, kaj eble ni trovos iun, kiu klare estos preferata. Bv, voĉdoni kaj fari proponojn. «93-12-07»

{U1} 681.3.065.54 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} klav-instru/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} typing program *b
 {en2} typing instructor *c
 {fr1}
 {nl1} typeprogramma *ĉ

Programo, kiu instruas rapidan kaj akuratan tuŝ-tajpadon aŭ tuŝ-klavadon. La programo \IMavis Beacon Teaches Typing\i enhavas horloĝon kaj metronomon, ĉar ritma tajpado helpas al nov-tajpantoj rapidigi kaj akuratiĝi la tajpadon. La programo \ITYPING INSTRUCTOR Encore\i vidigas la klavaron sur la ekrano, kaj diagnozas rapidon kaj akuraton de ĉiu fingro kaj klavo. *a laŭ *b*c.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p118; *c PeCo89/1,p75; *ĉ es laŭ VDwoord[ei];

89/135

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)

{T1} KEG
 {eo1} kohed**/o-softv**/o *a
 {de1} CAD Software *c
 {en1} CAD software *b
 {fr1}
 {nl1} CAD-programmatuur *ĉ
 Softvo (85/399) por kohedo (89/133). Ĝin oni preparis por ĝenerala aŭ specialigita uzado, ekz-e por arkitekturo, aŭ dezajnado (85/411) de elektraĵoj aŭ mekanaj aparatoj. Ĝi estas ankaŭ utiligata por produkti presitajn konduktilarojn (89/193) kaj icojn (85/410). *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE=CAD; *ĉ es[ei];

89/136

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.65 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} klip-memor/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} clipboard application program *b
 {fr1}
 {nl1} prikbord-utiliteit *c
 Programo, kiu ebligas la konservadon kaj retrovon de notoj, kiujn oni povas per tiu ĉi programo kopii inter diversaj aplikapoj (85/401). Temas do pri elektronika versio de klip-tabuleto.
 Fon: *a ei; *b PCTools,p407; *c es[ei];

89/137

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kont/ad/ap**/o *a
 {de1} Abrechnungsprogramm n *ĉ
 {de2} Buchhaltungsprogramm n *ĉ
 {en1} accounting program *b
 {en2} money management program *b
 {fr1}
 {nl1} boekhoudprogramma *d
 Programo por faciligi kontadon. Ekzistas multaj diversaj ~oj por specialaj celoj: persona ~o (89/146); ~o por salajroj (89/159); ~o por deprezeblaj (.../...) posedaĵoj \fixed assets program\i; ~o por labor-kostoj \job costing program\i; ~o por pagotaj fakturoj \accounts payable program\i; ~o por pagotaj klientoj \accounts receivable program\i; laborkost-~o (89/181). *a laŭ *b+c.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p37; *c PeCo89/3,p154; *ĉ CE; *d es laŭ VDwoord[ei];

89/138

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kre/ap**/ar/o por ekspansi/ig/it/a memor/o *a
 {de1}

{en1} expanded memory simulator *b
 {en2} expanded memory builder *c
 {en3} expanded memory software *c
 {fr1}
 {nl1} geheugenuitbreidingsprogramma *ĉ
 Softvo (85/399), kiu ebligas utiligon de etendita memoro (89/288) por → ekspansiigita memor-specifo (89/180), kaj kiu utiligas spacon sur dur-disko por imiti ekspansiigitan memoron. Tiuspecaj programoj estas: \AboveDISC\i kaj \MTC!POWER\i.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p112; *c TC!Power; *ĉ es laŭ InfWoord;

89/139

Rim: =89/172 «93-12-07»

{U1} 681.3.065.68 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kre/ap**/ar/o por jur/aj dokument/oj *a
 {de1}
 {en1} program to prepare legal documents
 {fr1}
 {nl1} wetboekprogramma *c
 Softvo (85/399) por krei jurajn dokumentojn por kutimaj situacioj. Utiligante demando- kaj respondo-metodon specialaj programoj intervjuas la komputoranton ĝis ĉiuj bezonataj dataoj (85/476) estas donitaj, post tio ĝi povas surekranigi kaj printi la pretajn dokumentojn. \Personal Lawyer\i estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p123; *c es[ei];

89/140

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.69 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} ŝedjul**/ap**/o por dung/it/oj *a
 {de1} Zeitzuordnungsprogramm n für Angestellte *c
 {en1} scheduling program for employees *b
 {fr1}
 Programo por ŝedjuli (89/125) dungitojn. \Who Works When\i estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,223; *c CE=Zeitzuordnungsprogramm;

89/141

Rim: «93-12-07»

{U1} 336.717.16
 {U2} 681.3.065.21 (+)
 {T1} KBE
 {eo1} data"_baz/o *a
 {eo2} datum**/-bank/o *g
 {de1} Datenbank f *c
 {de2} Datenbasis f *c
 {en1} database *b*ĉ
 {en2} data base *c*d
 {en3} data bank *d

{fr1} base de données *ĉ
{nl1} database *e
{nl2} kaartenbak *f
Kolekto da logike interrilatantaj dareoj (85/445) aŭ dosieroj (85/434). En ~o kuniĝis multegaj dareoj antaŭe storitaj en apartaj dosieroj, tiel ke komuna arego da dareoj servas kiel sola centra dosiero por multaj aplikapoj (85/401). *a laŭ *d.

Fon: *a ej; *b PCTools,p280; *c iwt-Wö; *ĉ COMPUT; *d WebComp; *e esInfwoord[ej]; *f esInfWoord[ej]; *g IK85/1,18[ej];

89/142 =ApE89 #269

Rim: ej (92-05-16): "bazo (2)" laŭ mi trafas por tiu ĉi nocio pli ol iu el la signifoj de "banko". «93-12-07»

{U1} 681.3.065.53
{T1} KEG
{eo1} lud/ap**/o *a
{de1}
{en1} computer game *b
{fr1}

{nl1} computerspel *c
Komputora lud-programo. Ekzistas tre diversaj specoj. La ŝarvo (89/074) \IGraphic-Less Games 1, \iinter kies ludoj troviĝas ĝemelo (../...) de la Rusa \ITetris\i, kaj al kiu Esperantaj klarigoj estas aldonitaj, estas havebla laŭ la kutimaj kondiĉoj de la Terminologia Centro. Ankaŭ la ŝarvo \IED's Chess\i estas havebla, sed sen Esperantaj klarigoj. Kiu ŝatus aldoni ilin? *a

Fon: *a ej; *b ReaSol; *c esCIB-pc busware[ej];

89/143

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.65 (+)
{T1} KEG
{eo1} mend/o-plen/um/ap**/ar/o *a
{de1}
{en1} order fulfillment software *b
{en2} order fulfillment system *c
{fr1}

{nl1} bestellingen-utiliteit *ĉ
Softvo (85/399) por faciligi plenumadon de mendoj. \IEasy Order\i provizas i.a.: facile uzeblan mendo-registradon, rapidan databazan serĉadon, konfirmadon de kredit-kartoj, faktur-printadon, printadon de kredit-karta debetilo, printadon de eksped-etikedo, printadon de eksped-listo, remendo-opcion. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/11,68; *c Selective Software, Summer 1991,p22; *ĉ es[ej];

89/144

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.64 (+)
{T1} KEG
{eo1} menu/o-kre/ap**/o *a
{de1}

{en1} menu maker
{fr1}
{nl1} menu maker *c

Programo por krei menuojn (85/446), kiu estas aldoneblaj al propraj programoj kaj al aĉetita softvo (85/399). \IFlash-Up\i estas tiuspeca programo. Per la ŝarvo (89/074) \IAutomenù\i oni povas facile krei menuojn, kiuj faciligas la selektadon de programoj, per kiuj oni deziras ŝargi komputoron.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,p96; *c es[ej];

89/145

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.062 (+)
{T1} KEG
{eo1} tosono**/ap**/o *a
{eo2} ram-logĝ/ant/a program/o *a
{de1}
{en1} TSR program *b
{en2} terminate and stay resident program *b
{fr1}

Programo ĉiam restanta en la ramo (85/397) de komputoro por ke ĝi estu aktivebla iam ajn. Skribtablaj ilaĵoj (89/060), Letrikso (89/078) kaj Termekso (89/067) estas tiuspecaj programoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b ComGlo;

89/146

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} negoc-aŭgur/ap**/o *a
{de1}
{en1} program for business forecasts
{fr1}

Softvo (85/399), kiu helpas fari negocajn decidojn laŭ la dum la lastaj jaroj kreitaj dataoj: Kiom da varoj estos venditaj? Kiom da pecoj aŭ materialo oni aĉetu? Kiom altaj estos la elspezoj? Kiom da kontanta mono estos bezonata? La softvo \ITrendSetter Expert\i nur devas scii, kie la lastjaraj dataoj troviĝas, kiun tempo-periodon ĝi aŭguru, kaj kien ĝi metu la rezultojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p204;

89/147

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.64 (+)
{T1} KEG
{eo1} not-al'don/ap**/o *a
{de1}
{en1} help note annotator *b
{fr1}

Programo kiu aldonas al menuoj helpajn informojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,96;

89/148

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} tosoroo*-mastr/um/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} manager for RAM-resident programs *b
 {fr1}

Programo por mastrumi ram-loĝantajn programojn (=85/397) aŭ tosoroojn (89/146 \MSTR = Terminate and Stay Resident\i). La programo \PopDrop\i ebligas forigi, anstataŭigi kaj eĉ malaktivigi tosoroojn sen restarto de la sistemo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,118;

89/149

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.069 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} bateri/o-kontrol/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} program for monitoring laptop batteries *b
 {fr1}

Programo por montri kiom longe baterio en → surfemura komputoreto (89/151) povos ankoraŭ liveri sufiĉe da tensio. \IBattery Watch\i *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,110;

89/150

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3-182.4
 {T1} KDB
 {eo1} sur'femur/a komputor"/et/o *a
 {eo2} laptop**/o *a
 {eo3} not-libr/a komputor"/et/o *a
 {eo4} man-plat/a komputor"/et/o *a
 {de1} mobiler Mikrorechner *m* *ĉ
 {en1} laptop computer *b
 {en2} laptop *c
 {en3} notebook computer *e
 {en4} palmtop *f
 {fr1}
 {nl1} schootcomputer *d

Portebla komputoreto pezanta malpli ol 5 kilogramojn, kiu havas propran kurento-provizon. ~oj utiligas ordinarajn pilojn aŭ reŝargeblajn bateriojn. Se ret-kurento estas havebla, transformilo por alterna kurento provizas la bezonatan rekt-kurentan tension. La vidigiloj de ~oj estas kutime likrivoj (85/460). Ĉar intertempe oni produktis ankoraŭ pli malpezajn komputoretojn, kiujn la fabrikintoj baptis {en3} kaj {en4}, mi proponas por ili la terminojn {eo3} kaj {eo4}. {eo3} estas komputoreto, kiu pezas malpli ol 3,6 kg kaj kiu ne estas pli granda ol not-libro. {eo4} estas tiel malgranda, ke neniu suspektus, ke temas pri plenkapabla komputoro: Vi povus teni kaj funkciigi la aparaton sur via man-plato. La sternapo (85/440) Lotus 1-2-3 troviĝas en la aparateto sur rom-ĉipo (85/473). Malavantaĝo de tiel eta komputoreto

kompreneble estas, ke ĝia klavaro estas tro malgranda por ebligi konvenan klavadon. *a laŭ *b*c*f

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c PeCo89/11; *ĉ CE; *d esInfWoord [ei]; *e BYTE91/2; *f BYTE91/5;

89/151

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.61 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} print"/ator-mastr/um/ap**/o *a
 {eo2} print"-spool**/ap**/o *a
 {de1} Ausspulprogramm *n* für Drucker *c
 {en1} printer management toolkit *b
 {en2} print spooling utility *b
 {fr1}
 {nl1} print spooling utiliteit *d

Programo por pli efike utiligi printatoron. La programo \PrintRite\i spoolas (89/154) print-taskojn al disko kaj kunpremas ilin tiel ebligante al aplikoj (85/401) funkcii en normala rapido dum printado. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,119; *c CE=Ausspulen; *ĉ esInfWoord [ei];

89/152

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.60 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} program-kre/ap**/o *a
 {de1} Programmgenerator *m* *c
 {en1} program generator *c
 {fr1}
 {nl1} programgenerator *ĉ

Softvo (85/399) por ne-programisto por generi programojn. Kun la softvo \IClarion Personal Developer\i venas ok modelaj pretaj aplikoj (85/401), kiujn oni povas ŝanĝi, kaj kiuj donas ideojn por evoluigi proprajn programojn. *a laŭ *b. Fon: *a ei; *b PeCo89/1,10; *c CE; *ĉ esInfWoord [ei];

89/153

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.22.22 (+)
 {T1} KEE
 {eo1} spool**/i *a
 {de1} spulen *c
 {de2} spoolen *c
 {en1} spool ♦ to *b
 {fr1}
 {nl1} spoolen *ĉ

Utiligi → neĉefan memoron (85/470) kiel bufron (85/453) por malgrandigi prokrastojn dum data-traktado, kiam dataoj estas transigataj inter periferiaj aparatoj kaj la procesoro(j) de komputoro. ~ado (93/136); print~apo (89/152). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b GES/NGI-12; *c iwt-Wö; *ĉ es laŭ InfWoord [ei];

89/154

Rim: ei: {en1} kaj {eo1} estas akronimoj (85/333) formitaj el \simultaneous peripheral operation on line\i (simultana periferia funkciado malaŭtonoma). Ŝajnas al mi preferinde krei distingon neologismon kaj ne uzi "spuli" aŭ "ŝpuli", por eviti la miskomprenon, ke temas pri nocio simila al "bobeni". <93-12-07>

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} prunt-kalkul/ap**/ar/o *a
{de1}
{en1} program for loan calculations *b
{fr1}

Softvo (85/399) por kalkuli prunto-kostojn. Per \Amortizer Plus\i oni povas kalkuli la kostojn de pruntoj kun variaj interezoj, la bezonatajn pagojn je samaj pagoj, kaj fine oni povas printi profesiajn amortizo-tabelojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei: *b PeCo89/11,p223;

89/155

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.069
{T1} KEG
{eo1} rapid/ig/ap**/o por data"-trans'ig/o *a
{de1}
{en1} disk performance utility *b
{en2} disk accelerator *c
{fr1}

Programo por plirapidigi legadon de dur- aŭ moldiskoj. Ĝi kreas kaŝ-bufreton (89/082) de elektebla granda, en kiu ĝi storas dataojn, por ke la centra procesoro povu pli rapide legi ripete bezonatajn dataojn, ol se ĝi devus legi ilin de disko. Do ne temas pli plirapidigo de la disko-drajvo, sed per truko por malpliofte bezoni ĝin. La programo similas al tiu de 89/108. *a laŭ *c

Fon: *a ei: *b PeCo89/7,p121 FAST! *c Flash;

89/156

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.069
{T1} KEG
{eo1} raport/ap**/o *a
{de1}
{en1} report writing program *b
{fr1}

Subprogramo por kompili raporton pri okazintaj komput-procedoj. En la programaro IPC Librarian\i ekz-e troviĝas ~o, kiu aŭtomate listigas ĉiujn periodojn dum kiuj dosieroj estis arkivitaj kaj kiuj dosieroj troviĝas sur ĉiu arkivo-disko. *a laŭ *b.

Fon: *a ei: *b PC LIB;

89/157

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.69 (+)
{T1} KEG
{eo1} rendevu-ŝedjul**/ap**/o *a

{de1} Terminplanungsprogramm n *c
{en1} appointment scheduler *b
{fr1}
{nl1} afspraak utiliteit *ĉ

Programo por ŝedjuli (89/125) rendevuojn. La ~o de IPC Tools\i eĉ per alarm-signo atentigas pri okazonta rendevuo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei: *b PCTools,p319; *c CE=Terminplanung; *ĉ es[ej];

89/158

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.327.12
{T1} KDE
{eo1} leg/ator/o *a
{de1} Lesegerät n *c
{en1} reader *b
{fr1}
{nl1} leeseenheid *ĉ

Enigato (85/404) kiel trukarta ~o, magnet-karta ~o, opkarea ~o (89/250), stri-kodaĵo ~o (89/251). Mikrofilm-legilo (88/336) ne estas ~o, ĉar ĝi ne aŭtomate enigas tekston en iun komput-sistemon. *a laŭ *b

Fon: *a ei: *b ComGlo; *c CE; *ĉ esInfWoord[ej];

89/159

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.65 (+)
{T1} KEG
{eo1} kript/ig/ap**/o *a
{de1} Datenverschlüsselungsprogramm n *c
{en1} encryption system *b
{fr1}
{nl1} encryptieprogramma *ĉ

Programo, kiu kriptigas registraĵojn, por ke nur personoj, kiuj scias iun pasvorton, povu legi kaj utiligi ilin. Al ĉiu ~o devas aparteni el~o, kiun tiuj personoj post registro de la pasporto devas apliki, antaŭ ol ili povas legi kaj utiligi la registraĵojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei: *b PCTools,p483; *c CE=Verschlüsselung; *ĉ esInfWoord [ej];

89/160

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.3 (+)
{T1} KEG
{eo1} statistik/ap**/ar/o *a
{de1} Statistikprogrammpaket n *c
{en1} statistical analysis package *b
{fr1}
{nl1} statistisch analysesysteem *ĉ

Softvo (85/399) por statistike analizi dataojn kaj por trakti ilin per statistikaj procedoj. La ŝarvo (89/074) \Kwikstat\i (2 diskoj) sen Esperantaj klarigoj estas havebla de la Terminologia Centro. *a

Fon: *a ei: *b ??; *c CE=Statistikprogramm; *ĉ esInfWoord[ej];

89/161

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} inventari**/ap**/o *a
{de1} Inventurprogramm *n* *c
{en1} inventory program *b
{fr1}
{nl1} inventarisprogramma *ĉ
Programo por librotendi inventarion
(89/198) de firmao.
Fon: *a ei; *b PeCo89/12,p193; *c CE=Inventur; *ĉ
esei;

89/162

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.9 (+)
{T1} KEE
{eo1} tekst/o-dare**/a dosier/o *a
{de1} Textdatei *f* *c
{en1} text data file *b
{en2} text file *ĉ
{fr1}
{nl1} tekstbestand *ĉ
Dosiero (85/434) konsistanta el teksto-
dareoj (85/445), el kiuj ĉiu povas havi propran
kamp-aranĝon. Tio distingas ilin de data-dareoj,
kiuj ĉiuj havas la saman strukturon. *a laŭ *b.
Fon: *a ei; *b TERMEX; *c CE; *ĉ esInfWoordei;

89/163

Rim: =89/067 «93-12-07»

{U1} 681.327.68
{T1} KDE
{eo1} codorom**/o *a*ĉ
{de1} CD-ROM *c
{de2} Bildplatte *f* *c
{en1} CD-ROM *b
{en2} Compact Disk - Read Only Memory *b
{fr1}
{nl1} CD-ROM *d
Komputora stor(85/471)-disko en la sama
grando kiel kompakta muzika disko. Komputoranto
povas ĝin legi sed nenion sur ĝi registri. Sur ~o
povas troviĝi ĉirkaŭ 550 megabajtoj (89/185) da
diĝitaj dataoj. ~oj estas utiligataj por ampleksaj
enciklopedioj, vortaroj ktp. =codoi-formato
(89/169). *a laŭ *b.
Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ BibTer; *d es
InfWoordei;

89/164

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
{T1} KEG
{eo1} tele'komputor"/ap**/ar/o *a
{eo2} komv**/o *a
{de1} Datenfernverarbeitungssoftware *f* *c
{de2} Comware *f* *c
{en1} remote computing software *b

{en2} comware *c
{fr1}
Softvo (85/399) por telekomputorado. La
programaro \ICO/SESSION 4.0*i* permesus en
hotelĉambro funkciigi per laptopo (89/151) la
komputoron en la oficejo. *a laŭ *b.
Fon: *a ei; *b PeCo89/12,p136; *c CE;

89/165

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
{T1} KEG
{eo1} tele'komunik/ap**/ar/o *a
{de1} Telekommunikationssoftware *f* *c
{en1} telecommunications software *b
{fr1}
{nl1} telecommunicatie programmatuur *ĉ
Softvo (85/399) por perkompatora
telekomunikado, se modemo (85/390) estas
konektita al la komputoro. *a
Fon: *a ei; *b PCTools,p347; *c CE; *ĉ esei;

89/166

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
{T1} KEG
{eo1} tele'pag/ap**/o *a
{de1}
{en1} program for paying bills electronically *b
{fr1}
{nl1} elektronisch betaalsysteem *c
Programo por pagi fakturojn elektronike.
\CheckFree*i* estas nomo de tiuspeca programo. *a
Fon: *a ei; *b ??; *c esInfWoordei;

89/167

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.011 (+)
{T1} KDA
{eo1} medi/o <3> *a
{de1} Betriebsgegebenheiten *f, pl* *b
{de2} Betriebsumgebung *f* *b
{de3} Umgebung *f* *b*ĉ
{en1} environment *c*ĉ
{fr1}
{nl1} omgeving *d
La komputora sistemo en kiu aplikapoj
(85/401) estas funkciaj. Al ĝi apartenas la hardvo
(85/398) kaj softvo (85/399) [mastrumaparo
(85/402), data-komunikapoj (89/169) kaj data-
bazapoj (89/100)]. *a laŭ *c.
=softva inĝerik-medio (89/042) *a
Fon: *a ei; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ CE; *d es
InfWoordei;

89/168

Rim: ei: {en1} estas ofte uzata sinonime kun nur
mastrumaparo, kion ni evitu en Esperanto. Tial ne:
\Tiu ĉi programo funkcias en UNIX-medio*i*. Sed:
\Tiu ĉi programo funkcias en UNIX-
mastrumaparo*i*. «93-12-07»

{U1} 681.3.022
 {T1} KDG
 {eo1} codoi**/-format/o *a
 {de1}
 {en1} CD-I *b
 {en2} Compact Disc-Interactive *b
 {fr1}
 {nl1} CD-I *c

Norm-formato (86/190) por kompaktaĵaj diskoj, kiu enhavas normojn por muzikaj diskoj, codoromaj (89/164) diskoj, video(87/424)-bildo kaj vivigitaj grafikaj. La ~o zorgas pri 552 megabajtoj (89/185) da dataoj kaj provizas multoblajn nivelojn de aŭdio- (87/030) kaj video-formatoj. 72 minutoj da altfidele stereo-aŭdio povas esti registritaj kiel sur kompakta aŭdio-disko, sed ĝis 19 horoj da aŭdio povas esti registritaj je pli malalta fideleco, kiu similas al tiu de ordinara radio-elsendo. Oni planas utiligi la ~on por du-direktaj edukado kaj ludoj, kaj por larĝaj data-bazoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c esCIB91/2,p16[ej];

89/169

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.022 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} temp/um/ap**/o kaj faktur/ap**/o *a
 {de1} Programm *n* für Arbeitszeitkontrolle *f* *c
 {en1} time & billing system *b
 {fr1}

Softvo (89/399) por tempumi (87/655) labor-periodojn kaj por produkti laŭ la uzita tempo fakturojn kaj raportojn. \TimeSlip III*vi* *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p245; *c CE=Arbeitszeitkontrolle;

89/170

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.327.2
 {T1} KBB
 {eo1} domoa**/o *a
 {de1} direkter Speicherzugriff *m* *b
 {en1} direct memory access *b*c*ĉ
 {en2} DMA *c
 {en3} dma *ĉ
 {fr1}
 {nl1} directe geheugeninvoer *d

La utiligo de speciala hardvo (85/398) por rekta transigo de dataoj al kaj de memoroj por minimumigi la tempoperdon, kiun kaŭzus program-regataj data-transigoj. *a laŭ *ĉ.

Fon: *a ei; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ McGraw; *d esInfWoord[ej];

89/171

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.049.75
 {T1} KDG

{eo1} -ak**/o *a
 {eo2} kart/o <7> *a
 {eo3} pres/it/a kondukt/il/aro kun ĉip/oj por ... *a
 {eo4} kart/o kun pres/it/a kondukt/il/ar/o *a
 {eo5} adapt/il/o *j EVIT *a
 {de1} Einsteckkarte *f* *ĉ
 {de2} Einsteckplatine *f* *ĉ
 {de3} Erweiterungsplatine *f* *ĝ
 {de4} Platine *f* *ĝ
 {en1} plug-in board *b
 {en2} slot-board *c
 {en3} circuit card *ĝ
 {en4} plugin card *ĝ
 {en5} printed circuit board *i
 {fr1} carte *f* *h
 {nl1} kaart *ĥ

Teknika sufikso por indiki komputoran karton (=89/193), hardvon (85/398) por plenumi diversajn taskojn. durdisk~o = surkarta durdiska (85/393) draĵvo (85/395); modem~o = surkarta modemo (85/390); memor-ekspansiig~o, rampliiĝ~o karto por ekspansiigi la memoron (=89/139); erar-serĉ~o por PS/2 (karto por stori erar-serĉan softvon sur skrib-protektita ramo *g); ~o-286 (karto por aldoni 286-sistemon al IBoMo-kongrua komputoro); disko-duoblig~o (karto por duobligi la storivon de dur- kaj moldiskoj); akci-konsult~apo 89/068; sistemig~o (\ISlot Card Systemizer*vi* *d; karto ebliganta konektivon de komputora reto al periferiaj aparatoj kaj komputoregoj); fram-kapt~o (\Iframe grabber board*vi* *e \Ivideo frame grabber*vi* *f - karto por diĝita bild-traktado); transputor~o (karto por ebligi paralelan data-traktadon en persona komputoro *f). video~o 89/173. *a

Fon: *a ei; *b BYTE 90/1,421; *c BYTE 90/1,100; *ĉ iwt-Wö; *d BYTE 89/12,69; *e BYTE 89/12,79; *f BYTE 89/12,288; *g BYTE 89/12,317; *ĝ CE; *h esMIDI-Lex-Fr[ej]; *ĥ esInfWoord[ej]; *i ComGlo; *j MON94/2,p12;

89/172 =ApE89 #270

Rim: ei (94-03-03): {eo5} estas evitinda, ĉar multe tro ĝenerala termino. «94-03-03»

{U1} 621.382.5 (+)
 {T1} KDC
 {eo1} video"ak**/o *a
 {de1} Videoplatine *f* *c
 {en1} video card *b
 {fr1}
 {nl1} video-kaart *ĉ

Komputora karto por ebligi diĝitan traktadon de video-bildoj. *a

Fon: *a ei; *b VGAWONDER; *c CE=Platine; *ĉ es[ej];

89/173

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.053
 {U2} 681.3.056
 {T1} KBB

{eo1} logik/a ŝov/o *e
 {de1} logisches Schieben *n* *ĉ
 {en1} logic shift *b
 {en2} logical shift *b
 {fr1} décalage logique *b
 {nl1} logische schuifbewerking *d
 {nl2} schuifbewerkingsoverdracht *d
 Ŝovo <3> (86/197), kiu egale efikas sur ĉiuj karakteroj en komput-vorto (86/167). Ĉiuj enkondukitaj bitoj estas nulaj. *a laŭ *b
 Fon: *a ei; *b COMPUT; *c GES/NGI-12; *ĉ CE; *d es InfWoord[ei]; *e Comput;

89/174

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.053
 {T1} KBB
 {eo1} cikl/a ŝov/o *d*e
 {eo3} ring/ec/a ŝov/o *d
 {de1} Ringschieben *n* *c
 {en1} circular shift *b*c
 {en2} cyclic shift *c
 {fr1}
 {nl1} cirkelverschuiving *ĉ
 Ŝovo <3> (86/197), en kiu la bitoj forŝovitaj je unu flanko de komput-vorto (86/167) estas enkondukitaj je la alia flanko. *a laŭ *b
 Fon: *a ei; *b COMPUT; *c McGraw; *ĉ es[ei]; *d Comp; *e MMES[pok];

89/175

Rim: «93-12-07»

{U1} 537.311
 {U2} 541.28
 {U3} 543.2
 {T1} KGF
 {eo1} port/ant/o <2> *a*b
 {eo2} ŝarg/it/a partikl/o *b
 {de1} Ladungsträger *m* *a
 {de2} geladenes Teilchen *n* *b
 {en1} carrier *a
 {en2} charged particle *b
 {fr1} porteur *m* électrisé *b
 {nl1} gegevensdrager *ĉ
 {nl2} geheugenmedium *ĉ
 Ĝenerala nomo donita al elektre ŝargitaj partikloj kiel elektronoj, pozitonoj, ionoj, mezonoj. Etendit-signife la termino estas ankaŭ uzita por la "truoj" en duon-konduktantoj. *c laŭ *b
 Fon: *a SV72/12b; *b TC77/1; *c ei; *ĉ esInfWoord[ei];

89/176

Rim: «93-12-07»

{U1} 538.567
 {U2} 621.376
 {T1} UCZ
 {eo1} port/ant/o <3> *a
 {de1} Träger *m* *a
 {en1} carrier *a

{fr1} onde porteuse *b
 {fr2} fréquence porteuse *b
 Modulebla rekta kurento aŭ alterna fizika granda (ekz-e portanta tensio, frekvenco, ondo, kurento) utiligata por transsendi signalojn <4> (87/624) per modulado de la ~o. *a
 Fon: *a SV 72/12c *b br;

89/177

Rim: «93-12-07»

{U1} 543.52
 {U2} 621.039
 {T1} SCG
 {eo1} port/ant/o <4,5> *a
 {de1} Träger *m* *a
 {en1} carrier *a
 {fr1} entraîneur *m* *a
 {fr2} porteur *m* *a
 {nl1} drager *b
 4 Kemia elemento, tre etkanta, kiun oni kun radioaktivaj izotopoj de la sama elemento miksis, por ricevi peseblajn kvantojn por kemiaj procedoj. 5 Substanco en pesebla kvanto, kiu post kuniĝo kun nepesebla kvanto de alia substanco kunprenas tiun alian substancan tra kemi-fizika procedo, precipe tra precipitiĝo. *a
 Fon: *a br; *b esVDwoord[ei];

89/178

Rim: «93-12-07»

{U1} 796.57.063
 {T1} LFF
 {eo1} strajk**zon/o *a
 {de1} Fehlschlagzone *f* <*ĉ>
 {en1} strike zone *b
 {fr1}
 En basbalo (87/039) la rektangula areo super la hejm-slabo (EB275/40) de la genuoj ĝis la ŝultroj de la batanto (EB275/46). =strajko (89/041, 87/264) *a laŭ *c
 Fon: *a ei; *b EncyBrit2,p740; *c Rand; *ĉ MuSa;

89/179

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.327.28
 {T1} KDD
 {eo1} ekspansi/ig/it/a memor-specif/o *a
 {eo2} emoso**o *a
 {de1}
 {en1} expanded memory *b*c
 {en2} Expanded Memory Specification *b
 {en3} EMS *b
 {fr1} extension mémoire *ĉ
 Teknika artifiko por venki la memor-limojn de IBoMo-kongruaj personaj komputoroj je uzo de la maprodo (85/403) DOS. ~o povas pligrandigi la memoron, en kiu DOS-aj aplikoj (85/401) kapablas funkcii de 1 al 32 megabajtoj. En 8086-kaj 80286-komputoroj oni akiras ~on per enmeto de emosoako (89/172). Por ke programo povu utiligi

~on ĝi devas esti verkita laŭ ~o-normo. *a laŭ *b.
Fon: *a ej; *b ComGlo; *c WP5.1.p544; *ĉ
WP5.1Fr, p475;

89/180

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4
{T1} KEG
{eo1} grupv**/o *a
{de1}
{en1} groupware *b
{fr1}

Softvo ebliganta komunan utiligon de hardvo kaj interŝanĝon de dataoj inter grupo da komputoristoj.

Fon: *a ej; *b Computer Chronicle, 1990-01-21

89/181

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.397.12
{T1} UDJ
{eo1} tele'kopi-sistem/o *a
{de1} Faksimile *c
{de2} Bildtelegraphie *f* *c
{en1} facsimile *b
{en2} fax *b
{en3} phototelegraphy *b
{en4} telephotography *b
{fr1}
{nl1} fax *ĉ

Interkomunika sistemo en kiu telekopi-sendatoro (lfacsimile transmitter^v *b) skenas (87/326) foton, mapon aŭ alian grafikaĵon, kiun ĝi konvertas al telekopi-signaloj (lfacsimile signal^v *b) kaj je taŭga tempo sendas al aliloka(j) telekopi-ricivatoro(j) (lfacsimile receiver^v *b), kiu(j) produktas telekopio(j)n (89/189). *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b McGraw; *c CE; *ĉ esInfWoord[ei];

89/182

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.394.625
{T1} UDI
{eo1} teleks"/o *a
{de1} Fernschreiben *n* *c
{en1} telegraph exchange *c
{en2} telex *b
{en2} TEX *b
{fr1} Télex *e
{nl1} telex *d

Tutmonda interkomunika sistemo, kiu provizas rektajn interkonektojn inter teletajpatoroj por sendi kaj ricevi informojn. *a laŭ *b.

~i utiligi ~on. *ĉ

Fon: *a ej; *b McGraw; *c CE; *ĉ PIVS; *d es
InfWoord[ei]; *e esPetLar[ei];

89/183

Rim: «91-07-29»

{U1} 513

{T1} SAZ
{eo1} fraktal**/o *a*c
{de1}
{en1} fractal *b
{fr1}
{nl1} fractal *ĉ

Geometria figuro kun tiuspeca strukturo, ke pligrandigo per donita faktoro reproduktas la originalan figuron. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b McGraw; *c Fok88/2; *ĉ esInfWoord[ei];

89/184

Rim: Bonega artikolo pri ~oj troviĝas en Fokuso 88/2. «91-07-29»

{U1} 681.3.042
{T1} KEE
{eo1} mega'bajt"/o *a
{eo2} mb *a
{de1} Megabyte *c
{de2} MByte *c
{en1} megabyte *b
{en2} MB *b
{en3} Mb *b
{en4} Mbyte *b
{en5} M-byte *b
{fr1} Mégaoctet *ĉ
{nl1} Megabyte *d

Stor-unito por proksimume unu miliono da bajtoj (86/166), sed precize por 1048 576 bajtoj. gigabajto egalas al mil ~oj, terabajto egalas al miliono da ~oj. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c CE; *ĉ esMIDI-Lex-Fr[ei]; *d esInfWoord[ei];

89/185

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.323
{T1} KGE
{eo1} kamp-efik/a transistor/o #215 *a
{eo2} ket**/o *a
{de1} Feldeffekttransistor *m* *b
{en1} field-effect transistor *c
{en2} fet *c
{en3} FET *ĉ
{en4} metal-oxide semiconductor field-effect
transistor *c
{en5} mos fet *c
{fr1} transistor à effet de champ
{nl1} veldeffect-transistor *d

Transistoro (89/196) en kiu la rezistanco de kurento en duonkonduktanto, al kiu estas konektitaj du elektrodoj <2> - =fonto kaj =drenilo, kiuj respondas al katodo kaj anodo en tubo (4) - estas regataj per tensio aplikata al izolite de la duonkonduktanto muntitaj reg-elektrodoj (=pordo). La "mankregiono", la regiono de la mankantaj ŝargoportantoj, estas ŝanĝita per la ŝanĝiĝanta elektra kampo. Se tiu regiono pligrandiĝas, malpliĝas la konduktanta sekco-areo kaj pro tio la konduktanco

de la =kanalo <8>. Laŭ la speco de la izolajo inter reg-elektrodo kaj duonkonduktanto oni distingas inter ordinara ~o (izolajo: NP-transiro) kaj mosket**/o (izolajo: metaloksido A: mosfet)

Fon: *a ei; *b UDK 1974; *c Markus; *ĉ McGraw; *d esInfWoord[ei];

89/186

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.3.032
{T1} KGF
{eo1} emitor"/o #214 *a*b
{de1} Emitter *m* *a
{en1} emitter *a
{fr1} émetteur *m* *a
{nl1} emitter *c

1 Regiono sur transistoro (89/196) el kiu ŝargportantoj <2>, kiuj maloftas en la bazo <13> (89/192) estas emisiitaj en la bazon. La ~o respondas krude al la katodo en elektronika tubo. 2 La elektrodo konektita al ĉi tiu regiono.

Fon: *a SV76/5a; *b PIVS; *c esInfWoord[ei];

89/187

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.382.3.032
{T1} KGF
{eo1} kolektor"/o #214 *a*b
{de1} Kollektor *m* *a
{en1} collector *a
{fr1} collecteur *m* *a
{nl1} collector *c

1 Duonkonduktanta regiono sur transistoro (89/196) tra kiu primara fluo de ŝarg-portantoj (89/176) forfluas de la bazo (89/192). La ~o respondas krude al anodo en elektronika tubo. 2 La borno (89/199) konektita al ĉi tiu regiono.

Fon: *a SV76/5c; *b PIVS; *c esInfWoord[ei];

89/188

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.397.12
{T1} UDE
{eo1} tele'kopi/o *a
{de1} Fernkopie *f* *c
{de2} Fax *c
{en1} facsimile *b
{en2} fax *b
{en3} telephoto *b
{en4} wirephoto *b
{en5} radiophoto *b
{fr1} téléphoto *ĉ
{nl1} telefoto *d
{nl2} facsimile *d

Foto aŭ kopio de dokumento sendita pere de telekopia sistemo (89/182). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b MacGraw; *c CE; *ĉ es laŭ PetLar[ei]; *d esInfWoord[ei];

89/189

Rim: ei (91-07-29): "faksimilo" en Eo ne estas

sendita per telekopia sistemo. «93-12-07»

{U1} 681.327.11
{T1} KDE
{eo1} mus/o <2> *a
{de1} Maus *f* *c
{de2} Abrollgerät *n* *c
{en1} mouse *b
{fr1} souris *f* *ĉ
{nl1} muis *b*ĉ

Grafika enigatoro (85/404) en kiu troviĝas regiloj por movi la kursoron (85/435) sur komputora ekrano. La ~o iam havis formon de muso (1) kaj la kablo, kiu konektas ĝin al la komputoro, formis la musan voston. Se oni movas la muson sur tablo-supro, la kursoro moviĝas konforme sur la ekrano; seria ~o estas konektita al la norma seria konektingo (Istandard serial port*i*); busa ~o estas konektita al karto (89/172) metita en unu el la komputor-kartaj kontaktingoj. Ĉiuj musoj havas minimume unu butonon, la plej multaj havas du, kaj kelkaj havas tri butonojn; mekana ~o havas sube pilkon, kiun oni rulas sur tablosupro; optika ~o uzas optikan sensoron (89/195) anstataŭ rulantano pilkon. Ĝin oni rulas sur speciala tabulo, kiu enhavas reton por ke oni povu kalibri la sensorojn al mus-movetoj. =89/191. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ esInfWoord[ei];

89/190

Rim: «91-07-29»

{U1} 681.327.11
{T1} KDE
{eo1} diĝit"/ig/a tabul/et/o *a
{de1}
{en1} digitizer tablet *b
{en2} graphics tablet *b
{fr1}
{nl1} digitaliseertableau *c

Grafika enigatoro (85/404), kiu funkcias kiel desegno-tabuleto. Ĝi estas uzebla por desegni novajn bildojn aŭ por paŭsi jam ekzistantajn, kiujn la tabuleto diĝitigas (85/382), por ke la bildoj fariĝu pritrakteblaj per komputoro. Se uzanto desegnas bildon kontaktante la tabuleton per skribil-simila instrumento, nomata kursoro <2> (90/394), kiu estas ligita al la ~o per drato, tiam kursoro sur la ekrano desegnas la samajn strekojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c esInfWoord[ei];

89/191

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.3.032
{T1} KGF
{eo1} baz/o <13> #214 *a
{de1}
{en1} base *b
{fr1}
{nl1} basis *c

Tiu regiono, kiu situas inter emitoro

(89/187) kaj kolektoro (89/188) de transistoro, kaj sur kiun la emitoro emisias ŝarg-portantojn (89/176), kiuj maloftas en la ~o. *a

Fon: *a PIVS; *b McGraw; *c esInfWoord[ei];

89/192

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.049.75
{U2} 681.3.010.2
{T1} KGE
{eo1} pres/it/a kondukt/il/ar/o *a
{de1} gedruckte Schaltung *f* *a
{en1} printed circuit *a
{fr1} circuit *m* imprimé *a
{nl1} gedrukte schakeling *c

Unajo (89/044) en elektronika aparato, en kiu konduktiloj kaj kelkaj cirkvitaj elementoj kiel fiks-valoraj kondensiloj kaj induktiloj estas produktitaj el konduktiva materialo, kiu per presad-simila procedo estas demetita sur izolantan bazon. Al □o estas facile aldoneblaj elektraj kaj elektronikaj komponantoj (89/194). En komputoro □o posedas kontakto-striojn, kaj estas nomata simple "karto" (89/172). *b

Fon: *a SV75/48b; *b ei; *c esInfWoord[ei];

89/193

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.01
{T1} KGC
{eo1} kompon/ant/o <3> *a
{de1} Bauelement *n* *a
{de2} Baustein *m* *a
{de3} Bauteil *m* *a
{en1} component *a
{en2} element *a
{en3} device *a
{fr1} élément *m* *a
{fr2} composant *m* *a
{nl1} component *b

Iu ajn elemento de elektra aŭ elektronika cirkvito, havanta distingeblaj elektrajn karakterizaĵojn kaj bornojn (89/199) al kiuj oni povas konekti aŭ luti aliajn ~ojn.

aktiva ~o: ~o, kiu kapablas regi tensiojn aŭ kurentojn por kaŭzi amplifadon aŭ komutadon, ekz-e diodo, feromagnetna kerno en induktilo, transduktoro (89/197), elektrona tubo, transistoro (89/196).

pasiva ~o: ~o, kiu ne kaŭzas amplifadon aŭ komutadon, ekz-e rezistilo, kondensilo, konduktilo, elektronika ~o (89/200) *a.

Fon: *a SV76/7c; *b esInfWoord[ei];

89/194

Rim: «93-12-07»

{U1} 53.082
{T1} SCA
{eo1} sensor/o <1> *a
{eo2} leg/il/o <1> *d
{eo3} akir/il/o <1> *d

{eo4} kapt/il/o <3> *d
{de1} Meßfühler *m* *c
{de2} Fühler *m* *c
{de3} Sensor *m* *ĉ
{en1} sensor *b
{en2} sensing element *b
{en3} primary detector *b
{fr1}

Ĝenerala nomo por unajo (89/044), kiu sensas aŭ absolutajn valorojn de fizika granda (89/210) kiel temperaturo, aerpremo, lum- aŭ son-intenso, aŭ ŝanĝojn de tiuj grandoj, kaj kiu konvertas la ŝanĝojn al utiligebla enmet-signalo por inform-kolektanta sistemo. Televida kamerao estas tial ~o kaj transduktoro speciala tipo de ~o. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b McGraw; *c Poly; *ĉ iwt-Wö; *d

Comp; **89/195**

Rim: «91-07-16»

{U1} 621.382.3
{T1} KGC
{eo1} transistor/o (1) #214 *a
{de1} Transistor *m* *a
{en1} transsistor *a
{fr1} transistor *m* *a
{nl1} transistor *c

Aktiva komponanto <3> (89/194), konsistanta el duon-konduktanto (kutime germaniumo aŭ silicio) kun tri aŭ pli da elektrodoj <2> (87/465). Konduktado okazas per portantoj <2> (89/193) (elektronoj aŭ pozitivaj truoj). ~oj povas plenumi praktike ĉiujn funkciojn de elektronika tubo. La ĉefaj elektrodoj de ~o estas bazo <13> (89/192), kolektoro (89/188) kaj emitoro (89/187).

Nomi en faka lingvo radio-ricevilon, en kiu troviĝas ~oj, simple "transistoro" ne estu rekomendata, kvankam PIV atribuis tiun duan signifon al la vorto. Tamen, la en PIV donita ekzemplo 11a ~oj ŝanĝis la kondiĉojn de la politikaj militoj restas ĝusta, ĉar la invento de ~oj ebligis la produktadon de malmultekostaj radio-riceviloj. *b

Fon: *a SV76/16a; *b ei; *c esInfWoord[ei];

89/196

Rim: =keto (89/186), =ico (85/410). «91-07-29»

{U1} 621.318.43
{U2} 621.375.3
{T1} IBF
{eo1} transduktor/o (1) #213 *a*b
{eo2} magnet/a amplif/il/o *a
{de1} Transduktor *m* *a
{de2} magnetischer Verstärker *m* *a
{en1} transductor *a
{en2} magnetic amplifier *a
{en3} saturable core reactor *a
{fr1} transducteur magnétique *a
{nl1} transductor *c

Unajo (89/044) konsistanta el unu aŭ kelkaj feromagnetaj boben-kerno kun volvaĵoj, per kiuj alterna tensio aŭ kurento povas esti variigata aŭ

amplifata per kontinua tensio aŭ kurento, uzanta saturiĝ-fenomenojn en magneta cirkvito. *a

Fon: *a SV76/32a; *b PIV; *c esDEE[ei];

89/197

Rim: «91-07-29»

{U1} 347.719
{U2} 347.728.1
{U3} 657.371
{T1} HHA
{eo1} inventari**/o *a
{eo2} inventar/o (1) *b
{de1} Bestandsverzeichnis *n* *a
{de2} Inventar *n* *a
{en1} inventory *a
{fr1} inventaire *m* *a
{nl1} inventaris *c

Detala etato sinsekve menciata ĉiujn objektojn, varojn kaj valorojn, kiuj apartenas al iu persono, societo, firmao k.s., ekz-e por kunmeti bilancon aŭ en kazo de bankroto aŭ morto. ~i: starigi ~on.

Fon: *a SV75/34c; *b PIV; *c esVDwoord[ei];

89/198 =ApE89 #271

Rim: ei: Kvankam oni uzis por tiu ĉi nocio ĝis nun la terminon {eo2}, kiu estas Zamenhofa, prof. Ŝaponjiĉ, Jugoslavio, rekomendis laŭ la modelo sekretario = sekretario la terminon {eo1}, ĉar {eo2} estas miskomprenbla kiel aro da inventoj troviĝanta en patent-oficejo. «93-12-07»

{U1} 621.315.68
{T1} IFZ
{eo1} born/o (1) *a
{de1} Stromanschluß *m* *a
{en1} terminal *a
{fr1} borne *f* *a
{nl1} aansluitklem *b
{nl2} klem *b

Iu ajn ekstremaĵo en elektra aparato aŭ de elektronika komponanto, al kiu oni faras elektrajn konektojn (lutajn, ŝraŭbajn, klemajn aŭ volvajn).

EB 332/31a. bateria ~o EB 192/39; tri~a kablofina mufo EB 147/33; alttensiaj muf~egoj EB 146/43.

=klemo, =ĵako, =lut-koŝeto. *a

Fon: *a SV81/30a; *b esVDwoord[ei];

89/199

Rim: ei: Tiu ĉi difino estas pli ĝenerala ol en PIV. «91-07-29»

{U1} 681.3.065.21 (+)
{T1} KEG
{eo1} data"_baz/ap**/ar/o *a
{de1} Datenbanksoftware *f* *c
{en1} database program *b
{en2} data base software *c
{fr1}
{nl1} database programmatuur *ĉ

Programaro por krei kaj mastrumi → databazajn dosierojn (89/105) kaj tiel databazon (89/142). La plej uzata ~o estas \dBase III\i aŭ \dBase IV\i. Pli malmultekostaj estas la 3-diska ŝarvo (89/074) \MPC-File:dB\i aŭ la ~o, kiu troviĝas en la programaro \MPC Tools\i. *a

Fon: *a ei; *b PCTools.p279; *c CE; *ĉ esInfWoord[ei];

89/100

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
{T1} KEG
{eo1} desegn/ap**/o *a
{de1} Zeichenprogramm *n* *c
{en1} drawing program *b
{en2} graphics program *b
{fr1}
{nl1} tekenprogramma *ĉ

Programo por fari ilustraĵojn, teknikajn desegnaĵojn aŭ grafikaĵojn. Ŝarvo (89/074): \MPC-Key-Draw\i (3 diskaj). *a

Fon: *a ei; *b ReaSol89/11.p17; *c pb; *ĉ es InfWoord[ei];

89/101

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.67 (+)
{T1} KEG
{eo1} tri-dimensi/a desegn/ap**/o *a
{de1} dreidimensionales Zeichenprogramm *n* *c
{en1} three-dimensional drawing program *b
{fr1}
{nl1} drie-dimensionaal tekenprogramma *ĉ

Programo por desegni 3-dimensiajn objektojn, kiujn oni povas movi, rotacii, pligrandigi aŭ malpligrandigi. Ŝarvo (89/074): \Image-3D\i. *a

Fon: *a ei; *b ReaSol89/11.p16; *c pb; *ĉ es InfWoord[ei];

89/102

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.54 (+)
{T1} KEG
{eo1} difin- kaj sinonim-vortar/ap**/o *a
{de1}
{en1} RAM-resident dictionary/thesaurus
{fr1}
{nl1} verklarende synoniemenlijst *c

Elektronika vortara programo, kiu enhavas difinojn kaj sinonimojn. En la softvo (85/399) \CHOICE WORDS\i estas registritaj la difinoj por 80 000 Anglaj vortoj kaj pli ol 470 000 sinonimoj. Ĝi funkcias kun 35 skribapoj (85/442). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1.p158; *c es[ei];

89/103

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.21 (+)
{T1} KEG

{eo1} instru/ap**/o *a
 {de1} Tutorsystem n *c
 {en1} tutorial *b
 {en2} tutorial system *c
 {en3} courseware *ĉ
 {fr1}
 {nl1} lessen *d

Komputora programo por instrui ion. ~oj por maprodo (85/403) DOS troviĝas en la ŝarvoj (89/074) \The DOS Learning System\i kaj \Computer\DS-TUTOR\i. La version 5.0 de Vopo oni povas lerni per la ŝarvo \WordPerfect 5.0 Learning\i (2 diskoj). Ekzistas ankaŭ programo, por ke oni povu prepari siajn proprajn ~ojn: \TUTOR.COM\i. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ReaSol89/11; *c CE; *ĉ she en letero al ei; *d esWP5.1NIGb[ei];

89/104

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} data"_baz/a dosier/o *a
 {de1} Datenbankdatei f *c*ĉ
 {en1} database file *b
 {fr1}
 {nl1} databasebestand *d

Dosiero (85/434) en databazo (89/142). Ĝi konsistas el dareoj (85/445), el kiuj ĉiu konsistas el strikte difinitaj kampoj. □o ekz-e povas enhavi liston de klientoj. Se oni surekranigas ĝin, aperas fenestro (86/189) en kiu aperas ĉiam samloke: nomo, adreso, urbo, ŝtato, poŝt-kodaĵo, telefonnumero, kaj iuj rimarkoj. Por aliaj dosier-specoj =85/434. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PCTools,p280; *c CE=Datenbank, =Datei; *ĉ pb; *d es InfWoord[ei];

89/105

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} dur-disk/a dosier-ord/ig/ap**/o kaj ŝarg/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} hard disk file organizer
 {fr1}
 {nl1} bestandsorganisatie-programma voor harde schijf *c

Softvo (85/399) por interligi programajn dosierojn kun tekstaj aŭ dataaj dosieroj. Ĝi ebligas per unu klavofrapo ŝargi la komputoran memoron per dosiero kune kun la por tiu dosiero bezonata aplikapo (85/401), transigi tekstojn inter dosieroj de diversaj aplikapoj, kaj reordigi dosierojn sur durdisko. \VIEWLINK\i estas tiuspeca softvo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p113; *c es[ei];

89/106

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.15 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} data"-kun'prem/ap**/o *a
 {de1} Datenverdichtungsprogramm n *c
 {en1} compressor *b
 {fr1}
 {nl1} comprimeerprogramma *d

Programo por kunpremi registraĵojn, por ŝpari spacon sur disko aŭ transsendo-tempon. Al ĝi apartenas alia programo, kiu malkunpremas la kunpremitajn registraĵojn, se oni bezonas legi aŭ prilabori ilin. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE=Datenverdichtung; *ĉ pb; *d es laŭ InfWoord[ei];

89/107

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} dur-disk/a kaŝ-memor/ap**/o *a
 {de1} Schattenspeicherprogramm n *ĉ
 {de2} Schnellpufferspeicherprogramm n *ĉ
 {en1} hard disk cache program *c
 {en2} disk cacher *b
 {fr1}

Programo por krei kaŝ-memoron, en rezervita ramo-parto (85/397), en → etendita memoro (89/288) aŭ en → ekspansiigita memoro (89/180). Se iu registraĵo estas legata, larĝa databloko estas kopiata en la kaŝ-memoron. Se poste la sama data-bloko estas bezonata, la programo ne devas legi ĝin de la registraĵo, sed ĝi povas multe pli rapide kopii ĝin el la kaŝ-memoro. Ankaŭ je registrado la en la kaŝ-memoro troviĝantaj datablokoj ebligas pli rapidan tasko-plenumon. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b Hard,p341; *c Reklamilo de TC! Power; *ĉ CE=Schattenspeicher;

89/108

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.15 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} en'ram"/a fenestr/o-redakt/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} memory resident window editor *b
 {fr1}
 {nl1} vensterzet-programma *c

Programo por krei kaj redakti enramajn (85/397) fenestrojn (86/189), kiuj estas aldoneblaj al iu ajn programo por regi ties funkciojn. \Flash-Up\i estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/3,p96; *c es[ei];

89/109

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.61 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kalendar/ap**/o *a

{de1}
{en1} infinite calendar *b
{en2} calendar maker *c
{fr1}
{nl1} calender *ĉ
Programo por surekranigi aŭ printi kalendaron por iu ajn monato aŭ jaro, en kiu oni povas fari notojn. \Multiplus\i enhavas tiuspecan programon. \Calendar Maker\i estas tiuspeca ŝarvo (89/074). *a.
Fon: *a ei; *b PeCo89/3,p167; *c ReaSol89/11,p22; *ĉ esInfWoord[ei];

89/110

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.61 (+)
{T1} KEG
{eo1} etiked/ap**/o *a
{de1}
{en1} label printing program *b
{en2} Labels feature *c
{fr1}
{nl1} label-printprogramma *ĉ
Programo por produkti diversspecajn etiketojn. La ŝarvo (89/074) \Mr. Label\i kapablas importi datajn de tekstaj dosieroj (85/434) por adresi kovertojn, kaj por printi adres-, dosier- kaj disk-etikedojn. *a laŭ *b. \WordPerfect 5.1\i enhavas ankaŭ ~on. *c
Fon: *a ei; *b ReaSol89/11,p22; *c WP-5.1,p349; *ĉ es[ei];

89/111

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.062 (+)
{T1} KEG
{eo1} friv**/o *a
{de1}
{en1} freeware *b
{en2} public domain software *b
{fr1}
Softvo (85/399), kiun oni rajtas senpage uzi. (=89/074, 89/087) *a laŭ *b.
Fon: *a ei; *b ComGlo;

89/112

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} faktur/ap**/ar/o *a
{de1} Fakturierprogramm n *c
{en1} invoicing program *b
{fr1}
{nl1} factureerprogramma *ĉ
Programo apartenanta al kontada softvo (85/399), ekz-e \Profitwise\i, servanta por prepari fakturojn, aldoni mesaĝojn al ili, kaj por pere de la inventaria (89/113) modjulo (85/391) aŭtomate remendi stokon. *a laŭ *b.
Fon: *a ei; *b PeCo89/3,p154; *c CE=Fakturierung;

*ĉ es[ei];

89/113

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} financ/a kalkul/ap**/o *a
{de1}
{en1} financial calculator *b
{fr1}
{nl1} financieel rekenprogramma *c
Kalkul-programo speciale taŭga por financaj kalkuloj. □o estas parto de la programaro \PC TOOLS\i. *a
Fon: *a ei; *b PCTools,p425; *c esInfWoord [ei];

89/114

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.52 (+)
{T1} KEG
{eo1} maestr/um/ap**/ar/o por person/aj financ/oj *a
{de1}
{en1} personal finance manager *c
{en2} money management program *b
{fr1}
{nl1} persoonlijke financien-beheerder *ĉ
Programo por individua persono por i.a.: * mastrumi ies kontantan kaj surbankan monon kaj ties kredit-kartojn; * prepari ies buĝeton kaj por kompari ĝin kun la veraj rezultoj; * printi ĉekojn, financajn deklarojn kaj ĝeneralan kontlibron; * taksi pagotajn impostojn; * analizi financajn opciojn. *a laŭ *c
Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p37,p133; *c PeCo89/12,p59 Money Counts; *ĉ es[ei];

89/115

Rim: =89/116 «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} financ/ap**/ar/o *a
{de1} Finanzbuchhaltungs-Software f *c
{en1} financial software *b
{fr1}
{nl1} financieprogrammatuur *ĉ
Softvo (85/399) por prepari financajn raportojn, pri enspezoj kaj elspezoj, pri ludonitaj posedaĵoj, labor-kostoj, pagendaj fakturoj, ricevotaj kontoj. Ĝi eĉ skribas ĉekojn kaj rekalkulas la kontobalancojn. \Quicken\i estas tiuspeca financa softvo. *a
Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p221; *c CE; *ĉ es[ei];

89/116

Rim: =89/115 «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} formulari**kre/ap**/ar/o *a

{de1} Software *f* für Formularentwurf *m* *c
 {en1} form design software *b
 {fr1}
 {nl1} formulier-ontwerpprogrammatuur *c
 Softvo (85/399), por faciligi la kreadon de formularioj (87/126). Inter la programaroj de \FormTool\i ekzistas jam 120 predezajnitaj (85/411) formularioj, taŭgaj por adapti ilin al specialaj bezonoj. Per malmultaj klavo-frapoj oni povas ŝanĝi kadrojn, retojn kaj rearanĝi ilin. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p124; *c
 CE=Formularentwurf; *c es laŭ InfWoord[ei];

89/117

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} formulari**-plen/ig/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} form filler *b
 {fr1}
 {nl1} formulier-invuller *c
 Programo por faciligi la plenigon de jam presitaj formularioj (87/126). La programo \FormFiller\i lokas plenigendajn spacojn en formulario per tio, ke ĝi printas kradon sur ĝin. De tiu krado ĝi kreas aŭtomate "mastro-ŝablonon", kiu difinas kampojn por ĉiu respondenda demando. Utiligantoj de la programo simple klavas <Tab> por movi de unu kampo al la neksta (87/682). *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p115; *c es laŭ InfWoord [ei];

89/118

Rim: =89/119 «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} formulari**/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} forms program
 {fr1}
 {nl1} formulierprogramma *c
 Programo por krei formulariojn (87/126) kaj por plenigi ilin (=89/117,118). La programaro \FormWorx\i ebligas facilan teksto-enigon en jam presitajn aŭ fotokopiitajn formulariojn, kiuj estis dezajnitaj per ĉi tiu programo, aŭ la printadon de jam plenigitaj formularioj. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p22; *c es laŭ InfWoord [ei];

89/119

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.52 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} genealogi/ap**/ar/o *a
 {de1}
 {en1} genealogy system *b
 {fr1}
 {nl1} genealogisch programma *c

Programaro por sisteme aranĝi gravajn dokumentojn kaj okazintaĵojn en historio de familio. La ~o \Family Reunion\i kreas malgrandan databazon (89/142) da informoj, kiun povas aranĝi en diversaj formatoj de genealogiaj arboj. *a laŭ *b
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p122; *c es[ei];

89/120

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafik/aĵ-kre/ap**/o *a
 {de1} Programm *n* für graphische Eingabe *c
 {en1} graph utility *b
 {fr1}
 {nl1} graaf-utiliteit *c
 Program por krei divers-specajn grafikaĵojn rekte de dataaroj. La programo \IGraph-in-the-Box\i surekranigas kaj printas 11 diversajn grafikaĵ-tipojn pere de nombroj kaptitaj rekte de la ekrano. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p23; *c CE=Eingabe, graphische; *c esInfWoord [ei];

89/121

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafik/ap**/o *a
 {de1} Programm *n* für Bildverarbeitung *c
 {en1} program for mixing text with pictures *b
 {fr1}
 {nl1} grafisch/beeld met tekst/programma *c
 Grafika programo por printi tekston kun borderoj, grafikaĵoj kaj ilustraĵoj. Se temas pri multe da teksto, oni uzu je la programo \Fontasy\i skribapon por surdiskigi la tekston en ASCII-formato, kiun \Fontasy\i poste formatigas sur la ekrano aldonante la grafikaĵojn. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b Fontasy; *c CE=Bildverarbeitung; *c es[ei];

89/122

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.54 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafologi/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} handwriting analyser *b
 {fr1}
 {nl1} handschrift analyseerprogramma *c
 Programo por analizi manskribon por malkaŝi ies personecon. La programo \Write n' Tell\i produktas por la analizanto facile respondeblajn demandojn. Laŭ ricevitaĵoj respondoj ĝi kompilas multipaĝan raporton. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/11,p62; *c es[ei];

89/123

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
{T1} KEG
{eo1} grup-produkt/iv/ec-
pli'grand/ig/ap**/ar/o *a

{de1}
{en1} group productivity software *b
{fr1}
{nl1} groepsproductiviteit programmatuur *c
Programaro por pligrandigi la produktivon de per komputora reto kunligata labor-grupo. La softvo (85/399) \IOffice Works\i plenumas 5 funkciojn: 1. Elektronikaj mesaĝoj al personoj konektitaj al via reto kaj pere de telekopio (89/182), telekso (89/183) aŭ ordinara poŝto al aliaj personoj. 2. Ŝedjulado (89/125) de labortaskoj kaj kunvenoj per aŭtomata trovado de la minimume konfliktantaj tempoj, per provizora notado de tiuj tempoj, kaj petante konfirmon de la koncernaj personoj. 3. Dosier-kontrolado. Aŭtomate indeksanta sistemo por komputoraj kaj paperaj dosieroj, programoj kaj aliaj oficejaĵoj. 4. Databazo (89/142) por nomoj, adresoj, telefon-numeroj de klientoj, vendistoj kaj aliaj personoj. Per tiu ĉi programo oni povas selekti, ordigi kaj printi kovertojn aŭ adresetikedojn. 5. Telefonaj mesaĝoj. La programaro informas vin pri respondendaj telefonaj mesaĝoj. Oni ricevos ĉiujn gravajn informojn: daton kaj tempon, nomon kaj numeron de la telefoninto, kaj la tekston de la mesaĝo. La programo eĉ povas numerumi la numeron de la telefoninto. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p107; *c es[ej];

89/124

Rim: «93-12-07»

{U1} 65.012.2
{U2} 681.3.065.69 (+)
{T1} AFZ
{eo1} ŝedjul**/i *a
{de1} terminieren *c
{en1} schedule *tr* *b
{fr1}
{nl1} scheduleren *ĉ

Prepari ~on aŭ enmeti ion en ~on, tempo-plani. ~o 1. Nombro da taskoj aŭ okazontaĵoj kutime laŭtempe listigitaj kaj kun la daŭro atribuita al ĉiu. 2. Farindaĵoj dum tempo-periodo. *a laŭ *b. ~apo ~-programo (A: \scheduler\i; G: \Zeituordnungsprogramm\i); ~apo por dungitoj (89/141); ~ita bontenado Bontenado de maŝinoj aŭ aparatoj laŭ ~o. (A: \scheduled maintenance\i) *a
Fon: *a ej; *b Rand; *c Wah; *ĉ es laŭ InfWoord [ej];

89/125

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.71 (+)
{T1} KEG
{eo1} impost-deklar/ap**/ar/o *a
{de1} Steuererklärungssoftware *f**a
{en1} income tax return preparation software *b

{fr1}
{nl1} aangifte programma *c
Softvo (85/399) por faciligi impost-deklarojn.

La programaro \ITax Shop\i sur-ekranigas tekstojn, kiuj similas al la veraj impost-formularioj (87/126), kaj post enmeto de la dataoj, ĝi kalkulas la pagendan imposton. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p84; *c esCIB91/3,p17[ej];

89/126

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} integr/it/a kont/ad/ap**/ar/o *a
{de1} integriertes Abrechnungssystem *n* *c
{en1} integrated accounting system *b
{fr1}
{nl1} geïntegreerd accountantsprogrammatuur *ĉ
Softvo (85/399), en kiu estas integritaj diversaj kontadapoj. En \MBedford's integrated accounting system\i ekz-e troviĝas jenaj kontadapoj: ĉeflibrapo (89/017), salajro-pagapo (89/159), kontadapo por pagontaj klientoj (89/138), kontadapo por pagotaj fakturoj (89/138), stok-kontadapo (89/162), laborkost-kontadapo (89/181). *a laŭ *b.
Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p243; *c cE@; *ĉ es laŭ InfWoord [ej];

89/127

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.68 (+)
{T1} KEG
{eo1} inter'skrib/ap**/a dosier-
konvert/ap**/ar/o *a
{de1} Umsetzprogramm *n* *c
{en1} conversion program *c
{fr1}
{nl1} conversieprogramma *ĉ

Programoj por konverti dosierojn al la formatoj de diversaj skribapoj (85/442) aŭ tekstoprilaboraj programoj. La softvo (85/399) \MWord For Word\i povas konverti 25 paĝojn da registraĵoj dum unu minuto al iu alia formato de 12 teksto-prilaborapoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,p124; *c CE; *ĉ esInfWoord [ej];

89/128

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
{U2} 681.3.065.70 (+)
{T1} KEG
{eo1} invest-konsil/ap**/o *a
{de1}
{en1} personal investment system
{en2} portfolio manager
{fr1}
{nl1} investeringsprogramma *c

Fon: *a ei; *b ?; *c es[ei];

89/129

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} kalkul/ap**/o *a
{de1} Rechnerprogramm *n* *ĉ
{en1} calculator *b*c
{nl1} rekenprogramma *d

Kalkul-programo por ĝeneralaj aŭ specialaj celoj. ~o por financaj komputadoj, ~o por \----- programistoj, ~o por sciencaj komputadoj, \----- ~o por statistikaj komputadoj, ~o por \----- unito-konvertado. *a laŭ *b kaj *c.

Fon: *a ei; *b PC Tools; *c PeCo89/3; *ĉ CE; *d es[ei];

89/130

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.52 (+)
{T1} KEG
{eo1} kalori-kalkul/ap**/o *a
{de1} program for weight control *b
{fr1}

Programo por konsili sanigan dieton. La programo \DietHelper\i kalkulas manĝitajn kaloriojn kaj registras la konsumon de kuir-salo, kolesterolo, fibroj kaj de 20 aliaj nutraĵ-elementoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,62;

89/131

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.21 (+)
{T1} KEG
{eo1} katalog/ad/ap**/o *a
{de1} Katalogprogramm *n* *c
{en1} cataloging program *b
{fr1}
{nl1} catalogusprogramma *ĉ

Databazapo (89/100) por prepari katalogojn pri libroj, diskoj, kasedoj ktp. La programo \SuperCat\i povas katalogi laŭ temoj, aŭtoroj, artistoj, komponistoj, titoloj ktp. *a

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,62; *c CE=Katalog; *ĉ es laŭ InfWoord [ei];

89/132

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
{T1} KDA
{eo1} komputor"-help/at/a dezajn"
-sistem/o *a
{eo2} kohed**/o *a
{de1} rechnerunterstützter Entwurf *m* *c
{de2} CAD *c
{en1} computer assisted design *b
{en2} CAD *b

{en3} computer-aided design *c

{fr1}

{nl1} automatisch ontwerpsysteem *ĉ

Kohedo-sistemo konsistas el alt-kapablaj personaj komputoroj, kiuj utiligas por dezajnado (85/411) kohedo-softvon (89/136) kaj enigatorojn (85/404) kiel diĝitigan tabuleton (89/191) kaj skenatorojn (87/327). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ esInfWoord [ei];

89/133

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
{T1} KEG
{eo1} kivivi-e-kiviros**,-ebl/ig/ap**/o *a
{eo2} real-vid/ig/ap**/o *d
{eo3} pridprek**/ap**/o *e
{de1} Wyisiwyg *c
{de2} Programm *n* für druckidentische
Bildschirmdarstellung *e
{de3} WYSIWYG-Programm *n*" *e
{en1} preview utility *b
{en2} WYSIWYG (pron.:wiziwig) preview utility
*b*ĉ

{fr1}

Programo por surekranigi printotan tekston, kiu aspektu precize tiel, kiel ĝi poste printiĝos. En la Angla oni nomas tiun econ sloganece \WYSIWYG - What You See Is What You Get\i, kiun ni povus traduki Esperanten per "kivivi-e-kiviros" (kion vi vidas estas kion vi ricevos). Tiu ĉi programo ekzistas kiel subprogramo en teksto-prilaborapoj (85/442) kaj ankaŭ kiel memstara programo en \PrintVision\i. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo??; *c CE; *ĉ BYTE89/12,p372; *d es[ei]; *e pb;

89/134 =ApE89 #268

Rim: pb (91-04-13): 1 Mi proponas deiri ne de traduko de la Angla WYSIWYG, oportune nur en tiu lingvo, ĉar ĉiu vorto konsistas el nur unu silabo, sed de - eble akronime mallongigita - priskriba termino, kiel 1.1 ekran-bildo egala al printaĵo, 1.2 ekran-prezento identa al printota teksto, 1.3 print-identata sur-ekrana tekst-prezento, 1.4 print-identata prezento sur la ekrano; do: pridprek**/o. Malpli longe, pli bone prononcebla k eble pli facile memorebla ol la tre Volapukeca {eo1}.

2 Laŭ mi {de1} estas malĝusta, ĉar ĝi celas nur la tekst-prezenton sur la ekrano, k ne la programon, kiu ebligas tion. Do devus esti "WYSIWYG-Programm *n*".

ei (91-09-10): Certe ankoraŭ multaj aliaj traduk-proponoj eblas, kaj eble ni trovos iun, kiu klare estos preferata. Bv, voĉdoni kaj fari proponojn. «93-12-07»

{U1} 681.3.065.54 (+)
{T1} KEG
{eo1} klav-instru/ap**/o *a
{de1}

{en1} typing program *b
{en2} typing instructor *c
{fr1}
{nl1} typeprogramma *ĉ

Programo, kiu instruas rapidan kaj akuratan tuŝ-tajpadon aŭ tuŝ-klavadon. La programo \Mavis Beacon Teaches Typing\i enhavas horloĝon kaj metronomon, ĉar ritma tajpado helpas al nov-tajpantoj rapidigi kaj akuratigi la tajpadon. La programo \TYPING INSTRUCTOR Encore\i vidigas la klavaron sur la ekrano, kaj diagnozas rapidon kaj akuraton de ĉiu fingro kaj klavo. *a laŭ *b*c.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p118; *c PeCo89/1,p75; *ĉ es laŭ VDwoord[ei];

89/135

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
{T1} KEG
{eo1} kohed**/o-softv**/o *a
{de1} CAD Software *c
{en1} CAD software *b
{fr1}
{nl1} CAD-programmatuur *ĉ

Softvo (85/399) por kohedo (89/133). Ĝin oni preparis por ĝenerala aŭ specialigita uzado, ekz-e por arkitekturo, aŭ dezajnado (85/411) de elektraĵ aŭ mekanaj aparatoj. Ĝi estas ankaŭ utiligata por produkti presitajn konduktilarojn (89/193) kaj icojn (85/410). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE=CAD; *ĉ es[ei];

89/136

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.65 (+)
{T1} KEG
{eo1} klip-memor/ap**/o *a
{de1}
{en1} clipboard application program *b
{fr1}
{nl1} prikbord-utiliteit *c

Programo, kiu ebligas la konservadon kaj retrovon de notoj, kiujn oni povas per tiu ĉi programo kopii inter diversaj aplikoj (85/401). Temas do pri elektronika versio de klip-tabuleto.

Fon: *a ei; *b PCTools,p407; *c es[ei];

89/137

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} kont/ad/ap**/o *a
{de1} Abrechnungsprogramm n *ĉ
{de2} Buchhaltungsprogramm n *ĉ
{en1} accounting program *b
{en2} money management program *b
{fr1}
{nl1} boekhoudprogramma *d
Programo por faciligi kontadon. Ekzistas

multaj diversaj ~oj por specialaj celoj: persona ~o (89/146); ~o por salajroj (89/159); ~o por deprezeblaj (.../...) posedaĵoj \fixed assets program\i; ~o por labor-kostoj \job costing program\i; ~o por pagotaj fakturoj \accounts payable program\i; ~o por pagontaj klientoj \accounts receivable program\i; laborkost-~o (89/181). *a laŭ *b+c.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p37; *c PeCo89/3,p154; *ĉ CE; *d es laŭ VDwoord[ei];

89/138

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
{T1} KEG
{eo1} kre/ap**/ar/o por ekspansi/ig/it/a memor/o *a
{de1}
{en1} expanded memory simulator *b
{en2} expanded memory builder *c
{en3} expanded memory software *c
{fr1}
{nl1} geheugenuitbreidingsprogramma *ĉ

Softvo (85/399), kiu ebligas utiligon de etendita memoro (89/288) por → ekspansiigita memor-specifo (89/180), kaj kiu utiligas spacon sur dur-disko por imiti ekspansiigitan memoron. Tiuspecaj programoj estas: \AboveDISC\i kaj \ITC! POWER\i.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p112; *c TC!Power; *ĉ es laŭ InfWoord;

89/139

Rim: =89/172 «93-12-07»

{U1} 681.3.065.68 (+)
{T1} KEG
{eo1} kre/ap**/ar/o por jur/aj dokument/oj *a
{de1}
{en1} program to prepare legal documents
{fr1}
{nl1} wetboekprogramma *c

Softvo (85/399) por krei jurajn dokumentojn por kutimaj situacioj. Utiligante demando- kaj respondo-metodon specialaj programoj intervjuas la komputoranton ĝis ĉiuj bezonataj dataoj (85/476) estas donitaj, post tio ĝi povas surekranigi kaj printi la pretajn dokumentojn. \Personal Lawyer\i estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p123; *c es[ei];

89/140

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.69 (+)
{T1} KEG
{eo1} ŝedjul**/ap**/o por dung/it/oj *a
{de1} Zeitzuordnungsprogramm n für Angestellte *c
{en1} scheduling program for employees *b

{fr1} Programo por ŝedjuli (89/125) dungitojn. \Who Works When\ estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,223; *c CE=Zeitzuordnungsprogramm;

89/141

Rim: «93-12-07»

{U1} 336.717.16
{U2} 681.3.065.21 (+)
{T1} KBE
{eo1} data"_baz/o *a
{eo2} datum**_bank/o *g
{de1} Datenbank f *c
{de2} Datenbasis f *c
{en1} database *b*ĉ
{en2} data base *c*d
{en3} data bank *d
{fr1} base de données *ĉ
{nl1} database *e
{nl2} kaartenbak *f

Kolekto da logike interrilatantaj dareoj (85/445) aŭ dosieroj (85/434). En ~o kuniĝis multegaj dareoj antaŭe storitaj en apartaj dosieroj, tiel ke komuna arego da dareoj servas kiel sola centra dosiero por multaj aplikapoj (85/401). *a laŭ *d.

Fon: *a ei; *b PCTools,p280; *c iwt-Wö; *ĉ COMPUT; *d WebComp; *e esInfwoord[ei]; *f esInfWoord[ei]; *g IK85/1,18[ei];

89/142 =ApE89 #269

Rim: ei (92-05-16): "bazo (2)" laŭ mi trafas por tiu ĉi nocio pli ol iu el la signifoj de "banko". «93-12-07»

{U1} 681.3.065.53
{T1} KEG
{eo1} lud/ap**/o *a
{de1}
{en1} computer game *b
{fr1}
{nl1} computerspel *c

Komputora lud-programo. Ekzistas tre diversaj specoj. La ŝarvo (89/074) \Graphic-Less Games 1, \inter kies ludoj troviĝas ĝemelo (../...) de la Rusa \Tetris\, kaj al kiu Esperantaj klarigoj estas aldonitaj, estas havebla laŭ la kutimaj kondiĉoj de la Terminologia Centro. Ankaŭ la ŝarvo \ED's Chess\ estas havebla, sed sen Esperantaj klarigoj. Kiu ŝatus aldoni ilin? *a

Fon: *a ei; *b ReaSol; *c esCIB-pc busware[ei];

89/143

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.65 (+)
{T1} KEG
{eo1} mend/o-plen/um/ap**/ar/o *a
{de1}
{en1} order fulfillment software *b

{en2} order fulfillment system *c

{fr1}

{nl1} bestellingen-utiliteit *ĉ

Softvo (85/399) por faciligi plenumadon de mendoj. \Easy Order\ provizas i.a.: facile uzeblan mendo-registradon, rapidan databazan serĉadon, konfirmadon de kredit-kartoj, faktur-printadon, printadon de kredit-karta debetilo, printadon de eksped-etikedo, printadon de eksped-listo, remendo-opcion. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,68; *c Selective Software, Summer 1991,p22; *ĉ es[ei];

89/144

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.64 (+)
{T1} KEG
{eo1} menu/o-kre/ap**/o *a
{de1}
{en1} menu maker
{fr1}
{nl1} menu maker *c

Programo por krei menuojn (85/446), kiuj estas aldoneblaj al propraj programoj kaj al aĉetita softvo (85/399). \Flash-Up\ estas tiuspeca programo. Per la ŝarvo (89/074) \Automenu\ oni povas facile krei menuojn, kiuj faciligas la selektadon de programoj, per kiuj oni deziras ŝargi komputoron.

Fon: *a ei; *b PeCo89/3,p96; *c es[ei];

89/145

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.062 (+)
{T1} KEG
{eo1} toloro**/ap**/o *a
{eo2} ram-log\ant/a program/o *a
{de1}
{en1} TSR program *b
{en2} terminate and stay resident program *b
{fr1}

Programo ĉiam restanta en la ramo (85/397) de komputoro por ke ĝi estu aktivebla iam ajn. Skribtablaĵ ilapoj (89/060), Letrikso (89/078) kaj Termekso (89/067) estas tiuspecaj programoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo;

89/146

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} negoc-aŭgur/ap**/o *a
{de1}
{en1} program for business forecasts
{fr1}

Softvo (85/399), kiu helpas fari negocajn decidojn laŭ la dum la lastaj jaroj kreitaj dataoj: Kiom da varoj estos venditaj? Kiom da pecoj aŭ materialo oni aĉetu? Kiom altaj estos la elspezoj?

Kiom da kontanta mono estos bezonata? La softvo \TrendSetter Expert\i nur devas scii, kie la lastjaraj dataoj troviĝas, kiun tempo-periodon ĝi aŭguru, kaj kien ĝi metu la rezultojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p204;

89/147

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.64 (+)
{T1} KEG
{eo1} not-al'don/ap**/o *a
{de1}
{en1} help note annotator *b
{fr1}

Programo kiu aldonas al menuoj helpajn informojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/3,96;

89/148

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
{T1} KEG
{eo1} tosoroo**-mastr/um/ap**/o *a
{de1}
{en1} manager for RAM-resident programs *b
{fr1}

Programo por mastrumi ram-logantajn programojn (=85/397) aŭ tosorooojn (89/146 \ITSR = Terminate and Stay Resident\i). La programo \PopDrop\i ebligas forigi, anstataŭigi kaj eĉ malaktivigi tosorooojn sen restarto de la sistemo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,118;

89/149

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.069 (+)
{T1} KEG
{eo1} bateri/o-kontrol/ap**/o *a
{de1}
{en1} program for monitoring laptop batteries *b
{fr1}

Programo por montri kiom longe baterio en → surfemura komputoreto (89/151) povos ankoraŭ liveri sufiĉe da tensio. \IBattery Watch\i *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,110;

89/150

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3-182.4
{T1} KDB
{eo1} sur'femur/a komputor"/et/o *a
{eo2} laptop**/o *a
{eo3} not-libr/a komputor"/et/o *a
{eo4} man-plat/a komputor"/et/o *a
{de1} mobiler Mikrorechner *m* *ĉ
{en1} laptop computer *b
{en2} laptop *c
{en3} notebook computer *e
{en4} palmtop *f

{fr1}
{nl1} schootcomputer *d

Portebla komputoreto pezanta malpli ol 5 kilogramojn, kiu havas propran kurento-provizon. ~oj utiligas ordinarajn pilojojn aŭ reŝargeblajn bateriojn. Se ret-kurento estas havebla, transformilo por alterna kurento provizas la bezonatan rekt-kurentan tension. La vidigiloj de ~oj estas kutime likrivoj (85/460). Ĉar intertempe oni produktis ankoraŭ pli malpezajn komputoretojn, kiujn la fabrikoj baptis {en3} kaj {en4}, mi proponas por ili la terminojn {eo3} kaj {eo4}. {eo3} estas komputoreto, kiu pezas malpli ol 3,6 kg kaj kiu ne estas pli granda ol not-libro. {eo4} estas tiel malgranda, ke neniu suspektus, ke temas pri plenkapbla komputoro: Vi povus teni kaj funkciigi la aparaton sur via man-plato. La sternapo (85/440) Lotus 1-2-3 troviĝas en la aparateto sur rom-ĉipo (85/473). Malavantaĝo de tiel eta komputoreto kompreneble estas, ke ĝia klavaro estas tro malgranda por ebligi konvenan klavadon. *a laŭ *b *e *f

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c PeCo89/11; *ĉ CE; *d esInfWoord [ei]; *e BYTE91/2; *f BYTE91/5;

89/151

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.61 (+)
{T1} KEG
{eo1} print"/ator-mastr/um/ap**/o *a
{eo2} print"-spool**/ap**/o *a
{de1} Ausspulprogramm *n* für Drucker *c
{en1} printer management toolkit *b
{en2} print spooling utility *b
{fr1}
{nl1} print spooling utiliteit *d

Programo por pli efike utiligi printaron. La programo \PrintRite\i spoolas (89/154) print-taskojn al disko kaj kunpremas ilin tiel ebligante al aplikajoj (85/401) funkcii en normala rapido dum printado. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,119; *c CE=Ausspulen; *ĉ esInfWoord [ei];

89/152

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.60 (+)
{T1} KEG
{eo1} program-kre/ap**/o *a
{de1} Programmgenerator *m* *c
{en1} program generator *c
{fr1}
{nl1} programmagenerator *ĉ

Softvo (85/399) por ne-programisto por generi programojn. Kun la softvo \IClarion Personal Developer\i venas ok modelaj pretaj aplikajoj (85/401), kiujn oni povas ŝanĝi, kaj kiuj donas ideojn por evoluigi proprajn programojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,10; *c CE; *ĉ esInfWoord [ei];

89/153

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.22.22 (+)
{T1} KEE
{eo1} spool**/i *a
{de1} spulen *c
{de2} spoolen *c
{en1} spool ♦ to *b
{fr1}
{nl1} spoolen *c

Utiligi → neĉefan memoron (85/470) kiel bufron (85/453) por malgrandigi prokrastojn dum data-traktado, kiam dataoj estas transigataj inter periferiaj aparatoj kaj la procesoro(j) de komputoro.

Fon: *a ej; *b GES/NGI-12; *c iwt-Wö; *ĉ es laŭ InfWoord[ej];

89/154

Rim: ej: {en1} kaj {eo1} estas akronimoj (85/333) formitaj el \simultaneous peripheral operation on line (simultana periferia funkciado malaŭtonoma). Ŝajnas al mi preferinde krei distingon neologismon kaj ne uzi "spuli" aŭ "ŝpuli", por eviti la miskomprenon, ke temas pri nocio simila al "bobeni". «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} prunt-kalkul/ap**/ar/o *a
{de1}
{en1} program for loan calculations *b
{fr1}

Softvo (85/399) por kalkuli prunto-kostojn. Per \Amortizer Plus oni povas kalkuli la kostojn de pruntoj kun variaj interezoj, la bezonatajn pagojn je samaj pagoj, kaj fine oni povas printi profesiajn amortizo-tabelojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/11,p223;

89/155

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.069
{T1} KEG
{eo1} rapid/ig/ap**/o por data"-trans'ig/o *a
{de1}
{en1} disk performance utility *b
{en2} disk accelerator *c
{fr1}

Programo por plirapidigi legadon de dur- aŭ moldiskoj. Ĝi kreas kaŝ-bufreton (89/082) de elektebla granda, en kiu ĝi storas dataojn, por ke la centra procesoro povu pli rapide legi ripete bezonatajn dataojn, ol se ĝi devus legi ilin de disko. Do ne temas pli plirapidigo de la disko-drajvo, sed per truko por malpliofte bezoni ĝin. La programo similas al tiu de 89/108. *a laŭ *c

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,p121 FAST! *c Flash;

89/156

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.069
{T1} KEG
{eo1} raport/ap**/o *a
{de1}
{en1} report writing program *b
{fr1}

Subprogramo por kompili raporton pri okazintaj komput-procedoj. En la programaro \IPC Librarian oni ekz-e troviĝas ~o, kiu aŭtomate listigas ĉiujn periodojn dum kiuj dosieroj estis arkivitaj kaj kiuj dosieroj troviĝas sur ĉiu arkivo-disko. *a laŭ *b. Fon: *a ej; *b PC LIB;

89/157

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.69 (+)
{T1} KEG
{eo1} rendevu-ŝedjul**/ap**/o *a
{de1} Terminplanungsprogramm n *c
{en1} appointment scheduler *b
{fr1}
{nl1} afspraak utiliteit *c

Programo por ŝedjuli (89/125) rendevuojn. La ~o de \IPC Tools oni eĉ per alarm-signo atentigas pri okazonta rendevuo. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PCTools,p319; *c CE=Terminplanung; *ĉ es[ej];

89/158

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.327.12
{T1} KDE
{eo1} leg/ator/o *a
{de1} Lesegerät n *c
{en1} reader *b
{fr1}
{nl1} leeseenheid *c

Enigatorio (85/404) kiel trukarta ~o, magnet-karta ~o, opkarea ~o (89/250), stri-kodaĵo-~o (89/251). Mikrofilm-legilo (88/336) ne estas ~o, ĉar ĝi ne aŭtomate enigis tekston en iun komput-sistemon. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c CE; *ĉ esInfWoord[ej];

89/159

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.65 (+)
{T1} KEG
{eo1} kript/ig/ap**/o *a
{de1} Datenverschlüsselungsprogramm n *c
{en1} encryption system *b
{fr1}
{nl1} encryptieprogramma *c

Programo, kiu kriptigas registraĵojn, por ke nur personoj, kiuj scias iun pasvorton, povu legi kaj utiligi ilin. Al ĉiu ~o devas aparteni el~o, kiun tiuj personoj post registro de la pasporto devas apliki, antaŭ ol ili povas legi kaj utiligi la registraĵojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PCTools,p483; *c
CE=Verschlüsselung; *ĉ esInfWoord [ei];

89/160

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.3 (+)
{T1} KEG
{eo1} statistik/ap**/ar/o *a
{de1} Statistikprogrammpaket *n* *c
{en1} statistical analysis package *b
{fr1}
{nl1} statistisch analysesysteem *ĉ

Softvo (85/399) por statistike analizi dataojn kaj por trakti ilin per statistikaj procedoj. La ŝarvo (89/074) \Kwikstat\i (2 diskaj) sen Esperantaj klarigoj estas havebla de la Terminologia Centro. *a
Fon: *a ei; *b ??; *c CE=Statistikprogramm; *ĉ esInfWoord [ei];

89/161

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} inventari**/ap**/o *a
{de1} Inventurprogramm *n* *c
{en1} inventory program *b
{fr1}
{nl1} inventarisprogramma *ĉ

Programo por librotendi inventarion (89/198) de firmao.
Fon: *a ei; *b PeCo89/12,p193; *c CE=Inventur; *ĉ es [ei];

89/162

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.9 (+)
{T1} KEE
{eo1} tekst/o-dare**/a dosier/o *a
{de1} Textdatei *f* *c
{en1} text data file *b
{en2} text file *ĉ
{fr1}
{nl1} tekstbestand *ĉ

Dosiero (85/434) konsistanta el tekstodareoj (85/445), el kiuj ĉiu povas havi sian propran kamp-aranĝon. Tio distingas ilin de data-dareoj, kiuj ĉiuj havas la saman strukturon. *a laŭ *b.
Fon: *a ei; *b TERMEX; *c CE; *ĉ esInfWoord [ei];

89/163

Rim: =89/067 «93-12-07»

{U1} 681.327.68
{T1} KDE
{eo1} codorom**/o *a*ĉ
{de1} CD-ROM *c
{de2} Bildplatte *f* *c
{en1} CD-ROM *b
{en2} Compact Disk - Read Only Memory *b
{fr1}
{nl1} CD-ROM *d

Komputora stor(85/471)-disko en la sama grando kiel kompakta muzika disko. Komputoranto povas ĝin legi sed nenion sur ĝi registri. Sur ~o povas troviĝi ĉirkaŭ 550 megabajtoj (89/185) da diĝitaj dataoj. ~oj estas utiligataj por ampleksaj enciklopedioj, vortaroj ktp. =codoi-formato (89/169). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ BibTer; *d es InfWoord [ei];

89/164

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
{T1} KEG
{eo1} tele'komputor"/ap**/ar/o *a
{eo2} komv**/o *a
{de1} Datenfernverarbeitungssoftware *f* *c
{de2} Comware *f* *c
{en1} remote computing software *b
{en2} comware *c
{fr1}

Softvo (85/399) por telekomputorado. La programaro \ICO/SESSION 4.0\i permesus en hotelĉambro funkciigi per laptopo (89/151) la komputoron en la oficejo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/12,p136; *c CE;

89/165

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
{T1} KEG
{eo1} tele'komunik/ap**/ar/o *a
{de1} Telekommunikationssoftware *f* *c
{en1} telecommunications software *b
{fr1}
{nl1} telecommunicatie programmatuur *ĉ

Softvo (85/399) por perkomputora telekomunikado, se modemo (85/390) estas konektita al la komputoro. *a

Fon: *a ei; *b PCTools,p347; *c CE; *ĉ es [ei];

89/166

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
{T1} KEG
{eo1} tele'pag/ap**/o *a
{de1}
{en1} program for paying bills electronically *b
{fr1}
{nl1} elektronisch betaalsysteem *c

Programo por pagi faktureojn elektronike. \CheckFree\i estas nomo de tiuspeca programo. *a

Fon: *a ei; *b ??; *c esInfWoord [ei];

89/167

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.011 (+)
{T1} KDA
{eo1} medi/o <3> *a
{de1} Betriebsgegebenheiten *f, pl* *b

{de2} Betriebsumgebung *f* *b
 {de3} Umgebung *f* *b *ĉ
 {en1} environment *c *ĉ
 {fr1}
 {nl1} omgeving *d

La komputora sistemo en kiu aplikapoj (85/401) estas funkciaj. Al ĝi apartenas la hardvo (85/398) kaj softvo (85/399) [mastrumaparo (85/402), data-komunikapoj (89/169) kaj data-bazapoj (89/100)]. *a laŭ *c.

=softva inĝerik-medio (89/042) *a

Fon: *a ei; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ CE; *d esInfWoord[ei];

89/168

Rim: ei: {en1} estas ofte uzata sinonime kun nur mastrumaparo, kion ni evitu en Esperanto. Tial ne: \Tiu ĉi programo funkcias en UNIX-medio\i. Sed: \Tiu ĉi programo funkcias en UNIX-mastrumaparo\i. «93-12-07»

{U1} 681.3.022
 {T1} KDG
 {eo1} codoi**format/o *a
 {de1}
 {en1} CD-I *b
 {en2} Compact Disc-Interactive *b
 {fr1}
 {nl1} CD-I *c

Norm-formato (86/190) por kompaktaĵaj diskoj, kiu enhavas normojn por muzikaj diskoj, codoromaj (89/164) diskoj, video(87/424)-bildoj kaj vivigitaj grafikajoj. La ~o zorgas pri 552 megabajtoj (89/185) da dataoj kaj provizas multoblajn nivelojn de aŭdio- (87/030) kaj video-formatoj. 72 minutoj da altfidela stereo-aŭdio povas esti registritaj kiel sur kompakta aŭdio-disko, sed ĝis 19 horoj da aŭdio povas esti registritaj je pli malalta fideleco, kiu similas al tiu de ordinara radio-elsendo. Oni planas utiligi la ~on por du-direktaj edukado kaj ludoj, kaj por larĝaj data-bazoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c esCIB91/2,p16[ei];

89/169

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.022 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} temp/um/ap**/o kaj faktur/ap**/o *a
 {de1} Programm *n* für Arbeitszeitkontrolle *f* *c
 {en1} time & billing system *b
 {fr1}

Softvo (89/399) por tempumi (87/655) labor-periodojn kaj por produkti laŭ la uzita tempo fakturojn kaj raportojn. \TimeSlip III\i *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p245; *c CE=Arbeitszeitkontrolle;

89/170

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.327.2

{T1} KBB
 {eo1} domoa**/o *a
 {de1} direkter Speicherzugriff *m* *b
 {en1} direct memory access *b*c*ĉ
 {en2} DMA *c
 {en3} dma *ĉ
 {fr1}
 {nl1} directe geheugeninvoer *d

La utiligo de speciala hardvo (85/398) por rekta transigo de dataoj al kaj de memoroj por minimumigi la tempoperdon, kiun kaŭzus program-regataj data-transigoj. *a laŭ *ĉ.

Fon: *a ei; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ McGraw; *d esInfWoord[ei];

89/171

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.049.75
 {T1} KDG
 {eo1} -ak**/o *a
 {eo2} kart/o <7> *a
 {eo3} pres/it/a kondukt/il/aro kun ĉip/oj por ... *a
 {eo4} kart/o kun pres/it/a kondukt/il/ar/o *a
 {eo5} adapt/il/o *j EVIT *a
 {de1} Einsteckkarte *f* *ĉ
 {de2} Einsteckplatine *f* *ĉ
 {de3} Erweiterungsplatine *f* *ĝ
 {de4} Platine *f* *ĝ
 {en1} plug-in board *b
 {en2} slot-board *c
 {en3} circuit card *ĝ
 {en4} plugin card *ĝ
 {en5} printed circuit board *i
 {fr1} carte *f* *h
 {nl1} kaart *h

Teknika sufikso por indiki komputoran karton (=89/193), hardvon (85/398) por plenumi diversajn taskojn. durdisk~o = surkarta durdiska (85/393) draĵvo (85/395); modem~o = surkarta modemo (85/390); memor-ekspansiig~o, rampliig~o karto por ekspansiigi la memoron (=89/139); erar-serĉ~o por PS/2 (karto por stori erar-serĉan softvon sur skrib-protektita ramo *g); ~o-286 (karto por aldoni 286-sistemon al IBoMo-kongrua komputoro); disko-duoblig~o (karto por duobligi la storivon de dur- kaj moldiskoj); akci-konsult~apo 89/068; sistemig~o (\ISlot Card Systemizer\i *d; karto ebliganta konektivon de komputora reto al periferiaj aparatoj kaj komputoregoj); fram-kapt~o (\iframe grabber board\i *e \video frame grabber\i *f - karto por diĝita bild-traktado); transputor~o (karto por ebligi paralelan data-traktadon en persona komputoro *f). video~o 89/173. *a

Fon: *a ei; *b BYTE 90/1,421; *c BYTE 90/1,100; *ĉ iwt-Wö; *d BYTE 89/12,69; *e BYTE 89/12,79; *f BYTE 89/12,288; *g BYTE 89/12,317; *ĝ CE; *h esMIDI-Lex-Fr[ei]; *h esInfWoord[ei]; *i ComGlo; *j MON94/2,p12;

89/172 =ApE89 #270

Rim: ei (94-03-03): {eo5} estas evitinda, ĉar multe

tro ĝenerala termino. «94-03-03»

{U1} 621.382.5 (+)
{T1} KDC
{eo1} video"ak"/o *a
{de1} Videoplatine *f**c
{en1} video card *b
{fr1}
{nl1} video-kaart *ĉ

Komputora karto por ebligi diĝitan
traktadon de video-bildoj. *a

Fon: *a ei; *b VGAWONDER; *c CE=Platine; *ĉ
es[ei];

89/173

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.053
{U2} 681.3.056
{T1} KBB
{eo1} logik/a ŝov/o *e
{de1} logisches Schieben *n* *ĉ
{en1} logic shift *b
{en2} logical shift *b
{fr1} décalage logique *b
{nl1} logische schuifbewerking *d
{nl2} schuifbewerkingsoverdracht *d

Ŝovo <3> (86/197), kiu egale efikas sur ĉiuj
karakteroj en komput-vorto (86/167). Ĉiuj
enkondukitaj bitoj estas nulaj. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b COMPUT; *c GES/NGI-12; *ĉ CE;
*d es InfWoord[ei]; *e Comput;

89/174

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.053
{T1} KBB
{eo1} cikl/a ŝov/o *d*e
{eo3} ring/ec/a ŝov/o *d
{de1} Ringschieben *n* *c
{en1} circular shift *b*c
{en2} cyclic shift *c
{fr1}
{nl1} cirkelverschuiving *ĉ

Ŝovo <3> (86/197), en kiu la bitoj
forŝovitaj je unu flanko de komput-vorto (86/167)
estas enkondukitaj je la alia flanko. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b COMPUT; *c McGraw; *ĉ es[ei]; *d
Comp; *e MMES[pok];

89/175

Rim: «93-12-07»

{U1} 537.311
{U2} 541.28
{U3} 543.2
{T1} KGF
{eo1} port/ant/o <2> *a*b
{eo2} ŝarg/it/a partikl/o *b
{de1} Ladungsträger *m* *a
{de2} geladenes Teilchen *n* *b
{en1} carrier *a

{en2} charged particle *b
{fr1} porteur *m* électrisé *b
{nl1} gegevensdrager *ĉ
{nl2} geheugenmedium *ĉ

Ĝenerala nomo donita al elektre ŝargitaj
partikloj kiel elektronoj, pozitonoj, iono, mezoj.
Etendit-signife la termino estas ankaŭ uzita por la
"truo" en duon-konduktantoj. *c laŭ *b

Fon: *a SV72/12b; *b TC77/1; *c ei; *ĉ esInfWoord
[ei];

89/176

Rim: «93-12-07»

{U1} 538.567
{U2} 621.376
{T1} UCZ
{eo1} port/ant/o <3> *a
{de1} Träger *m* *a
{en1} carrier *a
{fr1} onde porteuse *b
{fr2} fréquence porteuse *b

Modulebla rekta kurento aŭ alterna fizika
grando (ekz-e portanta tensio, frekvenco, ondo,
kurento) utiligata por transsendi signalojn <4>
(87/624) per modulado de la ~o. *a

Fon: *a SV 72/12c *b br;

89/177

Rim: «93-12-07»

{U1} 543.52
{U2} 621.039
{T1} SCG
{eo1} port/ant/o <4,5> *a
{de1} Träger *m* *a
{en1} carrier *a
{fr1} entraĜneur *m* *a
{fr2} porteur *m* *a
{nl1} drager *b

4 Kemia elemento, tre etkvanta, kiun oni
kun radioaktivaj izotopoj de la sama elemento
miksas, por ricevi peseblajn kvantojn por kemiaj
procedoj. 5 Substanco en pesebla kvanto, kiu post
kuniĝo kun nepesebla kvanto de alia substanco
kunprenas tiun alian substancon tra kemi-fizika
procedo, precipe tra precipitiĝo. *a

Fon: *a br; *b esVDwoord[ei];

89/178

Rim: «93-12-07»

{U1} 796.57.063
{T1} LFF
{eo1} strajk**-zon/o *a
{de1} Fehlschlagzone *f* <*ĉ>
{en1} strike zone *b
{fr1}

En basbalo (87/039) la rektangula areo
super la hejm-slabo (EB275/40) de la genuoj ĝis la
ŝultroj de la batanto (EB275/46). =strajko (89/041,
87/264) *a laŭ *c

Fon: *a ei; *b EncyBrit2,p740; *c Rand; *ĉ MuSa;

89/179

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.327.28
 {T1} KDD
 {eo1} ekspansi/ig/it/a memor-specif/o *a
 {eo2} emoso**/o *a
 {de1}
 {en1} expanded memory *b*c
 {en2} Expanded Memory Specification *b
 {en3} EMS *b
 {fr1} extension mémoire *ĉ

Teknika artifiko por venki la memor-limojn de IBoMo-kongruaj personaj komputoroj je uzo de la maprodo (85/403) DOS. ~o povas pligrandigi la memoron, en kiu DOS-aj aplikoj (85/401) kapablas funkcii de 1 al 32 megabajtoj. En 8086-kaj 80286-komputoroj oni akiras ~on per enmeto de emosoako (89/172). Por ke programo povu utiligi ~on ĝi devas esti verkita laŭ ~o-normo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c WP5.1.p544; *ĉ WP5.1Fr, p475;

89/180

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4
 {T1} KEG
 {eo1} grupv**/o *a
 {de1}
 {en1} groupware *b
 {fr1}

Softvo ebliganta komunan utiligon de hardvo kaj interŝanĝon de dataoj inter grupo da komputoristoj.

Fon: *a ei; *b Computer Chronicle, 1990-01-21

89/181

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.397.12
 {T1} UDJ
 {eo1} tele'kopi-sistem/o *a
 {de1} Faksimile *c
 {de2} Bildtelegraphie *f* *c
 {en1} facsimile *b
 {en2} fax *b
 {en3} phototelegraphy *b
 {en4} telephotography *b
 {fr1}
 {nl1} fax *ĉ

Interkomunika sistemo en kiu telekopi-sendatoro (Ifacsimile transmitter*vi* *b) skenas (87/326) foton, mapon aŭ alian grafikajon, kiun ĝi konvertas al telekopi-signaloj (Ifacsimile signal*vi* *b) kaj je taŭga tempo sendas al aliloka(j) telekopi-ricivatoro(j) (Ifacsimile receiver*vi* *b), kiu(j) produktas telekopio(j)n (89/189). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b McGraw; *c CE; *ĉ esInfWoord[ei];

89/182

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.394.625
 {T1} UDI
 {eo1} teleks"/o *a
 {de1} Fernschreiben *n* *c
 {en1} telegraph exchange *c
 {en2} telex *b
 {en2} TEX *b
 {fr1} Téléx *e
 {nl1} telex *d

Tutmonda interkomunika sistemo, kiu provizas rektajn interkonektojn inter teletajpatoroj por sendi kaj ricevi informojn. *a laŭ *b.

~i utiligi ~on. *ĉ

Fon: *a ei; *b McGraw; *c CE; *ĉ PIVS; *d es InfWoord[ei]; *e esPetLar[ei];

89/183

Rim: «91-07-29»

{U1} 513
 {T1} SAZ
 {eo1} fraktal**/o *a*c
 {de1}
 {en1} fractal *b
 {fr1}
 {nl1} fractal *ĉ

Geometria figuro kun tiuspeca strukturo, ke pligrandigo per donita faktoro reproduktas la originalan figuron. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b McGraw; *c Fok88/2; *ĉ esInfWoord[ei];

89/184

Rim: Bonega artikolo pri ~oj troviĝas en Fokuso 88/2. «91-07-29»

{U1} 681.3.042
 {T1} KEE
 {eo1} mega'bajt"/o *a
 {eo2} mb *a
 {de1} Megabyte *c
 {de2} MByte *c
 {en1} megabyte *b
 {en2} MB *b
 {en3} Mb *b
 {en4} Mbyte *b
 {en5} M-byte *b
 {fr1} Mégaoctet *ĉ
 {nl1} Megabyte *d

Stor-unito por proksimume unu miliono da bajtoj (86/166), sed precize por 1048 576 bajtoj. gigabajto egalas al mil ~oj, terabajto egalas al miliono da ~oj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ esMIDI-Lex-Fr[ei]; *d esInfWoord[ei];

89/185

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.323
 {T1} KGE
 {eo1} kamp-efik/a transistor/o #215 *a
 {eo2} ket**/o *a

{de1} Feldeffekttransistor *m* *b
 {en1} field-effect transistor *c
 {en2} fet *c
 {en3} FET *ĉ
 {en4} metal-oxide semiconductor field-effect transistor *c
 {en5} mos fet *c
 {fr1} transistor à effet de champ
 {nl1} veldeffect-transistor *d

Transistoro (89/196) en kiu la rezistanco de kurento en duonkonduktanto, al kiu estas konektitaj du elektrodoj <2> - =fonto kaj =drenilo, kiuj respondas al katodo kaj anodo en tubo (4) - estas regataj per tensio aplikata al izolite de la duonkonduktanto muntitaj reg-elektrodoj (=pordo). La "mankregiono", la regiono de la mankantaj ŝarg-portantoj, estas ŝanĝita per la ŝanĝiĝanta elektra kampo. Se tiu regiono pligrandiĝas, malpliĝas la konduktanta sekco-areo kaj pro tio la konduktanco de la =kanalo <8>. Laŭ la speco de la izolado inter reg-elektrodo kaj duonkonduktanto oni distingas inter ordinara ~o (izolado: NP-transiro) kaj mosket**/o (izolado: metaloksido A: mosfet)

Fon: *a ei; *b UDK 1974; *c Markus; *ĉ McGraw; *d esInfWoord[ei];

89/186

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.3.032
 {T1} KGF
 {eo1} emitor"/o #214 *a*b
 {de1} Emitter *m* *a
 {en1} emitter *a
 {fr1} émetteur *m* *a
 {nl1} emitter *c

1 Regiono sur transistoro (89/196) el kiu ŝargportantoj <2>, kiuj maloftas en la bazo <13> (89/192) estas emisiitaj en la bazon. La ~o respondas krude al la katodo en elektronika tubo. 2 La elektrodo konektita al ĉi tiu regiono.

Fon: *a SV76/5a; *b PIVS; *c esInfWoord[ei];

89/187

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.382.3.032
 {T1} KGF
 {eo1} kolektor"/o #214 *a*b
 {de1} Kollektor *m* *a
 {en1} collector *a
 {fr1} collecteur *m* *a
 {nl1} collector *c

1 Duonkonduktanta regiono sur transistoro (89/196) tra kiu primara fluo de ŝarg-portantoj (89/176) forfluas de la bazo (89/192). La ~o respondas krude al anodo en elektronika tubo. 2 La borno (89/199) konektita al ĉi tiu regiono.

Fon: *a SV76/5c; *b PIVS; *c esInfWoord[ei];

89/188

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.397.12
 {T1} UDE
 {eo1} tele'kopi/o *a
 {de1} Fernkopie *f* *c
 {de2} Fax *c
 {en1} facsimile *b
 {en2} fax *b
 {en3} telephoto *b
 {en4} wirephoto *b
 {en5} radiophoto *b
 {fr1} téléphoto *ĉ
 {nl1} telefoto *d
 {nl2} facsimile *d

Foto aŭ kopio de dokumento sendita pere de telekopia sistemo (89/182). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b MacGraw; *c CE; *ĉ es laŭ PetLar[ei] *d esInfWoord[ei];

89/189

Rim: ei (91-07-29): "faksimilo" en Eo ne estas sendita per telekopia sistemo. «93-12-07»

{U1} 681.327.11
 {T1} KDE
 {eo1} mus/o <2> *a
 {de1} Maus *f* *c
 {de2} Abrollgerät *n* *c
 {en1} mouse *b
 {fr1} souris *f* *ĉ
 {nl1} muis *b*ĉ

Grafika enigatoro (85/404) en kiu troviĝas regiloj por movi la kursoron (85/435) sur komputora ekrano. La ~o iam havis formon de muso (1) kaj la kablo, kiu konektas ĝin al la komputoro, formis la musan voston. Se oni movas la muson sur tablosupro, la kursoro moviĝas konforme sur la ekrano; seria ~o estas konektita al la norma seria konektingo (Istandard serial port*i*); busa ~o estas konektita al karto (89/172) metita en unu el la komputor-kartaj kontaktingoj. Ĉiuj musoj havas minimume unu butonon, la plej multaj havas du, kaj kelkaj havas tri butonojn; mekana ~o havas sube pilkon, kiun oni rulas sur tablosupro; optika ~o uzas optikan sensoron (89/195) anstataŭ rulantan pilkon. Ĝin oni rulas sur speciala tabulo, kiu enhavas reton por ke oni povu kalibri la sensorojn al mus-movetoj. =89/191. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ esInfWoord[ei];

89/190

Rim: «91-07-29»

{U1} 681.327.11
 {T1} KDE
 {eo1} diĝit"/ig/a tabul/et/o *a
 {de1}
 {en1} digitizer tablet *b
 {en2} graphics tablet *b
 {fr1}
 {nl1} digitaliseertableau *c

Grafika enigatoro (85/404), kiu funkcias kiel desegno-tabuleto. Ĝi estas uzebla por desegni

novajn bildojn aŭ por paŭsi jam ekzistantajn, kiujn la tabuleto diĝitigas (85/382), por ke la bildoj fariĝu pritakteleblaj per komputoro. Se uzanto desegnas bildon kontaktante la tabuleton per skribil-simila instrumento, nomata kursoro <2> (90/394), kiu estas ligita al la ~o per drato, tiam kursoro sur la ekrano desegnas la samajn strekojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c esInfWoord[ei];

89/191

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.3.032
 {T1} KGF
 {eo1} baz/o <13> #214 *a
 {de1}
 {en1} base *b
 {fr1}
 {nl1} basis *c

Tiu regiono, kiu situas inter emitoro (89/187) kaj kolektoro (89/188) de transistoro, kaj sur kiun la emitoro emisias ŝarg-portantojn (89/176), kiuj maloftas en la ~o. *a

Fon: *a PIVS; *b McGraw; *c esInfWoord[ei];

89/192

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.049.75
 {U2} 681.3.010.2
 {T1} KGE
 {eo1} pres/it/a kondukt/il/ar/o *a
 {de1} gedruckte Schaltung *f* *a
 {en1} printed circuit *a
 {fr1} circuit *m* imprimé *a
 {nl1} gedrukte schakeling *c

Unajo (89/044) en elektronika aparato, en kiu konduktiloj kaj kelkaj cirkvitaj elementoj kiel fiks-valoraj kondensiloj kaj induktiloj estas produktitaj el kondukta materialo, kiu per presad-simila procedo estas demetita sur izolantan bazon. Al □o estas facile aldoneblaj elektraj kaj elektronikaj komponantoj (89/194). En komputoro □o posedas kontakto-striojn, kaj estas nomata simple "karto" (89/172). *b

Fon: *a SV75/48b; *b ei; *c esInfWoord[ei];

89/193

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.01
 {T1} KGC
 {eo1} kompon/ant/o <3> *a
 {de1} Bauelement *n* *a
 {de2} Baustein *m* *a
 {de3} Bauteil *m* *a
 {en1} component *a
 {en2} element *a
 {en3} device *a
 {fr1} élément *m* *a
 {fr2} composant *m* *a
 {nl1} component *b

Iu ajn elemento de elektra aŭ elektronika

cirkvito, havanta distingeblaj elektrajn karakterizaĵojn kaj bornojn (89/199) al kiuj oni povas konekti aŭ luti aliajn ~ojn.

aktiva ~o: ~o, kiu kapablas regi tensiojn aŭ kurentojn por kaŭzi amplifadon aŭ komutadon, ekz-e diodo, feromagnetna kerno en induktilo, transduktoro (89/197), elektrona tubo, transistoro (89/196).

pasiva ~o: ~o, kiu ne kaŭzas amplifadon aŭ komutadon, ekz-e rezistilo, kondensilo, konduktilo.

elektronika ~o (89/200) *a.

Fon: *a SV76/7c; *b esInfWoord[ei];

89/194

Rim: «93-12-07»

{U1} 53.082
 {T1} SCA
 {eo1} sensor/o <1> *a
 {eo2} leg/il/o <1> *d
 {eo3} akir/il/o <1> *d
 {eo4} kapt/il/o <3> *d
 {de1} Meßfühler *m* *c
 {de2} Fühler *m* *c
 {de3} Sensor *m* *c
 {en1} sensor *b
 {en2} sensing element *b
 {en3} primary detector *b
 {fr1}

Ĝenerala nomo por unajo (89/044), kiu sensas aŭ absolutajn valorojn de fizika grando (89/210) kiel temperaturo, aerpremo, lum- aŭ son-intenso, aŭ ŝanĝojn de tiuj grandoj, kaj kiu konvertas la ŝanĝojn al utiligebla enmet-signaloj por inform-kolektanta sistemo. Televida kamerao estas tial ~o kaj transduktoro speciala tipo de ~o. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b McGraw; *c Poly; *c iwT-Wö; *d

Comp; **89/195**

Rim: «91-07-16»

{U1} 621.382.3
 {T1} KGC
 {eo1} transistor/o (1) #214 *a
 {de1} Transistor *m* *a
 {en1} transsistor *a
 {fr1} transistor *m* *a
 {nl1} transistor *c

Aktiva komponanto <3> (89/194), konsistanta el duon-konduktanto (kutime germaniumo aŭ silicio) kun tri aŭ pli da elektrodoj <2> (87/465). Konduktado okazas per portantoj <2> (89/193) (elektronoj aŭ pozitivaj truoj). ~oj povas plenumi praktike ĉiujn funkciojn de elektronika tubo. La ĉefaj elektrodoj de ~o estas bazo <13> (89/192), kolektoro (89/188) kaj emitoro (89/187).

Nomi en faka lingvo radio-ricevilon, en kiu troviĝas ~oj, simple "transistoro" ne estu rekomendata, kvankam PIV atribuis tiun duan signifon al la vorto. Tamen, la en PIV donita ekzemplo 11a ~oj ŝanĝis la kondiĉojn de la politikaj militoj restas ĝusta, ĉar la invento de ~oj ebligis la produktadon de malmultekostaj radio-riceviloj. *b

Fon: *a SV76/16a; *b ej; *c esInfWoord[ei];

89/196

Rim: =keto (89/186), =ico (85/410). «91-07-29»

{U1} 621.318.43
{U2} 621.375.3
{T1} IBF
{eo1} transduktor/o (1) #213 *a*b
{eo2} magnet/a amplif/il/o *a
{de1} Transduktor *m* *a
{de2} magnetischer Verstärker *m* *a
{en1} transductor *a
{en2} magnetic amplifier *a
{en3} saturable core reactor *a
{fr1} transducteur magnétique *a
{nl1} transductor *c

Unajo (89/044) konsistanta el unu aŭ kelkaj feromagnetaj boben-kernoj kun volvaĵoj, per kiuj alterna tensio aŭ kurento povas esti variigata aŭ amplifata per kontinua tensio aŭ kurento, uzanta saturiĝ-fenomenojn en magneta cirkvito. *a

Fon: *a SV76/32a; *b PIV; *c esDEE[ei];

89/197

Rim: «91-07-29»

{U1} 347.719
{U2} 347.728.1
{U3} 657.371
{T1} HHA
{eo1} inventari**/o *a
{eo2} inventar/o (1) *b
{de1} Bestandsverzeichnis *n* *a
{de2} Inventar *n* *a
{en1} inventory *a
{fr1} inventaire *m* *a
{nl1} inventaris *c

Detala etato sinsekve menciata ĉiujn objektojn, varojn kaj valorojn, kiuj apartenas al iu persono, societo, firmao k.s., ekz-e por kunmeti bilancon aŭ en kazo de bankroto aŭ morto. ~i: starigi ~on.

Fon: *a SV75/34c; *b PIV; *c esVDwoord[ei];

89/198 =ApE89 #271

Rim: ei: Kvankam oni uzis por tiu ĉi nocio ĝis nun la terminon {eo2}, kiu estas Zamenhofa, prof. Ŝaponjiĉ, Jugoslavio, rekomendis laŭ la modelo sekretario = sekretario la terminon {eo1}, ĉar {eo2} estas miskomprenebla kiel aro da inventoj troviĝanta en patent-oficejo. «93-12-07»

{U1} 621.315.68
{T1} IFZ
{eo1} born/o (1) *a
{de1} Stromanschluß *m* *a
{en1} terminal *a
{fr1} borne *f* *a
{nl1} aansluitklem *b
{nl2} klem *b

Iu ajn ekstremaĵo en elektra aparato aŭ de elektronika komponanto, al kiu oni faras elektrajn

konektojn (lutajn, ŝraŭbajn, klemajn aŭ volvajjn).

EB 332/31a. bateria ~o EB 192/39; tri~a kablofina mufo EB 147/33; alttensiaj muf~egoj EB 146/43.

=klemo, =ĵako, =lut-koŝeto. *a

Fon: *a SV81/30a; *b esVDwoord[ei];

89/199

Rim: ei: Tiu ĉi difino estas pli ĝenerala ol en PIV. «91-07-29»

{U1} 53.087
{U2} 615.475
{U3} 621.3.087
{T1}
{eo1} -skop**/ *a
{de1} -skop *a
{en1} -scope *a
{fr1} -scope *a

Teknika sufikso uzata por formi terminojn, kiuj ebligas observi la fenomenon aŭ organon, kiun la radiko indikas: \bronko~o; cisto~o EB#26/50; vagino~o EB#110/11; laringo~o EB#26/61; oftalmo~o EB#26/33; oscilo~o EB#237/32; retino~o EB#109/12; spektro~o; ovo~o EB#75/46. \i La sufikso troviĝas kiel vortfinaĵo jam en internaciaj terminoj kiel \epidiaskopo, periskopo, teleskopo, mikroskopo\.

~io: Scienco aŭ arto por utiligi la koncernan aparaton: \radio~ia aparato EB#29/39; \i *a

Fon: *a SV81/19b;

94/611

Rim: ei (94-01-02): =-graf/ (94/612). Mi preferis registri tiun termino-elementon kiel sufikson per "-skop/" kaj ne kiel vortfinaĵon per "-oskop/o", kvankam tiel finiĝas ĉiuj de mi listigitaj ekzemploj kaj kvankam PIV registras "-olog/o, -olog/io", ĉar la Greka vorto, de kiu deriviĝis la termino-elemento estas \oskop\ kaj ne \oskop\i. La o-ojn oni laŭ mia opinio aldonis al la radikoj por faciligi la prononcon. Pro la sama kaŭzo la kapvorto en PIV devus esti "-log/" «94-01-02»

{U1} 53.087.6
{U2} 615.475
{U3} 621.3/087.6
{T1}
{eo1} -graf/ *a
{de1} -graph *a
{en1} -graph *a
{fr1} -graphie *a

Teknika kaj scienca sufikso indikanta: 1. praktikanton de arto aŭ tekniko: \geo~o, tipo~o.\i 2. aparaton, kiu desegnas, skribas, strekas grafikaĵon (aŭ -gramon) de fenomeno aŭ organo, kiun la radiko indikas: \baro~o, encefalo~o, galvanano~o EB#11/44, higo~o EB#10/54, pluvo~o EB#10/42, rapido~o EB#205/56; tensio~o EB#147/8; termo~o EB#10/19, 10/55. *a

Fon: *a SV81/19c;

94/612

Rim: =-skop/ (94/611). «94-01-02»

{U1} 539.184
 {T1}
 {eo1} eksciti/i <5> tr *a
 {de1} anregen *b
 {en1} excite ∞ to
 {fr1}

(pp. gaso) Sangi strukturon en gasaj atomoj aŭ molekuloj per transigo de elektronoj al pli altaj energi-niveletoj. =ekscito de gaso (94/081).

Fon: *a ej; *b DK-Hand;

94/613

Rim:

{U1} "737.2"
 {U2} 539.186
 {T1}
 {eo1} metastabil/a stat/o *a
 {de1} metastabiler Zustand *m* *a*ĉ
 {en1} metastable state *a*c
 {fr1} *a

1 Speciala stato de pseŭdoekvilibro: sistemo akiris pli da energio ol estas bezonata por ĝia ==> normala stato (94/616), kaj tamen ĝi ankoraŭ ne fariĝis malstabila. Se oni ekz-e tre singarde varmigas akvon ĉe ordinara aerpremo oni povas varmigi ĝin kelkajn gradojn ĝis super ĝia normala bol-punkto (ĝis 105°C) kaj tamen ĝi ne bolas. En tiu ekzemplo de □ nura perturbeto povas kaŭzi eksplodon al vaporo, sed tiu perturbeto devas veni de ekstera fonto. *a

2a (en atom-fiziko:) Ekscitita (94/613) stato de kiu ĉiuj eblaj kvantumizitaj transiĝoj al pli malaltaj energi-niveletoj estas laŭ la kvantum-teorio malpermesitaj. *b laŭ *a

2b (en kvantum-mekaniko:) Ekscitita ==> stacionara energi-stato (94/616) kun kutime longa daŭro. *b laŭ *c

Fon: *a SV70-15A; *b ej; *c McGraw; *ĉ BrockEnzy;

94/614

Rim: ==> metastabila ekvilibro (94/615).

{U1} 532.782
 {U2} 541.121
 {T1}
 {eo1} metastabil/a ekvibr/o *a
 {de1} metastabiles Gleichgewicht *a
 {en1} metastable equilibrium *b
 {fr1} équilibre *m* métastable

1 (en fiziko:) Kondiĉo, en kiu sistemo revenas al ekvilibro post eta (ne larĝa) perturbo; modelo de □ estas pilko sur kaveto sur la supro de monto.

2 (en fizika kemio:) Stato de pseŭdoekvilibro havanta pli altan liberan energion ol en vera ekvilibra stato. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b McGraw;

94/615

Rim: ==> metastabila stato (94/614)

{U1} 530.145
 {U2} 535.14
 {U3} 539.14
 {T1}
 {eo1} stacionar**/a stat/o *a
 {de1} stationärer Zustand *m* *b
 {en1} stationary state *b
 {fr1} état *m* stationnaire *b

Unu el la nekontinuaĵaj energi-statoj, en kiuj kvantumizita partiklo aŭ sistemo povas ekzisti laŭ la kvantum-teorio. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Nucle#3556;

94/616

Rim:

{U1} 531.36
 {T1}
 {eo1} metastabil/a *c
 {de1} metastabil *a
 {en1} metastable
 {fr1} métastable *b

Duonstabila; iranta nur tre malrapide al la stabila stato, se ne efikas specialaj kaŭzoj. *c

Adjektivo indikanta, ke sistemo teorie ne estas stabila, sed ke ĝi aperas tia pro tre malrapida transformiĝo de la sistemo. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b PetLar91; *c PIV;

94/617

Rim: Tiuj ĉi difinoj ne ŝajnas al mi trafaj pro ==~a stato (94/614), ==~a ekvilibro (94/618).

{U1} "731"
 {U2} 534.51
 {T1}
 {eo1} stacionar**/a *a
 {de1} stationäre
 {en1} stationary
 {fr1} stationnaire

Restanta en la sama kondiĉo aŭ stato, ne ŝanĝanta. *a

= ~a ondo (94/619), = ~a stato (94/616);

kp: senmova, neforlokebla. *a

Fon: *a ej; *b

94/618

Rim:

{U1} 534.51
 {U2} 535.12
 {T1}
 {eo1} stacionar**/a ond/o *a
 {de1} stehende Welle *f**d
 {de2} stationäre Welle *f**<c>
 {en1} stationary wave *b
 {en2} standing wave *b
 {fr1} onde stationnaire *ĉ

Ondo, en kiu la proporcio de la → momenta valoro (94/620) de iu punkto al la momenta valoro de iu ajn alia punkto de la ondo ne ŝanĝiĝas dum la tempo. *a laŭ *b

Fenomeno de interfero pro supermeto de du vibradoj de samaj fekvenco kaj amplitudo. *a laŭ *ĉ
Fon: *a ej; *b McGraw; *c DUD-U; *ĉ PetLar91; *d DK-Hand;

94/619

Rim:

{U1} 534.51
 {U2} 538.567
 {T1}
 {eo1} moment/a valor/o *a
 {de1}
 {en1} instantaneous value *b
 {fr1}

La valoro de sinusa aŭ alimaniere varianta kvanto, je specifa momento. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b McGraw;

94/620

Rim:

{U1} 537.525
 {T1}
 {eo1} koron-efluv/o *a*b*d
 {eo2} kron-efluv/o *c*ĉ EVIT *a
 {de1} Korona(entladung)*f**d
 {en1} corona (discharge) *b
 {en2} corona effect *ĉ
 {fr1} effluve *m* couronne *b
 {fr2} décharge *f* en aigrette *b

Efluvo malforte lumanta, aspektanta kiel =korono (1). Ĝi okazas, se la elektra tensio je la supraĵo de konduktilo fariĝas pli alta ol la trampa tensio de la aero. En la plej proksima ĉirkaŭaĵo de la konduktilo pro tio la aero joniĝas kaj elektra malŝargo okazas. Ĉe pintoj kaj akraj eĝoj la ~o estas ĝena fenomeno. Por malpliigi la perdon de elektra energio oni uzas kavajn konduktilojn kun pli granda diametro. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b SV75/46a; *c PIV; *ĉ BU; *d TW;

94/621

Rim:

{U1} 523.755
 {T1}
 {eo1} koron/o (1) *a*b
 {de1} Sonnenkorona *f**a
 {de2} Corona *f**a
 {de3} Korona *f**a
 {en1} corona (of the sun) *a
 {fr1} couronne (solaire) *f**a

La lumanta alt-temperatura atmosfero de la Suno videbla dum plena eklipso. La brilo de ~o malpliĝas rapide en pli granda distanco de la Suna disko: en la distanco de unu Suna diametro, mezurita de la rando de la Suna disko, la ~a brilo estas malpli ol 1% de la brilo en la apudeco de la Suna disko. Pro la alta temperaturo de la ~o (ĉ 2000 000°K) tiu ĉi daŭre "forvapiĝas" produktanta fluron de elektre ŝargitaj partikloj, kiun oni nomas "Suna vento". *ĉ laŭ *a

Fon: *a SV75/45b; *b PIV; *c PetLar91; *ĉ ej;

94/622

Rim:

{U1} 551.593.64
 {T1}
 {eo1} koron/o <2> *a
 {de1} Korona *f**a
 {de2} Kranz *m* *b
 {en1} corona *a
 {fr1} corona *f**a

Serio de unu aŭ pluraj koloraj ringoj ene bluaj. ekstere ruĝaj, de relative eta diametro, en kies centro troviĝas la Suno aŭ la Luno, kaŭzita per difrakto de lum-radioj, se oni rigardas la ĉiel-korpojn tra maldensa nubo konsistanta el akvo-gutoj. Se la nubo konsistas el glaci-kristaloj, oni povas observi la fenomenon de haloo. *a

Fon: *a U61; *b DK-Hand;

94/623

Rim: ej (94-01-02): en FL#41.9 la termino \flash (au collecteur)\i estis tradukita per "korona sparkado (ĉe motor-komutilo)"; "korona" ĉi tie certe estas erara, ĉar tiu ĉi sparkado similas nek al korono (1) nek al korono <2>. Tamen oni povus nomi tiun sparkadon: "efluva sparkado" =efluvo (2).

{U1} 621.3.032.2.015
 {T1}
 {eo1} bias**/o *a
 {eo2} krad/a antaŭtensi/o *c
 {de1} Gittervorspannung *f**a
 {de2} Vorspannung *f**a
 {en1} grid bias *a*b
 {en2} bias (voltage) *a*b
 {en3} C bias *b
 {en4} direct grid bias *b
 {fr1} polarisation *f* de grille *a
 {fr2} tension de polarisation *a

Relative konstanta tensio aplikata al krado aŭ borno de elektronika komponanto (tubo aŭ duon-konduktilo) por atingi la por la funkciado deziratan potencialon.

bias/i *tr* Apliki biason al krado aŭ borno de elektronika komponanto. *a

Fon: *a SV75/26b; *b McGraw; *c TW;

94/624

Rim:

{U1} 534.24
 {T1}
 {eo1} mod/o <5> *a
 {de1} Betrieb *m* *b
 {en1} mode *b
 {fr1} mode *b

Stato de vibranta sistemo, kiu respondas al unu el eblaj resonanc-frekvencoj. Ne ĉiuj disipiĝivaj sistemoj havas modojn. En magnetrono (.../...) la Ō~o (94/405) estas dezirinda funkci-kondiĉo, kiu estas akirita, se la radio-frekvencaj potencialoj de alternaj

anodoj havas malajn polarecojn.

Fon: *a ej; *b 94/405;

94/625

Rim:

{U1} 621.385.83
{T1}
{eo1} de'fleks/i (moviĝantajn partiklojn) *a
{de1} ablenken *a
{en1} deflect ∞ to *a
{fr1}

Ŝanĝi la direkton de moviĝantaj elektre ŝargitaj partikloj per elektraj aŭ magnetaj kampoj. ~-bobeno EB#236/25; generato de ~-pulsoj EB#237/17 *a

Fon: *a ej;

94/626

Rim:

{U1} .004.1
{U2} 538.551.4
{U3} 621.1.018
{U4} 621.43.018
{T1}
{eo1} eficient**/o *a
{de1} Wirksamkeit *f**c
{de2} Wirkungsgrad *m**c
{de3} Nutzleistung *f**c
{de4} Ausbeute *f**ĉ
{en1} efficiency *b
{fr1}

1 Mezurado de varmo-eligo per unuo de fuelo, se ĉiuj oksidiĝeblaj materialoj en la fuelo estis brulitaj. 2 Proporcio inter uzebla energio provizita fare de dinamika sistemo kaj la energio liverita al la sistemo dum specifita funkci-periodo. (En nuklea fiziko:) La probablo, ke tiko (94/628) estos registrita en komptil-tubo (87/202) se specifita partiklo (94/629) aŭ radiado falas sur detektilon. (En fiziko ĝenerale:) La proporcio, kutime esprimita kiel procento, inter la utila povumo eligita el unaĵo (89/044) kaj la povumo enigita en la unaĵon. (En termodinamiko:) La proporcio inter la laboro plenumita pere de → termika motoro (94/630) kaj la varmego absorbita per la maŝino. Tiun ~on oni nomis ankaŭ termika ~o. *a laŭ *b*ĉ

Fon: *a ej; *b McGraw; *c MuSa; *ĉ Nucle#1056;

94/627

Rim:

{U1} 539.1.074
{U2} 621.387.4
{T1}
{eo1} tik/o <3> *a
{eo2} nombr/ad/er/aj/o *a
{eo3} kompt**/er/aj/o *a
{de1} Zählung *f**c
{en1} count *b
{es1} cuenta *f**c
{es2} recuento *m**c

{fr1} comptage *m**c
{fr2} coup *m**c
{it1} conteggio *m**c
{nl1} telling *f**c
{nl2} tik *m**c

(en nuklea fiziko:) Unuopa reago de la nombrad-sistemo en radiad-komptilo (87/202). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b McGraw; *c Nucle#758;

94/628

Rim:

{U1} 539.1.074
{T1} 621.387.4
{eo1} en'fal/ant/a partikl/o *a
{eo2} kolizi/ant/a partikl/o *a
{de1} einfallendes Teilchen *n**b
{en1} incident particle *b
{en2} bombarding particle *b
{en3} colliding particle *b
{es1} partícula *f* incidente *b
{fr1} particule *f* incidente *b
{it1} particella *f* incidente *b
{nl1} botsend deeltje *n**b
{nl2} invallend deeltje *n**b

Partiklo (87/573) kolizianta kun alia partiklo. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Nucl#1779;

94/629

Rim:

{U1} 621.4
{T1}
{eo1} termik/a motor/o *a
{de1} Wärmekraftmaschine *c
{en1} heat engine *b*c
{fr1} moteur thermique *c

Motora, kiu konvertas varmo-energieon al mekanika (87/237) energio. (En termodinamiko:) Termodinamika sistemo en kiu cikla procedo okazas, dum kiu la sistemo plenumas pozitivan kvanton da laboro: iom da varmego fluas en la sistemon, pli malgranda kvanto elfluas dum ĉiu ciklo. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b McGraw;

94/630

Rim:

Ĉerpaĵo el "Esperanto en Superaj Lernejoj" eldonita de ??? , 1993, Shao Rong (Soliva): "Ekriĝo al terminoj de supera edukado" (paĝo 28)
1. Institucioj de supera edukado:

{U1} 378.4/6
{T1}
{eo1} super/a lern/ej/o *a
{de1} Hochschule *b
{en1}
{fr1} école supérieure *c
{fr2} grande école *ĉ

Institucio de supera eduko karakterizita aparte per enir-selekto, ĝenerale per konkursoj aŭ titoloj, per alta stud-nivelo kaj per reduktita nombro da studentoj. *b laŭ *ĉ

Specoj de superaj lernejoj estas universitatoj (94/632), institutoj (94/633) kaj kolegioj (94/634). *b

Fon: *a PIV; *b ei; *c shao-6; *ĉ PetLar91;

94/631

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.4
{T1}
{eo1} univ**/o *a
{eo2} universitat/o *b
{de1} Universität *c
{en1} university *c
{fr1} université *c

Centro de supera instruado, dividita en fakoj (fakultatoj), kie oni instruas la diversajn branĉojn de la sciencoj kaj artoj, kaj kiuj aljuĝas titolojn (magistrecio, licencio, doktoreco). *b

Fon: *a shao-5; *b PIV; *c shao-6;

94/632

Rim: ei (94-01-03): {eo1} estas interesa mallongigo. Ankaŭ etnolingve Germanaj studentoj uzas similan mallongigon: "Uni", tamen, se neniu divid-streko estas uzata, la proponita mallongigo faras, la termino-nocion pli malfacile komprenebla en kunmetitaj terminoj. Oni mislegos: univin-struisto, ĉar aron da konsonantoj ĉiu leganto "mense apartigas". Teksto-komprenon iom da redundeco faciligas. Tial mi preferas la terminon {eo2} kaj "universitata instruisto". Tio validas ankaŭ por {eo1} en 94/633. «94-01-02»

{U1} 378.5
{T1}
{eo1} inst**/o *a
{eo2} alt'lern/ej/o *b*c
{eo3} institut/o *c
{de1} Hochschule f *b
{de2} Institut n *b
{en1} institute *ĉ
{en2} college *ĉ
{fr1} institut

Nomo de diversaj institucioj, precipe uzata pri altlernejoj, aŭ korporacioj sciencaj kaj artistaj. *c

Institucio, kiu ofte kiel parto de altlernejo servas por scienca laboro, esplorado kaj edukado. *e laŭ *d

Fon: *a shao-5; *b fied- ; *c PIV; *ĉ shao-6; *d DUD-U; *e ei;

94/633

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.094
{U2} 378.637.113
{T1}
{eo1} normal/a inst**/o *a

{eo2} alt'lern/ej/o por instru/ist/oj *b
{de1} Lehrerbildungsanstalt f *c
{en1} normal school *c
{en2} college of education {Br} *c
{en3} teachers college {US} *c
{fr1}

Fon: *a shao-6; *b ei; *c MuSa;

94/634

Rim: ei (94-01-02): La nocion de {eo1} mi ne kapablis imagi, ĉar {en1} ne estis konata al mi, kaj ĉar oni en Kanado uzas nur la terminon {en3}. Ĝis nun mi komprenis "instituton" (94/633) kiel difinita de <DUD-U>, sed laŭ PIV la vorto povus servi ankaŭ por tiu ĉi nocio. Tamen ŝajnas al mi preferinde, ne uzi la terminon "instituton" kiel sinonimon por "alt-lernejo". «94-01-02»

{U1} 377.8
{T1}
{eo1} por'instru/ist/a inst**/o *a
{eo2} alt'lern/ej/o por plua eduk/ad/o de instru/ist/oj *b
{de1} Lehrerfortbildungsanstalt f (?) *b
{en1}
{fr1}

Insto, kie oni bakas plu instruistojn el mezaj lernejoj. *a

Fon: *a shao-6; *b ei;

94/635

Rim: ei (94-01-02): La terminojn {eo2} kaj {de1} mi kreis mem, kvankam mi dubas ĉu en Kanado kaj Germanio vere ekzistas tia altlernejo. Laŭ mia impresado edukaj instancoj aranĝas nur seminariojn por jam pretaj instruistoj -- eble en altlernejoj por instruistoj -- por ke tiuj povu akiri pliajn spertojn. Tamen, se en Ĉinio tiaj altlernejoj ekzistas, oni nepre kreu por ĝi terminon kiel {eo2}, kiu estas universale komprenebla ankaŭ por homoj, en kies landoj tiaj altlernejoj ne ekzistas. «94-01-02»

{U1} 378.094
{T1}
{eo1} kolegi/o (2), <5,6> *a
{de1} College n *d
{en1} college *b
{fr1}

2 (en Anglujo:) Supera lernejo ĉe universitato. *a

Memstara institucio ekstere de pli malnova universitato, kiu plenumas esplorajn kaj instruajn taskojn, kaj kiu formas loĝ- kaj viv-komunumon de instruantoj kaj lernantoj. *c laŭ *ĉ

5 (en Anglujo:) Privata mez-grada lernejo kun internulejo. *c laŭ *ĉ

6 (en Usono:) Prepara lernejo por universitato. *c laŭ *ĉ

Fon: *a PIV; *b WE; *c ei; *ĉ DUD-U; *d Brock-Enzy;

94/636

Rim: «94-01-02»

{U1} 373.5
{T1}
{eo1} kolegi/o (3,4) *a
{de1} Collège *n* *c
{de2} höhere Schule *b
{en1}
{fr1} collège *ĉ
3 Mezgrada lernejo, gvidata de Jezuitoj.
4 (en Francujo, Belgio kaj Franca parto de
Svislando:) Mezgrada lernejo. *a

Fon: *a PIV; *b DUD-U; *c Brock-Enzy; *ĉ PuDan;

94/637

Rim: «94-01-02»

{U1} 301.186.1
{T1}
{eo1} kolegi/o (1) *a
{de1} Kolleg *n* *b
{de2} Kollegium *c
{en1}
{fr1} collège *ĉ
Aro da personoj plenumantaj religian
oficon: Vlla ~o de la pontifiko, de la aŭguroj, de la
kardinaloj. *a

Fon: *a PIV; *b Brock-Enzy; *c DK-Hand; *ĉ
PuDan;

94/638

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.125.7
{T1}
{eo1} instru-asist/ant/o (por diplomitaj studentoj)
*b
{de1}
{en1} graduate assistant *a
{en2} teaching assistant *a
{fr1} assistant (à l'enseignement) *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/639

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.22
{T1}
{eo1} rang/o de universitat/a diplom/it/o *b
{de1}
{en1} graduate degree *a
{fr1} grade supérieur *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/640

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.2
{T1}
{eo1} universitat/a diplom/o *b
{de1}
{en1} graduate diploma *a

{fr1} diplôme universitaire supérieur (deŭièma et
troisième cycle) *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/641

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.145
{T1}
{eo1} program/o por diplom/it/aj student/oj *b
{de1}
{en1} graduate program *a
{fr1} programme de deŭièma cycle (maÉtrise) ou
de troisième cycle (doctorat) *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/642

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.145
{T1}
{eo1} lern/ej/o por diplom/it/aj student/oj *b
{de1}
{en1} graduate school *a
{en2} school of graduate studies *a
{fr1} école des études supérieures *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/643

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.22
{T1}
{eo1} doktor/iĝ/ont/a student/o *b
{de1}
{en1} graduate student (doctoral) *a
{fr1} étudiant de troisième cycle *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/644

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.22
{T1}
{eo1} magistr/iĝ/onta student/o *b
{de1}
{en1} graduate student (master's) *a
{fr1} étudiant de deŭièma cycle *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/645

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.141
{T1}
{eo1} universitat-nivel/a stud/ad/o *b
{de1}
{en1} graduate studies *a
{fr1} études supérieures *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/646

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.279.8
{U2} 378.2
{T1}
{eo1} ceremoni/o de diplom-distribu/o *b
{de1}
{en1} graduation *a
{en2} commencement *a
{en3} convocation (in the sence of ceremony) *a
{fr1} collation des grades *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/647

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.125.7
{T1}
{eo1} student/o-konsil/ant/o *b
{de1}
{en1} guidance counselor *a
{en2} guidance counsellor *a
{fr1} conseiller d'orientation scolaire *a
{fr2} conseiller en orientation *a
{fr3} orienteur *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/648

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.147
{T1}
{eo1} duon-kurs/o *b
{de1}
{en1} half course *a
{en2} half-credit course *a
{fr1} demi-cours *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/649

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.262
{T1}
{eo1} diplom/o por du/a-grad/a fin-stud/ad/o *b
{de1}
{en1} High School Leaving Certificate (Que) *a
{fr1} certificat de fin d'études secondaires (Que) *a
{fr2} diplôme de fin d'études secondaires *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/650

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.262

{T1}
{eo1} diplom/o por du/a-grad/a fin-stud/ad/o *b
{de1}
{en1} Secondary School Graduation Diploma *a
{en2} S.S.G.D. *a
{fr1} diplôme d'études secondaires (Ont) *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/651

Rim: «94-01-02»

{U1} 378
{T1}
{eo1} super/a eduk/ad/o *b
{de1} höhere Erziehung *b
{en1} higher education *a
{fr1} enseignement supérieur *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/652

Rim: {en1} indikas en Kanado kutime nur universitatan studadon, sed en Usono {en1} estas ĝenerala termino por ĉiuspeca studado post fino de dua-grada eduko. En Kebekio {fr1} ne indikas universitatan instruadon. *b laŭ *a «94-01-02»

{U1} 378.147
{T1}
{eo1} stud-programo kun special/iĝ/o *b
{de1}
{en1} honour course *a
{en2} honours program *a
{en3} honours course *a
{fr1} programme spécialisé *a
{fr2} programme de spécialisation *a
{fr3} programme d'études avec spécialisation *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/653

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.24
{T1}
{eo1} special/a kredit-poent/o *b
{de1}
{en1} honour credit *a
{en2} honours credit *a
{fr1} crédit spécialisé *a
Kredit-poento (94/655), al kiu estas atribuita pli alta valoro, ĉar ĝi estis akirita en pli malfacila → stud-programo kun specialiĝo (94/653). *b

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/654

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.261
{T1}
{eo1} kredit-poent/o *b
{de1} Punkt *m* *ĉ

{en1} credit *a*c
 {fr1} unité *c
 {fr2} crédit *c
 Oficiala akcepto kaj registro de plenumita laboro de lernanto en specifa kurso. *b laŭ *a
 Por sukcesi en universitataj kursoj studentoj en Kanado aŭ Usono devas kolekti certan nombron da kredit-poentoj. *b
 Fon: *a Rand; *b ej; *c Gloss-378; *ĉ DK-Hand;

94/655

Rim: <94-01-02>

{U1} 378.22
 {T1}
 {eo1} bakalaŭr/ec/o kun special/iĝ/o *b
 {de1}
 {en1} honours bachelor *a
 {en2} honours degree *a
 {fr1} baccalauréat spécialisé *a
 {fr2} baccalauréat avec spécialisation *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/656

Rim: <94-01-02>

{U1} 378.147
 {T1}
 {eo1} kurs/o kun special/iĝ/o *b
 {de1}
 {en1} honours course *a
 {en2} honour course *a
 {en3} honours program *a
 {fr1} programme spécialisé *a
 {fr2} programme de spécialisation *a
 {fr3} programme d'études avec spécialisation *a
 Iom pli malfacila universitata kurso, kiu traktas ankaŭ temojn por specialisto. *b

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/657

Rim: <94-01-02>

{U1} 634.0.53
 {T1}
 {eo1} arb/iz/i tr *a
 {de1} bestocken tr *a*b
 {de2} bedecken (eine Fläche mit Bäumen) *c
 {en1} stock (with trees) ∞ to *b
 {en2} afforest (large area) ∞ to *b
 {fr1}

Kovri senarbigitan areon per arbo-plantoj.
 Bone ~izita areo. *ĉ laŭ *c

Fon: *a ull; *b MuSa; *c DUD-U; *ĉ ej;

94/658

Rim:

{U1} 636.084.22
 {T1}
 {eo1} met/i paŝt/o-best/ojn sur are/on *a
 {de1} bestocken (das Gebiet mit Rindern) tr *b
 {de2} mit Weidevieh n besetzen *b

{en1}
 {fr1}

Fon: *a ej; *b DUD-U;

94/659

Rim:

{U1} 581.144.3
 {T1}
 {eo1} kresk/ig/i flank-ŝos/ojn (de malsupre) *a
 {de1} bestocken ∞ sich *b
 {de2} Seitentriebe ausbilden (von unten her) *b
 {en1} tiller ∞ to *b
 {fr1}

La tritiko bone kreskigis flank-ŝosojn.
 (Ider Weizen hat sich gut bestockt; the wheat has tillered well) *b

Fon: *a ej; *b MuSa;

94/660

Rim:

{U1} 634.0.232.4
 {T1}
 {eo1} arb/iz/it/a *a
 {de1} bestockt \Madj\i *b
 {en1} timbered *b
 {en2} stocked *b
 {en3} wooded *b
 {en4} forested *b
 {fr1}

Fon: *a ull; *b MuSa;

94/661

Rim:

{U1} 634.0.5
 {T1}
 {eo1} arb/o-stok/o (de areo) *a
 {de1} Bestockung f *b
 {de2} Baumbestand m (einer Fläche) *b
 {en1} growing stock *b
 {en2} standing timber *b
 {en3} forest cover *b
 {fr1}

Fon: *a ej; *b MuSa;

94/662

Rim:

{U1} 634.0.2
 {T1}
 {eo1} arb/ar/-establ/o *a
 {de1} Bestockung f *b
 {de2} Begründung eines Waldbestandes *b
 {en1} establishment (of a forest) *b
 {fr1}

Fon: *a ; *b MuSa;

94/663

Rim:

{U1} 633
{T1}
{eo1} pri'plant/i (io/n per io) *a
{de1} bestocken (etwas mit etwas) *b
{en1} plant (something with something) ∞ to *b
{fr1}

Fon: *a ; *b

94/664

Rim:

{U1} 502.7
{T1}
{eo1} imisi**/o *a
{de1} Immission *f* *a*b
{en1} imission *a
{fr1}

1. La efiko de emisioj (94/666) sur la vivo-medion. 2. La eniĝo de emisioj en ekologiajn sistemon aŭ organismojn. *a

Fon: *a ull; *b DUD-U;

94/665

Rim: ei (94-02-16): {eo1} ne estis trovebla en miaj multaj faklibroj.

{U1} 502.7
{T1}
{eo1} emisi/i <3> *a
{de1} emittieren *b
{de2} ablassen (in die Luft) *b
{en1} emit ∞ to
{fr1}

Eligi medio-damaĝajn substancojn en la aeron. ~aĵo La eligo de tiuspecaj substancoj aŭ radiadoj en la atmosferon.

Fon: *a ei; *b DUD-U;

94/666

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} depoz**/i *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a ull; *b

94/667

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} depoz**/aĵ/o *a
{de1} Deposition *f* *
{en1}
{fr1}

~aĵo distingiĝas de "deponaĵo" per tio:

Fon: *a ull; *b

94/668

Rim:

{U1} 801.25
{T1}
{eo1} ekspekt/i <1> *a*b*c*ĉ
{de1} erwarten *ĉ
{en1} expect ∞ to *a*b
{en2} count on ∞ to *b
{en3} look forward to (as due or likely to happen) ∞ to *b
{fr1} s'attendre á (qc, á ce que) *c
{fr2} compter (que) *c

Opinii, ke io okazos. \MI ne ~os vinli (= mi apenaŭs supozas, ke vi venos). \NE ~u miraklojnli (= ne kredu, ke ili okazos). Atendi sen~e. *b

Fon: *a FU; *b BU; *c GD; ĉ EV;

94/669

Rim: ei (94-02-17): La fontindikoj montras, ke temas pri tre malnova sed tre utila neologismo, ĉar la nocio kutime atribuita al "atendi (1-2)" tute malsamas de la nocio de "atendi (3-5 = ~i). <94-02-17>

{U1} 519.28
{T1}
{eo1} ekspekt/o (1,2) *a*b*ĉ
{de1} Erwartung *f* *c
{en1} expectancy *a
{fr1}

Limo de la averaĝo, kiam la nombro da observoj senfine grandigas. *b

1.(de stokasta variablo kun diskreta distribuo) La produktsumo de la diversaj valoroj de la variablo kaj la respondaj probabloj. 2. (de stokasta variablo kun absolute kontinua distribuo) La integralo de la produkto de la variablo kaj ĝia probablodensio. *ĉ

viv~~o (G: Lebenserwartung) *c

Fon: *a WE; *b U54; *c WG; *ĉ PIV;

94/670

Rim: <94-02-17>

{U1}
{T1}
{eo1} medi/o <3> *a
{de1}
{en1} medium *b
{en2} media (plural of medium) *b
{fr1}

Fon: *a ; *b

94/671

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} stor"-medi/o *a
{de1} Speichermedium *n* *c

{en1} storage medium *b*c
{en2} recording medium *b
{fr1}

Substanco utiligata por registrado kaj konservado de dataoj. Hodiaŭ jenaj ~oj estas uzataj: 1. Papero en formo de surpaperaj dokumentoj aŭ dosieroj, tru-kartoj, tru-bendoj (./...), etiketoj (./...), mark-formularioj (./...); 2. Elektromagnete ŝanĝeblaj substancoj en formo de → magnetigeblaj tavoloj (94/673) aŭ → magnetaj vezik-storoj (94/...)

el'ig/abl/a ~o
Fon: *a ej; *b CE;

94/672

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} magnet/ig/abl/a tavoloj-stor"/o *a
{de1} Magnetschichtspeicher *m* *b
{de2} magnetomotorische Speicher *b
{en1} magnetic coating storage *b
{fr1}

Grupo de → eksteraj storoj (85/470) je kiuj firmaj aŭ flekseblaj portantoj ricevis maldikan tavolon de magnetigeblaj substancoj, en kiuj punktecaj magnet-kampoj per indukto estas krebaj, legeblaj kaj supermetebaj. La portantojn oni kondukas kun difinita skrib-lego-rapido sub la skrib-lego-kapoj bezonata por ebligi indukton. Tial Germanoj nomas tiujn storojn ankaŭ {de2}. Ĉiuj tiuj storoj apartenas al la grupo de → persistaj storoj (85/472) kaj konservas la magnet-kampojn ankaŭ se la stormedioj estis elaparatigitaj. Al la □oj apartenas: 1. magnet-bendoj, 2. magnet-kasedoj (87/847); 3. magnet-tamburoj; 4. dur-diskoj (85/393); 5. disketoj (85/392). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b CE;

94/673

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} duon'kondukt/a stor"/o *a
{de1} Halbleiterspeicher *m* *b
{en1} semiconductor memory *b
{fr1}

Stor-tipo nuntempe ofte uzata kiel interna memoro de la → centra procesoro (85/457). Ĝi anstataŭigis la ĝis 1975 uzatan ferit-kernan storon. Kost-favora produktado de □oj ebligis fabrikadon de memor-ĉipoj (89/276) kun granda kapacito, miniaturigon de komputaraj cirkvitoj kaj redukton de alir-tempo (94/675). Malavantaĝo de □oj estas, ke ili ne estas → persistaj storoj (85/472). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b CE;

94/674

Rim:

{U1}

{T1}
{eo1} al'ir-temp/o *a
{de1} Zugriffszeit *f* *b
{en1} access time *b
{fr1}

La tempo bezonata por skribi aŭ legi iun memoron. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b CE;

94/675

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} magnet/a vezik-stor"/o *a
{de1} Magnetblasenspeicher *m* *b
{en1} magnetic bubble memory *b
{en2} magnetic bubble storage *b
{fr1}

Tipo de → magnetaj storoj (94/677), kiu ne utiligas mekanike (87/237) movatajn agregatojn, kio utilas por ofte movataj aparatoj. En maldikaj folioj el nikel-feraj kombinaĵoj kun maloftaj teroj oni povas realigi du direktojn de magnetigo, en kiuj cilindraj magnet-kampoj, kiujn oni nomis "magnet-vezikoj" (ĉ 0,02 mm grandaj) povas esti movataj. En vertikala direkto oni atingas per permanentaj magnetoj, ke la vezikoj formiĝas kaj persistas. En la horizontala direkto la vezikoj, kies kamp-intenso estas ŝanĝebla, estas movataj sur morditaj vojoj. Tio okazas per rotacianta magnet-kampo, kiu cirkuligas la vezikojn je difinita rapido sur firmaj orbitoj. Je difinita material-loko oni povas determini, ĉu je difinita tempo-punkto troviĝis tie veziko (binara unu) aŭ ne (binara nulo). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b CE;

94/676

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} magnet/a stor"/o *a
{de1} Magnetspeicher *m* *b
{en1} magnetic memory *b
{en2} magnetic storage *b
{fr1}

Ĉiuj storoj (85/471), je kiuj magnetaj kampoj estas utiligataj por stori signalojn aŭ signojn, kiuj estas interpreteblaj kiel dataoj (85/476), tekstoj, ilustraĵoj aŭ lingvo. La magnetaj signoj estas estigitaj, legataj kaj transskribataj per indukto. Oni distingas inter → persistaj storoj (85/472) kaj → efemeraj storoj (85/415). Al la persistaj storoj apartenas la → magnetigeblaj tavoloj (94/673), la magnetaj vezik-storoj (94/676) kaj la neefemeraj → duonkonduktaj storoj (94/674). Al la efemeraj storoj apartenas la → temp-prokrastaj storoj (94/678) kaj parto de la duonkonduktaj storoj.
Fon: *a ej; *b CE;

94/677

Rim:

{U1}
 {T1}
 {eo1} temp-prokrast/a stor"/o *a
 {de1} Laufzeitspeicher m *b
 {en1} delay-time storage *b
 {fr1}

Storo (85/471), en kiu tra medio (94/671) pasantaj signaloj estas samtempe utiligataj por storado. La signaloj kuras kutime en cirkle aranĝitaj medioj kaj estas konstante refreŝigendaj, ĉar alikaze ili same kiel en → efemeraj storoj (85/415) malaperus. Ĝenerale ili havas malgrandan stor-kapablon kun la escepto de → magnetaj vezik-storoj (94/676).

Fon: *a ej; *b CE;

94/678

Rim:

{U1}
 {T1}
 {eo1} ekspansi/a fend/o *a
 {eo2} kart/ing/o *ĉ
 {de1} Erweiterungssteckplatz m *b
 {de2} Steckplatz m *d
 {de3} Steckschlitz m *d
 {de4} Einbauplatz m *d
 {en1} expansion slot *b*c
 {en2} card slot *d
 {fr1}

Ingo en komputoro aŭ alia elektronika aparato por ebligi enŝtopon de karto (94/681) kun presita konduktilaro. La nombro de □oj determinas estontajn eblajn plikapablojn interne de ekzistanta sistemo. En persona komputoro la □oj estas konektitaj al la komputora buso (85/461). *ĉ laŭ *d

Fon: *a rr en MON94/2,p12; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ ej; *d CE;

94/679

Rim:ej (94-02-21): {eo1} estas fendo en ponto-planko por ebligi ekspansion dum varmegaj tagoj. «94-02-21»

{U1} 681.327.2
 {T1} KDD
 {eo1} stok/i <2> *a EVIT *c
 {eo2} stor"/i *b*c*g
 {eo3} konserv/i <4> *c
 {eo4} registr/i (4) *ĉ
 {eo5} sur'disked*/i *c
 {eo6} en'komputor"/ig/i EVIT *c
 {eo7} en'komput/il/ig/i EVIT *c
 {de1} Text speichern *e
 {de2} Text aufzeichnen *e
 {en1} save ∞ to *d
 {en2} write to disk ∞ to *d
 {fr1} sauvegarder *f

Registri en iu → persista memoro (85/472) dataojn (85/476), kiuj troviĝas en iu → efemera memoro (85/415). *c

Fon: *a MON94/2,p12; *b PIVS; *c ej; ĉ PIV; *d ComGlo; *e WP-Ke-G; *f WP5.1Fr,p590; *g KKV;

94/680

Rim: ej (94-03-03): En la plej nova Monato 94/2,p12 mi trovis la evitindan terminon "stoki" anstataŭ la kutimajn "konservi", "registri" aŭ "stori"; laŭ PIV "stoko" estas iu ajn kvanto da krudmaterialoj, kaj "stoki" signifas teni iun ajn provizon da krudmaterialoj. Pri laŭorda tenado tiu termino nenion diras. Pro tio ne estas bone, plivastigi la signifon de {eo1}. Ĝuste la nocio de laŭorda tenado estas esenca, por ke oni facile retrovi bezonatan registraĵon. La termino "stapli" estus pli taŭga, sed kial selekti terminon, kiu rilatas al varo? Temas ĉi tie pri dataoj, do pri pli ĝenerala nocio. Kial la redaktinto de la artikolo ne selektis iun el la uzataj terminoj {eo2-5}, kiuj ĉiuj estus pli taŭgaj? Pri termino-manko por tiu ĉi nocio ni ne povas plendi. Bedaŭrinde oni kelkfoje uzas por la sama nocio ankaŭ la terminojn {eo6} aŭ {eo7}. Ambaŭ estas misgvidaj, ĉar ili pensigas, ke la registrita teksto post "enkomputorigo" troviĝas ie en la komputoro. Tio ĉi nur okazas, se oni registris ĝin sur durdiskon. Pli kutime estas la surdiskedado. Ni zorgu, ke nia lingvo restu laŭeble logika. «94-03-03»

{U1}
 {T1}
 {eo1} konekt/ej/o *a*ĉ
 {eo2} ŝtop/il/ing/o *a
 {eo3} ĵak/o *a
 {de1} Buchse f *d
 {en1} socket *b*d
 {en2} jack *d
 {fr1}

Unaĵo (89/044) por akcepti diversajn specojn de ŝtopiloj, kiuj faciligas konekti kaj malkonekti per kabloj diversajn aparatojn al komputoro. *c

Fon: *a PIV; *b ComGlo; *c ej; *ĉ MON94/2,p12; *d CE;

94/681

Rim: ej (94-03-03): {eo1} troviĝas en PIV ="deira konektejo", tamen en MON94/2,p12 temas pri ilo je pri iu loko. «94-03-03»

{U1}
 {T1}
 {eo1} konekt/il/o *a
 {eo2} ŝtop/il/o (2) aŭ ŝtop/il/ing/o *a
 {de1} Stecker
 {en1} connector *b
 {en2} plug or socket *b
 {fr1}

Organo per kiu oni konektas. Inter konektiloj oni povas distingi inter "ŝtopilo", "ŝtopilingo" kaj ĵako. *c laŭ *a

Fon: *a PIV; *b ComGlo; *c ej;

94/682

Rim: «94-03-03»

6.1.4\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} rapid/ec/a servo**'meĥanismo/o *a
{de1} Geschwindigkeitsservomechanismus *a
{en1} speed servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme à action cinématique *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), kies
elira grando (89/210) estas rapido aŭ
movofrekvenco (85/059). *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/200

Rim: ei: =servo/ (85/490) «91-08-08»

6.1.5\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} fort/o-servo**'meĥanismo/o *a
{de1} Kraftservomechanismus *a
{en1} force servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme à transformation de force
*a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), kies
elira grando estas forto aŭ momanto. *a
Fon: *a Hidr;

85/201

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.6\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} unu-koordinat/a servo**'meĥanismo/o *a
{de1} Einkoordinaten-Servomechanismus *a
{en1} one-coordinate servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme rectiligne *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196) kun
unu regata elira membro. *a
Fon: *a Hidr;

85/202

Rim: ei: =servo/ (85/490) «91-08-08»

6.1.7\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} du-koordinat/a servo**'meĥanismo/o *a
{de1} Zweikoordinaten-Servomechanismus *a
{en1} two-coordinate servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme cartésien *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196) kun
du regataj reciproke kuplitaj eliraj membroj. *a
Fon: *a Hidr;

85/203

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.8\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC

{eo1} plur'koordinat/a servo**'meĥanismo/o *a
{de1} Mehrkoordinaten-Servomechanismus *a
{en1} multi-coordinate servomechanism *b
{fr1} servo-mécanisme combiné multiple *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196)
kombinita el kelkaj unukoordinataj aŭ dukoordinataj
servomeĥanismoj. *a
Fon: *a Hidr; *b ei;

85/204

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.9\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} servo**'meĥanismo/o reg/at/a per string/ad/o
*a
{de1} drosselgesteuerter Servomechanismus *a
{en1} throttle-valve-controlled servomechanism
*a
{fr1} servo-mécanisme à constriction *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), kies
elira grando estas regata per ŝanĝo de rezistoj
(85/039) kontraŭ movo de likvo. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/205

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.10\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} servo**'meĥanismo/o reg/at/a per vari/ig/o
de geometri/a volumen/o *a
{de1} volumengesteuerter Servomechanismus *a
{en1} variable displacement controlled
mechanism *a
{fr1} servo-mécanisme à variation de volume *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), kies
elira grando estas regata per ŝanĝo de → geometria
volumeno (85/072) de pumpilo (85/070) aŭ de
hidraŭmotoro (85/071), eventuale de ambaŭ
konvertiloj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/206

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.11\---

{U1} 62-821.151 (+)
{T1} SCC
{eo1} meĥan**/a-hidraŭl**/a servo**'-
meĥanismo/o *a
{de1} mechanisch-hydraulischer
Servomechanismus *a
{en1} mechanic-hydraulic servomechanism *a
{fr1} servo-mécanisme hydromécanique *a
→ Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), ĉe
kiu por transigo kaj prilaboro de reg-signaloj estas
uzataj meĥanaj (87/237) elementoj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/207

Rim: ei: =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.1.12\---

{U1} 62-821.151 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} pneŭmat/a-hidraŭl**/a servo**'-
 meĥanismo/o *a
 {de1} pneumohydraulischer Servomechanismus
 *a
 {en1} pneumatic-hydraulic servomechanism *a
 {fr1} servo-mécanisme hydro-pneumatique *a
 → Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), ĉe
 kiu por transigo kaj prilaboro de reg-signaloj estas
 uzataj plejparte pneŭmataj elementoj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/208Rim: ei: =servo/ (85/490) <90-09-26>

6.1.13\---

{U1} 62-821.151 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} elektr/a-hidraŭl**/a servo**'-meĥanismo/o
 *a
 {de1} elektrohydraulischer Servomechanismus *a
 {en1} electro-hydraulic servomechanism *a
 {fr1} servo-mécanisme hydroélectrique *a
 → Hidraŭla servomeĥanismo (85/196), ĉe
 kiu por transigo kaj prilaboro de reg-signaloj estas
 uzataj plejparte elektraj elementoj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/209Rim: ei: =servo/ (85/490) <90-09-26>

6.2\---

{U1} 62-821.152 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} hidraŭl**/a amplif/il/o *a
 {de1} hydraulischer Verstärker *a
 {en1} hydraulic amplifier *a
 {fr1} amplificateur hydraulique *a
 Hidraŭlelemento (85/024) reganta
 flukvanton (85/035) aŭ → premon de likvo (85/032),
 distingiganta per regado de elira povumo per
 malplipova enira grando. *a
Fon: *a Hidr;

85/210Rim: <87-08-13>

6.2.1\---

{U1} 62-821.152 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} duz/a amplif/il/o *a
 {de1} Strahlrohrventil *a
 {en1} jet-pipe valve *a
 {fr1} amplificateur à tuyère *a
 Amplifilo, kies enira grando estas la devio
 de duzo kaj elira grando estas la prem-diferenco en
 du aperturoj situantaj antaŭ la duzo. *a
Fon: *a Hidr;

85/211Rim: <87-08-13>

6.2.2\---

{U1} 62-821.152 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} duz-klap/a amplif/il/o *a
 {de1} Düse-Prallplatten-Ventil *a
 {en1} flapper-and-nozzle valve *a
 {fr1} amplificateur buse-palette *a
 Amplifilo, kies enira grando estas devio de
 klapo kaj elira grando estas la premo antaŭ la duzo,
 eventuale la prem-diferenco antaŭ du duzoj ĉe
 simetria aranĝo. *a
Fon: *a Hidr;

85/212Rim: <87-08-13>

6.2.3\---

{U1} 62-821.152 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} nadl/a amplif/il/o *a
 {de1} Verstärker mit Nadeldrossel *a
 {en1} needle-valve amplifier *a
 {fr1} amplificateur à aiguille *a
 Amplifilo, kies enira grando (89/210) estas
 aksa devio de nadlo kaj elira grando estas la premo
 antaŭ la nadlo. *a
Fon: *a Hidr;

85/213Rim: <87-08-13>

6.2.4\---

{U1} 62-821.152 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} amplif/il/o kun nadl/o kaj klap/o *a
 {de1} Verstärker mit Nadeldrossel und
 beweglicher Prallplatte *a
 {en1} moving screen amplifier *a
 {fr1} amplificateur aiguille-palette *a
 Amplifilo, kies enira grando (89/210) estas
 devio de nadlo kaj elira grando estas la prem-
 diferenco inter du aperturoj malantaŭ la klapo. *a
Fon: *a Hidr;

85/214Rim: <87-08-13>

6.3\---

{U1} 62-821.153 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} reg/ant/a glit-valv/o *a
 {de1} Steuerkolbenschieber *a
 {en1} directional control valve *a
 {fr1} distributeur à commande à tiroir *a
 Hidraŭlelemento (85/024) reganta mov-
 direkton kaj movofrekvencon (85/059) de
 servomotoro (85/488) per disbranĉigo de fluo. La
 enira signalo efikas je piŝto, kies predifinitan
 (89/524) devion oni reguligas pere de retrokupo,
 kiun prezentas meĥana (87/237) kunigo de la
 valvokorpo kun la elira membro de servomotoro. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/215

Rim: «91-08-08»
6.3.1\---

{U1} 62-821.153 (+)
{T1} SCC
{eo1} unu-eĝ/a regant/a glit-valv/o *a
{de1} Einkantensteuerschieber *a
{en1} directional control valve with one throttling orifice *a
{fr1} distributeur à commande à une arête active *a

→ Reganta glitvalvo (85/215) kun unu variigebla rezisto (85/038) kontraŭ movo de likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/216

Rim: «87-08-13»
6.3.2\---

{U1} 62-821.153 (+)
{T1} SCC
{eo1} du-eĝ/a regant/a glit-valv/o *a
{de1} Zweikantenschieber *a
{en1} directional control valve with two throttling orifices *a
{fr1} distributeur à commande à deŭ arêtes actives *a

→ Reganta glitvalvo (85/215) kun du ŝanĝeblaj, reciproke kuplitaj rezistoj (85/038) kontraŭ movo de likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/217

Rim: «87-08-13»
6.3.3\---

{U1} 62-821.153 (+)
{T1} SCC
{eo1} kvar-eĝ/a reg/ant/a glit-valv/o *a
{de1} Vierkantenschieber *a
{en1} directional control valve with four throttling orifices *a
{fr1} distributeur à commande à quatre arêtes actives *a

→ Reganta glitvalvo (85/215) kun kvar ŝanĝeblaj, reciproke kuplitaj rezistoj (85/038) kontraŭ movo de likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/218

Rim: «87-08-13»
6.4\---

{U1} 62-821.154 (+)
{T1} SCC
{eo1} hidraŭl**/a servo**'valv/o *a
{de1} hydraulisches Servoventil *a
{en1} hydraulic servovalve *a
{fr1} servovalve hydraulique *a

Plurŝtupa → hidraŭla amplifilo (85/208). *a
Fon: *a Hidr;

85/219

Rim: ej: =servo/ (85/490) «90-09-26»
6.4.1\---

{U1} 62-821.154 (+)
{T1} SCC
{eo1} meĥan**/a-hidraŭl**/a servo**'valv/o *a
{de1} mechanisch-hydraulisches Servoventil *a
{en1} mechanical-hydraulic servovalve *a
{fr1} servovalve hydromécanique *a

Servoalvo (85/219), kies enira signalo estas meĥana (87/237) devio. *a

Fon: *a Hidr;

85/220

Rim: ej: =servo/ (85/490) «90-09-26»
6.4.2\---

{U1} 62-821.154 (+)
{T1} SCC
{eo1} pneŭmat/a-hidraŭl**/a servo**'valv/o *a
{de1} pneumohydraulisches Servoventil *a
{en1} pneumatic-hydraulic servovalve *a
{fr1} servovalve hydropneumatique *a

Servoalvo (85/219), kies enira signalo estas premo aŭ prem-diferenco de gaso. *a

Fon: *a Hidr;

85/221

Rim: ej: Mi korektis {de1} al pneumo... =servo/ (85/490) «90-09-26»

6.4.3\---

{U1} 62-821.154 (+)
{T1} SCC
{eo1} elektr/a-hidraŭl**/a servo**'valv/o *a
{de1} elektrohydraulisches Servoventil *a
{en1} electro-hydraulic servovalve *a
{fr1} servovalve hydroélectrique *a

Servoalvo (85/219), kies enira signalo estas kurento aŭ tensio, eventuale diferenco inter kurentoj aŭ tensioj. *a

Fon: *a Hidr;

85/222

Rim: ej: =servo/ (85/490) «90-09-26»
HIDRAŬLAJ SxOVMEHxANISMOJ\-----

7.1\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝov/o <2> *a
{de1} Vorschub *a
{en1} feed *a
{fr1} course *a
{fr2} avance *a

Cikle ripetebla, fermita relativa movo, destinita por fari parton de donita teĥnologia procedo. *a

Fon: *a Hidr;

85/223

Rim: ej: por fari parton ! por fariĝi parto «87-05-

10»
7.2\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} labor-ŝov/o *a
{de1} Arbeitsvorschub *a
{en1} work feed *a
{fr1} course utile *a
Sxovo (85/223) realiganta teĥnologian

operacion. *a
Fon: *a Hidr;

85/224

Rim: «87-08-13»
7.3\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} sen'ag/a ŝov/o *a
{de1} Leerlaufvorschub *a
{en1} idle feed *a
{fr1} course morte *a
Sxovo (85/223), dum kiu oni realigas

helpan
operacion. *a
Fon: *a Hidr;

85/225

Rim: «87-08-13»
7.4\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝov-rapid/o *a
{de1} Vorschubgeschwindigkeit *a
{en1} feed rate *a
{fr1} vitesse moyenne d'avance (de course) *a
Distanco, kiun ŝovata objekto [maŝin-parto,

instrumento] trairas dum temp-unuo. *a
Fon: *a Hidr;

85/226

Rim: «87-08-13»
7.5\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} nombr/o de ŝov-rapid/um/oj *a
{de1} Zahl der Vorschubstufen *a
{en1} number of feed gears *b
{en2} feed rate *a
{fr1} choix de vitesses d'avance *a
Nombro de elekteblaj ŝov-rapidumoj, kiujn

iu konkreta ilmaŝino provizas. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/227

Rim: «90-02-28»
7.6\---

{U1} 62-821.107 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝov/o-frekvenc/o *a

{de1} Vorschubfrequenz *a
{en1} feed frequency *a
{fr1} fréquence de courses *a
Nombro da ŝovoj (85/208) okazintaj dum
temp-unuo. *a
Fon: *a Hidr;

85/228

Rim: «87-08-13»
7.7\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} hidraŭl**/a ŝov-meĥanismo/o *a
{de1} hydraulischer Vorschubantrieb *a
{en1} hydraulic feed drive *a
{fr1} mécanisme hydraulique d'avance *a
Meĥanismo realiganta ŝovadon per hidraŭla

(87/150) transmisio. Rim.: Hiponimoj (86/010):
fikstena □, prema □, leva □, ferma □, injekta □,
alŝova □ ktp. *b laŭ *a
Fon: *a Hidr; *b ei;

85/229

Rim: «91-06-26»
7.8\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} hidraŭl**/a ŝov-blok/o *a
{eo2} hidraŭl**/a ŝov-unaĵ**/o *b
{de1} hydraulische Vorschubeinheit *a
{en1} hydraulic feed unit *a
{fr1} bloc hydraulique d'avance *a

→ Hidraŭla ŝov-meĥanismo (85/229), kies
komponentoj estas aranĝitaj en unu korpo, aŭ kies
korpoj estas firme kunigitaj. *a
Fon: *a Hidr; *b ei;

85/230 =ApE85 #003

Rim: ei: "unaĵo" (89/044) ŝajnas al mi pli klara ol
"bloko". {eo1} donas la falsan impreson, ke iu
bloko estas hidraŭle ŝovata. «90-09-26»
7.9\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} hidraŭl**/a modjul**/a ŝov-blok/o *b
{eo2} hidraŭl**/a ŝov-modjul**/o *c
{de1} hydraulische Baukastenvorschubeinheit *a
{en1} hydraulic aggregate feed unit *a
{en2} hydraulic modular feed unit *b
{fr1} bloc hydraulique d'avance modulaire *a

→ Hidraŭla ŝovbloko (85/230)
interŝanĝebla per aliaj modjuloj (85/391) kun
diferencaj eliraj parametroj, sed kun identaj konekto-
dimensioj. *a

→ Hidraŭla ŝov-unaĵo (85/230)
interŝanĝebla per aliaj ŝov-unaĵoj kun diferencaj
eliraj parametroj, sed kun identaj konekto-
dimensioj. *c

Fon: *a Hidr; *b ryb; *c ei;

85/231 =ApE85 #004

Rim: ei: Komparu la difinojn de modjulo kaj unaĵo (89/044), tial {eo2} sufiĉas. «90-09-26»
7.10\---

{U1} 62-821.16 (+)
{T1} SCC
{eo1} hidraŭ**'meĥan**/a ŝov-meĥanismo/o *a
{de1} hydromechanischer Vorschubantrieb *a
{en1} hydromechanic feed drive *a
{fr1} mécanisme hydromécanique d'avance *a
→ Hidraŭla ŝovmeĥanismo (85/229), al
kies elirejo estas konektita ordinara meĥanismo. *a
Fon: *a Hidr;

85/232

Rim: «87-08-13»
8. ELEMENTOJ KAJ EKIPAJXOJ\-----
POR PREPARADO DE LIKVO\-----
8.1\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} filtr/il/o <4> *a
{eo2} likv/o-filtr/il/o *a
{de1} Filter *a
{de2} Flüssigkeitsfilter *a
{en1} filter *a
{fr1} filtre *a
Cirkvitero, per kiu oni malgrandigas la
enhavon de malpuraĵoj en likvo. *a
Fon: *a Hidr;

85/233

Rim: wor(91-10-10): En la difino estus pli klara:
"...la enhavon je malpuraĵoj en likvo", ĉar ne temas
pri tio, kion la malpuraĵoj enhavas. La PIV-aj
ekzemploj estas: "La enhavo de la libro ne
egalvaloras ĝian prezenton." kaj "...mineralo kun
granda enhavo je kupro". «91-11-03»
8.2\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} tra'flua filtr/il/o *a
{de1} Durchflussfilter *a
{en1} flow filter *a
{fr1} filtre à couche *a
Purigilo de likvo, en kiu malpuraĵoj estas
kaptataj dum trafluo tra tralasiva (permeabla) vando.
*a

Fon: *a Hidr;

85/234

Rim: «87-08-13»
8.3\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} apart/ig/il/o <1> *a
{de1} Abtrennfilter *a
{en1} separator *a
{fr1} séparateur *a
Purigilo de likvo, en kiu malpuraĵoj estas

forigataj per efiko de eksteraj fortoj. *a
Fon: *a Hidr;

85/235

Rim: «87-08-13»
8.4\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} ret/a filtr/il/o *a
{de1} Drahtsiebfilter *a
{en1} wire-mesh filter *a
{fr1} filtre à tamis métallique *a
Traflua filtrilo (85/234), en kiu malpuraĵoj
estas kaptataj sur reta (teksaĵa) vando. *a
Fon: *a Hidr;

85/236

Rim: «87-08-13»
8.5\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} lamen/ar/a filtr/il/o *a
{de1} Spaltfilter *a
{en1} edge-type filter *a
{fr1} filtre à lamelles *a
Traflua filtrilo (85/234), en kiu malpuraĵoj
estas kaptataj dum trafluo tra mallarĝaj interspacoj
en la filtra korpo, konsistanta el maldikaj lamenoj. *a
Fon: *a Hidr;

85/237

Rim: «87-08-13»
8.6\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} por/a filtr/il/o *a
{eo2} filtr/il/o kun por/a muj**/o *c
{de1} Filter mit porösem Einsatz *a
{en1} filter with porous cartridge *a
{fr1} filtre à cartouche poreuse *a
Traflua purigilo, en kiu malpuraĵoj estas
kaptataj dum trafluo tra pora materialo, ekz. tra
enmetaĵo el kunbakita metalpulvoro k.s. *a
Fon: *a Hidr; *b ryb; *c ei;

85/238

Rim: ei (91-08-08): =muĵo (91/003). «91-08-08»
8.7\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} gravit/a apart/ig/il/o *a
{de1} Ablagerungsfilter *a
{en1} gravity filter *a
{fr1} décanteur *a
Apartiga purigilo, en kiu malpuraĵoj
sedimentas per efikado de gravito. *a
Fon: *a Hidr;

85/239

Rim: «87-08-13»

8.8\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} centrifug/a apart/ig/il/o *a
{de1} Zentrifugalabscheider *a
{en1} centrifugal filter *a
{fr1} essoreuse filtrante *a

Apartiga purigilo, en kiu malpuraĵoj estas apartigitaj per centrifuga forto. *a

Fon: *a Hidr;

85/240

Rim: «87-08-13»

8.9\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} magnet/a apart/ig/il/o *a
{de1} Magnetfilter *a
{en1} magnetic filter *a
{fr1} filtre magnétique *a

Apartiga purigilo, en kiu feromagnetaj malpuraĵoj estas apartigitaj per magneta kampo. *a

Fon: *a Hidr;

85/241

Rim: «87-08-13»

8.10\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} varm/o-trans'ig/il/o <2> *a
{eo2} vatr**/o [2] *a*b
{de1} Wärmeaustauscher *a
{en1} heat exchanger *a
{fr1} échangeur de chaleur *a

Elemento destinita por transirigi varmon de unu al alia substanco en hidraŭlaj aplikadoj plej ofte el oleo al akvo aŭ aero. *a

Fon: *a Hidr; *b ej;

85/242 =ApE85 #005

Rim: ej: =85/491. «90-09-26»

8.11\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} mal'varm/ig/il/o *a
{eo2} frid/ig/il/o *a
{de1} Kühler *a
{en1} cooler *a
{fr1} réfrigérant *a

Varmotransigilo (85/242) destinita por forkondukado de varmo el likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/243

Rim: ej: {eo1} servas por forkonduki la varmon ĝis estas atingita maksimume la temperaturo de la ĉirkaŭanta medio, dum {eo2} servas por akiri pli malaltajn temperaturojn en iu likvo. «90-09-27»

8.12\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} varm/ig/il/o *a
{de1} Erwärmer *a
{en1} heater *a
{fr1} réchauffeur *a

Varmotransigilo (85/242) destinita por alkondukado de varmo en likvon. *a

Fon: *a Hidr;

85/244

Rim: «87-08-13»

8.13\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} per-likv/a mal'varm/ig/il/o *a
{de1} Flüssigkeitskühler *a
{en1} fluid cooled heat exchanger *a
{fr1} réfrigérant à liquide *a

Malvarmigilo (85/243), kies malvarmiga substanco estas likvo. *a

Fon: *a Hidr;

85/245

Rim: «87-08-13»

8.14\---

{U1} 62-821.17 (+)
{T1} SCC
{eo1} per-gas/a mal'varm/ig/il/o *a
{de1} Gaskühler *a
{en1} gas-cooled heat exchanger *a
{fr1} réfrigérant à gaz *a

Malvarmigilo (85/243), kies malvarmiga substanco estas gaso. *a

Fon: *a Hidr;

85/246

Rim: «87-08-13»

9. KONDUKILOJ DE LIKVO KAJ ILIAJ PARTOJ-----

9.1\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} konduk/il/o <5> *a
{de1} Leitung *a
{en1} line *a
{fr1} conduite *a

Elemento servanta en hidraŭlaj (87/150) kaj pneŭmataj cirkvitoj por kondukado de energio-portanto (likvo aŭ gaso). *b

Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/247

Rim: «89-04-07»

9.2\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} ĉef/a konduk/il/o *a
{de1} Hauptleitung *a
{en1} main line *a

{fr1} conduite maitresse *a
Kondukilo (85/247), tra kiu likvo fluas el
pumpilo aŭ akumulilo al hidraŭmotoro. *a
Fon: *a Hidr;

85/248

Rim: «87-08-13»
9.3\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} help/a konduk/il/o *a
{de1} Hilfsleitung *a
{en1} aŭliary line *a
{fr1} conduite aŭlliare *a
Kondukilo (85/247) servanta por konekti
cirkviterojn al la ĉefa kondukilo. *a
Fon: *a Hidr;

85/249

Rim: «87-08-13»
9.4\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} reg/a konduk/il/o *a
{de1} Steuerleitung *a
{en1} control line *a
{fr1} conduite de commande *a
Kondukilo (85/247) servanta por transigi
regsignalojn. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/250

Rim: «89-04-07»
9.5\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} en'ir/a konduk/il/o *a
{eo2} al'flu/a konduk/il/o *a
{de1} Eingangsleitung *a
{en1} inlet line *a
{fr1} conduite d'alimentation *a
Kondukilo (85/247), tra kiu fluas likvo en
cirkviteron. *a
Fon: *a Hidr;

85/251

Rim: «87-08-13»
9.6\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} el'ir/a konduk/il/o *a
{eo2} el'flu/a konduk/il/o *a
{de1} Ausgangsleitung *a
{en1} output line *a
{fr1} conduite de sortie *a
Kondukilo (85/247), tra kiu fluas likvo el
cirkvitero. *a
Fon: *a Hidr;

85/252

Rim: «87-08-13»
9.7\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} lik/aĵ/a konduk/il/o *a
{eo2} dren/a konduk/il/o *a
{de1} Leckölleitung *a
{en1} drain line *a
{fr1} conduite des fuites *a
Kondukilo (85/247), tra kiu likvo
tralikiĝinta pro lik-permeablo de cirkvitero forfluas
al rezervujo. *a
Fon: *a Hidr;

85/253

Rim: «87-08-13»
9.8\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} re'turn/a konduk/il/o *a
{de1} Rückleitung *a
{en1} return line *a
{fr1} conduite de retour *a
Elira kondukilo (85/247), tra kiu likvo
refluas al la rezervujo, el kiu ĝi venis. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/254

Rim: «91-08-08»
9.9\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} tub-konduk/il/o *a
{eo2} tub/o (1) *a
{de1} Rohrleitung *a
{en1} pipe line *a
{fr1} tuyauterie *a
Kondukilo (85/247) ne ebliganta reciprokan
moviĝon de elementoj per ĝi konektitaj. *b
Fon: *a Hidr; *b ryb;

85/255

Rim: «91-08-08»
9.10\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} teleskop/a junt/o *a
{de1} Teleskoprohrverbindung *a
{en1} telescopic connection *a
{fr1} joint télescopique *a
Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta
reciprokan laŭaksan ŝoviĝon aŭ turniĝon de du
partoj de tubo. *a
Fon: *a Hidr;

85/256

Rim: «87-08-13»
9.11\---

{U1} 62-821.18 (+)

{T1} SCC
 {eo1} artik/a junt/o *a
 {de1} Rohrgelenk *a
 {en1} swivel joint *a
 {fr1} joint articulé
 {fr2} joint à genouillère *a
 Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan angulan turniĝon de du partoj de tubo en ebena aŭ spaco. *a
Fon: *a Hidr;

85/257

Rim: «87-08-13»
 9.12\---

{U1} 542.26
 {U2} 62-821.18 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} hos"o *a*b
 {eo2} fleks/eb/a tub/o *a*b
 {de1} Schlauch *a
 {en1} hose *a
 {fr1} tuyau souple *a
 Kondukilo ebliganta reciprokan moviĝadon de per ĝi konektitaj elementoj. *a
 Fleksebla tubo el kaŭĉuko, plasto aŭ metalo. EB#135/48, 138/44, 171/54, 191/6,7; ~duŝilo EB#51/4, 262/45; aer--o EB#185/36, 190/29, 203/39, 224/21; vapor--o EB#203/38; akvo-- EB#113/38. *b
Fon: *a Hidr; *b PIVS;

85/258 =ApE85 #006

Rim: «87-08-13»
 9.13\---

{U1} 62-821.18 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} lik-imun/ig/a element/o *a
 {de1} Dichtungselement *a
 {en1} seat element *a
 {fr1} élément d'étanchéité *a
 Elemento servanta por lik-imunigo de juntoj pere de sia elasteco aŭ deformebla. Oni distingas elementojn por lik-imunigo de moveblaj juntoj [manumoj, lik-imunigaj ŝaft-ringo] kaj de nmoveblaj juntoj (junt-ringo] kaj diversformaj junt-platoj el junt/enz/o(j)). *a
Fon: *a Hidr;

85/259

Rim: «87-08-13»
 9.14\---

{U1} 62-821.18 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/o *a
 {de1} Rohrverbindung durch Gewinde *a
 {en1} pipe thread joint *a
 {fr1} raccordement d'tuyauterie à vis *a
 Tubjunto, ĉe kiu por kunigi estas uzita ŝraŭbumo (85/007). *a
Fon: *a Hidr;

85/260

Rim: «87-08-13»
 9.15\---

{U1} 62-821.181 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o *a
 {de1} Rohrverschraubung *a
 {en1} pipe thread connection *a
 {fr1} raccord union *a
 Parto de kondukilo servanta por kunigi aŭ du partojn de tubo reciproke, aŭ tubon al konekti al hidraŭelemento (85/024). *a
Fon: *a Hidr;

85/261

Rim: «87-08-13»
 9.15.1\---

{U1} 62-821.181 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o kun junt/il/a ŝraŭb/ing/o *a
 {de1} Rohrverschraubung mit Überwurfmutter *a
 {en1} pipe thread connection with cap nut *a
 {fr1} raccord union avec écrou (à chapeau) *a
 Tub-juntilo, kiu por alfikso de tubo uzas juntilan ŝraŭbingon. *a
Fon: *a Hidr;

85/262

Rim: «87-08-13»
 9.15.2\---

{U1} 62-821.181 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o kun junt/il/a ŝraŭb/ing/o kaj veld/ot/a junt-konus/o *a
 {de1} Schweisskugelverschraubung *a
 {en1} pipe thread connection with cap nut and welded cone *a
 {fr1} raccord union avec écrou (à chapeau) et embout conique à souder *a
 Tubjuntilo kun juntila ŝraŭbingo, al kiu oni alfiksas tubon pere de veldota junt-konuso. *a
Fon: *a Hidr;

85/263

Rim: «87-08-13»
 9.15.3\---

{U1} 62-821.181 (+)
 {T1} SCC
 {eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o kun junt/il/a ŝraŭb/ing/o kaj lutota junt-konuso *a
 {de1} Lötverschraubung *a
 {en1} pipe thread connection with cap nut and brazed cone *a
 {fr1} raccord union avec écrou (à chapeau) et embout conique à braser *a
 Tub-juntilo kun juntila ŝraŭbingo, al kiu oni fiksas tubon pere de lutota junt-konuso. *a
Fon: *a Hidr;

85/264

Rim: «87-08-13»
9.15.4\---

{U1} 62-821.181 (+)
{T1} SCC
{eo1} ŝraŭb/um/a tub-junt/il/o kun junt/il/a ŝraŭb/ing/o kaj en'tranĉ/a ring/o *a
{de1} Schneidringverschraubung *a
{en1} pipe thread connection with cap nut and cut ring *a
{fr1} raccord union avec écrou (à chapeau) à baue sertie *a

Tub-juntilo kun junta ŝraŭbingo, al kiu oni fiksas tubon pere de enranĉa ringo. *a

Fon: *a Hidr;

85/265

Rim: «87-08-13»
9.16\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} flanĝ/a tub-junt/o *a
{de1} Flanschverbindung *a
{en1} flange joint *a
{fr1} raccord à brides *a

Tubjunto, ĉe kiu por kunigo oni uzas flangojn fiksitajn ĉe la tub-ekstretoj, ekz. per veldado, per surŝraŭbado, tuboborderado k.s.. *a

Fon: *a Hidr;

85/266

Rim: «87-08-13»
9.17\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} rapid-kupl/a fitting/o *a
{de1} Schnellkupplung *a
{en1} quick-disconnect coupling *a
{fr1} raccord rapide
{fr2} coupler rapide *a

Elemento ebliganta rapidan kuplon kaj malkuplon de du partoj de hosoj (85/258), sen uzo de helpiloj aŭ ilaro. En malkuplita stato ĝi malebligas elfluon de likvo aŭ gaso el la kondukilo. *a

Fon: *a Hidr;

85/267

Rim: «87-08-13»
9.18\---

{U1} 62-821.18 (+)
{T1} SCC
{eo1} aer-el'las/a valv/o *a
{de1} Entlüftungsventil *a
{en1} bleeding valve *a
{fr1} soupape purgeur d'air *a

Valvo instalita sur la plej altaj lokoj de hidraŭla sistemo kaj servanta por ellasado de aero el kondukiloj aŭ elementoj. Oni konstruas ĝin aŭ kiel permane regatan, aŭ kiel aŭtomate funkciantan. *a

Fon: *a Hidr;

85/268

Rim: «87-08-13»
GLOSARO EL: "MONDO DE TRAVIVAJXOJ"\--

de Tibor Sekelj, Edistudio, Pizo, Italujo, 1981

{U1} 340.12
{T1} FDA
{eo1} anun**/o *a
{de1} ungeschriebenes Recht
{en1}
{fr1}

(el araba) Neskribita, kutima leĝo. *a

Fon: *a Mondo;

85/269

Rim: «87-08-13»

{U1} 294.527
{U2} 613.71
{T1} RDC
{eo1} asan**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el sanskrito) Korpa pozo praktikata de joganoj. *a

Fon: *a Mondo;

85/270

Rim: «87-08-13»

{U1} 613.81
{U2} 397(8)
{T1} RFP
{eo1} ĉiĉ**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el sudamerika indiĝena) Duonfermentita aŭ fermentita trinkaĵo el maĉita maizo. *a

Fon: *a Mondo;

85/271

Rim: «87-08-13»

{U1} 347 : 800.866
{T1} FDA
{eo1} ĉomb**/o *a
{de1} beweglicher Besitz *b
{en1}
{fr1}

(el ŝuahilia) La tuto de moveblaj havaĵoj de persono. *a

Fon: *a Mondo; *b ej;

85/272

Rim: «87-08-13»

{U1} 681.818
{U2} 397
{T1} LOD

{eo1} diĝeridu**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
(el aŭstralia indiĝena) Aŭstralia
blovinstrumento el simpla ligna tubo. *a
Fon: *a Mondo;
85/273

Rim: «87-08-13»

{U1} 551.481.2
{T1} SDN
{eo1} fadam**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
(el haŭsa) Marĉo kun densa vegetaĵaro. *a
Fon: *a Mondo;
85/274

Rim: «87-08-13»

{U1} 683.93
{U2} 397
{T1} RLC
{eo1} ĝik**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
(el ŝuahilia) Aperta fajrujo meze de la domo. *a
Fon: *a Mondo;
85/275

Rim: «87-08-13»

{U1} 397
{T1} RLC
{eo1} malok**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
(el brazilia indiĝena) Komuna domo de tribo, klano aŭ vilaĝo. *a
Fon: *a Mondo;
85/276

Rim: «87-08-13»

{U1} 299.6
{T1} RDO
{T2} RLC
{eo1} mugang**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
(el ŝuahilia) Indiĝena religia estro, konanto de tradicioj, kun sorĉkapablo uzata nur favore al la komunumo. *a
Fon: *a Mondo;
85/277

Rim: «87-08-13»

{U1} (=082)
{T1} RLC
{eo1} olaĝ**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
(el joruba) Indiĝeno asimilita al okcidenta civilizo. *a
Fon: *a Mondo;
85/278

Rim: «87-08-13»

{U1} (=2)
{T1} RLC
{eo1} pakeh**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
(el maoria) Blankulo, iom admirata iom malamata. *a
Fon: *a Mondo;
85/279

Rim: «87-08-13»

{U1} 391.2
{T1} TNB
{eo1} puropur**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el melanezia) Jupio el pendantaj strioj de herbo aŭ alia materialo. *a
Fon: *a Mondo;
85/280

Rim: «87-08-13»

{U1} 397
{T1} DNA
{eo1} ramuh**/o *a
{eo2} palafit/o (2) *b
{de1} Pfahlbauhütte *c
{en1} pile dwelling *ĉ
{en2} pile house *ĉ
{fr1} hutte sur pilotis *d
(el indonezia) Loĝdomo sur fostoĵ.
EB#335/33. *a
Fon: *a Mondo; *b PIV; *c DB-De; *ĉ DB-En; *d DB-Fr;

85/281

Rim: «87-08-13»

{U1} 801.25
{T1} RLC
{eo1} sapam**/i *a
{de1}
{en1}
{fr1}
(el joruba) Fuĝi por sin kaŝi de danĝero. *a

Fon: *a Mondo;

85/282

Rim: «87-08-13»

{U1} 801.25
{T1} RLC
{eo1} svejalt**/i *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el ĉina) Malrapide, heziteme iri, pro timo aŭ singardo. *a

Fon: *a Mondo;

85/283

Rim: «87-08-13»

{U1} 397
{U2} 633.52
{T1} RLC
{eo1} tap**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el polinezia) Subŝela teksaĵo de iuj arboj, en Polinezio uzata por vestaĵo, kovrilo ktp. *a

Fon: *a Mondo;

85/284

Rim: «87-08-13»

{U1} 397
{T1} RLC
{eo1} toa**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

(el maoria) Plenaĝa, plenforta viro ĉiam preta por batalo. *a

Fon: *a Mondo;

85/285

Rim: «87-08-13»

{U1} 801.25
{T1} RLC
{eo1} tutus**/i *a
{de1}
{en1} grope about in dark ∞ to *b
{fr1}

{Sŭ1} tatusa *b
(el sŭahilia) Palpe marŝi aŭ serĉi en mallumo aŭ kun fermitaj okuloj. *a

Fon: *a Mondo; *b worCSEP[ej];

85/286

Rim: «1988-11-06»

Provtraduko de ISO RECOMMENDATION R 1087\-----

VOCABULARY OF TERMINOLOGY\-----

1-a eldono, 1969:

\WTERMINOLOGIA VORTARO\-----

Je la traduko kunlaboris: Rüdiger Eichholz, Conrad Fisher, d-ro Erich Dieter Krause kaj inĝ. Jan Werner. La tradukon kaj komentojn surdiskigis R. Eichholz.

En 1990 ISO nuligis tiun ĉi rekomendon kaj anstataŭigis ĝin per la rekomendo "Terminology principles and co-ordination", kies terminojn mi publikigis en termino-kompleksoj 93/001 ĝis 93/129. Mi decidis tial ne plu aldoni ion al la komentoj pri kompleksoj 85/288 ĝis 85/380 kaj 86/001 ĝis 86/106. Anstaaŭe mi referencis al la terminoj en la 1993-a serio, en kiu la diskuto pri la malnovaj nocioj povas esti daŭrigata. La "fermon" de nocio-komplekso mi indikas per grase printita fina dato kaj per tio, ke tiu ĉi dato ne plu estas ĉirkaŭita per duoblaj pintaj krampoj sed per rektaj krampoj. Se nocio-kompleksoj mankas en la nova rekomendo, oni rajtas aldoni ankoraŭ komentojn al la malnovaj kompleksoj. Tial en ili la duoblaj pintaj krampoj restas.

1. LA UNIVERSO (n-ro 1)\-----

1

{U1} 001.40 (+)
{T1} RBN
{eo1} individu/a objekt/o *b
{eo2} apart/a objekt/o *b
{eo3} individu/o <2> *b
{de1} individuelles Objekt *a
{de2} Einzelobjekt *a
{de3} Individuum *a
{en1} individual object *a
{en2} particular object *a
{en3} individual *a
{fr1} objet individuel *a
{fr2} individu *a

Iu ajn fenomeno en la ekstera aŭ interna mondo, kiu estas observata (aŭ estas observebla) fare de homo je donita momento. Ekzemploj: \Sokrato kiel tuŝebla, vivanta persono; tiu ĉi arbo en nia ĝardeno; difinita loko sur tiu ĉi arbo; la falo de tiu arbo; tiu korpa aŭ psika doloro, kiun mi sentas je iu momento, tiu percepto aŭ mensa imago. \i*b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ej;

85/287

Rim: ej: En ISO/N53 la nocio ricevis pli simplan difinon kaj la termino estas simple "objekto" = [86/001]. =93/002 [94-02-26]

2. NOCIOJ KAJ DIFINOJ (n-roj 2 ĝis 30)\-----

2.1 Nocioj kaj nocio-sistemoj (n-roj 2 ĝis 26)\----

2.1.1 Nocioj (n-roj 2 ĝis 8)\-----

2

{U1} 001.411.1 (+)
{U2} 161.1
{T1} RBN
{eo1} noci/o (2) *b*c
{de1} Begriff *a
{en1} concept *a

{fr1} notion *a
{fr2} concept *a

Iu ajn pens-elemento, ĝenerale esprimita per termino (85/317), → litera simbolo (85/334) aŭ per iu ajn alia simbolo. Nocioj povas esti la mensaj prezentaĵoj ne nur de estaĵoj aŭ objektoj (esprimitaj per substantivoj), sed pli larĝ-signife ankaŭ de kvalitoj (esprimitaj per adjektivoj aŭ substantivoj), de agoj (esprimitaj per verboj aŭ substantivoj), kaj eĉ de lokoj, situacioj aŭ rilatoj (esprimitaj per adverboj, prepozicioj, konjunkcioj aŭ substantivoj). Nocio povas reprezenti nur unu → individuan objekton (85/287) aŭ - per abstraktado - ĉiujn individuojn, kiuj komune havas iujn karakterizaĵojn (85/289). Krome nocio povas estiĝi el kombino de aliaj nocioj eĉ sen rilato al realeco. La nombro de nocioj (reprezentataj per terminoj), kiuj povas esti kombinitaj por formi novan nocion (terminon) estas limigita per la fakto, ke en propozicio nocio povas esti nur aŭ subjekto aŭ predikato, sed ne ambaŭ kune. Ekzemploj: \La nocioj esprimitaj per la terminoj Sokrato, Grekujo; homo, martelo, krucmartelo; ronda, rondeco, magneta permeablo; rotacii, rivoluo, nombro de rivoluoj dum temp-unuo; spaco, forto, kvadrata radiko; super, antaŭ, dum; centaŭro, Neptuno (la planedo jam konata per kalkulado antaŭ ĝia malkovro), I ekasilicio (t.e. la kemia elemento prognozita fare de Mendelevo en lia perioda sistemo, poste nomita germaniumo). *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c TerKu;

85/288

Rim: ei: En ISO/N53 tiu ĉi nocio ricevis pli mallongan difinon = [86/004]. =93/005 [94-02-26]
3

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aj/o (1) (de nocio) *b*ĉ
{eo2} indic/o <4> *c*d
{eo3} trajt/o <2> *e
{eo4} atribut/o <3> *e
{de1} Merkmal *n* (eines Begriffes) *a*f
{de2} Charakteristikum *n* *f
{de3} Eigenschaft *f* *f
{en1} characteristic (of a concept) *a*f
{en2} quality *f
{en3} property *f
{es1} característica *f
{es2} cualidad *f
{es3} carácter *f
{es4} propiedad *f
{fr1} caractère *a*f
{fr2} caractéristique (d'une notion) *a*f
{fr3} qualité *f
{ru1} \2priznak\1\-- *f
{ru2} \2svoystvo\1\--- *f
{ru3} \2harakteristika\1\---- *f

Iu ajn el la ecoj, kiuj konsistigas nocion (85/288). Ekzemplo: \Inter la karakterizaĵoj de la

nocio "arbo" troviĝas reproduktivo, ligna trunko kaj disbranĉiĝo je certa alto. \i Kelkaj karakterizaĵ-tipoj, precipe karakterizaĵoj rilatantaj al materiaj objektoj, estas nomitaj sub 85/307 ĝis 85/311. *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c TerKu; *ĉ al; *d dehl; *e pok; *f Termi-of-doc;

85/289 =ApE85 #007

Rim: ei: Je 86-10-16 mi skribis post studo de la verko \Terminologia Kurso\i al we: \Vian novan "indico de nocio" mi aldonos ĉe 85/289 kaj 86/014, kvankam ĝi tute ne plaĉas al mi. "Indico" jam havas du bazajn tute malsamajn signifojn (indikaĵo kaj cifero aŭ nombro), krome en komputiko oni uzas super- kaj sub-indico. Aldoni ankoraŭ alian signifon al "indico" ne ŝajnas al mi rekomendinda. Ankaŭ la Franca uzas "caractère, caractéristique". Mi ne povas kompreni, kion vi havas kontraŭ "karakterizaĵo". \i

we respondis (86-10-23):

\KARAKTERIZ/AJx-O estas laŭ PIV 1 "Io, kio karakterizas". La fonta verbo signifas 1. Montri, difini la karakteron de io, 2. Konsistigi, estigi la karakteron de io. Sume-resume eblas aserti, ke KARAKTERIZAJxO montras, difinas aŭ konsistigas, estigas la karakteron de io. Sed tio ne estas en la angla "characteristic", sed "characterization". La angla "characteristic" estas unu karakter/iz/a trajto. Kaj unu trajto ne prezentas karakteron, tio bezonas la sumon aŭ almenaŭ cewrtan konvene elektitan aron de trajtoj, kiuj nur kune montras, difinas aŭ konsistigas la karakteron de io. Se ni nepre volus ĉerpi el la angla, ni povus doni al la Ea karakteristiko novan signifon. Gxi estus akceptebla. /Flanka mencio: Karakterizilo ne indas pro la kialo de mi eksplikita en la antaŭparolo de "Terminologia kurso", ĉe la Szerdahelyi-propono de "markilo". \i

ei: La Angla \characteristic\i havas jenajn signifojn: 1. kiel adjektivo: karakteriza, 2. kiel substantivo: \la distinguishing feature or quality, \ido: distinga trajto aŭ kvalito. Laŭ mi por tiu nocio tre bone taŭgas karakterizaĵo = io, kio karakterizas, do montras, difinas la karakteron (6) de io. 3. kiel substantivo: \the integral part of a common logarithm, \ido: = karakteristiko. Mi tute ne komprenas, kial vi devus doni al "karakteristiko" alian signifon, se oni akceptos "karakterizaĵo" por la nocio de 85/289, por kiu en "Terminology of documentation" por la Rusa jena traduko estas indikita: \2 harakteristika\1 kaj por la Hispana: \característica, carácter.\i En la Germana oni aldonis \Charakteristikum, Eigenschaft. \ido etnolingva vorto rilatanta al la radiko karakteriz' estas sendube plej ofte uzata por priskribi la nocion de 85/289. La Anglan \characterization\i ni tradukas en Esperanto per karakterizado. Mi konsentas kun vi: Unu karakterizaĵo ne sufiĉas por difini tutan karakteron. Tio estas klare esprimita ankaŭ en la ISO-difino. Do laŭ mi viaj kontraŭargumentoj ne estas trafaj. En via

ANTAŬPAROLO al VTerminologia Kurso ĵi vi riproĉas al "karakterizaĵo", ke "ĝi estas tro larĝsignifa komuna nomo". En mia menso ĝi kreas precize la ĝustan bildon, male via "indico" estas laŭ PIV 1. indikaĵo por io Ĵruĝa koloro de grundo estas ~o pri fereco; ~oj de kulpeco. 2. logaritmo de rilatumo. 3. karakterizanta nombro aŭ granda. Tial "indico" kreas en mi maltrafan bildon. Ankaŭ vi certe ne dirus: "karakterizaĵoj de kulpeco". Temas pri malsamaj nocioj, kiuj certe devus ricevi apartajn terminojn.

dehl preferas nun la terminon indico anstataŭ karakterizaĵo, "ĉar ĝi estas la pli konciza." (ol {eo1}) (87-02-07).

pok skribis en letero al ei: "traĵto estas la rekta traduko de la greka etimo, do interne internacia; mi proponis ĝin en BI, n-ro 152, junio 83, p.12. Atributo ŝajnas la plej trafa vorto."

ei: En Termino-of-doc {eo4} estas hiponimo (86/010) de {eo1} (=88/022). Do ankaŭ ĝi ne taŭgas. En ISO/N53 tiu nocio ricevis novan difinon (=86/014).

wor (90-07-12): PIV ne ĉiam estas kiom eble plej klara kaj konsekvenca. Gxia difino Mo, kio [montras, difinas, konsistigas aŭ estigas la karakteron de io] ĵi ŝajnas subteni we-on. Sed ĝia ekzemplo "la arbitreco estas la karakterizaĵo de ĉiu ludo" subtenas ei-on.

Por {eo1} ankaŭ estas tio: sentebla diferenco inter la sencoj de "-o" kaj "-aĵo". (Kp: manĝo -- manĝaĵo", idiomo -- idiomaĵo, lingvo -- lingvaĵo, mondo -- mondaĵo, vero -- veraĵo, bono -- bonaĵo, belo -- belaĵo, bovo -- bovaĵo.) Tiuj paroj, ne strikte analogaj inter si, ilustras tre ĝeneralan rilaton, laŭ kiu, la unua membro de ĉiu paro povas iel enteni plurajn ekzemplojn da la dua membro, dum inversa interpreto impresas bizara. Analoge la PIV-a difino de "karakterizaĵo" tia, kian klarigas we, taŭgas prefere al "karakterizo", dum konvenas al "karakterizaĵo" la nocio de ~o tia, kiel klarigis ei.

La vorto "karaktero" troviĝas en grupo 7 de la Baza Radikaro Oficiala, dum "traĵto" troviĝas nur poste en grupo 8 kaj "atributo" n mi tie ne trovis. Do "karaktero" kaj "karakterizaĵo" estas pli komunaj kaj taŭgaj por parolo ordinara,

Tamen en tiaj diskutoj, kie abunde bezoniĝas la nocio, mi preferas pli mallongan kaj nerifrazan formon: {eo3}.

=93/014 [94-02-26]

4

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-en'hav/o *b
 {eo2} en'hav/o (2) *c*ĉ*d
 {de1} Inhalt *m* (eines Begriffes) *a
 {de2} Intension *f* (eines Begriffes) *a
 {de3} Begriffsinhalt *m* *f
 {en1} connotation *a*f

{en2} intension (of a concept) *a*e*f

{es1} intensión *f

{fr1} compréhension (d'une notion) *a*f

{ru1} \2soderxanie (pon/ti)\1\--- *f

La tutaĵo de ĉiuj karakterizaĵoj (85/289), kiuj formas nocion. *b laŭ *a.

La kompleto de ĉiuj atributoj (88/022), kiuj formas klason (88/706) aŭ nocion. *b laŭ *f.

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c TerKu; *ĉ pok; *d go; *e Fel,p116; *f Termino-of-doc (88/041);

85/290

Rim: wor (90-07-12): Laŭ mia kompreno {en1} por 85/290 estas fak-termino de logiko. Ekster tio, ĝi signifas 'tiujn signifojn, kiuj ne estas parto de difino de vorto'; ekz. por ni "verda" signifas Esperantia-n.

ei (92-03-10): =86/016. Sxajnas al mi utile aldoni la ekzemplon por la nocio de tiu ĉi komplekso, kiun mi tradukis laŭ *e: \La nocio-enhavo de aeroplano ampleksas jenajn karakterizaĵojn: aer-veturilo pli peza ol aero, pelata per fizika povo, havanta portajn surfacaĵojn, kiuj restas fiksitaĵ sub donitaj flug-kondiĉoj.\i =93/016 [94-02-26]

5

{U1} 001.411.1 (+)

{T1} RBN

{eo1} super'ord/ig/it/a noci/o *b

{eo2} super'ord/it/a noci/o *c

{eo3} super'ord/a noci/o *ĉ

{eo4} super'noci/o *ĉ

{de1} Gattung *f* (von ...) *a

{en1} genus (of ...) *a

{fr1} genre (par rapport à ...) *a

La nocio a estas superordigita nocio de b, se b posedas la samajn karakterizaĵojn (3) kiel a, kaj unu aŭ pli da kromaj karakterizaĵoj. Ekzemplo: \La nocio "arbo" estas superordigita nocio de "pom-arbo".i. *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c TermKu; *ĉ wor;

85/291 =ApE85 #008

Rim: ei: En ISO/N53 {en1} fariĝis nerekomendita termino (=86/008), tial la antaŭa "genra nocio" ne plu ŝajnas al mi rekomendinda. "ordi" troviĝas en PIV apud "ordigi", tial {eo2} estas uzebla, tamen "ordigi" estas pli kutima. PIV mencias nur kunordigi, malordigi, subordigi, kaj ne tiujn verbojn sen "ig". El 85/291 fariĝis du nocio-kompleksoj: 86/007 + 86/008.

wor (90-07-12): {eo1} kaj {eo2} ambaŭ ĝustas je antaŭa ago. Tiu povus esti la enklasiga ago mem, sed tiu ago ŝajnas esence ekstertema. Se a estas ~o de b pro tio, ke b posedas ĉiujn trajtojn de a plus aliajn, tio estas la esenco de la nocio, kiun komuniku la termino. Kial ne plej simple diri "superorda nocio" aŭ "supernocio". La oportuno por la lingvo kiel tuto ŝajnas al mi pli grava ol konjekteteblo maloportuno por botanikistoj.

=93/007 [94-02-26]

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sub'noci/o (de ...) *b
 {eo2} sub'ord/ig/it/a nocio *b
 {eo3} sub'ord/it/a noci/o *c
 {eo4} speci/a noci/o (de ...) *ĉ
 {de1} Art *f* (von ...) *a
 {en1} species (of ...) *a
 {fr1} espèce (par rapport à ...) *a
 Nocio b estas subordinigita nocio de a, se a estas superordinigita nocio (5) de b.

¶ Ekzemplo: La nocio "pom-arbo" estas subordinigita nocio de "arbo". *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c TermKu; *ĉ go;

85/292 =ApE85 #009

Rim: ei: Cxar {en1} en ISO/N53 fariĝis nerekomendinda termino (el ĝi fariĝis du nocio-kompleksoj: 86/010 kaj 86/011) ankaŭ {eo4} ne plu estas konsiderinda. "ordi" estas Zamenhofa, tial oni ankaŭ rajtas uzi {eo3}, tamen "ordigi" ŝajnas al mi pli kutima. =93/010 [94-02-26]

7

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-ampleks/o *b
 {eo2} ampleks/o (3) *c
 {eo3} spec/ar-ampleks/o de noci/o *d
 {eo4} spec/ar-ampleks/o *d
 {eo5} spec/ar/o *d
 {de1} Umfang *m* *a
 {de2} Begriffsumfang *m* *ĉ
 {de3} Extension *f* *a
 {en1} extension $\mathbb{V}1f$ (by resemblance) *a
 {en2} denotation *a
 {fr1} extension $\mathbb{V}1f$ (par ressemblance) *a
 {ru1} $\mathbb{V}2ob=e^3m$ (pon/ti)\1\---- *ĉ

La tutaĵo de ĉiuj imageblaj subnocioj (85/292) de nocio (85/288) konsiderataj aparte. Ankaŭ la tutaĵo de ĉiuj → individuaj objektoj (85/287) iam inkluditaj en tiu nocio. Ĉiuj specifaj nocioj konsiderataj devas havi la saman gradon de abstrakteco (=85/299). Ekzemplo: La nocio-amplekso de la plantgenro "abio" inkludas (laŭ la nuna scio) 30 speciojn, inter ili ekz. "Abio Blanka", "Abio Kaŭkaza" (el Kaŭkazo) kaj "Abio Balzama" (el Kanado).i *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c TermKu; *ĉ Termino-ofdoc 12-14; *d wor; *e Fel,p116;

85/293 =ApE85 #010

Rim: wor (90-07-12): =mian komenton en 85/294.

ei (91-08-08): La majuskligo de la arbonomoj en la ekzemploj estis ŝanĝita. (Detaloj pri skribado de plantnomoj estas troveblaj sur paĝo 610).

ei (92-03-10): Mi aldonas ankoraŭ alian ekzemplon, kiun mi tradukis laŭ *e: La nocio-amplekso de aer-veturilo pli peza ol aero estas:

aeroplano, glis-avio, kajto, helikoptero, ornitoptero (aeroplano, kies flugiloj batas, kiel tiuj de birdo).i = [86/017].

=93/017 [94-02-26]

8

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-ampleks/o laŭ konsist/o *b
 {eo2} signif/o-ampleks/o *c
 {eo3} part/ar-ampleks/o de noci/o *ĉ
 {eo4} part/ar-ampleks/o *ĉ
 {eo5} part/ar/o *ĉ
 {de1} Extension $\mathbb{V}2f$ (nach Zusammensetzung) *a
 {en1} extension $\mathbb{V}2f$ (by composition) *a
 {fr1} extension $\mathbb{V}2f$ (par composition) *a

La tutaĵo de ĉiuj partoj de iu kunaĵo, kiuj estas aparte konsiderataj. Ekzemplo: Ĉiuj radoj de radaro, eĉ se ĝi estas malmuntita.i *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c we; *ĉ wor;

85/294 =ApE85 #011

Rim: ei: Laŭ ISO/N53 oni uzu terminon {en1} ne por partecaj nocioj (=86/017).

wor (90-10-10): La nokia diferenco inter ~ o kaj 85/293 estas grava. Sed la terminoj estas neklaraj. Tial mi proponas terminojn {eo3}-{eo5}. {eo3} estas plej preciza; {eo5} plej oportuna. 86/017 ŝajnas al mi supernocio de kaj 85/294 kaj 85/295.

=93/017 [94-02-26]

2.1.2 Nocio-sistemoj (n-roj 9 ĝis 20)

9

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-sistem/o *b
 {de1} Begriffssystem *a
 {en1} system of concepts *a
 {fr1} ensemble de notions liées *a

Nociaro interligata per logikaj aŭ ontologiaj rilatoj. Tia sistemo konsistas el horizontalaj aŭ vertikalaj serioj de nocioj (=85/299), aŭ almenaŭ el unu tia serio.

L o g i k a j rilatoj baziĝas sur simileco de nocioj. Tipe ili formas → sistemon de super- kaj sub-nocioj (85/296).

O n t o l o g i a j rilatoj baziĝas sur la apudeco, t.e. sur la kontakto - en spaco kaj tempo - de la individuoj (85/287), kiujn la nocioj prezentas. La tipoj de ontologiaj sistemoj plej gravaj en teknologio estas la → sistemo de partoj kaj tutejoj (85/297) kaj la evolua sistemo (ekz-e la genealogia tabelo de individua besto, de produkto aŭ de lingvo). Ekzemploj: =85/296,297,298,299. *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ei;

85/295

Rim: ei: Pli mallonga difino en ISO/53: (=86/028).

wor: (91-10-10) Ne estas tute klare en la difino, ĉu "horizontalaj aŭ vertikalaj" ankaŭ permesas al sistemo konsisti el horizontalaj kaj

vertikalaj serioj". Ekzemple, la perioda tabelo de elementoj konsistas el horizontalaj kaj vertikalaj serioj. Alia ekzemplo:

Anglo \>Franco \>Germano \>Ruso
\>Usonano

Mejĝr \>Miterand \>Kol

\>Gorbaĉof \>Buŝ

Iuj serioj estas vertikalaj, aliaj horizontalaj. La tuto konsistas el ambaŭ.

ei (91-11-03): Mi opinias, ke horizontala aŭ vertikala ne aludas, kiel io estas registrita en tabelo, sed kiel 85/299 montras, ĉu la serio konsistas el sub- kaj superordigitaj nocioj (vertikala serio) aŭ el samnivelaj terminoj (horizontala serio). Tial "kaj" ne estas aplikebla. =93/027 [94-02-26]

10

{U1} 001.411.4 (+)

{T1} RBN

{eo1} sistem/o de super- kaj sub-noci/oj *b

{eo2} sistem/o genr/o-speci/o *c

{de1} Gattung-Art-System *a

{en1} genus-species system *a

{fr1} ensemble espèce-genre *a

Nocio-sistemo (85/295) formata per logika rilato nome per la genra-specifa rilato (=85/291, 292). Ekzemplo: \La flaŭro de la mondo aŭ de regiono analizita laŭ la parenceco de la plantoj. (=85/299) *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c go;

85/296

Rim: ei: =85/291,292. Laŭ la pli nova ISO/N53 la Angla termino \genus\i estu aplikata nur al objektoj sed ne al nocioj. Tial laŭ mia opinio ankaŭ la Esperanta "genro" estas evitinda por karakterizi nociojn. Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. «94-02-26»

11

{U1} 001.411.4 (+)

{T1} RBN

{eo1} sistem/o de part/oj kaj tut/oj *b

{de1} Teil-Ganzes-System *a

{en1} whole-and-part system *a

{fr1} ensemble partie-tout *a

Nocio-sistemo (9) formata per unu el la ontologiaj rilatoj (vidu 9), nome per la parteca-tuteca rilato. Ekzemploj: \La flaŭro de la mondo aŭ de regiono analizita laŭ geografia distribuo de la plantoj; la tutaĵo de nocioj respondantaj al la partoj de maŝino, aŭ al la landoj, provincoj aŭ distriktoj de kontinento.\i (=85/299) *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c we;

85/297

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. «94-02-26»

12

{U1} 001.411.4 (+)

{T1} RBN

{eo1} miks/it/a noci/o-sistem/o *b

{de1} gemischtes Begriffssystem *a

{en1} mixed system of concepts *a

{fr1} ensemble de notions mixtes *a

Nocio-sistemo (85/295) formata per pli ol unu rilat-tipo (=85/295), precipe per la kombino de → sistemo de super- kaj sub-nocioj (85/296) kun → sistemo de partoj kaj tutaj (85/297). Ekzemplo: \La nocioj klasifitaj en la Universala Decimala Klasifiko (UDK).\i. *b laŭ *a.

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c we;

85/298

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. «94-02-26»

13

{U1} 001.411.4 (+)

{T1} RBN

{eo1} sekvenc/o de noci/oj *b

{eo2} noci/o-seri/o *b

{de1} Begriffsreihe *a

{en1} series of concepts *a

{fr1} série de notions *a

Sinsekvo de parencaj nocioj (85/288), en kiu ĉiu nocio havas nur unu senperan antaŭanton kaj unu senperan sekvanton. Unu aŭ pluraj nocio-serioj formas nocio-sistemon (85/295). Serio estas lineara sistemo. En "horizontala serio" la nocioj estas kunordigitaj, t.e. ili havas la saman → gradon de abstrakteco (.../...) aŭ subdivido. Tia serio estiĝas per varioj de karakterizaĵo (85/289). En "vertikala serio" la nocioj estas subordigitaj unu al la aliaj. Ekzemploj de logika-- serio (1): (1.1) Horizontala: \Ĉiuj specioj de plant-genro; la gradoj de militistaj rangoj aŭ de temperaturo, diversaj grandoj, ktp.\i (1.2) Vertikala: \La specioj, la genro, la familio kaj la klaso al kiu iu planto apartenas.\i Ekzemploj de ontologia--serio (2): (2.1) Horizontala: \La kapo, kolumo, tigo kaj fina ekstremaĵo de bolto.\i (2.2) Vertikala: \La tabelo de geologiaj epokoj; la sinsekvo de (viraj) antaŭuloj de homo.\i *b laŭ *a

Fon: *a 1087/69; *b ei; *c we;

85/299

Rim: ei: "sekvenco" havas iom pli malvastan sencon ol "serio". Laŭ la ekzemploj donitaj en PIV ekzistas strikta rilato inter la membroj de "sekvenco": la bildoj, scenoj aŭ ludkartoj devas sekvi iun antaŭe aranĝitan ordon. Tio taŭgas por kelkaj el la ekzemploj donitaj en (85/299), sed ne por ĉiuj. Tial ambaŭ terminoj estis menciitaj. Aliaj ekzemploj: Horizontala logika serio: \La naciaj lingvoj.\i. Vertikala logika serio: \ldialekto, regiona lingvo, nacia lingvo, Esperanto.\i Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. «94-02-26»

14

{U1} 001.411.4 (+)

{T1} RBN
 {eo1} klasif**/it/a noci/o-sistem/o *b
 {eo2} klasifik/o *b*ĉ
 {eo3} klas/it/a noci/o-sistem/o *c
 {eo4} klasif**/o *c
 {de1} klassifiziertes Begriffssystem *a
 {de2} Klassifikation *a
 {en1} classified system of concepts *a
 {en2} classification *a
 {fr1} ensemble classifié de notions *a
 {fr2} classification *a

Nocio-sistemo (85/295), kies strukturo estas specifita. Ekzemploj: Ĉia klasifiko de plantoj; la Universala Decimala Klasifiko (UDK).i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c pok; *ĉ PIV;

85/300 =ApD5.11 #562-566

Rim: ei: Mi opinias, ke utilis distingi inter "klasifiko" (= kompleksa strukturitaocio-sistemo) kaj simpla "klasifo". Se mi ordigas librojn en privata aŭ kluba biblioteko, aŭ por la libro-katalogo de UEA, tiam mi klasifas ilin (Butler verkis libron kun la titolo "Klasifo de Esperantaj temoj"), sed se mi atribuas al ili la UDK-nomojn, tiam mi klasifikas ilin. Same oni povus en Esperanto distingi inter klasifado kaj klasifikado de plantoj.

pok: (en let al ei (87-04-29): klasifi ! klasif; klasifiki ! klasifi; klasifitaocio-sistemo ! klasifaocio-sistemo (afero de belgusto, apenaŭ motivebla).

wor (90-07-19): La celoj de ĉi tiu rimarkigo estas du: 1. Bremsi emon fari nemotivitan rompon kun nia tradicia lingvo. 2. Esplori kiaj ekzistas motivoj por ŝanĝoj bazitaj ne precipe sur gustoj.

Konstatoj:

1. Temas pri du nociaroj neŭtrale nomeblaj "1" kaj "2". Nociaro 1 prias ordigojn sen referenco al ia jam ekzistanta ~o. Nociaro 2 prias la atribudadon el jama ~o al fenomenaro.

2. Produkto nociade de la ago de nociaro 1 estas kreo de ~o. Jaman tian produkton postulas nociaro 2. Tial iu termino ~o emfazas rilaton kun nociaro 1 kaj para alia emfazas rilaton kun nociaro 2.

3. Ambaŭ nociaroj ampleksas plurajn nociojn. Krom baza nociado, "klaso", traktindas: ago (kp. kisi), agado-nomo (kp. kizado), fakto aŭ ago kiel tuto (kp. kiso), rezulto (kp. kisitulo) kaj produkto (kp. intimo).

4. La proponoj kompariĝas jene: (interkrampe aperas konjektoj.) (Mil: n-s -- nociosistemo; tr -- transitiva verbo; ad -- agado-nomo; -o -- fakto; it -- rezulto; np -- nociado produkto.)

Tradicio:	Proponoj:		
	PIV	Eo1+2	
Eo3+4	(<u>ei</u> <1>)	(pok, <u>ei</u> <2>)	
Baza nociado:			

	klaso	klaso	klaso
Terminaro por Nociaro 1 (sen antaŭa sistemo):			
tr	klasi,	klasifi	klasi
	enklasigi		

ad	klasado	klasifado	
klasado			
-o	--, enklasigo	klasifo	-- [= 1a truo]

it	(klasitaĵo)	(klasifitaĵo),	
	(klasitaĵo)		
Produkto nociade de la ago de nociaro 1 -- 85/300:			
np	(klasita n-s)	klasifita n-s	klasita n-s,
	{eo3}	{eo1}	{eo3}
		klasifa n-s,	
	klasifiko	klasifiko	klasifo
	{eo2}	(Eo2)	{eo4}

Terminaro por Nociaro 2 (per antaŭa sistemo):

tr	klasifiki	klasifiki	klasifi
ad	klasifikado	klasifikado	
klasifado			
-o	--	--	--
	-- [= 2a truo]		

it (klasifikitaĵo) (klasifikitaĵo) (klasifitaĵo)

5. La PIV-a terminaro havas du "truojn"; ne eblas nomi la simplajn agojn tutajn (kp. kiso), ĉar "klaso" kaj "klasifiko" estas ali-sence okupataj. PIV aludas pansaĵon ("enklasigo") por la 1-a truo. Sed por la 2-a truo oni devas kontentiĝi je "klasifikado".

6. ei<1> por nociaro 2 kaj parte por ~o ("klasifiko") uzas la PIV-ajn terminojn. Estas malavantaĝo, ke la 2-a truo restas vaka.

Por nociaro 1 ei<1> uzas ne-PIV-an stamon: "klasif". Tio havas la avantaĝon ŝtopi la 1-an truon; eblas: "la Butlera klasifado de temoj" por "la Butlera ago klasifi la temojn". PIV-e eblis nur "la Butlera enklasigo de temoj". (Nekonante la verkon de Butler mi atentis nur la komenton de ei.)

7. pok&ei<2> reiras al la PIV-a nociaro 1.

Por nociaro 2 kaj por ~o foriĝas la balasta sufikso "-ik". Ak kun ei, ke tio estas avantaĝo (laŭ la laŭmode strikta difino pri "-ik"). Estas malavantaĝo, ke denove estas du truoj.

Aliaj Problemoj:

1. La sona diferenco inter la terminoj por la 2 nociaroj duoniĝas (de la tradicia dusilaba "ifik") al nur unu silabo: "-ik" ĉe ei<1> kaj "-if" ĉe pok&ei<2>. Nek "-ik" nek "-if" havas en Esperanto signifon kaj akceptitan kaj laŭcelan. Mi inklinas pensi, ke tia duoniĝo malfaciligus la lernadon kaj uzon. La terminoj proksimiĝas esti paronimoj.

2. La PIV-aj terminoj por 85/300 sedube estus Eo3+2. Tio ĝis nun en 85/300 estis senreliefa! Ni neniam elektu sen klare prezenti kaj kompari la tradiciajn formojn kaj sistemon.

3. Oni rekonas simile bonaj la du proponojn, Eo1+2 kaj Eo3+4. Sed tio, dum unu kongruas kun PIV-aj terminoj por nociaro 2 kaj la alia kun PIV-aj terminoj por nociaro 1! Por kio do oni volas fari ŝanĝon?

4. Mi ne komprenas, kial ni voĉdonu surbaze precipe de plaĉo kaj gusto. Kvazaŭ Esperanto ne havas tradicion kaj ne havas PIV-on!

Oportunoj kaj Sugestoj:

Mi vidas du sufiĉe motiveblajn solvojn:

1. Resti ĉe la PIV-aj terminoj. Avantaĝoj: a) tradicio; b) longeco de la sona diferenco, kiu faciligas memori kiu estas kiu; c) ŝparo de nia energio por pli gravaj aferoj. Malavantaĝoj: a) truo kie estu ago-nomo en la terminaroj; b) uzo de sendifina "-if" kaj uzo de ne laŭmoda "ik".

2. Restante ĉe la PIV-a solvo por nociaro 1 (Avantaĝo: tradicio. Malavantaĝo: truo (ŝtopebla per "enklasigo").), Esperantigi la terminojn de nociaro 2. T.e., fortranĉi (aŭ redifini) la sufikson "ik" kies laŭmoda signifo apenaŭ taŭgas, kaj fortranĉi (aŭ difini) la sufikson "if". Se ni fortranĉus kaj "ik" kaj "if"-on, ni povas anstataŭigi ilin per io jam difinita.

Ebla tia propono: Logika kandidato estas la sufikso "-iz". Eta vastigo de ties signifo <1> allasus la sencon: "apliko (aŭ atribuo) de jam ekzistantaj nocioj". PIV jam, spite al ĝia propra analizo, faras tion per "karakterizi". Terminoj tiaj estus:

Klarigo	Termino
Produkto de Nociaro 1:	
~	
klas/ita noci/o-sistem/o	
~	
klas/iz/a noci/o-sistem/o	
~	
klas/iz/o-sistem/o	
Nociaro 2:	
ago	klas/iz/i
agado	
klas/iz/ad/o	
nomo de agotuto	klas/iz/o
rezulto	klas/iz/it/aĵ/o

Avantaĝoj: 1. forigo de ĉiuj sendifinaj balastaĵoj (if, ik); 2. Uzo de la difino-hava sufikso ("iz"), 2a) kio kongruas la spiriton de Esperanto, 2b) kaj faciligas memori kiu vorto estas kiu; 3. pro la verbeco de "iz", konservo de "klasizo" por la simpla ago tiel ŝtopante la duan truon. Malavantaĝo: nova uzo de morta sufikso emas ŝoki.

Aliaj ŝanĝoj konjekteblas, sed eble ne egale facile motiveblas.

ei (92-11-18): Komuniku viajn preferojn respondante la enketilon (p.1675, #562-566)
«93-11-13»

15

{U1}	001.411.4 (+)
{T1}	RBN
{eo1}	desegn/a prezent/o de klasifik/o *b
{eo2}	desegn/a prezent/o de klasif**/o *c
{eo3}	grafik/a prezent/o de klasif**/o *ĉ
{eo4}	arb/a prezent/o de klasifik/o *d
{de1}	grafische Darstellung einer Klassifikation *a
{en1}	graphical representation of a classification *a
{fr1}	représentation graphique d'une classification *a

Tabelo de nocioj (85/288), kiu formas nocio-sistemon (85/295), en kiu la interrilatoj inter la nocioj estas montrataj per piramidsimila aranĝo (= per genealogia arbo). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c pok; *ĉ go; *d wor;

85/301 =ApE85 #012

Rim: ei: Pri {eo1} aŭ {eo2} =85/300. Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Pli konsekvenca ol {eo2} estas {eo3}, ĉar (sen metaforo) la prezento ne desegnas. Pli klara ol ambaŭ estas {eo4}. Mi sentas la vorton "tabelo" en la difino neoportuna, ĉar ĝi pensigas pri la ne-arba (ne-piramidsimila) ŝak-tabula aranĝo de la tabel-vortoj -- sed mi ne trovas klaran subtenon por tiu sento en PIV.

«93-11-13»

16

{U1}	001.411.4 (+)
{T1}	RBN
{eo1}	klas/it/a noci/o-list/o *b
{eo2}	sistem/a list/o de noci/oj *b
{eo3}	ŝtup/a list/o de noci/oj *c
{de1}	Begriffsverzeichnis *a
{en1}	schedule of concepts *a
{fr1}	liste systématique de notions *a

Listo de nocioj (85/288), kiuj formas nocio-sistemon (85/295), en kiu la interrilatoj inter la nocioj estas montrataj per lineara sinsekvo kombinita per laŭŝtupa aranĝo, kiu utiligas diversajn tipografiajn litertipojn aŭ notacion. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/302 =ApE85 #013

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): La signifon de la vorto "sistemo" precizigas la resto de la termino {eo2}. Ju pli la komponantaj vortoj (kiel "sistema") ricevas signifon de la tuta termino (kiel {eo2}), des pli tiu tuta temino ŝajnas lernenda kvazaŭ aparta vorto. Kaj des malpli la tuta termino sin motivas.

Metaforaj vortoj, kiuj komparas konkretaĵojn ("ŝtupa") igas la uzadon pli flua kaj tuje klara. «93-11-13»

17

{U1}	001.411.4 (+)
{T1}	RBN
{eo1}	fak/o (2) de scio *c EVIT *ĉ
{eo2}	stud-objekt/o *b
{eo3}	stud-kamp/o *b
{eo4}	stud-teren/o *ĉ
{eo5}	stud-sfer/o *ĉ
{de1}	Wissensgebiet *a
{en1}	field (of knowledge) *a
{en2}	subject (field) *a
{fr1}	domaine (du savoir) *a

Specialigita ago-sfero de homa menso.

¶ Ekzemploj:\i Iu branĉo de scienco; la labor-metodo de iu aparta profesio. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV (2); *ĉ go;

85/303 =ApE85 #014

Rim: ej: Tiu ĉi nocio estas simile difinita en ISO/N53: =[86/002].

go: {eo1} ne estas rekomendinda, ĉar "fako" = A. \Mbranch\i, ne \field\i.

wor (90-07-19): Kongrue al PIV ak go pri la signifo de "fako". La diferenco inter "fako" kaj "kampo" estas perspektiva. La difino supra taŭgas (sed ne sufiĉas) kaj por "fako" (branĉo) kaj por "kampo". Por klare difini la du nociojn oni bezonas kontrastajn difinojn kaj ekzemplojn:

kampo <5>: Tutaĵo de la aferoj pri iu temo, kiujn povas atingi ies agado.

fako <2*>: Aparta dividaĵo de kampo; subkampo.

En la ekzemploj la vorto "de" en grupo K havas sencon malsaman ol havas la vorto "de" en grupo F:

Grupo K

kampo de la praktiko = kampo Praktiko;

kampo de E-sta diskutado = kampo E. Diskutado;

kampo de la historio = kampo Historio;

kampo de ĥemio = kampo Hxemio.

Grupo F ekz:

fako de ĥemio estas fako Bioĥemio;

fako de historio estas fako Antikva Historio;

fako de scienco estas fako Hxemio;

fako de scio estas fako Arto.

En grupo K temas pri konsisto (La kompo de ĥemio konsistas el ĥemio; PAG 133C.e), dum en grupo F temas pri posedo (Fakon de ĥemio (ekz, bioĥemio) posedas ĥemio; PAG 133A.c). Interkrampe estas ekzemplaj propra-nomaj ekvivalentoj (PAG 133 Rim III).

Sxajnas al mi, ke la esenco de la diferenco inter la signifoj de "kampo" kaj "fako" kuŝas en tio, ke ili funkciigas malsamajn signifojn de la vorto "de".

=93/003 [94-02-26]

18

{U1} 001.411.1 (+)

{T1} RBN

{eo1} kamp-specif/a noci/o (en difinita stud-kampo) *b

{eo2} speci/a noci/o (en difinita sfero) *c

{de1} spezieller Begriff (in einem bestimmten Wissensgebiet) *a

{en1} specific concept (in a given field) *a

{fr1} notion propre (au domaine en question) *a

Nocio (85/288) apartenanta ĉefe al unu stud-kampo (85/303). Ekzemploj: \I En aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocioj "aŭtomobilo" kaj "limuzino" \i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go;

85/304 =ApE85 #015

Rim: ej: Tre simile difinita en ISO/N53: =86/005. {eo2} Estas miskomprenebla kiel nocio rilatanta al

botanika aŭ zoologia specio. «93-11-13»

19

{U1} 001.411.1 (+)

{T1} RBN

{eo1} prunt/e-pren/it/a noci/o *b

{eo2} prunt-noci/o *c

{de1} geliehener Begriff *a

{en1} borrowed concept *a

{fr1} notion empruntée *a

Nocio (85/288) ofte uzata en difinita stud-kampo (85/303), sed apartenanta ĉefe al alia fako. Ekzemploj: \IEn aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocioj "lubrikiga oleo", "fuelo" kaj "ŝafto" \i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/305 =ApE85 #016

Rim: ej: Preskaŭ sama difino en ISO/N53: =86/006. «93-11-13»

20

{U1} 001.411.1 (+)

{T1} RBN

{eo1} noci/o trans difin/it/a sfer/o *c

{eo2} noci/o super/ant/a difin/it/an stud-kamp/on *b

{eo3} super'kamp/a noci/o *ĉ

{de1} über das Wissensgebiet hinausreichender Begriff *a

{en1} concept exceeding the given field *a

{fr1} notion dépassant le domaine *a

Nocio (85/288) apartenanta al pli larĝa stud-kampo (85/303), de kiu donita stud-objekto formas parton. Ekzemplo: \IEn aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocio "rado" \i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/306 =ApE85 #017

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (1990-07-19): {eo1} laŭ mi taŭgas al ia supernocio de {eo3}. «93-11-13»

2.1.3 Tipoj de karakterizaĵoj (n-roj 21 ĝis 25)

21

{U1} 001.411.5 (+)

{T1} RBN

{eo1} intrinsek**/a karakteriz/aĵ/o *b EVIT *b

{eo2} esenc/e propr/a karakteriz/aĵ/o *b

{eo3} intrins**/a karakteriz/aĵ/o *c*b

{eo4} en/o-pri/a karakteriz/aĵ/o *c

{eo5} en/o-tem/a karakteriz/aĵ/o *c

{de1} inhärentes Merkmal *a

{en1} intrinsic characteristic *a

{en2} inherent characteristic *a

{fr1} caractère intrinsèque *a

{fr2} caractère inhérent *a

Karakterizaĵo (85/289) apartenanta al objekto mem kaj ne al ĝiaj rilatoj al aliaj objektoj. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/307 =ApE85 #018

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. wor (90-07-19): A. Sxajnas al mi malkonsilinde bonvenigi balastajon "-ek": 1. Se "-ik" estas ĝenerale evitinda pro ebla konfuzo kun tekniko, "-ek" estas simile evitinda pro ebla konfuzo kun speco de rapideco. Depende de la resto de la vorto, eble pli evitinda; 2. Cele al tio, ke Esperanto estu facila, ni kutime strebas, ke ĝiaj vortoj estu kiom eble plej antaŭkonjekteblaj. Se lasi flanke teknikojn, se la vortoj, kiuj en Eŭropaj lingvoj finiĝas per "-ic", montriĝas en Esperanto jen stumpaj (En. \sonic\i -->"sona") kaj jen finiĝantaj per "-ek" tio estas malfacilaĵo. 3. Nuna akcepto de {eo1} simple rezultigos laŭ mi, ke iam poste oni stumpigos ĝin. B. {eo2} havas unuavidan allogon, sed mi ne sukcesis ricevi de ĝi la difinitan signifon surbaze de nia gramatiko kun la PIV-aj difinoj de la apartaj vortoj (t.e. klaran → rezultan signifon (85/370)), kio implicas, ke ĝi estus aparte lernenda kiel nova radiko aŭ idiomaĵo. C. Kiel purisma paro kion pri "eno-pria karakterizaĵo" kaj "ekstero-pria karakterizaĵo"?

ei (91-08-09): Mi markis mian unuan proponon EVIT. Je ĝi malplaĉis al mi ĉefe, ke oni povus esti misgvidata pensi pri iu seka afero. {eo3} nun ŝajnas al mi preferinda, sed {eo2} eblus, se iu volas nepre eviti neologismojn. La signifo de {eo4} kaj {eo5} por mi ne estus divenebla. «93-11-13»
22

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} ekstrinsek**/a karakteriz/aĵ/o *b EVIT *b
{eo2} ne esenc/e propr/a karakteriz/aĵ/o *b
{eo3} ekstrins**/a karakteriz/aĵ/o *c*b
{eo4} ekster/o-pri/a karakteriz/aĵ/o *c
{eo5} ekster/o-tem/a karakteriz/aĵ/o *c
{de1} nicht weseneigenes Merkmal *a
{en1} extrinsic characteristic *a
{fr1} caractère extrinsèque *a

Karakterizaĵo (85/289) de objekto nur pro ties rilatoj al aliaj objektoj. Oftaj tipoj de □oj estas la → karakterizaĵo de origino (85/309) kaj la → karakterizaĵo de celo (85/310). *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/308 =ApE85 #019

Rim: ei (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. we preferas "adhera karaktro" kaj por (85/307) "inhera karaktro". - "karakterizaĵo" ŝajnas al mi pli klara ol "karaktro", kiu jam estas hiperonimo (86/008) por majuskla aŭ minuskla litero, cifero, interpunkcia signo kaj por speciala tipografia signo kiel @, #, &, ktp. (=85/452). "Adhera" impresas min kiel tro "glua". "adhera karaktro" laŭ mi estas "e", kiu formas ligaturon kun "a". La karakterizaĵoj de celo kaj origino ne estas algluitaj al la nocio, sed troviĝas ekstere de ĝi. La inventinto de objekto ne adheras al ĝi! wor (90-07-19): =85/307. Mi akordas kun ei pri "adhera" k pri "karaktro"; aliaj solvoj per "-her-" (aŭ "-trins-")

ne devus havi la saman problemon.

ei (91-08-09): =85/307. «93-11-13»

23

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aĵ/o de origin/o *b EVIT *b
{eo2} karakteriz/aĵ/o pri origin/o *c
{de1} Herkunftsmerkmal *a
{en1} characteristic of origin *a
{fr1} caractère de provenance *a

→ Ekstrinsa karakterizaĵo (85/308), kiu indikas kie, per kiu aŭ kiel objekto estiĝis, uziĝis aŭ konatiĝis. Ekzemploj: \La malkovrinto, inventinto aŭ priskribinto de objekto, ĝia produktinto aŭ liverinto, la loko de produktado (urbo, lando), la fabrikad-maniero.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/309

Rim: ei (91-08-09): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Mi markis mian unuan terminon EVIT, ĉar {eo2} pli trafe priskribas la nocion. «93-11-13»
24

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aĵ/o de cel/o *b EVIT *b
{eo2} karakteriz/aĵ/o pri cel/o *c
{de1} Zweckmerkmal *a
{en1} characteristic of purpose *a
{fr1} caractère de destination *a
{fr2} caractère d'emploi *a

→ Ekstrinsa karakterizaĵo (85/308), kiu indikas la celon de iu objekto. Ekzemploj: \La uzo-maniero; la apliko-fako; la loko aŭ situo en muntaĵo.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/310

Rim: ei (91-08-09): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Mi markis mian unuan terminon EVIT, ĉar {eo2} pli trafe priskribas la nocion. «93-11-13»
25

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} ekvivalent/aj karakteriz/aĵ/oj *b
{de1} äquivalente Merkmale *a
{en1} equivalent characteristics *a
{fr1} caractères équivalents *a

Malsamaj karakterizaĵoj (85/289), kiuj tamen estas substitueblaj inter si en difinita nocioenhavo (85/290) sen ŝanĝo de la nocio-amplekso (85/293). La inter-ŝanĝebleco de karakterizaĵoj estas kaŭzata per hazarda → ontologia rilato (=85/295) ne per logika ekvivalento. Ekzemploj: \La karakterizaĵoj "egallatera" (= havanta egalajn laterojn) kaj "egal-angula" (= havanta egalajn angulojn) en la nocio "egallatera [egal-angula] triangulo"; "konvekso lenso" = "konverĝiga lenso".\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/311

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

2.1.4 Kombino de nocioj (n-ro 26)
26

{U1} 001.411.6 (+)
{T1} RBN
{eo1} losuril**/o *b EVIT *b
{eo2} losukomb**/o *b EVIT *b
{eo3} log**-sum/o *ĉ
{eo4} log**-sum/ig/o *ĉ
{de1} Disjunktion *a*c
{de2} logische Addition *a
{de3} Umfangsvereinigung *c
{en1} disjunction *a*c
{en2} logical addition *a
{fr1} disjonction *a*c
{fr2} addition logique *a

Adicio de la nocio-ampleksoj (85/293) de kelkaj nocioj (85/288). La rezulto estas supernocio (85/291) de la originaj nocioj, kaj tiuj estas subnocioj (85/292) de la rezulta nocio. Ekzemplo: \llogsumigo de la subnocioj "knabo" kaj "knabino" kreas la supernocion "infano".\i *b laŭ *a

Difino de {eo3} laŭ (88/030): Rilato (88/682) formita per la → logika sumo (89/048) de du unuoj. Difino de {eo4} laŭ (88/031): La kombinado de du nocioj (88/026) per kreo de ilia → logika sumo (88/048). *b laŭ *c

Fon: *a R1087; *b ei; *c Termi-of-doc; *ĉ wor;

85/312

Rim: ei (89-11-23): Uzu {eo3} se vi volas indiki rilaton inter du nocioj; uzu {eo4} se vi volas indiki la procezon, per kiu integriĝis aŭ kombiniĝis du nocioj. Ekz-e homo = viro aŭ virino. wor (90-07-19): Mi akordas kun la divido en du registraĵojn. La terminojn {eo3} kaj {eo4} mi trovas multege pli tuje klaraj, facile memoreblaj kaj uzeblaj. (Laŭ mi, /log/ ja estas la radiko de log**/ik/o, spite la pretendon de PIV.)

ei (91-08-09): Mi akordas kun wor kaj tial markis terminojn {eo1} kaj {eo2} EVIT. «93-11-13»

2.2 Difinoj (n-roj 27 ĝis 30)
27

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o (1) *b*c
{de1} Definition *a
{en1} definition *a
{fr1} définition *a

Pervorta priskribo de nocio (85/288).

*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/313

Rim: =93/028 [94-02-26]

28

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per super'noci/o kaj diferenc/o *b
{eo2} difin/o per noci/o-en'hav/o *b
{eo3} difin/o (1) (en ĝia klasika signifo) *b
{de1} Definition durch Gattungsbegriff und Unterschied *a
{de2} Definition durch Intension *a
{de3} Definition durch Konnotation *a
{de4} intentionale Definition *a
{de5} Definition (in klassischem Sinn) *a
{en1} definition by genus and difference *a
{en2} definition by intension *a
{en3} definition by connotation *a
{en4} intensional definition *a
{en5} definition (in its classical meaning) *a
{fr1} définition spécifique *a
{fr2} définition (au sens classique) *a

Determino de la nocio-enhavo (85/290) de nocio (85/288). Ekzemplo: \l"Aera flug-aparato" estas iu ajn aer-subtenata veturilo.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/314

Rim: =[86/030] =93/029 [94-02-26]
29

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per noci-ampleks/o *b
{eo2} difin/o per signif-etend/iĝ/o *b
{eo3} difin/o per signif-amplekso *c
{eo4} difin/o per ekzempl/oj *ĉ
{de1} Definition durch Extension *a
{de2} Definition durch Denotation *a
{de3} extensionale Definition *a
{en1} definition by extension *a
{en2} definition by denotation *a
{en3} extensional definition *a
{fr1} définition générique *a

Difino per determino de la nocio-amplekso (85/293) de nocio (85/288). Ekzemplo: \lLa nocio "aera flug-aparato" entenas balonojn, → direkteblajn balonojn [zepelinojn], kajtojn, glisilojn kaj flugmaŝinojn.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c we; *ĉ wor;

85/315 =ApE85 #020

Rim: ei (89-12-16): =[85/293, 86/031]
=93/030 [94-02-26]
30

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per kun'tekst/o *b
{eo2} kun'tekst/a difin/o *b
{de1} Definition durch Kontext *a
{de2} kontextuale Definition *a
{en1} definition by context *a
{en2} contextual definition *a

{fr1} définition par l'emploi *a
Difino (85/313) per ekzemplo de vera apliko, tio estas per subkomprenata ekvacio. La difinota termino (85/317) estas montrata en frazo, kies tuta signifo estas konata aŭ povas esti divenata. Ekzemplo: \Li vojaĝis de Eŭropo al Ameriko en 24 horoj uzante ... (avion).li *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/316

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

3. TERMINOJ (n-roj 31 ĝis 94)

3.1 Gxeneralajoj (n-roj 31 ĝis 38)

31

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/o (1) (por nocio) *b*c
{de1} Terminus (für einen Begriff) *a
{en1} term (for a concept) *a
{fr1} terme *a

Iu ajn konvencia simbolo por nocio (85/288), kiu konsistas el prononceblaj sonoj aŭ el ties skriba reprezentaĵo (=el literoj). Termino povas esti vorto (85/352) aŭ vortgrupo (85/358). Ekzemploj por ~o en 85/318,319. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/317

Rim: =[86/036] =93/035 [94-02-26]

32

{U1} 001.420 (+)
{U2} 801.316.4
{T1} RBN
{eo1} teknik/a termin/o *b
{eo2} tehnik/a termin/o *c
{eo3} fak/a termin/o *b
{de1} Terminus technicus *a
{en1} technical term *a
{fr1} terme technique *a

Termino (85/317) kies uzo kaj signifo (85/369) estas limigata al specialistoj de difinita stud-kampo (85/303). Ekzemploj: \rivoluo; nombro de revoluo; nombro de revoluo dum tempo-
unu. li *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c we;

85/318 =ApE85 #021

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

33

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} ĝeneral/a termin/o *b EVIT *b
{eo2} komun-lingv/a termin/o *b
{eo3} komun-lingv/a vort/o *b
{de1} allgemeiner Terminus *a
{en1} general term *a
{fr1} terme commun *a

Termino (85/317) formanta parton de la

komuna lingvo. Ekzemploj: \numero; tempo; per; de.li *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/319

Rim: ej (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. =88/106. «93-11-13»

34

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} prefer/at/a termin/o *b
{de1} Vorzugsterminus *a
{en1} preferred term *a
{fr1} terme à employer de préférence *a
Termino (85/317) rekomendita en norm-
verko. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/320

Rim: =[86/063] =93/066 [94-02-26]

35

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} permes/it/a termin/o *b
{de1} zulässiger Terminus *a
{en1} preferred term *a
{fr1} terme toléré *a

Termino (85/317), kies uzo kiel sinonimo (85/378) de → preferata termino (85/320) estas permesita en norm-verko. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/321

Rim: =[86/064] =93/067 [94-02-26]

36

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} ne'rekomend/it/a termin/o *b
{eo2} ne'norm/a termin/o *c
{eo3} evit/ind/a termin/o *ĉ
{de1} abgelehnter Terminus *a
{en1} deprecated term *a
{fr1} terme à éviter *a

Termino (85/317), kiu laŭ norm-verko estas evitinda. En Britaj norm-verkoj ekzistas ankoraŭ kategorio inter nerekomenditaj kaj → permesitaj terminoj (85/321). Gxi nomiĝas "alternativaj terminoj". Tiuj terminoj ne estas malbonaj sed superfluaĵ, kaj ili estas eliminendaj iom post iom. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c we; *ĉ go;

85/322 =ApE85 #022

Rim: ej: Laŭ mi {eo2} ne estas trafa traduko, ĉar ĝi povas signifi, ke la termino ne troviĝas en norm-verko. Multaj bonaj terminoj ne troviĝas en normverkoj. Kontraste al tio la supra difino klare indikas, ke la termino estas taksita "evitinda" en norm-verko. =[86/065] =93/068 [94-02-26]

37

{U1} 001.43 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} termin/ar/o <2> *b
 {eo2} nomenklatur/o (1) *b
 {eo3} terminologi/o (1) *c EVIT *b
 {eo4} termin/o-proviz/o *b
 {de1} Terminologie *a
 {de2} Nomenklatur *a
 {en1} terminology *a
 {en2} nomenclature *a
 {fr1} terminologie *a

La kolekto de terminoj (85/317) prezentanta nociosistemon (85/295) precipe en speciala stud-kampo (85/303). En kelkaj kampoj {eo1} kaj {eo2} ne estas plene sinonimaj (85/378). En biologio, ekz-e, nomenklaturon rilatas al la nomoj de plantoj kaj bestoj; terminaro, kontraŭe, rilatas al iliaj partoj kaj ecoj. *b laŭ *a

Aro da terminoj uzataj en unu scienco aŭ tekniko: \bona, kompleta ~o estas nepra kondiĉo de progreso. \i *c

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/323 =ApE85 #023

Rim: ej (88-12-16): Laŭ PIV "terminaro" estas nur vortaro, tamen mi opinas, ke pro la strukturo de nia lingvo "terminaro" devas esti ankaŭ la termino por ĉi tiu nocio. =86/087

wor (90-07-19): Mi akordas kun ej, ke ni akceptu {eo1}. Por "terminaro" la PIV-a difino ĉe "-ar/" unuavice pensigas pri 85/323. Strikte akcepti la difinon ĉe "terminaro" do parte faras el ĝi idiotismon. Plie, se ni konsekvence donus preferon al la 4-a difino ĉe "-ar/", ni devus kredemi, ke "homaro" signifas telefon-libron! Aliflanke, por eviti konfuzon, mi foje diras: "terminara libro". =93/031, =93/032 [94-02-26]

38

{U1} 001.44 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} terminologi/o <2> *b
 {de1} Terminologie (Wissenschaft) *a
 {en1} terminology (science) *a
 {fr1} terminologie *a

Stud-kampo, kiu okupiĝas pri la formado kaj nomado de nocioj (85/288), aŭ kiel speciala stud-objekto aŭ kiel komunaĵo de ĉiuj stud-objektoj. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/324 =ApE85 #024

Rim: Laŭ PIV {eo1} estas: "Aro de la terminoj, uzataj en unu scienco aŭ tekniko: \bona, kompleta terminologio estas nepra kondiĉo de progreso. \i Mi opinias, ke la termino por ĉi tiu nocio devus esti "terminaro". Se oni etnolingve atribuas diversajn signifojn al {en1}, {fr1}, {de1}, tio ne signifas, ke ankaŭ ni devus fari tion. =[86/100]

=93/121 [94-02-26]

3.2 Ekstera formo de terminoj (n-roj 39 ĝis 49)

39

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} ekster/a form/o (de termino) *b
 {de1} äußere Form (eines Terminus) *a
 {en1} external form (of a term) *a
 {fr1} forme (d'un terme) *a

La tutaĵo de sonoj aŭ fonemoj (85/327) aŭ de literoj, kiuj konsistigas terminon (85/317).

*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/325

Rim: ej (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Mankas referenco al mala termino aŭ nocio, "interna formo ..." aŭ "ena formo ...". Tia referenco utilis por ĝuste enfokusigi la signifon. Pro tiu manko kaj pro la difino de "termino" ĉe 85/317 la vorto "ekstera" ŝajnas pleonasma.

ej (91-08-09): Temas pri traduko de verko, en kiu la mala termino ne ekzistas. Mi ĝojus, se iu kreus ĝin kaj registrus ĝin en Pekoteko. «93-11-13»
 40

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} son-form/o *b
 {eo2} prononc/a form/o *c
 {eo3} fonetik/a form/o *c
 {eo4} akustik/a form/o *c
 {eo5} fonetism/a form/o *b
 {eo6} fonet**/a form/o *ĉ
 {de1} phonetische Form *a
 {en1} phon(et)ic form *a
 {fr1} forme phonique *a

La → ekstera formo (85/325) de termino (85/317) formita per sonoj aŭ fonemoj (85/327). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/326 =ApE85 #025

Rim: ej (89-06-04): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Se la simpla {eo1}, kiu formas belan paron kun {eo1} de 85/328, ne ŝajnas esti sufiĉe scienca por iu apliko, mi preferas terminon {eo5}, ĉar la nocio rilatas nek al branĉo de gramatiko nek al branĉo de fiziko, sed al la sona konsisto de vorto, do laŭ PIV al fonetismo.

wor (90-07-19): Divers-punkte: 1. Mi akordas kun ej. Krom {eo1}, plej taŭgas por la difino {eo5}. 2. {eo1} estas svaga kaj la difino estas ĝenerala. 3. La kritiko de ej kontraŭ {eo3,4} baziĝas sur la uzo de sufikso "-ik", dum ne temas pri teĥniko. Post stumpigo restas "akust**a" kaj "fonet**a". 4. Akustika fonetiko estas fako de fonetiko, kiu studas la karakterizaĵojn de parolaj sonoj en la aero. Taŭga termino por la parola sonformo en la aero estas "akust**a fonet**a formo" aŭ mll-e "akust**a formo". "Akust**a formo" do estas hiponimo (86/010) de la nocio. 5. Akustika fonetiko

tradicie ankaŭ studas la aŭdajn karakterizaĵojn de parolaj sonoj. Tiakaze "akust**a formo" denove estas hiponimo de la nocio. 6. "Fonet**a formo" ŝajnas pli konsekvenca nomo por la nocio ol estas {eo5}. Se "-iko" mispensigas pri teĥniko, ankaŭ "-ismo" mispensigas pri filosofio. 7. Ankaŭ {eo2} estas hiponimo por la nocio de ĉi tiu komplekso, ĉar ĉe {eo2} temas pri la enbuŝaj karakterizaĵoj. 8. Mi akordas kun ej, ke "sonformo" formas belan paron kun "skribformo". Estas tre utile laŭ mi, ĉiam celi tiajn belajn parojn. Sed bv ankaŭ noti, ke la nuna paro ne estas perfekta, ĉar "son/" traktiĝas substantive, dum "skrib/" traktiĝas verbe. 9. La difino per la vortoj "de termino" limigas la terminojn al la fako terminologio. Sed ĉiuj tiuj terminoj {eo1-5} apartenas al nocioj superkampaj (85/306). Tia difino riskas, ke terminologio kaj ĝia (laŭ mi) superkampo, lingvistiko, malsame difinos samajn terminojn. Se temas pri zorgo ne fari pretendojn ekster la nune traktata kampo (terminologio), mi plenkore aprobas. Tiaokaze, klare estus komenci difinojn per la etikeditaj vortoj: "(En terminologio)". 10. Se oni preferas alternativan terminon surbaze nur de nesufiĉa sciencoco de {eo1} kaj opinio ĝin (ekz. {eo5}) samsignifa, tio efikus, (a) ke {eo1} estas egale precizaj kaj (b) ke "sufiĉe scienca" signifus sufiĉe pufe impona.

ej (91-08-09): wor pravas, ke estus bone enkonduki difinojn de la "Terminologia Vortaro" (85/287 - 85/381) per (En terminologio:), precipe se iu kopias iun komplekson por utiligi ĝin en argumento pri iu ne terminologia afero. La UDK-numero 001.4 indikas la kampon "terminologio", tamen probable malmultaj izantoj de la verko scias tion. {eo6} nun ŝajnas al mi preferinda, tamen "foneta" estas unue difinenda. «93-11-13»

41

{U1} 001.421 (+)
 {U2} 801.41
 {T1} RBN
 {eo1} fonem/o (1) *b*c
 {de1} Phonem *a
 {en1} phoneme *a
 {fr1} phonème *a

Iu ajn distinga son-elemento en donita lingvo, se eble prezentata per unu litero. Du aŭ pli da malsamaj sonoj formas en lingvo nur unu fonemon, se ili estas interŝanĝeblaj en parolataj vortoj sen signifoŝanĝo. Ekzemplo: \IEn la Franca la sonoj "l" kaj "r" estas du fonemoj, ĉar vortoj kiel F "galant" kaj F "garant" prezentas malsamajn nociojn. En la Japana kontraŭe la sonoj "l" kaj "r" formas nur unu fonemon; ili povas esti interŝanĝataj sen signifoŝanĝo de vorto.\i *b*ĉ laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV; *ĉ wor;

85/327

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

42

{U1} 001.421 (+)
 {U2} 003.081
 {T1} RBN
 {eo1} skrib-form/o *b
 {eo2} grafik/a form/o *c
 {eo3} grafi**/o [1] *c
 {eo4} grafism/a form/o *b
 {de1} geschriebene Form *a
 {de2} schriftliche Form *a
 {de3} Schriftform *a
 {en1} written form *a
 {fr1} forme graphique *a
 {fr2} graphie *a
 La → ekstera formo (85/325) de termino (85/317) formita per literoj. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go;

85/328 =ApE85 #026

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. La termino "grafismo" estas laŭ PIV unu el la signifoj de la ambigua "grafiko", tial {eo4} ŝajnas al mi preferinda, se la simpla {eo1}, kiu formas belan paron kun {eo1} de 85/326, ne sufiĉas. «93-11-13»

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} prototip/o <3> *b
 {eo2} prototip/a form/o *b
 {de1} Prototypform *a
 {de2} Prototyp *a
 {en1} prototype form *a
 {en2} prototyp *a
 {fr1} (forme) prototype *a

La modelo, laŭ kiu estas formita la → ekstera formo (85/325) de aliaj vortoj. Por vortoj konstruitaj el Grekaj aŭ Latinaj morfemoj (85/345) la prototipo prezentas tiun evolu-stadion, kiu ankoraŭ ne montras naciajn apartaĵojn, sed de kiu la naciaj formoj povas esti derivataj per regula transponado (85/330). Ekzemplo: \Ila prototipo "radi/a/t/or" respondas al la sekvantaj naciaj (etno-lingvaj) formoj, kiuj estas same regulaj: AGR: radiator, F: radiateur, I: radiatore, H: radiador.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/329

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

44

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} transpon/ad/o <3> *b
 {eo2} transpren/ad/o *b
 {de1} Transposition *a
 {en1} transposition *a
 {fr1} transposition *a

La regula asimilo el iu lingvo de la → ekstera formo (85/325) de vortoj (85/352,353), kiuj

estis regule konstruitaj en alia lingvo el Grekaj aŭ Latinaj morfemoj. Por ekzemploj =85/329. b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ei;

85/330

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
45

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} mal'long'ig'it/a termin/o *b
{eo2} stump'ig'it/a termin/o *c
{de1} abgekürzter Terminus *a
{en1} abbreviated term *a
{fr1} terme abrégé *a

Termino (85/317) formita per ellaso de unu aŭ pluraj partoj el donita termino. Gxi estas aŭ mallongigita son-formo (85/326) aŭ prononcata mallongigo (85/332). Ekzemploj de mallongigitaj son-formoj: \laŭto (=aŭtomobilo), buso (=aŭtobuso).\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor laŭ PIV;

85/331

Rim: =86/044

wor (90-07-19): {eo2} estas pli kolora ol {eo1}. Tio helpas nin teni nin vekaj.
=93/044 [94-02-26]

46

{U1} 003.083
{U2} 801.18
{T1} RBN
{eo1} mal'long'ig'o *b
{de1} Abkürzung *a
{en1} abbreviation *a
{fr1} abréviation *a

Mallongigita skrib-formo (85/328) de termino (85/317). Multaj mallongigoj estas ankaŭ prononcataj, t.e. uzataj kiel → mallongigitaj terminoj (85/331). Ekzemploj de ne-prononcataj mallongigoj: \s-ro (=sinjoro); Ca (=kalcio); sin (=sinuso).\i

Ekzemploj de literumataj mallongigoj: \ktp. (kotopo = kaj tiel plu); UN (Uno = Unuiĝintaj Nacioj); PV (Povo = Plena Vortaro); PIV (Poivo = Plena Ilustrita Vortaro).\i. Ekzemploj de prononcataj mallongigoj: =85/333. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/332

Rim: =[86/045] =93/045 [94-02-26]

47

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} akronim'/'o (1) *b*c
{de1} Akronym n *a*c
{de2} Kurzwort n *c
{en1} acronym *a*c
{es1} palabras siglas *c
{es2} sigla *c

{fr1} acronyme m *c

{fr2} mot-sigle *a*c

Origine mallongigo (85/332) formita el komencaj literoj (aŭ silaboj) de kelkaj vortoj (85/353) kaj uzata kiel parolata vorto, t.e. kiel → mallongigita termino (85/331). Ekzemploj: \Unesko (= UNESKO); lasero (= lum-amplifo per stimulata eligo de radioj); UEA; SAT; KELI; PIV.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c BibTer;

85/333

Rim: =[86/046, 86/047] =93/047 [94-02-26]

48

{U1} 001.421 (+)
{T1} RBN
{eo1} liter/a simbol/o *b
{de1} Buchstabensymbol *a
{en1} letter symbol *a
{fr1} symbole littéral *a

Simbolo por nocio (85/288) konsistanta el unu aŭ pluraj literoj skribataj sen punkto(j); precipe simbolo, kiu indikas fundamentan sciencon (kvanton, uniton [unuon], kemian elementon, ktp.). Ekzemploj: \cm (=centimetro); kg (=kilogramo); h (=horo).\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/334

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

49

{U1} 001.421 (+)
{T1} RBN
{eo1} grafik/a simbol/o *b
{de1} grafisches Symbol *a
{en1} graphical symbol *a
{fr1} symbole graphique *a

Desegnato reprezentanta (89/306) nocion (85/288). Ekzemploj: \Fulma sago kiel avert-simbolo kontraŭ elektromortigo. Du interligitaj ringoj kiel simbolo por edzeco.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/335

Rim: ei (91-07-14): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. En 86/128 troviĝas la sama termino kun iom alia difino. «93-11-13»

3.3 Skribado [ortografio] (n-roj 50-53)

50

{U1} 001.422 (+)
{U2} 801.14
{T1} RBN
{eo1} fonetik/a ortografi/o *b
{eo2} fonetik/a alfabet/o *b
{eo3} laŭ'son/a skrib-sistem/o *c
{eo4} laŭ'son/a notaci/o *c
{eo5} laŭ'son/a ortografi/o *c
{eo6} laŭ'son/a alfabet/o *c
{de1} phonetische Schrift *a

{de2} phonetisches Alphabet *a
 {en1} phonetic spelling *a
 {en2} phonetic writing *a
 {en3} phonetic alphabet *a
 {fr1} écriture phonétique *a
 {fr2} alphabet phonétique *a

Sistemo de literoj (aŭ ĝia uzo), en kiu unu litero interrespondas al aŭ difinita sono aŭ difinita fonemo (85/327). Ekzemplo de fonetika ortografio (strikte fonetika alfabeto): \La alfabeto de la Internacia Fonetika Asocio.\i Ekzemploj de proksimume fonetikaj ortografioj ("fonemaj alfabetoj"): \La Esperanto-alfabeto (uzata en la "logatoms" establitaj por la mezurado de komprenebleco fare de la Internacia Konsultiĝa Komitato pri Telegrafio kaj Telefonio); la Cirila alfabeto.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/336 =ApE85 #027

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Esperantigo kaj difino "logatoms". Anstataŭ "Cirila" uzu la formon "Kirila".

ei: "logatoms" ne estas difinita en la originalaj etnolingvaj versioj de ĉi tiu norm-verko, do mi ne povas doni la difinon. Kiu povus helpi? "Cirila" troviĝas en PIV. Kial devii de ĝi?

wor (90-07-19): Laŭ la nuna difino, temas pri svagaj → komun-lingvaj terminoj (85/319) laŭ mi evitindaj, kiuj nomas supernocion de du → tehnikaj terminoj (85/318):

fonemika notacio aŭ ortografio -- fonema alfabeto
 fonetika notacio aŭ ortografio -- fonet**a alfabeto
 Poststreke estas laŭ mi proponindaj ekvivalentoj. Uzo de la vorto "proksimume" en la difino efikas erarige. La "proksimumeco" recipokas. La du fakoj kaj ortografioj havas sendependajn celojn; nek unu nek la alia celas esti proksimuma versio de la alia. Ekzistas aliaj. Aparte menciinda estas: silabika notacio aŭ ortografio -- silabaro en kiu la simbolata sono estas silabo. Pli taŭgaj terminoj por la svaga ĝenerala nocio, ~o, estas {eo3-6}. «93-11-13»

51

{U1} 001.422 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} histori/a ortografi/o *b
 {eo2} etimologi/a ortografi/o *b
 {de1} historische Schreibung *a
 {de2} etymologische Schreibung *a
 {en1} historical spelling *a
 {en2} etymological spelling *a
 {fr1} écriture historique *a
 {fr2} écriture étymologique *a

Ortografia sistemo en kiu iuj fonemoj (85/327) estas skribataj malsame depende de la vortorigino. Ekzemploj: (Angla:) \fool/i, sed \phonetic.\i (Franca:) \fou/i, sed \phonétique.\i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/337

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

52

{U1} 001.422 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} trans'liter/ad/o *b*c
 {de1} Transliteration *a
 {en1} transliteration *a
 {fr1} translittération *a

Transformado de teksto, litero post litero, en alian alfabeton sen konsidero pri la aktuala prononco de la sonoj. Ekzemplo: \La internacia ISO-sistemo por transliterado de literoj el la Cirila alfabeto en la Latinan.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go;

85/338

Rim: =[86/097] =93/105 [94-02-26]

53

{U1} 001.422 (+)
 {U2} 003.035
 {T1} RBN
 {eo1} trans'skrib/ad/o (1) *b
 {eo2} trans'skrib/o *b
 {de1} Transkription *a
 {en1} transcription *a
 {fr1} transcription *a

Transformado de teksto al alia alfabeto por indiki la proksimuman prononcon al la leganto. Ekzemploj: \Transskribo per → fonetika alfabeto (85/336). Transskribo de Rusaj nomoj en ĵurnaloj, kiuj uzas la Latinan alfabeton.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b we;

85/339

Rim: we: {eo1} substrekas la agon, {eo2} la rezulton. =93/106 [94-02-26]

3.4 Interna formo de terminoj (n-roj 54 ĝis 82)

54

{U1} 001.425 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} laŭ'morfem/a senc/o de termin/o *c
 {eo2} laŭ'struktur/a senc/o de termin/o *ĉ
 {eo3} laŭ'sajn/a senc/o de termin/o *ĉ
 {eo4} morfem-seri/a senc/o de termin/o *ĉ
 {de1} innere Form *a
 {de2} buchstäbliche Bedeutung (eines Terminus) *a
 {en1} internal form *a
 {en2} literal meaning (of a term) *a
 {fr1} sens littéral (d'un terme) *a

Baza signifo de → kompleksa termino (85/342) aŭ de → transigita termino (85/366). La □ de kompleksa termino determinas ĝian strukturon. La □ de transigita termino estas ĝia → primara senco (85/367). Ekzemploj: \La ~ de la termino "ĉeval-povo" estas la kombinaĵo de la du nocioj "ĉevalo" kaj "povo" en tiu ĉi ordo, kaj sen difino de

la rilatoj ekzistantaj inter ili. Laŭmorfeme la signifo de la termino "kapo" (de ŝlosilo aŭ keĵlo) estas la "kapo de besto".i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go; *ĉ wor;

85/340 =ApE85 #028

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

«93-11-13»

55

{U1} 001.425 (+)
{T1} RBN
{eo1} motiv/it/a termin/o *b
{eo2} tra'vid/eb/a termin/o *c
{eo3} sin'motiv/a termin/o *c
{eo4} sin'klar/ig/a termin/o *c
{de1} motivierter Terminus *a
{en1} motivated term *a
{fr1} terme motivé *a

Termino (85/317) kies → rezulta senco (85/370) estas derivita de ĝia → laŭmorfema senco (85/340) aŭ de ĝia son-formo (86/326). Je la unua okazo la motivita termino estas → kompleksa termino (85/342) aŭ → transigita termino (85/366), je la dua okazo onomatopea vorto. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/341 =ApE85 #029

Rim: ei (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): {eo2} aludas, ke oni rekte vidas la sencon sen vidi la terminon. {eo3} kaj {eo4} diras, ke estas la termino mem, kiu sin motivas, ne ia eksterajo. «93-11-13»

3.4.1 Gramatika analizo de kompleksaj terminoj

(n-ro 56 ĝis 74)

56

{U1} 001.4251 (+)
{T1} RBN
{eo1} kompleks/a termin/o *b
{eo2} morfem-kombin/aj/o *b
{eo3} vort-kombin/aj/o *b
{de1} komplexer Terminus *a
{de2} komplexe Form *a
{de3} Morphemkombination *a
{de4} Wortkombination *a
{en1} complex term *a
{en2} complex form *a
{en3} combination of morphemes *a
{en4} word combination *a
{fr1} terme complexe *a
{fr2} forme complexe *a
{fr3} combinaison de morphèmes *a

Termino (85/317) enhavanta kelkajn leksemojn (85/346). Gxi estas aŭ → kunmetita vorto (85/354), aŭ → derivita vorto (85/355) aŭ vortkomplekso (85/353). Ekzemploj: =85/354,355,359,360. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/342

Rim: =[86/058] =93/061 [94-02-26]

57

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/o-analiz/o *b
{eo2} gramatik/a analiz/o (de termino) *c
{eo3} struktur/a analiz/o de termin/o *ĉ
{de1} Analyse der grammatischen Form (eines Terminus) *a
{de2} grammatische Analyse (eines Terminus) *a
{en1} analysis of the grammatical form (of a term) *a
{en2} grammatical analysis (of a term) *a
{fr1} analyse de la forme grammaticale (d'un terme) *a
{fr2} analyse grammaticale (d'un terme) *a

Disigo de → kompleksa termino (85/342) en ĝiaj komponantoj (85/344). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go; *ĉ wor;

85/343 =ApE85 #030

Rim: ei (89-06-05): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Kvankam en la terminoj en la etnaj lingvoj troviĝas la vorto "gramatika", la difino diras nur, ke termino estas disigita en siaj komponantoj. Tial laŭ mi {eo1} pli klare indikas, pri kio temas. Vidu la aplikon de tiu termino en 85/344.

wor (90-07-19): Sxajnas al mi, ke temas pri du nocioj: unu de la difino kaj la alia de la terminoj. Pri tiu de la donita difino: sufiĉus diri "termin/o-dis/ig/o", ĉar temas pri "iaj elementoj". En tio mankas postulo pri gramatikaj kriterioj pri senpereco. PIV-e analizo <2> celas al specoj kaj funkcioj, kio signifas inter-elementajn rilatojn aŭ gramatikon. Se temos pri disigo en senperajn komponantojn, tio unuvorte estas gramatika. Pri tiu de la terminoj: la vorto gramatiko celas, ke la disigo analize klarigu gramatikan strukturon -- ekz. per konstato de la senperaj komponantoj. La plena termino do povas esti: "gramatika analizo de termino"; {eo1} kaj "gramatika analizo" estas mallongigoj. Iom pli preciza estus {eo3}. «93-11-13»

58

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} kompon/ant/o (de termino) *b
{de1} Bestandteil *a
{de2} Konstituente *a
{de3} Komponente (eines Terminus) *a
{en1} constituent *a
{en2} component (of a term) *a
{fr1} composant (d'un terme) *a

Iu ajn parto de → kompleksa termino (85/342), kiu havas propran signifon (85/369). Komponanto estas aŭ nedividebla elemento, morfemo (85/345), aŭ denove kompleksa termino. La unua paŝo de termino-analizo (85/343) apartigas la "tuj ekkoneblajn komponantojn" [senperaj komponantoj]. Kutime ekzistas du. Ekzemplo:

¶La oblikva streko en la termino "skrapatoro / por tranĉado de rapidumaj dentoj" apartigas la du tuj ekkoneblajn komponantojn. Ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ĉi;

85/344

Rim: ĉi: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Cxi tie temas pri analizo laŭ senperaj komponantoj, kiu konstatigante arbostrukturon de la analizado, laŭ mi konstatigas gramatikan informon. Gxi do ne kuniras kun la difino en 85/343.

ĉi (92-01-27): Sxajnas al mi, ke mi atribuas pli malvastan sencon al gramatiko ol go kaj wor. <93-11-13>

59

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} morfem/o <2> *b
{eo2} fin/a kompon/ant/o (de termino) *b
{de1} letzte Konstituente (eines Terminus) *a
{de2} Morphem *a
{de3} Wortelement *a
{en1} ultimate constituent (of a term) *a
{en2} morpheme *a
{en3} word element *a
{fr1} morphème *a

Iu ajn nedividebla komponanto de termino (85/317); t.e. komponanto, kiu ne povas esti disigata en aliajn elementojn sen perdo de ĝia signifo (85/369). Morfemo povas esti radiko (85/347), aŭ afikso (85/348), aŭ finaĵo (85/351). Ekzemplo: ¶En la termino "skrap/ator/o / por / tranĉ/ad/o / de rapid/um/a/j / dent/o/j" la morfemoj estas apartigitaj per oblikvaj strekoj. Ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ĉi;

85/345

Rim: =86/051

wor (90-07-19): La vorto "fina" en {eo2} estas ambigua, ĉar ĝi mispensigis min pri morfemo <1>. =93/054 [94-02-26]

60

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} terminologi/a morfem/o *b EVIT *b
{eo2} leksem**/o *b
{eo3} leksikon/a morfem/o *b
{de1} terminologisches Morphem *a
{en1} terminological morpheme *a
{fr1} morphème terminologique *a

Iu ajn morfemo (85/345), kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn; t.e. iu, kiu ne estas finaĵo (85/351). Gxi estas radiko (85/347) aŭ afikso (85/348). *b laŭ *a

Iu ajn morfemo, kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn; t.e. morfemo, kiu ne estas finaĵo. En Esperanto ĝi estas radiko, parto de radiko aŭ afikso. ¶La vorto "hidrozoo" ekzistas el la du ~oj ("hidro" kaj "zo") kaj el la finaĵo "o". Ĵi *b

Fon: *a R1087; *b ĉi;

85/346 =ApE85 #031

Rim: ĉi: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

kav (88-04-30): La difino devus esti modifita: "Ajna morfemo, kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn. Gxi estas radikero, afikso aŭ radiko, sed ne finaĵo. Ekz-e "hidrozoo" konsistas el la du leksemoj "hidro-" kaj "-zo-" ambaŭ interpretendaj en Esperanto kiel leksemaj radikeroj, ne afiksoj.

ĉi: La termino "radikero" ne ekzistas en PIV; tie tiu leksemo nomiĝas "vortero". Estas diskutinde, ĉu ni en Esperanto bezonas plian terminon, kiu ne ekzistas etno-lingve. Nek en PIV nek en PAG mi trovis difinon por "radikero" aŭ "vortero". Cxu la difino por "radiko" ne estas sufiĉe vasta por esti aplikebla ankaŭ por "hidro-" kaj "-zo-"? (=85/347), PAG, p371: "La radikoj estas silaboj aŭ silabaroj, kiuj signas ian koncepton: objekton, nocion." Krome la sufikso -er/ indikas konsistigan elementon de de kutime homogena substanco. Nek "radikero" nek "vortero" estus homogenaj.

go: Forigu {eo2}.

ĉi (89-06-05): Kial? Laŭ mia memoro {eo2} estis uzata de sxe kaj ankaŭ de aliaj lingvikistoj. Sed mi vane serĉis fontojn. Kiu povus komuniki al mi aplikojn de {eo2}, por ke mi povu aldoni ilin? Ne estis mi, kiu inventis la terminon "leksemo", ankaŭ kav uzis ĝin en la diskuto. Kvankam mi origine proponis la terminon {eo1} mi nun opinias, ke ĝi estas evitinda, ĉar ĝi pensigas, ke temas pri morfemo, kiun terminologoj aplikas, kiuj studas la nociojn kaj terminojn troviĝantajn en fakaj lingvoj (=86/100). Oni uzas etnolingve ¶terminologisch, terminological, terminologique, ĉar oni atribuas al ¶Terminologie, terminology, terminologie Ĵi la signifon de "terminaro", kion mi taksas evitinda (=85/323).

wor (90-07-19): Ne estas certe, ĉu {eo2} taŭgas por ĉi tiu komplekso. Sencon de Angla ¶lexeme Ĵi difinas Pei66: "Signifo-porta parolata formo (vorto aŭ stamo) kiu estas ero de vortprovizo, abstraktita de frazaj vortoj; kompleta gramatika formo. Sinonimo: leksema monemo (En. ¶lexical moneme Ĵi)". Tiel radiko kun siaj fleksioj estus unu leksemo (ekz: skrib-, skribi, skribadi, skribas, skribis, skribota, ekskribi, ...). Derivaĵo kun siaj fleksioj konstituus alian leksemon (ekz: skribist-, skribisto, skribistoj, skribista, ...). Tia leksemo estas pli vasta ol la nocio de tiu ĉi komplekso; en Esperanto ĝi ampleksas radikojn, sufiksoidojn, prefiksoidojn kaj radikalojn.

ĉi (91-08-09): En miaj Anglaj konsult-libroj nur <Termi-of-doc> listigis la terminon ¶lexeme Ĵi (=88/113). Sed per la tute nova Germana <DUD-U> mi lernis, ke la vorto ¶Lexeme Ĵi venis en la Germanan lingvon tra la Rusa kaj signifas: ¶"Einheit des Wortschatzes, die die begriffliche Bedeutung trägt. Bestandteil des Lexikons (3)". Ĵi "Unuo de vokablaro [1] (88/189), kiu portas la

nocian sencon. Konsistiga parto de leksikono <3> (88/181)". Kaj "Lexikon (3)" estis difinita en <DUD-U>: \1"3a Gesamtheit der selbständigen bedeutungstragenden Einheiten einer Sprache: Wortschatz im Unterschied zur Grammatik einer Sprache; 3b (in der generativen Grammatik:) Sammlung der Lexikoneinheiten einer Sprache".\i 3a Tutajo de la memstaraj signifon portantaj unuoj en iu lingvo: la vortrezoro kontraste al la gramatiko de iu lingvo. 3b (en generativa gramatiko:) Kolekto de leksikonaj unuoj de unu lingvo." Al mi nun ŝajnas, ke kav donis tre bonan ekzemplon por "leksemo" en nia lingvo, kiu parte akordiĝas kun la malklara difino de Pei, escepte, ke ne temas pri "kompleta gramatika formo". Tial wor atribuas malsaman signifon al la termino. Estus interese scii, kiun sencon oni atribuas en la Rusa lingvo al tiu ĉi vorto. Mi suspektas, ke temas pri "memstara signifon portanta unuo en iu lingvo, kiu povus esti ankaŭ radik-parto, kiel la de kav donita ekzemplo montras. Laŭ tiu interpreto mi prezentis en la difin-kampo ankaŭ alian al Esperanto adaptitan difinon por "leksemo", kiun ni pro 88/181 povus nomi ankaŭ "leksikona morfemo". Tiukaze fonemo, morfemo kaj leksemo estus ĉiuj diversaj specoj de monemoj, de la plej malgrandaj konsistigaj elementoj de lingvo, kio faciligus memori ilin. <93-11-13>

61

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} radik/o (3) *b*c
 {de1} Stamm *a
 {de2} Wurzel *a
 {en1} stem *a
 {en2} root *a
 {fr1} racine *a
 {fr2} radical *a

Leksemo (85/346), kiu povas esti uzata memstare kiel vorto (85/352), radik-vorto (85/356) - aŭ kiel bazo por → derivita vorto (85/355). Ekzemploj: \1La vortoj "en", "dek". En la vortoj "t r a n ĉ /ado" kaj "s k r a p /atoro" la radikoj estas interspacigitaj.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/347

Rim: =86/049, [86/050] =93/053 [94-02-26]

62

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} afiks/o (1) *b*c
 {de1} Affix *a
 {en1} affix *a
 {fr1} affixe *a

Leksemo (85/346), kiu «en etnaj lingvoj» ĝenerale estas nur alpendaĵo al radikoj (85/347). Afikso estas sufikso (85/349) aŭ prefikso (85/350). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/348

Rim: =86/052 go: Ankorau unu speco de afikso estas "infikso" interne de vorto.

ei: Jes, sed en tiu ĉi difino, kiu estas traduko de norm-verko, mi ne rajtas aldoni tion. La difino de "infiks/o" troviĝas en PIV, do ne necesas krei apartan Pekoteko-komplekson.

=93/055 [94-02-26]

63

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sufiks/o (1) *b*c
 {de1} Suffix *a
 {en1} suffix *a
 {fr1} suffixe *a

Afikso (85/348), kiu rekte sekvas radikon (85/347) aŭ alian sufikson. Ekzemplo: \1En la vorto "skrap/ator/o" la leksemo "ator" estas sufikso indikanta grandparte aŭtomate funkciantan maŝinon.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV

85/349

Rim: =[86/054] =93/057 [94-02-26]

64

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} prefiks/o (1) *b*c
 {de1} Präfix
 {en1} prefix
 {fr1} préfixe

Afikso (85/348), kiu rekte antaŭiras radikon (85/347) aŭ alian prefikson. Ekzemplo: \1En la vorto "antaŭiras" la morfemo "antaŭ" estas prefikso indikanta pliproksimecon en spaco aŭ tempo, aŭ "apartenanta al la fronto"\i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV

85/350

Rim: =[86/053] =93/056 [94-02-26]

65

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} fin/aj/o (1) *b*c
 {de1} Endung *a
 {en1} ending *a
 {en2} termination *a
 {fr1} désinence *a

Fina morfemo (85/345) de vorto (85/352,353), kiu esprimas gramatikan fleksion, t.e. la kazon kaj nombron de substantivoj, la tempon [tenson] kaj modon de verboj. Ekzemploj: \1En la vortoj "rapid/um/a/j" kaj "dent/o/j" la morfemo "j" indikas la pluralon.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/351

Rim: go: Estas bezonata ankaŭ morfemo havanta la samajn funkciojn ĉe la komenco de vorto; eble "komencaĵo".

=[86/055] =93/058 [94-02-26]

66

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.316.0 (+)
{T1} RBN
{eo1} vort/o <6> *b*c
{eo2} vort/o en sintaks/a senc/o *b
{de1} Wort *a
{de2} Wort im syntaktischen Sinn *a
{en1} word *a
{en2} word in syntactic sense *a
{fr1} mot (du point de vue syntaxique) *a

Termino (85/317), kiu ne estas kompleksa (sed radik-vorto 85/356), aŭ kiu estas → nesintaksa vortgrupo (85/360). En la Angla lingvo vorto en sintaksa senc/o povas esti skribata ofte kiel unu aŭ pli da → ortografiaj vortoj (85/353), ekz-e: \l"slideway"i aŭ: \l"slide way"i « = glitejo». *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/352

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Forigu {eo1}.

ej: Mi konsentas, ke {eo2} pli precize indikas la nocion, sed en ĉiutaga vivo oni ja uzas por tiu nocio la terminon {eo1}. Cxar oni same agas etno-lingve, {eo1} ne estas foriginda. «93-11-13»

67

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.316.0 (+)
{T1} RBN
{eo1} ortografi/a vort/o *b
{eo2} vort/o (1) *b*c
{de1} orthografisches Wort *a
{de2} Wort *a
{en1} orthographic word *a
{en2} word *a
{fr1} mot (du point de vue orthographique) *a

Termino (85/317), kies skrib-formo (85/328) estas apartigita de la alia teksto per du spacetoj unu post la alia. Ekzemploj: A: \lslideway; slide-way;i F: \lglissière; chemin;i G: \lBahn.i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV

85/353

Rim: ej: Tio estas la laŭvorta traduko laŭ A, F kaj G, kiu tamen ne faras sencon al mi, ĉar la en la originala Angla teksto donitaj ekzemploj ne montras tiujn du spacetojn. Cxu la difino ne devus teksti: "... per du spacetoj unu antaŭ kaj la alia post la termino?" Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Forigu "vorto".

ej: vidu mian rimarkigon en 85/352.

=93/049 [94-02-26]

68

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN

{eo1} kun'met/it/a vort/o *b
{de1} zusammengesetztes Wort *a
{de2} Zusammensetzung *a
{de3} Kompositum *a
{en1} compound *a
{en2} compound word *a
{fr1} mot composé *a

Vorto - → ortografia vorto (85/353) aŭ antaŭ ĉio → vorto en sintaksa senc/o (85/352), kies senperaj komponantoj (=85/344) estas radikoj (85/347) aŭ derivaĵoj (85/355). Ekzemploj: \lslide way; slideway; gvidrelo; gvid-relo.i *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/354

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. =93/062 [94-02-26]

69

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} deriv/aĵ/o (1) *b*c
{eo2} deriv/it/a vort/o *b
{de1} abgeleitetes Wort *a
{de2} Ableitung *a
{de3} Derivation *a
{en1} derivative *a
{en2} derivative word *a
{en3} derived word *a
{fr1} mot dérivé *a

→ Ortografia vorto (85/353), en kiu unu « en Esperanto estas aldonenda: aŭ pli » el la → senperaj komponantoj (=85/344) estas afikso(j) (85/348). Ekzemploj: \lskrap/ator/o; antaŭ'ir/i. i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/355

Rim: =[86/056] =93/059 [94-02-26]

70

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} radik-vort/o *b
{de1} Stammwort *a
{de2} Wurzelwort *a
{en1} root-word *a
{en2} morpheme-word *a
{fr1} mot-racine *a

→ Ortografia vorto (85/353), kiu konsistas el unu sola leksemo (85/346), el radikoj (85/347). « En Esperanto radik-vorto enhavas aŭ ne enhavas gramatikan finaĵon (65) » Ekzemploj: \ltermin/o; vort/oj; rel/on; unu; por.i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/356

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

71

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN

{eo1} vort-famili/o *b
{de1} Wortfamilie *a
{en1} word family *a
{fr1} famille de mots *a

Grupo de → derivitaj vortoj (85/355) el unu sama radiko kaj de kunmetitaj vortoj (85/354) kun tiu radiko. Ekzemploj: \patr/o; patr/in/o; bo'patr/o; bo'ge'patr/oj; patr/uj/o; patr/o-land/o. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/357

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

72

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.314.6 (+)
{U3} 801.561.8
{T1} RBN
{eo1} vort-grupo/o *b
{de1} Phrase *a
{de2} Wortgruppe *a
{en1} phrase *a
{en2} word group *a
{fr1} locution *a
{fr2} groupe (de mots) *a

Termino (85/317) konsistanta el kelkaj → ortografiaj vortoj (85/353). Ekzemploj: =85/359, 360. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/358

Rim: =86/060, 88/122

wor (90-07-19): Nek {en1}, nek {en2} devas konsisti el pli ol unu ortografiaj vortoj. Por mi ankaŭ ne "vort-grupo" tion devas. Klariga analogio: molekulo ne devas havi pli ol unu atomo. «93-11-13»

73

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.314.6 (+)
{U3} 801.561.8
{T1} RBN
{eo1} sintaks/a vort-grupo/o *b
{de1} syntaktische Phrase *a
{en1} syntactic phrase *a
{fr1} groupe syntaxique (de mots) *a

Vort-grupo (85/358), kies komponantoj (85/344) estas sintakse interligataj, t.e. per rilato karakteriza por fraz-strukturoj. Ekzemploj: \ Skrapatoro por tranĉado de rapidumaj dentoj; tranĉado de dentoj; konikaj dentoj. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/359

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

74

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.314.6 (+)
{U3} 801.561.8

{T1} RBN
{eo1} ne'sintaks/a vort-grupo/o *b
{de1} asyntaktische Phrase *a
{en1} asyntactic phrase *a
{fr1} groupe asyntaxique (de mots) *a

Vort-grupo (85/358), kies komponantoj (85/344) estas nesintakse interligataj, t.e. per rilato karakteriza por la strukturo de → kunmetitaj vortoj (85/354). « Nesintaksaj vort-grupoj ne ekzistas en Esperanto.» Ili estas maloftaj en la Franca, Germana kaj Rusa, sed ne en la Angla. Ekzemplo: \ La nesintaksa vort-grupo "slide way" estas sinonima kun la ortografia vorto (85/353) "slideway". \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/360

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

3.4.2 Terminologia analizo de kompleksaj terminoj (n-roj 75 ĝis 79)

75

{U1} 001.425.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} terminologi/a signif/o-analiz/o (de termino) *b
{de1} terminologische Analyse (eines Terminus) *a
{de2} terminologische Analyse der Bedeutung (eines Terminus) *a
{en1} terminological analysis (of a term) *a
{en2} terminological analysis of the meaning (of a term) *a
{fr1} analyse terminologique (du sens) (d'un terme) *a

La studo pri la signifo (85/369) de la komponantoj (85/344) de → kompleksa termino (85/342), pri la implicitaj ideoj, kaj pri la → rezulta signifo (85/370) de la termino. Ekzemplo: =85/363. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/361

Rim: =86/102. wor (90-07-19): Bv. kompari (85/343) kaj noti, ke ĉi tie analizo ne egalas dismeton. «93-11-13»

76

{U1} 001.425.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} determin/it/a kompon/ant/o *b
{de1} bestimmte Konstituente *a
{de2} bestimmtes Glied *a
{en1} determined constituent *a
{en2} determined member *a
{fr1} composant déterminé *a

La baza komponanto (85/344) de → kompleksa termino (85/342). Gxi estas la superordigita nocio (85/291) por la → rezulta signifo (85/370) de la termino. Ekzemplo: =85/363. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/362

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
77

{U1} 001.425.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} determin/ant/a kompon/ant/o *b
{de1} bestimmende Konstituente *a
{de2} bestimmendes Glied *a
{de3} Bestimmungsglied *a
{en1} determining constituent *a
{en2} determining member *a
{en3} sub-member *a
{fr1} composant déterminant *a

La al → kompleksa termino (85/342) aldonita komponanto. Gxi indikas karakterizaĵon (85/289), kiu transformas la superordigitan nocion (85/291), kiu estas specifita per → determinita komponanto (85/362), en subordigitan nocion (85/292).

∩ Ekzemplo:∩i En la termino "rabot-maŝino" la komponanto "maŝino" estas la → determinita komponanto (76), la resto de la termino estas la determinanta komponanto. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/363

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
78

{U1} 001.425.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} logik/a radik/o (en vort-familio) *b
{de1} logische Wurzel (einer Wortfamilie) *a
{en1} logical root (of a word family) *a
{fr1} racine logique (d'une famille de mots) *a
Radiko (85/347) de vort-familio (85/357), indikanta fundamentan nocion (85/288) komunan al la tuta familio.

Gxenerale la logikan radikon formas radik-vorto (85/356). En kelkaj lingvoj tamen ne ekzistas radik-vorto, aŭ ĝi ekzistas nur etimologie.

∩ Ekzemploj:∩i La radik-vortoj de la «Anglaj» vort- familioj "eruption, eruptive" kaj "intelligent, intelligence" estis uzataj en la Latina (erumpere, intelligere); en la Franca tamen ili malaperis. En la Angla nur la modifita radik-vorto "erupt" restis. «Sed en Esperanto ekzistas la radiko "erupci/" kaj la radik-vortoj "erupcio, erupcia, erupcii".» *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/364

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
79

{U1} 001.425.2 (+)
{T1} RBN

{eo1} sistem/aj termin/oj *b
{de1} systematische Termini *a
{en1} systematic terms *a
{fr1} termes systématiques *a

Serio de → kompleksaj terminoj (56), kies strukturo reflektas la strukturon de nocio-sistemo (9).∩ Ekzemploj:∩i La kemiaj terminoj ∩i metano, etano, propano, butano, pentano, heksano, heptano, oktano ktp.; eteno/etileno, propeno/ propileno,∩i... ktp. (La terminoj finiĝantaj per -ileno estas pli malnovaj, sed en etnaj lingvoj ankoraŭ pli uzataj ol tiuj finiĝantaj per -eno, kvankam la lastaj estas rekomenditaj de la Internacia Unio por Pura kaj Aplikata Kemio.) *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/365

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. wor (90-07-19): La senco de "sistema" ĉi tie ŝajnas malpli vasta ol tiu en 85/300 kaj 85/302.

«93-11-13»

3.4.3 Senco-transigo (n-roj 80 ĝis 82)

80

{U1} 001.425.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} trans'ig/it/a termin/o *b
{de1} übertragener Terminus *a
{en1} transferred term *a
{fr1} terme transféré *a

Termino (31) uzata kun modifita ("transigita", 82) senco. ∩Ekzemploj:∩i Vidu 82. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/366

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
81

{U1} 001.425.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} primar/a senc/o *b
{eo2} baz/a senc/o *b
{eo3} origin/a senc/o *b
{eo4} primar/a signif/o *b
{eo5} baz/a signif/o *b
{eo6} origin/a signif/o *b
{de1} ursprüngliche Bedeutung *a
{en1} primary meaning *a
{en2} basic meaning *a
{en3} original meaning *a
{en4} primary sense *a
{en5} basic sense *a
{en6} original sense *a
{fr1} sens propre *a

La primitiva signifo de → transigita termino (80).∩ Ekzemplo:∩i Vidu 82. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/367

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. go: Forigu {eo1}, {eo2}, {eo3}, uzu nur "signifo".

ej: Laŭ la difino de 85/367 la terminoj kun "senco" estas pli trafaj, ĉar ĝin PIV difinas: "Maniero, kiel vorto aŭ frazo estas komprenota", dum signifo: "Esenca kaj kerna ideo montrita de io". "Oni povas paroli pri la signifo de signo, sed ne pri ties senso. Celo de Pekoteko estas indiki ĉiujn eblajn tradukojn por difinitaj nocioj. Do {eo1-3} devus resti. «93-11-13»

82

{U1} 001.425.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} trans'ig/it/a senc/o *b
 {eo2} trans'ig/it/a signif/o *b
 {de1} übertragene Bedeutung *a
 {en1} transferred meaning *a
 {fr1} sens transféré *a

La → rezulta signifo (84) de → transigita termino (80). Transigita senso naskiĝas el la → primara senso (81) aŭ per signifo-limigo (specialigo), per simileco (metaforo) aŭ per proksimeco (metonimio). Ekzemploj: √EI "kadero" (=ĉambreto) naskiĝis "kadero" (= fermita spaco en aparato) (signifo-limigo); el "kapo" (de besto) venis "kapo" (de bolto) (metaforo); "veneno" estas proksima al "morto", tial: verŝi al iu la morton (metonimio).i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/368

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Kial ne allasi, ke transigita senso naskiĝu el alia jam ekzistanta transigita senso? Kial ankaŭ ne allasi peron de signifo-vastigo?

ej (91-08-10): Cxar tiu ĉi registraĵo estas traduko de norm-verko. Sed nenio malhelpas proponi alian difinon en alia nocio-komplekso. «93-11-13»

3.5 Interrespondado inter termino kaj nocio (nroj 83 ĝis 94)

83

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} signif/o (1) *b*c
 {eo2} senc/o (1) *b*c
 {de1} Bedeutung (eines Terminus) *a
 {en1} meaning (of a term) *a
 {en2} significance (of a term) *a
 {en3} sense (of a term) *a
 {fr1} sens (d'un terme) *a
 {fr2} signification (d'un terme) *a
 Nocio (85/288) respondanta al iu termino (85/317). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/369

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

84

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} rezult/a senc/o (de termino) *b
 {eo2} rezult/a signif/o (de termino) *b
 {de1} resultierende Bedeutung (eines Terminus) *a
 {en1} resultant meaning (of a term) *a
 {fr1} sens résultant (d'un terme) *a
 Signifo (85/36983) de → kompleksa termino (85/342) aŭ de → transigita termino (85/366) kiel rezulto de → terminologia signifoanalizo (85/361). Antonimo: → laŭmorfema senso (85/340). Ekzemplo: =85/368. *b laŭ *a
 Fon: *a R1087; *b ej;

85/370

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

85

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-nom/o *b
 {eo2} nom/o (de nocio) *b
 {de1} verbale Bezeichnung *a
 {de2} Bezeichnung *a
 {de3} Name (eines Begriffs) *a
 {en1} verbal designation *a
 {en2} designation *a
 {en3} name (of a concept) *a
 {fr1} dénomination *a
 {fr2} appellation *a
 {fr3} nom (d'une notion) *a
 Termino (85/317), kiu respondas al iu nocio (85/288). *b laŭ *a
 Fon: *a R1087; *b ej;

85/371

Rim: ej: =93/036 [94-02-26]

86

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} unu-senc/a (termino) *b
 {eo2} unu-signif/a (termino) *b
 {de1} einwertig (ein Terminus) *a
 {de2} monovalent *a
 {en1} one-valued (a term) *a
 {en2} single-valued (a term) *a
 {en3} monovalent (a term) *a
 {fr1} à un seul sens (terme) *a
 {fr2} monovalent *a
 Havanta nur unu solan sencon [signifon] (85/369). Substantivo indikanta tiun kvaliton: unu-senceco [unusignifeco]. *b laŭ *a
 Fon: *a R1087; *b ej;

85/372

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

87

{U1} 001.426 (+)

{T1} RBN
 {eo1} monosemi**/a (termino) *b
 {de1} monosem (ein Terminus) *a
 {en1} monosemantic (a term) *a
 {en2} monosemous (a term) *a
 {fr1} monosémique *a

Ne estanta polisemia (85/375). Substantivo indikanta tiun kvaliton: monosemio. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/373

Rim: =86/038 ei: Kio estas la diferenco inter 85/372 kaj 373?, =85/375.
 =93/037 [94-02-26]

88

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} plur'signif/a (termino) *b
 {eo2} plur'senc/a (termino) *b
 {de1} mehrwertig (ein Terminus) *a
 {de2} multivalent (ein Terminus) *a
 {de3} plurivalent (ein Terminus) *a
 {en1} many-valued (a term) *a
 {en2} multiple-valued (a term) *a
 {en3} plurivalent (a term) *a
 {fr1} à plusieurs sens (terme) *a
 {fr2} plurivalent *a

Havanta du aŭ pli da signifoj [sencoj] (85/369). Substantivo indikanta tiun ĉi kvaliton: plursenceco. Polisemio (=85/375) aŭ homonimio (=85/376) havas la kvaliton de plursenceco. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/374

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 89

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} polisemi**/a (termino) *b
 {de1} polysem (ein Terminus) *a
 {en1} polysemantic (a term) *a
 {en2} polysemous (a term) *a
 {fr1} polysémique (terme) *a

Havanta du aŭ pli da interdependaj sencoj (85/369). Substantivo indikanta tiun kvaliton: polisemio. Polisemia termino estas nomata "polisemo". Polisemion kaŭzas senco-transigo (=85/368) aŭ malsama interpreto de → kompleksa termino (85/342). Ekzemplo: \La vorto "kapo" povas indiki parton de vivanta korpo aŭ parton de objekto.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/375

Rim: =86/040 go: Kion signifas "interdependaj sencoj?" Cxu la kvin signifoj de "kanono" en PIV estas interdependaj aŭ sendependaj?

ei: Mi tradukis : \Having two or more interdependent meanings/ Qui a plusieurs sens

interdépendants.\i En la ekzemploj donitaj \thead\talon \itemas pri transigitaj signifoj. La tri signifoj de "kanono" en PIV laŭ mia opinio estas sendependaj, ĉar ne temas pri transigitaj signifoj.

=93/040 [94-02-26]

90

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} homonim/aj (terminoj) *b
 {de1} homonym (mehrere Termini) *a
 {en1} homonymous (several terms) *a
 {fr1} homonymes (adj. termes) *a

Identaj laŭ ilia ekstera formo (85/326 aŭ 328), sed malsimilaj laŭ origino kaj signifoj (85/369). Du homonimoj estas "homofonoj" aŭ "homografoj" depende ĉu identas iliaj son-formoj (85/326) aŭ skrib-formoj (85/328). Tiu ĉi difino respondas al la uzado en la plej multaj lingvoj. La Anglaj terminoj "homonymous" kaj "homonyms" tamen multe pli ofte estas uzataj en la pli mallarĝa signifo de homofona kaj homofono. Ekzemploj: \IA: "son"(=filo) "sun" (=suno) estas homofonoj.\i « Homofonoj ne ekzistas en Esperanto.»

La du Anglaj vortoj "tear" prononcataj aŭ kiel "tir" (=larmo) aŭ kiel "ter" (=ŝiri) estas homografoj. « Ankaŭ homografoj ne ekzistas en Esperanto. Tamen ekzistas en ĝi malmultaj veraj homonimoj: ero (=parto), ero (=erao).»

Rimarkigo: Ofte oni ne distingas en terminologia leksikografio inter homonimoj kaj diversaj signifoj de polisemoj (=85/375). Cxi-okaze la termino homonimo estas pli larĝence uzata kaj entenas ambaŭ terminojn. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/376

Rim: =86/041 go: Homofonoj ja ekzistas en Esperanto: "bato" kaj "bat'o"; "koro" kaj "kor'o". Ankaŭ homografoj troviĝas en la lingvo: "ero" (elemento de objekto) kaj "ero" (jarkalkulo). Ankorau du ekzemploj: "vasko" (gentnomo) kaj "vasko" (konkego de fontano); kaj "basko" (gentnomo) kaj "basko" (parto de vesto).

ei: "bat'o", "kor'o" estis provoj de Zamenhof per artefikaĵo eviti homonimojn. Laŭ mia scio feliĉe neniu post Zamenhof aplikis tiun trukon ĉe aliaj vortoj por eviti homonimecon, ĉar lerni tiujn distingojn estus pli malfacila ol je paronimoj. go evidente miskomprenis la signifon de "homografo". La 9-a Regulo de la 16-regula gramatiketo de Esperanto postulas: "Cxiu vorto estas legata, kiel ĝi estas skribita". Tial ne povas ekzisti en nia lingvo vortoj, kiuj estas same skribitaj sed malsame prononcataj, kiel ekz-e en la Angla \thead\i, kiu estas prononcenda "li:d", se temas pri gvida funkcio aŭ rolo, kaj "led", se temas pri plumbo (= homografoj). "ero" estas homonimo kaj ne homografo, kiel mi menciis supre. "vasko" kaj "basko" estas homonimoj kaj ne homografoj, se oni skribas ilin kiel go. Ili fariĝas homofonoj, se oni distingas la

gento-nomojn per majusklaĵaj komencaj literoj, kio ŝajnas al mi rekomendinda. =93/041 [94-02-26]
91

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} ambigu/a (termino) *b*c
{de1} mehrdeutig (ein Terminus) *a
{de2} uneindeutig *a
{en1} ambiguous (a term) *a
{en2} equivocal (a term) *a
{fr1} équivoque (adj., terme) *a

Havanta kelkajn signifojn (85/374), kiuj povus trafi eĉ en kunteksto (85/381). Antonimo: malambigua. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/377

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
92

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} sinonim/aj (terminoj) *b*c
{de1} synonym (mehrere Termini) *a
{en1} synonymous (several terms) *a
{fr1} synonymes (adj., termes) *a

Havantaj la saman signifon (85/369) - ekzakte aŭ proksimume - sed malsamajn → eksterajn formojn (85/325). Substantivo: sinonimo. Ekzemploj: \La gazono - razeno; cefalalgio - kapdoloro.\i Rimarkigo: La plej multaj sinonimoj estas nur kvazaŭ-sinonimoj (85/379). *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV

85/378

Rim: =[86/039] =93/039 [94-02-26]
93

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} kvazaŭ-sinonim/aj (terminoj) *b
{de1} quasi-synonym (mehrere Termini) *a
{en1} quasi-synonymous (several terms) *a
{fr1} quasi-synonymes (adj., termes) *a

Havantaj preskaŭ la saman signifon, sed malsamajn → eksterajn formojn (85/325). Ekzemploj: \emblemo - simbolo; kalva - senhara.\i *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/379

Rim: =86/039 «93-11-13»
94

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} respond/a ali/lingv/a termin/o *b
{eo2} traduk/a ekivalent/o *c
{eo3} fremd-lingv/a ekivalent/o *c
{eo4} laŭtermin/a traduk/o *ĉ

{eo5} laŭvort-grup/a traduk/o *ĉ
{de1} fremdes Äquivalent *a
{de2} Übersetzungsäquivalent *a
{de3} entsprechender fremdsprachiger Terminus *a
{de4} fremde Entsprechung *a
{en1} foreign equivalent *a
{en2} translational equivalent *a
{en3} corresponding foreign term *a
{fr1} équivalent étranger *a

Termino el alia lingvo havanta la saman → rezultan signifon (85/370). La → laŭmorfemaj sencoj (85/340) de du respondaj terminoj povas esti malsamaj; tiukaze unu ne estas "traduko" de la alia. Ekzemplo: \La Franca ekvivalento de la Angla termino "head" (of a key) (=ŝlosil-kapo) estas "talon", kies laŭmorfema traduko estus "kalkano".\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/380 =ApE85 #032

Rim: =93/042 [94-02-26]

4. Vortaroj, glosaroj kaj terminaroj (Estos havebla en suplemento al tiu ISO-rekomendo.)

5. Apliko-kondiĉoj de terminoj (nro 94a)
94a

{U1} 001.427 (+)
{T1} RBN
{eo1} kun'tekst/o (de termino) *b
{de1} Kontext (eines Terminus) *a
{en1} context (of a term) *a
{fr1} contexte (d'un terme) *a

La teksto ĉirkaŭanta la terminon (85/317) aŭ la situacio, en kiu la termino estas uzata. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/381

Rim: =[86/081] =93/089 [94-02-27]

{U1} 501
{U2} 53.085
{U3} 681.32
{T1} KBE
{eo1} diĝit'/a *a*b*c *d
{eo2} cif(er)ec/a *g
{de1} digital *d*f*ĝ
{en1} digital *c*ĉ
{fr1} numérique *ĉ
{fr2} digital(e) *h*i
{N11} digitaal *ĵ

Funkcianta per, respondanta al, aŭ alimaniere rilatanta al la uzado de nekontinuaĵoj (ili povas esti ciferoj) por prezenti aritmetikajn nombrojn, alproksimiĝojn al nombroj de kontinuo, aŭ por prezenti logikajn esprimojn aŭ variablojn. Antonimo: analoga (85/412). *e

Apartenanta al dataoj (85/476), kiuj estas prezentataj per ciferoj. *e laŭ ĉ.

Apartenanta al dataoj en formo de ciferoj. (85/487) *e laŭ *j.

Fon: *a SV 69/13a; *b IK 84/3; *c Comp; *ĉ GES/NGI-12; *d KBT; *e ei; *f Mikro-comp-Lex; *g Cab; *ĝ iwt-Wö; *h TANDY; *i ShZ; *j McGraw; *j DEE;

85/382

Rim: pok: La malkontinuaĵoj matematike ekvivalentas al ciferoj, kio pravigas la metaforon {eo2}, uzatan en Ru kaj Fr (male al En kaj De).

ei: pok pravas: la Esperanta termino por la Angla *digit* estas "cifero" (=88/073). Tamen {eo1} estas laŭ mi preferinda, ĉar temas pri ofte ankaŭ en aliaj fakoj aplikata nova nocio, kiu meritas apartan radikon: diĝita horloĝo, diĝitigita bildo, diĝita sonregistraĵo. Mi intencas publikigi registraĵserion en kiu {eo1} pli taŭgas ol {eo2}.

«91-08-09»

{U1} 681.327.28
{T1} KCA
{eo1} blat/o <2> *a
{eo2} ĉip/o (1) *b*c*d
{eo3} split/o <3> *j
{de1} Chip *f*ĝ*h
{de2} Halbleiterchip *ĥ
{en1} chip *e
{fi1} siru *j
{fr1} puce *ĉ
{fr2} microplaquette *ĉ
{fr3} pastille *ĉ

Duonpreta duonkonduktanta aranĝaĵo, formita substrato (85/433), en kiu troviĝas jam ĉiuj aktivaj kaŭ (85/409) pasivaj elementoj de transistoro, diodo, ico (85/410), ktp., produktitaj per procedoj de difuzado, pasivigo, maskado, foto-rezistado kaŭ → epitaksia kreskado. (89/274). Se ~o estas provizita per kontaktiloj oni nomu ĝin integrita cirkvitaro aŭ ico (85/410), sed fak-ĵargone la vorto ~o estas uzata ankaŭ kiel sinonimo por ico. Ekzistas jenaj tipoj: logikaj ~oj (89/275), memor-~oj (89/276), sur-~aj komputiloj (89/277), andikoj (89/278), special-celaj ~oj (89/279), programeraĵoj (89/280) bit-diskaj ~oj (89/281) *g laŭ *i;

Fon: *a hal, AkSt85,p315; *b IK85/2; *c SV77/25c; *ĉ GES/NGI-12; *d PIVS *f CHIP; *g ei; *ĝ iwt-Wö; *h Mikro-comp-Lex, *ĥ CE; *i ComGlo; *j rau en EP94/4,p1;

85/383

=ApD3.7 #516, =ApE85 #033

Rim: «94-01-30»

{U1} 159.955.1
{T1} REA
{eo1} kognitiv**/a *a*b
{de1} kognitiv
{en1} cognitive
{fr1}

Konscia (pri si mem kaj la ĉirkaŭo);

heŭristike komprenkapabla, pens-kapabla. *a

Fon: *a AkSt85,p315; *b E-log2,p212;

85/384

Rim: «88-12-16»

{U1} 771.42
{U2} 778.1
{T1} LEC
{eo1} mask/o <7> *a
{de1} Kopiermaske *d
{en1} masking frame *b
{fr1} cache *c

Maldiafana folio el kartono, plasto aŭ metalo uzata de fotografisto por ~i <4>, por ke sur la kopio aŭ printaĵo (85/001) aperu nur parto de la reproduktota bildo aŭ teksto. =85/387. EB 112/22. *a

Fon: *a SV 72/25a; *b DB-En; *c DB-Fr; *d DB-De;

85/385

Rim: «88-12-16»

{U1} 621.391.7
{U2} 681.325.53
{T1} KEE
{eo1} mask/o <8> *a
{de1} Maske f *b
{en1} mask *b*c
{fr1} masque *c

8a Karto tratruita per rektanguletoj, laŭ interkonsentita distribuo, por elstarigi nur la en tiuj "fenestroj" aperantajn vortojn aŭ simbolojn, ekz-e por povi legi sekretan mesaĝon kaŝitan interne de banala teksto.

8b Analoga sistemo por elektronika elfiltrado de informoj. *a

Karakto-paterno (89/087) uzata por determini la retenon aŭ eliminon de partoj de alia karakto-paterno. *ĉ laŭ *c

Fon: *a hal AkSt85,p315; *b iwt-Wö; *c GES/NGI-12; *ĉ ei;

85/386

Rim: «91-01-11»

{U1} 771.42
{U2} 778.1
{T1} LEC
{eo1} mask/o-kadr/o *a
{de1} Abdeckrahmen *d
{de2} Vergrößerungsrahmen *d
{en1} composing frame *b
{en2} enlargement frame *b
{fr1} cadre de recouvrement *c
{fr2} cadre d'agrandissement *c

Parto de projekcia print-aparato (85/001), kiu forprenas la ne reproduktotan bild-parton. EB 112/34. *a

Fon: *a SV72/25a; *b DB-En; *c DB-Fr; *d DB-De

85/387

Rim: «88-12-16»

{U1} 681.326.3
 {T1} KEG
 {eo1} metagraf**/i tr *a
 {eo2} kompil/i <2> *b
 {eo3} kompil/i *b
 {eo4} kompil/um/i *c*e
 {de1} kompilieren *f
 {de2} übersetzen *d*f
 {de3} umwandeln *f
 {en1} compile *ĉ
 {fr1} compiler *ĉ

Prepari komputoran programon pere de alilingva programo. Transskribi programon. (el: meta = trans; graf = skrib) *a

Traduki komputoran programon el problem-orientita lingvo (86/180) al komputor-orientita lingvo (86/179). *e laŭ ĉ

Fon: *a hal (AkSt85,p315); *b Comp; *c KKV; *ĉ GES/NGI-12; *d Mikro-comp-Lex; *e ei; *f iwt-Wö;

85/388 =ApE85 #034

Rim: ei: "metagrafi" indikas per Grekaj radikoj nenion alian ol "transskribi". Tial tiu termino laŭ mi ne estas sufiĉe priskriba. {eo2} havas en nia lingvo jam tute alian signifon, kiu povus kaŭzi miskomprenon. {eo3} (= uzi kompilon <PIV>) eblus. Sed la termino "kompilero" mispensigas pri ero de kompila laboro (=85/389). Tial, kvankam mi klopodas eviti la -um-vortojn, la termino "kompilumi" ŝajnas al mi la plej taŭga.

wor (90-07-19): Pri {eo1}: Laŭ mi ne sufiĉe analizita. Uzo de "graf" mem ŝajnas ne PIV-a. Pri {eo3}: Malkonsilinda, ĉar Anglisma k ĉar "-er" vole nevole estas sufikso ("kompil" ja estas radiko kun concerna senco). Tiu "-er" havas mortan sencon pri ilo. Ak ei pri konfuzeblo kun viva senco pri elemento. Pri {eo4}: La sufikso /-um/, kiam ne sistema (85/365) (ekz: nazumo, kolumo, plandumo, ...), estas laŭ mi afiksa paronimigilo. Por lingvo-uzanto paronimoj estas multe pli konfuzaj ol estas homonimoj. Se oni nun akceptos {eo4}-n, la sufikso "-um" vole nevole laŭ mi poste forfalos.

Pri {eo2}: Angle ~i kaj kompili (1) maksimume estas "homonimaj"; tio miasperte ne konfuzas la lingvo-uzanton. Fakte, ~i estas ekzemplo aŭ hiponimo de kompili (1), ĉar la maŝino ja deprenas el aliaj pretaj fontoj instrukciar-blokojn k, kunmetante tiujn blokojn laŭ plano priskribita en la "tradukata" teksto, verkas neoriginale. Tio estas multe pli simpla agado ol tradukado -- ĝi proksimas al transkribado. Sxajnas do pli logike forigi numeron "<2>" en {eo2}, ĉar "kompili (1)" jam ampleksas la celatan sencon.

Trafa serĉo por nova termino por 85/388 el la perspektivo, traduki, celu laŭ mi la jenajn karakterizaĵojn: 1. stamo ne pli longa ol estas "kompil/"; 2. evito de paronimoj; 3. sinmotiveco: (a) aludo al tradukado; (b) aludo al direkto de tradukado -- de blokaj diroj al ties eroj (tian aludon

faras {eo2}). Iuj eblaĵoj: "fajnduki" (el "fajnage traduki"), erduki (erige traduki), erigi kaj malbloki (surbaze de bloko <3>).

ei (91-08-10): Mi ne konsentas kun wor: kompili <2> estas tute alispeca agado ol kompili (1), kiu nepre meritas distingitan terminon: Se mi per apliko de makrooj (89/317) duon-aŭtomate kompilas indkson por Pekoteko-terminoj pere de mia komputoro, tiam tio estas tute alispeca agado ol konverti programon aŭ registraĵon al maŝin-kodo. Se oni ŝpareme uzas "-um/" ĝi ja estas utila -- neniu dirus "nazo" aŭ "kolo" anstataŭ "nazumo" aŭ "kolumo", kaj same mi ne opinias, ke "-um" forfalos el "kompilumi". Ni zorgu, ke nia lingvo ne fariĝu same ambigua kiel la Angla. Ni povas kontraŭi tiuspecan degeneradon, la Angla-lingvanoj ne, ĉar ili uzas dekomence ambiguajn terminojn. Tio povos esti decida avantaĝo por Esperanto.

wor (91-11-11): "um" en "kompilumi" kaj "um" en "nazumo", "kolumo" ktp ne estas laŭ mi kompareblaj, ĉar, kiel mi atentigis supre en 90-07-19, tiuj lastaj estas sistemaj kaj ilia "um" signifas ion kiel: 'portaĵo destinita por la concerna korpopto'.

ei (91-12-31): La baza difino por "-um/" laŭ PIV. estas: \Suf. sen difinita senco\i. Do ĝi estas utiligebla ĉiucele por atribui novan distingindan signifon al iu ajn vorto. Ne ĝenas, ke krome ekzistas kvar difineblaj signifoj de "-um/". Kontraste al la de wor proponitaj novaj terminoj {eo4} estas facile memorigebla, ĉar \to compile\i estas internacie vaste konata.

<91-12-31>

{U1} 681.326.3
 {T1} KEG
 {eo1} kompilero (1) *a
 {eo2} kompil/il/o *b*c*d
 {eo3} kompil/um/ap**/o *e
 {de1} Kompilierer *d*f*ĝ
 {de2} Übersetzer *f
 {de3} Compiler *ĝ
 {en1} compiler *d
 {fr1} compilateur *ĉ*d
 {fr2} programme de compilation *ĉ

Programo, kiu tradukas altnivelan komputoran lingvon en absolutan kodaĵon aŭ en asemblan lingvon (85/450). La fonto-kodaĵo metata en la ~on estas priskribo de algoritmo (91/017) aŭ programo en al iu problemo adaptita program-lingvo. La eliranta kodaĵo estas la ekvivalenta priskribo de la algoritmo en maŝin-taŭga lingvo. *e laŭ *g

Fon: *a PIV; *b Comp; *c IK 84/3; *ĉ GES/NGI-12; *d KBT; *e ei; *f Mikro-comp-Lex; *g COMPUT; *ĝ iwt-Wö;

85/389 =ApE85 #035

Rim: ei (88-12-16): {eo1} ne plaĉas al mi, ĉar ĝi pensigas pri ero de kompilaĵo; {eo2} ne plaĉas al mi, ĉar temas pri ilo, kiu "kompilas" (= verki ne originale). Mi rekomendus uzi la sufikson -il- kiel

eble plej malofte (=89/380), kaj trovi por specialaj iloj novajn vortojn aŭ sufiksojn. Por komputora programo mi elpensis la sufikson -ap-. (85/432).

wor (1990-07-19): Pri {eo2}: Gxis ĝenerala (esperinda) akcepto de -ap-, {eo2} estas laŭ mi konvena, ĉar logika. Laŭ mi, ~o ja estas ilo (=tio, kio servas por efektiviĝi ion) uzata de la maŝino por kompili <1> (=verki ne originale); (=85/388). Pri "-il": Laŭ mia kompreno pri Esperantismo, sub intergenta interkompreno ĉefcelo estas Klara. Post tio en ordinara teksto pli gravas Facilo ol Precizo, dum en teĥnika faka teksto pli gravas Precizo ol Facilo. Do, en ordinara teksto -il- estas preferinda ĉiam, kiam la rezultita senco en kunteksto ne tiom ampleksas, ke klareco difektiĝas. Tiaokaze, oni bezonus hiponimon. En preciza teĥnika teksto tamen oni povas prave preferi hiponimon. Konklude: "kompililo" eksterfake, kaj "kompilapo" enfake. «91-08-10»

{U1} 621.394.67
 {U2} 681.3.023.42 (+)
 {T1} KED
 {eo1} modem"/o (1) *a*b
 {de1} Modem *b*f
 {de2} MODEM *e
 {de3} Akustikkoppler m *f
 {en1} modem *c*ĉ
 {fr1} modem *c*ĉ

Akronimo el "modulato" kaj "demodulato" (=malmodulato). Aparato por konverti diĝitajn (85/382) signalojn al analogaj (85/390) signaloj taŭgaj por transmision tra analogaj komunik-kanalo (=modulado) kaj por rekonverti la ricevatajn analogajn signalojn al diĝitaj (=malmodulado). Oni dezajnas (85/411) ~ojn por akordigi ilin kun naciaj kaj internaciaj normoj, por ke aparatoj de diversaj fabrikintoj povu "paroli" al aparatoj de aliaj fabrikintoj. *d laŭ *c

Fon: *a Comp; *b KTB; *c COMPUT; *ĉ GES/NGI-12; *d ej; *e Mikro-comp-Lex; *f iwt-Wö;

85/390

Rim: «93-11-13»

{U1} 6
 {U2} 621.3
 {U3} 681.3
 {T1} KEE
 {T2} KGM
 {eo1} modjul"/o (1,2) *a*b
 {eo2} modul/o <5> *c*ĉ*d
 {de1} Modul m *d*f
 {de2} Baustein m *f
 {de3} Funktionseinheit f*f
 {de4} Baukasten m *g
 {de5} Element n *g
 {en1} module *e*f
 {fr1} module *e

1. Disigebla kaj kun aliaj ~oj interŝanĝebla

materia parto de kompleksa sistemo. ~a konstruado de domoj kaj mebloj; ~a ŝranko EB#44/25; sur-Luniĝa ~o. Evidente tiu ĉi nocio estas tre ĝenerala: kartoĉoj estas cilindraj ~oj; komputoraj kartoj, disketoj, kasedoj, ĉiuj estas disigeblaj kaj interŝanĝeblaj kaj pro tio ~oj. Pli ĝeneralan nocion havas unajo (89/044), kiu ne devas esti interŝanĝebla, do laŭnorme farita. Aliflanke unajo neniam estas programo. *a

2. Programo, kiu estas apartigebla kaj identigebla, ekz. ŝargapo (85/441) aŭ rezult-modjulo (85/456). ~a programado; *a laŭ *e.

Fon: *a ej en AkSt85,p.241 kaj en EB; *b PIVS; *c Comp; *ĉ IK 84/3; *d KBT; *e GES/NGI-12; *f Mikro-comp-Lex; *g iwt-Wö;

85/391 =ApE85 #036

Rim: ej: {eo2} laŭ mia opinio ne taŭgas por tiu nocio, ĉar "modulo" havas jam kvar aliajn signifojn en PIV, kaj krome ekzistas la verbo "moduli" kun ankoraŭ aliaj sencoj. Ekzistas nun multaj aliaj module konstruitaj skatoloj aŭ ujoj utiligitaj por stori dataojn. Por ili mi proponas la novan akronimon modujo (91/003). «91-03-06»

{U1} 681.327.634
 {T1} KDE
 {eo1} mol-disk/o *a*d
 {eo2} disk/et/o (1) *b*c*h
 {eo3} disked**/o *d*i
 {eo4} fleks/eb/a disk/o *ĝ*h
 {eo5} fleks/a disk/o *ĥ
 {eo6} sup/a disk/o *ĥ
 {de1} Floppy-Disk *f*g
 {de2} Diskette *f*g
 {de3} Floppy *g
 {en1} floppy disk (in an 8" square envelope) *ĉ*e*
 {en2} diskette *b*e
 {en3} minifloppy (in a 5 1/4" square envelope) *ĉ
 {en4} microfloppy (in a rigid 3 1/2" cartridge) *ĉ
 {fr1} disque souple *e
 {fr2} disquette *e
 {fr3} minidisque *e

Elkomputorigebla stor-medio (94/672), unuopa ronda fleksebla disko interne de kvadrata ujo aŭ mujo (91/003) uzata en multaj komputoroj kaj teksto-prilaboraj sistemoj. Same kiel magneta bendo ~o estas registrebla, forviŝebla kaj reuzebla denove kaj denove. Kp: durdisko (85/393) *d laŭ *ĉ Fon: *a hal en AkSt85,p.316; *b Comp; *c IK; *ĉ ComGlo; *d ej; *e GES/NGI-12; *f Mikro-comp-Lex; *g iwt-Wö; *ĝ pre en WEs88,p79; *h PIVS; *ĥ wor; *i @pfei93-01-06; *j

85/392 =ApE85 #037

Rim: ej (94-02-20): Sxajnas al mi nun preferinde atribui laŭ *i al ĉiuj tiuspecaj stor-medioj la terminon {eo3}, ĉar la stor-medioj mem povas esti molaj aŭ flekseblaj, sed ili troviĝas en pli-malpli rigidaj ujoj. «94-02-28»

{U1} 681.327.635 (+)
 {T1} KDE
 {eo1} dur-disk/o *a*ĉ*i
 {eo2} Winchester-disk/o *b EVIT *ĉ
 {eo3} vinĉestr**/o *e EVIT *ĉ
 {eo4} vinĉestr**/a disk/o *g EVIT *ĉ
 {eo5} firm-disk/o *ĝ EVIT *ĉ
 {eo6} mal'mol/a disk/o *h
 {eo7} rigid-disk/o *j
 {eo8} disk/o <4> *j*1 EVIT *ĉ
 {de1} Magnetplatte f*d*f*k
 {de2} Hartplatte f*k
 {en1} hard disk *c*d*k
 {en2} metallic disk *c
 {en3} magnetic disk *k
 {fr1} disque dur *ĥ

Ne el disko-drajvo (85/394) elprenebla disko por magnetaj registradoj kune kun la drajva hardvo (85/398). La dur-disko mem konsistas el unu aŭ pluraj diskoj unu super la alia el dura alumina substrato (85/433) kovrita per aparte maldika magnetigebla tavolo. Pro la maldiko de la magnetigebla tavolo oni atingas multe pli grandan storivon ol ĉe disketo (85/392). Al la hardvo de la durdiska drajvo apartenas flosantaj kapoj (87/500). ~a drajvo estas havebla ankaŭ sur karto, kiun oni metas kiel aliajn kartojn en personan komputoron por pligrandigi ties komputivon (=~ako 89/172). Ekzistas krome elpreneblaj ~oj, kiujn oni povas sendi per la poŝto, la t.n. data-pakoj (90/294) enmetebaj en data-pakingon. Tiuj datapakoj fakte estas kompletaj drajvoj, en kiuj neelpreneble troviĝas ~o. La plej novaj ~oj estas moveblaj ~oj, kiuj similas al data-pakoj, sed ili ne bezonas data-pakingon, nur kablajn konektendajn al la kablino por la printatoro, kaj 12-voltan kurento-provizilon. Tiel oni facile povas movi grandan kvanton da dataoj de unu komputoro al alia. *ĉ

Fon: *a hal en AkSt85,p316; *b IK 84/3,p48; *c COMPUT; *ĉ ej; *d Mikro-comp-Lex; *e pok en letero al ej 87-07-19; *f iwt-Wö; *g kav; *ĝ pre en WEs88, p79; *h MpP8; *ĥ WP5.1Fr; *i PIVS; *j wor; *j @pfei93-01-06; *k CE; *l MON94/2,p12;

85/393 =ApE85 #038

Rim: ej: Enkonduki vortojn kun ne-Esperantaj literoj laŭ mi ne estas rekomendinda. Mi ankaŭ rekomendus nek la neologismon de pok nek la terminon de kav, ĉar la termino \Winchester diskli jam arkaiĝis en la Angla. Ankaŭ {eo5} ne taŭgas, ĉar durdiskoj ne estas firmaj (laŭ PIV: "tiel fiksita, ke ne eblas ŝanceliĝo"). Tute male: Malavantajo de malnovaj durdiskaj drajvoj estis, ke ili estis tre sensivaj kontraŭ malgrandaj skuoj. (Tial iliaj dumuzado flosantaj lego- aŭ registro-kapoj estas "parkadendaj" dum neuzo de drajvo.)

ej (94-02-20): Nepre evitinda ŝajnas al mi ankaŭ la termino {eo8}, ĉar la disko mem estas nur relative malgranda parto en tiu ĉi komplika periferia aparato, kiu nepre devus havi klare distingeblan

nomon, precipe se oni provas, kiel en la Monato-artikolo, klarigi la funkciadon de komputoro al komencantoj. «94-02-20»

{U1} 681.327.634
 {T1} KDE
 {eo1} disk/o-drajv"/o *a*1
 {eo2} disk-aparat/o *b
 {eo3} disk/il/o *c
 {eo4} disk/et-funkci/ig/il/o *ĉ
 {eo5} fleks/eb/a disk/il/o *d
 {eo6} fleks/eb/a disk-unu/o *e
 {eo7} disk-unu/o *f
 {eo8} disk/o-staci/o *k
 {eo9} disk-funk**/ig/il/o *n
 {eo10} disked**/il/o *o
 {eo11} disked**-aparato/o *a
 {eo12} disked**-unaj**/o *a
 {de1} Laufwerk *h
 {de2} Diskettenlaufwerk *h
 {de3} Plattenlaufwerk *h*j*j
 {en1} disk drive *g
 {en2} disk unit *g
 {fr1} mécanisme d'entraĴnement de disques *i
 {fr2} unité de disquettes *m

Periferia aparato konektebla al aŭ konstruita en komputoro, kun rotaci-mekanismo, lego- kaj registro-kapoj kaj cirkvitaroj. ~o servas por registri dataojn (85/476) sur magnetaj aŭ optikaj diskoj kaj por legi ilin. =85/385 *a

Fon: *a ej; *b IK83 p38; *c IK84/1 p42; *ĉ IK85/2 p59; *d IK84/2 p19; *e IK83 p4; *f Comp; *g COMPUT; *h CHIP; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *j iwt-Wö; *k mau; *l PIVS; *m WP5.1Fr Ini.p6; *n wor; *o MON94/2,12;

85/394 =ApE85 #039, #040

Rim: ej: Neologismo ŝajnas al mi preferinda, ĉar "drajvo" utilas por multaj aliaj nocioj. "disko" laŭ BU, KR, WE signifas per numerdisko sur telefon-aparato elekti telefon-abonanton. Do "diskilo" devus esti nun ekzistanta aparato, kiu faciligas tiun elekton. "Disketfunkciigilo" ankaŭ ne taŭgas, ĉar disko neniam funkcias, do oni ne povus funkciigi ĝin. "Unuo" laŭ PIV estas abstrakta aŭ difinita kvanto. "stacio" estas loko, kie haltas publikaj trafikiloj, por ŝargi aŭ malŝargi pasaĝerojn aŭ varojn. En benzinstacio oni provizas sin per benzino, per la nocio de ĉi tiu komplekso oni ne provizas sin per diskoj, tial {eo8} laŭ mi ne trafas. Per ĝi oni ankaŭ ne povus traduki kompleksojn 85/395 kaj 85/396.

W. Prent (WEs 88/9, p.79) opinias, ke "disko-aparato" estus taŭga. Laŭ mi tiu esprimo estas multe tro ĝenerala. Diskoaparato estas ankaŭ gramofono, disko-gurdo (EB 306/8), disko-ŝanĝilo (EB 306/32), disko-turnilo (EB 237/14), codoroma (89/164) legatoro (89/159) kaj multaj aliaj aparatoj, kiuj utiligas diskojn.

Drajvo (85/395) ne ĉiam estas aparato, kiun oni uzas kun diskoj. Gxi povas esti parto de komputora memoro, kiun la programo tiel prezentas

al la centra procesoro, ke tiu ĉi traktas ĝin kvazaŭ ĝi estus diskeda aŭ durdiska aparato. (=85/396)

wor (90-07-19): Mi akordas kun ei pri {eo5,6, 7} kaj malforte pri {eo2,3,4,8}. {eo4-6} estas tro longaj. Pri {eo2,3}: Mi akordas kun ei, ke ili estas ne precizaj. Tamen ili estas laŭ mi ĝustaj kaj uzablaj eksterfakte. Pri {eo3}: temas pri mll de io, kiel "disk/o-uz/il/o" aŭ disk/o-turn/il/o" aŭ {eo4}. Pri {eo4}: Disketo estas artefaritaĵo al kiu uzanto atribuas celon. G[^]i do estas ilo (=tio, kio servas por efektiviĝi ion). Kiam artefaritaĵo aŭ ilo difektiĝas kaj tial ne plu povas plenumi sian celon, oni diras, ke ĝi ne funkcias. Kiam disketo ne estas difekta kaj ja plenumas sian celon, kial oni ne diru, ke ĝi funkcias (=Plenumi la propran difinitan taskon)? Pri {eo9}: Mll de {eo4} sen la balastaĵo "ci". Pri {eo1} (=85/395).

ei (91-08-10): Kvankam PIV atribuas funkciadon al ĝenerale ĉia ilo, mi havas la impreson, ke oni en la vere uzata lingvo ne faras tion. Se mi ekzemple volas fosi per ŝpato, kaj mi konstatas, ke mi ne povus plenumi tiun laboron, ĉar fosota grundo estas tro malmola, mi ne dirus "la ŝpato ne funkcias", sed "ŝpato ne estas utiligebla por tiu ĉi laboro." Mi almenaŭ neniam dirus pri gramofona disko, ke ĝi ne funkcias, se ĝi difektiĝis kaj se pro tio la nadlo restas ĉiam en la sama kanelo. Mi dirus: "La disko ne plu estas uzbla". Sed se la turn-mekanismo ne turnas la diskon, tiam mi ja dirus, ke la gramofono ne funkcias. Analogie diskodrajvo povas funkcii aŭ ne, sed neniam disko. Mi ne opinias, ke ni devus elimini ĉiun balastaĵon. Oni laŭ mia opinio pli facile memoros "funkcii" ol "funkci". Tiu ĉi estus falsa amiko por Germanoj, kiuj opinius, ke temas pri radio-telegrafado.

wor (91-11-11): Se fosota grundo tro malmolas, nur ironie mi povus diri, ke "la ŝpato ne funkcias". Malmoleco de grundo ne estas difekto de ilo, ŝpato. Se, kontraŭe, dum grundo sufiĉe molas, la tranĉa eĝo estas tro ŝirita kaj kurbigita, tiam mi certe diras, ke "La ŝpato ne funkcias". Verŝajne, proponinto de {eo4} ne atribuas la saman nocion al "funkcii", kiel ei. Pli grave: S[^]ajnas al mi nekonsilinde ŝanĝi la vastecon de PIV-a vorto sen aparta Pekoteka registraĵo "korektanta" PIV-on. Plej grave: "funkcii" estas komun-lingva vorto; laŭ mi, PIV-an konstato pri tiesa signifo oni povas dementi nur per pli profunda esploro ol tiu de PIV.

ei (91-12-31): Jen tipa ekzemplo, kiel la denaska lingvo influas. En la Germana mi uzus la el la Franca pruntitan \funktionieren[^] nur, se temus pri pli-malpli komplika aparato, kiu plenumas sian funkcion per kunago de diversaj teknikaj procedoj. Sed en la Angla \to function[^] simple signifas "plenumi specifan agon", tial por Usonano "La ŝpato ne funkcias" ŝajnas esti tute bona frazo. La problemon kaŭzas ne sufiĉe preciza difino en PIV: \Plenumi la propran difinitan taskon, pp organo, maŝino k ĝenerale ĉia ilo aŭ organizo.[^] "...ĉia ilo" subtenus la opinion de wor, sed la poste indikitaj

ekzemploj montras, ke nek ŝpato nek disko estas funkciigeblaj. Laŭ mi la Esperanta difino devus akordiĝi kun la Franca difino: (\FUNCTIONNER Remplir sa fonction; être mis en action: machine qui fonctionne automatiquement[^]). Bv. en la enketilo indiki, la signifon, kiun ni devus atribui al "funkcii (2)".

ei (94-03-03): Post mia akcepto de "diskedo" (85/392) {eo10} eble estas akceptebla, ĉar "diskedo" estas multe pli specifa termino ol la simpla "disko". Tamen mi jam ofte konsilis la kiel eble plej ŝpareman aplikon de la tre vast-signifa "-il/" (89/380). Tial {eo11} aŭ {eo12} ŝajnas al mi preferindaj, se oni nepre volas eviti la terminon {eo1}. «94-03-03»

{U1} 681.327.11
{T1} KEE
{eo1} draĵv[^]/o *a*d
{de1} Laufwerk *b*c
{en1} drive *b
{fr1} répertoire *e

Parto de komputora sistemo aŭ de ĝia memoro, izolita de aliaj ~oj. Gxi povas esti periferia aparato aŭ mekanismo konstruita en la komputoro mem por manipuli persistantan memoron (85/472). Gxi povas ankaŭ esti per programo apartigita parto de la efemera memoro (85/415). Komputoro povas havi unu, du, tri aŭ pli da ~oj: A--o, B--o, C--o, ktp. Prompto (85/413) vidigas al la komputoranto, ke la komputoro atendas ordonon kaj al kiu ~o ĝi estas konektita. Je ekfunkciigo komputoro estas konektita al la defaŭlta ~o (85/414), kiu kutime estas la A--o, kaj kiun la maprodo (85/403) DOS indikas per: A>. En DOS oni povas ŝanĝi la ~ojn per komando, kiu konsistas el dupunkto post la litero de la dezirata ~o: A:, B:, C:. ~o-specoj: disko--o (85/394) diskeda aŭ durdiska; magnet-bend--o (86/166); ram--o (85/396). *a Fon: *a Letriks; *b Mikro-comp-Lex; *c iwt-Wö; *d PIVS; *e WP5.1Fr-Ini.p6;

85/395

Rim: wor: (90-07-19) Pri la difino: La donita difino estas miksaĵo de nocioj, difinoj, komentoj, kaj komentoj pri marka normo, kiuj pli konvene trakiĝu aparte unu de la aliaj. Provo al pli bona difino:

Difino: Parto de komputora sistemo aŭ de ties memoro, izolita de aliaj ~oj.

Kom: Subnocioj:

~ [a]: periferia aparato aŭ mekanismo konstruita en la komputoro mem por manipuli neefemeran memoron. Ekz: disko--o (85/394) moldiska aŭ durdiska; magnet-bend--o (86/166).

~ [b]: per programo apartigita parto de la efemera memoro. Ekz: ram--o (85/396).

Kom: Pri ~oj ĝenerale: Komputoro povas havi unu, du, tri aŭ pli da ~oj. Prompto (85/413) vidigas al la komputoranto, ke la komputoro atendas ordonon kaj al kiu ~o ĝi estas (idee) konektita. Je ekfunkciigo komputoro estas (idee) konektita al la

defaŭlta ~o (85/414), kiun oni povas ŝanĝi per komando.

Kom: Pri IBM-a maproda (85/403) normo DOS: La ~oj nomiĝas A--o, B--o, C--o, ktp. La defaŭlta ~o kutime estas A--o. DOS indikas ĝin per: A>, ktp. La komando por ŝanĝi ~on konsistas el dupunkto post la litero de la dezirata ~o: A:, B:, C:.

Mi celis objektivan reformulon kaj mi sentas la rezulton ankoraŭ pliboniginda. Ekz:

1. La difina frazo ne sufiĉe limigas la nocion. Ekz. la elektran draton al la muro oni sendube ne konsideras ~o.

2. La difino entenu ĉiujn karakterizaĵojn, kiujn komune entenas la diversaj subnocioj. Ilin bone konstati postulas kompletan liston de subnocioj. Plibonigo eble entenu la vorton "manipuli".

Pri la nocio:

3. Sxajnas, ke la sola kialo por la nocio ~o estas ke ~[a] kaj ~[b] prezentiĝas same al la uzanto. Se jes, el tiu perspektivo, ~o estas posteno aŭ iluzio, kaj ~o [a] kaj ~o [b] plenumantoj. Gxuste kiel viro kaj virino ne estas hiponimoj de instruisto, tiel ~o [a] kaj ~o [b] ne konsideriĝu subnocioj de ~o. Tiaokaze, la terminoj por ~o [a] (=85/394), (=86/166) kaj ~o [b] (=85/396) ne entenu la vorton "drajvo".

4. Iomete maltrankviligas min, ke nocio pri aĵo, ~[a], kaj nocio pri ties simulaĵo, ~[b], ĉi tie ŝajnas prezentiĝi kiel subnocioj de la sama nocio ~o. Cxu terminologoj ĝenerale akceptas tion en nocio-sistemo? Se jes, ĉu ~[a] kaj ~[b] havas la saman → gradon de abstrakteco (=85/299)?

Pri {eo1}:

5. Mi kredas malkonsilinda la elekton de Angle-devena termino post kontrolo de nur du lingvoj! (a) Kiam ne eblas purisma solvo kaj ne ekzistas Eŭrope internacia formo, tiam ni nepre pli bone kontrolu la plej gravajn ne-Eŭropajn lingvojn. (b) Mi kredas ĝenerale evitinda plian similigon de Esperanto al la Angla.

ei (91-08-10): Mi volonte konsentas, ke la difino estas pliboniginda, kaj mi dankas pro la klopodoj de wor. La problemoj pri tiu nocio-komplekso estas, ke mi ĝis nun vane serĉis en miaj multaj konsult-libroj tradukindan difinon. Mi trovis difinojn por "disko-drajvo", sed ne por drajvo ĝenerale. La nocio estas tiel baza, ke ĝi troviĝas en neniuj glosaro de iom detala instrulibro pri komputado, kaj ankaŭ ne en komputika libro por komencantoj, kiu ĝenerale klarigas, kiel komputoroj funkcias. Eĉ <McGraw>, en kiu mi preskaŭ ĉiam trovis utiligeblajn difinojn, neniel helpis. Tie estis trovebla difino nur por \disk drive\i. Sub \drive\i sole <McGraw> menciis nociojn de tiu termino nur en la kampoj de elektroniko (=ekscito), mekanika inĝeriko, minado kaj psikologio. Tial mi sentis min devigita, mem krei la difinon. Ankaŭ mia literaturo en aliaj lingvoj ne helpis min. Por la ĝenerala nocio de {en1} la termino {de1} ofte ne taŭgas. En <CE> {en1} estis tradukita per \Antrieb\i, kio estus la

Germana termino por la nocio de "pel-instalaĵo". Ankaŭ la termino {fr1}, kiun mi trovis en la Franc-Kanada versio de Vopo 5.1, kaj kiu signifas tradukita al Esperanto "repertuaro", ŝajnas esti maltrafa termino-elekto. Mi volonte enkondukus radikojn el aliaj lingvoj. Sed komputoroj estas fabrikataj ĉefe en Anglalingvaj landoj, aŭ almenaŭ oni aldonas uzo-instrukciojn preskaŭ nur en la Angla. Ni ne povos atendi, ĝis oni eble en iu lingvo kreos pli konvenajn terminojn. Se ni volas konkuri kun la Angla, niaj terminoj devas esti pretaj tuj, kiam oni bezonas ilin por iu novaĵo. Do ne estas eviteble, ke ni uzos la Anglan kiel font-lingvon por Esperantaj terminoj. Ankaŭ en etnaj lingvoj oni komence uzas Anglajn terminojn, kiuj estas multe pli ĝenaj tie, ĉar Anglaj terminoj devigas la homojn lerni la Anglan prononcon, dum ni en Esperanto povas devigi la homojn prononci niajn terminojn kiel Esperantajn vortojn. Cetere, ĝis nun mi ne trovis etnolingvan tradukon de Angla termino, kiu estus servinta kiel pli taŭga elirbazo por Esperanta termino. Do atendado ne estus helpinta. Ni teoriumu pri tiaj aferoj, tamen ni ne neglektu nian ĉefan taskon: rapide provizi uzeblajn terminojn, por ke ni povu apliki nian lingvon en ĉiuj novaj fakoj. «91-08-10»

{U1} 681.327.11
{T1} KDD
{T2} KEG
{eo1} ram-drajv"/o *a*d
{de1} virtuelles Diskettenlaufwerk n *c
{de2} virtuelles Laufwerk n *c
{en1} RAM drive *f
{en2} electronic drive
{en3} dynamic drive
{en4} semidisk *f
{en5} virtual disk *b*c*g
{en6} memory drive *c
{en7} RAM disk *g
{en8} E-disk *g
{en9} emulated disk *g
{en10} pseudo disk *g
{fr1} diske virtuel *e

Drajvo (85/395) kreita per programo en la ramo (85/393). ~o rapidigas data-traktadon, ĉar neniuj mekanaj (87/237) funkciadoj kiel en disko-drajvo (85/394) necesas, nur data transigo en la memoro. *a laŭ *g

Fon: *a ei; *b WP5.1p458; *c iwt-Wö; *d PIVS; *e WP5.1Frp476; *f PMH; *g ComGlo;

85/396

Rim: «92-01-05»

{U1} 681.327.2
{T1} KDD
{eo1} ram/o <3> *a*ĥ
{eo2} RAM- *b
{eo3} operaci/a stor"/o *c
{eo4} operativ**/a stor"/o *ĉ

{eo5} ajn-vic/a stor"/o *d*k
 {eo6} ajn-vic/a memor/o *a*k
 {eo7} konvenci/a memor/o *a
 {eo8} set"/ebl/a stor"/o *q
 {de1} Randspeicher *d*ĵ
 {de2} Speicher mit wahlfreiem Zugriff *d*j
 {de3} Direktzugriffsspeicher *ĵ
 {de4} RAM *j
 {de5} Schreib-/Lesespeicher *j*ĵ
 {en1} random-access memory *g*h*i*ĵ
 {en2} RAM *g*h*i
 {en3} random access storage *i
 {en4} random access store *d*ĵ
 {en5} read-write memory *i
 {en6} direct access storage *i*ĵ
 {en7} conventional memory *i
 {fr1} mémoire à accès sélectif *i
 {fr2} mémoire à accès direct *h*i
 {fr3} mémoire vive *h*i
 {fr4} mémoire active *i
 {fr5} mémoire conventionelle *m
 {fr6} RAM *m
 {fr7} antémémoire *m
 {N11} RAM *p
 {N12} interne geheugen *p

Legebla kaj registrebla memoro en komputoro, en kiu la baza memorero (91/018) kapablas registri unu biton da informo. Larĝaj memoroj estas formitaj kiel dudimensiaj memoreroj. Individua memorero estas identigebla per laŭvicaj kaj laŭkolumnaj adresoj, kiuj estas derivitaj per malkodigo de adresvorto provizita de la uzanto. En ~o ĉiu memorero estas sendependa de la aliaj memoreroj kaj povas esti alirata en iu ajn sinsekvo dum sama tempoperiodo, tial la nomo: "random access" = ajnvica. ~o estas kutime efemera memoro (85/415) kaj uzata por dumtempa enmemorigo de dataoj (85/476) aŭ programoj. *a laŭ *g.

Fon: *a ej; *b IK83 p41; *c IK85/2 p23; *ĉ IK84/3, p15; *d KKV; *e Comp; *f KTB; *g COMPUT; *h GS1; *ĥ PIVS; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *ĵ iwt-Wö; *k pok; *l WP5.1p455; *m WP5.1Fr.p475; *p DOS-hl; *q wor;

85/397 =ApE85 #041

Rim: ej (89/12/10): =86/140, 86/187. Laŭ *i {en1} kaj {en5} estas sinonimoj, tamen oni uzas diversajn terminojn por substreki diversajn ecojn de la sama objekto.

wor (90-07-19): {en1-4} estas misnomoj en la Angla, ĉar ankaŭ ROM estas ajnvica. Tial al mi ŝajnas malkonsilindaj {eo5,6} por la nuna nocio. {eo5,6} konvenas por la supernocio de RAM kaj ROM. Manke de referenco al registraĵo pri "operativa" aŭ "operat-", {eo4} estas laŭ mi evitinda. Gxi ŝajnas paronimo de "operacio", do denove evitinda. La fina parto "-iv" estas aŭ balastajao aŭ sufikso. Balastajaoj ne estas enkondukindaj -- paronimo eĉ malpli. Gxis kiam ni trovos plene kontentigan solvon {eo2} ŝajnas taŭga provizoraĵo. Pri {eo8} =85/451. «91-08-10»

{U1} 681.322.25 (+)
 {T1} KDG
 {eo1} rigid/aj/ar/o *a
 {eo2} hardvar/o (1) *b*c
 {eo3} aparat/ar/o *b*ĉ*d
 {eo4} maŝin-var/o *f
 {eo5} il-var/o *g
 {eo6} hard**/o *ĥ
 {eo7} hardv**/o *h
 {eo8} aparat/aĵ/o *ĝ
 {eo9} mal'mol/aĵ/o *l
 {eo10} durv**/o *k
 {de1} Hardware *j
 {de2} materielle Ware *ĉ
 {en1} hardware *e*i
 {fr1} matériel *e*i
 {N11} hardware *k

La materia parto de komputora sistemo, inkluzive de a) elektroj, b) elektronikaj, c) elektromekanikaj kaj ĉ) mekanaj konstru-elementoj. Ekzemploj: por a): ŝaltiloj; por b): icoj (85/410), monitoroj (85/416); por c): diskodrajvoj (85/394); por ĉ): komputora kesto. (=85/399) *h

Fon: *a hal en AkSt.85 p316; *b Comp; *c PIV; *ĉ KBT; *d KKV; *e GS1; *f al en letero al ej (86-06-20); *g al en letero al ej (86-07-24) kaj en cirkulero 153 de la Akademio; *ĝ bcu; *h ej; *ĥ tau; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *k wor; *l ton en publika diskuto dum Esperantologio-konferenco 1990;

85/398 =ApE85 #042

Rim: ej: Mia difino estis tradukita laŭ diversaj Anglalingvaj verkoj. Gxi estas pli preciza ol tiu de *ĉ: IĈxiuj teknikaj partoj de komputilo, ĉar sub ~o oni komprenas ne nur "teknikajn partojn", sed ankaŭ kompletajn aparatojn, ekz-e la komputoron mem, aŭ aparatojn konektotajn al komputoro, ekz. printatoron, monitoron, modemon. PIV difinas pli trafe (bedaŭrinde - ĉar "hard/" ne estas Esperanta prefikso - sub la radiko "var/"): \IKonvencia nomo por montri ĉiujn fizikajn elementojn de informadika sistemo, komputero ks.\i

Pure Esperanta termino ŝajnas al mi preferinda al la ĝis nun kutime uzata tro Anglisma "hardvaro" <Comp, PIV>. Tamen ankaŭ {eo1} ne ŝajnas al mi kontentiga, ĉar ne ĉiu ~o estas rigida. Moldiskoj, konekto-kabloj kaj multaj aliaj partoj de komputora sistemo estas flekseblaj. {eo3} ne sufiĉe precize priskribas la enhavon de la nocio, ĉar simplajn konstru-elementojn ni ne nomas "aparato". En <Comp> troviĝas krome "materialo" kaj "ilaro" kiel eblaj tradukoj por la Angla termino. Ambaŭ certe ne taŭgas, precipe ĉar en <Comp> oni uzas la sufikson -il- por indiki ankaŭ programon. Do "ilaro" estus interpretebla ankaŭ kiel "programaro"!

Ankaŭ la proponoj de al ({eo4}, {eo5}) laŭ mi ne taŭgas. Mia difino klarigas, ke temas nek pri maŝinoj nek pri iloj.

bcu: Eĉ unu ŝraŭbo povas esti "hardware",

sed tio estas "aĵo" kaj ne "aro"; tiu termino havas amas-karakteron, almenaŭ en la angla. Do mi proponas {eo8} anstataŭ {eo3}.

ei: {eo6} estis rekomendita al mi de s-ro Taurat, kiam mi vizitis Berlinon en 1987. Por la mala nocio li uzis "softo". Mi uzis tiun terminon kelkfoje, sed ankaŭ ĝi ne kontentigis min, ĉar ĝi mise pensigas pri iu hardco. Mi nun preferas la terminon {eo7}, laŭ kiu oni analogie povas formi la terminojn: softvo (85/399), ŝarvo (89/074), firmvo (89/087), frivo (89/112), komvo (89/165), grupvo (89/181), kiuj sufiĉe similas al la Anglalingvaj originaloj kaj tial estas facile memorigeblaj, sed kiuj tamen ne impresas kiel Anglismoj kaj kaj ankaŭ ne havas la malavantaĝojn de la aliaj proponoj. Mi tial rekomendas, provu tiujn ĉi terminojn. Sed estu selektema kelkfoje {eo3} povas esti pli taŭga, ĉar ne tiel ĝenerala kiel {eo7}: \Ni ankoraŭ ne finis nian transloĝigon, sed ni jam movis la aparataron. \i

ei: (90-08-30) Pri {eo9} vidu Rim. en 85/399.

wor (90-07-19): {eo10} estas pli klara, pli sinmotiva, pli purisma k malpli Anglisma ol formoj kun "hard". Gxi evitas pensigon pri hardco kaj havas la avantaĝojn de la v-familio de ei (hardvo, ŝarvo, ktp). Laŭ mi ĝi estas pli klara kaj pli facile prononcebla ol "hardvo".

wor (91-11-11): Starigo de la v-familio egalas starigi terminon -v**/o kiel teĥnika termino en la fako komputiko. G^ia signifo: 'aĵo aŭ afero, kiu, laŭ koncerna difino, manifestas koncernan econ (de flank-elemento).

ei (91-12-31): Ne ĉiu "hardvo" estas "dura" (ekz-e konekto-kablo). Laŭ mi "-v**/" neniam povas fariĝi vera sufikso, ĉar forpreninte la literon, oni ne ĉiam ricevas Esperantan radikon. Gxi do estas nur radik-fina konsonanto, kiu en fako komputiko indikas grupon da programoj aŭ materiaĵoj. Jxus mi trovis pliajn tiajn terminojn en la Angla: \businessware, gameware, learningware, homeware\i <PC-Comp92/1,p140>, kiujn ni povus traduki per "negocvo, ludvo, lernvo kaj hejmvo". «91-12-31»

{U1} 681.3.06
 {T1} KEE
 {eo1} supl/aĵ/ar/o *a
 {eo2} softvar/o (1) *b*c
 {eo3} program/ar/o *b*d*e
 {eo4} program-var/o *f
 {eo5} mens-var/o *g
 {eo6} soft**/o *ĥ
 {eo7} softv**/o *ĉ
 {eo8} program/aĵ/o *ĝ
 {eo9} mol/aĵ/o *l
 {eo10} farv**/o *ĵ
 {de1} Software *j
 {de2} immaterielle Ware *d
 {en1} software *h*i
 {fr1} périologie *d

{fr2} logiciel *h*i
 {N11} software *k

Gxenerala termino por tiuj partoj de komputora sistemo, kiuj ne estas palpeblaj aŭ materiaj, sed kiuj tamen povas esti vendataj pere de palpeblaj diskoj aŭ bendoj. La termino estas plej ofte uzata por programoj kontraste al 85/398. Kvankam la nocio de ĉi tiu komplekso kutime estas komerce havebla ~o, oni komprenas sub ĝi ne nur funkci-pretajn sed ankaŭ nur sur papero ellaboritajn programojn. Oni distingas inter sistema ~o, la programaro bezonata por ebligi la uzadon de komputora sistemo, kaj aplika ~o aŭ aplik-programoj, kiuj plenumas taskojn utilajn al la finuzanto. *ĉ

Fon: *a hal en AkSt.85 p316; *b Comp; *c PIV; *ĉ ei; *d KBT; *e KKV; *f al en letero al ei 86-06-19; *g al en letero al ei 86-07-24 kaj en Cirk 153 de la Akademio; *ĝ bcu; *h GS1; *ĥ tau; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *ĵ wor; *k MMC; *l ton en publika diskuto dum Esperantologio-konferenco

1990; **85/399** =ApE85 #043

Rim: ei: PIV difinas sub "var/o": \i "soft~o: Konvencia nomo por montri la tuton de la programoj necesaj por utiligi informadkan sistemon, komputeron ks (=interelektroniko)\i.

KBT difinas: \i Cxiuj programoj por la komputilo konsistantaj el la funkciadsistemoj kaj la programoj uzeblaj por ĝeneralaj problemoj.\i Tamen {eo3} ŝajnas al mi iom tro ĝenerala termino, ĉar iun ajn aron da programoj ni nomas "programaro".

hal difinas sian terminon en AkSt85: \iSxanĝataj, plejparte ne metalaj, partoj de elektronika instalaĵo; akcesoraĵoj de komputoro; programaro. Ekzemple, se magnetofono estas rigidaĵo, la kasedo aŭ bendo, kiun oni metas en ĝin, estas suplaĵo.\i Tiu difino korekte atentigas pri tio, ke oni uzas la vorton "software" en la Angla ne nur sur la kampo de komputoriko, sed en la elektronika industrio ĝenerale. Oni ekz-e malrekomendis la aĉeton de tipo da videomagnetofonoj, ĉar por ili ne estas havebla sufiĉe da "software". En la difino de hal estas i.a.malguste, ke kasedo aŭ bendo estas suplaĵo. La bendo kaj la kasedo mem estas (laŭ hal) "rigidaĵo", nur la sur la rigidaĵo registritaj programoj estas "suplaĵo".

{eo4} ŝajnas al mi pli trafa ol {eo5}, ĉar ankaŭ maŝinoj kaj iloj estas produkto de mensa laboro. Sed kiel ni nomu la aliajn ankoraŭ ne tradukitajn komputikajn terminojn kun "ware" je la fino? Ekz. "firmware" (programoj neforviŝeble registritaj), "shareware" (programoj por ŝari (89/021), kiujn ĉiu rajtas kopii kaj libere uzi kaj por kiuj oni libervole pagu por registriĝo al la program-aŭtoro)? Diskutinda ŝajnas al mi, ĉu ni naturisme nomu ilin softvar/o, hardvar/o, firmvar/o kaj ŝarvar/o (kiel kompletaj radikoj + finaĵo) aŭ ĉu ni kreu ilin per kunmeto kun la vorto "varo", aŭ ĉu ni kreu el Esperantaj radikoj tute novajn terminojn. Pli facile memorigeblaj estas verŝajne la naturismaj

neologismoj, kaj tial mi pledus por ili, sed ili ja malplaĉas al Esperantistoj, kiuj unue renkontas ilin, pro ilia evidenta Anglalingva deveno. En KBT oni donis kiel Germanan tradukon "immaterielle Ware", kiu sendube korekte esprimas la sencon de la nocio, tamen, kvankam mi abonis por tuta jaro la Germanan fakrevuon "Chip", mi legis en ĝi nur la terminon "Software". Evidente tiu termino ŝajnis pli taŭga al la artikol-verkintoj kaj anoncintoj. Mi tial ne mirus, se ankaŭ en nia lingvo "softvaro" kaj "hardvaro" venkus. Tio certe okazos, se ne iu povos proponi pli taŭgajn terminojn.

bcu: Eĉ unu linio de kodaĵo estas "software", sed tio estas "aĵo" kaj ne "aro". Vidu miajn komentojn pri 85/398. Mi preferus eviti la radikon "varo", ĉar oni ofte produktas tion ne por vendi.

ej: Mi konsentas kun bcu pri evitado de la radiko var', tamen mi hezitas apliki la sufikson -aj/ por ĉi tiuj du nocioj: aparato jam estas io konkreta, kiel aj/ povus fari ĝin ankoraŭ pli konkreta? Se unu linio da kodaĵo same kiel kompleksega programaro estas "software", kial la konkreta sufikso -aj/ indiku tion? La ĝeneraleco de la nocioj 85/398 kaj 399 malfaciligas al ni apliki iun el niaj nunaj sufiksoj.

ej (1989-12-01): La terminoj de tau (softo kaj hardo) donis al mi la ideon krei {eo7}. Legu pri tio en 85/398.

ei: (90-08-30) ton esprimis la opinion, ke {eo9} kaj "malmolaĵo" taŭgus por nocioj 85/398 kaj 85/399. Mi opinias, ke tiuj terminoj estas tro ĝeneralaj por indiki tiujn ĉi tre specifajn nociojn. "Molaĵo" povus esti iu ajn objekto, ekz-e spongo, kato, viandopeco, ŝlimo, ĵeleo. Atribui terminon kun tiel ĝenerala nocio al la nocio de "programo aŭ programaro" laŭ mia sento devas kaŭzi konfuzon. Krome la nocio de 85/398 konsistas ofte el molaj objektoj (moldisko, konektilaro). Estus konfuzige atribui al tiuj objektoj la terminon "malmolaĵo", ĉar tio ĉi laŭ mia kompreno estas iu ajn malmola objekto, ekz-e ŝtono, koralo, ŝtalo, diamanto. La termino-proponojn de ton mi ĝis nun nenie renkontis en nia faka literaturo, kaj mi certe ne rekomendas ilin. wor (90-07-19): Bv legi miajn komentojn en 85/398, kiuj plejparte validas ankaŭ ĉi tie. La termino {eo10} esprimu esencon kaj estu bela paro kun tiu de 85/398. Flanke, pri {de2}: Estus interese scii, ĉu oni sentas la malsukceson rezulto de ĝia longeco kompare kun {de1}? Pri {en1}: Dum televida intervjuo la ĉefministro de Singapuro parolante pri triamonda evoluigo uzis la vortojn "hardware" kaj "software" por fabrikoj, vojoj, telefonoj unuflanke kaj eduko kaj kutimoj aliflanke.

ei (91-08-10): La propono de wor "durvo" por \hardware\i plaĉis al mi, sed al mi ŝajnas, ke ĝi ne formas belan paron kun "farvo". Analogie al durdisko/moldisko ni devus diri "molvo". Sed ĉu ni per tio ne tro distancigu de la originaj terminoj? Mi

opinias, ke "hardvo" kaj "softvo" estas multe pli facile memorigeblaj. Gxuste ĉar \hardware\i kaj \software\i nun estas aplikataj ne nur en la kampo de informado-sciencoj (88/011), ni bezonas trafajn terminojn en nia lingvo por tiuj nocioj. Mi petas pensu pri ĉiuj argumentoj kaj proponoj kaj indiku viajn preferojn, por ke niaj rekomendoj baziĝu sur firma grundo. «93-11-13»

14

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} klasif**/it/a noci/o-sistem/o *b
 {eo2} klasifik/o *b*ĉ
 {eo3} klas/it/a noci/o-sistem/o *c
 {eo4} klasif**/o *c
 {de1} klassifiziertes Begriffssystem *a
 {de2} Klassifikation *a
 {en1} classified system of concepts *a
 {en2} classification *a
 {fr1} ensemble classifié de notions *a
 {fr2} classification *a

Nocio-sistemo (85/295), kies strukturo estas specifita. Ekzemploj: \la klasifiko de plantoj; la Universala Decimale Klasifiko (UDK).i *b laŭ *a
 Fon: *a R1087; *b ei; *c pok; *ĉ PIV;

85/300 =ApD5.11 #562-566

Rim: ei: Mi opinias, ke utilus distingi inter "klasifiko" (= kompleksa strukturita nocio-sistemo) kaj simpla "klasifo". Se mi ordigas librojn en privata aŭ kluba biblioteko, aŭ por la libro-katalogo de UEA, tiam mi klasifas ilin (Butler verkis libron kun la titolo "Klasifo de Esperantaj temoj"), sed se mi atribuas al ili la UDK-nomojn, tiam mi klasifikas ilin. Same oni povus en Esperanto distingi inter klasifado kaj klasifikado de plantoj.

pok: (en let al ej (87-04-29): klasifi ! klasi; klasifiki ! klasifi; klasifita nocio-sistemo ! klasifa nocio-sistemo (afero de belgusto, apenaŭ motivebla).

wor (90-07-19): La celoj de ĉi tiu rimarkigo estas du: 1. Bremsi emon fari nemotivitan rompon kun nia tradicia lingvo. 2. Esplori kiaj ekzistas motivoj por ŝanĝoj bazitaj ne precipe sur gustoj.

Konstatoj:

1. Temas pri du nociaroj neŭtrale nomeblaj "1" kaj "2". Nociaro 1 prias ordigojn sen referenco al ia jam ekzistanta ~o. Nociaro 2 prias la atribudadon el jama ~o al fenomenaro.

2. Produkto nokia de la ago de nociaro 1 estas kreo de ~o. Jaman tian produkton postulas nociaro 2. Tial iu termino ~o emfazas rilaton kun nociaro 1 kaj para alia emfazas rilaton kun nociaro 2.

3. Ambaŭ nociaroj ampleksas plurajn nociojn. Krom baza nocio, "klaso", traktindas: ago (kp. kisi), agado-nomo (kp. kisado), fakto aŭ ago kiel tuto (kp. kiso), rezulto (kp. kisitulo) kaj

produkto (kp. intimo).

4. La proponoj kompariĝas jene: (interkrampe aperas konjektoj.) (MI: n-s -- nocio-sistemo; tr -- transitiva verbo; ad -- agado-nomo; -o -- fakto; it -- rezulto; np -- nocia produkto.)

Tradicio:	Proponoj:	
PIV	Eo1+2	
Eo3+4 (ei<1>)	(pok, ei<2>)	
Baza nocio:	klaso	klaso
Terminaro por Nociaro 1 (sen antaŭa sistemo):	klasi,	klasifi
tr	enklasigi	klasi
ad	klasado	klasifado
klasado		
-o	--, enklasigo	klasifo
truo]		-- [= 1a
it	(klasitaĵo)	(klasifitaĵo),
(klasitaĵo)		

Produkto nocia de la ago de nociaro 1 -- 85/300:

np	(klasita n-s)	klasifita n-s	klasita n-s,
	{eo3}	{eo1}	{eo3}
	klasifiko	klasifiko	klasifo
	{eo2}	{Eo2}	{eo4}

Terminaro por Nociaro 2 (per antaŭa sistemo):

tr	klasifiki	klasifiki	klasifi
ad	klasifikado	klasifikado	
klasifado			
-o	--	--	--
	-- [= 2a truo]		
it	(klasifikitaĵo)	(klasifikitaĵo)	(klasifitaĵo)

5. La PIV-a terminaro havas du "truojn"; ne eblas nomi la simplajn agojn tutajn (kp. kiso), ĉar "klaso" kaj "klasifiko" estas ali-sence okupataj. PIV aludas pansaĵon ("enklasigo") por la 1-a truo. Sed por la 2-a truo oni devas kontentiĝi je "klasifikado".

6. ei<1> por nociaro 2 kaj parte por ~o ("klasifiko") uzas la PIV-ajn terminojn. Estas malavantaĝo, ke la 2-a truo restas vaka.

Por nociaro 1 ei<1> uzas ne-PIV-an stamon: "klasif". Tio havas la avantaĝon ŝtopi la 1-an truon; eblas: "la Butlera klasifiko de temoj" por "la Butlera ago klasifi la temojn". PIV-e eblis nur "la Butlera enklasigo de temoj". (Nekonante la verkon de Butler mi atentis nur la komenton de ei.)

7. pok&ei<2> reiras al la PIV-a nociaro 1.

Por nociaro 2 kaj por ~ foriĝas la balasta sufikso "-ik". Ak kun ei, ke tio estas avantaĝa (laŭ la laŭmode strikta difino pri "-ik"). Estas malavantaĝo, ke denove estas du truoj.

Aliaj Problemoj:

1. La sona diferenco inter la terminoj por la 2 nociaroj duoniĝas (de la tradicia dusilaba "ifik") al nur unu silabo: "-ik" ĉe ei<1> kaj "-if" ĉe pok&ei<2>. Nek "-ik" nek "-if" havas en Esperanto signifon kaj akceptitan kaj laŭcelan. Mi inklinas pensi, ke tia duoniĝo malfaciligus la lernadon kaj uzon. La terminoj proksimiĝas esti paronimoj.

2. La PIV-aj terminoj por 85/300 sedube estus Eo3+2. Tio ĝis nun en 85/300 estis senreliefa! Ni neniam elektu sen klare prezenti kaj kompari la tradiciajn formojn kaj sistemon.

3. Oni rekonas simile bonaj la du proponojn, Eo1+2 kaj Eo3+4. Sed tio, dum unu kongruas kun PIV-aj terminoj por nociaro 2 kaj la alia kun PIV-aj terminoj por nociaro 1! Por kio do oni volas fari ŝanĝon?

4. Mi ne komprenas, kial ni voĉdonu surbaze precipe de plaĉo kaj gusto. Kvazaŭ Esperanto ne havas tradicion kaj ne havas PIV-on!

Oportunoj kaj Sugestoj:

Mi vidas du sufiĉe motiveblajn solvojn:

1. Resti ĉe la PIV-aj terminoj. Avantaĝoj: a) tradicio; b) longeco de la sona diferenco, kiu faciligas memori kiu estas kiu; c) ŝparo de nia energio por pli gravaj aferoj. Malavantaĝoj: a) truoj kie estu ago-nomo en la terminaroj; b) uzo de sendifina "-if" kaj uzo de ne laŭmoda "ik".

2. Restante ĉe la PIV-a solvo por nociaro 1 (Avantaĝo: tradicio. Malavantaĝo: truo (ŝtopebla per "enklasigo").), Esperantigi la terminojn de nociaro 2. T.e., fortranĉi (aŭ redifini) la sufikson "ik" kies laŭmoda signifo apenaŭ taŭgas, kaj fortranĉi (aŭ difini) la sufikson "if". Se ni fortranĉus kaj "ik" kaj "if"-on, ni povas anstataŭigi ilin per io jam difinita.

Ebla tia propono: Logika kandidato estas la sufikso "-iz". Eta vastigo de ties signifo <1> allasus la sencon: "apliko (aŭ atribuo) de jam ekzistantaj nocioj". PIV jam, spite al ĝia propra analizo, faras tion per "karaktarizi". Terminoj tiaj estus:

Klarigo	Termino
---------	---------

Produkto de Nociaro 1:

~	klas/ita noci/o-sistem/o
~	klas/iz/a noci/o-sistem/o
~	klas/iz/o-sistem/o

Nociaro 2:

ago	klas/iz/i
agado	
klas/iz/ad/o	
nomo de agotuto	klas/iz/o
rezulto	klas/iz/it/aj/o

Avantaĝoj: 1. forigo de ĉiuj sendifinaj balastaĵoj (if, ik); 2. Uzo de la difino-hava sufikso ("iz"), 2a) kio kongruas la spiriton de Esperanto, 2b) kaj faciligas memori kiu vorto estas kiu; 3. pro la verbeco de "iz", konservo de "klasizo" por la simpla ago tiel ŝtopante la duan truon. Malavantaĝo: nova uzo de morta sufikso emas ŝoki.

Aliaj ŝanĝoj konjekteblas, sed eble ne egale facile motiveblas.

ei (92-11-18): Komuniku viajn preferojn respondante la enketilon (p.1675, #562-566)

«93-11-13»

15

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} desegn/a prezent/o de klasifik/o *b
 {eo2} desegn/a prezent/o de klasif**/o *c
 {eo3} grafik/a prezent/o de klasif**/o *ĉ
 {eo4} arb/a prezent/o de klasifik/o *d
 {de1} grafische Darstellung
 einer Klassifikation *a
 {en1} graphical representation
 of a classification *a
 {fr1} représentation graphique d'une
 classification *a

Tabelo de nocioj (85/288), kiu formas nocio-sistemon (85/295), en kiu la interrilatoj inter la nocioj estas montrataj per piramidsimila aranĝo (= per genealogia arbo). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c pok; *ĉ go; *d wor;

85/301 =ApE85 #012

Rim: ei: Pri {eo1} aŭ {eo2} =85/300. Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Pli konsekvenca ol {eo2} estas {eo3}, ĉar (sen metaforo) la prezento ne desegnas. Pli klara ol ambaŭ estas {eo4}. Mi sentas la vorton "tabelo" en la difino neoportuna, ĉar ĝi pensigas pri la ne-arba (ne-piramidsimila) ŝak-tabula aranĝo de la tabel-vortoj -- sed mi ne trovas klaran subtenon por tiu sento en PIV.

«93-11-13»

16

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} klas/it/a noci/o-list/o *b
 {eo2} sistem/a list/o de noci/oj *b
 {eo3} ŝtup/a list/o de noci/oj *c
 {de1} Begriffsverzeichnis *a
 {en1} schedule of concepts *a
 {fr1} liste systématique de notions *a

Listo de nocioj (85/288), kiuj formas nocio-sistemon (85/295), en kiu la interrilatoj inter la nocioj estas montrataj per lineara sinsekvo kombinita per laŭŝtupa aranĝo, kiu utiligas diversajn tipografiajn litertipojn aŭ notacion. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/302 =ApE85 #013

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): La signifon de la vorto "sistemo" precizigas la resto de la termino {eo2}. Ju pli la komponantaj vortoj (kiel "sistema") ricevas signifon de la tuta termino (kiel {eo2}), des pli tiu tuta termino ŝajnas lernenda kvazaŭ aparta vorto. Kaj des malpli la tuta termino sin motivas.

Metaforaj vortoj, kiuj komparas konkretaĵojn ("ŝtupa") igas la uzadon pli flua kaj tuje klara. «93-11-13»

17

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN

{eo1} fak/o (2) de scio *c EVIT *ĉ
 {eo2} stud-objekt/o *b
 {eo3} stud-kamp/o *b
 {eo4} stud-teren/o *ĉ
 {eo5} stud-sfer/o *ĉ
 {de1} Wissensgebiet *a
 {en1} field (of knowledge) *a
 {en2} subject (field) *a
 {fr1} domaine (du savoir) *a

Specialigita ago-sfero de homa

menso.

∩ Ekzemploj:∩ Iu branĉo de scienco; la labor-metodo de iu aparta profesio. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV (2); *ĉ go;

85/303 =ApE85 #014

Rim: ei: Tiu ĉi nocio estas simile difinita en ISO/N53: =[86/002].

go: {eo1} ne estas rekomendinda, ĉar "fako" = A. ∩branch∩i, ne ∩field∩i.

wor (90-07-19): Kongrue al PIV ak go pri la signifo de "fako". La diferenco inter "fako" kaj "kampo" estas perspektiva. La difino supra taŭgas (sed ne sufiĉas) kaj por "fako" (branĉo) kaj por "kampo". Por klare difini la du nociojn oni bezonas kontrastajn difinojn kaj ekzemplojn:

kampo <5>: Tutajo de la aferoj pri iu temo, kiujn povas atingi ies agado.

fako <2*>: Aparta dividaĵo de kampo; subkampo.

En la ekzemploj la vorto "de" en grupo K havas sencon malsaman ol havas la vorto "de" en grupo F:

Grupo K
 kampo de la praktiko = kampo Praktiko;
 kampo de E-sta diskutado = kampo E. Diskutado;
 kampo de la historio = kampo Historio;
 kampo de ĥemio = kampo Hxemio.

Grupo F ekz:

fako de ĥemio estas fako Bioĥemio;

fako de historio estas fako Antikva Historio;

fako de scienco estas fako Hxemio;

fako de scio estas fako Arto.

En grupo K temas pri konsisto (La kompo de ĥemio konsistas el ĥemio; PAG 133C.e), dum en grupo F temas pri posedo (Fakon de ĥemio (ekz, bioĥemio) posedas ĥemio; PAG 133A.c). Interkrampe estas ekzemplaj propra-nomaj ekvivalentoj (PAG 133 Rim III).

Sxajnas al mi, ke la esenco de la diferenco inter la signifoj de "kampo" kaj "fako" kuŝas en tio, ke ili funkciigas malsamajn signifojn de la vorto "de".

=93/003 [94-02-26]

18

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kamp-specif/a noci/o (en difinita stud-kampo) *b

{eo2} speci/a noci/o (en difinita sfero) *c
 {de1} spezieller Begriff (in einem bestimmten Wissensgebiet) *a
 {en1} specific concept (in a given field) *a
 {fr1} notion propre (au domaine en question) *a
 Nocio (85/288) apartenanta ĉefe al unu stud-kampo (85/303). Ekzemploj: \En aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocioj "aŭtomobilo" kaj "limuzino".\i. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej; *c go;

85/304 =ApE85 #015

Rim: ej: Tre simile difinita en ISO/N53: =86/005.
 {eo2} Estas miskomprenebla kiel nocio rilatanta al botanika aŭ zoologia specio. «93-11-13»
 19

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} prunt/e-pren/it/a noci/o *b
 {eo2} prunt-noci/o *c
 {de1} geliehener Begriff *a
 {en1} borrowed concept *a
 {fr1} notion empruntée *a
 Nocio (85/288) ofte uzata en difinita stud-kampo (85/303), sed apartenanta ĉefe al alia fako. Ekzemploj: \En aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocioj "lubrikiga oleo", "fuelo" kaj "ŝafto".\i *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/305 =ApE85 #016

Rim: ej: Preskaŭ sama difino en ISO/N53: =86/006.
 «93-11-13»
 20

{U1} 001.411.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o trans difin/it/a sfer/o *c
 {eo2} noci/o super/ant/a difin/it/an stud-kamp/on *b
 {eo3} super'kamp/a noci/o *ĉ
 {de1} über das Wissensgebiet hinausreichender Begriff *a
 {en1} concept exceeding the given field *a
 {fr1} notion dépassant le domaine *a
 Nocio (85/288) apartenanta al pli larĝa stud-kampo (85/303), de kiu donita stud-objekto formas parton. Ekzemplo: \En aŭtomobila inĝeriko (89/052) la nocio "rado".\i. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/306 =ApE85 #017

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.
wor (1990-07-19): {eo1} laŭ mi taŭgas al ia supernocio de {eo3}. «93-11-13»
 2.1.3 Tipoj de karakterizaĵoj (n-roj 21 ĝis 25)
 21

{U1} 001.411.5 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} intrinsek**/a karakteriz/aj/o *b EVIT *b
 {eo2} esenc/e propr/a karakteriz/aj/o *b

{eo3} intrins**/a karakteriz/aj/o *c*b
 {eo4} en/o-pri/a karakteriz/aj/o *c
 {eo5} en/o-tem/a karakteriz/aj/o *c
 {de1} inhärentes Merkmal *a
 {en1} intrinsic characteristic *a
 {en2} inherent characteristic *a
 {fr1} caractère intrinsèque *a
 {fr2} caractère inhérent *a
 Karakterizaĵo (85/289) apartenanta al objekto mem kaj ne al ĝiaj rilatoj al aliaj objektoj. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/307 =ApE85 #018

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.
wor (90-07-19): A. Sxajnas al mi malkonsilinde bonvenigi balastaĵon "-ek": 1. Se "-ik" estas ĝenerale evitinda pro ebla konfuzo kun tekniko, "-ek" estas simile evitinda pro ebla konfuzo kun speco de rapideco. Depende de la resto de la vorto, eble pli evitinda; 2. Cele al tio, ke Esperanto estu facila, ni kutime strebas, ke ĝiaj vortoj estu kiom eble plej antaŭkonjekteblaj. Se lasi flanke teknikojn, se la vortoj, kiuj en Eŭropaj lingvoj finiĝas per "-ic", montriĝas en Esperanto jen stumpaj (En. \sonic\i -->"sona") kaj jen finiĝantaj per "-ek" tio estas malfacilaĵo. 3. Nuna akcepto de {eo1} simple rezultigos laŭ mi, ke iam poste oni stumpigos ĝin. B. {eo2} havas unuavidan allogon, sed mi ne sukcesis ricevi de ĝi la difinitan signifon surbaze de nia gramatiko kun la PIV-aj difinoj de la apartaj vortoj (t.e. klaran → rezultan signifon (85/370)), kio implicas, ke ĝi estus aparte lernenda kiel nova radiko aŭ idiomaĵo. C. Kiel purisma paro kion pri "eno-pria karakterizaĵo" kaj "ekstero-pria karakterizaĵo"?

ej (91-08-09): Mi markis mian unuan proponon EVIT. Je ĝi malplaĉis al mi ĉefe, ke oni povus esti misgvidata pensi pri iu seka afero. {eo3} nun ŝajnas al mi preferinda, sed {eo2} eblus, se iu volas nepre eviti neologismon. La signifo de {eo4} kaj {eo5} por mi ne estus divenebla. «93-11-13»
 22

{U1} 001.411.5 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} ekstrinsek**/a karakteriz/aj/o *b EVIT *b
 {eo2} ne esenc/e propr/a karakteriz/aj/o *b
 {eo3} ekstrins**/a karakteriz/aj/o *c*b
 {eo4} ekster/o-pri/a karakteriz/aj/o *c
 {eo5} ekster/o-tem/a karakteriz/aj/o *c
 {de1} nicht weseneigenes Merkmal *a
 {en1} extrinsic characteristic *a
 {fr1} caractère extrinsèque *a
 Karakterizaĵo (85/289) de objekto nur pro ties rilatoj al aliaj objektoj. Oftaj tipoj de □oj estas la → karakterizaĵo de origino (85/309) kaj la → karakterizaĵo de celo (85/310). *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/308 =ApE85 #019

Rim: ej (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en

ISO/N53. we preferas "adhera karaktero" kaj por (85/307) "inhera karaktero". - "karakterizaĵo" ŝajnas al mi pli klara ol "karakto", kiu jam estas hiperonimo (86/008) por majuskla aŭ minuskla litero, cifero, interpunkcia signo kaj por speciala tipografia signo kiel @, #, &, ktp. (=85/452). "Adhera" impresas min kiel tro "glua". "adhera karaktero" laŭ mi estas "e", kiu formas ligaturon kun "a". La karakterizaĵoj de celo kaj origino ne estas algluitaj al la nocio, sed troviĝas ekstere de ĝi. La inventinto de objekto ne adheras al ĝi! wor (90-07-19): =85/307. Mi akordas kun ei pri "adhera" k pri "karakto"; aliaj solvoj per "-her-" (aŭ "-trins-") ne devus havi la saman problemon.

ei (91-08-09): =85/307. <93-11-13>

23

{U1} 001.411.5 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} karakteriz/aj/o de origin/o *b EVIT *b
 {eo2} karakteriz/aj/o pri origin/o *c
 {de1} Herkunftsmerkmal *a
 {en1} characteristic of origin *a
 {fr1} caractère de provenance *a
 → Ekstrinsa karakterizaĵo (85/308), kiu indikas kie, per kiu aŭ kiel objekto estiĝis, uziĝis aŭ konatiĝis. Ekzemploj: \La malkovrinto, inventinto aŭ priskribinto de objekto, ĝia produktinto aŭ liverinto, la loko de produktado (urbo, lando), la fabrikad-maniero.\i *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/309

Rim: ei (91-08-09): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Mi markis mian unuan terminon EVIT, ĉar {eo2} pli trafe priskribas la nocion. <93-11-13>
 24

{U1} 001.411.5 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} karakteriz/aj/o de cel/o *b EVIT *b
 {eo2} karakteriz/aj/o pri cel/o *c
 {de1} Zweckmerkmal *a
 {en1} characteristic of purpose *a
 {fr1} caractère de destination *a
 {fr2} caractère d'emploi *a

→ Ekstrinsa karakterizaĵo (85/308), kiu indikas la celon de iu objekto. Ekzemploj: \La uzo-maniero; la apliko-fako; la loko aŭ situo en muntaĵo.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor;

85/310

Rim: ei (91-08-09): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Mi markis mian unuan terminon EVIT, ĉar {eo2} pli trafe priskribas la nocion. <93-11-13>
 25

{U1} 001.411.5 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} ekvivalent/aj karakteriz/aj/oj *b
 {de1} äquivalente Merkmale *a

{en1} equivalent characteristics *a

{fr1} caractères équivalents *a

Malsamaj karakterizaĵoj (85/289), kiuj tamen estas substitueblaj inter si en difinita nocio-enhavo (85/290) sen ŝanĝo de la nocio-amplekso (85/293). La inter-ŝanĝebleco de karakterizaĵoj estas kaŭzata per hazarda → ontologia rilato (=85/295) ne per logika ekvivalento. Ekzemploj: \La karakterizaĵoj "egallatera" (= havanta egalajn laterojn) kaj "egal-angula" (= havanta egalajn angulojn) en la nocio "egallatera [egal-angula] triangulo"; "konvekso lenso" = "konverĝiga lenso".\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/311

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. <93-11-13>

2.1.4 Kombino de nocioj (n-ro 26)

26

{U1} 001.411.6 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} losuril**/o *b EVIT *b
 {eo2} losukomb**/o *b EVIT *b
 {eo3} log***-sum/o *ĉ
 {eo4} log***-sum/ig/o *ĉ
 {de1} Disjunktion *a*c
 {de2} logische Addition *a
 {de3} Umfangsvereinigung *c
 {en1} disjunction *a*c
 {en2} logical addition *a
 {fr1} disjonction *a*c
 {fr2} addition logique *a

Adicio de la nocio-ampleksoj (85/293) de kelkaj nocioj (85/288). La rezulto estas supernocio (85/291) de la originaj nocioj, kaj tiuj estas subnocioj (85/292) de la rezulta nocio. Ekzemplo: \logsumigo de la subnocioj "knabo" kaj "knabino" kreas la supernocion "infano".\i *b laŭ *a

Difino de {eo3} laŭ (88/030): Rilato (88/682) formita per la → logika sumo (89/048) de du unuoj. Difino de {eo4} laŭ (88/031): La kombinado de du nocioj (88/026) per kreo de ilia → logika sumo (88/048). *b laŭ *c

Fon: *a R1087; *b ei; *c Termi-of-doc; *ĉ wor;

85/312

Rim: ei (89-11-23): Uzu {eo3} se vi volas indiki rilaton inter du nocioj; uzu {eo4} se vi volas indiki la procezon, per kiu integriĝis aŭ kombiniĝis du nocioj. Ekz-e homo = viro aŭ virino. wor (90-07-19): Mi akordas kun la divido en du registraĵojn. La terminojn {eo3} kaj {eo4} mi trovas multege pli tuje klaraj, facile memoreblaj kaj uzeblaj. (Laŭ mi, /log/ ja estas la radiko de log***/ik/o, spite la pretendon de PIV.)

ei (91-08-09): Mi akordas kun wor kaj tial markis terminojn {eo1} kaj {eo2} EVIT. <93-11-13>

2.2 Difinoj (n-roj 27 ĝis 30)

{U1} 001.412 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} difin/o (1) *b*c
 {de1} Definition *a
 {en1} definition *a
 {fr1} définition *a
 Pervorta priskribo de nocio (85/288).

*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/313

Rim: =93/028 [94-02-26]

28

{U1} 001.412 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} difin/o per super'noci/o kaj diferenc/o *b
 {eo2} difin/o per noci/o-en'hav/o *b
 {eo3} difin/o (1) (en ĝia klasika signifo) *b
 {de1} Definition durch Gattungsbegriff und Unterschied *a
 {de2} Definition durch Intension *a
 {de3} Definition durch Konnotation *a
 {de4} intentionale Definition *a
 {de5} Definition (in klassischem Sinn) *a
 {en1} definition by genus and difference *a
 {en2} definition by intension *a
 {en3} definition by connotation *a
 {en4} intensional definition *a
 {en5} definition (in its classical meaning) *a
 {fr1} définition spécifique *a
 {fr2} définition (au sens classique) *a

Determino de la nocio-enhavo (85/290) de nocio (85/288). Ekzemplo: \La nocio "aera flug-aparato" estas iu ajn aer-subtenata veturilo.ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/314

Rim: =[86/030] =93/029 [94-02-26]

29

{U1} 001.412 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} difin/o per noci-ampleks/o *b
 {eo2} difin/o per signif-etend/iĝ/o *b
 {eo3} difin/o per signif-amplekso *c
 {eo4} difin/o per ekzempl/oj *ĉ
 {de1} Definition durch Extension *a
 {de2} Definition durch Denotation *a
 {de3} extensionale Definition *a
 {en1} definition by extension *a
 {en2} definition by denotation *a
 {en3} extensional definition *a
 {fr1} définition générique *a

Difino per determino de la nocio-amplekso (85/293) de nocio (85/288). Ekzemplo: \La nocio "aera flug-aparato" entenas balonojn, → direkteblajn balonojn [zepelinojn], kajtojn, glisilojn kaj flugmaŝinojn.ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c we; *ĉ wor;

85/315 =ApE85 #020

Rim: ej (89-12-16): =[85/293, 86/031]

=93/030 [94-02-26]

30

{U1} 001.412 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} difin/o per kun'tekst/o *b
 {eo2} kun'tekst/a difin/o *b
 {de1} Definition durch Kontext *a
 {de2} kontextuale Definition *a
 {en1} definition by context *a
 {en2} contextual definition *a
 {fr1} définition par l'emploi *a

Difino (85/313) per ekzemplo de vera apliko, tio estas per subkomprenata ekvacio. La difinota termino (85/317) estas montrata en frazo, kies tuta signifo estas konata aŭ povas esti divenata. Ekzemplo: \Li vojaĝis de Eŭropo al Ameriko en 24 horoj uzante ... (avion).ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/316

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. <93-11-13>

3. TERMINOJ (n-roj 31 ĝis 94)

3.1 Gxeneralajoj (n-roj 31 ĝis 38)

31

{U1} 001.420 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} termin/o (1) (por nocio) *b*c
 {de1} Terminus (für einen Begriff) *a
 {en1} term (for a concept) *a
 {fr1} terme *a

Iu ajn konvencia simbolo por nocio (85/288), kiu konsistas el prononceblaj sonoj aŭ el ties skriba reprezentajo (=el literoj). Termino povas esti vorto (85/352) aŭ vortgrupo (85/358). Ekzemploj por ~o en 85/318,319. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/317

Rim: =[86/036] =93/035 [94-02-26]

32

{U1} 001.420 (+)
 {U2} 801.316.4
 {T1} RBN
 {eo1} teknik/a termin/o *b
 {eo2} teĥnik/a termin/o *c
 {eo3} fak/a termin/o *b
 {de1} Terminus technicus *a
 {en1} technical term *a
 {fr1} terme technique *a

Termino (85/317) kies uzo kaj signifo (85/369) estas limigata al specialistoj de difinita stud-kampo (85/303). Ekzemploj: \rivoluo; nombro de rivoluoj; nombro de rivoluoj dum tempo-nu.ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c we;

85/318 =ApE85 #021

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
33

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} ĝeneral/a termin/o *b EVIT *b
{eo2} komun-lingv/a termin/o *b
{eo3} komun-lingv/a vort/o *b
{de1} allgemeiner Terminus *a
{en1} general term *a
{fr1} terme commun *a

Termino (85/317) formanta parton de la komuna lingvo. Ekzemploj: \numero; tempo; per; de.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/319

Rim: ei (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. =88/106. «93-11-13»
34

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} prefer/at/a termin/o *b
{de1} Vorzugsterminus *a
{en1} preferred term *a
{fr1} terme à employer de préférence *a

Termino (85/317) rekomendita en norm-verko. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/320

Rim: =[86/063] =93/066 [94-02-26]
35

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} permes/it/a termin/o *b
{de1} zulässiger Terminus *a
{en1} preferred term *a
{fr1} terme toléré *a

Termino (85/317), kies uzo kiel sinonimo (85/378) de → preferata termino (85/320) estas permesita en norm-verko. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/321

Rim: =[86/064] =93/067 [94-02-26]
36

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} ne'rekomend/it/a termin/o *b
{eo2} ne'norm/a termin/o *c
{eo3} evit/ind/a termin/o *ĉ
{de1} abgelehnter Terminus *a
{en1} deprecated term *a
{fr1} terme à éviter *a

Termino (85/317), kiu laŭ norm-verko estas evitinda. En Britaj norm-verkoj ekzistas ankoraŭ kategorio inter nerekomenditaj kaj → permesitaj terminoj (85/321). Gxi nomiĝas "alternativaj

terminoj". Tiuj terminoj ne estas malbonaj sed superfluaĵ, kaj ili estas eliminendaj iom post iom. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c we; *ĉ go;

85/322 =ApE85 #022

Rim: ei: Laŭ mi {eo2} ne estas trafa traduko, ĉar ĝi povas signifi, ke la termino ne troviĝas en norm-verko. Multaj bonaj terminoj ne troviĝas en norm-verkoj. Kontraste al tio la supra difino klare indikas, ke la termino estas taksita "evitinda" en norm-verko. =[86/065] =93/068 [94-02-26]

37

{U1} 001.43 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/o <2> *b
{eo2} nomenklatur/o (1) *b
{eo3} terminologi/o (1) *c EVIT *b
{eo4} termin/o-proviz/o *b
{de1} Terminologie *a
{de2} Nomenklatur *a
{en1} terminology *a
{en2} nomenclature *a
{fr1} terminologie *a

La kolekto de terminoj (85/317) prezentanta nociosistemon (85/295) precipe en speciala stud-kampo (85/303). En kelkaj kampoj {eo1} kaj {eo2} ne estas plene sinonimaj (85/378). En biologio, ekze, nomenklaturilo rilatas al la nomoj de plantoj kaj bestoj; terminaro, kontraŭe, rilatas al iliaj partoj kaj ecoj. *b laŭ *a

Aro da terminoj uzataj en unu scienco aŭ tekniko: \bona, kompleta ~o estas nepra kondiĉo de progreso.\i *c

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/323 =ApE85 #023

Rim: ei (88-12-16): Laŭ PIV "terminaro" estas nur vortaro, tamen mi opinas, ke pro la strukturo de nia lingvo "terminaro" devas esti ankaŭ la termino por ĉi tiu nocio. =86/087

wor (90-07-19): Mi akordas kun ei, ke ni akceptu {eo1}. Por "terminaro" la PIV-a difino ĉe "-ar/" unuavice pensigas pri 85/323. Strikte akcepti la difinon ĉe "terminaro" do parte faras el ĝi idiotismon. Plie, se ni konsekvence donus preferon al la 4-a difino ĉe "-ar/", ni devus kredemi, ke "homaro" signifas telefon-libron! Aliflanke, por eviti konfuzon, mi foje diras: "terminara libro". =93/031, =93/032 [94-02-26]

38

{U1} 001.44 (+)
{T1} RBN
{eo1} terminologi/o <2> *b
{de1} Terminologie (Wissenschaft) *a
{en1} terminology (science) *a
{fr1} terminologie *a

Stud-kampo, kiu okupiĝas pri la formado kaj nomado de nocioj (85/288), aŭ kiel speciala stud-objekto aŭ kiel komunaĵo de ĉiuj stud-objektoj. *b

laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/324 =ApE85 #024

Rim: Laŭ PIV {eo1} estas: "Aro de la terminoj, uzataj en unu scienco aŭ tekniko: \bona, kompleta terminologio estas nepra kondiĉo de progreso.\ Mi opinias, ke la termino por ĉi tiu nocio devus esti "terminaro". Se oni etnolingve atribuas diversajn signifojn al {en1}, {fr1}, {de1}, tio ne signifas, ke ankaŭ ni devus fari tion. =[86/100]

=93/121 [94-02-26]

3.2 Ekstera formo de terminoj (n-roj 39 ĝis 49)

39

{U1} 001.421 (+)

{T1} RBN

{eo1} ekster/a form/o (de termino) *b

{de1} äußere Form (eines Terminus) *a

{en1} external form (of a term) *a

{fr1} forme (d'un terme) *a

La tutaĵo de sonoj aŭ fonemoj (85/327) aŭ de literoj, kiuj konsistigas terminon (85/317).

*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/325

Rim: ej (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Mankas referenco al mala termino aŭ nocio, "interna formo ..." aŭ "ena formo ...". Tia referenco utilis por ĝuste enfokusigi la signifon. Pro tiu manko kaj pro la difino de "termino" ĉe 85/317 la vorto "ekstera" ŝajnas pleonasma.

ei (91-08-09): Temas pri traduko de verko, en kiu la mala termino ne ekzistas. Mi ĝojus, se iu kreus ĝin kaj registrus ĝin en Pekoteko. «93-11-13»

40

{U1} 001.421 (+)

{T1} RBN

{eo1} son-form/o *b

{eo2} prononc/a form/o *c

{eo3} fonetik/a form/o *c

{eo4} akustik/a form/o *c

{eo5} fonetism/a form/o *b

{eo6} fonet**/a form/o *ĉ

{de1} phonetische Form *a

{en1} phon(et)ic form *a

{fr1} forme phonique *a

La → ekstera formo (85/325) de termino (85/317) formita per sonoj aŭ fonemoj (85/327). *b

laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/326 =ApE85 #025

Rim: ei (89-06-04): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Se la simpla {eo1}, kiu formas belan paron kun {eo1} de 85/328, ne ŝajnas esti sufiĉe scienca por iu apliko, mi preferas terminon {eo5}, ĉar la nocio rilatas nek al branĉo de gramatiko nek al branĉo de fiziko, sed al la sona konsisto de vorto, do

laŭ PIV al fonetismo.

wor (90-07-19): Divers-punkte: 1. Mi akordas kun ei. Krom {eo1}, plej taŭgas por la difino {eo5}. 2. {eo1} estas svaga kaj la difino estas ĝenerala. 3. La kritiko de ei kontraŭ {eo3,4} baziĝas sur la uzo de sufikso "-ik", dum ne temas pri teĥniko. Post stumpigo restas "akust**a" kaj "fonet**a". 4. Akustika fonetiko estas fako de fonetiko, kiu studas la karakterizaĵojn de parolaj sonoj en la aero. Taŭga termino por la parola sonformo en la aero estas "akust**a fonet**a formo" aŭ mll-e "akust**a formo". "Akust**a formo" do estas tradicio (86/010) de la nocio. 5. Akustika fonetiko tradicie ankaŭ studas la aŭdajn karakterizaĵojn de parolaj sonoj. Tiakaze "akust**a formo" denove estas hiponimo de la nocio. 6. "Fonet**a formo" ŝajnas pli konsekvenca nomo por la nocio ol estas {eo5}. Se "-iko" mispensigas pri teĥniko, ankaŭ "-ismo" mispensigas pri filosofio. 7. Ankaŭ {eo2} estas hiponimo por la nocio de ĉi tiu komplekso, ĉar ĉe {eo2} temas pri la enbuŝaj karakterizaĵoj. 8. Mi akordas kun ei, ke "sonformo" formas belan paron kun "skribformo". Estas tre utile laŭ mi, ĉiam celi tiajn belajn parojn. Sed bv ankaŭ noti, ke la nuna paro ne estas perfekta, ĉar "son/" traktiĝas substantive, dum "skrib/" traktiĝas verbe. 9. La difino per la vortoj "de termino" limigas la terminojn al la fako terminologio. Sed ĉiuj tiuj terminoj {eo1-5} apartenas al nocioj superkampaj (85/306). Tia difino riskas, ke terminologio kaj ĝia (laŭ mi) superkampo, lingvistiko, malsame difinas samajn terminojn. Se temas pri zorgo ne fari pretendojn ekster la nune traktata kampo (terminologio), mi plenkore aprobas. Tiaokaze, klare estus komenci difinojn per la etiketaj vortoj: "(En terminologio)". 10. Se oni preferus alternativan terminon surbaze nur de nesufiĉa scienceco de {eo1} kaj opinius ĝin (ekz. {eo5}) samsignifa, tio efikus, (a) ke {eo1} estas egale precizaj kaj (b) ke "sufiĉe scienca" signifus sufiĉe pufe impona.

ei (91-08-09): wor pravas, ke estus bone enkonduki difinojn de la "Terminologia Vortaro" (85/287 - 85/381) per (En terminologio:), precipe se iu kopias iun komplekson por utiligi ĝin en argumento pri iu ne terminologia afero. La UDK-numero 001.4 indikas la kampon "terminologio", tamen probable malmultaj izantoj de la verko scias tion. {eo6} nun ŝajnas al mi preferinda, tamen "foneta" estas unue difinenda. «93-11-13»

41

{U1} 001.421 (+)

{U2} 801.41

{T1} RBN

{eo1} fonem/o (1) *b*c

{de1} Phonem *a

{en1} phoneme *a

{fr1} phonème *a

Iu ajn distinga son-elemento en donita lingvo, se eble prezentata per unu litero. Du aŭ pli

da malsamaj sonoj formas en lingvo nur unu fonemon, se ili estas interŝanĝeblaj en parolataj vortoj sen signifoŝanĝo. Ekzemplo: \En la Franca la sonoj "l" kaj "r" estas du fonemoj, ĉar vortoj kiel F "galant" kaj F "garant" prezentas malsamajn nociojn. En la Japana kontraŭe la sonoj "l" kaj "r" formas nur unu fonemon; ili povas esti interŝanĝataj sen signifoŝanĝo de vorto.\i *b*ĉ laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV; *ĉ wor;

85/327

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

42

{U1} 001.421 (+)
 {U2} 003.081
 {T1} RBN
 {eo1} skrib-form/o *b
 {eo2} grafik/a form/o *c
 {eo3} grafi**/o [1] *c
 {eo4} grafism/a form/o *b
 {de1} geschriebene Form *a
 {de2} schriftliche Form *a
 {de3} Schriftform *a
 {en1} written form *a
 {fr1} forme graphique *a
 {fr2} graphie *a

La → ekstera formo (85/325) de termino (85/317) formita per literoj. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go;

85/328 =ApE85 #026

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. La termino "grafismo" estas laŭ PIV unu el la signifo de la ambigua "grafiko", tial {eo4} saĝas al mi preferinda, se la simpla {eo1}, kiu formas belan paron kun {eo1} de 85/326, ne sufiĉas. «93-11-13»

43

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} prototip/o <3> *b
 {eo2} prototip/a form/o *b
 {de1} Prototypform *a
 {de2} Prototyp *a
 {en1} prototype form *a
 {en2} prototyp *a
 {fr1} (forme) prototype *a

La modelo, laŭ kiu estas formita la → ekstera formo (85/325) de aliaj vortoj. Por vortoj konstruitaj el Grekaj aŭ Latinaj morfemoj (85/345) la prototipo prezentas tiun evolu-stadion, kiu ankoraŭ ne montras naciajn apartaĵojn, sed de kiu la naciaj formoj povas esti derivataj per regula transponado (85/330). Ekzemplo: \La prototipo "radi/a/t/or" respondas al la sekvantaj naciaj (etno-lingvaj) formoj, kiuj estas same regulaj: AGR: radiator, F: radiateur, I: radiatore, H: radiador.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/329

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

44

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} transpon/ad/o <3> *b
 {eo2} transpren/ad/o *b
 {de1} Transposition *a
 {en1} transposition *a
 {fr1} transposition *a

La regula asimilo el iu lingvo de la → ekstera formo (85/325) de vortoj (85/352,353), kiuj estis regule konstruitaj en alia lingvo el Grekaj aŭ Latinaj morfemoj. Por ekzemploj =85/329. b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/330

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

45

{U1} 001.420 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} mal'long/ig/it/a termin/o *b
 {eo2} stump/ig/it/a termin/o *c
 {de1} abgekürzter Terminus *a
 {en1} abbreviated term *a
 {fr1} terme abrégé *a

Termino (85/317) formita per ellaso de unu aŭ pluraj partoj el donita termino. Gxi estas aŭ mallongigita son-formo (85/326) aŭ prononcata mallongigo (85/332). Ekzemploj de mallongigitaj son-formoj: \aŭto (=aŭtomobilo), buso (=aŭtobuso).\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c wor laŭ PIV;

85/331

Rim: =86/044

wor (90-07-19): {eo2} estas pli kolora ol {eo1}. Tio helpas nin teni nin vekaj. =93/044 [94-02-26]

46

{U1} 003.083
 {U2} 801.18
 {T1} RBN
 {eo1} mal'long/ig/o *b
 {de1} Abkürzung *a
 {en1} abbreviation *a
 {fr1} abréviation *a

Mallongigita skrib-formo (85/328) de termino (85/317). Multaj mallongigoj estas ankaŭ prononcataj, t.e. uzataj kiel → mallongigitaj terminoj (85/331). Ekzemploj de ne-prononcataj mallongigoj: \s-ro (=sinjoro); Ca (=kalcio); sin (=sinuso).\i

Ekzemploj de literumataj mallongigoj: \ktp. (kotopo = kaj tiel plu); UN (Uno = Unuiĝintaj Nacioj); PV (Povo = Plena Vortaro); PIV (Poivo = Plena Ilustrita Vortaro).\i. Ekzemploj de prononcataj mallongigoj: =85/333. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/332

Rim: =[86/045] =93/045 [94-02-26]

47

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} akronim"/o (1) *b*c
{de1} Akronym *n* *a*c
{de2} Kurzwort *n* *c
{en1} acronym *a*c
{es1} palabras siglas *c
{es2} sigla *c
{fr1} acronyme *m* *c
{fr2} mot-sigle *a*c

Origine mallongigo (85/332) formita el komencaj literoj (aŭ silaboj) de kelkaj vortoj (85/353) kaj uzata kiel parolata vorto, t.e. kiel → mallongigita termino (85/331). Ekzemploj: \Unesko (= UNESKO); lasero (= lum-ampliflo per stimulata eligo de radioj); UEA; SAT; KELI; PIV.ŭi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c BibTer;

85/333

Rim: =[86/046, 86/047] =93/047 [94-02-26]

48

{U1} 001.421 (+)
{T1} RBN
{eo1} liter/a simbol/o *b
{de1} Buchstabensymbol *a
{en1} letter symbol *a
{fr1} symbole littéral *a

Simbolo por nocio (85/288) konsistanta el unu aŭ pluraj literoj skribataj sen punkto(j); precipe simbolo, kiu indikas fundamentan sciencan nocion (kvanton, uniton [unuon], kemian elementon, ktp.). Ekzemploj: \cm (=centimetro); kg (=kilogramo); h (=horo).ŭi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/334

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

49

{U1} 001.421 (+)
{T1} RBN
{eo1} grafik/a simbol/o *b
{de1} grafisches Symbol *a
{en1} graphical symbol *a
{fr1} symbole graphique *a

Desegneto reprezentanta (89/306) nocion (85/288). Ekzemploj: \Fulma sago kiel avert-simbolo kontraŭ elektromortigo. Du interligitaj ringoj kiel simbolo por edzeco.ŭi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/335

Rim: ej (91-07-14): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. En 86/128 troviĝas la sama termino kun iom alia difino. «93-11-13»

3.3 Skribado [ortografio] (n-roj 50-53)

50

{U1} 001.422 (+)
{U2} 801.14
{T1} RBN
{eo1} fonetik/a ortografi/o *b
{eo2} fonetik/a alfabet/o *b
{eo3} laŭ'son/a skrib-sistem/o *c
{eo4} laŭ'son/a notaci/o *c
{eo5} laŭ'son/a ortografi/o *c
{eo6} laŭ'son/a alfabet/o *c
{de1} phonetische Schrift *a
{de2} phonetisches Alphabet *a
{en1} phonetic spelling *a
{en2} phonetic writing *a
{en3} phonetic alphabet *a
{fr1} écriture phonétique *a
{fr2} alphabet phonétique *a

Sistemo de literoj (aŭ ĝia uzo), en kiu unu litero interrespondas al aŭ difinita sono aŭ difinita fonemo (85/327). Ekzemplo de fonetika ortografio (strikte fonetika alfabeto): \La alfabeto de la Internacia Fonetika Asocio.ŭi Ekzemploj de proksimume fonetikaj ortografioj ("fonemaj alfabetoj"): \La Esperanto-alfabeto (uzata en la "logatoms" establita por la mezurado de komprenebleco fare de la Internacia Konsultiĝa Komitato pri Telegrafio kaj Telefonio); la Cirila alfabeto.ŭi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/336 =ApE85 #027

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Esperantigu kaj difinu "logatoms". Anstataŭ "Cirila" uzu la formon "Kirila".

ej: "logatoms" ne estas difinita en la originalaj etnolingvaj versioj de ĉi tiu norm-verko, do mi ne povas doni la difinon. Kiu povus helpi? "Cirila" troviĝas en PIV. Kial devii de ĝi?

wor (90-07-19): Laŭ la nuna difino, temas pri svagaj → komun-lingvaj terminoj (85/319) laŭ mi evitindaj, kiuj nomas supernocion de du → tehnikaj terminoj (85/318):

fonemika notacio aŭ ortografio -- fonema alfabeto fonetika notacio aŭ ortografio -- fonet**a alfabeto Poststreke estas laŭ mi proponindaj ekvivalentoj. Uzo de la vorto "proksimume" en la difino efikas erarige. La "proksimumeco" reciprokas. La du fakoj kaj ortografioj havas sendependajn celojn; nek unu nek la alia celas esti proksimuma versio de la alia. Ekzistas aliaj. Aparte menciinda estas:

silabika notacio aŭ ortografio -- silabaro en kiu la simbolata sono estas silabo. Pli taŭgaj terminoj por la svaga ĝenerala nocio, ~o, estas {eo3-6}. «93-11-13»

51

{U1} 001.422 (+)
{T1} RBN
{eo1} histori/a ortografi/o *b

{eo2} etimologi/a ortografi/o *b
 {de1} historische Schreibung *a
 {de2} etymologische Schreibung *a
 {en1} historical spelling *a
 {en2} etymological spelling *a
 {fr1} écriture historique *a
 {fr2} écriture étymologique *a

Ortografia sistemo en kiu iuj fonemoj (85/327) estas skribataj malsame depende de la vortorigino. Ekzemploj: (Angla:) \f fool\i, sed \f phonetic.\i (Franca:) \f fou\i, sed \f phonétique.\i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/337

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

52

{U1} 001.422 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} trans'liter/ad/o *b*c
 {de1} Transliteration *a
 {en1} transliteration *a
 {fr1} translittération *a

Transformado de teksto, litero post litero, en alian alfabeton sen konsidero pri la aktuala prononco de la sonoj. Ekzemplo: \La internacia ISO-sistemo por transliterado de literoj el la Cirila alfabeto en la Latinan.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go;

85/338

Rim: =[86/097] =93/105 [94-02-26]

53

{U1} 001.422 (+)
 {U2} 003.035
 {T1} RBN
 {eo1} trans'skrib/ad/o (1) *b
 {eo2} trans'skrib/o *b
 {de1} Transkription *a
 {en1} transcription *a
 {fr1} transcription *a

Transformado de teksto al alia alfabeto por indiki la proksimuman prononcon al la leganto. Ekzemploj: \Transskribo per → fonetika alfabeto (85/336). Transskribo de Rusaj nomoj en ĵurnaloj, kiuj uzas la Latinan alfabeton.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b we;

85/339

Rim: we: {eo1} substrekas la agon, {eo2} la rezulton. =93/106 [94-02-26]

3.4 Interna formo de terminoj (n-roj 54 ĝis 82)

54

{U1} 001.425 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} laŭ'morfem/a senc/o de termin/o *c
 {eo2} laŭ'struktur/a senc/o de termin/o *ĉ
 {eo3} laŭ'ŝajn/a senc/o de termin/o *ĉ
 {eo4} morfem-seri/a senc/o de termin/o *ĉ

{de1} innere Form *a
 {de2} buchstäbliche Bedeutung (eines Terminus) *a

{en1} internal form *a
 {en2} literal meaning (of a term) *a
 {fr1} sens littéral (d'un terme) *a

Baza signifo de → kompleksa termino (85/342) aŭ de → transigita termino (85/366). La □ de kompleksa termino determinas ĝian strukturon. La □ de transigita termino estas ĝia → primara senco (85/367). Ekzemploj: \La ~ de la termino "ĉeval-povo" estas la kombinaĵo de la du nocioj "ĉevalo" kaj "povo" en tiu ĉi ordo, kaj sen difino de la rilatoj ekzistantaj inter ili. Laŭmorfeme la signifo de la termino "kapo" (de ŝlosilo aŭ keĵlo) estas la "kapo de besto".\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/340 =ApE85 #028

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

«93-11-13»

55

{U1} 001.425 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} motiv/it/a termin/o *b
 {eo2} tra'vid/eb/l/a termin/o *c
 {eo3} sin'motiv/a termin/o *c
 {eo4} sin'klar/ig/a termin/o *c
 {de1} motivierter Terminus *a
 {en1} motivated term *a
 {fr1} terme motivé *a

Termino (85/317) kies → rezulta senco (85/370) estas derivita de ĝia → laŭmorfema senco (85/340) aŭ de ĝia son-formo (86/326). Je la unua okazo la motivita termino estas → kompleksa termino (85/342) aŭ → transigita termino (85/366), je la dua okazo onomatopea vorto. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c wor;

85/341 =ApE85 #029

Rim: ej (88-12-16): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): {eo2} aludas, ke oni rekte vidas la sencon sen vidi la terminon. {eo3} kaj {eo4} diras, ke estas la termino mem, kiu sin motivas, ne ia eksterajo. «93-11-13»

3.4.1 Gramatika analizo de kompleksaj terminoj

(n-ro 56 ĝis 74)

56

{U1} 001.4251 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kompleks/a termin/o *b
 {eo2} morfem-kombin/aj/o *b
 {eo3} vort-kombin/aj/o *b
 {de1} komplexer Terminus *a
 {de2} komplexe Form *a
 {de3} Morphemkombination *a
 {de4} Wortkombination *a
 {en1} complex term *a
 {en2} complex form *a

{en3} combination of morphemes *a
 {en4} word combination *a
 {fr1} terme complexe *a
 {fr2} forme complexe *a
 {fr3} combinaison de morphèmes *a
 Termino (85/317) enhavanta kelkajn leksemojn (85/346). Gxi estas aŭ → kunmetita vorto (85/354), aŭ → derivita vorto (85/355) aŭ vortkomplekso (85/353). Ekzemploj: =85/354,355,359,360. *b laŭ *a
 Fon: *a R1087; *b ei;

85/342

Rim: =[86/058] =93/061 [94-02-26]
 57

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} termin/o-analiz/o *b
 {eo2} gramatik/a analiz/o (de termino) *c
 {eo3} struktur/a analiz/o de termin/o *ĉ
 {de1} Analyse der grammatischen Form (eines Terminus) *a
 {de2} grammatische Analyse (eines Terminus) *a
 {en1} analysis of the grammatical form (of a term) *a
 {en2} grammatical analysis (of a term) *a
 {fr1} analyse de la forme grammaticale (d'un terme) *a
 {fr2} analyse grammaticale (d'un terme) *a

Disigo de → kompleksa termino (85/342) en ĝiaj komponantoj (85/344). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c go; *ĉ wor;

85/343 =ApE85 #030

Rim: ei (89-06-05): Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. Kvankam en la terminoj en la etnaj lingvoj troviĝas la vorto "gramatika", la difino diras nur, ke termino estas disigita en siaj komponantoj. Tial laŭ mi {eo1} pli klare indikas, pri kio temas. Vidu la aplikon de tiu termino en 85/344.

wor (90-07-19): Sxajnas al mi, ke temas pri du nocioj: unu de la difino kaj la alia de la terminoj. Pri tiu de la donita difino: sufiĉus diri "termin/o-dis/ig/o", ĉar temas pri "iaj elementoj". En tio mankas postulo pri gramatikaj kriterioj pri senpereco. PIV-e analizo <2> celas al specoj kaj funkcioj, kio signifas inter-elementajn rilatojn aŭ gramatikon. Se temos pri disigo en senperajn komponantojn, tio unuvorte estas gramatika. Pri tiu de la terminoj: la vorto gramatiko celas, ke la disigo analize klarigu gramatikan strukturon -- ekz. per konstato de la senperaj komponantoj. La plena termino do povas esti: "gramatika analizo de termino"; {eo1} kaj "gramatika analizo" estas mallongigoj. Iom pli preciza estus {eo3}. «93-11-13»

58

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kompon/ant/o (de termino) *b

{de1} Bestandteil *a
 {de2} Konstituente *a
 {de3} Komponente (eines Terminus) *a
 {en1} constituent *a
 {en2} component (of a term) *a
 {fr1} composant (d'un terme) *a

Iu ajn parto de → kompleksa termino (85/342), kiu havas propran signifon (85/369). Komponanto estas aŭ nedividebla elemento, morfemo (85/345), aŭ denove kompleksa termino. La unua paŝo de termino-analizo (85/343) apartigas la "tuj ekkoneblajn komponantojn" [senperaj komponantoj]. Kutime ekzistas du. Ekzemplo: \La oblikva streko en la termino "skrapatoro / por tranĉado de rapidumaj dentoj" apartigas la du tuj ekkoneblajn komponantojn.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/344

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Cxi tie temas pri analizo laŭ senperaj komponantoj, kiu konstatingante arbostrukturon de la analizado, laŭ mi konstatingas gramatikan informon. Gxi do ne kuniras kun la difino en 85/343.

ei (92-01-27): Sxajnas al mi, ke mi atribuas pli malvastan sencecon al gramatiko ol go kaj wor.

«93-11-13»

59

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} morfem/o <2> *b
 {eo2} fin/a kompon/ant/o (de termino) *b
 {de1} letzte Konstituente (eines Terminus) *a
 {de2} Morphem *a
 {de3} Worthelement *a
 {en1} ultimate constituent (of a term) *a
 {en2} morpheme *a
 {en3} word element *a
 {fr1} morphème *a

Iu ajn nedividebla komponanto de termino (85/317); t.e. komponanto, kiu ne povas esti disigata en aliajn elementojn sen perdo de ĝia signifo (85/369). Morfemo povas esti radiko (85/347), aŭ afikso (85/348), aŭ finaĵo (85/351). Ekzemplo: \En la termino "skrap/ator/o / por / tranĉ/ad/o / de rapid/um/a/j / dent/o/j" la morfemoj estas apartigitaj per oblikvaj strekoj.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/345

Rim: =86/051

wor (90-07-19): La vorto "fina" en {eo2} estas ambigua, ĉar ĝi mispensigis min pri morfemo <1>. =93/054 [94-02-26]

60

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} terminologi/a morfem/o *b EVIT *b
 {eo2} leksem**/o *b

{eo3} leksikon/a morfem/o *b
 {de1} terminologisches Morphem *a
 {en1} terminological morpheme *a
 {fr1} morphème terminologique *a

Iu ajn morfemo (85/345), kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn; t.e. iu, kiu ne estas finaĵo (85/351). Gxi estas radiko (85/347) aŭ afikso (85/348). *b laŭ *a

Iu ajn morfemo, kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn; t.e. morfemo, kiu ne estas finaĵo. En Esperanto ĝi estas radiko, parto de radiko aŭ afikso. \La vorto "hidrozoo" ekzistas el la du -oj ("hidro" kaj "zo") kaj el la finaĵo "o".i *b

Fon: *a R1087; *b ei;

85/346 =ApE85 #031

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

kav (88-04-30): La difino devus esti modifita: "Ajna morfemo, kiu esprimas pli ol nur sintaksajn rilatojn. Gxi estas radikero, afikso aŭ radiko, sed ne finaĵo. Ekz-e "hidrozoo" konsistas el la du leksemoj "hidro-" kaj "-zo-" ambaŭ interpretendaj en Esperanto kiel leksemaj radikeroj, ne afiksoj.

ei: La termino "radikero" ne ekzistas en PIV; tie tiu leksemo nomiĝas "vortero". Estas diskutinde, ĉu ni en Esperanto bezonas plian terminon, kiu ne ekzistas etno-lingve. Nek en PIV nek en PAG mi trovis difinon por "radikero" aŭ "vortero". Cxu la difino por "radiko" ne estas sufiĉe vasta por esti aplikebla ankaŭ por "hidro-" kaj "-zo-"? (=85/347), PAG, p371: "La radikoj estas silaboj aŭ silabaroj, kiuj signas ian koncepton: objekton, nocion." Krome la sufikso -er/ indikas konsistigan elementon de de kutime homogena substanco. Nek "radikero" nek "vortero" estus homogenaj.

go: Forigu {eo2}.

ei (89-06-05): Kial? Laŭ mia memoro {eo2} estis uzata de sze kaj ankaŭ de aliaj lingvikistoj. Sed mi vane serĉis fontojn. Kiu povus komuniki al mi aplikojn de {eo2}, por ke mi povu aldoni ilin? Ne estis mi, kiu inventis la terminon "leksemo", ankaŭ kav uzis ĝin en la diskuto. Kvankam mi origine proponis la terminon {eo1} mi nun opinias, ke ĝi estas evitinda, ĉar ĝi pensigas, ke temas pri morfemo, kiun terminologoj aplikas, kiuj studas la nociojn kaj terminojn troviĝantajn en fakaj lingvoj (=86/100). Oni uzas etnolingve \terminologisch, terminological, terminologique\i, ĉar oni atribuas al \Terminologie, terminology, terminologie\i la signifon de "terminaro", kion mi taksas evitinda (=85/323).

wor (90-07-19): Ne estas certe, ĉu {eo2} taŭgas por ĉi tiu komplekso. Sencon de Angla \lexeme\i difinas Pei66: "Signifo-porta parolata formo (vorto aŭ stamo) kiu estas ero de vortprovizo, abstraktita de frazaj vortoj; kompleta gramatika formo. Sinonimo: lekso monemo (En. \lexical moneme\i)". Tiel radiko kun siaj fleksioj estus unu leksemo (ekz: skrib-, skribi, skribadi, skribas, skribis, skribota, ekskribi, ...). Derivaĵo kun siaj

fleksioj konstituus alian leksemon (ekz: skribist-, skribisto, skribistoj, skribista, ...). Tia leksemo estas pli vasta ol la nocio de tiu ĉi komplekso; en Esperanto ĝi ampleksas radikojn, sufiksoidojn, prefiksoidojn kaj radikalojn.

ei (91-08-09): En miaj Anglaj konsult-libroj nur <Termi-of-doc> listigis la terminon \lexeme\i (=88/113). Sed per la tute nova Germana <DUD-U> mi lernis, ke la vorto \Lexem\i venis en la Germanan lingvon tra la Rusa kaj signifas: \\"Einheit des Wortschatzes, die die begriffliche Bedeutung trägt. Bestandteil des Lexikons (3)".i "Unuo de vokablaro [1] (88/189), kiu portas la nocian sencon. Konsistiga parto de leksikono <3> (88/181)". Kaj "Lexikon (3)" estis difinita en <DUD-U>: \\"3a Gesamtheit der selbständigen bedeutungstragenden Einheiten einer Sprache: Wortschatz im Unterschied zur Grammatik einer Sprache; 3b (in der generativen Grammatik:) Sammlung der Lexikoneinheiten einer Sprache".i 3a Tutaĵo de la memstaraj signifon portantaj unuoj en iu lingvo: la vortrezoro kontraste al la gramatiko de iu lingvo. 3b (en generativa gramatiko:) Kolekto de leksikonaj unuoj de unu lingvo." Al mi nun ŝajnas, ke kav donis tre bonan ekzemplon por "leksemo" en nia lingvo, kiu parte akordiĝas kun la malklara difino de Pei, escepte, ke ne temas pri "kompleta gramatika formo". Tial wor atribuas malsaman signifon al la termino. Estus interese scii, kiun sencon oni atribuas en la Rusa lingvo al tiu ĉi vorto. Mi suspektas, ke temas pri "memstara signifon portanta unuo en iu lingvo, kiu povus esti ankaŭ radik-parto, kiel la de kav donita ekzemplo montras. Laŭ tiu interpreto mi prezentis en la difinkampo ankaŭ alian al Esperanto adaptitan difinon por "leksemo", kiun ni pro 88/181 povus nomi ankaŭ "leksikona morfemo". Tiukaze fonemo, morfemo kaj leksemo estus ĉiuj diversaj specoj de monemoj, de la plej malgrandaj konsistigaj elementoj de lingvo, kio faciligus memori ilin. «93-11-13»

61

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} radik/o (3) *b*c
 {de1} Stamm *a
 {de2} Wurzel *a
 {en1} stem *a
 {en2} root *a
 {fr1} racine *a
 {fr2} radical *a

Leksemo (85/346), kiu povas esti uzata memstare kiel vorto (85/352), radik-vorto (85/356) - aŭ kiel bazo por → derivita vorto (85/355). Ekzemploj: \La vortoj "en", "dek". En la vortoj "t r a n ĉ /ado" kaj "s k r a p /atoro" la radikoj estas interspacigitaj.i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/347

Rim: =86/049, [86/050] =93/053 [94-02-26]

62

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} afiks/o (1) *b*c
 {de1} Affix *a
 {en1} affix *a
 {fr1} affixe *a

Leksemo (85/346), kiu «en etnaj lingvoj» ĝenerale estas nur alpendaĵo al radiko (85/347). Afikso estas sufikso (85/349) aŭ prefikso (85/350). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/348

Rim: =86/052 go: Ankoraŭ unu speco de afikso estas "infikso" interne de vorto.

ei: Jes, sed en tiu ĉi difino, kiu estas traduko de norm-verko, mi ne rajtas aldoni tion. La difino de "infiks/o" troviĝas en PIV, do ne necesas krei apartan Pekoteko-komplekson.
 =93/055 [94-02-26]

63

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sufiks/o (1) *b*c
 {de1} Suffix *a
 {en1} suffix *a
 {fr1} suffixe *a

Afikso (85/348), kiu rekte sekvas radikon (85/347) aŭ alian sufikson. Ekzemplo: \En la vorto "skrap/ator/o" la leksemo "ator" estas sufikso indikanta grandparte aŭtomate funkciantan maŝinon. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV

85/349

Rim: =[86/054] =93/057 [94-02-26]

64

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} prefiks/o (1) *b*c
 {de1} Präfix
 {en1} prefix
 {fr1} préfixe

Afikso (85/348), kiu rekte antaŭiras radikon (85/347) aŭ alian prefikson. Ekzemplo: \En la vorto "antaŭiras" la morfemo "antaŭ" estas prefikso indikanta pliproksimecon en spaco aŭ tempo, aŭ "apartenanta al la fronto" \i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV

85/350

Rim: =[86/053] =93/056 [94-02-26]

65

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} fin/aj/o (1) *b*c
 {de1} Endung *a
 {en1} ending *a

{en2} termination *a
 {fr1} désinence *a

Fina morfemo (85/345) de vorto (85/352,353), kiu esprimas gramatikan fleksion, t.e. la kazon kaj nombron de substantivoj, la tempon [tenson] kaj modon de verboj. Ekzemploj: \En la vortoj "rapid/um/a/j" kaj "dent/o/j" la morfemo "j" indikas la pluralon. \i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/351

Rim: go: Estas bezonata ankaŭ morfemo havanta la samajn funkciojn ĉe la komenco de vorto; eble "komencaĵo".

=93/058 [94-02-26]

66

{U1} 001.425.1 (+)
 {U2} 801.316.0 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} vort/o <6> *b*c
 {eo2} vort/o en sintaks/a senc/o *b
 {de1} Wort *a
 {de2} Wort im syntaktischen Sinn *a
 {en1} word *a
 {en2} word in syntactic sense *a
 {fr1} mot (du point de vue syntaxique) *a

Termino (85/317), kiu ne estas kompleksa (sed radik-vorto 85/356), aŭ kiu estas → nesintaksa vortgrupo (85/360). En la Angla lingvo vorto en sintaksa senco povas esti skribata ofte kiel unu aŭ pli da → ortografiaj vortoj (85/353), ekz-e: \ "slideway" \i aŭ: \ "slide way" \i « = glitejo». *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV;

85/352

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.
 go: Forigu {eo1}.

ei: Mi konsentas, ke {eo2} pli precize indikas la noción, sed en ĉiutaga vivo oni ja uzas por tiu nocio la terminon {eo1}. Cxar oni same agas etno-lingve, {eo1} ne estas foriginda. «93-11-13»

67

{U1} 001.425.1 (+)
 {U2} 801.316.0 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} ortografi/a vort/o *b
 {eo2} vort/o (1) *b*c
 {de1} orthografisches Wort *a
 {de2} Wort *a
 {en1} orthographic word *a
 {en2} word *a
 {fr1} mot (du point de vue orthographique) *a

Termino (85/317), kies skrib-formo (85/328) estas apartigita de la alia teksto per du spacetoj unu post la alia. Ekzemploj: A: \slideway; slide-way; \i F: \glissière; chemin; \i G: \Bahn \i. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei; *c PIV

85/353

Rim: ej: Tio estas la laŭvorta traduko laŭ A, F kaj G, kiu tamen ne faras sencan al mi, ĉar la en la originala Angla teksto donitaj ekzemploj ne montras tiujn du spacetojn. Cxu la difino ne devus teksti: "... per du spacetoj unu antaŭ kaj la alia post la termino?" Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Forigu "vorto".

ej: vidu mian rimarkigon en 85/352.

=93/049 [94-02-26]

68

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} kun'met/it/a vort/o *b
{de1} zusammengesetztes Wort *a
{de2} Zusammensetzung *a
{de3} Kompositum *a
{en1} compound *a
{en2} compound word *a
{fr1} mot composé *a

Vorto - → ortografia vorto (85/353) aŭ antaŭ ĉio → vorto en sintaksa senco (85/352), kies senperaj komponantoj (=85/344) estas radikoj (85/347) aŭ derivaĵoj (85/355). Ekzemploj: \slide way; slideway; gvidrelo; gvid-relo.ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/354

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53 kaj ankaŭ ne en R 1087 de 1990. =93/062 [94-02-26]

69

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} deriv/aj/o (1) *b*c
{eo2} deriv/it/a vort/o *b
{de1} abgeleitetes Wort *a
{de2} Ableitung *a
{de3} Derivation *a
{en1} derivative *a
{en2} derivative word *a
{en3} derived word *a
{fr1} mot dérivé *a

→ Ortografia vorto (85/353), en kiu unu « en Esperanto estas aldonenda: aŭ pli » el la → senperaj komponantoj (=85/344) estas afikso(j) (85/348). Ekzemploj: \skrap/ator/o; antaŭ'ir/i. ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/355

Rim: =[86/056] =93/059 [94-02-26]

70

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} radik-vort/o *b
{de1} Stammwort *a
{de2} Wurzelwort *a
{en1} root-word *a
{en2} morpheme-word *a
{fr1} mot-racine *a

→ Ortografia vorto (85/353), kiu konsistas el unu sola leksemo (85/346), el radiko (85/347). « En Esperanto radik-vorto enhavas aŭ ne enhavas gramatikan finaĵon (65) » Ekzemploj: \termin/o; vort/oj; rel/on; unu; por.ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/356

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

71

{U1} 001.425.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} vort-famili/o *b
{de1} Wortfamilie *a
{en1} word family *a
{fr1} famille de mots *a

Grupo de → derivitaj vortoj (85/355) el unu sama radiko kaj de kunmetitaj vortoj (85/354) kun tiu radiko. Ekzemploj: \patr/o; patr/in/o; bo'patr/o; bo'ge'patr/oj; patr/uj/o; patr/o-land/o.ĵi *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/357

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

72

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.314.6 (+)
{U3} 801.561.8
{T1} RBN
{eo1} vort-grup/o *b
{de1} Phrase *a
{de2} Wortgruppe *a
{en1} phrase *a
{en2} word group *a
{fr1} locution *a
{fr2} groupe (de mots) *a

Termino (85/317) konsistanta el kelkaj → ortografiaj vortoj (85/353). Ekzemploj: =85/359, 360. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/358

Rim: =86/060, 88/122

wor (90-07-19): Nek {en1}, nek {en2} devas konsisti el pli ol unu ortografiaj vortoj. Por mi ankaŭ ne "vort-grupo" tion devas. Klariga analogio: molekulo ne devas havi pli ol unu atomo. «93-11-13»

73

{U1} 001.425.1 (+)
{U2} 801.314.6 (+)
{U3} 801.561.8
{T1} RBN
{eo1} sintaks/a vort-grup/o *b
{de1} syntaktische Phrase *a
{en1} syntactic phrase *a
{fr1} groupe syntaxique (de mots) *a

Vort-grupo (85/358), kies komponantoj

(85/344) estas sintakse interligataj, t.e. per rilato karakteriza por fraz-strukturoj. Ekzemploj: \mathbb{V} Skrapatoro por tranĉado de rapidumaj dentoj; tranĉado de dentoj; konikaj dentoj. \mathbb{V} *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ei;

85/359

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 74

{U1} 001.425.1 (+)
 {U2} 801.314.6 (+)
 {U3} 801.561.8
 {T1} RBN
 {eo1} ne'sintaks/a vort-grupo/o *b
 {de1} asyntaktische Phrase *a
 {en1} asyntactic phrase *a
 {fr1} groupe asyntaxique (de mots) *a

Vort-grupo (85/358), kies komponantoj (85/344) estas nesintakse interligataj, t.e. per rilato karakteriza por la strukturo de \rightarrow kunmetitaj vortoj (85/354). « Nesintaksaj vort-grupoj ne ekzistas en Esperanto. » Ili estas maloftaj en la Franca, Germana kaj Rusa, sed ne en la Angla. Ekzemplo: \mathbb{V} La nesintaksa vort-grupo "slide way" estas sinonima kun la ortografia vorto (85/353) "slideway". \mathbb{V} *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/360

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

3.4.2 Terminologia analizo de kompleksaj terminoj (n-roj 75 ĝis 79)

75

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} terminologi/a signif/o-analiz/o (de termino) *b
 {de1} terminologische Analyse (eines Terminus) *a
 {de2} terminologische Analyse der Bedeutung (eines Terminus) *a
 {en1} terminological analysis (of a term) *a
 {en2} terminological analysis of the meaning (of a term) *a
 {fr1} analyse terminologique (du sens) (d'un terme) *a

La studo pri la signifo (85/369) de la komponantoj (85/344) de \rightarrow kompleksa termino (85/342), pri la implicitaj ideoj, kaj pri la \rightarrow rezulta signifo (85/370) de la termino. Ekzemplo: =85/363. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/361

Rim: =86/102. wor (90-07-19): Bv. kompari (85/343) kaj noti, ke ĉi tie analizo ne egalas dismeton. «93-11-13»

76

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} determin/it/a kompon/ant/o *b
 {de1} bestimmte Konstituente *a
 {de2} bestimmtes Glied *a
 {en1} determined constituent *a
 {en2} determined member *a
 {fr1} composant déterminé *a

La baza komponanto (85/344) de \rightarrow kompleksa termino (85/342). Gxi estas la superordigita nocio (85/291) por la \rightarrow rezulta signifo (85/370) de la termino. Ekzemplo: =85/363. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/362

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

77

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} determin/ant/a kompon/ant/o *b
 {de1} bestimmende Konstituente *a
 {de2} bestimmendes Glied *a
 {de3} Bestimmungsglied *a
 {en1} determining constituent *a
 {en2} determining member *a
 {en3} sub-member *a
 {fr1} composant déterminant *a

La al \rightarrow kompleksa termino (85/342) aldonita komponanto. Gxi indikas karakterizojn (85/289), kiu transformas la superordigitan nocion (85/291), kiu estas specifita per \rightarrow determinita komponanto (85/362), en subordigitan nocion (85/292).

\mathbb{V} Ekzemplo: \mathbb{V} En la termino "rabot-maŝino" la komponanto "maŝino" estas la \rightarrow determinita komponanto (76), la resto de la termino estas la determinanta komponanto. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/363

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

78

{U1} 001.425.2 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} logik/a radik/o (en vort-familio) *b
 {de1} logische Wurzel (einer Wortfamilie) *a
 {en1} logical root (of a word family) *a
 {fr1} racine logique (d'une famille de mots) *a

Radiko (85/347) de vort-familio (85/357), indikanta fundamentan nocion (85/288) komunan al la tuta familio.

Gxenerale la logikan radikon formas radik-vorto (85/356). En kelkaj lingvoj tamen ne ekzistas radik-vorto, aŭ ĝi ekzistas nur etimologie.

\mathbb{V} Ekzemploj: \mathbb{V} La radik-vortoj de la «Anglaj» vort-familioj "eruption, eruptive" kaj "intelligent, intelligence" estis uzataj en la Latina

(erumpere, intelligere); en la Franca tamen ili malaperis. En la Angla nur la modifita radik-vorto "erupt" restis. «Sed en Esperanto ekzistas la radiko "erupci/" kaj la radik-vortoj "erupcio, erupcia, erupcii".» *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/364

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

79

{U1} 001.425.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} sistem/aj termin/oj *b
{de1} systematische Termini *a
{en1} systematic terms *a
{fr1} termes systématiques *a

Serio de → kompleksaj terminoj (56), kies strukturo reflektas la strukturon de nocio-sistemo (9).
Ekzemploj: La kemiaj terminoj \setminus metano, etano, propano, butano, pentano, heksano, heptano, oktano ktp.; eteno/etileno, propeno/ propileno, \setminus ... ktp. (La terminoj finiĝantaj per -ileno estas pli malnovaj, sed en etnaj lingvoj ankoraŭ pli uzataj ol tiuj finiĝantaj per -eno, kvankam la lastaj estas rekomenditaj de la Internacia Unio por Pura kaj Aplikata Kemio.) *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/365

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): La senco de "sistema" ĉi tie ŝajnas malpli vasta ol tiu en 85/300 kaj 85/302.

«93-11-13»

3.4.3 Senco-transigo (n-roj 80 ĝis 82)

80

{U1} 001.425.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} trans'ig/it/a termin/o *b
{de1} übertragener Terminus *a
{en1} transferred term *a
{fr1} terme transféré *a

Termino (31) uzata kun modifita ("transigita", 82) senco. \setminus Ekzemploj: Vidu 82. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/366

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

81

{U1} 001.425.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} primar/a senc/o *b
{eo2} baz/a senc/o *b
{eo3} origin/a senc/o *b
{eo4} primar/a signif/o *b
{eo5} baz/a signif/o *b
{eo6} origin/a signif/o *b
{de1} ursprüngliche Bedeutung *a

{en1} primary meaning *a
{en2} basic meaning *a
{en3} original meaning *a
{en4} primary sense *a
{en5} basic sense *a
{en6} original sense *a
{fr1} sens propre *a

La primitiva signifo de → transigita termino (80).
Ekzemplo: Vidu 82. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/367

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

go: Forigu {eo1}, {eo2}, {eo3}, uzu nur "signifo".

ei: Laŭ la difino de 85/367 la terminoj kun "senco" estas pli trafaj, ĉar ĝin PIV difinas: "Maniero, kiel vorto aŭ frazo estas komprenota", dum signifo: "Esenca kaj kerna ideo montrita de io". "Oni povas paroli pri la signifo de signo, sed ne pri ties senco. Celo de Pekoteko estas indiki ĉiujn eblajn tradukojn por difinitaj nocioj. Do {eo1-3} devus resti. «93-11-13»

82

{U1} 001.425.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} trans'ig/it/a senc/o *b
{eo2} trans'ig/it/a signif/o *b
{de1} übertragene Bedeutung *a
{en1} transferred meaning *a
{fr1} sens transféré *a

La → rezulta signifo (84) de → transigita termino (80). Transigita senco naskiĝas el la → primara senco (81) aŭ per signifo-limigo (specialigo), per simileco (metaforo) aŭ per proksimeco (metonimio). Ekzemploj: \setminus El "kamero" (=ĉambreto) naskiĝis "kamero" (= fermita spaco en aparato) (signifo-limigo); el "kapo" (de besto) venis "kapo" (de bolto) (metaforo); "veneno" estas proksima al "morto", tial: verŝi al iu la morton (metonimio).
*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ei;

85/368

Rim: ei: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53.

wor (90-07-19): Kial ne allasi, ke transigita senco naskiĝu el alia jam ekzistanta transigita senco? Kial ankaŭ ne allasi peron de signifo-vastigo?

ei (91-08-10): Cxar tiu ĉi registraĵo estas traduko de norm-verko. Sed nenio malhelpas proponi alian difinon en alia nocio-komplekso.

«93-11-13»

3.5 Interrespondado inter termino kaj nocio (nroj 83 ĝis 94)

83

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} signif/o (1) *b*c
{eo2} senc/o (1) *b*c
{de1} Bedeutung (eines Terminus) *a

{en1} meaning (of a term) *a
 {en2} significance (of a term) *a
 {en3} sense (of a term) *a
 {fr1} sens (d'un terme) *a
 {fr2} signification (d'un terme) *a
 Nocio (85/288) respondanta al iu termino (85/317). *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/369

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 84

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} rezult/a senc/o (de termino) *b
 {eo2} rezult/a signif/o (de termino) *b
 {de1} resultierende Bedeutung (eines Terminus) *a
 {en1} resultant meaning (of a term) *a
 {fr1} sens résultant (d'un terme) *a
 Signifo (85/36983) de → kompleksa termino (85/342) aŭ de → transigita termino (85/366) kiel rezulto de → terminologia signifoanalizo (85/361). Antonimo: → laŭmorfema senc/o (85/340). Ekzemplo: =85/368. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/370

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 85

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-nom/o *b
 {eo2} nom/o (de nocio) *b
 {de1} verbale Bezeichnung *a
 {de2} Bezeichnung *a
 {de3} Name (eines Begriffs) *a
 {en1} verbal designation *a
 {en2} designation *a
 {en3} name (of a concept) *a
 {fr1} dénomination *a
 {fr2} appellation *a
 {fr3} nom (d'une notion) *a
 Termino (85/317), kiu respondas al iu nocio (85/288). *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/371

Rim: ej: =93/036 [94-02-26]
 86

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} unu-senc/a (termino) *b
 {eo2} unu-signif/a (termino) *b
 {de1} einwertig (ein Terminus) *a
 {de2} monovalent *a
 {en1} one-valued (a term) *a
 {en2} single-valued (a term) *a

{en3} monovalent (a term) *a
 {fr1} à un seul sens (terme) *a
 {fr2} monovalent *a
 Havanta nur unu solan sencon [signifon] (85/369). Substantivo indikanta tiun kvaliton: unusenceco [unusignifeco]. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/372

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 87

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} monosemi**/a (termino) *b
 {de1} monosem (ein Terminus) *a
 {en1} monosemantic (a term) *a
 {en2} monosemous (a term) *a
 {fr1} monosémique *a
 Ne estanta polisemia (85/375). Substantivo indikanta tiun kvaliton: monosemio. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/373

Rim: =86/038 ej: Kio estas la diferenco inter 85/372 kaj 373?, =85/375.
 =93/037 [94-02-26]
 88

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} plur'signif/a (termino) *b
 {eo2} plur'senc/a (termino) *b
 {de1} mehrwertig (ein Terminus) *a
 {de2} multivalent (ein Terminus) *a
 {de3} plurivalent (ein Terminus) *a
 {en1} many-valued (a term) *a
 {en2} multiple-valued (a term) *a
 {en3} plurivalent (a term) *a
 {fr1} à plusieurs sens (terme) *a
 {fr2} plurivalent *a
 Havanta du aŭ pli da signifoj [sencoj] (85/369). Substantivo indikanta tiun ĉi kvaliton: plursenceco. Polisemio (=85/375) aŭ homonimio (=85/376) havas la kvaliton de plursenceco. *b laŭ *a
Fon: *a R1087; *b ej;

85/374

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»
 89

{U1} 001.426 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} polisemi**/a (termino) *b
 {de1} polysem (ein Terminus) *a
 {en1} polysemantic (a term) *a
 {en2} polysemous (a term) *a
 {fr1} polysémique (terme) *a
 Havanta du aŭ pli da interdependaj sencoj (85/369). Substantivo indikanta tiun kvaliton:

polisemio. Polisemia termino estas nomata "polisemo". Polisemion kaŭzas senco-transigo (=85/368) aŭ malsama interpreto de → kompleksa termino (85/342). Ekzemplo: \La vorto "kapo" povas indiki parton de vivanta korpo aŭ parton de objekto.\i *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/375

Rim: =86/040 go: Kion signifas "interdependaj sencoj?" Cxu la kvin signifoj de "kanono" en PIV estas interdependaj aŭ sendependaj?

ej: Mi tradukis : \Having two or more interdependent meanings/ Qui a plusieurs sens interdépendants.\i En la ekzemploj donitaj \thead/talon litemas pri transigitaj signifoj. La tri signifoj de "kanono" en PIV laŭ mia opinio estas sendependaj, ĉar ne temas pri transigitaj signifoj.

=93/040 [94-02-26]

90

{U1} 001.426 (+)

{T1} RBN

{eo1} homonim/aj (terminoj) *b

{de1} homonym (mehrere Termini) *a

{en1} homonymous (several terms) *a

{fr1} homonymes (adj. termes) *a

Identaj laŭ ilia ekstera formo (85/326 aŭ 328), sed malsimilaj laŭ origino kaj signifoj (85/369). Du homonimoj estas "homofonoj" aŭ "homografoj" depende ĉu identas iliaj son-formoj (85/326) aŭ skrib-formoj (85/328). Tiu ĉi difino respondas al la uzado en la plej multaj lingvoj. La Anglaj terminoj "homonymous" kaj "homonyms" tamen multe pli ofte estas uzataj en la pli mallarĝa signifo de homofona kaj homofono. Ekzemploj: \A: "son"(=filo) "sun" (=suno) estas homofonoj.\i « Homofonoj ne ekzistas en Esperanto.»

La du Anglaj vortoj "tear" prononcataj aŭ kiel "tir" (=larmo) aŭ kiel "ter" (=ŝiri) estas homografoj. « Ankaŭ homografoj ne ekzistas en Esperanto. Tamen ekzistas en ĝi malmultaj veraj homonimoj: ero (=parto), ero (=erao).»

Rimarkigo: Ofte oni ne distingas en terminologia leksikografio inter homonimoj kaj diversaj signifoj de polisemoj (=85/375). Cxi-okaze la termino homonimo estas pli larĝsence uzata kaj entenas ambaŭ terminojn. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/376

Rim: =86/041 go: Homofonoj ja ekzistas en Esperanto: "bato" kaj "bat'o"; "koro" kaj "kor'o". Ankaŭ homografoj troviĝas en la lingvo: "ero" (elemento de objekto) kaj "ero" (jarkalkulo). Ankoraŭ du ekzemploj: "vasko" (gentnomo) kaj "vasko" (konkego de fontano); kaj "basko" (gentnomo) kaj "basko" (parto de vesto).

ej: "bat'o", "kor'o" estis provoj de Zamenhof per artefikaĵo eviti homonimojn. Laŭ mia scio feliĉe neniu post Zamenhof aplikis tiun trukon ĉe aliaj vortoj por eviti homonimecon, ĉar lerni tiujn

distingojn estus pli malfacila ol je paronimoj. go evidente miskomprenis la signifon de "homografo". La 9-a Regulo de la 16-regula gramatiketo de Esperanto postulas: "Cxiu vorto estas legata, kiel ĝi estas skribita". Tial ne povas ekzisti en nia lingvo vortoj, kiuj estas same skribitaj sed malsame prononcataj, kiel ekz-e en la Angla \lead'i, kiu estas prononcenda "li:d", se temas pri gvida funkcio aŭ rolo, kaj "led", se temas pri plumbro (= homografoj). "ero" estas homonimo kaj ne homografo, kiel mi menciis supre. "vasko" kaj "basko" estas homonimoj kaj ne homografoj, se oni skribas ilin kiel go. Ili fariĝas homofonoj, se oni distingas la gento-nomojn per majusklaĵ komencaj literoj, kio ŝajnas al mi rekomendinda. =93/041 [94-02-26]

91

{U1} 001.426 (+)

{T1} RBN

{eo1} ambigu/a (termino) *b*c

{de1} mehrdeutig (ein Terminus) *a

{de2} uneindeutig *a

{en1} ambiguous (a term) *a

{en2} equivocal (a term) *a

{fr1} équivoque (adj., terme) *a

Havanta kelkajn signifojn (85/374), kiuj povus trafi eĉ en kunteksto (85/381). Antonimo: malambigua. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV;

85/377

Rim: ej: Tiu ĉi nocio ne troviĝas en ISO/N53. «93-11-13»

92

{U1} 001.426 (+)

{T1} RBN

{eo1} sinonim/aj (terminoj) *b*c

{de1} synonym (mehrere Termini) *a

{en1} synonymous (several terms) *a

{fr1} synonymes (adj., termes) *a

Havantaj la saman signifon (85/369) - ekzakte aŭ proksimume - sed malsamajn → eksterajn formojn (85/325). Substantivo: sinonimo. Ekzemploj: \I gazono - razeno; cefalalgio - kapdoloro.\i Rimarkigo: La plej multaj sinonimoj estas nur kvazaŭ-sinonimoj (85/379). *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c PIV

85/378

Rim: =[86/039] =93/039 [94-02-26]

93

{U1} 001.426 (+)

{T1} RBN

{eo1} kvazaŭ-sinonim/aj (terminoj) *b

{de1} quasi-synonym (mehrere Termini) *a

{en1} quasi-synonymous (several terms) *a

{fr1} quasi-synonymes (adj., termes) *a

Havantaj preskaŭ la saman signifon, sed malsamajn → eksterajn formojn (85/325).

Ekzemploj: \emblemo - simbolo; kalva - senhara.
*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/379

Rim: =86/039 «93-11-13»

94

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} respond/a ali/lingv/a termin/o *b
{eo2} traduk/a ekvivalent/o *c
{eo3} fremd-lingv/a ekvivalent/o *c
{eo4} laŭ'termin/a traduk/o *ĉ
{eo5} laŭ'vort-grup/a traduk/o *ĉ
{de1} fremdes Äquivalent *a
{de2} Übersetzungsäquivalent *a
{de3} entsprechender fremdsprachiger Terminus *a
{de4} fremde Entsprechung *a
{en1} foreign equivalent *a
{en2} translational equivalent *a
{en3} corresponding foreign term *a
{fr1} équivalent étranger *a

Termino el alia lingvo havanta la saman → rezultan signifon (85/370). La → laŭmorfemaj sencoj (85/340) de du respondaj terminoj povas esti malsamaj; tiokaze unu ne estas "traduko" de la alia. Ekzemplo: \La Franca ekvivalento de la Angla termino "head" (of a key) (=ŝlosil-kapo) estas "talon", kies laŭmorfema traduko estus "kalkano"i.
*b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej; *c go; *ĉ wor;

85/380 =ApE85 #032

Rim: =93/042 [94-02-26]

4. Vortaroj, glosaroj kaj terminaroj
(Estos havebla en suplemento al tiu ISO-rekomendo.)

5. Apliko-kondiĉoj de terminoj (nro 94a)
94a

{U1} 001.427 (+)
{T1} RBN
{eo1} kun'tekst/o (de termino) *b
{de1} Kontext (eines Terminus) *a
{en1} context (of a term) *a
{fr1} contexte (d'un terme) *a

La teksto ĉirkaŭanta la terminon (85/317) aŭ la situacio, en kiu la termino estas uzata. *b laŭ *a

Fon: *a R1087; *b ej;

85/381

Rim: =[86/081] =93/089 [94-02-27]

{U1} 501
{U2} 53.085
{U3} 681.32
{T1} KBE
{eo1} diĝit'/a *a*b*c *d
{eo2} cifer/ec/a *g

{de1} digital *d*f*ĝ
{en1} digital *c*ĉ
{fr1} numérique *ĉ
{fr2} digital(e) *h*i
{N11} digitaal *j

Funkcianta per, respondanta al, aŭ alimaniere rilatanta al la uzado de nekontinuuaj unuoj (ili povas esti ciferoj) por prezenti aritmetikajn nombrojn, alproksimiĝojn al nombroj de kontinuo, aŭ por prezenti logikajn esprimojn aŭ variablojn. Antonimo: analoga (85/412). *e

Apartenanta al dataoj (85/476), kiuj estas prezentataj per ciferoj. *e laŭ ĉ.

Apartenanta al dataoj en formo de ciferoj. (85/487) *e laŭ *j.

Fon: *a SV 69/13a; *b IK 84/3; *c Comp; *ĉ GES/NGI-12; *d KBT; *e ej; *f Mikro-comp-Lex; *g Cab; *ĝ iwt-Wö; *h TANDY; *i ShZ; *j McGraw; *j DEE;

85/382

Rim: pok: La malkontinuuaj unuoj matematike ekvivalentas al ciferoj, kio pravigas la metaforon {eo2}, uzatan en Ru kaj Fr (male al En kaj De).

ej: pok pravas: la Esperanta termino por la Angla \digitù estas "cifero" (=88/073). Tamen {eo1} estas laŭ mi preferinda, ĉar temas pri ofte ankaŭ en aliaj fakoj aplikata nova nocio, kiu meritas apartan radikon: diĝita horloĝo, diĝitigita bildo, diĝita sonregistraĵo. Mi intencas publikigi registraĵserion en kiu {eo1} pli taŭgas ol {eo2}.

«91-08-09»

{U1} 681.327.28
{T1} KCA
{eo1} blat/o <2> *a
{eo2} ĉip/o (1) *b*c*d
{eo3} split/o <3> *j
{de1} Chip *f*ĝ*h
{de2} Halbleiterchip *ĥ
{en1} chip *e
{fi1} siru *j
{fr1} puce *ĉ
{fr2} microplaquette *ĉ
{fr3} pastille *ĉ

Duonpreta duonkonduktanta aranĝaĵo, formita substrato (85/433), en kiu troviĝas jam ĉiuj aktivaj kaŭ (85/409) pasivaj elementoj de transistoro, diodo, ico (85/410), ktp., produktitaj per procedoj de difuzado, pasivigo, maskado, foto-rezistado kaŭ → epitaksia kreskado. (89/274). Se ~o estas provizita per kontaktiloj oni nomu ĝin integrita cirkvitaro aŭ ico (85/410), sed fak-jargone la vorto ~o estas uzata ankaŭ kiel sinonimo por ico. Ekzistas jenaj tipoj: logikaj ~oj (89/275), memor--oj (89/276), sur--aj komputiloj (89/277), andikoj (89/278), special-celaj ~oj (89/279), programeraj ~oj (89/280) bit-diskaj ~oj (89/281) *g laŭ *i;

Fon: *a hal, AkSt85,p315; *b IK85/2; *c SV77/25c; *ĉ GES/NGI-12; *d PIVS *f CHIP; *g ej; *ĝ iwt-Wö; *h Mikro-comp-Lex, *ĥ CE; *i ComGlo; *j rau

en EP94/4,p1;

85/383 =ApD3.7 #516, =ApE85 #033

Rim: «94-01-30»

{U1} 159.955.1
{T1} REA
{eo1} kognitiv**/a *a*b
{de1} kognitiv
{en1} cognitive
{fr1}

Konscia (pri si mem kaj la ĉirkaŭo);
heŭristike komprenkapabla, pens-kapabla. *a

Fon: *a AkSt85,p315; *b E-log2,p212;

85/384

Rim: «88-12-16»

{U1} 771.42
{U2} 778.1
{T1} LEC
{eo1} mask/o <7> *a
{de1} Kopiermaske *d
{en1} masking frame *b
{fr1} cache *c

Maldiafana folio el kartono, plasto aŭ
metalo uzata de fotografisto por ~i <4>, por ke sur la
kopio aŭ printaĵo (85/001) aperu nur parto de la
reproduktota bildo aŭ teksto. =85/387. EB 112/22.
*a

Fon: *a SV 72/25a; *b DB-En; *c DB-Fr; *d DB-
De;

85/385

Rim: «88-12-16»

{U1} 621.391.7
{U2} 681.325.53
{T1} KEE
{eo1} mask/o <8> *a
{de1} Maske f*b
{en1} mask *b*c
{fr1} masque *c

8a Karto traruita per rektanguletoj, laŭ
interkonsentita distribuo, por elstarigi nur la en tiuj
"fenestroj" aperantajn vortojn aŭ simbolojn, ekz-e
por povi legi sekretan mesaĝon kaŝitan interne de
banala teksto.

8b Analoga sistemo por elektronika
elfiltrado de informoj. *a

Karaktro-pateno (89/087) uzata por
determini la retenon aŭ eliminon de partoj de alia
karaktro-pateno. *ĉ laŭ *c

Fon: *a hal AkSt85,p315; *b iwt-Wö; *c GES/NGI-
12; *ĉ ei;

85/386

Rim: «91-01-11»

{U1} 771.42
{U2} 778.1
{T1} LEC
{eo1} mask/o-kadr/o *a
{de1} Abdeckrahmen *d

{de2} Vergrößerungsrahmen *d
{en1} composing frame *b
{en2} enlargement frame *b
{fr1} cadre de recouvrement *c
{fr2} cadre d'agrandissement *c

Parto de projekcia print-aparato (85/001),
kiu forprenas la ne reproduktotan bild-parton. EB
112/34. *a

Fon: *a SV72/25a; *b DB-En; *c DB-Fr; *d DB-De

85/387

Rim: «88-12-16»

{U1} 681.326.3
{T1} KEG
{eo1} metagraf**/i tr *a
{eo2} kompil/i <2> *b
{eo3} kompil/i *b
{eo4} kompil/um/i *c*e
{de1} kompilieren *f
{de2} übersetzen *d*f
{de3} umwandeln *f
{en1} compile *ĉ
{fr1} compiler *ĉ

Prepari komputoran programon pere de
alilingva programo. Transskribi programon. (el:
meta = trans; graf = skrib') *a

Traduki komputoran programon el
problem-orientita lingvo (86/180) al komputor-
orientita lingvo (86/179). *e laŭ ĉ

Fon: *a hal (AkSt85,p315); *b Comp; *c KKV; *ĉ
GES/NGI-12; *d Mikro-comp-Lex; *e ei; *f iwt-
Wö;

85/388 =ApE85 #034

Rim: ei: "metagrafi" indikas per Grekaj radikoj
nenion alian ol "transskribi". Tial tiu termino laŭ mi
ne estas sufiĉe priskriba. {eo2} havas en nia lingvo
jam tute alian signifon, kiu povus kaŭzi
miskomprenon. {eo3} (= uzi kompilon <PIV>)
eblas. Sed la termino "kompilero" mispensigas pri
ero de kompila laboro (=85/389). Tial, kvankam mi
klopodas eviti la -um-vortojn, la termino
"kompilumi" ŝajnas al mi la plej taŭga.

wor (90-07-19): Pri {eo1}: Laŭ mi ne
sufiĉe analizita. Uzo de "graf" mem ŝajnas ne PIV-
a. Pri {eo3}: Malkonsilinda, ĉar Anglisma k ĉar "-
er" vole nevole estas sufikso ("kompil" ja estas
radiko kun koncerna senco). Tiu "-er" havas mortan
sencan pri ilo. Ak ei pri konfuzeblo kun viva senco
pri elemento. Pri {eo4}: La sufikso /-um/, kiam ne
sistema (85/365) (ekz: nazumo, kolumo, plandumo,
...), estas laŭ mi afiksa paronimigilo. Por lingvo-
uzanto paronimoj estas multe pli konfuzaj ol estas
homonimoj. Se oni nun akceptos {eo4}-n, la sufikso
"-um" vole nevole laŭ mi poste forfalos.

Pri {eo2}: Angle ~i kaj kompili (1)
maksimume estas "homonimaj"; tio miasperte ne
konfuzas la lingvo-uzanton. Fakte, ~i estas
ekzemplo aŭ hiponimo de kompili (1), ĉar la maŝino
ja deprenas el aliaj pretaj fontoj instrukciar-blokojn
k, kunmetante tiujn blokojn laŭ plano priskribita en

la "tradukata" teksto, verkas neoriginale. Tio estas multe pli simpla agado ol tradukado -- ĝi proksimas al transkribado. Sxajnas do pli logike forigi numeron "<2>" en {eo2}, ĉar "kompili (1)" jam ampleksas la celatan sencon.

Trafa serĉo por nova termino por 85/388 el la perspektivo, traduki, celu laŭ mi la jenajn karakterizaĵojn: 1. stamo ne pli longa ol estas "kompil/"; 2. evito de paronimoj; 3. sinmotiveco: (a) aludo al tradukado; (b) aludo al direkto de tradukado -- de blokaj diroj al ties eroj (tian aludon faras {eo2}). Iuj eblaĵoj: "fajnduki" (el "fajnage traduki"), erduki (erige traduki), erigi kaj malbloki (surbaze de bloko <3>).

ei (91-08-10): Mi ne konsentas kun wor: kompili <2> estas tute alispeca agado ol kompili (1), kiu nepre meritas distingon terminon: Se mi per apliko de makrooj (89/317) duon-aŭtomate kompilas indekson por Pekoteko-terminoj pere de mia komputoro, tiam tio estas tute alispeca agado ol konverti programon aŭ registraĵon al maŝin-kodo. Se oni ŝpareme uzas "-um/" ĝi ja estas utila -- neniu dirus "nazo" aŭ "kolo" anstataŭ "nazumo" aŭ "kolumo", kaj same mi ne opinias, ke "-um" forfalos el "kompilumi". Ni zorgu, ke nia lingvo ne fariĝu same ambigua kiel la Angla. Ni povas kontraŭi tiuspecan degeneradon, la Angla-lingvanoj ne, ĉar ili uzas dekomence ambiguajn terminojn. Tio povos esti decida avantaĝo por Esperanto.

wor (91-11-11): "um" en "kompilumi" kaj "um" en "nazumo", "kolumo" ktp ne estas laŭ mi kompareblaj, ĉar, kiel mi atentigis supre en 90-07-19, tiuj lastaj estas sistemaj kaj ilia "um" signifas ion kiel: 'portajo destinita por la koncerna korpoparto'.

ei (91-12-31): La baza difino por "-um/" laŭ PIV. estas: \Suf. sen difinita senco\i. Do ĝi estas utiligebla ĉiucele por atribui novan distingindan signifon al iu ajn vorto. Ne ĝenas, ke krome ekzistas kvar difineblaj signifoj de "-um/". Kontraste al la de wor proponitaj novaj terminoj {eo4} estas facile memorigebla, ĉar \to compile\i estas internacie vaste konata.

«91-12-31»

```
{U1} 681.326.3
{T1} KEG
{eo1} kompilero (1) *a
{eo2} kompililo *b*c*d
{eo3} kompilum/ap**o *e
{de1} Kompilierer *d*f*ĝ
{de2} Übersetzer *f
{de3} Compiler *ĝ
{en1} compiler *d
{fr1} compilateur *ĉ*d
{fr2} programme de compilation *ĉ
```

Programo, kiu tradukas altnivelan komputoran lingvon en absolutan kodaĵon aŭ en asemblan lingvon (85/450). La fonto-kodaĵo metata en la ~on estas priskribo de algoritmo (91/017) aŭ programo en al iu problemo adaptita program-

lingvo. La eliranta kodaĵo estas la ekvivalenta priskribo de la algoritmo en maŝin-taŭga lingvo. *e laŭ *g

Fon: *a PIV; *b Comp; *c IK 84/3; *ĉ GES/NGI-12; *d KBT; *e ei; *f Mikro-comp-Lex; *g COMPUT; *ĝ iwt-Wö;

85/389 =ApE85 #035

Rim: ei (88-12-16): {eo1} ne plaĉas al mi, ĉar ĝi pensigas pri ero de kompilaĵo; {eo2} ne plaĉas al mi, ĉar temas pri ilo, kiu "kompilas" (= verki ne originale). Mi rekomendus uzi la sufikson -il- kiel eble plej malofte (=89/380), kaj trovi por specialaj iloj novajn vortojn aŭ sufiksojn. Por komputora programo mi elpensis la sufikson -ap-. (85/432).

wor (1990-07-19): Pri {eo2}: Gxis ĝenerala (esperinda) akcepto de -ap-, {eo2} estas laŭ mi konvena, ĉar logika. Laŭ mi, ~o ja estas ilo (=tio, kio servas por efektiviĝi ion) uzata de la maŝino por kompili <1> (=verki ne originale); (=85/388). Pri "-il": Laŭ mia kompreno pri Esperantismo, sub intergenta interkompreno ĉefcelo estas Klaro. Post tio en ordinara teksto pli gravas Facilo ol Precizo, dum en teĥnika faka teksto pli gravas Precizo ol Facilo. Do, en ordinara teksto -il- estas preferinda ĉiam, kiam la rezulta senco en kunteksto ne tiom ampleksas, ke klareco difektigas. Tiaokaze, oni bezonus hiponimon. En preciza teĥnika teksto tamen oni povas prave preferi hiponimon. Konklude: "kompililo" eksterfake, kaj "kompilapo" enfake. «91-08-10»

```
{U1} 621.394.67
{U2} 681.3.023.42 (+)
{T1} KED
{eo1} modem"/o (1) *a*b
{de1} Modem *b*f
{de2} MODEM *e
{de3} Akustikkoppler m *f
{en1} modem *c*ĉ
{fr1} modem *c*ĉ
```

Akronimo el "modulato" kaj "demulato" (=malmodulato). Aparato por konverti diĝitajn (85/382) signalojn al analogaj (85/390) signaloj taŭgaj por transmisio tra analoga komunik-kanalo (=modulato) kaj por rekonverti la ricevatajn analogajn signalojn al diĝitaj (= malmodulato). Oni dezajnas (85/411) ~ojn por akordigi ilin kun naciaj kaj internaciaj normoj, por ke aparatoj de diversaj fabrikintoj povu "paroli" al aparatoj de aliaj fabrikintoj. *d laŭ *c

Fon: *a Comp; *b KTB; *c COMPUT; *ĉ GES/NGI-12; *d ei; *e Mikro-comp-Lex; *f iwt-Wö;

85/390

Rim: «93-11-13»

```
{U1} 6
{U2} 621.3
{U3} 681.3
{T1} KEE
```

{T2} KGM
 {eo1} modul"/o (1,2) *a*b
 {eo2} modul/o <5> *c*ĉ*d
 {de1} Modul *m* *d*f
 {de2} Baustein *m* *f
 {de3} Funktionseinheit *f* *f
 {de4} Baukasten *m* *g
 {de5} Element *n* *g
 {en1} module *e*f
 {fr1} module *e

1. Disigebla kaj kun aliaj ~oj interŝanĝebla materia parto de kompleksa sistemo. ~a konstruado de domoj kaj mebloj; ~a ŝranko EB#44/25; sur-Luniĝa ~o. Evidente tiu ĉi nocio estas tre ĝenerala: kartoĉoj estas cilindraj ~oj; komputoraj kartoj, disketoj, kasedoj, ĉiuj estas disigeblaj kaj interŝanĝeblaj kaj pro tio ~oj. Pli ĝeneralan nocion havas unajo (89/044), kiu ne devas esti interŝanĝebla, do laŭnorme farita. Aliflanke unajoniam estas programo. *a

2. Programo, kiu estas apartigebla kaj identigebla, ekz. ŝargapo (85/441) aŭ rezult-modjulo (85/456). ~a programado; *a laŭ *e.

Fon: *a ei en AkSt85,p.241 kaj en EB; *b PIVS; *c Comp; *ĉ IK 84/3; *d KBT; *e GES/NGI-12; *f Mikro-comp-Lex; *g iwt-Wö;

85/391 =ApE85 #036

Rim: ei: {eo2} laŭ mia opinio ne taŭgas por tiu nocio, ĉar "modulo" havas jam kvar aliajn signifojn en PIV, kaj krome ekzistas la verbo "moduli" kun ankoraŭ aliaj sencoj. Ekzistas nun multaj aliaj module konstruitaj skatoloj aŭ ujoj utiligitaj por stori dataojn. Por ili mi proponas la novan akronimon modujo (91/003). «91-03-06»

{U1} 681.327.634
 {T1} KDE
 {eo1} mol-disk/o *a*d
 {eo2} disk/et/o (1) *b*c*h
 {eo3} disked**/o *d*i
 {eo4} fleks/abl/a disk/o *ĝ*h
 {eo5} fleks/a disk/o *ĥ
 {eo6} supl/a disk/o *ĥ
 {de1} Floppy-Disk *f*g
 {de2} Diskette *f*g
 {de3} Floppy *g
 {en1} floppy disk (in an 8" square envelope) *ĉ*e*
 {en2} diskette *b*e
 {en3} minifloppy (in a 5 1/4" square envelope) *ĉ
 {en4} microfloppy (in a rigid 3 1/2" cartridge) *ĉ
 {fr1} disque souple *e
 {fr2} disquette *e
 {fr3} minidisque *e

Elkomputorigebla stor-medio (94/672), unuopa ronda fleksebla disko interne de kvadrata ujo aŭ mujo (91/003) uzata en multaj komputoroj kaj teksto-prilaboraj sistemoj. Same kiel magneta bendo ~o estas registrebla, forviŝebla kaj reuzebla denove kaj denove. Kp: durdisko

(85/393) *d laŭ *ĉ Fon: *a hal en AkSt85,p.316; *b Comp; *c IK; *ĉ ComGlo; *d ei; *e GES/NGI-12; *f Mikro-comp-Lex; *g iwt-Wö; *ĝ pre en WEs88,p79; *h PIVS; *ĥ wor; *i @pfei93-01-06; *j

85/392 =ApE85 #037

Rim: ei (94-02-20): Sxajnas al mi nun preferinde atribui laŭ *i al ĉiuj tiuspecaj stor-medioj la terminon {eo3}, ĉar la stor-medioj mem povas esti molaj aŭ flekseblaj, sed ili troviĝas en pli-malpli rigidaj ujoj. «94-02-28»

{U1} 681.327.635 (+)
 {T1} KDE
 {eo1} dur-disk/o *a*ĉ*i
 {eo2} Winchester-disk/o *b EVIT *ĉ
 {eo3} vinĉestr**/o *e EVIT *ĉ
 {eo4} vinĉestr**/a disk/o *g EVIT *ĉ
 {eo5} firm-disk/o *ĝ EVIT *ĉ
 {eo6} mal'mol/a disk/o *h
 {eo7} rigid-disk/o *j
 {eo8} disk/o <4> *j*1 EVIT *ĉ
 {de1} Magnetplatte *f* *d*f*k
 {de2} Hartplatte *f* *k
 {en1} hard disk *c*d*k
 {en2} metallic disk *c
 {en3} magnetic disk *k
 {fr1} disque dur *ĥ

Ne el disko-drajvo (85/394) elprenebla disko por magneta registrado kune kun la drajva hardvo (85/398). La dur-disko mem konsistas el unu aŭ pluraj diskoj unu super la alia el dura alumina substrato (85/433) kovrita per aparte maldika magnetigebla tavolo. Pro la maldiko de la magnetigebla tavolo oni atingas multe pli grandan storivon ol ĉe disketo (85/392). Al la hardvo de la durdiska drajvo apartenas flosantaj kapoj (87/500). ~a drajvo estas havebla ankaŭ sur karto, kiun oni metas kiel aliajn kartojn en personan komputoron por pligrandigi ties komputivon (=~ako 89/172). Ekzistas krome elpreneblaj ~oj, kiujn oni povas sendi per la poŝto, la t.n. data-pakoj (90/294) enmeteblaj en data-pakingon. Tiuj datapakoj fakte estas kompletaj drajvoj, en kiuj neelpreneble troviĝas ~o. La plej novaj ~oj estas moveblaj ~oj, kiuj similas al data-pakoj, sed ili ne bezonas data-pakingon, nur kablonekondan al la kablingo por la printatoro, kaj 12-voltan kurento-provizilon. Tiel oni facile povas movi grandan kvanton da dataoj de unu komputoro al alia. *ĉ

Fon: *a hal en AkSt85,p.316; *b IK 84/3,p48; *c COMPUT; *ĉ ei; *d Mikro-comp-Lex; *e pok en letero al ei 87-07-19; *f iwt-Wö; *g kav; *ĝ pre en WEs88, p79; *h MpP8; *ĥ WP5.1Fr; *i PIVS; *j wor; *j @pfei93-01-06; *k CE; *l MON94/2,p12;

85/393 =ApE85 #038

Rim: ei: Enkonduki vortojn kun ne-Esperantaj literoj laŭ mi ne estas rekomendinda. Mi ankaŭ rekomendus nek la neologismon de pok nek la terminon de kav, ĉar la termino \Winchester disk

jam arkaiĝis en la Angla. Ankaŭ {eo5} ne taŭgas, ĉar durdiskoj ne estas firmaj (laŭ PIV: "tiel fiksita, ke ne eblas ŝanceliĝo"). Tute male: Malavantaĝo de malnovaj durdiskaj draĵoj estis, ke ili estis tre sensitivaj kontraŭ malgrandaj skuoj. (Tial iliaj dum uzado flosantaj lego- aŭ registro-kapoj estas "parkadendaj" dum neuzo de draĵvo.)

ej (94-02-20): Nepre evitinda ŝajnas al mi ankaŭ la termino {eo8}, ĉar la disko mem estas nur relative malgranda parto en tiu ĉi komplika periferia aparato, kiu nepre devus havi klare distingeblan nomon, precipe se oni provas, kiel en la Monato-artikolo, klarigi la funkciadon de komputoro al komencantoj. «94-02-20»

{U1} 681.327.634
 {T1} KDE
 {eo1} disk/o-drajv"/o *a*1
 {eo2} disk-aparat/o *b
 {eo3} disk/il/o *c
 {eo4} disk/et-funkci/ig/il/o *ĉ
 {eo5} fleks/eb1/a disk/il/o *d
 {eo6} fleks/eb1/a disk-unu/o *e
 {eo7} disk-unu/o *f
 {eo8} disk/o-staci/o *k
 {eo9} disk-funk**/ig/il/o *n
 {eo10} disked**/il/o *o
 {eo11} disked**-aparato/o *a
 {eo12} disked**-unaj**/o *a
 {de1} Laufwerk *h
 {de2} Diskettenlaufwerk *h
 {de3} Plattenlaufwerk *h*j*j
 {en1} disk drive *g
 {en2} disk unit *g
 {fr1} mécanisme d'entraĜnement de disques *i
 {fr2} unité de disquettes *m

Periferia aparato konektebla al aŭ konstruita en komputoro, kun rotaci-mekanismo, lego- kaj registro-kapoj kaj cirkvitaroj. ~o servas por registri dataojn (85/476) sur magnetaj aŭ optikaj diskoj kaj por legi ilin. =85/385 *a

Fon: *a ej; *b IK83 p38; *c IK84/1 p42; *ĉ IK85/2 p59; *d IK84/2 p19; *e IK83 p4; *f Comp; *g COMPUT; *h CHIP; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *j iwt-Wö; *k mau; *l PIVS; *m WP5.1Fr Ini.p6; *n wor; *o MON94/2,12;

85/394 =ApE85 #039, #040

Rim: ej: Neologismo ŝajnas al mi preferinda, ĉar "draĵvo" utilas por multaj aliaj nocioj. "disko" laŭ BU, KR, WE signifas per numerdisko sur telefon-aparato elekti telefon-abonanton. Do "diskilo" devus esti nun ekzistanta aparato, kiu faciligas tiun elekton. "Disketfunkciigilo" ankaŭ ne taŭgas, ĉar disko neniam funkcias, do oni ne povus funkciigi ĝin. "Unuo" laŭ PIV estas abstrakta aŭ difinita kvanto. "stacio" estas loko, kie haltas publikaj trafikiloj, por ŝargi aŭ malŝargi pasaĝerojn aŭ varojn. En benzinstacio oni provizas sin per benzino, per la nocio de ĉi tiu komplekso oni ne provizas sin per diskoj, tial {eo8} laŭ mi ne trafas. Per ĝi oni ankaŭ ne povus

traduki kompleksojn 85/395 kaj 85/396.

W. Prent (WEs 88/9, p.79) opinias, ke "disko-aparato" estus taŭga. Laŭ mi tiu esprimo estas multe tro ĝenerala. Diskoaparato estas ankaŭ gramofono, disko-gurdo (EB 306/8), disko-ŝanĝilo (EB 306/32), disko-turnilo (EB 237/14), codoroma (89/164) legatoro (89/159) kaj multaj aliaj aparatoj, kiuj utiligas diskojn.

Draĵvo (85/395) ne ĉiam estas aparato, kiun oni uzas kun diskoj. Gxi povas esti parto de komputora memoro, kiun la programo tiel prezentas al la centra procesoro, ke tiu ĉi traktas ĝin kvazaŭ ĝi estus diskeda aŭ durdiska aparato. (=85/396)

wor (90-07-19): Mi akordas kun ej pri {eo5,6, 7} kaj malforte pri {eo2,3,4,8}. {eo4-6} estas tro longaj. Pri {eo2,3}: Mi akordas kun ej, ke ili estas ne precizaj. Tamen ili estas laŭ mi ĝustaj kaj uzeblaj eksterfakte. Pri {eo3}: temas pri mll de io, kiel "disk/o-uz/il/o" aŭ "disk/o-turn/il/o" aŭ {eo4}. Pri {eo4}: Disketo estas artefaritaĵo al kiu uzanto atribuas celon. G'i do estas ilo (=tio, kio servas por efektiviĝi ion). Kiam artefaritaĵo aŭ ilo difektiĝas kaj tial ne plu povas plenumi sian celon, oni diras, ke ĝi ne funkcias. Kiam disketo ne estas difekta kaj ja plenumas sian celon, kial oni ne diru, ke ĝi funkcias (=Plenumi la propran difinitan taskon)? Pri {eo9}: Mll de {eo4} sen la balastaĵo "ci". Pri {eo1} (=85/395).

ej (91-08-10): Kvankam PIV atribuas funkciadon al ĝenerale ĉia ilo, mi havas la impreson, ke oni en la vere uzata lingvo ne faras tion. Se mi ekzemple volas fosi per ŝpato, kaj mi konstatas, ke mi ne povus plenumi tiun laboron, ĉar fosota grundo estas tro malmola, mi ne dirus "la ŝpato ne funkcias", sed "ŝpato ne estas utiligebla por tiu ĉi laboro." Mi almenaŭ neniam dirus pri gramofona disko, ke ĝi ne funkcias, se ĝi difektiĝis kaj se pro tio la nadlo restas ĉiam en la sama kanelo. Mi dirus: "La disko ne plu estas uzebla". Sed se la turnmekanismo ne turnas la diskon, tiam mi ja dirus, ke la gramofono ne funkcias. Analogie diskodraĵvo povas funkcii aŭ ne, sed neniam disko. Mi ne opinias, ke ni devus elimini ĉiun balastaĵon. Oni laŭ mia opinio pli facile memoros "funkcii" ol "funkci". Tiu ĉi estus falsa amiko por Germanoj, kiuj opinias, ke temas pri radio-telegrafado.

wor (91-11-11): Se fosota grundo tro malmolas, nur ironie mi povus diri, ke "la ŝpato ne funkcias". Malmoleco de grundo ne estas difekto de ilo, ŝpato. Se, kontraŭe, dum grundo sufiĉe molas, la tranĉa eĝo estas tro ŝirita kaj kurbigita, tiam mi certe diras, ke "La ŝpato ne funkcias". Verŝajne, proponinto de {eo4} ne atribuas la saman nocion al "funkcii", kiel ej. Pli grave: S'ajnas al mi nekonsilinde ŝanĝi la vastecon de PIV-a vorto sen aparta Pekoteca registraĵo "korektanta" PIV-on. Plej grave: "funkcii" estas komun-lingva vorto; laŭ mi, PIV-an konstato pri tiesa signifo oni povas dementi nur per pli profunda esploro ol tiu de PIV.

ej (91-12-31): Jen tipa ekzemplo, kiel la

denaska lingvo influas. En la Germana mi uzus la el la Franca pruntitan *Wfunktionieren* nur, se temus pri pli-malpli komplika aparato, kiu plenumas sian funkcion per kunago de diversaj teknikaj procedoj. Sed en la Angla *Wto function* simple signifas "plenumi specifan agon", tial por Usonano "La ŝpato ne funkcias" ŝajnas esti tute bona frazo. La problemon kaŭzas ne sufiĉe preciza difino en PIV: *WPlenumi la propran difinitan taskon, pp organo, maŝino k ĝenerale ĉia ilo aŭ organizo. W "...ĉia ilo" subtenus la opinion de wor, sed la poste indikitaj ekzemploj montras, ke nek ŝpato nek disko estas funkciigeblaj. Laŭ mi la Esperanta difino: (WFUNCTIONNER Remplir sa fonction; être mis en action: machine qui fonctionne automatiquement). Bv. en la enketilo indiki, la signifon, kiun ni devus atribui al "funkcii (2)".*

ei (94-03-03): Post mia akcepto de "diskedo" (85/392) {eo10} eble estas akceptebla, ĉar "diskedo" estas multe pli specifa termino ol la simpla "disko". Tamen mi jam ofte konsilis la kiel eble plej ŝpareman aplikon de la tre vast-signifa "-il/" (89/380). Tial {eo11} aŭ {eo12} ŝajnas al mi preferindaj, se oni nepre volas eviti la terminon {eo1}. «94-03-03»

{U1} 681.327.11
 {T1} KEE
 {eo1} drajv"/o *a*d
 {de1} Laufwerk *b*c
 {en1} drive *b
 {fr1} répertoire *e

Parto de komputora sistemo aŭ de ĝia memoro, izolita de aliaj ~oj. Gxi povas esti periferia aparato aŭ mekanismo konstruita en la komputoro mem por manipuli persistantan memoron (85/472). Gxi povas ankaŭ esti per programo apartigita parto de la efemera memoro (85/415). Komputoro povas havi unu, du, tri aŭ pli da ~oj: A--o, B--o, C--o, ktp. Prompto (85/413) vidigas al la komputoranto, ke la komputoro atendas ordonon kaj al kiu ~o ĝi estas konektita. Je ekfunkciigo komputoro estas konektita al la defaŭlta ~o (85/414), kiu kutime estas la A--o, kaj kiun la maprodo (85/403) DOS indikas per: A>. En DOS oni povas ŝanĝi la ~ojn per komando, kiu konsistas el dupunkto post la litero de la dezirata ~o: A:, B:, C:. ~o-specoj: disko--o (85/394) diskeda aŭ durdiska; magnet-bend--o (86/166); ram--o (85/396). *a

Fon: *a Letriks; *b Mikro-comp-Lex; *c iwt-Wö; *d PIVS; *e WP5.1Fr-Ini.p6;

85/395

Rim: *wor*: (90-07-19) Pri la difino: La donita difino estas miksaĵo de nocioj, difinoj, komentoj, kaj komentoj pri marka normo, kiuj pli konvene trakiĝu aparte unu de la aliaj. Provo al pli bona difino:

Difino: Parto de komputora sistemo aŭ de ties memoro, izolita de aliaj ~oj.

Kom: Subnocioj:

~ [a]: periferia aparato aŭ mekanismo konstruita en la komputoro mem por manipuli neefemeran memoron. Ekz: disko--o (85/394) moldiska aŭ durdiska; magnet-bend--o (86/166).

~ [b]: per programo apartigita parto de la efemera memoro. Ekz: ram--o (85/396).

Kom: Pri ~oj ĝenerale: Komputoro povas havi unu, du, tri aŭ pli da ~oj. Prompto (85/413) vidigas al la komputoranto, ke la komputoro atendas ordonon kaj al kiu ~o ĝi estas (idee) konektita. Je ekfunkciigo komputoro estas (idee) konektita al la defaŭlta ~o (85/414), kiun oni povas ŝanĝi per komando.

Kom: Pri IBM-a maprodo (85/403) normo DOS: La ~oj nomiĝas A--o, B--o, C--o, ktp. La defaŭlta ~o kutime estas A--o. DOS indikas ĝin per: A>, ktp. La komando por ŝanĝi ~on konsistas el dupunkto post la litero de la dezirata ~o: A:, B:, C:.

Mi celis objektivan reformulon kaj mi sentas la rezulton ankoraŭ pliboniginda. Ekz:

1. La difina frazo ne sufiĉe limigas la nocion. Ekz. la elektran draton al la muro oni sendube ne konsideras ~o.

2. La difino entenu ĉiujn karakterizaĵojn, kiujn komune entenas la diversaj subnocioj. Ilin bone konstati postulas kompletan liston de subnocioj. Plibonigo eble entenu la vorton "manipuli".

Pri la nocio:

3. Sxajnas, ke la sola kialo por la nocio ~o estas ke ~ [a] kaj ~ [b] prezentiĝas same al la uzanto. Se jes, el tiu perspektivo, ~o estas posteno aŭ iluzio, kaj ~o [a] kaj ~o [b] plenumantoj. Gxuste kiel viro kaj virino ne estas hiponimoj de instruisto, tiel ~o [a] kaj ~o [b] ne konsideriĝu subnocioj de ~o. Tiaokaze, la terminoj por ~o [a] (=85/394), (=86/166) kaj ~o [b] (=85/396) ne entenu la vorton "drajvo".

4. Iomete maltrankviligas min, ke nocio pri aĵo, ~[a], kaj nocio pri ties simulaĵo, ~[b], ĉi tie ŝajnas prezentiĝi kiel subnocioj de la sama nocio ~o. Cxu terminologoj ĝenerale akceptas tion en nocio-sistemo? Se jes, ĉu ~[a] kaj ~[b] havas la saman → gradon de abstrakteco (=85/299)?

Pri {eo1}:

5. Mi kredas malkonsilinda la elekton de Angledevena termino post kontrolo de nur du lingvoj! (a) Kiam ne eblas purisma solvo kaj ne ekzistas Eŭrope internacia formo, tiam ni nepre pli bone kontrolu la plej gravajn ne-Eŭropajn lingvojn. (b) Mi kredas ĝenerale evitinda plian similigon de Esperanto al la Angla.

ei (91-08-10): Mi volonte konsentas, ke la difino estas pliboniginda, kaj mi dankas pro la klopodoj de *wor*. La problemo pri tiu nocio-komplekso estas, ke mi ĝis nun vane serĉis en miaj multaj konsult-libroj tradukindan difinon. Mi trovis difinojn por "disko-drajvo", sed ne por drajvo ĝenerale. La nocio estas tiel baza, ke ĝi troviĝas en neniu glosaro de iom detala instrulibro pri komputorado, kaj ankaŭ ne en komputika libro por

komencantoj, kiu ĝenerale klarigas, kiel komputoroj funkcias. Eĉ <McGraw>, en kiu mi preskaŭ ĉiam trovis utiligeblajn difinojn, neniel helpis. Tie estis trovebla difino nur por *ldisk drive*! Sub *ldrive*! sole <McGraw> menciis nociojn de tiu termino nur en la kampoj de elektroniko (=ekscito), mekanika inĝeriko, minado kaj psikologio. Tial mi sentis min devigita, mem krei la difinon. Ankaŭ mia literaturo en aliaj lingvoj ne helpis min. Por la ĝenerala nocio de {en1} la termino {de1} ofte ne taŭgas. En <CE> {en1} estis tradukita per *lAntrieb*, kio estus la Germana termino por la nocio de "pel-instalaĵo". Ankaŭ la termino {fr1}, kiun mi trovis en la Franc-Kanada versio de Vopo 5.1, kaj kiu signifas tradukita al Esperanto "repertuaro", ŝajnas esti maltrafa termino-elekto. Mi volonte enkondukus radikojn el aliaj lingvoj. Sed komputoroj estas fabrikataj ĉefe en Anglalingvaj landoj, aŭ almenaŭ oni aldonas uzo-instrukciojn preskaŭ nur en la Angla. Ni ne povos atendi, ĝis oni eble en iu lingvo kreos pli konvenajn terminojn. Se ni volas konkuri kun la Angla, niaj terminoj devas esti pretaj tuj, kiam oni bezonas ilin por iu novaĵo. Do ne estas eviteble, ke ni uzos la Anglan kiel font-lingvon por Esperantaj terminoj. Ankaŭ en etnaj lingvoj oni komence uzas Anglajn terminojn, kiuj estas multe pli ĝenaj tie, ĉar Anglaj terminoj devigas la homojn lerni la Anglan prononcon, dum ni en Esperanto povas devigi la homojn prononci niajn terminojn kiel Esperantajn vortojn. Cetere, ĝis nun mi ne trovis etnolingvan tradukon de Angla termino, kiu estus servinta kiel pli taŭga elirbazo por Esperanta termino. Do atendado ne estus helpinta. Ni teoriemu pri tiaj aferoj, tamen ni ne neglektu nian ĉefan taskon: rapide provizi uzeblajn terminojn, por ke ni povu apliki nian lingvon en ĉiuj novaj fakoj. <91-08-10>

{U1} 681.327.11
 {T1} KDD
 {T2} KEG
 {eo1} ram-drajv"/o *a*d
 {de1} virtuelles Diskettenlaufwerk *n* *c
 {de2} virtuelles Laufwerk *n* *c
 {en1} RAM drive *f
 {en2} electronic drive
 {en3} dynamic drive
 {en4} semidisk *f
 {en5} virtual disk *b*c*g
 {en6} memory drive *c
 {en7} RAM disk *g
 {en8} E-disk *g
 {en9} emulated disk *g
 {en10} pseudo disk *g
 {fr1} diske virtuel *e

Drajvo (85/395) kreita per programo en la ramo (85/393). ~o rapidigas data-traktadon, ĉar neniuj mekana (87/237) funkciado kiel en disko-drajvo (85/394) necesas, nur data transigo en la memoro. *a laŭ *g

Fon: *a ei; *b WP5.1p458; *c iwt-Wö; *d PIVS; *e WP5.1Frp476; *f PMH; *g ComGlo;

85/396

Rim: <92-01-05>

{U1} 681.327.2
 {T1} KDD
 {eo1} ram/o <3> *a*ĥ
 {eo2} RAM- *b
 {eo3} operaci/a stor"/o *c
 {eo4} operativ**/a stor"/o *ĉ
 {eo5} ajn-vic/a stor"/o *d*k
 {eo6} ajn-vic/a memor/o *a*k
 {eo7} konvenci/a memor/o *a
 {eo8} set"/ebl/a stor"/o *q
 {de1} Randomspeicher *d*ĵ
 {de2} Speicher mit wahlfreiem Zugriff *d*ĵ
 {de3} Direktzugriffsspeicher *ĵ
 {de4} RAM *ĵ
 {de5} Schreib-/Lesespeicher *ĵ*ĵ
 {en1} random-access memory *g*h*i*ĵ
 {en2} RAM *g*h*i
 {en3} random access storage *i
 {en4} random access store *d*ĵ
 {en5} read-write memory *i
 {en6} direct access storage *i*ĵ
 {en7} conventional memory *l
 {fr1} mémoire à accès sélectif *i
 {fr2} mémoire à accès direct *h*i
 {fr3} mémoire vive *h*i
 {fr4} mémoire active *i
 {fr5} mémoire conventionelle *m
 {fr6} RAM *m
 {fr7} antémémoire *m
 {N11} RAM *p
 {N12} interne geheugen *p

Legebla kaj registrebla memoro en komputoro, en kiu la baza memorero (91/018) kapablas registri unu biton da informo. Larĝaj memoroj estas formitaj kiel dudimensiaj memoreroj. Individua memorero estas identigebla per laŭvicaj kaj laŭkolumnaj adresoj, kiuj estas derivitaj per malkodigo de adresvorto provizita de la uzanto. En ~o ĉiu memorero estas sendependa de la aliaj memoreroj kaj povas esti alirata en iu ajn sinsekvo dum sama tempoperiodo, tial la nomo: "random access" = ajnvica. ~o estas kutime efemera memoro (85/415) kaj uzata por dumtempa enmemorigo de dataoj (85/476) aŭ programoj. *a laŭ *g.

Fon: *a ei; *b IK83 p41; *c IK85/2 p23; *ĉ IK84/3, p15; *d KKV; *e Comp; *f KTB; *g COMPUT; *h GS1; *ĥ PIVS; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *ĵ iwt-Wö; *k pok; *l WP5.1p455; *m WP5.1Fr,p475; *p DOS-hl; *q wor;

85/397 =ApE85 #041

Rim: ei (89/12/10): =86/140, 86/187. Laŭ *i {en1} kaj {en5} estas sinonimoj, tamen oni uzas diversajn terminojn por substreki diversajn ecojn de la sama objekto.

wor (90-07-19): {en1-4} estas misnomoj

en la Angla, ĉar ankaŭ ROM estas ajnvica. Tial al mi ŝajnas malkonsilindaj {eo5,6} por la nuna nocio. {eo5,6} konvenas por la supernocio de RAM kaj ROM. Manke de referenco al registraĵo pri "operativa" aŭ "operat-", {eo4} estas laŭ mi evitinda. Gxi ŝajnas paronimo de "operacio", do denove evitinda. La fina parto "-iv" estas aŭ balastaĵao aŭ sufikso. Balastaĵoj ne estas enkondukindaj -- paronimo eĉ malpli. Gxis kiam ni trovos plene kontentigan solvon {eo2} ŝajnas taŭga provizoraĵo. Pri {eo8} =85/451. <91-08-10>

{U1} 681.322.25 (+)
 {T1} KDG
 {eo1} rigid/aĵ/ar/o *a
 {eo2} hardvar/o (1) *b*c
 {eo3} aparat/ar/o *b*ĉ*d
 {eo4} maŝin-var/o *f
 {eo5} il-var/o *g
 {eo6} hard**/o *ĥ
 {eo7} hardv**/o *h
 {eo8} aparat/aĵ/o *ĝ
 {eo9} mal'mol/aĵ/o *l
 {eo10} durv**/o *k
 {de1} Hardware *j
 {de2} materielle Ware *ĉ
 {en1} hardware *e*i
 {fr1} matériel *e*i
 {N11} hardware *k

La materia parto de komputora sistemo, inkluzive de a) elektraj, b) elektronikaj, c) elektromekanikaj kaj ĉ) mekanaj konstru-elementoj. Ekzemploj: por a): ŝaltiloj; por b): icoj (85/410), monitoroj (85/416); por c): diskodrajvoj (85/394); por ĉ): komputora kesto. (=85/399) *h
 Fon: *a hal en AkSt.85 p316; *b Comp; *c PIV; *ĉ KBT; *d KKV; *e GS1; *f al en letero al ei (86-06-20); *g al en letero al ei (86-07-24) kaj en cirkulero 153 de la Akademio; *ĝ bcu; *ĥ ei; *ĥ tau; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *k wor; *l ton en publika diskuto dum Esperantologio-konferenco 1990;

85/398 =ApE85 #042

Rim: ei: Mia difino estis tradukita laŭ diversaj Anglalingvaj verkoj. Gxi estas pli preciza ol tiu de *ĉ: \Cxiuj teknikaj partoj de komputiloĵi, ĉar sub ~o oni komprenas ne nur "teknikajn partojn", sed ankaŭ kompletajn aparatojn, ekz-e la komputoron mem, aŭ aparatojn konektotajn al komputoro, ekz. printatoron, monitoron, modemon. PIV difinas pli trafe (bedaŭrinde - ĉar "hard/" ne estas Esperanta prefikso - sub la radiko "var"): \Kkonvencia nomo por montri ĉiujn fizikajn elementojn de informadika sistemo, komputero ks.ĵi

Pure Esperanta termino ŝajnas al mi preferinda al la ĝis nun kutime uzata tro Anglisma "hardvaro" <Comp, PIV>. Tamen ankaŭ {eo1} ne ŝajnas al mi kontentiga, ĉar ne ĉiu ~o estas rigida. Moldiskoj, konekto-kabloj kaj multaj aliaj partoj de komputora sistemo estas flekseblaj. {eo3} ne sufiĉe

precize priskribas la enhavon de la nocio, ĉar simplajn konstru-elementojn ni ne nomas "aparato". En <Comp> troviĝas krome "materialo" kaj "ilaro" kiel eblaj tradukoj por la Angla termino. Ambaŭ certe ne taŭgas, precipe ĉar en <Comp> oni uzas la sufikson -il- por indiki ankaŭ programon. Do "ilaro" estus interpretebla ankaŭ kiel "programaro"!

Ankaŭ la proponoj de al ({eo4}, {eo5}) laŭ mi ne taŭgas. Mia difino klarigas, ke temas nek pri maŝinoj nek pri iloj.

bcu: Eĉ unu ŝraŭbo povas esti "hardware", sed tio estas "aĵo" kaj ne "aro"; tiu termino havas amas-karakteron, almenaŭ en la angla. Do mi proponas {eo8} anstataŭ {eo3}.

ei: {eo6} estis rekomendita al mi de s-ro Taurat, kiam mi vizitis Berlinon en 1987. Por la mala nocio li uzis "softo". Mi uzis tiun terminon kelkfoje, sed ankaŭ ĝi ne kontentigis min, ĉar ĝi mise pensigas pri iu hardeco. Mi nun preferas la terminon {eo7}, laŭ kiu oni analogie povas formi la terminojn: softvo (85/399), ŝarvo (89/074), firmvo (89/087), frivo (89/112), komvo (89/165), grupvo (89/181), kiuj sufiĉe similas al la Anglalingvaj originaloj kaj tial estas facile memorigeblaj, sed kiuj tamen ne impresas kiel Anglismoj kaj kaj ankaŭ ne havas la malavantaĝojn de la aliaj proponoj. Mi tial rekomendas, provu tiujn ĉi terminojn. Sed estu selektema kelkfoje {eo3} povas esti pli taŭga, ĉar ne tiel ĝenerala kiel {eo7}: \Ni ankoraŭ ne finis nian transloĝiĝon, sed ni jam movis la aparataron. \i

ei: (90-08-30) Pri {eo9} vidu Rim. en 85/399.

wor (90-07-19): {eo10} estas pli klara, pli sinmotiva, pli purisma k malpli Anglisma ol formoj kun "hard". Gxi evitas pensigon pri hardeco kaj havas la avantaĝojn de la v-familio de ei (hardvo, ŝarvo, ktp). Laŭ mi ĝi estas pli klara kaj pli facile prononcebla ol "hardvo".

wor (91-11-11): Starigo de la v-familio egalas starigi terminon -v**/o kiel teĥnika termino en la fako komputiko. G^ia signifo: 'aĵo aŭ afero, kiu, laŭ koncerna difino, manifestas koncernan econ (de flank-elemento).

ei (91-12-31): Ne ĉiu "hardvo" estas "dura" (ekz-e konekto-kablo). Laŭ mi "-v**/" neniam povas fariĝi vera sufikso, ĉar forpreninte la literon, oni ne ĉiam ricevas Esperantan radikon. Gxi do estas nur radik-fina konsonanto, kiu en fako komputiko indikas grupon da programoj aŭ materiaĵoj. Jxus mi trovis pliajn tiajn terminojn en la Angla: \businessware, gameware, learningware, homeware\i <PC-Comp92/1.p140>, kiujn ni povus traduki per "negocvo, ludvo, lernvo kaj hejmvo". <91-12-31>

{U1} 681.3.06
 {T1} KEE
 {eo1} supl/aĵ/ar/o *a
 {eo2} softvar/o (1) *b*c
 {eo3} program/ar/o *b*d*e

{eo4} program-var/o *f
 {eo5} mens-var/o *g
 {eo6} soft**/o *ĥ
 {eo7} softv**/o *ĉ
 {eo8} program/aĵ/o *ĝ
 {eo9} mol/aĵ/o *l
 {eo10} farv**/o *ĵ
 {de1} Software *j
 {de2} immaterielle Ware *d
 {en1} software *h*i
 {fr1} périlogie *d
 {fr2} logiciel *h*i
 {N11} software *k

Gxenerala termino por tiuj partoj de komputora sistemo, kiuj ne estas palpeblaj aŭ materiaj, sed kiuj tamen povas esti vendataj pere de palpeblaj diskoj aŭ bendoj. La termino estas plej ofte uzata por programoj kontraste al 85/398. Kvankam la nocio de ĉi tiu komplekso kutime estas komerce havebla ~o, oni komprenas sub ĝi ne nur funkci-pretajn sed ankaŭ nur sur papero ellaboritajn programojn. Oni distingas inter sistema ~o, la programaro bezonata por ebligi la uzadon de komputora sistemo, kaj aplika ~o aŭ aplik-programoj, kiuj plenumas taskojn utilajn al la finuzanto. *ĉ

Fon: *a hal en AkSt.85 p316; *b Comp; *c PIV; *ĉ ei; *d KBT; *e KKV; *f al en letero al ei 86-06-19; *g al en letero al ei 86-07-24 kaj en Cirk 153 de la Akademio; *ĝ bcu; *ĥ GS1; *ĥ tau; *i GES/NGI-12; *j Mikro-comp-Lex; *ĵ wor; *k MMC; *l ton en publika diskuto dum Esperantologio-konferenco

1990; **85/399** =ApE85 #043

Rim: ei: PIV difinas sub "var/o": V "soft~o: Konvencia nomo por montri la tuton de la programoj necesaj por utiligi informadkan sistemon, komputeron ks (=interelektroniko)vi.

KBT difinas: V Cxiuj programoj por la komputilo konsistantaj el la funkciadsistemoj kaj la programoj uzeblaj por ĝeneralaj problemoj.vi Tamen {eo3} ŝajnas al mi iom tro ĝenerala termino, ĉar iun ajn aron da programoj ni nomas "programaro".

hal difinas sian terminon en AkSt85: V Sxanĝataj, plejparte ne metalaj, partoj de elektronika instalaĵo; akcesoraĵoj de komputoro; programaro. Ekzemple, se magnetofono estas rigidaĵo, la kasedo aŭ bendo, kiun oni metas en ĝin, estas suplaĵo.vi Tiu difino korekte atentigas pri tio, ke oni uzas la vorton "software" en la Angla ne nur sur la kampo de komputoriko, sed en la elektronika industrio ĝenerale. Oni ekz-e malrekomendis la aĉeton de tipo da videomagnetofonoj, ĉar por ili ne estas havebla sufiĉe da "software". En la difino de hal estas i.a.malguste, ke kasedo aŭ bendo estas suplaĵo. La bendo kaj la kasedo mem estas (laŭ hal) "rigidaĵo", nur la sur la rigidaĵo registritaj programoj estas "suplaĵo".

{eo4} ŝajnas al mi pli trafa ol {eo5}, ĉar ankaŭ maŝinoj kaj iloj estas produkto de mensa laboro. Sed kiel ni nomu la aliajn ankoraŭ ne

tradukitajn komputikajn terminojn kun "ware" je la fino? Ekz. "firmware" (programoj neforviŝeble registritaj), "shareware" (programoj por ŝari (89/021), kiujn ĉiu rajtas kopii kaj libere uzi kaj por kiuj oni libervole pagu por registriĝo al la program-aŭtoro)? Diskutinda ŝajnas al mi, ĉu ni naturisme nomu ilin softvar/o, hardvar/o, firmvar/o kaj ŝarvar/o (kiel kompletaj radikoj + finaĵo) aŭ ĉu ni kreu ilin per kunmeto kun la vorto "varo", aŭ ĉu ni kreu el Esperantaj radikoj tute novajn terminojn. Pli facile memorigeblaj estas verŝajne la naturismaj neologismoj, kaj tial mi pledus por ili, sed ili ja malplaĉas al Esperantistoj, kiuj unue renkontas ilin, pro ilia evidenta Anglalingva deveno. En KBT oni donis kiel Germanan tradukon "immaterielle Ware", kiu sendube korekte esprimas la sencon de la nocio, tamen, kvankam mi abonis por tuta jaro la Germanan fakrevuon "Chip", mi legis en ĝi nur la terminon "Software". Evidente tiu termino ŝajnis pli taŭga al la artikol-verkintoj kaj anoncintoj. Mi tial ne mirus, se ankaŭ en nia lingvo "softvaro" kaj "hardvaro" venkus. Tio certe okazos, se ne iu povos proponi pli taŭgajn terminojn.

bcu: Eĉ unu linio de kodaĵo estas "software", sed tio estas "aĵo" kaj ne "aro". Vidu miajn komentojn pri 85/398. Mi preferus eviti la radikon "varo", ĉar oni ofte produktas tion ne por vendi.

ei: Mi konsentas kun bcu pri evitado de la radikoj var', tamen mi hezitas apliki la sufikson -aĵ/ por ĉi tiuj du nocioj: aparato jam estas io konkreta, kiel aĵ/ povus fari ĝin ankoraŭ pli konkreta? Se unu linio da kodaĵo same kiel kompleksega programaro estas "software", kial la konkretiga sufikso -aĵ/ indiku tion? La ĝeneraleco de la nocioj 85/398 kaj 399 malfaciligas al ni apliki iun el niaj nunaj sufiksoj.

ei (1989-12-01): La terminoj de tau (softo kaj hardo) donis al mi la ideon krei {eo7}. Legu pri tio en 85/398.

ei: (90-08-30) ton esprimis la opinion, ke {eo9} kaj "malmolaĵo" taŭgus por nocioj 85/398 kaj 85/399. Mi opinias, ke tiuj terminoj estas tro ĝeneralaj por indiki tiujn ĉi tre specifajn nociojn. "Molaĵo" povus esti iu ajn mola objekto, ekz-e spongo, kato, viandopeco, ŝlimo, ĵeleo. Atribui terminon kun tiel ĝenerala nocio al la nocio de "programo aŭ programaro" laŭ mia sento devas kaŭzi konfuzon. Krome la nocio de 85/398 konsistas ofte el molaj objektoj (moldisko, konektilaro). Estus konfuzige atribui al tiuj objektoj la terminon "malmolaĵo", ĉar tio ĉi laŭ mia kompreno estas iu ajn malmola objekto, ekz-e ŝtono, koralo, ŝtalo, diamanto. La termino-proponojn de ton mi ĝis nun nenie renkontis en nia faka literaturo, kaj mi certe ne rekomendas ilin. wor (90-07-19): Bv legi miajn komentojn en 85/398, kiuj plejparte validas ankaŭ ĉi tie. La termino {eo10} esprimu esencon kaj estu bela paro kun tiu de 85/398. Flanke, pri {de2}: Estus interese scii, ĉu oni sentas

la malsukceson rezulto de ĝia longeco kompare kun {de1}? Pri {en1}: Dum televida intervjuo la ĉefministro de Singapuro parolante pri triamonda evoluigo uzis la vortojn "hardware" kaj "software" por fabrikoj, vojoj, telefonoj unuflanke kaj eduko kaj kutimoj aliflanke.

ej (91-08-10): La propono de wor "durvo" por \hardware\i plaĉis al mi, sed al mi ŝajnas, ke ĝi ne formas belan paron kun "farvo". Analogie al durdisko/moldisko ni devus diri "molvo". Sed ĉu ni per tio ne tro distanciĝus de la originaj terminoj? Mi opinias, ke "hardvo" kaj "softvo" estas multe pli facile memorigeblaj. Gxuste ĉar \hardware\i kaj \software\i nun estas aplikataj ne nur en la kampo de informado-sciencoj (88/011), ni bezonas trafikajn terminojn en nia lingvo por tiuj nocioj. Mi petas pensu pri ĉiuj argumentoj kaj proponoj kaj indiku viajn preferojn, por ke niaj rekomendoj baziĝu sur firma grundo. «93-11-13»

Provtraduko fare de R.Eichholz de la labor-dokumento

\ Working paper: Revised version of ISO 1087

"Vocabulary of terminology" \i\-----

Reviziita de B.Golden.

En la nocio-kompleksoj 86/001-106 ne estas indikitaj terminoj en la Franca kaj Germana lingvoj kvankam multaj estis konataj al mi, ĉar ili troviĝis en la Franca kaj en la Germana versioj de R 1087. Mi ne registris ilin ĉi tie, ĉar kelkaj el ili estis eble ŝanĝitaj en la Franca kaj Germana versioj de la nova labor-dokumento. Nur post kiam iu povis konsulti la Francajn kaj Germanajn versiojn de la tiu nova dokumento, la Francajn kaj Germanajn terminojn el tiuj labor-dokumentoj ŝajnas al mi enmetindaj. Gxis tio okazis, bv konsulti la kompleksojn 85/287-381, al kiuj troviĝas referencoj en la teksto, por trovi Francajn kaj Germanajn terminojn por nocio-kompleksoj 86/001-106.

En 1990 ISO nuligis tiun ĉi labor-dokumenton kaj anstataŭigis ĝin per la rekomendo "Terminology principles and co-ordination", kies terminojn mi publikigis en termino-kompleksoj 93/001 ĝis 93/129. Mi decidis tial ne plu daŭrigi la publikigon de komentoj pri kompleksoj 85/288 ĝis 85/380 kaj 86/001 ĝis 86/106 kaj anstataŭe referenci al la terminoj en la 1993-a serio, en kiu la diskuto povas esti daŭrigata. La "fermon" de nocio-komplekso mi indikas en la fina dato, per tio, ke tiu ĉi dato ne plu estas ĉirkaŭita per duoblaj pintaj krampoj sed per rektaj krampoj. Se iu nocio-komplekso mankas en la nova rekomendo, oni rajtas ankoraŭ aldoni komentojn al tiuj kompleksoj kaj tial la duoblaj pintaj krampoj restas.

0 Amplekso kaj apliko-kampo

Tiu ĉi internacia normo establas terminaron por terminologio (86/100) kaj ĝiaj praktikaj aplikoj. Gxi estas aplikebla al ĉiuj terminologiaj agadoj sur nacia kaj internacia niveloj.

1 Lingvo kaj realeco

1.1

{U1} 001.40 (+)
{T1} RBN
{eo1} objekt/o *b
{de1}
{en1} object
{fr1}

Iu parto de la observebla aŭ imagebla mondo.

Rimarkigo: Objektoj povas esti materiaj aŭ nemateriaj. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej;

86/001

Rim: (=85/287) =93/002 [94-02-26]

1.2

{U1} 001.40 (+)
{T1} RBN
{eo1} stud-kamp/o *b
{de1}
{en1} subject field *a
{fr1}

Parto de homa sciado, kies limoj estas difinitaj per laŭcela vidpunkto.

Rimarkigo: En terminologio kaj ĝiaj praktikaj aplikoj la studkampo estas determinita per starigo de nocosistemoj. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/002

Rim: (=85/303) =93/003 [94-02-26]

1.3

{U1} 001.40 (+)
{T1} RBN
{eo1} special/a lingv/o *b
{eo2} fak/a lingv/o *b
{de1}
{en1} special language *a
{fr1}

Lingva subsistemo por malambigua komunikado en aparta stud-kampo uzanta terminaron (86/032) kaj aliajn lingvaj rimedojn. *b laŭ *a

Lingvistika subsistemo por malambigua komunikado en aparta stud-kampo uzanta terminaron (86/032) kaj aliajn lingvistikajn rimedojn. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/003

Rim: ej: \linguistic\i estas ambigua termino en la Angla. Cxi tie "lingva" sufiĉas, ĉar fakaj lingvoj kutime ne estas lingvike/lingvistike prilaboritaj. =93/004 [94-02-26]

2 Nocio

2.1

{U1} 001.411.1 (+)

{U2} 161.1
{T1} RBN
{eo1} noci/o (2) *b
{de1}
{en1} concept *a
{fr1}

Pens-unuo kreita per tiuj karakterizaĵoj (86/014), kiuj estas atribuitaj al objekto aŭ al klaso de objektoj.

Rimarkigo: Nocioj ne estas ligataj al apartaj lingvoj. Ili estas tamen influataj per socia kaj kultura fonoj. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/004

Rim: (=85/288) =93/005 [94-02-26]

2.1.1

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} kamp-specif/a noci/o *c
{de1}
{en1} field specific concept *a
{fr1}

Nocio uzata en scio-kampo al kiu ĝi primare apartenas. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/005

Rim: (=85/305) «93-11-14»

2.1.2

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} prunt/e-pren/it/a noci/o *b
{de1}
{en1} borrowed concept *a
{fr1}

Nocio uzata en certa kampo, sed apartenanta primare al alia kampo. (=85/305) *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/006

Rim: =93/006 [94-02-26]

2.1.3

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} super'ord/ig/it/a noci/o *b
{eo2} super'ord/it/a noci/o *c
{eo3} super'noci/o *ĉ
{de1}
{en1} superordinate concept *a
{fr1}

Nocio en hierarkia sistemo, kiu estas dividebla en plurajn pli malaltrajn nociojn, kiuj estas nomataj → subordigitaj nocioj (86/010).

Rimarkigo: La procedo, laŭ kiu tio estas farata, nomiĝas subordigo. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go; *ĉ wor;

86/007 =Ap86 #095

Rim: (=85/291) ei: hiperonim**o estas la nomo de

termino, kiu troviĝas en superordigita rilato al aliaj terminoj. {eo2} laŭ mi ne eblas, ĉar "ordi" signifas laŭ PIV: "fari ion orda". Ne ekzistas "subordi", nur "subordigi".

go (90-09-29): Mi malsamopinionas kun ei, kiu, ne trovante "subordi" en PIV, asertas, ke ĝi ne ekzistas. Mia kontraŭargumento baziĝas sur sekvaj konstatoj: 1. PIV ne registras la tutan leksikon de Esperanto, sekve la plena gamo de esprimoj kaj lingvouzo ne estas spegulita en ĝia enhavo; 2. PIV neniel estas oficiala konsultlibro, do neniu estas devigata uzi nur la vortformojn registritajn en ĝi; 3. PIV estas dudekjarajn malaktuala, ĉar la lingvo evoluis post 1970, kiam ĝi estis eldonita; krom ankaŭ PIVS (1987) estas misa kaj mankhava; 4. PIV en la artikolo pri "ord/a" indikas, ke la verbo "ordigi" estas la ekvivalento de "ordi"; 5. "Ordi" estas transitiva verbo, do la transitiviga sufikso "-ig" estas superflua; 6. PAG (1980 - la 4-a eldono) uzas "subordita" kaj "kunordita" anstataŭ "subordigita" kaj "kunordigita", troviĝantaj en PIV. Tiuj vortformoj estis uzataj ankaŭ en la 3-a eldono de PG (1964).

ei (90-10-09): Mi ne rimarkis la uzadon de "subordi" kaj "kunordi" en PAG. "Subordi" simple agacis mian lingvan senton kaj mi ankoraŭ nun opinias, ke {eo2} ne estas preferinda al {eo1}, ĉar en la difino troviĝas jena frazo: \Rimarkigo: La procedo, laŭ kiu tio estas farata, nomiĝas subordigo. Ĉu la procedo, se oni akceptus {eo2} kiel preferindan terminon, do nomiĝu subordo? Laŭ mi tio estus konfuziga. Mi preferas apliki la Principon de Neceso kaj Sufiĉo nur, se la pli mallonga formo vere ne povus kaŭzi miskomprenojn. Ĉar ambaŭ terminoj estas allaseblaj, ĉu ne estus preferinde, ke go okupiĝu pri pli gravaj aferoj kaj atentigu pri la misaĵoj kaj mankoj, kiuj laŭ lia punkto 3 troviĝas en PIV, ol perdi tiom da vortoj pri la uzado aŭ neuzado de sufikso?

go (91-02-04): Via objekto kontraŭ "ordi" ne konvinkas min. Se vi ne volas akcepti "subordi" anstataŭ "subordigi" vi povas skribi "subordadi"; tiel la substantivo estos "subordado" anstataŭ "subordo". Mi skribis pli detale pri la demando en mia artikolo "'Ordi` aŭ `ordigi`" (L'Esperanto, 1980, oktobro, 58 (10): 27-28), ankaŭ en Marĝene de la Lernolibro, 1982, Budapeŝto; 44-46. =93/007 [94-02-26]

2.1.3.1

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} genr/a noci/o *b
{de1}
{en1} generic concept *a
{fr1}

Nocio en genra (89/055) rilato (86/021), kiu estas superordigita al alia nocio, nomata subnocio (86/010). Rimarkigo: La A-termino "genus" (E =

genro) estu aplikata nur al objektoj ne al nocioj. Tial oni uzu nur la terminon {eo1} kaj ne "genro", se oni parolas pri superordigitaj aŭ subordigitaj nocioj. =85/291. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/008

Rim: ei: La termino por genra nocio estas hiperonim**o. (=85/291, 85/292).

go: "superordi" anstataŭu "superordigi" ĉie en Terminologia Vortaro.

ei: Mi ne konsentas. En PIV ne ekzistas "ordi", nur kunmetaĵoj kun ordigi: "kunordigi", "malordigi", "subordigi". =93/008 [94-02-26]

2.1.3.2

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} tut/ec/a noci/o *b
{eo2} tut'ampleks/a noci/o *c
{de1}
{en1} comprehensive concept *a
{en2} integrative concept
{fr1}

Nocio en → parteca rilato (86/022), kiu estas superordigita al alia nocio, nomita parteca nocio.(86/012) Rimarkigo: La A-termino \whole\ estu aplikata nur al objektoj ne al nocioj, tial \whole\ (en 85/297) fariĝis nerekomendinda por terminara uzado. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/009

Rim: =93/009 [94-02-26]

2.1.4

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} sub'ord/ig/it/a noci/o *b
{eo2} sub'noci/o *b
{eo3} sub'ord/it/a noci/o *c
{de1}
{en1} subordinate concept *a
{fr1}

Nocio en hierarkia sistemo, kiu estas grupigebla kun almenaŭ unu plia samnivela nocio por formi pli altrangan nocion nomitan superordigita nocio (86/007). Rimarkigo: La procedo, laŭ kiu tio estas farata, nomiĝas superordigo. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/010

Rim: ei: "hiponimo" estas la nomo por termino, kiu troviĝas en subnokia rilato al aliaj terminoj. Pri {eo3} vidu 86/008. =93/010 [94-02-26]

2.1.4.1

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} speci/a noci/o (de ...) *c
{de1}
{en1} specific concept *a
{fr1}

(=85/292): Nocio en genra rilato (86/021), kiu estas subordigita sub alia nocio, nomata → genra nocio (=85/291). Rimarkigo: La Angla termino \species\ estu aplikata nur al objektoj ne al nocioj, tial \species\ (en 85/292) fariĝis nerekomendinda por terminologia uzado. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/011

Rim: ei: La termino por specia nocio estas hiponim**o. =93/011 [94-02-26]

2.1.4.2

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} part/ec/a noci/o *b
{de1}
{en1} partitive concept *a
{fr1}

Nocio en parteca rilato, kiu estas subordigita al alia nocio, nomita → tuteca nocio (86/009). *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/012

Rim: =93/012 [94-02-26]

2.1.5

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} sam-nivel/a noci/o *b
{eo2} kun'ord/it/a noci/o *c
{de1}
{en1} co-ordinate concept *a
{fr1}

Nocio en hierarkia sistemo, kiu troviĝas samnivele kiel unu aŭ pli da aliaj nocioj. Rimarkigo: La kunekzisto de du aŭ pli da nocioj sur la sama hierarkia nivelo, estas nomita samniveleco. *b laŭ *a

kunordigo. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/013

Rim: ei: = RIM en 86/007. =93/013 [94-02-26]

2.2

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aj/o *b
{de1}
{en1} characteristic *a
{fr1}

Pensero, kiu esprimas econ de objekto, kaj kiu servas por formi kaj limigi ties nocion. Ekzemplo: \Unu el la karakterizaĵoj de la nocio "fiŝo" estas "havi naĝilojn".\ (en 85/289) *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/014

Rim: =93/014 [94-02-26]

2.3

{U1} 001.411.5 (+)

{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aj-tip/o *b
{de1}
{en1} type of characteristic *a
{fr1}

Iu kategorio de karakterizaĵoj uzata kiel kriterio por la starigo de genra nocio-sistemo. Ekzemploj: Karakterizaĵoj: ruĝa, nigra, blanka, blua. ~o: koloro. Karakterizaĵoj: koloro, materialo, formo. ~o: ekstera aspekto *b laŭ *a
Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/015

Rim: =93/015 [94-02-26]

2.4

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aj/ar/o (de nocio) *b
{eo2} noci/o-en'hav/o *b
{eo3} en'hav/o (2) (de nocio) *c
{de1}
{en1} intension *a*ĉ
{fr1}

Aro da karakterizaĵoj, kiuj formas nocion.
*b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go; *ĉ Fel,p116;

86/016

Rim: =93/016 [94-02-26]

2.5

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} signif/o-ampleks/o *c
{eo2} noci/o-ampleks/o *b
{de1}
{en1} extension *a
{fr1}

La tutaĵo de ĉiuj specifaj nocioj troviĝantaj en → genra nocio. (86/008)
(=85/293, 85/294) *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/017

Rim: =93/017 [94-02-26]

2.6

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} klas/o <7> *b
{de1}
{en1} class *a
{fr1}

La tutaĵo de ĉiuj objektoj, al kiuj nocio apartenas. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/018

Rim: =93/018 [94-02-26]

2.7

{U1} 001.411.3 (+)

{T1} RBN
{eo1} rilat/o inter noci/oj *b
{de1}
{en1} relation between concepts *a
{fr1}

Iu mensa ligo inter du aŭ pli da nocioj. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/019

Rim: =93/019 [94-02-26]

2.7.1

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} hierarki/a rilat/o *b
{de1}
{en1} hierarchical relation *a
{fr1}

Rilato inter nocioj establita per divido de → superordigita nocio (86/007) en → subordigitajn nociojn (86/010), per kiu estis kreita unu aŭ pli da hierarkiaj niveloj, aŭ rilato establita per la inversa procedo.

Rimarkigo: Tiu procedo kondukas ankaŭ al samnivelaj/ kunorditaj nocioj (86/013). *b*c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/020

Rim: =93/019 [94-02-26]

2.7.1.1

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} genr/a rilat/o *b
{de1}
{en1} generic relation *a
{fr1}

Hierarkia rilato, kiu baziĝas sur la parta identeco de genraj (86/008), speciaj (86/011) kaj kunordigitaj (86/013) nocioj. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/021

Rim: =93/021 [94-02-26]

2.7.1.2

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} part/ec/a rilat/o *b
{de1}
{en1} partitive relation *a
{fr1}

Hierarkia rilato, en kiu la → superordigita nocio (86/007) rilatas al objekto kiel tutaĵo kaj en kiu la → subordigitaj nocioj (86/010) rilatas al ĝiaj partoj. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/022

Rim: =93/021 [94-02-26]

2.7.2

{U1} 001.411.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} ne'hierarki/a rilat/o *b
 {de1}
 {en1} non-hierarchical relation *a
 {fr1}

Rimarkigo: Ekzistas aliaj nehierarkiaj rilatoj krom tiuj difinitaj en 86/024 kaj 86/025. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;
86/023

Rim: =93/022 [94-02-26]
 2.7.2.1

{U1} 001.411.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sin'sekv/a rilat/o *b
 {de1}
 {en1} sequential relation *a
 {fr1}

Dependo-rilato inter nocioj rilatantaj al objektoj, kiuj space aŭ tempe troviĝas apude. Ekzemploj: "kaŭzo-efiko", "produktanto-produkto", "ŝtupoj de procedo." *i *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;
86/024

Rim: =93/023 [94-02-26]
 2.7.2.2

{U1} 001.411.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} pragmat/a rilat/o *b
 {de1}
 {en1} pragmatic relation *a
 {fr1}

Rilato inter nocioj, kiu povas esti starigata pro aparteno al komuna temo. Ekzemplo: "En la nocio-sistemoj pri eksedziĝaj leĝoj en kelkaj Eŭropaj landoj jenaj malsanoj - kaj nur tiuj ĉi - estas akceptitaj kiel leĝaj kialoj por eksedziĝo: - venerea malsano - gonoreo - sifiliso - ŝankro - ingvena limfogranulomo - nekuracebla mens-malsano - demenco - mania-deprimiĝa psikoza - skizofrenia paranojo. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;
86/025

Rim: =93/024 [94-02-26]
 2.8

{U1} 001.411.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/a inter'respond/o *b
 {de1}
 {en1} concept correspondence *a
 {fr1}

Grado de koincido de la nocio-enhavo (86/016) de du aŭ pli da terminoj. Rimarkigo: Oni malkovras nocian interrespondon, se oni komparas la terminarojn (86/032) de malsamaj lingvoj, studkampoj, penso-skoloj ktp.. Ekzistas kvar eblecoj de

nocia interrespondo: - kompleta koincido de nocio-enhavo - inkludo de unu nocio-enhavo en la alia - parta surkovro aŭ imbrikiĝo de nocio-enhavo - ne koincido de nocio-enhavo. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/026

Rim: =93/025 [94-02-26]
 2.9

{U1} 001.411.3 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-kamp/o *b
 {de1}
 {en1} concept field *a
 {fr1}

Grupo da laŭteme rilatantaj nocioj.

Rimarkigo: Gxi povas servi kiel deir-punkto por starigi nocio-sistemojn. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/027

Rim: =93/026 [94-02-26]
 2.10

{U1} 001.411.4 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-sistem/o *b
 {de1}
 {en1} system of concepts *a
 {fr1}

Strukturita nociaro establita laŭ la rilatoj inter la nocioj. Cxiu nocio estas determinita per sia pozicio en la nocio-sistemo. (=85/295) *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/028

Rim: ei: go preferas: determinita de sia pozicio. Laŭ mi "per" estas pli klara, ĉar la pozicio en nocio-sistemo determinas la limojn inter kiuj iuj nocioj estas entenataj kaj pro tio distingiĝas de aliaj nocioj. Oni determinas la sencon de iu nocio per vortoj. =93/027 [94-02-26]

3 Difino
 3.1

{U1} 001.412 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} difin/o (1) *b
 {de1}
 {en1} definition *a
 {fr1}

Eldiro, kiu priskribas nocion kaj ebligas ĝian diferencigon disde aliaj nocioj interne de nocio-sistemo. (=85/313, 314) *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/029

Rim: =93/028 [94-02-26]
 3.1.1

{U1} 001.412 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} difin/o per noci/o-en'havo *c

{eo2} difin/o per super'noci-lim/ig/o *ĉ
{de1}
{en1} intensional definition *a
{fr1}

Difino baziĝanta sur la listigo de la karakterizaĵoj de nocio. (=85/314) Rimarkigo: Tiucele necesas nomi la plej proksiman → genran nocion (86/008), kiu jam estas difinita, aŭ pri kiu oni povas supozi, ke ĝi estas ĝenerale konata, kaj aldoni la karakterizaĵojn, kiuj limigas la difinotan nocion. Ekzemplo: Ĥinkandeska ampolo: Elektra ampolo, en kiu materialo kun alta fandopunkto estas per elektra kurento tiom varmigita, ke la ampolo emias lumon.Ĥ

*b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go; *ĉ wor;

86/030 =Ap86 #096

Rim: ej: go preferas: "estas vamiĝita per elektra kurento, tiel ke la ampolo komencas emisii lumon." Lia traduko estas pli laŭvorta. Tamen, mi opinias, ke mia traduko estas preferinda, ĉar mi ne volas esprimi la manieron, sed la gradon, la intenson de la varmigo. Ĥinkandeska ampolo ne komencu emisii lumon, ĝi daŭre emisiu ĝin. =86/007. = 93/029 [94-02-26]

3.1.2

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per noci/o-ampleks/o *b
{eo2} difin/o per signif/o-ampleks/o *c
{eo3} difin/o per sub'noci-list/ig/o *ĉ
{de1}
{en1} extensional definition *a
{fr1}

Difino baziĝanta sur la kompleta listigo de objektoj inkludataj en la nocio aŭ de la specifaj nocioj je la posta nivelo de abstrakteco. (=85/315) *b laŭ *a

Difino bazita sur ĝisfunda listigo de objektoj aluditaj de la nocio, aŭ de la specifaj nocioj sur la sekva nivelo de abstrakteco. *c laŭ *a

Rimarkigo: La unua tipo de {eo1} povas esti realigata nur per uzado de propraj nomoj. La dua tipo de {eo1} utilas nur, se la nocio konsistas el limigita aro da specifaj nocioj. *b laŭ *a.

Rimarkigo: La unua {eo2} povas esti realigata nur per uzado de propraj nomoj. La dua tipo de {eo2} utilas nur, kiam nocio konsistas el limigita aro da specifaj nocioj. *c laŭ *a.

Ekzemploj: (a) Skandinavio: regiono konsistanta el Danlando, Norvegio, Svedio. (b) indikumo: (en ĉi tiu normo DIN 2330) terminoj, ideografiaĵoj, numeroj kaj notacioj. *b laŭ *a

(b) indik(aĵ)o (en ĉi tiu normo DIN 2330) terminoj, ideografiaĵoj, numeroj kaj notacioj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go; *ĉ wor;

86/031 =Ap86 #097

Rim: =93/030 [94-02-26]

4 Terminaro

4.1

{U1} 001.43 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/o <2> *b
{eo2} termin/ologi/o (1) *ĉ EVIT *b
{de1}
{en1} terminology *a
{fr1}

Aro da terminoj prezentanta la nocio-sistemon de specifa fako. *b laŭ *a

Aro da terminoj prezentanta la nocio-sistemon de

specifa kampo (aŭ tereno). *c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go; *ĉ PIV;

86/032 =Ap86 #098

Rim: (=85/323) ej: En Esperanto ni nepre ne apliku la modelon de PIV kaj imitu malbonan termino-elekton en etna lingvo nur ĉar oni internacie faras tion. -olog/io (ankaŭ laŭ PIV) estas "Finaĵo de teknikaj vortoj, indikantaj ne matematikan scienccon: Ĥpsik-ĤioĤ." Do {eo2} devus en nia lingvo indiki la nocion de 86/100. Aro da terminoj, egale ĉu ĝi estas aranĝita en vortaro aŭ ne, ni devas nomi {eo1}. Vidu ankaŭ AkSt.87p97. =93/031 [94-02-26]

4.2

{U1} 001.43 (+)
{T1} RBN
{eo1} nomenklatur/o (1) *b
{de1}
{en1} nomenclature *a
{fr1}

Sistemo de terminoj, kiu estas ellaborita laŭ preestablitaj reguloj pri nomdonado. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej;

86/033

Rim: (=85/323) =93/032 [94-02-26]

4.3 √Nocio-prezento:

4.3.1

{U1} 001.411.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} indik/um/o *b
{eo2} indik/o <3> *c
{eo3} indik/aj/o <2> *c
{de1}
{en1} designation *a
{fr1}

Iu ajn nocio-prezento. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/034 =Ap86 #099

Rim: ej: La nocio de tiu ĉi komplekso estas pli ĝenerala ol tiu de 86/035, ĉar ankaŭ man-signo povus esti {eo1}. Interpretisto por surduloj komunikas la enhavon de parolado per indikumoj kaj ne per simboloj. La Anglaj terminoj \designatĤion kaj \indicatĤion estas parte identaj, sed {en1} enhavas ankaŭ la nocion "nomumi, selekti

iun por iu ofico", nocio kiu ne troviĝas en \indication\i. Same kiel ni distingas inter "nomo" kaj "nomumo" ni distingu ankaŭ inter "indiko/indikaĵo" kaj "indikmumo".

go: {eo2} kaj {eo3} estas sinonimoj por anstataŭi {eo1}. =93/033 [94-02-26]

4.3.1.1

{U1} 001.411.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} simbol/o (3) *b
{de1}
{en1} symbol *a
{fr1}

Indikumo (86/034) per literoj, ciferoj, piktogramoj aŭ per iu ajn kombino de ili. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/035

Rim: ei: Do {eo1} estas skribita, printita aŭ presita indikumo. (=85/334, 85/335) =93/034 [94-02-26]

4.3.1.2

{U1} 001.411.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/o (1) *b
{eo2} esprim/o komun-lingv/a aŭ fak/a *b
{de1}
{en1} term *a
{fr1}

Indikumo (86/034) per lingva esprimo.

*b laŭ *a.

Nocio-indiko per lingvistika esprimo. *c laŭ *a.

Rimarkigo: Termino povas konsisti el unu aŭ pli da vortoj (t.e. simpla termino, kompleksa termino aŭ terminara vort-grupo). ~o povas eĉ enhavi simbolojn. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/036

Rim: (=85/317) ei: Mi ne konsentas kun la revizio de go. "lingvistika esprimo" estas esprimo uzata en la fako lingvistiko. En natursciencoj oni certe ne indikas nociojn per lingvistikaj terminoj. Sxajnas al mi, ke la Anglalingva difino ne estas sufiĉe preciza, ĉar en ĝi termino povus esti ankaŭ \word\i (vorto). Mi difinus "termino" per: "Indikumo de faka nocio per lingva esprimo."

wor (91-11-11): Mi inklinas konsenti kun ei. Kial uzi "lingvistika" tie, kie "lingva" sufiĉas?

=93/035 [94-02-26]

4.4 \>Rilatoj inter terminoj kaj nocioj

4.4.1

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} monosemi**/o *b
{de1}
{en1} monosemy *a
{fr1}

Rilato inter indikumo (86/034) kaj nocio, en

kiu la unua indikas nur unu nocio. *b laŭ *a

Rilato inter indiko/indikaĵo (86/034) kaj nocio, en kiu la unua indikas nur unu nocio. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/037

Rim: =[85/373] =93/037 [94-02-26]

4.4.2

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} mononomi**/o *b
{de1}
{en1} mononymy *a
{fr1}

Rilato inter indikumo (86/034) kaj nocio, en kiu la nocio havas nur unu indikumon. *b laŭ *a

Rilato inter indiko/indikaĵo (86/034) kaj nocio, en kiu la nocio havas nur unu indikon/indikaĵon. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/038

Rim: =93/038 [94-02-26]

4.4.3

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} sinonimi**/o *b
{de1}
{en1} synonymy *a
{fr1}

Rilato inter indikumo (86/034) kaj nocio, en kiu nocio havas pli ol unu indikumon. *b laŭ *a.

Rilato inter indiko/indikaĵo (86/034) kaj nocio, en kiu nocio havas pli ol unu indikon/indikaĵon. *c laŭ *a.

Ekzemplo: \natria klorido; NaCl.\i

Rimarkigo 1: Tiaj indikumoj estas nomitaj sinonimoj.

Rimarkigo 2: Sinonimio ekzistas nur, se temas pri precize la sama nocio, se la nocioj ne estas precize samaj, oni parolas pri kvazaŭ-sinonimio. *b laŭ *a

Rimarkigo 1: Tiaj indikoj/indikaĵoj estas nomitaj sinonimoj.

Rimarkigo 2: Sinonimio ekzistas nur, kiam estas kompleta interrespondado inter la nocioj; alimaniere, ĝi estas nomata kvazaŭ-sinonimio. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/039

Rim: =[85/378] =93/093 [94-02-26]

4.4.4

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} polisemi**/o *b
{de1}
{en1} polysemy *a
{fr1}

Rilato inter indikumo (86/034) kaj nocio, en

kiu unu indikumo prezentas malsamajn nociojn, kiuj havas kelkajn komunajn karakterizaĵojn.

Ekzemplo: ponto: ↳konstruaĵo ponto:
↳komandejo sur ŝipo ponto: ↳abstrakta
interkomunikilo

*b laŭ *a

Rilato inter indiko/indikaĵo (86/034) kaj nocio, en kiu unu indiko/indikaĵo prezentas malsamajn nociojn, kiu dividas certajn karakterizaĵojn. \bridge: part of string instrument\i = ponteto (EB 302/50) \bridge: dental device\i = denta ponto / dento-ponto (EB 27/29) *c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/040

Rim: (=85/375) =93/040 [94-02-26]

4.4.5

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} homonimi**/o *b
{de1}
{en1} homonymy *a
{fr1}

Rilato inter indikumo (86/034) kaj nocio en kiu identaj indikumoj prezentas malsamajn nociojn. *b laŭ *a.

Rilato inter indiko/indikaĵo (86/034) kaj nocio en kiu identaj indikoj/indikaĵoj prezentas malsamajn nociojn. *c laŭ *a.

Rimarkigo: Homonomio povas esti subdividata en homofonio (sama laŭsona formo) kaj homografio (sama skribata formo) aŭ ambaŭ: plena homonimio.

Ekzemplo: ero: ↳elemento de objekto ero:
↳erao
*b laŭ *a

Rimarkigo: Homonomio povas esti subdividata en homofonio (sama parolata formo) kaj homografio (sama skribata formo) aŭ ambaŭ: plena homonimio.

Ankoraŭ unu ekzemplo: ↳bokso - ago de boksanto

↳bokso - fiŝo (Box) *c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/041

Rim: =[85/376] =93/041 [94-02-26]

4.4.6

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} ekvivalent/o <4> *b
{de1}
{en1} equivalence *a
{fr1}

Rilato inter indikumoj (86/034) prezentantaj la saman nocion en malsamaj lingvoj. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/042

Rim: =[85/380] =93/042 [94-02-26]

4.5 ↳Termino-kreado *b

4.5 ↳Termino-formado *c

4.5.1

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} vari/aĵ/o <5> *b*c
{de1}
{en1} variant *a
{fr1}

Unu el la malsamaj formoj de termino.

Rimarkigo: Variaĵoj povas esti ortografiaj variaĵoj, morfologiaj variaĵoj kaj sintaksaj variaĵoj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/043 =Ap86 #100

Rim: =93/043 [94-02-26]

4.5.2

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} mal'long/ig/it/a termin/o *b
{de1}
{en1} abbreviated term *a
{fr1}

Termino formita per ellaso de iu terminparto, kiu tamen indikas la saman nocion. Rimarkigo: Cxiu mallongigita termino deriviĝis de nemallongigita termino. *b laŭ *a

Termino rezultanta de ellaso de iu terminparto, kiu tamen indikas la saman nocion. Rimarkigo: Cxiu mallongigita termino deriviĝis de plena (aŭ kompleta) termino. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/044

Rim: =[85/331] =93/044 [94-02-26]

4.5.2.1

{U1} 001.423 (+)
{U2} 003.083
{U3} 801.18
{T1} RBN
{eo1} mal'long/ig/o <1> *b
{de1}
{en1} abbreviation *a
{fr1}

Mallongigita simpla termino formita per ellaso de kelkaj el ĝiaj literoj. *b laŭ *a

Mallongigita simpla termino rezultanta de ellaso de kelkaj el ĝiaj literoj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/045

Rim: =[85/332] =93/045 [94-02-26]

4.5.2.2

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} inicial-vort/o *b
{de1}
{en1} initialism *a
{fr1}

Mallongigita kompleksa termino kreita el la unuaj literoj de la termin-elementoj (86/048). Rimarkigo: Inicial-vorto konsistas el sinsekvo de literoj prononcataj literume, silabe aŭ laŭ ambaŭ metodoj. Ekzemploj (en la Angla):

↳PTT: ↳post, telephone and telegraph
↳radar: ↳radio detection and ranging
↳UEFA: ↳Union of European Football

↳Associations *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej;

86/046

Rim: ej (91-06-27): "radaro" devus esti ekzemplo por akronimo (86/047), ĉar la dua litero en ĉi tiu vorto ne estas inicialo. Detalan artikolon "Inicial-vortoj kaj akronimoj" vi trovas en AkSt 88-90,p345. =93/046 [94-02-26]

4.5.2.3

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} akronim"/o (1) *b
{de1}
{en1} acronym *a
{fr1}

Mallongigita kompleksa termino kreita el literoj el la nemallongigita termino, kiuj estas kune ligataj kaj nur silabe prononcataj. *b laŭ *a. Mallongigita kompleksa termino kreita el literoj de la plena (aŭ kompleta) formo de termino, ligitaj kune en sinsekvo, kiu estas prononcata nur silabe. *c laŭ *a.

Ekzemplo: algol: ↳algebraically oriented language Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/047

Rim: =93/047 [94-02-26]

4.5.3

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin-element/o *b
{eo2} kompon/ant/o de termin/o *c
{de1}
{en1} term element *a
{fr1}

Konsistiga termino-parto, minimume morfemo (86/051). *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/048

Rim: =93/048 [94-02-26]

4.5.3.1

{U1} 001.423 (+)
{U2} 801.541.1
{T1} RBN
{eo1} etimologi/a radik/o *b
{eo2} radik/o <4> *c
{de1}
{en1} root *a
{fr1}

Vort-elemento formanta la etimologian bazon de vort-familio en unu aŭ kelkaj lingvoj. Rimarkigo 1: La etimologia radiko povas esti komuna al kelkaj radikoj (86/050). Rimarkigo 2: La signifo de etimologia radiko povas varii en diversaj lingvoj. *b laŭ *a

Rimarkigo 1: La radiko povas esti komuna al kelkaj radikoj (86/050). Rimarkigo 2: La signifo de radiko povas varii en diversaj lingvoj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/049

Rim: =[85/347] =93/052 [94-02-26]

4.5.3.2

{U1} 001.423 (+)
{U2} 801.541.1
{T1} RBN
{eo1} radik/o (3) *b
{eo2} termin/ar/a radik/o *b
{eo3} stam/o (3) *c
{eo4} radikal/o (1) *c
{de1}
{en1} stem *a
{fr1}

Vort-elemento uzebla kiel termino mem aŭ kiel bazo de derivaĵo. Rimarkigo 1: Laŭ la analizo-tipo radiko povas «en etnaj lingvoj» inkludi aŭ ekskludi afiksojn. «En Esperanto afiksoj ĉiam estas ekskluditaj.» Rimarkigo 2: En lingviko "radiko" estas kutime malsame difinita. *b laŭ *a

Rimarkigo 1: Depende de la grado (aŭ ŝtupo) de analizo, la stamo (aŭ radikalo) povas inkludi aŭ ekskludi afiksojn. Rimarkigo 2: En lingvistiko "stamo" estas kutime difinita malsame. *c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/050

Rim: ej: En la origina normverko la terminoj {en1} en 86/049 kaj 86/050 estis sinonimoj: =85/347. En Esperanto ekzistas laŭ PIV klara diferenco inter radikalo/stamo (= pik' aŭ trapikil') kaj radiko (nur pik'), sed evidente ne en la etnaj lingvoj. Ĉar neniu preciza difino estis donita, ankaŭ ne eblas elekti la ĝustajn terminojn.

wor (91-11-11): La diferenco en la Angla inter \Istem\i kaj \root\i ofte kongruas kun la PIV-a diferenco inter "stamo" kaj "radiko". =93/053 [94-02-26]

4.5.3.3

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} morfem/o <2> *b
{de1}
{en1} morpheme *a
{fr1}

La plej malgranda sencohava unuo de lingvo. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/051

Rim: ej: Tiu ĉi nocio estas multe pli vasta ol tiu donita en PIV. Mi rekomendas noti tion en via PIV. (=85/345).

wor (91-11-11): Sxajnas al mi, ke "morfemo <2>" pli konsekvence uzas la (lingvistike) fakan sufikson "-em-" ol "morfemo (1)". Inter aliaj laŭskolaj karakterizaĵoj, tiu sufikso kutime nomas laŭ senrestaĵa analizo la nepludivideblan eron de la koncerna fenomeno-medio. =93/054 [94-02-26]

4.5.3.3.1

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} afiks/o (1) *b*c
{de1}
{en1} affix *a
{fr1}

Morfemo, kiu estas nek stamo nek finaĵo sed aldonebla antaŭ aŭ post la stamo por ŝanĝi ties signifon aŭ ties leksikan aŭ gramatikan kategorion. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b go; *c PIV;

86/052

Rim: =93/055 [94-02-26]

4.5.3.3.1.1

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} prefiks/o (1) *b*c
{de1}
{en1} prefix *a
{fr1}

Afikso, kiu rekte antaŭas radikon aŭ alian prefikson. *b laŭ *a

Afikso, kiu rekte antaŭas stamon aŭ alian prefikson. *ĉ laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c PIV; *ĉ go;

86/053

Rim: wor (91-11-11): En "fuŝmalŝarĝi" la prefikso "fuŝ" antaŭas la stamon "malŝarĝ"; en la difino de go la vortoj "aŭ alian prefikson" superfluas.

=93/056 [94-02-26]

4.5.3.3.1.2

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} sufiks/o (1) *b*c
{de1}
{en1} suffix *a
{fr1}

Afikso, kiu rekte sekvas radikon aŭ alian sufikson. *b laŭ *a

Afikso, kiu rekte sekvas stamon aŭ alian sufikson. *ĉ laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c PIV; *ĉ go;

86/054

Rim: wor (91-11-11): Sen la vortoj "kun aŭ sen afiksoj" la difino de go egalas tiun de ej. =93/057 [94-02-26]

4.5.3.3.2

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} fin/aj/o (1) *b*c
{de1}
{en1} ending *a
{fr1}

Morfemo aŭ morfemaro, kiu indikas la fleksion aŭ deklinacion de vorto. *ĉ laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c PIV; *ĉ go;

86/055

Rim: Laŭ PIV: "En E-o la lasta, varia parto de vorto, kiu montras la genron, nombron, kazon, modon kaj tempon: Ĝia finaĵo aŭ estas ne finaĵo, sed simpla vort-fino.ĵi" =93/058 [94-02-26]

4.5.4

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} deriv/aj/o (1) *b*c
{de1}
{en1} derivative *a
{fr1}

Vorto formita per la aldono de unu aŭ pli da afiksoj al radiko. *b laŭ *a.

Vorto formita per la aldono de unu aŭ pli da afiksoj al stamo. *ĉ laŭ *a.

Rimarkigo: La procedo laŭ kiu derivaĵoj estas kreataj nomiĝas: derivado. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c PIV; *ĉ go;

86/056

Rim: ej: Vidu mian rimarkon en 86/052. =93/059 [94-02-26]

4.5.5

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} simpl/a termin/o *b
{de1}
{en1} simple term *a
{fr1}

Termino konsistanta el nur unu radiko kun aŭ sen afiksoj. *b laŭ *a.

Termino konsistanta el nur unu stamo kun aŭ sen afiksoj. *c laŭ *a.

Ekzemploj: libro, tondilo, tondilego, malfaciligi. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/057

Rim: ej: Vidu mian rimarkon en 86/052. =93/060 [94-02-26]

4.5.6

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} kompleks/a termin/o *b
{de1}
{en1} complex term *a
{fr1}

Termino konsistanta el du aŭ pli da radikoj kun aŭ sen aliaj termin-elementoj (86/048).
Ekzemploj: vetperisto, fervojo. *b laŭ *a

Termino konsistanta el du aŭ pli da stamoj kun aŭ sen aliaj elementoj (86/048).

Ekzemplo: vetperisto *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/058

Rim: ei: Vidu mian rimarkon en 86/052. =93/061 [94-02-26]

4.5.6.1

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} kompon/a termin/o *b
{eo2} kun/met/it/a termin/o *c
{eo3} kompleks/a termin/o *c
{de1}
{en1} compound term *a
{fr1}

Kompleksa termino, kies elementoj ne estas sintakse ligataj. Ekzemplo: book fair. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *go;

86/059 =Ap86 #101

Rim: ei: "Kompundaj terminoj" estas tipe por la Angla lingvo. En Esperanto ili ne ekzistas, ĉar ĉiuj termino-elementoj devige estas sintakse ligataj (=85/360). Tamen "kunmetitaj terminoj" kaj "kompleksaj terminoj" certe ekzistas en nia lingvo, kiel multaj ekzemploj en Pekoteko pruvas. Tial {eo2} kaj {eo3} ne trafas por esprimi la difinitan nocion. =93/062 [94-02-26]

4.5.6.2

{U1} 001.423 (+)
{U2} 801.314.6 (+)
{U3} 801.561.8
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/a vort-grup/o *b
{eo2} termin/ar/a sintagm/o *c
{de1}
{en1} terminological phrase *a
{fr1}

Kompleksa termino, kies elementoj estas sintakse ligataj por formi fiksitajn sinsekvon. Ekzemploj: \booking a flight; \i intervagona transirejo. *b laŭ *a

Kompleksa termino, en kiu la elementoj estas sintakse ligitaj por formi fiksitajn sinsekvon. Ekzemple: rezervado de aviadil-vojaĝo (aŭ flugo). *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/060

Rim: (=85/358, 85/359, 85/360) «93-11-14»

4.5.7

{U1} 001.423 (+)
{U2} 800.892.2 (+)
{U3} 801.316.1
{T1} RBN

{eo1} neologism/o (1) *b*c
{de1}
{en1} neologism *a
{fr1}

Termino nove kreita aŭ antaŭ nelonge prunteprenita el fremda lingvo aŭ el alia fako. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c PIV

86/061

Rim: Laŭ PIV: 1 Vorto, enkondukita en unu lingvon, kie ĝi ĝis tiam ne estis uzata. 2 (ĉe Z.) Nova formo de vorto fundamenta, uzebla paralele kun ĝi, sed neniam ĝin malaperigonta: \la vojo de ~oj, kiuj ne rompus la unuecon inter la akirita k akirota\Fz\F.i =93/063 [94-02-26]

4.5.8

{U1} 001.423 (+)
{T1} RBN
{eo1} prunt/e-pren/it/a termin/o *b
{de1}
{en1} borrowed term *a
{fr1}

Termino prunteprenita el fremda lingvo aŭ el alia fako. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/062

Rim: =93/064 [94-02-26]

4.6 \>Termino-taksado

4.6.1

{U1} 001.424 (+)
{T1} RBN
{eo1} prefer/at/a termin/o *b
{de1}
{en1} preferred term *a
{fr1}

Termino rekomendita de aŭtoritat-hava institucio. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/063

Rim: =[85/320] =93/066 [94-02-26]

4.6.2

{U1} 001.424 (+)
{T1} RBN
{eo1} permes/it/a termin/o *b
{de1}
{en1} admitted term *a
{fr1}

Termino akceptita de aŭtoritat-hava institucio kiel sininimo de preferata termino. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/064

Rim: =[85/321] =93/067 [94-02-26]

4.6.3

{U1} 001.424 (+)
{T1} RBN

{eo1} ne'rekomend/it/a termin/o *b*c
{de1}
{en1} deprecated term *a
{en2} rejected term
{fr1}
Termino rifuzita de aŭtoritat-hava
institucio. *b laŭ *a
Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;
86/065
Rim: =[85/322] =93/068 [94-02-26]
4.6.4

{U1} 001.424 (+)
{T1} RBN
{eo1} arkaik/a termin/o *b
{eo2} eks'mod/a termin/o *c
{eo3} el'mod/iĝ/int/a termin/o *c
{de1}
{en1} obsolete term *a
{fr1}

Ne plu uzata termino. *b laŭ *a
Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/066

Rim: ei: {eo1} estas pli malnova ol {eo2} aŭ {eo3}.
Laŭ PIV: arkaika Malnoviĝinta k ne plu en uzado
(precipe pp vorto, esprimo). Do tute trafe termino.
=93/069 [94-02-26]

5 \>Vortaro

5.1 \>Preparado

5.1.1 Por la difino vidu nocio-komplekson 86/101

5.1.2

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/a ekstrakt/ad/o *b
{de1}
{en1} terminological exerpction *a
{fr1}

Traserĉado de korpuso (86/069) por
terminoj kaj dataoj (85/476) necesaj por ilia
priskribo kaj prezento. *b laŭ *a

Traserĉado de korpuso (86/069) por
terminoj kaj donitaĵoj (85/476) necesaj por ilia
priskribo kaj prezento. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/067

Rim: =93/073 [94-02-26]

5.1.2.1

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} font/o <5> *b
{de1}
{en1} source *a
{fr1}

Skriba aŭ parola registraĵo, el kiu oni
ekstraktis terminarajn dataojn. *b laŭ *a

Skriba aŭ parola dokumento, el kiu
terminologiaj donitaĵoj estis ekstraktitaj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/068

Rim: =93/074 [94-02-26]

5.1.2.2

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} korpus/o <2> *c
{eo2} font/ar/o *b
{de1}
{en1} corpus *a
{fr1}

Fonto-kolekto pri iu temo. *b laŭ *a

Kolekto da fontoj pri iu temo. *c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/069

Rim: =93/075 [94-02-26]

5.1.2.3

{U1} 001.431
{T1} RBN
{eo1} termin-ident/ig/o *b
{de1}
{en1} term identification *a
{fr1}

Analizo de materialo ekstraktita el korpuso
(86/069) por determini ĝian terminaran statuson. *b
laŭ *a.

Analizo de materialo ekstraktita el korpuso
(86/069) por determini ĝian terminologian statuson.
*c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/070

Rim: <90-01-26>

5.1.2.4

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} pri'labor/ot/a termin/o-list/o *b
{eo2} termin/o-list/o *c
{de1}
{en1} term list *a
{fr1}

Termino-kolekto terminologie prilaborota.

Rimarkigo: prilaborota termino-listo kutime
enhavas pliajn informojn krom la nuraj terminoj. *b
laŭ *a

Kolekto da terminoj prilaborota por plua
terminologia laboro. Rimarkigo: Termino-listo
kutime inkludas pliajn informojn krom la nuraj
terminoj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/071

Rim: ei: Laŭ difino kaj posta rimarko estas tute
klara, ke temas pri specifa termino-listo, tial ŝajnas
al mi dezirinde aldoni adjektivon, eĉ se ĝi ne
troviĝas en la Angla. <93-11-14>

5.1.3

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN

{eo1} termin/ar/a registr/aj/o *b
 {eo2} termin/ar/a dare**/o *b
 {de1}
 {en1} terminological record *a
 {fr1}
 Strukturita kolekto de terminaraj dataoj (85/476) rilatantaj al unu nocio. *b laŭ *a
 Strukturita kolekto da terminologiaj donitaĵoj rilatantaj al unu nocio. *c laŭ *a
Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/072

Rim: ej: En Pekoteko terminaraj registraĵoj estas strukturitaj kiel nocio-kompleksoj. =93/080 [94-02-26]
 5.1.4

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} format/o <3> *b
 {de1}
 {en1} format *a
 {fr1}

Strukturo de terminara registraĵo. *b laŭ *a
Fon: *a ISO/N53; *b ej;

86/073

Rim: «93-11-14»
 5.1.5

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} termin/ar/aj data"/oj *b
 {eo2} terminologi/a don/it/aj/o *c
 {de1}
 {en1} terminological datum *a
 {fr1}

Datao (85/476) karakterizanta nocion aŭ ĝian indikumon (86/034). Rimarkigo: Terminaraj dataoj estas: gramatika etikedo, lingvo-kodaĵo, lando-kodaĵo, indico de terminologia akceptebleco, fak-etikedo, difino, kunteksto, ilustraĵo, rimarko, fonto ktp. *b laŭ *a

Donitaĵo prezentanta nocion aŭ ĝian indikon/ indikaĵon (86/034). Rimarkigo: Terminologiaj donitaĵoj estas: gramatika etikedo, lingvo-kodo, lando-kodo, indico de terminologia akceptebleco, fak-etikedo, difino, kunteksto, ilustraĵo, rimarko, fonto ktp. *c laŭ *a
Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/074 =Ap86 #102

Rim: ej: Laŭ PIV kod/o (2) estas sistemo de registritaj simboloj. Mi rekomendas fari distingon inter la sistemo kaj la unuopaj simboloj per tio, ke ni nomu la simbolojn "kodaĵoj". "donitaĵo" por mi estas pli ĝenerala nocio ol datao (85/476), ĝi estas iu ajn konkretajo donita, ekz-e la medio, en kiu iu terminologia laboro okazas. Pri "terminara : terminologia" =86/032 kaj 86/100. «93-11-14»
 5.1.5.1

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN
 {eo1} primar/a en'skrib/o *b
 {eo2} en'skrib/o-titol/o *b
 {eo3} kap-termin/o *ĉ
 {de1}
 {en1} main entry *a
 {fr1}

Iu indikumo (86/034) de nocio-titolo antaŭ terminara registraĵo. Rimarkigo 1: Tiu ĉi titolo kutime estas termino. Rimarkigo 2: Aliaj enskriboj estas nomataj sekundaraj enskriboj. *b laŭ *a

Iu indiko/indikaĵo (86/034) titolanta terminologian registraĵon. Rimarkigo 1: Tiu ĉi titolo kutime estas termino. Rimarkigo 2: Aliaj enskriboj estas nomataj sekundaraj enskriboj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go; *ĉ wor;

86/075

Rim: ej (92-01-06): Cxiujn tri termino-pronojn mi taksas bonaj. =93/083 [94-02-26]
 5.1.5.2

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} gramatik/a etikedo/o *b
 {de1}
 {en1} grammatical label *a
 {fr1}

Simbolo (86/035) donanta gramatikajn informojn pri termino. Rimarkigo: Tiuj ĉi informoj kutime konsistas el gramatika kategorio, nombro kaj genro. *b+*c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/076

Rim: =93/084 [94-02-26]
 5.1.5.3

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} lingv/o-kod/aj/o *b
 {eo2} lingv/o-kod/o *c
 {de1}
 {en1} language code *a
 {fr1}

Kodaĵo uzata por indiki la lingvon, al kiu termino apartenas. *b laŭ *a

Kodo uzata por indiki la lingvon, al kiu termino apartenas. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/077 =Ap86 #103

Rim: ej: Mi rekomendas, ke ni distingu laŭ PIV inter "kodo" kaj "kodaĵo": "kodo" estas "konvencia sistemo....". Tial "lingvo-kodo" estas listo, en kiu troviĝas ĉiuj uzataj lingvo-kodaĵoj; "kodaĵo" estu pli ĝenerala termino ol "kod-vorto", ĉar je lingvo-kodaĵoj ofte temas nur pri unuopaj literoj, ekz-e: A = Angla, F = Franca.
 =93/085 [94-02-26]
 5.1.5.4

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} land/o-kod/aj/o *b
{eo2} land/o-kod/o *c
{de1}
{en1} country code *a
{fr1}

Kodaĵo uzata por indiki la landon, en kiu termino estas uzata. *b laŭ *a

Kodo uzata por indiki la landon, en kiu termino estas uzata. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/078

Rim: ej: Vidu miajn rimarkojn en 86/077. =93/086 [94-02-26]

5.1.5.5

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} indic/o de termin/ar/a akcept/abl/ec/o *b
{eo2} indic/o de terminologi/a akcept/abl/ec/o *c
{de1}
{en1} terminological acceptability rating *a
{fr1}

Indico indikanta la takson de termino laŭ antaŭdeterminita skalo de valoroj. Rimarkigo:

La sekvaj indicoj estas kutimaj: norma, preferata, permesita, nerekomendita. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/079

Rim: =93/087 [94-02-26]

5.1.5.6

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} fak-etiked/o *b*c
{de1}
{en1} subject label *a
{fr1}

Indiko de la scio-fako, al kiu terminara registraĵo estas atribuita. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej;

86/080

Rim: =93/088 [94-02-26]

5.1.5.7

difin/o vidu 3.1 (=86/029)

5.1.5.8

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} kun'tekst/o (1) *b
{de1}
{en1} context *a
{fr1}

Teksto aŭ parto de teksto, en kiu termino aperas. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej;

86/081

Rim: =[85/381] =93/089 [94-02-26]

5.1.5.9

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} ilustr/aj/o (1) *b
{de1}
{en1} illustration *a
{fr1}

Figuro, bildo aŭ alia grafika prezento de objekto. Rimarkigo 1: Ilustraĵojn kutime akompanas teksto. Rimarkigo 2: Ilustraĵoj estas help-rimedo por difinado kaj ne povas anstataŭi ĝin. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej;

86/082

Rim: =93/090 [94-02-26]

5.1.5.10

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} rimark/ig/o <1> *b
{eo2} koment/o *c
{de1}
{en1} note *a
{en2} remark *c
{en3} comment *c
{fr1}

Klarigo, kiu provizas plian informon pri iu ajn parto de terminara registraĵo. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c wor;

86/083

Rim: ej (92-01-02): Mi korektis mian antaŭan "rimarko" al "rimarkigo", ĉar "rimarko" estas tio, kion oni rimarkis, sed ĉi tie temas pri komuniko de rimarko al iu alia, kion esprimas "rimarkigi" laŭ PIV. En Vopo (89/208) oni povas meti ~ojn en elektronikan registraĵon per frapo de <Ctrl-F5> =89/461. =93/091 [94-02-26]

5.1.5.11

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} font/o-kod/aj/o *b
{eo2} font/o-kod/o *c
{de1}
{en1} source code *a
{fr1}

Kodaĵo indikanta la fonton, el kiu terminara datao (85/476) estas ĉerpita. *b laŭ *a

Kodo indikanta la fonton, el kiu terminologia donitaĵo (85/476) estas abstraktita. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ej; *c go;

86/084 =Ap86 #104

Rim: ej: Vidu miajn rimarkojn en 86/077. {en1} signifas ankaŭ → programista program-lingvo (89/521). =93/092 [94-02-26]

5.2 >Prezentado

5.2.1

{U1} 001.432 (+)

{U2} 801.3
{T1} RBN
{eo1} vort/ar/o (1) *b
{de1}
{en1} dictionary *a
{fr1}

Strukturita kolekto de leksikaj unuoj kun lingvaj informoj pri ĉiu el ili. *b laŭ *a

Strukturita kolekto de leksikaj unuoj kun lingvistikaj informoj pri ĉiu el ili. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/085

Rim: ei: Mlinguistic^vi en la Angla povas signifi simple "lingva" aŭ "lingvistika/lingvika". Cxi tie temas pri simplaj informoj kiel maskla aŭ transitiva, kiuj certe ne meritas la nomon "lingvistika".

vor (91-11-11): Science kolektita kaj prezentita informo pri lingvaĵoj estas faka, do lingvistika. Dependas de la kvalito de la vortaro, ĉu ĝi prezentas lingvistikajn informojn aŭ nur lingvajn.

ei (92-01-02): Cxi tie temas pri difino por komun-lingve uzata vorto, tial laŭ mia opinio la pli ĝenerala "lingvaj informoj" estas preferinda.

=93/093 [94-02-26]

5.2.1.1

{U1} 001.432 (+)
{U2} 801.3
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/o (1) *b
{eo2} teknik/a vort/ar/o *b
{eo3} terminologi/a vort/ar/o *c
{de1}
{en1} terminological dictionary *a
{en2} technical dictionary
{fr1}

Vortaro enhavanta terminarajn dataojn (85/476) pri unu aŭ pli da specifaj fakoj. *b laŭ *a

Vortaro enhavanta terminologiajn donitaĵojn (85/476) pri unu aŭ pli da specifaj fakoj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/086 =Ap86 #105

Rim: ei: Tipa ekzemplo kiel oni povas erari, se oni provas imiti malbone elektitajn etnolingvajn terminojn (=86/032, 86/100). La nocio de 86/086 -- kiel {en2} malkaŝas -- rilatas ne al terminoj de la fako terminologio, sed temas ĝenerale pri vortaro, en kiu troviĝas terminoj, tial nur {eo1} aŭ {eo2} estas trafaj. Ankaŭ mi unue miskomprenis la difinon tradukinte ĝin per "terminologie aranĝita vortaro".

vor (91-11-11): "termino" laŭ 86/036 ne limiĝas al fakaj esprimoj.

ei (92-01-02): vor pravas. Tial mi aldonis en 86/036: "esprim/o komun-lingv/a aŭ fak/a". Laŭ PIV "termino" estas "vorto aŭ esprimo speciala al iu scienco", kio taŭgas perfekte por la nocio de 86/086. =93/094 [94-02-26]

5.2.1.1.1

{U1} 001.432 (+)
{U2} 801.3
{T1} RBN
{eo1} terminologi/e el'labor/it/a termin/ar/o *b
{eo2} glos/ar/o *c
{eo3} vort/ar/o *c
{eo4} leksikon/o *c
{de1}
{en1} glossary *a
{en2} vocabulary *a
{fr1}

Teknika vortaro enhavanta kolekton da terminoj de speciala fako aŭ de parencaj fakoj kaj bazita sur terminologia laboro. *b laŭ *a

Teknika vortaro enhavanta la terminologion (86/032) de speciala fako (86/002) aŭ parencaj fakoj kaj bazita sur terminologia laboro. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/087

Rim: ei (91-06-29): {eo2} estas laŭ PIV: "Vortaro pri arkaikaj aŭ specialaj vortoj, uzitaj de unu aŭtoro aŭ troviĝantaj en unu verko." {eo3} laŭ PIV devus enhavi "ĉiujn aŭ preskaŭ ĉiujn vortojn de lingvo", sed laŭ la difino klare temas nur pri teknikaj vortoj, do terminoj. {eo4} laŭ PIV estas vortaro, en kiu troviĝas ĉiuj vortoj de unu lingvo, unu verko aŭ unu aŭtoro. Do {eo2-Eo4} ne taŭgas por la indikita nocio. (Pri la termino "terminologio" en la difino de go =86/032 aŭ AkSt87,p97,2-a kolono). =93/095 [94-02-26]

5.2.2

{U1} 001.432 (+)
{T1} RBN
{eo1} mikro/struktur/o *b
{de1}
{en1} microstructure *a
{fr1}

Aranĝo-maniero de dataoj en ĉiu artikolo (86/090) de terminaro (86/086). *b laŭ *a

Organizado de donitaĵoj en ĉiu enskribo (86/090) de terminologia vortaro. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/088

Rim: ei: Vidu mian rimarkon sub 86/089.

=93/096 [94-02-26]

5.2.2.1

{U1} 001.432 (+)
{U2} 801.3
{T1} RBN
{eo1} kap-termin/o *e
{eo2} artikol-termin/o *c
{eo3} artikol-vort/o *ĉ
{eo4} kap-vort/o *d
{de1} Schlagwort *n* *ĉ
{de2} Stichwort *n* *c
{en1} entry term *a
{fr1}

Termino titolanta artikolon (86/090) en

terminaro. *b laŭ *a

Termino titolanta artikolon (86/090) en terminologia vortaro. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go; *ĉ KR; *d PIV; *e wor;

86/089 =Ap86 #106

Rim: ei (91-06-11): Jen alia ekzemplo kiel misgvida povas esti, se oni klopodas imiti malbone elektitajn etnolingvajn terminojn anstataŭ indiki la sencon: Legante la difinon de go ĉiu devas opinii, ke la nocio de la komplekso estas la titoloj de artikoloj, kiuj troviĝas en vortaro enhavanta terminologiajn terminojn. Tamen komplekso 86/086 pravas, ke en ĝi {en1} kaj {en2} estas sinonimoj.

{eo1} laŭ mi estas pli trafa ol la aliaj terminoj, ĉar en fakvortaroj la termino titolanta artikolon konsistas ofte al pluraj vortoj. Al {eo4} <BibTer> atribuis aliajn signifojn (=91/016). =93/097 [94-02-26]

5.2.2.2

{U1} 001.432 (+)

{U2} 801.3

{T1} RBN

{eo1} artikol/o (4) *d

{eo2} artikol/et/o *ĉ

{eo3} registr/aĵ/o <1> *ĉ

{de1} Eintrag *m* *c

{en1} entry *a*c

{es1} artículo *c

{fr1} article *c

{fr2} entrée *c

Parto de teknika vortaro, kiu enhavas la terminarajn dataojn (85/476) por unu nocio. Rimarkigo 1: La terminaraj dataoj povas esti donataj aŭ komplete aŭ per kruc-referenco (88/547) al alia artikolo. Rimarkigo 2: En la fakoj indeksado kaj data-prilaborado la termino {en1} estas malsame difinita (=88/517). *b laŭ *a

Parto de teknika vortaro, kiu enhavas la terminologiajn donitaĵojn (85/476) rilatantajn al unu nocio. Rimarkigo 1: La terminologiaj donitaĵoj povas esti donataj aŭ komplete aŭ per kruc-referenco al alia enskribo. Rimarkigo 2: En la fakoj indeksado kaj donitaĵ-prilaborado ~o estas malsame difinita. *c laŭ *a

Cxiu unuopa enskribo en vortaro, kune kun siaj difinoj kaj aliaj materialoj. T□: kap-vorto (91/016), enskribo (88/517). *ĉ

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go; *ĉ BibTer; *d PIV;

86/090

Rim: ei: =85/445, 86/072. Nepre distingindaj en nia lingvo ŝajnas al mi la du diversaj signifoj de {en1}, pri kiuj atentigas ISO/N53. =88/517. Mi preferas la pli ĝeneralan {eo1}, ĉar en teknika vortaro ne ĉiuj artikoloj estas mallongaj.

=93/098 [94-02-26]

5.2.3

{U1} 001.432 (+)

{T1} RBN

{eo1} makro'struktur/o *b

{de1}

{en1} macrostructure *a

{fr1}

La ĝenerala aranĝo de teknika vortaro. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/091

Rim: =93/099 [94-02-26]

5.2.3.1

{U1} 001.432 (+)

{T1} RBN

{eo1} list/o de kap-terminoj *b

{de1}

{en1} entry term list *a

{fr1}

Kolekto de kap-terminoj (86/089) de teknika vortaro. *b laŭ *a

Kolekto de artikol-terminoj (86/089) de terminologia vortaro. *c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/092

Rim: ei: Vidu miajn rimarkojn sub 86/089.

=93/100 [94-02-26]

5.2.3.2

{U1} 001.432 (+)

{T1} RBN

{eo1} sistem/a aranĝ/o *b

{de1}

{en1} systematic arrangement *a

{fr1}

Aranĝo de kap-terminoj (86/089) laŭ nocio-sistemo (86/028). *b laŭ *a

Aranĝo de artikol-terminoj (86/089) en ordo bazita sur sistemo de nocioj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/093

Rim: =93/101 [94-02-26]

5.2.3.3

{U1} 001.432 (+)

{T1} RBN

{eo1} alfabet/a aranĝ/o *b

{de1}

{en1} alphabetical arrangement *a

{fr1}

Alfabeto aranĝo de kap-terminoj (86/089). *b laŭ *a

Aranĝo de artikol-terminoj (86/089) laŭ alfabeto ordo. *c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/094

Rim: =93/102 [94-02-26]

5.2.3.4

{U1} 001.432 (+)

{T1} RBN

{eo1} miks/it/a aranĝo *b
{de1}
{en1} mixed arrangement *a
{fr1}

Alfabeta aranĝo de kap-terminoj (86/089)
interne de klasifitaj sekcioj. *b laŭ *a

Laŭalfabeta aranĝo de artikol-terminoj
(86/089) interne de klasifitaj sekcioj. *c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/095

Rim: =93/103 [94-02-26]

5.2.3.5

{U1} 001.432 (+)
{T1} RBN
{eo1} indeks/o (1) *b
{de1}
{en1} index *a
{fr1}

Alfabeta termino-listo en terminaro kune
kun referencoj faciligantaj termino-trovon. *b laŭ
*a.

Laŭalfabeta listo de terminoj en
terminologia vortaro akompanata de referencoj
ebligantaj ilian retrovon. *c laŭ *a.

Rimarkigo: En la fako dokumentado
"indekso" estas malsame difinita (=88/584). *b laŭ
*a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/096

Rim: =93/104 [94-02-26]

5.2.3.6

{U1} 001.432 (+)
{U2} 003.034
{T1} RBN
{eo1} trans'liter/ig/o *b
{eo2} trans'liter/ad/o *b
{de1}
{en1} transliteration *a
{fr1}

La prezentado de literoj de iu alfabeto
skrib-sistemo per literoj de alia alfabeto. *b laŭ *a

Procedo prezentanta la literojn de iu
alfabeta skrib-sistemo per literoj de alia alfabeto.
*c laŭ *a.

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/097

Rim: (=85/338)

wor (91-11-11): La PIV-a vorto "transliteri
/tr/" donas subtenon al {eo2}.

ei (92-01-02): Laŭ mi temas pri iomete
malsamaj nocioj: {eo1} indikas la rezulton de {eo2}.
Mi dirus: "Estis eraroj en la transliterigo", se tajpisto
kelkfoje misklavis; mi dirus "La transliterado estis
erara", se fuŝa transliterada sistemo estis uzata.
=93/105 [94-02-26]

5.2.3.7

{U1} 001.432 (+)

{U2} 003.035
{T1} RBN
{eo1} trans'skrib/ad/o (1) *b
{de1}
{en1} transcription *a
{fr1}

La prezentado de literoj de iu skribsistemo
per literoj de alia skribsistemo kun konsidero de la
prononco de la konvertitaj literoj. Rimarkigo:
Transskribado povas esti uzata ankaŭ por ebligi la
registradon de lingvoj sen skrib-sistemoj, uzanta la
prononcon kiel elirpunkton. *b laŭ *a

Procedo prezentanta la literojn de iu
skribsistemo per literoj de alia skribsistemo kun
konsidero de la prononco de la konvertitaj literoj. *c
laŭ *a.

Rimarkigo: ~o povas esti uzata ankaŭ por ebligi la
registradon de lingvoj sen skrib-sistemoj, per uzo de
la prononco kiel deirpunkto. *b laŭ *a

Rimarkigo: ~o povas esti uzata ankaŭ por indiki la
registradon de lingvoj sen skrib-sistemoj, per uzo de
la prononco kiel deirpunkto. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/098

Rim: =[85/339] =93/106 [94-02-26]

5.2.3.8

{U1} 001.432 (+)
{T1} RBN
{eo1} Latin-alfabet/ig/o *c
{de1}
{en1} romanization *a
{fr1}

La konvertado de ne-Latina skrib-sistemoj
al la Latina alfabeto. *b laŭ *a.

La konvertado de ne-latinaj skribsistemoj al
la Latina alfabeto. *c laŭ *a.

Rimarkigo: Oni povas atingi Latin-alfabetigon aŭ
per transliterado aŭ transskribado aŭ per kombino de
tiuj du metodoj laŭ la karaktero de la konvertota
sistemo. *b laŭ *a

Rimarkigo: Latin-alfabetigo povas esti atingita aŭ
per transliterado aŭ per transskribado aŭ per
kombino de tiuj du metodoj, laŭ la karaktero de la
sistemo konvertota. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/099

Rim: =93/107 [94-02-26]

7 \>Teoriaj fundamentoj kaj praktikaj aplikoj

7.1

{U1} 001.44 (+)
{T1} RBN
{eo1} terminologi/o <2> *b
{eo2} terminologi/a scienc/o *c
{de1}
{en1} terminology science *a
{fr1}

La scienca studado de nocioj kaj terminoj
troviĝantaj en specialaj lingvoj (86/003).

Rimarkigo 1: Tio ĉi inkludas teoriojn pri - nocioj - nocio-sistemoj - prezentado de nocioj per difinoj kaj terminoj - termino-kreado (laŭ go: termino-formado) - frazeologiaj aspektoj de specialaj lingvoj - principoj de terminologia kaj grafika laboroj - sistema aliro al unu aŭ pli da terminaroj. Rimarkigo 2: Por praktikaj, edukaj kaj esploraj celoj pruviĝis utile distingi inter ĝenerala teorio pri terminologio, t.e. iu ajn terminologia teorio (laŭ go: teorio en terminologia scienco), kiu kovras pli ol unu fakon aŭ pli ol unu lingvon, kaj speciala teorio pri terminologio, t.e. iu ajn terminologia teorio (laŭ go: teorio en terminologia scienco), kiu kovras nur unu fakon en unu lingvo. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/100

Rim: ei: Por ekscii, kial mi nepre rekomendas nur la terminon {eo1} bv legi AkSt87,p97. =93/121 [94-02-26]

7.2

{U1} 001.44 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/a labor/o *b
{de1}
{en1} terminology work *a
{fr1}

Iu ajn agado, kiu okupiĝas pri sistematigo kaj prezentado de nocioj, aŭ pri la prezentado de terminaroj surbaze de establataj principoj kaj metodoj. *b+c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/101

Rim: =93/122 [94-02-26]

7.2.1

{U1} 001.44 (+)
{T1} RBN
{eo1} terminologi/a analiz/o *b
{de1}
{en1} terminological analysis *a
{fr1}

La sistema esploro de nocioj kaj terminoj laŭ terminologiaj principoj kaj metodoj. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei;

86/102

Rim: =93/123 [94-02-26]

7.2.2

{U1} 001.44 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/o-trakt/ad/o *b
{eo2} terminografi**/o *c
{de1}
{en1} terminography *a
{fr1}

La registrado, traktado kaj prezentado de terminaraj dataoj (85/476) akiritaj per terminara esplorado. Rimarkigo: "termino-traktado" anstataŭas la pli malnovajn terminojn "terminara

leksikografio" kaj "speciala leksikografio". *b laŭ *a

La registrado, traktado kaj prezentado de terminologiaj donitaĵoj (85/476) akiritaj per terminara esplorado. Rimarkigo: "terminografio" anstataŭas la pli malnovajn terminojn "terminara leksikografio" kaj "speciala leksikografio". *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/103 =Ap86 #107

Rim: ei: La neologismo {eo2} estas facile evitebla per la el niaj lingvo-elementoj formita {eo1}. Legu detale pri tiu nocio-komplekso en AkSt86,p94. Ne uzu la terminon {eo2} por la nocio difinita en der-e 4/1985. Ankaŭ "termino-grafiko" ne taŭgus, ĉar "grafika" fariĝis antonimo por "teksta", do mispensigus pri "per-desegna prezento de termino". =86/193, kie troviĝas alia difino por {eo2}.

=93/124 [94-02-26]

7.3

{U1} 001.44 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/a norm/ig/o *b
{eo2} terminologi/a norm/ig/o *c
{de1}
{en1} terminological standardization *a
{fr1}

Starigo de normoj pri terminaraj principoj aŭ starigo de terminaraj normoj aŭ de terminaraj sekcioj en teknikaj normoj, kaj ilia aprobo fare de aŭtoritat-hava institucio. *b laŭ *a

Starigo de normoj pri terminologiaj principoj aŭ starigo de terminologiaj normoj aŭ de terminologiaj sekcioj en teknikaj normoj, kaj ilia aprobo fare de aŭtoritat-hava institucio. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/104 =Ap86 #108

Rim: ei: Laŭ mia scio ekzistas normoj nur por terminaroj kaj ne por terminologiaj principoj. En neniuj normigitaj terminaro troviĝas terminologia sekcio, sed ja terminara sekcio. =93/125 [94-02-26]

7.3.1

{U1} 001.44 (+)
{T1} RBN
{eo1} norm/ig/o de terminologi/aj princip/oj *b
{eo2} norm/ig/o de termin/ar/aj princip/oj *b
{eo3} metodologi/aj norm/oj *c
{de1}
{en1} standardization of terminological principles *a
{fr1}

Starigo de metodikaj normoj por terminologia laboro. Rimarkigo: Tiuspecaj normoj nomiĝas normigitaj terminologiaj principoj. *b laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/105

Rim: ei: {eo1} substrekas la teorian aspekton, {eo2} la praktikan aspekton de planado de terminaro.

{eo3} signifas "normoj pri sciencaj metodoj", sed ne indikas rilatojn al terminaro aŭ terminologio. =93/126 [94-02-26]

7.3.2

{U1} 001.44 (+)
{T1} RBN
{eo1} oficial/ig/o de termin/ar/o *b
{eo2} norm/ig/o de terminologi/o *c
{de1}
{en1} standardization of terminology *a
{fr1}

La oficialigo de terminaro fare de aŭtoritat-hava institucio. Rimarkigo: Oficialigitaj terminaroj aperas en la formo de oficialigitaj vortaroj (ankaŭ nomitaj vortaraj norm-verkoj), aŭ en la terminaraj sekcioj de aliaj teknikaj norm-verkoj. *b laŭ *a

Rimarkigo: Normigitaj terminaroj estas prezentitaj en la formo de normigitaj vortaroj (nomataj ankaŭ terminologiaj normoj), aŭ en la terminologiaj sekcioj de aliaj teknikaj normoj. *c laŭ *a

Fon: *a ISO/N53; *b ei; *c go;

86/106

Rim: ei: normo estas regulo difinanta kondiĉojn de produktado aŭ modelo kompare kun kiu oni juĝas la ĝustecon de samspecaj produktaĵoj. En ĉi tiu komplekso temas pri norm-verko, en kiu troviĝas rekomenditaj terminoj. =86/192, =93/127 [94-02-26]

{U1} 681.3.065.21 (+)
{T1} KEG
{eo1} data"_baz/ap**/ar/o *a
{de1} Datenbanksoftware f*c
{en1} database program *b
{en2} data base software *c
{fr1}

{nl1} database programmatuur *ĉ
Programaro por krei kaj mastrumi → databazajn dosierojn (89/105) kaj tiel databazon (89/142). La plej uzata ~o estas \dBase III\i aŭ \dBase IV\i. Pli malmultekostaj estas la 3-diska ŝarvo (89/074) \IPC-File:dB\i aŭ la ~o, kiu troviĝas en la programaro \IPC Tools\i. *a

Fon: *a ei; *b PCTools,p279; *c CE; *ĉ esInfWoord [ei];

89/100

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.5 (+)
{T1} KEG
{eo1} desegn/ap**/o *a
{de1} Zeichenprogramm n *c
{en1} drawing program *b
{en2} graphics program *b
{fr1}

{nl1} tekenprogramma *ĉ

Programo por fari ilustraĵojn, teknikajn desegnaĵojn aŭ grafikaĵojn. Sxarvo (89/074): \IPC-Key-Draw\i (3 diskaj). *a

Fon: *a ei; *b ReaSol89/11,p17; *c pb; *ĉ es InfWoord [ei];

89/101

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.67 (+)
{T1} KEG
{eo1} tri-dimensi/a desegn/ap**/o *a
{de1} dreidimensionales Zeichenprogramm n *c
{en1} three-dimensional drawing program *b
{fr1}

{nl1} drie-dimensionaal tekenprogramma *ĉ
Programo por desegni 3-dimensiajn objektojn, kiujn oni povas movi, rotacii, pligrandigi aŭ malpligrandigi. Sxarvo (89/074): \Image-3D\i. *a

Fon: *a ei; *b ReaSol89/11,p16; *c pb; *ĉ es InfWoord [ei];

89/102

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.54 (+)
{T1} KEG
{eo1} difin- kaj sinonim-vortar/ap**/o *a
{de1}
{en1} RAM-resident dictionary/thesaurus
{fr1}

{nl1} verklarende synoniemenlijst *c

Elektronika vortara programo, kiu enhavas difinojn kaj sinonimojn. En la softvo (85/399) \CHOICE WORDS\i estas registritaj la difinoj por 80 000 Anglaj vortoj kaj pli ol 470 000 sinonimoj. Gxi funkcias kun 35 skribapoj (85/442). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p158; *c es [ei];

89/103

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.21 (+)
{T1} KEG
{eo1} instru/ap**/o *a
{de1} Tutorsystem n *c
{en1} tutorial *b
{en2} tutorial system *c
{en3} courseware *ĉ
{fr1}

{nl1} lessen *d

Komputara programo por instrui ion. ~oj por maprodo (85/403) DOS troviĝas en la ŝarvoj (89/074) \The DOS Learning System\i kaj \Computer/DS-TUTOR\i. La version 5.0 de Vopo oni povas lerni per la ŝarvo \WordPerfect 5.0 Learning\i (2 diskaj). Ekzistas ankaŭ programo, por ke oni povu prepari siajn proprajn ~ojn: \TUTOR.COM\i. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ReaSol89/11; *c CE; *ĉ she en letero al ei; *d esWP5.1NIGb [ei];

89/104

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
{T1} KEG
{eo1} data"_baz/a dosier/o *a
{de1} Datenbankdatei f *c*ĉ
{en1} database file *b
{fr1}
{nl1} databasebestand *d

Dosiero (85/434) en databazo (89/142). Gxi konsistas el dareoj (85/445), el kiuj ĉiu konsistas el strikte difinitaj kampoj. □o ekz-e povas enhavi liston de klientoj. Se oni surekranigas ĝin, aperas fenestro (86/189) en kiu aperas ĉiam samloke: nomo, adreso, urbo, ŝtato, poŝt-kodaĵo, telefonnumero, kaj iuj rimarkoj. Por aliaj dosier-specoj =85/434. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PCTools,p280; *c CE=Datenbank, =Datei; *ĉ pb; *d es InfWoord[ej];

89/105

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
{T1} KEG
{eo1} dur-disk/a dosier-ord/ig/ap**/o kaj ŝarg/ap**/o *a
{de1}
{en1} hard disk file organizer
{fr1}
{nl1} bestandsorganisatie-programma voor harde schijf *c

Softvo (85/399) por interligi programajn dosierojn kun tekstaj aŭ dataj dosieroj. Gxi ebligas per unu klavofrapo ŝargi la komputoran memoron per dosiero kune kun la por tiu dosiero bezonata aplikapo (85/401), transigi tekstojn inter dosieroj de diversaj aplikapoj, kaj reordigi dosierojn sur durdisko. \VIEWLINKi estas tiuspeca softvo. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,p113; *c es[ej];

89/106

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.15 (+)
{T1} KEG
{eo1} data"-kun'prem/ap**/o *a
{de1} Datenverdichtungsprogramm n *c
{en1} compressor *b
{fr1}
{nl1} comprimeerprogramma *d

Programo por kunpremi registraĵojn, por ŝpari spacon sur disko aŭ transsendo-tempon. Al ĝi apartenas alia programo, kiu malkunpremas la kunpremitajn registraĵojn, se oni bezonas legi aŭ prilabori ilin. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c CE=Datenverdichtung; *ĉ pb; *d es laŭ InfWoord[ej];

89/107

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
{T1} KEG
{eo1} dur-disk/a kaŝ-memor/ap**/o *a
{de1} Schattenspeicherprogramm n *ĉ
{de2} Schnellpufferspeicherprogramm n *ĉ
{en1} hard disk cache program *c
{en2} disk cacher *b
{fr1}

Programo por krei kaŝ-memoron, en rezervita ramo-parto (85/397), en → etendita memoro (89/288) aŭ en → ekspansiigita memoro (89/180). Se iu registraĵo estas legata, larĝa databloko estas kopiata en la kaŝ-memoron. Se poste la sama data-bloko estas bezonata, la programo ne devas legi ĝin de la registraĵo, sed ĝi povas multe pli rapide kopii ĝin el la kaŝ-memoro. Ankaŭ je registrado la en la kaŝ-memoro troviĝantaj datablokoj ebligas pli rapidan tasko-plenumon. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b Hard,p341; *c Reklamilo de TC! Power; *ĉ CE=Schattenspeicher;

89/108

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.15 (+)
{T1} KEG
{eo1} en'ram"/a fenestr/o-redakt/ap**/o *a
{de1}
{en1} memory resident window editor *b
{fr1}
{nl1} vensterzet-programma *c

Programo por krei kaj redakti enramajn (85/397) fenestrojn (86/189), kiuj estas aldoneblaj al iu ajn programo por regi ties funkciojn. \Flash-Upi estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,p96; *c es[ej];

89/109

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.61 (+)
{T1} KEG
{eo1} kalendar/ap**/o *a
{de1}
{en1} infinite calendar *b
{en2} calendar maker *c
{fr1}
{nl1} calender *ĉ

Programo por surekranigi aŭ printi kalendaron por iu ajn monato aŭ jaro, en kiu oni povas fari notojn. \Multiplusi enhavas tiuspecan programon. \Calendar Makeri estas tiuspeca ŝarvo (89/074). *a.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,p167; *c ReaSol89/11,p22; *ĉ esInfWoord[ej];

89/110

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.61 (+)
{T1} KEG
{eo1} etiked/ap**/o *a

{de1}
{en1} label printing program *b
{en2} Labels feature *c
{fr1}
{nl1} label-printprogramma *c
Programo por produkti diversspecajn etiketojn. La ŝarvo (89/074) \IMr. Labeli kapablas importi dataojn de tekstaj dosieroj (85/434) por adresi kovertojn, kaj por printi adres-, dosier- kaj disk-etikedojn. *a laŭ *b. \IWordPerfect 5.1\i enhavas ankaŭ ~on. *c
Fon: *a ei; *b ReaSol89/11,p22; *c WP-5.1,p349; *c es[ei];

89/111

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.062 (+)
{T1} KEG
{eo1} friv**/o *a
{de1}
{en1} freeware *b
{en2} public domain software *b
{fr1}

Softvo (85/399), kiun oni rajtas senpage uzi. (=89/074, 89/087) *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo;

89/112

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} faktur/ap**/ar/o *a
{de1} Fakturierprogramm *n* *c
{en1} invoicing program *b
{fr1}
{nl1} factureerprogramma *c

Programaro apartenanta al kontada softvo (85/399), ekz-e \IProfitwise\i, servanta por prepari fakturojn, aldoni mesaĝojn al ili, kaj por pere de la inventaria (89/113) modjulo (85/391) aŭtomate remendi stokojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/3,p154; *c CE=Fakturierung; *c es[ei];

89/113

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} financ/a kalkul/ap**/o *a
{de1}
{en1} financial calculator *b
{fr1}
{nl1} financieel rekenprogramma *c

Kalkul-programo speciale taŭga por financaj kalkuloj. □o estas parto de la programaro \IPC TOOLS\i. *a

Fon: *a ei; *b PCTools,p425; *c esInfWoord [ei];

89/114

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.52 (+)
{T1} KEG
{eo1} mastr/um/ap**/ar/o por person/aj financ/oj *a

{de1}
{en1} personal finance manager *c
{en2} money management program *b
{fr1}
{nl1} persoonlijke financiën-beheerder *c

Programaro por individua persono por i.a.: * mastrumi ies kontantan kaj surbankan monon kaj ties kredit-kartojn; * prepari ies buĝeton kaj por kompari ĝin kun la veraj rezultoj; * printi ĉekojn, financajn deklarojn kaj ĝeneralan kontlibron; * taksi pagotajn impostojn; * analizi financajn opciojn. *a laŭ *c

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p37,p133; *c PeCo89/12,p59 Money Counts; *c es[ei];

89/115

Rim: =89/116 <93-12-07>

{U1} 681.3.065.22 (+)
{T1} KEG
{eo1} financ/ap**/ar/o *a
{de1} Finanzbuchhaltungs-Software *f* *c
{en1} financial software *b
{fr1}
{nl1} financieprogrammatuur *c

Softvo (85/399) por prepari financajn raportojn, pri enspezoj kaj elspezoj, pri ludonitaj posedaĵoj, labor-kostoj, pagendaj fakturoj, ricevotaj kontoj. Gxi eĉ skribas ĉekojn kaj rekalkulas la konto-balancojn. \IQuicken\i estas tiuspeca financa softvo. *a

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p221; *c CE; *c es[ei];

89/116

Rim: =89/115 <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} formularj**-kre/ap**/ar/o *a
{de1} Software *f* für Formularentwurf *m* *c
{en1} form design software *b
{fr1}
{nl1} formulier-ontwerpprogrammatuur *c

Softvo (85/399), por faciligi la kreadon de formularioj (87/126). Inter la programaroj de \IFormTool\i ekzistas jam 120 predezajnitaj (85/411) formularioj, taŭgaj por adapti ilin al specialaj bezonoj. Per malmultaj klavo-frapoj oni povas ŝanĝi kadrojn, retojn kaj rearanĝi ilin. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p124; *c CE=Formularentwurf; *c es laŭ InfWoord[ei];

89/117

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} formulari**-plen/ig/ap**/o *a

{de1}
 {en1} form filler *b
 {fr1}
 {nl1} formulier-invuller *c
 Programo por faciligi la plenigon de jam presitaj formularioj (87/126). La programo \FormFiller\i lokas plenigendajn spacojn en formulario per tio, ke ĝi printas kradon sur ĝin. De tiu krado ĝi kreas aŭtomate "mastro-ŝablonon", kiu difinas kampojn por ĉiu respondenda demando. Utiligantoj de la programo simple klavas <Tab> por movi de unu kampo al la neksta (87/682). *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p115; *c es laŭ InfWoord [ei];

89/118

Rim: =89/119 <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} formulari**/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} forms program
 {fr1}
 {nl1} formulierprogramma *c
 Programo por krei formulariojn (87/126) kaj por plenigi ilin (=89/117,118). La programaro \FormWorx\i ebligas facilan teksto-enigon en jam presitajn aŭ fotokopiitajn formulariojn, kiuj estis dezajnitaj per ĉi tiu programo, aŭ la printadon de jam plenigitaj formularioj. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p22; *c es laŭ InfWoord [ei];

89/119

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.52 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} genealogi/ap**/ar/o *a
 {de1}
 {en1} genealogy system *b
 {fr1}
 {nl1} genealogisch programma *c
 Programaro por sisteme aranĝi gravajn dokumentojn kaj okazintaĵojn en historio de familio. La ~o \Family Reunion\i kreas malgrandan databazon (89/142) da informoj, kiun povas aranĝi en diversaj formatoj de genealogiaj arboj. *a laŭ *b
 Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p122; *c es [ei];

89/120

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafik/aj-kre/ap**/o *a
 {de1} Programm n für graphische Eingabe *c
 {en1} graph utility *b
 {fr1}
 {nl1} graaf-utiliteit *ĉ
 Program por krei divers-specajn grafikaĵojn rekte de dataaroj. La programo \Graph-in-the-Box\i

surekranigas kaj printas 11 diversajn grafikaĵ-tipojn pere de nombroj kaptitaj rekte de la ekrano. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p23; *c CE=Eingabe, graphische; *ĉ esInfWoord [ei];

89/121

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafik/ap**/o *a
 {de1} Programm n für Bildverarbeitung *c
 {en1} program for mixing text with pictures *b
 {fr1}
 {nl1} grafisch/beeld met tekst/programma *ĉ
 Grafika programo por printi tekston kun borderoj, grafikaĵoj kaj ilustraĵoj. Se temas pri multe da teksto, oni uzu je la programo \Fontasy\i skribapon por surdiskigi la tekston en ASCII-formato, kiun \Fontasy\i poste formatigas sur la ekrano aldonante la grafikaĵojn. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b Fontasy; *c CE=Bildverarbeitung; *ĉ es [ei];

89/122

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.54 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grafologi/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} handwriting analyser *b
 {fr1}
 {nl1} handschrift analyseerprogramma *c
 Programo por analizi manuskribon por malkaŝi ies personecon. La programo \Write n' Tell\i produktas por la analizanto facile respondeblajn demandojn. Laŭ ricevitaĵoj respondoj ĝi kompilas multpaĝan raporton. *a laŭ *b.
 Fon: *a ei; *b PeCo89/11,p62; *c es [ei];

89/123

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.4 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} grup-produkt/iv/ec-
 pli'grand/ig/ap**/ar/o *a
 {de1}
 {en1} group productivity software *b
 {fr1}
 {nl1} groepsproductiviteit programmatuur *c
 Programaro por pligrandigi la produktivon de per komputora reto kunligata labor-grupo. La softvo (85/399) \Office Works\i plenumas 5 funkciojn: 1. Elektronikaj mesaĝoj al personoj konektitaj al via reto kaj pere de telekopio (89/182), telekso (89/183) aŭ ordinara poŝto al aliaj personoj. 2. Sxedjulado (89/125) de labortaskoj kaj kunvenoj per aŭtomata trovado de la minimume konfliktantaj tempoj, per provizora notado de tiuj tempoj, kaj petante konfirmon de la koncernaj personoj. 3.

Dossier-kontrolado. Aŭtomate indeksanta sistemo por komputaraj kaj paperaj dosieroj, programoj kaj aliaj oficejaĵoj. 4. Databazo (89/142) por nomoj, adresoj, telefon-numeroj de klientoj, vendistoj kaj aliaj personoj. Per tiu ĉi programo oni povas selekti, ordigi kaj printi kovertojn aŭ adresetiketojn. 5. Telefonaj mesaĝoj. La programaro informas vin pri respondendaj telefonaj mesaĝoj. Oni ricevos ĉiujn gravajn informojn: daton kaj tempon, nomon kaj numeron de la telefoninto, kaj la tekston de la mesaĝo. La programo eĉ povas numerumi la numeron de la telefoninto. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p107; *c es[ei];

89/124

Rim: <93-12-07>

{U1} 65.012.2
 {U2} 681.3.065.69 (+)
 {T1} AFZ
 {eo1} ŝedjul**/i *a
 {de1} terminieren *c
 {en1} schedule *tr* *b
 {fr1}
 {nl1} scheduleren *ĉ

Prepari ~on aŭ enmeti ion en ~on, tempo-plani. ~o 1. Nombro da taskoj aŭ okazontaĵoj kutime laŭtempe listigitaj kaj kun la daŭro atribuita al ĉiu. 2. Farindaĵoj dum tempo-periodo. *a laŭ *b.

~apo ~-programo (A: \schedules/i; G: \Zeitungsprogramm/i); ~apo por dungitoj (89/141); ~ita bontenado Bontenado de maŝinoj aŭ aparatoj laŭ ~o. (A: \scheduled maintenance/i) *a

Fon: *a ei; *b Rand; *c Wah; *ĉ es laŭ InfWoord [e*i*];

89/125

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.71 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} impost-deklar/ap**/ar/o *a
 {de1} Steuererklärungssoftware *f**a
 {en1} income tax return preparation software *b
 {fr1}
 {nl1} aangifte programma *c

Softvo (85/399) por faciligi impost-deklarajn.

La programaro \Tax Shop/i sur-ekranigas tekstojn, kiuj similas al la veraj impost-formularioj (87/126), kaj post enmeto de la dataoj, ĝi kalkulas la pagendan imposton. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p84; *c esCIB91/3,p17[e*i*];

89/126

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.22 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} integr/it/a kont/ad/ap**/ar/o *a
 {de1} integriertes Abrechnungssystem *n* *c
 {en1} integrated accounting system *b
 {fr1}

{nl1} geïntegreerd accountantsprogrammatuur *ĉ
 Softvo (85/399), en kiu estas integritaj diversaj kontadapoj. En \Bedford's integrated accounting system/i ekz-e troviĝas jenaj kontadapoj: ĉeflibrapo (89/017), salajro-pagapo (89/159), kontadapo por pagontaj klientoj (89/138), kontadapo por pagotaj fakturoj (89/138), stok-kontadapo (89/162), laborkost-kontadapo (89/181). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p243; *c cE@; *ĉ es laŭ InfWoord [e*i*];

89/127

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.68 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} inter'skrib/ap**/a dossier-konvert/ap**/ar/o *a
 {de1} Umsetzprogramm *n* *c
 {en1} conversion program *c
 {fr1}
 {nl1} conversieprogramma *ĉ

Programoj por konverti dosierojn al la formatoj de diversaj skribapoj (85/442) aŭ tekstoprilaboraj programoj. La softvo (85/399) \Word For Word/i povas konverti 25 paĝojn da registraĵoj dum unu minuto al iu alia formato de 12 teksto-prilaborapoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p124; *c CE; *ĉ esInfWoord [e*i*];

89/128

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.2 (+)
 {U2} 681.3.065.70 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} invest-konsil/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} personal investment system
 {en2} portfolio manager
 {fr1}
 {nl1} investeringsprogramma *c

Fon: *a ei; *b ?; *c es[e*i*];

89/129

Rim: <93-12-07>

{U1} 681.3.065.22 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kalkul/ap**/o *a
 {de1} Rechnerprogramm *n* *ĉ
 {en1} calculator *b*c
 {nl1} rekenprogramma *d

Kalkul-programo por ĝeneralaj aŭ specialaj celoj. ~o por financaj komputadoj, ~o por \----- programistoj, ~o por sciencaj komputadoj, \----- ~o por statistikaj komputadoj, ~o por \----- unito-konvertado. *a laŭ *b kaj *c.

Fon: *a ei; *b PC Tools; *c PeCo89/3; *ĉ CE; *d es[e*i*];

89/130

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.52 (+)
{T1} KEG
{eo1} kalori-kalkul/ap**/o *a
{de1}
{en1} program for weight control *b
{fr1}

Programo por konsili sanigan dieton. La programo \DietHelper\i kalkulas manĝitajn kaloriojn kaj registras la konsumon de kuir-salo, kolesterolo, fibroj kaj de 20 aliaj nutraĵ-elementoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,62;

89/131

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.21 (+)
{T1} KEG
{eo1} katalog/ad/ap**/o *a
{de1} Katalogprogramm *n* *c
{en1} cataloging program *b
{fr1}

{nl1} catalogusprogramma *ĉ

Databazapo (89/100) por prepari katalogojn pri libroj, diskaj, kasedoj ktp. La programo \SuperCat\i povas katalogi laŭ temoj, aŭtoroj, artistoj, komponistoj, titoloj ktp. *a

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,62; *c CE=Katalog; *ĉ es laŭ InfWoord [ei];

89/132

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
{T1} KDA
{eo1} komputor"-help/at/a dezajn"
-sistem/o *a
{eo2} kohed**/o *a
{de1} rechnerunterstützter Entwurf *m* *c
{de2} CAD *c
{en1} computer assisted design *b
{en2} CAD *b
{en3} computer-aided design *c
{fr1}

{nl1} automatisch ontwerpsysteem *ĉ

Kohedo-sistemo konsistas el alt-kapablaj personaj komputoroj, kiuj utiligas por dezajnado (85/411) kohedo-softvon (89/136) kaj enigatorojn (85/404) kiel diĝigitan tabuleton (89/191) kaj skenatorojn (87/327). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ es InfWoord [ei];

89/133

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
{T1} KEG
{eo1} kivivi-e-kiviro**-ebl/ig/ap**/o *a
{eo2} real-vid/ig/ap**/o *d
{eo3} pridprek**ap**/o *e
{de1} Wysiwyg *c

{de2} Programm *n* für druckidentische
Bildschirmdarstellung *e

{de3} WYSIWYG-Programm *n*" *e

{en1} preview utility *b

{en2} WYSIWYG (pron.:wiziwig) preview utility
*b*ĉ

{fr1}

Programo por surekranigi printotan tekston, kiu aspektu precize tiel, kiel ĝi poste printiĝos. En la Angla oni nomas tiun econ sloganece \WYSIWYG - What You See Is What You Get\i, kiun ni povus traduki Esperanten per "kivivi-e-kiviros" (kion vi vidas estas kion vi ricevos). Tiu ĉi programo ekzistas kiel subprogramo en teksto-prilaborapoj (85/442) kaj ankaŭ kiel memstara programo en \PrintVision\i. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo??; *c CE; *ĉ BYTE89/12,p372; *d es[ei]; *e pb;

89/134 =ApE89 #268

Rim: pb (91-04-13): 1 Mi proponas deiri ne de traduko de la Angla WYSIWYG, oportune nur en tiu lingvo, ĉar ĉiu vorto konsistas el nur unu silabo, sed de - eble akronime mallongigita - priskriba termino, kiel 1.1 ekran-bildo egala al printaĵo, 1.2 ekran-prezento identa al printota teksto, 1.3 print-identata sur-ekrana tekst-prezento, 1.4 print-identata prezento sur la ekrano; do: pridprek**/o. Malpli longe, pli bone prononcebla k eble pli facile memorebla ol la tre Volapukeca {eo1}.

2 Laŭ mi {de1} estas malĝusta, ĉar ĝi celas nur la tekst-prezenton sur la ekrano, k ne la programon, kiu ebligas tion. Do devus esti "WYSIWYG-Programm *n*".

ei (91-09-10): Certe ankoraŭ multaj aliaj traduk-proponoj eblas, kaj eble ni trovos iun, kiu klare estos preferata. Bv, voĉdoni kaj fari proponojn. «93-12-07»

{U1} 681.3.065.54 (+)
{T1} KEG
{eo1} klav-instru/ap**/o *a
{de1}

{en1} typing program *b

{en2} typing instructor *c

{fr1}

{nl1} typeprogramma *ĉ

Programo, kiu instruas rapidan kaj akuratan tuŝ-tajpadon aŭ tuŝ-klavadon. La programo \IMavis Beacon Teaches Typing\i enhavas horloĝon kaj metronomon, ĉar ritma tajpado helpas al nov-tajpantoj rapidigi kaj akuratiĝi la tajpadon. La programo \ITYPING INSTRUCTOR Encore\i vidigas la klavaron sur la ekrano, kaj diagnozas rapidon kaj akuraton de ĉiu fingro kaj klavo. *a laŭ *b*c.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p118; *c PeCo89/1,p75; *ĉ es laŭ VDwoord[ei];

89/135

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.5 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kohed**/o-softv**/o *a
 {de1} CAD Software *c
 {en1} CAD software *b
 {fr1}
 {nl1} CAD-programmatuur *ĉ

Softvo (85/399) por kohedo (89/133). Gxin oni preparis por ĝenerala aŭ specialigita uzado, ekz-e por arkitekturo, aŭ dezajnado (85/411) de elektraj aŭ mekanaj aparatoj. Gxi estas ankaŭ utiligata por produkti presitajn konduktilarojn (89/193) kaj icojn (85/410). *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE=CAD; *ĉ es[ei];

89/136

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.65 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} klip-memor/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} clipboard application program *b
 {fr1}
 {nl1} prikbord-utiliteit *c

Programo, kiu ebligas la konservadon kaj retrovon de notoj, kiujn oni povas per tiu ĉi programo kopii inter diversaj aplikapoj (85/401). Temas do pri elektronika versio de klip-tabuleto.

Fon: *a ei; *b PCTools,p407; *c es[ei];

89/137

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kont/ad/ap**/o *a
 {de1} Abrechnungsprogramm *n* *ĉ
 {de2} Buchhaltungsprogramm *n* *ĉ
 {en1} accounting program *b
 {en2} money management program *b
 {fr1}
 {nl1} boekhoudprogramma *d

Programo por faciligi kontadon. Ekzistas multaj diversaj ~oj por specialaj celoj: persona ~o (89/146); ~o por salajroj (89/159); ~o por deprezeblaj (./...) posedaĵoj \fixed assets program\i; ~o por labor-kostoj \job costing program\i; ~o por pagotaj fakturoj \accounts payable program\i; ~o por pagontaj klientoj \accounts receivable program\i; laborkost-~o (89/181). *a laŭ *b+c.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p37; *c PeCo89/3,p154; *ĉ CE; *d es laŭ VDwoord[ei];

89/138

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kre/ap**/ar/o por ekspansi/ig/it/a memor/o *a

{de1}
 {en1} expanded memory simulator *b
 {en2} expanded memory builder *c
 {en3} expanded memory software *c
 {fr1}
 {nl1} geheugenuitbreidingsprogramma *ĉ

Softvo (85/399), kiu ebligas utiligon de etendita memoro (89/288) por → ekspansiigita memor-specifo (89/180), kaj kiu utiligas spacon sur dur-disko por imiti ekspansiigitan memoron. Tiuspecaj programoj estas: \AboveDISC\i kaj \ITC!POWER\i.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p112; *c TC!Power; *ĉ es laŭ InfWoord;

89/139

Rim: =89/172 «93-12-07»

{U1} 681.3.065.68 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kre/ap**/ar/o por jur/aj dokument/oj *a
 {de1}
 {en1} program to prepare legal documents
 {fr1}
 {nl1} wetboekprogramma *c

Softvo (85/399) por krei jurajn dokumentojn por kutimaj situacioj. Utiligante demando- kaj respondo-metodon specialaj programoj intervjuas la komputoranton ĝis ĉiuj bezonataj dataoj (85/476) estas donitaj, post tio ĝi povas surekranigi kaj printi la pretajn dokumentojn. \Personal Lawyer\i estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/7,p123; *c es[ei];

89/140

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.69 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} ŝedjul**/ap**/o por dung/it/oj *a
 {de1} Zeitzuordnungsprogramm *n* für Angestellte *c
 {en1} scheduling program for employees *b
 {fr1}

Programo por ŝedjuli (89/125) dungitojn. \Who Works When\i estas tiuspeca programo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/11,223; *c CE=Zeitzuordnungsprogramm;

89/141

Rim: «93-12-07»

{U1} 336.717.16
 {U2} 681.3.065.21 (+)
 {T1} KBE
 {eo1} data"_baz/o *a
 {eo2} datum**-bank/o *g
 {de1} Datenbank *f* *c
 {de2} Datenbasis *f* *c
 {en1} database *b*ĉ
 {en2} data base *c*d

{en3} data bank *d
{fr1} base de données *ĉ
{nl1} database *e
{nl2} kaartenbak *f

Kolekto da logike interrilatantaj dareoj (85/445) aŭ dosieroj (85/434). En ~o kuniĝis multegaj dareoj antaŭe storitaj en apartaj dosieroj, tiel ke komuna arego da dareoj servas kiel sola centra dosiero por multaj aplikapoj (85/401). *a laŭ *d.

Fon: *a ej; *b PCTools,p280; *c iwt-Wö; *ĉ COMPUT; *d WebComp; *e esInfwoord[ej]; *f esInfWoord[ej]; *g IK85/1,18[ej];

89/142 =ApE89 #269

Rim: ej (92-05-16): "bazo (2)" laŭ mi trafas por tiu ĉi nocio pli ol iu el la signifoj de "banko". «93-12-07»

{U1} 681.3.065.53
{T1} KEG
{eo1} lud/ap**/o *a
{de1}
{en1} computer game *b
{fr1}
{nl1} computerspel *c

Komputora lud-programo. Ekzistas tre diversaj specoj. La ŝarvo (89/074) \IGraphic-Less Games 1, \iinter kies ludoj troviĝas ĝemelo (../...) de la Rusa \ITetris\i, kaj al kiu Esperantaj klarigoj estas aldonitaj, estas havebla laŭ la kutimaj kondiĉoj de la Terminologia Centro. Ankaŭ la ŝarvo \MED's Chess\i estas havebla, sed sen Esperantaj klarigoj. Kiu ŝatus aldoni ilin? *a

Fon: *a ej; *b ReaSol; *c esCIB-pc busware[ej];

89/143

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.65 (+)
{T1} KEG
{eo1} mend/o-plen/um/ap**/ar/o *a
{de1}
{en1} order fulfillment software *b
{en2} order fulfillment system *c
{fr1}
{nl1} bestellingen-utiliteit *ĉ

Softvo (85/399) por faciligi plenumadon de mendoj. \IEasy Order\i provizas i.a.: facile uzeblan mendo-registradon, rapidan databazan serĉadon, konfirmadon de kredit-kartoj, faktur-printadon, printadon de kredit-karta debetilo, printadon de eksped-etikedo, printadon de eksped-listo, remendo-opcion. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/11,68; *c Selective Software, Summer 1991,p22; *ĉ es[ej];

89/144

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.64 (+)
{T1} KEG
{eo1} menu/o-kre/ap**/o *a

{de1}
{en1} menu maker
{fr1}
{nl1} menu maker *c

Programo por krei menuojn (85/446), kiuj estas aldoneblaj al propraj programoj kaj al aĉetita softvo (85/399). \IFlash-Up\i estas tiuspeca programo. Per la ŝarvo (89/074) \IAutomenù\i oni povas facile krei menuojn, kiuj faciligas la selektadon de programoj, per kiuj oni deziras ŝargi komputoron.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,p96; *c es[ej];

89/145

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.062 (+)
{T1} KEG
{eo1} tosoroo**/ap**/o *a
{eo2} ram-log/ant/a program/o *a
{de1}
{en1} TSR program *b
{en2} terminate and stay resident program *b
{fr1}

Programo ĉiam restanta en la ramo (85/397) de komputoro por ke ĝi estu aktivebla iam ajn. Skribtablaj ilapoj (89/060), Letrikso (89/078) kaj Termekso (89/067) estas tiuspecaj programoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b ComGlo;

89/146

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.2 (+)
{T1} KEG
{eo1} negoc-aŭgur/ap**/o *a
{de1}
{en1} program for business forecasts
{fr1}

Softvo (85/399), kiu helpas fari negocajn decidojn laŭ la dum la lastaj jaroj kreitaj dataoj: Kiom da varoj estos venditaj? Kiom da pecoj aŭ materialo oni aĉetu? Kiom altaj estos la elspezoj? Kiom da kontanta mono estos bezonata? La softvo \ITrendSetter Expert\i nur devas scii, kie la lastjaraj dataoj troviĝas, kiun tempo-periodon ĝi aŭguru, kaj kien ĝi metu la rezultojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/1,p204;

89/147

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.64 (+)
{T1} KEG
{eo1} not-al'don/ap**/o *a
{de1}
{en1} help note annotator *b
{fr1}

Programo kiu aldonas al menuoj helpajn informojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/3,96;

89/148

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.63 (+)
{T1} KEG
{eo1} tosoroo**-mastr/um/ap**/o *a
{de1}
{en1} manager for RAM-resident programs *b
{fr1}

Programo por mastrumi ram-logantajn programojn (=85/397) aŭ tosorooojn (89/146 \MTR = Terminate and Stay Resident). La programo \PopDrop\i ebligas forigi, anstataŭigi kaj eĉ malaktivigi tosorooojn sen restarto de la sistemo. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,118;

89/149

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.069 (+)
{T1} KEG
{eo1} bateri/o-kontrol/ap**/o *a
{de1}
{en1} program for monitoring laptop batteries *b
{fr1}

Programo por montri kiom longe baterio en → surfemura komputoreto (89/151) povos ankoraŭ liveri sufiĉe da tensio. \IBattery Watch\i *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,110;

89/150

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3-182.4
{T1} KDB
{eo1} sur'femur/a komputor"/et/o *a
{eo2} laptop**/o *a
{eo3} not-libr/a komputor"/et/o *a
{eo4} man-plat/a komputor"/et/o *a
{de1} mobiler Mikrorechner *m* *ĉ
{en1} laptop computer *b
{en2} laptop *c
{en3} notebook computer *e
{en4} palmtop *f
{fr1}
{nl1} schootcomputer *d

Portebla komputoreto pezanta malpli ol 5 kilogramojn, kiu havas propran kurento-provizon. ~oj utiligas ordinarajn pilojn aŭ reŝargeblajn bateriojn. Se ret-kurento estas havebla, transformilo por alterna kurento provizas la bezonatan rekt-kurentan tension. La vidigiloj de ~oj estas kutime likriroj (85/460). Cxar intertempe oni produktis ankoraŭ pli malpezajn komputoretojn, kiujn la fabrikintoj baptis {en3} kaj {en4}, mi proponas por ili la terminojn {eo3} kaj {eo4}. {eo3} estas komputoreto, kiu pezas malpli ol 3,6 kg kaj kiu ne estas pli granda ol not-libro. {eo4} estas tiel malgranda, ke neniu suspektas, ke temas pri plenkapbla komputoro: Vi povus teni kaj funkciigi la aparaton sur via man-plato. La sternapo (85/440) Lotus 1-2-3 troviĝas en la aparateto sur rom-ĉipo

(85/473). Malavantaĝo de tiel eta komputoreto kompreneble estas, ke ĝia klavaro estas tro malgranda por ebligi konvenan klavadon. *a laŭ *b*e*f

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c PeCo89/11; *ĉ CE; *d esInfWoord [ej]; *e BYTE91/2; *f BYTE91/5;

89/151

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.61 (+)
{T1} KEG
{eo1} print"/ator-mastr/um/ap**/o *a
{eo2} print"-spool**/ap**/o *a
{de1} Ausspulprogramm *n* für Drucker *c
{en1} printer management toolkit *b
{en2} print spooling utility *b
{fr1}
{nl1} print spooling utiliteit *d

Programo por pli efike utiligi printatoron.

La programo \PrintRite\i spoolas (89/154) print-taskojn al disko kaj kunpremas ilin tiel ebligante al aplikajoj (85/401) funkcii en normala rapido dum printado. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b PeCo89/7,119; *c CE=Ausspulen; *ĉ esInfWoord [ej];

89/152

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.60 (+)
{T1} KEG
{eo1} program-kre/ap**/o *a
{de1} Programmgenerator *m* *c
{en1} program generator *c
{fr1}
{nl1} programgenerator *ĉ

Softvo (85/399) por ne-programisto por generi programojn. Kun la softvo \Clarion Personal Developer\i venas ok modelaj pretaj aplikajoj (85/401), kiujn oni povas ŝanĝi, kaj kiuj donas ideojn por evoluigi proprajn programojn. *a laŭ *b.
Fon: *a ej; *b PeCo89/1,10; *c CE; *ĉ esInfWoord [ej];

89/153

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.22.22 (+)
{T1} KEE
{eo1} spool**/i *a
{de1} spulen *c
{de2} spoolen *c
{en1} spool ♦ to *b
{fr1}
{nl1} spoolen *ĉ

Utiligi → neĉefan memoron (85/470) kiel bufron (85/453) por malgrandigi prokrastojn dum data-traktado, kiam dataoj estas transigataj inter periferiaj aparatoj kaj la procesoro(j) de komputoro. ~ado (93/136); print-~apo (89/152). *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b GES/NGI-12; *c iwt-Wö; *ĉ es laŭ InfWoord[ej];

89/154

Rim: ei: {en1} kaj {eo1} estas akronimoj (85/333) formitaj el \simultaneous peripheral operation on line\i (simultana periferia funkciado malaŭtonoma). Sxajnas al mi preferinde krei distingon neologismon kaj ne uzi "spuli" aŭ "ŝpuli", por eviti la miskomprenon, ke temas pri nocio simila al "bobeni". «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} prunt-kalkul/ap**/ar/o *a
 {de1}
 {en1} program for loan calculations *b
 {fr1}

Softvo (85/399) por kalkuli prunto-kostojn. Per \Amortizer Plus\i oni povas kalkuli la kostojn de pruntoj kun variaj interezoj, la bezonatajn pagojn je samaj pagoj, kaj fine oni povas printi profesiajn amortizo-tabelojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei:; *b PeCo89/11,p223;

89/155

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.069
 {T1} KEG
 {eo1} rapid/ig/ap**/o por data"-trans'ig/o *a
 {de1}
 {en1} disk performance utility *b
 {en2} disk accelerator *c
 {fr1}

Programo por plirapidigi legadon de dur- aŭ moldiskoj. Gxi kreas kaŝ-bufreton (89/082) de elektebla granda, en kiu ĝi storas dataojn, por ke la centra procesoro povu pli rapide legi ripete bezonatajn dataojn, ol se ĝi devus legi ilin de disko. Do ne temas pli plirapidigo de la disko-drajvo, sed per truko por malpliofte bezoni ĝin. La programo similas al tiu de 89/108. *a laŭ *c

Fon: *a ei:; *b PeCo89/7,p121 FAST! *c Flash;

89/156

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.069
 {T1} KEG
 {eo1} raport/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} report writing program *b
 {fr1}

Subprogramo por kompili raporton pri okazintaj komput-procedoj. En la programaro IPC Librarian\i ekz-e troviĝas ~o, kiu aŭtomate listigas ĉiujn periodojn dum kiuj dosieroj estis arkivitaj kaj kiuj dosieroj troviĝas sur ĉiu arkivo-disko. *a laŭ *b.

Fon: *a ei:; *b PC LIB;

89/157

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.69 (+)
 {T1} KEG

{eo1} rendevu-ŝedjul**/ap**/o *a
 {de1} Terminplanungsprogramm n *c
 {en1} appointment scheduler *b
 {fr1}
 {nl1} afspraak utiliteit *c

Programo por ŝedjuli (89/125) rendevuojn. La ~o de IPC Tools\i eĉ per alarm-signo atentigas pri okazonta rendevuo. *a laŭ *b.

Fon: *a ei:; *b PCTools,p319; *c CE=Terminplanung; *c es[ei];

89/158

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.327.12
 {T1} KDE
 {eo1} leg/ator/o *a
 {de1} Lesegerät n *c
 {en1} reader *b
 {fr1}
 {nl1} leeseenheid *c

Enigato (85/404) kiel trukarta ~o, magnet-karta ~o, opkarea ~o (89/250), stri-kodaĵo-~o (89/251). Mikrofilm-legilo (88/336) ne estas ~o, ĉar ĝi ne aŭtomate enigis tekston en iun komput-sistemon. *a laŭ *b

Fon: *a ei:; *b ComGlo; *c CE; *c esInfWoord[ei];

89/159

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.65 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} kript/ig/ap**/o *a
 {de1} Datenverschlüsselungsprogramm n *c
 {en1} encryption system *b
 {fr1}
 {nl1} encryptieprogramma *c

Programo, kiu kriptigas registraĵojn, por ke nur personoj, kiuj scias iun pasvorton, povu legi kaj utiligi ilin. Al ĉiu ~o devas aparteni el~o, kiun tiuj personoj post registro de la pasvorto devas apliki, antaŭ ol ili povas legi kaj utiligi la registraĵojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei:; *b PCTools,p483; *c CE=Verschlüsselung; *c esInfWoord [ei];

89/160

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.3 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} statistik/ap**/ar/o *a
 {de1} Statistikprogrammpaket n *c
 {en1} statistical analysis package *b
 {fr1}
 {nl1} statistisch analysesysteem *c

Softvo (85/399) por statistike analizi dataojn kaj por trakti ilin per statistikaj procedoj. La ŝarvo (89/074) \Kwikstat\i (2 diskoj) sen Esperantaj klarigoj estas havebla de la Terminologia Centro. *a

Fon: *a ei:; *b ??; *c CE=Statistikprogramm; *c esInfWoord[ei];

89/161

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.22 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} inventari**/ap**/o *a
 {de1} Inventurprogramm *n* *c
 {en1} inventory program *b
 {fr1}
 {nl1} inventarisprogramma *ĉ
 Programo por librotendi inventarion (89/198) de firmao.
Fon: *a ej; *b PeCo89/12,p193; *c CE=Inventur; *ĉ esej;

89/162

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.9 (+)
 {T1} KEE
 {eo1} tekst/o-dare**/a dosier/o *a
 {de1} Textdatei *f* *c
 {en1} text data file *b
 {en2} text file *ĉ
 {fr1}
 {nl1} tekstbestand *ĉ
 Dosiero (85/434) konsistanta el tekstodareoj (85/445), el kiuj ĉiu povas havi sian propran kamp-aranĝon. Tio distingas ilin de data-dareoj, kiuj ĉiuj havas la saman strukturon. *a laŭ *b.
Fon: *a ej; *b TERMEX; *c CE; *ĉ esInfWoordej;

89/163

Rim: =89/067 «93-12-07»

{U1} 681.327.68
 {T1} KDE
 {eo1} codorom**/o *a*ĉ
 {de1} CD-ROM *c
 {de2} Bildplatte *f* *c
 {en1} CD-ROM *b
 {en2} Compact Disk - Read Only Memory *b
 {fr1}
 {nl1} CD-ROM *d
 Komputora stor(85/471)-disko en la sama grando kiel kompakta muzika disko. Komputoranto povas ĝin legi sed nenion sur ĝi registri. Sur ~o povas troviĝi ĉirkaŭ 550 megabajtoj (89/185) da diĝitaj dataoj. ~oj estas utiligataj por ampleksaj enciklopedioj, vortaroj ktp. =codoi-formato (89/169). *a laŭ *b.
Fon: *a ej; *b ComGlo; *c CE; *ĉ BibTer; *d es InfWoordej;

89/164

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} tele'komputor"/ap**/ar/o *a
 {eo2} komv**/o *a
 {de1} Datenfernverarbeitungssoftware *f* *c
 {de2} Comware *f* *c

{en1} remote computing software *b
 {en2} comware *c
 {fr1}

Softvo (85/399) por telekomputorado. La programaro \ICO/SESSION 4.0i permesus en hotelĉambro funkciigi per laptopo (89/151) la komputoron en la oficejo. *a laŭ *b.
Fon: *a ej; *b PeCo89/12,p136; *c CE;

89/165

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} tele'komunik/ap**/ar/o *a
 {de1} Telekommunikationssoftware *f* *c
 {en1} telecommunications software *b
 {fr1}
 {nl1} telecommunicatie programmatuur *ĉ
 Softvo (85/399) por perkomputora telekomunikado, se modemo (85/390) estas konektita al la komputoro. *a
Fon: *a ej; *b PCTools,p347; *c CE; *ĉ esej;

89/166

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4 (+)
 {T1} KEG
 {eo1} tele'pag/ap**/o *a
 {de1}
 {en1} program for paying bills electronically *b
 {fr1}
 {nl1} elektronisch betaalsysteem *c
 Programo por pagi fakturojn elektronike. \CheckFree\ estas nomo de tiuspeca programo. *a
Fon: *a ej; *b ??; *c esInfWoordej;

89/167

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.011 (+)
 {T1} KDA
 {eo1} medi/o <3> *a
 {de1} Betriebsgegebenheiten *f, pl* *b
 {de2} Betriebsumgebung *f* *b
 {de3} Umgebung *f* *b*ĉ
 {en1} environment *c*ĉ
 {fr1}
 {nl1} omgeving *d
 La komputora sistemo en kiu aplikapoj (85/401) estas funkciaj. Al ĝi apartenas la hardvo (85/398) kaj softvo (85/399) [mastrumaparo (85/402), data-komunikapoj (89/169) kaj data-bazapoj (89/100)]. *a laŭ *c.
 =softva inĝerik-medio (89/042) *a
Fon: *a ej; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ CE; *d es InfWoordej;

89/168

Rim: ej: {en1} estas ofte uzata sinonime kun nur mastrumaparo, kion ni evitu en Esperanto. Tial ne: \Tiu ĉi programo funkcias en UNIX-medio\i. Sed: \Tiu ĉi programo funkcias en UNIX-

mastrumaparo\i. «93-12-07»

{U1} 681.3.022
{T1} KDG
{eo1} codoi**format/o *a
{de1}
{en1} CD-I *b
{en2} Compact Disc-Interactive *b
{fr1}
{nl1} CD-I *c

Norm-formato (86/190) por kompakta diskaj, kiu enhavas normojn por muzikaj diskaj, codoromaj (89/164) diskaj, video(87/424)-bildoj kaj vivigitaj grafikaj. La ~o zorgas pri 552 megabajtoj (89/185) da dataoj kaj provizas multoblajn nivelojn de aŭdio- (87/030) kaj video-formatoj. 72 minutoj da altfidelaj stereo-aŭdio povas esti registritaj kiel sur kompakta aŭdio-disko, sed ĝis 19 horoj da aŭdio povas esti registritaj je pli malalta fideleco, kiu similas al tiu de ordinara radio-elsendo. Oni planas utiligi la ~on por du-direktaj edukado kaj ludoj, kaj por larĝaj data-bazoj. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c esCIB91/2,p16[ei];

89/169

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.022 (+)
{T1} KEG
{eo1} temp/um/ap**/o kaj faktur/ap**/o *a
{de1} Programm *n* für Arbeitszeitkontrolle *f* *c
{en1} time & billing system *b
{fr1}

Softvo (89/399) por tempumi (87/655) labor-periodojn kaj por produkti laŭ la uzita tempo fakturojn kaj raportojn. \TimeSlip III\i *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b PeCo89/1,p245; *c CE=Arbeitszeitkontrolle;

89/170

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.327.2
{T1} KBB
{eo1} domoa**/o *a
{de1} direkter Speicherzugriff *m* *b
{en1} direct memory access *b*c*ĉ
{en2} DMA *c
{en3} dma *ĉ
{fr1}
{nl1} directe geheugeninvoer *d

La utiligo de speciala hardvo (85/398) por rekta transigo de dataoj al kaj de memoroj por minimumigi la tempoperdon, kiun kaŭzus program-regataj data-transigoj. *a laŭ *ĉ.

Fon: *a ei; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ McGraw; *d esInfWoord[ei];

89/171

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.049.75

{T1} KDG
{eo1} -ak**/o *a
{eo2} kart/o <7> *a
{eo3} pres/it/a kondukt/il/aro kun ĉip/oj por ... *a
{eo4} kart/o kun pres/it/a kondukt/il/ar/o *a
{eo5} adapt/il/o *j EVIT *a
{de1} Einsteckkarte *f* *ĉ
{de2} Einsteckplatine *f* *ĉ
{de3} Erweiterungsplatine *f* *ĝ
{de4} Platine *f* *ĝ
{en1} plug-in board *b
{en2} slot-board *c
{en3} circuit card *ĝ
{en4} plugin card *ĝ
{en5} printed circuit board *i
{fr1} carte *f* *h
{nl1} kaart *ĥ

Teknika sufikso por indiki komputoran karton (=89/193), hardvon (85/398) por plenumi diversajn taskojn. durdisk~o = surkarta durdiska (85/393) draĵvo (85/395); modem~o = surkarta modemo (85/390); memor-ekspansiig~o, rampliig~o karto por ekspansiigi la memoron (=89/139); erar-serĉ~o por PS/2 (karto por stori erar-serĉan softvon sur skrib-protektita ramo *g); ~o-286 (karto por aldoni 286-sistemon al IBoMo-kongrua komputoro); disko-duoblig~o (karto por duobligi la storivon de dur- kaj moldiskoj); akci-konsult~apo 89/068; sistemig~o (\ISlot Card Systemizer\i *d; karto ebliganta konektivon de komputora reto al periferiaj aparatoj kaj komputoregoj); fram-kapt~o (\Iframe grabber board\i *e \Ivideo frame grabber\i *f - karto por diĝita bild-traktado); transputor~o (karto por ebligi paralelan data-traktadon en persona komputoro *f). video~o 89/173. *a

Fon: *a ei; *b BYTE 90/1,421; *c BYTE 90/1,100; *ĉ iwt-Wö; *d BYTE 89/12,69; *e BYTE 89/12,79; *f BYTE 89/12,288; *g BYTE 89/12,317; *ĝ CE; *h esMIDI-Lex-Fr[ei]; *ĥ esInfWoord[ei]; *i ComGlo; *j MON94/2,p12;

89/172 =ApE89 #270

Rim: ei (94-03-03): {eo5} estas evitinda, ĉar multe tro ĝenerala termino. «94-03-03»

{U1} 621.382.5 (+)
{T1} KDC
{eo1} video"ak**/o *a
{de1} Videoplatine *f* *c
{en1} video card *b
{fr1}
{nl1} video-kaart *ĉ

Komputora karto por ebligi diĝitan traktadon de video-bildoj. *a

Fon: *a ei; *b VGAWONDER; *c CE=Platine; *ĉ es[ei];

89/173

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.053
{U2} 681.3.056

{T1} KBB
 {eo1} logik/a ŝov/o *e
 {de1} logisches Schieben *n* *ĉ
 {en1} logic shift *b
 {en2} logical shift *b
 {fr1} décalage logique *b
 {nl1} logische schuifbewerking *d
 {nl2} schuifbewerkingsoverdracht *d
 Sxovo <3> (86/197), kiu egale efikas sur ĉiuj karakteroj en komput-vorto (86/167). Ĉiuj enkondukitaj bitoj estas nulaj. *a laŭ *b
 Fon: *a ei; *b COMPUT; *c GES/NGI-12; *ĉ CE; *d es InfWoord[ei]; *e Comput;

89/174

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.053
 {T1} KBB
 {eo1} cikl/a ŝov/o *d*e
 {eo3} ring/ec/a ŝov/o *d
 {de1} Ringschieben *n* *c
 {en1} circular shift *b*c
 {en2} cyclic shift *c
 {fr1}
 {nl1} cirkelverschuiving *ĉ
 Sxovo <3> (86/197), en kiu la bitoj forŝovitaj je unu flanko de komput-vorto (86/167) estas enkondukitaj je la alia flanko. *a laŭ *b
 Fon: *a ei; *b COMPUT; *c McGraw; *ĉ es[ei]; *d Comp; *e MMES[pok];

89/175

Rim: «93-12-07»

{U1} 537.311
 {U2} 541.28
 {U3} 543.2
 {T1} KGF
 {eo1} port/ant/o <2> *a*b
 {eo2} ŝarg/it/a partikl/o *b
 {de1} Ladungsträger *m* *a
 {de2} geladenes Teilchen *n* *b
 {en1} carrier *a
 {en2} charged particle *b
 {fr1} porteur *m* électrisé *b
 {nl1} gegevensdrager *ĉ
 {nl2} geheugenmedium *ĉ
 Gxenerala nomo donita al elektre ŝargitaj partikloj kiel elektronoj, pozitonoj, ionoj, mezonoj. Etendit-signife la termino estas ankaŭ uzita por la "truo" en duon-konduktantoj. *c laŭ *b
 Fon: *a SV72/12b; *b TC77/1; *c ei; *ĉ esInfWoord [ei];

89/176

Rim: «93-12-07»

{U1} 538.567
 {U2} 621.376
 {T1} UCZ
 {eo1} port/ant/o <3> *a
 {de1} Träger *m* *a

{en1} carrier *a
 {fr1} onde porteuse *b
 {fr2} fréquence porteuse *b
 Modulebla rekta kurento aŭ alterna fizika granda (ekz-e portanta tensio, frekvenco, ondo, kurento) utiligata por transsendi signalojn <4> (87/624) per modulado de la ~o. *a
 Fon: *a SV 72/12c *b br;

89/177

Rim: «93-12-07»

{U1} 543.52
 {U2} 621.039
 {T1} SCG
 {eo1} port/ant/o <4,5> *a
 {de1} Träger *m* *a
 {en1} carrier *a
 {fr1} entraÉneur *m* *a
 {fr2} porteur *m* *a
 {nl1} drager *b
 4 Kemia elemento, tre etkvanta, kiun oni kun radioaktivaj izotopoj de la sama elemento miksis, por ricevi peseblajn kvantojn por kemiaj procedoj. 5 Substanco en pesebla kvanto, kiu post kuniĝo kun nepesebla kvanto de alia substanco kunprenas tiun alian substancan tra kemi-fizika procedo, precipe tra precipitiĝo. *a
 Fon: *a br; *b esVDwoord[ei];

89/178

Rim: «93-12-07»

{U1} 796.57.063
 {T1} LFF
 {eo1} strajk**_-zon/o *a
 {de1} Fehlschlagzone *f* <*ĉ>
 {en1} strike zone *b
 {fr1}
 En basbalo (87/039) la rektangula areo super la hejm-slabo (EB275/40) de la genuoj ĝis la ŝultroj de la batanto (EB275/46). =strajko (89/041, 87/264) *a laŭ *c
 Fon: *a ei; *b EncyBrit2,p740; *c Rand; *ĉ MuSa;

89/179

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.327.28
 {T1} KDD
 {eo1} ekspansi/ig/it/a memor-specif/o *a
 {eo2} emoso**/o *a
 {de1}
 {en1} expanded memory *b*c
 {en2} Expanded Memory Specification *b
 {en3} EMS *b
 {fr1} extension mémoire *ĉ
 Teknika artifiko por venki la memor-limojn de IBoMo-kongruaj personaj komputoroj je uzo de la maprodo (85/403) DOS. ~o povas pligrandigi la memoron, en kiu DOS-aj aplikapoj (85/401) kapablas funkcii de 1 al 32 megabajtoj. En 8086-kaj 80286-komputoroj oni akiras ~on per enmeto de

emosoako (89/172). Por ke programo povu utiligi ~on ĝi devas esti verkita laŭ ~o-normo. *a laŭ *b.
Fon: *a ej; *b ComGlo; *c WP5.1.p544; *ĉ WP5.1Fr, p475;

89/180

Rim: «93-12-07»

{U1} 681.3.065.4
{T1} KEG
{eo1} grupv**/o *a
{de1}
{en1} groupware *b
{fr1}

Softvo ebliganta komunan utiligon de hardvo kaj interŝanĝon de dataoj inter grupo da komputaristoj.

Fon: *a ej; *b Computer Chronicle, 1990-01-21

89/181

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.397.12
{T1} UDJ
{eo1} tele'kopi-sistem/o *a
{de1} Faksimile *c
{de2} Bildtelegraphie *f* *c
{en1} facsimile *b
{en2} fax *b
{en3} phototelegraphy *b
{en4} telephotography *b
{fr1}
{nl1} fax *ĉ

Interkomunika sistemo en kiu telekopi-sendatoro (Ifacsimile transmitter*vi* *b) skenas (87/326) foton, mapon aŭ alian grafikaĵon, kiun ĝi konvertas al telekopi-signaloj (Ifacsimile signal*vi* *b) kaj je taŭga tempo sendas al aliloka(j) telekopi-ricivatoro(j) (Ifacsimile receiver*vi* *b), kiu(j) produktas telekopio(j)n (89/189). *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b McGraw; *c CE; *ĉ esInfWoord[ej];

89/182

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.394.625
{T1} UDI
{eo1} teleks"/o *a
{de1} Fernschreiben *n* *c
{en1} telegraph exchange *c
{en2} telex *b
{en2} TEX *b
{fr1} Télex *e
{nl1} telex *d

Tutmonda interkomunika sistemo, kiu provizas rektajn interkonektojn inter teletajpatoroj por sendi kaj ricevi informojn. *a laŭ *b.

~i utiligi ~on. *ĉ

Fon: *a ej; *b McGraw; *c CE; *ĉ PIVS; *d es InfWoord[ej]; *e esPetLar[ej];

89/183

Rim: «91-07-29»

{U1} 513
{T1} SAZ
{eo1} fraktal**/o *a*c
{de1}
{en1} fractal *b
{fr1}
{nl1} fractal *ĉ

Geometria figuro kun tiuspeca strukturo, ke pligrandigo per donita faktoro reproduktas la originalan figuron. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b McGraw; *c Fok88/2; *ĉ esInfWoord [e*i*];

89/184

Rim: Bonega artikolo pri ~oj troviĝas en Fokuso 88/2. «91-07-29»

{U1} 681.3.042
{T1} KEE
{eo1} mega'bajt"/o *a
{eo2} mb *a
{de1} Megabyte *c
{de2} MByte *c
{en1} megabyte *b
{en2} MB *b
{en3} Mb *b
{en4} Mbyte *b
{en5} M-byte *b
{fr1} Mégaoctet *ĉ
{nl1} Megabyte *d

Stor-unito por proksimume unu miliono da bajtoj (86/166), sed precize por 1048 576 bajtoj. gigabajto egalas al mil ~oj, terabajto egalas al miliono da ~oj. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c CE; *ĉ esMIDI-Lex-Fr[ej]; *d esInfWoord[ej];

89/185

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.323
{T1} KGE
{eo1} kamp-efik/a transistor/o #215 *a
{eo2} ket**/o *a
{de1} Feldeffekttransistor *m* *b
{en1} field-effect transistor *c
{en2} fet *c
{en3} FET *ĉ
{en4} metal-oxide semiconductor field-effect transistor *c
{en5} mos fet *c
{fr1} transistor à effet de champ
{nl1} veldeffect-transistor *d

Transistoro (89/196) en kiu la rezistanco de kurento en duonkonduktanto, al kiu estas konektitaj du elektrodoj <2> - =fonto kaj =drenilo, kiuj respondas al katodo kaj anodo en tubo (4) - estas regataj per tensio aplikata al izolite de la duonkonduktanto muntitaj reg-elektrodoj (=pordo). La "mankregiono", la regiono de la mankantaj ŝargoportantoj, estas ŝanĝita per la ŝanĝiĝanta elektra kampo. Se tiu regiono pligrandiĝas, malpliĝas la

konduktanta sekco-areo kaj pro tio la konduktanco de la =kanalo <8>. Laŭ la speco de la izolajo inter reg-elektrodo kaj duonkonduktanto oni distingas inter ordinara ~o (izolajo: NP-transiro) kaj mosket**/o (izolajo: metaloksido A: mosfet)

Fon: *a ei; *b UDK 1974; *c Markus; *ĉ McGraw; *d esInfWoord[ei];

89/186

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.3.032
{T1} KGF
{eo1} emitator"/o #214 *a*b
{de1} Emitter *m* *a
{en1} emitter *a
{fr1} émetteur *m* *a
{nl1} emitter *c

1 Regiono sur transistoro (89/196) el kiu ŝargportantoj <2>, kiuj maloftas en la bazo <13> (89/192) estas emisiitaj en la bazon. La ~o respondas krude al la katodo en elektronika tubo. 2 La elektrodo konektita al ĉi tiu regiono.

Fon: *a SV76/5a; *b PIVS; *c esInfWoord[ei];

89/187

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.382.3.032
{T1} KGF
{eo1} kolektor"/o #214 *a*b
{de1} Kollektor *m* *a
{en1} collector *a
{fr1} collecteur *m* *a
{nl1} collector *c

1 Duonkonduktanta regiono sur transistoro (89/196) tra kiu primara fluo de ŝarg-portantoj (89/176) forfluas de la bazo (89/192). La ~o respondas krude al anodo en elektronika tubo. 2 La borno (89/199) konektita al ĉi tiu regiono.

Fon: *a SV76/5c; *b PIVS; *c esInfWoord[ei];

89/188

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.397.12
{T1} UDE
{eo1} tele'kopi/o *a
{de1} Fernkopie *f* *c
{de2} Fax *c
{en1} facsimile *b
{en2} fax *b
{en3} telephoto *b
{en4} wirephoto *b
{en5} radiophoto *b
{fr1} téléphoto *ĉ
{nl1} telefoto *d
{nl2} facsimile *d

Foto aŭ kopio de dokumento sendita pere de telekopia sistemo (89/182). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b MacGraw; *c CE; *ĉ es laŭ PetLar[ei]; *d esInfWoord[ei];

89/189

Rim: ei (91-07-29): "faksimilo" en Eo ne estas sendita per telekopia sistemo. «93-12-07»

{U1} 681.327.11
{T1} KDE
{eo1} mus/o <2> *a
{de1} Maus *f* *c
{de2} Abrollgerät *n* *c
{en1} mouse *b
{fr1} souris *f* *ĉ
{nl1} muis *b*ĉ

Grafika enigatoro (85/404) en kiu troviĝas regiloj por movi la kursoron (85/435) sur komputora ekrano. La ~o iam havis formon de muso (1) kaj la kablo, kiu konektas ĝin al la komputoro, formis la musan voston. Se oni movas la muson sur tablo-supro, la kursoro moviĝas konforme sur la ekrano; seria ~o estas konektita al la norma seria konektingo (Istandard serial port*i*); busa ~o estas konektita al karto (89/172) metita en unu el la komputor-kartaj kontaktingoj. Cxiuj musoj havas minimume unu butonon, la plej multaj havas du, kaj kelkaj havas tri butonojn; mekana ~o havas sube pilkon, kiun oni rulas sur tablosupro; optika ~o uzas optikan sensoron (89/195) anstataŭ rulantan pilkon. Gxin oni rulas sur speciala tabulo, kiu enhavas reton por ke oni povu kalibri la sensorojn al mus-movetoj. =89/191. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c CE; *ĉ esInfWoord[ei];

89/190

Rim: «91-07-29»

{U1} 681.327.11
{T1} KDE
{eo1} diĝit"/ig/a tabul/et/o *a
{de1}
{en1} digitizer tablet *b
{en2} graphics tablet *b
{fr1}
{nl1} digitaliseertableau *c

Grafika enigatoro (85/404), kiu funkcias kiel desegno-tabuleto. Gxi estas uzebla por desegni novajn bildojn aŭ por paŭsi jam ekzistantajn, kiujn la tabuleto diĝitigas (85/382), por ke la bildoj fariĝu pritrakteblaj per komputoro. Se uzanto desegnas bildon kontaktante la tabuleton per skribil-simila instrumento, nomata kursoro <2> (90/394), kiu estas ligita al la ~o per drato, tiam kursoro sur la ekrano desegnas la samajn strekojn. *a laŭ *b.

Fon: *a ei; *b ComGlo; *c esInfWoord[ei];

89/191

Rim: «91-07-29»

{U1} 621.382.3.032
{T1} KGF
{eo1} baz/o <13> #214 *a
{de1}
{en1} base *b
{fr1}
{nl1} basis *c

Tiu regiono, kiu situas inter emitoro (89/187) kaj kolektoro (89/188) de transistoro, kaj sur kiun la emitoro emisias ŝarg-portantojn (89/176), kiuj maloftas en la ~o. *a

Fon: *a PIVS; *b McGraw; *c esInfWoord[ei];

89/192

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.049.75
 {U2} 681.3.010.2
 {T1} KGE
 {eo1} pres/it/a kondukt/il/ar/o *a
 {de1} gedruckte Schaltung *f* *a
 {en1} printed circuit *a
 {fr1} circuit *m* imprimé *a
 {nl1} gedrukte schakeling *c

Unajo (89/044) en elektronika aparato, en kiu konduktiloj kaj kelkaj cirkvitaj elementoj kiel fiks-valoraj kondensiloj kaj induktiloj estas produktitaj el konduktiva materialo, kiu per presad-simila procedo estas demetita sur izolantan bazon. Al □o estas facile aldoneblaj elektraj kaj elektronikaj komponantoj (89/194). En komputoro □o posedas kontakto-striojn, kaj estas nomata simple "karto" (89/172). *b

Fon: *a SV75/48b; *b ei; *c esInfWoord[ei];

89/193

Rim: «93-12-07»

{U1} 621.3.01
 {T1} KGC
 {eo1} kompon/ant/o <3> *a
 {de1} Bauelement *n* *a
 {de2} Baustein *m* *a
 {de3} Bauteil *m* *a
 {en1} component *a
 {en2} element *a
 {en3} device *a
 {fr1} élément *m* *a
 {fr2} composant *m* *a
 {nl1} component *b

Iu ajn elemento de elektra aŭ elektronika cirkvito, havanta distingeblaj elektrajn karakterizaĵojn kaj bornojn (89/199) al kiuj oni povas konekti aŭ luti aliajn ~ojn.

aktiva ~o: ~o, kiu kapablas regi tensiojn aŭ kurentojn por kaŭzi amplifadon aŭ komutadon, ekz-e diodo, feromagnetna kerno en induktilo, transduktoro (89/197), elektrona tubo, transistoro (89/196).

pasiva ~o: ~o, kiu ne kaŭzas amplifadon aŭ komutadon, ekz-e rezistilo, kondensilo, konduktilo, elektronika ~o (89/200) *a.

Fon: *a SV76/7c; *b esInfWoord[ei];

89/194

Rim: «93-12-07»

{U1} 53.082
 {T1} SCA
 {eo1} sensor/o <1> *a
 {eo2} leg/il/o <1> *d

{eo3} akir/il/o <1> *d
 {eo4} kapt/il/o <3> *d
 {de1} Meßfühler *m* *c
 {de2} Fühler *m* *c
 {de3} Sensor *m* *ĉ
 {en1} sensor *b
 {en2} sensing element *b
 {en3} primary detector *b
 {fr1}

Gxenerala nomo por unajo (89/044), kiu sensas aŭ absolutajn valorojn de fizika granda (89/210) kiel temperaturo, aerpremo, lum- aŭ son-intenso, aŭ ŝanĝojn de tiuj grandoj, kaj kiu konvertas la ŝanĝojn al utiligebla enmet-signalo por inform-kolektanta sistemo. Televida kamerao estas tial ~o kaj transduktoro speciala tipo de ~o. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b McGraw; *c Poly; *ĉ iwt-Wö; *d

Comp; **89/195**

Rim: «91-07-16»

{U1} 621.382.3
 {T1} KGC
 {eo1} transistor/o (1) #214 *a
 {de1} Transistor *m* *a
 {en1} transistor *a
 {fr1} transistor *m* *a
 {nl1} transistor *c

Aktiva komponanto <3> (89/194), konsistanta el duon-konduktanto (kutime germaniumo aŭ silicio) kun tri aŭ pli da elektrodoj <2> (87/465). Konduktado okazas per portantoj <2> (89/193) (elektronoj aŭ pozitivaj truoj). ~oj povas plenumi praktike ĉiujn funkciojn de elektronika tubo. La ĉefaj elektrodoj de ~o estas bazo <13> (89/192), kolektoro (89/188) kaj emitoro (89/187).

Nomi en faka lingvo radio-ricevilon, en kiu troviĝas ~oj, simple "transistoro" ne estu rekomendata, kvankam PIV atribuis tiun duan signifon al la vorto. Tamen, la en PIV donita ekzemplo 11a ~oj ŝanĝis la kondiĉojn de la politikaj militoj ĉi restas ĝusta, ĉar la invento de ~oj ebligis la produktadon de malmultekostaj radio-riceviloj. *b

Fon: *a SV76/16a; *b ei; *c esInfWoord[ei];

89/196

Rim: =keto (89/186), =ico (85/410). «91-07-29»

{U1} 621.318.43
 {U2} 621.375.3
 {T1} IBF
 {eo1} transduktor/o (1) #213 *a*b
 {eo2} magnet/a amplif/il/o *a
 {de1} Transduktor *m* *a
 {de2} magnetischer Verstärker *m* *a
 {en1} transductor *a
 {en2} magnetic amplifier *a
 {en3} saturable core reactor *a
 {fr1} transducteur magnétique *a
 {nl1} transductor *c

Unajo (89/044) konsistanta el unu aŭ kelkaj feromagnetaj boben-kernoj kun volvaĵoj, per kiuj

alterna tensio aŭ kurento povas esti variigata aŭ amplifata per kontinua tensio aŭ kurento, uzanta saturiĝ-fenomenojn en magnetna cirkvito. *a
Fon: *a SV76/32a; *b PIV; *c esDEE[ei];

89/197

Rim: «91-07-29»

{U1} 347.719
{U2} 347.728.1
{U3} 657.371
{T1} HHA
{eo1} inventari**/o *a
{eo2} inventar/o (1) *b
{de1} Bestandsverzeichnis *n* *a
{de2} Inventar *n* *a
{en1} inventory *a
{fr1} inventaire *m* *a
{nl1} inventaris *c

Detala etato sinsekve menciata ĉiujn objektojn, varojn kaj valorojn, kiuj apartenas al iu persono, societo, firmao k.s., ekz-e por kunmeti bilancon aŭ en kazo de bankroto aŭ morto. ~i: starigi ~on.

Fon: *a SV75/34c; *b PIV; *c esVDwoord[ei];

89/198 =ApE89 #271

Rim: ei: Kvankam oni uzis por tiu ĉi nocio ĝis nun la terminon {eo2}, kiu estas Zamenhofa, prof. Sxaponjiĉ, Jugoslavio, rekomendis laŭ la modelo sekretario = sekretario la terminon {eo1}, ĉar {eo2} estas miskomprenebla kiel aro da inventoj troviĝanta en patent-oficejo. «93-12-07»

{U1} 621.315.68
{T1} IFZ
{eo1} born/o (1) *a
{de1} Stromanschluß *m* *a
{en1} terminal *a
{fr1} borne *f* *a
{nl1} aansluitklem *b
{nl2} klem *b

Iu ajn ekstremaĵo en elektra aparato aŭ de elektronika komponanto, al kiu oni faras elektrajn konektojn (lutajn, ŝraŭbajn, klemajn aŭ volvajjn). EB 332/31a. bateria ~o EB 192/39; tri~a kablofina mufo EB 147/33; altensiaj muf~egoj EB 146/43. =klemo, =ĵako, =lut-koŝeto. *a

Fon: *a SV81/30a; *b esVDwoord[ei];

89/199

Rim: ei: Tiu ĉi difino estas pli ĝenerala ol en PIV. «91-07-29»

Esperanta provtraduko de

INTERNATIONAL STANDARD ISO 1087

(Internacia Normo ISO 1087),

Terminology principles and co-ordination.

La normo, kiu estis preparita de la Teknika Komitato ISO/TC 37, nuligas kaj anstataŭas la ISO Rekomendon R 1087 : 1969,

de kiu ĝi konstituas teknikan reviziaĵon.

Ú ISO 1990

La provizoran tradukon preparis Rüdiger Eichholz. Li petas kritikojn de kaj la traduko, kaj de la Internacia Normo ISO 1087, por ke ni povu prezenti tiujn kritikojn al la landaj sekcioj de la Teknika Komitato ISO/TC 37. Ni pruvu al tiuj komitatoj, ke ili povus lerni multon de nia labor-metodo.

La Esperanta traduko de la antaŭa normo estis jam registrita en Pekoteko (85/287-85/381) kaj ankaŭ tiu de la labor-dokumentoj por revizii la antaŭan normon (86/001-86/106). Komparante la malnovan normon, la labor-dokumentoj kaj la nunan normon, oni rimarkos, kiuj ŝanĝoj estis akceptitaj. Pro la grava decido de la Teknika Komitato, ke la signifo de "terminology" estu "aro da terminoj ..." (93/031) kaj ne plu "studkampo ..." (85/324) aŭ "scienca studado de nocioj ..." (93/121), la adjektiva derivaĵo "terminological" fariĝis tiel ambigua, ke kelkfoje du malsamaj Esperantaj terminoj estis bezonataj por klare esprimi la malsamajn signifojn, kiujn la etnolingvaj terminoj laŭ la akceptitaj difinoj povus havi.

La en la Rim:-kampo komence troviĝanta → signo de egaleco (=) sekvata per Pekoteko-numero referencas al nocio-komplekso kun egala aŭ preskaŭ egala nocio. Cxiuj termino-proponoj kaj eble okazinta diskuto troviĝantaj en malnovaj registraĵoj ne estas ripetataj en la 1993-a serio. Tial necesas konsulti la malnovajn registraĵojn, se oni volas informiĝi pri jam esprimitaj opinioj kaj pri ŝanĝoj en la reviziita etnolingva norm-verko.

Se iu volas aldoni novajn komentojn aŭ terminojn, tiu aldonu ilin en la serio de 1993, escepte se temas pri komentoj pri jam proponitaj terminoj, kiuj ne plu troviĝas en tiu ĉi serio. Tiuj ĉi komentoj estu registritaj en la komplekso, en kiu la termino-propono aŭ la diskuto estis registrita.

Ni klopodu, ke ĉiu havu la eblecon egalrajte esprimi siajn opiniojn, sed ni ne povas ripeti difinojn konstante nur pro tio, ke iu kunlaboranto preferas kelkajn aliajn terminojn en siaj difinoj (kiel ni faris en la serio de 1986). Ripeto de difino pro malsamaj uzataj terminoj okazu nur unufoje. Je venonta okazo, kiam la kunlaboranto preferas en alia difino denove la samajn terminojn, kiujn tiu antaŭe indikis, tiam la kunlaboranto notu en la Rim:-kampo de la Pekoteko-komplekso sian nom-mallongigon kun dato kaj poste: mnk= ./..., kio signifas: "Mi ne konsentas kun en difino uzata(j) termino(j). Vidu miajn rimarkojn pri tio en Pekoteko-komplekso ./...".

El tio sekvas, ke la tekston de la unue verkita difino rajtas ŝanĝi nur la aŭtoro de la difino. Cxiu, kiu ne konsentas, rajtas aldoni alian difinon. Se proponita nova difino distingiĝas de la malnova(j) nur per aliaj sinonime uzataj terminoj, tiu nova difino estos registrita nur unufoje. Je postaj difinoj oni indiku malkonsenton pri en la difino

uzataj terminoj per "mnk=". Tiel ni espereble povos eviti troan ŝveligon de la dosieroj.

Pri nocioj, kiuj aperis en ISO R 1087, 1990 ni diskutu nur en tiu ĉi serio. Se en ĝi troviĝas referenciloj al samaj aŭ similaj nocioj en antaŭaj Pekoteko-kompleksoj, mi nun metis tiujn referencilojn en angulajn krampojn por indiki, ke oni ne plu aldonu tekston al tiuj ĉi kompleksoj.

TERMINOLOGIA VORTARO \-----

1

{U1} 001.43 (+)
{T1} RBN
{eo1} aplik-kamp/o (de la vortaro) *a
{de1} Anwendungsbereich *m* *a
{en1} scope *b
{fr1} domaine d'application *b

Tiu ĉi Internacia Normo estigas bazan vortaron de terminologio kaj ĝiaj praktikaj aplikoj. Gxi estas aplikebla al terminologiaj agadoj sur nacia kaj internacia niveloj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/001

Rim: «93-03-19»

2 Lingvo kaj reala mondo \----

2.1

{U1} 001.40 (+)
{T1} RBN
{eo1} objekt/o (1,2) *c*ĉ
{de1} Objekt *n* *d
{en1} object *b
{fr1} objet *b

Iu ajn parto de la perceptebla aŭ konceptebla mondo. *a laŭ *b

~aro: Grupo de tiaj partoj havantaj komunajn ecojn. Angle: \set of objects\i; France: \un ensemble d'objets\i. *a

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F); *c PIV; *ĉ 86/001; *d 85/287;

\W 93/002

Rim: = [85/287, 86/001] «94-02-27»

2.2

{U1} 001.40 (+)
{T1} RBN
{eo1} stud-sfer/o *c
{eo2} stud-kamp/o *ĉ
{de1} Wissensgebiet *n* *c
{en1} subject field *b*c
{fr1} domaine *b*ĉ

Parto de homa scio, kies limoj estas difinitaj per cel-rilata vidpunkto. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F); *c 85/303; *ĉ 88/052;

\W 93/003

Rim: = [85/303, 86/002], 88/052. «94-02-27»

2.3

{U1} 001.40 (+)
{U2} 800.93
{T1} RBN
{eo1} fak/a lingv/o *a
{de1} Fachsprache *c
{en1} special language *b
{fr1} langue de spécialité *b

Lingva subsistemo por neambigua komunikado en specifa stud-sfero (93/003) utiliganta terminaron (93/031) kaj aliajn lingvajn rimedojn. *ĉ laŭ *b

Fon: *a 86/003; *b 1087/90 (E/F); *c MuSa; *ĉ ej;

\W 93/004

Rim: = [86/003] «94-02-27»

3 Nocio

3.1

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} noci/o (2) *a
{de1} Begriff *m* *c
{en1} concept *b
{fr1} notion *b

Pens-unuo formiĝinta per abstraktado eliranta de komunaj proprecoj de objektaro (93/002).

*a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F); *c 85/288;

\W 93/005

Rim: = [85/288, 86/004], 88/026. «94-02-27»

3.1.1

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} prunt/e-pren/it/a noci/o *a
{de1} geliehener Begriff *m* *a
{en1} borrowed concept *b
{fr1} notion empruntée *b

Nocio (93/005) uzata en iu stud-sfero (93/003), sed apartenanta origine al alia stud-sfero. *c laŭ *b

Fon: *a 85/305; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\W 93/006

Rim: = [85/305, 86/006]. «94-02-27»

3.1.2

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} super'ord/ig/it/a noci/o *a
{eo2} super'ord/it/a noci/o *a
{eo3} super'nocio *a
{de1} Überbegriff *m* *c
{en1} superordinate concept *b
{fr1} notion superordonnée *b

(En hierarkia sistemo:) Nocio dividebla en nombron da pli malalt-nivelaj nocioj. *ĉ laŭ *b

Fon: *a 86/007; *b 1087/90 (E/F); *c Termini-of-doc; *ĉ ej;

\W 93/007

Rim: = [85/291, 86/007], 88/054. La procedo de subdivido nomiĝas subordigo. *ĉ laŭ *b «94-02-27»

3.1.2.1

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} genr/a noci/o *a
{de1}
{en1} generic concept *b
{en2} genus EVIT *b
{fr1} notion générique *b
{fr2} genre EVIT *b
→ Superordigita nocio (93/007) en genra

rilato (93/020) al alia nocio. *c laŭ *b

Fon: *a 86/008; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

\W 93/008

Rim: = [86/008]. {en2} kaj {fr2} estas aplikeblaj nur al objektoj (93/002) kaj ne al nocioj (93/005) *c laŭ *b «94-02-27»

3.1.2.2

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} tut/ec/a noci/o *a
{de1}
{en1} comprehensive concept *b
{en2} integrative concept *b
{en3} whole EVIT *b
{fr1} notion intégrante *b
{fr2} tout EVIT *b
→ Superordigita nocio (93/007) en parteca

rilato (93/021) al alia nocio. *c laŭ *b

Fon: *a 86/009; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

\W 93/009

Rim: = [86/009]. {en3} kaj {fr2} estas aplikeblaj nur al objektoj (93/002) kaj ne al nocioj (93/005) *c laŭ *b «94-02-27»

3.1.3

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} sub'ord/ig/it/a noci/o *a
{eo2} sub'noci/o *a
{eo3} sub'ord/it/a noci/o *a
{de1} Unterbegriff *m* *d
{en1} subordinate concept *b
{fr1} notion subordonnée *b

(En hierarkia nocio-sistemo:) Nocio (93/005) grupigebla kune kun minimume unu plia samnivela nocio, por krei nocion de pli alta nivelo. *c laŭ *b

Fon: *a 86/010; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *d Wah;

\W 93/010

Rim: = [85/292, 86/010]. La procedo laŭ kiu tio estas farata, nomiĝas superordigo. *c laŭ *b «94-02-27»

3.1.3.1

{U1} 001.411.1 (+)

{T1} RBN
{eo1} speci/a noci/o *a
{de1}
{en1} specific concept *b
{en2} species EVIT *b
{fr1} notion spécifique *b
{fr2} espèce EVIT *b
→ Subordigita nocio (93/10) en → genra

rilato (93/020). *c laŭ *b

Fon: *a 86/011; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

\W 93/011

Rim: = [86/011]. {en2} kaj {fr2} estu aplikeblaj nur al objektoj (93/002) kaj ne al nocioj (93/005). *a laŭ *b «94-02-27»

3.1.3.2

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} part/ec/a noci/o *a
{de1}
{en1} partitive concept *b
{fr1} notion partitive *b
→ Subordigita nocio (93/010) en part/ec/a

rilato (93/021). *c laŭ *b

Fon: *a 86/012; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

\W 93/012

Rim: = [86/012]. «94-02-27»

3.1.4

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} sam-nivel/a noci/o *a
{de1}
{en1} co-ordinate concept *b
{fr1} notion coordonnée *b
(En hierarkia sistemo:) Nocio (93/005), kiu toviĝas sur la sama nivelo kiel unu aŭ kelkaj aliaj nocioj. *c laŭ *b

Fon: *a 86/013; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

\W 93/013

Rim: = [86/013]. La ekzisto de du aŭ pli da nocioj sur la sama nivelo estas nomata "samniveleco". *c laŭ *b «94-02-27»

3.2

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aĵ/o *a
{de1} Merkmal *n* (eines Begriffs) *a
{de2} Charakteristikum *n* *a
{de3} Eigenschaft *a
{en1} characteristic (of a concept) *a*b
{en2} quality *a
{en3} property *a
{fr1} caractère *b

Imago de propreco de objekto, kiu servas por formi kaj limigi nocion. Ekzemplo: \Unu el la karakterizaĵoj de la nocio (93/005) "fiŝo" estas "havi

naĝilojn".i *c laŭ *b

Fon: *a 85/289; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/014

Rim: = [85/289, 86/014], 88/023. «94-02-27»
3.3

{U1} 001.411.5 (+)
{T1} RBN
{eo1} karakteriz/aj-tip/o *a
{de1}
{en1} type of characteristic *b
{fr1} type de caractére *b
Lu ajn kategorio de karakterizaĵoj (93/014)

utiligata kiel kriterio por la establo de genra

→ nocio-sistemo (93/027). Ekzemploj:

1 karakterizaĵoj: ruĝa, nigra, blanka, blua.

Karakterizaĵ-tipo: koloro.

2 karakterizaĵoj: koloro, materialo, formo.

Karakterizaĵ-tipo: ekstera aspekto. *c laŭ *b

Fon: *a 86/015; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/015

Rim: = [86/015]. «94-02-27»
3.4

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} noci/o-en'hav/o *a
{en2} en'hav/o *a
{de1} Inhalt *m* (eines Begriffs) *a
{en1} intension *b
{fr1} compréhension *b
Aro da karakterizaĵoj (93/014), kiuj
konstituas nocion (93/005).

Fon: *a 85/290; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/016

Rim: = [85/290, 86/016], 88/041. «94-02-27»
3.5

{U1} 001.411.1 (+)
{T1} RBN
{eo1} noci/o-ampleks/o *a
{de1} Begriffsumfang *m* *a
{en1} extension *b
{fr1} extension *b
La tutaĵo de ĉiuj speciaj nocioj (93/011)
troviĝantaj en → genra nocio (93/008). *c laŭ *b

Fon: *a 85/293; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/017

Rim: = [85/294, 86/017], 88/035. Ne uzu {en1} aŭ
{fr1} por la nombrado de partecaj nocioj (93/012) *c
laŭ *b «94-02-27»

3.6

{U1} 001.411.4 (+)
{T1} RBN
{eo1} klas/o <7> *a
{de1}
{en1} class *b
{fr1} classe *b
Tutaĵo de ĉiuj objektoj (93/002) al kiuj

nocio (93/005) rilatas. *c laŭ *b

Fon: *a 86/018; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/018

Rim: = [86/018]. «94-02-27»
3.7 rilatoj (inter nocioj)

3.7.1

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} hierarki/a rilat/o *a
{de1}
{en1} hierarchical relation *b
{fr1} relation hiérarchique *b

Rilato inter nocioj establita per divido de →
superordigita nocio (93/007) en → subordigitajn
nociojn (93/010), aŭ rilato establita per la inversa
procedo. Tiu procedo kreas unu aŭ kelkajn
hierarkiajn nivelojn. *c laŭ *b

Fon: *a 86/020; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/019

Rim: = [86/020]. Tiu procedo kondukas ankaŭ al →
sam-nivelaj nocioj (93/013). *c laŭ *b
«94-02-27»

3.7.1.1

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} genr/a rilat/o *a
{de1}
{en1} generic relation *b
{fr1} relation générique *b

→ Hierarkia rilato (93/019) baziĝanta sur
parta identeco de la enhavoj (93/016) de → genera
nocio (93/008), → specia nocio (93/011) kaj → sam-
nivela nocio (93/013). *c laŭ *b

Fon: *a 86/021; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/020

Rim: = [86/021]. «94-02-27»
3.7.1.2

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} part/ec/a rilat/o *a
{de1}
{en1} partitive relation *b
{fr1} relation partitive *b

→ Hierarkia rilato (93/019), en kiu la
super-ordigita nocio (93/007) rilatas al objekto
(93/002) kiel tutaĵo kaj subordigitaj nocioj (93/010)
al partoj de la objekto. *c laŭ *b

Fon: *a 86/022; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/021

Rim: = [86/022]. «94-02-27»
3.7.2

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} ne'hierarki/aj rilat/oj *a
{de1}
{en1} non-hierarchical relation *b

{fr1} relation non hiérarchique *b
Rilatoj inter nocioj, kiuj ne estas hierarkiaj.
*c

Fon: *a 86/023; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/022

Rim: = [86/023]. Ekzistas ankoraŭ aliaj nehierarkiaj rilatoj ol tiuj difinitaj en 93/023 kaj 93/024. *c laŭ *b «94-02-27»

3.7.2.1

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} sin'sekv/a rilat/o *a
{de1}
{en1} sequential relation *b
{fr1} relation séquentielle
Dependo-rilato inter nocioj (93/005) de objektoj (93/002), kiuj space aŭ tempe troviĝas apude. *c laŭ *b

Fon: *a 86/024; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/023

Rim: = [86/024]. «94-02-27»
3.7.2.2

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} pragmat/a rilat/o *a
{de1}
{en1} pragmatic relation *b
{fr1} relation pragmatique *b
Rilato inter nocioj starigebla pro aparteno al komuna temo. Ekzemplo: \IEn la nocio-sistemoj pri eksedziĝaj leĝoj en kelkaj Eŭropaj landoj jenaj malsanoj -- kaj nur tiuj ĉi -- estas akceptitaj kiel leĝaj kialoj por eksedziĝo: veneraj malsanoj: gonoreo, sifiliso, ŝankro, ingvena limfogranulomo; nekuraceblaj mens-malsanoj: demenco, mania deprimiĝa psiko; skizofrenia paranojo.\i *c laŭ *b
Fon: *a 86/025; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/024
Rim: = [86/025]. «94-02-27»

3.8

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} noci/a inter'respond/o *a
{de1}
{en1} concept correspondence *b
{fr1} correspondance (entre notions) *b
Grado de koincido de la nocio-enhavo (93/016) de du aŭ kelkaj nocioj (93/005). *c laŭ *b
Fon: *a 86/026; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/025
Rim: = [86/026]. Oni malkovras nocian interrespondon, se oni komparas la terminarojn de malsamaj lingvoj, stud-sferoj (93/003), penso-skoloj ktp. Ekzistas 4 eblecoj de nocia interrespondo: - kompleta koincido de nocio-enhavo (93/016); -

inkludo de unu nocio-enhavo en alia; - parta surkovro aŭ imbrikiĝo de nocio-enhavo; - nekoincido de nocio-enhavo. «94-02-27»
3.9

{U1} 001.411.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} noci/o-kamp/o *a
{de1}
{en1} concept field *b
{fr1} champ notionnel *b
Grupo de laŭteme rilatantaj nocioj. *c laŭ *b

Fon: *a 86/027; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/026

Rim: = [86/027]. Nocio-kampo povas esti deirpunkto por starigi nocio-sistemojn. «94-02-27»
3.10

{U1} 001.411.4 (+)
{T1} RBN
{eo1} noci/o-sistem/o *a
{de1} Begriffssystem *n* *a
{en1} system of concepts *b
{fr1} système de notions *b
Strukturita nociaro establita laŭ la rilatoj

inter la nocioj. Cxiu nocio estas determinita per sia pozicio en la nocio-sistemo. *c laŭ *b

Fon: *a 85/295; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/027

Rim: = [85/295, 86/028], 88/055.
«94-02-27»

4 Difino

4.1

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o *a
{de1} Definition *f* *a
{en1} definition *b
{fr1} définition *b

Eldiro, kiu priskribas nocion kaj ebligas ĝian diferencigon disde aliaj nocioj interne de nocio-sistemo. *c laŭ *b

Fon: *a 85/313; *b 1087/90 (E/F); *c ei;
\\W 93/028

Rim: = [85/313, 86/029], 88/032. «94-02-27»
4.1.1

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per noci/o-en'hav/o *a
{de1} Definition durch Intension *a
{de2} Inhaltsdefinition *f* *ĉ
{en1} intensional definition *b
{fr1} définition par compréhension *b
Difino baziĝanta sur listigo de karakterizaĵoj de nocio. *c laŭ *b

Fon: *a 86/030; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ 88/042;
\\W 93/029

Rim: = 85/314, 86/030, 88/042. Tiucele necesas nomi la plej proksiman → genran nocion (93/008), kiu jam estas difinita, aŭ pri kiu oni povas supozi, ke ĝi estas ĝenerale konata, kaj aldoni la karakterizaĵojn, kiuj limigas la difinitan nocion. Ekzemplo: Vinkandeska ampolo: Elektra ampolo, en kiu materialo kun alta fandopunkto estas per elektra kurento tiom varmigita, ke la ampolo emisias lumon. $\text{v}^c \text{la} \text{u}^b$ «93-06-01»

4.1.2

{U1} 001.412 (+)
{T1} RBN
{eo1} difin/o per nocio-ampleks/o *a
{de1} Umfangsdefinition *f* *ĉ
{en1} extensional definition *b
{fr1} définition par extension *b

Difino (92/028) baziĝanta sur la kompleta listigo de la objektoj (93/002) inkludataj en la nocio aŭ de la specifaj nocioj je la posta nivelo de abstrakteco. $\text{c} \text{la} \text{u}^b$

Fon: *a 86/031; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ 88/036; $\text{v}^c \text{la} \text{u}^b$

Rim: = [85/315, 86/031], 88/036. La unua tipo de difino per nocio-amplekso povas esti realigata nur per uzado de propraj nomoj. La dua tipo de difino per nocio-amplekso utilas nur, se la nocio konsistas el limigita aro da specifaj nocioj. Ekzemploj: (a) Skandinavio: regiono konsistanta el Danlando, Norvegio, Svedio. (b) indikumo: (en ĉi tiu normo DIN 2330) terminoj, ideografiaĵoj, numeroj kaj notacioj. $\text{c} \text{la} \text{u}^b$ «94-02-27»

5 Terminaro 5.1

{U1} 001.43 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/o <2> *a
{de1} Terminologie *ĉ
{en1} terminology *b
{fr1} terminologie *b

Aro da terminoj (93/035) prezentanta la nociosistemon de specifa stud-sfero (93/003). $\text{c} \text{la} \text{u}^b$

Fon: *a 86/032; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ 88/187; $\text{v}^c \text{la} \text{u}^b$

Rim: = [85/323, 86/032]. Kp.: 88/187.

ei (93-03-20): Atentu, ke tiu ĉi difino signifas, ke la terminoj ne devas esti registritaj en iu terminaro. Sufiĉus, se ili ekzistus iel abstrakte en la mensoj de iuj fakuloj. Sed en 88/187 klare temas pri organizita aro de difinitaj terminoj, do pri "terminaro (1)". «94-02-27»

5.2

{U1} 001.43 (+)
{T1} RBN
{eo1} nomenklatur/o <2> *a*ĉ
{de1} Nomenklatur *f* *a
{en1} nomenclature *b

{fr1} nomenclature *b

Sistemo de terminoj, kiu estis ellaborita laŭ preestablataj reguloj por nom-donado. $\text{c} \text{la} \text{u}^b$

Fon: *a 85/323; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ 86/033; $\text{v}^c \text{la} \text{u}^b$

Rim: = [85/323, 86/033], 88/183.

ei (93-03-19): Tiu ĉi difino estas pli ĝenerala ol la difino por "nomenklatur (1)" en PIV.

«94-02-27»

5.3 Prezento de nocio

5.3.1

{U1} 001.411.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} indik/um/o *a
{eo2} indik/o <3> *a
{eo3} indik/aj/o <2> *a
{de1}
{en1} designation *b
{fr1} désignation *b

Iu ajn prezento de nocio. $\text{c} \text{la} \text{u}^b$

Fon: *a 86/034; *b 1087/90 (E/F); *c ei; $\text{v}^c \text{la} \text{u}^b$

Rim: = [86/034]. «94-02-27»

5.3.1.1

{U1} 001.411.2 (+)
{T1} RBN
{eo1} simbol/o (3) *a
{de1} Symbol *n* *
{en1} symbol *b
{fr1} symbole *b

Indikumo (93/033) de nocio (93/005) per literoj, ciferoj, piktogramoj aŭ per kombino de kelkaj el tiuj elementoj. $\text{c} \text{la} \text{u}^b$

Fon: *a 86/035; *b 1087/90 (E/F); *c ei; $\text{v}^c \text{la} \text{u}^b$

Rim: = [86/035].

ei (93-03-20): Laŭ mia kompreno tiu difino deklaras, ke man-signo ne povas esti simbolo, ĉar tiu ĉi devus esti io skribita, printitaj aŭ presita. Cxu tio estas ĝusta? «94-02-27»

5.3.1.2

{U1} 001.420 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/o *a
{de1} Terminus *m* *ĉ
{en1} term *b
{fr1} terme *b

Indikumo (93/033) de difinita nocio (93/005) en → faka lingvo (93/004) per lingva esprimo. $\text{c} \text{la} \text{u}^b$

Fon: *a 86/036; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ 88/140; $\text{v}^c \text{la} \text{u}^b$

Rim: [85/317, 86/036], 88/140.

Termino povas konsisti el unu aŭ kelkaj vortoj (93/049). Gxi estas → simpla termino

(93/060) aŭ → kompleksa termino (93/061) kaj povas eĉ enhavi simbolojn (93/034). *c laŭ *b «94-02-27»
5.3.1.3

{U1} 161.114
{T1} RBN
{eo1} nom/o (1) *a
{de1} Name *m* *a
{en1} name *b
{fr1} nom *b

Indikumo (93/033) de objekto (93/002) per lingva esprimo. *c laŭ *b

Fon: *a 85/371; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

W 93/036

Rim: = [85/371], 88/117. «94-02-27»

5.4 Rilatoj inter terminoj kaj nocioj

5.4.1

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} monosemi**/o *a
{de1} Monosemie *f**ĉ
{en1} monosemy *b
{fr1} monosémie *b

Rilato inter indikumo (93/033) kaj nocio, en kiu la unua indikas nur unu nocion. *c laŭ *b

Fon: *a 86/037; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ DUD-U;

W 93/037

Rim: = [85/373, 86/037] «94-02-27»

5.4.2

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} mononomi**/o *a
{de1}
{en1} mononymy *b
{fr1} mononymie *b

Rilato inter indikumo (93/033) kaj nocio (93/005), en kiu la nocio havas nur unu indikumon. *c laŭ *b

Fon: *a 86/038; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

W 93/038

Rim: = [86/038]. «94-02-27»

5.4.3

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} sinonimi**/o *a
{de1} Synonymie *f**ĉ
{en1} synonymy *b
{fr1} synonymie *b

Rilato inter indikumoj (93/033) en la sama lingvo, kiuj indikas nur unu nocion (93/005).

Ekzemplo: natria klorido; NaCl. *c laŭ *b

Fon: *a 86/039; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ DUD-U;

W 93/039

Rim: = [85/378, 86/039].

Terminoj interŝanĝeblaj en ĉiuj kunteksto

5.4.4

(93/089) de stud-sfero (93/003) estas nomataj sinonimoj (88/137); se ili estas interŝanĝeblaj nur en kelkaj kunteksto, ili estas nomataj kvazaŭ-sinonimoj (88/128). *c laŭ *b «94-02-27»

5.4.4

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} polisemi**/o *a
{de1} Polysemie *f**ĉ
{en1} polysemy *b
{fr1} polysémie *b

Rilato inter diversaj nocioj (93/005), kiuj havas iujn samajn karakterizaĵojn (93/014) kaj la saman indikumon (93/033). Ekzemplo: ĉevalo (1) (besto), ĉevalo (2) (ŝak-figuro), ĉevalo (3) (ĉevalpovo), ĉevalo <4> (gimnastilo). *c laŭ *b

Fon: *a 86/040; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ DUD-U;

W 93/040

Rim: = [85/375, 86/040]. «94-02-27»

5.4.5

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} homonimi**/o *a
{de1} Homonymie *f**ĉ
{en1} homonymy *b
{fr1} homonymie *b

Rilato inter indikumoj (93/033) kaj nocioj (93/005) en kiu identaj indikumoj indikas malsamajn nociojn. *c laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

W 93/041

Rim: = [85/376, 86/041].

Homonomio povas esti subdividata en homofonio (sama laŭsona formo) kaj homografio (sama skribata formo) aŭ ambaŭ: plena homonimio.

Ekzemploj: ero: \>elemento de objekto ero: \>erao bokso: \>ago de bokso bokso: \>fiŝo

La identigo de homonimoj estas nomata malambiguigo. *c laŭ *b

«94-02-27»

5.4.6

{U1} 001.426 (+)
{T1} RBN
{eo1} ekvivalent/o <4> *a
{de1} Übersetzungsäquivalent *n**ĉ
{en1} equivalence *b
{fr1} équivalence *b

Rilato inter indikumoj (93/033) prezentantaj la saman nocion en malsamaj lingvoj. *c laŭ *b

Fon: *a 86/042; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ 85/380;

W 93/042

Rim: = [85/380, 86/042]. «94-02-27»

5.5 Formoj de terminoj

(en {en} kaj {fr} erare: Formado de terminoj)

5.5.1

{U1} 001.420 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} vari/aj/o <5> *b*c
 {de1} Variante *f* *ĉ
 {en1} variant *b
 {fr1} variante *b

Unu el la malsamaj formoj de termino. *c laŭ *b

Fon: *a 86/043; *b 1087/90 (E/F); *c ej; *ĉ DUD-U; \W 93/043

Rim: = [86/043]. Variaĵoj povas esti ortografiaj variaĵoj, morfologiaj variaĵoj kaj sintaksaj variaĵoj. *c laŭ *b «94-02-27»

5.5.2

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} mal'long'ig'it/a termin/o *a
 {de1} abgekürzter Termin *c
 {en1} abbreviated term *b
 {fr1} terme abrégé *b

Termino rezultanta de ellaso de iu terminparto, kiu tamen indikas la saman nocion. *c laŭ *b

Fon: *a 86/044; *b 1087/90 (E/F); *c ej; \W 93/044

Rim: = [85/331, 86/044]. Cxiu mallongigita termino deriviĝis de plena (aŭ kompleta) termino. *c laŭ *b «94-02-27»

5.5.2.1

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} mal'long'ig'o *a
 {de1} Abkürzung *a
 {en1} abbreviation *b
 {fr1} abréviation *b

Mallongigita → simpla termino (93/060) rezultanta de ellaso de kelkaj el ĝiaj literoj. *c laŭ *b

Fon: *a 85/332; *b 1087/90 (E/F); *c ej; \W 93/045

Rim: = [85/332, 86/045]. «94-02-27»

5.5.2.1.1

{U1} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} inicial-vort/o *a
 {de1}
 {en1} initialism *b
 {fr1} sigle *b

Mallongigita kompleksa termino kreita el la unuaj literoj de la termin-elementoj (93/048). *c laŭ *b

Fon: *a *b 1087/90 (E/F); \W 93/046

Rim: = [86/046]. Inicial-vorto konsistas el sinsekvo de literoj prononcataj literume, silabe aŭ laŭ ambaŭ metodoj. Ekzemploj (en la Angla):

\>PTT: \>post, telephone and telegraph
 \>UEFA: \>Union of European Football

\>Associations

*c laŭ *b

ej (93-03-21): En la originalo \radar = radio detection and ranging ĵi estas menciita kiel inicial-vorto. Laŭ mia opinio \radar ĵi estas akronimo, ĉar la dua litero en tiu ĉi vorto ne estas unua litero de la termin-elementoj.

«94-02-27»

5.5.2.1.2

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} akronim"/o (1) *a
 {de1} Akronym *n* *ĉ
 {en1} acronym *b
 {fr1} acronyme *b

Mallongigita kompleksa termino (93/061) kreita el literoj de la kompleta termino, ligitaj kune en sinsekvo, kiu estas prononcata nur silabe. Ekzemplo: ALGOL: \>algorithmic language

*c laŭ *b

Fon: *a 86/047; *b 1087/90 (E/F); *c ej; *ĉ 85/333; \W 93/047

Rim: = [85/333, 86/047], 88/089.

ej (93-03-20): Laŭ mia opinio la difino estas erara: ALGOL ne estas kompleksa termino, kiu devus konsisti el minimume du radikoj aŭ stamoj, sed tute nova vorto. Nur la nemallongigita kompleta termino estas kompleksa termino. «94-02-27»

5.5.3

{U1} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} termin-element/o *a
 {de1}
 {en1} term element *b
 {fr1} élément (d'un terme) *b

Konsistiga termino-parto, kiu estas minimume morfemo (93/054). *c laŭ *b

Fon: *a 86/048; *b 1087/90 (E/F); *c ej; \W 93/048

Rim: = [86/048]. «94-02-27»

5.5.3.1

{U1} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} vort/o (1) *a
 {de1} Wort *n* *a
 {en1} word *b
 {fr1} mot *b

La plej malgranda senco-hava lingva unuo, kiu aŭtonome povas ekzisti en frazo. *c laŭ *b

Fon: *a 85/353; *b 1087/90 (E/F); *c ej; \W 93/049

Rim: = [85/353]. Skribita vorto estas apartigita per spacetoj aŭ interpunkciaj signoj unu antaŭ kaj alia post la vorto. *c laŭ *b «94-02-27»

5.5.3.2

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} vort-form/o *a
 {de1}
 {en1} word form *b
 {fr1} forme d'un mot *b

Iu ajn ebla gramatika formo de vorto (93/049).

Ekzemploj: 1 indiki - indikas - indikis - indikos.

2. formo - formon - formoj - formojn. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

W 93/050

Rim: «93-06-01»

5.5.3.3

{U1} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} baz/a vort-form/o *a
 {de1}
 {en1} base form
 {fr1} forme de base

Vort-formo (93/050) selektita laŭ leksikografiaj konvencioj pot indiki vorton (93/049). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

W 93/051

Rim: 1. Ankaŭ al terminoj (93/035) oni povas apliki bazan formon. 2. La identigo de la baza formo de vorto (93/049) estas nomata lematizacio. «93-06-01»

5.5.3.4

{U1} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} etimologi/a radik/o *a
 {eo2} radik/o <4> *a
 {de1} Wurzel *f* *ĉ
 {en1} root *b
 {fr1} racine *b

Leksika elemento, kiu formas la etimologian bazon de vort-familio en unu aŭ kelkaj lingvoj. *c laŭ *b

Fon: *a 86/049; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ DUD-U;

W 93/052

Rim: = [86/049].

ei (93-03-21): La etimologia radiko de "salo" estas "sal" : Angle: *\salt*ĵi, France *\sel*ĵi, Germane: *\Salz*ĵi, Hispane: *\sal*ĵi, Itale: *\sale*ĵi. «94-02-27»

5.5.3.5

{U1} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} radik/o (3) *a
 {eo2} termin/ar/a radik/o *a
 {eo3} stam/o (3) *a EVIT *c
 {eo4} radikal/o (1) *a
 {de1} Stamm *m* *
 {en1} stem *b

{fr1} radical *b

Vort-elemento uzebla sole kiel termino aŭ kiel bazo por derivaĵo (93/059). *c laŭ *b

Fon: *a 86/050; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ 85/347

W 93/053

Rim: = [85/347, 86/050], 88/129. 1. Laŭ la analizo-tipo radiko povas «en etnaj lingvoj» inkludi aŭ ekskludi afiksojn. «En Esperanto afiksoj ĉiam estas ekskluditaj.» 2. En lingviko "radiko" estas kutime malsame difinita. *c laŭ *b

ei (93-03-20): Laŭ mi oni devus ellabori samajn difinojn per la terminoj *\stem*ĵi kaj *\radical*ĵi en lingviko kaj terminologio. Tiu-cele tiu ĉi komplekso estas anstataŭiginda per du kompleksoj:

1-e afiksoj estas inkluditaj: {eo1} radikal/o.

2-2 afiksoj estas ekskluditaj: {eo1} radik/o (3).

Nun ne estas klare, al kiu komplekso apartenus la etnolingvaj terminoj.

En Esperanto stamo (3): = radikalo laŭ mia opinio estas EVIT, ĉar German-lingvanoj inklinus atribui al tiu termino la signifon de la Germana *\Stamm*ĵi = Parto de vorto, al kiu estas aldonataj aliaj konsistigaj partoj kiel prefiksoj, sufiksoj kaj fleksiaj finaĵoj. Do la gramatika "stamo" por German-lingvanoj havus la signifon de "radiko (3) kaj ne tiun de radikalo (aŭ tiun de la Angla *\stem*ĵi). Por la nocio de "radikalo" ni uzu nur la terminon "radikalo". «94-02-27»

5.5.3.6

{U1} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} morfem/o <2> *a
 {de1} Morphem *n* *ĉ
 {en1} morpheme *b
 {fr1} morphème *b

La plej malgranda sencohava unuo de lingvo. *c laŭ *b

Fon: *a 86/051; *b 1087/90 (E/F); *c ei; *ĉ DUD-U;

W 93/054

Rim: = [85/345, 86/051], 88/116. «94-02-27»

5.5.3.6.1

{U1} 001.423 (+)
 {U2} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} afiks/o (1) *a
 {de1} Affix *n* *a
 {en1} affix *b
 {fr1} affixe *b

Morfemo (93/054), kiu estas nek stamo (93/053) nek finaĵo (93/058), sed kiu estas aldonita al la radiko (93/053) por ŝanĝi ties signifon aŭ ties leksikan aŭ gramatikan kategorion. *c laŭ *b

Fon: *a 85/348; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

W 93/055

Rim: = [85/348, 86/052], 88/090. «94-02-27»

5.5.3.6.1.1

{U1} 001.423 (+)
 {U2} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} prefiks/o (1) *a
 {de1} Prefix *n* *a
 {en1} prefix *b
 {fr1} préfixe *b
 Afikso (93/055), kiu rekte antaŭas radikon (93/053) aŭ alian prefikson. *c laŭ *b
Fon: *a 85/350; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/056
Rim: = [85/350, 86/053], 88/126. «94-02-27»
 5.5.3.6.1.2

{U1} 001.423 (+)
 {U2} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} sufiks/o (1) *a
 {de1} Suffix *n* *a
 {en1} suffix *b
 {fr1} suffixe *b
 Afikso (93/055), kiu rekte sekvas radikon (93/053) aŭ alian sufikson. *c laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/057
Rim: = [85/349, 86/054], 88/134. «94-02-27»
 5.5.3.6.2

{U1} 001.423 (+)
 {U2} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} fin/aĵ/o (1) *a
 {de1} Endung *f* *a
 {en1} ending *b
 {fr1} désinence *b
 Morfemo (93/054) aŭ morfemaro, kiu indikas la fleksion aŭ deklinacion de vorto (93/049). *c laŭ *b
Fon: *a 85/351; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/058
Rim: = [85/351, 86/055]. «94-02-27»
 5.5.4

{U1} 001.423 (+)
 {U2} 001.425.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} deriv/aĵ/o (1) *a
 {de1} abgeleitetes Wort *n* *a
 {de2} Ableitung *f* *a
 {en1} derivative *b
 {fr1} dérivé *b
 Vorto (93/049) formita per la aldono de unu aŭ kelkaj afiksoj (93/055) al radiko (93/053). *c laŭ *b
Fon: *a 85/355; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/059
Rim: [85/355, 86/056], 88/104. La procedo, kiu generas derivaĵojn, estas nomata derivado.
 «94-02-27»
 5.5.5

{U1} 001.421 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} simpl/a termin/o *a
 {de1}
 {en1} simple term *b
 {fr1} terme simple *b
 Termino (93/035) konsistanta el nur unu radiko (93/053) kun aŭ sen afiksoj (93/055).
 Ekzemplo: libro. *c laŭ *b
Fon: *a 86/057; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/060
Rim: = [86/057]. «94-02-27»
 5.5.6

{U1} 001.420 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kompleks/a termin/o *a
 {de1} komplexer Terminus *m* *a
 {en1} complex term *b
 {fr1} terme complexe *b
 Termino (93/035) konsistanta el du aŭ pli da radikoj (93/053) kun aŭ sen aliaj termin-elementoj (93/048). Ekzemploj: vetperisto, fervojo.
Fon: *a 85/342; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/061
Rim: = [85/342, 86/058], 88/099. «94-02-27»
 5.5.6.1

{U1} 001.420 (+)
 {U2} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kompund/a termin/o *a
 {de1}
 {en1} compound term *b
 {fr1} composé *b
 → Kompleksa termino (93/061), kies elementoj havas fiksan pozicion interne de la termino (93/035) kaj ne estas morfologie ligataj.
 Ekzemploj: Angle: \book fair; communication adapter unit; fault recognition circuit/vi. France: année-personne. *c laŭ *b
Fon: *a 86/059; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/062
Rim: = [85/354, 86/059].
ej (93-03-21): En Esperanto ne povas ekzisti kompundaj terminoj, ĉar ĝia vort-ordo estas libera. «94-02-27»
 5.5.7

{U1} 001.423 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} neologism/o *a
 {de1} Neologismus *m* *ĉ
 {de2} Neuwort *n* *ĉ
 {de3} Neubedeutung *f* *ĉ
 {en1} neologism *b
 {fr1} néologisme *b
 Termino (93/035) nove kreita aŭ antaŭ nelonge prunteprenita el fremda lingvo aŭ el alia

stud-sfero (93/003). *c laŭ *b

Fon: *a 86/061; *b 1087/90 (E/F); *c ej; *ĉ DUD-U;
\\W 93/063

Rim: [86/061].

ei (93-03-21): Se oni atribuas al malnova Esperanta termino kroman signifon en alia stud-sfero, tiun ĉi terminon oni ĝis nun ne nomis "neologismo". «94-02-27»

5.5.8

{U1} 001.423 (+)

{T1} RBN

{eo1} prunt/e-pren/it/a termin/o *a

{de1} Lehnwort *n* *ĉ

{en1} borrowed term *b

{fr1} emprunt *b

Termino (93/035) prenita el fremda lingvo aŭ el alia stud-sfero (93/003). *c laŭ *b

Fon: *a 86/062; *b 1087/90 (E/F); *c ej; *ĉ DUD-U;
\\W 93/064

Rim: = [86/062]. «94-02-27»

5.6

{U1} 001.424 (+)

{T1} RBN

{eo1} termin/o-taks/ad/o *a

{de1}

{en1} evaluation of terms *b

{fr1} acceptabilité terminologique *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);

\\W 93/065

Rim: «93-06-01»

5.6.1

{U1} 001.424 (+)

{T1} RBN

{eo1} prefer/at/a termin/o *a

{de1} Vorzugsterminus *a

{en1} preferred term *a*b

{fr1} terme privilégié *b

Terminom (93/035) rekomendita de aŭtoritat-hava institucio. *c laŭ *b

Fon: *a 85/320; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\\W 93/066

Rim: = [85/320, 86/063], 88/125. «94-02-27»

5.6.2

{U1} 001.424 (+)

{T1} RBN

{eo1} permes/it/a termin/o *a

{de1} zulässiger Terminus *a

{en1} admitted term *b

{fr1} terme toléré *b

Termino (93/035) akceptita kiel sininimo de → preferata termino (93/066) de aŭtoritat-hava institucio. *c laŭ *b

Fon: *a 85/321; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\\W 93/067

Rim: = [85/321, 86/064], 88/121. «94-02-27»
5.6.3

{U1} 001.424 (+)

{T1} RBN

{eo1} ne'rekomend/it/a termin/o *a

{de1} abgelehnter Terminus *a

{en1} deprecated term *b

{en2} rejected term *b

{fr1} terme rejeté *b

Termino (93/035) rifuzita de aŭtoritat-hava institucio. *c laŭ *b

Fon: *a 85/322; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\\W 93/068

Rim: = [85/322, 86/065], 88/103. «94-02-27»

5.6.4

{U1} 001.424 (+)

{T1} RBN

{eo1} arkaik/a termin/o *a

{de1}

{en1} obsolete term *b

{fr1} terme désuet *b

Ne plu uzata termino (93/035). *c laŭ *b

Fon: *a 86/066; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\\W 93/069

Rim: = [86/066]. «93-06-01»

5.7 Modifikado de terminoj

5.7.1

{U1} 001.423 (+)

{T1} RBN

{eo1} stump/ig/o *a

{de1}

{en1} truncation *b

{fr1} troncation *b

Procedo per kiu vort-formo (93/050) estas reduktita al vort-parto, kiam uzata por ĉiuj specoj de esplorado kaj selekto-procedoj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);

\\W 93/070

Rim: «93-06-01»

5.7.2

{U1} 001.423 (+)

{T1} RBN

{eo1} permut/o *a

{de1} Permutation *f**ĉ

{en1} permutation *b

{fr1} permuto *b

La rearanĝo de kelk-vorta vico por krei novajn artikolojn (93/098) tiel ke *c laŭ *b

Fon: *a PIV; *b 1087/90 (E/F); *c ej; *ĉ DUD-U;

\\W 93/071

Rim: «93-06-01»

6 Fak-terminaro

6.1 Preparo de fak-terminaro

6.1.1

{eo1} terminologi/a labor/o *a

{eo2} termin/ar/a labor/o *a
{de1} terminologische Arbeit *a
{en1} terminology work *b
{fr1} travail terminologique *b
=93/122

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
\W 93/072

Rim: ej (93-03-22): {eo1} substrekas la sciencan aspekton de la laboro, {eo2} pli pragmate la celon de la laboro. «93-06-01»

6.1.2

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} ekstrakt/ad/o (2) *a
{de1} Auszug herstellen ∞ einen *a
{en1} excerpt *b
{fr1} dépouillement terminologique *b

Traserĉado de korpuso (93/075) por terminoj (93/035) kaj dataoj (86/074) necesaj por ilia priskribo kaj prezento. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
\W 93/073

Rim: = [86/067] «94-02-27»

6.1.2.1

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} font/o <5> *a
{de1} Quelle *f* *a
{en1} source *b
{fr1} source *b

Skribita aŭ parolita teksto, el kiu terminaraj dataoj (93/082) estis ĉerpitaj aŭ ekstraktitaj. *c laŭ *b

Fon: *a 86/068; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
\W 93/074

Rim: = [86/068]. «94-02-27»

6.1.2.4

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} korpus/o <2> *a
{eo2} tekst/ar/o *c
{de1} Korpus *m* *ĉ
{en1} corpus *b
{fr1} corpus *b

Kolekto de fontoj (93/074) pri stud-sfero (93/003). *c laŭ *b

Fon: *a 86/069; *b 1087/90 (E/F); *c ej; *ĉ DUD-U;
\W 93/075

Rim: = [86/069]. «94-02-27»

6.1.2.3

{U1} 681.3.049.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} token**/o [2] *a
{de1} Token *c
{en1} token *b
{fr1} occurrence *b

Alfanumera (86/123) signo-vico inter po du spaceto-signoj (86/116) interne de teksto. *a laŭ *b

En → lingvika data-traktado (.../...) ~o estas sinsekvo de iuj ajn signoj, kiuj troviĝas inter po du spaceto-signoj, do principe temas pri vorto. Se en teksto aperas sam-literaj ~oj, ili tamen ne estas konsiderataj identaj, ĉar vorto en alia kunteksto povas havi alian signifon. *a laŭ *c

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F); *c CE;
\W 93/076

Rim: «93-06-01»

6.1.2.4

{U1} 681.3.049.3 (+)
{T1} RBN
{eo1} token** -unu/o *a
{de1}
{en1} type *b
{fr1} vocable *b

Unuo prezentanta identajn tokenojn (93/076) en teksto. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
\W 93/077

Rim: «93-06-01»

6.1.2.5

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin-ident/ig/o *a
{de1}
{en1} term identification *b
{fr1} découpage terminologique *b

Analizo de korpusaj (93/075) ekstraktitaĵoj por determini ties terminologian (93/031) / terminaran (93/094) statuson. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
\W 93/078

Rim: ej (93-03-22): Ne estas klare esprimita en la difinoj, kio estas komprenata sub "lterminological status \ nature terminologique". Cxu temas pri la signifo de termino, pri rezulto de termino-taksado (93/065), pri gramatika klasifo de termino, pri indiko de ofteco de iu termino, ktp? Se temus pri la scienca aspekto de la identigo, mi preferus paroli pri "terminologia statuso", se temus pri pure pragmatika identigo por ke oni povu konvene registri la terminon en terminaro, la statuso estus "terminara". «93-06-01»

6.1.2.6

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} pri'labor/ot/a termin/o-list/o *a
{de1}
{en1} term list *b
{fr1} liste de termes *b

Termino-kolekto terminologie prilaborota. *c laŭ *b

Fon: *a 86/071; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
\W 93/079

Rim: = [86/071]. La prilaborota termino-listo kutime enhavas pliajn informojn krom la nuraj terminoj. *c laŭ *b «93-06-01»

6.1.3

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/a kompleks/o *a
{eo2} termin/ar/a dare**/o *a
{de1}
{en1} terminological record *b
{fr1} fiche terminologique *b
Strukturita aro da → terminaraj dataoj (93/082) rilatantaj al unu nocio (93/005). *c laŭ *b
Fon: *a 86/072; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
W 93/080
Rim: = [86/072]. «94-02-27»

6.1.4

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} format/o de termin/ar/a kompleks/o *a
{de1}
{en1} terminological format *b
{fr1} format terminologique *b
Strukturo de → terminara komplekso (93/079) *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
W 93/081
Rim: «93-06-01»

6.1.5

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} termin/ar/a data"/o *a
{de1}
{en1} terminological datum *b
{fr1} donnée terminologique *b
Datao (85/477) rilatanta al nocio (93/005) aŭ al ĝia indikumo (93/033). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
W 93/082
Rim: La kategorioj de terminaraj dataoj estas: gramatika etikedo (93/084), lingva kodaĵo (93/085), landa kodaĵo (93/086), indico de terminara akceptebleco (93/087), indikilo de stud-sfero (93/088), kunteksto (93/089), ilustraĵo (93/090), rimarkigo (93/091), font-indiko (93/092), ktp. *a laŭ *b «93-06-01»

6.1.5.1

{U1} 001.431 (+)
{U2} 801.32
{T1} RBN
{eo1} ĉef/a en'skrib/o *a
{de1} Haupteintragung *f* *ĉ
{de2} Hauptaufnahme *f* *ĉ
{en1} main entry *b *ĉ
{en2} full description *ĉ

{fr1} entrée *b
{fr2} vedette *b
{fr3} entrée principale *ĉ
Iu ajn indikumo (93/033) de nocio (93/005) formanta kapon de → terminara dareo (93/080). *c laŭ *b
Fon: *a 86/075; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
*ĉ 88/527;
W 93/083
Rim: = [86/075], 88/527.

1 La kapo estas kutime termino (93/035). 2 Aliaj indikumoj de nocio sdekvantaj la ĉefan enskribon estas nomataj malĉefaj enskriboj. 3 La ĉefa enskribo estas parto de artikolo (93/098). «94-02-27»
6.1.5.2

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} gramatik/a etiked/o *a
{de1}
{en1} grammatical label *b
{fr1} indicatif de grammaire *b
Simbolo (93/034) donanta gramatikajn informojn pri termino. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
W 93/084

Rim: = [86/076]. Tiuj ĉi informoj kutime indikas la gramatikan kategorion, la genron kaj nombron. *a laŭ *b «94-02-27»
6.1.5.3

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} lingv/o-kod/o *a
{eo2} lingv/o-kod/aj/o *a
{de1} Sprachenzeichen *c
{en1} language code *b
{fr1} indicatif de langue *b
Kodo utiligata por identigi la nomojn de lingvoj. *a laŭ 1087/90 E.

Simbolo utiligata por identigi la nomon de lingvo. *a laŭ 1087/90 F.
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F); *c ÖNORM;
W 93/085

Rim: [86/077].
ej (93-03-22): Uzu {eo1} por traduki la nocion de la Angla difino kaj {eo2} por traduki tiun de la Franca. «94-02-27»
6.1.5.4

{U1} 001.431 (+)
{T1} RBN
{eo1} land/o kod/o *a
{eo2} land/o kod/aj/o *a
{de1} Länderzeichen *n* *c
{en1} country code *b
{fr1} indicatif de pays *b
Kodo por indiki landojn. *a laŭ 1087/90 E.
Simbolo por identigi la nomon de lando. *a

laŭ 1087/90 F.

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F); *c ÖNORM;

\W 93/086

Rim: [86/078].

ei (93-03-22): Uzu {eo1} por traduki la nocion de la Angla difino kaj {eo2} por traduki tiun de la Franca. «94-02-27»

6.1.5.5

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} indic/o de termin/ar/a akcept/ebl/ec/o *a

{eo2} indic/o de terminologi/a akcept/ebl/ec/o *a

{de1}

{en1} terminological acceptability rating *b

{fr1} cote d'acceptabilité terminologique *b

Indico indikanta la takson de termino laŭ antaŭdeterminita skalo de valoroj. Rimarkigo:

La sekvaj indicoj estas kutimaj: norma, preferata, permesita, nerekomendita. *a laŭ *b

Fon: *a 86/079; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/087

Rim: = [86/079]. =93/065.

ei (93-03-22): {eo2} substrekas la sciencan aspekton de la takaso, {eo1} pli pragmate la registron de tiuspecaj indicoj en terminaro.

«94-02-27»

6.1.5.6

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} indik/il/o de stud-sfer/o *a

{de1}

{en1} subject label *b

{fr1} domaine d'emploi *b

Indiko de la stud-sfero (93/003) al kiu → terminara dareo (93/080) estas atribuita.

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/088

Rim: = [86/080] «94-02-27»

6.1.5.7

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} kun'tekst/o *a

{de1} Kontext *m* *a

{en1} context *

{fr1} contexte *b

Teksto aŭ parto de teksto, en kiu termino (93/035) aperas. *c laŭ *b

Fon: *a 86/081; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

\W 93/089

Rim: = [85/381, 86/081] «94-02-27»

6.1.5.8

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} ilustr/aj/o *a

{de1} Illustration *f* *a

{en1} illustration *b

{fr1} illustration *b

Figuro (3), bildo aŭ alia grafika prezento de objekto (93/002). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/090

Rim: = [86/082] 1 Ilustraĵojn kutime akompanas teksto. 2 Ilustraĵoj estas helpaj rimedoj por difini nocion. Ili ne povas anstataŭi difinojn. *a laŭ *b

«94-02-27»

6.1.5.9

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} rimark/ig/o *a

{de1} Anmerkung *f* *c

{en1} note *b

{fr1} note *b

Eldiro, kiu provizas pliajn informojn pri iu parto de → terminara dareo (93/080). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F); *c DUD-U;

\W 93/091

Rim: [86/083] «94-02-27»

6.1.5.10

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} font-indik/o *a

{de1} Quellenkode *f* <*c>

{en1} source code *b

{fr1} indicatif de source *b

Kodaĵo indikanta la fonton (93/074) el kiu → terminara dareo (93/080) estas ĉerpita.

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F); *c DUD-U;

\W 93/092

Rim: = [86/083] «94-02-27»

6.2 Prezent-maniero

6.2.1

{U1} 801.322.1

{T1} RBN

{eo1} vort/ar/o *a

{de1} Wörterbuch *n* *a

{en1} dictionary *b

{fr1} dictionnaire *b

Strukturita kolekto de leksikaj (86/191) unuoj kun lingvikaj (88/013) informoj pri ĉiu el ili.

*c laŭ *b

Fon: *a 88/177; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

\W 93/093

Rim: = [86/085], 88/177. «94-02-27»

6.2.1.1

{U1} 801.322.1

{T1} RBN

{eo1} termin/ar/o (1) *a

{eo2} teknik/a vort/ar/o *a

{de1} technisches Wörterbuch *c

{en1} terminological dictionary *b

{en2} technical dictionary *b

{fr1} dictionnaire terminologique *b
 {fr2} dictionnaire technique *b
 Vortaro (93/093) kun → terminaraj dataoj (93/082) pri unu aŭ kelkaj stud-sferoj (93/003). *c laŭ *b
Fon: *a 86/086; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/094
Rim: = [86/086]. «94-02-27»
 6.2.1.1.1

{U1} 801.321.1
 {T1} RBN
 {eo1} termin/ar/o (terminologi/e el'labor/it/a) *a
 {de1} Fachwörterbuch *n* *ĉ
 {en1} vocabulary *b
 {en2} glossary *b
 {fr1} vocabulaire *b
 Terminaro (93/094) enhavanta la termino-provizon (93/031) de specifa stud-sfero (93/003) aŭ de parencaj stud-sferoj, kiu estas bazita sur terminologia laboro (93/122). *c laŭ *b
Fon: *a 86/087; *b 1087/90 (E/F); *c ej; *ĉ 88/186;
 \W 93/095
Rim: = [86/087]. =88/189, 88/190. «94-02-27»
 6.2.2

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} mikro'struktur/o *a
 {de1} Mikrostruktur *a
 {en1} microstructure *b
 {fr1} microstructure *b
 La aranĝo de → terminaraj dataoj (93/082) en ĉiu artikolo (93/098) de vortaro (93/093). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/096
Rim: [86/088] «94-02-27»
 6.2.2.1

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} ord-vort/o *a
 {de1} Ordnungswort *n* *c
 {de2} Registereingang *m* *c
 {en1} entry term *b
 {en2} entry word *c
 {en3} filing word *c
 {en4} heading *c
 {fr1} entrée *b
 {fr2} vedette entrée *c
 Termino (93/035) troviĝanta komence de ĉiu artikolo (93/098) de → teknika terminaro (93/094). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F); *c 88/518;
 \W 93/097
Rim: = [86/089], 88/518. «94-02-27»
 6.2.2.2

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN
 {eo1} artikol/o (4) *a
 {de1} Eintrag *m* *a
 {en1} entry *b
 {fr1} article *b
 Parto de terminaro (93/094), kiu enhavas la → terminarajn dataojn (93/082) pri unu nocio (93/005). *c laŭ *b
Fon: *a 86/090; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/098
Rim: = [86/090], 88/517.

1 → Terminaraj dataoj (93/082) povas esti donataj aŭ rekte aŭ per kruc-referenco (./...) aol alia artikolo.
 2 En indeksado kaj data-traktado la terminoj {en1} kaj {fr1} en (93/097) estas malsame difinitaj (=88/517).
 «94-02-27»
 6.2.3

{U1} 801.32
 {T1} RBN
 {eo1} makro'struktur/o *a
 {de1}
 {en1} macrostructure *b
 {fr1} macrostructure *b
 La ĝenerala aranĝo de vortaro (93/093). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/099
Rim: = [86/091] «94-02-27»
 6.2.3.1

{U1} 801.322.1
 {T1} RBN
 {eo1} ord-vort-list/o *a
 {de1}
 {en1} entry term list *b
 {fr1} liste des entrées *b
 Listo de ord-vortoj (93/097) en terminaro (93/094). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/100
Rim: = [86/092] «94-02-27»
 6.2.3.2

{U1} 801.322.3
 {T1} RBN
 {eo1} noci/o-sistem/a aranĝ/o *a
 {eo2} sistem/a aranĝ/o *a
 {de1}
 {en1} systematic arrangement *b
 {fr1} classement systématique *b
 Aranĝo de artikoloj (93/098) laŭ ordo bazita sur nocio-sistemo (93/027). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/101
Rim: = [86/093] «94-02-27»
 6.2.3.3

{U1} 801.322.1
 {T1} RBN
 {eo1} alfabet/a aranĝ/o *a
 {de1}
 {en1} alphabetical arrangement *b
 {fr1} classement alphabétique *b
 Aranĝo de artikoloj (93/098) alfabete laŭ la ord-vortoj (93/097). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/102
Rim: = [86/094] «94-02-27»
 6.2.3.4

{U1} 001.432 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} miks/a aranĝ/o *a
 {de1}
 {en1} mixed arrangement *b
 {fr1} classement mixte *b
 → Alfabeta aranĝo (93/102) de artikoloj (93/098) interne de → sisteme aranĝitaj (93/101) sekcioj. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/103
Rim: = [86/095] «94-02-27»
 6.2.3.5

{U1} 001.432 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} indeks/o (1) *a
 {de1}
 {en1} index *b
 {fr1} index *b
 Alfabeta listo de terminoj (93/035) en terminaro (93/094) kune kun referencoj al la koncernaj artikoloj (93/098). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/104
Rim: = [86/096] En dokumentado "indekso" estas malsame difinita. *a laŭ *b =88/584 «94-02-27»
 6.2.3.6

{U1} 001.432 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} trans'liter/ad/o *a
 {de1} Transliteration *f**a
 {en1} transliteration *b
 {fr1} translittération *b
 Procedo prezentanta la literojn de iu alfabeta skrib-sistemo per literoj de alia alfabeta skribsistemo. *a laŭ *b
Fon: *a 86/097; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/105
Rim: = [85/338, 86/097]. «94-02-27»
 6.2.3.7

{U1} 001.432 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} trans'skrib/ad/o (1) *a
 {eo2} trans'skrib/o *a

{de1} Transkription *f**a
 {en1} transcription *b
 {fr1} transcription *b
 Procedo prezentanta la literojn de iu skrib-sistemo per literoj de alia skrib-sistemo kun konsidero de la prononco de la konvertitaj literoj. *c laŭ *b
Fon: *a 86/098; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/106
Rim: = [85/339, 86/098]. {eo1} substrekas la agon, {eo2} la rezulton.

Transskribado povas esti uzata ankaŭ por ebligi la registradon de lingvoj sen skrib-sistemoj, per uzo de la prononco kiel deirpunkto. *c laŭ *b «94-02-27»
 6.2.3.8

{U1} 001.432. (+)
 {T1} RBN
 {eo1} Latin-alfabet/ig/o *a
 {de1}
 {en1} romanization *b
 {fr1} romanisation *b
 La konvertado de ne-Latinaj skrib-sistemoj al la Latina alfabeto. *c laŭ *b
Fon: *a 86/099; *b 1087/90 (E/F); *c ej;
 \W 93/107
Rim: = [86/099]. Oni povas atingi Latin-alfabetigon aŭ per transliterado (93/105) aŭ transskribado (93/106) aŭ per kombino de tiuj du metodoj laŭ la karaktero de la konvertota sistemo. «94-02-27»
 7

{U1} 681.3 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} komputor"-helpata termin/ar/a labor/o *a
 {de1}
 {en1} machine-aided terminology work *b
 {fr1} terminologie assistée par ordinateur *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/108
Rim: «93-06-01»
 7.1

{U1} 681.3.011 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} vort/o-part/o *a
 {de1}
 {en1} word part *b
 {en2} word segment *b
 {en3} word stub *b
 {fr1} partie dc'un mot *b
 Arbitre kreita segmento de vort-formo (93/050).
Fon: *a *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/109
Rim: «93-06-01»
 7.2

{U1} 681.3.065.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} kondens/ad/o <5> *a
 {de1}
 {en1} compression *b
 {fr1} compression *b
 La transformo de vort-formo (93/050) aŭ vorto (93/049) al pli simpla formo por per-komputora traktado. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/110
Rim: Kondensado kutime implicas la forigon de ĉiuj → diakritaj signoj (88/072), blankoj (90/405), → specialaj karakteroj (86/118) kaj la eliminon de distingo inter minuskloj kaj majuskloj. La kondensitaj formoj estas uzeblaj por retrovado kaj je la kreado de indeksoj (93/104) por neŭtraliigi ortografiajn variantojn. «93-06-01»
 7.3

{U1} 681.3.065.1 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} tekst/o-analizo (dum terminara laboro) *a
 {eo2} pars**/ad/o (dum aŭtomata tradukado) *a
 {de1} Textanalyse
 {en1} parsing (in terminology) *b
 {fr1} analyse de texte *b
 1 Komput-procedo, kiu lingve analizas donitan tekston por identigi eblajn ord-vortojn (93/0097). *a laŭ *b
 2 Komput-procedo, kiu atribuas gramatikajn kategoriojn al vort-sinsekvo en frazo. *c
 3 Komput-procedo, kiu parigas tajpitajn vortojn kun vortoj en vortaraj artikoloj. *c
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F); *c ej en AkSt85.p229;
 \W 93/111
Rim: «93-06-01»
 7.4

{U1} 681.3.056
 {T1} RBN
 {eo1} ŝlos/il/o <7> *a
 {de1}
 {en1} sort key (in terminology) *b
 {fr1} clé de tri terminologique *b
 Karaktro-vico utiligata por komparado dum ordigaj kaj miksaj procedoj en terminara databazo. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/112
Rim: = [89/519]. Terminara ŝlosilo povas permesi alfabetan aŭ sisteman ordigon. *a laŭ *b
 «94-02-27»
 7.5

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} eksklud/ot/aj/oj *a
 {de1}
 {en1} exclusion list *b

{en2} stop word list *b
 {fr1} *b
 Listo de libere selektitaj vortoj (93/049) aŭ terminoj (93/035) ekskludotaj de plia traktado. Ekzemplo: Listo de funkci-vortoj aŭ → arkaikaj terminoj (93/069) ekskludotaj de ekstraktado (93/073). *a laŭ *b
Fon: *a *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/113
Rim: «93-06-01»
 7.6

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} inklud/ot/aj/oj *a
 {de1}
 {en1} inclusion list *b
 {fr1} liste d'inclusion *b
 Listo de lingvaĵoj konservotaj aŭ konsiderotaj por plua traktado. Ekzemplo: Cxiuj artikoloj (93/098) komenciĝantaj per "anti-" estas surekranigotaj. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/114
Rim: «93-06-01»
 7.7

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} termin/ar/a konkordanc/o *a
 {de1}
 {en1} terminological concordance *b
 {fr1} concordance terminologique *b
 Ordigita termino-listo ekstraktita el teksto, kiu enhavas fonto-referencojn por ĉiu trov-loko kaj selekteblan parton de kunteksto. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/115
Rim: «93-06-01»
 7.8

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} indeks/o <3> *a
 {de1}
 {en1} index *b
 {fr1} index *b
 Ordigita listo de lingvaj eroj ekstraktita de fonto (93/074) kaj apartenanta al la sama klaso de datatoj (85/476). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);
 \W 93/116
Rim: «93-06-01»
 7.8.1

{U1} 001.431 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} indeks/o de token**/-unu/oj *a
 {de1}
 {en1} inverted index *b

{fr1} index de vocables *b
Indekso (93/116) de ĉiuj token-unuoj (93/077) ekstraktitaj el teksto kune kun ĉiuj referencoj al iliaj respondaj tokenoj (93/076). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/117

Rim: «93-06-01»

7.8.2

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} invers/a indeks/o *a

{de1}

{en1} reverse indeks *b

{fr1} index inverse *b

Alfabeta indekso (93/116), en kiu ĉiuj ordvortoj (93/097) estas aranĝitaj en la alfabeto de la lastaj literoj en ĉiu ordvorto.

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/118

Rim: «93-06-01»

7.8.3

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} lematiz**/it/a indeks/o *a

{de1}

{en1} lemmatized word index *b

{fr1} index lemmatisé *b

Indekso (93/116) en kiu la vort-formoj (93/050) estas indikitaj per iliaj → baz-formoj (93/051). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/119

Rim: «93-06-01»

7.9

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} termin/ar/a data"-baz/o *a

{de1}

{en1} terminological data base *b

{fr1} base de données terminologiques *b

Strukturita aro da → terminaraj dareoj (93/080) en → inform-trakta sistemo (88/948). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/120

Rim: «93-06-01»

8.1

{U1} 001.4

{T1} RBN

{eo1} terminologi/o <2> *a

{eo2} terminologi/a scienc/o *a EVIT *c

{de1} Terminologie f *ĉ

{en1} terminology science *b

{fr1} science de la terminologie *b

La scienca studado de nocioj (93/005) kaj terminoj (93/035) troviĝantaj en → fakaj lingvoj (93/004). *c laŭ *b

Fon: *a 86/100; *b 1087/90 (E/F); *c ei;

\W 93/121

Rim: = [85/324, 86/100].

1 Tio ĉi inkludas teoriojn pri

- nocioj (93/005)

- nocio-sistemoj (93/027)

- indikado de nocioj per difinoj (93/028) kaj

indikumoj (93/033)

- termino-formado

- frazeologiaj aspektoj de fakaj lingvoj

- principoj de terminologia, terminara kaj grafika

laboroj

- sistema aliro al unu aŭ pliaj terminaroj.

2 Por praktikaj, edukaj kaj esploraj celoj pruviĝis utile distingi inter

a) la ĝenerala teorio pri terminologio, t.e. iu ajn terminologia teorio, kiu kovras pli ol unu stud-sferon (93/003) aŭ pli ol unu lingvon;

b) la speciala teorio pri terminologio, t.e. iu ajn terminologia teorio, kiu kovras nur unu stud-sferon en unu lingvo. *c laŭ *b

ei (93-03-28): Laŭ DUD-U {de1} havas du signifojn: tiun de (93/031) kaj tiun de tiu ĉi komplekso. Mi pledas, ke ni en nia lingvo atribuu al {eo1} nur tiun signifon, kiun ĝi devus havi laŭ ĝiaj konsistigaj termino-elementoj: "scienco pri terminoj." {eo2} estas taŭtologia termino.

«94-02-27»

8.2

{U1} 001.431 (+)

{T1} RBN

{eo1} termin/ar/a labor/o *a

{eo2} terminologi/a labor/o *a

{de1}

{en1} terminology work *b

{fr1} travail terminologique *b

Iu ajn laboro okupiĝanta pri la sistematigo kaj priskribo de nocioj (93/005) aŭ pri la prezentado de terminaroj surbaze de establitaj principoj kaj metodoj. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/122

Rim: = [86/101]

ei (93-03-27): Laŭ donita difino {eo1} aŭ {eo2} povas esti trafaj. {eo1} indikas la praktikan laboron por kompili terminaron, {eo2} estus konvena, se iu deziras substreki la scienca bazon de tiu ĉi laboro.

«94-02-27»

8.2.1

{U1} 001.411 (+)

{T1} RBN

{eo1} terminologi/a analiz/o *a

{de1}

{en1} terminological analysis *b

{fr1} analyse terminologique *b

La sistema studo de nocioj (93/005) kaj terminoj (93/035) laŭ terminologiaj principoj kaj metodoj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/123

Rim: = [86/102] «94-02-27»

8.2.2

{U1} 001.44 (+)

{T1} RBN

{eo1} pri'labor/ad/o de termin/ar/aj data"/oj *a

{eo2} terminografi**/o [1] *a EVIT *c

{de1}

{en1} terminography *b

{fr1} terminographie *b

La registrado, traktado kaj prezentado de → terminaraj dataoj (93/082) akiritaj per terminara esplorado. *c laŭ *b

Fon: *a 86/103; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\W 93/124

Rim: = [86/103]. {eo2} anstataŭas la pli malnovajn terminojn "terminologia leksikografio" kaj "speciala leksikografio". *c laŭ *b

ej (93-03-28): Por kontraŭi la kaŝon, kiu regas en internaciaj terminoj sur la kampo de la grafvortoj (=PP85-90,1678) mi ne rekomendas la uzadon de {eo2}, ĉar tiu ĉi "...grafio" ne estas scienco, arto aŭ sistemo, kiel devus esti, se ni provus sistemigi la "grafvortojn". Krome tiu ĉi miskomprenbla termino ricevis ankoraŭ duan malsaman signifon (=86/193), kiu kaŭzas la nepran evitindecon de {eo2} en nia lingvo. El la elementoj de nia lingvo ni kapablas krei pli klarajn terminojn. «94-02-27»

8.3

{U1} 001.44 (+)

{T1} RBN

{eo1} termin/ar/a norm/ig/o *a

{eo2} terminologi/a norm/ig/o *a

{de1}

{en1} terminological standardization *b

{fr1} normalisation terminologique *b

1. Starigo de normoj pri terminologiaj principoj aŭ starigo de terminologiaj normoj.

2. Starigo de terminaraj sekcioj en teknikaj norm-verkoj kaj ilia aprobo fare de aŭtoritat-hava institucio. *c laŭ *b

Fon: *a 86/104; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\W 93/125

Rim: = [86/104]. ej (93-03-28): Pro la ambigueco de la etnolingvaj \terminological/terminologique\ ŝajnis al mi necese apartigi la du nociojn, kiuj troviĝas en la Angla kaj Franca difinoj de tiu ĉi komplekso. La aprobo de terminologiaj principoj aŭ normoj estas io tute alia ol aprobo de terminara sekcio en teknika normverko. Por tiuj du nocioj oni bezonas same kiel en Esperanto ankaŭ etnolingve du diversajn terminojn. «94-02-27»

8.3.1

{U1} 001.44 (+)

{T1} RBN

{eo1} norm/ig/o de terminologi/aj princip/oj
*a

{eo2} norm/ig/o de termin/ar/aj princip/oj
*a

{de1}

{en1} standardization of terminological principles
*b

{fr1} normalisation de principes terminologiques
*b

Starigo de metodikaj normoj por
A → terminologia laboro
(93/122);

B → terminara laboro (93/122).

*c laŭ *b

Fon: *a 86/105; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\W 93/126

Rim: = [86/105]. Tiuj normoj estas nomitaj:

A "normigitaj terminologiaj principoj".

B "normigitaj terminaraj principoj". *c laŭ *b ej (93-03-28): {eo1} temas pri starigo de normoj por terminologiaj laboroj, do pri principoj de terminoselektado; {eo2} temas starigo de normoj por terminaraj laboroj, do pri principoj de terminolistigo en terminaro. «94-02-27»

8.3.2

{U1} 001.44 (+)

{T1} RBN

{eo1} oficial/ig/o de termin/aro *a

{de1}

{en1} standardization of terminology *b

{fr1} normalisation de la terminologie *b

Oficialigo de terminaro (93/031) fare de aŭtoritat-hava institucio.

Fon: *a 86/106; *b 1087/90 (E/F); *c ej;

\W 93/127

Rim: = [86/106]. Oficialigitaj terminaroj aperas en la formo de oficialigitaj vortaroj (ankaŭ nomitaj vortaraj norm-verkoj), aŭ en terminaraj sekcioj de aliaj teknikaj norm-verkoj. *c laŭ *b «94-02-27»

8.3.3

{U1} 001.411.1 (+)

{T1} RBN

{eo1} harmoni/ig/o de noci/oj *a

{de1}

{en1} concept harmonization *b

{fr1} harmonisation des notions *b

Agado aŭ procedo, kiu reduktas aŭ eliminis la diferencojn inter du aŭ pli da nocioj (93/005). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b 1087/90 (E/F);

\W 93/128

Rim: Kompletaj harmoniigo povas konduki al kunfandiĝo de du aŭ pli da nocioj. *a laŭ *b «93-06-01»

8.3.4

{U1} 001.42 (+)
 {T1} RBN
 {eo1} harmoni/ig/o de termin/oj *a
 {de1}
 {en1} term harmonization *b
 {fr1} harmonisation des termes *b
 Agado aŭ procedo kondukanta al la indikumo (93/033) de unu nocio (93/005) en malsamaj lingvoj per terminoj (93/035), kiuj montras la samajn aŭ similajn karakterizaĵojn (93/014) aŭ havas la samajn aŭ malsimiletajn formojn.

Fon: *a *b 1087/90 (E/F);

\W 93/129

Rim: «93-06-01»

{U1} 381.748.3
 {T1} HEJ
 {eo1} lu-financ/o *a
 {eo2} lizing**/o *b EVIT *a*c
 {eo3} sistem-lu/o *b EVIT *c
 {eo4} lu-financ/ad/o *c
 {eo5} lis"/ad/o <1> *c
 {eo6} liz/ad/o <1> *c
 {de1} Leasing *b*ĉ
 {en1} leasing *a*b
 {fr1} leasing *b EVIT *d
 {fr2} crédit-bail *d

Financa operacio por faciligi akiron de ekipaĵo. Anstataŭ aĉeti la ekipaĵon, la entreprenisto petas, ke tion faru lia banko. La entreprenisto poste lu-prenas ĝin de la banko kontraŭ periodopagoj ekvivalentaj al kapitala amortizo plus interezoj. La ekonomia rezulto do similas al deprunto de la aĉetoprezo, sed ofte ekzistas imposta avantaĝo en la lu-metodo. *a

Fon: *a Ian Jackson en Bulteno de Esperanta Jura Asocio, 1992/1,p5; *b KomT; *c ej; *ĉ DUD-U; *d PetLar91;

\W 93/130

Rim: La angla vorto \leasing\i signifas simple "luado" kaj oni uzas ĝin ankaŭ por priskribi la luadon de terpecoj. Nur la kunteksto indikas, ĉu oni uzas la vorton laŭ ĝia terojura aŭ financa signifo. Gxi estas gerundio derivita de la verbo \to lease\i, kiu signifas kaj "lu-doni" kaj "lu-preni". {eo2} agacas pro du kaŭzoj: 1-e, ĉar ĝia radiko havas substantivan karakteron malgraŭ tio, ke ĝi priskribas agon. Pro la sama kialo maltaŭgis la vorto "dumpingo"; ĝin oni prave nun anstataŭigas per dumpado (87/697). 2-e, ĉar entute ne necesas neologismi. Anglalingvanoj ne sentas bezonon de aparta radiko por tiu ĉi financa operacio. Ili kontentas uzi ordinaran vorton por luado. Kial ni ne same? Aliflanke, ili pretas fidi al la kunteksto por eviti konfuzon, dum ni preferas maksimuman klaron. Sed tia klaro estas facile atingebla per kunuzo de radikoj "lu" kaj "financ". *a

ej (93-04-03): "financo" laŭ PIV estas

"monaj rimedoj, pri kiuj iu disponas", tial mi preferas preni kiel bazon la verbon (=93/131), kaj derivi de ĝi la terminon {eo4}. {eo3} laŭ mi estas maltrafa termino, ĉar pensigas pri tio, ke iu sistemo (kio ĝi estas? - Kial ne objekto?) estas lu-prenata aŭ lu-donata. {eo2} ankaŭ al mi ne plaĉas, sed ĉar la Angla termino fariĝis internacie faka esprimo por lu-financado, eble estus utile atribui duan komercan signifon al la radikoj "lis" <PIVS> aŭ "liz" <PIV> kaj derivi de iliaj verboj la terminojn {eo5} aŭ {eo6} por tiu ĉi nocio-komplekso.
 =93/131, 132, 133. Mi petas reagojn. *c
 «93-07-22»

{U1} 381.748.3
 {T1} HEJ
 {eo1} lu-financ/i (ion) *a
 {eo2} lis"/i <1> (ion) *b
 {eo3} liz/i <1> (ion) *b
 {de1} leasen *c
 {en1} lease finance (for something) ∞ to provide *a
 {fr1}

Fari kontrakton kun iu por provizi financajn rimedojn per lu-dono aŭ lu-preno de ter-peco aŭ objekto. *b

Fon: *a Ian Jackson en Bulteno de Esperanta Jura Asocio, 1992/1,p5; *b ej; *c DUD-U;

\W 93/131

Rim: «93-07-22»

{U1} 381.748.3
 {T1} HEJ
 {eo1} financ/e lu-don/i (ion al iu) *a
 {eo2} lis"-don/i (ion al iu) *b
 {eo3} liz-don/i (ion al iu) *b
 {eo4} lu-vend/i (ion al iu) *b
 {de1} leasen *c
 {en1} lease (something to someone) ∞ to *a
 {fr1}

Fari kontrakton kun iu, kiu deziras per luado iom post iom aĉeti objekton. Por tiu servo la lu-vendisto postulas de la lu-aĉetinto periodajn pagojn, kiuj egalas al la kapitala amortizo plus interezo. *b

Fon: *a Ian Jackson en Bulteno de Esperanta Jura Asocio, 1992/1,p5; *b ej; *c DUD-U;

\W 93/132

Rim: ej (93-04-03): =93/130, 131. La adverbo en {eo1} laŭ mi ne faras sencon, ĉar kutime oni enspezas monon per lu-donado aŭ oni elspezas monon por lu-preni ion. Tial lu-donado ĉiam estas financa afero.

«93-07-22»

{U1} 381.748.3
 {T1} HEJ
 {eo1} financ/e lu-pren/i (ion de iu) *a
 {eo2} lis"-pren/i (ion de iu) *b
 {eo3} liz-pren/i (ion de iu) *b

{eo4} lu-aĉet/i (ion de iu) *b
 {de1} leasen *c
 {en1} lease (something from someone) ∞ to *a
 {fr1}

Fari kontrakton kun iu (plejofte banko), kiu provizas la financajn rimedojn por aĉeti objekton, kiun deziras per luado aĉeti la lu-aĉetinto. La lu-aĉetinto devigas sin pagi al la lu-vendisto periodajn pagojn, kiuj egalas al la kapitala amortizo plus interezo. *b

Fon: *a Ian Jackson en Bulteno de Esperanta Jura Asocio, 1992/1,p5; *b ej; *c DUD-U;

W 93/133

Rim: ei (93-04-03): =Mian rimarkigon en 93/132. «93-07-22»

{U1} 643
 {T1} TCA
 {eo1} apartament/o (1) *a*b
 {eo2} appartement**/o *c
 {eo3} ĉambr/ar/o *d
 {de1} Appartement *n* *ĉ
 {de2} Zimmerreihe *f* *ĉ
 {de3} Flucht *f* von Zimmern *n* *ĉ
 {de4} prunkvolle Wohnung *ĉ
 {en1} apartment(s) *d
 {en2} flat *d
 {en3} suite (of rooms) *d
 {fr1} appartement *e

Komforta, eĉ luksa loĝejo el pluraj ĉambroj
 *a

Loĝejo, konsistanta el pluraj ĉambroj, ordinare sur unu sama etaĝo, interkomunikiĝantaj.
 *b

Fon: *a PV; *b PIV; *c ej; *ĉ EV; *d BU; *e GD;
 W 93/134

Rim: ei (93-04-20): En <WEs93/388,p7> go atentigis, ke anstataŭ "apartamento" oni ofte erare skribas "appartemento". Inter la 5 erarintoj li citis ankaŭ min. Laŭ li kulpis pri tio mankanta simetrio de nia lingvo, ĉar novaj vortoj estis oficialigitaj malsamtempe: la tre simila "departemento" en la Dua Oficiala Aldono al <UV>, "apartamento" en la Tria. Mi vidas la kaŭzon por mia eraro en la fakto, ke la etnolingva termino en AFG finiĝas per \mathbb{V} -ement*l* aŭ simple \mathbb{V} -ment, tial -- ne kontrolinte en vortaro -- mi simple Esperantigis la vorton de la al mi konataj lingvoj. Nun mi eksciis per la bonega nova <Vilb>, ke {eo1} deriviĝis de la Itala \mathbb{V} appartamento*l* aŭ Hispana \mathbb{V} apartiamento*l*.

{eo1} havas laŭ <EV> du malsamajn signifojn: {de2} kaj {de4}. Ankaŭ laŭ <PV> karakterizaĵo de {eo1} estas "luksa", sed ne plu en <PIV>. Sxajnas al mi tial, ke dum la jaroj en kelkaj etnaj lingvoj (almenaŭ en la Pola kaj Germana) nocio-ŝanĝo okazis je la moda Franca fremd-vorto \mathbb{V} appartement*l*: origine oni uzis ĝin por indiki luksan loĝejon, sed hodiaŭ ĝi povus esti iu ajn ordinara ĉambraro. En la Angla \mathbb{V} apartment*l* ĉiam havis tiun signifon. go menciis en sia artikolo, ke li

rimarkis ankaŭ la inversan eraron: "departamento" anstataŭ "departemento". Kaj li demandas: "Cxu nun estas tro malfrue ĝustigi la mankon de analogio en la du vortoj?"

Mi proponas, ke ni klare distingu inter la du nocioj de tiu ĉi vorto: "apartamento" konservu la signifon de luksa loĝejo, kiun oni atribuis al tiu vorto je la tempo de Zamenhof, kiun indikas la PV-difino. Por la hodiaŭa samnivela ordinara ĉambraro ni povus enkonduki la terminon {eo2}, ĝis nun erare uzata, ĉar pli internacia. «93-04-21»

{U1} 646
 {T1} TNI
 {eo1} ĝis'tali/a ŝtrump/o-par/o *a
 {eo2} ĝis'tali/aj ŝtrump/oj *b
 {eo3} pantalon-ŝtrump/oj *c
 {eo4} ŝtrump/o-pantalon/o *a
 {eo5} kolant**/oj *f EVIT *a
 {eo6} kolgot**/oj *f EVIT *a
 {eo7} taliŝtrump**/o *g
 {es1} leotardos ∞ los *d
 {de1} Strumpfhose *f* *ĉ
 {en1} pantie-hose *ĉ
 {en2} pantyhose *ĝ
 {fr1} collant *m* *d
 {nl1} panty *e

Longa pantalono kun ŝtrumpoj el ŝtrump-materialo. EB3/32=12 *a

Fon: *a ej; *b PIV; *c ej; mi ie renkontis tiun terminon, sed ne memoras la fonton; *ĉ DB3-DeEn; *d DB3-EsFr; *e DB3-DeNl; *f Esp93/p72; *g vse; *ĝ jes;

W 93/135

Rim: ei (93-05-05): {eo1} ŝajnas al mi la plej trafa termino, ĉar ĝi evitas la misgvidan Anglisman pluralan finaĵon, temas pri nur unu pantalono, al kiu estas fiksita du ŝtrumpoj. La evitindecon de {eo5} aŭ {eo6} montras la artikolo *f.

vse (93-05-24): {eo1-eo4} ŝajnas al mi tro longaj por ĉiutaga uzo precipe en familio. Kvankam {eo1} celas esti priskriba ĝi laŭ mi ne estas korekta, ĉar ne temas pri apartigebla paro. Ankaŭ terminoj {eo2+3} ne estas korektaj pro uzo de pluralo. Temas nur pri unu sola objekto. {eo5+6} estas mallongaj, sed rekoneblaj nur de relative malmultaj homoj. Tial mi proponis terminon {eo7}

jes (93-11-13): Neniam oni povas uzi en {en1} la \mathbb{V} -ie*l*-finaĵon singulare. Gxi estas ies kiel plurala formo de \mathbb{V} yi.

ej (93-12-03): Mi kontrolis en DB3-ChEn, DB3-En, DB3-DeEn, DB3-EnEs, DB3-EnJa, DB3-EnSh en ĉiuj versioj de tiu verko estis skribita: "Utights (pantie-hose)". Eble la Brita (?) ortografio je tiu termino distingiĝas de la Kanada aŭ Usona, ĉar mi ne povas imagi, ke neniu rimarkis tiun eraron, kaj korektis ĝin en la pli novdataj eldonoj kun aliaj lingvo-kombinoj de DB3-En. Kontrolinte la terminon en <Rand> mi trovis:

panties (construed as pl) underpants or undershorts for women and children. Also pantie, panty [pl of PANTY]
tial ŝajnas al mi, ke {en1} kaj {en2} eblas.
«93-12-03»

{U1} 681.3.05
{T1} KEE
{eo1} spool**/ad/o *a
{de1} Spulbetrieb *m* *b
{de2} Aussspulen *b
{en1} spooling *b*c*ĉ
{en2} output spooling *b
{fr1} spooling *c
{fr2} fonctionnement simultané des périphériques
en ligne *c

La utiligo de → neĉefa memoro (85/470) kiel bufro (85/453) por malgrandigi prokrastojn dum data-traktado, kiam dataoj estas transigitaj inter periferiaj aparatoj kaj la procesoroj de komputoro. =spooli (89/154). *a laŭ *c

Fon: *a ej; *b CE; *c GES/NGI-12; *ĉ McGraw;
\\W 93/136

Rim: La terminoj {en1} kaj {fr1} estas derivitaj de la esprimo \! "Simultaneous Peripheral Operantion On Line". *a laŭ *c. «93-05-26»

{U1} 621.327.9
{T1} KDC
{eo1} loed**/o *a
{eo2} lum-emisi/ant/a diod/o *a
{eo3} lumed**/o *ĉ
{de1} Leuchtdiode *f* *c
{de2} Lumineszenzdiode *f* *c
{en1} light-emitting diode *b
{en2} LED *b
{en3} solid-state lamp *b
{fr1} diode *f*  lectroluminescente *d

Duonkonduktanta diodo, kiu efike konvertas elektran energion al videbla lumo. =loeda vidigilo (85/459). *a laŭ *c

Fon: *a ej; *b McGraw; *c CE; *ĉ wor; *d PetLar91;
\\W 93/137

Rim: «93-05-26»

{U1} 643.56
{U2} 69.026.4
{T1} DEG
{eo1} platform/o <6> *a
{de1} Podest *n* *b
{de2} Vorplatz *m* *b
{de3} Treppenabsatz *m* *b
{en1} landing *c
{fr1} palier *m* *ĉ

Plata parto de ŝtuparo; enireja ŝtupara ~o EB#118/23; ter-etaĝa ~o EB#118/34-41; inter~o EB#118/55-64; supra-etaĝa ~o EB#118/66-74. *a

Fon: *a EB; *b DB-De; *c DB-En;
\\W 93/138

Rim: «93-06-09»

{U1} 681.3.02
{T1} KDA
{eo1} platform/o <8> *a
{de1}
{en1} platform *b
{fr1}

1. La → hardva arkitekturo (93/140) de specifa modelo kaj familio de komputoroj. La ~o estas la normo laŭ kiu softvo-evoluigistoj verkas siajn programoj.

2. Sistem-softvo, kiel mastrumaparo (85/402), ret-mastrumaparo (93/141)

Fon: *a bro; *b ComGlo; *c ej;

\\W 93/139

Rim: «93-06-09»

{U1} 681.3.02
{T1} KDA
{eo1} arkitektur/o <3> *a
{de1}
{en1} architecture *b
{fr1}

La fizika hardva (85/398) aranĝo de specifa komputoro aŭ de familio de komputoroj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo =platform;

\\W 93/140

Rim: «93-06-09»

{U1} 681.3.023
{T1} KEB
{eo1} ret-mastr/um/ap**/ar/o *a
{de1} Netzwerksoftware *f* *ĉ
{de2} Netzbetriebssystem *n* *d
{en1} network management software *b
{en2} network operating system *c*d
{en3} network system software *ĉ
{fr1}

Reg-programo troviĝanta en dosier-distribuato (93/142) de loka reto. ~o traktas petojn por dataoj (85/476) fare de la al la reto konektitaj komputorantoj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo =platform; *c ComGlo; *ĉ iwt-W ; *d CE

\\W 93/141

Rim: «93-06-09»

{U1} 681.324
{T1} KDB
{eo1} dossier-distribu/ator/o *a
{de1}
{en1} file server *b
{en2} network server *b
{fr1}

Komputoro en loka reto, kiu storas programojn kaj dosierojn, kiuj estas komune utiligataj de la al la reto konektitaj komputorantoj. ~o funkcias kiel fora disko-drajvo (85/392) por la al la reto konektitaj komputorantoj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo;

W 93/142

Rim: «93-06-09»

{U1} 796.1
{T1} LKF
{eo1} ĝog**/ad/o *a
{eo2} promen-kur/o *c
{de1} Jogging *n* *b
{en1} jogging *b
{fr1} jogging *m* *ĉ

Ritma, ne tro rapida kuro en freŝa aero praktikata amatore, plej ofte matene aŭ vespere, cele al konservo de bona fizika forto aŭ korpoforto. *c

Fon: *a ej; *b DUD-U; *c pet; *ĉ PetLar91;

W 93/143

Rim: jes (1993-11-13): Mi ne konsentas kun tiu klarigo de la vorto, "plej ofte matene aŭ vespere". Eble tio validas por laborantoj dum la labortagoj, sed ne por lernejoj, pensiuloj, semajnfinaj laborantoj... «93-12-03»

{U1} 796.1
{T1} LKF
{eo1} ĝog**/i *a
{eo2} promen-kur/i *c
{de1} joggen *b
{en1} jog ∞ to *b
{fr1} jogger \intri *ĉ

(En trejnado por korpa taŭgeco.) Kuri malrapide kaj malstreĉe. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b DUD-U; *c pet; *ĉ PetLar91;

W 93/144

Rim: ei (93-12-04): Laŭ mi ambaŭ terminoj estas uzeblaj. Laŭ <Rand> la verbo \to jog\i havas 9 diversajn signifojn. La ĉefaj estas "skui" aŭ "skueti". Sed por tiu ĉi komplekso la 8-a signifo konvenus "\to run or ride at a steady trot\i (kuri aŭ rajdi konstante trotante)". Cxar nek "skui" nek "skueti" taŭgus por tiu ĉi nocio, la neologismo "ĝogi" ŝajnas al mi akceptebla. Kiel la novaj <DUD-U> kaj <Petlar91> montras, la Angla termino estis jam akceptita en la Germana kaj Franca kaj laŭ pet ĝi eniris ankaŭ la Polan lingvon. «93-12-04»

{U1} 796.1
{T1} LKF
{eo1} ĝog**/ant/o *a
{eo2} ĝog**/ant/in/o *a
{eo3} promen-kur/ant/o *c
{de1} Jogger *m* *b
{en1}
{fr1} joggeur *m* *ĉ
{fr2} joggeuse *f* *ĉ

Persono, kiu malrapide kaj malstreĉe kuras por plibonigi sian sanstaton. *a

Fon: *a ej; *b DUD-U; *c pet; *ĉ PetLar91;

W 93/145

Rim: ei (93-12-04): =93/144 «93-12-04»

{U1} 347.72
{U2} 658.114
{T1} FHB
{eo1} inter'naci/a risk-hav/a entrepren/o *a
{eo2} inter'naci-miks/it/a kompani/o *c
{eo3} komunventur**/o *a
{de1} Joint-venture *n* *b
{de2} Gemeinschaftsunternehmen *n* *b
{en1} joint venture *b
{fr1} joint venture *ĉ
{fr2} entreprise mixte *ĉ

Asociiĝo inter fizikaj aŭ juraj personoj por komuna limigita celo kun divido de kostoj kaj riskoj. *a laŭ *ĉ

Komerca kompanio fondita de enlanda firmao kune kun firmao eksterlanda aŭ de eksterlandaj firmaoj sur la tereno de la koncerna lando por gvidi ekonomian agadon. *c

Fon: *a ej; *b DUD-U; *c pet; *ĉ PetLar91;

W 93/146

Rim: ei (93-12-04): Bedaŭrinde mi ne kapablis trovi fidindan difinon por {en1}. \venture\i laŭ <Rand> signifas: "1. iu entrepreno kun risko aŭ necerteco; 2. komerca entrepreno je kiu oni pretas riski perdon esperante je profito." Cxar simple "komuna entrepreno" ne enhavas la koncepton de "risko", kaj ĉar \venture\i fariĝis internacie uzata vorto, mi proponas ankaŭ la terminon {eo3}. Laŭ mia impresio ne temas pri daŭre ekzistanta kompanio, sed pri dumtempa asociiĝo de diversaj entreprenoj por realigi iun riskan projekton. La tiu-cele bezonata kapitalo estas Angle \venture kapital\i (= por-riska kapitalo). «93-12-04»

{U1} 347.752
{U2} 380.101
{T1} HBD
{eo1} barter**/i *a
{eo2} inter'ŝanĝ/i *b
{de1} tauschen *c
{en1} barter ∞ to *c
{en2} exchange ∞ to *c
{fr1}

Komerce interŝanĝi varojn aŭ servojn sen utiligo de mono. Tio okazas, se nacia valuto perdis sian valoron aŭ ne estas posedata de homoj dezirantaj komerce intertrakti. *c

Fon: *a pet; *b PIV; *c ei;

W 93/147

Rim: «93-06-10»

{U1} 677.064.1
{T1} JLA
{eo1} ĵins**/o *a
{eo2} ĵinz**/o *b
{de1} Jeans *b
{en1}
{fr1}

Sxtofa, farita el dika kotona tolo. Uzata

origine por fabrikado de pantalonoj, sed poste ankaŭ por jupoj, bluzoj, manteloj jakoj kaj ĉapoj.

Fon: *a pet (en Pola Esperanto-Vortaro, aperonta fine de 1993); *b KR;

\W 93/148

Rim: ej (93-06-10): Mi volonte scius per kio {eo1} distingiĝas de "dreliko". «93-06-11»

{U1} 646.4
{T1} JLH
{eo1} ĵins**-kompleto *a
{de1} Jeansanzug *m* *b
{en1} denim suit *b
{es1} conjunto de dos piezas *f* vaqueras *c
{fr1} deŭ-pièces jeans *m* *c
{nl1} jeanspak *ĉ
{nl2} spijkerpak *ĉ

Du-peca kompleto por virinoj farita el ĵinso (93/148). EB3#31/58, *a

Fon: *a ej; *b DB3-DeEn; *c DB3-EsFr; *ĉ DB-DeNI;

\W 93/149

Rim: «93-06-10»

{U1} 545.4
{T1} JLH
{eo1} ĵins**-pantalon/o *a
{eo2} drelík/a pantalon/o *d
{eo3} blugiĝin**/o *e
{de1} Jeans *f*, *pl* *b
{en1} jeans *d
{es1} pantalón vaquero *c
{es2} jeans *c
{es3} blue jeans *c
{fr1} jeans *m* *c
{fr2} blue jeans *c
{nl1} jeans *ĉ

Pantalonon por viroj aŭ virinoj farita el ĵinso (93/148). EB3#31/60. *a

Fon: *a pet; *b DB3-DeEn; *c DB3-EsFr; *ĉ DB-DeNI; *d WE; *e GDS;

\W 93/150

Rim: «93-06-10»

{U1} 545.4
{T1} JLH
{eo1} ĵins**-jak/o *a
{de1} Jeansweste *f* *b
{en1} demin waistcoat *b
{es1} chaqueta vaquera *c
{fr1} veste jeans *f* *c
{nl1} jeansjasje *ĉ
{nl2} spijkerjasje *ĉ

Jakom por viroj aŭ virinoj farita el ĵinso (93/148). EB331/59. *a

Fon: *a pet; *b DB3-DeEn; *c DB3-EsFr; *ĉ DB-DeNI;

\W 93/151

Rim: «93-06-10»

{U1} 311.141
{T1} HAK
{eo1} indeks/o <3> *a
{de1} Index *m* (pl: Indizes) *b
{de2} Indexziffer *f* *e
{en1} index number *d
{fr1} indexage *m* *ĉ
{fr2} indexation *f* *ĉ

Statistika mezur-indiko, per kiu estas esprimita ŝanĝo de difinitaj ekonomiaj kondiĉoj. *c laŭ *b

Nombro uzata por montri ŝanĝojn de prezoj, salajroj, produktado aŭ dungado kompare kun antaŭa periodo. La valoro 100 estas kutime atribuita kiel ~o al specifita baza periodo por kompari ĝin kun valoroj de aliaj tempo-periodoj indikitaj per procentoj de la bazo. *c laŭ *d

Fon: *a pet; *b DUD-U; *c ej; *ĉ PetLar91; *d EncyBrit; *e DK-Hand;

\W 93/152

Rim: «93-06-10»

{U1} 311.141
{T1} HAK
{eo1} indeks/i <3> *tr* *a
{de1}
{en1}
{fr1} indexer *tr* *b

Ligi varion de salajro, prezo, valoro ktp. al la vario de alia valoro selektita kiel referencopunkto. *c laŭ *b

En Kanado la pensioj estas ~itaj, tio signifas, ke la registaro pagas laŭ altiĝo de la vivkosta indekso (93/152) pli altajn pensiojn. *c

Fon: *a pet; *b PetLar91; *c ej;

\W 93/153

Rim: ej (93-06-10): Laŭ mia memoro oni diras en la Angla: \salaries are indexedĭ, sed en miaj vortaroj mi ne povis trovi tiun signifon de \to indexĭ. «93-06-10»

{U1} 659
{T1} HAA
{eo1} furor/aj/o *a
{eo2} hit**/o *a
{de1} Verkaufsschlager *m* *b
{en1} hit *a
{fr1}

Iu varo, filmo, libro, kanzono, kiu atingis grandan sukceson. *a

\La plej nova kanzono de Madonna fariĝis monda hito; lanĉi hitonĭ. *a

Fon: *a pet; *b KR;

\W 93/154

Rim: pet (93-06-10): Cxu {eo2} ŝajnas al vi akceptinda? «93-06-10»

{U1} 792.7
{T1} LOI
{eo1} mod-kant/o *a

{eo2} furor-kanzono *b
{de1} Schlager *a
{en1} hit (song)
{fr1}

Fon: *a KR; *b pet;
W 93/155
Rim: «93-06-11»

{U1} 642.15
{T1} TBE
{eo1} kokakolo**/o *a
{de1} Coca-Cola n *b
{en1} coca-cola
{fr1} coca-cola *c

Usona eferveska trinkaĵo, fariĝis simbolo por Usona kulturo. *a

Fon: *a pet; *b DUD-U; *c PetLar91;
W 93/156
Rim: «93-06-10»

{U1}
{T1}
{eo1} brog-kolbas/et/o *a
{eo2} hotdog**/o *c EVIT *ĉ
{de1} Wiener Würstchen n *b
{de2} Frankfurter Würstchen n *b
{de3} Hot dog \n oder mî *b
{en1} wiener *a
{en2} hot dog *a
{fr1} saucisse hot-dog *a

Varma kolbaseto kun mustardo kaj aliaj spicaĵoj, saŭcoj ktp., ofertata en iom longa kaj meze tranĉita bulko.

Fon: *a EsprL,p12; *b DUD-U; *c pet; *ĉ ei;
W 93/157

Rim: ei (93-06-10): "Kokakolo" (en 93/156) estas Esperantigo de registrita var-nomo kaj eble bezonata, se oni deziras tiun specifan trinkaĵon. {eo2} kontraŭe, estas pure Anglalingva idiomaĵo por kiu klara Esperanta termino ekzistas. Ni kontraŭu Anglilon de nia lingvo, eĉ se oni transprenis tiun esprimon en multajn etnajn lingvojn. Ni estu modelo por la aliaj lingvoj. «93-06-10»

{U1} 641.5
{T1} TBC
{eo1} frit/it/a viand/o-knel/o sur bulk/o *a
{de1} mit Fleischküchlein belegtes Brötchen n *b
{en1} hamburger *a
{fr1} hambourgeois *a

Fon: *a EsprL,p12; *b DUD-U;
W 93/158
Rim: «93-06-10»

{U1} 641.5
{T1} TBC
{eo1} burger**/o *a EVIT *b
{eo2} hamburger**/o kun fromaĝ/o *c EVIT *b

{eo3} fromaĝ/o-burger**/o *c EVIT *b
{eo4} fromaĝoburg**/o *c EVIT *b
{eo5} bulk/o kun varm/ig/it/a fromaĝ/o *b
{de1}
{en1} ...burger *a
{en2} cheeseburger *c
{fr1}

Varmigita speciala bulko, en kiu oni servas viandaĵojn, ovaĵojn, fromaĵojn aŭ ion similan. Se oni enmetas ŝinkon, la bulko kun ŝinko estas ŝinko--o, kun fromaĝo: fromaĝ-burĝero, ktp. *a

Fon: *a pet; *b ei; *c ELNA92/2,p6;
W 93/159

Rim: ei (93-06-10): {eo1 ĝis eo4} laŭ mi estas EVIT, ĉar 1. la radiko pensigas pri la Germana vorto \HBürger\i (civitano) kaj ne pri iuspeca bulko.

2. La vorto \Hamburger\i deriviĝis de \Hamburg steak\i, do de steko preparita laŭ la maniero de Hamburganoj! La viando en tiu ĉi nocio-komplekso laŭ mia opinio neniam estas ŝinko. Por oferti alian rapid-maĝon iuj kuiristoj inventis la nomon {en2}. Sed ĉu ni imitu tion en Esperanto?

3. Kial serĉi novan vorton, se la vorto "bulko" jam ekzistas? =93/158 «93-06-10»

{U1} (086.74)
{U2} 681.846.7
{T1} KGP
{eo1} kased"/o *a*b*ĉ
{eo2} kaset/o <2> *c*d EVIT *a
{de1} Kasette f *a
{en1} cassette *a
{fr1} cassette f *a

Maldika skatolo entenanta du bobenkernojn kun mallarĝa magnetofona bendo, aŭ unu bobenkernon de duobla larĝo kun senfina magnetofona bendo (= 8-traka ~o). =~o-magnetofono (93/161); =kasedofono (93/161). *a video--o;

Fon: *a SV 81/39b; *b PIVS; *c SV 68/39b; *ĉ Esperanto-Katalogo 1988/1989 UEA, p356; *d pet en Pola radio-elsendo;

W 93/160

Rim: ei (93-06-12): Cxar en PV kaj PIV estis registrita nocio-komplekso por fotografa kaseto, mi nomis la sonbendan per la sama nomo. Tamen kiel komisiito pri la Magnetofona Servo de UEA mi ricevis multaj plendojn pri tiu ĉi termino, ĉar ne temas pri "eta kaso". Oni prave atentigis min, ke je aliaj terminoj oni evitis tispican koincidon per kreo de alia radiko (bankedo, bufedo, bukedo, cigaredo, etikedo, kaskedo, navedo, pikedo, planedo) kaj oni rekomendis al mi krei novan radikon anstataŭ atribui duan signifon al "kaseto". Tion mi faris kaj nun en nia literaturo estas trovebla preskaŭ nur la termino {eo1}.

Diskutinda estas, ĉu ni nomu ankaŭ la fotografan kaseton, kasedo. Mi rekomendas tion por eviti paronimojn. «93-06-12»

{U1} 621.394.625
 {U2} 681.846.7
 {T1} KGP
 {eo1} kased"/o-magnetofono *a
 {de1} Kassetten-Tonbandgerät *n* *a
 {en1} cassette tape recorder *a
 {fr1} magnétophone *m* à cassette *a
 Magnetofono por registri sonojn sur kasedoj (93/160) kaj por poste aŭdigi ilin. =kasedofono (93/162). *a
Fon: *a SV81/14a;
 \W 93/161
Rim: «93-06-12»

{U1} 681.846.7
 {T1} KGP
 {eo1} kasedofon**/o *a
 {de1} Kassettenspieler *b
 {en1} cassette player *b
 {en2} tape player *b
 {fr1} Aparato por aŭdigi programojn, kiuj estis sur-bendigitaj sur kasedoj: aŭtomobila ~o, ok-traka ~o. =kasedo-magnetofono (93/161).
Fon: *a SV81/14a; *b SV70/10a;
 \W 93/162
Rim: «93-06-12»

{U1} 741/744
 {T1} portfolj**/o *a
 {eo1} portfolj**/o *a
 {de1} portfolj**/o *a
 {en1} portfolj**/o *a
 {fr1} Specimen-kolekto de grafikaj kreitaĵoj. *a
Fon: *a LEG93/4,p14;
 \W 93/163
Rim: ej (93-06-23): =portfolio (89/pb-0664). «93-06-23»

{U1} 801.61
 {T1} katars**/o *a
 {eo1} katars**/o *a
 {de1} katars**/o *a
 {en1} katars**/o *a
 {fr1} (el Greka \katharsis\i:) Purigo kaj serenigo de pasioj, kiun estigas poezio kaj specife tragedio, laŭ aristotela estetiko. *a
Fon: *a LEG93/6,p21;
 \W 93/164
Rim: «93-06-23»

{U1} 681.3.065
 {T1} aplik/ap**/aj/o *a
 {eo1} aplik/ap**/aj/o *a
 {de1} document file *b
 {en1} document file *b
 {fr1} Dosiero (85/434) asociita kun aplikapo

(85/401). Se vi malfermas ~on pere de dosier-mastrumapo (89/058), ekas la asociita aplikapo kaj ŝargas la dosieron. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603; *c
 \W 93/165
Rim: «93-08-13»

{U1} 681.3.065
 {T1} aplik/ap**/aj/a ikon/o *a
 {eo1} aplik/ap**/aj/a ikon/o *a
 {de1} document-file icon *b
 {en1} document-file icon *b
 {fr1} Ikono (93/167) en dosier-mastrumapo (89/058), kiu reprezentas (89/306) dosieron (85/434) asociitan kun aplikapo (85/401). Se vi selektas □on, tiam la asociita aplikapo ekas kaj ŝargas la dosieron. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603; *c
 \W 93/166
Rim: «93-08-11»

{U1} 681.3.066.21
 {T1} ikon/o <2> *a
 {eo1} ikon/o <2> *a
 {de1} ikon/o <2> *a
 {en1} ikon/o <2> *a
 {fr1} Simbolo en Vindozo (93/168). Grafika reprezentaĵo (89/306) de variaj elementoj kiel disko-drajvoj (85/394), aplikapoj (85/401), → enestantaj aŭ ligataj objektoj (93/167, 168). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1Mp607; *c
 \W 93/167
Rim: «93-08-11»

{U1} 681.3.066.2
 {T1} Vindoz**/o *a
 {eo1} Vindoz**/o *a
 {de1} Vindoz**/o *a
 {en1} Windows *b
 {en2} Microsoft P Windows \FTMf *b
 {fr1} Traduko de → registrita var-marko (93/169) de \Microsoft Corporation\i, programaro, kiu faciligas kaj agrabligas la komputadon al uzantoj de IBoMo-kongruaj aparatoj. ~o estas vaste distribuata en Norda Ameriko, ĉar ĉiu aĉetanto de nova komputoro nun ricevas tiun programaron aŭtomate kun la aparato, ĉu li deziras tion aŭ ne. *a
Fon: *a ej; *b Win3.1M; *c
 \W 93/168
Rim: «93-08-13»

{U1} 347.772
 {T1} registr/it/a var-mark/o *a
 {eo1} registr/it/a var-mark/o *a
 {de1} eingetragenes Warenzeichen *n* *a
 {en1} registered trade mark *a
 {fr1} marque déposée *a

Marko pri varoj registrita ĉe oficiala instanco, por ke aliaj personoj aŭ firmaoj ne rajtu uzi ĝin por siaj varoj. *a

Fon: *a IKEV#2150;

\W 93/169

Rim: «93-08-13»

{U1} 681.3.066.22
{T1}
{eo1} en'aplik/ap**/a fenestr/o *a
{de1}
{en1} document window *b
{fr1}

Fenestro <4> (86/189) interne de aplikap-fenestro (93/206). Pli ol unu □ povas esti malfermata samtempe. =ekran-teksto (89/205) *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p604; *c

\W 93/170

Rim: «93-06-01»

{U1} 681.3.066.22
{T1}
{eo1} desktop**/o *a
{de1}
{en1} desktop *b
{fr1}

La ekrana fono (93/200) en Vindozo (93/168), sur kiu aperas fenestroj (86/189), ikonoj (93/167) kaj dialog-kadroj (93/172). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p602; *c

\W 93/171

Rim:

{U1} 681.3.066.21
{T1}
{eo1} dialog-kadr/o *a
{de1}
{en1} dialog box *b
{fr1}

(en Vindozo (93/168) aŭ Vopo(89/208) 6.0): Fenestro (86/189) mallong-tempe aperanta por peti informojn. ~oj anoncas selektendajn opciojn, por ke Vindozo aŭ Vopo 6.0 povu plenumi ordonon. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603; *c

\W 93/172

Rim:

{U1} 681.3.066.20
{T1}
{eo1} pli'bon/ig/it/a reĝim/o 386 *a
{de1}
{en1} 386 enhanced mode *b
{fr1}

Reĝimo, en kiu Vindozo (93/168) utiligas la kapablon de virtuala memoro (93/175) de la procesoro (86/146) 80386. Sxajnas, ke en tiu ĉi reĝimo Vindozo utiligas pli da memoro ol fizike havebla. La reĝimo ebligas mult-taskadon (93/176)

por ne-Vindozaj aplikapoj (85/401). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599; *c

\W 93/173

Rim:

{U1} 681.3.066.22
{T1}
{eo1} aktiv/a <7> *a
{de1}
{en1} activ *b
{fr1}

(en Vindozo (93/168)): Indikanta fenestron (86/189) aŭ ikonon (93/167) ĵus utiligatan. Cxiam nur unu fenestro aŭ ikono povas esti aktiva. Klavofrapoj aŭ ordonoj efikas nur sur la ~an fenestron, kies titola trabo (93/177) ŝanĝis koloron, por distingi la aktivan fenestron de la aliaj. Se ikono estas ~a, ĝia etikedo ŝanĝas koloron. Fenestroj kaj ikonoj sur la desktopo (93/171) ne selektitaj estas mal~aj. *a laŭ *b.

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599; *c

\W 93/174

Rim:

{U1} 681.3.067.2
{T1}
{eo1} virtual/a memor/o *a
{de1}
{en1} virtual memory *b
{fr1}

Sistemo de memor-mastrumado uzata de Vindozo (93/168) en la → plibonigita reĝimo 386 (93/173), kiu ebligas funkciigi Vindozon, kvazaŭ pli da memoro estus utiligebla ol fakte ekzistas. La kvanto da havebla □ egalas al la kvanta de libera ramo (85/397) plus la kvanto de rezervita disko-spaco atribuita al swap-dosiero (93/179), kiun Vindozo utiligas por ŝajnigi kroman ramon. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p615; *c

\W 93/175

Rim:

{U1} 681.3.012
{T1}
{eo1} mult-task/ad/o *a
{de1} Multitasking *b
{de2} Simultanbetrieb *b
{en1} multitasking *b*c
{fr1}

La kapablo de komputoro samtempe funkciigi pli ol unu aplikapon (85/401). *a laŭ *ĉ

La samtempa funkciado de du aŭ pli da programoj en unu komputoro. ~o estas regata de la mastruma programaro, kiu ŝargas la programojn kaj regas ilin ĝis finita laboro. La nombro da programoj, kiuj efike estas ~eblaj dependas de la kvanto de havebla memoro, de la rapido de la → centra procesoro (85/457), de kapacitancoj kaj rapidoj de periferiaĵoj (85/462) kaj de la efikeco de

la mastrumaparo (85/402). ~o estas realigebla pro diferencoj inter enig-, elig- kaj traktad-rapidoj. Dum iu programo atendas enigon, instrukcioj en alia programo povas esti plenumataj. Je interaktivaj programoj prokrasto-sekundoj inter klavaraj enmetoj estas utiligeblaj por plenumi instrukciojn en aliaj programoj.

Tradicie ~o signifis funkciigi du aŭ pli da taskoj samtempe interne de la sama programo, kaj mult-programado signifis samtempa funkciado de du aŭ pli da programoj en la sama komputoro. Hodiaŭ ~o signifas mult-programado kaj mult-padado (93/180) estas kelkfoje uzata por indiki ~on. *a laŭ *c

Fon: *a ej; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ Win3.1M,p609; \W 93/176

Rim:

```
{U1} 681.3.066.21
{T1}
{eo1} Titol-Trabo/o *a
{de1}
{en1} Title bar *b
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): La propra nomo de la horizontala trabo je fenestro(86/189)-supro enhavanta la fenestran titolon aŭ dialog-kadron (93/172). La □ de multaj fenestroj enhavas ankaŭ reg-menuan kadron (93/181) kaj maksimumigajn kaj minimumigajn prem-butojn (93/182). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p614; *c \W 93/177

Rim:

```
{U1} 681.3.066
{T1}
{eo1} svap**/i tr *a
{de1} auslagern und nachladen *c
{de2} austauschen *c
{de3} tauschen *c
{en1} swap ♦ to *b
{fr1}
```

Dumtempe haltigi kurantan programon kaj movi ĝin al duagrada memoro, por ke la primara memoro (86/140) ricevu pli urĝan taskon, por maksimumigi efikan utiligon de la primara memoro. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b McGraw;

\W 93/178

Rim:

```
{U1} 681.3.067
{T1}
{eo1} svap**-memor-areo/o *a
{eo2} svap**/ej/o
{de1}
{en1} swap file *b
{fr1}
```

En → plibonigita reĝimo 386 (93/173) memor-areo (89/209) sur dur-disko, kiu estas

rezervita ekskluzive por utiligo pere de Vindozo (93/168). Tiu programaro dumtempe transigas informojn el memoro al la ~o por liberigi la memoron por aliaj informoj. ~oj povas esti dumtempaj aŭ daŭraj. =aplikapaj svapejoj (93/183). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p614; *c

\W 93/179

Rim:

```
{U1} 681.3.012
{T1}
{eo1} mult-pad/ad/o *a
{de1}
{en1} multithreading *b
{fr1}
```

La samtempa traktado de transakcioj (93/185). ~o implikas, ke transakcioj aŭ mesaĝoj povas esti prilaborataj paralele, ke unu transakcio ne devas esti komplete traktita antaŭ alia estas komencata. Mult-paditaj programoj estas ofte verkita en → reuzebla kodo (93/186). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c

\W 93/180

Rim:

```
{U1} 681.3.066.21
{T1}
{eo1} Reg-Ikon/o *a
{de1}
{en1} Control-menu box *b
{en2} Control box
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): La ikono (93/167), kiu malfermas la reg-menuon por fenestroj (86/189). Gxi ĉiam troviĝas maldekstre sur la → titola trabo (93/177) kaj devus aspekti kiel dosier-kesto (videbla estas ĝia anso) *a laŭ *b*c

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p602; *c MasWin3.1,p14;

\W 93/181

Rim:

```
{U1} 681.3.066.21
{T1}
{eo1} Maksim/um/ig/a Prem-buton/o *a
{de1}
{en1} Maximize button *b
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): La eta prem-buto enhavanta supren-montrantan triangulon je la dekstra flanko de la → titola trabo (93/177). Musuzantoj povas klicki (93/187) la □on por larĝigi la fenestron al ĝia maksimuma granda. Klavar-uzantoj povas uzi la maksimumigu-ordonon sur la Reg-Menuo (93/188). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p608; *c

\W 93/182

Rim:

```
{U1} 681.3.066.21
```

{T1}
{eo1} Minim/um/ig/a Prem-buton/o *a
{de1}
{en1} Minimize button *b
{fr1}

(en Vindozo (93/168)): La eta prem-butono enhavanta malsupren-montrantan triangulon je la dekstra flanko de la → titola trabo (93/177). Musuzantoj povas klicki (93/187) la □on por minimumigi la fenestron al ikono (93/167). Klavar-uzantoj povas uzi la minimumigu-ordonon sur la reg-menuo (93/188). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p608; *c

\W 93/183

Rim:

{U1} 681.3.066.2
{T1}
{eo1} aplik/ap**/a svap**-dosier/o *a
{de1}
{en1} application swap file *b
{fr1}

Dumtempa dosiero (85/434), kreata de Vindozo (93/168) por konservi ne-Vindozan aplikapon (85/401), se iu vokas alian aplikapon. Tio pligrandigas la memor-areon (89/209) por aplikapoj. Vindozo kreas □ojn nur en → normala reĝimo (93/189). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599; *c

\W 93/184

Rim:

{U1} 681.3.05
{T1}
{eo1} transakci/o <2> *a
{de1}
{en1} transaction *b
{fr1}

(en inform-sistemo:) Iu ajn negoca agado aŭ postulo enigita en komput-sistemon. Mendoj, aĉetoj, ŝanĝoj, aldonoj, forigoj estas ekzemploj por ~oj. Enketoj kaj aliaj postuloj estas ankaŭ ~oj al la komputoro, sed kutime ĝi nur reagas al ili kaj ne registras ilin en la sistemo. La ~-volumo estas grava faktoro por determini la grandon kaj rapidon de komputora sistemo. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo;

\W 93/185

Rim:

{U1} 681.3.048
{T1}
{eo1} re'uz/eb/a kod/o *a
{de1} wiederverwendbarer Code *m* *c
{en1} reentrant code *b*c
{fr1}

Programo samtempe uzebla pere de multaj uzantoj. Se programo estis verkita en reuzebla stilo nur unu kopio de la maŝin-kodo estas ŝargita en la memoron. La utiligo de tiuspeca programo estas

analoge al la procedo, ke kelkaj personoj bakas siajn proprajn kukojn laŭ recepto fiksita al muro: ĉiu zorgas pri la propra progreso laŭ la mastro-recepto per notado de paŝ-numeroj sur propraj folioj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c CE;

\W 93/186

Rim:

{U1} 681.3.072.1
{T1}
{eo1} klick/i <2> tr *a
{de1}
{en1} click ♦ to *b
{fr1}

Rapide premi kaj liberigi mus-butonon (89/190). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p601; *c

\W 93/187

Rim:

{U1} 681.3.066.21
{T1}
{eo1} Reg-Menu/o *a
{de1}
{en1} Control menu *b
{fr1}

Menuo enhavanta ordonojn, kiujn oni povas uzi por manipuli fenestron (86/189). Aplikap-ikonoj (93/190) kaj kelkaj dialog-kadroj (93/172) ankaŭ havas ~on. Por malfermi ~on uzu → reg-menuan kadron (93/181) maldekstre je la titola-trabo (93/177) de fenestro, aŭ selektu aplikap-ikonon (93/190). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p602; *c

\W 93/188

Rim:

{U1} 681.3.066.20
{T1}
{eo1} normal/a reĝim/o *a
{de1}
{en1} standard mode *b
{fr1}

Vindoza (93/168) reĝimo (89/325) uzebla kun 80286, 80386 kaj 80486 komputoroj (85/408). Tiu ĉi reĝimo provizas aliron al → etendita memoro (89/288) kaj ebligas komutadon inter ne-Vindozaj aplikapoj (85/401). Sed la □ ne provizas → virtualan memoron (93/175) kaj ne ebligas ne-Vindozajn aplikapojn funkcii samtempe en la fono aŭ en fenestro (86/189). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p613; *c

\W 93/189

Rim:

{U1} 681.3.066.22
{T1}
{eo1} aplik/ap**-ikon/o *a
{de1}

{en1} application icon *b
{fr1} (en Vindozo (93/168)): Grafikaĵo reprezentanta (89/306) funkciantan aplikapon (85/401). Tiu ĉi ikono (93/167) aperas nur post starto kaj minimumigo (93/183) de aplikapo. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599; *c
\W 93/190

Rim:

{U1} 681.3.042
{T1}
{eo1} ANSI-karaktr/ar/o *a
{de1}
{en1} ANSI character set *b
{fr1}

La okbita karaktraro (86/107) de la \backslash american National Standards Institute \backslash i uzata de Vindozo (93/168). La kodaĵoj de ĝiaj unuaj 127 karaktroj egalas al tiuj de la ASCII-karaktraro (89/235), sed ne la kodaĵoj por karaktroj 128-254. Tial konvertado de Vindozaj registraĵoj al Vopoj estas tre malfacila. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599; *c
\W 93/191

Rim:

{U1} 681.3.066.21
{T1}
{eo1} maksimu/ig/a klav-kombin/o *a
{de1}
{en1} application shortcut key
{fr1}

Klavo-kombino, kiu maksimumigas (=93/182) funkciantan aplikapon (85/401). Vindozo(93/168)-aplikanto povas krei tian klavo-kombinon pere de la Vindoza \rightarrow Program-Mastrumaparo (93/193) aŭ inform-dosiero (93/194). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599; *c
\W 93/192

Rim:

{U1} 681.3.065.62
{T1}
{eo1} Program-Mastr/um/ap**/ar/o *a
{de1}
{en1} Program Manager
{fr1}

La ~o estas la propra nomo de la baza aplikapo (85/401) en Vindozo (93/168). Gxi funkcias je starto de Vindozo ĝis eliro el tiu programaro. La ~o estas bezonata por starti aliajn aplikapojn kaj por grupigi aplikapojn kaj dosierojn. Gxi malfermas vian desктоpon (93/171) per \backslash Main \backslash i, la ĉefa grup-fenestro (93/194) interne de la ~a fenestro. La grup-ikonoj (93/199) \backslash StartUp \backslash i (Starto 93/205), \backslash Applications \backslash i (Aplikapoj 93/207), \backslash Accessories \backslash i (Akcesorapoj 93/208) kaj \backslash Games \backslash i

(Ludapoj 93/209) aperas sur la malsupra parto de la ~a fenestro. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p71; *c
\W 93/193

Rim:

{U1} 681.3.066.22
{T1}
{eo1} grup-fenestr/o *a
{de1}
{en1} group window *b
{fr1}

(en Vindozo (93/168)): Fenestro montranta grupe aplikapojn (85/401), akcesorajojn (93/197) aŭ dosierojn. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p606; *c
\W 93/194

Rim:

{U1} 681.3.049.2
{T1}
{eo1} elips/o <3> *a
{de1}
{en1} ellipsis (2) *b
{fr1}

Signo aŭ signoj kiel --, aŭ ..., aŭ * * *, por indiki la ellason de literoj aŭ vortoj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Rand-el;
\W 93/195

Rim:

{U1} 800.61
{T1}
{eo1} preciz/e pri'skrib/i *a
{de1} genau darstellen *c
{de2} genau beschreiben *c
{en1} delineate (2) ∞ to *tr* *b*c
{fr1}

2 precize priskribi.

Fon: *a ej; *b Rand-el; *c MuSa;
\W 93/196

Rim:

{U1} 366
{T1}
{eo1} sekret/a (1) *a
{de1} geheim *c
{de2} geheimnisvoll *c
{en1} arcane *b*c
{fr1}

Sciata kaj komprenata fare de personoj kun specialaj scioj. *ĉ laŭ *b

Fon: *a PIV; *b Rand-el; *c MuSa;
\W 93/197

Rim:

{U1} 681.3.066.22
{T1}
{eo1} antaŭ/o <3> *a
{de1}

{en1} foreground *b
{fr1} (en Vindozo (93/168)): Areo sur komputora ekrano okupita de → aktiva fenestro (93/174). =fono (93/200). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,p605;
\\W 93/198

Rim:

{U1} 681.3.066.22
{T1}
{eo1} grup-ikon/o *a
{de1}
{en1} group icon *b
{fr1}

(en Vindozo (93/168)): Ikono (93/167) prezentanta iun grupon de programoj en Program-Mastrumaparo (93/193), se grup-fenestro (93/194) estas minimumigita. Por malfermi grupon kaj vidi ĝian enhavon selektu ~on. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1,p606; *c
\\W 93/199

Rim:

{U1} 577.4
{T1} GGC
{eo1} mediprotekt/ad/o *a
{eo2} medi/o-protekt/ad/o *b
{de1} Umweltsschutz *m* *c
{en1} environmental protection *ĉ
{fr1}

La protekto de la fizika materia spaco, pro ke la natura medio sur la Tero ne estu damaĝita per efikoj de homa agado aŭ de naturaj fenomenoj. *b

Fon: *a EPCx93/9,p47; *b ej; *c DUD-U; *ĉ DUD-U =Umweltsschutz;
\\W 93/200

Rim: ej (93-08-20): Laŭ mia impresoj oni kutime diras "medioprotekti" kaj ne "mediprotekti", kvankam enmeto de "o" ne estas bezonata por faciligi prononcon. Tamen enmeto de "o" sendube faciligas ekkoni, ke temas pri vort-kunmetaĵo. Pri tiu problemoj mi jam aranĝis enketon en PP85-90,p1663: Cxu ni diru "radiaparato aŭ radioaparato", "oleofiltrilo aŭ oleo-filtrilo"? Estus dezirinde starigi unuecajn regulojn pri tio. Por registri terminon {eo1} en Pekoteko ekzistas alia problemoj, kiel dividi ĝin en terminoj-elementoj? Cxu "medi-protekt/ad/o", "medi'protekt/ad/o" aŭ "mediprotekt/ad/o" ? Cxiu skrib-maniero ŝajnas al mi nekontenta. «93-08-20»

{U1} 631
{T1} BKZ
{eo1} inteligent/ig/o de agrikultur/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Inteligenta utiligo de agrikulturaj metodoj.

*b

Fon: *a EPCx93/9,p47; *b ej;

\\W 93/201

Rim: ej (93-08-20): Agrikulturo ne estas persono, al kiu oni povus atribui inteligenton. Estas diskutinda, ĉu ni en Esperanto permesu tiajn nelogikajn Cxinecajn. Sxajnas al mi, ke ni tiel povus pliriĉigi Esperanton per Cxina esprimmaniero. Cxu analogiaj terminoj ekzistas en aliaj etnaj lingvoj? «93-08-22»

{U1} 631
{T1} SEI
{eo1} bio'fabrik/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Sistemo, en kiu estaĵoj povas stabile reproduktiĝi dum la tuta jaro sub rigora media kontrolo. Ekde la lastaj 50 jaroj oni eksperimentis je tiuspeca sistemo, sed pro altaj kostoj ĝi ne disvastiĝis. Tamen en la 80-aj jaroj oni starigis en Usono, Japanio kaj kelkaj Eŭropaj landoj grandajn ~ojn, en kiuj oni sukcese kulturis legomojn, florojn kaj fungojn kaj bredis haliotojn (.../..). *b laŭ *a

Fon: *a EPCx93/9,p47; *b ej;

\\W 93/202

Rim: ej (93-08-22): Kiu etnolingvaj terminoj ekzistas por tiu ĉi nocio-komplekso? Bv difini la terminon "halioto", kiu ne troviĝas en PIV.

«93-08-22»

{U1} 631
{T1} SEI
{eo1} satelit/a kultiv/ad/o *a
{eo2} fajna kultiv/ad/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Adekvata uzado de semoj, kemisterko, herbicidoj kaj insekticidoj, depende de konsisto de grundo, fekundeco kaj kreskado de plantoj. Tiel - laŭ la menciita artikolo - oni ne nur sukcesas grandigi produkto-kvanton, sed ankaŭ malmultigi malŝparon de insekticidoj, altigi la efikon de kemisterko, kaj moderigi median poluadon. *b laŭ *a

Fon: *a EPCx93/9,p47; *b ej;

\\W 93/203

Rim: ej (93-08-22): Kiu etnolingvaj terminoj oni uzas por tiu ĉi procedo? «93-08-22»

{U1} 681.3.066.22
{T1}
{eo1} fon/o (4) *a
{de1}
{en1} background *b
{fr1}

(en Vindozo (93/168)): La areo malantaŭ kaj ekster la → aktiva fenestro (93/174) kune kun la

desktopo (93/171) kaj kun iuj ajn aliaj aplikap-fenestroj (93/202) aŭ aplikap-ikonoj (93/190). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p600;

\W 93/204

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Start/o *a
{de1}
{en1} StartUp
{fr1}
```

La propra nomo de la grup-ikono (93/199), kiu simboligas aplikapojn (85/401), kiuj startu kune kun Vindozo (93/168). Eblas ligi iun ajn aplikapon al tiu ĉi ikono. La ikono estas malplena, ĝis aplikapo(j) estas ligita(j) al ĝi. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p73;

\W 93/205

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} aplik/ap**-fenestr/o *a
{de1}
{en1} application window *b
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): La fenestro (86/189) enhavanta la labor-spacn kaj menu-trabon (93/211) de aplikapo (85/401). La aplikap-nomo aperas sur la supro de tiu ĉi fenestro. ~o povas enhavi multajn → enaplikapajn fenestrojn (93/170)

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599;

\W 93/206

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Aplikap/oj *a
{de1}
{en1} Applications *b
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): La propra nomo de la grup-ikono (93/199), kiu simboligas aplikapojn, programojn por specialaj labor-taskoj, kiuj troviĝas sur la dur-disko. Dezirante, ke Vindozo ne startu programojn de la komputora dur-disko, oni forigu el la Program-Mastrumaparo (93/193) tiun grup-ikonon. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p73;

\W 93/207

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Akcesor/ap**/oj *a
{de1}
{en1} Accessories *b
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): La propra nomo de la grup-ikono (93/199), kiu simboligas akcesorajn programojn por teksto-prilaborado, desegnado, komunikado kaj aliajn utilapojn kiel horloĝapn kaj kalkulapn. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p73;

\W 93/208

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Lud/ap**/oj *a
{de1}
{en1} Games
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): La propra nomo de la grup-ikono (93/199), kiu simboligas ludapojn, kiuj ebligas ludan lernadon de la bazaj lertoj por utiligi Vindozon (93/163). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p73;

\W 93/209

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} grup/o (3) *a
{de1}
{en1} group
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): Kolekto de aplikapoj (85/401), akcesorapoj (85/432) aŭ dosieroj (85/434) interne de la program-mastrumaparo (93/193). Per kunigo de tiuj programoj kaj registraĵoj ili estas pli facile troveblaj, se oni deziras utiligi ilin. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p606;

\W 93/210

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} menu-trab/o *a
{de1}
{en1} menu bar *b
{fr1}
```

Horizontala trabo sur Vindoza (93/168) ekrano, kiu enhavas la nomojn de aplikapaj (85/401) menuoj (85/446). Gxi aperas sub la titol-trabo (93/177). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p608;

\W 93/211

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} aplika/ap**/a vok-kombin/o *a
{de1}
{en1} application shortcut key *b
{fr1}
```

(en Vindozo (93/168)): Klavo-kombino,

kiu movas funkciantan aplikapon (85/401) en la antaŭon (93/198) por ke oni povu uzi tiun ĉi programon. Pere de la Program-Mastrumaparo (93/193) komputoranto povas krei tiun klavokombinon. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599;

\W 93/212

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} arkiv-atribut/o *a

{de1}

{en1} archive attribute

{fr1}

(en Vindozo (93/163)): Indikilo aldonita al dosiero (85/434) montranta ĉu ŝanĝo okazis ekde la kreo de la lasta vic-kopio de la koncerna dosiero. Tiu ĉi indikilo kutime estas aŭtomate aldonita je kreo aŭ modifo de dosiero kaj forigita, se kopio estas kreita per la DOS-aj ordonoj XCOPY, BACKUP aŭ RESTORE. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599;

\W 93/213

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} asoci/i <3> tr *a

{de1}

{en1} associate ♦ to *b

{fr1}

(en Vindozo (93/163)): Identigi, ke nometendaĵo (89/064) apartenas al difinita aplikapo (85/401). Se dosiero kun asociita nom-etendaĵo, estas malfermata, la koncerna aplikapo startas aŭtomate. Dosieroj asociitaj kun aplikapo estas nomitaj "aplikapaĵoj" (93/165). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p599;

\W 93/214

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} atribut/o <3> *a

{de1}

{en1} attribute *b

{fr1}

Dosier-indikilo montranta ĉu dosiero estas nur-legebla, kaŝita, ĉu ĝi enhavas informojn bezonatajn por funkciigi la mastruman programaron (85/402) DOS (85/403), aŭ ĉu ŝanĝoj okazis en la dosiero ekde la kreo de ĝia lasta vic-kopio. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p600;

\W 93/215

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} AUTOEXEC.BAT-dosier/o *a

{de1}

{en1} AUTOEXEC.BAT file *b

{fr1}

→ Aropa dosiero (85/465), sinsekvo de ordonoj, kiuj estas aŭtomate plenumataj per DOS (85/403), kiam iajn la komputoro estas startita aŭ restartita. La dosiero enhavas la bazajn startordonojn, kiuj konfiguras (93/217) la komputoran sistemon. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,600;

\W 93/216

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} konfigur**/i *a

{de1}

{en1} configure ∞ to *b

{fr1}

Kunmeti aŭ ŝanĝi partojn en specifa maniero por specifa celo, krei ~aĵon: \~i komputoran sistemon\i. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Rand-el;

\W 93/217

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} objekt/o <7> *a

{de1}

{en1} object *b

{fr1}

(en Vindozo (93/168) parolante pri objektligado kaj enmetado (93/219)): Informoj kiel desegno, grafikaĵo aŭ son-registraĵo, kiu povas esti ligata al aŭ enmetata en alian dosieron (85/434). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,609;

\W 93/218

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} en'met/i <2> *a

{de1}

{en1} embed ∞ to

{fr1}

(en Vindozo 93/168): Meti informon (objekton 93/218), kiu estis kreita en unu dosiero en alian dosieron (kutime la du dosieroj estis kreitaj per malsamaj aplikapoj 85/401). La enmetita objekto estas redaktebla rekte en la dosiero, se la aplikapoj permesas objektligadon kaj enmetadon. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,604;

\W 93/219

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} aŭtomat/a lig/o *a

{de1}
{en1} automatic link *b
{fr1}

Ligo kies ĝisdatiga opcio estas setita (85/451) al aŭtomata. Se oni redaktas ligitan objekton (93/218) la ŝanĝoj en la vida prezento, la "bildo" de la objekto okazas aŭtomate en ĉiuj dosieroj, kiuj enhavas la □on. *a laŭ *b

Fon: *a ej: *b Win3.1M,600;

\W 93/220

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} lig/o <4> *a
{de1}
{en1} link *b
{fr1}

Referenco en cel-dosiero (93/222) indikanta kie objekto (93/218) ekzistas en fonto-dosiero (93/223). *a laŭ *b

Fon: *a ej: *b Win3.1M,607;

\W 93/221

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} cel-dosier/o *a
{de1}
{en1} destination document *b
{fr1}

Dosiero (85/434) havanta ligon (93/221) al objekto (93/218) en fonto-dosiero (93/223). *a laŭ *b

Fon: *a ej: *b Win3.1M,603;

\W 93/222

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} font/o-dosier/o *a
{de1}
{en1} source document *b
{fr1}

Dosiero (85/434) en kiu troviĝas la referenco al ligita objekto (93/218). *a laŭ *b

Fon: *a ej: *b Win3.1M,613;

\W 93/223

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} fon-aplik/ap**/o *a
{de1}
{en1} background application *b
{fr1}

Aplikapo (85/401) funkcia sed ne aktiva (93/174). Komputoranto ne povas meti informojn en ĝin. =antaŭ-aplikapo (93/225). *a laŭ *b

Fon: *a ej: *b Win3.1M,600;

\W 93/224
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} antaŭ-aplik/ap**/o *a
{de1}
{en1} foreground application *b
{fr1}

(en Vindozo 93/168): Aktiva (93/174) aplikapo (85/401) kun kiu oni laboras. Gxi aperas en la aktiva fenestro. =fon-aplikapo (93/224). *a laŭ *b

Fon: *a ej: *b Win3.1M,605;

\W 93/225

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} baŭd/o *a
{de1} Baudrate *n* *ĉ*e
{de2} Bd *ĉ
{de3} Übertragungsgeschwindigkeit *f* *e
{en1} baud (rate) *b*c
{fr1} baud *m* *d

La transsendo-rapido de komunik-kanalo, indikata per bitoj (86/165) en sekundo. En transsendo fare de persona komputoro dek bitoj estas bezonataj por ĉiu karaktero, tial je rapido de 4 800 baŭdoj 480 karakteroj aŭ bajtoj (86/171) estas transsendataj en sekundo. *a laŭ *c

Fon: *a ej: *b Win3.1M,600; *c ComGlo; *ĉ CE; *d PetLar91; *e iwt-Wö;

\W 93/226

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} du/ari"/a dosier/o *a
{de1} Binärdatei *f* *ĉ
{en1} binary file *b*c
{fr1}

Dosiero (85/434) enhavanta informojn en maŝin-legebla formo, kiu estas legebla nur per aplikapo (85/401). Oni uzas tiun nomon por distingi tiujn dosierojn de ordinaraj tekstaj dosieroj (ASCII-dosieroj). *a laŭ *b*c

Fon: *a ej: *b Win3.1M,600; *c ComGlo; *ĉ iwt-Wö;

\W 93/227

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} bit-map/o <1> *a
{de1} Bit-Map *c
{de2} Bitbelegungsplan *m* *c
{de3} Bittabelle *f* *c
{en1} bitmap *b
{en2} bit map *c*ĉ

{fr1}

1 Areo en komputora memoro rezervita por grafikaĵoj. La ~o konservas la bildon, kiu estas daŭre sendata al la ekrano. 2 Duaria stat-prezento, en kiu ĉiu bito aŭ bitaro respondas al iu objekto aŭ kondiĉo. *a laŭ *b*ĉ

Fon: *a ej; *b Win3.1M,600; *c iwt-Wö; *ĉ ComGlo;

\W 93/228

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} tra'rigard/o *a

{eo2} krud'esplor/o *a

{de1} Grobrecherche *c

{en1} browsing *b*c

{fr1}

Rapida trarigardo de konservita dataaro por supraĵe ekkoni la specon de la dataoj (85/476). ~o ne celas trovi specifajn dataojn. *a laŭ *c

Fon: *a ej; *b Win3.1M,600; *c CE;

\W 93/229

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} liter-tipara muj**/o *a

{de1}

{en1} cartridge font *b

{en2} font cartridge *b

{fr1}

Mujo (91/003) enhavanta rom(85/473)-ĉipon (85/383) kun registraĵo de litertiparo, kiu estas enmetebla en laseran aŭ matrican printatoron (85/003). *a laŭ *b*c

Fon: *a ej; *b Win3.1M,600; *c ComGlo;

\W 93/230

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} kaskad/a aranĝ/o *a

{de1}

{en1} cascade *b

{fr1}

(en Vindozo 93/168:) Metodo por aranĝi malfermitajn fenestrojn sur desktopo (93/171), ke ili tabul-kovras sin tiel, ke la titol-trabo (93/177) de ĉiu fenestro restas videbla. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,600;

\W 93/231

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} kaskad/a menu/o *a

{de1}

{en1} cascading menu *b

{fr1}

(en Vindozo 93/168:) Menuo (85/446), kiu malfermiĝas per opcio-selekto sur alia menuo, kiu montras dekstran sagon.

(en Vopo 6.0:) Menuo, kiu aperas flanke de tir-menuo, se opcio estas selektita, kiun sekvas la simbolo "triangulo montranta dekstren": . *a laŭ *b*c

Fon: *a ej; *b Win3.1M,60; *c WP6.0-Ha,41;

\W 93/232

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} opci-kvadrat/o *a

{de1}

{en1} check box *b

{fr1}

(en Vindozo 93/168:) Kvadrato videbla en dialog-kadro (93/172) ebliganta selekti aŭ malselekti opcion. Se opcio estas selektita per premo sur mustabuto, aperas ikso (x) en la ~o. Opcio estas malselektata per premo sur la Spaceto-Klavon (89/423). Nomoj de nehaveblaj opcioj estas grizigitaj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,39;

\W 93/233

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} lig/abl/a aplik/ap**/o *a

{de1}

{en1} client application

{fr1}

(en Vindozo 93/168:) Aplikapo (85/401), kies dosieroj (85/434) kapablas akcepti ligitajn aŭ enmetitajn objektojn (93/218). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;

\W 93/234

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} lig/it/a objekt/o *a

{de1}

{en1} linked object *b

{fr1}

(en Vindozo 93/168:) En cel-dosiero (93/222) videbla prezento - kiel ikono (93/167) aŭ bit-mapo (93/228) - de objekto (93/218). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,607;

\W 93/235

Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}

{eo1} lig/i <6> *a

{de1}
{en1} link ♦ to *b
{fr1}
(en Vindozo 93/168:) Krei referencon en cel-dosiero (93/222) por objekto (93/218) en fonto-dosiero (93/223). Per tiu ago la objekto estas vidigata en la cel-dosiero. La ligita dosiero povas esti redaktata en la cel-dosiero. Se la objekto estas ŝanĝata en la fonto-dosiero, la ŝanĝoj aperas ankaŭ en la cel-dosiero. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,607;
\W 93/236
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} ferm/i (4) *a
{de1}
{en1} close ♦ to *b
{fr1}
(en Vindozo 93/168:) Forigi fenestron (86/189) aŭ dialog-kadron (93/172), aŭ eliri aplikapon (85/401). Oni povas fermi fenestron per la Fermu-Ordono sur la Reg-Menuo (93/188). Fermante aplikapan fenestron oni eliras la aplikapon. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;
\W 93/237
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} kolaps/ig/i <1> *a
{de1}
{en1} collapse ♦ to *b
{fr1}
(en Vindozo 93/168:) "Kaŝi" subkatalogon (89/494) sub selektita katalogo (89/495) en la Dosier-Mastrumapo (89/058). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;
\W 93/238
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} kolor-skem/o *a
{de1}
{en1} color scheme *b
{fr1}
(en Vindozo 93/168:) Predifinita kolor-kombino, kiun Vindozo utiligas por ĝiaj ekran-elementoj. Cxiu kapablas selekti ~on aŭ krei sian propran per utiligo de la Reg-Panelo (93/240). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;
\W 93/239
Rim: «93-12-20»

{U1}

{T1}
{eo1} Reg-Panel/o *a
{de1}
{en1} Control Panel *b
{fr1}
(en Vindozo 93/168:) Videbla metodo por ŝanĝi konfiguraĵon (93/217) de la Vindozo mastrumaparo (85/402). Selektu en Cxefa Fenestro la ikonon (93/167) Reg-Panelo, duoble kliku (93/187) ĝin por vidigi la Reg-Panelan Fenestron, kies ikonoj prezentas setaĵojn (89/046) ŝanĝeblajn pere de la ~o. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,139;
\W 93/240
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} seri/a konekt/ing/o *a
{de1}
{en1} serial port *b
{en2} COM port *b
{fr1}
Konektingo en komputoro, kutime COM1, per kiu kablo de serie konektota aparato - ekz-e printatoro (85/003) aŭ modemo (85/390) - estas konektita al komputoro. Vindozo (93/168) provizas la eblecon konekti ĝis 4 diversajn serie konektotajn aparatojn. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;
\W 93/241
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} ordon/o *a
{de1}
{en1} command *b
{fr1}
(en Vindozo 93/168:) Vorto aŭ vortgrupo kutime trovebla en menuo (85/446), kiun oni selektas por ordoni al komputoro plenumun de ago. Oni povas klavi ~on ankaŭ post DOS-prompto (85/413) aŭ en la → dialog-kadro Eku (93/243), kiu troviĝas sur la menuo de Program-Mastrumaparo (93/193) kaj de Dosier-mastrumaparo (89/058). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b Win3.1M,53,601;
\W 93/242
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} dialog-kadr/o Eku *a
{de1}
{en1} Run dialog box *b
{fr1}
(en Vindozo 93/168:) Dialog-kadro (93/172) por ordoni starton de programo kaŭ (85/409) malfermon de dosiero (85/434). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,53;
\W 93/243
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} ordon-buton/o *a
{de1}
{en1} command button *b
{fr1}

(en Vindozo 93/168:) En dialog-kadro (93/172) butono por ordoni agon. ~o ofte havas etiketon, kiu indikas la agon, kiun buton-premo kaŭzus (ekz-e: nuligu! helpu! instalu!). Selektante ~on sur kies etikedo troviĝas elipso (93/195) kaŭzas la aperon de alia dialog-kadro. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;
\W 93/244
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} komunik/ad-set"/aj/oj *a
{de1}
{en1} communications settings *b
{fr1}

(en Vindozo 93/168:) Setaĵoj (89/046), kiuj difinas kiel informoj estas transigitaj de komputoro al alia aparato (kutime printatoro 85/003 aŭ modemo 85/390). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;
\W 93/245
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} Medi/a Reg-Interfac"/o *a
{de1}
{en1} Media Control Interface *b
{en2} MCI *b
{fr1}

(en Vindozo 93/168:) Norma reg-interfaco (85/418) por mult-mediaj (93/...) unaĵoj (89/044) kaj dosieroj (85/434). Per utiligo de □o mult-media aplikapo (85/401) povas regi aron da mult-mediaj unaĵoj kaj dosieroj. Vindozo provizas du unajapojn (89/023) por □o: unu regas la → midian sekvencapon (89/es-075) kaj la alia regas la sonon de dosieroj kun nom-etendaĵo .WAV. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,53,608;
\W 93/246
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} medi-dosier/o *a
{de1}
{en1} media file *b
{fr1}

Dosiero (85/434) enhavanta mult-mediajn

(93/...) dataojn kiel sonojn aŭ vivigojn (93/249). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,608;
\W 93/247
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} viv/ig/i <3> *a
{de1}
{en1} animate ♦ to *b
{fr1}

Fari ke desegno, pupo aŭ alia neviva objekto agu kvazaŭ ĝi estus vivanta. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Rand-el;
\W 93/248
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} viv/ig/o *a
{de1}
{en1} animation *b
{fr1}

La procedo por prepari desegnojn, pupojn aŭ aliajn nevivajn objektojn, ke ili kondukas kaj moviĝas kvazaŭ ili estus vivantaj. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Rand-el;
\W 93/249
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} kompund/a unaj**/o *a
{de1}
{en1} compound device *b
{fr1}

Unaĵo (89/044) utiliganta → Median Reg-Interfacon (93/246) kaj medi-dosierojn (93/247) kontraste al simpla unaĵo ne bezonanta medi-dosierojn. Por funkciigi □on kiel midi-sekvencatoron (89/es-076) midia (88-es/001) dosiero estas specifenda. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;
\W 93/250
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} kompund/a dosier/o *a
{de1}
{en1} compound document *b
{fr1}

Dosiero (85/434), en kiu troviĝas informoj registritaj per utiligo de pli ol unu aplikapo (85/401). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,601;
\W 93/251
Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} CONFIG.SYS-dosier/o *a
{de1}
{en1} CONFIG.SYS file *b
{fr1}
```

Teksto-dosiero (85/434) utiligata je komputor-starto enhavanta konfigurantajn (93/217) ordonojn, kiuj ebligas aŭ malebligas kapablojn, limigas la utiligon de komputoraj risurcoj (89/324), kaj etendas la kapablojn de la mastrumaparo (85/402) per aldono de unajapoj (89/023). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,602;

\W 93/252

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} konfirm/ot/a mesaĝ/o *a
{de1}
{en1} confirmation message *b
{fr1}
```

Mesaĝo aperanta post kiam iuj agoj estas specifitaj, kiu promptas (85/413) konfirmon aŭ nuligon de la specifitaj agoj. Dosier-Mastrumapo (93/058) en Vindozo (93/168) ekzemple postulas konfirmon antaŭ dosiero estas forigita (89/501). *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,602;

\W 93/253

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} nun/a katalog/o *a
{de1}
{en1} current directory *b
{fr1}
```

(en Vindozo 93/168:) La katalogo, en kiu vi estas laboranta. En la Vindozita Dosier-mastrumapo (89/058) la □o estas heligita en la kataloga arbo. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,602;

\W 93/254

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} mov/u *a
{eo2} tranĉ/u kaj glu/u *a
{de1} zwischenspeichern *ĉ
{de2} schneiden *ĉ
{en1} cut *b
{en2} cut and paste *c
{fr1}
```

Movi komputoran registraĵon aŭ aplikapojn (89/206) al dumtempa storo (klip-memorapo 89/137) aŭ al bufro (85/453). La plej multaj Vindozaj (93/168) aplikapoj kaj Vopo 6.0 disponas (sur la Redakt-menuo 93/256) pri la movu-

ordono, kiu plenumas tiun taskon. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Win3.1M,602; *c WP6.0M,111; *ĉ iwt-Wö;

\W 93/255

Rim: ei (93-09-17): Ne ŝajnas al mi trafe indiki la nocion de tiu ĉi komplekso en la Angla per nur {en1}, ĉar tiu vorto pensigas, ke tranĉita teksto estos tute forigita. La de Vopo 6.0 por tiu ĉi nocio uzata termino {en2} estas pli trafa. {eo2} signifas precize la samon, ĉar movita teksto estas tranĉita (=forigita) je la origina loko kaj gluita (=metita) je alia loko. «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Redakt-menu/o *a
{de1}
{en1} Edit menu
{fr1}
```

Menuo faciliganta la redaktadon de teksto.

Tiel ~o aspektas en Vindozo (93/168):

Kaj tiel en Vopo (89/208) 6.0:

Malfaru	<Ctrl-Z>
Malforigu...	<F1>
Ripetu...	<Ctrl-R>

Fon: *a

\W 93/256

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} mal'far/u! *a
{de1}
{en1} Undo *b
{fr1}
```

Nova kapablo de Vopo(89/208) 6.0. Dum la kapablo "malforigu!" (93/258) restaŭras erare forigitan tekston, "malfaru" kapablas malfari aliajn tipojn de erara formatigo aŭ teksto-aranĝo. Se vi ekz-e intencis centri linion sur la ekrano per <Maj-F6>, sed vi erare klavis <Alt-F6> movante tiel ĉiujn liniojn al la dekstra marĝeno, vi povas per la ordono <Ctrl-Z> facile malfari, korekti la eraron, se vi rimarkas ĝin tuj post kiam vi registris la eraran ordonon. *a

Fon: *a ej; *b Wp6.0-Ha,p94;

\W 93/257

Rim: «93-12-20»

```
{U1}
{T1}
{eo1} mal'for/ig/u! *a
{eo2} restaŭr/u! *a
{de1}
{en1} Undelete *b
{fr1}
```

Per tiu ĉi ordono, kiu estas selektebla pere de la Redakt-menuoj (93/256) de Vindozo (93/163) kaj Vopo (89/208), oni povas restaŭri erare forigitan tekston, se oni ordonas la restaŭron post kiam oni ne

pli ol dufoje forigis ion post la erara forigu-ordono.
*a

Fon: *a ej; *b Wp6.0-Ha,p95;

\W 93/258

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} ripet/u! *a
{de1} wiederhole *a
{en1} Repeat *b
{fr1}

Ordono en Vopo 6.0, kiu ebligas aŭtomatan ripetadon de klavo-sinsekvoj. Tiu ordono estas selektebla pere de la redakto-menuo aŭ per la klavokombino <Ctrl-R>. Gxi vidigas dialog-kadron (93/172) montrantan la defaŭltan setaĵon (89/046) 8 (kondiĉe ke tiu defaŭlta valoro ne estis antaŭe ŝanĝita per la set-butono). Klavu la deziratan nombron da ripetoj kaj la ripetotajn klavo-sinsekvojn.

Fon: *a ej; *b Wp6.0-Ha,p90;

\W 93/259

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} reg-kod/aĵ/o *a
{de1} Steuercode *c
{de2} Steuerschlüssel *m* *c
{de3} Steuerungsschlüssel *m* *c
{en1} control code *b
{fr1}

Unu aŭ kelkaj reg-karaktoj en komputora registraĵo uzata por regi la funkciadon de la aparato.
*a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo; *c iwt-Wö; *ĉ

Win3.1M,602;

\W 93/260

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} default button *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p602; *c iwt-Wö;

\W 93/261

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} default printer *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p602;

\W 93/262

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} default settings *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;

\W 93/263

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} desktop pattern *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;

\W 93/264

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} destination directory *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;

\W 93/265

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} device contention *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;

\W 93/266

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} griz/ig/it/a *a
{de1}
{en1} dimmed *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;

\W 93/267

Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}

{eo1} *a
{de1}
{en1} directory icon *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;
\W 93/268
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} directory tree *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;
\W 93/269
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} dcirectory window *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;
\W 93/270
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} downloadable font *b
{en2} soft font *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;
\W 93/271
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} download ∞ to *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b ComGlo;
\W 93/272
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} drag ∞ to *b*c
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603; *c ComGlo;
\W 93/273
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} drive icon *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;
\W 93/274
Rim: «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} *a
{de1}
{en1} drive letter *b
{fr1}

Fon: *a ej; *b Win3.1M,p603;
\W 93/275
Rim: «93-12-20»

{U1} 681.3.06.123 (+)
{T1}
{eo1} aplik-program/a interfaco/o *a
{eo2} apri**/o *a
{eo3} aplik-program/a program/ad-inter/il/o *b
{eo4} API *b
{de1}
{en1} Application Program Interface *c
{en2} API *b*c
{fr1}

Interfaco (85/418) aŭ program-lingvo (88/167) uzata inter aplik-programoj (85/401), kiuj devas komuniki kun mastrumapoj (85/402), databaza mastrumaparo (93/277) kaj aliaj kontrolaj programoj. ~o konsistas el aro da kodaĵoj kaj ordonoj por interrompi la komputoran funkciadon, por voki la atenton de aliaj programoj kaj por sendi mesaĝojn inter ili. *a laŭ *b;

Fon: *a ej; *b @pfei93-01-06; *c ComGlo;
\W 93/276

Rim: ej (93-11-19): La verbo "interi" ne ekzistas, tial ne estas formebla "interilo". Ankaŭ "inter'est/il/o" ne estus trafa, ĉar tio ĉi signifus "ilo por interesi". Kion tiu ilo farus? Eble utiligo de la nova sufikso-propono "-ap/" estus pli taŭga: "inter'program-/ap/o" (= programo inter programoj). Sed prefere de pli granda simileco al la Angla termino ŝajnas al mi utiligi la PIVS-an radikon "interfac/", kiu estas pli vaste difinita en (85/418). Majuskle skribitaj mallongigoj kiel {eo4} prefere servu kiel mallongigoj por organizoj aŭ libro-titoloj, ĉar ili estas propraj nomoj. Mallongigon de komuna nomo (kiel la mallongigon de tiu ĉi komplekso) ni prefere

skribu minuskle. Tamen mi evitis uzi la terminon "api/o", ĉar tiu ĉi vorto jam ekzistas en nia lingvo. Tial mi rekomendas la terminon {eo2}, se {eo1} estas tro longa. «93-12-20»

{U1}
{T1}
{eo1} data"baz/a mastr/um/ap**/ar/o *a
{de1}
{en1} database manager *b
{en2} database manager system *b
{en3} DBMS *b
{fr1}

Programaro por la organizado, storado (85/484) kaj trovado de dataoj (85/476). ~o povas utiligi tradiciajn program-lingvojn (88/167) kiel COBOL (./...) kaj BASIC (./...) aŭ specialajn program-lingvojn ellaboritaj por databazaj sistemoj. ~o traktas kune du aŭ pli da dosieroj kaj estas la bazo por evoluigi rutinajn negocajn databazajn sistemojn. Kontraste al ĝi dosier-mastrumapo (89/058) traktas nur po unu dosieron kaj estas interaktive uzata kun persona komputoro por mastrumi la personaron kaj sendependajn dosierojn kiel nomo- kaj adres-listojn. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b ComGlo;

\W 93/277

Rim: «93-12-20»

{U1} 53.087
{U2} 615.475
{U3} 621.3.087
{T1}
{eo1} -skop**/ *a
{de1} -skop *a
{en1} -scope *a
{fr1} -scope *a

Teknika sufikso uzata por formi terminojn, kiuj ebligas observi la fenomenon aŭ organon, kiun la radiko indikas: \bronko~o; cisto~o EB#26/50; vagino~o EB#110/11; laringo~o EB#26/61; oftalmo~o EB#26/33; oscilo~o EB#237/32; retino~o EB#109/12; spektro~o; ovo~o EB#75/46. \i La sufikso troviĝas kiel vortfinaĵo jam en internaciaj terminoj kiel \epidiaskopo, periskopo, teleskop, mikroskop.

~io: Scienco aŭ arto por utiligi la koncernan aparaton: \radio~ia aparato EB#29/39; \i *a

Fon: *a SV81/19b;

94/611

Rim: ej (94-01-02): =-graf/ (94/612). Mi preferis registri tiun termino-elementon kiel sufikson per "-skop/" kaj ne kiel vortfinaĵon per "-oskop/o", kvankam tiel finiĝas ĉiuj de mi listigitaj ekzemploj kaj kvankam PIV registras "-olog/o, -olog/io", ĉar la Greka vorto, de kiu deriviĝis la termino-elemento estas \skop\l kaj ne \oskop\l. La o-ojn oni laŭ mia opinio aldonis al la radikoj por faciligi la

prononcon. Pro la sama kaŭzo la kapvorto en PIV devus esti "-log/" «94-01-02»

{U1} 53.087.6
{U2} 615.475
{U3} 621.3/087.6
{T1}
{eo1} -graf/ *a
{de1} -graph *a
{en1} -graph *a
{fr1} -graphie *a

Teknika kaj scienca sufikso indikanta: 1. praktikanton de arto aŭ tekniko: \lgeo~o, tipo~o. \i 2. aparaton, kiu desegnas, skribas, strekas grafikajon (aŭ -gramon) de fenomeno aŭ organo, kiun la radiko indikas: \lbaro~o, encefalo~o, galvanano~o EB#11/44, higrano~o EB#10/54, pluvano~o EB#10/42, rapido~o EB#205/56; tensio~o EB#147/8; termo~o EB#10/19, 10/55. *a

Fon: *a SV81/19c;

94/612

Rim: =-skop/ (94/611). «94-01-02»

{U1} 539.184
{T1}
{eo1} ekscit/i <5> tr *a
{de1} anregen *b
{en1} excite ∞ to
{fr1}

(pp. gaso) Sangi strukturon en gasaj atomoj aŭ molekuloj per transigo de elektronoj al pli altaj energi-niveleoj. =ekscito de gaso (94/081).

Fon: *a ej; *b DK-Hand;

94/613

Rim:

{U1} "737.2"
{U2} 539.186
{T1}
{eo1} metastabil/a stat/o *a
{de1} metastabiler Zustand m *a*ĉ
{en1} metastable state *a*c
{fr1} *a

1 Speciala stato de pseŭdoekvilibro: sistemo akiris pli da energio ol estas bezonata por ĝia => normala stato (94/616), kaj tamen ĝi ankoraŭ ne fariĝis malstabila. Se oni ekz-e tre singarde varmigas akvon ĉe ordinara aerpremo oni povas varmigi ĝin kelkajn gradojn ĝis super ĝia normala bol-punkto (ĝis 105°C) kaj tamen ĝi ne bolas. En tiu ekzemplo de □ nura perturbeto povas kaŭzi eksplodon al vaporo, sed tiu perturbeto devas veni de ekstera fonto. *a

2a (en atom-fiziko:) Ekscitita (94/613) stato de kiu ĉiuj eblaj kvantumizitaj transiĝoj al pli malaltaj energi-niveleoj estas laŭ la kvantum-teorio malpermesitaj. *b laŭ *a

2b (en kvantum-mekaniko:) Ekscitita => stacionara energi-stato (94/616) kun kutime longa daŭro. *b laŭ *c

Fon: *a SV70-15A; *b ej; *c McGraw; *ĉ BrockEnzy;

94/614

Rim: ==> metastabila ekvilibro (94/615).

{U1} 532.782
{U2} 541.121
{T1}
{eo1} metastabil/a ekvibr/o *a
{de1} metastabiles Gleichgewicht *a
{en1} metastable equilibrium *b
{fr1} équilibre *m* métastable
1 (en fiziko:) Kondiĉo, en kiu sistemo revenas al ekvilibro post eta (ne larĝa) perturbo; modelo de □ estas pilko sur kaveto sur la supro de monto.

2 (en fizika kemio:) Stato de pseŭdoekvilibro havanta pli altan liberan energion ol en vera ekvilibra stato. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b McGraw;

94/615

Rim: ==> metastabila stato (94/614)

{U1} 530.145
{U2} 535.14
{U3} 539.14
{T1}
{eo1} stacionar**/a stat/o *a
{de1} stationärer Zustand *m* *b
{en1} stationary state *b
{fr1} état *m* stationnaire *b
Unu el la nekontinuaĵaj energi-statoj, en kiuj kvantumizita partiklo aŭ sistemo povas ekzisti laŭ la kvantum-teorio. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b Nucle#3556;

94/616

Rim:

{U1} 531.36
{T1}
{eo1} metastabil/a *c
{de1} metastabil *a
{en1} metastable
{fr1} métastable *b
Duonstabila; iranta nur tre malrapide al la stabila stato, se ne efikas specialaj kaŭzoj. *c
Adjektivo indikanta, ke sistemo teorie ne estas stabila, sed ke ĝi aperas tia pro tre malrapida transformiĝo de la sistemo. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b PetLar91; *c PIV;

94/617

Rim: Tiuj ĉi difinoj ne ŝajnas al mi trafaj pro =~a stato (94/614), =~a ekvilibro (94/618).

{U1} "731"
{U2} 534.51
{T1}
{eo1} stacionar**/a *a
{de1} stationäre
{en1} stationary

{fr1} stationnaire
Restanta en la sama kondiĉo aŭ stato, ne ŝanĝanta. *a
=~a ondo (94/619), =~a stato (94/616);
kp: senmova, neforlokebla. *a
Fon: *a ej; *b

94/618

Rim:

{U1} 534.51
{U2} 535.12
{T1}
{eo1} stacionar**/a ond/o *a
{de1} stehende Welle *f**d
{de2} stationäre Welle *f**<c>
{en1} stationary wave *b
{en2} standing wave *b
{fr1} onde stationnaire *ĉ
Ondo, en kiu la proporcio de la → momenta valoro (94/620) de iu punkto al la momenta valoro de iu ajn alia punkto de la ondo ne ŝanĝiĝas dum la tempo. *a laŭ *b

Fenomeno de interfero pro supermeto de du vibradoj de samaj fekvenco kaj amplitudo. *a laŭ *ĉ
Fon: *a ej; *b McGraw; *c DUD-U; *ĉ PetLar91; *d DK-Hand;

94/619

Rim:

{U1} 534.51
{U2} 538.567
{T1}
{eo1} moment/a valor/o *a
{de1}
{en1} instantaneous value *b
{fr1}
La valoro de sinusa aŭ alimaniere varianta kvanto, je specifa momento. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b McGraw;

94/620

Rim:

{U1} 537.525
{T1}
{eo1} koron-efluv/o *a*b*d
{eo2} kron-efluv/o *c*ĉ EVIT *a
{de1} Korona(entladung) *f**d
{en1} corona (discharge) *b
{en2} corona effect *ĉ
{fr1} effluve *m* couronne *b
{fr2} décharge *f* en aigrette *b
Efluvo malforte lumanta, aspektanta kiel =korono (1). Gxi okazas, se la elektra tensio je la supraĵo de konduktilo fariĝas pli alta ol la tarompa tensio de la aero. En la plej proksima ĉirkaŭaĵo de la konduktilo pro tio la aero joniĝas kaj elektra malŝargo okazas. Cxe pintoj kaj akraj eĝoj la ~o estas ĝena fenomeno. Por malpliigi la perdon de elektra energio oni uzas kavajn konduktilojn kun pli granda diametro. *a laŭ *b

Fon: *a ej; *b SV75/46a; *c PIV; *ĉ BU; *d TW;

94/621

Rim:

{U1} 523.755
{T1}
{eo1} koron/o (1) *a*b
{de1} Sonnenkorona *f**a
{de2} Corona *f**a
{de3} Korona *f**a
{en1} corona (of the sun) *a
{fr1} couronne (solaire) *f**a

La lumanta alt-temperatura atmosfero de la Suno videbla dum plena eklipso. La brilo de ~o malpliigas rapide en pli granda distanco de la Suna disko: en la distanco de unu Suna diametro, mezurita de la rando de la Suna disko, la ~a brilo estas malpli ol 1% de la brilo en la apudeco de la Suna disko. Pro la alta temperaturo de la ~o (ĉ 2000 000°K) tiu ĉi daŭre "forvaporigas" produktanta fluon de elektre ŝargitaj partikloj, kiun oni nomas "Suna vento". *ĉ laŭ *a

Fon: *a SV75/45b; *b PIV; *c PetLar91; *ĉ ej;

94/622

Rim:

{U1} 551.593.64
{T1}
{eo1} koron/o <2> *a
{de1} Korona *f**a
{de2} Kranz *m* *b
{en1} corona *a
{fr1} corona *f**a

Serio de unu aŭ pluraj koloraj ringoj ene bluaj. ekstere ruĝaj, de relative eta diametro, en kies centro troviĝas la Suno aŭ la Luno, kaŭzita per difrakto de lum-radioj, se oni rigardas la ĉiel-korpojn tra maldensa nubo konsistanta el akvo-gutoj. Se la nubo konsistas el ĝlaci-kristaloj, oni povas observi la fenomenon de halo. *a

Fon: *a U61; *b DK-Hand;

94/623

Rim: ej (94-01-02): en FL#41.9 la termino \flash (au collecteur)i estis tradukita per "korona sparkado (ĉe motor-komutilo)"; "korona" ĉi tie certe estas erara, ĉar tiu ĉi sparkado similas nek al korono (1) nek al korono <2>. Tamen oni povus nomi tiun sparkadon: "efluva sparkado" =efluvo (2).

{U1} 621.3.032.2.015
{T1}
{eo1} bias**/o *a
{eo2} krad/a antaŭtensi/o *c
{de1} Gittervorspannung *f**a
{de2} Vorspannung *f**a
{en1} grid bias *a*b
{en2} bias (voltage) *a*b
{en3} C bias *b
{en4} direct grid bias *b
{fr1} polarisation *f* de grille *a

{fr2} tension de polarisation *a

Relative konstanta tensio aplikata al krado aŭ borno de elektronika komponanto (tubo aŭ duon-konduktilo) por atingi la por la funkciado deziratan potencialon.

bias/i *tr* Apliki biason al krado aŭ borno de elektronika komponanto. *a

Fon: *a SV75/26b; *b McGraw; *c TW;

94/624

Rim:

{U1} 534.24
{T1}
{eo1} mod/o <5> *a
{de1} Betrieb *m* *b
{en1} mode *b
{fr1} mode *b

Stato de vibranta sistemo, kiu respondas al unu el eblaj resonanc-frekvencoj. Ne ĉiuj disipiĝivaj sistemoj havas modojn. En magnetrono (.../...) la Ő~o (94/405) estas dezirinda funkci-kondiĉo, kiu estas akirita, se la radio-frekvencaj potencialoj de alternaj anodoj havas malajn polarecojn.

Fon: *a ej; *b 94/405;

94/625

Rim:

{U1} 621.385.83
{T1}
{eo1} de'fleks/i (moviĝantaj partiklojn) *a
{de1} ablenken *a
{en1} deflect ∞ to *a
{fr1}

Sxanĝi la direkton de moviĝantaj elektre ŝargitaj partikloj per elektraj aŭ magnetaj kampoj. ~-bobeno EB#236/25; generatoro de ~-pulsoj EB#237/17 *a

Fon: *a ej;

94/626

Rim:

{U1} .004.1
{U2} 538.551.4
{U3} 621.1.018
{U4} 621.43.018
{T1}
{eo1} eficienc**/o *a
{de1} Wirksamkeit *f**c
{de2} Wirkungsgrad *m**c
{de3} Nutzleistung *f**c
{de4} Ausbeute *f**ĉ
{en1} efficiency *b
{fr1}

1 Mezuro de varmo-eligo per unuo de fuelo, se ĉiuj oksidiĝeblaj materialoj en la fuelo estis brulitaj. 2 Proporcio inter uzebla energio provizita fare de dinamika sistemo kaj la energio liverita al la sistemo dum specifita funkci-periodo. (En nuklea fiziko:) La probablo, ke tiko (94/628) estos registrita en komptil-tubo (87/202) se specifita

partiklo (94/629) aŭ radiado falas sur detektilon. (En fiziko ĝenerale:) La proporcio, kutime esprimita kiel procento, inter la utila povumo eligita el unaĵo (89/044) kaj la povumo enigita en la unaĵon. (En termodinamiko:) La proporcio inter la laboro plenumita pere de → termika motoro (94/630) kaj la varmeĝo absorbita per la maŝino. Tiun ~on oni nomis ankaŭ termika ~o. *a laŭ *b*ĉ

Fon: *a ei; *b McGraw; *c MuSa; *ĉ Nucle#1056;

94/627

Rim:

{U1} 539.1.074
 {U2} 621.387.4
 {T1}
 {eo1} tik/o <3> *a
 {eo2} nombr/ad/er/aĵ/o *a
 {eo3} kompt**/er/aĵ/o *a
 {de1} Zählung *f* *c
 {en1} count *b
 {es1} cuenta *f* *c
 {es2} recuento *m* *c
 {fr1} comptage *m* *c
 {fr2} coup *m* *c
 {it1} conteggio *m* *c
 {nl1} telling *f* *c
 {nl2} tik *m* *c

(en nuklea fiziko:) Unuopa reago de la nombrad-sistemo en radiad-komptilo (87/202). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b McGraw; *c Nucle#758;

94/628

Rim:

{U1} 539.1.074
 {T1} 621.387.4
 {eo1} en'fal/ant/a partikl/o *a
 {eo2} kolizi/ant/a partikl/o *a
 {de1} einfallendes Teilchen *n* *b
 {en1} incident particle *b
 {en2} bombarding particle *b
 {en3} colliding particle *b
 {es1} partícula *f* incidente *b
 {fr1} particule *f* incidente *b
 {it1} particella *f* incidente *b
 {nl1} botsend deeltje *n* *b
 {nl2} invallend deeltje *n* *b

Partiklo (87/573) kolizianta kun alia partiklo. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b Nucl#1779;

94/629

Rim:

{U1} 621.4
 {T1}
 {eo1} termik/a motor/o *a
 {de1} Wärmekraftmaschine *c
 {en1} heat engine *b*c
 {fr1} moteur thermique *c
 Motoro, kiu konvertas varmo-energion al

mekana (87/237) energio. (En termodinamiko:) Termodinamika sistemo en kiu cikla procedo okazas, dum kiu la sistemo plenumas pozitivan kvanton da laboro: iom da varmeĝo fluas en la sistemon, pli malgranda kvanto elfluas dum ĉiu ciklo. *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b McGraw;

94/630

Rim:

Cxerpaĵo el "Esperanto en Superaj Lernejoj" eldonita de ??? , 1993,
 Shao Rong (Soliva): "Ekrigardo al terminoj de supera eduko" (paĝo 28)
 1. Institucioj de supera eduko:

{U1} 378.4/.6
 {T1}
 {eo1} super/a lern/ej/o *a
 {de1} Hochschule *b
 {en1}
 {fr1} école supérieure *c
 {fr2} grande école *ĉ

Institucio de supera eduko karakterizita aparte per enir-selekto, ĝenerale per konkursoj aŭ titoloj, per alta stud-nivelo kaj per reduktita nombro da studentoj. *b laŭ *ĉ

Specoj de superaj lernejoj estas universitatoj (94/632), institutoj (94/633) kaj kolegioj (94/634). *b

Fon: *a PIV; *b ei; *c shao-6; *ĉ PetLar91;

94/631

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.4
 {T1}
 {eo1} univ**/o *a
 {eo2} universitat/o *b
 {de1} Universität *c
 {en1} university *c
 {fr1} université *c

Centro de supera instruado, dividita en fakoj (fakultatoj), kie oni instruas la diversajn branĉojn de la sciencoj kaj artoj, kaj kiuj aljuĝas titolojn (magistrecio, licencio, doktoreco). *b

Fon: *a shao-5; *b PIV; *c shao-6;

94/632

Rim: ei (94-01-03): {eo1} estas interesa mallongigo. Ankaŭ etnolingve Germanaj studentoj uzas similan mallongigon: \Uni"i, tamen, se neniu divid-streko estas uzata, la proponita mallongigo faras, la termino-nocion pli malfacile komprenebla en kunmetitaj terminoj. Oni mislegos: univin-struisto, ĉar aron da konsonantoj ĉiu leganto "mense apartigas". Teksto-komprenon iom da redundeco faciligas. Tial mi preferas la terminon {eo2} kaj "universitata instruisto". Tio validas ankaŭ por {eo1} en 94/633. «94-01-02»

{U1} 378.5
 {T1}

{eo1} inst**/o *a
 {eo2} alt'lern/ej/o *b*c
 {eo3} institut/o *c
 {de1} Hochschule *f* *b
 {de2} Institut *n* *b
 {en1} institute *ĉ
 {en2} college *ĉ
 {fr1} institut

Nomo de diversaj institucioj, precipe uzata pri altlernejoj, aŭ korporacioj sciencaj kaj artistaj. *c
 Instituto, kiu ofte kiel parto de altlernejo servas por scienca laboro, esplorado kaj edukado. *e laŭ *d

Fon: *a shao-5; *b fied- ; *c PIV; *ĉ shao-6; *d DUD-U; *e ei;

94/633

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.094
 {U2} 378.637.113
 {T1}
 {eo1} normal/a inst**/o *a
 {eo2} alt'lern/ej/o por instru/ist/oj *b
 {de1} Lehrerbildungsanstalt *f* *c
 {en1} normal school *c
 {en2} college of education {Br} *c
 {en3} teachers college {US} *c
 {fr1}

Fon: *a shao-6; *b ei; *c MuSa;

94/634

Rim: ei (94-01-02): La nocion de {eo1} mi ne kapablis imagi, ĉar {en1} ne estis konata al mi, kaj ĉar oni en Kanado uzas nur la terminon {en3}. Gxis nun mi komprenis "instituton" (94/633) kiel difinita de <DUD-U>, sed laŭ PIV la vorto povus servi ankaŭ por tiu ĉi nocio. Tamen ŝajnas al mi preferinde, ne uzi la terminon "instituton" kiel sinonimon por "alt-lernejo". «94-01-02»

{U1} 377.8
 {T1}
 {eo1} por'instru/ist/a inst**/o *a
 {eo2} alt'lern/ej/o por plua eduk/ad/o de instru/ist/oj *b
 {de1} Lehrerfortbildungsanstalt *f* (?) *b
 {en1}
 {fr1}

Insto, kie oni bakas plu instruistojn el mezaj lernejoj. *a

Fon: *a shao-6; *b ei;

94/635

Rim: ei (94-01-02): La terminojn {eo2} kaj {de1} mi kreis mem, kvankam mi dubas ĉu en Kanado kaj Germanio vere ekzistas tia altlernejo. Laŭ mia impresoj edukaj instancoj aranĝas nur seminariojn por jam pretaj instruistoj -- eble en altlernejoj por instruistoj -- por ke tiuj povu akiri pliajn spertojn. Tamen, se en Cxinio tiaj altlernejoj ekzistas, oni nepre kreu por ĝi terminon kiel {eo2}, kiu estas

universale komprenebla ankaŭ por homoj, en kies landoj tiaj altlernejoj ne ekzistas. «94-01-02»

{U1} 378.094
 {T1}
 {eo1} kolegi/o (2), <5,6> *a
 {de1} College *n* *d
 {en1} college *b
 {fr1}

2 (en Anglujo:) Supera lernejo ĉe universitato. *a

Memstara institucio ekstere de pli malnova universitato, kiu plenumas esplorajn kaj instruajn taskojn, kaj kiu formas loĝ- kaj viv-komunumon de instruantoj kaj lernantoj. *c laŭ *ĉ

5 (en Anglujo:) Privata mez-grada lernejo kun internulejo. *c laŭ *ĉ

6 (en Usono:) Prepara lernejo por universitato. *c laŭ *ĉ

Fon: *a PIV; *b WE; *c ei; *ĉ DUD-U; *d Brock-Enzy;

94/636

Rim: «94-01-02»

{U1} 373.5
 {T1}
 {eo1} kolegi/o (3,4) *a
 {de1} Collège *n* *c
 {de2} höhere Schule *b
 {en1}
 {fr1} collège *ĉ

3 Mezgrada lernejo, gvidata de Jezuitoj.

4 (en Francujo, Belgio kaj Franca parto de Svislando:) Mezgrada lernejo. *a

Fon: *a PIV; *b DUD-U; *c Brock-Enzy; *ĉ PuDan;

94/637

Rim: «94-01-02»

{U1} 301.186.1
 {T1}
 {eo1} kolegi/o (1) *a
 {de1} Kolleg *n* *b
 {de2} Kollegium *n* *c
 {en1}
 {fr1} collège *ĉ

Aro da personoj plenumantaj religian oficon: Vlla ~o de la pontifikoj, de la aŭguroj, de la kardinaloj. *a

Fon: *a PIV; *b Brock-Enzy; *c DK-Hand; *ĉ PuDan;

94/638

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.125.7
 {T1}
 {eo1} instru-asist/ant/o (por diplomitaj studentoj) *b
 {de1}
 {en1} graduate assistant *a
 {en2} teaching assistant *a

{fr1} assistant (à l'enseignement) *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/639

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.22
{T1}
{eo1} rang/o de universitat/a diplom/it/o *b
{de1}
{en1} graduate degree *a
{fr1} grade supérieur *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/640

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.2
{T1}
{eo1} universitat/a diplom/o *b
{de1}
{en1} graduate diploma *a
{fr1} diplôme universitaire supérieur (deuxième et troisième cycle) *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/641

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.145
{T1}
{eo1} program/o por diplom/it/aj student/oj *b
{de1}
{en1} graduate program *a
{fr1} programme de deuxième cycle (maîtrise) ou de troisième cycle (doctorat) *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/642

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.145
{T1}
{eo1} lern/ej/o por diplom/it/aj student/oj *b
{de1}
{en1} graduate school *a
{en2} school of graduate studies *a
{fr1} école des études supérieures *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/643

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.22
{T1}
{eo1} doktor/iĝ/ont/a student/o *b
{de1}
{en1} graduate student (doctoral) *a
{fr1} étudiant de troisième cycle *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/644

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.22
{T1}
{eo1} magistr/iĝ/onta student/o *b
{de1}
{en1} graduate student (master's) *a
{fr1} étudiant de deuxième cycle *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/645

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.141
{T1}
{eo1} universitat-nivel/a stud/ad/o *b
{de1}
{en1} graduate studies *a
{fr1} études supérieures *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/646

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.279.8
{U2} 378.2
{T1}
{eo1} ceremoni/o de diplom-distribu/o *b
{de1}
{en1} graduation *a
{en2} commencement *a
{en3} convocation (in the sence of ceremony) *a
{fr1} collation des grades *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/647

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.125.7
{T1}
{eo1} student/o-konsil/ant/o *b
{de1}
{en1} guidance counselor *a
{en2} guidance counsellor *a
{fr1} conseiller d'orientation scolaire *a
{fr2} conseiller en orientation *a
{fr3} orienteur *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/648

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.147
{T1}
{eo1} duon-kurs/o *b
{de1}

{en1} half course *a
{en2} half-credit course *a
{fr1} demi-cours *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/649

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.262
{T1}
{eo1} diplom/o por du/a-grad/a fin-stud/ad/o *b
{de1}
{en1} High School Leaving Certificate (Que) *a
{fr1} certificat de fin d'études secondaires (Que) *a
{fr2} diplôme de fin d'études secondaires *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/650

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.262
{T1}
{eo1} diplom/o por du/a-grad/a fin-stud/ad/o *b
{de1}
{en1} Secondary School Graduation Diploma *a
{en2} S.S.G.D. *a
{fr1} diplôme d'études secondaires (Ont) *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/651

Rim: «94-01-02»

{U1} 378
{T1}
{eo1} super/a eduk/ad/o *b
{de1} höhere Erziehung *b
{en1} higher education *a
{fr1} enseignement supérieur *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/652

Rim: {en1} indikas en Kanado kutime nur universitatan studadon, sed en Usono {en1} estas ĝenerala termino por ĉiuspeca studado post fino de dua-grada eduko. En Kebekio {fr1} ne indikas universitatan instruadon. *b laŭ *a «94-01-02»

{U1} 378.147
{T1}
{eo1} stud-programo kun special/iĝ/o *b
{de1}
{en1} honour course *a
{en2} honours program *a
{en3} honours course *a
{fr1} programme spécialisé *a
{fr2} programme de spécialisation *a
{fr3} programme d'études avec spécialisation *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/653

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.24
{T1}
{eo1} special/a kredit-poent/o *b
{de1}
{en1} honour credit *a
{en2} honours credit *a
{fr1} crédit spécialisé *a

Kredit-poento (94/655), al kiu estas atribuita pli alta valoro, ĉar ĝi estis akirita en pli malfacila → stud-programo kun specialiĝo (94/653). *b

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/654

Rim: «94-01-02»

{U1} 371.261
{T1}
{eo1} kredit-poent/o *b
{de1} Punkt *m* *ĉ
{en1} credit *a*c
{fr1} unité *c
{fr2} crédit *c

Oficiala akcepto kaj registro de plenumita laboro de lernanto en specifa kurso. *b laŭ *a

Por sukcesi en universitataj kursoj studentoj en Kanado aŭ Usono devas kolekti certan nombron da kredit-poentoj. *b

Fon: *a Rand; *b ej; *c Gloss-378; *ĉ DK-Hand;

94/655

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.22
{T1}
{eo1} bakalaŭr/ec/o kun special/iĝ/o *b
{de1}
{en1} honours bachelor *a
{en2} honours degree *a
{fr1} baccalauréat spécialisé *a
{fr2} baccalauréat avec spécialisation *a

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/656

Rim: «94-01-02»

{U1} 378.147
{T1}
{eo1} kurs/o kun special/iĝ/o *b
{de1}
{en1} honours course *a
{en2} honour course *a
{en3} honours program *a
{fr1} programme spécialisé *a
{fr2} programme de spécialisation *a
{fr3} programme d'études avec spécialisation *a

Iom pli malfacila universitata kurso, kiu traktas ankaŭ temojn por specialisto. *b

Fon: *a Gloss-378; *b ej;

94/657

Rim: «94-01-02»

{U1} 634.0.53
 {T1}
 {eo1} arb/iz/i tr *a
 {de1} bestocken tr *a*b
 {de2} bedecken (eine Fläche mit Bäumen) *c
 {en1} stock (with trees) ∞ to *b
 {en2} afforest (large area) ∞ to *b
 {fr1}

Kovri senarbigitan areon per arbo-plantoj.

Bone ~izita areo. *ĉ laŭ *c

Fon: *a ull; *b MuSa; *c DUD-U; *ĉ ei;

94/658

Rim:

{U1} 636.084.22
 {T1}
 {eo1} met/i paŝt/o-best/ojn sur are/on *a
 {de1} bestocken (das Gebiet mit Rindern) tr *b
 {de2} mit Weidevieh n besetzen *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a ei; *b DUD-U;

94/659

Rim:

{U1} 581.144.3
 {T1}
 {eo1} kresk/ig/i flank-ŝos/ojn (de malsupre) *a
 {de1} bestocken ∞ sich *b
 {de2} Seitentriebe ausbilden (von unten her) *b
 {en1} tiller ∞ to *b
 {fr1}

La tritiko bone kreskigis flank-ŝosojn.
(Ilder Weizen hat sich gut bestockt; the wheat has
tillered well) *b

Fon: *a ei; *b MuSa;

94/660

Rim:

{U1} 634.0.232.4
 {T1}
 {eo1} arb/iz/it/a *a
 {de1} bestockt \ladj'i *b
 {en1} timbered *b
 {en2} stocked *b
 {en3} wooded *b
 {en4} forested *b
 {fr1}

Fon: *a ull; *b MuSa;

94/661

Rim:

{U1} 634.0.5
 {T1}

{eo1} arb/o-stok/o (de areo) *a
 {de1} Bestockung f *b
 {de2} Baumbestand m (einer Fläche) *b
 {en1} growing stock *b
 {en2} standing timber *b
 {en3} forest cover *b
 {fr1}

Fon: *a ei; *b MuSa;

94/662

Rim:

{U1} 634.0.2
 {T1}
 {eo1} arb/ar/-establ/o *a
 {de1} Bestockung f *b
 {de2} Begründung eines Waldbestandes *b
 {en1} establishment (of a forest) *b
 {fr1}

Fon: *a ; *b MuSa;

94/663

Rim:

{U1} 633
 {T1}
 {eo1} pri'plant/i (io/n per io) *a
 {de1} bestocken (etwas mit etwas) *b
 {en1} plant (something with something) ∞ to *b
 {fr1}

Fon: *a ; *b

94/664

Rim:

{U1} 502.7
 {T1}
 {eo1} imisi**/o *a
 {de1} Immission f *a*b
 {en1} immission *a
 {fr1}

1. La efiko de emisioj (94/666) sur la vivo-medion. 2. La eniĝo de emisioj en ekologiajn sistemon aŭ organismojn. *a

Fon: *a ull; *b DUD-U;

94/665

Rim: ei (94-02-16): {eo1} ne estis trovebla en miaj multaj faklibroj.

{U1} 502.7
 {T1}
 {eo1} emisi/i <3> *a
 {de1} emittieren *b
 {de2} ablassen (in die Luft) *b
 {en1} emit ∞ to
 {fr1}

Eligi medio-damaĝajn substancojn en la aeron. ~aĵo La eligo de tiuspecaj substancoj aŭ radiadoj en la atmosferon.

Fon: *a ei; *b DUD-U;

94/666

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} depoz**/i *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a ull; *b

94/667

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} depoz**/aj/o *a
{de1} Deposition *f* *
{en1}
{fr1}

Fon: *a ull; *b

94/668

Rim:

{U1} 801.25
{T1}
{eo1} ekspekt/i <1> *a*b*c*ĉ
{de1} erwarten *ĉ
{en1} expect ∞ to *a*b
{en2} count on ∞ to *b
{en3} look forward to (as due or likely to happen)
∞ to *b
{fr1} s'attendre á (qc, á ce que) *c
{fr2} compter (que) *c

Opinii, ke io okazos. \Mi ne ~os vinli (= mi apenaŭ supozas, ke vi venos). \Ne ~u miraklojnli (= ne kredu, ke ili okazos). Atendi sen~e. *b

Fon: *a FU; *b BU; *c GD; ĉ EV;

94/669

Rim: ei (94-02-17): La fontindikoj montras, ke temas pri tre malnova sed tre utila neologismo, ĉar la nocio kutime atribuita al "atendi (1-2)" tute malsamas de la nocio de "atendi (3-5 = ~i).
«94-02-17»

{U1} 519.28
{T1}
{eo1} ekspekt/o (1,2) *a*b*ĉ
{de1} Erwartung *f* *c
{en1} expectancy *a
{fr1}

Limo de la averaĝo, kiam la nombro da observoj senfine grandiĝas. *b

1.(de stokasta variablo kun diskreta distribuo) La produtsumo de la diversaj valoroj de la variablo kaj la respondaj probabloj. 2. (de stokasta variablo kun absolute kontinua distribuo) La integralo de la produto de la variablo kaj ĝia

probablodensio. *ĉ

viv~o (G: Lebenserwartung) *c

Fon: *a WE; *b U54; *c WG; *ĉ PIV;

94/670

Rim: «94-02-17»

{U1}
{T1}
{eo1} medi/o <3> *a
{de1}
{en1} medium *b
{en2} media (plural of medium) *b
{fr1}

Fon: *a ; *b

94/671

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} stor"-medi/o *a
{de1} Speichermedium *n* *c
{en1} storage medium *b*c
{en2} recording medium *b
{fr1}

Substanco utiligata por registrado kaj konservado de dataoj. Hodiaŭ jenaj ~oj estas uzataj: 1. Papero en formo de surpaperaj dokumentoj aŭ dosieroj, tru-kartoj, tru-bendoj (./...), etikedoj (./...), mark-formularioj (./...); 2. Elektromagnete ŝanĝeblaj substancoj en formo de → magnetigeblaj tavoloj (94/673) aŭ → magnetaj vezik-storoj (94/...)

el'ig/eb/a ~o

Fon: *a ei; *b CE;

94/672

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} magnet/ig/eb/a tavoloj-stor"/o *a
{de1} Magnetschichtspeicher *m* *b
{de2} magnetomotorische Speicher *b
{en1} magnetic coating storage *b
{fr1}

Grupo de → eksteraj storoj (85/470) je kiuj firmaj aŭ flekseblaj portantoj ricevis maldikan tavolon de magnetigeblaj substancoj, en kiuj punktecaj magnet-kampoj per indukto estas kreeblaj, legeblaj kaj supermeteblaj. La portantojn oni kondukas kun difinita skrib-lego-rapido sub la skrib-lego-kapoj bezonata por ebligi indukton. Tial Germanoj nomas tiujn storojn ankaŭ {de2}. Cxiuj tiuj storoj apartenas al la grupo de → persistaj storoj (85/472) kaj konservas la magnet-kampojn ankaŭ se la stormedioj estis elaparatigitaj. Al la □oj apartenas: 1. magnet-bendoj, 2. magnet-kasedoj (87/847); 3. magnet-tamburoj; 4. dur-diskoj (85/393); 5. disketoj (85/392). *a laŭ *b

Fon: *a ei; *b CE;

94/673Rim:

{U1}
 {T1}
 {eo1} duon'kondukt/a stor"/o *a
 {de1} Halbleiterspeicher *m* *b
 {en1} semiconductor memory *b
 {fr1}

Stor-tipo nuntempe ofte uzata kiel interna memoro de la → centra procesoro (85/457). Gxi anstataŭigis la ĝis 1975 uzatan ferit-kernan storon. Kost-favora produktado de □oj ebligis fabrikadon de memor-ĉipoj (89/276) kun granda kapacito, miniaturigon de komputoraj cirkvitoj kaj reduktion de alir-tempo (94/675). Malavantaĝo de □oj estas, ke ili ne estas → persistaj storoj (85/472). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b CE;

94/674Rim:

{U1}
 {T1}
 {eo1} al'ir-temp/o *a
 {de1} Zugriffszeit *f* *b
 {en1} access time *b
 {fr1}

La tempo bezonata por skribi aŭ legi iun memoron. *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b CE;

94/675Rim:

{U1}
 {T1}
 {eo1} magnet/a vezik-stor"/o *a
 {de1} Magnetblasenspeicher *m* *b
 {en1} magnetic bubble memory *b
 {en2} magnetic bubble storage *b
 {fr1}

Tipo de → magneta storo (94/677), kiu ne utiligas mekane (87/237) movatajn agregaĵojn, kio utilas por ofte movataj aparatoj. En maldikaj folioj el nikel-feraj kombinaĵoj kun maloftaj teroj oni povas realigi du direktojn de magnetigo, en kiuj cilindraj magnet-kampoj, kiujn oni nomis "magnet-vezikoj" (ĉ 0,02 mm grandaj) povas esti movataj. En vertikala direkto oni atingas per permanentaj magnetoj, ke la vezikoj formiĝas kaj persistas. En la horizontala direkto la vezikoj, kies kamp-intenso estas ŝanĝebla, estas movataj sur morditaj vojoj. Tio okazas per rotacianta magnet-kampo, kiu cirkuligas la vezikojn je difinita rapido sur firmaj orbitoj. Je difinita material-loko oni povas determini, ĉu je difinita tempo-punkto troviĝis tie veziko (binara unu) aŭ ne (binara nulo). *a laŭ *b
Fon: *a ej; *b CE;

94/676Rim:

{U1}
 {T1}
 {eo1} magnet/a stor"/o *a
 {de1} Magnetspeicher *m* *b
 {en1} magnetic memory *b
 {en2} magnetic storage *b
 {fr1}

Cxiuj storoj (85/471), je kiuj magnetaj kampoj estas utiligataj por stori signalojn aŭ signojn, kiuj estas interpreteblaj kiel dataoj (85/476), tekstoj, ilustraĵoj aŭ lingvo. La magnetaj signoj estas estigitaj, legataj kaj transskribataj per indukto. Oni distingas inter → persistaj storoj (85/472) kaj → efemeraj storoj (85/415). Al la persistaj storoj apartenas la → magnetigeblaj tavoloj (94/673), la magnetaj vezik-storoj (94/676) kaj la neefemeraj → duonkonduktaj storoj (94/674). Al la efemeraj storoj apartenas la → temp-prokrastaj storoj (94/678) kaj parto de la duonkonduktaj storoj.
Fon: *a ej; *b CE;

94/677Rim:

{U1}
 {T1}
 {eo1} temp-prokrast/a stor"/o *a
 {de1} Laufzeitspeicher *m* *b
 {en1} delay-time storage *b
 {fr1}

Storo (85/471), en kiu tra medio (94/671) pasantaj signaloj estas samtempe utiligataj por storado. La signaloj kuras kutime en cirkle aranĝitaj medioj kaj estas konstante refreŝigendaj, ĉar alikaze ili same kiel en → efemeraj storoj (85/415) malaperus. Gxenerale ili havas malgrandan stor-kapablon kun la escepto de → magnetaj vezik-storoj (94/676).
Fon: *a ej; *b CE;

94/678Rim:

{U1}
 {T1}
 {eo1} ekspansi/a fend/o *a
 {eo2} kart/ing/o *ĉ
 {de1} Erweiterungssteckplatz *m* *b
 {de2} Steckplatz *m* *d
 {de3} Steckschlitz *m* *d
 {de4} Einbauplatz *m* *d
 {en1} expansion slot *b*c
 {en2} card slot *d
 {fr1}

Ingo en komputoro aŭ alia elektronika aparato por ebligi enŝtopon de karto (94/681) kun presita konduktilaro. La nombro de □oj determinas estontajn eblajn plikapablojn interne de ekzistanta sistemo. En persona komputoro la □oj estas konektitaj al la komputora buso (85/461). *ĉ laŭ *d
Fon: *a rr en MON94/2,p12; *b iwt-Wö; *c ComGlo; *ĉ ej; *d CE;

94/679

Rim:ei (94-02-21): {eo1} estas fendo en ponto-planko por ebligi ekspansion dum varmegaj tagoj. «94-02-21»

```
{U1} 681.327.2
{T1} KDD
{eo1} stok/i <2> *a EVIT *c
{eo2} stor"/i *b*c*g
{eo3} konserv/i <4> *c
{eo4} registr/i (4) *ĉ
{eo5} sur'disket**/i *c
{eo6} en'komputor"/ig/i EVIT *c
{eo7} en'komput/il/ig/i EVIT *c
{de1} Text speichern *e
{de2} Text aufzeichnen *e
{en1} save ∞ to *d
{en2} write to disk ∞ to *d
{fr1} sauvegarder *f
```

Registri en iu → persista memoro (85/472) dataojn (85/476), kiuj troviĝas en iu → efemera memoro (85/415). *c

Fon: *a MON94/2,p12; *b PIVS; *c ei; ĉ PIV; *d ComGlo; *e WP-Ke-G; *f WP5.1Fr.p590; *g KKV;

94/680

Rim: ei (94-03-03): En la plej nova Monato 94/2,p12 mi trovis la evitindan terminon "stoki" anstataŭ la kutimajn "konservi", "registri" aŭ "stori"; laŭ PIV "stoko" estas iu ajn kvanto da krudmaterialoj, kaj "stoki" signifas teni iun ajn provizon da krudmaterialoj. Pri laŭorda tenado tiu termino nenion diras. Pro tio ne estas bone, plivastigi la signifon de {eo1}. Gxuste la nocio de laŭorda tenado estas esenca, por ke oni facile trovi bezonatan registraĵon. La termino "stapli" estus pli taŭga, sed kial selekti terminon, kiu rilatas al varo? Temas ĉi tie pri dataoj, do pri pli ĝenerala nocio. Kial la redaktinto de la artikolo ne selektis iun el la uzataj terminoj {eo2-5}, kiuj ĉiuj estus pli taŭgaj? Pri termino-manko por tiu ĉi nocio ni ne povas plendi. Bedaŭrinde oni kelkfoje uzas por la sama nocio ankaŭ la terminojn {eo6} aŭ {eo7}. Ambaŭ estas misgvidaj, ĉar ili pensigas, ke la registrita teksto post "enkomputorigo" troviĝas ie en la komputoro. Tio ĉi nur okazas, se oni registris ĝin sur durdiskon. Pli kutime estas la surdiskedado. Ni zorgu, ke nia lingvo restu laŭeble logika. «94-03-03»

```
{U1}
{T1}
{eo1} konekt/ej/o *a*ĉ
{eo2} ŝtop/il/ing/o *a
{eo3} ĵak/o *a
{de1} Buchse f*d
{en1} socket *b*d
{en2} jack *d
{fr1}
```

Unaĵo (89/044) por akcepti diversajn specojn de ŝtopiloj, kiuj faciligas konekti kaj

malkonekti per kabloj diversajn aparatojn al komputoro. *c

Fon: *a PIV; *b ComGlo; *c ei; *ĉ MON94/2,p12; *d CE;

94/681

Rim: ei (94-03-03): {eo1} troviĝas en PIV ="deira konektejo", tamen en MON94/2,p12 temas pri ilo je pri iu loko. «94-03-03»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Aar**/o *a
{eo2} Ar**/o *b
{de1} Aar *a
{de2} Aare *c
{en1}
{fr1}
```

Svisa rivero, fontas en la ~a glaĉero k fluas en la Rejnon. *ĉ o*c

Fon: *a AC; *b LK; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0001

Rim: pb: En la Germana oni prononcas longan "a", ne "a-a" kiel en {eo1}. La ebleco intermiksi ĝin kun "aro" estas malgranda, tial mi preferas {eo2}. «90-09-23»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Ab**/o <1> *a
{de1} Ab *b
{en1}
{fr1}
```

Dekunua Hebrea monato.

Fon: *a BR; *b dtv-lex.

90/ac-0002

Rim: «90-09-23»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Ab**/o <2> *a
{eo2} Turku**/o *c
{de1} Turku *b
{de2} Åbo *ĉ
{en1}
{Fi1} Turku *b
{fr1}
{Sv1} Åbo *c
```

Sveda nomo de Finnlanda urbo.

Fon: *a AC; *b pb; *c LK; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0003

Rim: pb: {eo1} baziĝas sur la Sveda, {eo2} sur la Finna nomo de la Finna urbo. Ĉar oni simile diras "Helsinki" kaj ne "Helsingfors" mi preferas {eo2}. «90-09-16»

```
{U1}
{T1}
{eo1} Aba**. *a
```

{de1} Abba *b
{en1}
{fr1}
"Patro", preĝa alparolo de Dio. *c laŭ *b
Fon: *a X; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0004

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abadan**/o *a *b *c
{de1} Abadan *c
{en1}
{fr1}

Irana havena urbo, grava pro nafto-
eksporto. *d laŭ *ĉ

Fon: *a PE; *b PM; *c LK; *ĉ dtv-lex; *d pb.

90/ac-0005

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} abajur**/o *a *b *c *ĉ *d *e *g *ĝ
{de1} Lampenschirm *m* *h
{en1}
{fr1} abat-jour *m* *f *g

Lumŝirmilo, lampoŝirmilo. *g
Fon: *a Bg; *b HL; *c MM; *ĉ OJ; *d Pl; *e SK; *f
AC; *g Boi-Ald; *ĝ Grab; *h pb.

90/ac-0006

Rim: «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} Abas**/o *a
{de1} Abbas *b
{en1}
{fr1}

Araba virnomo.

Fon: *a AC; *b dtv-lex.

90/ac-0007

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abder**/o *a *b
{de1} Abdera *a *ĉ
{en1}
{fr1}

<1> Helena urbo. *c laŭ *a
<2> figurasence: Komunumo, kie vivas simpluloj
kaj kie la administracio agas stulte. = Abderano
(90/ac-0009). *c laŭ *a

Fon: *a EW; *b IL; *c pb; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0008

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}

{eo1} Abder**/an/o *a
{de1} Abderit *m* *a *ĉ
{de2} einfältiger Mensch *m* *c
{de3} Kleinbürger *m* *ĉ
{de4} Schildbürger *m* *ĉ
{en1}
{fr1}

<1> Loĝanto de Abdero (90/ac-0008). *c
laŭ *a

<2> figurasence: simplulo, stultulo, provincano. *c
laŭ *a

Fon: *a EW; *b HW; *c pb; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0009

Rim: «90-09-08»

{U1}
{T1}
{eo1} Abdi**/o *a *b
{eo2} Obadja** *c
{de1} Abdias *ĉ
{de2} Obadja *ĉ
{en1}
{fr1} Abdias *b

Persono menciita en la Biblio.

Fon: *a IKI; *b LA; *c NePIV; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0010

Rim: «90-09-08»

{U1}
{T1}
{eo1} Abdon** *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Biblia homo.

Fon: *a IKI; *b X.

90/ac-0011

Rim: «90-09-08»

{U1}
{T1}
{eo1} abdukt**/i *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0012

Rim: «90-05-08»

{U1}
{T1}
{eo1} Abenceraĝ**/o *a
{de1} Abencerragen *l*pl*i* *b
{en1}
{es1} Abencerraje *a
{fr1}

Hispan-Araba familio el Granada, grava
pro sia rolo en la luktoj kun la kristanaj reĝoj. *c laŭ
*b

Fon: *a AC; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0013

Rim: «90-09-08»

{U1}
{T1}
{eo1} aber**/i *a *b
{eo2} aberaci/i *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ; *c PIV.

90/ac-0014

Rim: pb: Pri "aci"-vortoj vd. ????. «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Aberden**/o *a
{eo2} Aberdon**/o *b
{de1} Aberdeen *c
{en1} Aberdeen *a *b
{fr1}

Skota duklando k ties regurbo. *ĉ laŭ *c

Fon: *a AC; *b LK; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0015

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} abesiv**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Finn-Ugra kazo. = adesivo.

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0016

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abaz**/o *a
{eo2} Abkaz**/o *b
{de1} Abchase *m* *c
{en1}
{fr1}

Ano de Kaŭkaza popolo, vivanta precipe en la ~a ASSR. *ĉ laŭ *c

Fon: *a PM; *b LK; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0017

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abib**. *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Antikva unua Hebrea monato.

Fon: *a X.

90/ac-0018

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abid**/o <1> *a *c
{de1} Abydos *ĉ
{en1}
{fr1} Abydos *a
{La1} Abydus *c
Egipta urbo. *b

Fon: *a GW; *b NePIV; *c LK; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0019

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abidos**/o *a
{eo2} Abid**/o <2> *a *b *ĉ
{de1} Abydos *a
{en1}
{fr1} Abydos b
{La1} Abydus *ĉ

Malgrandazia Helena urbo. *c

Fon: *a EW; *b GW; *c NePIV; *ĉ LK.

90/ac-0020

Rim: pb: EW proponas ambaŭ formojn. Por eviti intermiksion kun Abido <1> mi konsilas nur uzi {eo1}. «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abidarm**/o *a *b *c
{de1} Abhidhammapitaka *ĉ
{en1}
{fr1}

Budaisma termino.

Fon: *a BT; *b MM; *c OJ; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0021

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abig**/in/o *a
{eo2} Abigail**. *b
{de1} Abigail *c
{en1}
{fr1}

Edzino de David.

Fon: *a LK; *b X; *c dtv-lex.

90/ac-0022

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abiĝan**/o *a *b
{de1} Abidjan *c
{en1}

{fr1} Abidjan *b
Iama regurbo de Eburio k ĝia plej grava
haveno. *ĉ laŭ *c
Fon: *a PIV 214; *b LK; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0023

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abijam** *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Reĝo de Judio.

Fon: *a X.

90/ac-0024

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Abimeleĥ**/o *b *c
{eo2} Abimelek**/o *a
{de1} Abimelech *a *ĉ
{en1}
{fr1}

Filiŝta princo.

Fon: *a EW; *b X; *c Z; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0025

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} abitur**/o *a *b
{de1} Abitur *n* *ĉ
{en1}
{fr1}

= abituriento *c

Fon: *a UEA; *b VSe; *c PIV; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0026

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} ablaktaci**/i *a
{de1} abstillen *b
{de2} entwöhnen *b
{en1}
{fr1}

Fini mamnutri bebon. *c laŭ *b = ~o.

Fon: *a Bg; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0027

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} ablegat**/o *a *b *ĉ
{de1} Ablegat *m* *a
{en1}
{fr1} ablégat *m* *ĉ

Papa sendito en eksterordinaraj aferoj. *c
laŭ *a

Fon: *a EW; *b HL; *c pb; *ĉ Boi.

90/ac-0028

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} abneg**/i *a *b
{eo2} abnegaci/i *c
{de1} verneinen *ĉ
{de2} entsagen *ĉ
{de3} verleugnen *ĉ
{de4} ablehnen *ĉ
{en1} deny *a
{en2} give up *a
{en3} renounce *a
{fr1}

Fon: *a MCB; *b OJ; *c PIV; *ĉ BS.

90/ac-0029

Rim: pb: Pri aci-vortoj kp. 89/pb-????? «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} abolicionism**/o *a
{de1} Abolitionismus *m* *a
{en1}
{fr1}

Movado por la forigo de la sklaveco en
Usono. = abolicionisto. *b laŭ *a

Fon: *a EW; *b pb.

90/ac-0030

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} abrad**/i *a
{eo2} abrazi/i *b
{de1}
{en1} abrađe *a
{en2} rub off *a
{en3} scrape off *a
{en4} wear away by rubbing *a
{fr1}

Fon: *a MCB; *b PIV.

90/ac-0031

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} abrakadabr**/o *a *b
{de1} Abrakadabra *ĉ
{en1}
{fr1}

Sorĉista formulo, konata jam en la 3a jc. en
Romo. *c laŭ *ĉ

Fon: *a RR; *b SS; *c pb; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0032

Rim: «90-09-30»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Abraks**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Dio.

Fon: *a AC

90/ac-0033

Rim: «90-03-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Abram**/o *a *b *c *d
 {de1} Abram *a *d
 {en1} Abram *d
 {fr1}

Unua nomo de Abrahamo ĝis sia 99a jaro.
*ĉ laŭ *a

Fon: *a EW; *b X; *c Z; *ĉ pb; *d LK.

90/ac-0034

Rim: «90-03-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} abreviaci**/o *a *b EVIT *ĉ
 {eo2} mal'long/ig/aĵ/o *a *c
 {de1} Abkürzung *f* *ĉ
 {en1}
 {es1} abreviatura *b
 {fr1}

Fon: *a EW; *b TF; *c PIV; *ĉ pb.

90/ac-0035

Rim: pb: {eo1} laŭ mi estas superflua naturalismo.
«90-09-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} abrokom**/o *a *b
 {de1}
 {en1}
 {fr1}
 {Sc1} abrocoma
 Ronĝulo.

Fon: *a CV; *b Dk.

90/ac-0036

Rim: «90-03-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Abrokom**/o *a
 {de1} Abrokomas *a
 {en1}
 {fr1}

Virnomo. *a

Fon: *a EW.

90/ac-0037

Rim: «90-09-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} abt**/a *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Kvalifikas specialan montaran fervojon. *b

Fon: *a OJ; *b NePIV.

90/ac-0038

Rim: «90-09-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Abubakr**/o *a
 {de1} Abu Bekr *b
 {en1}
 {fr1}

La unua kalifo, nask. en Mekko ĉ. 573,
mort. en Medino 634. *c laŭ *b

Fon: *a AC; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0039

Rim: «90-09-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Abudabi**/o *a
 {eo2} Abu-Dabi**/o *b
 {eo3} Abu Dabi**/o *c
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Unu emirlando.

Fon: *a Mon; *b MM; *c PIVS 17.

90/ac-0040

Rim: «90-03-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Abuĝ**/o *a
 {de1}
 {en1} Abuja *b
 {fr1}

Regurbo de Niĝerio.

Fon: *a Mon; *b AC.

90/ac-0041

Rim: «90-09-23»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Abukir**/o *a *b
 {de1} Abukir *c
 {en1} Aboukir *b
 {fr1} Aboukir *b

Egipta marborda vilaĝo, nord-oriente de
Aleksandrio, kie la Angla admiralo Nelsono detruis

la Napoleonan mar-ŝiparon je 1798-08-01, tiel gajninte la superregon super la Mediteraneo. *ĉ laŭ *c

Fon: *a AC; *b LK; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0042

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} aceras**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} aceras
Planto.

Fon: *a WP

90/ac-0043

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} aceren**/o *a
{eo2} perĉ/o *a*b*c
{de1} Kaulbarsch *m* *c
{en1} pope *a
{en2} ruff *a
{fr1}
{Sc1} acerina cernua *b
Malgranda fiŝo el la fam. de perkedoj, vivanta en nesala akvo, kie ĝi manĝas fiŝidetojn; konebla per malhelaj punktoj sur la dorso. *b

Fon: *a MCB; *b PIV; *c BS.

90/ac-0044

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} acirop**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} acirops
Insekto.

Fon: *a CV

90/ac-0045

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} aĉakatur**/o *a *b *c *ĉ *d
{eo2} akciakatur**/o *f EVIT *e
{de1} Acciacatura *f* *a
{en1} acciacatura *b
{en2} crushing-note *b
{fr1} acciacatura *f
{It1} acciacatura *e
Speco de muzika ornamaĵo: *f \lEtimologie

~o

signifas "noteto".\i *e laŭ *b

Fon: *a EW; *b MCB; *c MM; *ĉ MuT; *d OJ; *e

pb; *f Boi.

90/ac-0046

Rim: pb: La plej proksima transskribo de la Itala "cci + vokalo" en E-o estas "ĉ sen i", kaj laŭ la prononco kaj laŭ la skribo pli proksima al la Itala (kaj internacia) originalo ol {eo2}. Ĉi-lasto do hodiaŭ nur plu havas historian intereson kaj estas EVIT. «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} Ad**/a. *a *b *c
{eo2} Ad**/in/o *ĉ
{de1} Ada *d
{en1}
{fr1}
{Hu1} Ada *ĉ
Virinnomo.

Fon: *a KK; *b X; *c Z; *ĉ LK; *d dtv-lex.

90/ac-0047

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Adamastor**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
Virnomo.

Fon: *a PGv

90/ac-0048

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Adar**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
Sesa hebrea monato.

Fon: *a X

90/ac-0049

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Adel**/in/o *a *b
{de1} Adele *b
{en1}
{fr1}

Virinnomo.

Fon: *a MCB; *b LK.

90/ac-0050

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} adenin**/o *a
{de1} Adenin *n* *b

{en1}
{fr1}

Azota bazo.

Fon: *a OJ; *b dtv-lex.

90/ac-0051

Rim: «90-09-23»

{U1}

{T1}

{eo1} adenom**/o *a *b *c *ĉ

{de1} Adenoma *n* *b

{de2} Adenom *n* *d

{de3} Drüsengeschwulst *f* *b *d

{en1}

{fr1}

Glanda tumor. *b

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ OJ; *d dtv-lex.

90/ac-0052

Rim: «90-09-23»

{U1}

{T1}

{eo1} adesiv**/o *a *b

{de1}

{en1}

{fr1}

Finn-ugra kazo.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0053

Rim: «90-03-23»

{U1}

{T1}

{eo1} Adisabeb**/o *a *b *c *ĉ

{de1} Addis-Abeba *ĉ

{en1}

{fr1}

Addis-Abeba *ĉ

Regurbo de Etiopio.

Fon: *a PM; *b SAT; *c TS; *ĉ LK.

90/ac-0054

Rim: «90-03-23»

{U1}

{T1}

{eo1} adoks**/o *a *b *c *ĉ

{de1}

{en1}

{fr1}

adoxa *b

Planto.

Fon: *a HL; *b MCB; *c OJ; *ĉ WP.

90/ac-0055

Rim: «90-03-23»

{U1}

{T1}

{eo1} Adonij**/a *a

{de1}

{en1}

{fr1}

Biblia nomo.

Fon: *a X

90/ac-0056

Rim: «90-03-23»

{U1}

{T1}

{eo1} Adrast**/o *a *b

{de1} Adrast *m* *a

{de2} Adrast *m* *a *ĉ

{en1}

{fr1}

Helena virnomo, i.a. de la reĝo de \IArgos\i.

*c laŭ *a

Fon: *a EW; *b Z; *c pb; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0057

Rim: «90-09-23»

{U1}

{T1}

{eo1} adrenal**/o *a *b *c

{de1}

{en1}

{fr1}

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0058

Rim: «90-03-23»

{U1}

{T1}

{eo1} adukt**/i *a *b

{de1}

{en1}

{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0059

Rim: «90-03-23»

{U1}

{T1}

{eo1} adurol**/o *a *b *c *ĉ *d *e

{de1} Adurol *n* *b

{en1} adurol *ĉ

{fr1} adurol *m* *e

Rivelilo, kemiaĵo uzata en la fotografarto.

*e

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MCB; *d OJ; *e

Boi.

90/ac-0060

Rim: «90-06-27»

{U1}

{T1}

{eo1} advaŭs**/o *a *b *c EVIT *c

{de1} Patronatsrecht *n* *a

{en1} advowson *c

{fr1} advowson *c
Rajto prezenti pastron al paroko. *c
Fon: *a BS; *b Rh; *c Boi.

90/ac-0061

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Aeti**/o *a
{de1} Aetius *b
{en1}
{fr1}
{La1} Aetius
Romia militestro k politikisto (390 p.K.-
454), protektis la Okcident-Roman imperion
kontraŭ la ĝermanoj k venke batis la Hunoj sub Atilo
en 451 sur la Katalaŭnaj Kampoj. *c laŭ *b
Fon: *a PIV 497; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0062

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} afanant**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} afananthe
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0063

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} afgani**/o *a *b *c
{de1} Afghani *ĉ
{en1}
{fr1}

Afgana monunito.

Fon: *a HL; *b Mon; *c PE; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0064

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Afganistan**/o *a *b EVIT *ĉ
{eo2} Afgan/uj/o *c *ĉ
{eo3} Afgan/i/o *d
{de1} Afghanistan *n* *ĉ
{en1}
{fr1}

Azia ŝtato.

Fon: *a EB; *b PM; *c PIV; *ĉ LK; *d KR.

90/ac-0065

Rim: pb: Pri la "(i)stan"-diskuto vd. ... «90-06-30»

{U1}
{T1}

{eo1} afiksoid**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a PAG.

90/ac-0066

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} afodi**/o *a *b *c *ĉ* *d *e *f *g *h
{de1} Dungkäfer *m* *b
{en1}
{fr1} aphodie *c
{fr2} aphodius *h
{Sc1} aphodius Illiger *b *h
Insekto, sterk-ama skarabo, *h specio de la
skarabeidoj. *ĝ laŭ *b
Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ Hg; *d HL; *e OJ;
*f Pl; *g Sln; *ĝ pb; *h Boi.

90/ac-0067

Rim: «90-06-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Afrikander**/o *a
{af1} Afrikaaner *b
{de1} Afrikaander *m* *c
{de2} Afrikaaner *m* *b
{en1}
{fr1}

Afrikans-parolantaj blankuloj vivantaj en
Sudafriko, posteuloj de la Buroj. *b
Fon: *a OJ; *b pb; *c dtv-lex.

90/ac-0068

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} afrodiziak**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{eo2} afrodizi/ig/il/o *b
{eo3} afrodizi/ig/aĵ/o *f
{de1} Aphrodisiakum *n* *a
{de2} die Geschlechtslust anreizendes Mittel *a
{en1}
{fr1} aphrodisiaque *m* *e

Fon: *a BS; *b EW; *c HL; *ĉ OJ; *d Pl; *e Boi; *f
PIV.

90/ac-0069

Rim: pb: {eo1} estas naturalisma formo de la
skemismaj {eo2} aŭ prefere de la PIV-a {eo3}.
Kvankam mi preferas la skemismajn formojn, ĝi
ŝajnas al mi akceptebla. «90-06-27»

{U1}
{T1}
{eo1} agaloĉ**/o *a
{de1}

{en1}
{fr1}
{Sc1} agallocha
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0070

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Agatokl**/o *a
{de1} Agathokles *a *b
{en1}
{fr1}

Helena virnomo, i.a. de la tirano de Sirakuzo (361 a.K.-289). *c laŭ *b

Fon: *a EW; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0071

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Agenor**/o *a
{de1} Agenor *a
{en1}
{fr1}

Helena virnomo.

Fon: *a EW.

90/ac-0072

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Agezila**/o *a
{de1} Agesilaos *m* *a *c
{en1}
{fr1} Agésilas *m* *b

Reĝo de Sparto (ĉ. 444 a.K. - ĉ. 360). *c k

*ĉ

Fon: *a EW; *b GW; *c NePIV; *c dtv-lex.

90/ac-0073

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} agitaci**/o *a *b *c *c *e
{eo2} agit/iĝ/o *f
{de1} Agitation *f* *d
{en1}
{es1} agitación *f* *c
{es2} excitación *f* *c
{fr1} agitation *f* *e

Malsaneca ekscitiĝo de la sensoj aŭ sentoj.

*f

Fon: *a CV; *b Dk; *c HL; *c TF; *d pb; *e Boi; *f PIV.

90/ac-0074

Rim: pb: {eo1} estas la naturalisma paralela formo de la skemisma kaj PIV-a {eo2}, kiun mi preferas.

«90-06-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Agla**/a. *a
{eo2} Aglaj**/in/o *b
{de1} Aglaia *c
{en1}

{fr1} Aglaé *a

Nomo de Helena diino. *ĉ laŭ *c

Fon: *a GW; *b LK; *c dtv-lex; *c pb.

90/ac-0075

Rim: «90-09-23»

\

{U1}
{T1}
{eo1} aglaop**/o *a *b *c *c
{de1} Aglaope *b
{en1}
{fr1} aglaope *c
{Sc1} aglaope

Genro de papilioj. *d laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *c OJ; *d pb.

90/ac-0076

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} aglutinin**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0077

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} aglutinogen**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0078

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} agnokast**/o *a *b *c
{de1} Keuschlamm *m* *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} vitex agnus castus *a

Arbusto.

Fon: *a BS; *b SK; *c Sln.

90/ac-0079

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} agnus**/o *a *b
{de1} Agnus Dei *c
{en1}
{fr1}
{La1} Agnus Dei *c
Medalo kun bildo de la dia ŝafido.

Fon: *a OJ; *b PB; *c dtv-lex.

90/ac-0080

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} agonistik**/o *a *b *c
{de1} Agonistik *f* *a
{en1}
{fr1}
Gimnastiko, farata prepare al konkurso. *ĉ
laŭ *a

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ pb.

90/ac-0081

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} agonotet**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Agonothet *m* *a *b
{de2} altgriechischer Kampfrichter *m* *a
{de3} Kampfordner *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b EW; *c HL; *ĉ OJ.

90/ac-0082

Rim: «91-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} agor**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Israela monunito.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PM.

90/ac-0083

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} agramatism**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0084

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} agrar**/a *a *b *c *ĉ *d
{eo2} kamp/ar/a *ĉ
{de1} agrarisch *a
{de2} Agrar- *a
{en1}
{es1} agrario *ĉ
{fr1}

Rilate al kamparo. = agrarulo

Fon: *a EW; *b HL; *c Sln; *ĉ TF; *d Z.

90/ac-0085

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Aĝen**/o *a
{eo2} Agen**/o *b
{de1} Agen *c
{en1}
{fr1} Agen *a *b
Sudfranca urbo, regurbo de la departemento
VLot-et-Garonneŭi. *ĉ laŭ *c
Fon: *a LA; *b LK; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0086

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} ah! *a
{de1} ah! *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b pb.

90/ac-0087

Rim: «90-0-23»

{U1}
{T1}
{eo1} ahem! *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} ahem! *b
{en1} ahem! *ĉ
{fr1} hum! *c

Imitado de tusetto por ekhavi atenton, gajni
tempon k.s. *f laŭ *b k *ĉ

Fon: *a EB; *b EW; *c GW; *ĉ MCB; *d OJ; *e Z;
*f pb.

90/ac-0088

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Ahmadabad**/o *a EVIT *c
{eo2} Amadabad**/o *b
{de1} Ahmadabad *b
{en1}
{fr1}

Hindia urbo.

Fon: *a PM; *b LK; *c pb.

90/ac-0089

Rim: Waringhien en PIV XVIII: "La konservado de \lh post konsonanto ŝajnas al mi kontraŭa al la kutimoj de nia lingvo. Kial Esperanto devus malrespekti sian tradician ortografion favore al la Hindoj, dum ĝi rifuzas tion fari por la Hebreoj, Helenoj ktp? Se ni skribas, laŭ Zamenhof, \Prometeo\i aŭ \Tiesto\i, \Atalja\i aŭ \Bat-Ŝeba\i, \Arturo\i aŭ \Katerina\i, lasante fali la \h\i mi ne vidas motivon por ĝin savi ĉe \Amitabho\i aŭ \Ĝhanoj\i."

pb: Tie ĉi temas pri \h\i post vokalo. Sed kiel oni prononcu ĝin? Verŝajne ĝi estas neaŭdebla aŭ nur longigas la "a". Tiukaze ĝi forfalu, kiel en {eo2}. Se ĝi tamen reprezentu iun fonemon proksiman al \i\i, ĝi estu skribata per \i\i. En ambaŭ kazoj mi pro tio taksas {eo1} EVIT. «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} Ahmed**/o *a
{eo2} Amed**/o *b
{de1} Achmed *c
{de2} Ahmed *c
{en1}
{fr1}

Araba virnomo, i.a. de la reĝo de Jemeno (1896-1962). *ĉ laŭ *c

Fon: *a AC; *b SS; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0090

Rim: pb: Pri \ah\i kp. la rim. ĉe 90/ac-0089. «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} Ahvaz**, *a EVIT *c
{eo2} Avaz**/o *b
{de1} Ahvaz *b
{de2} Ahwas *ĉ
{de3} Achwas *ĉ
{en1}
{fr1}

Urbo en okcidenta Irano ĉe la rivero Karuno. *c laŭ *ĉ

Fon: *a PM; *b LK; *c pb; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0091

Rim: pb: Mi taksas {eo1} EVIT por la kialoj klarigitaj sub 90/ac-0089. Krome ĝi estas nekomplete E-igita, ĉar mankas finaĵo. «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} Āaz**, *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Reĝo de Judio. *b

Fon: *a X; *b NePIV.

90/ac-0092

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Áelo**/o *a *d
{eo2} Akelo**/o *b *c
{de1} Acheloos *b *d
{en1}
{fr1} Achéloüs *c

Plej ganda rivero de Grekujo. *ĉ laŭ *b

Fon: *a AC; *b EW; *c GW; *ĉ pb; *d LK.

90/ac-0093

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Áenaton**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Alia nomo de Amenofiso IV.

Fon: *a JR.

90/ac-0094

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Áernar**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Stelo.

Fon: *a PM.

90/ac-0095

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Aid**/a. *a
{de1} Aida *b
{en1}
{fr1}

Virinnomo.

Fon: *a Hg; *b dtv-lex.

90/ac-0096

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} aikid**/o *a
{de1} Aikido n *b
{en1}
{fr1}

Japana defenda arto.

Fon: *a EJ; *b pb.

90/ac-0097

Rim: «90-03-23»

{U1}
{T1}
{eo1} Aiŝ**/a. *a
{de1} Aischa *b
{de2} Ayesha *b
{en1}
{fr1}

Virinnomo, i.a. de unu de la edzinoj de Mohamedo, filino de Abubakro (90/ac-0039) (ĉ. 613/614-678). *c laŭ *b

Fon: *a AC; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0098

Rim: «90-09-23»

{U1}
{T1}
{eo1} aizo**/o ?
{eo2} aizo**/ac/oj *a
{de1}
{en1}
{fr1}

= mesembrianto, tetragonio.

Fon: *a PIV 686/1105.

90/ac-0099

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} aj**/o *a *b
{de1} Aja *c
{en1}
{fr1}

Vartistino en Hindio.

Fon: *a HL; *b OJ; *c dtv-lex.

90/ac-0100

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ajaĉ**/o *a *c
{de1} Ajaccio *n* *b
{en1}
{fr1} Ajaccio *a *c
{It1} Aiaccio *c

Franca urbo, regurbo de Korsiko, naskiĝ-loko de Napoleono I-a. *ĉ laŭ *b

Fon: *a AC; *b dtv-lex; *c LK; *ĉ pb.

90/ac-0101

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ajalon** *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Valo en la Biblio.

Fon: *a X

90/ac-0102

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ajame**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana planto.

Fon: *a EJ

90/ac-0103

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ajatolah**/o *ĉ
{eo2} ajatol**/o *a *b *c EVIT *ĉ
{de1} Ayatollah *m*
{en1} ayatollah *e
{fr1} ayatollah *m*

Religia estro en Irano, religiestro de la Ŝiita Islamo. La Persa vorto signifas "ombro de Dio": *ĉ $\Lambda A \sim o$ Homenio (89/pb-8257) alvokis la kredantojn al mortigo de aŭtoro, kiu liaopinie blasfemis kontraŭ la Islaman kredon. $\dot{\nu}$ *d

Fon: *a MON; *b LKK; *c NePIV; *ĉ cĵg; *d pb; *e etge.

90/ac-0104 = 90/cĵg-7012

Rim: etge: Ĉu la vorto ne signifas "signo de Dio"?

cĵg: Malgraŭ MON kaj NePIV, nur "ajatolaho" etimologie estas ĝusta. Ajatolaho ja signifas "ombro de Dio". La vorton Dio oni povas rekoni en la vortero -olah-. Same oni ja uzas la vorton "alaho", ne "alo", "primadono" ne "primado", "Budho" ne "Budo". La fuŝa {eo2} ne devas enradikiĝi.

pb: Laŭ mi {eo2} sufiĉas, krome ĝi jam estas uzata. Tamen laŭ mi ankaŭ {eo1} estas tute akceptebla. Jen alia ekzemplo pri tio, kiun rangon havu la postulo, ke termino estu kreita laŭeble fidele al la fonto, el kiu ĝi estas prenita. Laŭ mi tio ne tre gravas, kompare al aliaj, inter kiuj estas koncizeco, Esperanta tradicio, facila prononceblo laŭ la E-a fonetika sistemo, k.m.a. Kp. la Anglan "Sherry" por la vino el la Hispana urbo "Jerez". «90-02-22»

{U1}
{T1}
{eo1} Ajelet-Haŝaar**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Diverse interpretita esprimo el la psalmoj. *c laŭ *a

Fon: *a EW; *b Z; *c pb.

90/ac-0105

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ajks**/o *a

{de1}
{en1}
{fr1}

Buntanaso.

Fon: *a MM

90/ac-0106

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ajmar**/o *a
{de1} Aimará *b
{de2} Kolla *b
{en1}
{fr1}

Ano de indiana gento en Bolivio k Peruo.

*c laŭ *b

Fon: *a AC; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0107

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ajŝ**/i *a *b *c *ĉ *d *e
{eo2} norm-kompar/i *g
{eo3} laŭnorm/ig/i *f
{eo4} kontrol-mark/i *f
{de1} eichen *a *g
{en1}
{fr1}

Oficiale atesti la ĝustecon de mezuroj. = ~o

(90/pb-9026); ~-indiko; ~-leĝo. *ĝ laŭ *a

Fon: *a BS; *b CV; *c HL; *ĉ Pl; *d SK; *e Sln; *f KR; *g NePIV; *ĝ pb.

90/ac-0108

Rim: pb: Eble estas pli bone deiri de la substantivo kiel bazo, vd. ~o (90/pb-9026). «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} ajup**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1} ajoupa *ĉ

Dometo de Nordamerikanaj indianoj, farita

el branĉoj. *d laŭ *ĉ

Fon: *a HL; *b OJ; *c Rh; *ĉ Boi; *d pb.

90/ac-0109

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} ajurved**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Kuracosistemo. Vivoscienco. Orienta

medicino. *a

Fon: *a TS 209.

90/ac-0110

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Akad**/i/o *a
{eo2} Akad**/uj/o *b
{de1} Akadien *n* *a
{en1} Acadia *c
{fr1} Acadie *f* *b

Kanada provinco. = Nov-Skotlando.

Fon: *a EW; *b LK; *c dtv-lex.

90/ac-0111

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} akal**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Budhisma termino.

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0112

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} akalef**/oj *a *b *c *d
{de1} Akalephen *b
{en1} sea-nettle ?? *c
{fr1} acalèphes *d
<1> Grupo de polipoj aŭ meduzoj. *ĉ laŭ

*b

<2> Marurtikoj. *d, *ĉ laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c MCB; *ĉ pb; *d Boi.

90/ac-0113

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} akalif**/o *a *b *c
{de1} Nesselblatt *a
{en1}
{fr1}

{Sc1} acalypha *a *ĉ

Planto. *ĉ

Fon: *a BS; *b HL; *c OJ; *ĉ NePIV.

90/ac-0114

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} akantocefal**/oj *a *b *c
{de1} Akantozephalen *b
{de2} Akantokephalen *b
{de3} Hakenwürmer *m, pl* *b
{de4} Kratzer *m, pl* *b
{en1}

{fr1} Grupo de vermoj, genro de ekinorinkoj. *ĉ
laŭ *b = ~a (90/pb-9027).
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ pb.

90/ac-0115

Rim: «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} akantopanak**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} acanthopanax *a
Arbedo.

Fon: *a OJ

90/ac-0116

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Akarnani**/o *a
{eo2} Akarn**/uj/o *b
{de1} Akarnanien *n* *a *c
{en1}
{fr1}
{La1} Acarnania *b

Greka regiono. *ĉ laŭ *c

Fon: *a EW; *b LK; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0117

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} akcentor**/o *a *b *c *ĉ *d *f
{eo2} pronel/o *ĉ *e
{de1} Flüevogel *m* *b
{en1} dunnock *ĉ
{fr1} accenteur *m* *f
{Sc1} accentor Bechstein *b *f
{Sc2} prunella *e
= pronelo, *ĉ birdo el la ordo de pasero-
formaj birdoj, malgranda, bruna, kun plumbgriza
kapo, simila al pasero, sed kun maldika beko. *e

Boi = birdo alaŭdsimila.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MCB; *d OJ; *e
PIV; *f Boi.

90/ac-0118

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} akcesit**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1} accessit *c
Subpremio, vicpremio (laŭvorte "li
alproksimiĝis"). *c

Fon: *a HL; *b OJ; *c Boi.

90/ac-0119

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} akejlognat**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} acheilognathus *a
Fiŝo.

Fon: *a MM

90/ac-0120

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Akeldam**/a. *a
{eo2} Akeldam**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{La1} Haceldama *b
Loko en Jerusalemo.

Fon: *a X; *b LK.

90/ac-0121

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aker**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Molusko, insekto.

Fon: *a CV

90/ac-0122

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aket**/oj *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Grupo de anelidoj.

Fon: *a AC

90/ac-0123

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} akir**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} achirus *a
Fiŝo.

Fon: *a CV

90/ac-0124

Rim: pb: {eo1} kolizias kun ~o de "akiri". «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} akirant**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} achyranthes *a
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0125

Rim: pb: {eo1} kolizias kun "akir/ant/o". «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} aknod**/o *a *b *c *ĉ *d *f
{de1} isolierter Punkt *m* *b
{de2} Einsiedlerpunkt *m* *b
{en1}
{fr1} acnode *f
Geometria aŭ matematika termino,
signifanta izolitan punkton. *e laŭ *b k *f

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MaT; *d OJ; *e pb; *f Boi.

90/ac-0126

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} akolad**/o <1> *a *b
{de1} Akkolade \(\veraltet)\i *c
{en1} accolade *a
{fr1}

Kavaliriga ceremonio. *a

Fon: *a MCB; *b OJ; *c dtv-lex.

90/ac-0127

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Akra**/o *a *b *c
{eo2} Akr**/o *ĉ *d
{eo3} Akran**/o *f EVIT *e
{de1} Accra *e *g
{de2} Akkra *g
{en1} Accra *f
{fr1} Accra *f

Reg- k havenurbo de Ganao. *e laŭ *g

Fon: *a EB; *b Mon; *c TS; *ĉ MM; *d PM; *e pb; *f LK; *g dtv-lex.

90/ac-0128

Rim: pb: {eo2} ŝajnas al mi malbona pro la kolizio kun "akra" k "akro" (= akreo).

{eo3} ŝajnas al mi EVIT pro la falsa parenco "-an", kiu eĉ ne trovas paralelon en nacilingvaj formoj. LK

tamen uzas ĝin por distingi tiun urbon dis de aliaj. «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} akrodini**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Akrodynie *f* *b
{en1}
{fr1} acrodynie *f* *c *e
Epidemia malsano kun jukoj ĉe manoj kaj piedoj. *e

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d OJ; *e Boi.

90/ac-0129

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} akrup**/i *a *b *c
{eo2} kaŭr/i *ĉ
{de1} sich accroupieren *a
{de2} sich auf die Hinterfüße setzen *a
{de2} niederhocken *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b Pl; *c Sln; *ĉ NePIV.

90/ac-0130

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aksi**/o <1> *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} axie *b
{Sc1} axius *a *b
Krustaco.

Fon: *a CV; *b Boi.

90/ac-0131

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} aksi**/o <2> *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} axie *b
{Sc1} axia *a *b
Koĉinĉina arbedo. *b

Fon: *a CV; *b Boi.

90/ac-0132

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} aksinit**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Mineralo.

Fon: *a MM; *b OJ.

90/ac-0133

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aksiologi**/o *a *b
{de1} Axiologie *f**c
{de2} Wertwissenschaft *f**c
{en1}
{fr1}

Teorio de la valoroj. *ĉ

Fon: *a HL; *b OJ; *c dtv-lex; *ĉ NePIV.

90/ac-0134

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} akteon**/o *a *b
{de1} Actaeon *n* *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} actaeon *b
Molusko, genro de akteonoidoj. *c laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c pb.

90/ac-0135

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aktinidi**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} actinidia *a
Arbusto.

Fon: *a MM; *b OJ.

90/ac-0136

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Akurejr**/o *a *b
{Da1} Öfjord *c
{de1} Akureyri *b *c
{en1}
{fr1}

Islanda urbo.

Fon: *a Is; *b LK; *c dtv-lex.

90/ac-0137

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} akvifoli**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} aquifolium *b

Arbedo. = ~acoj (90/pb-9028).

Fon: *a CV; *b EW; *c OJ.

90/ac-0138

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aladin**/o *a
{eo2} Aladen**/o *b *c
{de1} Aladdin *ĉ
{en1}
{fr1}

Persono en la Mil kaj Unu Noktoj.

Fon: *a IGB; *b SAT; *c LK; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0139

Rim: pb: Por eviti intermikson kun la sufikso "in", mi preferas {eo2}. «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Alagoas**/o *a
{eo2} Alago**/o *b
{de1} Alagoas *a *c
{en1}
{fr1}
{Pt1} Alagôas *a *b *c
Brazila marborda ŝtato. *a

Fon: *a EW; *b LK; *c dtv-lex.

90/ac-0140

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Alan**/o *a *b
{de1}
{en1} Alan
{fr1} Alain *a
{La1} Alanus *c
Virnomo.

Fon: *a LA; *b MCB; *c NePIV.

90/ac-0141

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aland**/o *a *ĉ *d
{eo2} Aland**/aj Insul/oj *c
{de1} Aaland *n* *b
{de2} Åland *n* *b
{de3} Ålandinseln *f, pl* *e
{en1}
{Fi1} Ahvenanmaa *e
{fr1}
{Sv1} Åland

Insularo en la Balta Maro inter Svedujo kaj Finnlando, politike apartenanta al Finnlando, sed kun Svedlingva populacio kaj vasta aŭtonomio, garantiita de la Ligo de Nacioj en 1921. Membro en la Norda Konsilantaro (89/pb-1370); regurbo: Mariohaveno. *b

Fon: *a MON 89/7-17; *b pb; *c PM; *ĉ EW; *d Fi; *e dtv-lex.

90/ac-0141 = 89/pb-8042

Rim: pb: Pri la homofonio kun "alando = specio de fiŝoj" kp. la rim. ĉe (89/pb-8040). «90-05-20»

{U1}
{T1}
{eo1} alangi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} alangium *a
Planto.

Fon: *a OJ

90/ac-0143

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alat**/oj *a *b
{de1} Flügelschnecken *f, pl* *b
{de2} Alaten *b
{de3} Strombiden *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} alatus

Familio de moluskoj. *c laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c pb.

90/ac-0144

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alativ**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Finn-ugra kazo.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0145

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Alav**/o *a *c
{eo2} Arab*/o <2> *b
{de1} Alava *ĉ
{en1}
{es1} A^lava *a *c
{fr1}

La plej suda de la tri Vaskaj provincoj en norda Hispanujo. *d laŭ *ĉ

Fon: *a AC; *b Etn; *c LK; *ĉ dtv-lex; *d pb.

90/ac-0146

Rim: «90-09-30»

{U1}
{T1}

{eo1} Albiĝ**/o *a
{eo2} Alb*/o <2> *b
{de1} Albi *ĉ
{en1}
{fr1} Albi *a *b
{La1} Albiga *ĉ

Regurbo de la sud-Franca departemento

VTarni. *c laŭ *ĉ

Fon: *a LA; *b LK; *c pb; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0147

Rim: pb: "Albo" laŭ PIV estas Itala urbo. Por facile distingi ambaŭ urbojn mi preferas {eo1} por la Franca. «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} albizi**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} albizzia

Arbo.

Fon: *a MM; *b OJ.

90/ac-0148

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alderman**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *ĝ
{de1} Alderman *m* *a *b *h
{de2} Aldermann *m* *b
{de2} englischer Ratsherr *m* *a
{en1} alderman *ĉ
{fr1} alderman *ĝ

Iu el la membroj de urba konsilio en Anglujo, el inter kiuj la urbestro estas elektata. *g laŭ *b

Fon: *a BS; *b EW; *c HL; *ĉ JCW; *d OJ; *e SK; *f Sln; *g pb; *ĝ Boi; *h dtv-lex.

90/ac-0149

Rim: «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} aldoksim**/o *a
{de1} Aldoxim *a
{en1}
{fr1}

Kemiaĵo.

Fon: *a EW

90/ac-0150

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aldrovand**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} aldrovandia *a

Planto.
Fon: *a OJ
90/ac-0151
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Alekt**/a. *a
{de1} Alekto *f**b
{en1}
{fr1}

Unu Erinio.
Fon: *a PIV 246; *b dtv-lex.
90/ac-0152
Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alektor**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g
{de1} Hokko *b
{en1} partridges (chucor, red-legged, etc.) ∞
denotes various *e
{fr1} alector *m* *ĉ *g
{Sc1} alector *b *g
Amerika korto-birdo. *g
Fon: *a CV; *b EB; *c EW; *ĉ GW; *d HL; *e
MCB; *f OJ; *g Boi.

90/ac-0153
Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} alelomorf**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Biologia termino.
Fon: *a OJ
90/ac-0154
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alenson**/o *a *b *c *ĉ *e
{de1} Alençonspitze *f**a
{en1}
{fr1} point *m* d'Alençon *d
Punto el la nord-okcident-Franca urbo
Alensono. *f laŭ *g
Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ Z; *d NePIV; *e PIV
888; *f pb; *g dtv-lex.

90/ac-0155
Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alepocefal**/o *a
{de1}
{en1}

{fr1}
{Sc1} alepocephalus *a
Fiŝo.
Fon: *a CV
90/ac-0156
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aleŭron**/o *a
{de1} Aleuron *b
{en1}
{fr1} Azotaĵo en graĵoj. *a
Fon: *a AC; *b dtv-lex.

90/ac-0157
Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Alfe**/o *a *b *c *d
{de1} Alpheios *m* *a
{de2} Alpheus *m* *a
{en1}
{fr1} Alphée *b
<1> Greka rivero. *ĉ laŭ *a
<2> Mitologie: ties dio. *ĉ laŭ *a
Fon: *a EW; *b GW; *c IKI; *ĉ pb; *d LK.

90/ac-0158
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alfresk**/a *a *b *c *ĉ
{eo2} subĉiel/a *b
{de1} Freiluft- *d
{de2} Open-Air- *d
{en1} open-air *b
{en2} out-of-doors *b
{fr1}

Vi~a manĝo, koncerto. *li* *b
Fon: *a HL; *b MCB; *c SK; *ĉ Sln; *d pb.

90/ac-0159
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Algarv**/o *a *b *ĉ
{de1} Algarve *f**a *d
{de2} Algarbien *n* *d
{en1}
{fr1}
{Pt1} Algarve *ĉ
Portugala provinco kun la regurbo Faro. *c
laŭ *d
Fon: *a EW; *b IGB; *c pb; *ĉ LK; *d dtv-lex.

90/ac-0160
Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} algoritm**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Algorithmus *m* *f
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB; *b ED; *c HL; *ĉ MaT; *d OJ; *e PSt;
*f dtv-lex.

90/ac-0161

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} algvazil**/o *a *b *c *ĉ *e
{de1} Alguacil *m* *a
{en1}
{es1} alguacil
{fr1} alguazil *m* *b *e

Hispana justic-oficisto, juĝeja pedelo. *d
laŭ *a k *e

Fon: *a EW; *b GW; *c HL; *ĉ OJ; *d pb; *e Boi.

90/ac-0162

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} ali*/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB; *b PGr; *c Z.

90/ac-0163

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ali*/al *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB

90/ac-0164

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ali*/am *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB

90/ac-0165

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}
{eo1} Alibab**/o *a *c
{eo2} Ali-Bab**/o *b
{de1} Ali-Baba *c
{de2} Ali Baba *ĉ
{en1}
{fr1}

Araba heroo el "Mil k unu noktoj".

Fon: *a SAT; *b PIV 31, 1133; *c LK; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0166

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ali*/el *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB; *b HL; *c OJ.

90/ac-0167

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ali*/es *a *b *c *ĉ *d
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB; *b HL; *c OJ; *ĉ PGr.

90/ac-0168

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ali*/om *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB

90/ac-0169

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ali*/u *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB; *b PGr.

90/ac-0170

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Almohad**/o *a

{de1} Almohade *m* *b
{en1}
{es1} almohade *m* *a
{fr1}

Ano de Islama dinastio (1147-1269), kiu detruis la regnon de la Almoravidoj (90/ac-0172) en Afriko. *c laŭ *b

Fon: *a TF; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0171

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Almoravid**/o *a
{de1} Almoravide *m* *b
{en1}
{es1} almoravide *m* *a
{fr1}

Ano de Islama dinastio (1036-1147), venkita de la Almohadoj (90/ac-0171). *c laŭ *b

Fon: *a TF; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0172

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alnastr**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1} aunâtre *c
{Sc1} alnaster *c

Alnosimila arbo.*c

Fon: *a CV; *b HL; *c Boi.

90/ac-0173

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} alo**! *a
{de1} hallo! *b
{en1}
{fr1}

Telefona interjekcio. *c

Fon: *a Hg; *b pb; *c NePIV.

90/ac-0174

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Alobrog**/o *a *b *ĉ
{de1} Allobroger *m* *d
{en1}
{fr1} Allobroge *m* *b *ĉ

Ano de Kelta montara popolo. *c laŭ *a

Fon: *a EW; *b GW; *c pb; *ĉ LK; *d dtv-lex.

90/ac-0175

Rim: «90-09-26»

{U1}

{T1}
{eo1} alogami**/o *a *b
{de1} Allogamie *f* *c
{de2} Fremdbestäubung *f* *c
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ; *c dtv-lex.

90/ac-0176

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alomorf**/o *a
{de1} Allomorphie *f* *b ??
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ; *b dtv-lex.

90/ac-0177

Rim: pb: Ĉu alomorfo? «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alopias**/o *a
{de1}
{en1} thresher (fox) shark *a
{fr1}
{Sc1} alopias *a
Fiŝo.

Fon: *a MCB

90/ac-0178

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} alpinism**/o *a *b *c *d *e
{eo2} alp/ism/o *f
{eo3} mont/o-grimp/ism/o *f
{de1} Alpinismus *m* *ĉ
{en1}
{es1} alpinismo *m* *c
{fr1} alpinisme *m* *d

Sporto konsistanta suriri Alpojajn aŭ altajn montojn. *d = alpinisto (90/ac-????).

Fon: *a OJ; *b SK; *c TF; *ĉ pb; *d Boi-Ald; *e Meaz; *f TF-Es-Eo.

90/ac-0179

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} altokumulus**/o *a
{de1} Altokumulus *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a MeT; *b dtv-lex.

90/ac-0180

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} altostratus**/o *a
{de1} Altostratus *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a MeT; *b dtv-lex.

90/ac-0181

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} altrelief**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g
{de1}
{en1}
{es1} altorrelieve *e
{fr1} haut-relief *m* *c *f

Skulptaĵo pli elstaranta ol bareliefo. *f

Fon: *a Dk; *b HL; *c LA; *ĉ PIV 96; *d PV 52; *e TF; *f Boi-Ald; *g Z-VER.

90/ac-0182

Rim: Boi-Ald: Ĉu eble alt-relief/o? «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} alucit**/o *a *b *c *ĉ *e *f
{de1} Alucita *c
{en1} alucite *ĉ
{en2} plume-moth *ĉ
{en3} attacking corn *ĉ
{fr1} alucite *e
{Sc1} alucita *ĉ
Insekto, genro de pteroforoj. *d laŭ *c
Speco de nokta papilio, grentineo

∕(sitotroga)∕i. *e

Fon: *a CV; *b Dk; *c EW; *ĉ MCB; *d pb; *e Boi; *f Df.

90/ac-0183

Rim: «90-06-30»

{U1}
{T1}
{eo1} Alvar**/o *a *b
{de1} Alvar *b
{en1}
{fr1}

Hindia urbo.

Fon: *a PM; *b LK.

90/ac-0184

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Alzing**/o *a
{eo2} Ĝeneral/a Ting**/o *b
{de1}
{en1}

{fr1}
{Is1} Althing *b
Islanda parlamento. *b = Tingo (89/pb-1967).

Fon: *a Is; *b cig.

90/ac-0185

Rim: «91-01-05»

{U1}
{T1}
{eo1} Amalte**/o *a *b
{de1} Amaltheia *a
{de2} Amalthea *a
{en1}
{fr1}

Mita kaprino.

Fon: *a EW; *b dtv-lex.

90/ac-0186

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amand**/o *a
{de1} Amandus *b
{en1}
{fr1}
{La1} Amandus *b
Virnomo.

Fon: *a IKI; *b dtv-lex.

90/ac-0187

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amandav**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} amandava
Birdo.

Fon: *a MM

90/ac-0188

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amat**/o *a *b
{de1}
{en1}

Aimé *b

{La1} Amatus *b

Virnomo.

Fon: *a IKI; *b LK.

90/ac-0189

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amateras**/a. *a *b

{de1} Amaterasu *c
{en1}
{fr1} Japana sun-diino de ŝintoismo.
Fon: *a EJ; *b MM; *c dtv-lex.

90/ac-0190

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amazak**/o *a
{eo2} amazake**/o *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana trinkaĵo.
Fon: *a EJ; *b HK; *c MM.

90/ac-0191

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ambidekstr/a *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a CV; *b Dk.

90/ac-0192

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ambioriks**/o *a
{de1} Ambiorix *a *c
{en1}
{fr1}

Princo de Eburonoj en la Belga Gaŭlujo, nenigis Romian legion en 54/53 a.K., poste fuĝis de Cezaro sur la dekstran flankon de la Rejno. *b laŭ *c

Fon: *a EW; *b pb; *c dtv-lex.

90/ac-0193

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ambilirink**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} amblyrhynchus *a

Reptilio.

Fon: *a CV

90/ac-0194

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}

{eo1} Ameli**/a. *a *b
{de1} Amelia *c
{en1}
{fr1} Amélie *a

Virina nomo. *c

Fon: *a GW; *b MCB; *c pb.

90/ac-0195

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ameli**/o *a
{de1} Amelia *a
{en1}
{fr1}

Nordamerika insulo. *a
Fon: *a EW

90/ac-0196

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amendament**/o [1] *a *c *ĉ *d *e *f *g
{de1} Amendment \In (US-Verfassung)\i *b
{en1} amendment
{fr1} amendement *m* *g

Aldonoj al la Usona konstitucio. La unuaj dek ~oj de 1791 entenas la faman garantion de la homaj kaj civitanaj rajtoj (IBill of Rights\i). *b = amendi (89/pb-0911); = ~o [2] (90/pb-90??).

Fon: *a AP 75; *b pb; *c GW; *ĉ HL; *d MM; *e OJ; *f PV; *g Boi.

90/ac-0197 = 89/pb-0912

Rim: «90-09-30»

{U1}
{T1}
{eo1} Amenofis**/o *a
{de1} Amenophis *b
{en1}
{fr1}

Nomo de kvar Egiptaj faraonoj de la 18a dinastio. *c laŭ *b

Fon: *a JR; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0198

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amfi' *a
{de1} amphi- *c
{en1} Amphi- *a
{fr1}

Scienca prefikso, signifanta "ambaŭflanke". *b laŭ *a

Fon: *a MCB; *b pb; *c dtv-lex.

90/ac-0199

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amfibolit**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Iu petro.

Fon: *a OJ

90/ac-0200

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amfiktion**/o *a
{de1} Amphiktyon *m* *a *b
{en1}
{fr1}

Helena deputito. = ~aro.

Fon: *a EW; *b dtv-lex.

90/ac-0201

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amfipod**/oj *a *b *c
{de1} Amphipoden *b *ĉ
{de2} Flohkrebse *m, pl* *b *ĉ
{en1}
{fr1}

Ordo de krustacoj.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ dtv-lex.

90/ac-0202

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amfium**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Amphiuma *c
{en1} blind eel *ĉ
{en2} Congo snake *ĉ
{fr1}
{Sc1} amphiuma *ĉ

Amfibio, genro de la amfiumoidoj. *d laŭ *c

Fon: *a CV; *b Dk; *c EW; *ĉ MCB; *d pb.

90/ac-0203

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amfolit**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0204

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ami**/o *a *b *c
{de1} Kahlfisch *m* *b
{de2} Kahlhecht *m* *b
{en1} bowfin *c
{fr1}

{Sc1} amia *c

Fiŝo, komunlingva por amioido. *ĉ laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c MCB; *ĉ pb.

90/ac-0205

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amianti**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} amianthium

Planto.

Fon: *a Hg; *b HL; *c OJ; *ĉ PV; *d SK; *e Sln.

90/ac-0206

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amid**/o *a
{de1} Amida *b
{de2} Amida Butsu *b
{en1}
{fr1}

Plej grava dio de la Japana budaismo. *c laŭ *b = Akŝobjo (90/ac-????).

Fon: *a EJ; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0207

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amien**/o *a *b
{eo2} Amienz**/o *ĉ
{de1} Amiens *d
{en1}
{fr1} Amiens *a *b *ĉ

Regurbo de la Franca departemento \Somme'i, kun fama katedralo. *c laŭ *d

Fon: *a GW; *b LA; *c pb.; *ĉ LK; *d dtv-lex.

90/ac-0208

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amikt**/o *a *b *c *ĉ *d *g
{de1} Amictus *a
{de2} Amikt *f
{de3} Humerale *f
{en1}

{fr1} amict *m* *c*g
{La1} amictus *f
Lina ŝultro-tuko de la pastoro. *e laŭ *a
Fon: *a BS; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d OJ; *e pb; *f
dtv-lex; *g Boi.

90/ac-0209

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amiotrofi**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Amyotrophie *f* *a *b
{de2} Muskelatrophie *f* *b
{de3} Muskelschwund *m* *a
{en1}
{fr1}

Muskola atrofio. *b
Fon: *a BS; *b EW; *c HL; *ĉ SK; *d Sln.

90/ac-0210

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amitaj**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Hindua dio.
Fon: *a OJ

90/ac-0211

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amodit**/o *a
{de1}
{en1} sand-eel *a
{en2} launce *a
{fr1}
{Sc1} ammodytes *a
Fiŝo.

Fon: *a MCB.

90/ac-0212

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amoghasid**/o *a
{eo2} Amoghasidh**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}

La nekorpotebla ĝanibudho, kiu gardas
Nordon *b
Fon: *a NePIV; *b TS 204.

90/ac-0213

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}
{eo1} Amora**/oj *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Aŭtoroj de la Gemarao.

Fon: *a BR

90/ac-0214

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amoral**/a *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL.

90/ac-0215

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amorc**/o *a *b
{de1} Zündblättchen *n* *a *c
{de2} Zündplättchen *n* *a
{de3} Amorce *f* *a *c
{en1} cartridge cap *b
{en2} percussion cap ? *b
{fr1} amorce *c

Fon: *a EW; *b MCB; *c dtv-lex.

90/ac-0216

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amorfofal**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} amorphophallus
Planto.

Fon: *a EJ; *b MM; *c OJ.

90/ac-0217

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amorid**/o *a *b *c *ĉ
{eo2} Amorit**/o *d
{de1} Amoriter *m* *a *e
{en1}
{fr1} Amorrhéen *m* *b
{fr2} Amorite *d

Ano de antikva popolo menciita en la
Biblio.

Fon: *a EW; *b GW; *c X; *ĉ Z; *d LK; *e dtv-lex.

90/ac-0218

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} amoroz**/e *a
{de1} amoroso *b
{en1}
{fr1}
{It1} amoroso *a

Muzika prezento-maniero: karese, sopirege.

*c laŭ *b

Fon: *a HL; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0219

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ampel**/o *a *b
{eo2} ampelid**/o *c *ĉ *d
{eo3} ampelis**/o *a *f *g
{de1} Seidenschwanz *m* *c *g
{en1}
{fr1} cotinga *b *f
{Sc1} ampelis *f

Birdo, komunlingva nomo de ampeloido.

*e laŭ *c

Fon: *a CV; *b GW; *c EW; *ĉ OJ; *d PB; *e pb;
*f Boi; *g Chr.

90/ac-0220

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Amudarj**/o *a *b *f
{eo2} Amudari**/o *c *ĉ *d *e
{de1} Amu-darja *g
{de2} Amu *g
{en1}
{fr1} Amou-Daria *ĉ *d

Rivero en Turkeŝtano, 2540 km longa, fluas de Pamiro al la Aral-lago. *ĝ laŭ *g

Fon: *a EB; *b PM; *c Bg; *ĉ GW; *d LA; *e PE;
*f LK; *g dtv-lex *ĝ pb.

90/ac-0221

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anabas**/o *a
{eo2} anabaz**/o *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} anabas
Fiŝo.

Fon: *a AC; *b HL; *c MM; *ĉ OJ.

90/ac-0222

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}
{eo1} Anabaz**/o *a
{de1} Anabasis *a *c
{en1}
{fr1}

<1> Titolo de la raporto de Ksenofono pri la al- kaj reiro de la Dekmil.

<2> ~o de Aleksandro. *b laŭ *a

Fon: *a EW; *b pb; *c dtv-lex.

90/ac-0223

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Anabel**/a *a
{eo2} Anabel**/in/o *c
{de1} Annabell *f* *b
{en1} Annabel *c
{fr1}

Virinomo.

Fon: *a MCB; *b pb; *c LK.

90/ac-0224

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anabioz**/o *a *b
{de1} Anabiose *f* *c
{en1}
{fr1}

Reviviĝo el mortsimila rigideco pro sekeco aŭ malvarmeco. *ĉ laŭ *c

Fon: *a HL; *b OJ; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0225

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anabolism**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0226

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anadar**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} anadara *a
Molusko.

Fon: *a EJ

90/ac-0227

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anadiploz**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Vortfiguro.

Fon: *a AC

90/ac-0228

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Anadir**/o *a *b *c
{de1} Anadyr *ĉ
{en1}
{fr1}

[1] Rivero en nord-orienta Siberio, longa 1145 km, fontas en la ~-altebenaĵo, fluas en la Beringan maron. *d laŭ *ĉ

[2] Urbo ĉe la enfluejo de la ~-rivero. *d laŭ *c

Fon: *a PM; *b TS; *c LK; *ĉ dtv-lex; *c pb.

90/ac-0229

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anafaz**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Tria mitoza fazo. *a

Fon: *a AC

90/ac-0230

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anag**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana fiŝo.

Fon: *a EJ; *b MM; *c OJ.

90/ac-0231

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Anakarsis**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Anacharsis *m* *a
{en1}
{fr1} Anacharsis *m* *b *c

Scita filozofo. *d laŭ a

Fon: *a EW; *b GW; *c LA; *ĉ SAT; *d pb.

90/ac-0232

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}
{eo1} Anaklet**/o *a
{de1} Anakletus *a
{de2} Anaklet *c
{en1}
{fr1}

{La1} Anacletus *b

Virnomo, i.a. de papo ~ II-a (1130-38).

Fon: *a EW; *b ac; *c dtv-lex.

90/ac-0233

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Anaksimandr**/o *a
{de1} Anaximandros *a
{de2} Anaximander *b
{en1}
{fr1}

Helena filozofo el Mileto, nask. 611, mort. baldaŭ post 546 a.K. *c laŭ *b

Fon: *a EW; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0234

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Anaksimen**/o *a
{de1} Anaximenes *a *b
{en1}
{fr1}

Helena filozofo el Mileto, vivis en la dua duono de la 6a jc. a.K., disĉiplo de = Anaksimandro (90/ac-0234). *c laŭ *b

Fon: *a EW; *b dtv-lex; *c pb.

90/ac-0235

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} analagmatik**/a *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a CV; *b MaT.

90/ac-0236

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} analcit**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Mineralo.

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0237

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} analekt**/oj *a *b *c
{de1} Analekten *a *ĉ
{en1}
{fr1}
Antologio, legofruktoj, *a kolekto de
diversaj poemoj, artikoloj, sentencoj, ktp. *d laŭ *ĉ
Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ dtv-lex; *d pb.

90/ac-0238

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anamnez**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g
{de1} Anamnese *f* *c *ĝ
{de2} Vorgeschichte *f* einer Krankheit *c *ĝ
{en1}
{es1} anamnesis *g
{fr1}

Pasinta evoluo de malsano. *h laŭ *ĝ
Fon: *a Bg; *b BS; *c EW; *ĉ HL; *d MM; *e OJ;
*f Pl; *g TF; * dtv-lex; *h pb.

90/ac-0239

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Anand**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Disĉiplo de Budho.
Fon: *a BT

90/ac-0240

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anaplasti**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL

90/ac-0241

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Anapurn**/a. *a *b
{eo2} Anapurn**/in/o *c
{de1} Annapurna *c
{en1}
{fr1}

Unu el la ŝaktioj de Ŝivao, alnomata "Kiu
abunde donas rizon". *a

Fon: *a TS 204; *b PIV; *c LK.

90/ac-0242

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anaskop**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a CV; *b HL.

90/ac-0243

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anastom**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Klaffschnabel *m* *b
{en1}
{fr1} bec-ouvert *m* *c
{Sc1} anastomus boie *b

Birdo, genro de cikonioidoj, vivanta en
Afriko kaj Hindujo. *e laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d OJ; *e pb.

90/ac-0244

Rim: «90-09-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anatif**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Entenmuschel *f* *b
{en1}
{fr1} anatife *c
{Sc1} anatifera
Krustaco, komunlingva por lepadoido. *e
laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d OJ; *e pb.

90/ac-0245

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anatrof**/a *a *b *c
{de1} anatrof *a
{de2} umgewendet *a
{de3} gegenläufig *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ.

90/ac-0246

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} andaluzit**/o *a *b
{de1} Andalusit *c
{en1}
{fr1}

Verda, ruĝeska aŭ griza romb-forma mineralo.

Fon: *a OJ; *b RG; *c dtv-lex.

90/ac-0247

Rim: «90-09-26»

{U1}

{T1}

{eo1} Andaman**/oj *a *b *c

{eo2} Andaman**/aj Insul/oj *a

{eo3} Andaman**/ar/o *d

{de1} Andamanen *a *e

{en1}

{fr1} ĵles Andaman *d

Iama Brita nun Hinda insularo en la Bengala golfo. *ĉ laŭ *e

Fon: *a EW; *b PM; *c TS; *ĉ pb; *d LK; *e dtv-lex.

90/ac-0248

Rim: «90-09-26»

{U1}

{T1}

{eo1} andantin**/o *a *b

{de1} Andantino *n* *a *c

{en1}

{fr1}

Muzika termino, signifanta malgranda andanto. *ĉ laŭ *c

Fon: *a EW; *b HL; *c dtv-lex; *ĉ pb.

90/ac-0249

Rim: «90-09-26»

{U1}

{T1}

{eo1} andezit**/o *a *b

{de1} Andesit *c

{en1}

{fr1}

Petro.

Fon: *a MM; *b OJ; *c dtv-lex.

90/ac-0250

Rim: «90-09-26»

{U1}

{T1}

{eo1} Andocid**/o *a

{de1}

{en1}

{fr1}

Atena oratoro.

Fon: *a LL

90/ac-0251

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}

{eo1} andren**/o *a *b *c

{de1} Erdbiene *f* *b

{en1} andrena *c

{en2} solitary bee *c

{fr1}

{Sc1} andrena *b *c

Insekto, genro de apidoj. *ĉ laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c MCB; *ĉ pb.

90/ac-0252

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}

{eo1} androce**/o *a *b *c *ĉ *d *e

{de1} Androceum *n* *b

{de2} dritter Blattkreis *m* *b

{de3} Androzeum *f

{en1}

{es1} androceo *e

{fr1}

Kontraŭo: gineceo. *b

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MM; *d OJ; *e TF; *f dtv-lex.

90/ac-0253

Rim: «90-09-26»

{U1}

{T1}

{eo1} androfobi**/o *a

{de1}

{en1}

{es1} androfobia *a

{fr1}

Fon: *a TF

90/ac-0254

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}

{eo1} Andronik**/o *a

{de1} Andronikus *a

{en1}

{fr1}

{La1} Andronicus *b

Virnomo.

Fon: *a EW; *b ac.

90/ac-0255

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}

{eo1} andropogon**/o *a *b *c *ĉ

{de1}

{en1}

{fr1}

{Sc1} andropogon *b

Genro de herboj. *d laŭ *b

Fon: *a HL; *b MCB; *c MM; *ĉ OJ; *d pb.

90/ac-0256

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} androsak**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} androsaces *a
Planto.

Fon: *a WP

90/ac-0257

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} androsem**/o *a *b
{de1}
{en1} tutsan *b
{fr1}
{Sc1} hypericum androsemum *b
Planto.

Fon: *a CV; *b MCB.

90/ac-0258

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anel**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
Verma segmento.

Fon: *a LA.

90/ac-0259

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anemofil**/a *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0260

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anemograf**/o *a *b *c
{de1} Anemograf *m* *a
{en1}
{fr1}

Instrumento por registri direkton kaj forton de vento. *ĉ laŭ *a

Fon: *a EW; *b MM; *c OJ.

90/ac-0261

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anemoskop**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Ventoflago. *a

Fon: *a EW; *b MeT; *c OJ.

90/ac-0262

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anergi**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0263

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aneroid**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Aneroidbarometer *n* *a
{de2} Dosenluftdruckmesser *m* *a
{en1}
{fr1} baromètre *m* métallique *b
Barometro sen fluaĵo. *e laŭ *a

Fon: *a EW; *b GW; *c HL; *ĉ OJ; *d PIV 97; *e pb.

90/ac-0264

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Angelik**/a. *a *b *c
{eo2} Angelik**/in/o *ĉ
{de1} Angelika *f* *ĉ
{en1}
{fr1} Angélique *f* *a *ĉ
Virinomo.

Fon: *a GW; *b KK; *c Z; *ĉ LK.

90/ac-0265

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Angulem**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1} Angoulême *a *b *c
Franca urbo.

Fon: *a GW; *b LA; *c LK.

90/ac-0266

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}
{eo1} anisolab**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} anisolabis *a
Insekto.

Fon: *a MM

90/ac-0267

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ankon**/o *a *b *c *d
{de1} Ancona *a
{en1}
{fr1} Ancône *b *c
{It1} Ancona *ĉ *d

<1> Itala provinco. *ĉ laŭ *a

<2> Ties regurbo. *ĉ laŭ *a

Fon: *a EW; *b GW; *c LA; *ĉ pb; *d LK.

90/ac-0268

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Anni**/a. *a
{de1}
{en1}
{fr1} Annie *a
Virinomo.

Fon: *a LA.

90/ac-0269

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anodin**/a *a *b *c *ĉ *d
{de1} anodynisch *a
{de2} anodyn *a
{de3} schmerzlos *a
{de4} schmerzstillend *a
{en1}

{es1} anodino *d

{fr1}

Sendoloriga. = anodino

Fon: *a BS; *b EW; *c OJ; *ĉ Sln; *d TF.

90/ac-0270

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anomur**/oj *a *b *c
{de1} Anomuren *b
{en1} hermit crab ? *c
{fr1}
{Sc1} anomura *c

Grupo de krustacoj.

Fon: *a CV; *b EW; *c MCB.

90/ac-0271

Rim: pb: EW, kiu uzas la vorton plurale, kaj MCB, kiu uzas ĝin singulare, ŝajne ne akordiĝas. «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anortit**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Mineralo.

Fon: *a OJ

90/ac-0272

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} antanaklaz**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Retorika figuro, vortludo, uzante plurfoje la saman vorton tamen en ĝiaj malsamaj signifoj en la sama frazo. *b laŭ *a

Fon: *a MCB; *b pb

90/ac-0273

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}

{eo1} Antarktid**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB

90/ac-0274

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Antarkt**/o *a EVIT *d
{eo2} Antarkt/o *b *c *ĉ
{de1} Antarktis *c
{en1}
{es1} Antártida *c
{fr1}
{La1} Antarcticus *c

Fon: *a EB; *b PIV; *c LK; *ĉ Z; *d pb.

90/ac-0275

Rim: pb: Mi ne vidas avantaĝon de {eo1} kompare al {eo2}, kiu estas Zamenhofa kaj bone enradikinta en nia lingvo. Tial mi taksas {eo1} EVIT. «90-03-26»

{U1}

{T1}
{eo1} anteliks**/o *a *b
{eo2} kontraŭ'heliks/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} anhelix

Anatomia termino.

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0276

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anterozo**/o *a
{eo2} anterozoid**/o *b *c
{de1} Antherozoid *n* *c
{de2} Spermatozoid *n* *c
{en1}
{fr1}

Fon: *a AC; *b CV; *c EW.

90/ac-0277

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anteversi**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{es1} anteversión *f* *c
{fr1}

Medicina termino.

Fon: *a MM; *b OJ; *c TF.

90/ac-0278

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} anti**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} anthia *a
Insekto.

Fon: *a CV

90/ac-0279

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} antiklinorium**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a RG

90/ac-0280

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} antilokapr**/o *a
{de1}
{en1} prongback *a
{en2} pronghorn *a
{fr1}

{Sc1} antilocapra *a

Fon: *a MCB

90/ac-0281

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} antiop**/o *a *b *c
{de1}
{en1} Camberwell beauty butterfly *a
{en2} mourning cloak *a
{fr1}

{Sc1} nymphalis antiopa *a

Insekto.

Fon: *a MCB; *b OJ; *c PB.

90/ac-0282

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} antipap**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{es1} antipapa *c
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ; *c TF.

90/ac-0283

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} antipiret**/a *a *b
{eo2} kontraŭ'febr/a *b
{de1}
{en1}
{es1} antipirético \madj'i *b
{fr1}

Fon: *a MM; *b TF.

90/ac-0284

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} antrisk**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g
{eo2} cerefoli/o *c
{de1} Kerbel *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} anthriscus *a *d

Planto.
Fon: *a BS; *b CV; *c EW; *ĉ HL; *d MCB; *e Pl;
*f SK; *g Sln.

90/ac-0285

Rim: <90-05-20>

{U1}
{T1}
{eo1} antropocentr**/a *a *b *c *ĉ *d
{de1} anthropozentrisch *a
{en1}
{fr1}

Mondkoncepto, laŭ kiu la homo staras en la centro de ĉiu estado. *e laŭ a

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ Pl; *d Sln; *e pb.

90/ac-0286

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} antropolit**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a MM

90/ac-0287

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} antropozofi**/o *a *b *c
{de1} Anthroposophie *f**a
{de2} philosophische Wissenschaft vom Menschen *a
{en1}
{fr1}

Filozofia scienco pri la homo. *ĉ laŭ *a

Fon: *a BS; *b Pl; *c Sln; *ĉ pb.

90/ac-0288

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} anur**/oj *a
{eo2} sen'vost/ul/oj *a
{de1}
{en1}
{es1} anuros \Ipli *a
{fr1}

Senvostaj batrakoj. *b

Fon: *a TF; *b NePIV.

90/ac-0289

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} apatur**/o *a
{de1}

{en1} purple emperor butterfly *a
{fr1}
{Sc1} apatura *a
Insekto.

Fon: *a MCB

90/ac-0290

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} apetal**/oj *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Senpetalaj plantoj. *a

Fon: *a EW

90/ac-0291

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} Api**/o <1> *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

{La1} Appius *a *b

Virnomo.

Fon: *a AC; *b LK.

90/ac-0292

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} Api**/o <2> *a *b *c *ĉ *d
{de1} Apia
{en1} Apia
{fr1}

Regurbo de Samoo.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PM; *ĉ PIVS 37; *d TS.

90/ac-0293

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} apikultur**/o *a *b
{eo2} abel-bred/ad/o *c
{eo3} abel-kultur/o *b
{de1}
{en1}
{es1} apicultura *f**b
{fr1}

Fon: *a CV; *b TF; *c NePIV.

90/ac-0294

Rim: <90-03-26>

{U1}
{T1}
{eo1} aplit**/o *a *b

{de1}
{en1}
{fr1}

Speco de granito.
Fon: *a MM; *b OJ.

90/ac-0295

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apodem**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a MM

90/ac-0296

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apodikt**/a *a *b
{de1} apodiktisch *c
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ; *c pb.

90/ac-0297

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apodoz**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0298

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apofilit**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Mineralo.

Fon: *a MM; *b OJ.

90/ac-0299

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apofoni**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0300

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apogami**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0301

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apograf**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{es1} apógrafo *m* *c
{fr1}

Fon: *a CV; *b HL; *c TF.

90/ac-0302

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apokromat**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0303

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Apolodor**/o *a
{de1} Apollodor *a
{de2} Apollodorus *a
{en1}
{fr1}
{La1} Apollodorus *a
Virnomo.

Fon: *a EW

90/ac-0304

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apomorfin**/o *a *b *c *ê
{de1} Apomorphin *n* *b
{en1}
{es1} apomorfin *a* *ê
{fr1}

Farmacia substanco C17H17O2N. *b

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ TF.

90/ac-0305

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apostazi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0306

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apozem**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Absud *m* von Kräutern oder Wurzeln *a
{en1}
{es1} apocema *e
{fr1}

Fon: *a BS; *b CV; *c HL; *ĉ SK; *d Sln; *e TF.

90/ac-0307

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apten**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} aptinus *a
Insekto.

Fon: *a CV

90/ac-0308

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aptenodit**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f
{de1} Königspinguin *m* *b
{de2} Riesenpinguin *m* *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} aptenodytes

Birdo, genro de pingvenoj. *b

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MM; *d OJ; *e SK;
*f Sln.

90/ac-0309

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apter**/a *a *b *c *ĉ
{eo2} senflug/il/a
{de1} flügellos \Adj\i
{en1}

{fr1}

= aptero

Fon: *a Bg; *b CV; *c EW; *ĉ HL.

90/ac-0310

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} apuls**/o *a *b
{de1}
{en1}
{es1} apulso *b
{fr1}

Astronomia termino.

Fon: *a CV; *b TF.

90/ac-0311

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arabel**/a. *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Virinnomo.

Fon: *a MCB

90/ac-0312

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arabid**/o *a *b
{de1}
{en1} rock cress *a
{fr1}
{Sc1} arabis *a
Planto.

Fon: *a MCB; *b WP.

90/ac-0313

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arahat**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1}

Hinduismo termino.

Fon: *a BT; *b HL; *c MM; *ĉ OJ.

90/ac-0314

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arakani**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Birma provinco.

Fon: *a IL

90/ac-0315

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arakidonat**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0316

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arakneid**/oj *a *b
{eo2} araknoide**/oj *a
{de1} Spinnentiere *n, pl* *a
{de2} Arachnoideen *a
{de3} Arachniden *a
{en1}
{fr1}

Klaso de artropodoj.

Fon: *a EW; *b HL.

90/ac-0317

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aratr**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Primitiva plugilo. *a

Fon: *a AC

90/ac-0318

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Araŭkan**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Araukaner *m* *a
{en1}
{es1} araucano *c *ĉ
{fr1}

Ano de Ĉilia indiana popolo. *ĉ laŭ *a

Fon: *a EW; *b IGB; *c TF; *ĉ LK.

90/ac-0319

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arĉibald**/o *a
{de1}
{en1} Archibald *a
{fr1}

Virnomo.

Fon: *a MCB

90/ac-0320

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ardizi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} ardisia *a

Arbedo.

Fon: *a MM

90/ac-0321

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arenac**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Silica petro.

Fon: *a RG

90/ac-0322

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arenikol**/o *a
{de1}
{en1} lugworm *a
{fr1}
{Sc1} arenicola *a

Anelido.

Fon: *a MCB

90/ac-0323

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aretuz**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} arethusa *a

Planto.

Fon: *a CV

90/ac-0324

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aretuz**/o *a
{eo2} Aretuz**/a. *b
{de1} Arethusa *a
{en1}
{fr1} Aréthuse *b

Nimfo.

Fon: *a EW; *b GW.

90/ac-0325

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} argant**/o *a
{de1} Saumzecke *f**a
{en1}
{fr1}
{Sc1} argas *a *b
Insekto, genro de iksodoj. *c laŭ *a

Fon: *a EW; *b MCB; *c pb.

90/ac-0326

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} argen**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1} fritillary butterfly *c
{fr1}
{Sc1} argynnis *c
Insekto.

Fon: *a CV; *b HL; *c MCB; *ĉ OJ.

90/ac-0327

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} argest**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
Nordokcidenta vento.

Fon: *a OJ

90/ac-0328

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arginin**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
Aminoacido.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0329

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Argolid**/o *a
{eo2} Argoland**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Helena regiono.

Fon: *a War; *b LK.

90/ac-0330

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} argot**/o *a *b *c *ĉ
{eo2} slang/o *d
{de1} Argot *n* *a
{de2} Gaunersprache *f**a
{de3} Gassensprache *a
{en1}
{fr1} argot *m* *e

Fon: *a BS; *b Pl; *c SK; *ĉ Sln; *d PIV; *e pb.

90/ac-0331

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Argovi**/o *a
{eo2} Argov**/o *b
{de1} Aargau *m* *a *b
{en1}
{fr1} Argovie *f**b
Svisa kantono. *a

Fon: *a EW; *b LK.

90/ac-0332

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arhuz**/o *a *c
{Da1} Århus *c *ĉ
{de1} Aarhus *b
{en1}
{fr1} Aarhus *a
Dana urbo.

Fon: *a SAT; *b pb; *c LK; *ĉ NePIV.

90/ac-0333

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ariel**/o *a *b
{de1} Ariel *b
{en1}
{fr1}

Persono en "La Tempesto".

Fon: *a KK; *b LK.

90/ac-0334

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arimate**/o *a *b
{eo2} Arimataj**/o *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1} Arimathie *a

{La1} Arimathaea *c *c
Judea urbo.
Fon: *a GW; *b X; *c NePIV; *c LK.

90/ac-0335

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arios**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} arioso

Fon: *a MM OJ

90/ac-0336

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ariovist**/o *a
{de1} Ariovist *m* *a
{en1}
{fr1}

Ĝermana armeestro. *b laŭ *a

Fon: *a EW; *b pb

90/ac-0337

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arisem**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} arisaema

Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0338

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aristip**/o *a *b
{de1} Aristipp *m* *a
{de2} Aristippos *m* *a
{en1}
{fr1}

Helena filozofo.

Fon: *a EW; *b LK.

90/ac-0339

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Ariston**/o *a
{de1} Ariston *a
{en1}
{fr1}

Helena stoikisto. *b laŭ *a
Fon: *a EW; *b pb.

90/ac-0340

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arjar**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1} ariary
Madagaskara monunito.

Fon: *a Mon

90/ac-0341

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arkanĝel**/o *a
{eo2} ĉef-anĝel/o *a
{de1} Erzengel *m* *b
{en1}
{es1} arcángel *a
{fr1}

Fon: *a TF; *b pb.

90/ac-0342

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arkatur**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{es1} arcatura *c
{fr1}

Aritektura termino.

Fon: *a CV; *b OJ; *c TF.

90/ac-0343

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arkeozoik**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0344

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arkiepiskop**/o *a
{eo2} ĉef-episkop/o *b
{de1} Erzbischof *m* *c
{en1}
{fr1}

Fon: *a Pl; *b PIV; *c pb.

90/ac-0345

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arkifonem**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0346

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arkti**/o <1> *a *b *c *c
{de1} Bärenspinner *m* *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} arctia
Insekto, apartenanta al la arktioidoj. *d laŭ
*a

Fon: *a EW; *b HL; *c MM; *c OJ; *d pb.

90/ac-0347

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arktomis**/o *a *b *c
{eo2} arktomi**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} arctomys
Marmoto. *b

Fon: *a CV; *b EW; *c HL.

90/ac-0348

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arktostafil**/o *a *b
{de1}
{en1} bearberry *a
{fr1}
{Sc1} arctostaphylos *a
Planto.

Fon: *a MCB; *b WP.

90/ac-0349

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Armanjak**/o *a *b
{de1}
{en1}

{fr1} Armagnac *a *b
Franca regiono. *b

Fon: *a GW; *b LK.

90/ac-0350

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arment**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Ĉevalaro, brutaro.

Fon: *a Hg; *b HL.

90/ac-0351

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} armilari**/o *a
{de1}
{en1} honey fungus *a
{fr1}
{Sc1} armillaria *a
Fungo.

Fon: *a MCB

90/ac-0352

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Armini**/o *a *b
{de1} Armin *m* *b
{en1}
{fr1} Arminius *m* *a
{La1} Arminius *b
Ĝermana militestro. *c

Fon: *a GW; *b LK; *c NePIV.

90/ac-0353

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arminius**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Nederlanda teologo.

Fon: *a HL

90/ac-0354

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arnald**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Virnomo.

Fon: *a KK.

90/ac-0355

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arnhem**/o *a
{eo2} Arnhejm**/o *b
{de1} Arnheim *b
{en1}
{fr1} Arnheim *b
{N11} Arnhem *a
Nederlanda urbo.

Fon: *a SAT; *b LK.

90/ac-0356

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arnold**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Arnold *m* *a *d
{en1}
{fr1} Arnold *b
Virnomo. *a

Fon: *a EW; *b GW; *c IKI; *ĉ MCB; *d LK.

90/ac-0357

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arnulf**/o *a
{de1} Arnulf *m* *b
{en1}
{fr1}

Virnomo.

Fon: *a IKI; *b pb.

90/ac-0358

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arob**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Arroba *f* *b
{en1}
{es1} arroba *ĉ
{fr1}

Plej malnova Hispana komerca pezunito, ĉ.
11 ½ kilogramoj. *d laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ TF; *d pb.

90/ac-0359

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aroz**/i *a *b *c *ĉ
{de1} arrosieren *a
{de2} anfeuchten *a
{de3} benetzen *a
{de4} besprengen *a

{de5} begießen *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b Pl; *c SK; *ĉ Sln.

90/ac-0360

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Artafarn**/o *a
{de1} Artaphernes *m* *a
{en1}
{fr1}

Persa armeestro. *b laŭ *a

Fon: *a EW; *b pb.

90/ac-0361

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} artiodaktil**/oj *a
{eo2} par-huf/ul/oj
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0362

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} artizan**/o *a
{de1}
{en1}
{es1} artesano *m* *a
{fr1}

Fon: *a TF

90/ac-0363

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} artotipi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0364

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} artralgi**/o *a *b *c *ĉ
{eo2} artik-dolor/o *b
{de1} Genkschmerz *m* *b

{en1}
{fr1}
Artik-doloro. *b
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ OJ.
90/ac-0365

Rim: «90-03-26»
{U1}
{T1}
{eo1} artrodi**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{es1} artrodia *ĉ
{fr1}

Glob-artiko. *b
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ TF.
90/ac-0366
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} artrodir**/oj *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Grupo de fosiliaj fiŝoj. *a
Fon: *a AC
90/ac-0367
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Arvern**/o *a *b *ĉ
{de1} Arverner *m* *a
{en1}
{fr1} arverne *m* *b *ĉ
Ano de Kelta popolo. *c laŭ *a
Fon: *a EW; *b GW; *c pb; *ĉ LK.

90/ac-0368
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} arzel**/a *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a CV; *b HL.
90/ac-0369
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} As**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
Skandinava dio.

Fon: *a ls
90/ac-0370
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} asaga**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana planto.
Fon: *a EJ
90/ac-0371
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} asalt**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Ero de skermomaĉo.
Fon: *a AP; *b EA; *c War.
90/ac-0372
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Asam**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Assam *n* *a
{en1} Assam *ĉ
{fr1}

Regiono de orienta Hindujo. *ĉ
Fon: *a EW; *b MM; *c PM; *ĉ TS 208; *d LK.
90/ac-0373
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Asasin**/o *a *b
{eo2} Asasen**/o *c
{de1} Assasine *m* *c
{en1}
{fr1}

Ano de Islama sekto, fanatikaj murdistoj en la tempo de la krucmilitoj. = asasini (90/ac-0375) *ĉ laŭ *c k *a
Fon: *a PIV 1061; *b PVsupl:55; *c EW; *ĉ pb.

90/ac-0374
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} asasin**/i *a *b *c *ĉ *d *e
{eo2} murd/i *f
{de1} assasinieren *a
{de2} meuchlerisch morden *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b HL; *c OJ; *ĉ PI; *d SK; *e Sln.

90/ac-0375

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} asebi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana planto.

Fon: *a MM

90/ac-0376

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aselin**/o *a *b *c
{de1} Wasserassel *f* *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} asellus *a

Onisko.

Fon: *a BS; *b SK; *c Sln.

90/ac-0377

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} asistent**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a JCW

90/ac-0378

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} askalaf**/o *a *b *c
{de1} Ascalaphus *m* *b
{de2} Schmetterlingshaft *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} ascalaphus

Birdo, genro de askalafoidoj. *ĉ laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ pb.

90/ac-0379

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Asklepiad**/o <1> *a *b
{de1} Asklepiades *m* *a
{en1}
{fr1}

Helena poeto.

Fon: *a EW; *b Z.

90/ac-0380

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} asort**/i *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a SK; *b Sln.

90/ac-0381

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} abolicionist**/o *a
{de1} Abolitionist *m* *a
{de2} Gegner *m* der Sklaverei *a
{en1}
{fr1}

Ano de movado por forigo de la sklaveco en Usono. = abolicionismo (90/ac-????). *b laŭ *a

Fon: *a EW; *b pb.

90/ac-0382

Rim: «90-05-08»

{U1}
{T1}
{eo1} asperug**/o *a *b
{de1}
{en1} madwort *a
{fr1}
{Sc1} asperugo *a

Fon: *a MCB; *b WP.

90/ac-0383

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aspidi**/o *a *b *c *ĉ *d
{eo2} ŝild-filik/o *b
{de1} Schildfarn *m* *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} aspidium

Filiko, genro de la polipodiacoj. *e laŭ *b

Fon: *a CV; *b EW; *c OJ; *ĉ SK; *d Sln; *e pb.

90/ac-0384

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} astazi**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Astasie *f* *b
{de2} Unfähigkeit *f* zu stehen *b
{en1}

{fr1} Patalogia nekapablo stari. *d laŭ *b
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ OJ; *d pb.
90/ac-0385

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} astenosfer**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a AC

90/ac-0386

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} asterion**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Asterion *b
{en1}
{fr1}

Anatomia termino.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ OJ.

90/ac-0387

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Astiag**/o *a
{de1} Astyages *a
{en1}
{fr1}

Virnomo, i.a. de Meda reĝo. *b

Fon: *a EW; *b ac.

90/ac-0388

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} astral**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f
{de1}
{en1}
{fr1} corps *m* astral *c
Astra korpo.

Fon: *a Bg; *b BS; *c GW; *ĉ HL; *d MM; *e OJ;
*f Sln.

90/ac-0389

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} astre**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} astreus *a
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0390

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Astre**/o *a
{de1} Astraïos *m* *a
{de2} Asträus *m* *a
{en1}
{fr1}

Unu de la titanoj en la Helena mitologio. *b
laŭ *a

Fon: *a EW; *b pb.

90/ac-0391

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} astrici**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a CV; *b HL.

90/ac-0392

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} astur**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} astur

Japana falko.

Fon: *a EJ; *b HL; *c OJ.

90/ac-0393

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Asumpci**/o *a *b
{de1} Himmelfahrt *f* *c
{en1}
{fr1}

Ĉieliro de Maria.

Fon: *a HL; *b OJ; *c pb.

90/ac-0394

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} AŬabad**/o *a *b
{eo2} Aŝkabad**/o *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Ĉefurbo de Turkmenistano.

Fon: *a EB; *b PM; *c LK.

90/ac-0395

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŝkelon**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} Ascalon *a
Izraela urbo.

Fon: *a GW; *b X.

90/ac-0396

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŝur**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Islama festo. *a

Fon: *a AC; *b LK.

90/ac-0397

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŝvatj**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Sankta figarbo, sub kiu la Budho enlumiĝis.

*c

Fon: *a BT; *b MM; *c TS 209.

90/ac-0398

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} at**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Laosa monunito.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PM.

90/ac-0399

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atakamit**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Mineralo.

Fon: *a OJ

90/ac-0400

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Atal**/o *a *b
{de1} Attalos *m* *a
{de2} Attalus *m* *a
{en1}
{fr1} Atalle *m* *b
Reĝo de Pergamo. *c

Fon: *a EW; *b GW; *c ac.

90/ac-0401

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atalant**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f
{eo2} ruĝ/a admiral/o *c
{de1}
{en1} red admiral butterfly *c
{fr1}
{Sc1} vanessa atalanta *c
Insekto.

Fon: *a CV; *b HL; *c MCB; *ĉ OJ; *d Pl; *e SK; *f Sln.

90/ac-0402

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atali**/o *a *b
{de1} Rübenblattwespe *f* *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} athalia Leach *b
Insekto, genro de tentredoidoj. *b

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0403

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ataman**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Kozaka ĉefo.

Fon: *a HL

90/ac-0404

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atanor**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Alkemiista forno. *a

Fon: *a AC

90/ac-0405

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atar**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Rosenöl *n* *a
{de2} Rosenessenz *f* *a
{en1}
{fr1}

Rozoleo. *b

Fon: *a BS; *b EW; *c HL; *ĉ Pl; *d SK; *e Sln.

90/ac-0406

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atelektazi**/o *a *b
{de1} Atelektase *f* *a
{de2} Atelektasis *f* *a
{de3} unvollständige Erweiterung *f* der
Lungenzellen *a

{en1}
{fr1} Patalogia termino.

Fon: *a EW; *b HL.

90/ac-0407

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aten**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Kauz lĉm (Eulengattung) *i* *a
{en1}
{es1} lechuza *d
{fr1}
{Sc1} athene *a
= Noktuo.

Fon: *a BS; *b CV; *c SK; *ĉ Sln; *d TF.

90/ac-0408

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aterik**/o *a *b
{de1} Atherix *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} atherix
Insekto, genro de ragioidoj. *b

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0409

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aterosperm**/o *a
{de1} Federbartbaum *m* *a

{en1}
{fr1}
{Sc1} atherosperma *a
Planto, genro de monimiacoj. *a

Fon: *a EW

90/ac-0410

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atetoz**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} athetosis
Malsano.

Fon: *a HL

90/ac-0411

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ateŭk**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Pillendreher *m* *a
{de2} Kotkăfer *m* *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} scarabaeus ateuchus sacer *a
Insekto, skarabeo.

Fon: *a BS; *b CV; *c EW; *ĉ Pl.

90/ac-0412

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atip**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Atypus *b
{en1} leaping spider *ĉ
{en2} trap-door spider ? *ĉ
{fr1}
{Sc1} atypus *ĉ
Araneulo, genro de atipoidoj.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MCB; *d OJ.

90/ac-0413

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atiri**/o *a
{de1}
{en1} lady fern *a
{fr1}
{Sc1} athyrium *a
Filiko.

Fon: *a MCB

90/ac-0414

Rim: «90-03-26»

{U1}

{T1}
{eo1} Atis**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{La1}

Frigia dio.
Fon: *a War

90/ac-0415

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} ato-** *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Scienca prefikso signifanta "10-18".
Fon: *a MM; *b Mon.

90/ac-0416

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} -atr**/a *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Sufikso signifanta "simila".
Fon: *a HL; *b KP.

90/ac-0417

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atrakt**/o *a
{de1} Attraktivität *f* *b
{en1}
{fr1}

Altiro.
Fon: *a HL; *b pb.

90/ac-0418

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atraktid**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} atractylis
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0419

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atrap**/o *a *b

{de1} Atrappe *f*
{de2} täuschende Nachbildung *f* *a
{de2} Falle *f* *a
{en1}
{fr1} attrape *c
Ŝercobjekto.

Fon: *a BS; *b KP; *c WA.

90/ac-0420

Rim: pb: La Franca kaj Germana semantiko ne estas identa. La difino nur redonas la signifon de la Franca vorto kaj ankoraŭ estas prilaborenda.
«90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} atrioz**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a MM

90/ac-0421

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭd**/a. *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Virinnomo.

Fon: *a PGv

90/ac-0422

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭdjern**/o *a
{eo2} Aŭdiern**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1} Audierne *a *b

Bretona urbo.

Fon: *a War; *b LK.

90/ac-0423

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭdre**/a. *a
{eo2} Aŭdr**/in/o *b
{de1}
{en1} Audrey *a *b
{fr1}

Angla virina nomo.

Fon: *a MCB; *b LK.

90/ac-0424

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭfheb**/i *a *b *c
{de1} aufheben *ĉ
{en1}
{fr1}
Nuligi kaj samtempe konservi parte, ĉe
\\Hegelĭ.

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ; *ĉ pb.

90/ac-0425

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭfid**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Apulia rivero.

Fon: *a War

90/ac-0426

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭgmentativ**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Augmentativ *m* *d
{de2} Verstärkungsfall *m* *d
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB; *b HL; *c OJ; *ĉ SK; *d pb.

90/ac-0427

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭgsburg**/o *a *b *c
{eo2} Aŭksburg**/o *d
{de1} Augsburg *n* *ĉ *d
{en1}
{fr1} Augsburg *m* *a *b
Germana urbo, regurbo de Bavara Ŝvabujo.

*ĉ

Fon: *a GW; *b LA; *c SAT; *ĉ pb; *d LK.

90/ac-0428

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭkeni**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} auchenia
Insekto.

Fon: *a CV; *b HL.

90/ac-0429

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭksid**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} auxis *a
Fiŝo.

Fon: *a MM

90/ac-0430

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭkupari**/o *a *b
{de1}
{en1} rowan tree *a
{en2} mountain ash *a
{fr1}
{Sc1} sorbus aucuparia *a
Arbo.

Fon: *a MCB; *b WP.

90/ac-0431

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭlop**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} aulopus
Fiŝo.

Fon: *a CV; *b HL.

90/ac-0432

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭlos**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Helena blovinstrumento.

Fon: *a BVD

90/ac-0433

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭlostom**/o *a *b
{de1} Aulostoma *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} aulostoma *b

Fiŝo, genro de fistularioidoj. *b

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0434

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭramin**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a MM; *b OJ.

90/ac-0435

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭrantiac**/oj *a *b *c *ĉ *d *e *f
{eo2} aŭrantioid**/oj *b
{de1} Aurantiazeeen *b
{de2} Aurantioideen *b
{en1}
{fr1}

Botanika subfamilio de la rutacoj.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MM; *d OJ; *e SK;
*f Sln.

90/ac-0436

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭrig**/o *a *b
{de1}
{en1}
{es1} áuriga *b
{es2} cochero *b
{fr1}

Koĉero.

Fon: *a PB; *b TF.

90/ac-0437

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭroks**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Auerochs *m* *a
{de2} Ur *m* *a
{de3} ausgestorbenes Wildrind *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b CV; *c HL; *ĉ PI; *d SK; *e Sln.

90/ac-0438

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭstrazi**/o *a *b
{de1} Austrasien *n* *a
{en1}
{fr1}

Orienta parto de Frankujo, regno de la

Frankoj ĝis la 10 jc. = Neŭstrio (90/ac-????);
Burgundujo. *c laŭ *a k *b

Fon: *a EW; *b PIV 313; *c pb.

90/ac-0439

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭŝvic**/o *a
{de1} Auschwitz *a
{en1}
{fr1}

Iama Germana urbo, nuntempe en Pollando,
fifama pro nazia koncentrejo. *b

Fon: *a MM; *b pb.

90/ac-0440

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭtogami**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ; *ĉ SK; *d Sln.

90/ac-0441

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭtolik**/o *a *c
{de1} Autolykos *m* *a
{en1}
{fr1}

Filo de Hermeso. *b

Fon: *a EW; *b NePIV; *c Lk.

90/ac-0442

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭtomedon**/o *a
{de1} Automedon *m* *a
{en1}
{fr1}

Kondukisto de la ĉaro de Aĵlo. *b

Fon: *a EW; *b ac.

90/ac-0443

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭtomorf/a *a *b *c *ĉ
{de1} automorph \IAAdj\i *b
{en1}
{fr1}

Matematika termino.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MaT.

90/ac-0444

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭtopsi**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Autopsie *f* *d
{en1}
{es1} autopsia *f* *ĉ
{fr1}

Nekropsio. *ĉ

Fon: *a HL; *b OJ; *c SK; *ĉ TF; *d pb.

90/ac-0445

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭtoriz**/i *a *b *c *ĉ
{de1} autorisieren *a
{de2} ermächtigen *a
{de3} bevollmächtigen *a
{en1}
{es1} autorizar *ĉ
{fr1}

Fon: *a BS; *b Pl; *c SK; *ĉ TF.

90/ac-0446

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Aŭzoni**/o *a *b
{de1} Ausonien *n* *a
{en1}
{fr1} Ausonie *f* *b
Poeta nomo de antikva Italio. *c laŭ *a

Fon: *a EW; *b GW; *c pb.

90/ac-0447

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} av**/o <2> *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Monunito en Makao.

Fon: *a PM

90/ac-0448

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Avalokiteŝvar**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1}
{en1}
{fr1}

Hindua dio, la plej respektinda el la bodhisatvoj, spirita filo de Amitabho la Kompatema

(90/ac-????). *d

Fon: *a EJ; *b HL; *c MM; *ĉ OJ; *d TS 205.

90/ac-0449

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} avamor**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana brando.

Fon: *a MM

90/ac-0450

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} avemari**/o *a *b
{de1} Ave Maria *n* *c
{en1}
{fr1}

Katolika preĝo.

Fon: *a MM; *b OJ; *c pb.

90/ac-0451

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} avikultur**/o *a
{eo2} bird/o-bred/ad/o *c
{de1} Vogelzucht *f* *b
{en1}
{es1} Avicultura *f* *a
{fr1}

Fon: *a TF; *b pb; *c NePIV.

90/ac-0452

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} azedarak**/o *a *b *c
{de1}
{en1} azedarach *b
{en2} bead-tree *b
{en3} white cedar *b
{fr1} azédarac *a
{Sc1} melia azedarach *b
Arbo.

Fon: *a GW; *b MCB; *c OJ.

90/ac-0453

Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} azig**/o *a *b
{eo2} azigos**/o *a
{de1} Vena azygos *a

{en1}
{fr1}
{Sc1} vena azygos *a
~a veno. *a
Fon: *a EW; *b HL.
90/ac-0454
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} azim**/o *a
{eo2} mac/o ?? *b
{de1}
{en1}
{es1} ázimo *a
{fr1}
Botanika termino. *a
Fon: *a TF; *b NePIV.
90/ac-0455
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} azurit**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}
Mineralo.
Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.
90/ac-0456
Rim: «90-03-26»

{U1}
{T1}
{eo1} Bab**/a. *a
{de1}
{en1}
{fr1}
Virinnomo.
Fon: *a KK
90/ac-0457
Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} babit**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
Alojo.
Fon: *a HL; *b OJ.
90/ac-0458
Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} babuism**/o *a

{de1}
{en1}
{fr1} Doktrino de \IBabeufi. *a
Fon: *a NePIV.
90/ac-0459
Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} baĉelor**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
Fon: *a Dk; *b HL.
90/ac-0460
Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Badáoz**/o *a
{de1}
{en1}
{es1} Badajoz *a
{fr1} Hispana urbo. *a
Fon: *a NePIV.
90/ac-0461
Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} badminton**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Badminton *n* *d
{en1} badminton *b
{fr1} Speco de volanludo.
Fon: *a HL; *b MCB; *c MM; *ĉ OJ; *d pb.
90/ac-0462
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Bafomet**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1} Templista idolo \IBaphometus\i.
Fon: *a NePIV.
90/ac-0463
Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} bagas**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Muelita sukerkano. *c
Fon: *a HL; *b OJ; *c NePIV.
90/ac-0464
Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} Bagav**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Alia nomo de Budho.
Fon: *a BudT
90/ac-0465
Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} Baha**/o *a
{de1}
{en1} Bahá'í *a
{fr1}

Fondinto de bahaismo.
Fon: *a JCW
90/ac-0466
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} baht**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1}

Tajlanda monunito.
Fon: *a MM; *b Mon; *c PE; *ĉ PM.
90/ac-0467
Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Bá**/o *a *b
{de1} Bach
{en1}
{fr1}

Germana komponisto.
Fon: *a MCB; *b SAT.
90/ac-0468
Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} Báará *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Germana urbo ĉe la Rejno, i.a. konata pro la verko de \Heine\i, La rabeno de ~.
Fon: *a Z

90/ac-0469

Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} Bairiki**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Ĉefurbo de Kiribatio.
Fon: *a PIVS 25.
90/ac-0470
Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} Bajard**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} Bayard *a
Kavaliro.

Fon: *a GW; *b LA.
90/ac-0471
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bajet**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Dika drapo.
Fon: *a HL; *b SK; *c Sln.
90/ac-0472
Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bajok**/o *a *b
{de1} Bajokko *a
{en1}
{fr1}

{It1} baiocco
Iama itala monero.
Fon: *a EW; *b HL.
90/ac-0473
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Bajon**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} Bayonne *a
Franca urbo.

Fon: *a GW; *b LA.
90/ac-0474
Rim: «91-03-27»

{U1}

{T1}
{eo1} Bajrojt**/o *a
{de1} Bayreuth *a
{en1}
{fr1}

Germana urbo en Bavarujo. *a

Fon: *a NePIV.

90/ac-0475

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bajt**/o *a
{de1} Byte *n* *b
{en1} byte *b
{fr1}

Unito de informkvanto.

Fon: *a MM

90/ac-0476

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bajz**/o *a
{eo2} baiz**/o *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Omana monunito.

Fon: *a Mon; *b MM; *c PM.

90/ac-0477

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Baĵazet**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} Bajazet *b

Sultano.

Fon: *a Bg; *b GW.

90/ac-0478

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bakalaŭreat**/o *a *b
{eo2} bakalaŭre/ec/o *a
{de1} Bakkalaureat *n* *a
{en1} baccalaureate *c
{fr1}

1. Iama plej malsupera akademia grado. *c

laŭ *a

2. En Francujo abiturienteco. *c laŭ *a

Fon: *a EW; *b HL; *c pb.

90/ac-0479

Rim: «91-03-27»

{U1}

{T1}
{eo1} bakgamon**/o *a *b *c
{eo2} triktrak/o *a *ĉ
{de1} Puff *n* *a \lveraltet\i *d
{de2} Puffspiel *n* *a \lveraltet\i *d
{de3} Tricktrack *n* *d
{de4} Backgammon *n* *d
{en1} backgammon *d
{fr1}

Angla ludo.

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ PIV; *d pb.

90/ac-0480

Rim: pb: Pri sinonimoj prenitaj el diversaj etnolingvaj fontoj kp. puĉo/golpo (89/pb-1883). Tie ĉi mi tamen preferas la pli malnovan (jam en EW!) k eble ankaŭ pli internacian "bakgameno"-n al la Franca "triktrako". Eble tio tamen estas, ĉar mi antaŭe en la ĉiutaga vivo neniam aŭdis {De1-3}, kiujn mi trovis en vortaroj. «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Bakon**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Filozofo \F. Bacon\i. *a

Fon: *a NePIV.

90/ac-0481

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bakteridi**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} bactérie *c*

Fon: *a CV; *b HL; *c VocTT.

90/ac-0482

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} baktri**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Kamelo el Baktro.

Fon: *a Bg; *b SK; *c Sln.

90/ac-0483

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Baku**/o *a *b *c
{de1} Baku *ĉ
{en1}
{fr1}

Sovetia urbo, regurbo de Aserbajĝano ĉe la

Kaspa Maro. *ĉ
Fon: *a BO; *b MM; *c TS; *ĉ pb.
90/ac-0484

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Bakunin**/o *a *b
{de1} Bakunin *c
{en1}
{fr1}

Rusa anarkiisto.

Fon: *a SAT; *b SS; *c pb.

90/ac-0485

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} balan/o (1) *a *b *c *ĉ *e
{eo2} balanit*/o <2> *f EVIT *g
{eo3} mar-glan/o *e
{de1} Seepocke *f**f
{de2} Meereichel *f**f
{en1}
{fr1} balane *d
{Sc1} Balanus *d *e *f

(1) Krustulo, kovrita de konkosimila kalkplataro sen tigo, alkreskinta al roko, boato ks. *e = balanito <3> 90/ac-????

Fon: *a CV; *b HL; *c OJ; *ĉ PV; *d VocTT; *e PIV; *f BS; *g pb.

90/ac-0486

Rim: pb: 1. {eo2} laŭ PIV (1) estas inflamo de la balana (t.e. penis-ekstremaja laŭ PIV (2)) mukoza. Kaj la malnova VocTT de 1907 (!) k PIV havas "balano"-n por la krustulo. Malgraŭ la paronimeco de {eo1} kun "baleno", {eo2} en la senco de la krustulo pro tio estas EVIT. «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} balanen**/o *a
{de1}
{en1} nut weevil *a
{fr1}
{Sc1} balaninus
Insekto.

Fon: *a MCB

90/ac-0487

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} balanopost**/o *a *b *c
{de1} Eichel *f*und Vorhaut *f**a
{en1}
{fr1}

MED: Glano kaj prepucio. *ĉ = balanopostito.

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ NePIV.

90/ac-0488

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Balbek**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Libana urbo.

Fon: *a PIV 381

90/ac-0489

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Balben**/o *a
{de1} Balbinus *a
{en1}
{fr1}
{La1} Balbinus
Virnomo.

Fon: *a EW

90/ac-0490

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} balbo**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{es1} balboa *d
{fr1}

Panama monunito.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PE; *ĉ PM; *d NePIV.

90/ac-0491

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} baldrik**/o *a
{de1}
{en1} baldrick
{fr1}

Militista balteo.

Fon: *a HL

90/ac-0492

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} balearik**/o *a *b
{de1} Pfauenkranich *m* *b
{de2} Kron(en)kranich *m* *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} Balearica Brisson *b

Specio de gruo.

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0493

Rim: «91-03-27»

{U1}
 {T1}
 {eo1} balk**/o *a *b *f EVIT *d
 {eo2} trab/o *c
 {de1} Balken *m* *ĉ
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a B; *b HL; *c PIV; *ĉ NePIV; *d ej; *e pb;
 *f go en Filologo n-ro 36-37, p. 23.

90/ac-0494

Rim: ej en AkSt 88-90, 345: [go opinias, ke "balko" estas preferinda, ĉar pli internacia.] "Mi ne konsentas kun li: Pli grava selekto-kriterio ol iomete pli granda internacieco estas por mi, ke nur "trabo" ... estas trovebla en PIV k en niaj plej gravaj etnolingvaj vortaroj. Kaŭzus konfuzon, se ni subite sen vera bezono enkondukus sinonimajn terminojn. Ni respektu ĝisnunan lingvo-uzon, se ne gravaj principoj kontraŭas ĝin. Fakta lingvo-uzo estas por mi pli grava ol la internacieco de radiko."

pb (91-03-27): Mi konsentas kun ej. Detale pri trabo/balko vd. go en *f. Pri aliaj sinonim-paroj prenitaj el diversaj etnolingvaj fontoj kp. puĉo/golpo (89/pb-1883). «91-03-27»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Baltik**/o *a
 {de1} Baltikum *n* *b
 {en1}
 {fr1}

= ~a Maro. *a

Fon: *a PIV 121; *b pb.

90/ac-0495

Rim: «91-03-27»

{U1}
 {T1}
 {eo1} balučiteri**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}
 {Sc1} baluchitherium *a
 Terciara fosilio.

Fon: *a NePIV.

90/ac-0496

Rim: «91-03-27»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bam! *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Onomatopeo.

Fon: *a PGr

90/ac-0497

Rim: «90-03-27»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Bamak**/o *a *b *c
 {de1} Bamako *ĉ
 {en1}
 {fr1}

Regurbo de Malio.

Fon: *a BO; *b MM; *c TS; *ĉ pb.

90/ac-0498

Rim: «90-03-27»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Bambar**/o *a
 {de1} Bambara *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Ano de Afrika popolo vivanta precipe en Malio. *b

Fon: *a AC; *b pb.

90/ac-0499

Rim: «90-03-27»

h
 {U1}
 {T1}
 {eo1} bambusikol**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}
 {Sc1} bambusicola
 Birdo.

Fon: *a MM

90/ac-0500

Rim: «91-03-27»

{U1}
 {T1}
 {eo1} ban*/o <2> *a *b *c *ĉ
 {eo2} bani/o *a
 {de1} Ban \lpl: Bani\i *a
 {de2} Banu \lpl: Bani\i *a
 {en1}
 {fr1}

Rumana monunito.

Fon: *a EW; *b Mon; *c MM; *ĉ PM.

90/ac-05ac-05

Rim: «91-03-27»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Banat**/o *a
 {de1} Banat *n* *b
 {en1}
 {fr1}

Centreŭropa regiono.

Fon: *a Hg; *b pb.

90/ac-0502

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Band**/a mar/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a PM; *b TS.

90/ac-0503

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Bandar-Seri-Begavan**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Regurbo de Brunejo.

Fon: *a PIVS 13

90/ac-0504

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bandejr**/o *a EVIT *c
{eo2} flag/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{It1} bandeira

Flago.

Fon: *a IGB; *b PIV; *c pb.

90/ac-0505

Rim: pb: Pri sinonimoj prenitaj el diversaj etnolingvaj fontoj kp. puĉo/golpo (89/pb-1883) k la tieaj argumentoj kontraŭ {eo1}. «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bandi**/o *a *b *c *ĉ
{eo2} hoke/il/o *d
{de1} Hockeysschläger *m* *a
{en1} bandy
{fr1}

Hokeilo.

Fon: *a BS; *b Pl; *c SK; *ĉ Sln; *d EB 275/17.

90/ac-0506

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bandoni**/o *a *b
{de1} Ziehharmonika *f* *a
{de2} Bandonium *n* *a
{en1}

{es1} bandolón *b
{fr1}

Muzikilo.

Fon: *a BS; *b TF.

90/ac-0507

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bandur**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Bandura *b
{en1}
{fr1}

Ukraina muzikilo.

Fon: *a Bg; *b BS; *c BO; *ĉ Pl.

90/ac-0508

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bang! *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Onomatopeo.

Fon: *a PGv

90/ac-0509

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Bangu**/o *a *b
{eo2} Bangvi**/o *c *ĉ *d
{de1} Bangui *e
{en1}
{fr1}

Regurbo de Centrafriko.

Fon: *a PM; *b TS; *c MM; *ĉ Mon; *d PIVS 13; *e pb.

90/ac-0510

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Banguel**/o *a
{de1}
{en1} Bangweulu
{fr1}

Zambia lago.

Fon: *a TS

90/ac-0511

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Banĵul**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1} Banjul

Regurbo de Gambio.
Fon: *a MM
90/ac-0512
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bantin**/o *a *b *c
{de1} Bantine *f* *a
{en1}
{fr1}

Kruda silko.
Fon: *a BS; *b SK; *c Sln.
90/ac-0513
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} barank**/o *a *b *c *ĉ
{de1} russische Brezel *f* *a
{en1}
{fr1}

Kringo. *c
Fon: *a BS; *b BO; *c EW; *ĉ Z.
90/ac-0514
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} barbarez**/o *a *b
{de1}
{en1} winter cress *a
{fr1}
{Sc1} barbarea
Planto.

Fon: *a MCB; *b WP.
90/ac-0515
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} barbaste**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Mopsfledermaus *f* *b
{de2} Kurzmaul *n* *b
{en1} barbastele bat *ĉ
{fr1} barbastele *d
{Sc1} Barbastele *ĉ
{Sc2} Synotus barbastele Schreb. *b
{Sc3} plecotus barbastele *d
Mambesto, specio de vespertoidoj.
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MCB; *d VocTT.

90/ac-0516
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Barbud**/o *a
{de1} Barbuda *b
{en1}

{fr1}
Antila insulo.
Fon: *a MM; *b pb
90/ac-0517
Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bardan**/o *a *b *c *ĉ
{eo2} lap/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Planto.
Fon: *a Bg; *b EW; *c HL; *ĉ OJ.
90/ac-0518
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} baricentr**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g
{eo2} pez/o-centr/o *c
{de1} Schwerpunkt *m* *a
{en1}
{es1} centro *m* de gravedad *g
{fr1}

Fon: *a BS; *b CV; *c EW; *ĉ HL; *d Pl; *e SK; *f Sln; *g TF.

90/ac-0519
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} baringtoni**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Barringtonie *f* *b
{en1} baringtonia *ĉ
{fr1}
{Sc1} baringtonia *ĉ
Arbo.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MCB; *d VocTT.
90/ac-0520
Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} barisfer**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a RG
90/ac-0521
Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} baritin**/o *a
{de1}

{en1}
{es1} baritina *a
{fr1}

Fon: *a TF.

90/ac-0522

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} barkas**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Barkasse *f* *a
{en1}
{fr1}

Granda boato.

Fon: *a BS; *b PB; *c PI; *ĉ SK; *d Sln.

90/ac-0523

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} Bar-Koeb**/a *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Ĉefo de la juda ribelo en 132.

Fon: *a NePIV

90/ac-0524

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} bar-micv**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Juda ceremonio.

Fon: *a BR; *b Z.

90/ac-0525

Rim: «90-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} barne**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} barnea
Molusko.

Fon: *a MM

90/ac-0526

Rim: «91-03-27»

{U1}
{T1}
{eo1} baroĉ**/o *a *b *c
{de1} Barusche \lf (zweirädrig)\i *a
{de2} Birutsche \lf (zweirädrig)\i *a
{de3} Barouche \lf (vierrädrig)\i *a

{en1}
{fr1}

1. Germana durada ĉevalveturilo. *a
2. Franca aŭ Angla kvarrada ĉevalveturilo. *a

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ.

90/ac-0527

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} baroskop**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g
{de1} Baroskop *n* *b
{de2} Paroskop *n* *b
{de3} chemisches Wetterglas *n* *b
{en1} baroscope *d
{fr1} baroscope *c *g
FIZ

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d MCB; *e OJ; *f PV; *g VocTT.

90/ac-0528

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} barzoj**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Leporhundo.

Fon: *a PIV 627

90/ac-0529

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bas! *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1} à bas!

Onomatopeo.

Fon: *a HL; *b OJ; *c PGr; *ĉ PGv.

90/ac-0530

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} baset**/o [1] *b
{eo2} basot**/o *c *ĉ *d
{de1} Terrier *m* *c
{en1} basset *b
{fr1}

Malalta hundo. = baseto [2]

Fon: *b MCB; *c BS; *ĉ SK; *d Sln.

90/ac-0531

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} baset**-korn/o *a *b *c

{de1} Bassetthorn *n* *c
{en1} basset horn *b
{fr1} Tenora klarneto. = baseto [2]
Fon: *a HL; *b MCB; *c EW.

90/ac-0532

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Bask**/o *a *b *c *ĉ
{eo2} Vask/o *d
{de1} Baske *m*
{en1}
{es1} vasco *ĉ
{fr1}

Fon: *a Bg; *b IGB; *c IL; *ĉ TF; *d PIV.

90/ac-0533

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} baskin**/o *a *b *c *ĉ
{eo2} basken**/o *d
{de1} Baskine *f**a
{en1}
{fr1} basquine *b
Jupo de la Vaskinoj.

Fon: *a EW; *b GW; *c HL; *ĉ OJ; *d CV.

90/ac-0534

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} baŝibozuk**/o *a
{eo2} baŝibazuk**/o *b *c
{de1} Baschi-Basuk *m* *b
{en1}
{fr1}

Neregula Turka soldato.

Fon: *a Bg; *b EW; *c HL.

90/ac-0535

Rim: «91-05-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Baŝkir**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Baschkire *m* *a
{en1}
{fr1}

Ano de Tjurka popolo.

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ PM; *d Z.

90/ac-0536

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} baŝlik**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f

{de1} Baschlik *a *ĉ
{de2} Wollkapuze *f**a
{de3} Kopfschützer *m* *ĉ
{en1}
{es1} pasamontañas *m* *e
{fr1}

Turka kapuĉo.

Fon: *a BS; *b CV; *c BO; *ĉ EW; *d HL; *e TF; *f Z.

90/ac-0537

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} baŝo**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1}

Planto el la muzacoj.

Fon: *a EJ; *b HL; *c MM; *ĉ OJ.

90/ac-0538

Rim: «90-05-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Bata**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Regurbo de Mbinio.

Fon: *a PM; *b TS.

90/ac-0539

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} batman**/o *a *b
{de1} Batman *a *b
{en1}
{fr1}

Iama Tatara pezunito, ĉ. 7 ½ kg. *b

Fon: *a BS; *b EW.

90/ac-0540

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} batologi**/o *a
{de1}
{en1} vain repetitions *a
{fr1}

Vanaj rediroj.

Fon: *a MCB

90/ac-0541

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Batoni**/o *a

{de1}
{en1}
{fr1} Geologia etaĝo.

Fon: *a CV

90/ac-0542

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} batos**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1}
{en1} bathos *b
{fr1}

Falo de sublimeco al ridindeco.

Fon: *a HL; *b MCB; *c MM; *ĉ OJ; *d SK; *e Sln.

90/ac-0543

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Batum**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Sovetia urbo.

Fon: *a BO.

90/ac-0544

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Baturst**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Iama nomo de Banĵulo.

Fon: *a PM; *b TS.

90/ac-0545

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} baŭ! *a
{eo2} boj! *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Boja onomatopeo.

Fon: *a Bg; *b PGr

90/ac-0546

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Baŭci**/o *a
{eo2} Belci**/o *b
{de1}

{en1}
{fr1} Beauce
Franca regiono.

Fon: *a War; *b LA.

90/ac-0547

Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} baŭme**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Areometro.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0548

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bazanit**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f
{de1} Basanit *n* *c
{en1}
{fr1} basanite *ĉ *f

Speco de bazalto kun olivino.

Fon: *a Bg; *b CV; *c EW; *ĉ GW; *d HL; *e OJ; *f VocTT.

90/ac-0549

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bazel**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g *ĝ
{de1}
{en1} Malabar nightshade *d
{fr1} basselle *c *ĝ
{Sc1} basella *d

Planto. = ~acoj *b

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d MCB; *e OJ; *f SK; *g Sln; *ĝ VocTT.

90/ac-0550

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bazopilk**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a PIV 97

90/ac-0551

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} be**/o *b *c
{eo2} bemol/o *a *b *c
{eo3} be** *a

{de1}
{en1} Flat *a *c
{fr1}

Fon: *a JCW; *b LA; *c MCB.
90/ac-0552

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bebe**/o *a
{de1}
{en1} double flat *a
{fr1}

Duobla bemolo.
Fon: *a MCB.

90/ac-0553

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} beĉ**/i *a *b
{eo2} ŝpat/i *c
{de1} Ackererde umgraben *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b SK; *c NePIV.

90/ac-0554

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} begom**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1}

Unito de elektra rezistanco.
Fon: *a HL; *b OJ; *c PV 307; *ĉ SK.

90/ac-0555

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bejl**/o *a *b *c
{de1} Bail *a *b
{de2} Barren *a
{en1} bail *c
{en2} cross-piece *c
{fr1}

Bastoneto en kriketo.
Fon: *a BS; *b EW; *c MCB.

90/ac-0556

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bejrum**/o *a *b *c
{de1}

{en1}
{fr1} Iu kosmetiko.
Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0557

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bektengu**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana koboldo.
Fon: *a MM

90/ac-0558

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bekverel**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Unito de radiumaktiveco.
Fon: *a Mon

90/ac-0559

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Belaj**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1} du Bellay
Franca poeto.

Fon: *a GW

90/ac-0560

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} belamkand**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

{Sc1} belamcanda
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0561

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} belani**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} belania

Insekto.
Fon: *a Sv
90/ac-0562
Rim: «91-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Belind**/a. *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Virinnomo.
Fon: *a MCB
90/ac-0563
Rim: «90-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Belmopan**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Regurbo de Belizo.
Fon: *a MM
90/ac-0564
Rim: «91-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} belot**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Kartludo.
Fon: *a RS
90/ac-0565
Rim: «90-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Beluĉ**/o *a *b *c *ĉ *d
 {de1} Belutsche *m* *a
 {de2} Beludsche *m* *a
 {en1}
 {fr1} Bélouch *b

Ano de Irana popolo en Beluĉistano.
Fon: *a EW; *b GW; *c HL; *ĉ LA; *d OJ; *e SAT.
90/ac-0566
Rim: «91-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Belvez**/o *a *b
 {de1}
 {en1}
 {fr1} Beauvais *a

Franca urbo.
Fon: *a GW; *b LA.
90/ac-0567

Rim: «91-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bembek**/o *a *b *c *ĉ *d
 {de1} Bastardwespe *f* *b
 {de2} Kreiselwespe *f* *b
 {en1} bembex wesp *ĉ
 {fr1} bembex *d
 {Sc1} Bembex F. *b *ĉ

Insekto, genro de sfegoidoj.
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MCB; *d VocTT.
90/ac-0568
Rim: «91-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} benediktin**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Iu likvoro.
Fon: *a OJ
90/ac-0569
Rim: «90-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bengali**/o *a *b *c
 {eo2} bengal-bird/o *b
 {eo3} bengal-fring/o *b
 {eo4} bengal-fringel/o *ĉ
 {de1} Bengali *m* *b
 {de2} Bengalist *m* *b
 {en1}
 {es1} bengalí *c
 {fr1} bengali *ĉ
 {Sc1} bengali

Specio de birdo.
Fon: *a CV; *b EW; *c TF; *ĉ VocTT.
90/ac-0570
Rim: **pb:** VocTT de 1907 havas bengal-fringelo, EW de 1921 bengal-fringo. Ambaŭ ekzistas en PIV. Pri la ĝusta formo devas decidi birdo-fakuloj. «91-03-28»

{U1}
 {T1}
 {eo1} beninkas**/o *a *b *c
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

{Sc1} benincasa
 Planto.
Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.
90/ac-0571
Rim: «91-03-28»

{U1}
 {T1}

{eo1} bentamidi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} benthamidia
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0572

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bentonit**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Speco de argilo.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0573

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bentos**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Vivaĵoj en marprofundo.

Fon: *a RG

90/ac-0574

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Benvenut**/o *a
{de1} Benvenuto *m* *a
{en1}
{fr1}

Itala virnomo.

Fon: *a EW.

90/ac-0575

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Benvolj**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Benvolio

Itala Virnomo.

Fon: *a RR

90/ac-0576

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} benzokain**/o *a
{de1}

{en1} benzocaine *a
{fr1}

Fon: *a JCW.

90/ac-0577

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Bergam**/o *a *b *c
{de1} Bergamo *ĉ
{en1}
{fr1} Bergame *a
{It1} Bergamo *ĉ
Itala urbo.

Fon: *a GW; *b LA; *c PM; *ĉ pb.

90/ac-0578

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Bergen**/o *a
{de1} Bergen *b
{en1}
{fr1}

Norvega urbo.

Fon: *a Is; *b pb.

90/ac-0579

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Bernarden**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Virnomo.

Fon: *a IKI; *b LA.

90/ac-0580

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Beroz**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Babilonia pastro.

Fon: *a NePIV.

90/ac-0581

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bersaljer**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Bersagliere *m* *a
{en1}
{es1} bersaglieri *e
{fr1}

{It1} bersagliere *m*
Itala soldato.
Fon: *a BS; *b HL; *c OJ; *ĉ SK; *d Sln; *e TF.
90/ac-0582
Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Bertold**/o *a
{de1} Berthold *a
{en1}
{fr1} Virnomo.
Fon: *a EW.
90/ac-0583
Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} betain**/o *a *b *c
{de1} Betain *n* *a
{de2} Lyzin *n* *a
{de3} Trimethylglykokoll *n* *a
{en1}
{fr1} KEM
Fon: *a EW; *b HL; *c OJ.
90/ac-0584
Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Bet-El**. *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1} Béthel *a
Biblia loko.
Fon: *a GW; *b X; *c Z.
90/ac-0585
Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Betesda**. *a
{de1}
{en1}
{fr1} Biblia loko.
Fon: *a X.
90/ac-0586
Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Betfage**. *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} Bethphagé *a

Biblia loko.
Fon: *a GW; *b X.
90/ac-0587
Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} betol**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Betol *n* *b
{de2} Naphthylsalizylat *n* *b
{en1}
{es1} betol *ĉ
{fr1} KEM
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ TF.
90/ac-0588
Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Betsaida**. *a
{de1}
{en1}
{fr1} Biblia loko.
Fon: *a X
90/ac-0589
Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bett**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1} betta
Fiŝo.
Fon: *a MM
90/ac-0590
Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bezig**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f
{eo2} bezig**/o-lud/o *f
{de1} Bésigue *b
{de2} Bézigue *a
{en1} bezique *d
{es1} bézigne *f
{es2} besy *f
{fr1} Kartludo. = duobla ~o. *b
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ IGB; *d JCW; *e OJ; *f TF.

90/ac-0591
Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}

{eo1} bezipir**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Vario de piro.
Fon: *a CV

90/ac-0592

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bibi**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Haarmücke *f* *b
{en1} dung fly *d
{fr1} bibion *c
{Sc1} Bibio Geoffr. *b *d

Insekto, genro de bibioidoj.
Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d MCB; *e OJ.

90/ac-0593

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} biblio**- *a
{de1}
{en1} biblio- *a
{fr1}

Vortero signifanta "libro".
Fon: *a MCB

90/ac-0594

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} biĵuteri**/o *a *b
{de1}
{en1}
{es1} joyería *b
{fr1}

Fon: *a PB; *b TF.

90/ac-0595

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bikarbonat**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{es1} bicarbonato *ĉ
{fr1}

Fon: *a CV; *b HL; *c OJ; *ĉ TF.

90/ac-0596

Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}

{eo1} bikron**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Longo-unito.
Fon: *a OJ

90/ac-0597

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bilateral**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Speco de parolsono.
Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0598

Rim: «90-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} bilirubin**/o *a
{de1} Bilirubin *n* *a
{de2} roter Gallenfarbstoff *m* *a
{en1}
{fr1}

KEM: (C16H18O3N2)2 = biliverdino
(90/ac-0600).

Fon: *a EW.

90/ac-0599

Rim: «91-03-28»

{U1}
{T1}
{eo1} biliverdin**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Biliverdin *n* *a
{de2} grüner Gallenfarbstoff *m* *a
{en1}
{fr1}

KEM: bilirubino (90/ac-0599) + 2 O. *a
Fon: *a EW; *b HL; *c MM; *ĉ OJ.

90/ac-0600

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} binit**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0601

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} binormal**/o *a *b *c *ĉ *d *e

{de1} Binormale *f* *b
{en1}
{fr1} binormale *e
GEOM
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MaT; *d OJ; *e
VocTT.

90/ac-0602

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} biofizik**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Biophysik *f*
{de2} Lehre *f* von den im organischen Leben
wirksamen Kräften *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b HL; *c OJ; *ĉ Pl; *d SK; *e Sln.

90/ac-0603

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Biok**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Ekvatorgvinea insulo.

Fon: *a NePIV

90/ac-0604

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} biont**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Vivanto estulo.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0605

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bir**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Etiopia monunito.

Fon: *a Mon

90/ac-0606

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} biraport**/o *a *b
{eo2} du-rilat/o *b

{de1}
{en1}
{fr1} MAT
Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0607

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} birem**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0608

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} biribis**/o *a *b
{eo2} biribi**/o *c *ĉ *d
{eo3} kavanjol/o *c
{de1} Biribi *a *c
{de2} Biribisso *a
{de3} Cavagnole *c
{en1}
{fr1}

Itala hazarda ludo.

Fon: *a BS; *b Pl; *c EW; *ĉ HL; *d OJ.

90/ac-0609

Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} Bisa**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Regurbo de Bisaŭgvineo.

Fon: *a MM; *b PM; *c TS.

90/ac-0610

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bisaŭgvine**/o *a
{eo2} Bisaŭ-Gvine**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a Mon; *b PIVS 20

90/ac-0611

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}

{eo1} bisektric**/o *a *b
{eo2} du/on/ig/ant/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

GEOM

Fon: *a EW; *b HL.

90/ac-0612

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bisk**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Sporta termino.

Fon: *a OJ

90/ac-0613

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bismark**/o *a
{de1} Bismarck *b
{en1}
{fr1}

Germana politikulo, regna kanceliero.

Fon: *a PIV 845; *b NePIV.

90/ac-0614

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bisomi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

{Sc1} byssomia
Molusko.

Fon: *a CV

90/ac-0615

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bisus**/o *a *b *c *ç *d *e
{eo2} mar-silk/o *b *ç
{de1} Byssus *b
{de2} Muschelbart *m* *b
{de3} Muschelseide *f* *b
{en1} byssus *ç
{en2} mussel silk *ç
{fr1} byssus *c *e
{Sc1} byssus

Mar-silko. *b *ç

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ç MCB; *d OJ; *e VocTT.

90/ac-0616

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} biŝof**/o *a *b *c *ç
{de1} Bischof *m* *b
{de2} Bischofswein *m* *b
{en1}
{fr1}

Trinkaĵo el vino, sukero k oranĝoj.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ç OJ.

90/ac-0617

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} biter**/o *a *b *c
{de1} Bitter *m* *a
{de2} Magenbitter *m* *a
{en1}
{fr1}

Amara brando, trinkita kutima post la manĝado por faciligi la digestadon. *ç

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ç pb.

90/ac-0618

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bitin**/o *a *b *c *ç
{de1} Bithyner *m* *a
{en1}
{fr1} Bythyn *b

Ano de antikva popolo.

Fon: *a EW; *b GW; *c LA; *ç X.

90/ac-0619

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bivalent/a *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a CV; *b OJ.

90/ac-0620

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bivalv**/o *a *b *c *ç *d
{eo2} klap-konk/o *ç
{eo3} du-klap/ul/o *b
{eo4} acefal/o *b
{eo5} lamelibrank/o *b
{de1} Muschel *f* *b
{de2} Muscheltier *n* *b
{de3} Zweischaler *m* *b
{de4} Bivalve *f* *b

{de5} Blattkiemer *m* *b
{de6} Lamellibranchier *m* *b
{en1} bivalve *ĉ
{fr1}

Duklapa senkapa molusko. *b *ĉ
Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ MCB; *d RR.

90/ac-0621

Rim: pb: VocTT havas bivalv**/a = du-klapa, France bivalve. «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Biŭ**/a lag/o *a
{eo2} Biv**/a lag/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana lago.
Fon: *a EJ; *b MM.

90/ac-0622

Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} Bizonti**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} Besançon *a

Franca urbo.
Fon: *a GW; *b LA.

90/ac-0623

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bjafr**/o *a
{de1} Biafra *b
{en1}
{fr1}

Niĝeria regiono.
Fon: *a PM; *b pb

90/ac-0624

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} blakbotom**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Danco.
Fon: *a RS

90/ac-0625

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} blakstoni**/o *a *b
{de1}

{en1} yellow-wort *a
{fr1}
{Sc1} blackstonia *a
Planto.

Fon: *a MCB; *b WP.

90/ac-0626

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blamang**/o *a *b *c
{de1}
{en1} blancmange *b
{fr1} blanc-manger *ĉ

Fon: *a BS; *b MCB; *c Pl; *ĉ NePIV.

90/ac-0627

Rim: «91-03-17»

{U1}
{T1}
{eo1} Blandin**/a. *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Virinnomo.

Fon: *a IKI

90/ac-0628

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blank*/ism/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0629

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blast**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1} blaste *b

Fon: *a CV; *b GW; *c HL; *ĉ OJ.

90/ac-0630

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blastomer**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0631

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blater**/i *a *b
{eo2} kamel-blek/i *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a Bg; *b LA.

90/ac-0632

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blefarofimoz**/o *a *b *c *ê *d *e
{de1} Blepharophimose *f**b
{de2} Lidspaltenverengung *f**b
{en1}
{fr1}

Fon: *a CV; *b EW; *c IGB; *ê MM; *d OJ; *e Z.

90/ac-0633

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blefaroptoz**/o *a *b *c
{de1} Blepharoptosis *f**a
{de2} Ptosis *f**a
{de3} Herabsinken *n* des oberen Lides *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ.

90/ac-0634

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blefarospasm**/o *a *b *c *ê
{eo2} palpebrospasm/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EW; *b HL; *c MM; *ê OJ.

90/ac-0635

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blekn**/o *a
{de1}
{en1} hard fern *a
{fr1}

{Sc1} blechnum *a
Filiko.

Fon: *a MCB.

90/ac-0636

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blenuri**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ; *c Pl.

90/ac-0637

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blesbok**/o *a *b *c *ê *d *e
{af1} blesbok *f
{de1} Bläßbock *m* *a *b
{en1} blessbok *ê
{fr1}
{Sc1} Bubalis albifrons *a
{Sc2} Damaliscus *ê
Sudafrica antilopo.

Fon: *a BS; *b EW; *c HL; *ê MCB; *d OJ; *e Sln;
*f NePIV.

90/ac-0638

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bletil**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} bletilla
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0639

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blik**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} blicca
Fišo.

Fon: *a SK

90/ac-0640

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bluĝin**/o *a *b

{eo2} ĝinz**/o *a
{de1} Blue Jeans *f*
{en1}
{fr1}

Fon: *a GW; *b MM.

90/ac-0641

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bluming**/o *a *b *c
{de1}
{en1} blooming
{fr1}

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0642

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} blurak**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Blua korniko.

Fon: *a Bg

90/ac-0643

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bodenlag**/o *a
{eo2} Lag/o de Konstanc/o *b
{de1} Bodensee *m* *b
{en1}
{fr1}

Sudermana lago ĉe la limo al Svislando kaj Aŭstrujo.

Fon: *a SAT; *b pb.

90/ac-0644

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} boghad**/o *a
{de1}
{en1} boghead *b
{fr1}

Fon: *a RG; *b NePIV

90/ac-0645

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bogomil**/o *a *b
{de1}

{en1}
{fr1}

Fon: *a Bg; *b War.

90/ac-0646

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bogŝ**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Jemena monunito.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PM.

90/ac-0647

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} boin**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a GW

90/ac-0648

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bojolez**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} Beaujolais *a
Franca provinco.

Fon: *a GW; *b LA.

90/ac-0649

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bokaĉ**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{It1} Boccaccio
Itala verkisto.

Fon: *a PIV 172.

90/ac-0650

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bokser**/o *a
{eo2} bokser**/o *c
{de1} Boxer *m* *b
{en1} Boxer *b
{es1} Bóxer *m* *b

{fr1} Boxer *m* *b
 Ano de Ĉina religia sekreta ligo, ekestinta ĉ. 1770 k havinta ankaŭ politikajn celojn, unue kontraŭ la Ĉina regantaro, poste kontraŭ eksterlandanoj. Somere 1900 la ~oj gvidis ribelon kontraŭ eksterlandanoj, kiun la Eŭropaj potencoj subprem. *d laŭ *ĉ = ribelo de la ~oj (89/pb-1393).
Fon: *a OJ; *b HAE; *c Nitti 11; *ĉ dtv-lex; *d pb.

90/ac-0651

Rim: «90-11-03»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bolas**/o *a *b *c
 {de1} Bola *f* *a
 {de2} Bolas *f* *a
 {en1}
 {fr1} Ĵetarmilo, konsistanta el rimeno kun kugloj aŭ ŝtonoj je la fino.
Fon: *a EW; *b HL; *c OJ.

90/ac-0652

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Bolbitin**/o *a
 {de1} Bolbitine *a
 {en1}
 {fr1} Egipta urbo.
Fon: *a EW.

90/ac-0653

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bolbocer**/o *a *b
 {de1}
 {en1}
 {fr1} bolbocère *b
 {Sc1} bolboceras *b
 Insekto.
Fon: *a CV; *b VocTT.

90/ac-0654

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bolivar**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f
 {de1} Bolivar *m* *a
 {en1}
 {fr1} Venezuelana monunite; 1 ~o = 100 centimoj.
Fon: *a EW; *b HL; *c MM; *ĉ Mon; *d OJ; *e PE; *f Pl.

90/ac-0655

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Bolonj**/o *a *b *c *ĉ *d
 {de1} Bologna
 {en1}
 {fr1} Bologne *b
 Itala provinco k ties regurbo.
Fon: *a EW; *b GW; *c LA; *ĉ PM; *d TS.

90/ac-0656

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bolŝevik**/o *a *b *c *ĉ *d *e
 {eo2} bolŝevist/o *b
 {de1} Bolschewik *m* *b
 {de2} Bolschewist *m* *b
 {en1}
 {fr1} = bolŝevismo; menŝeviko.
Fon: *a BO; *b EW; *c HL; *ĉ MM; *d OJ; *e Sln.

90/ac-0657

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bombardon**/o *a *b *c
 {eo2} bastubj/o *a
 {de1}
 {en1} bombardon *a
 {fr1} Muzika instrumento. *a
Fon: *a MCB; *b SK; *c Sln.

90/ac-0658

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bombazin**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f
 {eo2} bombazen**/o *b *g *ĝ *h
 {de1} Bombas(s)in *c
 {de2} Bombazine *c
 {en1} bombazine *ĝ
 {es1} bombasí *h
 {fr1} basin *ĉ
 Teksaĵo kun silka varpo k lana vefto. *ĥ laŭ *c
Fon: *a Bg; *b BO; *c EW; *ĉ GW; *d HL; *e MM; *f OJ; *g CV; *ĝ MCB; *h TF; *ĥ pb.

90/ac-0659

Rim: «91-03-17»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bomben**/o *a
 {de1}
 {en1} fire-bellied toad *a
 {fr1}
 {Sc1} bombina *a
 Specio de bufo.

Fon: *a MCB.

90/ac-0660

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bombili**/o *a
{de1}
{en1} bumble-fly *a
{en2} bee-fly *a
{fr1}
{Sc1} bombilius *a
Insekto.

Fon: *a MCB.

90/ac-0661

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bonaer**/o *a *b *c *c *d
{de1}
{en1}
{es1} Buenos-Aires *d
{fr1}
Urbo.

Fon: *a BO; *b MCB; *c MM; *c PM; *d NePIV;
*e TS.

90/ac-0662

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bops**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{es1} boga *c
{fr1}
Fiŝo.

Fon: *a CV; *b HL; *c TF.

90/ac-0663

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bordur**/o *a *b *c *c *d
{eo2} border/o *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a Bg; *b BO; *c GW; *c HL; *d OJ.

90/ac-0664

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Boris**/o *a
{de1} Boris *b
{en1}

{fr1}

Virnomo.

Fon: *a LA; *b pb.

90/ac-0665

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} botri**/o *a *b *c
{de1} Traubenkraut *n* *a
{de2} Traubenschmergel *m* *a
{en1}
{fr1} botrys *b
{Sc1} Ch. botrys L. *a

Fon: *a EW; *b GW; *c OJ.

90/ac-0666

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} botriki**/o *a
{de1}
{en1} moonwort fern *a
{fr1}
{Sc1} botrychium *a
Filiko.

Fon: *a MCB.

90/ac-0667

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} botriocfal**/o *a *b *c *c *d
{de1} Grubenkopf *m* *b
{en1}
{es1} botriocéfalo *c
{fr1} bothriocéphale *d
{Sc1} Botriocephalus Brems. *b
Platvermo, genro de la ~oidoj.

Fon: *a CV; *b EW; *c OJ; *c TF; *d VocTT.

90/ac-0668

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} botriomicetoj *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0669

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} botrion**/o *a *b
{de1}

{en1}
{fr1} bothryon *b
{Sc1} bothrion

Fon: *a CV; *b VocTT.

90/ac-0670

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} botulism**/o *a *b
{de1}
{en1} botulism *a
{es1} botulismo *m* *b
{fr1}

MED

Fon: *a MCB; *b TF.

90/ac-0671

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} braĉ**/o *a
{eo2} braĉ**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1} braies gauloises *a
Iama longounito.

Fon: *a GW; *b LA.

90/ac-0672

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bradipne**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0673

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brajer**/o *a *b
{eo2} kusuĵ**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} brayera
Arbo.

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0674

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brakiopod**/oj *a *b *c *ĉ *d *e *f *g *ĝ

{eo2} brak-pied/ul/oj *c *d
{de1} Armfüßer *m, pl* *a
{de2} Brachiopoden *m, pl* *a
{en1} brachiopods *d *ĝ
{fr1} brachiopodes *c

Fon: *a BS; *b CV; *c GW; *ĉ HL; *d MCB; *e OJ;
*f Pl; *g SK; *ĝ VocTT.

90/ac-0675

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brakiosaŭr**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} brachiosaurus
Fosilia reptilio.

Fon: *a AC

90/ac-0676

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brakipodi**/o *a
{de1}
{en1} false brome grass *a
{fr1}
{Sc1} brachypodium *a
Planto.

Fon: *a MCB.

90/ac-0677

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brakipter**/oj *a *b *c *ĉ *d *e
{de1} Kurzflügler *m, pl* *a
{de2} Brachyptera *a
{en1}
{fr1} brachyptères *e
{Sc1} brachypter
Insekto.

Fon: *a BS; *b CV; *c HL; *ĉ Pl; *d SK; *e VocTT.

90/ac-0678

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bramar**/i *a
{eo2} cerv/o-blek/i *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a LA

90/ac-0679

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brami**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Bramie *f* *b
{en1}
{fr1} bramie *ĉ
{Sc1} Bramia Benth. *b
Planto.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ VocTT.

90/ac-0680

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bras*/i [2] *a*b
{eo2} brak-miks/i *a
{de1}
{en1}
{fr1} brasser *l*(bière)*i* *a*b
Bierfari. *a

Fon: *a GW; *b VA.

90/ac-0681

Rim: pb: "Brasi (1)" laŭ PIV k la Zamenhofa uzo (=GVGE) signifas "ĝustigi aŭ aranĝi (velojn) laŭ la vento". «91-08-29»

{U1}
{T1}
{eo1} braseni**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} brasenia
Planto.

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ.

90/ac-0682

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Braŝov**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Rumania urbo.

Fon: *a UEA

90/ac-0683

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bratislav**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Preßburg *n* *e
{de2} Bratislava *e
{en1}
{fr1} Bratislava *b
{fr2} Presbourg *b
Slovaka regurbo.

Fon: *a Bg; *b GW; *c MM; *ĉ PIV 1006; *d TS.

90/ac-0684

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bravissim**/e! *a *b *c *ĉ *d *e *f
{de1}
{en1} bravissimo! *c
{fr1} bravissimo! *b

Fon: *a BO; *b GW; *c JCW; *ĉ HL; *d OJ; *e PV; *f Z.

90/ac-0685

Rim: «91-05-28»

{U1}
{T1}
{eo1} Brazavil**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1}

Kongola ĉefurbo.

Fon: *a MM; *b PIV 546; *c PM; *ĉ TS .

90/ac-0686

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brek**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1}
{en1}
{es1} break *ĉ
{fr1}

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ TF.

90/ac-0687

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brekekekeks ! *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a PGr; *b PIV 603; *c Z.

90/ac-0688

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Brendan**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Virnomo.

Fon: *a IKl

90/ac-0689

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Brenn**/o *a
{eo2} Bren**/o *b
{de1} Brennus *b
{en1}
{fr1} Brennus *a
Kelta princo-nomo. *c laŭ *b
Fon: *a GW; *b EW; *c pb.

90/ac-0690

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Brest**/o *a *b *c
{de1} Brest *ĉ
{en1}
{fr1} Brest *a

Fon: *a GW; *b LA; *c MCB; *ĉ pb.

90/ac-0691

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bri**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} Brie *f* *a
Franca regiono. = ~a fromaĝo.

Fon: *a GW; *b LA.

90/ac-0692

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bric**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Virnomo.

Fon: *a LA

90/ac-0693

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Briĝtaŭn**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1}
{en1} Bridgetown *d
{fr1}

Barbada regurbo.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PIVS 11; *ĉ TS; *d NePIV.

90/ac-0694

Rim: «91-03-29»

{U1}

{T1}
{eo1} brikol**/i *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a Bg LA

90/ac-0695

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brilantin**/o *a
{de1}
{en1} brillantine *a
{fr1}

Fon: *a MCB.

90/ac-0696

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} briofit**/oj *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a PIV 720

90/ac-0697

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brioni**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g *ĝ *h
*ĥ *i
{de1} Zaurübe *f* *ĉ
{en1} white bryony *f *g
{fr1} bryone *d *i
{Sc1} Bryonia L. *ĉ *g
Planto, genro de kukurbacoj.

Fon: *a Bg; *b CV; *c BO; *ĉ EW; *d GW; *e HL;
*f JCW; *g MCB; *ĝ OJ; *h Pl; *ĥ SK; *i VocTT.

90/ac-0698

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} brizur**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} brisure *a

Fon: *a GW; *b OJ.

90/ac-0699

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}

{eo1} brodkast**/i *a *b *c *ĉ *d *e *f *g *ĝ
EVIT *d

{eo2} radier**/i *h

{de1}

{en1} broadcast *d *e

{fr1}

Radie disaŭdigi. *e = Brita B~a Kompanio (89/pb-1894); ~ilo; ~ejo.

Fon: *a Bg; *b BO; *c GW; *ĉ HL; *d JCW; *e MCB; *f OJ; *g Pl; *ĝ SK; *h Malte Markheden en IM 90/3-5.

90/ac-0700

Rim: **pb:** Pri la etimologio de "brodkasti" vd. nun go en IM 90/2.

Emilija Lapenna en IM 90/3-4: Mi konsentas kun go. "Brodcasti" estas karakteriza por radiofonio k multe pli preciza ol "elsendo" (praktikata en radio Zagrebo) aŭ "dissendo" aŭ "disaŭdigo". "Brodcasti" verŝajne altiras malsimpation ĉe E-istoj, "ĉar ĝi tro memorigas sian anglan devenon", kvankam aliaj Angla-devenaj vortoj kiel "ŝi" aŭ "silko" [aŭ "birdo" **pb**] estas akceptitaj.

Malte Markheden en IM 90/3-5: Mi dubas pri la bezono de "brodkasti"; "dissendi" aŭ "elsendi" sufiĉas. "Kial ĉiam akcepti nenecesajn anglajn k usonojn vortojn? Ĉu esperanto estiĝos angla dialekto?" "Radieri" almenaŭ "estas pli esperanta ol 'brodkasti'".

Gerrit Berveling en IM 90/3-5: "Brodcasti al mi ŝajnas tipe superflua neologismo ... " [sen pliaj argumentoj **pb**].

pb: 1. Emilija Lapenna ŝajne pravus, kiel klare montras la reago de Malte Markheden: Temas precipe pri psika kontraŭstaro kontraŭ "Usoneco/Angleco" de la termino. Por mi tiu argumento estas tute neakceptebla: Eo estu malfermita lingvo, kiu allasas elementojn el ĉiuj fontoj, se ili estas necesaj k se ili facile alprenas la E-ajn strukturojn (pri tiu punkto kp. ekz-e la diskuton pri E-igo de "leasing" 89/pb-????) k prononcon. Ni ne ĝenerale ŝirmu E-on kontraŭ la Angla, ĉar Eo tion ne bezonas: Ĝi ja sufiĉe forte k memstare estas. Pri psika kontraŭstaro kontraŭ "Angleca" vorto kp. ankoraŭ "drajvo".

2. Ĉu pli preciza termino vere necesas, mi ne scias. Pri la diskuto kia grado de precizeco necesas/sufiĉas kp. Piron, La bona lingvo. Ĉiukaze laŭ mi "brodkasti" estas tute bona, klara kaj uzinda vorto. <91-03-17>

{U1}

{T1}

{eo1} brom*/o <2> *a *b *c

{de1}

{en1}

{fr1} brôme *c

{Sc1} bromus

Planto.

Fon: *a CV; *b OJ; *c VocTT.

90/ac-0701

Rim: <91-03-29>

{U1}

{T1}

{eo1} brontoteri**/o *a

{de1}

{en1}

{fr1}

{Sc1} brontotherium

Fosilia mambesto.

Fon: *a NePIV

90/ac-0702

Rim: <91-03-29>

{U1}

{T1}

{eo1} bronzit**/o *a *b

{de1}

{en1}

{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0703

Rim: <90-03-29>

{U1}

{T1}

{eo1} brosim**/o *a *b

{de1} Brotnußbaum *m* *a

{de2} Milchbaum *m* *a

{en1} breadnut tree *b

{fr1}

{Sc1} brosimum *b

Arbo.

Fon: *a BS; *b MCB.

90/ac-0704

Rim: <91-03-29>

{U1}

{T1}

{eo1} broŭning**/o *a

{eo2} braŭning**/o *b *c *ĉ

{de1}

{en1}

{fr1}

Fon: *a BO; *b HL; *c MM; *ĉ OJ.

90/ac-0705

Rim: <91-03-17>

{U1}

{T1}

{eo1} bruk**/o *a *b *c

{de1}

{en1} pea-beetle *c

{en2} bean beetle *c

{fr1}

{Sc1} Bruchus L. *a *c

Insekto. = Iarioido *a

Fon: *a EW; *b HL; *c MCB.

90/ac-0706

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bubalis**/o *a
 {de1}
 {en1} Asiatic Buffalo *a
 {en2} Water Buffalo *a
 {fr1}
 {Sc1} bubalis *a
 Afrika antilopo. ?? *b = bubalo.
Fon: *a MCB; *b NePIV.

90/ac-0707

Rim: pb: La difineto de NePIV ne akordiĝas kun la termino de BU. «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Bubast**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Egipta urbo.

Fon: *a AC

90/ac-0708

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bucentaŭr**/o *a *b *c *ĉ *d
 {de1}
 {en1}
 {es1} bucentauro *m* *d
 {fr1} bucentaure *m* *b
 MIT

Fon: *a CV; *b GW; *c HL; *ĉ OJ; *d TF.

90/ac-0709

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bud**/i *ntr* *a *b *c
 {de1}
 {en1} sulk *a
 {en2} be sullen *a
 {en3} morose *a
 {fr1} boudier *ĉ
 ~ema *a

Fon: *a MCB; *b SK; *c Sln; *ĉ NePIV.

90/ac-0710

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} budle**/o *a
 {de1}
 {en1} butterfly bush *a
 {fr1}

{Sc1} buddleia *a
Planto.

Fon: *a MCB.

90/ac-0711

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bugi**/o *a *b *c *ĉ
 {de1}
 {en1} buggy *d
 {es1} bujía *ĉ
 {fr1}

Fon: *a HL; *b OH; *c SS; *ĉ TF; *d NePIV.

90/ac-0712

Rim: pb: Laŭ mia kompreno TF k NePIV, do la Angla k la Hispana termino celas malsamajn nociojn: Angle: malgranda duseĝa veturilo, Hispane = De Zündkerze. «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bugivugi**/o *a
 {de1} Boogie-Woogie *m* *b
 {en1} boogie-woogie *b
 {fr1}

Danco k muziko.

Fon: *a MM; *b pb.

90/ac-0713

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} buglos**/o *a *b *c *ĉ *d
 {de1} Buglossum *b
 {en1}
 {fr1} buglosse *c
 {Sc1} Buglossum Rchb. *b
 Planto.

Fon: *a BO; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d OJ.

90/ac-0714

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Bujumbur**/o *a *b *c *ĉ
 {de1}
 {en1}
 {fr1} Bujumbura
 Regurbo de Burundio.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PM; *ĉ PIVS 13.

90/ac-0715

Rim: «91-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} bukanier**/o *a *b *c
 {de1} Bukanier *m* *a

{en1}
{fr1} HIST: Pirato en la Kariba Maro en la 17a jc. *ĉ laŭ *a
Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ pb.

90/ac-0716

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} buko**/o *a *b *c
{de1} Bukkostrauch *m* *a
{de2} Buccostrauch *m* *a
{en1}
{fr1} bouchu *b
{Sc1} Barosma Willd. *a
Arbedo el la rutacoj. = ~-folioj.
Fon: *a EW; *b GW; *c OJ.

90/ac-0717

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Bukovin**/o *a *b
{de1} Bukowina *f* *b
{en1}
{fr1}

Karpata regiono.

Fon: *a Bg; *b EW.

90/ac-0718

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bulbul**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Bülbüľ *a
{de2} Bulbul *a
{en1} bulbul *c
{en2} Eastern songthrush *c
{fr1}

Orienta najtingalo.

Fon: *a EW; *b HL; *c MCB; *ĉ OJ.

90/ac-0719

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} buljot**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Kartludo.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0720

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bun**/o *a *b *c *ĉ

{de1}
{en1} bun *c
{fr1}

Angla kuketo. *c

Fon: *a HL; *b MM; *c MCB; *ĉ OJ.

90/ac-0721

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bure**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f
{de1} Bourrée *b
{en1} bourrée *d
{es1} bureo *f
{fr1} bourée *c
Malnova Franca danco k muziko. *g laŭ *b
Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d MCB; *e OJ; *f TF; *g pb.

90/ac-0722

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Burjat**/o *a *b *c
{de1} Burjäte *m* *a
{en1}
{fr1}

Ano de Mongola popolo.

Fon: *a EW; *b HL; *c PM.

90/ac-0723

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Burkinafas**/o *a
{eo2} Burkin/a-Fas**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Afrika ŝtato.

Fon: *a Mon; *b PIVS

90/ac-0724

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} burmani**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} burmannia

Planto.

Fon: *a OJ

90/ac-0725

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} burser**/o *a

{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} bursera
Arbo.
Fon: *a PIV 133

90/ac-0726

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bursikl**/o *a *b
{de1} Bursicula *f**b
{de2} Beutelchen \In (der Orchideenblüte)i *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} bursicula
Planto.
Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0727

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Burundi**/o *a *b
{eo2} Burund**/o *c *ç *d *e
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a BO; *b Mon; *c MM; *ç PM; *d PIVS; *e TS.

90/ac-0728

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} busk**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
Korseta barto.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0729

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} bustrofedon**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
Maniero skribi.

Fon: *a OJ

90/ac-0730

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}

{eo1} butut**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Gambia monunito.

Fon: *a MM; *b Mon.

90/ac-0731

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Buziris**/o *a *b
{de1} Busiris *a *c
{en1}
{fr1} Busiris *b
1. Virnomo, i.a. de filo de Pozidono. *ç laŭ *c
2. Egipta urbo en la centro de la Nil-delta. *ç laŭ *c
Fon: *a EW; *b GW; *c dtv-lex; *ç pb.

90/ac-0732

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cebri**/o *a *b
{de1}
{en1}
{es1} cebrión *b
{fr1}
{Sc1} Cebrio
Insekto.

Fon: *a CV; *b TF.

90/ac-0733w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cecili**/o *a *b *c *ç *d
{de1} Blindwühle *f**b
{de2} Blindwühler *m* *b
{de3} Gymnophion *a
{en1}
{fr1} cécilie *c
{Sc1} Cæcilia
Amfibio.

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ç OJ; *d Z.

90/ac-0734w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cedi**/o *a *b *c
{de1}
{en1} cedi
{fr1}

Ganaa monunito.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PM

90/ac-0735w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalant**/o *a
{de1}
{en1} button-bush *a
{fr1}
{Sc1} Cephalanthus *a
Arbusto.

Fon: *a MCB.

90/ac-0736w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalanter**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cephalanthera
Planto.

Fon: *a WP

90/ac-0737w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalik**/o *a
{de1} Vena *f* cephalica *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cephalica
Cefalika vejno. *a

Fon: *a EW.

90/ac-0738w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalof**/o *a
{de1}
{en1} duiker *a
{fr1}
{Sc1} Cephalophus *a
Specio de antilopo.

Fon: *a MCB.

90/ac-0739w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalometr**/o *a
{de1}
{en1}
{es1} cefalómetro *a
{fr1}
Kapmezurilo.

Fon: *a TF.

90/ac-0740w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalopter**/o *a *b
{eo2} ombrel/a bird/o *b
{de1} Kopfflügler *m* *a
{en1} umbrella bird *b
{fr1}
{Sc1} Cephalopterus Geoffr. *a *b
Birdo, genro de kotingoidoj.

Fon: *a EW; *b MCB.

90/ac-0741w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalospin**/a *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a Bg; *b HL; *c OJ

90/ac-0742w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalosporin**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Iu antibiotiko.

Fon: *a MM

90/ac-0743w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalotaksus**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cephalotaxus
Arbo.

Fon: *a HL; *b OJ

90/ac-0744w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefalotorak**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ

90/ac-0745\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cefe**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Patro de Andromeda.

Fon: *a War

90/ac-0746\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cefenemi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cephonomyia

Insekto.

Fon: *a SK

90/ac-0747\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celiak**/a *a *b
{de1} coeliacus
{en1}
{es1} celíaco *b
{fr1}

ANAT: Rilate al abdomena kavo: V~a arterio.ŭ

Fon: *a EW; *b TF.

90/ac-0748\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celib**/a *a *b *c
{eo2} fraül/a *a
{de1} unverheiratet *ĉ
{de2} zölibatär *ĉ
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ; *ĉ pb.

90/ac-0749\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celibat**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{eo2} fraül/ec/o *g
{eo3} celib**/ec/o *f
{de1} Zölibat n *a
{de2} Ehelosigkeit f *a

{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b BO; *c HL; *ĉ MM; *d Pl; *e SK; *f pb; *g NePIV.

90/ac-0750\w-----

Rim: pb: Se oni deiras de adjektiva radiko "celiba" (90/ac-0749) kiel bazo, oni skemisme ekhavas {eo3} anstataŭ la naturalisma {eo1}. «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Celin**/a. *a
{de1}
{en1}
{fr1} Céline *a
Virinnomo.

Fon: *a LA p. XLII.

90/ac-0751\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celoidin**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g *ĝ
{de1} Zelloidin n *c
{en1}
{fr1} celloidine *ĝ
KEM

Fon: *a Bg; *b CV; *c EW; *ĉ Hg; *d HL; *e OJ; *f PV; *g SK; *ĝ VocTT.

90/ac-0752\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celostat**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a BVD

90/ac-0753\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celozi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Celosia
Planto.

Fon: *a MM

90/ac-0754\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cels**/o *a *b

{de1} Celsus *m* *a
{en1}
{fr1}

Virnomo.

Fon: *a EW; *b IKI.

90/ac-0755w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celt**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1} celt *c

Antikva ĉizilo.

Fon: *a CV; *b HL; *c VocTT.

90/ac-0756w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celulaz**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Enzimo.

Fon: *a OJ

90/ac-0757w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} celulit**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g
{eo2} ĉel/it/o *b
{de1}
{en1}
{fr1} cellulite *b

MED

Fon: *a BO; *b GW; *c Hg; *ĉ HL; *d IGB; *e OJ; *f PV; *g SK.

90/ac-0758w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cenakl**/o *a
{de1} Abendmahlsaal *m* *b
{en1}
{es1} Cenáculo *a
{fr1}

Sankta manĝejo. *a

Fon: *a TF; *b LangT-Es-De.

90/ac-0759w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cendal**/o *a
{de1}

{en1}
{es1} cendal *a
{fr1}

Silka vualo.

Fon: *a TF.

90/ac-0760w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cenoman**/o [1] *a *b *c *ĉ *d *e *f
{eo2} cenoman**/a etaĝ/o *c
{de1} Cenoman *n* *c
{en1}
{fr1}

Geologia etaĝo, unua ŝtupo de la supera kreto.

Fon: *a Bg; *b CV; *c EW; *ĉ Hg; *d OJ; *e PV; *f SK.

90/ac-0761w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cenoman**/o [2] *a
{de1} Cenomane *m* *a
{en1}
{fr1}

Ano de Kelta popolo.

Fon: *a EW.

90/ac-0762w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} centaŭri**/o *a *b
{de1}
{en1} centaury *a
{fr1}
{Sc1} Centaurium *a

Planto.

Fon: *a MCB; *b WP

90/ac-0763w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} centezim**/o *a *b *c
{de1} Centesimo *a
{en1}
{fr1}

Centono de liro.

Fon: *a EW; *b MM; *c Mon

90/ac-0764w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} centriol**/o *a

{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0765\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} centrosom**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ

90/ac-0766\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} centrot**/o *a *b
{de1} Dornzirpe *f* *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} Centrotus F. *b
Insekto, genro de cikadoidoj.

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0767\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} centumvir**/o *a *b *c *ĉ *d
{de1} Zentumvir *n* *b
{en1}
{fr1} centumvir *c
HIST: Ano de klasika Roma asizo. =
triumviro, decemviro. *e laŭ *b
Fon: *a Bg; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d OJ; *e pb.

90/ac-0768\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} cerami**/o *a *b *c *ĉ
{de1} Horntang *m* *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} Ceramium Lyngb. *b
Ruĝa algo, genro de ceramiacoj.

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *ĉ OJ.

90/ac-0769\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} ceras**/o *a
{de1}

{en1}
{fr1}
{Sc1} Cerasus
Arbo.

Fon: *a CV

90/ac-0770\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} cerat**/o *a
{de1} Wachssalbe *f* *a
{de2} Wachspflaster *n* *a
{de3} Zerat *n* *a
{en1}
{fr1}

FARM: Vaksoŝmiraĵo. *a

Fon: *a EW.

90/ac-0771\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} ceratolit**/o *a
{de1} Keratolith *n* *a
{de2} versteinertes Horn *n* *a
{en1}
{fr1}

MIN

Fon: *a EW.

90/ac-0772\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} cerazin**/o *a
{de1} Zerasin *n* *a
{de2} Zerasinsäure *f* *a
{en1}
{fr1}

Grasa acido, C6H10O5.

Fon: *a EW.

90/ac-0773\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eol} cercidifil**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

{Sc1} Cercidiphyllum

Arbusto.

Fon: *a EJ; *b MM; *c OJ.

90/ac-0774\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}

{eo1} cercis**/o *a
{de1}
{en1} Judas tree *a
{fr1}
{Sc1} Cercis
Arbusto. = ~o Kanada.

Fon: *a MCB.

90/ac-0775\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cereb**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Coereba
Birdo.

Fon: *a CV

90/ac-0776\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cereboid**/oj *a
{de1} Zuckervögel *m, pl* *a
{de2} Zärebiden *m, pl* *a
{en1}
{fr1}
Mielbirdoj, familio de birdoj.

Fon: *a EW.

90/ac-0777\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cerebrozid**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0778\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cerin**/o *a
{de1}
{en1}
{es1} cerina *a
{fr1}
Iu mineralo.

Fon: *a TF.

90/ac-0779\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}

{eo1} cerint**/o *a *b *c *ê *d
{de1} Wachsblume *f* *a
{de2} Cerinthe *f* *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cerintha *a
Planto.

Fon: *a BS; *b PI; *c SK; *ê Sln; *d WP.

90/ac-0780\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cerit**/o [1] *a *b *c
{eo2} ceriti**/o *b
{de1} Cerithium *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cerithium Adans. *b
Molusko, genro de ceritoidoj.

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0781\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cerit**/o *a *b *c
{de1} Zerit *n* *b
{en1}
{es1} cerita *c
{fr1}

Ceria silikato.

Fon: *a CV; *b EW; *c TF.

90/ac-0782\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cerkolept**/o *a *b *c *ê *d
{de1} Wickelbär *m* *c
{en1}
{fr1} kinkajou *ê
{Sc1} Cercoleptes Illig. *c

Mambesto, genro de ursoidoj.

Fon: *a Bg; *b CV; *c EW; *ê GW; *d OJ.

90/ac-0783\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cerkop**/o *a *b *c *ê *d *e
{eo2} šaŭm-cikad/o *b *d
{de1} Cercopis *b
{en1} froth fly *d
{en2} cuckoo spit *d
{en3} froghopper *d
{fr1} cercope *c
{Sc1} Cercopis Fabr. *b *d

Insekto, genro de cerkopoidoj; .

Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ê HL; *d MCB; *e

OJ.

90/ac-0784w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cermet**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Miksaĵo de ceramiko k metalo.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0785w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cerolein**/o *a
{de1}
{en1}
{es1} ceroleina *a
{fr1}

Fon: *a TF.

90/ac-0786w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cerule**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cæruleus
Birdo.

Fon: *a SK

90/ac-0787w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cervantes**/o *a *b
{eo2} Cervant**/o *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Hispana verkisto.

Fon: *a HL; *b SAT; *c SPIV.

90/ac-0788w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cervelas**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g
{de1} Zervelatwurst *f* *a *b
{en1}
{fr1} cervelas *ĉ
= salamio

Fon: *a BS; *b BO; *c EW; *ĉ GW; *d HL; *e OJ;

*f Pl; *g SK.

90/ac-0789w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cervol**/o *a *b
{de1} Muntjakhirsch *m* *b
{de2} Zwerghirsch *m* *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cervulus Blainville *b
Azia cervo, genro de cervoidoj.

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0790w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cetoksim**/o *a
{de1} Ketoxim *n* *a
{en1}
{fr1}

Kemiaĵo. = oksimo.

Fon: *a EW.

90/ac-0791w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ceton**/o *a *b *c
{eo2} keton/o *ĉ
{de1} Keton *n* *a
{en1}
{fr1}

Kemiaĵo: \Acetono estas la plej simpla

~o.ĵi

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ PIV

90/ac-0792w-----

Rim: pb: Kp. cibernetiko/kibernetiko. «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cetrari**/o *a *b *c *ĉ *d *e *f *g *ĝ *h
{eo2} Island/a musk/o *f
{de1} Isländisches Moos *n* *b
{en1} cetraria lichen *f
{en2} Iceland moos *f
{es1} cetraria *h
{es2} liquen de Islandia *h
{fr1} cétraire *d

Likeno.

Fon: *a Bg; *b BS; *c CV; *ĉ BO; *d GW; *e HL;
*f MCB; *g OJ; *ĝ SK; *h TF.

90/ac-0793w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}

{eo1} cezare**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

planto.
Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0794\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cianit**/o *a *b
{de1}
{en1}
{es1} cianita *b
{es2} turmalina *b
{fr1}

Mineralo.
Fon: *a OJ; *b TF.

90/ac-0795\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cianogen**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a CV

90/ac-0796\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cianopik**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a MM

90/ac-0797\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cianotipi**/o *a *b *c *ê
{de1} Eisenblauverfahren *n* *a
{de2} Blauprozeß *m* *a
{de3} Zyanotypie *f* *a
{en1}
{fr1}

Plej uzata \iLichtpausverfahren\i.
Fon: *a EW; *b HL; *c MM; *ê OJ.

90/ac-0798\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}

{eo1} ciat**/o *a
{de1}
{en1}
{es1} ciato *a
{fr1}

Arkeologio: Vazo.

Fon: *a TF.

90/ac-0799\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ciate**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cyathea

Filiko.

Fon: *a HL; *b OJ

90/ac-0800\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cidkij**/a. *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Lasta reĝo de Judio.

Fon: *a X

90/ac-0801\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cifonism**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Ligado al pilorio.

Fon: *a SK

90/ac-0802\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cik**/i *a
{eo2} ek'salt/i *d
{eo3} sku/iĝ/i *d
{de1} zucken *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a BS; *b Pl; *c SK; *ê Sln; *d NePIV

90/ac-0803\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}

{eo1} cikat**/o *a
{de1} mit Zucker verkochte Obstschale *f* *a
{en1}
{fr1}
Frukt-ŝelo kuirita kun sukero: \Citrona ~o
estas kandita citronŝelo.\i
Fon: *a EW.

90/ac-0804\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cikloheksan**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ

90/ac-0805\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ciklop**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cyclops
Krustaco.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0806\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ciklopter**/o *a *b *c
{eo2} lump/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cyclopterus
Fiŝo.

Fon: *a CV; *b EW; *c SK

90/ac-0807\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cilic**/o *a
{de1}
{en1}
{es1} cilicio *a
{fr1}
Punĉemizo, punzono. *a

Fon: *a TF.

90/ac-0808\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}

{T1}
{eo1} cimbidi**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cymbidium
Planto.

Fon: *a HL; *b MM; *c OJ

90/ac-0809\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ciment**/o *a *b *c *ĉ *d *e
{eo2} cement/o (1) (3) *b *c *f
{de1} Zement *m* *b
{en1}
{fr1} ciment \((construction)\i *c *d
Termino por cemento en la konstrufako k
figurase. *g laŭ *b k *c
Fon: *a CV; *b EW; *c GW; *ĉ HL; *d LA; *e OJ;
*f PIV; *g pb.

90/ac-0810\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cimeri**/o *a *b *c
{de1} Land *n* der Kimmerier *b
{en1}
{fr1} Cimmérie *c
Lando de la ~anoj. = ~a. *b

Fon: *a Bg; *b EW; *c GW.

90/ac-0811\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cimind**/o *a
{eo2} cimindid**/o *b
{de1} Cymindis *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cymindis Latr. *b
Insekto, genro de karaboidoj

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0812\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cimodoce**/a. *a
{de1}
{en1}
{fr1} Cymodocée *a
Mara nimfo.

Fon: *a GW.

90/ac-0813\w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cimon**/o *a *b
{de1} Kimon *m* *a
{de2} Cimon *m* *a
{en1}
{fr1} Cimon *b
Atena militestro.

Fon: *a EW; *b GW.

90/ac-0814w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cinc**/i *a
{eo2} mus/o-blek/i *b
{de1} piepsen *c
{en1}
{fr1}
{Hul} cincog *b
\\La muso ~as.\\i *a

Fon: *a LA p. L; *b NePIV; *c pb.

90/ac-0815w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cincar**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Ano de Rumana popolo.

Fon: *a Bg

90/ac-0816w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cincinat**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{La1} Cinnatus *a
Romana nomo.

Fon: *a NePIV.

90/ac-0817w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cinirid**/o *a
{eo2} cinir**/o *b
{de1} Cynnyris *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cynnyris Cuv. *a
{Sc2} Nectarinia Illig. *a
Birdo, genro de nektarinioidoj.

Fon: *a EW; *b CV.

90/ac-0818w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cink**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Mezepoka blovinstrumento.

Fon: *a BVD

90/ac-0819w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cinokramb**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cynocrambus
Planto.

Fon: *a OJ

90/ac-0820w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cinoscefal**/o *a
{de1} Kynoskephalä *a
{en1}
{fr1}

Tesaliaj montetoj.

Fon: *a EW.

90/ac-0821w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cinti**/a. *a *b
{de1}
{en1} Cynthia
{fr1} Cynthiae *a
Virinnomo.

Fon: *a GW; *b MCB.

90/ac-0822w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cipolin**/o *a
{de1} Zipollin *a
{de2} Zipellin *a
{en1}
{fr1}

Mineralo.

Fon: *a EW.

90/ac-0823w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ciren/a *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Helena nimfo.

Fon: *a AC

90/ac-0824w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ciriped**/oj *a *b *c
{de1} Rankenfuß(1)er *m, pl* *a
{de2} Haftkrebse *m, pl* *a
{de3} Zirripedien *a
{en1} cirripeds *b
{en2} barnacles *b
{fr1}
{Sc1} Cirripedia *b

Maraj krustacoj.

Fon: *a EW; *b MCB; *c OJ

90/ac-0825w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cirkonspekt**/a *a *b *c *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a Dk; *b Hg; *c HL; *c War.

90/ac-0826w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cirkonvoluci**/o *a *b *c
{de1} Umdrehung *f* *c
{de2} Windung *f* *c
{en1}
{es1} circunvolución *f* *c
{fr1}

Fon: *a CV; *b HL; *c TF; *c LangT-Es-De.

90/ac-0827w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cirokumulul**/o *a *b
{de1} fedrige Haufenwolke *f* *a
{de2} Zirrokumulul *m* *a
{en1}
{fr1}

Floka nubo. *a

Fon: *a EW; *b MeT.

90/ac-0828w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cirostratus**/o *a *b
{de1} fedrige Schichtwolke *f* *a
{de2} Zirrostratus *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a EW; *b MeT.

90/ac-0829w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cisoid**/o *a *b *c *c *d *e
{de1} Zissoide *f* *b
{de2} Efeublattkurve *f* *b
{en1}
{fr1}

GEOM

Fon: *a CV; *b EW; *c HL; *c MaT; *d MM; *e OJ.

90/ac-0830w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cistel**/o *a *b
{de1} Cistela *b
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cytilus Erichs. *b
{Sc2} Cistela Geoffr. *b

Insekto, genro de biroidoj.

Fon: *a CV; *b EW.

90/ac-0831w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cistofil**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cystophyllum
Planto.

Fon: *a OJ

90/ac-0832w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cistospor**/oj *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Grupo de fungoj.
Fon: *a CV
90/ac-0833w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} citar**/o *a *b *c *c *c *d
{eo2} citr/o (1) *e
{de1}
{en1}
{fr1} cithare *b *c

Antikva speco de liro, pri kiu oni ne havas
precizajn detalojn. = citro (2) *e

Fon: *a Bg; *b GW; *c HL; *c LA; *d OJ; *e PIV.
90/ac-0834w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} citine**/oj *a
{de1} Zytineen *a
{en1}
{fr1}
{Sc1} Cytineae

Plantoj, tribo de rafleziacoj.

Fon: *a EW.
90/ac-0835w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} citokinez**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a OJ
90/ac-0836w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} citoliz**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.
90/ac-0837w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} citosom**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.
90/ac-0838w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} citostom**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.
90/ac-0839w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} citozin**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL; *b OJ.
90/ac-0840w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} citrin**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a HL MM OJ
90/ac-0841w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cub**/o *a
{eo2} cubo**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana unito de areo.

Fon: *a EJ; *b HK.
90/ac-0842w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} kuj**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana pluvsezono.

Fon: *a MM
90/ac-0843w-----
Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} kujtat**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana ekrano.

Fon: *a EJ

90/ac-0844w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cukudan**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana manĝaĵo.

Fon: *a EJ

90/ac-0845w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} cumugi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana ŝtofo.

Fon: *a EJ

90/ac-0846w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Cvan**/o *a
{de1} Tswana *m* *b
{en1}
{fr1}

Ano de Afrika popolo vivanta precipe en Bocvano. *b

Fon: *a MM; *b pb.

90/ac-0847w-----

Rim: «91-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉador**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Virina islama vualo.

Fon: *a Mon

90/ac-0848

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉajtj**/o *a
{eo2} ĉaitj**/o *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Hindia stupao. *a

Fon: *a AC; *b BT; *c TS 210.

90/ac-0849

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉakon**/o *a
{de1}
{en1} chaconne *a
{es1} chacona *f* *b
{fr1}

Hispana danco. *b

Fon: *a MCB; *b NePIV.

90/ac-0850

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉaldron**/o *a *b
{de1} Chaldron *n* *a
{en1}
{fr1}

Iama Angla mezurunito por greno = 11,63 hl. *c laŭ *a

Fon: *a EW; *b HL; *c pb.

90/ac-0851

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉaled**/o *a *b *c *ĉ
{eo2} ĉalet/o *d
{de1} Chalet *n* *e
{en1}
{fr1} chalet *m* *c

Fon: *a Bg; *b HL; *c LA; *ĉ OJ; *d PIV; *e pb.

90/ac-0852

Rim: pb: Pri la problemo de radikfina "et" aŭ "ed" vd. Pabst, AkSt 1988-1990, ?? . Laŭ la tie prezentitaj argumentoj, {eo1} ŝajnas al mi preferinda. «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉalon**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Iu hormono.

Fon: *a HL; *b OJ.

90/ac-0853

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} ĉamar**/o *a *b
 {de1} Tschamara
 {en1}
 {fr1}

Iama, precipe Pola kaj Ĉeka, virina vestaĵo,
 laĉita jupo. *c laŭ *a

Fon: *a EW; *b HL; *c pb.

90/ac-0854

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Ĉamberi**/o *a
 {eo2} Ŝamberj**/o *a
 {de1} Chambéry *c
 {en1}
 {fr1} Chambéry *a *b

Franca urbo, ĉefurbo de Savojo.

Fon: *a PIV 962; *b LK; *c pb.

90/ac-0855

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Ĉamplen-lag**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1} lac *m* Champlain *a

Kanada lago.

Fon: *a GW.

90/ac-0856

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Ĉandr**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Virnomo.

Fon: *a AC

90/ac-0857

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Ĉandranagar**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Hindia urbo.

Fon: *a AC

90/ac-0858

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} ĉanel**/o *a *b *c
 {de1} natürlicher Kanal *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Natura kanalo.

Fon: *a Bg; *b BS; *c SK.

90/ac-0859

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} ĉanfr**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {es1} chaflán *a
 {fr1} chanfrein *b

Fon: *a TF; *b NePIV.

90/ac-0860

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Ĉang Kajšek** *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Ĉina politikisto.

Fon: *a AC

90/ac-0861

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} ĉap/um/ar/o *a *b
 {de1}
 {en1}
 {fr1} chapelage

Fon: *a CV; *b HL.

90/ac-0862

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Ĉarent**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1} Charente *f* *a

Franca regiono.

Fon: *a AC

90/ac-0863

Rim: «90-03-29»

{U1}
 {T1}

{eo1} ĉarleston**/o *a *b *c
{de1} Charleston *m* *ĉ
{en1}
{fr1}

Danco de la dudekaj jaroj. *ĉ
Fon: *a HL; *b MM; *c OJ; *ĉ pb.

90/ac-0864

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉart**/i *a *b *c *ĉ EVIT *d
{eo2} ĉarter**/i *d
{de1} chartern *b
{de2} mieten \lein Schiff oder Flugzeug\i *b
{en1}
{fr1}

Lui ŝipon aŭ aviadilon. = ĉartero 90/ac-0865.

Fon: *a Bg; *b BS; *c Pl; *ĉ Sln; *d pb.

90/ac-0865

Rim: pb: {eo1} kolizias kun "ĉarto" (ekz. de UN) kaj tial estas evitenda. «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉarter**/o *a
{de1} Charter *m* *b
{en1}
{fr1}

Luita aviadilo.

Fon: *a NePIV; *b pb.

90/ac-0866

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉatr**/o *a
{de1} Chartres *b
{en1}
{fr1} Chartres *a

Franca urbo.

Fon: *a SAT; *b pb.

90/ac-0867

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉaspot**/o *a *b *c
{de1} Chassepot *n* *a
{de2} Chassepotgewehr *n* *a
{en1}
{fr1} chassepot *ĉ

Iama Franca pafilo.

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ NePIV.

90/ac-0868

Rim: «90-03-29»

{U1}

{T1}
{eo1} ĉat**/oj *a
{de1}
{en1} chats *a
{fr1}

Specio de silvio. *b

Fon: *a MCB; *b NePIV.

90/ac-0869

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉatni**/o *a
{eo2} ĉutni**/o *b
{de1} Chutnee-Sauce *f* *b
{en1} chutney *a
{fr1}

Hinda kondimento.

Fon: *a MCB; *b EW.

90/ac-0870

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉaŭ**/o *a
{de1}
{en1} chow *a
{fr1}

Raso de hundo.

Fon: *a JCW.

90/ac-0871

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉaŭr**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Nepala stupao.

Fon: *a TS 210.

90/ac-0872

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉeĉen**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Ano de Kaŭkaza popolo. *a

Fon: *a AC

90/ac-0873

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉeka**/o *a
{de1}

{en1}
{fr1} Iama sovietia politika polico. *a
Fon: *a AC

90/ac-0874

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉelj**/o *a
{eo2} Kajl**/o *b
{de1}
{en1}
{fr1}
{La1} Caelius *m* *a *b
Monteto en Romo. *a
Fon: *a AC; *b LK.

90/ac-0875

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉeljabinsk**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1} Sovetia urbo.
Fon: *a PM

90/ac-0876

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉenomel**/o *a
{eo2} kenomel**/o *b
{de1}
{en1} Japanese quince *b
{en2} "Japonica" shrub *b
{fr1}
{Sc1} chaenomeles *a *b
Arbedo.
Fon: *a MM; *b MCB.

90/ac-0877

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉeremis**/o *a *b
{de1} Tŝcheremisse *m* *b
{en1}
{fr1} Ano de soveta popolo. *a
Fon: *a AC; *b LK.

90/ac-0878

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉernobil**/o *a

{de1} Tŝchernobyl *b
{en1}
{fr1}

Ukraina urbo, fama pro la katastrofo en ĝia
atom-centralo. *b
Fon: *a Mon; *b pb.

90/ac-0879

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉernozi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1} Rusa nigra tero.
Fon: *a LA.

90/ac-0880

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉester**/o *a
{eo2} ĉestr**/o *b
{eo3} Ĉestr**/a fromaĝ/o *c
{de1} Chesterkåse *m* *a
{en1} chester *b
{fr1}

Angla fromaĝo.
Fon: *a EW; *b NePIV; *c GW.

90/ac-0881

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉestr**/o *a *b
{eo2} Ĉest**/o *ĉ
{de1}
{en1} Chester *a *c
{fr1} Chester *a
Angla urbo.

Fon: *a GW; *b MCB 446; *c NePIV; *ĉ LK.

90/ac-0882

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉetij**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1} Sinhala stupao.
Fon: *a TS 210

90/ac-0883

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉetnik**/o *a

{de1}
{en1}
{fr1}

Serba naciisto.

Fon: *a SK

90/ac-0884

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉetrit**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Unu el la Hindaj subkastoĵoj, devenantaj de la kvar ĉefaj: bramanoj (pastroj de Bramo), kŝatrioj (militistaj nobeloj), vaiŝoj (kampanoj kaj komercistoj) kaj ŝudroj (servistoj). *b laŭ *a

Fon: *a TS 210; *b pb.

90/ac-0885

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉetrum**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Butana monunito.

Fon: *a Mon

90/ac-0886

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉetverik**/o *a *b *c *ĉ
{de1}
{en1}
{fr1}

Iama rusa mezurunito. *a

Fon: *a EW; *b HL; *c OJ; *ĉ Z.

90/ac-0887

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉevr**/o *a
{de1}
{en1} spar, small square timber *a
{fr1}

Ĉarpentoligno.

Fon: *a MCB.

90/ac-0888

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉimaki**/o *a
{de1}

{en1}
{fr1}

Japana manĝaĵo.

Fon: *a EJ

90/ac-0889

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉintar**/o *a *b *c
{de1}
{en1}
{fr1}

Albana monunito.

Fon: *a MM; *b Mon; *c PM.

90/ac-0890

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉipolat**/o *a
{de1}
{en1}
{es1} salchicha pequeña con cebolla *a
{es2} encebollado *a
{fr1}

Kolbaso kun cepoj.

Fon: *a TF.

90/ac-0891

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉit**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Sovetia urbo.

Fon: *a MM PM

90/ac-0892

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉo**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana unito de longo.

Fon: *a EJ; *b MM.

90/ac-0893

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉobu**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana mezurunito.

Fon: *a MM

90/ac-0894

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉok**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana taseto.

Fon: *a EJ

90/ac-0895

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉoktav**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Ano de indiana popolo. *a

Fon: *a AC

90/ac-0896

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉomolungm**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Tibeta nomo de la monto Everesto. *b

Fon: *a Bg; *b TS 208.

90/ac-0897

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉonmag**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Japana vira hararangô.

Fon: *a EJ

90/ac-0898

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉorbaĝi**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Iama ano de la Bulgara burĝaro. *a

Fon: *a Bg

90/ac-0899

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉorten**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Tibeta stupao.

Fon: *a TS 210.

90/ac-0900

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉukĉ**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Ano de sovetia popolo.

Fon: *a PM; *b TS.

90/ac-0901

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉukotsk**/a mar/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a EB.

90/ac-0902

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} ĉumak**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Iama Ukraina komercisto. *a

Fon: *a EW

90/ac-0903

Rim: «90-03-29»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉuvaŝ**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Ano de sovetia popolo. *a

Fon: *a AC

90/ac-0904

Rim: «90-03-29»

{U1}

{T1}
 {eo1} sunit**/o *a *c EVIT *ĉ *d
 {eo2} suna/ist/o *ĉ *e *f
 {de1} Sunit *m* *b
 {en1}
 {fr1} sunnite *f
 Ano de sunaismo, akceptanta la sunaon k agnoskanta kiel legitimajn la kvar unuajn kalifojn. = ŝijaisto (90/pb-8501) *e
 Fon: *a JAR 83, 75; *b NZZ 90-02-24, p. 5; *c JAR 90 II 42; *ĉ kam en MON 90/6-5; *d pb; *e PIV; *f GD.

90/pb-8500

Rim: pb: {eo1} laŭ mi estas superflua naturalisma formo paralela al la jam delonge ekzistanta PIV-a {eo2}. {eo2} krome pli klare indikas, ke temas pri iu, kiu akceptas la sunaon. Fine nur {eo2} estas konforma al la principo esti ŝparema kun radikoj k al la dua parto de la 15-a regulo. {eo1} pro tio estas EVIT. «90-07-13»

{U1}
 {T1}
 {eo1} ŝiit**/o *a *c EVIT *ĉ *d
 {eo2} ŝija/ist/o *ĉ *e *f *g
 {de1} Schiit *m* *b *f
 {en1}
 {fr1} chiite *m* *g
 Ano de la ŝijaismo, kiu forpuŝas la Sunaon k agnoskas kiel legitiman posteulon de Mahometo nur la duan kalifon Ali. = sunaisto (90/pb-8500). *e
 Fon: *a JAR 83, 75; *b NZZ 90-02-24, p. 5; *c JAR 90 II 42; *ĉ kam en MON 90/6-5; *d pb; *e PIV; *f OK-DE; *g GD.

90/pb-8501

Rim: pb: {eo1} laŭ mi estas superflua naturalisma formo paralela al la jam delonge ekzistanta PIV-a {eo2}. Ĉar mi ne vidas avantaĝon de {eo1}, mi ne vidas kialon ŝanĝi bone establitan lingvo-uzon. {eo1} pro tio estas EVIT. «90-07-13»

{U1}
 {T1}
 {eo1} pazilali**/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}
 {It1} pasialia *a
 \La fama Itala lingvisto diskutis la ĝistiamajn atingojn en la kampo de pazigrafio kaj ~o.ĵi *b = pazigrafio (90/pb-8173), pazilogio (90/pb-8172).
 Fon: *a PlanL 85/16-2; *b pb laŭ *a.

90/pb-8502

Rim: «89-10-04»

{U1}
 {T1}
 {eo1} komerc-lingvo *a
 {de1}

{en1} trade language *a
 {fr1} Miksita lingvo (piĝino), kies simpligita formo kaj hibrida leksiko ebligas komunikadon inter parolantoj de diversaj lingvoj, precipe por komercaj celoj. *a
 Fon: *a PlanL 85/16-17.

90/pb-8503

Rim: «89-09-04»

{U1}
 {T1}
 {eo1} pasilogi**/o *a EVIT *b
 {eo2} pazilogi**/o *b
 {de1}
 {en1} pasilogia *a
 {fr1} = pazigrafio (90/pb-8173), pazilalio (90/pb-8502).
 Fon: *a BIL p. 21; *b pb.

90/pb-8504

Rim: pb: Pro harmonio kun la PIV-a pazigrafio (kun "z") ni evitu {eo1}, eĉ se ĝi estas "klasika", ĉar enestanta en BIL. «90-08-14»

{U1}
 {T1}
 {eo1} pazigrافي/o *a
 {eo2} pasigrافي**/o *b EVIT *c
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Sistemo de universala skribo, keis signoj esprimas rekte ideojn kaj ne vortojn. *a = pazilogio (90/pb-8172), pazilalio (90/pb-8502).
 Fon: *a PIV; *b BIL 21; *c pb.

90/pb-8505

Rim: pb: {eo2} estas forma arkaismo EVIT, kiu ignoras la regulon de asimiligo de s al z inter du vokaloj. «90-08-14»

{U1}
 {T1}
 {eo1} graŭl**/i ntr *a
 {de1} knurren ntr *b
 {en1}
 {fr1}

Kolere grumbli, minace murmuri, laŭ la maniero de hundo. *a
 Fon: *a MON 89/10-11; *b pb.

90/pb-8506

Rim: «89-11-04»

{U1}
 {T1}
 {eo1} rotvajler**/o *a
 {de1} Rottweiler *m* *a
 {en1} Rottweiler *a
 {fr1}

Kurthara, agresema hundo, ĝis 65 cm alta,

ofte uzata kiel protekt- kaj polic-hundo. Pri hundo-
rasoj kp. EB 71. *b

Fon: *a MON 89/10-11; *b pb laŭ Brock.

90/pb-8507

Rim: «89-12-04»

{U1}
{T1}
{eo1} trafik/o por grand/a rapid/o *a *c
{eo2} trafik/o por rapid/eg/o *a
{de1} Hochgeschwindigkeitsverkehr *m* *a
{en1} high speed running *a
{fr1} circulation *f* à grande vitesse *a

Koncepto de la Eŭropaj fervojoj pri reto de
aparte rapidaj trajnoj, lanĉita en la okdekaj jaroj. *b
Fon: *a MON 89/10-12; *b pb laŭ *a; *c Fervoja
Terminaro 1989.

90/pb-8508

Rim: «89-11-04»

{U1}
{T1}
{eo1} indiak**/o *a
{de1} Indiana *n* *b
{en1}
{fr1}

Flugpilka ludo de Sudamerika deveno kun
la ~a pilko, plumpilko, kiun la minimume du
ludantoj batas per la manplato super 1,85 m alta reto.
*c

Fon: *a pb; *b Brock; *c pb laŭ *b.

90/pb-8509

Rim: «89-12-04»

{U1}
{T1}
{eo1} literaci**/o *a
{de1} Fähigkeit *f* zu lesen und zu schreiben *b
{en1} literacy
{fr1}

Kapablo legi kaj skribi, malanalfabeteco. =
~iga kampanjo (89/pb-8050), funkcia ~igo (89/pb-
8051). *a

Fon: *a pb; *b Langenscheidts Taschenwörterbuch
En-De.

89/pb-8510

Rim: pb: {eo1} formata laŭ la modelo de {en1}
ŝajnas al mi dezirinda, ĉar ĝi evitas la duoblan
negacion en la peza "mal'analfabet/ec/o" same kiel la
multvorta "kapablo legi kaj skribi". Kp. mian
artikolon pri vojoj forigi la analfabetecon en Afriko
en MON (aperonta) kaj la sekvantajn kunmetaĵojn.
«89-08-03»

{U1}
{T1}
{eo1} literaci**/ig/a kampanj/o *a
{eo2} kampanj/o kontraŭ la analfabet/ec/o *b
{eo3} mal'analfabet/ig/a kampanj/o *a
{de1} Alphabetisierungskampagne *f* *a

{en1}
{fr1}

Kampanjo por forigi la nekapablon legi kaj
skribi, ofte kun la celo evoluigi landon: M Unesko
subtenis ~ojn en multaj landoj de Afriko kaj suda
Ameriko. *a

Fon: *a pb; *b PIV sub "analfabeto".

89/pb-8511

Rim: pb: "alfabetiga kampanjo" ne eblas, ĉar laŭ la
difino de "alfabeto" en PIV ĝi signifus kampanjon
pro krei alfabeton por lingvo, kiu ne jam havas
skribon, sed ne kampanjon por forigi la
analfabetecon de homoj. «89-08-03»

{U1}
{T1}
{eo1} funkci/a literaci**/ig/o *a
{de1} funktionelle Alphabetisierung *f* *a
{en1}
{fr1}

Evoluiga koncepto, kiu celas altigi la
sukceson de literaciiga kampanjo (89/pb-8050),
ligante ĝin al profesia trejnado kaj klopodante tiel
veki la intereson kaj komprenon por la bono de la
lego- kaj skribkapablo. = literacio (89/pb-8049). *a
Fon: *a pb

89/pb-8512

Rim: «89-08-03»

{U1}
{T1}
{eo1} liser**g-acid/o di'etil-amin/o *a EVIT *c
*b
{eo2} lizergat-acid/a di'etil-amid/o *ĉ
{eo3} di'etil-amid/o de lizerg**/a acid/o *c
{eo4} N,N-dietil-lizerg-amid/o *c
{eo5} LSD *a
{eo6} L.S.D. *ĉ EVIT *b
{de1} LSD *n* *b
{en1} lysergic acid diethyl amide *c
{en2} LSD *c
{fr1}

Derivaĵo de lizergata acido, potence
halucinogena substanco, eĉ je etaj perbuŝe uzataj
dozoj. *ĉ

Fon: *a MON 90/1-4; *b pb; *c por en let. al pb de
90-07-19; *ĉ PIV.

90/pb-8513

Rim: por: 1) {eo1} laŭ mi estas EVIT, ĉar:

a) ĝi ignoras la regulon de asimiligo de s al z inter
du vokaloj ("liser**g" anstataŭ pli bone "lizerg"). Eĉ
PIV rekonas tion, ĉar ĝi havas {eo2} (sub
"lizergata");

b) oni ne simple apudmetu du substantivojn.

2) {eo2} eblas, tamen mi preferas {eo3}, ĉar:

a) la sufikso "-at" estas balasta.

b) pli gracia en Eo estas analiza nomo kiel en {eo3}.

3) {eo4} estas pli sisteme kaj science akceptebla ol
la populara {eo3}.

pb: 1) Mi konsentas kun la kritiko de por kontraŭ

{eo1}.

2) La uzo de punktoj estas superflua Francismo, EVIT en Eo, kp. "Kiel krei mallongigojn?". Tial {eo5} estas same EVIT. «90-07-05»

{U1}

{T1}

{eo1} flug_trafik/a direkt/ist/o *a

{eo2} flug_direkt/ist/o *a

{eo3} aer_trafik/a direkt/ist/o *a

{af1} lugverkeerleier *b

{de1} Fluglotse *m* *c

{en1} air-traffic controller *d

{fr1} navigant *m* del'aviation *c

Oficisto aŭ dungito de la → aertrafika direkto-servo (89/pb-8515), kiu direktas aviadilojn al starto kaj al- kaj surteriĝo, kontrolante ilin de la kontrolturo de flughaveno:\I pro la striko de la -oj dum la feria sezono la turistoj devis longe atendi en la flughaveno.\i *ĉ

Fon: *a pb; *b SAP 89/6-14; *c LANG-Fr; *ĉ pb laŭ Wah; *d etge.

89/pb-8514

Rim: «90-08-14»

{U1}

{T1}

{eo1} aer_trafik/a direkt/o-serv/o *d

{eo2} flug_trafik/a direkt/o-serv/o *d

{eo3} aer_trafik/a sekur/ec-serv/o *a EVIT *a

{eo4} flug_trafik/a sekur/ec-serv/o *a EVIT *a

{de1} Flugsicherung *f* *b

{de2} Luftsicherung *f* *b

{de3} Flugsicherungsdienst *m* *c

{en1} air-traffic control *d

{fr1} service *m* de balisage *c

Administra instanco, kiu kontrolas kaj direktas la aertrafikon super difinita (ŝtata) teritorio. = aertrafika direktisto (89/pb-8064). *a laŭ *b

Fon: *a pb; *b Wah; *c LANG-Fr.

89/pb-8515

Rim: etge: 1) {eo3} k {eo4} estas Germanismoj. Por ne-Germanoj ili pensigas pri io tute alia, nome pri policanoj, kiuj kontrolas, ke neniu portas bombon en aviadilon.

2) La intima ligo inter tiu ĉi termino kaj 89/pb-8514 devus esti pli videbla. Tial mi rekomendas {eo1} resp. {eo2}.

pb: La argumentoj de etge konvinkas min. Por atentigi aliajn Germanojn pri tiu "rifo" mi tamen ne forigas mian iaman propran proponon, sed prefere signas ĝin "evitenda". «90-08-14»

{U1}

{T1}

{eo1} ĉajot**/o *a

{de1} Chayote *b

{en1}

{fr1}

{Sc1} sechium edule *b

Sudamerika frukto el la familio de kukumoj. *a

Fon: *a MON 90/1-8; 90/3-5; *b dtv-lex.

90/pb-8516

Rim: «90-08-14»

{U1}

{T1}

{eo1} favel**/o *a

{de1}

{en1}

{fr1}

Lad-tabul-kabanaĉo, precipe en Sudameriko. *a

Fon: *a MON 90/1-8.

90/pb-8517

Rim: «90-02-14»

{U1}

{T1}

{eo1} gnoseologi**/o *a

{de1} Gnoseologie *f* *b

{de2} Erkenntnistheorie *f* *b

{en1}

{fr1}

Scienco-teorio, esplor-teorio. *a

Fon: *a SR 73/2:3-41 (Szerdahelyi); *b dtv-lex.

90/pb-8518

Rim: «90-08-14»

{U1}

{T1}

{eo1} etn/a *a

{eo2} etnik**/a *b EVIT *c

{de1} ethnisch *c

{en1}

{fr1}

Fon: *a PIV; *b SR 73/2:3-42 (Szerdahelyi); *c pb.

90/pb-8519

Rim: pb: Post apero de PIV {eo2} ŝajnas al mi evitinda naturalismo. Krome ĝi pensigas pri "etn/ik/". «90-02-27»

{U1}

{T1}

{eo1} diakroni**/o *a

{de1}

{en1}

{fr1}

= diakrona (89/pb-8527).

Fon: *a SR 73/2:3-42 (Szerdahelyi);

90/pb-8520

Rim: «90-02-27»

{U1}

{T1}

{eo1} akroni**/a *a

{de1}

{en1}
{fr1}

Fon: *a SR 73/2:3-42 (Szerdahelyi);
90/pb-8521

Rim: «90-02-27»

{U1}
{T1}
{eo1} asociaci**/o *a
{eo2} asocio <2> *b
{de1} Assoziation *f* *c
{de2} Gedankenverbindung *f* *c
{en1}
{fr1}

Fon: *a SR 73/2:3-43 (Szerdahelyi); *b PIV; *c pb.
90/pb-8522

Rim: «90-02-27»

{U1}
{T1}
{eo1} etnonim**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a SR 73/2:3-44 (Szerdahelyi);
90/pb-8523

Rim: «90-02-27»

{U1}
{T1}
{eo1} semiotik**/o *a *b
{de1} Semiotik *f* *c
{en1}
{fr1}

Scienco pri signoj kaj ties sistemoj. *b
Fon: *a SR 73/2:3-45 (Szerdahelyi); *b SR 73/2:3-91 (Zlotnikova); *c pb.

90/pb-8524

Rim: «90-02-27»

{U1}
{T1}
{eo1} logik/ist/o *b
{eo2} logicist**/o *a EVIT *b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a SR 73/2:3-48 (Szerdahelyi); *b pb.
90/pb-8525

Rim: pb: {eo2} ŝajnas al mi superflua naturalismo.
«90-08-07»

{U1}
{T1}
{eo1} oraci*/o *a

{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a SR 73/2:3-65 (Garcia Blázquez);
90/pb-8526

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} diakron**/a *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Men ~a plano*i* *a = diakronio (89/pb-8520).
Fon: *a SR 73/2:3-42 (Szerdahelyi);

90/pb-8527

Rim: «90-02-27»

{U1}
{T1}
{eo1} telefaks**/i *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a IM 90/1-2.

90/pb-8528

Rim: «90-05-04»

{U1}
{T1}
{eo1} telefaks**/o *a
{de1} Telefax *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a IM 90/1-2; *b pb.

90/pb-8529

Rim: «90-05-04»

{U1}
{T1}
{eo1} grafiti**/o <1> *a
{de1}
{en1}
{fr1}

{It1} graffiti *a
<1> (historio, epigrafiko) Skribaĵo aŭ desegnaĵo ne havanta dekoradan celon, kiu estas gratita, skribita aŭ pentrita sur la surfaco de muro, natura roko, objekto el ceramiko k.s.

Fon: *a pb laŭ go en IM 90/1-3.

90/pb-8530

Rim: «90-05-04»

{U1}
{T1}
{eo1} grafiti**/o <2> *a

{de1}
{en1}
{fr1}
{It1} graffiti *a
<2> (moderna) Skribaĵo aŭ desegnaĵo simila al difino <1> metita plejofte sur murojn kaj ankaŭ aliajn surskribeblajn surfacojn per plej diversaj teknikoj, speciale per ŝprucfarbado, kaj kies enhavo estas ofte skatologia, politika, humura aŭ persona. *a

Fon: *a pb laŭ go en IM 90/1-3.

90/pb-8531

Rim: «90-05-04»

{U1}
{T1}
{eo1} kartun**/o *a
{de1} Cartoon *m* *b
{en1} cartoon *a
{fr1}

Mallonga karikaturo bildstria rakonto. *b

Fon: *a IM 90/1-7; *b pb.

90/pb-8532

Rim: «90-05-04»

{U1}
{T1}
{eo1} biot**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

La flaŭro k faŭno de iu regiono: \Aambaŭ fontoj, la energio en la teknologia sektoro k la energio de ~aj resursoj, malabundas ĉie hodiaŭ. \i *a

Fon: *a go en AkSt 88-90, 126

90/pb-8533

Rim: «90-06-18»

{U1}
{T1}
{eo1} numismat/ik/o *a *b *ĉ *d
{eo2} numizmat/ik/o *c EVIT *b
{de1} Numismatik *f* *b
{en1} numismatics *b
{es1} numismática *f* *b
{fr1} numismatique *f* *b
{Hu1} numizmatika *b
{It1} numismatica *b
{Nl1} numismatiek *b
{Sk1} numizmatika *b
{Sn1} numizmatika *b

Scienco pri antikvaj moneroj k medaloj. *a

Fon: *a PIV; *b go en AkSt 88-90, 128; *c Atanasov, Bulgara-Ea Vortaro; *ĉ Boirac; *d Verax.

90/pb-8534

Rim: go: En la latinidaj k ĝermanaj lingvoj la "s" de la latina etimo restas en la skriba formo, kvankam la prononco estas tiu de la voĉa "z" pro la sekva voĉa konsonanto "m". Male en la slavaj lingvoj kaj ankaŭ en la hungara, la litero "z" aŭ ties ekvivalento en la

kirila alfabeto estas uzata ortografie. {eo2} estas misa literado pro la influo de la gepatra lingvo.

pb: Ĉu vere misa? Se ekzistas tiu forta tendenco prononci "numizmatiko", kiel klarigita de go, ĉu ni tiukaze ne preferu tiun ortografian formon, laŭ kiu ni "ĝuste" prononcas la vorton, do tamen {eo2}, eĉ se ĝi estas tiel malofta ĝis nun? «90-06-18»

{U1}
{T1}
{eo1} numismat/o *a *b
{eo2} numismat/ik/ist/o *b
{de1} Numismatiker *m* *b
{en1} numismatist *b
{fr1} numismate *m* *b
{Hu1} numizmatikus *b
{It1} numismatico *m* *b
Specialisto pri ~iko. *a

Fon: *a PIV; *b go en AkSt 88-90, 129.

90/pb-8535

Rim: go: {eo1} estas preferinda, ĉar pli mallonga. «90-06-18»

{U1}
{T1}
{eo1} numismatografi**/o *a *b
{de1}
{en1}
{fr1} numismatographie *f* *b

[1] Priskriba aŭ deskripta numismatiko. *b

[2] Priskribo de moneroj. *b

Fon: *a Atanasov, Bulgara-Ea vortaro; *b go en AkSt 88-90, 129.

90/pb-8536

Rim:

{U1}
{T1}
{eo1} Ŝovin**/o *a
{eo2} Ŝovin**. *b
{de1}
{en1}
{fr1} Chauvin *b

Franca soldato fama pro blinda patriotismo.

*b

Fon: *a pb; *b por en AkSt 88-90, 121.

90/pb-8537

Rim: «90-08-14»

{U1}
{T1}
{eo1} ŝovin**/ism/o *a
{de1} Chauvinismus *m* *b
{en1}
{es1} patriotería *f* *c
{fr1}

Troa patriotismo. *a

Fon: *a por en AkSt 88-90, 121; *b dtv-lex; LANG-De-Es.

90/pb-8538

Rim: «90-08-14»

{U1}
{T1}
{eo1} ŝovin**/ist/o *a
{de1} Chauvinist *m* *c
{en1}
{es1} patriotero *m* *c
{fr1}

Tiu, kiu agas ŝovinisme: *a \Rumano asertis, ke ~aj hungaroj provokis interesnan konflikton en Transilvanio. \i *b

Fon: *a por en AkSt 88-90, 121; *b pb laŭ MON 90/7-9; *c LANG-De-Es.

90/pb-8539

Rim: «90-08-14»

{U1}
{T1}
{eo1} koĉ**/i *a
{de1} kutschieren *b
{en1}
{fr1}

Veturi kaleŝon. = koĉero/koĉisto (90/pb-8541). *a

Fon: *a pb; *b Wah.

90/pb-8540

Rim: «90-07-18»

{U1}
{T1}
{eo1} koĉer/o *a
{eo2} koĉ**/ist/o *b
{de1} Kutscher *m* *b
{en1}
{fr1}

Veturigisto de kaleŝo: \I~o, servistoj k antaŭrajdantojZ; ~o de de funebra veturiloZ. \i *a = koĉi (90/pb-8540).

Fon: *a PIV; *b pb.

90/pb-8541

Rim: pb: Analoge al "ŝoforo = ŝofi = ŝofisto" la Zamenhofa, tamen ne Fundamenta "koĉero" retroevoluas al "koĉi" perdante la pseŭdosufikson "-er" kun la funkcio de "-ist" k el tio nove kreiĝas "koĉisto". "koĉero" alprenas iom malmodernan odoron. Simile "cirkulero = cirkuli = cirkulaĵo". Pli detale vd. IVE X-XI kun plia fonto. «90-07-18»

{U1}
{T1}
{eo1} Ĉaŭŝesk**/o *a
{eo2} Ĉeaŭŝesku.** *b EVIT *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Rumana diktatora ŝtatestro, gvidinto de la Rumana komunista partio, mortigita en decembro 1989. *a

Fon: *a pb; *b MON 90/7-9.

90/pb-8542

Rim: pb: {eo2} estas tute stranga parta E-igo, kiu haltas mezavoje k pro tio EVIT. «90-08-01»

{U1}
{T1}
{eo1} bazidio-fung/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a MON 90/7-26.

90/pb-8543

Rim: «90-08-01»

{U1}
{T1}
{eo1} piknid/o-fung/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a MON 90/7-26.

90/pb-8544

Rim: «90-08-01»

{U1}
{T1}
{eo1} hif/o-fung/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a 90/7-26

90/pb-8545

Rim: «90-08-01»

{U1}
{T1}
{eo1} drak-arb/o *a
{de1} Drachenbaum *m* *b
{en1} dragon-tree *c
{es1} drago *b
{fr1} drago *b
{It1} drago *b
{Sc1} Dracaena draco L. *a

Arbo, origina el Kanariaj Insuloj (specio de draceno), kiu eligas sangoruĝan rezinon (drak-sango), havas skvamecan trunkoŝelon k abrupte densan disbranĉiĝon iel monstreca. *a

Fon: *a PIV; *b pb; *c BU.

90/pb-8546

Rim: pb: Kaj BT k OK-DE tradukas "Drachenbaum" per "draceno". Ankaŭ BU havas "draceno (drak-arbo) dragon-tree". "Draceno" tamen laŭ PIV estas la genro, al kiu apartenas la specio "drak-arbo" k pro ni distingu. «90-08-07»

{U1}

{T1}
{eo1} leks**/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a LK (titolo).

90/pb-8547

Rim: «90-10-17»

{U1}
{T1}
{eo1} aŭtokefal**/a *a
{de1} autokephal *b
{en1}
{fr1}

Kun propra ĉefo (kapo) *a, memstara (kuntekste kun ortodoksa eklezio) *c laŭ *b: \La unua konsilio de Ukraina A~a Ortodoksa Eklezio okazis en 1990.\i *c laŭ *a

Fon: *a MON 90/12-18; *b Brock; *c pb.

90/pb-8548

Rim: «91-01-05»

{U1}
{T1}
{eo1} Ekumen/a konsili/o de eklezi/oj *a
{de1} Ökumenischer Rat *m* der Kirchen *b
{de2} Weltkirchenrat *m* *c
{en1}
{fr1}

Komunaĵo de kristaj eklezioj por komuna interkonsiliĝo pri ekleziaj demandoj, fondita en 1948 en Amsterdamo. La □o havas ĉ. 250 membroj-ekleziojn k sidejon en Ĝenevo. *c laŭ *b

Fon: *a MON 91/2-20; *b dtv-lex; *c pb.

90/pb-8549

Rim: «91-04-02»

{U1} 342.34
{T1} FKA
{eo1} liberal/a demokrat/a fundament/a reĝim/o *a
{eo2} liberal/a demokrat/a baz/a reĝim/o *a
{de1} freiheitlich demokratische Grundordnung *f* *d
{en1} free democratic basic order *b
{es1} régimen *m* fundamental de libertad y democracia *c
{fr1} régime *m* libéral et démocratique *ĉ
Art. 18; 21 II; 73 n-ro 10 b) GG;

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG;

89/pb-0001

Rim: «89-10-10»

{U1} 351.74
{T1} FEC

{eo1} Federaci/a Ofic/o de Kriminal/a Polic/o (D) *a
{de1} Bundeskriminalamt *n* (D) *d
{en1} Federal Criminal Police Office (D) *e
{es1} Oficina Federal de Policía Criminal (D) *c
{fr1} Office *m* fédéral de la police criminelle (D) *ĉ

Art. 73 n-ro 10 c) GG;

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG; *e GG-En.

89/pb-0002

Rim: «89-10-10»

{U1} 342.34
{T1} FKA
{eo1} konstituci/a protekt/ad/o *a
{de1} Verfassungsschutz *m* *d
{en1} protection of the constitution *b
{es1} defensa de la Constitución *c
{fr1} protection *f* de la Constitution *ĉ

Art. 73 n-ro 10 b) GG; =konstitucio (89/pb-0511).

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG;

89/pb-0003

Rim: «89-10-10»

{U1} 343.1
{T1} FEI
{eo1} kontraŭ'krim/a batal/o *a
{de1} Verbrechenbekämpfung *f* *d
{en1} control of crime *b
{es1} lucha contra delincuencia *c
{fr1} répression *f* de la criminalité *ĉ

Art.73 n-ro 10 c) GG;

Fon: *a KR; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG;

89/pb-0004

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.9
{T1} FJB
{eo1} tribunal/a organiz/o *a
{de1} Gerichtsverfassung *f* *d
{en1} organisation of courts *b
{es1} organización *f* judicial *c
{fr1} organisation *f* judiciaire *ĉ
Art. 74 n-ro 1 GG

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG;

89/pb-0005

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.9
{T1} FJC
{eo1} tribunal/a procedur/o *a
{eo2} proces/a procedur/o *a
{de1} Gerichtsverfahren *n* *d
{de2} gerichtliches Verfahren *n* *d
{en1} procedure of courts *b

{es1} procedimiento judicial *c
{fr1} procédure m judiciaire *c
Art. 74 n-ro 1 GG;
Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG;

89/pb-0006

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.965
{T1} FDA
{eo1} advokat/ar/o *a*e
{de1} Anwaltschaft f (im Sinne der Personen-mehrheit) *d
{de2} Rechtsanwaltschaft f *d
{en1} legal profession *b
{es1} régimen m de la abogacía *c
{es2} abogacía *c
{fr1} barreau m *ĉ

Korporacio de la advokatoj ĉe unu juĝocentro *e \Ĉe ĉiu unuinstanca kortumo ekzistas ~o.ĵi *f Art. 74 n-ro 1 GG; kp. advokatur (89/pb-0030).

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG; *e PIV; *f IJR67/3(4),p10.

89/pb-0007

Rim: «90-07-24»

{U1} 347.961
{T1} FDA
{eo1} notariat**/o *a
{de1} Notariat n *c *b
{en1} notaries *ĉ
{es1} notariado m *d
{fr1} notariat m *e

Statuso, ofico de notario (89/pb-0317): \→ Latina ~o (89/pb-0010), landoj de la Latina ~o.ĵi =notario; notariejo, notaria oficejo, notaria kancelario, notaria buroo; advokatur (89/pb-0030). Art. 74 n-ro 1 GG. *a

Fon: *a pb analoge al DU,p23; *c GG; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr.

89/pb-0008

Rim: pb: Temas pri la ofta, konata diferenco inter la abstrakta nocio en la senco de → jura instituto (89/pb-0011) kaj la konkreta loko, buroo, instalaĵo unuflanke (notariejo) kaj la aro de personoj, kiuj administras tiujn oficojn aliflanke (notario). Precipe klara la diferenco fariĝas en kunmetaĵoj kiel "Latina notariato". DU 23 donas pliajn ekzemplojn pri la sama problem. «90-07-24»

{U1} 342.532 : (47)
{T1} FKB
{eo1} Duma**/o *a*c*ĉ*d*e*f*g*ĝ
{eo2} Dum**/o *ĥ*i*j
{eo3} duma**/o *b
{eo4} dum**/o <2> *h
{de1} Duma f *b*h
{en1} Duma *1
{en2} Douma *1

{es1} Duma f *j
{fr1} Douma f *c*d
Rusa parlamento 1905-1907. *k laŭ *b
Fon: *a Bg; *b EW; *c GD; *ĉ HL; *d LA; *e MM; *f OJ; *g Pl; *ĝ SK; *h BT; *ĥ IGB; *i Sln; *j TF; *k pb; *l HAE.

89/pb-0009

Rim: «90-10-14»

{U1} 347.99
{T1} FKA
{eo1} Latin/a notariat**/o *a
{de1} Lateinisches Notariat n *a
{en1} {fr1}

→ Jura instituto (89/pb-0011) de → organo de la juradministrado (89/pb-0012) simila en ĉiuj landoj de la kontinent-Eŭropa Romi-Ĝermana → jurfamilio (89/pb-0013), sed sen ekvivalento en la Anglo-Saksa jurfamilio de la komunjuro (89/pb-0014). *a

Fon: *a pb

89/pb-0010

Rim: «90-07-24»

{U1} 342.739
{T1} FDC
{eo1} jur/a institut*/o <2> *a
{de1} Rechtsinstitut <2> n *a
{en1} {es1} {fr1}

\Klasikaj ~oj de la Romia juro estas i.a. proprieto, posedo k fruktuzo. La ~o de la Angla "trust", kiel speciala formo de administrado de proprieto ne estas konata en Germana juro.ĵi *a

Fon: *a pb.

89/pb-0011

Rim: «90-07-24»

{U1} 347.99
{T1} FKA
{eo1} organ/o de la jur-administr/ad/o *a
{de1} Organ n der Rechtspflege *a
{en1} {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0012

Rim: «89-10-10»

{U1} 342.56
{T1} FKB
{eo1} jur-famili/o *a
{de1} Rechtsfamilie f *a
{en1} {fr1}

En la → kompara juro (89/pb-0015) oni distingas diversajn grupojn de jursistemoj, t.n. "familiojn", kiuj havas similajn metodojn,

jurinstitutojn (89/pb-0011) kaŭ (85/409) baziĝas sur sama "patrina" juro. Pri la detaloj ekzistas malsamaj opinioj. Laŭ la tre disvastigita klasifiko de la Franca juristo \René David\ oni distingas ses familiojn, nome la Romi-Ĝermanan ~on en la kapitalismaj ŝtatoj de la Eŭropa kontinento, la komunjuran ~on de la Angla juro kaj ĝiaj idoj, la socialisman ~on, la Islaman ~on, la orient-Azian ~on kaj la familion de la "ceteraj" jursistemoj. La same konata klasifiko de la Germanaj juristoj \Zweigert\ kaj \Kötzl\ distingas sep familiojn donante al la jursistemoj de la nord(-Eŭropaj) ŝtatoj rangon de ekstra familio. *a
Fon: *a pb.

89/pb-0013

Rim: «89-10-10»

{U1} 342.56
 {T1} FKD
 {eo1} komun-jur/o <1,2> *a
 {de1} Common Law *n* *b
 {en1} Common Law *a
 {es1}
 {fr1} Common Law *f* *b

1. Ĉiuj jursistemoj, kiuj baziĝas sur la Angla juro, kiel ekzemple la Usona, Kanada (krom tiu de la provinco de Kebeko), Aŭstralia, k.a. jursistemoj.

2. La komuna juro en Anglujo kaj kelkaj de ĝiaj idaj jursistemoj kontraste al la juro de ekvito (89/pb-0016).

Fon: *a JTP12/24; *b pb.

89/pb-0014

Rim: «89-10-10»

{U1} 340.5
 {T1} FIB
 {eo1} kompar/a jur/o *a
 {eo2} jur-kompar/ad/o *b
 {de1} Rechtsvergleichung *f* *b
 {en1} comparative law *b
 {es1} derecho *m* comparado *b
 {fr1} droit *m* comparé *b
 {It1} diritto *m* comparato *b

Metodo de la jurisprudenco (89/pb-0356) kompari kaj meti en sistemon la ekzistantajn jursistemojn de la mondo. *b

Tiu jurscienca branĉo, kiu sin okupas pri la ekzamenado de du, pluraj aŭ multaj → internaj juroj (89/pb-0275) por eltrovi la similecojn aŭ malsimilecojn inter ili, kaj la kaŭzojn de la diferencoj. *a

Fon: *a JTP11; *b pb;

89/pb-0015

Rim: pb: La termino jur-komparado kreita laŭ la Germana modelo pli trafe montras, ke fakte temas pri metodo pli ol pri speciala branĉo de la jurisprudenco, malgraŭ la dif. de JTP 11. En la - tamen malofta - ĝisnuna jura Eo-literaturo oni tamen trovas pli ofte la terminon {eo1} klare pro influo de la Angla kaj Franca modelo sur la ĝisnunaj gvidaj E-

istaj juristoj. «89-10-10»

{U1} 341.52
 {T1} FAI
 {eo1} jur/o de ek'loĝ/ad/o *a
 {eo2} jur/o de domicil-kre/o *a
 {eo3} domicil-kre/a jur/o *a
 {de1} Niederlassungsrecht *n* (im objektiven Sinn) *d

{en1} law relating to establishment *b
 {es1} derecho de establecimiento *c
 {fr1} droit *m* d'établissement *ĉ

Art. 74 n-ro 4 GG.

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG;

89/pb-0017

Rim: du: Estus dezirinde unuecigi la uzon de prepozicioj post la sama vorto. Ekz.: (89/pb-0017) "juro de domicilkreo"; (89/pb-0018) "juro pri eksplodaĵoj"; (89/pb-0041) "rajto je leĝdonado". Ĉu ni lasu libere la uzon de "pri", "de", "je" aŭ ĉu ni uzu konsekvence la prepozicion "de"? La saman pri la ministerioj: Ekz. "Ministerio de la Eksterlandaj Aferoj", kiel Waringhien rekomendas kaj ne "pri", "por" aŭ "je".

pb: Aldoniĝas plia problemo, nome tiu de la artikolo. Mi ekz. preferas "Ministerio de Eksterlandaj Aferoj". «89-11-10»

{U1} 351.753.6
 {T1} FEC
 {eo1} jur/o pri eksplod/aĵ/oj *a
 {eo2} eksplod/aĵ/a jur/o *a
 {de1} Sprengstoffrecht *n* *d
 {en1} law relating to explosives *b
 {es1} derecho de tenencia de explosivos *c
 {fr1} droit *m* des explosifs *ĉ

Art. 74 n-ro 4 GG. Ĉiuj juraj preskriboj de ŝtato, kiuj regulas la akiron, proprieton, posedon kaj komercon de aŭ kun eksplodaĵoj. Kutime la ~o estas parto de la → juro pri armiloj (89/pb-0019). *a

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG;

89/pb-0018

Rim: «89-10-10»

{U1} 351.753.3
 {T1} FEC
 {eo1} jur/o pri arm/il/oj *a
 {eo2} arm/il-jur/o *a
 {de1} Waffenrecht *n* *d
 {en1} law relating to weapons *b
 {es1} derecho de tenencia de armas *c
 {fr1} droit *m* des armes *ĉ

Art. 74 n-ro 4 GG. Ĉiuj juraj preskriboj de ŝtato, kiuj regulas la akiron, proprieton, posedon kaj komercon de resp. kun armiloj. En la landoj de la Romi-Ĝermana jurfamilio (89/pb-0013) la ~o apartenas al la → publika juro (89/pb-0020). *a

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d

GG;

89/pb-0019

Rim: «89-10-10»

{U1} 342
{T1} FKA
{eo1} publik/a jur/o *a*e
{de1} öffentliches Recht *n* *d
{en1} public law *b
{es1} derecho publico *c
{fr1} droit *m* public *ĉ

En la Romi-Ĝermana kaj socialismaj jurfamilioj (89/pb-0013) oni distingas inter → privata aŭ civila juro (89/pb-0021) unuflanke kaj publika juro aliflanke. Por distingi la du sferojn ekzistas minimume tri teorioj: la intereso-teorio, la subiga teorio kaj la modifita subiga teorio. Laŭ la intereso-teorio de la romia juristo Ulpiano normo apartenas al la ~o, se ĝi ekzistas pro publika intereso de la ŝtato kreinta ĝin. Laŭ la subiga teorio de la Germana juristo Wolff ĝi apartenas al la ~o, se ĝi regulas rilaton inter ŝtato kaj civitano, inter publika povo kaj individuo, se ĝi do regulas rilaton inter "supre" kaj "malsupre". Laŭ la modifita subiga teorio normo apartenas al la ~o, se ĝi regulas rajtojn kaj devojn de la ŝtato kaj de ĝiaj organoj. *a

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG; *e IJR80/1,p28.

89/pb-0020

Rim: «90-07-24»

{U1} 347
{T1} FDA
{eo1} privat/a jur/o *a*f
{eo2} civil/a jur/o *e
{de1} Privatrecht *n* *d
{de2} Zivilrecht *n* *a
{de3} bürgerliches Recht *n* *a
{en1} civil law *b
{es1} derecho privado *c
{es2} derecho civil *a
{fr1} droit *m* privé *ĉ
{fr2} droit *m* civil *a

En la Romi-Ĝermana kaj socialista → jurfamilioj (89/pb-0013) la juro, kiu regulas la rilatojn inter la civitanoj, dum la → publika juro (89/pb-0020) iliajn rilatojn al la ŝtato kaj ĝiaj organoj. Ĝi tradicie ampleksas la jurojn civilan, komercan, inklusive de la juro de komercaj juraj personoj, la juro de la civila proceduro, k.a. *a

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG; *e JTP20; *f IJR80/1,p28.

89/pb-0021

Rim: «90-07-24»

{U1} 930.85
{T1} RKE
{eo1} kultur/aj/oj *a
{eo2} kultur/aj hav/aj/oj *a
{eo3} kultur/aj hered/aj/oj *a

{eo4} kultur/aj valor/aj/oj *e
{de1} Kulturgut *n* *d
{en1} cultural treasures *b
{es1} patrimonio cultural *c
{fr1} bien *m* culturel *ĉ
Art. 74 n-ro 5 GG.

Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG; *e ej;

89/pb-0022

Rim: pb: Tie ĉi enestas speciala problemo, kiu devus esti solvata laŭeble unuece, nome la problemo de {De} \IGut\i, {Fr} \Ibien\i, ofta en juraj terminoj kiel ekz. \IVorbehaltsgut, Frauengut, Gesamtgut\i kaj multaj aliaj. Ĉu ni traduku per "havo" aŭ "havaĵo" aŭ "havaĵoj". La konsulteblaj vortaroj ne donas unuecan kontentigan respondon kaj kompreneble ne argumentojn. \IKulturgut\i ekz. tute ne troviĝas en KR aŭ MU.

ej: Ĉar \IGut\i plej ofte rilatas al diversaj objektoj, mi rekomendas uzi la pluralon. Se temas pri nur unu objekto, kompreneble la "j" estas ellasenda. «90-07-24»

{U1} 929.3
{T1} RIG
{eo1} civil-stat/a registr/o *a
{de1} Personenstandsregister *n* *a
{de2} Personenstandregister *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a KR; *b DK-Hand;

89/pb-0023

Rim: «89-10-10»

{U1} 342.728
{U2} 351.752
{T1} FDB
{eo1} jur/o de kolekt/iĝ/o en kun'ven/oj *a
{eo2} kun'ven/a jur/o *b
{eo3} kun'ven/ad/a jur/o *b
{eo4} jur/o pri kun'ven/oj *b*f
{de1} Versammlungsrecht *n* *c
{en1} law of assembly *ĉ
{es1} derecho de reunión *d
{fr1} droit de réunion *e

Art. 74 n-ro 3 GG

Fon: *a KR; ne en MU; *b pb; *c GG-De; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr; *f ej.

89/pb-0024

Rim: «89-02-28»

{U1} 351.752
{T1} FDB
{eo1} asoci/a jur/o *a
{eo2} jur/o pri asoci/oj *e
{eo3} unu/iĝ/a jur/o
{de1} Vereinsrecht *n* *d
{en1} law of association *b
{es1} derecho de asociación *c

{fr1} droit d'association *ĉ
Art. 74 n-ro 3 GG
Fon: *a pb; *b GG-En; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr; *d GG; *e ei.

89/pb-0025

Rim: ei: Ni unuece uzu la prepozicion "pri" en 89/pb-0018, 0019, 0024, 0025, 0026. Tie ĉi ne temas pri juro kreita de asocioj. «89-10-10»

{U1} 341.52
{U2} 342.7
{T1} FDB
{eo1} jur/o pri rest/ad/o *a
{eo2} rest/ad-jur/o *b
{de1} Aufenthaltsrecht *n* (im objektiven Sinn) *a*ĉ
{en1} law relating to residence *ĉ
{es1} derecho de residencia *d
{fr1} droit de résidence *e
Art. 74 n-ro 4 GG

Fon: *a KR; *b pb; *c GG; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr.

89/pb-0026

Rim: «89-10-10»

{U1} 341.51
{T1} FAI
{eo1} status/o *a*f
{eo2} jur/a status/o *c
{de1} rechtlicher Status *m* *ĉ
{de2} Rechtsstellung *f* *a
{en1} legal status *b
{es1} situación *f* jurídica *d
{fr1} statut *m* *e

Leĝa stato de persono: \civitana, familia ~o; havi la ~on de fremdulo. \i *f =Art. 73 n-ro 8 GG.

Fon: *a KR; *b GG-En; *c MON89/7,p6; *ĉ GG-De; *d GG-Es; *e GG-Fr; *f PIV.

89/pb-0027

Rim: «90-07-24»

{U1} 341.5
{T1} FAI
{eo1} civil/a stat/o *a
{de1} Personenstand *m* *a
{en1} estado civil *c
{es1} état *m* civil *ĉ
Art. 74 n-ro 2 GG

Fon: *a KR; *b pb; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr.

89/pb-0028

Rim: «89-02-28»

{U1} 347.92
{T1} FIA
{eo1} jur-konsil/ad/o *a
{de1} Rechtsberatung *f* *b
{en1} legal advice *c
{es1} asesoramiento jurídico *ĉ

{fr1} consultation *f* juridique *d
Art. 74 n-ro 1 GG

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0029

Rim: pb: ne "konsultado". «89-10-10»

{U1} 34.08
{T1} FIE
{eo1} advokatur**/o *a
{eo2} advokat/ec/o *b
{de1} Advokatur *f* *a
{en1} 1 Statuso, ofico de advokato, ekz. libera ~o.
2 Evitenda por: advokataro (89/pb-0007).
3 Evitenda por: advokatejo, advokata oficejo, advokata kancelario.
Kp. notariato (89/pb-0008). *a
Fon: *a pb analoge al DU 23; *b PIV.

89/pb-0030

Rim: «90-07-24»

{U1} 342.54
{T1} FIA
{eo1} korporaci/o de publik/a jur/o *a
{de1} Körperschaft *f* des öffentlichen Rechts *b
{en1} corporate bodies under public law *c
{es1} corporación de derecho público *ĉ
{fr1} organisme *m* de droit public *d
Art. 73 n-ro 8 GG;
federacia ~o (89/pb-0039)
Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0031

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.78
{T1} FGD
{eo1} el'don-jur/o *a
{de1} Verlagsrecht *n* *b
{en1} publishers' rights *c
{es1} derechos des edición *ĉ
{fr1} droits *m/pl* d'édition *d
Art. 73 n-ro 9 GG
Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0032

Rim: «89-02-28»

{U1} 351.741
{T1} FEC
{eo1} kriminal/a polic/o *a
{de1} Kriminalpolizei *f* *b
{en1} criminal police *c
{es1} policía criminal *ĉ
{fr1} police *f* criminelle *d
Art. 73 n-ro 10 a) GG

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0033

Rim: «89-02-28»

{U1} 347.78
{T1} FGD
{eo1} aŭtor/a jur/o *a
{eo2} kopi-raĵi/a jur/o *e
{de1} Urheberrecht *n* (im objektiven Sinn) *b
{en1} copyrights *c
{es1} derechos de autor *ĉ
{fr1} droits *m, pl* d'auteur *d
dif. *a Art. 73 n-ro 9 GG;

=aŭtora rajto (89/pb-0035).

Fon: *a IJR67/2,p5; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr; *e IJR67/2,p10.

89/pb-0034

Rim: «89-08-28»

{U1} 347.78
{T1} FGD
{eo1} aŭtor/a rajt/o *a
{de1} Urheberrecht *n* (im subjektiven Sinn) *b
{en1} copyright *b
{fr1}

=aŭtora juro (89/pb-0034).

Fon: *a KR; *b pb;

89/pb-0035

Rim: «89-08-28»

{U1} 347.77
{T1} FGF
{eo1} protekt/o de la industri/a propriet/o *a
{de1} gewerblicher Rechtsschutz *m* *b
{en1} industrial property rights *c
{es1} derecho de la propiedad industrial *ĉ
{fr1} protection *f* de la propriété industrielle *d
Art. 73 n-ro 9 GG

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0036

Rim: «89-02-28»

{U1} 342
{T1} FKA
{eo1} klaŭz/o pri konserv/o de la unu/ec/o *a
{de1} Einheitswahrungsklausel *f* *a
{en1} clause of maintenance of uniformity *a
{es1}
{fr1}

Art. 72 I n-ro 3 GG

Fon: *a pb;

89/pb-0037

Rim: «89-02-28»

{U1} 658.6
{T1} HBA

{eo1} var-cirkul/ad/o *a
{de1} Warenverkehr *m* *b
{de2} Warenzirkulation *f* *e
{en1} movement of goods *c
{es1} circulación *f* de las mercancías *ĉ
{fr1} circulation *f* de marchandise *d
Art. 73 n-ro 5 GG

Fon: *a KR; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr; *e pb.

89/pb-0038

Rim: «89-02-28»

{U1} 342.54
{T1} FIE
{eo1} federaci/a korporaci/o de publik/a jur/o *a
{eo2} federaci-depend/a korporaci/o de publik/a jur/o *a
{de1} bundesunmittelbare Körperschaft *f* des öffentlichen Rechts *b
{en1} federal corporate body under public law *c
{es1} corporación *f* federal de derecho publico *ĉ
{fr1} organisme *m* de droit public qui depend directement de la Fédération *d
Art. 73 n-ro 8 GG;

=korporacio de publika juro (89/pb-0031)

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0039

Rim: «89-02-28»

{U1} 34.06
{T1} FIA
{eo1} konkur/a leĝ-don/ad/o *a
{de1} konkurrierende Gesetzgebung *f* *b
{en1} concurrent legislative power *c
{es1} legislación *f* concurrente *ĉ
{fr1} législation *f* concurrente *d
Art. 70 II GG

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0040

Rim: «89-02-28»

{U1} 340.134
{T1} FIA
{eo1} rajt/o je leĝ-don/ad/o *a
{de1} Gesetzgebungsrecht *n* *b
{en1} power to legislate *c
{es1} facultad *f* legislativa *ĉ
{fr1} droit *m* de légiférer *d
Art. 72 I GG

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0041

Rim: «89-02-28»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} klaŭz/o pri kaŭz/o de mal'util/o *a
{eo2} klaŭz/o pri mal'util/ig/o *a

{de1} Beeinträchtigungsklausel *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb;

89/pb-0042

Rim: «89-02-28»

{U1} 342.537
{T1} FKB
{eo1} moci"/o de deklar/o de konfid/o *a
{eo2} konfid/o-moci"/o *a
{de1} Stellen *n* der Vertrauensfrage *f* *b
{en1} motion for a vote of confidence *c
{es1} moción *f* de voto de confianza *ĉ
{fr1} motion *f* de confiance *d

Art. 68 GG;

=mocio (89/pb-0050).

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0043

Rim: «89-02-28»

{U1} 347.92
{T1} FJA
{eo1} anstataŭ/ant/o *a
{de1} Stellvertreter *m* *b
{de2} Vertreter *m* *b
{en1} deputy *c
{es1} representante *m* *ĉ
{fr1} suppléant *m* *d

Art. 69 I GG

Fon: *a KR; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr;

89/pb-0044

Rim: «89-02-28»

{U1} 35.082.8
{T1} AJA
{eo1} ofic/a daŭr/o *a
{de1} Amtszeit *f* *b
{en1} tenure of office *c
{es1} duración *f* del cargo *ĉ
{fr1} fin *m* des fonctions ? *d

Art. 69 II GG

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr.

89/pb-0045

Rim: «89-02-28»

{U1} 340.134
{T1} FIA
{eo1} eksklusiv/a leĝ-don/ad/o *a
{de1} ausschließliche Gesetzgebung *f* *b
{en1} exclusive legislative power *c
{es1} legislación *f* exclusiva *ĉ
{fr1} législation *f* exclusive *d

Art. 70 II GG

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr.

89/pb-0046

Rim: «89-02-28»

{U1} 342.537
{T1} FKB
{eo1} deklar/o de ne'konfid/o *a
{de1} Mißtrauensvotum *n* *b
{en1} vote of no-confidence *c
{es1} voto de desconfianza *ĉ
{fr1}

Art. 67 GG

Fon: *a KR; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es.

89/pb-0047

Rim: «89-02-28»

{U1} 342.537
{T1} FKB
{eo1} nom/um/i *a
{eo2} nom/i *e
{de1} ernennen *b
{en1} appoint *c
{es1} nombrar *ĉ
{fr1} nommer *d

Art. 63 IV 2 GG VLa Asembleo povas ~i la

Ĝeneralan Sekretarion (art. 97 Ĉ).Ni *e

Fon: *a KR; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr; *e JKR91.

89/pb-0048

Rim: «89-12-28»

{U1} 342.537
{T1} FKB
{eo1} konstru/iv/a deklar/o de ne'konfid/o *a
{de1} konstruktives Mißtrauensvotum *n* *b
{en1}
{es1} voto constructivo de desconfianza *c
{fr1}

Art. 67 GG

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-Es.

89/pb-0049

Rim: «89-02-28»

{U1} 342.537
{T1} fkb
{eo1} moci"/o *a *b
{de1} parlamentarischer Antrag *m* *a
{de2} Motion *f* *c
{en1} motion *ĉ
{es1} moción *f* *d
{fr1} motion *f* *e

Art. 67 II GG

=~o de deklaro de konfido (89/pb-0043).

Fon: *a PIVS; *b KR; *c pb; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr.

89/pb-0050

Rim: «89-02-28»

{U1} 347.235
{T1} FDC

{eo1} teren-transakci/oj *a
{eo2} transakci/oj de ne'mov/abl/aj/oj *b
{de1} Grundstücksverkehr *m* *c
{en1} real estate transactions *ĉ
{es1} transacciones *f/pl* inmobiliarias *d
{fr1} mutation *f* des biens fonciers *e
Art. 74 n-ro 18 GG

Fon: *a pb; *b IKEV#2620 + 2112; *c GG; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr.

89/pb-0051

Rim: «89-02-28»

{U1} 347.235
{T1} FDC
{eo1} ne'mov/abl/aj/oj *a
{de1} Immobilien *f, pl* *a
{de2} Liegenschaften *f, pl* *a
{de3} Grundbesitz *m* *a
{de4} unbewegliches Vermögen *n* *a
{en1} real property *a
{en2} real estate \USVi *a
{es1} inmuebles *m, pl* *a
{es2} bienes raíces *m, pl* *a
{Es3} bienes inmuebles *m, pl* *a
{fr1} biens immeubles *m, pl* *a
{fr2} immeubles *m, pl* *a

Fiksaj, netranslokeblaj aĵoj kaj tiaj aĵoj, kiuj estas nemoveblaj laŭ sia uzo, ekz. muntita maŝino.
*a

Fon: *a IKEV#2112.

89/pb-0052

Rim: «89-10-10»

{U1} 380.1
{T1} HDA
{eo1} transakci/o (1) *a*b
{de1} Transaktion *f* *c
{en1} transaction
{es1} transacción *f*
{fr1} transaction *f*

Tuto de la konvencioj, kiuj okazas inter komercistoj, borsistoj ks pri unu negoco, operacio ks. *a

Interkonsento, laŭ kiu oni interŝanĝas aĵojn aŭ rajtojn. *b

Fon: *a PIV; *b IKEV#2620; *c KR.

89/pb-0053

Rim: pb: =89/pb-0517. La difinoj devas esti harmoniigitaj. Tiu de <IKEV> ŝajnas al mi tro ĝenerala. «89-10-10»

{U1} 347.235
{T1} FDC
{eo1} grund-jur/o *a
{de1} Bodenrecht *n* *b
{en1} land law *c
{es1} derecho del suelo *ĉ
{fr1} droit *m* de la propriété foncière *d
Art. 74 n-ro 18 GG; juro de grunda proprieto.

Fon: *a pb analoge al KR Bodenreform; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr.

89/pb-0053

Rim: «89-02-28»

{U1} 343.14
{T1} FEA
{eo1} konvikt/i *a*b
{eo2} konvinc**/i *c*ĉ EVIT *d
{de1} überführen *tr* *a
{en1}
{es1}
{fr1} convaincre (de faute) *c
Pruvi per certaj montrtoj, ke iu estas kulpa:
\~i iun pri krimo.\i *b

Fon: *a KR; *b PIV; *c VA; *ĉ BT; *d pb.

89/pb-0055

Rim: pb: Mi ne vidas avantaĝon de {eo2} baziĝanta sur BT, forma arkaismo, do pro lingva disciplino hodiaŭ evitenda.

ej: Krome {eo2} estas "falsa amiko" por

Angloj.

«90-10-06»

{U1} 343.18
{T1} FEA
{eo1} sfer/o de kompetent/ec/o *a
{de1} Zuständigkeitsbereich *m* *a
{de2} Ressort *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a KR.

89/pb-0056

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.235
{T1} FDC
{eo1} parcel/o *a
{eo2} are/o *a
{eo3} teren/o *a
{eo4} ter-posed/aj/o *a
{eo5} ter-propriet/o *b
{de1} Grundstück *n* *a
{en1}
{fr1}

Art. 74 n-ro 18 GG.

Fon: *a KR; *b pb.

89/pb-0058

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.235
{T1} FDC
{eo1} eks'propriet/ig/o *a*c
{eo2} sen'propriet/ig/o *b*g
{de1} Enteignung *f* *f
{en1} expropriation *ĉ
{es1} expropiación *f* *d
{fr1} expropriation *f* *e
Art. 74 n-ro 14 GG.

Fon: *a KR; *b pb; *c PIV; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr; *f GG; *g ej.

89/pb-0059

Rim: pb: {eo1} estas pli naturalisma, {eo2} pli skemisma kaj konsekvenca laŭ la E-a vortfarado, pro tio mi preferas ĝin.

ej: Ankaŭ mi preferas {eo2}, tamen {eo1} estas mencienda, ĉar ĝi troviĝas en PIV kaj KR. «89-10-10»

{U1} 347.235
{T1} FDC
{eo1} eks'propriet/ig/a jur/o *a
{eo2} jur/o de eks'propriet/ig/o
{eo3} sen'propriet/ig/a jur/o *b
{de1} Enteignungsrecht *n* *c
{en1} law regarding expropriation *ĉ
{es1} derecho de expropiación *d
{fr1} droit de l'expropriation *e
Art. 74 n-ro 14 GG

Fon: *a pb; *b ej; *c GG; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr.

89/pb-0060

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.235
{T1} FDC
{eo1} farm/e-pren/i *a
{eo2} farm/i *b*c
{eo3} bien-lu_pren/i *d
{de1} pachten *a
{en1}
{fr1}

=bien-ludoni (89/pb-0062).

Fon: *a IKEV#2519; *b KR; *c PIV; *d ej.

89/pb-0061

Rim: ej: "farmi" estas "falsa amiko" por Angla-lingvanoj, ĉar lto farm'i signifas "terkulturilo kiel proprietulo". Pro tio ke la terminoj "farmi" kaj "farmigi" estas klare difinitaj en PV kaj same en PIV, la terminoj ne devus aperi en Pekoteko. Aliflanke -- kaj pro tio estas bone listigi tiujn nociojn -- IKEV donas aliajn terminojn por la samaj nocioj kaj KR ankoraŭ aliajn. Laŭ mi "farmedoni" kaj "farmepreni" estas erare formitaj, ĉar ne temas pri maniero de donado aŭ prenado. Krome oni kunmetas radikojn en nia lingvo, inter kiuj oni rajtas meti la vokalon "o" por faciligi prononcon (akvo-falo) sed neniam "e". Kion do fari? Plej bone estus krei tute novajn terminojn sen tiu ofte misaplikata radiko "farm/". Ĉu "bien" ne pli taŭgus por profesia ter-kulturado?: "bien-ludoni" "bien-lupreni". «91-03-08»

{U1} 347.235
{T1} FDC
{eo1} farm/e-don/i *a
{eo2} farm-don/i *b
{eo3} farm/ig/i *b *c
{eo4} bien-lu_doni *d

{de1} verpachten *a
{en1}
{fr1}

=bien-lupreni (89/pb-0061)

Fon: *a IKEV#1468; *b KR; *c PIV; *d ej;

89/pb-0062

Rim: «89-01-29»

{U1} 342.518
{T1} AJE
{T2} FKC
{eo1} kancelier/o *a
{af1} kanselier *e
{de1} Kanzler *m* *b
{en1} chancellor *c
{es1} canceller *m* *ĉ
{fr1} chancelier *m* *d

=federacia ~o (89/pb-0064), imperia ~o (89/pb-0065).

Fon: *a PIV; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr; *e pb.

89/pb-0063

Rim: «90-10-20»

{U1} 342.518
{T1} FKC
{eo1} federaci/a kancelier/o *a
{de1} Bundeskanzler *m* *b
{en1} federal chancellor *c
{es1} canceller federal *m* *ĉ
{fr1} chancelier fédéral *m* *d

En FRG la estro de la registaro, kabinetestro, ĉefministro. =kanceliero (89/pb-0063), =imperia kanceliero (89/pb-0065). *a

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-En; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr.

89/pb-0064

Rim: «89-10-29»

{U1} 342.518
{T1} FKC
{eo1} imperi/a kancelier/o *a
{eo2} regn/a kancelier/o *a
{de1} Reichskanzler *m* *b
{en1} Chancellor of the Reich *b
{es1} Canciller *m* del Reich *b
{fr1} Chancelier *m* impérial \(\(1871-1918)\)i *b
{fr2} Chancelier *m* du Reich \(\(1919-1945)\)i *b

En la iama Germana Regno la estro de la registaro, ĉefministro; =kanceliero (89/pb-0063), =federacia kanceliero (89/pb-0064). *a

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0065

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.511
{T1} FKC
{eo1} federaci/a prezid/ant/o *a
{de1} Bundespräsident *m* *b
{en1} Federal President *c

{es1} Presidente *m* federal *ĉ
{fr1} Président *m* fédéral *ĉ
Art. 54 I GG.
Fon: *a FG21; *b GG; *c GG-En; *ĉ HAE.

89/pb-0066

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.536
{T1} FKB
{eo1} regul/ar/o *a
{eo2} intern/a regul/ar/o *b
{de1} Geschäftsordnung *f* *c
{de2} Geschäftsordnung von Parlamenten *n* *f
{de3} Innere Verfassung *f* *f
{en1} rules of procedure *ĉ
{es1} reglamento interno *d
{fr1} règlement *m* intérieur *e
Art. 65 frazo 4 GG.

Fon: *a KR; *b pb; *c GG; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr; *f DK-Hand;

89/pb-0067

Rim: «89-02-29»

{U1} 342.511 : (47)
{T1} FKC
{eo1} car/o *a*b
{de1} Zar *m* *c
{en1} czar *ĉ
{en2} tsar *ĉ
{en3} tzar *ĉ
{es1}
{fr1}

Fon: *a PIV; *b Nitti10; *c KR; *ĉ MuSa

89/pb-0068

Rim: «90-06-11»

{U1} 347.72.036
{T1} FHB
{eo1} administr/a konsili/o *a
{eo2} kontrol/a konsili/o
{eo3} kontrol-konsili/o *b
{de1} Aufsichtsrat *m* *c
{en1} board of directors *ĉ
{es1} consejo *m* de vigilancia *d
{fr1} conseil *m* d'administration *e
Art. 66 GG

Fon: *a pb; *b KR; *c GG; *ĉ GG-En; *d GG-Es; *e GG-Fr;

89/pb-0069

Rim: «89-02-29»

{U1}
{T1}
{eo1} direktiv/a kompetent/o *a
{eo2} direktiv/a kompetent/ec/o *b
{de1} Richtlinienkompetenz *f* *c
{en1}
{es1}
{fr1}

La kompetenteco de la kanceliero de Federacia Respubliko Germanujo gvidi la politikon de la Germana registaro per direktivoj k gvidlinioj, kiujn la ministroj devas sekvi. Pro lia ~o la kanceliero respondecas pri la bazaj politikaj decidoj, do pri la "kadro" de la politiko, dum la ministroj pri la konkretaj detaloj, kiuj "plenigu" tiun kadron. Tiu principo de povo-divido enestas en art. 65 GG. =89/pb-1028.

Fon: *a FG22; *b pb; *c GG.

89/pb-0070

Rim: pb: Por harmoniigi tiun terminon kun la ĝenerala "kompetenteco" (89/pb-1028) {eo2} ŝajnas preferinda. «89-01-29»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} Ĉambr/o de la Land/oj *a
{de1} Bundesrat *m* *b
{en1} Council of Constituent States *c
{en2} Bundesrat *c
{es1} Consejo *m* Federal *ĉ
{es2} Bundesrat *m* *ĉ
{fr1} Bundesrat *m* *ĉ

En la F.R. Germanujo la parlamenta organo de la federaciaj landoj, per kiu tiuj partoprenas ĉe la leĝ-farado k administrado de la federacio (art. 50 GG). La □ konsistas el membroj de la registaroj de la federaciaj landoj k do ne estas rekte elektitaj de la popolo. *d laŭ *e

Fon: *a FG21; *b GG; *c GG-En; *ĉ HAE; *d pb; *e Beck;

89/pb-0071

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.24 : (430.1)
{T1} FKF
{eo1} aprob/o-leĝ/o *a
{eo2} aprob/a leĝ/o *b
{de1} Zustimmungsgesetz *n* *c
{en1}
{es1}
{fr1}

En la F.R. Germanujo federacia leĝo, por kiu la aprobo de la → Ĉambro de la Landoj (89/pb-0071) estas necesa. Ĉiuj leĝoj ŝanĝantaj la konstitucion k ĉiuj leĝoj, kiuj tuŝas la suverenajn rajtojn de la federaciaj landoj aŭ la federalan bazon de Germanujo estas ~oj. *ĉ

Fon: *a FG22; *b AP 42; *c GG; *ĉ pb.

89/pb-0072

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federaci/a organ/o *a
{de1} Bundesorgan *n* *b
{en1}
{es1}

{fr1} =organo (89/pb-0323).
Fon: *a FG21; *b GG.
89/pb-0073
Rim: «89-01-29»

{U1} 341.518
{T1} FAI
{eo1} rinvi**/o *a
{eo2} renvoj**/o *a
{de1} Renvoi *m* *a
{de2} Rückverweisung *f* *a
{en1} remission *a
{es1}
{fr1} renvoi *m* *a
{It1} rinvio indietro *a

De ~o oni parolas en internacia privata juro (ipj), se la enlanda kolizia normo kompetentigas eksterlandan juron, ties kolizia normo siavice tamen "resendas" la kazon al la unua aŭ al tria jursistemo (en tiu lasta kazo oni parolas pri duagrada ~o (89/pb-0370)). La kaŭzo de la fenomeno estas malsamaj rataĉoj (89/pb-0129) de la ipj-normoj. Ekz.: Dano kun lasta loĝloko en Germanujo mortas; Germana kolizi-normo pri heredo rataĉas al la juro de la ŝtataneco, do Dana juro, ties kolizia normo siavice rataĉas al la juro de la loĝloko, do Germana juro kaj tiel ~as, t.e. resubmetas, la kazon al la Germana juro.
*a

Fon: *a pb.

89/pb-0074

Rim: pb: La vorton laŭ Franca modelo ne eblas facile adapti al Eo: "renvoj/o", do eble "ren-voj/o" ? Simpla kunmetaĵo (resendo ?) ne ŝajnas sufiĉe preciza por tiu termino aŭ tro longa.

ei: Mi preferas {eo1}, ĉ {eo2} mispensigas pri vojo de reno. «89-10-29»

{U1} 342.7
{T1} FIA
{eo1} reglament/o (1) *a*b
{de1}
{en1}
{es1}
{fr1}

Regularo, precipe administra aŭ ŝtata. *c

Fon: *a JTP18; *b MON89/4,p10, *c PIV;

89/pb-0075

Rim: «89-01-29»

{U1} 301.162.1
{T1} HEE
{eo1} kooperativ/a unu/iĝ/o *a
{de1}
{en1}
{es1}
{fr1}

Fon: *a BG§9;

89/pb-0076

Rim: «89-01-29»

{U1} 658.114.6
{T1} AGH
{eo1} monopol/aj konkord*/oj *a
{de1}
{en1}
{es1}
{fr1}

Ekz. karteloj, trustoj, konzernoj.

Fon: *a BG§10,IV.

89/pb-0077

Rim: «89-01-29»

{U1} 331.96
{T1} RCG
{eo1} salajr/o-gajn/a okup/o *a
{de1}
{en1} wage earning occupation *a*b
{es1}
{fr1}

Traktato pri la Euxropa Komunajxo EKT, De EWG-Vertrag aux EWGV,

Fon: *a JTP18; *b EKT.

89/pb-0078

Rim: «91-07-29»

{U1} 342.537
{T1} FKB
{eo1} sesi/o *a*b*c*e
{de1}
{en1} session *ĉ
{es1}
{fr1} session *f* *d

Kunsida periodo de parlamento, asembleo (89/pb-0595) aŭ juĝa instanco: \lordinara, eksterordinara ~o.\i *a

Vla Dua Kunveno de la Tria Sesio de la Ĝenerala Asembleo de UN.\i *b

Fon: *a PIV; *b JTP28; *c Ĉ,p2; *ĉ Ĉ-En; *d Ĉ-Fr; *e JKR85;

89/pb-0079

Rim: «89-12-29»

{U1} 347.232.4
{T1} FDC
{eo1} uzukap/o *a*b
{de1} Ersitzung *f* *ĉ
{en1}
{es1}
{fr1} usucapion *b

La leĝa rajto akiri la propraĵon de bieno, teritorio ks per seninterrompa kaj nekontestata okupado dum prudente longa periodo. *c

Fon: *a JTP32; *b GD; *c PIV; *ĉ DK-Hand;

89/pb-0080

Rim: «91-05-30»

{U1} 341.24
{T1} FAF

{eo1} Trakt/ad/o pri Lim/ig/o de Strategi/aj
Ofensiv/aj Arm/il/oj *a
{eo2} SALT *a
{eo3} TLSOA *a
{de1} Gespräche *m* über die Begrenzung
strategischer Waffen *b
{de2} SALT *m* *b
{en1} Strategic Arms Limitation Talks *b
{en2} SALT *b
{es1}
{fr1}

Traktadoj inter Sovet-Unio kaj Usono en
Helsinki, Vieno kaj Ĝenevo de 1969-1979 pri la
limigo de strategiaj atom-armiloj. Rezultoj estis la
SALT-I-Traktato de 1972-05-26 kaj la SALT-II-
Traktato de 1979-06-18 (=89/pb-0082), krome la
ABM-Traktato de 1972-05-26. *a laŭ *b

Fon: *a pb; *b Beck;

89/pb-0081

Rim: ei: Utilus diskuti, kiel estu kreotaj la Esperantaj
mallongigoj, ĉu ni simple transprenu internacie
uzatajn mallongigojn, aŭ ĉu ni kreu ilin (kiel {eo3})
per mallongigo de la plena Esperanta termino? Mi
opinias, ke ni uzu ambaŭ metodojn. En ĉi tiu
ekzemplo {eo3} ne estas prononcebla, tial sendube
{eo2} ŝajnas al mi esti preferinda. Se akuzativo
estas bezonata, oni aldonu -on: \La ŝtato Ikso
malobeis SALT-on.\i =AkSt 88-90,p345.
«91-03-08»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Traktat/o pri Lim/ig/o de Strategi/aj
Ofensiv/aj Arm/il/oj *a
{eo2} SALT *a
{eo3} TLSOA
{de1}
{en1}
{es1}
{fr1}

Traktato, kiu rezultigas el la → Traktadoj
pri Limigo de Strategiaj Ofensivaj Armiloj (89/pb-
0081) inter Sovet-Unio kaj Usono. *a laŭ *b

Fon: *a JTP22; *b Beck;

89/pb-0082

Rim: «90-01-29»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Eŭrop/a Komun/aj/o pri Atom/a Energi/o *a
EVIT *b
{eo2} Eŭrop/a Komun/um/o pri Atom/a Energi/o
*b
{eo3} Eŭratom/o *a
{de1} Europäische Atomgemeinschaft *f* *c
{de2} Euratom *f* *c
{de3} EURATOM *f* *c
{en1}
{es1}
{fr1}

Fon: *a JTP26; *b LetAka12,p2; *c pb.

89/pb-0083

Rim: «91-03-08»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Ekonomi/a kaj Soci/a Konsili/o de UNO
*a*b
{eo2} Ekonomi/a kaj Soci/a Konsil/o *f EVIT *g
{de1} Wirtschafts- und Sozialrat *m* der UNO *c
{en1} Economic and Social Council of the UN *ĉ
{es1} Consejo *m* Económico y Social *e
{fr1} Conseil *m* économique et social de l'ONU
*d

Fon: *a JTP24; *b Ĉ§2; *c Ĉ-De; *ĉ Ĉ-En; *d Ĉ-Fr;
*e HAE; *f JKR83; *g pb.

89/pb-0084

Rim: pb: 1 Pri konsilio/konsilantaro/konsilo
=apendicon Ĉ6.2. Laŭ tio {eo2} estas arkaismo de
nur historia intereso, hodiaŭ EVIT. 2 Pri
socia/sociala =apendicon Ĉ6.4. «90-11-01»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Pariz/a Traktat/o *a
{de1}
{en1}
{es1}
{fr1}

Per la ~o de 1951 Belgio, Francio, F.R.
Germanio, Italio, Luksemburgio kaj Nederlando
fondis la → Eŭropan Komunumon pri Ŝtalo kaj
Karbo (89/pb-0086). *b laŭ *a

Fon: *a JTP15; *b pb;

89/pb-0085

Rim: «89-01-29»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Eŭrop/a Komun/aj/o pri Ŝtal/o kaj Karb/o
*a
{eo2} Eŭrop/a Komun/um/o pri Ŝtal/o kaj Karb/o
*b
{de1} Europäische Gemeinschaft *f* für Kohle und
Stahl *c
{en1}
{fr1}

=Pariza Traktato (89/pb-0085)

Fon: *a JTP15; *b LetAka12,p2; *c pb.

89/pb-0086

Rim: «89-01-29»

{U1} 347.14
{T1} FDA
{eo1} prejudic**/o *a*b*ĉ
{de1} Präjudiz *n* *c
{de2} Nachteil *m* *c
{de3} Schaden *m* *c

{de4} Verlust *m* *c
 {en1} prejudice *ĉ
 {es1}
 {fr1} préjudice *a *b
 {It1} pregiudizio
 Materia aŭ morala =damaĝo (89/pb-0387)
 kaŭzita per erara opinio bazita sur neadekvataj
 faktoj; uzata precipe en negativa formo. Ekz.: La
 ŝtato rekonis la damaĝon sen ~o rilate sian
 respondecon.
 ~a (89/pb-0668), sen'-e (89/pb-0669). *a
Fon: *a JTP30; *b NG; *c pb; ĉ DU.

89/pb-0088

Rim: ei: \prejudice\i havas en la Angla du
 intermikseblajn nociojn: 1.(plej ofte): antaŭjuĝo, 2.
 (nur en jura kunteksto): malutilo. Vivante en Angla-
 lingva lando mi dum multaj jaroj miskomprenis, ke
 \without prejudice\i signifas "sen antaŭjuĝo" kaj ne
 "sen damaĝi aŭ efiki jurajn rilatojn". Kvankam
 "prejudico" estas internacia jura termino, mi timas,
 ke la plej multaj Esperantistoj same kiel mi
 miskomprenus "senprejudice" kiel "senantaŭjuĝe".
 Ĉu ne estus preferinde traduki tiun nocion per "sen
 domaĝ-efiko"?

pb: Pledo por {eo1} en JTP30.«89-10-10»

{U1} 342.529
 {T1} FDA
 {eo1} promulg/i *a*b*c
 {de1}
 {en1}
 {es1}
 {fr1} promulguer *c

Oficiale konстати la ekziston de leĝo
 akceptita de la leĝdona aŭtoritato (kutime la
 parlamento) k ordoni ĝian plenumon: \leĝoj estas
 ~ataj per edikto, dekreto aŭ ukazo.\i *a

Fon: *a PIV; *b JTP32; *GDS;

89/pb-0089

Rim: «89-04-09»

{U1} 34.03
 {T1} FAA
 {eo1} procedur/o (1) *a*b
 {de1} Verfahren *n* *c
 {de2} Rechtsgang *m* *e
 {de3} Prozedur *f* *e
 {en1} procedure *f
 {es1}
 {fr1} procédure *g

Maniero, en kiu estas kondukataj la aferoj
 konforme kun la kutimo, statuto, reglamento aŭ
 leĝo: \nenketi pri la ~oj de voĉdonado en la diversaj
 landoj; la ~o por elmeti leĝprojekton antaŭ la
 parlamento estas jena . . . ; kodo de kriminala ~o.\i
 *d

Fon: *a JTP18; *b Ĉ§2; *c pb; *d PIV; *e BT; *f
 BU; *g GD;

89/pb-0090

Rim: «89-01-29»

{U1} 343.59
 {T1} FEA
 {eo1} huligan/ism/o *a
 {de1} Vandalismus *m* *b
 {de2} Hooliganismus *m* *b
 {en1} hooliganism *b
 {es1}
 {fr1}

Kruda, pli-malpli sensenca kaj sencela
 detruemo, perpétrita (89/pb-0661) ĉefe de bandoj,
 ekz. de subtenantoj de futbala teamo; =huligano
 (89/pb-0101). *b

Fon: *a JTP21; *b pb.

89/pb-0091

Rim: «89-05-19»

{U1} 34.072.2
 {T1} FAA
 {eo1} instanc/o (1) *a*c
 {de1} Instanz *f* *b
 {en1} instance *ĉ
 {fr1} instance *d

Grado de juĝa povo: \tribunalo de unua ~o,
 de apelacia ~o; konduki aferon ĝis la plej alta ~o;
 last~e.\i *c

Fon: *a JTP24; *b pb; *c PIV; *ĉ BU; *d GD;

89/pb-0092

Rim: «89-02-29»

{U1}
 {T1}
 {eo1} individu/e difin/it/a aĵ/o *a
 {de1} individuell bestimmte Sache *f*
 {en1}
 {es1}
 {fr1}

Malo de → are difinita aĵo (89/pb-0094).

Fon: *a JTP31.

89/pb-0093

Rim: «89-04-09»

{U1}
 {T1}
 {eo1} ar/e difin/it/a aĵ/o *a
 {eo2} kategori/e difin/it/a aĵ/o *b
 {eo3} genr/e difin/it/a aĵ/o *c
 {de1} gattungsmäßig bestimmte Sache *f* *a
 {de2} der Gattung nach bestimmte Sache *f* *a
 {en1}
 {fr1}

=individue difinita aĵo (89/pb-0093).

Fon: *a pb; *b ei; *c JTP31.

89/pb-0094

Rim: «89-04-09»

{U1} 2.002.1
 {T1} RDN
 {eo1} inici/i *tr* *a
 {de1} initiieren *c

{de2} in die Anfangsgründe einführen *c
{de3} in etwas einweihen *c
{en1} initiate *ĉ
{fr1} initier *d

Enkonduki iun en scion pri ia afero plimalpli sekreta (religio, sekto, scienco ktp): \I ~i iun pri la sekretaj ritoj de Osiris; ~i disĉiplon en la filozofion; la infanoj ~ataj al la metia laboro\i. *b
Fon: *a JTP33; *b PIV; *c BT; *ĉ BU; *d GD;

89/pb-0095

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.822
{U2} 351.814
{T1} FAC
{eo1} Inter'naci/a Organiz/aĵ/o por Civil/a Avi/ad/o *a
{eo2} Inter'naci/a Civil-Avi/ad/a Organiz/aĵ/o *ĉ
{eo3} IOCA *a
{eo4} ICAO *ĉ
{af1} Internationale Burgerlugvaartorganisatie *c
{de1} Internationale Organisation f für Zivile Luftfahrt *b
{de2} IOCA f *b
{en1} International Civil Aviation Organisation *b
{en2} ICAO *b
{es1} Organización de Aviación Internacional *b
{es2} OACI *b
{fr1} Organisation de l'Aviation civile internationale *b
{fr2} OACI *b

Fon: *a JTP24; *b ICAO-74-II,pII; *c SAP89/6,p16; *ĉ JAR 90 II 36.

89/pb-0096

Rim: «91-03-08»

{U1}
{T1}
{eo1} jur/a akt/o *a
{de1} Rechtsakt m
{en1}
{fr1} acte m juridique

Fon: *a JTP16.

89/pb-0098

Rim: «89-04-09»

{U1}
{T1}
{eo1} jur-ord/o *a
{de1} Rechtsordnung f *b
{en1}
{fr1} ordre m juridique
Sinonimo de jursistemo (89/pb-0354).

Fon: *a JTP12,24; *b pb.

89/pb-0099

Rim: «89-04-09»

{U1} 323.398
{T1} RFL
{eo1} huligan/o *a
{de1} Halbstarker m *c
{de2} Rowdy m *c
{en1} hooligan *b
{fr1}

Ano de bando de junaj stratulaĉoj; ~ismo (89/pb-0091). *a

Fon: *a PIV; *b WE; *c OK-ED.

89/pb-0101

Rim: «89-10-09»

{U1} 341.121
{T1} FAJ
{eo1} Konsili/o de la Lig/o de Naci/oj *a
{de1} Völkerbundsrat m *b *c
{en1} Council of the League of Nations *c
{es1} Consejo m de la S.D.N. *c
{fr1} Conseil m de la S.D.N. *c
=konsilio (89/pb-0340).

Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0102

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.58
{T1} FKA
{eo1} regn/a konsili/o *a
{de1} Reichsrat \lm, allgemein\i *b
{en1}
{fr1}

Organo konsilanta pri la regado de regno. =konsilio (89/pb-0340). *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0103

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.62
{T1} FAG
{eo1} konciliaci**/o *a*b*c
{de1}
{en1} conciliation *a
{fr1} conciliation f *a*b

1) (int.j.) Metodo de paca solvo de konfliktoj en internacia juro; ~a komisiono konsistanta el malpara nombro da neŭtralaj kompetentuloj, elektitaj de la disputantaj partioj proponas solvon, kiun la partioj povas akcepti aŭ rifuzi. En la lasta okazo la komisiono povas proponi alian solvon, eventuale plian, se ankaŭ la dua estas rifuzita. Tiu paciga metodo estas pli ŝatata ol mediacio (89/pb-0105). *a

2) (ĝen.) Provo de juĝisto akordigi kontraŭajn partiojn. *b

Fon: *a JTP29; *b NG; *c AP6,55.

89/pb-0104

Rim: «89-10-19»

{U1} 331.16
{T1} HIG
{eo1} mediaci/o *a*b
{de1}
{en1} mediation *b
{fr1} médiation *f**b

Procedo en internacia aŭ laborista juro, laŭ kiu persono aŭ registaro proponas solvon al la neakordantoj, ne trudante ĝin al ili. *a =konciliacio (89/pb-0104).

Fon: *a PIV; *b JTP29.

89/pb-0105

Rim: «89-10-19»

{U1} 347.965
{T1} FIA
{eo1} konsil/ist/o-advokat/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP17

89/pb-0106

Rim: «89-04-09»

{U1} 343.61
{T1} FEB
{eo1} kontraŭjur/a ordinar/a hom-mort/ig/o *a
{de1}
{en1} manslaughter
{fr1}

Fon: *a JTP31

89/pb-0107

Rim: «89-04-09»

{U1} 336.73
{T1} HEJ
{eo1} lombard/ist/o *a*b
{de1} Pfandleiher *m* *c
{en1} pawnbroker *c
{fr1}

Tiu, kiu pruntedonas monon kun interezo, kontraŭ la garantio de persona posedaĵo deponita ĉe li. *b

Fon: *a JTP32; *b PIV; *c MuSa;

89/pb-0109

Rim: «89-04-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} malic/o *a*b
{de1}
{en1} malice
{fr1}

Intenco malbonfari: *a
~a huliganismo *b

Fon: *a PIV; *b JTP20.

89/pb-0110

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} objet/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP17

89/pb-0111

Rim: «89-04-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} re'vok/i <3> *a
{de1} abberufen (einen Gewählten vor Ablauf seines Mandates) *a
{en1}
{fr1}

Ĉesigi la mandaton de persono, por kiu tiu estis elektita; ~i diplomaton; letero de ~o (89/pb-0113).

Fon: *a BG;

89/pb-0112

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.7
{T1} RGD
{eo1} leter/o de re'vok/o *a
{de1} Abberufungsschreiben *n* *a
{en1}
{fr1} lettre *m* de rappel *a

Se la ĉefo de daŭra diplomata representejo (=sendito) estas revokata de sia hejma ŝtato pro intencita alia funkcio aŭ pensiigo, li ricevas □on, kiun li transdonas al la ŝtatestro aŭ ministro de eksteraj rilatoj de la =ricevanta ŝtato (=rekreditivo).

Se la kaŭzo de la revoko estas konflikto inter sendanta kaj ricevanta ŝtato (komenco de milito, nuligo de la diplomaciaj rilatoj), aŭ inter diplomato kaj ricevanta ŝtato, funkcias simpligita proceduro: la diplomato petas siajn pasportojn kaj la ricevanta ŝtato havigas ilin. *a

Fon: *a pb

89/pb-0113

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ced/i (II,2) *tr* *a
{de1} abtreten
{de2} zedieren
{en1}
{fr1} cessioner

Ĉedi al alia la mastrumadon de la produktrimedoj*i* *b

Fon: *a PIV; *b BG§8,II;

89/pb-0114

Rim: «91-04-15»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} ced/o (1,2) *a
 {de1} Abtretung *f*
 {de2} Zession *f*
 {en1}
 {fr1} cession *f*

1 Ago de iu, kiu laŭjure transdonas rajton al alia persono. Vdisciplina cedo de la malplimulto al la plimulto. 2 Tio, pri kio oni cedas: Ĉi efektive volis fari ~ojn, sed ĉio rompiĝis pro la kapricoj de O.ĭ. *b laŭ *a

Fon: *a PIV; *b ei;

89/pb-0115

Rim: «91-04-15»

{U1} 340.1
 {T1} FIA
 {eo1} teori/o de adekvat/ec/o *a
 {de1} Adäquanztheorie *f*
 {en1}
 {fr1}

Laŭ la □o nur tiu kondiĉo estas atribuebla kaŭzo de sukceso, kiu ĝenerale, t.e. ĉe normala sinsekvo de la okazaĵoj, kaŭzas la sukceson; la rilato inter kaŭzo kaj rezulto do devas esti "adekvata". *a

Fon: *a pb.

89/pb-0116

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.626
 {T1} FDH
 {eo1} mandat/o pro kunviv/ad/o *a
 {de1}
 {en1} agency from cohabitation *a
 {fr1}

Instituto (89/pb-0011) de la Angla juro kun sama celo kiel ekz. la Franca → doma mandato (89/pb-0302) aŭ la (iama) Germana → ŝlosila povo (89/pb-0390).

Fon: *a pb.

89/pb-0117

Rim: «90-10-06»

{U1} 341
 {T1} FFG
 {eo1} ĝeneral/a inter'naci/a jur/o *a
 {de1} allgemeines Völkerrecht *n* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a JTP14; *b pb.

89/pb-0119

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.62

{T1} FDH
 {eo1} ĝeneral/aj ge'edz/ec/aj efik/oj *a
 {de1} allgemeine Ehwirkungen *f, pl* *a
 {en1}
 {fr1} droits *m, pl* et devoirs *m, pl* des époux *a
 Normaro regulanta personajn kaj havajjurajn geedzecajn efikojn de ĝenerala naturo kaj trovebla en la kodoj pri geedza juro dise de la =juro pri geedza havaĵo. Ĝiaj reguloj rilatas al la personjura statuso de la geedzoj, ilia pozicio en la geedza komunaĵo, iliaj reciprokaj rajtoj kaj devoj, la reprezentado de la geedza komunaĵo kontraŭ triaj, ktp.

Fon: *a pb.

89/pb-0120

Rim: «90-10-06»

{U1} (094.7)
 {T1} FIA
 {eo1} ŝtat/a ĵurnal/o *a
 {eo2} ŝ.j. *b
 {de1} Amtsblatt *n*
 {de2} Gesetzblatt *n*
 {de3} ABl.
 {de4} GBl.
 {en1}
 {fr1} journal *m* officielle
 {fr2} j.o.

Oficiala ĵurnalo de ŝtato, en kiu ĝi publikas ĉiujn leĝojn, dekretojn kaj aliajn ŝtatajn aktojn. Ofte la publikiga akto en la ~ estas la lasta necesa paŝo, por ke leĝo ekvalidas. *b

Fon: *a BG; *b pb.

89/pb-0122

Rim: «90-10-06»

{U1} 331.152
 {U2} 35.081.74
 {T1} HIC
 {eo1} entrepren-konsili/o *a
 {de1} Betriebsrat *m*
 {en1}
 {fr1}

Konsilio (89/pb-0340), kies celo estas interkonsiliĝo k kunlaborado inter la dunganto kaj la dungitoj en iu entrepreno. *b

Fon: *a pb laŭ *b; *b PIV.

89/pb-0123

Rim: «89-08-03»

{U1} 35.083
 {T1} AAA
 {eo1} dev/o de la publik/a serv/o *a
 {eo2} publik-serv/a dev/o *a
 {de1} Amtspflicht *f* *a
 {en1}
 {fr1} obligation *f* de service *a
 Art. 34 GG; lezo de la □ (89/pb-0125).

Fon: *a pb;

89/pb-0124

Rim: «89-04-09»

{U1} 35.083
{T1} AAA
{eo1} lez*/o de publik-serv/a devo *a
{de1} Amtspflichtverletzung *f* *b
{en1}
{fr1} violation *f* des obligations de service *c
Art. 34 GG;

Fon: *a pb; *b GG; *c GG-Fr.

89/pb-0125

Rim: «91-07-09»

{U1} 347.998
{T1} FKA
{eo1} udienc**/o *a
{de1} Anhörung *f* *b
{de2} Hearing *n* *b
{en1} hearing *a
{fr1} audience *f* *a
{It1} udienza *a

Konsidero de jura afero fare de kortumo aŭ de alia juĝa instanco en publika aŭ nepublika kunsido en ĉeesto de la partioj. ~i. *a

Fon: *a JTP33; *b pb.

89/pb-0126

Rim: «89-10-19»

{U1} 341.518
{T1} FAI
{eo1} rataĉ**/i *a
{de1} anknüpfen *tr* *a
{en1} to connect *a
{fr1} rattacher *tr* *a

En internacia privata juro (ipj): rilatigi civilan kazon, kiu havas kontaktojn al pluraj jursistemoj, al tiu sistemo, kies juro aplikiĝu al la solvenda demando. Ekz.: La heredan statuton de mortinto oni povas ~i aŭ al ties ŝtataneco aŭ al ties domicilio. ~a elemento, ~a normo (89/pb-0128). *a

Fon: *a pb;

89/pb-0127

Rim: «91-07-06»

{U1} 347.65
{T1} FDH
{eo1} trans'ig'o de la hered/aj/o *a
{de1} Anfall *m* der Erbschaft *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI.

89/pb-0128

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.518
{T1} FAI
{eo1} rataĉ**/a element/o *a
{eo2} rataĉ**/a kriteri/o *a
{de1} Anknüpfungspunkt *m* *a

{de2} Anknüpfungsbegriff *m* *a
{en1} connecting factor *a
{fr1} point *m* de rattachement *a
{fr2} critère *m* de rattachement *a

Tiu elemento/kriterio en rataĉa normo (89/pb-0283), kiu gvidas al la aplikenda jursistemo; kutimaj □oj estas ŝtataneco, domicilio, loko de delikto k.a.

Fon: *a pb.

89/pb-0129

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.518
{T1} FAI
{eo1} adapt*/i <3> *tr* *a
{de1} anpassen *tr* *a
{de2} angleichen *tr* *a
{en1} to adapt *tr* *a
{fr1} adapter *tr* *a

JUR solvi normajn kontraŭdirojn ekestintajn, ĉar sur internaci-privatjura kazo aplikiĝas samtempe normoj de diversaj jursistemoj. Ekz.: Norma kontraŭdiro pro normkumulo (89/pb-0131): ambaŭ jursistemoj devus aplikiĝi, sed preskribas kontraŭajn solvojn; norma kontraŭdiro pro normmanko (89/pb-0132): pro la malsameco de la sistemaj nocioj (pro diversa kvalifikado) nek la solvo proponita de iu jursistemo, nek tiu de la alia aplikiĝas al kazo. ~o

Fon: *a pb.

89/pb-0130

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.5
{T1} FAI
{eo1} norm-kumul/o *a
{de1} Normenhäufung *f*
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb;

89/pb-0131

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.5
{T1} FAI
{eo1} norm-mank/o *a
{de1} Normenmangel *m*
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb;

89/pb-0132

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.631
{T1} FDH
{eo1} re'kon/o de la legitim/ec/o *a
{de1} Anerkennung *f* der Ehehlichkeit *a
{en1}

{fr1}

Fon: *a LI.

89/pb-0133

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.965
{T1} FIA
{eo1} advokat/o *a*b
{de1} Rechtsanwalt *m*
{de2} Anwalt *m*
{de3} Advokat *m* (peĵ.)
{en1} lawyer
{en2} advocat
{es1} abogado *m*
{fr1} avocat *m*
=advokataro (89/pb-0007), advokataro
(89/pb-0030).

Fon: *a PIV; *b JTP20.

89/pb-0134

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} aplik/i jur/on *a
{de1} Recht anwenden
{en1} apply the law ∞ to
{fr1} appliquer le droit
=apliki leĝon (89/pb-0???).

Fon: *a JTP18.

89/pb-0135

Rim: «90-10-06»

{U1}
{T1}
{eo1} ekvivalent/o *a
{de1} Äquivalent *n*
{en1}
{fr1} équivalente *m*

Fon: *a JTP16

89/pb-0136

Rim: «89-04-09»

{U1} 331.11
{T1} HID
{eo1} labor/ist/o *a
{de1} Arbeitnehmer *m* *a
{en1}
{fr1} travailleur *m* *a

Fon: *a JTP18.

89/pb-0137

Rim: «90-10-06»

{U1} 331.87
{T1} AFH
{eo1} labor-kooperativ/o *a
{de1} Arbeitskooperative *f*

{en1}

{fr1}

=kooperativo (89/pb-0289).

Fon: *a BG§11,III.

89/pb-0138

Rim: «89-04-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} artikol/o *a *b
{eo2} art.
{de1} Artikel *m*
{de2} Art.
{en1} article
{en2} art.
{fr1} article *m*
{fr2} art.

Fon: *a JTP15; *b AP62

89/pb-0139

Rim: «89-04-09»

{U1} 382
{T1} HDB
{eo1} ekster'land/a komerc/o *a
{de1} Außenhandel *m*
{en1}
{fr1}
=enlanda komerco (89/pb-0145).

Fon: *a BG;

89/pb-0140

Rim: «89-08-03»

{U1} 347.627.2
{T1} FDH
{eo1} dis'solv/it/a edz/iĝ/o *a
{eo2} dis'solv/it/a edz/ec/o *a
{de1} aufgelöste Ehe *f* *a
{en1} dissolved marriage *a
{fr1} mariage *m* dissous *a
=edzeco (89/pb-0184).

Fon: *a pb.

89/pb-0141

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} abol/i *a*c*f
{eo2} abolic/i *b*c*e*f
{de1} aufheben (z.B. Gesetze) *d
{de2} abschaffen (z.B. Gesetze) *d
{en1} abolish *
{fr1} annuler *e
{fr2} abolir *e

Jure nuligi leĝon aŭ malpermesi kutimon:

Msklaveco estis ~ata en Usono nur en 1865.ĵi = ~o
(89/pb-1362). *ĉ laŭ *c

Fon: *a JTP18; *b MON89/7,p4; *c PIV; *ĉ pb; *d
BT; *e GD; *f GD-S.

89/pb-0142

Rim: pb: Pri "-ici"-vortoj =apendicon Ĉ5.2.
«90-10-14»

{U1} 347.611
{T1} FDH
{eo1} ascend/a lini/o *a
{de1} aufsteigende Linie *f* *a
{en1} ascending line *a
{fr1} ascendent *m* *a
= parenco en ~o (89/pb-1565).

Fon: *a pb.

89/pb-0143

Rim: «89-04-09»

{U1} 381
{T1} HDC
{eo1} en'land/a komerc/o *a
{de1} Binnenhandel *m*
{en1}
{fr1}
=eksterlanda komerco (89/pb-0140).

Fon: *a BG;

89/pb-0145

Rim: «89-08-03»

{U1}
{T1}
{eo1} post'ge'edz/iĝ/a egal/ig/a postul/o *a
{eo2} egal/ig/a postul/o *a
{de1} Ausgleichsforderung *f*
{en1} equalization claim
{fr1}

D: Zugewinnausgleich

Fon: *a pb.

89/pb-0146

Rim: «91-07-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} interpret/i (2) *a*b
{de1} auslegen
{de2} interpretieren
{en1} interprete
{fr1} interprête
Eltrovi la sencon de jura dokumento.

Fon: *a JTP16; *b PIV;

89/pb-0147

Rim: «89-04-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} interpret/ad/o (2) *a*b*c
{de1} Auslegung *f* *d
{de2} Interpretation *f* *d
{en1} interpretation
{fr1} interprétation *f*
Ago de tiu, kiu interpretas; oni distingas
inter gramatika ~o (t.e. laŭ la vortsenco), logika ~o

(t.e. laŭ la reguloj de la logiko), kunteksta ~o (laŭ la pozicio en teksta tutajoj), historia ~o (laŭ la ekestaj kondiĉoj) kaj teleologia ~o (laŭ la alstrebita celo). *a

∇La Deklaracio povas esti rigardata kiel aŭtoritata ~o de la Ĉarto.∇i *ĉ.

=restrikta ~o (89/pb-1711); strikta ~o (89/pb-1712); vastiga ~o (89/pb-1712). *d

Fon: *a JTP16; *b AP53; *c PIV; *ĉ IJR68/3,p3; *d pb.

89/pb-0148

Rim: «89-11-09»

{U1} 347.943
{T1} FIA
{eo1} depozici/o *a
{eo2} depoz**/o *ĉ
{de1} Aussage *f* *b *ĉ
{de2} Zeugenaussage *f* *b
{de3} Zeugnis *n* *b
{en1}
{fr1}

Deklarajo, farita de persono, vokita doni ateston antaŭ juĝa aŭ polica instanco: *a

∇Oni venigis lin al la polica stacio, kie oni protokolis lian ~on.∇i *c

=depozicii (89/pb-0597).

Fon: *a PIV; *b OK-ED; *c IJR 85/2,p35; *ĉ BE.

89/pb-0149

Rim: pb: Pri la demando de radikfina "-ici" =ekstrad(ici)o (89/pb-0431). <CH> p.651 donas jenajn pliajn ekzemplojn: ekspoz(ici)i, erud(ici)i intu(ici)o, opoz(ici)i, kiujn <CH> formis analoge al la oficialaj agiti, atribui, deklami, gratuli, imiti, konfiski, kontribui ktp.

Komparu ankaŭ la paralelan problemon de la "-aci"-vortoj, ĉe apelacii/apeli (89/pb-0596), kaj de la "-uci"-vortoj.

Mi ĝenerale preferas la simpligitajn formojn, se la pli longa formo necesas por distingi inter diversaj signifoj, ĉar ili sekvas la principon de retro-evoluo (=89/pb-0341 ĉe "ifik"). Mi do preferas {eo2}, kiu baziĝas sur VA kaj Bennemann 1926 (BE) ŝajnas al mi rekomendinda pro sia mallongeco. «90-10-07»

{U1} 347.77
{T1} FHA
{eo1} eks'klusiv/a rajt/o *a
{de1} ausschließliches Recht *n*
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG§13,II.

89/pb-0150

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.7
{T1} RGD
{eo1} inter'ŝanĝ/o de not/oj *a
{de1} Austausch *m* diplomatischer Noten *b

{de2} Austausch *n* diplomatischer Noten *b
{en1}
{fr1} échange *m* des notes *b

Fon: *a JTP15; *b pb.

89/pb-0151

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} praktik/i rajt/on *a
{eo2} aplik/i rajt/on *b
{de1} ein Recht ausüben *a
{en1} exercise a right *a
{fr1} exercer un droit *a

Fon: *a pb; *b ei;

89/pb-0152

Rim: ei: "praktiki" signifas "efektive plenumi sian profesion", do pensigas pri la laboro de advokato, dum {de1} kaj {en1} signifas utiligi rajton, kiun iu havas. «91-04-13»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} aŭtentik/a *a*b*c
{eo2} aŭtent/a *b
{de1} authentisch *c
{en1}
{fr1}

Nedubable vera, originala, ne falsita: \jen la ~a teksto de la kontrakto; ~a subskribo.\i *b

Fon: *a JTP15; *b PIV; *c KR.

89/pb-0153

Rim: pb: Pri radikfina "-ik" =etn(ik)a.
«90-10-06»

{U1} 347.636
{T1} FDH
{eo1} infan-aliment/o *a
{de1} Kindesunterhalt *m* *a
{de2} Alimente *f* *a
{en1} alimony ?
{fr1} aliment d'enfant *a

Fon: *a pb.

89/pb-0154

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.993
{T1} FIA
{eo1} ŝarĝit/a kort/um/o *a
{de1} das mit einer Sache befaßte Gericht *b
{en1}
{fr1} tribunal *m* saisi *b

Fon: *a JTP16; *b pb.

89/pb-0155

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} asert/i *a
{de1} behaupten
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP17

89/pb-0157

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.176(4)
{T1} FAJ
{eo1} Konsult/a Asemble/o de la Eŭrop/a
Konsil/ant/ar/o *a
{de1} Beratende Versammlung *f* des Europarats
*b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP24; *b pb.

89/pb-0158

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} posed/o *a
{de1} Besitz *m*
{en1} possession
{fr1} possession *f*

Fakta plenumado de povoj ligitaj al iu rajto kaj konduto de la posedanto kiel titlohavanto senkonsidere al la valideco de la titolo. *b =proprjeta ~o (89/pb-0190); uzo-~o (89/pb-0218); ~-rajto (89/pb-0160); ~a protekto (89/pb-0161).

Fon: *a JTP20; *b JTP32.

89/pb-0159

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.23
{T1} FDC
{eo1} posed-rajt/o *a
{de1} Besitzrecht *n* *b
{en1}
{fr1}

\Uzi la ~on en domaĝo al la socia intereso.\i =posedo (89/pb-0159).

Fon: *a BG§10,III; *b pb.

89/pb-0160

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.23
{T1} FDC
{eo1} posed/a protekt/o *a
{de1} Besitzschutz *m* *a
{en1}
{fr1}

=posedo (89/pb-0159).

Fon: *a pb.

89/pb-0161

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} er/o *a
 {de1} Bestandteil *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Parto de aĵo (89/pb-0381); necesa ~o (89/pb-0569), nenecesa ~o.

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0162

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} konfirm/i *a
 {de1} bestätigen
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a PIV.

89/pb-0163

Rim: «90-10-06»

{U1} 343.87
 {T1} FEB
 {eo1} probaci**/o *a
 {de1} Bewährung *f* *a
 {de2} Strafaussetzung *f* zur Bewährung *a
 {en1} probation *a
 {fr1} probation *f* *a

Ne-ekzekuto de puno ĉe misfarinto, kiu nur pro okazo deliktis, se lia ĝisnuna konduto faras verŝajna, ke jam la verdikto sufiĉas por forteni lin de pliaj krimoj, tiel ke pun-ekzekuto estas superflua; provo-tempo, kontrolata libereco: \Junulon, kiu unuan fojon ŝtelis, la juĝisto kondamnis al sesmonata karcer-puno sub ~o.ĵi =~i (89/pb-0165). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0164

Rim: «90-10-06»

{U1} 343.87
 {T1} FEB
 {eo1} probaci**/i *tr* *a
 {de1} zur Bewährung aussetzen *a
 {en1} to place on probation *a
 {fr1}

Deklari probacion (89/pb-0165): \La tribunalo ~is la malliberigan punon.ĵi *a

Fon: *a pb.

89/pb-0165

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.3
 {T1} FDC

{eo1} mov/eb1/a aĵ/o *a
 {de1} bewegliche Sache *f* *b
 {de2} Mobilie *f* *b
 {en1}
 {fr1}

=aĵo (89/pb-0381)

Fon: *a JTP31; *b pb.

89/pb-0166

Rim: «90-10-06»

{U1} 658.8.012.1
 {T1} HDD
 {eo1} intern/a merkat/o *a
 {de1} Binnenmarkt *m* *a
 {en1} internal market *a
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0167

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.213
 {T1} FAA
 {eo1} federaci/o *a *b
 {de1} Bund *m* *c
 {de2} Föderation *f* *c
 {en1} federation
 {fr1} fédération *f*

=~a ŝtato (89/pb-0169). Unuiĝo de ...

Fon: *a JTP11; *b AP22,41; *c pb.

89/pb-0168

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.24
 {T1} FKF
 {eo1} federaci/a ŝtat/o *a
 {de1} Bundesstaat *m*
 {de2} föderaler Staat *m*
 {en1} federal state
 {fr1} état *m* federal *m*

=federacio (89/pb-0168); distingu de federala ŝtato (89/pb-0979).

Fon: *a

89/pb-0169

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.72/73
 {T1} FDB
 {eo1} civit/an/o *a *b
 {de1} Bürger *m*
 {de2} Staatsbürger *m*
 {en1} citizen
 {fr1} citoyen *m*

Fon: *a AP40; *b PIV.

89/pb-0170

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.72/73

{T1} FDB
{eo1} civit/an/aj kaj politik/aj rajt/oj *a
{de1} bürgerliche und politische Rechte *n, pl* *b
{en1}
{fr1}
=Senigi per verdikto de □oj.ĵi =89/pb-0940.
Fon: *a BG; *b pb.

89/pb-0171

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} ĉart/o *a *b *c
{de1} Charta *f* *ĉ
{en1} charter *ĉ
{es1} carta *f* *ĉ
{fr1} charte *f* *ĉ
= ~o de Bogota (89/pb-0944); ~o de Unuiĝintaj Nacioj (89/pb-0173).
Fon: *a JTP15; *b AP54; *c PIV; *ĉ HAE.

89/pb-0172

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.123(094.2)
{T1} FAJ
{eo1} Ĉart/o de Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Charta *f* der Vereinten Nationen *b
{en1} Charter of the United Nations *b
{es1} Carta *f* de las Naciones Unidas *b
{fr1} Charte *f* des Nations Unies *b
=Unuiĝintaj Nacioj (89/pb-0508); ĉarto (89/pb-0172).
Fon: *a JTP22; *b HAE.

89/pb-0173

Rim: «90-10-06»

{U1} 347
{T1} FDN
{eo1} komun-jur/a sistem/o *a
{de1} Common Law *n*
{de2} das gemeine Recht (Englands)
{de3} das (vom Billigkeitsrecht unterschiedene) strenge Recht
{en1} common law
{fr1}

Fon: *a JTP12

89/pb-0174

Rim: «89-04-09»

{U1} 343
{T1} FEA
{eo1} delikt/o *a
{de1} Delikt *n*
{de2} Vergehen *n*
{en1} delict
{fr1} délit *m*

Fon: *a AP76

89/pb-0175

Rim: «89-04-09»

{U1} 347..26
{T1} FDC
{eo1} servitudo/o *a*b
{eo2} servitut**/o *c EVIT *ĉ
{de1} Dienstbarkeit *f* *ĉ
{de2} Servitut *n* *c
{en1} servitude
{es1} servidumbre
{fr1} servitude *f* *c

Devo, kiu trafas bienon profite al alia bieno aŭ al la publiko: ~o pri vido, ~o de trapaso, ~o de akvofluigo. *a
=krei ~on (89/pb-01216).

Fon: *a PIV; *b JTP32; *c NG; *ĉ pb.

89/pb-0176

Rim: pb: {eo2} de NG, kiu baziĝas sur la Handwörterbuch Deutsch-Eo de P. Bennemann de 1926 (!) laŭ mi havas neniun avantaĝon kompare kun la moderna PIV-a {eo1} k hodiaŭ estas arkaismo de pure historia intereso. Por ne endanĝerigi unuecan lingvo-uzon ĝi pro tio estas EVIT. = asembleo/ asambleo 89/pb-0595. «90-10-06»

{U1} 343.711
{T1} FEB
{eo1} ŝtel/o *a*b
{de1} Diebstahl *m* *c
{en1}
{fr1}

Forpreno de fremda movebla aĵo kun la intenco alproprigi ĝin kontraŭjure.

Fon: *a PIV; *b JTP32; *c KR.

89/pb-0177

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.266
{T1} FDC
{eo1} serv/o-kontrakt/o *a
{de1} Dienstvertrag *m* *a
{en1}
{fr1} contrat *m* de service *a

Fon: *a pb.

89/pb-0178

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.71
{T1} RGD
{eo1} diplomat/o *a
{de1} Diplomat *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP22; *b KR.

89/pb-0179

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.626.2
{T1} FDH
{eo1} du-lukr/ant/a edz/ec/o *a
{eo2} edz/ec/o de ge'lukr/ant/oj *b
{eo3} matrimoni**/o de ge'lukr/ant/oj *a
{de1} Doppelverdienerhe *f* *a
{en1} double-earner marriage *a
{en2} two-earner marriage *a
{fr1}

Formo de kunvivado de geedzoj, disvastigita precipe en industriigitaj landoj, laŭ kiu ambaŭ geedzoj perlaboras la vivtenon de la familio en siaj respektivaj profesioj; en la cititaj landoj la □o pli kaj pli anstataŭigas la mastrinan edzecon. *a

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0182

Rim: «90-10-06»

{U1} 34.03
{T1} FIA
{eo1} efik/a obe/ig/o al jur/o *a
{de1} effiziente Rechtsverfolgung *f*
{en1} efficiency in the pursuit of justice
{fr1}

Fon: *a ei

89/pb-0183

Rim: pb: Laŭ mia kompreno {eo1} ne redonas la ideon de {de1} k {en1}, tamen mi ankoraŭ ne scias solvon. «89-05-19»

{U1} 347.62
{T1} FDH
{eo1} edz/ec/o *a
{eo2} matrimoni**/o *b
{de1} Ehe *f*
{de2} Ehestand *m*
{en1} marriage
{en2} matrimony
{fr1} état *m* de mariage *c
{fr2} mariage *c

(Jura) stato de geedzoj; seksa kaj porviva komuno inter viro kaj virino agnoskita per moroj aŭ leĝo.

Fon: *a PIV; *b NG; *c pb.

89/pb-0184

Rim: pb: La sinonima neologismo {eo2} ŝajnas al mi dezirinda kiel fakesprimo 1) pro la pezeco de la derivitaj formoj kun "edz", 2) pro la necerteco pri la ĝusta kombino de prefiksoj kaj sufiksoj kun "edz", eĉ ĉe Akademianoj, ekz-e intermikso de "geedziĝo" = la festo kaj (ge-?)edz(ec?)o = la posta stato. La "edz"-formoj konstante devigas pripensi la ekzakte celitan ideon kaj ĉar la limoj inter la nocioj estas sufiĉe neklaraj, ne-unuecaj terminoj (kp. la sekvantan materialon kolektitan el diversaj fontoj, kaj la diskuton ĉe patrimonio 89/pb-0523). Matrimonio male klare priskribas la juran staton.

Kiel bazan formon mi proponas kiel kutime la substantivon (=la statistikon en IVE p. XV), ne kiel NG la adjektivon (ĉu tiu formo estis intense elektita?). Ĉiukaze ĝi estas konforma al la 15a Regulo. Pri la problemo de la gramatika karaktero vd. presti (89/pb-0671). «90-10-06»

{U1} 347.611
{T1} FDH
{eo1} edz/ig/it/a vir/in/o *a
{eo2} edz/in/iĝ/int/a vir/in/o *b
{de1} verheiratete Frau *f* *a
{en1} married women *a
{fr1} femme *f* mariée *a

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0185

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.626
{T1} FDH
{eo1} jur/o pri la ge/edz/a hav/aĵ/o *a
{eo2} jur/o pri la edz/ec/a hav/aĵ/o *b
{eo3} jur/o pri la edz/ec/a hav/o *b
{eo4} jur/o pri la matrimoni**/a hav/aĵ/o *b
{de1} Ehegüterrecht *n* *a
{de2} Güterrecht *n* *a
{en1} law of marital property
{fr1} régime *m* des biens matrimoniaux
{fr2} législation *f* relative aŭ régimes matrimoniaux
{Fr3} droit *m* fixant les régimes matrimoniaux
Tuto de la normoj regulantaj la havajn rilatojn inter geedzoj, spec. demandojn de titoloj, dispona povo, edz(in)a konsento. En jursistemoj de la Romi-Ĝermana familio la □o formas parton de familia juro. En Anglo-Amerikaj sistemoj la nocio en tiu senco ne ekzistas. La respektivaj demandoj estas regulataj per la ĝenerala prihava juro. *b

Fon: *a Li; *b pb.

89/pb-0186

Rim: pb: Pri "matrimonio" =89/pb-0184. «90-10-06»

{U1} 347.625
{T1} FDH
{eo1} edz/ec/a viv-komun/aĵ/o *a
{eo2} edz/ec/a viv-komun/um/o *b
{eo3} matrimoni**/a viv-komun/aĵ/o *a
{de1} eheliche Lebensgemeinschaft *f* *a
{en1} marital community of life *a
{fr1} vie *f* commune (des époux) *a
Komuna vivoformo inter geedzoj ampleksanta la tuton de personaj kaj havaĵ-juraj rilatoj inter ili. Kelkaj civilaj kodoj devigas la geedzojn al □o, ekz-e § 1353 Germana CK.

Li 26: "edzeca kunvivo = eheliche Gemeinschaft" signifu nur la faktan kunloĝadon ktp., dum □o signifu la juran devigon/obligacion al kunvivado.

Fon: *a pb; *b PIV 539.

89/pb-0187

Rim: pb: PIV "komunumo 2" en {eo2} estas evitenda, kiel klarigita ĉe 89/pb-0207. Pri matrimonio =89/pb-0184.

ei: Mi preferas la terminon {eo2}, kion mi klarigis en 89/pb-0207. «90-10-06»

{U1} 347.626.2
{T1} FDH
{eo1} ge/edz/aj kondiĉoj *a
{eo2} matrimoni**/aj kondiĉoj *b
{de1} Ehevertrag *m*
{en1} marriage settlement
{en2} marriage articles
{fr1} convention *f* matrimoniale

Interkonsento inter geedziĝontoj aŭ geedziĝintoj koncerne ilian havjuran interrilaton, kiu devias de la leĝa reguligo de plena komuneco de havo (diferencas de lando al lando) *a.

Fon: *a IKEV 1602; *b pb.

89/pb-0188

Rim: pb: 1) anstataŭ "havjura", "havo" uzu "havaĵjura", "havaĵo" aŭ prefere patrimonio =89/pb-0523. 2) anstataŭ "geedzecaĵ" uzu nur "edzecaĵ" aŭ prefere "matrimonia" =89/pb-0184. 3) mallarĝigu la difinon al Anglo-Amerikaj jursistemoj; por sistemoj de la Romi-Ĝermana familio uzu "edzeca/matrimonia kontrakto" (89/pb-0189). «90-10-06»

{U1} 347.626.2
{T1} FDH
{eo1} edz/ec/a kontrakt/o *a
{eo2} matrimoni**/a kontrakt/o *a
{de1} Ehevertrag *m* *a
{en1} marriage contract \I(Eŭropa kontinento)\i *a
{en2} marital settlement \I(Anglio)\i *a
{en3} antenuptial contract \I(Sudafriko)\i *a
{fr1} contrat *m* de mariage *a

Kontrakto inter fiancoj antaŭ la geedziĝo aŭ de geedzoj dum la daŭro de la edzeco/matrimonio koncerne ilian havaĵjurajn rilatojn; per la □o ili evitas la leĝan edzegan/matrimonian reĝimon. *a =antaŭgeedziĝa kontrakto (89/pb-0552), =postgeedziĝa kontrakto (89/pb-0318).

Fon: *a pb.

89/pb-0189

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.23
{T1} FDC
{eo1} propriet/a posed/o *a
{de1} Eigenbesitz *m* *b
{en1}
{fr1}

Persono, kiu havas □on kondutas al la aĵo kiel al sia. *a

Fon: *a JTP32; *b pb.

89/pb-0190

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.23
{T1} FDC
{eo1} propriet/o *a*b
{de1} Eigentum *n*
{en1} property
{es1} propiedad *f*
{fr1} propriété *f*

Plena, domina rajto super aĵo, kiu inklusivas senĝenan uzadon, disponon, kolektadon de la fruktoj kaj eĉ detruon (La.: *usus, fructus, abusus*); ĝi tamen estas limigita pere de la ekzistantaj normoj, kiuj ofte devigas la proprietulon priantenti la sociajn sekvojn, kiujn kaŭzas lia uzo de la -o. =~ulo (89/pb-0192). *c

Fon: *a PIV; *b JTP20; *c pb.

89/pb-0191

Rim: «89-10-09»

{U1} 347.233
{T1} FDC
{eo1} propriet/ul/o *a *c
{de1} Eigentümer *m* *b
{de2} Besitzer \Im umgangssprachlich, jur. falsch\i *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP32; *b OK-ED; *c PIV.

89/pb-0192

Rim: «90-10-06»

{U1} 342.739
{T1} FDB
{eo1} propriet/a protekt/o *a
{de1} Eigentumsschutz *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0193

Rim: «90-10-06»

{U1} 35.082.2
{T1} AJA
{eo1} taŭg/ec/o por publik/a ofic/o *a
{de1} Eignung *f* (für ein öffentliches Amt)
{en1}
{es1} aptitud *f* para cargo público *b
{fr1} aptitude *f* (pour ? la fonction publique) *c
Art. 33 II GG.

Fon: *a pb; *b GG-Es; *c GG-Fr.

89/pb-0194

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.24(4)
{T1} FAF
{eo1} Unu/ec/a Eŭrop/a Akt/o *a
{de1} Einheitliche Europäische Akte *f* *a
{en1} Single European Act *a

{fr1}

La □o donas novajn celojn al la Eŭropa Komunumo (89/pb-0207), precipe la realigon de la interna merkato (89/pb-0167) ĝis 1992 kaj la fortigo de la ekonomia kaj sociala kunligoj. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0195

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.213
{T1} FAA
{eo1} unu/ec/a ŝtat/o *a
{de1} Einheitsstaat *m* *b *c
{en1} unitary state *c
{en2} unitarian state *c
{es1} Estado *m* unitario *c
{fr1} État *m* unitaire *c

Ŝtato kun unueca ŝtata strukturo, kia estas ekz-e Francujo aŭ Svedujo, kontraste al =kunmetitaj ŝtatoj, ekz-e federacia aŭ konfederacia ŝtatoj (89/pb-0169), kiu ekzistas el pluraj ŝtatoj kun pli aŭ malpli fortaj ligoj inter si. *b

Fon: *a AP21,41; *b pb; *c HAE.

89/pb-0196

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.7
{T1} RGD
{eo1} ricev/ant/a ŝtat/o *a
{eo2} gast/ig/ant/a ŝtat/o *b
{de1} Empfangsstaat *m*
{en1}
{fr1}

Ŝtato kiu gastigas eksterlandan diplomaton, "ricevas" lin. =sendanta ŝtato (89/pb-0199).

Fon: *a pb; *b ei;

89/pb-0197

Rim: ei: La ŝtato ne ricevas la eksterlandan diplomaton, sed gastigas ĝin. «91-04-13»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} en strikt/a senc/o *a
{eo2} e.s.s. *a
{de1} im engen Sinn *m* *b
{de2} i.e.S. *b
{en1}
{fr1} au sens étroit *m*
{La1} strictu senso
= en vasta senco.

Fon: *a JTP12; *b pb.

89/pb-0198

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.7
{T1} RGD
{eo1} send/ant/a ŝtat/o *a
{eo2} send/o-ŝtat/o *b
{de1} Entsendestaats *m* *a
{en1}

{fr1}

Ŝtato kiu sendas sian diplomaton al alia ŝtato, al la t.n. ricevanta ŝtato (89/pb-0197).

Fon: *a pb; *b ei;

89/pb-0199

Rim: ei: La ŝtato ne estas sendanta diplomato, ĝi unufoje decidis sendi ĝin. «91-04-13»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} infrakci**/o *a
{de1} Ordnungswidrigkeit *f* *a
{en1} infringement *a
{fr1} infraction *f* *a
{It1} infrazione *f* *a
=~o de trafik-regulo (89/pb-0232).

Fon: *a pb.

89/pb-0200

Rim: pb: Jura termino necesas. La ĝenerala "malobeo", "rompado" (de kio?), kiun donas <LA>, ne sufiĉas; ankaŭ "kontraŭordajo", "kontraŭregulaĵo" laŭ KR ne tuj elvokas la precizan ideon de tiu jura nocio. Kp. ĝenerale la diskuton ĉe holografa (89/pb-0589). «90-10-06»

{U1} 347.65
{T1} FDH
{eo1} pri'hered/ot/o *a
{de1} Erblasser *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI30.

89/pb-0201

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.65
{T1} FDH
{eo1} hered-rajt/o *a
{eo2} hered/o-rajt/o *b
{de1} Erbrecht *n* *c
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG§10; *b AP22; *c pb.

89/pb-0202

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.65
{T1} FDH
{eo1} hered/a kontrakt/o *a
{de1} Erbvertrag *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0203

Rim: «90-10-06»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} deklaro *a*b
{de1} Erklärung *f*
{en1} declaration
{fr1} déclaration *f*

Fon: *a JTP15; *b AP32.

89/pb-0204

Rim: «90-10-06»

{U1} 347.626.4
{T1} FDH
{eo1} komun/aj/o de profit/o kaj perd/o *a
{eo2} komun/um/o de profit/o kaj perd/o *b
{de1} Errungenschaftsgemeinschaft *f* *a
{en1} community of profit and loss *a
{fr1}

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0205

Rim: ei: Pri komunaĵo/~umo =89/pb-0207. «90-10-06»

{U1} 347.65
{T1} FDH
{eo1} unu/e-nask/it/o *a
{de1} Erstgeborener *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0206

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.174(4)
{T1} FAJ
{eo1} Eŭrop/a Komun/aj/o *a EVIT *b
{eo2} EK *a
{eo3} Eŭrop/a Komun/um/o *b
{eo4} Eŭrop/a Komjun**/o *b
{eo5} Eŭrop/a Komun/o *c
{eo6} Eŭrop/a Komunitat**/o
{af1} Europese Gemeenskap *d
{de1} Europäische Gemeinschaft *f* *ĉ
{de2} EG *f* *ĉ
{en1} European community *ĉ
{en2} EC *ĉ
{es1} Comunidad *f* Europea *ĉ
{es2} C.E. *ĉ
{fr1} Communauté *f* Européenne *ĉ
{fr2} C.E. *ĉ

Fon: *a JTP24; *b ei; *c iama daŭra uzo en MON; *ĉ HAE; *d pb.

89/pb-0207

Rim: pb: La nocio "komunaĵo" estas nepre preferinda, ĉar: 1 Ĝi enestas en tiu senco en PIV.

2 "komunumo" en jura senco estas rezervita por la baza administra unuo. 3 Per tio restas la ebleco distingi inter "komunaĵo" kaj "komunumo" kiel en multaj Eŭropaj lingvoj, ekz. De: Gemeinschaft-Gemeinde, En: commune-community, Fr: commune-communauté, ktp. Komparu ankaŭ jenajn terminojn:

Eŭropa ~o pri Atoma Energio (89/pb-0088); Eŭropa Ekonomia ~o (89/pb-0209); komunumo (1) (89/pb-0229).

ei: Laŭ cirkulero 161, Ĉ, de la Akademio granda plimulto de la Akademianoj deklaris: \

4.1. KOMUNUMO. Ĝi havas du bazajn sencojn.

4.1.1. Laŭ la malnova senco, ĝi estas teritoria kaj administra unuo, funkcia kadre de la politika organizado de registrado.

4.1.2. Laŭ la nova, pli vasta senco, ĝi estas iuspeca homa kaj ankaŭ bionologia grupo, organizita por difinita celo kaj havanta trajtojn diferencigantajn ĝin dis de aliaj homaj grupoj.

4.1.3. Inkludeblaj en tiuj ĉi difinoj estas pli grandskalaj organizaĵoj kun specialaj historiaj kaj ekonomiaj funkcioj, ekzemple "la Pariza Komunumo de 1871", "la Brita Komunumo de Ŝtatoj" kaj "la Eŭropa Ekonomia Komunumo".

4.2 KOMUNAĴO. Tiu ĉi vorto signifas nur ion komunan. Ĝi ne estas uzebla por iu el la signifoj de komunumo.

4.3 KOMUNO. Ĝi estas nur resuma formo de la pli precizaj vortoj komuneco kaj komunaĵo.

4.4 NEOLOGISMOJ Se en la estonteco la ĉi-supraj vortformoj kaj difinoj montriĝos neadekvataj por klara esprimado, eble neologismoj kiel komunitato aŭ kommuno povos pli precize esprimi konceptojn. Tamen, ne estas la tasko de la Akademio enkonduki ilin.\

Tial mi rekomendas la terminon {eo2}. Por la nocio de 4.1.3. la neologismo komjuno ŝajnas al plej taŭga.

pb(90-10-07): Laŭ mia opinio tiu "deklaro", kiu cetere ne donas argumentojn, kaj al kies rezultoj la "Akademio" venis per sufiĉe stranga vojo, neniel kontribuas al la sola, jure interesa demando, kiel distingi inter "commune-community" k.s. en aliaj lingvoj, pri kiu prave atentigas JTP26. Kvankam mi tiutempe atentigis la prezidanton de la Akademio pri tiuj argumentoj, la Akademio ŝajne eĉ ne legis ilin. Pri la "kvalito" de la trovitaj konkludoj jam atestas la propono krei neologismon "kommuno" (tiele!) kun duobla "m"! Pri tiu plia erara vojo, sur kiu niatempe la Akademio - aŭ pli ĝuste kelkaj pli konataj Akademianoj - paŝas, kp. IVE p. XII.

ei: Sub "komun/a" troviĝas en PIV jena difino: "~aĵo. Io komuna al pluraj personoj: \Ila Eŭropa ~aĵo\ (=merkato)." Eŭropo ne estas pluraj personoj, kiuj komune uzas aŭ posedas ion. Tial la donita ekzemplo ne taŭgas por klarigi la difinon. Laŭ mia kompreno nur objektoj kiel domo, ĉambro aŭ aŭtomobilo povas esti komunaj al pluraj personoj,

do povas esti "komunaĵo". Se oni serĉas sub "aĵ/" estas facile konstatebla, ke neniu el la tri signifoj de la sufikso taŭgas por la nocio, por kiu ni serĉas terminon. Se vi opinias, ke alia termino estas nepre bezonata, kreu neologismon laŭ via gusto. Mi proponis terminon {eo4}, ĉar duoblaj konsonantoj en radikoj estas laŭ mia opinio nepre evitindaj, kaj "komunitato" pensigas pri "komuna komitato", sed ne pri speco de komunumo.

«91-04-13»

{U1} 341.7 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} kurtuaz**/o *a
 {eo2} inter'naci/a kurtuaz**/o *a
 {de1} internationale Courtoisie *f* *b
 {de2} Völkersitte *f* *c
 {en1} international courtesy *b
 {en2} comity of nations *b
 {es1} cortesía *f* internacional *b
 {fr1} courtoisie *f* internationale *b
 {La1} comitas *f* gentium *a

Simplaj konvenciaj reguloj de ĝentila konduto inter ŝtatoj, kiuj regu tiujn rilatojn, kiuj ne estas reguligitaj de juraj ordonoj. *c

Fon: *a AP27; *b HAE; *c pb.

89/pb-0208

Rim: «90-10-06»

{U1} 341.174(4)
 {T1} FAJ
 {eo1} Eŭrop/a Ekonomi/a Komun/aĵ/o *a
 {eo2} EEK *a
 {eo3} Eŭrop/a Ekonomi/a Komun/um/o *b
 {eo4} Eŭrop/a Ekonomi/a Komjun**/o *b
 {de1} Europäische Wirtschaftsgemeinschaft *f*
 {de2} EWG *f* *ĉ
 {en1} European Economic Community *c
 {en2} EEC *ĉ
 {es1} C.E.E. *ĉ
 {fr1} C.E.E. *f* *ĉ

Fon: *a JTP13; *b ej; *c EncBrit; *ĉ HAE.

89/pb-0209

Rim: ej: Pri komuno/komunaĵo/komunumo =89/pb-0207. «90-10-07»

{U1} 341.176(4)
 {T1} FAJ
 {eo1} Eŭrop/a Konsil/ant/ar/o *a
 {eo2} Eŭrop/a Konsili/o *b
 {de1} Europarat *m* *c
 {en1} Council of Europe *c
 {es1} Consejo *m* de Europa *c
 {fr1} Conseil *m* d'Europe *c

Fon: *a JTP21,24; *b PIV; *c HAE.

89/pb-0210

Rim: pb: Pri konsil/o/~io/~antaro =(89/pb-0340). «90-10-07»

{U1} 343.61
 {T1} FEB
 {eo1} neglekt/a hom-mort/ig/o *a
 {de1} fahrlässige Tötung *f* *b
 {en1} enestas en la nocio "manslaughter"
 {fr1}

Fon: *a JTP37; *b pb

89/pb-0211

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.141
 {T1} FDA
 {eo1} neglekt/o *a
 {de1} Fahrlässigkeit *f* *b
 {en1} negligence *b
 {fr1}
 =ekstrema ~o (89/pb-0249).

Fon: *a JTP16; *b pb.

89/pb-0212

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.6
 {T1} FDH
 {eo1} famili/a jur/o *a
 {de1} Familienrecht *n* *
 {en1} family law *
 {fr1} droit *m* de la famille *
 Tiu → jura branĉo (89/pb-0349), kiu regulas la jurajn rilatojn inter geedzoj kaj familianoj, ekz-e inter gepatroj kaj ties infanoj; gravaj subdividoj de □o estas: divorca juro, edzeca/matrimonia juro k.a. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0213

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.715
 {T1} FHA
 {eo1} fili/o *a
 {de1} Filiale *f* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a BG§10,VI; *b pb.

89/pb-0214

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.26
 {T1} FDC
 {eo1} krom/a prest**/o *a
 {de1} Nebenleistung *f* *a
 {en1}
 {fr1}

Ĉiu presto (89/pb-0671) ŝuldita pro kontrakto, kiu ne estas → precipa presto (89/pb-0224), do ne karakterizas la kontrakton. *a

Fon: *a pb

89/pb-0215

Rim: «89-04-09»

{U1} 342.537
 {T1} FKA
 {eo1} formal/a leĝ/o *a
 {eo2} leĝ/o en formal/a senc/o *a
 {eo3} parlament/a leĝ/o *a
 {de1} Gesetz *n* im formellen Sinn *a
 {de2} förmliches Gesetz *n* *a
 {de3} Parlamentsgesetz *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Ĉiu leĝo kreita de la organoj por la leĝfarado konforme al la konstituciaj preskriboj pri la leĝfara proceduro.

Antonimo: materiala leĝo. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0216

Rim: «90-10-07»

{U1} 342.737
 {T1} FDB
 {eo1} loĝ-liber/ec/o *a
 {de1} Freizügigkeit *f* *a
 {en1}
 {fr1}

La rajto laŭvole krei domicilon ie ajn en difinita teritorio: \Art. 11 de la Germana konstitucio garantias ~on al ĉiuj Germanoj en la tuta teritorio de la Federacia Respubliko Germanujo. \i *b

Fon: *a WI; *b pb.

89/pb-0217

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.253
 {T1} FDC
 {eo1} uz/o-posed/o *a
 {de1} Fremdbesitz *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Se temas pri ~o, la posedanto ne kondukas kiel proprietulo (89/pb-0192) de la aĵo (89/pb-0381), tiukaze oni parolas pri → proprieta posedo (89/pb-0190), sed rilate al ĝi plenumas iajn faktajn agojn en sia intereso; li ĝuas ne proprietan, sed posedan protekton. *b

Fon: *a JTP32; *b pb.

89/pb-0218

Rim: «90-10-07»

{U1} 34(1-87)
 {T1} FAA
 {eo1} fremd/a jur/o *a
 {de1} fremdes Recht *n* *b
 {de2} Auslandsrecht *n* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a JTP24; *b pb.

89/pb-0219

Rim: «89-04-09»

{U1} 327.57
 {T1} RGA
 {eo1} pac/a kun'ekzist/ad/o *a
 {de1} friedliche Koexistenz *f* *b
 {en1} peaceful coexistence *b
 {es1} coexistencia *f* pacífica *b
 {es2} convivencia *f* *b
 {fr1} coexistence *f* pacifique *b

Fon: *a JTP14; *b HAE.

89/pb-0220

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} frukt*/o(j) <6> *a
 {de1} Frucht *f* *b
 {de2} Früchte \f, meist pl\i *b
 {en1} fruit *b
 {en2} proceeds \Ipl\i *b
 {en3} benefits \Ipl\i *b
 {es1} fruto *b
 {fr1}

(pp juro) Profita rezulto aŭ produktaĵo de io; oni distingas inter → ~o de aĵo (89/pb-0383) kaj → ~o de rajto (89/pb-0348). Aĵa ~o estas produktaĵo de aĵo (89/pb-0381), ekz-e ido de bovino kaj ĉio alia, kion oni ĉerpas el la aĵo uzante ĝin laŭ ĝia destino. ~o de rajto estas la profito, kiun donas la rajto laŭ ĝia destino. *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0221

Rim: «90-10-07»

{U1} 36
 {T1} RFA
 {eo1} pri'zorg/ad/o *a
 {de1} Fürsorge *f*
 {en1} care
 {fr1} soim

Fon: *a pb.

89/pb-0222

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.51
 {T1} FDG
 {eo1} objektiv/a respond/ec/o *a
 {eo2} sen'kulp/a respond/ec/o *a
 {eo3} garanti/a respond/ec/o *b
 {eo4} objektiv/a respons/ec/o *c
 {de1} Garantiehaftung *f* *b
 {de2} verschuldensunabhängige Haftung *f* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a JTP16; *b pb; *c ei.

89/pb-0223

Rim: **pb:** Ĉiuj terminoj taŭgas, ili substrekas diversajn aspektojn de la sama fenomeno. «90-10-07»

{U1} 347.26
{T1} FDC
{eo1} ĉef/a prest**/o *a
{eo2} precip/a prest**/o *a
{de1} Hauptleistung *f* *a *b
{en1}
{fr1}

Tiu kerna presto (89/pb-0671) de kontrakto, kiu karakterizas ĝin, kaj pro kiu la kontrakto estas farita. La □o de la vendanto el vendokontraĵo, ekz-e, estas havigi al la aĉetanto la proprieton de la vendata aĵo (89/pb-0381) kaj transdoni ĝin al li. Krom tiu □o li eventuale ŝuldas certajn → kromajn pretojn (89/pb-0215), ekz-e pakado, transporto, garantio ktp. de resp. pri la vendaĵo. *a

Fon: *a **pb.**

89/pb-0224

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.221
{T1} FAA
{eo1} teritorio/o *a
{af1} grondgebiet *b
{de1} Hoheitsgebiet *n* *c
{de2} Territorium *n* *b
{de3} Gebiet *n* *b
{en1} territory *c
{es1} territorio *m* *c
{fr1} territoire *m* *c

=~a integreco (89/pb-0479), ~a maro (89/pb-0294), ~o sub ies jurisdikcio (89/pb-0871), ~o sub kuratoreco (89/pb-0870), ~o sub mandato (89/pb-0872).

Fon: *a JTP21; *b **pb**; *c HAE.

89/pb-0225

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.26
{T1} FDC
{eo1} kontraprest**/o *a
{eo2} kompens/a serv/o *b EVIT *a
{de1} Gegenleistung *f*
{en1} valuable consideration
{en2} consideration
{en3} counterperformance
{en4} quid pro quo
{fr1} contre-prestation *f*

Kompensa presto. En sinalagma (89/pb-0475) kontraĵo tiu presto (89/pb-0671), kiun la kreditoro de la → ĉefa presto (89/pb-0224) donas por ricevi tiun lastan kiel rekompencan, ekvivalenton. Ekz-o: En vendokontraĵo la ĉefa presto estas havigi al la aĉetanto proprieton k posedon de la vendata aĵo; la ~o estas pago de la vendoprezco. *a

Fon: *a **pb**; *b KR.

89/pb-0226

Rim: **pb:** {eo2} tro pensigas pri kompenso pro suferita damaĝo, do pro kompenso pro delikto anstataŭ pro kontraĵo. Krome la termino "servo" tro pensigas ekskluzive pri "servo-kontraĵo", dum kontrapresto ekzistas ĉe ĉiuj duflankaj kontraĵoj, ne nur ĉe servo-kontraĵo. Tial mi taksas {eo2} EVIT. «90-10-07»

{U1} 341.518
{T1} FAI
{eo1} princip/o de reciprok/ec/o *a
{de1} Gegenseitigkeitsprinzip *n*
{de2} Prinzip *n* der Gegenseitigkeit
{en1}
{fr1}

Principo, laŭ kiu ŝtato agnoskas la tribunalajn decidojn (precipe la juĝojn) de alia ŝtato nur, se tiu same pretas agnoski la decidojn de la unua ŝtato. *a

Fon: *a **pb.**

89/pb-0227

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} aparten/i al *a
{de1} gehören zu *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG§6; *b **pb**

89/pb-0228

Rim: «89-04-09»

{U1} (1-37)
{T1} AJB
{eo1} komun/um/o (1) *a
{de1} Gemeinde *f*
{de2} Kommune *f*
{en1} commune
{fr1} commune *f*
Baza teritoria-administra unuo. *a

=~a statuto (89/pb-0230).

Fon: *a JTP26; *b **pb**

89/pb-0229

Rim: **ej:** Pri komuno/komunaĵo/komunumo =89/pb-0207. «90-10-11»

{U1} 352.071.3
{T1} AJB
{eo1} komun/um/a statut/o *a
{de1} Gemeindefassung *f* *a
{de2} kommunale Satzung *f* *a
{en1}
{fr1}

=komunumo (89/pb-0229).

Fon: *a **pb.**

89/pb-0230

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.123
{T1} FAJ
{eo1} Ĝeneral/a Asemble/o (de UNO) *a*b
{de1} Vollversammlung *f* (der Vereinten Nationen) *c
{en1} General Assembly (UNO) *c
{fr1} Assemblée *f* générale (ONU) *c
{es1} Asamblea *f* General (ONU) *c
=assembleo (89/pb-0595).

Fon: *a Ĉ§2; *b JTP24; *c HAE.

89/pb-0231

Rim: «90-10-07»

{U1} 343.346
{T1} FEB
{eo1} infrakci**/o de trafik-regul/o *a
{de1} Verkehrsordnungswidrigkeit *f* *a
{en1} infringement of traffic regulations *a
{fr1} infraction *f* au code de la route *a
{It1} infrazione *f* ai regolamenti della circolazione stradale *a
=infrakcio (89/pb-0200).

Fon: *a pb

89/pb-0232

Rim: «89-04-09»

{U1} 34.01
{T1} FAA
{eo1} just/ec/o *a
{af1} geregtigheid *b
{de1} Gerechtigkeit *f* *b
{en1} justice *b
{fr1} justice *f* *b

Fon: *a JTP33; *b pb.

89/pb-0233

Rim: «90-10-20»

{U1} 347.9
{T1} FIA
{eo1} kort/um/o *a
{de1} Gerichtshof *m* *b
{de2} Gericht *n* *b
{en1} court *b
{es1} corte *f* *
{fr1} cour *f* *

Fon: *a JTP15,20; *b MuSa;

89/pb-0234

Rim: «89-11-19»

{U1} 347.98
{T1} FIA
{eo1} prorogaci**/o *a
{eo2} akord/o pri elekt/o de tribunal/o *a
{de1} Gerichtsstandsvereinbarung *f* *a

{de2} Prorogation *f* *a
{de3} prorogatio fori *f* *a
{en1} prorogation of jurisdiction *a
{fr1} prorogation *f* *a
{Hu1} bíróságválasztás *b
{La1} prorogatio *f* fori *a

Kontrakto, per kiu la partioj difinas la tribunalon, al kiu ili volas submeti eblajn estontajn kverelojn, ekz-e pri la interpretado de internacia aĉetkontrakto. De ~o oni distingas kontrakton pri elekto de aplikenda juro. *a

Fon: *a pb; *b du.

89/pb-0235

Rim: pb: Pri "aci"-vortoj =apendicon Ĉ5.1. «91-09-07»

{U1} 341.7
{T1} RGD
{eo1} send/it/o *a
{de1} Gesandter *m* *a
{en1}
{fr1}

DIPL

Fon: *a KR

89/pb-0236

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.625
{T1} FDH
{eo1} seks/a kurator/ec/o *a
{de1} Geschlechtsvormundschaft *f*
{en1} lifelong guardianship
{fr1}

→ Jura instituto (89/pb-0011) en kelkaj sistemoj de → edzeca/matrimonia juro (89/pb-????) en la 19a jarcento, laŭ kiu la edzino ne estas kapabla produkti civiljurajn efikojn, t.e. la neeblo de edziniĝita virino negocii, disponi pri sia havaĵo, propranome komenci proceson ktp. Anstataŭe ŝi estas devigata al reprezento fare de sia edzo. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0237

Rim: «90-10-07»

{U1}
{T1}
{eo1} soci/a propriet/o *a
{de1} gesellschaftliches Eigentum *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP12; *b pb.

89/pb-0238

Rim: «89-04-09»

{U1} 340.134
{T1} FIA
{eo1} leĝ/o *a
{de1} Gesetz *n*
{en1} law

{es1} ley *f*
{fr1} loi *f*

Fon: *a JTP23.

89/pb-0239

Rim: «90-10-07»

{U1} (094.4)
{T1} FIA
{eo1} kod/o *a*b
{de1} Gesetzbuch *n* *c
{en1} code *c
{es1} codigo *m* *c
{fr1} code *m* *c

Fon: *a PIV; *b JTP12; *c pb.

89/pb-0240

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.65
{T1} FDH
{eo1} laŭ'leĝ/a hered-porci/o *a
{eo2} leĝ/a hered-porci/o *a
{eo3} laŭ'leĝ/a hered/a part/o *b
{eo4} leĝ/a hered/a part/o *b
{de1} gesetzlicher Erbteil *m*
{en1} legal inheritance
{en2} intestate portion
{fr1}

Tiu parto/porcio de la havaĵo de mortinto, kiun heredanto ricevatas laŭ la preskriboj de la leĝo, se ne ekzistas → lastvola dispono (89/pb-0301) de la mortinto, do neniu testamento (89/pb-0480) aŭ → hereda kontrakto (89/pb-0203); distingu de → deviga heredporcio (89/pb-0328). *a

Fon: *a pb. *b LI30.

89/pb-0241

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.626
{T1} FDH
{eo1} leĝ/a reĝim/o *a
{eo2} leĝ/a edz/ec/a reĝim/o *a
{eo2} leĝ/a matrimoni**/a reĝim/o *a
{de1} gesetzlicher Güterstand *m*
{en1} "legal regime"
{fr1} régime *m* légal

En jursistemoj de la Germana k Franca tipoj tiu → edzeca/matrimonia reĝimo (89/pb-0???) , kiu "aŭtomate", t.e. pro leĝo, ekvalidas, se la geedzoj rezignas reguligi siajn havaĵjurajn rilatojn per → edzeca/matrimonia kontrakto (89/pb-0189); la koncepto de □o mankas en Anglo-Amerikaj jursistemoj (pro tio {en1} estas en citiloj). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0242

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN

{eo1} elekt/at/o *a
{eo2} elekt/it/o *b
{de1} Gewählter *m*
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG§3,I; *b ej

89/pb-0243

Rim: pb: BG§3,I mise uzas la terminon en la senco de elektebla persono, do de persono, kiu havas la pasivan voĉrajton. «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ten/i <9> *a
{de1} in Gewahrsam haben *b
{en1}
{fr1}

Havi moveblan aŭ nemoveblan aĵon (89/pb-0381) sub sia fakta regado, diference de posedi aŭ proprieti. *a

=~anto (89/pb-0245).

Fon: *a JTP31; *b pb.

89/pb-0244

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ten/ant/o *a
{de1} Gewahrsamsinhaber *m* *b
{en1}
{fr1}

Tiu, kiu havas moveblan aŭ nemoveblan aĵon (89/pb-0381) sub sia fakta regado, ĉu laŭleĝe aŭ ne.

=teni <9> (89/pb-0244). *b

Fon: *a JTP32; *b pb.

89/pb-0245

Rim: «90-10-07»

{U1} 342.33
{T1} FKA
{eo1} potenc/o-separ/o *a
{de1} Gewaltenteilung *f* *a
{en1}
{fr1}

Laŭ la teorio de la Franca filozofo VMontesquieu oni tradicie dividas la ŝtatan povon en tri potencojn: legislativo (89/pb-0???) , ekzekutivo (89/pb-0???) kaj judikativo (89/pb-0???) (t.n. horizontala ~o). En federaciaj ŝtatoj kiel ekz-e la Federacia Respubliko Germanujo oni parolas krome de vertikala ~o inter la federacio kaj la unuoj, kiuj kune formas la federacion, do ekz-e en FRG la "landoj", en Svislando la "kantonoj" ktp. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0246

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.141

{T1} FDA
{eo1} kutim/a jur/o *a
{eo2} kutim-jur/o *ĉ
{eo3} jur/o pro kutim/o *c
{de1} Gewohnheitsrecht *n*
{en1} customary law
{es1} derecho consuetudinario
{fr1} droit *m* coutümier

Ĉiu nesribita, sed en formo de jura regulo formulebla normo kreita per fakta uzo (Musus comunisù), se kaj kiam aldoniĝas la konvinko de la koncernitoj, ke la uzo estas jure deviga (Iopinio iurisù). *b

Fon: *a JTP12; *b pb; *c ei; *ĉ PIV.

89/pb-0247

Rim: ei: Eo1 vekas la falsan impreson, ke temas pri kutime aplikata juro. «89-05-19»

{U1} 340.1
{T1} FDA
{eo1} egal-rajt/ec/o *a
{eo2} sam-rajt/ec/o *a
{de1} Gleichberechtigung *f*
{en1} equality of rights
{fr1} égalité *f* en droit

Fon: *a pb.

89/pb-0248

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.42
{T1} FDG
{eo1} ekstrem/a neglekt/o *a
{de1} grobe Fahrlässigkeit *f* *b
{en1}
{fr1} faute *f* lourde *b
=neglekto (89/pb-0212).

Fon: *a JTP16, *b pb.

89/pb-0249

Rim: «90-10-07»

{U1} 333.33
{U2} 658.148
{T1} FHA
{eo1} hipotek/o *a*b
{de1} Grundpfandrecht *n*
{de2} Grundpfand *n*
{de3} Grundschuld *f* *c
{de4} Hupothek *f* *c
{en1} mortgage *b
{fr1}

Fon: *a PIV; *b WE; *c KR

89/pb-0250

Rim: «89-04-09»

{U1} 342.7(100)
{T1} FDB
{eo1} fundament/aj rajt/oj *a
{eo2} baz/aj rajt/oj *a

{de1} Grundrechte *n, pl* *b
{en1} fundamental rights *\pl* *b
{es1} derechos *m, pl* fundamentales *a*b
{fr1} droits *m, pl* fondamentaux *b
=homaj rajtoj (89/pb-0304)

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0251

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} grund-spac/o *a
{de1} Grundfläche *f* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG§1,II; *b pb.

89/pb-0252

Rim: «89-04-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} valid/a *a
{de1} gültig
{de2} rechtsverbindlich
{de3} verbindlich *b
{en1} valid
{fr1}

Fon: *a JTP16; *b pb.

89/pb-0253

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.626.5
{T1} FDH
{eo1} komun/aj/o de hav/aj/o *a
{eo2} hav/aj-komun/um/o *c
{de1} Gütergemeinschaft *f* *a
{en1} community of property *b
{fr1} communauté *f* des biens *a
{La1} communio bonorum *a

Fon: *a pb; *b MuSa; *c ei;

89/pb-0254

Rim: ei: Pri komunumo : komunaĵo =89/pb-0207 «90-10-07»

{U1} 347.626
{T1} FDH
{eo1} edz/ec/a reĝim*/o *a
{eo2} stat/o de ge/edz/a hav/aj/o *b EVIT *a
{eo3} matrimoni**/a reĝim*/o *a
{de1} Güterstand *m* *a *b
{en1} matrimonial regime *a
{en2} marital regime *a
{en3} law of property between husband and wife *c
{fr1} régime *m* matrimonial *a
PIV <1-3>, PIVS <4>, <5> JUR jura sistemo, laŭ kiu estas regulitaj la havaĵuraj rilatoj de

geedzoj.

Fon: *a pb; *b LI41; *c MuSa.

89/pb-0255

Rim: pb: 1 {eo2} estas EVIT. 2a {en3} de ej registrita laŭ MuSa laŭ mi estas tipa ekzemplo de specialaj problemoj de jura terminaro, nome ke analoga koncepto de "Güterstand" aŭ "régime matrimonial" ne ekzistas en la jursistemoj de la "komun-juro". Ĉiuj Anglaj terminoj do nur povas klopodi klarigi al Angla (Usona, ktp) juristo la fremdan instituton. {en3} pro tio estas pli difino en la lingvaĵo de la Usona juro ol ekvivalenta termino (Usona juristo devas serĉi en juraj enciklopedioj sub la kapvorto "Husband and Wife" por trovi la problemojn, kiujn kontinentaj sistemoj traktas sub "Ehegüterrecht", ktp.). 2b Krome {en3} tamen ankoraŭ celas ion alian ol {de1} aŭ {fr1}, nome la pli abstraktan, ĝeneralan nocion de la tuta jura kampo, nome "(Ehe-)güterrecht", de kiu {de1} kaj {fr1} estas nur (tipa) parto. Do ankaŭ tial ĝi en la de mi celita senco ne taŭgas. 2c La tradukon "régime en communauté" por "eheliches Güterrecht" (do la pli abstrakta nocio) kaj "gesetzlicher Güterstand" mi tute ne komprenas: Nek unu nek la alia estas celata tie ĉi kaj krome la Franca termino celas nur specialan kazon, nome ke la havoj de edzo kaj edzino fariĝas komunaj, do ĝi eĉ mankas kongruo inter Fr kaj De termino.

ej: Kio estas bezonata antaŭ ol serĉi tradukojn estas klaraj difinoj, ĉar la ĝisnuna difino ne estas komprenebla por ne-juristo. Ĝuste ĉar en la Angla juro mankas simila nocio kiel {de1} MuSa estis devigita aproksime difini la terminon en la Angla, aŭ doni la Franca terminon "régime en communauté" por "Ehegüterrecht". Tamen tiu difino aŭ indiko parenca Franca termino estas pli bona ol neniu klarigo de la por Angla-lingvano netradukebla "Güterrecht". «91-04-13»

{U1} 347.626.6
{T1} FDH
{eo1} reĝim*/o de separ/o de hav/aj/o *a
{eo2} separ/o de hav/aj/o *a
{de1} Gütertrennung *f*
{en1} separation of assets
{en2} separation of goods
{fr1} séparation *f* des biens

Se □o regas inter la geedzoj, iliaj havaĵ-juraj rilatoj estas kvazaŭ ili estus needzigitaj, do la geedziĝo tute ne havas havaĵ-jurajn efikojn, nur person-jurajn. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0256

Rim: pb: =havo/havaĵo-problemo (89/pb-0022). «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} en bon/a kaj ĝust/a form/o *a
{de1} in guter und gehöriger Form *f* *b

{en1} in good and due form *c
{fr1} en bonne et due forme *f* *ĉ

Fon: *a Ĉ§3; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0257

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} respond/ec/o *a*b
{eo2} respons/ec/o *a
{af1} verantwoordelijkheid *c
{de1} Haftung *f* *c
{de2} Verantwortlichkeit *f* *c
{en1} responsibility *c
{es1} responsabilidad *f* *c
{fr1} responsabilité *f* *c

¶Ila ~o → falas sur (89/pb-0504) la ŝtaton.¶i

*c Fon: *a PIV; *b JTP17; *c pb.

89/pb-0258

Rim: ej: Ĉar {eo1} havas laŭ PIV du intermikseblajn signifojn, {eo2} ŝajnas al mi preferinda. «91-04-13»

{U1} 347.5
{T1} FDG
{eo1} respond/ec/o kaz/e de dev/o-lez*/o de la publik/a serv/o *a
{eo2} respond/ec/o kaz/e de lez*/o de publik-serv/a dev/o *a
{eo3} respons/ec/o kaz/e de dev/o-lez*/o de la publik/a serv/o *b
{de1} Haftung *f* bei Amtspflichtverletzung *c
{en1}
{es1} responsabilidad *f* cuando se incumplen los deberes del cargo *ĉ
{fr1} responsabilité *f* administrative en cas de violation des obligation de service *d

Art. 34 GG

Fon: *a pb; *b ej: *c GG; *ĉ GG-Es; *d GG-Fr.

89/pb-0259

Rim: ej: =Rim: en 89/pb-0258. «91-04-13»

{U1} 347.15
{T1} FDA
{eo1} ag/o-kapabl/o *a
{de1} Handlungsfähigkeit *f*
{en1} capacity to act *b
{en2} legal capacity *b
{fr1}

Kapablo de persono krei rajtojn kaj devojn per propra ago, t.e. per faro aŭ nefaro, per jurakta aŭ ne-jurakta, per permesita aŭ nepermesita sinteno. La ~o manifestiĝas per la rekono de ĉiuj personaj agoj en la juraj interrilatoj. *b

Fon: *a JTP21; *b pb.

89/pb-0260

Rim: pb: {en2} havas pli malvastan signifon ol {en1}, ĉar ĝi signifas nur "jura ago-kapablo". «91-04-13»

{U1}
{T1}
{eo1} far/a statuto *a
{eo2} ag/a statuto *a
{de1} Handlungsstatut *n*
{en1}
{fr1}

Internacia privata juro (ipj): Jursistemo aplikenda pro rataĉo (89/pb-0127) al faro aŭ ago plenumita aŭ perpetrita (89/pb-0661) sur ĝia teritorio (89/pb-0225). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0261

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.63
{T1} FAI
{eo1} Hamburg/a amik/a arbitraĝ/o *a
{eo2} Hamburg/a arbitraĝ/o *a
{de1} Hamburger freundschaftliche Arbitrage *f* *a
{de2} Hamburger Arbitrage *f* *a
{en1} Hamburg friendly arbitration *a
{en2} Hamburg arbitration *a
{fr1}

Klaŭzo en internaciaj privataj kontraktoj; se la partioj konsentis pri □o, la arbitraĝon serĉanta partio devas skribe nomi sian arbitraĝanton kaj postuli de la alia partio, ke ĝi same agu → en konvena tempo (89/pb-0263). Konstatojn pri la kvalito de la varoj, pri eventuala malplivaloriĝo aŭ pri merkataj prezoj elparolos du ekspertoj nomumitaj de la Hamburga Komerca Ĉambro, se la partioj ne eksplicite faris alian interkonsenton. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0262

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} en konven/a tempo *a
{de1} binnen einer angemessenen Frist *f* *a
{en1} within a reasonable time *a
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0263

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.92
{T1} FIA
{eo1} ĉef/a kverelo *a
{eo2} precip/a kverelo *a
{de1} Hauptsache \lf (Prozeßrecht)\i *b
{en1}
{fr1}

(pp procedura juro:) La precipa aspekto, pri kiu la partioj de proceso kverelas, ekz-e la demando pri respondeco (89/pb-0258), dum la demando pri la procesaj kostoj ne apartenas al la ~o. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0264

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.2
{T1} FDA
{eo1} ĉef/a aĵ/o *a
{eo2} precip/a aĵ/o *b
{de1} Hauptsache \lf (Sachenrecht)\i *b
{en1}
{fr1}

=aĵo (89/pb-0381).

Fon: *a JTP31,33; *b pb.

89/pb-0265

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.625
{T1} FDH
{eo1} mastr/in/a edz/ec/o *a
{eo2} mastr/in/a matrimoni**/o *a
{eo3} tradici/a edz/ec/o kun ne'lukr/ant/a edz/in/o *b
{de1} Hausfrauenehe *f* *a
{en1} housewife marriage *a
{fr1}

→ Edzeco/matrimonio (89/pb-0184), en kiu la distribuo de la taskoj inter la geedzoj estas tia, ke la viro lukras la familian vivtenon, dum la virino kondukas (89/pb-0267) la mastrumaĵon aŭ prizorgas la hejmajn taskojn kaj vartas la infanojn. *a

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0266

Rim: ei: {eo1} kaj {eo2} pensigas pri edzeco inter safismulinoj. Etnolingvaj nelogikaĵoj ni ne transprenu en Esperanton.

pb: {eo3} estas bone komprenebla, sed bedaŭrinde pli klarigo ol termino kaj tro longa. En teksto pri tiu temo, ofta ripetado de {eo3} verŝajne estus tre ĝena. Kion fari do?

ei: Post unu-, du-aŭ kelk-foja uzo de la plena termino {eo3} oni kompreneble povas mallongigi ĝin al "tradicia edzeco", ĉar ĉiu tiam scias, pri kio oni parolas. «90-10-07»

{U1} 347.625
{T1} FDH
{eo1} konduk/i la mastr/um/aĵ/on *a
{de1} den Haushalt führen *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a KR.

89/pb-0267

Rim: «89-11-19»

{U1} 64.06
{T1} TCA
{eo1} por'mastr/um/aĵ/oj *a
{eo2} por'mastr/um/a aĵ/ar/o *a
{eo3} mebl/ar/o *b EVIT *a

{eo4} dom/an/ar/aĵ/oj *c
 {de1} Hausrat *m*
 {en1} household goods
 {en2} household effects
 {es1} objetos domésticos
 {es2} muebles *m* domésticos
 {fr1}

=dekreto pri la ~o.

Fon: *a pb; *b KR; *c ei.

89/pb-0268

Rim: pb: {eo3} estas tro mallarĝa: ne nur la meblaro apartenas al la jura nocio de {de1}, {en1} ktp., sed ankaŭ la manĝilaro, elektraĵoj ktp. Pro tio {eo3} estas evitanda en jura senco.

ei: pb pravas, tamen ankaŭ {eo1} kaj {eo2} estas tro mallarĝaj, ili pensigas pri objektoj bezonataj por mastrumado: kuir-forno, sitejoj ktp. «89-10-09»

{U1} 34 : 301.161
 {T1} FDA
 {eo1} hejm/a jur/o *a
 {eo2} jur/o de la hejm-lok/o *b
 {de1} Heimatrecht *n* *b
 {en1}
 {fr1}

= interna juro (89/pb-0275).

Fon: *a JTP 11; *b pb.

89/pb-0269

Rim: «90-01-09»

{U1} 321
 {T1} RGB
 {eo1} reg-potenc/o *a
 {de1} Herrschaftsmacht *f*
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb

89/pb-0270

Rim: «89-04-09»

{U1} 329
 {T1} RGE
 {eo1} reg/ant/a doktrin/o *a
 {eo2} r.d. *a
 {eo3} domin"/a doktrin/o *a
 {eo4} d.d. *a
 {de1} herrschende Lehre *f* *a
 {de2} h.L. *a
 {en1}
 {fr1} doctrine *f* dominante

=doktrino (89/pb-0299); =reganta/domina opinio (89/pb-0272).

Fon: *a pb.

89/pb-0271

Rim: ei: Estas bone listigi tiajn mallongigojn en Pekoteko, por ke oni povu ekscii, kion ili signifas, se oni renkontas ilin en fak-literaturo. Aliflanke mi opinias, ke la uzo de tiaj mallongigoj estas

nerekomendinda, ĉar ili postulas kroman lernadon kaj ŝparas malmulte da spaco. «91-04-15»

{U1} 329
 {T1} RGE
 {eo1} reg/ant/a opini/o *a
 {eo2} r.o. *a
 {eo3} domin"/a opini/o *a
 {eo4} d.o. *a
 {de1} herrschende Meinung *f* *a
 {de2} h.M. *f*
 {en1}
 {fr1}

=reganta doktrino (89/pb-0271).

Fon: *a pb.

89/pb-0272

Rim: ei: =Rim: en 89/pb-0271. «91-04-15»

{U1} 347.2
 {T1} FDA
 {eo1} nenies aĵ/o *a
 {de1} herrenlose Sache *f* *b
 {en1}
 {fr1}

{La1} res nullius *f* *a
 Aĵo (89/pb-0381), je kiu neniu havas proprietan rajton, ekz-e libere vivantaj bestoj (fiŝoj en la maro, ĉasbestoj). Tamen povas ekzisti → rajto je alproprigo (89/pb-0791), ekz-e ĉasrajto, fiŝkaptaj rajtoj ktp. *b

Fon: *a JTP33; *b pb.

89/pb-0273

Rim: «90-10-07»

{U1} 35.081.6
 {T1} ABA
 {eo1} titl**/o-hav/ant/o *a
 {de1} Inhaber *m* eines Titels *b
 {de2} Berechtigter *m* *b
 {en1}
 {fr1}

=titlo (89/pb-0482).

Fon: *a JTP32; *b pb.

89/pb-0274

Rim: «89-11-09»

{U1} 342.7
 {T1} FDA
 {eo1} intern/a jur/o *a
 {de1} innerstaatliches Recht *n* *b
 {de2} internes Recht *n* *b
 {en1}
 {fr1} droit *m* interne

=hejma juro (89/pb-0275).

Fon: *a JTP11; *b pb.

89/pb-0275

Rim: «89-04-09»

{U1} 342.8
 {T1} FDB

Fon: *a pb.

89/pb-0283

Rim: pb: Ĉiuj formoj estas sinonime uzebla laŭ la cirkonstancoj, neniu estas pref.

ei: Kiel oni prononcu {eo3}?

pb: "i-po-jo-normo".

ei: Tiu prononco estus kontraŭa al la 9-a regulo de la Fundamenta Gramatiko. «91-04-15»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} konflikt/o *a*b
{de1} Konflikt *m* *c
{en1} conflict *c
{es1} conflicto *m* *c
{fr1} conflit *m* *c

Fon: *a AP33,53; *b PIV; *c HAE.

89/pb-0284

Rim: «89-11-19»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} konkret/ig/o *a
{de1} Konkretisierung *f* *a
{en1}
{fr1}

Per ~o → genre difinita obligacio (89/pb-0???) fariĝas → aĝe difinita obligacio (89/pb-0???)
Tio okazas ekz-e per apartigo (89/pb-0701). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0285

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.225
{T1} FAD
{eo1} kontinent/a sokl'/'o *a*b
{de1} Kontinentalsockel *m* *a
{de2} Festlandssockel *m* *a
{en1} continental shelf *c
{es1} plataforma continental *c
{fr1} plateau *m* continental *c

(pp juro:) La mara grundo kaj subgrundo trans la eksterna limo de la → borda maro (89/pb-0294) (rigardate maren) ĝis la loko, kie la deklivo de la □o atingas la grundon de la malalta maro (regulo permesanta esceptojn). La □o ne plu estas → ŝtata teritorio (89/pb-1215), sed teritorio kun limigitaj → prioritataj rajtoj (89/pb-0554) de la → borda ŝtato (89/pb-0???) , kiel ekz-e esploro, ekspluatado de la → grundaj riĉaĵoj (89/pb-0???) , surgrunda fiŝado ktp. *a

Fon: *a pb; *b PIVS; *c HAE.

89/pb-0286

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} konvencio (1) *a*c
{af1} konvensie *ĉ

{de1} Konvention *f* *b
{en1} convention *b
{es1} convenio *m* *b
{es2} convención \lf (menos corriente)\i *b
{fr1} convention *f* *b
Interregna, internacia traktato: \l~o gardanta la aŭtorajn rajtojn; la poŝta ~o de Berno.\i *ĉ laŭ *c

=K~o de Lomeo (89/pb-1317); K~o de Potsdam (89/pb-1057); K~o pri Genocido (89/pb-1427); K~o pri Germanujo (89/pb-1914);

Fon: *a JTP15,22,23; *b HAE; *c PIV; *ĉ pb.

89/pb-0287

Rim: «90-10-07»

{U1} 658.114.5
{T1} AGA
{eo1} konzern/o *a*c
{de1} Konzern *m* *b
{en1}
{fr1}

Ekonomia unuiĝo de jure memstaraj entreprenoj sub unu komuna centra direkcio. *c

Fon: *a BG§10,IV; *b pb; *c PIV.

89/pb-0288

Rim: «89-10-19»

{U1} 334
{T1} HEE
{eo1} kooperativ/o *a
{de1} Kooperative *f* *b
{en1}
{fr1}

Koopera societo:\l La esenca karaktero de ~o estas, ke ties profitoj revenas al la kooperantoj, proporcie al ilia aŭ produktado aŭ konsumado.\i *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0289

Rim: «89-04-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ek'valid/i *a
{de1} in Kraft treten
{en1} to come into force
{fr1} entrer en vigueur

\lpost la ~o de tiu ĉi ĉarto.\i *a

Fon: *a Ĉ§2,102,I.

89/pb-0290

Rim: «89-10-09»

{U1} 347.457
{U2} 347.735
{T1} FDA
{eo1} kredit/o *a
{de1} Kredit *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG§10,VI; *b pb.

89/pb-0291

Rim: «89-10-09»

{U1} 347.457
{U2} 347.735
{T1} FDA
{eo1} mal'alt-interrez/a kredit/o *a
{de1} Kredit *m* zu niedrigen Zinsen *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG§14,II; *b pb.

89/pb-0292

Rim: «89-04-09»

{U1} 342.1
{T1} FKA
{eo1} kultur-ŝtat/o *a
{de1} Kulturstaat *m* *a
{en1} civilized nation *a
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0293

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.221.2
{T1} FAA
{eo1} teritori/a mar/o *a
{eo2} bord/a mar/o *a
{de1} Küstenmeer *n* *a
{de2} Küstengewässer *n, pl* *a
{de3} Territorialgewässer *n, pl* *a
{en1} territorial sea *b
{en2} territorial waters *b
{es1} mar *f* territorial *b
{fr1} mer *f* territoriale *b

Mara strio situanta antaŭ la bordo de (borda) ŝtato kaj estanta parto de la → ŝtata teritorio (89/pb-0225), super kiu etendiĝas la suverena potenco de la ŝtato en la limoj difinitaj de la internacia mara juro. La internacia juro permesas al la bordaj ŝtatoj mem fiksi la larĝecon de la □o inter tri kaj dekdu maraj mejloj. La ŝtato tamen devas permesi pacan traveturadon al civilaj aŭ militaraj (89/pb-0652) ŝipoj de aliaj ŝtatoj. *a

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0294

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} asign/o *a
{de1} Ladung *f* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0295

Rim: «89-10-09»

{U1} 347.99
{T1} FIA
{eo1} distrikt/a tribunal/o \Ien Germanujo\i *a
{eo2} region/a tribunal/o \Ien Germanujo\i *a
{eo3} land/a tribunal/o \Ien Germanujo\i *b EVIT *a
{de1} Landgericht \In, in Deutschland\i *a
{en1} district court *a
{en2} county court *a
{en3} regional court *a
{fr1}

Baza tribunalo en F.R. Germanujo por civilaj kaj kriminalaj aferoj. =specialan superrigardon pri la tribunala sistemo; loka tribunalo (89/pb-0780); distrikta juĝisto (89/pb-0783).

Fon: *a pb; *b LI.

89/pb-0296

Rim: pb: {eo3} de LI estas evitenda, ĉar "lando" en FRG signifas "federala ŝtato", dum la justica teritorio de "Landgericht" ne etendiĝas sur la tuta teritorio de "lando". «90-10-07»

{U1} 35.084
{T1} AJC
{eo1} karier/a oficist/o *a
{eo2} profesi/a oficist/o *a
{eo3} ne'politik/a oficist/o *a
{de1} Laufbahnbeamter *m* *a
{de2} Berufsbeamter *m* *a
{en1}
{fr1}

En F.R. Germanujo ekzistas du specoj da oficistoj: (gvidaj) politike elektitaj, kiel ekz. la en kelkaj federalaj landoj t.n. "urbestroj" kaj la profesiaj oficistoj, kiuj havas specialajn jurajn rilatojn al la ŝtato, ekz. kutime estas dumvivaj oficistoj. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0298

Rim: ei: Ankaŭ en Kanado ekzistas tiuj du specoj de oficistoj. En Esperanto oni indikas ĉiujn profesiulojn per la sufikso "-ist", tial oni el la terminoj {Eo1-3} ne povas konkludi, kiun oficiston oni politike elektas. Mi rekomendus nomi la elektitajn oficistojn: "ofic-havantoj". Elektitaj ministroj do estas ofic-havantoj, iliaj neelektitaj profesiaj helpantoj (en Kanado oni nomas ilin \deputy minister\i) estas "ministraj oficistoj", tiuj de urbestro: "urbestraj oficistoj". Necesus prepari almenaŭ du nocio-kompleksojn, por klare registri la diversajn nociojn kaj terminojn. (Ekz-e \deputy minister\i.) «91-04-15»

{U1} 329
{T1} RGE
{eo1} doktrin/o *a*b
{de1} Lehre *f* *c
{de2} Doktrin *f* *c

{de3} Schulmeinung *f**c
{en1}
{fr1}
=reganta ~o (89/pb-0271).
Fon: *a JTP14; *b AP64; *c BT.
89/pb-0299
Rim: «89-04-09»

{U1} 347.44
{T1} FDE
{eo1} prest**-ĝen/o *a
{de1} Leistungsstörung *f**a
{en1} impairment of performance (e.g. breach of contract) *a
{fr1}
=presto (89/pb-0671).
Fon: *a pb
89/pb-0300
Rim: «90-10-07»

{U1} 347.67
{T1} FDH
{eo1} last-vol/a dispon/o *a
{de1} letztwillige Verfügung *f**a
{en1}
{fr1}
Ĉiu dispono, kiun persono faras por la kazo de sia morto pri sia havaĵo. □o enkludas speciale testamenton (89/pb-0480) kaj → heredan kontrakton (89/pb-0203). *a
Fon: *a pb.

89/pb-0301
Rim: «90-10-07»
{U1} 347.626
{T1} FDH
{eo1} dom/a mandat/o Ven Francujoj *a
{de1}
{en1}
{fr1} mandat *m* domestique
En kelkaj jursistemoj (spec. en Francujo) =jura instituto (89/pb-0011) konstruita kiel supozita mandato (89/pb-0945) de la edzo al la edzino perpetri (89/pb-0661) la → jurajn aktojn (89/pb-0098) necesajn pro la mastrumado; celo do estas aŭ estis ebligi al la edzino plenumi ŝian "naturan rolon" de patrino kaj dommastrino; tiuaspekte la funkcio estas la sama kiel tiu de la iama Germana → ŝlosila povo (89/pb-0390) aŭ Angla → mandato pro kunvivado (89/pb-0117). *a
Fon: *a pb.

89/pb-0302
Rim: «90-10-07»
{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} plur-flank/a *a
{eo2} mult-flank/a *b

{de1} mehrseitig *c
{de2} multilateral *c
{en1} multilateral *c
{es1} multilateral *c
{es2} multilátero *c
{fr1} multilatéral *c
{fr2} plurilatéral *c

Fon: *a JTP15; *b pb; *c HAE.
89/pb-0303
Rim: {eo1} kaj {eo2} ambaŭ estas same bone uzeblaj. «90-10-07»

{U1} 342.7(100)
{T1} FDB
{eo1} hom/aj rajt/oj *a
{de1} Menschenrechte *n, pl* *b
{en1} human rights *b
{en2} rights of man *b
{es1} derechos *m, pl* del hombre *b
{fr1} droits *m, pl* de l'homme *b
=fundamentaj rajtoj (89/pb-0251).

Fon: *a pb; *b HAE.
89/pb-0304

Rim: «90-10-07»
{U1} 347.453
{T1} FDE
{eo1} lu-pren/ant/o *a
{de1} Mieter *m*
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP32.
89/pb-0305
Rim: «89-04-09»

{U1} 347.626.7
{T1} FDH
{eo1} dot/o *a*b
{de1} Mitgift *f**a
{de2} eingebrachtes Gut *n* der Ehefrau *a
{en1} dowry *b
{fr1} dote *m*

Fon: *a WI; *b WE.
89/pb-0306
Rim: «90-10-07»

{U1} 347.626.7
{T1} FDH
{eo1} dot/a sistem/o *a
{eo2} dot-sistem/o *b
{de1} Dotalsystem *n*
{en1} dowry system
{en2} dotal system
{fr1}
=doto (89/pb-0306)

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0307

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.211
 {T1} FAA
 {eo1} ŝtat/o-membr/o *a*b*c
 {de1} Mitgliedsstaat *m* *ĉ
 {en1} member state *d
 {fr1} état-membre *m* *e

\\La rekomendoj de la Asembleo ne estis devigaj por la ~oj de la Ligo de Nacioj.\\i *ĉ laŭ *c
Fon: *a JTP18; *b Ĉ§2; *c JKR85; *ĉ pb; *d Ĉ-En; *e Ĉ-Fr.

89/pb-0308

Rim: «90-10-07»

{U1} 342.36
 {T1} FKA
 {eo1} monarki/o *a
 {eo2} monari/o *a
 {de1} Monarchie *f* *b
 {en1} monarchy *b
 {es1} monarquía *f* *b
 {fr1} monarchie *f* *b

Fon: *a PIV; *b HAE.

89/pb-0309

Rim: «90-01-19»

{U1} 343.611
 {T1} FEB
 {eo1} murd/o *a
 {de1} Mord *m*
 {en1} murder
 {fr1} Antaŭplanita aŭ antaŭpripensita
 hommortigo. *a

Fon: *a JTP31.

89/pb-0310

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.211
 {T1} FAA
 {eo1} naci/o *a
 {de1} Nation *f* *b
 {en1} nation *b
 {es1} nación *f* *b
 {fr1} nation *f* *b

Fon: *a PIV; *b HAE.

89/pb-0311

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.522
 {T1} FAI
 {eo1} fizik/a person/o *a
 {eo2} natur/a person/o *b
 {eo3} real/a person/o *c
 {de1} natürliche Person *f* *b

{en1}
 {fr1}

En jura senco oni distingas "personojn" en □oj kaj → juraj personoj (89/pb-0278). La unuaj estas homoj, la duaj asocioj, societoj ktp. *b
Fon: *a JTP; *b pb; *c ei.

89/pb-0312

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.252
 {T1} FDC
 {eo1} uz/o-pren/o *a
 {de1} Nießbrauch *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a JTP32; *b pb.

89/pb-0313

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.252
 {T1} FDC
 {eo1} uz/o-pren/ant/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a JTP32.

89/pb-0314

Rim: «89-04-09»

{U1} 340.1
 {T1} FIA
 {eo1} norm/o (2) *a
 {de1} Norm *f* *b
 {de2} Rechtsnorm *f* *b
 {en1}
 {fr1} norme *f* *b

Jura preskribo aŭ regulo, konsistanta el priskribo de la regulenda vivproblemo, t.e. la faktaro, cirkonstancoj (89/pb-0476) kaj la → jura konsekvenco (89/pb-0347). *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0315

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.1
 {T1} FIA
 {eo1} norm/ig/i *a
 {de1} normieren *b
 {DE2} bestimmen *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a BG§10,VI; *b pb.

89/pb-0316

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.961

{T1} FKD
{eo1} notari/o *a *b
{de1} Notar *m*
{en1} "notary"
{fr1} notair *m*

Fon: *a JTP20; *b PIV.

89/pb-0317

Rim: pb: La Angla nocio {en1} ne kongruas kun la Germana aŭ Franca. «90-10-07»

{U1} 347.626.2
{T1} FDH
{eo1} post'ge/edz/iĝ/a kontrakt/o *a
{de1} nachehelicher Vertrag *m*
{en1} postnuptial contract
{fr1}

Matrimonia/edzeca kontrakto inter edzo kaj edzino farita post la geedziĝo, per kiu ili ŝanĝas siajn havajjurajn rilatojn por la estonteco. En multaj jursistemoj □oj longe estis malpermesitaj, ĉar oni timis fraŭdon de triaj kreditoroj. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0318

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.13
{T1} FIA
{eo1} objektiv/a jur/o *a
{de1} objektives Recht *n* *a
{de2} Recht *n* im objektiven Sinn *a
{en1}
{fr1}

La sumo de superpozitivaj (89/pb-0488) juraj principoj agnoskitaj en difinita jurkomunaĵo k la juraj reguloj produktitaj de ties jurdonaj organoj (jurordo). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0319

Rim: «90-10-07»

{U1} 343.98
{T1} FEI
{eo1} viktimo/o *a
{de1} Opfer *m* *b
{en1} victim *b
{fr1}

=viktimologio (89/pb-0534).

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0320

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ord/o *a*b
{de1} Ordnung *f*
{en1} order
{fr1} ordre *m*

=publika ~o (89/pb-0322).

Fon: *a BG§4,II; *b PIV.

89/pb-0321

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} publik/a ord/o *a
{de1} Ordre public *m* *a
{de2} öffentliche Ordnung *f* *a
{en1} public policy *a
{fr1} ordre *m* public *a

Internacia privata juro: Kaŭzo, kiu malebligas la aplikon de eksterlanda juro trovita per kolizi-jura procedo, se tiu fremda juro kontraŭas la plej bazajn enlandajn konceptojn de justeco aŭ morojn. Ekz.: La unuflanka maledziĝo de la viro en Islamaj jursistemoj kontraŭas la □on de F.R. Germanujo kaj pro tio ne estas aplikata. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0322

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.123.0
{T1} FAJ
{eo1} organ/o (3) *a*b*c
{de1} Organ *m* *ĉ
{en1}
{fr1}

Vla ~oj de Unuiĝintaj Nacioj.ĵi *b

Fon: *a JTP17, 24; *b JKR83; *c PIV; *ĉ BT.

89/pb-0323

Rim: «89-12-09»

{U1} 341.52
{T1} FAI
{eo1} person/o *a*b
{de1} Person *f*
{en1}
{fr1}

=fizika ~o (89/pb-0312), natura ~o (89/pb-0312), jura ~o (89/pb-0278).

Fon: *a BG§6; *b PIV.

89/pb-0324

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.51
{T1} FAI
{eo1} person/a statut/o *a
{de1} Personalstatut *m* *a
{en1}
{fr1}

En internacia privata juro: Jursistemo, kun kiu persono estas ligita por la persona, familia kaj hereda juroj, ĉu per la ŝtataneco (laŭpersona rataĉo =89/pb-0127), ĉu per domicilio, loĝloko aŭ kutima restadejo (laŭteritoria rataĉo). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0325

Rim: «90-10-07»

{U1} 342.736
{T1} FDB
{eo1} petici/o <2> *a
{de1} Petition *f* *b
{en1}
{fr1}

Petskribo de unuopulo aŭ grupo direktita al supera ŝtata instanco, ekz. parlamento aŭ registaro. =popola ~o (89/pb-0540). *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0326

Rim: «90-10-07»

{U1} 17.021.2
{T1} RDG
{eo1} dev/o *a
{de1} Plicht *f* *b
{en1}
{fr1} devoir *m* *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0327

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.65
{T1} FDH
{eo1} minimum/a dev/ig/a hered-porci/o *a
{eo2} devig/a hered-porci/o *a
{de1} Pflichtteil *m* *a
{en1} legitimate portion *b
{fr1}

Laŭ la juro de kelkaj ŝtatoj jena minimuma porcio, kiun la rajtigito (ekz. vidvino aŭ infanoj) ricevas pro leĝa atribuo, eĉ se la priheredoto (89/pb-0201) alimaniere disponas per sia → lasta volo (89/pb-0301); la □o fakte do signifas limigon de la → libera testamentado (89/pb-0481) favore al la protekto de la familio; =leĝa heredporcio (89/pb-0241). *b

Fon: *a LI56; *b pb.

89/pb-0328

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.13
{T1} FIA
{eo1} pozitiv/a jur/o *a
{de1} positives Recht *n* *b
{en1}
{fr1}

La → objektiva juro (89/pb-0319) de difinita jurkomunaĵo, kiun kreis ties portantoj de suvereneca povo (ekz. parlamento) aŭ aliaj jurdonaj instancoj, ekz. → tarifkontraktantaj partioj (89/pb-1090), kaj kiu postulas validecon. =superpozitiva/transpozitiva juro (89/pb-0488). *b

Fon: *a JTP; *b pb.

89/pb-0329

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.2

{T1} FDC
{eo1} privat/a propriet/o *a
{de1} Privateigentum *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0330

Rim: «89-04-09»

{U1} 342.37
{T1} FKA
{eo1} konsili/o de la kron/o *a
{de1} Kronrat *m* *b
{en1} Privy Council *b
{es1} Consejo *m* de la Corona *b
{es2} Consejo *m* del Reino \(\Esp. hoy\i *b
{fr1} Conseil *m* de la Couronne *b

Fon: *a PIV; *b HAE.

89/pb-0331

Rim: «90-10-07»

{U1} 330.1
{T1} HAA
{eo1} produkt-rimed/o *a
{de1} Produktionsmittel \(\meist pl\)\i *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG§6; *b pb.

89/pb-0332

Rim: «90-10-07»

{U1} 329.15
{T1} RGE
{eo1} prolet/a inter'naci/ism/o *a
{de1} proletarischer Internationalismus *m* *b
{en1}
{fr1}

Marksisma koncepto. *b

Fon: *a JTP14; *b pb.

89/pb-0333

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} protokol*/o <2> *a
{de1} Protokoll *m*
{en1}
{fr1}

(pp. internacia publika juro:)

Fon: *a JTP15.

89/pb-0334

Rim: «89-04-09»

{U1} (...-32)
{T1} WHB
{eo1} provinc/o *a*b

{de1} Provinz *f**c
{en1} province *c
{es1} provincia *f**c
{fr1} province *f**c

Fon: *a JTP21; *b PIV; *c HAE.

89/pb-0335

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.9
{T1} FIA
{eo1} proces/o (1) *a
{de1} Prozess *m*
{en1}
{fr1}

Juĝafero, jure submetita al tribunalo. *b

Fon: *a JTP17; *b PIV[ei];

89/pb-0336

Rim: «89-04-09»

{U1} 343 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kvalifik/o de delikt/o *a
{de1} Qualifikation *f* eines Delikts *a
{en1}
{fr1}

(pp. kriminala juro:) De □o oni parolas, se al baza krimo estas aldonitaj kaj kromaj memstaraj normaj kondiĉoj kaj akriĝita pun-minaco. Ekz.: En kelkaj jursistemoj "ŝtelo" estas "baza krimo" banda ŝtelo kvalifiko de "simpla" ŝtelo. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0337

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.5 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kvalifik/i <3> *a
{de1} qualifizieren
{en1} classify
{fr1} qualifier

(pp. internacia privata juro:) Limigi la aplikosferon de koliziaj normoj (89/pb-0283) de diversaj jursistemoj. Ekz.: Germana juro ~as preskripto-normon kiel materi-juran, plej multaj Anglo-Saksaj jursistemoj kiel proceduran. La rajton de la ŝtato pri senhereda postlasaĵo kelkaj jursistemoj ~as kiel civiljuran heredoraĵon, aliaj kiel publikjuran postulon. *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0338

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.5 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kvalifik*/o <3> *a
{de1} Qualifikation *f*
{en1} classification
{en2} characterisation
{fr1} qualification *f*

Ago de ~ado (89/pb-0338).

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0339

Rim: «90-10-07»

{U1} 35 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} konsili/o *a*b
{eo2} konsil/ant/ar/o *b EVIT *c
{de1} Rat *m*
{en1} council
{es1} consejo *m*
{fr1} conseil *m*

Administra organismo, jen kun decida, jen kun konsulta kompetenteco, plenumanta diversajn funkciojn en registara aparato aŭ grava privata entrepreno. ~o de la krono (89/pb-0331), regna ~o (89/pb-0103), Eŭropa K~o (89/pb-0210), K~o de la Ligo de Nacioj (89/pb-0102), K~o de Sekureco de la Unuiĝintaj Nacioj (89/pb-0446), K~o de la Ŝtatoj (89/pb-1041), Kuratoreca K~o (89/pb-0108), entrepren-konsilio (89/pb-0123). *ĉ

Fon: *a JTP18; *b PIV; *c du; *ĉ pb;

89/pb-0340

Rim: pb: Eĉ progresintaj Esperantistoj havas problemojn ĝuste uzi konsilo/konsilio/konsilantaro, aperantaj en multaj juraj-politikaj terminoj. PIV difinas "konsilantaro"-n simple per ... "konsilio".

du: "Konsilantaro" estas ne nur oldmoda, sed ankaŭ stulta: en konsilioj ĝenerale ne sidas konsilantoj, sed membroj de la konsilio. "Konsilantaro" tial estas fuŝa kaj EVIT. «90-10-07»

{U1} 341.242
{T1} FAF
{eo1} ratifik/i *a *ĉ
{eo2} ratif**/i *b
{de1} ratifizieren *c
{en1} ratify *c
{es1} ratificar *c
{fr1} ratifier *c

=~o (89/pb-0799).

Fon: *a JTP15; *b pb; *c HAE; *ĉ PIV.

89/pb-0341

Rim: pb: Pri la problemo de -if/-ifik =apendicon Ĉ5.3. «90-10-07»

{U1} 340.1
{T1} FIA
{eo1} jur/o *a
{de1} objektives Recht *n*
{de2} Recht *n* *a
{en1} law
{es1} derecho *m*
{fr1} droit *m*

Tuto de devigaj preskriboj (89/pb-0559) kun sankcioj (89/pb-0385), ordigantaj la rilatojn inter homoj kaj homkolektivoj -- fizikaj kaj juraj personoj (89/pb-0312, -0278) -- , kaj difinantaj iliajn → rajtojn kaj devojn (89/pb-0???) . *b

=aĵa ~o, civila ~o, familia ~o, hereda ~o, internacia ~o, internacia privata ~o, kriminala ~o, publika ~o, k.m.a.

Fon: *a PIV; *b JTP11.

89/pb-0342

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.211
{T1} FAA
{eo1} Proklam/o de Sen'depend/ec/o *a
{af1} onafhankelijkheidsproklamasie *a
{de1} Unabhängigkeitserklärung *Mf* (Dokument)*li*
*a
{en1}
{es1}
{fr1}

Dokumento, enhavanta la deklaron, ke iu teritorio estas sendependa de alia ŝtato. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0343

Rim: «90-10-20»

{U1} 34 : 341.174(4)
{T1} FAA
{eo1} jur/o de la Eŭrop/a Komun/aĵ/o *a
{eo2} jur/o de la Eŭrop/a Komun/um/o *c
{eo3} jur/o de la Eŭrop/a Komjun**/o *c
{eo4} komun/aĵ/a jur/o *b
{eo5} jur/o de la EK *c
{de1} Recht *n* der Europäischen Gemeinschaft
{de2} Europäisches Gemeinschaftsrecht *n*
{de3} EG-Recht *n* *b
{de4} Gemeinschaftsrecht *n* *b *ĉ
{en1} community Law *ĉ
{es1} derecho *m* comunitario *ĉ
{fr1} droit *m* communautaire *ĉ

□o konsistas el primara □o, t.e. la fondotraktatoj de EK (89/pb-0207) (=Traktatoj de Romo, k.a.) inkluzive aneksojn, kaj la sekundara □o, t.e. la juraj aktoj (89/pb-0098) eldonitaj de la EK-organoj, ekz. statutoj (89/pb-0509, 0860), gvidlinioj (89/pb-0???) *b

Fon: *a JTP; *b pb; *c ei.

89/pb-0344

Rim: pb: Pri komun/um/aĵ/o =89/pb-0207.
«90-10-07»

{U1} 342.7
{T1} FDB
{eo1} komentari/a rajt/o *a
{eo2} rajt/o je opini-esprim/o antaŭ tribunal/o *a
{de1} rechtliches Gehör *n*
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0345

Rim: «89-11-19»

{U1} 342.2

{T1} FDB
{eo1} jur/a kapabl/o *a
{eo2} rajt-kapabl/ec/o *b
{de1} Rechtsfähigkeit *f*
{en1} juridic capacity
{en2} juridical capacity
{en3} legal capacity
{fr1} capacité *f*

La kapablo esti portanto de devoj kaj rajtoj. En modernaj ŝtatoj la □o de → naturaj aŭ fizikaj personoj (89/pb-0312) komenciĝas per la fino de la naskiĝo (tiel ekz. § 1 GermCK); en antikva epoko sklavoj ne havis □on, jure do estis aĵoj.

Ĉe juraj personoj (asocioj, societoj ktp.) la □o komenciĝas aŭ per la fondo-akto aŭ per registriĝo en ŝtata registro aŭ per kombino de ambaŭ kondiĉoj. Oni devas distingi la □on de la aga kapablo aŭ aferkapablo (89/pb-0260) (en kelkaj naciaj terminologioj la distingo ne estas klara). *c

Fon: *a JTP21; *b LI; *c pb.

89/pb-0346

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.1
{T1} FIA
{eo1} konsekvec*/o <3> *a
{eo2} jur/a konsekvec*/o *a
{de1} Rechtsfolge *f* *a
{en1}
{fr1} conséquence *f* juridique *a

Tiu parto de normo (89/pb-0315), kiu aplikiĝas, se kazo plenumas ĉiujn kondiĉojn de la → norma faktaro (89/pb-0???) *a

Fon: *a pb

89/pb-0347

Rim: «89-04-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} frukt/o de rajt/o *a
{eo2} jur/a frukt/o *a
{de1} Rechtsfrucht *f* *a
{en1}
{es1} fruto jurídico *a
{fr1}
=frukto (89/pb-0221).

Fon: *a pb.

89/pb-0348

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.1
{T1} FIA
{eo1} jur/a branĉ/o *a*c *ĉ
{eo2} jur-scienc/a branĉ/o *a
{eo3} jur/ik/a branĉ/o *c
{eo4} jur-kamp/o *d
{de1} Rechtsgebiet *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP11; *b pb; *c ej; *ĉ IJR82/1,p4; *d IJR 67/4/5,p14.

89/pb-0349

Rim: «89-11-23»

{U1} 340.1
{T1} FIA
{eo1} histori/o de jur/o *a
{de1} Rechtsgeschichte *f*
{en1}
{fr1} → Jurscienca branĉo (89/pb-0349), kiu ...
*b

Fon: *a JTP22;

89/pb-0350

Rim: «89-04-09»

{U1} 340.5
{T1} FIA
{eo1} jur/a famili/o *a
{de1} Rechtskreis *m* *b
{de2} Rechtsfamilie *f* *b
{en1}
{fr1} =Romi-Ĝermana ~o (89/pb-0377),
jursistemo (89/pb-0354).
Fon: *a JTP11; *b pb.

89/pb-0351

Rim: «90-10-07»

{U1} (094)
{T1} FAA
{eo1} jur/a font/o *a *b
{de1} Rechtsquelle *f* *c
{en1}
{fr1} source *f* de droit *c

Fon: *a JTP12; *b AP31; *c pb.

89/pb-0352

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.1
{T1} FIA
{eo1} jur-don/a organ/o *a
{de1} rechtssetzendes Organ *n* *b
{de2} rechtssetzende Instanz *f* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP11; *b pb.

89/pb-0353

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.134
{T1} FIA
{eo1} jur-sistem/o *a
{de1} Rechtsordnung *f* *b
{de2} Rechtssystem *n* *b
{en1} legal system *b

{fr1} ordre *m* juridique *b
Tuto de juraj normoj, kiuj efektive validas dum difinita tempo sur difinita teritorio k kies efektivigon kutime ŝtata aŭtoritato garantias. *b =jurordo (89/pb-0099).

Fon: *a JTP12,24; *b pb.

89/pb-0354

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.134
{T1} FIA
{eo1} jur-don/a akt/o *a
{eo2} norm-don/a akt/o *b
{de1} Rechtssetzungsakt *m* *c
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP23; *ab JTP16; *c pb.

89/pb-0355

Rim: «90-10-07»

{U1}
{T1}
{eo1} jurisprudenc/o *a*b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP22; *b PIV.

89/pb-0356

Rim: ej: La termino "jurisprudenco" havas laŭ PIV tri diversajn signifojn, tial devus aperi en tri diversaj nocio-kompleksoj. Pro la ambigueco de ĉi tiu termino, mi rekomendus tute ne uzi ĝin. Sed anstataŭe por ĝia unua signifo "jur/ik/o", por la dua signifo "tribunal/a jur-interpret/ad/o" kaj por la tria signifo "tribunal/aj decid/oj". Ni ne simple akceptu tiujn internaciajn terminojn, kiuj estas ambiguaj, precipe se ni klare povas esprimi la nociojn per jam en nia lingvo ekzistantaj elementoj. «89-10-09»

{U1}
{T1}
{eo1} jur-ŝtat/o *a
{de1} Rechtsstaat *m* *b
{en1}
{fr1}

Art. 20 I GG.

Fon: *a FG21; *b pb.

89/pb-0357

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} jur/a subjekt/o *a
{de1} Rechtssubjekt *n* *b
{en1}
{fr1}

Fizika (89/pb-0312) aŭ → jura persono (89/pb-0278), portanto de → rajtoj kaj devoj (89/pb-

0???. *b

Fon: *a JTP13; *b pb.

89/pb-0358

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.373
{T1} FAG
{eo1} interkonsent/o pri armistic/o *a
{af1} wapenstilstandsooreenkoms *a
{de1} Waffenstillstandsabkommen *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0359

Rim: «90-10-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} jur/a trafik*/o *a
{de1} Rechtsverkehr *m*
{en1}
{es1} tráfico jurídico
{fr1}

Plivastigo de PIV 1125. Ne trovita en: LI, PIV, PIVS, IKEV, KR, WI; Christaller.

Fon: *a pb;

89/pb-0360

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} lez*/o de l' jur/o *a
{de1} Rechtsverletzung *f*
{en1}
{fr1} violation *f* du droit

Fon: *a OEL.

89/pb-0361

Rim: «89-04-09»

{U1} (094.1)
{T1} FIA
{eo1} dekret/o *a*d
{de1} Rechtsverordnung *f* *b
{de2} Dekret *n* *b
{de3} Verfügung *f* *c
{de4} Beschluß *m* *c
{de5} Erlaß *m* *c
{en1}
{fr1} décret *m* *b

Akto, eldonita de konstitucie aŭ leĝe rajtigita plenuma (ekzekutiva) organo, kaj enhavanta ĝeneralajn normojn aŭ leĝojn → en materiala senco (89/pb-0986, -1061)). *b laŭ *a

Fon: *a PIV; *b pb; *c BT; *d IJR81/2-14.

89/pb-0362

Rim: «89-04-09»

{U1} 324
{U2} 342.573
{T1} RBN
{eo1} referendum/o *a*c
{eo2} referend*/o *b EVIT *c
{de1} Referendum *n*
{de2} Volksentscheid *m*
{en1}
{fr1} referendum *m*

Fon: *a JTP15; *b BG§2,II; *c PIV; *c pb.

89/pb-0363

Rim: pb: La malnova (kaj principe ebla) {eo2} post apero de PIV hodiaŭ estas arkaismo k pro tio EVIT. «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} regul/o *a
{de1} Regel *f* *b
{de2} Regelung *f* *b
{de3} Bestimmung *f* *b
{en1} rule *b
{fr1} règle *f* *b
=transira regulo (89/pb-0487).

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0364

Rim: «90-10-07»

{U1} 342.51
{T1} AJE
{eo1} regist/ar/o *a
{de1} Regierung *f* *b
{en1} government *b
{en2} administration \i(US)\i *b
{es1} gobierno *m* *b
{es2} Administración \f, US\i *b
{fr1} gouvernement *m* *b
{fr2} Administration \f, US\i *b

Fon: *a PIV; *b HAE.

89/pb-0365

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.626.
{T1} FDH
{eo1} primar/a reĝim/o *a
{de1} régime primaire *n* *a
{en1}
{fr1} régime primaire *m* *a
{fr2} régime de base *m* *a

Sumo de la devigaj havaĵjuraj/patrimoni-juraj edzeca/matrimonijaj efikoj, kiujn opinias nemalhaveblaj eĉ tiuj jurordoj (89/pb-0099), kiuj cetere agnoskas la liberecon de la geedzoj ordigi iliajn havaĵjurajn/patrimoni-jurajn rilatojn per kontrakto. Tiu normaro formas la bazon de la → juro pri edzeca havaĵo (89/pb-0186) patrimonio (89/pb-0523) → en strikta senco (89/pb-0198) . Ĝia funkcio plej klare evidentiĝas ĉe la → reĝimo de

separo de havaĵo (89/pb-0256), do se pliaj geedziĝ-kaŭzitaĵoj sur la havaĵoj/patrimonioj de la geedzoj estas ekskludataj. *a

Fon: *a pb;

89/pb-0366

Rim: Pri matrimonio =89/pb-0184. «89-03-01»

{U1} (1-35)
{T1} RBN
{eo1} region/o *a
{de1} Region *f* *b
{en1} region *b
{es1} región *f* *b
{fr1} region *f* *b

En kelkaj jursistemoj (89/pb-0354) administra unuo, ekz. en la Rusa ("oblastj"). *b laŭ *a

Fon: *a JTP21; *b pb.

89/pb-0367

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : (1-35)
{T1} RBN
{eo1} region/a jur/o *a
{de1} regionales Recht *n* *b
{de2} Regionalrecht *n* *b
{de3} Foralrecht *Mn*, in Spanien*i* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP24; *b pb.

89/pb-0368

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.7
{T1} RGD
{eo1} rekreditiv**/o *a
{de1} Rekreditiv *n* *a
{en1}
{fr1} lettre de recréance *m* *a

Dokumento per kiu la ŝtatestro aŭ ministro de eksteraj rilatoj de → ricevanta ŝtato (89/pb-0197) konfirmas la revokon (89/pb-0112) de aliŝtata diplomato respondanta al la → letero de revoko (89/pb-0113). Kutime la agado de la revokita diplomato estas laŭde honorigita en la ~o. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0369

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.7
{T1} RBN
{eo1} du/a-grad/a rinvi**/o *a
{eo2} du/a-grad/a renvoj**/o *a
{de1} Weiterverweisung *f*
{en1}
{fr1}

Rinvio (89/pb-0074) ne reen al la unua ŝtato, sed al tria (aŭ kvara ktp.) ŝtato. *a

Fon: *a pb;

89/pb-0370

Rim: «89-03-01»

{U1}
{T1}
{eo1} reprezent/i *a
{de1} repräsentieren *b
{de2} vertreten *b
{en1} to represent *b
{es1} representar *b
{fr1} représenter *b

Fon: *a PIV; *b HAE.

89/pb-0371

Rim: «90-10-07»

{U1} 321.72
{T1} RGF
{eo1} respublik/o *a
{af1} republiek *c
{de1} Republik *f* *b*c
{en1} republic *b
{es1} república *f* *b
{fr1} republique *f* *b

Fon: *a PIV; *b HAE; *c pb.

89/pb-0372

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} revizi/o *a
{de1} Revision *f* *b
{de2} Änderung *f*
{en1} review *c
{fr1} révision *f* *ĉ

Fon: *a Ĉ§2; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0373

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.962
{T1} FKD
{eo1} juĝ/ist/o *a
{de1} Richter *m* *b
{en1} judge *b
{fr1} juge *m* *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0374

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Rom/a Traktat/o *a
{eo2} Traktat/o de Rom/o *b
{de1} Römische Verträge *m, pl* *c
{de2} Verträge *m, pl* von Rom *c
{en1}

{fr1} Per la □o de 1957 Belgujo, Francujo, F.R. Germanujo, Italujo, Luksemburgujo kaj Nederlando fondis la → Eŭropan Ekonomian Komunajn (89/pb-0209). *c
Fon: *a JTP15; *b JTP18; *c pb.

89/pb-0375

Rim: pb: Eble ni ankaŭ en Eo uzu pluralon, ĉar fakte ja temas pri pluraj traktatoj? «90-10-07»

{U1} 34(937)
{T1} FAA
{eo1} Rom/i/a jur/o *a*b
{de1} römisches Recht *n* *c
{en1} Roman law *c
{es1} derecho *m* romano *c
{fr1} droit *m* romain *c

Fon: *a JTP12; *b IJR68/1,p13; *c pb.

89/pb-0376

Rim: «89-11-19»

{U1} 340.5
{T1} FAA
{eo1} Romi-Ĝerman/a jur-famili/o *a
{eo2} Romi/ism/a jur/a famili/o *b
{de1} römisch-germanischer Rechtskreis *m*
{de2} römisch-germanische Rechtsfamilie *f*
{en1}
{fr1} droit *m* romano-germanique
=jura familia (89/pb-0351),

Fon: *a pb; *b pb laŭ JTP12;

89/pb-0377

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rekur**/o *a
{de1} Rückgriff *m*
{en1}
{es1} acción *f* recursoria
{fr1} recours *m*
Art. 34 GG. Ekz.: \La ~o estas rezervata.\i

Fon: *a pb;

89/pb-0378

Rim: «89-11-19»

{U1} 343.235
{T1} FEA
{eo1} re'fal/i en la sam/an delikt/on *a
{de1} rückfällig werden *ntr* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a KR;

89/pb-0379

Rim: «89-11-11»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN
{eo1} retro'efik/o *a
{de1} Rückwirkung *f* *a
{en1}
{fr1} rétroactivité *f* *a

Fon: *a pb.

89/pb-0380

Rim: «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} aĵ/o *a
{de1} Sache *f* *b
{en1}
{fr1}

(Konkreta) materia objekto; =movebla ~o (89/pb-0166), nmovebla ~o (89/pb-0491), individue definita ~o (89/pb-0093), genre definita ~o (89/pb-0094), konsumebla ~o (89/pb-0505), nekonsumebla ~o (89/pb-0501), ĉefa ~o (89/pb-0265), akcesora ~o (89/pb-0580), damaĝ-kaŭzinta ~o (89/pb-1522), nenies ~o (89/pb-0273), precipa ~o (89/pb-0265), ~a juro (89/pb-0382). *b

Fon: *a JTP31; *b pb.

89/pb-0381

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.22
{T1} FDC
{eo1} aĵ/a jur/o *a
{de1} Sachenrecht *n* *a
{en1}
{fr1} droit réel *m* *a

Fon: *a pb.

89/pb-0382

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.253
{T1} FDC
{eo1} materi/a frukt/o *a
{eo2} frukt/o de aĵ/o *a
{de1} Sachfrucht *f* *a
{en1}
{es1} fruto *m* material *a
{fr1}

=frukto (89/pb-0221) .

Fon: *a pb;

89/pb-0383

Rim: «90-10-07»

{U1} 340.1
{T1} FIA
{eo1} mem'decid/a norm/o *a
{eo2} substanc/a norm/o *a
{de1} Sachnorm *f* *a
{en1}
{fr1} règle *f* matérielle *a

Ĉiuj normoj krom la koliziaj. Tiuj lastaj ne

"decidas mem", sed indikas la jursistemon, kies normoj decidu. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0384

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.652
{T1} FAI
{eo1} sankci/o *a*c*ĉ
{af1} sanksie *d
{de1} Sanktion *f* *b
{en1} sanction *b
{es1} sanción *f* *b
{fr1} sanction *f* *b

La ĉarto ne antaŭvidas iun ajn rimedon de devigo aŭ ~o.ĵi *d laŭ *c

Fon: *a JTP11; *b HAE; *c JKR89; *ĉ PIV; *d pb.

89/pb-0385

Rim: «91-02-01»

{U1} 341.5
{T1} FAI
{eo1} statut/o <2> *a
{de1} Satzung *f* *a
{en1}
{fr1}

Ĉiu normo eldonita de neŝtataj → korporacioj de publika juro (89/pb-0031) surbaze de aŭtonomio atribuita al ili per → formala leĝo (89/pb-0216); ekz.: → komunuma statuto (89/pb-0230). =statuto (1) (89/pb-0509), statuto <3> (89/pb-0462). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0386

Rim: «90-10-07»

{U1} .004.64
{U2} 343.122
{T1} FEA
{eo1} damaĝ/o *a*c
{de1} Schaden *m*
{en1} damage
{fr1} damage *m*
materia ~o (89/pb-1527), morala ~o (89/pb-1559). *b

Fon: *a JTP16; *b JTP30; *c PIV;

89/pb-0387

Rim: «89-03-01»

{U1} 343.122
{T1} FEA
{eo1} kompens/o *a*b
{de1} Schadensersatz *m*
{de2} Ersatz *m*
{de3} Entschädigung *f*
{en1} compensation
{fr1} compensation *f*
ekz.: justa ~o.

Fon: *a JTP16; *b BG§10,V;

89/pb-0388

Rim: «89-11-19»

{U1} 347.627.2
{T1} FDH
{eo1} divorc/o *a
{de1} Scheidung *f* *b
{en1} divorce *b
{fr1} divorce *m* *b

Rompo de edziĝo, decidita de jura instanco laŭ la postulo de unu aŭ de ambaŭ geedzoj, pro la motivoj k en la formoj difinitaj de la leĝo: Ĵla katolika eklezio ne agnoskas ~on.ĵi *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0389

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.626
{T1} FDH
{eo1} ŝlos/il/a pov/o *a
{de1} Schlüsselgewalt *f* *a
{en1}
{fr1}

Leĝe garantita rajto devo-ligi la edzecan/matrimonian komunaĵon per juraj aktoj kutime necesaj por la dommastruma sfero kaj la edukado de la infanoj, ekz. do la rutina aĉetado de nutraĵoj aŭ vestaĵoj. En → patriarka edzeca juro (89/pb-0???) kun strikta kompreno de la roloj de edzo kaj edzino la □o ebligas al la edzino plenumi ŝian rolon kiel patrino kaj dommastrino. Kelkaj jursistemoj atingas la saman celon per la instituto de la → doma mandato (89/pb-0302) aŭ per la mandato pro kunvivado (ekz. iam en Anglujo). *a

Fon: *a pb;

89/pb-0390

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.382
{T1} FAG
{eo1} pac-traktat/o *a
{af1} vredesverdrag *b
{de1} Friedensvertrag *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a KR; *b pb.

89/pb-0391

Rim: «90-10-20»

{U1} 347.95
{T1} FIA
{eo1} kulp/o *a
{de1} Schuld *f*
{en1}
{fr1} faute *f*

Fon: *a JTP16;

89/pb-0392

Rim: «89-03-01»

{U1} 347.44
{T1} FDE
{eo1} denonc**/i *a*b*c
{eo2} antaŭ'aviz/i la nul/ig/on de *ĉ
{eo3} nul/ig-anonc/i *d
{eo4} nulanc**/i *d
{eo5} mal'kontrakt/i *d
{eo6} aviz*/i *f
{eo7} don/i aviz*/on *f
{eo8} aviz/i pri ĉes/o *g
{Eo9} kundig**/i *f
{de1} kündigen *a
{de2} aufkündigen *a
{de3} aufkünden *a
{de4} auflösen *a
{en1} give notice of termination ∞ to *ĉ
{en2} terminate ∞ to *e
{en3} denounce ∞ to *e
{es1} rescindir *e
{es2} denunciar *e
{fr1} dénoncer *e

Sciigi al alia partio, ke oni post la preskribita tempodaŭro ne plu konsideras valida la ĝis nun ekzistantan reciprokan jurrilaton. Nuligi, eksvalidigi, dissolvi kontrakton. *ĉ

Baza radiko = transitiva verbo; =antaŭtempe ~i (89/pb-0394), ~i kun tuja efiko (89/pb-0395), ~i lukontrakton (89/pb-0396), ~i en maloportuna tempo (89/pb-0397); =~o (89/pb-0398).
Fon: *a KR; *b VA; *c DU; *ĉ IKEV; *d ei; *e pb; *f go (en AkSt87,p80); *g WI.

89/pb-0393

Rim: pb(89-08-03): Mi vidas la problemon de la paronima "denunci", pri kiu precipe go atentigas, i.a. en AkSt87,p80: fakte la Franca *dénoncer* kaj la Angla *denounce* ampleksas kaj la signifon de "denunci" kaj de "denonci", kvankam FL kaj WE donas kiel tradukon nur "denunci". Tamen mi opinias a) juran fakvorton esprimantan la ideon de "dénoncer", "kündigen" ktp. nepre necesa: ĉiuj (partaj) ekvivalentoj donitaj supre aŭ ne tute trafas la alstrebitan signifon aŭ ne tuj elvokas la ĝustan, celitan nocion ĉe fakuloj, do juristoj, aŭ estas tro pezaj por plia derivado, kp. la sekvantaj kombinoj kun "denonci". b) {Eo9} "kundigi", simile kiel "kindigi", mi opinias ne taŭga pro la "falsa parenco" "-ig". "kindi" ne elvokas la celitan ideon eĉ por Germanoj, sed estas falsa amiko por Germanoj pro "Kind" (= infano).

c) (89-08-03:): {eo6} kaj {eo7} almenaŭ laŭ la nuna difino en PIV ne estas samsignifa kun la tie ĉi alcelita ideo (tial mi metis la asterikson). "avizi" laŭ PIV signifas "informi per ~o". ~o estas aa) "afiŝeto, etiketo, slipeto ks, sciiganta al la publiko utilan informon aŭ instrukcion; b) Korespondaĵo, per kiu oni sciigas al iu, ke lia sendaĵo atingis la celon. Nek la unua ("al la publiko"), nek la dua difino eĉ nur proksimume estas

najbaroj de la tie ĉi esprimenda ideo. La termino-kreo nur surbaze de la Angla "to give notice of termination" laŭ mi estas tro magra. La multaj formoj kun "avizi" krome montras, ke klara, unueca koncepto surbaze de tiu radiko ne ekzistas, sed ke klariga aldono ŝajnas necesa. Ĝus tiun necertecon nova radiko evitu.

ei: Ankaŭ laŭ mi ni bezonas novan radikon por tiu ĉi nocio. Certe {eo6} kaj {eo7} ne taŭgas. Mi preferas {eo4}: Certe la termino ne estas internacia, sed facile memorigebla kaj mallonga. Ni liberigu nin serĉi internaciajn terminojn, se tiuj ne ekzistas aŭ kaŭzus konfuzon.

pb (89-05-19): ei ŝajne miskomprenis min: Kvankam mi vidas la cit. problemon, resp. malavantaĝon de {eo1}, mi tamen opinias ĝin kaj necesa kaj - malgraŭ ĉio -la plej bona solvo. Int. termino en tiu kazo ekzistas: Ĝi estas {eo1}. La tuja rekonebleco por juristoj pezas por mi pli ol la ebla problemo de intermikso kun "denunci". Kp. pri tiu punkto ankaŭ la diskuto ĉe holografa (89/pb-0589).

ei: Kvankam plejofte le elekto de la necesaj neologismoj fare de pb plaĉas al mi, la elekto de {eo1} ŝajnas al mi malbona: Por mi pli gravas nemiskomprenleco ol internacieco, ĉar la plej ĝenerala gvidlinio por kreado de terminoj estas por mi: *IT*teknika aŭ scienca Esperanto devus esti kiel eble plej facile komprenebla ne nur por Hind-Eŭropanoj sed por iu ajn homa estaĵo. (AkSt87, p.99). Unu en Esperanto ĝis nun nur malofte aplikata metodo estas, krei akronime novajn radikojn el tro longaj plenaj terminoj. En la Angla oni faras tion, kial ni ne faru tion ankaŭ en Esperanto? La plena Esperanta termino por la nocio de 0393 estas "antaŭavizi nuligon de" (laŭ IKEV). Tion mi mallongigis al "nulig-anonci", el kio mi akronime kreis "nulanci". Tiu termino estas klara kaj facile memorigebla. Ni ne kreu faklingvojn, kiujn la nefakuloj ne komprenas!

du: ei havas terurajn ideojn: La fuŝnaskaĵo "nulanci" estu E-a vorto? Mi preferas "denonci".

pb: Simile kiel du mi estas multe pli retirema pri la kreo de akronimoj ol ei. Ilija precipa malavantaĝo laŭ mi estas, ke ili por multaj E-istoj aspektas Volapukece, k pro tio probable nur malfacile venkos psikan kontraŭstaron, eĉ se ili ŝajnas aŭ estas tute raciaj.

=ofpeto (89/pb-0434), ofesploro (89/pb-0500).

«91-04-14»

{U1} 347.44
{T1} FDE
{eo1} antaŭ'temp/e denonc**/i *a
{eo2} antaŭ'tempe nulanc**/i *b
{de1} vorzeitig kündigen
{en1}
{fr1} dénoncer avant le terme
=denonci (89/pb-0393).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0394

Rim: ei: =89/-0393. «89-10-26»

{U1} 347.44
 {T1} FDE
 {eo1} denonc**/i kun tuj/a efik/o *a
 {eo2} sen'frist**/e denonc**/i *a
 {eo3} sen'frist**/e nulanc**/i *b
 {de1} fristlos kündigen *a
 {de2} mit sofortiger Wirkung kündigen *a
 {en1}
 {fr1} dénoncer avec effet immédiat *a
 =denonci (89/pb-0393).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0395

Rim: ei: =89/-0393. «89-10-26»

{U1} 347.453
 {T1} FDE
 {eo1} denonc**/i lu-kontrakt/on *a
 {eo2} nulanc**/i lu-kontrakt/on *b
 {de1} einen Mietvertrag kündigen *a
 {en1}
 {fr1} dénoncer un bail *a
 =denonci (89/pb-0393).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0396

Rim: ei: =89/-0393. «89-10-26»

{U1} 347.44
 {T1} FDE
 {eo1} denonc**/i en mal'oportun/a temp/o *a
 {eo2} nulanc**/i en mal'oportun/a temp/o *b
 {de1} zur Unzeit kündigen *a
 {en1}
 {fr1} dénoncer à contretemps *a
 =denonci (89/pb-0393).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0397

Rim: ei: =89/-0393. «89-10-26»

{U1} 347.44
 {T1} FDE
 {eo1} denonc**/o *a
 {eo2} nulanc**/o *c
 {de1} Aufhebung *f* *a
 {de2} Aufkündigung *f* *a
 {de3} Auflösung *f* *a
 {de4} Kündigung *f* *a
 {en1}
 {es1} rescisión *f* *b
 {es2} denuncia *f* *b
 {fr1} dénonciation *f* *a

La sciigo mem, ke oni denoncas (89/pb-0393):I la laborrilato finas per ~o.~i =~a dokumento (89/pb-0399), ~a klaŭzo (89/pb-0400), ~a rajto (89/pb-0401), ~a letero (89/pb-0402), ~a kaŭzo (89/pb-0403), ~a motivo (89/pb-0403). *b

Fon: *a DU; *b pb; *c ei.

89/pb-0398

Rim: ei: =89/-0393. «89-10-26»

{U1} 347.44
 {T1} FDE
 {eo1} denonc**/a dokument/o *a
 {eo2} nulanc**-dokument/o *b
 {de1} Kündigungsurkunde *f*
 {en1}
 {fr1} acte *m* de dénonciation (document)
 =denonco (89/pb-0398).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0399

Rim: ei: =89/-0393. «89-10-26»

{U1} 347.44
 {T1} FDA
 {eo1} denonc**/a klaŭzo/o *a
 {eo2} nulanc**-klaŭzo/o *b
 {de1} Kündigungsklausel *f* *a
 {en1}
 {fr1} clause *f* de dénonciation *a
 =denonco (89/pb-0398).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0400

Rim: ei: =(89/pb-0393). «89-10-26»

{U1} 347.44
 {T1} FDA
 {eo1} denonc**/a rajto/o *a
 {eo2} nulanc**-rajto/o *b
 {de1} Kündigungsrecht *n* *a
 {en1}
 {fr1} droit *m* de dénonciation (d'un contrat) *a
 =denonco (89/pb-0398).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0401

Rim: ei: =(89/pb-0393). «89-10-26»

{U1} 347.44
 {T1} FDA
 {eo1} denonc**/a leter/o *a
 {eo2} nulanc**-leter/o *b
 {de1} Kündigungsschreiben *n* *a
 {en1}
 {fr1} lettre *f* de dénonciation (résiliation d'un contrat) *a
 =denonco (89/pb-0398).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0402

Rim: ei: =(89/pb-0393). «89-10-26»

{U1} 347.44
 {T1} FDA
 {eo1} denonc**/a kaŭzo/o *a

{eo2} denonc**/a motiv/o *a
{eo3} nulanc**-motiv/o *b
{de1} Kündigungsggrund *m* *a
{en1}
{fr1} motif *m* de la dénonciation (d'un contrat) *a
=denonco (89/pb-0398).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0403

Rim: ei: 1 Mi preferas terminon {eo3}, ĉar {eo1} tro similas al 89/pb-0400. 2 =(89/pb-0393). «89-10-26»

{U1} 343.72
{T1} FEB
{eo1} ekstorsi**/o *a
{de1} räuberische Erpressung *f* *b
{de2} Erzwingung *f* *b
{en1}
{fr1} extorsion *f* *a

Krimo, je kiu la perpetranto per perforto aŭ per minaco de perforto kontraŭ korpo aŭ vivo de alia devigas la viktimon toleri fincan perdon. *b

Fon: *a VA; *b pb.

89/pb-0404

Rim: «90-10-11»

{U1} 343.61
{T1} FEB
{eo1} homicid**/o *a
{de1} Tötung *f* (eines Menschen) *b
{en1}
{fr1} homicide *m* *a
Hom-mortigo. *a

Fon: *a VA; *b pb.

89/pb-0405

Rim: «90-10-11»

{U1} 061.27
{U2} 347.195
{T1} HEE
{eo1} fondaci**/o *a EVIT *b
{eo2} fond/aj/o *c
{de1} Stiftung *f* *b
{en1} fondation *b
{fr1} fondation *f* *a

Fon: *a VA; *b pb; *c PIV.

89/pb-0406

Rim: pb: Mi ne vidas ian neceson por la neologisma {eo1}, kiu kontraŭas la duan parton de la 15a regulo kaj pro tio estas EVIT. «90-10-07»

{U1} 343.22
{T1} FEA
{eo1} delikvent**/o *a EVIT *b
{eo2} delikt/ul/o *b
{de1} Delinquent *m* *b
{de2} Rechtsbrecher *m* *b
{en1}
{fr1} délinquant *m* *a

Persono kiu perpertris (89/pb-0661) delikton. *b

Fon: *a VA; *b pb.

89/pb-0407

Rim: pb: La naturisma {eo1} laŭ mi estas superflua kaj pro tio evitenda. «90-10-07»

{U1} 343.22
{T1} FEA
{eo1} laŭ'okaz/a delikt/ul/o *a
{de1} Gelegenheitsverbrecher *m* *a
{en1}
{fr1} délinquant *m* occasionnel *a
=deliktulo (89/pb-0407).

Fon: *a pb;

89/pb-0408

Rim: «89-10-10»

{U1} 343.22
{T1} FEA
{eo1} de'nov/a delikt/ul/o *a
{de1} rückfälliger Rechtsbrecher *m* *a
{en1}
{fr1} délinquant *m* récidiviste *a
=deliktulo (89/pb-0407).

Fon: *a pb;

89/pb-0409

Rim: «89-10-10»

{U1} 343.346
{T1} FEB
{eo1} trafik/a delikt/ul/o *a
{de1} Verkehrssünder *m* *a
{en1}
{fr1} délinquant *m* de la route *a
=deliktulo (89/pb-0407).

Fon: *a pb;

89/pb-0410

Rim: «89-10-10»

{U1} 343.346
{T1} FEB
{eo1} kart/ar/o pri trafik/aj delikt/ul/oj *a
{de1} Verkehrssünderkartei *f* *a
{en1}
{fr1} sommier des délinquants de la route *a
=deliktulo (89/pb-0407).

Fon: *a pb;

89/pb-0411

Rim: «89-10-10»

{U1} 343.22
{T1} FEA
{eo1} laŭ'kutim/a delikt/ul/o *a
{eo2} laŭ'kutim/a krim/ul/o
{de1} Gewohnheitsverbrecher *m*
{en1}
{fr1} délinquant *m* d'habitude
=deliktulo (89/pb-0407).

Fon: *a pb;

89/pb-0412

Rim: «89-10-10»

{U1} 343.224.1
{T1} FEA
{eo1} ne'plen/aĝ/a delikt/ul/o *a
{de1} minderjähriger Delinquent *m*
{en1}
{fr1} délinquant *m* mineur
=deliktulo (89/pb-0407).

Fon: *a pb;

89/pb-0413

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.751
{T1} FHA
{eo1} alien**/i \Mtr,br\i *a
{eo2} trans'propr/ig/i *c
{de1} entäußern *b
{de2} veräußern *b
{en1} alienate ∞ to *b
{fr1} aliéner *a
Translasi en fremdan proprieton; transferi rajton al alia; transproprigi. *b
=~i aĵon (89/pb-0415), devigi sin ~i aĵon (89/pb-0416).

Fon: *a VA; *b pb; *c ei.

89/pb-0414

Rim: pb: 1 Mi opinias la terminon {eo1} necesega kiel montras la multaj derivaĵoj. 2 Mi vidas la problemon de "falsa amiko" "alien" = eksterlandano en la Angla, tamen opinias ĝin neglektebla, ĉar ankaŭ la Angla konas la radikon en la senco uzita tie ĉi, ekz. en la Usona konstitucio (I" We hold this thruth to be selfevident, ktp., with certain unalienable rights, ktp."i).

ei: Mi vidas alian problemon pri {eo1}, nome intermikso kun "ali-" kiel pseŭdo-tabelvorto, nuntempe pli kaj pli ofte uzata. Do {eo1} por mi signifas "sendi ion alien" (= al alia loko).

pb: Ankaŭ en tiu kazo la argumento de la internacieco por mi estas pli grava ol la ebla intermikso kun formo ĉiukaze malbona, nome "ali-" kiel tabelvorto. Eo ne tro distancigu de la kutima internacia fak-ĵargono jura.

ei: Pro mia en 89/pb-0393 detale klarigita sinteno {eo2} nepre ŝajnas al mi preferinda. «90-10-07»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/i aĵ/on *a
{eo2} trans'propr/ig/i aĵ/on *b
{de1} sich einer Sache entäußern
{en1}
{fr1} aliéner une chose
=alieni (89/pb-0414).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0415

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} dev/ig/i sin alien**/i aĵ/on *a
{eo2} sin dev/ig/i al aĵ-trans'propr/ig/o *b
{de1} sich zur Veräußerung einer Sache verpflichten *a
{en1}
{fr1} prendre l'engagement d'aliéner une chose *a
=alieni (89/pb-0414).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0416

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHAS
{eo1} alien**/o *a
{eo2} trans'propr/ig/o *b
{de1} Entäußerung *f* *a
{de2} Veräußerung *f* *a
{en1} alienation *a
{fr1} aliénation *f* *a
=~i (89/pb-0414). =~o de la proprieto (89/pb-0418), senkompensa/senpaga ~o (89/pb-0419), kompensa ~o (89/pb-0420), ~o de unuopa aĵo (89/pb-0421), ~o (de la tuta) havaĵo/patrimonio (89/pb-0422), ~a akto (89/pb-0423), ~a kontrakto (89/pb-0424), ~a enspezo/gajno (89/pb-0425).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0417

Rim: «90-10-07»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/o de la proprieto *a
{eo2} trans'propr/ig/o de proprieto *b
{de1} Übertragung *f* des Eigentums
{en1}
{fr1} aliénation *f* de la propriété
=alieno (89/pb-0417).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0418

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} sen'kompens/a alien**/o *a
{eo2} sen'pag/a alien**/o *a
{eo3} sen'kompens/a trans'propr/ig/o *b
{eo4} sen'paga trans'propr/ig/o *b
{de1} unentgeltliche Übertragung *f* *a
{en1}
{fr1} aliénation *f* à titre gratuit *a
=alieno (89/pb-0417).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0419

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75

{T1} FHA
{eo1} kompens/a alien**/o *a
{eo2} kompens/a trans'propr/ig/o *b
{de1} entgeltliche Veräußerung *f* *a
{en1}
{fr1} aliénation à titre onéreux *a
=alieno (89/pb-0417).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0420

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/o de unu/op/a aĵ/o *a
{eo2} trans'propr/ig/o de unu/op/a aĵ/o *b
{de1} Veräußerung *f* einer einzelnen Sache *a
{en1}
{fr1} aliénation à titre particulier *a
=alieno (89/pb-0417).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0421

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/o de la tut/a hav/aĵ/o *a
{eo2} alien**/o de hav/aĵ/o *a
{eo3} patrimoni**/a alien**/o *a
{eo4} trans'propr/ig/o de tut-hav/aĵ/o *b
{de1} Übertragung *f* des Gesamtvermögens
{en1}
{fr1} aliénation *f* à titre universel
=alieno (89/pb-0417).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0422

Rim: Pri patrimonio =89/pb-0523. «89-08-09»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/a akt/o *a
{eo2} trans'propr/ig/a akt/o *b
{de1} Veräußerungsgeschäft *n* *a
{en1}
{fr1} acte *m* d'aliénation *a
=alieno (89/pb-0417).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0423

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/a kontrakt/o *a
{eo2} trans'propr/ig/a kontrakt/o *b
{de1} Veräußerungsvertrag *m* *a
{en1}
{fr1} contrat *m* d'aliénation *a
=alieno (89/pb-0417).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0424

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/a en'spez/o *a
{eo2} alien**/a gajn/o *a
{eo3} trans'propr/ig/a gajn/o *b
{de1} Veräußerungserlös *m* *a
{de2} Veräußerungsgewinn *m* *a
{en1}
{fr1} produit *m* de l'aliénation *a
=alieno (89/pb-0417).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0425

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/ebl/a *a
{eo2} trans'propr/ig/ebl/a *b
{de1} veräußerlich *a
{de2} übertragbar *a
{en1} alienable *a
{fr1} aliénable *a
{fr2} transmissible *a
=alieni (89/pb-0414); =~a rajto (89/pb-0427).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0426

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/ebl/a rajt/o *a
{eo2} trans'propr/ig/ebl/a rajt/o *b
{de1} übertragbares Recht *n* *a
{de2} veräußerliches Recht *n* *a
{en1} alienable right *a
{fr1} droit *m* aliénable *a
=alienebla (89/pb-0426).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0427

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/ebl/ec/o *a
{eo2} trans'propr/ig/ebl/ec/o *b
{de1} Veräußerlichkeit *f* *a
{en1}
{fr1} aliénabilité *f* *a
=alieni (89/pb-0414).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0428

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} ne'alien**/ebl/ec/o *a
{eo2} ne'trans'propr/ig/ebl/ec/o *b

{de1} Unveräußerlichkeit *f**
{en1} inalienability *
{fr1} inaliénabilité *f**
=alieni (89/pb-0414).

Fon: *a **pb**; *b **ei**.

89/pb-0429

Rim: «89-10-10»

{U1} 347.75
{T1} FHA
{eo1} alien**/ant/o *
{eo2} trans'propr/i/g/ant/o *
{de1} Veräußerer *m* *
{de2} Verkäufer *m* *
{en1} alienor *
{fr1} aliéateur *m* *
Persono, kiu alienas (89/pb-0414) ion. *

Fon: *a **pb**; *b **ei**.

89/pb-0430

Rim: «90-10-07»

{U1} 341.44
{T1} FAH
{eo1} ekstradici/i *tr* *
{eo2} ekstrad**/i \tr, br\i *
{de1} ausliefern *
{en1} extradite ∞ to *
{fr1} extraditer *
Transdoni fuĝintan kriminton al la kompetentaj juraj instancoj de alia lando. *
V'neniu Germano povas esti ~ata al eksterlando".i *c laŭ *ĉ
=~o (89/pb-0432), Eŭropa Konvencio pri E~ado (89/pb-0433).

Fon: *a PIV; *b VA; *c **pb**; *ĉ GG§16,II;

89/pb-0431

Rim: **pb**: {eo2} principe ŝajnas al mi pli bona, ĉar 1 pli konsekvenca laŭ la 15a Regulo, ĉar prenita de la baza verba formo el la Franca, kaj ne kiel {eo1} de la substantivo \extradition\i; 2 pli mallonga, 3 evitanta la malfacile prononceblan intersekvon "-ici/+vokalo"; nura malavantaĝo: povas esti interpretita kiel "eks'trad/i", alia jura termino de PIV. Tamen laŭ mi nur ŝajna problemo, ĉar kion signifas "eks'trad/i"? "El'trad/i" ŝajnas ankoraŭ pensebla, sed ĉu "eks'trad/i"? Krome klarigos la sencon la kunteksto. Pri "-ici/-vortoj =apendicon Ĉ5.2. «91-06-02»

{U1} 341.44
{T1} FAH
{eo1} ekstradici/o *
{eo2} ekstrad**/o *
{de1} Auslieferung *f**
{en1} extradition *
{fr1} extradition *f**
=ekstradi (89/pb-0431).

Fon: *a AP67; *b **pb**;

89/pb-0432

Rim: «90-10-11»

{U1} 341.456
{T1} FAH
{eo1} Eŭrop/a Konvencio pri Ekstrad**/o *
{de1} Europäisches Auslieferungsübereinkommen *n* *
{en1} European Convention of Extradition *
{fr1} =ekstradi (89/pb-0431).

Fon: *a **pb**;

89/pb-0433

Rim: «90-10-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rekvest**/o *
{eo2} rekuest**/o
{eo3} pet/o *b*c
{eo4} oficial/a pet/o *ĉ
{eo5} ofpet**/o *ĉ
{de1} Ersuchen *n* *
{de2} Antrag *m* *
{de3} Gesuch *n* *
{en1} request *
{fr1} requête *f**
Oficiala peto aŭ demando. =~o por ekstrado (89/pb-0435), =rekvesti (89/pb-0788).

Fon: *a **pb**; *b PIV; *c IKEV#169; *ĉ **ei**.

89/pb-0434

Rim: **pb**: 1 Pri "kv" aŭ "kŭ" =inkvesto (89/pb-0500). 2 Pri {eo5} =denonci/nulanci (89/pb-0393).
ei: Peto aŭ demando estas tute malsamaj nocioj. Mi opinias laŭ {eo3} kaj la etnolingvaj terminoj, ke temas nur pri "oficiala peto". Tial mi proponas {eo4} kaj {eo5}.
du: Mi opinias, ke "ofpeto" estas simila fuŝnaskaĵo kiel "ofesploro" (89/pb-0500) aŭ "nulanci" (89/pb-0393), vd. la tieajn diskutojn. «90-10-11»

{U1} 341.456
{T1} FAH
{eo1} rekvest**/o por ekstrad**/o *
{eo2} ekstrad**-rekvest**/o *
{eo3} ekstrad**-ofpet**/o *
{de1} Auslieferungersuchen *n* *
{de2} Auslieferungsantrag *m* *
{en1} request for extradition *
{fr1} =ekstradi (89/pb-0431), =rekvesto (89/pb-0434).

Fon: *a **pb**; *b **ei**.

89/pb-0435

Rim: «90-10-11»

{U1} 341.24 : 341.44
{T1} FAH
{eo1} ekstrad**/o-traktat/o *
{de1} Auslieferungsvertrag *m* *
{en1} treaty of extradition *

{fr1} =ekstradi (89/pb-0431).

Fon: *a pb;

89/pb-0436

Rim: «90-10-10»

{U1} 341.44
{T1} FAH
{eo1} rifuz/i la ekstrad**/on *a
{de1} die Auslieferung ablehnen *a
{en1} to refuse extradition *a
{fr1}

=ekstradi (89/pb-0431).

Fon: *a pb;

89/pb-0437

Rim: «90-10-10»

{U1} 341.44
{T1} FAH
{eo1} konced/i la ekstrad**/on *a
{de1} die Auslieferung gewähren *a
{en1} to grant extradition *a
{fr1}

=ekstradi (89/pb-0431).

Fon: *a pb;

89/pb-0438

Rim: «90-10-10»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ne'alien**/ebl/a *a
{eo2} ne'trans'propr/ig/ebl/a *b
{de1} unveräußerlich *a
{en1} inalienable *a
{fr1} inaliénable *a
=alieni (89/pb-0414).

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0439

Rim: «90-10-10»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} alien**/a mal'permes/o *a
{eo2} alien**/a prohib/o *c
{eo3} mal'permeso de trans'propr/ig/o *b
{eo4} prohib/o de trans'propr/ig/o *c
{de1} Veräußerungsverbot *n* *a
{en1} restraint on alienation *a
{fr1}

=alieno (89/pb-0417); absoluta ~o (89/pb-0441); relativa ~o (89/pb-0442); prohibo (89/pb-0471).

Fon: *a pb; *b ei; *c du.

89/pb-0440

Rim: «90-11-10»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} absolut/a alien**/a mal'permes/o *a

{eo2} absolut/a alien**/a prohib/o *c
{eo3} absolut/a mal'permes/o de trans'propr/ig/o *b

{eo4} absolut/a prohib/o de trans'propr/ig/o *c

{de1} absolutes Veräußerungsverbot *n* *a

{en1}

{fr1}

=alieno (89/pb-0417); relativa ~o (89/pb-0442); prohibo (89/pb-0471).

Fon: *a pb; *b ei; *c du.

89/pb-0441

Rim: «89-11-10»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} relativ/a alien**/a mal'permes/o *a
{eo2} relativ/a alien**/a prohib/o *c
{eo3} relativ/a mal'permes/o de trans'propr/ig/o *b
{eo4} relativ/a prohib/o de trans'propr/ig/o *c
{de1} relatives Veräußerungsverbot *n* *a
{en1}

=alieno (89/pb-0417), absoluta aliena mal'permeso (89/pb-0441), aliena mal'permeso (89/pb-0440); prohibo (89/pb-0471).

Fon: *a pb; *b ei; *c du.

89/pb-0442

Rim: «89-10-10»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kulp/a princip/o *a
{eo2} kulp/o-princip/o *b
{de1} Schuldprinzip *n* *a
{en1}

Principo, laŭ kiu divorco (89/pb-0389) okazas tiel, ke (familia) tribunalo klopodas malkaŝi, kiu de la geedzoj kulpas pro la malsukceso kaj detruo de la edzeca/matrimonia vivo, ekz. pro adulterio (89/pb-0??); la □o en modernaj jursistemoj ofte estas anstataŭigita per la → ruiniga principo (89/pb-0576). *a

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0443

Rim: ei: {eo1} mispensigus, kvazaŭ iu principo kulpus. «90-10-10»

{U1} 347.41
{T1} FDI
{eo1} obligaci/a rilat/o *a
{eo2} ŝuld-rilat/o *a
{de1} Schuldverhältnis *n* *a
{de2} Obligation *f* *a
{en1} obligation *a
{en2} relationship under the law of obligations *a
{fr1} obligation *f* *a
{fr2} rapport *m* d'obligation *a

Jura rilato inter (minimume) du personoj, surbaze de kiu unu parto (la kreditoro) rajtas postuli

certain preston (89/pb-0671) de la alia parto (debitoro/suldanto). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0444

Rim: «90-10-10»

{U1} 342.25
{T1} FKA
{eo1} mem'administr/ad/o *a
{de1} Selbstverwaltung *f* *a
{en1}
{fr1}
=administrado (89/pb-0532).

Fon: *a pb.

89/pb-0445

Rim: «89-10-10»

{U1} 341.123.043
{T1} FAJ
{eo1} Sekur/ec/a Konsili/o (de UN) *a *c
{eo2} Konsili/o de Sekurec/o (de UN) *b *c
{eo3} Konsil/ant/ar/o de Sekur/ec/o (de UN)
{eo4} Konsil/o de Sekur/ec/o (de UN) *c EVIT *e
{de1} Sicherheitsrat *m* (der UNO) *d
{de2} Weltsicherheitsrat *m* *d
{en1} Security Council (of the UN) *d
{en2} SC *d
{es1} Consejo *m* de Seguridad *d
{fr1} Conseil *m* de Sécurité (de l'ONU) *d
{fr2} CdS *m* *d
Organo de UNO. =rekomendo de la □

(89/pb-0812).

Fon: *a Ĉ§2; *b JTP24; *c KR; *c AP111; *d HAE; *e pb.

89/pb-0446

Rim: pb: Pri konsilo/konsilio/konsilantaro =konsilio (89/pb-0340). «90-11-12»

{U1} 17.023
{T1} RDG
{eo1} mor/a ord/o *a
{de1} Sittengesetz *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb;

89/pb-0447

Rim: «91-04-15»

{U1} 347.965
{T1} FIA
{eo1} solicator/o (1), <2> *a *b
{de1} Solicator *m* *c
{en1} solicator *c
{fr1}

1 Membro de la brita leĝa profesio, kompetenta por konsili la klientojn, esplori kaj prepari la pledaferojn por advokato, sed ne rajtigita pledi mem, krom en iaj malsuperaj kortumoj. *a

2 (en Usono:) Oficisto prizorganta legalajn

(89/pb-0588) aferojn urbo aŭ alia komunumo. *c laŭ *d

Fon: *a PIV; *b JTP31; *c pb; *c ej; *d Rand;

89/pb-0448

Rim: «91-04-15»

{U1} 342.3
{T1} FAA
{eo1} suveren/ec/o *a
{af1} susereiniteit *c
{de1} Souveränität *f* *b
{en1} sovereignty *b
{es1} soberanía *f* *b
{fr1} souveraineté *f* *b

Fon: *a Ĉ§2.1; *b HAE; *c pb.

89/pb-0449

Rim: «90-10-20»

{U1} 342.58(47)
{T1} FBA
{eo1} sovet/o (1,2) *a *b
{de1} Sowjet *m* *c
{de2} Rat *m* *c
{en1} Soviet *c
{en2} Council *c
{es1} soviet *m* *c
{es2} consejo *m* *c
{fr1} soviet *m* *c
{fr2} conseil *m*

1 Revolucia konsilio, elektita de la laboristoj aŭ soldatoj, kiel batalgrupo: \vilaĝa, fabrika ~o. \i 2 En la nuna Unio de Sovetaj Socialistaj Respublikoj, deputitaro, formanta superan organon, kiu gvidas la Union, uniajn respublikojn, distriktojn k aliajn teritoriajn unuojn, aŭ eĉ gravajn organizaĵojn: \ En la Supera ~o de USSR estas laŭkonstitucie centrigitaj ĉiuj povoj. \i *b

Fon: *a JTP31; *b PIV; *c HAE.

89/pb-0450

Rim: «90-10-19»

{U1} 327.51(1-11)
{T1} RGA
{eo1} Sovet/i/a blok/o *a
{de1} Sowjetblock *m* *b
{de2} sowjetisches Lager *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP14; *b pb.

89/pb-0451

Rim: «90-10-10»

{U1} 327.323
{T1} RGC
{eo1} socialism/a inter'naci/ism/o *a
{de1} sozialistischer Internationalismus *m* *b
{en1}
{fr1}

Fundamenta principo de la t.n. →
socialisma internacia juro (89/pb-0454). *a
Fon: *a JTP14; *b pb.

89/pb-0452

Rim: «90-10-11»

{U1} 34.01(47)
{T1} FCA
{eo1} Sovet/i/ism/a jur/a famili/o *a
{de1} sozialistischer Rechtskreis *m* *b
{de2} sozialistische Rechtsfamilie *f* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP12; *b pb.

89/pb-0453

Rim: «90-10-11»

{U1} 341.01(1-11)
{T1} FAL
{eo1} socialism/a inter'naci/a jur/o *a
{de1} sozialistisches Völkerrecht *n* *b
{en1}
{fr1}

Regiona internacia juro de la Sovetia
alianco de ŝtatoj bazanta sur la principoj de
socialisma internaciismo (89/pb-0452). *a

Fon: *a JTP13/14; *b pb.

89/pb-0454

Rim: «90-10-11»

{U1} 304
{T1} RFO
{eo1} social/a ŝtat/o *a
{de1} Sozialstaat *m* *a
{en1}
{fr1}

Ŝtato, kiu malakceptas kaj la liberecan
ideon sen socialaj ligoj de la liberala jurŝtato de la
frukapitalista erao, kaj la plenan socialan prizorgon
de la ŝtato de publika prizorgo, kiu tendencas sufoki
la liberecon, kaj fine la kontraŭ-liberecan
socialismon de la popolaj demokratioj laŭ orient-
Eŭropaj modeloj, male ŝtato, kiu realigas socialan
sekurecon kaj justecon kun la celo, laŭeble
optimume garantii (realan) liberecon kaj egalecon de
ĉiuj civitanoj per ekvilibro de tiuj bazaj idealoj
tendencantaj kontraŭstari sin reciproke. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0455

Rim: «90-10-11»

{U1} 342.1
{T1} FKA
{eo1} ŝtat/o *a
{de1} Staat *m* *b
{en1} state *b
{es1} Estado *m* *b
{fr1} E[^]tat *m* *b

Fon: *a PIV; *b HAE.

89/pb-0456

Rim: «90-10-19»

{U1} 347.5
{T1} FBA
{eo1} ŝtat/a kompens/o-dev/o *a
{de1} Staatshaftung *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0457

Rim: «90-10-11»

{U1} 333.1
{T1} AJD
{eo1} ŝtat/a propriet/o *a
{de1} Staatseigentum *n* *b
{en1} state property *b
{fr1} propriété *f* étatique *b

Fon: *a JTP12; *b pb.

89/pb-0458

Rim: «90-10-11»

{U1} 330.148
{T1} HAA
{eo1} ŝtat-kapital/ism/o *a
{de1} Staatskapitalismus *m* *a
{en1} state capitalism *a
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0459

Rim: «89-11-19»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} prohib/i \ltr, br/i *a
{eo2} mal'permes/i *tr* *a
{de1} verbieten *tr* *b
{en1}
{fr1}

=prohibo (89/pb-0471), prohibicio (89/pb-
0???). Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0460

Rim: «90-10-09»

{U1} 341.123.043
{T1} FAJ
{eo1} konstant/a membr/o *a*d
{eo2} konstant/a membr/o de la Sekurec/a
Konsili/o de UN *a*d
{de1} ständiges Mitglied *n* *b
{en1} permanent member *c
{fr1} membre *m* permanent *ĉ

Usono, Sovetunio, Britujo, Francujo,
Ĉinujo: \lA\ kelkaj demandoj estas aplikata la

principo de unanimeco de la □oj (art. 27 Ĉ).i *e
laŭ *d
Fon: *a Ĉ§2; Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr; *d JKR83; *e
pb.

89/pb-0461

Rim: «90-10-11»

{U1} 341.51
{T1} FAI
{eo1} statut*/o <3> *a
{de1} Statut *n*
{en1}
{fr1}

En → internacia privata juro (89/pb-1006)
tiu jursistemo trovita per kolizi-jura procedo, kies
normoj estas aplikataj; delikta ~o (89/pb-0463), fara
~o (89/pb-0261), geedziĝa ~o, hereda ~o (89/pb-
0465), persona ~o, matrimonia ~o (89/pb-0464). *b
=~~ŝanĝo (89/pb-0466); statuto (1) (89/pb-
0509).

Fon: *a PIV; *b pb; *c JTP22.

89/pb-0462

Rim: «90-10-09»

{U1} 341.5
{T1} FAI
{eo1} delikt/a statut*/o *a
{de1} Deliktsstatut *n* *a
{en1}
{fr1}

=statuto <3> (89/pb-0462).

Fon: *a pb.

89/pb-0463

Rim: «90-10-10»

{U1} 341.5
{T1} FAI
{eo1} matrimoni**/a statut*/o *a
{de1} Ehestatut *n* *a
{en1}
{fr1}

=matrimonio (89/pb-0184), =statuto <3>
(89/pb-0462).

Fon: *a pb.

89/pb-0464

Rim: «90-10-10»

{U1} 341.5
{T1} FAI
{eo1} hered/a statut*/o *a
{de1} Erbstatut *n* *a
{en1}
{fr1}

=statuto <3> (89/pb-0462).

Fon: *a pb.

89/pb-0465

Rim: «90-10-10»

{U1} 341.5

{T1} FAI
{eo1} statut*-ŝanĝ/o *a
{de1} Statutenwechsel *m* *a
{en1}
{fr1}

Ŝanĝo de la faktoj decidaj por la rataĉo
(89/pb-0127), tiel ke ekde tiu ŝanĝo alia jursistemo
devas esti aplikata; ekz. ŝanĝo de la ŝtataneco,
domicilo, kutima restadejo, ktp. havas kiel
konsekvencan, ke la aplikenda statuto (89/pb-0462)
ŝanĝiĝas, kondiĉe ke la respektiva kolizia normo
aplikenda rataĉas ĝin je tiuj kriterioj. *a =statuto
<3> (89/pb-0462).

Fon: *a pb.

89/pb-0466

Rim: «90-10-10»

{U1} 341.645
{T1} FKA
{eo1} Statut/o de la Internaci/a Kort/um/o *a*b
{de1} Statut *n* des Internationalen Gerichtshofes
*c
{en1} Statute of the International Court of Justice
*ĉ
{fr1} Statut *m* de la Cour Internationale de
Justice *d
=statuto (1) (89/pb-0509).

Fon: *a Ĉ§1; *b JTP22; *c Ĉ-De; *ĉ Ĉ-En; *d Ĉ-Fr.

89/pb-0467

Rim: «89-11-19»

{U1} 336.2.022
{T1} HEC
{eo1} impost/a jur/o *a
{de1} Steuerrecht *n* *b
{en1} tax law *b
{fr1} droit *m* fiscal *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0468

Rim: «90-10-11»

{U1} 336.2.01
{T1} HEC
{eo1} impost-sistem/o *a
{de1} Steuersystem *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG; *b pb.

89/pb-0469

Rim: «90-10-10»

{U1} 343.21
{T1} FEA
{eo1} kriminal/a kod/o *a
{eo2} KK *a
{eo3} K.K. *a
{de1} Strafgesetzbuch *n* *a
{de2} StGB *n* *a

{en1} criminal code *a
{fr1} code *m* pénal *a
{fr2} c.p. *m* *a

Fon: *a pb;

89/pb-0470

Rim: ej: Ni ne rekomendu la uzadon de tiuspecaj aparte lernendaj mallongigoj. La plenaj terminoj ne estas konsiderinde pli longaj.

pb: En la jura, kiel en probable multaj fakaj lingvoj, tiaj mallongigoj svarmas, ĉar ili estas ... praktikaj. Ĉu rekomendinda aŭ ne ili simple estas uzata k same estus en Eo, se ekzistus iu menciinda kvanto da juraj tekstoj. {Eo2-3} oni tamen nur uzu en kunteksto kun citata paragrafo aŭ artikolo, ekz-e "§ 218 KK". «91-07-15»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} prohib/o *a
{eo2} mal'permes/o *a
{de1} Verbot *n*
{en1}
{fr1}

=~i (89/pb-0460), prohibicio (89/pb-0???)

Fon: *a PIV.

89/pb-0471

Rim: du: Ni ĉiam uzu la vorton "prohibo" anstataŭ la primitivan "malpermeso"-n. «90-10-19»

{U1} 343.21
{T1} FEA
{eo1} kriminal/a jur/o *a
{eo2} pun/a jur/o
{de1} Strafrecht *n* *b
{en1} criminal law *b
{fr1} droit *m* pénal *b

Fon: *a AP66; *b pb.

89/pb-0472

Rim: «90-10-11»

{U1} 341.01
{T1} FAA
{eo1} super'naci/a jur/o *a
{de1} supranationales Recht *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP13/17; *b pb.

89/pb-0473

Rim: «90-10-11»

{U1} 347.41
{T1} FDA
{eo1} sinalgm**/o *a \lbr\i
{de1} Synallagma *n* *a
{en1}
{fr1}

Principo de reciprokeco ĉe kontraktoj,

principo de "do ut des": \vendkontrakto estas regata de ~o\i. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0474

Rim: «90-10-11»

{U1} 347.4
{T1} FDA
{eo1} sinalgm**/a *a
{de1} synallagmatisch *a
{en1}
{fr1} synallagmatique

Rilate al ~o (89/pb-0474): \~a kontrakto, ekz. vendkontrakto.\i *a

Fon: *a pb.

89/pb-0475

Rim: «90-10-11»

{U1} 341.48
{U2} 343.23
{T1} FEA
{eo1} fakt/ar/o *a
{de1} Tatbestand *m* *a
{en1} the facts (of the case) *a
{fr1} présupposé *m* de fait *a

Tiu parto de normo, kiu priskribas la regulendan viv-problemon, la cirkonstancojn; por ke la jura konsekvenco de normo aplikiĝu al kazo, tiu ĉi devas plenumi ĉiujn elementojn de la ~o. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0476

Rim: «90-10-11»

{U1} 342.21
{T1} FEA
{eo1} konstitu/a element/o de krim/o *a
{de1} Tatbestandsmerkmal *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP21; *b pb.

89/pb-0477

Rim: «90-10-11»

{U1} 347.12
{T1} FDA
{eo1} teleologi/a interpret/ad/o *a
{de1} teleologische Auslegung *f* *b
{de2} Auslegung *f* nach (dem) Sinn und Zweck *b
{en1}
{fr1}

Metodo interpreti juran tekston serĉante la celon alstrebitan de la teksto-aŭtoroj. *b

Fon: *a JTP16; *b pb.

89/pb-0478

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.222
{T1} FAF

{eo1} teritori/a integr/ec/o *a
 {de1} territoriale Integrität *f* *d
 {de2} territoriale Unversehrtheit *f* *b
 {en1} territorial integrity *c*d
 {es1} integridad *f* territorial *d
 {fr1} intégrité *f* territoriale *c*d
 =teritorio (89/pb-0225) .
Fon: *a Ĉ§2.4; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr; *d HAE.

89/pb-0479

Rim: «90-10-11»

{U1} 347.67
 {T1} FDD
 {eo1} testament/o *a
 {de1} Testament *n*
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a PIV; *b KR.

89/pb-0480

Rim: «90-10-11»

{U1} 347.67
 {T1} FDD
 {eo1} liber/ec/o de testament/ad/o *a
 {eo2} liber/a testament/ad/o *a
 {de1} Testierfreiheit *f* *a
 {en1}
 {fr1}

La - ofte konstitucie garantita - libereco disponi pri sia havaĵo/patrimonio (89/pb-0523) laŭ la propra volo per lastvola akto, ekz. per testamento (89/pb-0480) aŭ → hereda kontrakto (89/pb-0203); kelkaj ŝtatoj limigas la □o favore al la protekto de la familio, ekz. per → deviga heredporcio (89/pb-0328). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0481

Rim: «90-10-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} titl**/o *a
 {de1} Titel *m* *b
 {en1} title *a
 {fr1} titre *m* *a
 {It1} titolo *a
 {La1} titulus *m* *a

Jura kaŭzo aŭ bazo de iu rajto. *a

Fon: *a JTP29; *b pb.

89/pb-0482

Rim: JTP29: \Oni eble povus uzi "titolo" por tiu jura nocio, sed {eo1} estas preferinda por eviti konfuzojn: "titlo je titolo" estas klara, "titolo je titolo" malklara. \i

pb: Mi konsentas. «90-10-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} dol/o (1) *a

{de1} Vorsatz *m* *b
 {en1}
 {fr1} dol *m* *b
 Volo direktita al plenumo de delikta ago, precipe en kriminala kaj civila juro. *c
 1) krim.j.: formo de kulpo *a
 =~a homicido/hommortigo (89/p-405).
 2) civ. j.:

Fon: *a JTP16/21; *b pb.; *c PIV[ei];

89/pb-0483

Rim: «90-10-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} bon/a-fid/e
 {de1} nach Treu und Glauben *b
 {en1} in good faith *c
 {fr1} de bonne foi *ĉ

Fon: *a Ĉ§2.2; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0484

Rim: «89-11-19»

{U1} 338.8
 {U2} 347.733
 {T1} HAN
 {eo1} trust/o *a
 {de1} Trust *m* *b
 {en1} trust *b
 {fr1}

Fon: *a BG§10,IV; *b pb.

89/pb-0485

Rim: «90-10-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} inter'konsent/o <1> *a
 {de1} Übereinstimmung *f* *b
 {de2} Konsens *m* *b
 {en1}
 {fr1}

ĝenerale: ... =89/pb-0998.

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0486

Rim: «90-10-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} trans'ir/a regul/o *a
 {eo2} trans'ir/a preskrib/o *b*c
 {de1} Übergangsbestimmung *f* *a
 {de2} Übergangsregelung *f* *a
 {de3} Übergangsvorschrift *f* *a
 {en1}
 {fr1} règle *f* transitoire *a
 =preskribo (1) (89/pb-0559); =regulo (89/pb-0364); =transira periodo (90/du-2145); =transiraj rimedoj (90/du-2150).

Fon: *a pb.; *b StIK4; *c Eŭropa Dokumento 83/3.

89/pb-0487

Rim: pb: Francoj atentu pri la falsa amiko "transitora", t.e. rilate al amplifa elemento el duonkonduktantoj. «90-10-11»

{U1} 340.13
 {T1} FIA
 {eo1} super'pozitiv/a jur/o *a
 {eo2} trans'pozitiv/a jur/o *a
 {de1} überpositives Recht *n* *a
 {en1}
 {fr1}

La sumo/tuto de la juraj principoj primaraj al kaj laŭrange super la → pozitiva juro (89/pb-0329), ekz. tiuj motiveblaj per la → natura juro (89/pb-1750), kiuj formas la (jur-)etikan fundamenton kaj la mezursistemon de la pozitiva juro. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0488

Rim: «90-10-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} ampleks/o *a
 {de1} Umfang *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a PIV; *b KR.

89/pb-0489

Rim: «90-10-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} sen'lim/a respond/ec/o *a
 {de1} unbeschränkte Haftung *f* *b
 {de2} Garantiehaftung *f* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a JTP17; *b pb.

89/pb-0490

Rim: «90-10-11»

{U1} 347.214
 {T1} FDA
 {eo1} ne'mov/eb1/a aĵ/o *a
 {de1} unbewegliche Sache *f* *b
 {de2} Immobilie *f* *b
 {en1}
 {fr1}

Unu de tiaj aĵoj de 89/pb-0052.

Fon: *a JTP31; *b pb.

89/pb-0491

Rim: «89-04-09»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN

{eo1} mal'just/aĵ/o *a
 {de1} Unrecht *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a KR.

89/pb-0492

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.615
 {T1} FDH
 {eo1} aliment/o *a*b
 {de1} Unterhalt *m* *c
 {de2} Unterhaltsbeitrag *m* *c
 {de3} Alimente *f* *a
 {en1} maintenance *c
 {en2} alimony *c
 {fr1} aliments *f* *c
 =~o-dev/o (89/pb-0494), =~o-deva (89/pb-1457) *c

Fon: *a LI; *b IJR; *c pb

89/pb-0493

Rim: «90-10-11»

{U1} 347.615
 {T1} FDH
 {eo1} dev/o je aliment/o *a
 {eo2} aliment/a dev/o *a
 {eo3} aliment/o-dev/o *b
 {de1} Unterhaltsverpflichtung *f* *a
 {de2} Unterhaltspflicht *f* *b
 {en1} duty of support *a
 {fr1}

=alimento (89/pb-0493), = ~a (89/pb-1457).

Fon: *a pb; *b IJR.

89/pb-0494

Rim: «90-10-11»

{U1} 338.93
 {T1} HAJ
 {eo1} entrepren/o *a
 {de1} Unternehmen *n* *b
 {en1} enterprise *b
 {fr1} entreprise *m* *b

Vi-o de la industrio, trafiko, transporto, kredito. *vi* *a

Fon: *a BG§10,VI; *b pb.

89/pb-0495

Rim: «90-10-11»

{U1} 338.93
 {T1} HAJ
 {eo1} industri/a entrepren/o *a
 {eo2} entrepren/o de la industri/o *b
 {de1} Industrieunternehmen *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb; *b BG§10,VI.

89/pb-0496

Rim: «90-10-11»

{U1} 656.07
 {T1} VIA
 {eo1} trafik/a entrepren/o *a
 {de1} Verkehrsunternehmen *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0497

Rim: «89-04-09»

{U1} 656.07
 {T1} VIA
 {eo1} transport/a entrepren/o *a
 {de1} Transportunternehmen *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0498

Rim: «90-10-11»

{U1} 336.63
 {T1} HEG
 {eo1} kredit/a entrepren/o *a
 {de1} Kreditunternehmen *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0499

Rim: «90-10-11»

{U1} 34.037
 {T1} FAA
 {eo1} inküest**/o *a EVIT *c
 {eo2} inkvest**/o *b
 {de1} Untersuchung *f* *a
 {en1} inquest *a
 {en2} inquiry *a
 {en3} investigation *a
 {fr1} enquête *f* *a
 {fr2} information *f* *a
 {Fr3} instruction *f*

Oficiala esploro fare de oficialuloj por malkovri kaj klarigi la cirkonstancojn kaj okazintaĵojn de iu afero. *a

~a principo (89/pb-0639), ~a komisiono.

Fon: *a SV77/19b; *b DU; *c pb;

89/pb-0500

Rim: A. Pri antaŭvokala uzado de Ŭi:

pb: Mi ne vidas neceson transskribi la Anglan "inquest" per la tre malofta kaj fremde aspekta "kü". "kv" sufiĉas. Intertempe ankaŭ du proponas "kv" en

DU, {eo1} do estas forma arkaismo evitenda. Pensi pri "ink-vest/o" verŝajne estas iom for.

=rekvesto (89/pb-0434), =rikvesto (89/pb-0677).

ei: Oni misprononcus "ink-vesto". Laŭ mi {eo1} estas preferinda. La 28 Esperantaj literoj ne donas la eblecon krei senfinan kvanton da prononceblaj vortoj. Do necesas utiligi ĉiujn niajn literojn, por ke ni povu atribui klarajn terminojn al la preskaŭ senfina nombro da nomindaj nocioj. Temas pri nocio devenanta el Anglalingva lando, kial ne esprimi tion, se ni povas fari tion sen malfacilaĵoj per niaj literoj? Alia ebleco estus krei akronime "ofesplor**/o", ĉar temas pri oficiala esploro.

pb: Komparu ankaŭ la problemon de "u", "ŭ" aŭ "v" en Bocvano/Bocŭano, Ruando/Rvando/Rŭando, Svazilando, Zimbabvo en (89/pb-8....).

ei: En multaj studoj oni jam prezentis sin kontraŭdirajn opiniojn pri la antaŭvokala uzado de "ŭ". Ni tro deflankiĝus de la temo de ĉi tiu komplekso, se ni traktus ĝeneralajojn. Tial antaŭ ol decidi, kiun terminon vi preferus, studu apendicon Ĉ1.5.

B. Pri akronimoj:

du: Kiu komprenas la monstraĵon "ofesploro" proponita de ei?

pb: Pri akronimoj =apendicon Ĉ2.1. «91-04-14»

{U1} 339.4
 {U2} 347.2
 {T1} FDA
 {eo1} ne'konsum/eb/la aĵ/o *a
 {de1} unverbrauchbare Sache *f* *b
 {en1}
 {fr1}

Antonimo: konsumebla aĵo (89/pb-0505).

*b

Fon: *a JTP 31, *b pb.

89/pb-0501

Rim: «90-10-10»

{U1} 347.78
 {T1} FGD
 {eo1} kopi-raĵ/o *a
 {de1} Urheberrecht *n* *a
 {en1} copyright *a
 {en2} proprietary right *a
 {en3} authors's right *a
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0502

Rim: «90-10-10»

{U1} 347.95
 {T1} FIA
 {eo1} verdikt/o *a*c
 {de1} Urteil *n* *b

{de2} Urteilsspruch *m* *b
{en1}
{fr1} \MLa → konsilio de LN (89/pb-0102) havis la rajton proponi rimedojn por ekzekuciigi ~ojn. \i *b laŭ *c

=arbitracia ~o (89/pb-0918).

Fon: *a BG; *b pb; *c JKR84;

89/pb-0503

Rim: «90-10-10»

{U1} 658.8.02
{T1} HBF
{eo1} respond/ec/o fal/as sur la aĉet/int/on ∞ la *a
{de1} Verantwortlichkeit trifft den Käufer ∞ die *b
{en1}
{es1} caer en ∞ responsabilidad *c
{fr1} incomber à ∞ responsabilité *ĉ
Fon: *a pb; *b GG-De, Art 34; *c GG-Es; *ĉ GG-Fr.

89/pb-0504

Rim: «89-10-09»

{U1} 339.4
{U2} 347.2
{T1} FDA
{eo1} konsum/eb/la aj/o *a
{de1} verbrauchbare Sache \f, §92 BGB \i *b
{en1}
{fr1}

→ Movebla aĵo (89/pb-0166), kies ... → nekonsumebla aĵo (89/pb-0501). *b

Fon: *a JTP31; *b pb.

89/pb-0505

Rim: «90-10-10»

{U1} 343
{T1} FEB
{eo1} krim/o *a*b*c
{de1} Verbrechen *n*
{de2} Vergehen *n*
{en1} crime
{es1} crimen *m*
{fr1} crime *m*

Fon: *a PIV; *b JTP20; *c AP66.

89/pb-0506

Rim: «90-10-10»

{U1} 061.2
{U2} 301.186.2
{U3} 341.527
{T1} FAJ
{eo1} unu/iĝ/o *a*b*c
{de1} Verein *m*
{en1}
{fr1}

Korporacia unuiĝo de pluraj personoj, kiu havas unuecan nomon, estas planita ekzisti dum

certa daŭra kaj estas sendependa de la ŝanĝo de siaj membroj. *ĉ

Fon: *a LI; *b KR, *c WI; *ĉ pb.

89/pb-0507

Rim: «89-04-09»

{U1} 341.123
{T1} FAJ
{eo1} Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a*ĉ
{eo2} UN *a*ĉ
{eo3} Unu/ig/it/aj Naci/oj *a EVIT *a*b
{eo4} Unu/iĝ/int/a Naci/ar/o *a EVIT *a*b
{af1} Verenigde Volke *b
{af2} VV *b
{de1} Vereinte Nationen *f, pl* *c
{de2} UNO *f* *c
{en1} United Nations *c
{en2} UN *c
{es1} Naciones Unidas *f, pl* *c
{es2} ONU *f* *c
{fr1} Nations Unies *f, pl* *c
{fr2} ONU *c

=Konferenco de la □o (89/pb-0885);

Deklaracio de la □o (89/pb-0886); Registaroj de la □o (89/pb-0887). =Ligo de Nacioj (89/pb-0535).

Fon: *a JTP13/22; *b pb; *c HAE; *ĉ JKR83;

89/pb-0508

Rim: pb: 1 Pri la adekvata principo krei juran terminon \MLapenna \i skribas en JTP25: "... oni devas ne sklavece traduki el la okcidenteŭropaj oficialaj lingvoj de la Ĉarto, ... en kiuj mankas adekvata aktiva participa formo, ... sed ... oni devas reflekti en Eo la faktan juran karakteron de UN." 2 Konkrete pri unuiĝintaj/unuigitaj li daŭrigas: "Ĉar la vera senco [de UN] estas, ke tiuj nacioj (ŝtatoj) ja unuiĝis ..., sed ne estis unuiigitaj de kiu ajn, mi forte pledis por [{eo1}]." 3 Pri nacioj/naciaro li daŭrigas: "...naciaro' estas multe pli kohera ol 'nacioj' (komparu ŝafaro-ŝafoj, homaro-homoj, ktp.)" Tio eĉ pli ol {eo3} kontraŭas la "faktan juran karakteron de UN". Tial ankaŭ {eo4} estas nepre evitenda. 4 Konklude: "Eĉ se la termino "Unuiĝintaj Nacioj" ne estus perfekte adekvata, ĝi devus esti senŝanĝe plu aplikata post 40-jara daŭra uzo por la nomo de UN. Des pli ĝi devas resti senŝanĝa, ĉar ĝi (i) estas plene konforma al la Fundamento de Eo, (ii) plej adekvate indikas la karakteron de UN, (iii) estas jam 30 jarojn uzata de IEAJ kaj de ... IJR, (iv) estas iusence oficialigita de UN mem per la Ea eldono de la Ĉ fare de la Oficejo de Publika Informado de UN en Novjorko en 1979" (JTP25).

Mi plene konsentas kaj tie ĉi redonas tiun citaĵon pro la baza graveco de la du alluditaj principoj "faka ĝusteco antaŭ internacieco" kaj "lingva disciplino". Kp. krome la diskuton pri la ĝusta nomo de Usono (89/pb-0883) k de → Unuigita Regno (89/pb-0881). «90-10-10»

{U1} 06.013
{T1} AAH

{eo1} statut/o (1) *a
{de1} Statut *n* *b
{en1}
{es1}
{fr1}

Fundamenta regularo de asocio, societo aŭ alia organizaĵo: *a
↳ de la → Internacia Kortumo (89/pb-0467) en Hago.↳ *c
=statuto <2> (89/pb-0386), statuto <3> (89/pb-0462).

Fon: *a PIV; *b pb; *c AP.

89/pb-0509

Rim: «90-10-10»

{U1} 347.65
{T1} FDD
{eo1} sukced"/o <1-3> *a
{de1} Vererbung *f* *c
{de2} Rechtsnachfolge *f* *c
{en1}
{fr1} succession *f* *c
{La1} successio, onis *f* *c

1 Transpaso de la tuta havaĵo/patrimonio (proprietaj kaj aliaj rajtoj) de mortinta persono al unu aŭ pluraj vivantaj personoj; 2 analoge: transpaso de havaĵo/patrimonio de malaperinta → jura persono (89/pb-0278) al ekzistanta ĵus formita alia jura persono; 3 analoge: en internacia juro transpaso de la rajtoj kaj devoj de malaperinta ŝtato al nove formitaj ŝtatoj sur ĝia → teritorio (89/pb-0225) aŭ entute transpaso de rajtoj kaj devoj de unu ŝtato al alia(j) pro teritoriaj ŝanĝoj. *a

=~i (89/pb-0579).

Fon: *a JTP32/33; *c pb.

89/pb-0510

Rim: «90-10-10»

{U1} 342.4
{T1} FKA
{eo1} konstituci/o (1,2) *a
{af1} grondwet *d
{de1} Verfassung *f* *c*ĉ
{en1} constitution *c
{es1} constitución *f* *c
{fr1} constitution *f* *c

1 Tuto de bazaj normoj pri la ŝtatorganizo kaj tre ofte pri la fundamentaj liberecoj, rajtoj kaj devoj de la civitanoj: ↳ Britujo havas neskribitan ~on.↳ 2 La akto mem, kiu enhavas tiujn normojn: ↳ submeti novan ~on al referendumo (89/pb-0363).↳ *a

=~a protektado (89/pb-0003), ~a juro (89/pb-0512), ~a ŝtato (89/pb-0513), ~a garantio (89/pb-0513).

Fon: *a PIV; *b JTP15; *c HAE; *ĉ KR; *d pb.

89/pb-0511

Rim: «90-10-10»

{U1} 342.4
{T1} FKA

{eo1} konstituci/a jur/o *a
{de1} Verfassungsrecht *n* *c
{de2} Staatsrecht *n* *c
{en1} constitutional law *c
{es1} derecho *m* constitucional *c
{fr1} droit *m* constitutionnel *c

Tiu jura branĉo, kiu okupiĝas pri la konstitucio (89/pb-0511). *b

Fon: *a JTP12; *b pb; *c HAE.

89/pb-0512

Rim: «89-11-19»

{U1} 342.2
{T1} FAA
{eo1} konstituci/a ŝtat/o *a
{de1} Verfassungsstaat *m* *b
{en1}
{fr1}

Ŝtato kun konstitucio, kiu limigas la ŝtatan povon, difinas la kompetencojn de la ŝtataj organoj kiel garantias al la civitanoj certan aron de → fundamentaj rajtoj (89/pb-0251). La precipaj specoj de □o estas → konstitucia monarkio (89/pb-1070) kaj → parlamenta-demokrata ŝtato (89/pb-0515). *a laŭ *b

Fon: *a pb; *b dtv-lex;

89/pb-0513

Rim: «90-10-10»

{U1} 342
{T1} FKA
{eo1} konstituci/a garanti/o *a
{de1} Verfassungsgarantie *f* *a
{en1}
{fr1}

Garantio de → fundamentaj rajtoj (89/pb-0251) en konstitucio (89/pb-0511), celanta la protekton de la civitanoj kontraŭ arbitra regado fare de la ŝtataj organoj. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0514

Rim: «90-10-10»

{U1} 342.34
{T1} FKA
{eo1} parlament/a-demokrat/a ŝtat/o *a
{de1} parlamentarisch-demokratischer Staat *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb; *b dtv-lex.

89/pb-0515

Rim: «90-10-10»

{U1} ???
{T1} ???
{eo1} dispon/a akt/o *a
{de1} Verfügung *f* *a
{de2} Verfügungsgeschäft *n* *a
{en1} disposal *a

{en2} disposition *a
{fr1} acte *m* de disposition *a
Akto (89/pb-0905), kiu rekte celas efiki ekzistantan rajton (89/pb-1714) sence de ŝanĝo, transfero aŭ nuligo. =transakcio (89/pb-0517). *a
Fon: *a pb.

89/pb-0516

Rim: «90-10-10»

{U1} ???
{T1} ???
{eo1} transakci/o <2> *a*b
{de1} Verfügung *f* *c
{de2} Transaktion *f* *c
{en1} transaction *c
{fr1}

Ago aŭ neago kaŭzanta establon, modifon aŭ ĉesigon de rajtoj kaj devoj. *b
=dispona akto (89/pb-0516), (89/pb-0053).

Fon: *a PIV; *b JTP32; *c pb.

89/pb-0517

Rim: «90-10-10»

{U1} ???
{T1} ???
{eo1} dispon/a pov/o *a
{eo2} dispon/a potenc/o *a
{de1} Verfügungsbefugnis *f* *a
{en1} power of disposition *a
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0518

Rim: «89-04-09»

{U1} ???
{T1} ???
{eo1} regul/o de kondut/o *a
{de1} Verhaltensregel *f* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP11; *b pb.

89/pb-0519

Rim: «89-04-09»

{U1} 342
{T1} FKA
{eo1} princip/o de proporci/ec/o *a
{de1} Verhältnismäßigkeitsgrundsatz *m* *a
{en1}
{fr1}

→ Konstitucia principo (89/pb-0521), laŭ kiu la ekzekutivo devas elekti inter pluraj eblaj k same efikaj administraj agad-manieroj tiun, kiu malplej forte tuŝas la rajtojn, precipe la fundamentajn rajtojn, de la civitano. La agad-maniero elektita de la administracio ne rajtas esti ekster racia proporcio rilate al la per ĝi alstrebita celo. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0520

Rim: «90-10-14»

{U1} 342
{T1} FKA
{eo1} konstituci/a princip/o *a
{de1} Verfassungsgrundsatz *m*
{de2} Verfassungsprinzip *n*
{en1}
{fr1}

Baza principo reganta la konstitucion (89/pb-0511) k servanta kiel interpreta gvid-linio: MKoj de la Germana konstitucio estas i.a. la → principo de proporcieco (89/pb-0520) kaj la → prioritato de la leĝo (89/pb-0551). Ni *a

Fon: *a pb;

89/pb-0521

Rim: «90-10-14»

{U1}
{T1}
{eo1} dispozici/a maksimum/o *a
{eo2} dispozici/a princip/o *a
{de1} Verhandlungsmaxime *f* *a
{en1}

{fr1} principe *m* de disposition *a

Procedura principo, laŭ kiu la partioj de proceso mem devas eltrovi la faktojn de kazo kaj prezenti ilin al la tribunalo, kiu ne esploras ilin proprainiciate. *a

Fon: *a pb;

89/pb-0522

Rim: «90-10-15»

{U1}
{T1}
{eo1} hav/aĵ/o *a*ĉ*f*g*h
{eo2} hav/o *c*ĉ*f*g*h
{eo3} hav/aĵ/oj *b
{eo4} patrimoni**/o *d*ĝ
{eo5} tut-hav/aĵ/o *e
{de1} Vermögen *n* *b*ĉ*h
{en1} property *b
{en2} assets *b
{fr1} avoir *m* *b
{fr2} patrimoine *m* *d*ĝ

Tuto de la monvalidaj rajtoj. *a

Fon: *a JTP32; *b pb; *c IKEV#324; *ĉ KR; *d VA; *e ei; *f GD; *g EV; *ĝ Boi; *h CH.

89/pb-0523

Rim: pb: La problemo pri {Eo1-3} estas, ĉu kaj se jes kial "havaĵo" celas la tuton, la kolektivecon (= die "Sachgesamtheit") aŭ unuopan objekton. Tiukaze {eo3} en pluralo estus necesa, aŭ eble "hav/aĵ/ar/o". Al mi ŝajnas, ke nur eksterlingva interkonsento donas al "havaĵo" la signifon de "tuto (de rajtoj)", ja nur temas pri "aĵo, kiun iu havas", ĉu?. Kp. male PAG § 328 lit. d): "havaĵo = konkreta havo; tio, kion oni havas" (ĉu ĉiuj aĵoj komprenitaj kune?) Ankaŭ

per PAG § 33 B2 aŭ C3 la problemo por mi ne fariĝas pli klara. Kial "havaĵo" per si mem esprimas kolektivon? La neceso decidi inter {Eo1-3} rezultas malunuecan lingvo-uzon kaj nedeziroblan neklacon, ekz. IKEV unuece uzas "havo" (=IKEV324), malgraŭ PIV klarigas, ke ĝi estus "formo mallonga (konversacia aŭ proverba) por havaĵo (kaj do evitenda en strikta jura senco). KR, GD, EV k CH donas "hav(aĵ)o". Aldoniĝas la problemo de derivado, kiu ĉiam denove necesigas decidon pri la korekta kunmetita formo. Komparu la argumentojn je edzeco/matrimonio (89/pb-0184). Mi pro tio proponas (re)enkondukon de la malnova neologismo {eo4}, jam registrita ĉe Boirac en 1909 k nun denove ĉe VA. Etimologie {eo4} signifas proksimume "la mono de la patro", kaj pro tio la Angla "patrimony" la havaĵoj, kiujn la filo(j) heredis de la patro. Tial ankaŭ Boirac 1909 difinas "patrimonio" kiel "hereda havaĵo" (=VA). En aliaj lingvoj (Franca) la senco ĝeneraliĝis al "hav/(aĵ)/(ar)/o(j)". "patrimonio" do havas la malavantaĝon, ke etimologie sama formo hodiaŭ havas malsaman signifon en diversaj lingvoj kaj juristemoj. Sed ĝis nun mi ne trovis pli bonan terminon. Mi pro tio tamen favoras ĝin en la tie ĉi donita senco.

ei: {eo4} nepre estas malbona, ĉar la internacie uzata vorto havas malsamajn signifojn en diversajn landoj. Krome la termino estas maltrafa, ĉar ĝi pensigas pri havaĵo heredita de la patro, do pri alia nocio. Mi tial proponas terminon {eo5}.

«90-10-10»

{U1} ???
 {T1}
 {eo1} obligaci/a akt/o *a
 {de1} Verpflichtungsgeschäft *n* *a
 {en1} obligation *a
 {en2} obligational transaction *a
 {fr1} acte *m* générateur d'obligations *a
 Akto (89/pb-0679), per kiu oni kreas obligacion, devontiga akto. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0524

Rim: «90-10-10»

{U1} 338.982.4
 {U2} 658.115
 {T1} AGE
 {eo1} naci/ig/i *a *ĉ
 {eo2} ŝtat/ig/i *ĉ
 {de1} verstaatlichen *c
 {de2} nationalisieren *b
 {en1} nationalize *c
 {es1} nacionalizar *c
 {fr1} nationaliser *c

Preni en posedon produktilojn kaj entreprenojn fare de la ŝtato aŭ de aliaj publik-juraj organoj. *ĉ

Fon: *a BG§10,VI; *b pb; *c HAE; *ĉ IKEV1700.

89/pb-0525

Rim: «89-11-19»

{U1} 338.982.4
 {U2} 658.115
 {T1} HAI
 {T2} AGE
 {eo1} naci/ig/a leĝ/o *a
 {eo2} leĝ/o por la naci/ig/o *b
 {de1} Verstaatlichungsgesetz *n*
 {en1}
 {fr1}

Leĝo, servanta kiel jura bazo por naciigi (89/pb-0525) ĝis tiam privatan patrimonion (89/pb-0523). *b

Fon: *a BG§10,VI; *b pb.

89/pb-0526

Rim: «90-10-10»

{U1} 341.24
 {T1} FAF
 {eo1} ŝtat/o-parti/o *a EVIT *b*c
 {eo2} kontrakt/int/a ŝtat/o *b
 {de1} Vertragsstaat *n* *b
 {en1}
 {fr1}

Ŝtato, kiu per subskribo kaj ratifo (89/pb-0799) fariĝis partio de internacia traktato, konvencio, pakto ktp: *b

∩La plurflankaj konvencioj estas kutime verkitaĵoj en la lingvoj de ĉiuj □oj. ĵi *b laŭ *a

Fon: *a JTP15; *b pb; *c ei.

89/pb-0527

Rim: pb: ei prave atentigas, ke {eo1} sen la kunteksto povas esti miskomprenata kiel "oficiala partio de la ŝtato", Germane do "Staatspartei". Oni preferu do evitu {eo1}. «91-04-14»

{U1} 347.64
 {T1} FDH
 {eo1} tutel**/o *c*d*e
 {eo2} tutor**/ec/o *a
 {eo3} kurator/ec/o *b*c*ĉ
 {eo4} kuratel/o *ĉ
 {de1} Vormundschaft *f* *a
 {en1} tutelage *a
 {fr1} tutelle *f* *c

Ofico de kuratoro: *ĉ

V→ meti sub tutelon/kuratorecon (89/pb-0557); esti infano dum ~o de prizorga instituto. ĵi *e =tutelinŝtanco (89/pb-0529).

Fon: *a pb; *b BG§3,I; *c VA; *ĉ PIV; *d JurVE; *e IJR67/4,p5-10.

89/pb-0528

Rim: «90-10-10»

{U1} 347.644
 {T1} FDH
 {eo1} tutel**-instanc/o *a
 {de1} Vormundschaftsbehörde *f* *a

{en1} court of guardians *a
{fr1} autorité *f* de tutelle *a
=tutelo (89/pb-0528).

Fon: *a pb.

89/pb-0529

Rim: «90-10-10»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kaŭz/i *a*b
{de1} verursachen
{en1}
{fr1}

Esti la ~o de; estigi, okazigi. *b
=motivita ~o (89/pb-1769), morto~o (89/pb-1770),
laŭ~a konekso (89/pb-1766), kun~ado (89/pb-
1767), kun~ado fare de la damaĝito (89/pb-1532),
klaŭzo pri ~o de malutilo (89/pb-0042), denonca ~o
(89/pb-0403), damaĝ~inta aĵo (89/pb-1522),
damaĝ~into (89/pb-1537).

Fon: *a JTP16; *b PIV.

89/pb-0530

Rim: «90-10-10»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kondamn/i (1-3) *tr* *a*b*c
{de1} verurteilen *tr* *ĉ
{en1}
{fr1} condamner *tr*

1 Juĝe deklari iun kulpa kaj difini la
meritan punon. 2 Jure deklari ion sufiĉa motivo, por
ke la farinto estu leĝe punata. 3 Deklari iun
malprava, ion riproĉinda. *c

\\La institucio de rekomendoj permesas ~i la
perforton en internaciaj rilatoj. \\i *b

Fon: *a JTP33; *b JKR92; *c PIV; *ĉ KR.

89/pb-0531

Rim: «90-01-09»

{U1} 35
{T1} AJA
{eo1} administr/ad/o *a
{eo2} administraci/o *a EVIT *b
{de1} Verwaltung *f*
{de2} Administration *f*
{en1} administration
{fr1} administration *f*
= memadministrado (89/pb-0445).

Fon: *a PIV; *b ei.

89/pb-0532

Rim: ei en TC 75/1,p15: {eo2} signifas kaj
"administrado", kaj "administrantaro" kaj
"administrejo" kaj pro tio estas evitinda escepte, se
oni deziras apliki malprecizan terminon.

pb: Pri "aci"-vortoj =apel(aci)i (89/pb-
0596). «91-04-14»

{U1} 34 : 35
{T1} AJA

{eo1} administraci/a jur/o *a
{eo2} administr/a jur/o *b
{de1} Verwaltungsrecht *n* *b
{en1} administrative law *b
{fr1} droit *m* administratif *b
Tiu jura branĉo, ...

Fon: *a IJR 85/1,p29, 82/1,p4; *b pb.

89/pb-0533

Rim: pb: Pri la problemo de -aci-vortoj =apendicon
Ĉ5.1 «91-06-02»

{U1} 343.98
{T1} FEI
{eo1} viktimologi**/o *a
{eo2} viktim/ik/o *a
{de1} Viktimologie *f* *a
{de2} Lehre *f* vom Opfer *a
{en1}
{fr1} victimologie *f* *a

Subbranĉo de la krimologio (89/pb-1802),
kiu okupiĝas pri la demando, kiuj personoj en kiuj
cirkonstancoj pro kiuj kialoj fariĝas viktimoj de
krimoj. Tiu scienco do aliras la fenomenon de
krimo ne de la flanko de la krimulo, sed de ties
viktimo. Ĝi tiel klopodas evoluigi strategiojn por
eviti krimojn aŭ protekti grupojn de eventualaj
estontaj viktimoj. =viktimologo (89/pb-1431). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0534

Rim: pb: Ambaŭ E-aj formoj estas same bone
uzebblaj, {eo1} estas naturalisma, {eo2} skemisma.
«89-08-09»

{U1} 341.121
{T1} FAJ
{eo1} Lig/o de Naci/oj *a*ĉ
{eo2} LN *c
{eo3} LdN *ĉ EVIT *c
{de1} Völkerbund *m* *b
{en1} League of Nations *b
{en2} L.N. *b
{es1} Sociedad *f* de Naciones *b
{es2} S.D.N. *f* *b
{fr1} Sociétés *f* des Nations *b
{fr2} S.D.N. *f* *b

Antaŭulo de =Unuiĝintaj Nacioj (89/pb-
0508). =Pakto de la □oj (89/pb-1084). *c
Fon: *a JTP14; *b HAE; *c pb; *ĉ JKR84.

89/pb-0535

Rim: pb: La teorie ebla {eo3} estas evitenda, ĉar en
la Ea jura literaturo jam tradiciiĝis {eo2}.

ei: Tamen {eo2} ne montras kiel oni
prononcu la mallongigon. Se oni ekzemple volas
apliki ĝin en "Pakto de la □oj", kiel oni prononcu
"pakto de la lonooj" aŭ "pakto de lono"? Mi
rekomendas ne enkonduki neproneblajn
mallongigojn. Ni volas ne nur legi nian lingvon.
«91-04-14»

{U1} 341.01

{T1} FFG
 {eo1} inter'naci/a kutim/o *a
 {de1} Völkergewohnheitsrecht *n* *b
 {en1} international custom *b
 {fr1} cout/Ème f internationale *b
 Laŭ art. 38 de la Statuto de la → Internacia Kortumo en Hago (89/pb-0277) unu el la tri precipaj formalaj → fontoj (89/pb-0352) de → internacia juro (89/pb-0537); □o estas pruvo de ĝenerala praktiko akceptita kiel juro. *a
 Fon: *a JTP15; *b pb.

89/pb-0536

Rim: «90-10-11»

{U1} 341
 {T1} FFG
 {eo1} inter'naci/a publik/a jur/o *a*c
 {eo2} inter'naci/a jur/o *a*c
 {de1} Völkerrecht *n* *b *ĉ
 {de2} internationales Recht *n* *b *ĉ
 {de3} Recht *n* der Staatengemeinschaft *b
 {en1} international public law *ĉ
 {en2} international law *ĉ
 {es1} derecho *m* internacional público *ĉ
 {fr1} droit *m* international publique *ĉ
 {fr2} droit *m* international *ĉ

Tuto de juraj principoj kaj → preskriboj (89/pb-0559), kiuj reguligas la jurajn rilatojn inter la ŝtatoj kaj aliaj subjektoj (→ personoj 89/pb-0324) de internacia juro, formitaj de la ŝtatoj. *a

La □o konsistas el kutima (89/pb-0247) kaj → traktata juro (89/pb-0539) kaj la → ĝeneralaj principoj (89/pb-1203). *b

Fon: *a JTP11,13,24; *b pb; *c AP17.

89/pb-0537

Rim: «90-10-11»

{U1} 341.24
 {T1} FAF
 {eo1} traktat/o *a*c*ĉ
 {af1} traktaat *b
 {de1} Vertrag \m, völkerrechtlicher\i *b
 {en1} treaty *b
 {fr1} traité *m* *b

Skribita interkonsento inter du ŝtatoj: \komerca ~o inter Germanujo kaj Sovet-Unio; fari ~on.\i *ĉ

=~a juro (89/pb-0539).

Fon: *a JTP15,22; *b pb; *c JKR92; *ĉ PIV.

89/pb-0538

Rim: «90-10-20»

{U1} 341.24
 {T1} FAF
 {eo1} traktat/a jur/o *a
 {eo2} konvenci/a inter'naci/a jur/o *b
 {de1} Völkervertragsrecht *n* *a
 {de2} Vertragsrecht \n (im Völkerrecht)\i *a
 {en1}
 {fr1}

=traktato (89/pb-0538).

Fon: *a pb; *b JTP17.

89/pb-0539

Rim: «89-12-09»

{U1} 342.571
 {T1} FKA
 {eo1} popol/a petici/o *a
 {de1} Volksantrag *m* *a
 {de2} Volksbegehren *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Instrumento de rekta demokratio; iniciativo el la popolo, do ne de ŝtata organo (en tiu kazo oni parolas de referendumo (89/pb-0363) aŭ de → pridemando de la popolo (89/pb-0543), kun la celo voĉi pri unuopa aŭ pluraj juraj-politikaj demandoj; la rezulto ne estas jure deviga por la ŝtataj organoj. Alikaze temus pri plebiscito (89/pb-0545) aŭ → popola decido (89/pb-0546), tamen grava politika argumento: \La Germana konstitucio preskribas □on nur okaze de nova disdivido de la ŝtata teritorio inter la federaciaj landoj.\i *a

Fon: *a pb; *b (art. 29 al. 6 GG)

89/pb-0540

Rim: pb: Pri la demando de radikfina "-ici" =apendicon Ĉ5.2. Tie ĉi "ici" tamen ne povas forfali, ĉar "peticio" nur tiel distingiĝas de "peto".
 «91-04-14»

{U1} 355.211.3
 {T1} EAA
 {eo1} popol/a arme/o *a
 {de1} Volksarmee *f* *a*b
 {en1} people's army *b
 {es1} ejército *m* popular *b
 {fr1} armée *f* populaire *b

Nomo de la armeo en kelkaj (iamaj) socialismaj ŝtatoj, ekz-e en Ĉinujo kaj GDR (ĝis 1990). *a

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0541

Rim: «90-10-11»

{U1} 351.754.3
 {T1} FEC
 {eo1} popol/a ribel/o *a
 {de1} Volksaufstand *m* *a
 {en1} revolution *b
 {es1} revolución *f* *b
 {fr1} insurrection *f* *b

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0542

Rim: «90-10-11»

{U1} 342.571
 {T1} FKA
 {eo1} pri'demand/ad/o de la popol/o *a
 {eo2} pri'demand/o de la popol/o *a

{eo3} popol-konsult/o *ĉ
 {de1} Volksbefragung *f* *b
 {en1} plebiscite *c
 {en2} consultation of the nation *c
 {es1} consulta *f* popular *c
 {es2} plebiscito *m* *c
 {fr1} consultation *f* populaire *c

Instrumento de rekta demokratio; iniciativo kaj enhavo venas de ŝtataj organoj, la rezulto tamen ne estas deviga por tiuj; alikaze oni parolas pri referendumo (89/pb-0363); se la iniciativo venas el la popolo kaj la ŝtataj organoj nur difinas la enhavon de la demando, temas pri → popol-iniciativa pridemando (89/pb-0???) de la popolo; la juro de unuopaj ŝtatoj distingas inter fakultativa kaj ne-fakultativa □o. *b

Fon: *a MON; *b pb; *c HAE; *ĉ MON90/1,p8.

89/pb-0543

Rim: «90-10-11»

{U1} 339.31
 {T1} HAA
 {eo1} tut-popol/a hav/aĵ/o *a
 {eo2} popol/a hav/aĵ/o *b
 {eo3} popol/a patrimoni**/o *b
 {de1} Volkseigentum *n* *b
 {en1}
 {fr1}

=havaĵo/patrimonio (89/pb-0523).

Fon: *a BG§6; *b pb.

89/pb-0544

Rim: pb: {eo1} laŭ la Analiza Skolo estas fuŝe formita, ĝusta formo nur "tutapopola", sed laŭ mi "tut-" ĉiukaze estas superflua. «90-10-11»

{U1} 341.38
 {T1} FAA
 {eo1} plebiscit/o (1)<2> *a*c*ĉ
 {de1} Volksentscheid *m* *b
 {de2} Plebiszit *n* *b
 {en1}
 {fr1}

1 En → internacia publika juro (89/pb-0537) la decido de loĝantaro per voĉdono pri la demando de ĝia aŭtonomio aŭ de ĝia aparteno al tiu aŭ alia ŝtato: *a

↳Kontraŭ la rezulto de ~o Supra Silezio estis separita de la Germana Regno post la unua mondmilito.ĵi *b laŭ *ĉ

2 = → popola decido (89/pb-0546). *b

Fon: *a PIV; *b pb; *c MON; *ĉ Nitti 6.

89/pb-0545

Rim: «90-10-11»

{U1} ???
 {T1}
 {eo1} popol/a decid/o *a
 {de1} Volksentscheid *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Instrumento de rekta demokratio; iniciativo kaj enhavo de la ~o venas el la popolo, do ne de ŝtata organo kun la celo voĉi pri unuopa aŭ pluraj juraj-politikaj demandoj; la rezulto - alimaniere ol ĉe → popola peticio (89/pb-0540) - jure ligas la ŝtatajn organojn. =referendumo (89/pb-0363) *b

Fon: *a MON; *b pb.

89/pb-0546

Rim: «90-10-11»

{U1} 341.211
 {T1} FAA
 {eo1} popol/a respublik/o *a
 {eo2} PR
 {de1} Volksrepublik *f* *b*c
 {de2} VR *b
 {en1} people's republic *c
 {en2} PR *b
 {es1} república *f* popular *c
 {fr1} république *f* populaire *c
 {fr2} RP *b

Nom-epiteto de pluraj socialismaj ŝtatoj,

ekz. □o Ĉinujo, □o Bulgarujo (ĝis 1990), k.a. *b

Fon: *a BG; *b pb; *c HAE.

89/pb-0547

Rim: «90-10-11»

{U1} (1-37)
 {T1} AJB
 {eo1} krajs**/o <1> *a
 {eo2} sub'distrikto/o *a EVIT *a*b
 {Cs1} kraj *a
 {de1} Kreis *m* *a
 {en1}
 {fr1}

{Sv1} krets *a

<1> En Germanio, Ĉeĥoslovakio, Svedio k aliaj landoj administra unuo konsistanta el diversaj komunumoj k/aŭ urboj. *a

=krajsa <2> (89/pb-0884); arondismento (89/pb-0???), subarondismento (89/pb-0???), departemento (89/pb-0950), vojevodujo (89/pb-0???), distrikto (89/pb-0957), kantono (89/pb-1021), provinco (89/pb-0335), ŝtato (89/pb-0456), respubliko (89/pb-0372). *a

Fon: *a cĵg; *b pb.

89/pb-0548

Rim: cĵg: 1 "Distrikto" ne taŭgas, ĉar ĝi estas kutime pli granda ol krajsa, ekz-e en Germanio \lRegierungsbezirk\i, en Usono \lDistrict of Columbia\i, en Brazilo \lDistrito Federal\i. 2 "Subdistrikto" ne taŭgas, i.a. ĉar ne estas klara, ĉu "subdistriktestro" estas estro de subdistrikto aŭ suba distriktestro.

pb: Mi konsentas kun cĵg, tamen pro aliaj argumentoj: 1. Decide estas ne la granda, sed la jura kvalito de tiu administra unuo. En Germanujo \lKreis\i estas \lGebietskörperschaft mit eigenen Rechten\i, do teritoria korporacio de publika juro kun originaj rajtoj. Ĝi pro tio ne nur estas simpla

subdivido de pli alta administra strukturo kiel \Regierungsbezirk\i, sed memstara korporacio, kiu ekzistus, eĉ se \Regierungsbezirk\i ne ekzistus. La Germana sistemo do estas de malsupre al supre, ne de supre al malsupre. "Subdistrikto" pro tio kreas falsan bildon. 2 Mi dirus "vic-distriktestro" anstataŭ suba distriktestro, pro tio laŭ mi ne ekzistas la problemo de neklareco.

B. Restas la ĝenerala demando, ĉu oni vere traduku ĉiujn nomojn de administraj unuoj, kiel cit. supre post "=" . Se oni devas esprimi sin jure-precize probable necesas. Tio tamen ne estas speciala problemo de jura terminaro. Simile ni povas ĝenerale paroli pri "preĝejo" aŭ precize pri "kirko, moskeo, sinagogo, templo", ktp. Same ni povas uzi "baza administra unuo super la nivelo de komunumo" aŭ "krajso, arondismento, vojvodujo" ktp. Fine ne ekzistas kialo, ja registri en PIV la nomojn de la administraj unuoj en kelkaj ŝatoj (arondismento, vojvodujo) k neglekti tiujn de aliaj. Do laŭ mi "krajso" taŭgas. <91-01-09>

{U1} 338.984
 {T1} HAC
 {eo1} popol-ekonomi/a plan/o *a
 {eo2} plan/o por naci/a ekonomik/o *c
 {de1} Volkswirtschaftsplan *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a BG§12,I; *b pb; *c ej.
89/pb-0549

Rim: <89-04-09>

{U1} 347.462
 {T1} FDA
 {eo1} plen'rajt/ig/il/o *a
 {eo2} plen'rajt/ig/o *b
 {de1} Vollmacht *f* *c
 {en1} full power *ĉ
 {fr1} plein pouvoir *m* *d

Fon: *a Ĉ§3; *b ej; *c Ĉ-De; *ĉ Ĉ-En; *c Ĉ-Fr.
89/pb-0550

Rim: ej: {eo1} estas la dokumento, kiu atestas plenrajtigon. <90-10-09>

{U1} 342.4
 {T1} FKA
 {eo1} prioritat/o de la leĝ/o *a
 {de1} Vorbehalt *m* des Gesetzes *a
 {en1}
 {fr1}

→ Konstitucia principo (89/pb-0521) de jurŝtato (89/pb-0357), laŭ kiu ĉiuj gravaj ŝtataj rajtoj, precipe tiuj, kiuj tuŝas → fundamentajn rajtojn (89/pb-0251) de la civitanoj, devas esti farataj de la legislativo, do de la parlamento, en formo de → leĝo en formala senco (89/pb-0216), kaj do ne de la ekzekutivo en formo de simpla ordono,

dekreto aŭ alia: \Hamburga tribunalo decidis, ke la lerneja administracio ja rajtas ordigi la lernejan horaron per dekreto, sed ke la administracio tiamaniere ne rajtas enkonduki novan lernejan fakon "instruo pri seksaj aferoj". Pro la principo de la □o tiucele necesas formala leĝo de la parlamento, ĉar la norm-projekto tro forte tuŝas la fundamentan rajton de la gepatroj mem decidi pri la seksa edukado de iliaj infanoj.\i *a

Fon: *a pb.

89/pb-0551

Rim: <90-10-11>

{U1} 347.626.2
 {T1} FDH
 {eo1} antaŭ'ge'edz/iĝ/a (edz/ec/a) kontrakt/o *a
 {eo2} antaŭ'ge'edz/iĝ/a (matrimoni/a) kontrakt/o *b
 {eo3} antaŭ'ge'edz/iĝ/a kontrakt/o *b
 {de1} vorehelicher Ehevertrag \m, im anglo-amerikanischen

Rechtskreis\i *a

{en1} antenuptial contract
 {fr1}

Edzeca/matrimonia kontrakto farita inter la gefinacoj kaj - laŭ kelkaj jursistemoj eble - tria(j) persono(j) antaŭ la geedziĝo. → postgeedziĝa kontrakto (89/pb-0318).

Fon: *a pb; *b ej;

89/pb-0552

Rim: ej: Kial {eo3} ne sufiĉus? Por neniu alia kontrakto gravus, ĉu ĝi estus farita antaŭ aŭ post iu geedziĝo. <91-04-14>

{U1} 341.5
 {T1} FAI
 {eo1} prepar/a demand/o *a
 {eo2} antaŭ/a demand/o *b
 {eo3} incident*/a demand/o *b
 {de1} Vorfrage *f* *b
 {en1} incidental question *b
 {en2} preliminary question *b
 {fr1} question *f* préalable *b
 {fr2} question *f* préliminaire *b

Jura demando, respondenda en la kadro de k prepare al pli ampleksa precipa demando. Precipe grave la nocio estas en → internacia privata juro (89/pb-1006), kie precipa demando k □o ofte estas regataj de diversaj jur-sistemoj: \La precipa demando, ĉu virino, edziniĝita al mortinto laŭ Angla juro, havas heredan rajton kiel vidvino laŭ Germana juro dependas i.a. de la □o, ĉu laŭ la vidpunkto de la Germana juro ekzistis valida matrimonio inter ŝi k la mortinto.\i *b

Fon: *a ej; *b pb.

89/pb-0553

Rim: pb: Mi uzas "incidenta" en pli vasta senco ol difinita en PIV. <90-10-15>

{U1} 347.28

{T1} FDA
{eo1} prioritat/a rajto/a *a
{de1} Vorrecht *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0554

Rim: «90-10-15»

{U1} 342.8
{T1} RGE
{eo1} balot-jur/o *a
{de1} Wahlrecht \In, objektives Recht\i *a*c
{en1} electoral law *c
{es1} derecho *m* electoral *c
{fr1} droit *m* électoral *c

Fon: *a pb; *c HAE.

89/pb-0555

Rim: «90-10-15»

{U1} 159.947.5
{U2} 159.952.13
{T1} REA
{eo1} intenc/o *a*c
{de1} Vorsatz *m* *b
{de2} Absicht *f* *b
{en1}
{fr1}

Konscia movo de la volo celanta ion: Vla
~o konstituas la krimon.\i *c
=sen~a mortigo (89/pb-0???)

Fon: *a JTP37; *b pb; *c PIV.

89/pb-0556

Rim: «90-10-15»

{U1} 347.64
{T1} FDH
{eo1} met/i sub tutel**/on *a
{de1} unter Vormundschaft stellen
{en1} put under tutelage ∞ to
{fr1} mettre en tutelle

Fon: *a

89/pb-0557

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.64
{T1} FDH
{eo1} met/i sub kurator/ec/on *a
{eo2} met/i sub tutel**/on *b
{de1} unter Vormundschaft *f* stellen *b
{de2} Vormundschaft anordnen *b
{en1} place en charge of a curator ∞ to *b
{fr1} mettre sous curatelle *b
=tutelo (89/pb-0528)

Fon: *a BG§3,I; *b pb.

89/pb-0558

Rim: «90-10-19»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} preskrib/o (1) *a
{de1} Vorschrift *f* *b
{en1}
{fr1}

Detala aŭtoritata ordono. *a
=transira ~o (89/pb-0487)

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0559

Rim: «89-04-09»

{U1} 342.8 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} elekt/ebl/a (2) *a
{de1} wählbar *b *a
{en1} eligible *b
{es1} elegible *b
{fr1} éligible *b

Havanta la rajton esti elektita. *a

Tiu rajto estas nomata ankaŭ → pasiva elekto-raĵto
(89/pb-0???) *a

=elekti (89/pb-0561)

Fon: *a pb; *b HAE;

89/pb-0560

Rim: «90-10-19»

{U1} 342.8 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} elekt/i (1,2) *tr* *a
{de1} wählen *tr* *b*c
{en1} elect *tr* *c
{es1} elegir a *tr* *c
{fr1} élire *tr* *c

1 El du aŭ pluraj preni pro prefero. 2

Montri per voĉdonado preferon por kandidato. *a

=~ebla (89/pb-0560).

Fon: *a PIV; *b KR; *c HAE.

89/pb-0561

Rim: «90-10-19»

{U1} 342.8 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} balot/ant/o *a
{de1} Wähler *m*
{en1}
{fr1}

Tiu, kiu =balotas (89/pb-1508). *a

Fon: *a pb.

89/pb-0562

Rim: «90-10-19»

{U1} 342.81
{T1} RGE
{eo1} balot-raĵto/a *a
{de1} Wahlrecht \In, subjektives Recht\i *b
{en1}
{fr1}

Laŭstatuta aŭ laŭkonstitucia → rajto baloti (89/pb-0563): \Art. 38 de la Germana kontitucio garantias ĝeneralan, liberan, egalan, senperan kaj sekretan ~on al la civitanoj.\i *b

Fon: *a JurVE; *b pb.

89/pb-0563

Rim: «90-10-19»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Varsovi/a Konvenci/o pri Unu/ec/ig/o de Iuj Regul/oj Rilat/ant/aj al Inter'naci/a Aer/trans'port/o *a
{eo2} Varsovi/a Konvenci/o pri Unu/ec/ig/o de Cert/aj Regul/oj Rilat/ant/aj al Inter'naci/a Aer/trans'port/o *b*c
{eo3} Varsovi/a Konvenci/o *ĉ
{de1} Warschauer Abkommen *n* *ĉ
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP16; *b IJR78/2,p5; *c JurVE; *ĉ pb.

89/pb-0564

Rim: «90-10-19»

{U1} 355.212 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} milit-serv/ant/o *a
{de1} Wehrdienstleistender *m* *b
{DE2} Kriegsdienstleistender *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a BG; *b pb.

89/pb-0565

Rim: «90-10-19»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} en vast/a senc/o *a
{eo2} evs. *b EVIT *c
{de1} in weitem Sinne *m* *b
{de2} i.w.S. *b
{en1}
{fr1}

Vastasence. =en malvasta senco (89/pb-0???)

Fon: *a JTP12; *b pb; *c ei.

89/pb-0566

Rim: ei: Tiaj mallongigoj estas evitindaj, ĉar ili malfaciligas la komprenon de tekstoj. «91-04-14»

{U1} 321.17
{T1} RIZ
{eo1} servut/o *a*b
{de1} Frondienst *m* *c
{en1}
{fr1}

Laboro, kiun kamparano ŝuldas senpage al la mastrosinjoro aŭ al la ŝtato. *a

=~ulo (89/pb-1133).

Fon: *a PIV; *b Nitti6; *c pb.

89/pb-0567

Rim: «90-10-11»

{U1} 323.33
{T1} RFB
{eo1} labor/ul/oj *a
{de1} Werktätige *m, pl* *b
{en1}
{fr1}

Art. 14 II Bulgara Konstitucio difinas ~ojn ampleksantajn laboristoj, agrikulturistoj, metiistoj kaj intelektuloj. *b

Fon: *a BG§14,II; *b pb.

89/pb-0568

Rim: «90-10-19»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} neces/a er/o *a
{de1} wesentlicher Bestandteil \m, §93 BGB\i *a
{en1}
{fr1}

Ero (89/pb-0162) de aĵo (89/pb-0381) disigebla de la aliaj eroj nur tiamaniere, ke aŭ unu aŭ la alia detruigās aŭ estas forte ŝanĝita. *a

Fon: *a pb;

89/pb-0569

Rim: «91-04-14»

{U1} 343.122
{T1} FEA
{eo1} restitu/ad/o *a
{eo2} restituci**/o *b
{de1} Wiederherstellung *f*
{de2} Restitution *f*
{en1} restitution
{fr1}

Restarigo de la stato (situacio) kiel ĝi ekzistis antaŭ la perpetro (89/pb-0661) de → kontraŭjura ago (89/pb-0???) *b

Fon: *a PIV; *b JTP32.

89/pb-0570

Rim: pb: Pri la demando de radikfina "-uci" =devolucio (89/pb-0632). «91-04-14»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Vien/a Konvenci/o pri la Jur/o de Traktat/oj *a
{eo2} Vien/a traktat/o-konvenci/o *a
{de1} Wiener Übereinkommen *n* über das Recht der Verträge *b
{de2} Wiener Vertragskonvention *f* *b
{en1}
{fr1}

Internacia traktato (89/pb-0538) de 1969.

Fon: *a JTP19; *b pb.

89/pb-0571

Rim: pb: {eo1} estas la oficiala nomo, {eo2} la populara nomo. Ambaŭ estas bone uzablaj laŭ la cirkonstancoj. «89-11-19»

{U1} 341.217(340)
{T1} FAA
{eo1} German/a re'unu/iĝ/o *a
{eo2} re'unu/iĝ/o de German/uj/o *a
{de1} Wiedervereinigung *f* Deutschlands *b
{de2} deutsche Wiedervereinigung *f* *b
{en1} reunification of Germany *b
{es1} reunificación *f* de Alemania *b
{fr1} réunification *f* allemande *b
VPost la paca revolucio en GDR en aŭtuno 1989, la □o formale okazis la 3an de oktobro 1990. La preamblo (89/pb-0666) de la Germana konstitucio taskigis ĉiujn ŝtatajn potencojn strebi al la □o.ŝi *a

Fon: *a pb: *b HAE.

89/pb-0572

Rim: «90-10-17»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} vol-deklar/o *a*c
{de1} Willenserklärung *f* *a
{en1} expression of one's will (intended to have legal consequences) *b
{en2} declaratory act *b
{fr1}

Deklaro de volo celanta al jura efiko; la deklaranto celas per ~o kaŭzi, ŝanĝi aŭ ĉesigi juran rilaton: *b

VEn la Pakto de la LN (89/pb-0535) ĉiuj ~oj estis nomataj "decidoj".ŝi *c

Fon: *a LI; *b pb: *c JKR84.

89/pb-0573

Rim: «89-12-09»

{U1} 361 : 341.211
{T1} RFQ
{eo1} ŝtat/o de publik/a pri'zorg/o *a
{de1} Wohlfahrtsstaat *m* *a
{en1} welfare state *a
{fr1}

Fon: *a pb:

89/pb-0574

Rim: «91-04-14»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rezid/i *a*c
{de1} den Wohnsitz *m* haben *b
{en1} reside ∞ to *ĉ
{fr1}

Konstante kaj oficiale loĝi ie, tiel ke la juro al tiu loĝloko atribuas diversajn jurajn konsekvencojn, ekz. la balotrajton (89/pb-0563) kaj

la impostdevon ktp. *b

Fon: *a JTP18; *b pb: *c PIV; *ĉ MuSa[ei];

89/pb-0575

Rim: «91-04-14»

{U1} 347.627.2.02
{T1} FDH
{eo1} ruin/ig/a princip/o *a
{eo2} princip/o de sen'sukces/a edz/ec/o *a
{eo3} princip/o de sen'sukces/a matrimoni**/o *a
{eo4} princip/o de edz/ec-kolaps/o *b
{de1} Zerrüttungsprinzip *n* *a
{en1} breakdown principle *a
{en2} marriage failure principle *a
{fr1}

Principo, laŭ kiu eblas divorco (89/pb-0389), se la → edzeca/matrimonia viv-komunaĵo (89/pb-0187) estas tiom ruinigata, ke reharmoniiĝo ŝajnas nebla, sen ke necesas eltrovi, kiu de la geedzoj kulpas pri la ruinigo (=kulpa principo (89/pb-0443)). Por pruvi la ruiniĝon sufiĉas kutime certa periodo de intenco, disa vivado de la geedzoj. Ekde la 70-aj jaroj la □o anstataŭigis la antaŭe regantan kulpan principon en multaj ŝtatoj, ekz. en F.R. Germanujo kaj Italujo. *a

Fon: *a pb: *b ei.

89/pb-0576

Rim: «90-10-17»

{U1} (094.4)
{T1} FDA
{eo1} civil/a kod/o *a
{eo2} CK *a
{de1} Zivilgesetzbuch Vn, in CH und DDRŝi *a
{de2} ZGB *n* *a
{de3} Bürgerliches Gesetzbuch Vn, in BRDŝi *a
{de4} BGB *n* *a
{en1} civil code
{en2} CC
{es1} codigo civil
{fr1} code *m* civil
{fr2} C.C.
{It1} codice civile

Kodo (89/pb-0240), enhavanta la plej multajn k bazajn regulojn, normigantajn la civil-jurajn rilatojn: VLa Germana □o ekvalidis en 1900; ĝi ampleksas kvin partojn, t.n. "librojn", nome ĝeneralan parton, obligacian, aĵan, familian k heredan juron. La Svisa □o grave influis la Turkan.ŝi *a

=kriminala kodo (89/pb-0470).

Fon: *a pb:

89/pb-0577

Rim: «90-10-17»

{U1} (086)
{T1} AJA
{eo1} holograf*/a dokument/o *a
{eo2} man-skrib/it/a dokument/o *b
{de1} handgeschriebenes Dokument *n* *a

{de2} handschriftliche Urkunde *f**a
{en1}
{fr1}

=holografa (89/pb-0589).

Fon: *a **pb**; *b **ei**;

89/pb-0578

Rim: «90-10-17»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sukced"/i ntr *a*b
{de1}
{en1}
{fr1} succéder *b

Veni post iu, suprenante ties oficon, rangon,
regadon. *a

=~o (89/pb-0510).

Fon: *a PIVS; *b VA.

89/pb-0579

Rim: «90-10-17»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akcesor/a aj/o *a
{de1} Zubehör \In, §97 BGB\i *b
{en1}
{fr1}

□o servu al la precipa aĵo (89/pb-0265). Se
aligita al precipa aĵo, □o fariĝas parto de la precipa:
Masto fariĝas parto de ŝipo. *b laŭ *a

Fon: *a JTP31,33; *b **pb**;

89/pb-0580

Rim: «90-10-17»

{U1} 347.626.4
{T1} FDH
{eo1} komun/aj/o de al'kresk/aj/o *a
{eo2} komun/aj/o de kresk/aj/o *a
{eo3} komun/aj/o de hav/aj-pli/ig/o *a
{eo4} komun/aj/o de akir/aj/oj *a
{eo5} komun/aj/o de akir/it/a gajn/o *a
{eo6} edz/ec/a reĝim/o de akir/it/a gajn/o *a
{eo7} lukr/aj/a reĝim/o *a
{de1} Zugewinnsgemeinschaft \If, in BRD \i *a
{de2} Errungenschaftsbeteiligung \If, in CH\i *a
{en1} community of increase *a
{fr1} participation *f* aux acquêts \ICH\i *a

→ Edzeca/matrimonia reĝimo (en F.R.
Germanujo de 1957, en Svislando de 1988) la →
leĝa edzeca/ matrimonia reĝimo (89/pb-0242), kiu
estas esence → separo de havaĵoj (89/pb-0256), sed
kun bilancigo kaj divido de la lukraĵo de la geedzoj
post la dissolvo de la reĝimo; kontraktebla reĝimo
en Francujo de 1965, evoluita unuafoje en la
Skandinaviaj ŝtatoj en la 20aj jaroj. *a

Fon: *a **pb**.

89/pb-0581

Rim: **pb**: Miaj multaj E-aj proponoj (kaj multaj pliaj
estus eblaj) montras, ke mi tie ĉi vere havas
problemon kaj pro naci-lingva terminoj (distingo

inter "Errungenschaftsgemeinschaft" unuflanke kaj
"Errungenschaftsbeteiligung"/"Zugewinnsgemeinschaft"
aliflanke) kaj pro E-o-tipaj problemoj ("akir"
resp. "hav/(aj)/(ar)o(j)"), t.e., per kiu termino oni
celas la ĝeneralan nocion, per kiu la unuopan
elementon el tiu ĝenerala nocio (=89/pb-0523). Oni
devas do decidi: 1) ĉu sekvi nacian ekzemplon kaj se
jes kiun, aŭ krei "sendependan terminon, kiu plej
trafe redonas la kernan ideon" (=JTP 25) kaj 2) la
specialan problemon de la E-a vortfarado. Aktuale
mi favoras {eo6} aŭ {eo7}, ĉar fakte - malgraŭ la
Angla kaj FRG-Germana termino - ne temas pri
"komunaĵo", sed pri separa reĝimo. «91-04-14»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} du-flank/a *a
{de1} zweiseitig *b *c
{de2} bilateral *b *c
{en1} bilateral *c
{es1} bilateral *c
{fr1} bilatéral *c
=plurflanka (89/pb-0303).

Fon: *a JTP15; *b **pb**; *c HAE.

89/pb-0582

Rim: «89-11-19»

{U1} 341.1
{T1} FAJ
{eo1} inter'ŝtat/a organiz/aj/o *a*b
{de1} zwischenstaatliche Organisation *f* *c
{en1}
{fr1}

Fon: *a JTP23,24; *b JKR83; *c **pb**.

89/pb-0583

Rim: **pb**: Pri la problemo "organizo/organizaĵo"
=apendicon Ĉ6.1. «90-10-17»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} koniv**/o *a \Mbr\i
{de1} heimliches Einverständnis *n* *b
{de2} Einverständnis *n* *b
{de3} Konnivenz *f* *b
{en1} connivance *b
{fr1} connivence *f* *a

Intenca nerimarko de jure malpermesita
ago, kiu postulas kontraŭstaron, tiel ke la nerimarko
egalas al konsento aŭ helpo. *a

Kriminaljura ~o estas formo de komplikeco.

*c

=~i (89/pb-0645).

Fon: *a NG; *b **pb**; *c DU.

89/pb-0584

Rim: **pb**: NG kaj DU ŝajne malsame opinias pri la
gramatikeco: NG subst., DU verbo. Mi subtenas
kiel bazan formon substantivon. =(89/pb-0184).
«90-10-17»

{U1} 347.755
 {T1} FHA
 {eo1} konsignaci**/a regul/ar/o *a
 {de1} Hinterlegungsordnung *f* *a
 {en1}
 {fr1}

Regularo, kiu preskribas, kiajn valoraĵojn debitoro je kiu publika kaso sub kiuj kondiĉoj rajtas aŭ devas deponi. *a

=konsignacio (89/pb-0586).

Fon: *a pb.

89/pb-0585

Rim: «89-11-19»

{U1} 347.755
 {T1} FHA
 {eo1} konsignaci**/o *a
 {eo2} konsign*/o <3> *b
 {de1} Hinterlegung *f* *b
 {en1}
 {fr1} consignment *f* *a

Depono de moveblaj valoraĵoj, ekz. de mono aŭ valorpapiroj, fare de debitoro ĉe publika kaso kiel garantiaĵo. *b laŭ *a

=~i (89/pb-1011).

Fon: *a NG; *b pb;

89/pb-0586

Rim: pb: Pri la demando de radikfina "aci" =apendicon Ĉ5.1. «90-10-11»

{U1} 347.96
 {T1} FIA
 {eo1} koroner**/o IBrita oficisto*i* *a
 {eo2} mort-esplor/a juĝist/o *c EVIT *b
 {de1} amtlicher Leichenbeschauer *m* und

Untersuchungsrichter *m*

bei ungeklärten Todesfällen *b

{de2} Untersuchungsrichter *m* für Todesursachen *b

{de3} Kronverwalter *m* *b

{de4} coroner *m* *b

{en1} coroner *a

{fr1} coroner *m* *a

Angla justica oficisto, kiu i.a. funkcias kiel investa (89/pb-0500) juĝisto ĉe neklaraj mortoj. *b

Fon: *a NG; *b pb; *c ei.

89/pb-0587

Rim: pb: {eo2} havas jenajn malavantaĝojn: 1) ĝi ne estas sufiĉe prezica, nome koronero a) ne havas la saman juran staton kiel "juĝisto", b) ne estas nur "mort-esplora"; 2) {eo2} ŝajnas esti ĝenerala termino (fakte ĝi estas pli klarigo ol termino), kiu forgesigas, ke temas pri tipa nocio (nur) de la Angla juro (kaj eble de la jur-sistemoj, kiuj baziĝas sur ĝi). Tiajn tipaĵojn aŭ institutojn, kiuj ne ekzistas en aliaj jur-sistemoj, oni ne klopodu "traduki". Oni simple transprenu la terminon, tamen en E-igita formo, en nian lingvon, kiel tion kutime same faras okcident-Eŭropaj lingvoj. Jen ni havas plian ekzemplon de la

"solicitoro-problemo"; vd. la tiurilatan diskuton de Vlapenna*i* (kiu venas al la sama konkludo kiel tie ĉi) en JTP30-31 k solicitoro (89/pb-0448).

ei: "koronero" ankaŭ ekzistas en Kanado.

La elekto inter {eo1} aŭ {eo2} dependos de tio, por kiu publiko oni verkas ion. Same kiel oni uzas en zoologio sciencajn kaj popularajn nomojn, ni ankaŭ en E-o faru tion. Termino, kiu estas klarigo, estas por persono ne konanta la Anglan jur-sistemon pli taŭga ol preciza, sed tute ne komprenebla fak-esprimo. Ankaŭ en la Germana la terminoj estas klarigaj. Tial mi ne taksas evitinda la terminon {eo2}.

pb: Pro tio mi proponas, ke oni donu mallongan klarigon aŭ difinon, kiam oni unuafoje uzas la terminon, kaj poste nur plu uzu tiun ĉi. {eo2} devus aperi nur en la sekcio "difinoj", ne kiel kvazaŭ-termino. La Germana jura fak-literaturo en tiu kaj similaj kazoj kutime simple transprenas neŝanĝite la fremdlingvan, ekz. Anglan terminon, vd. nun {de4}, doninte koncizan klarigon pri ĝi. Kp. ankoraŭ la diskuton ĉe holografa (89/pb-0589) k la tieajn pliajn ekzemplojn. «91-04-14»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} legal**/a *a
 {de1} legal *b
 {de2} rechtmäßig *b
 {de3} gesetzmäßig *b
 {en1} legal *b
 {fr1} légal *a

Abstrakta nocio ampleksanta la signifojn de laŭleĝa, laŭ (ŝtata) regulo, laŭnorma, laŭstatuta ktp. *b

Fon: *a NG; *b pb.

89/pb-0588

Rim: pb: Tiu (parte) sinonima neologismo ŝajnas al mi necesa, ĉar ĝi formas la "tegmenton" super la cititaj aliaj, pli specialaj terminoj. Ĉiukaze ĝi ne kontraŭas la vortfarajn reguloj kaj certe estas internacia, do konforme al la 15a Regulo, entute do rekomendinda. «90-10-17»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} holograf*/a *a
 {eo2} olograf**/a *b EVIT *a
 {eo3} en'tut/e man-skrib/it/a *c
 {de1} holographisch *a
 {de2} eigenhändig *a
 {de3} handgeschrieben *a
 {en1} holograph *a
 {fr1} olographe *b

Propra-mana, memskribita; ekz: ~a testamento (89/pb-0590), ~a dokumento (89/pb-0578).

Fon: *a pb; *b NG; *c ei.

89/pb-0589

Rim: pb: Pri {eo1}: PIV difinas la substantivan

radikon "holograf/o" tiel: "(jur.) Testamento, skribita tuta de la mano de la testamentinto." Tiun difinon subtenas nek 1) la etimologio, nek 2) la Franca aŭ Germana: 1) Helena "holo" = tute, "graf" = skribi. 2) Fr kaj De uzas ĝin kiel adjektivo, same la Angla, kiu tamen havas ankaŭ la substantivon "holograph" en la senco de PIV. La Angla termino tamen havas pli vastan senco kaj inkludas ankaŭ aliajn manskribitajn dokumentojn. Mi proponas uzi ĝin estonte kiel adjektivo kaj precizigi la priskribatan dokumenton per aldono de respektiva substantivo. Ŝanĝoj en la gramatikeco de radikoj principe ja ne estas dezirataj, tamen okazas, kp. la 8an OA. Kaj korekti tian maloftan terminon nun, kiam ankoraŭ apenaŭ ekzistas jura fakliteraturo en Eo, ne estas tro granda problemo.

2 {eo2}: estas neta Francismo malregule formita en E-o. La Helena "holo" en E-o restas "holo", kp. PIV hologramo, holografio, k.a. Oni nepre nur unuece transskribu la Helenan silabon, alikaze oni ĉiam dubas ĉu kun aŭ sen "h", evitenda kaj facile evitebla malfacilaĵo.

ei: Mi skribis pri tio jam en AkSt 86,p93. Ĉu ni en Eo vere bezonas tiajn fuŝajn fremd-vortojn? Kial ne simple {eo3}?

pb: Jes, ni bezonas ilin, ĉar ili faciligas la komprenon inter diverslingvaj fakuloj. Kaj tio estas la primara celo de internacia faka terminaro. Tamen la - iom longa kaj peza - {eo3} estas bona "traduko" por klarigi al nefakulo, kion juristoj internacie volas diri per sia konciza faka {eo1}. Ankaŭ kuracistoj en la Germana ja parolas pri "Hepatitis", kiun ili al "normalaj" German-lingvanoj devas klarigi per "Leberentzündung". Komparu ankaŭ la tiupunktan diskuton ĉe denonci (89/pb-0393). Pliaj ekzemploj pri tiu problemo: infrakcio (89/pb-0200), koronero (89/pb-0587), talvego (89/pb-0686), solcitoro (89/pb-0448), konsignacii (89/pb-1011). «90-10-17»

{U1} 347.67
 {T1} FDD
 {eo1} holograf*/a testament/o *a
 {eo2} propr/a-man/e skrib/it/a testament/o *b
 {de1} eigenhändiges Testment n *a
 {de2} holographisches Testament n *a
 {en1} holograph *a
 {fr1}

Testamento, skribita tuta de la mano de la testamentinto. *a

Fon: *a pb; *b ei;

89/pb-0590

Rim: Pri holograf/a =89/pb-0549. «90-10-17»

{U1} 341.24
 {T1} FAF
 {eo1} pakt/o (1)<2> *a*d
 {de1} Pakt m *c
 {en1} pact *ĉ
 {en2} covenant \l(e.g. League of Nations)\i *ĉ

{es1} pacto m *ĉ
 {fr1} pacte m *b

1 Aparte grava internacia traktato: \lLa ~o de la → Ligo de Nacioj (89/pb-1084).\i *a

2 analoge, metafore: reciproka deviga interkonsento: *b

\lLa du amikoj faris ~on por la vivo.\i *c

Fon: *a PIV; *b NG; *c pb; *ĉ HAE; *d JKR84.

89/pb-0591

Rim: «90-10-17»

{U1} 34 : 93
 {T1} RID
 {eo1} pandekt**/oj *a
 {de1} Pandekten f, pl *b
 {en1}
 {fr1} pandectes f, pl *a

(pp jura historio:) Kolekto de la decidoj de romaj jur-konsilistoj. *a

Fon: *a NG; *b pb.

89/pb-0592

Rim: «89-11-19»

{U1} 34 : 93
 {T1} RID
 {eo1} pandekt**/ik/o *a
 {eo2} pandekt**/o-scienc/o *a
 {de1} Pandektenwissenschaft f *a
 {en1}
 {fr1}

Jur-filosofia skolo en Germanujo en la 19a jc., kiu baziĝis sur nova esploro kaj interpreto de la pandektoj (89/pb-0592) kaj kies rezultoj grave influis la Germanan → civilan kodon (89/pb-0577) de 1900. *a

Fon: *a pb.

89/pb-0593

Rim: «90-01-19»

{U1} 355.336
 {T1} WKA
 {eo1} serĝent/o (1)<2> *a*b
 {de1} Sergant m *c
 {en1}
 {fr1} sergent m *b

1 Suboficiro de rango supera al tiu de kaporalo. *a

2 En antaŭaj jarcentoj, juĝeja oficisto, kiu devis aresti akuzitojn por porti ilin antaŭ la juĝiston. *b

Fon: *a PIV; *b NG; *c pb.

89/pb-0594

Rim: «90-10-17»

{U1} 341.16
 {T1} FAJ
 {eo1} asemble/o *a*d*e
 {eo2} asamble/o *b EVIT *c
 {de1} Versammlung f *c
 {en1} assembly

{es1} asamblea *f* **ĉ*
{fr1} assemblée *f*

Interkonsiliĝa aŭ leĝofaranta organizaĵo, kontraste al la ekzekutiva responda instanco: \la A~o de Unesko.\i *a

Fon: *a PIV; *b AP37; *c pb; **ĉ* TF; *d JTP28; *e JKR83.

89/pb-0595

Rim: pb: {eo2} estas forma arkaismo, kiu ne havas avantaĝon (pli mallonga, efektiva la principon de retro-evoluo aŭ simile) kaj pro tio ĝi estas nepre evitenda, kp. servitudo/servituro (89/pb-0176). Ankaŭ Lapenna, kiu enkondukis {eo2} "pro lingva disciplino" post la apero de PIV uzis {eo1}, vd. JTP28. «90-10-17»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} apelaci/i (1,2) *ntr* *a*d
{eo2} apel*/i *ntr* *b**ĉ**e*f EVIT *c
{de1} Berufung einlegen **ĉ*
{de2} eine höhere Instanz anrufen *c
{de3} appellieren *ntr* **ĉ*
{en1} appeal ∞ to *c
{fr1} faire appel *m*

1 Alvoki al supera tribunalo kontraŭ verdikto de pli malsupera juĝistaro: *a

\~i kontraŭ tiaj decidoj al supera instanco.\i *d

2 Proteste alvoki: \~i al la publika opinio.\i *a =~a tribunalo (89/pb-1624).

Fon: *a PIV; *b VA; *c pb; **ĉ* BT; *d IJR85/1,p4; *e CH; *f Benn.

89/pb-0596

Rim: pb: 1 Pri la demando de radikfina "-aci" =apendicon Ĉ5.1. 2 {eo2} baziĝanta sur Bennemann 1926 principe estus dezirinda, ĉar ĝi efektivas la principon de retro-evoluo. La "-aci"-vortoj (same kiel la "-ici"-vortoj, =depoz(ici)o (89/pb-0149)) ĝenerale laŭ la principo de retro-evoluo simpliĝas al la bazaj formoj sen "aci", se la pseŭdosufikso ne estas bezonata por indiki sencodiferencon. Tia escepto troviĝas tie ĉi: "apel/o" laŭ PIV signifas "(milit.) pli-malpli ofta, perioda vicigo de soldatoj, kaptitoj ks por kontrolado". Mi dubas, ĉu la avantaĝo de pli mallonga formo estas pli granda ol la malavantaĝo de du identaj radikoj kun malsamaj gramatikeco kaj signifo. Mi pro tio escepto-kaze rekomendas gardi "-aci" k eviti {eo2}. «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} depozici/i *a
{eo2} depoz**/i *b
{de1} aussagen *b
{en1}
{fr1} déposer en justice *b
Fari =depoz(ici)on (89/pb-0149). *a

Fon: *a PIV; *b VA.

89/pb-0597

Rim: Pri "-ici"-vortoj =apendicon Ĉ5.2. «90-10-07»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} indemniz**/i *tr* *a
{eo2} mon-kompens/i *c
{de1} entschädigen (Verlust) *b
{de2} vergüten (Auslagen) *b
{en1}
{fr1} dédommager *a
{fr2} indemniser *a
Mon-kompensi ies elspezojn aŭ perdojn. *a

Fon: *a VA; *b pb; *c ei.

89/pb-0598

Rim: pb: =89/pb-0589. Eble oni distingu: Oni (mon-)kompensas damaĝon, sed indemnizas elspezojn. «89-10-09»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} indikaci**/o *a
{de1} Indikation *f* *b
{de2} Heilanzeige *f* *a
{en1}
{fr1} indication *f* *a

(pp medicino:) Cirkonstanco, kiu favoras la uzon de medikamento aŭ aplikon de medicina metodo. En jura kunteksto precipe en rilato kun abortigo (89/pb-0602): sociala ~o (89/pb-0603). *b

Fon: *a VA; *b pb.

89/pb-0599

Rim: pb: 1 {eo1} ŝajnas al mi dezirinda, por distingi la celitan nocion de la ĝenerala "indiko". Tiel eblas "sociala indikacio" disde "sociala indiko". La PIV-a "kontraŭindiko" nur per la elemento "kontraŭ" fariĝas klara. Estontece ĝi do devus esti "kontraŭindikacio". Kp. ankoraŭ la PIV-an ekz. "la temperaturo de la korpo estas grava indiko en tiu malsano", sed ĝi ne sufiĉas por la indikacio de tiu medikamento. 2 "-aci" tie ĉi do servas por distingi diversajn signifojn. Pri "-aci"-vortoj =apendicon Ĉ5.1. «90-10-13»

{U1} 343.142
{T1} FEA
{eo1} indik/aĵ/oj *a
{de1} Indizien *n, pl* *b
{en1}
{fr1}

Konstatitaj faktoj, kiuj probablighas la realecon de la ĉefa fakto kaj estus malfacile klarigeblaj per alia supozo: \La pruvo per la ~oj estas la plej malforta.\i *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0600

Rim: «89-10-09»

{U1} 343.62
 {T1} FEB
 {eo1} abort/ig/i (1) *a*b
 {de1} abtreiben *b
 {de2} die Frucht abtreiben *b
 {de3} die Schwangerschaft unterbrechen *c
 {en1}
 {fr1}

Kaŭzi aborton ĉe ino. *a
 =abortigo (89/pb-0602).
 Fon: *a PIV; *b LI; *c pb.

89/pb-0601

Rim: «90-10-12»

{U1} 343.62
 {T1} FEB
 {eo1} abort/ig/o (1) *a*b
 {de1} Abtreibung f *b
 {de2} Schwangerschaftsunterbrechung f *c
 {de3} Schwangerschaftsabbruch m *c
 {en1}
 {fr1}

Kaŭzado de aborto ĉe ino: \Feministinoj postulis la abolon (89/pb-1362) de la sekcio pri ~o en la kriminala kodo; la plej supera Usona tribunalo permesis ~on ĝis la sesa monato, ĉar ĝi estus rajto fontanta el la ĝenerala rajto de la virino mem decidi pri la propra korpo. \i *c
 =abortigi (89/pb-0601).

Fon: *a PIV; *b KR; *c pb.

89/pb-0602

Rim: «90-10-12»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} social/a indikaci**/o *a
 {de1} soziale Indikation f *a
 {en1}
 {fr1}

=Indikacio (89/pb-0599) ...

Fon: *a pb.

89/pb-0603

Rim: «89-04-09»

{U1} 343.294
 {T1} FEJ
 {eo1} rehabilit"/i \tr, br/i *a*c*ĉ*e
 {eo2} rehabil**/i \tr, br/i *b
 {de1} rehabilitieren *c *e
 {de2} wiedereinssetzen in den früheren Stand *c
 {en1} to rehabilitate *c *d
 {fr1} réhabiliter *a

Redoni al iu maljuste kondamnita liajn rajtojn aŭ honoron aŭ reinstali lin en ofico: \Deputitoj de la Supera Soveto postulis ~i la viktimojn de stalinismo. \i *b laŭ *a
 =rehabilito (89/pb-0605).

Fon: *a VA; *b pb; *c DU; *ĉ PIVS; *d WE; *e KR.

89/pb-0604

Rim: pb: Dezirinda neologismo internacia, kiu nun

ankaŭ enestas en PIVS k KR. {eo2} ŝajnas al mi sufiĉa. Kp. go, IJR 87/2-3:8, go HdE 1988/64-6 kun detala diskuto. Pri la ĝenerala tendenco al simpligo =apendicon Ĉ5.1. «90-10-12»

{U1} 343.294
 {T1} FEJ
 {eo1} rehabilit"/o *a
 {eo2} rehabil**/ad/o *a
 {eo3} rehabilit"/ad/o *b
 {de1} Rehabilitation f *b
 {de2} Rehabilitierung f *c
 {de3} Wiedereinsetzung f *c
 {de4} Wiederherstellung f *c
 {de5} Sanierung f *c
 {en1} rehabilitation *c
 {fr1} réhabilitation f *a

Ago de tiu, kiu rehabil(it)as (89/pb-0604).

*a

Fon: *a pb; *b KR; *c MuSa[ei];

89/pb-0605

Rim: «90-10-12»

{U1} 347.466
 {T1} FDC
 {eo1} sekvestr/i \tr, br/i *a*b*d*e*f*g
 {eo2} sekvestraci**/i tr *b*c*d
 {de1} unter Zwangsverwaltung f stellen *ĉ
 {de2} unter Sequester m stellen *ĉ
 {de3} sequestrieren tr *g
 {de4} zwangsverwalten tr *d
 {en1}

mettre sous séquestre m * *b*c

placer sous séquestre *ĉ

Depone konfidi disputatan proprajon al krompersono, kiu devas gardi ĝin ĝis definitiva juĝa decido. *a

=~anto (89/pb-0607); ~aĵo (89/pb-0608);

~ado (89/pb-0609); juĝista ~ado (89/pb-0610); tribunale destinita ~ant/o (89/pb-0611).

Fon: *a PIV; *b GD; *c VA *ĉ pb; *d BT; *e CH; *f Boi; *g KR 424.

89/pb-0606

Rim: pb: Mi ne vidas bezonon por la peza {eo2}, sed preferas la pli simplan kaj PIV-an {eo1}, jam trovebla ĉe Boirac 1909; ĝenerale pri la "-aci"-vortoj =apendicon Ĉ5.1. «91-06-02»

{U1} 347.467
 {T1} FDC
 {eo1} sekvestr/ant/o *b
 {eo2} sekvestr/aj-administr/ant/o *b
 {de1} Zwangsverwalter m *b
 {de2} Sequester m *b
 {en1}

séquestre m *b

La krompersono, kiu devas gardi la disputatan proprajon. *b

=sekvestr(aci)i (89/pb-0606).

Fon: *b pb.

89/pb-0607

Rim: «91-04-15»

{U1} 347.467
{T1} FDC
{eo1} sekvestr/it/a patrimoni**/o *a
{eo2} sekvestr/it/aj hav/aj/oj *b
{eo3} sekvestr/o (1) *c EVIT *a
{eo4} sekvestr/aj/o *b
{de1} Sequestervermögen *n* *a
{de2} sequestriertes Vermögen *n* *a
{en1}
{fr1} biens *m, pl* sous séquestre *a
Io, kion oni =sekvestris (89/pb-0606). *c

Fon: *a pb; *b ei; *c PIV.

89/pb-0608

Rim: pb: PIV difinas "sekvestro" per "io, kion oni ~is", do celas la "disputatan propraĵon". BT tradukas {eo3} per "Sequestration: Beschlagnahme und Zwangsverwaltung ..", do celas la procedon. Por eviti dubojn mi preferas iun de la aliaj terminoj. =89/pb-0608-611.

ei: Por la PIV-a nocio "sekvestro (1)" mi preferas la pli klaran "sekvestraĵo". «90-10-14»

{U1} 347.467
{T1} FDC
{eo1} sekvestr/ad/o *a
{de1} Zwangsverwaltung *f* *b*c
{de2} Sequestration *f* *b
{en1}
{fr1} séquestre *m* *b

Ago de tiu, kiu =-as (89/pb-0606). *a

Fon: *a PIV; *b pb; *c KR;

89/pb-0609

Rim: «90-10-14»

{U1} 347.467
{T1} FDC
{eo1} juĝ/ist/a sekvestr/ad/o *a
{eo2} verdikt/a sekvestr/ad/o *b
{de1} gerichtlich angeordnete Zwangsverwaltung *f* *a
{en1}
{fr1} séquestre *m* judiciaire *a

Sekvestrado (89/pb-0609) ordonita per tribunala decido. =sekvestri (89/pb-0606). *a

Fon: *a pb; *b ei;

89/pb-0610

Rim: ei: {eo1} donas la falsan impreson, ke juĝisto estas la sekvestraj-administranto (89/pb-0607).

{U1} 347.467
{T1} FDC
{eo1} tribunal/e destin/it/a sekvestr/ant/o *a
{de1} gerichtlich bestellter Verwalter *m* *a
{en1}
{fr1} séquestre *m* judiciaire \l(la personne)\i *a
→ Sekvestraj-administranto (89/pb-0607), kiu estas taskigita de tribunalo per juĝista decido. *a

=sekvestri (89/pb-0606).

Fon: *a pb;

89/pb-0611

Rim: «91-04-15»

{U1} 312
{T1} SKA
{eo1} cens/o (1,2) *a*e
{de1} Zensus *m* *b
{de2} Volkszählung *f* *b*d
{en1} census *ĉ
{en2} official enumeration *ĉ
{fr1} cens *m* *c
{fr2} recensement *m* *c

(1) Entabeligo, per ŝtataj funkciuloj, de la riĉaĵoj de la civitanoj, kun la celo difini ĉies imposton, rangon, voĉdonrajton ks. *a

(2) Popolnombrado. *c*e

Fon: *a PIV; *b pb; *c VA; *ĉ BU; *d BT; *e PIVS;

89/pb-0612

Rim: «91-04-15»

{U1} 312
{T1} SKA
{eo1} cens/a formular/o *a
{eo2} cens/a formulari**/o *b
{de1} Zählbogen *m* *a
{en1}
{fr1} feuille *f* de recensement *a

Demandara formulario (87/126) ebligante la censon (89/pb-0612). *a

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0613

Rim: pb: PIV registras "formularo <2>", do en la senco de "dokumento" kiel Zamenhofa vorto. ei en AkSt 87, 100 preferas "formulario" por eviti la falsan parencon "formul-ar-o", analoge al la Zamenhofa "sekretario"; =militar(i)a (89/pb-0652), simile "inventario". «90-10-14»

{U1} 311.42
{T1} SKC
{eo1} entrepren/a cens/o *a
{eo2} cens/o de la entrepren/oj *a
{de1} Betriebszählung *f* *a
{en1}
{fr1} recensement *m* des entreprises *a

Fon: *a pb.

89/pb-0614

Rim: «90-10-14»

{U1} 311
{T1} SKA
{eo1} industri/a cens/o *a
{eo2} cens/o de la industri/o *a
{de1} Industriezählung *f* *a
{en1}
{fr1} recensement *m* industriel *a

Fon: *a pb.

89/pb-0615

Rim: «90-10-14»

{U1} 312
{T1} SKA
{eo1} cens/ist/o <2> *a
{de1} Zähler *m* *a
{en1}
{fr1} recenseur *m* *a
Ĉiu ŝtata funkciulo, komisiita al censado.

*a

Fon: *a pb.

89/pb-0616

Rim: pb: La PIV-a difino de ~o (1) en historia senco ŝajnas al mi tro malvasta. «90-10-14»

{U1} 312
{T1} SKA
{eo1} cens/i *tr* *a
{de1} erfassen *b
{de2} zählen *b
{en1}
{fr1} recenser *b
Fari ~on (89/pb-0612). *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0617

Rim: «90-10-14»

{U1} 327.88
{T1} RGA
{eo1} infiltr*/i <2> *tr* *a
{eo2} en'filtr*/i *b
{de1} infiltrieren *b
{en1}
{fr1} noyauter *a
(pp politikaj aferoj:) Enŝovi en grupon persono(j)n por ĝin influ, malorganizi aŭ estri. *a
Fon: *a VA; *b pb.

89/pb-0618

Rim: pb: Laŭ mi ambaŭ formoj taŭgas, kvankam {eo2} ŝajnas al mi pli "E-a". Pri ĝi komparu la PIV-an ekz-on ĉe filtiĝi (2): \Ila informo ~iĝis en la gazetaron\i kaj <KR> \Infiltration\i enfiltriĝo \auch übertr\i [t.e. ankaŭ figurasence]. «90-10-14»

{U1} 327.324.3
{T1} RGC
{eo1} inter'naci/o *a
{eo2} internacional**/o *b*c
{de1} kommunistische Internationale *f* *d
{en1}
{fr1} l'Internationale *f* *b
Generala asocio de laboristoj, apartenantaj al diversaj nacioj k batalantaj por siaj komunaj interesoj: \Ila Unua I~o, la Dua I~o\i . *a
=Socialisma ~o (89/pb-1373).

Fon: *a PIV; *b VA; *c Huku; *d pb.

89/pb-0619

Rim: pb: Mi ne certas, ĉu la naturisma neologismo {eo2} estas pli klara kaj dezirinda. «90-10-14»

{U1} 340.135
{T1} FIA
{eo1} abrogaci/o *a*b
{de1}
{en1}
{es1} abrogación *f* *b
{es2} anulación *f* *b
{Es3} abolición *f* *b
{fr1} abrogation *f* *c
Nuligo de leĝo aŭ dekreto, decidita de la rajtigataj instancoj. *a

Fon: *a PIV; *b TF; *c pb.

89/pb-0620

Rim: pb: **1** Krom en PIV mi trovis {eo1} nur en TF kaj la verbon "-i" en GD-S. La PIV-a difino al mi ne klarigas la diferencon al abolicio (89/pb-1362). Ĉu plia termino vere necesas? **2** Pri "-aci"-vortoj =apendicon Ĉ5.1. «91-06-02»

{U1} 347.945
{T1} FIA
{eo1} afidavit*/o (1)<2> *a
{de1} beeidete Erklärung *f* *b
{de2} eidesstaatliche Versicherung *f* *b
{en1} affidavit *b
{fr1}

1 (pp. valorpapiroj:) Oficiala deklaro, kiun eksterlanda posedanto de valorpapiroj aldonas al la pagebliĝintaj kuponoj, por eviti pagi la kuponimposton. *a

2 (jura termino:) Deklaro sub ĵuro; deklaro, kiu jure estas rigardata kvazaŭ ĵuro, t.e. havas la samajn kriminalajn konsekvencojn, se ĝi estas malvera. *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0621

Rim: «89-04-09»

{U1} 347.945
{T1} FIA
{eo1} ĵur/o *a
{de1} Schwur *m* *b
{de2} Eid *m* *b
{en1} oath *c
{en2} vow *c
{es1} juramento *m*
{fr1} serment *m*

Fon: *a PIV; *b BT; *c BU.

89/pb-0622

Rim: «90-10-14»

{U1} 347.945
 {T1} FIA
 {eo1} jur/i *a
 {de1} schwören *a
 {de2} beelden *b
 {en1} to swear
 {es1} jurar
 {fr1} jurer

Fon: *a PIV; *b BT; *c pb.

89/pb-0623

Rim: «90-10-14»

{U1} 34.083.4
 {U2} 35.083.4
 {T1} FIA
 {eo1} kaŭci/o *a
 {de1} Kautio*f**b
 {en1} bail *b
 {en2} security *b
 {es1} caución*f**b
 {es2} fianza*f**b
 {fr1} caution*f**b

Monsumo, kiun oni deponas: \La ~o postulata de la lu-kontrakto estas 500,- markoj.ŭi *c
Fon: *a PIV; *b Ergoto; *c pb.

89/pb-0624

Rim: pb: Laŭ PIV kaŭcio krome estas "monsumo, kiun oni promesas pagi, por garantii la plenumon de interkonsento aŭ kontrakto farita de la ~anto aŭ de alia". Tio estus laŭ la Germana jura terminaro "Vertragsstrafe" k nete disigenda de "Kautio". Mi pro tio proponas limigi la signifon de kaŭcio kiel farata en la difino supre. «90-10-14»

{U1} 336.741.231
 {T1} HED
 {eo1} denominaci**/o *a
 {de1} Nennwert *m* *b
 {de2} Nennbetrag *m* *b
 {en1} denomination *a
 {fr1} titre *m* *a

Unu el la partoj en kiu mono, akcio aŭ obligacio estas dividita. *a

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0625

Rim: pb: Pri "-aci"-vortoj =apendicon Ĉ5.1. «90-10-14»

{U1} 341.646
 {T1} FAI
 {eo1} Konstant/a Arbitraci/a Kort/um/o *a
 {de1} Ständiger Schiedshof *m* *b*ĉ
 {de2} Ständiger Schiedsgerichtshof *m* *ĉ
 {de3} Haager Schiedsgerichtshof *m* *ĉ
 {de4} Ständiger internationaler Gerichtshof im Haag *ĉ
 {en1} Permanent Court of Arbitration *ĉ
 {es1} Tribunal *m* permanente de arbitraje *ĉ
 {es2} Corte *f* permanente de arbitraje *ĉ

{fr1} Cour *f* permanente d'arbitrage *ĉ
 La unua internacia kortumo estigita en Hago en 1899. *c laŭ *b
 =Konstanta Kortumo de Internacia Justeco (89/pb-0627), =Internacia Kortumo de Justeco (89/pb-0277).

Fon: *a AP60; *b Beck438; *c pb; *ĉ DK-Hand[ei];

89/pb-0626

Rim: «90-10-14»

{U1} 341.646
 {T1} FAI
 {eo1} Konstant/a Kort/um/o de Inter'naci/a Justec/o *a
 {de1} Ständiger Internationaler Gerichtshof *m* *b
 {en1} Permanent Court of International Justice *c
 {es1} Tribunal *m* Permanente de Justicia Internacional *c
 {es2} Corte *f* Permanente de Justicia Internacional \Am\ *c
 {fr1} Cour *f* Permanente de Justice International *c

Internacia kortumo de la → Ligo de Nacioj (89/pb-0535) Hago estigita en 1921 k dissolvita en 1946. Ĝin sekvis la → Internacia Kortumo de Justeco (89/pb-0277). *b laŭ *ĉ

=Konstanta Arbitracia Kortumo (89/pb-0626).

Fon: *a AP131; *b pb; *c HAE; *ĉ Beck438.

89/pb-0627

Rim: «90-10-14»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} desapont**/i *a*b
 {de1} enttäuschen *a
 {en1} disappoint ∞ to *a
 {fr1} désappointer *a*b

Per faro aŭ nefaro okazigi, ke alia persono estu trompita en siaj atendoj aŭ deziroj. *a

Fon: *a DU laŭ Kalocsay; *b VA.

89/pb-0628

Rim: «90-10-14»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} desavu**/i *a
 {de1} in Abrede stellen *a
 {de2} desavouieren *b
 {en1} disavow ∞ to *a
 {fr1} désavouer *a

Senigi deklaran aserton aŭ starpunkton de ĝia valideco kaj aŭtentikeco. Praktikate ĝenerale de ĉefo kontraŭ subulo, kiam la ĉefo, eventuale iom hontige, kontraŭas la oficialajn agadojn de sia subulo aŭ kolego. *a

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0629

Rim: «90-10-14»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} design**/i *a*b
 {de1} designieren *a
 {de2} im voraus bestimmen *a
 {en1} designate ∞ to *a
 {fr1} désigner *a*b

Antaŭfiksi la funkcion aŭ pozicion de iu, aŭ la formon, celon, agosferon, limojn ktp. de io: \I~i ministroprezidanton por formi kabineton.\i *a

Fon: *a DU laŭ Kalocsay; *b VA.

89/pb-0630

Rim: «90-10-14»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} detent**/o *a
 {eo2} mal'streĉ/iĝ/o *c*d
 {de1} Entspannung *f**b*ĉ
 {en1} détente *ĉ
 {en2} relaxation of tension *ĉ
 {es1} disminución *f* de la tensión *ĉ
 {es2} relajamiento *m* de la tensión *ĉ
 {Es3} distensión \(\neologismo)\i *ĉ
 {fr1} détente *f**ĉ

Mildiĝo kaj rilaksiĝo de ekzistinta streĉita diplomatia aŭ politika situacio. *a

=~a politiko (89/pb-0643).

Fon: *a DU laŭ Lapenna, *b pb; *c ej; *ĉ HAE; *d MON89/5,p7.

89/pb-0631

Rim: du: En faka, nome diplomatia kaj politika, lingvaĵo ni prefere uzu {eo1}.

pb: Kvankam {eo1} ĝis nun apenaŭ estas uzata, kiel montras *c*d, ĝi tamen havas la avantaĝon, ke ĝi ne necesigas decidon inter "malstreĉiĝa" kaj "malstreĉiga" (politiko ktp.). «90-10-14»

{U1} 347.2
 {T1} FDC
 {eo1} devoluci**/o [1,2] *a
 {de1} Heimfall *m* *a
 {de2} Devolution *f**a
 {en1} devolution *a
 {fr1} dévolution *f**a

1 Transiro de rajtoj kaj/aŭ devoj al alia okaze de iuj eventoj, ekz. transiro de heredaj rajtoj al la sekvanta grado pro foresto de la antaŭa. 2 Transigo aŭ deleĝo de iuj publikaj povoj, ekz. parto de la leĝodona povo de la centraj al periferiaj organoj de ŝtata aŭtoritato. *a

Fon: *a DU.

89/pb-0632

Rim: pb: Pri "-uci"-vortoj =restitucio (89/pb-0570). «90-10-14»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} disdegn**/o *a*c*ĉ

{eo2} mal'estim/eg/o *b
 {de1} Verachtung *f**a
 {en1} disdain *a
 {en2} contempt *a
 {fr1} dédain *m* *a
 Fiopinio pri ies morala aŭ spirita valoro aŭ ties faroj. *a
 =~i (90/ac-1114)

Fon: *a DU laŭ Kalocsay; *b ej; *c VA; *ĉ NePIV.

89/pb-0633

Rim: «90-10-14»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} dispens**/i *a*c*ĉ*d*e*f*g*ĝ*h*ĥ
 {eo2} mal'resp/ig/i *b
 {de1} entbinden (von) *a
 {de2} befreien (von) *a
 {en1} dispense (from) ∞ to *a*e
 {en2} give out ∞ to *e
 {fr1} dispenser (de) *a*c

Liberigi iun el sub liaj juraj aŭ moralaj devoj. *a

Fon: *a DU laŭ Kalocsay; *b ej; *c VA; *ĉ EW; *d HL; *e MCB; *f OJ; *g PGv; *ĝ PI; *h SK; *ĥ Sln.

89/pb-0634

Rim: «90-10-14»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} domin"/i *a*c
 {eo2} super/reg/i *ĉ
 {de1} dominieren *b
 {de2} beherrschen *b
 {en1} to dominate *a
 {fr1} dominer *a

Posedi superecon kaj superpezon sur iu teritorio aŭ sur sociala, financa, ekonomia, ktp. tereno ofte sen akiro de la povo perforte; *a

Fon: *a DU, *b pb; *c PIVS; *ĉ PIV;

89/pb-0635

Rim: «89-10-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} ekvit**/o *a*b
 {de1} Equity *f**c
 {de2} Billigkeitsrecht \(\n(englisches)\i *a
 {en1} equity *a
 {fr1} équité *f**a

Juraj principoj bazitaj sur la aktuala koncepto de justeco, aplikeblaj de la kortumoj en kelkaj juraj sistemoj, se juĝo per strikta apliko de la reguloj de → pozitiva juro (89/pb-0329) sentiĝus kiel nejusta kaj nekorekta en konkretaj specialaj cirkonstancoj. *a

Fon: *a DU laŭ Goulding; *b JTP30; *c pb.

89/pb-0636

Rim: «90-10-21»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} faŭt**/o *a
{de1} Fehler *m* *a
{en1} fault *a
{fr1} faute *f* *a

Fia neĝusta, nekorekta agadmaniero, por kies konsekvencoj la farinto estas iamaniere prirespondigebla.*a

=nocio de ~o, subjektiva ~onocio, objektiva ~onocio *b.

Fon: *a DU, *b pb.

89/pb-0637

Rim: DU: "Eraro" ne sufiĉas, komparu: De *Ver* Irrtum/Fehler*i*, En: *Ver*ror/fault*i*, Fr *Ver*reur/faute*i*. «90-10-21»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} imped**/i *a
{eo2} mal'help/i *b
{de1} hindern *a
{de2} verhindern *a
{en1} impede ∞ to *a
{en2} hinder ∞ to *a
{en3} obstruct ∞ to *a
{fr1} empêcher *a
{fr2} entraver *a

Malfaciligi, obstakli, bari, barieri iun agon, procedon aŭ procezon. El inter la uzataj E-aj verboj ~i estas la plej ĝenerale kaj plej larĝasence uzbla.*a

Fon: *a DU; *b ei.

89/pb-0638

Rim: «90-10-21»

{U1} 347.934
{T1} FIA
{eo1} inkvest**/a princip/o *a
{eo2} inkvest**/a maksimum/o *a
{de1} Untersuchungsgrundsatz *m* *a
{de2} Inquisitionsmaxime *f* *a
{en1}
{fr1}

=inkvesto (89/pb-0500)

Fon: *a pb.

89/pb-0639

Rim: «90-10-19»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} insert/i <3,4> *a EVIT *c
{de1} inserieren *b
{de2} veröffentlichen *a
{en1} to insert *a
{fr1} insérer *a

3 Entekstigi, enigi tekston en artikolon;

4 Publikigi artikolon, anoncon en ĵurnalo, periodaĵo, ktp. *a

Fon: *a DU, *b pb; *c ei;

89/pb-0640

Rim: ei: Temas pri du diversaj nocioj, kiuj devus aperi en apartaj registraĵoj. Por ili tamen jam ekzistas taŭgaj terminoj. Por traduki {en1} mi uzas "intermeti" (intermet-klavo = insert key (./...)) kaj por la kvara signifo de {eo1} ni ja havas "publikigi" aŭ "reklami per anonco"; mi ne vidas kialon por atribui ankoraŭ aliajn signifojn al "inserti" kaj markis ĝin tial EVIT. «91-04-16»

{U1} 341.24
{U2} 341.7
{T1} RGD
{eo1} kapitulaci**/o(j) [1,2] *a
{de1} Kapitulationen *f, pl* *a
{en1} capitulations *a
{fr1} capitulations *f, pl* *a

1 Unuflanka akto de suvereno aŭ internacia interkonsento, laŭ kiu necivitanoj rezidentaj en iuj landoj de la Oriento ĝuis eksterteritoriajn rajtojn kaj estis submetitaj al la jurisdikcio de sialandaj konsuloj en komercaj, civilaj aŭ eĉ kriminalaj aferoj.
2 La tuto de privilegioj tiamaniere akiritaj. ~oj ne plu ekzistas.*a

Fon: *a DU.

89/pb-0641

Rim: ei: La termino tro similas al "kapitulaco". Kial krei terminon por ne plu ekzistantaj nocioj?

pb: Mi allasus ĝin. Se historiisto ĝin bezonas, do bone. Ankaŭ en EB oni devis krei terminojn ekz. por ne plu ekzistantaj vestaĵoj aŭ armiloj, kp. "landskneĥto" EB 338/32. «90-10-21»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} klad**/o *a
{eo2} impur**/o *a
{eo3} mal'net/o *b*c
{de1} Kladde *f* *a
{en1} rough draft *a
{es1} borrador *b
{fr1} brouillon *a
{It1} brutta copia *b

Originala konceptaĵo de verkoj kun forstrekoj kaj similaj korektoj, el kiu oni faros la netskribon.*a

Fon: *a DU; *b go en AkSt87,p81; *c ei.

89/pb-0642

Rim: DU: "Malneto" ne esprimas klare la nocion.

go en AkSt 87,p81: {eo1} havas nulan internaciecon.

pb: La kriterio de go ŝajnas al mi ne tre forta, speciale ne en jura terminaro: "birdo" el la ĝenerala vortaro kaj "solicitoro" el la jura vortaro, ambaŭ havas "nulan internaciecon", sed estas tamen ne pridubitaj. Pli ĝenerale pri la rango de "internacieco" kaj la "DEFIRS"-sistemo vd. ankoraŭ H. Bermanno (eld.), La ora libroto pri "maĵorio" kaj Bernard Golden, Paderborno 1989. Konkrete pri la tie ĉi proponitaj terminoj mi tamen dubas, ĉu ili

vere estas necesaj kaj estos ekuzataj. Ni vidu.

ei: Kial "malneto" ne sufiĉas? Mi kiel eldonisto ĉiam uzas ĝin. Kial juristo povus havi aliajn bezonojn? Ni ne superflue ŝveligu nian vortprovizon. «91-04-16»

{U1} 327.56
{T1} RGA
{eo1} mal'streĉ/ig/a politik/o *a
{eo2} detent**/a politik/o *b
{de1} Entspannungspolitik f *b
{en1}
{fr1}

=detento (89/pb-0631).

Fon: *a Paco-GDR 1979, p. 8; *b pb.

89/pb-0643

Rim: «89-11-12»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} konfer**/i (al) *a
{de1} verleihen *a
{en1} confer to ∞ to *a
{fr1} conférer *a
{fr2} accorder *a

Havigi al iu rajton, titolon, rangon, nobelecon ktp. *a

Fon: *a DU.

89/pb-0644

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} koniv**/i (al) *a
{de1} (etwas Unerlaubtes) stillschweigend dulden *b
{de2} zustimmen *b
{de3} (heimlich) einverstanden sein *b
{de4} (strafbare) Nachsicht üben *b
{en1} connive (at) ∞ to *a
{fr1} conniver (à) *a

Intence ne rimarki jure malpermesitan agon, kiu postulas kontraŭstaron, tiel ke la nerimarko egalas al konsento aŭ helpo: \~i ŝtelon, fuĝon el prizono, adulton ktp.\i *a

=~o (89/pb-0584). Baza formo = substantivo. *b

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0645

Rim: pb: Pri la gramatika karaktero =89/pb-0584. «90-10-28»

{U1} 341.8
{T1} RGD
{eo1} konsulat**/o *a*b
{de1} Konsulat n *a
{en1} consulate *a*c
{es1} consulado m *c
{fr1} consulat m *a*c
Oficiala instanco de ŝtato en gravaj urboj aŭ

havenoj de fremda lando por reprezenti kaj protekti la interesojn (precipe komercajn) de la samregnanoj kaj ankaŭ tiujn de sia propra ŝtato. ĝenerala ~o, ĝeneral~o, vic~o.

Fon: *a DU; *b SV77/18c; *c HAE.

89/pb-0646

Rim: DU: "Konsulejo" estas nur la domo de la konsulo. «90-10-28»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kontravenci**/o *a
{de1} Übertretung f
{de2} Zuwiderhandlung f *b
{de3} Verstoß m *b
{en1} contravention *a
{en2} petty offence *a
{fr1} contravention f *a

Malobservo de aŭtoritataj preskriboj, punata ĝenerale de administraj instancoj, precipe per monpuno. ~i, ~a, ~into.

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0647

Rim: «90-10-28»

{U1} 321.61
{T1} WBK
{eo1} lokotenent**/o *a
{de1} Statthalter m *a
{en1} Lord Lieutenant (of Ireland) *a
{fr1} Lieutenant m (Impérial) *a

Tre alta rango en la historiaj monaĵoj: personiganto de la suvereno (Imperiestro, Reĝo) en granda provinco, aneksita lando, transmara kolonia imperio kun duosuverena agadsfero kaj gubernata potenco. *a

Fon: *a DU.

89/pb-0648

Rim: «90-10-28»

{U1} 35 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} manaĝ**/i *a
{de1} leiten *a
{de2} betreiben *a
{de3} managen *b
{en1} to manage *a
{fr1} gérer *a
{fr2} mener *a
{Fr3} ménager *a

Administri, direktadi, prizorgi, gvidi, kontroli entreprenon, institucion aŭ solan aferon. *a =~isto (89/pb-07??), manaĝero (87/231).

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0649

Rim: «90-10-28»

{U1} 35 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} menten**/i [2] tr *a

{eo2} manten**/i [1] *tr* *b*c
 {de1} unterhalten *tr* *b
 {de2} aufrechterhalten *tr* *b
 {de3} zusammenhalten *tr* *b
 {en1} maintain ∞ to *tr* *b
 {fr1} maintenir *tr* *b

1 Teni fabrikan, uzinon, administracion, armeon, floton ktp. en funkcio aŭ en ĉiam enfunkciigebla stato: *b \Francujo ~as submaran ŝiparon k havas la plej grandan aer-armeon. \i *c
 2 Finance zorgi pri dependaj (eks-)familianoj, ekz. infanoj, edzinon, divorcita eksedzino, ktp. *a.

Fon: *a pb; *b DU; *c Nitti7.

89/pb-0650

Rim: DU: "manteni" tro pensigas pri "man-ten/i".
 «90-10-11»

{U1} 359
 {T1} EDA
 {eo1} maren**/o *a
 {eo2} marine**/o *b
 {eo3} marin*/o *c
 {eo4} mar-arme/o *ĉ
 {de1} Marine *f* *b
 {en1} navy *b
 {fr1} marine *f* *b

1 La militfloto, ties personalo, milithavenoj kaj ĉiuj ekipaĵoj apartenantaj al la menteno (89/pb-0650) de la militfloto. *b

2 Amfibia trupo servanta kaj sur maro kaj sur tero. *c

Fon: *a pb; *b DU; *c VA; *ĉ ei.

89/pb-0651

Rim: pb: Mi preferas {eo1} anstataŭ {eo2} jam pro la mallongeco. {eo3} estas pli internacia, tamen kolizias kun la oficiala "marini".

ei: Ni ne atribuu intermikseblajn nociojn al samaj terminoj. Mi havas la impreson, ke <VA> alcelis ion tute alian, tion, kion Usonanoj nomas \marine\o. Por tiu senco ni devus krei apartan nocio-komplekson, kies Esperanta termino povus laŭ <WE> esti: "ŝip-infanteriano". «91-04-16»

{U1} 344
 {U2} 355.01
 {T1} EAA
 {eo1} militar**/a *a*c
 {eo2} milit/ist/a *b
 {eo3} militari**/a *ĉ
 {eo4} militr**/a *b
 {de1} militärisch *c
 {de2} Militär- *a
 {de3} Kriegs- *a
 {en1} military *a
 {fr1} militaire *a

Ĉiuj personaj, juraj kaj materialaj aferoj kaj funkcioj, kiuj rilatas al milito, - pactempe - al preparado por tiu surtere, surmare kaj aere. ~a servo, ~a buĝeto, ~aj elspezoj, ~aj transportoj, ~aj interesoj, ~aj preparadoj.

Fon: *a DU; *b ei; *c EV,p18; *ĉ pb.

89/pb-0652

Rim: DU: Pactempe oni ne povas paroli pri militbuĝeto, militelspezoj, ktp., ĉar ne estas milito.

ei: "militara buĝeto" laŭ mia interpreto estus buĝeto por aro da militoj.

pb(90-10-21): Tamen PIV jam registras la naturalisman terminon "militarism/o" (apud la skemisman "milit-/ism/o") kaj "militarist/o" (al kiu tamen ne korespondas laŭ la difino donita de PIV "milit/ist/o"). La neologismo "militar**/a" do estas retro-evoluigita el "militarismo - militaristo", ne kunmetita el "milito". Temas do pri du (proksime interrilatataj) nocioj kun la "falsa parenco" "-ar": "milit/ar/a"- "militar/a". Se oni nepre volas eviti ĝin, oni povas formi {eo3} "militaria" laŭ la modelo de formularo/formulario (89/pb-0613). {eo2} tamen jam estas uzata en EV de 1923 (!), do havas bonan tradicion.

ei: Tamen nur en la klarigoj por la Germana mallongigo \mil\i. Sed ŝajnas al mi, ke nia tradicio iom postrestas. Jam de jardekoj la militaristoj eŭfemisme nomas sin "defendistoj". Ilia buĝeto estas "defenda buĝeto", kio tamen ne malhelpis, ke ili misuzis tiun buĝeton atakele por "defendi" la proprajn interesojn en foraj kontinentoj. Se ni imitus tion, ni povus eviti la malfacilaĵojn de "milit/ar/a" kaj "militar/a". Sed ĉar ni ne subtenu milit-agojn, per tio ke ankaŭ ni misprezentas ilin kiel defendadon, mi proponas nun terminon {eo4}, kiu estas pli mallonga ol {eo3} kaj ankaŭ evitas la falsan parencecon kun "ar". Ĝi estas pli trafa ol {eo2}, en kiu troviĝas ankaŭ nocio pri militemo, kiun {eo4} evitas. «91-04-16»

{U1} 342.518
 {T1} FKC
 {eo1} ministr/o-prezid/ant/o *a
 {eo2} ministr/ar/a prezid/ant/o *c
 {af1} eerste minister *b
 {de1} Ministerpräsident *m* *a
 {de2} Premierminister *m* *b
 {en1} Prime Minister *a
 {en2} Premier *a
 {fr1} président *m* du conseil des ministres *a
 La prezidanto de la registaro. *a

Fon: *a DU; *b pb; *c Nitti2.

89/pb-0653

Rim: DU: "Ĉefministro" ne ĉiam taŭgas, ĉar en multaj ŝtatoj la ~o ne estas "ĉefo" de la registaro, nur la unua kaj la plej elstara inter ili, do la prezidanto de la ministraro.

ei: En Kanado: {en1} = estro de la Kanada registaro; {en2} = estro de iu provinca registaro. Ni devus krei diversajn terminojn por {en1} kaj {en2} en Esperanto. «91-06-02»

{U1} 341.7 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} notif**/i *a

{eo2} notifik**/i *b
{de1} notifizieren *b
{en1} notify ∞ to *b
{es1} notificar *c
{fr1} notifier *b

Tekstigi komunikaĵojn en formo de diplomatia noto. =~o (89/pb-0655), ~aĵo (89/pb-0656). *b

Fon: *a pb; *b DU; *c HAE.

89/pb-0654

Rim: pb: Pri la problemo de -ifi/-ifiki =ratif(ik) (89/pb-0341). «90-10-28»

{U1} 341.7 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} notif**/o *a
{eo2} notifik**/o *b
{de1} Notifikation *f* *b
{de2} Notifizierung *f* *c
{en1} notification *b
{es1} notificación *f* *c
{fr1} notification *f* *b

La ago de notifado (89/pb-0654).

Fon: *a pb; *b DU; *c HAE.

89/pb-0655

Rim: =Rim: (89/pb-0654). «90-10-28»

{U1} 341.7 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} notif**/aĵ/o *a
{eo2} notifik**/aĵ/o *b
{de1} Notifikationsurkunde *f* *c
{en1} instrument of notification *c
{es1} instrumento *m* de notificación *c
{fr1} instrument *m* de notification *c

La noto mem. *b

=notifi (89/pb-0654), notifo (89/pb-0655).

Fon: *a pb; *b DU; *c HAE.

89/pb-0656

Rim: «90-10-28»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ostent**/o *a
{eo2} ostentaci**/o *b*c*ĉ*d
{de1} Prahlerei *f* *a
{de2} Schaustellung *f* *b
{de3} Zurschautragen *n* *b
{de4} Prahlén *n* *b
{de5} Ostentation *f* *b
{en1} ostentation *a
{fr1} ostentation *f* *a

Esprimas pli modeste kaj malpli ofende la ideon de "fanfaronado" (sin glori per ecoj aŭ virttoj, kiujn oni ne tutmezure posedas), do en diplomatio pli bone uzebla esprimo. *a

=~i (89/pb-0???)

Fon: *a DU laŭ Kalocsay; *b BT; *c Pl; *ĉ SK; *d Sln.

89/pb-0657

Rim: pb: Pri "aci"-vortoj =apendicon Ĉ5.1. «90-10-28»

{U1} 343.545
{T1} FEB
{eo1} pandar**/o *a
{de1} Kuppelei *f* *a
{en1} procuring *a
{fr1} racolage *m* *a

Prohibita agado, eĉ krimo, inklindi virinon al partumo en prostituado. *b laŭ *a

Fon: *a DU laŭ Kalocsay; *b pb.

89/pb-0658

Rim: pb: Laŭ VA ~o estas "homo, kiu aranĝas por aliaj sekretajn amaferojn, {fr1} \Nentremetteur, {fr2} \Iproxénète, difino baziĝante sur Hamleto (trad. Newell 1964) k \IDon Quijote (trad. de Diego 1977). VA do havus "pandarado", dum DU por la nocio celita de VA "pandaristo". Ĉu oni prefere deiru de la persono aŭ de la ago? «90-10-28»

{U1} 341.7 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} parol-not/o *a
{de1} Verbalnote *f* *a
{en1} Note Verbale *a
{en2} verbal note *b
{es1} nota *f* verbal *b
{fr1} note *f* verbale *a

Enhavo de deklaro de diplomatia reprezentanto, tajpita sur oficiala papero, kiu entenas anstataŭ subskribo nur la paraŝon de la deklarinto. *a

Fon: *a DU; *b HAE.

89/pb-0659

Rim: «89-11-19»

{U1} 658.813
{T1} HBA
{eo1} paŝal**/o *a
{de1} Pauschale *f* *a
{en1} lump sum *a
{en2} global sum *a
{fr1} forfait *m* *a

Pago de sinsekve ripetiĝantaj servoj (ekz. oficialaj vojaĝoj) aŭ prestoj (ekz. konsumado de gaso aŭ elektra kurento) ne po unu aŭ monate laŭ la konsumita kvanto, sed laŭ (ofte anticipe) difinita konstanta monsumo. *b laŭ *a

=~igi (89/pb-0667) *b.

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0660

Rim: «90-10-28»

{U1} 343 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} perpetr**/i *a*b
{de1} verüben *a
{de2} begehen *a
{en1} to commit *a

{en2} to perpetrate *a
{fr1} commettre *a
Fari, plenumi delikton aŭ krimon. *a
=~into (89/pb-0662).
Fon: *a DU; *b JTP21.

89/pb-0661

Rim: «90-10-28»

{U1} 343.121
{T1} FEA
{eo1} perpetr**/int/o *a
{de1} Täter *m* *b
{en1}
{fr1}
Persono, kiu faris krimagon. *a

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0662

Rim: «90-10-28»

{U1} 341.76 : 001.4
{T1} RGD
{eo1} plen'rajt/ig/it/o *a
{de1} Bevollmächtigter *m* *a
{en1} plenipotentiary *a
{es1} plenipotenciario *c
{fr1} plénipotentiaire *m* *a
1 Diplomato provizita de "plena povo", tiel ke liaj deklaroj kaj subskriboj estas devigaj por liaj propraj ŝtato kaj registraro. Rangoj: Eksterordinara Sendito kaj Plenrajtigita Ministro; Eksterordinara kaj Plenrajtigita Ambasadoro. *a
2 En civila juro persono reprezentanta alian kaj provizitan de tiu per "plena povo" agi en ties nomo. *b

Fon: *a DU laŭ Lapenna; *b pb; *c HAE.

89/pb-0663

Rim: «90-10-19»

{U1} 342.536
{T1} AJE
{eo1} portfoli**/o *a
{de1} Portfeuille *n* *a
{en1} portfolio *a
{es1} cartera *f* ministerial *b
{fr1} portefeuille *m* *a
La tuto de ministeria aparato (departemento, instancoj, personalo) administre subigita al ministro, ekz. la ~o de la ministerio de internaj aferoj, la financa ~o; ministro sen ~o (89/pb-0665).

Fon: *a DU; b HAE.

89/pb-0664

Rim: «89-11-11»

{U1} 342.518
{T1} AJE
{eo1} ministr/o sen portfoli**/o *a
{de1} Minister *m* ohne Geschäftsbereich *a
{de2} Minister ohne Portfeuille *b
{en1} minister without portfolio *a

{fr1} ministre *m* sans portefeuille *a
Ministro nomumita por aktualaj specialaj celoj, kiu ne havas establitajn ministerian aparaton. *a

Fon: *a DU; *b DK-Hand[ei];

89/pb-0665

Rim: «91-05-23»

{U1} 342.4
{T1} FKA
{eo1} preamb**/o *a*d*e*f*g
{eo2} preambul**/o *ĉ EVIT *b
{de1} Präambel *f* *a
{en1} preamble *a
{es1} preámbulo *m* *c *ĉ
{fr1} préambule *m* *a
{Hu1} preambulum *ĝ
Solena enkonduko al konstitucio, internacijura akto ktp., en kiu estas prezentitaj la precipaj konsideroj, motivoj kaj celoj de la koncerna dokumento aŭ akto. *b laŭ *a
Fon: *a DU laŭ lapi; *b pb; *c HAE; ĉ TF; *d HL; *e lapi; *f MM *g OJ; *ĝ du.

89/pb-0666

Rim: pb: Mi preferas {eo1}, ĉar 1 ĝi evitas la "falsan parencon" "ul", 2 estas pli mallonga, 3 jam pli uzata. «91-09-28»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} paŭŝal**/ig/i *a
{de1} pauschalisieren *tr* *a
{en1}
{fr1}

(ekz. damaĝon) =paŭŝalo (89/pb-0660).

Fon: *a pb

89/pb-0667

Rim: «89-08-03»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} prejudic**/a *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Malavantaĝa, nociva. =~o (89/pb-0088).

Fon: *a DU.

89/pb-0668

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sen'prejudic**/e *a
{de1} vorbehaltlich *b
{de2} unter Nichtanerkennung *f* *b
{en1} without prejudice
{fr1}

Ne tuŝante ion, speciale iun rajton aŭ postulon *b.
=prejudico (89/pb-0088); prejudica (89/pb-0668).

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0669

Rim: «90-10-28»

{U1} 070.1
{T1} RHB
{eo1} pres*/o *a*b EVIT *c
{eo2} pres-komunik/il/oj *c
{de1} Presse *f**a
{en1} Press ∞ the *a
{es1} prensa *f**d
{fr1} presse *f**a
{fr2} presse écrite *e
Gazetoj, revuoj, aliaj periodaĵoj, pamfletoj
kune. =libereco de ~o (89/pb-1831).

Fon: *a DU; *b IJR 69/1-16; *c ei; *d pb; *e
KlaTer;

89/pb-0670

Rim: DU: "Gazetaro" rilatas nur al (grava) parto de
~o, sed ne al ties tuto.

ei: Pres/o estas fundamenta vorto, kaj
signifas laŭ PIV "ago de tiu, kiu presas." Tial {eo1}
estas nepre evitinda kaj anstataŭigebla per {eo2}.
Laŭ <KlaTer> oni distingas inter {fr2} kaj \mpresse
audiovisuelle\i. En la Angla inter {en1} kaj
\audiovisual journalism\i. «91-05-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} prest*/o *a*b
{de1} Leistung *f**b
{en1} prestation *b
{fr1} prestation *f**b

Publikaj liveraĵoj kaj servoj por la bono de
la popolo (gaso, elektra kurento, socialaj institucioj,
asekuraj asocioj, sanitaraĵoj) *a

Plenumo de obligacia rilato aŭ kontrakto.
*b =~i (89/pb-0672).

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0671

Rim: pb: La difino de *a estas tro malvasta.
«90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} prest*/i *a*c*ĉ*d*e*f*g*ĝ*h*ĥ*i*j*k
{de1} leisten (jur.) *c
{de2} Leistung erbringen (jur.) *b
{en1}
{fr1} faire des prestations *c *ĉ

Plenumi ian pagon aŭ servon leĝe aŭ
kontrakte devigan: \I-inta ĝustatempe li nuligis sian
livero-devon.\i *b laŭ *c
=presto (89/pb-0671).

Fon: *a DU; *b pb; *c VA; *ĉ GD; *d Benn; *e Bg;
*f BT; *g HL; *ĝ MM; *h OJ; *ĥ PI; *i SK; *j Sln;
*j Sv; *k NePIV.

89/pb-0672

Rim: pb: 1 {eo1}, jam registrita ĉe Benn en 1926 (!)
k nun en (minimume) 14 vortaroj certe meritas eniri

PIV-on. 2 La dif. de VA (k simile de NePIV) estas
pli limigita, nome mankas "aŭ kontrakte". 3 Oni
devus diskuti, ĉu deiri de substantiva aŭ verba
radiko. Mi intertempe ŝanĝis mian opinion k nun
preferas deiri de verba radiko. =apendicon Ĉ2.5.
«91-06-02»

{U1} 341.75
{T1} RGD
{eo1} recepci*/o *a
{de1} Empfang *m*
{en1} reception
{fr1} réception *f*

Granda, solena aranĝo pro invititaj
personoj, ofte kunigita kun regalado. Nesolena
=ricevo: \La Prezidento de la Respubliko aranĝis
solenan ~on en sia palaco.\i *a

Fon: *a DU laŭ Lapenna.

89/pb-0673

Rim: DU: "Akcepto" ne taŭgas, ĉar ties originala
internacia signifo estas aprobo, allaso, rekono de
alies opinio, sintenado, agado, kvalito ktp., do tute
alia signifo de ~o. «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rajt/ig/it/o por ricev/o de io *a
{de1} Anfallberechtigter *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI.

89/pb-0674

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rekurs*/i (al) [1] *a
{de1} Zuflucht nehmen zu *a
{de2} sich an jn. wenden *a
{en1} resort (to) ∞ to *a
{fr1} recourir à *a

Sin turni al iu aŭ io por helpi sin; ekz-e en
malavantaĝa, streĉita situacio serĉi helpantojn kaj
amikojn aŭ novajn rimedoj kaj metodojn de
proceduro per kies helpo oni povas mildigi aŭ sanigi
la situacion: \I-i al la forto de armiloj.\i *a = ~i [2]
(89/pb-0708).

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0675

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rekurs*/o *a
{de1} Beschwerde \f, ProZR\i *a
{de2} Erinnerung \f, ProZR\i *b
{en1} recourse *a
{fr1} pourvoi *a
{fr2} recours *m* *a

(pp. procesa juro:) Plendo kontraŭ dumprocesaj decidoj de juĝinstanco, kiuj ne estas juĝoj. *a
= ~i [2] (89/pb-0708).

Fon: *a DU; *b pb.

89/pb-0676

Rim: pb: Ĉu oni deiru de verbo aŭ substantivo? =apendicon Ĉ2.5. «91-06-02»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rikvest**/i *a
{eo2} rikŭest**/i *b
{de1} ersuchen *a
{de2} beanpruchen *a
{de3} offiziell beantragen *a
{en1} to request *a
{fr1} réquerir *a

Akiri ion en formo de ~o estas pli forta ol peto kaj deziro, sed malpli forta ol alvoko aŭ postulo. Precipe egalrangaj partioj kaj instancoj povas uzi tian formon en la korespondado inter si: \Ĉiuj civilaj kaj militaraj (89/pb-0652) instancoj estas ~ataj, do ne petataj kaj ankaŭ ne instrukciaj. \i *a = ~o (89/pb-0678).

Fon: *a pb laŭ DU; *b ei.

89/pb-0677

Rim: pb: 1 Pri antaŭvokala \ŭi =inkvesto (89/pb-0500). 2 Pri la gramatika karaktero de la baza formo =apendicon Ĉ2.5. «91-06-02»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rikvest**/o *a
{eo2} rikŭest**/o *c
{de1} Ersuchen *n* *a
{de2} Anfrage *f* *a
{en1} request *a
{fr1} requête *f* *a
{fr2} demande *f* *a

Plendoj kaj similaj skriptoj adresitaj al tribunaloj, administraciaj instancoj ktp. *b laŭ *a =~i (89/pb-0677).

Fon: *a DU; *b pb; *c ei.

89/pb-0678

Rim: DU: Ne ĉiu ~o estas plendo, tial necesas nova vorto kun pli vasta signifino.

pb: 1 Ni forme akordigu tiun terminon kun inkvesto/inkŭesto (89/pb-0500); 2 Pri la paronimoj rikvesto/rekvesto (89/pb-0434) =denunci/denonci (89/pb-0393). 3 Pri la gramatika karaktero de la baza formo =apendicon Ĉ2.5. «91-06-02»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} skript**/o(j) *a*c
{eo2} akt/o (3) *b
{de1} Schrift *f* *a
{de2} Papiere *f*, *pl* *a
{de3} Urkunden *f*, *pl* *a

{en1} writing *a
{en2} deed *a
{fr1} écrit(s) *m* *a*c

Oficialaj paperoj, traktatoj, negocaj leteroj, dokumentoj estu nomataj ~oj pro diferencigi tiujn de "skrib/aj/oj" = ĉiaspeca enskribita papero. alskriptoj, reskripto. *a

Fon: *a DU; *b ei; *c VA.

89/pb-0679

Rim: ei: Laŭ mi superflua neologismo.

pb: 1 Kiel vi esprimus la nociojn de alskriptoj k reskripto? 2 VA tamen havas alian difinon, nome "skribita teksto, skribaĵo". «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} stipul*/i <1> *a*b
{de1} vertragsmäßig festsetzen *a
{de2} Bedingungen stellen *a
{en1} stipulate ∞ to *a
{fr1} stipuler *a

Formuli ekzaktan klaŭzon en jura dokumento, precipe en kontrakto. Prezenti ekzakte tekstigitajn kondiĉojn: \I~i, ke la varo estos liverita ĝis difinita dato. Art. 13 de la Statuto ~as la kondiĉojn por aliĝo de landaj organizaĵoj al la Asocio. \i =~o (89/pb-0681).

Fon: *a DU; *b HL.

89/pb-0680

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} stipul*/o <2,3> *a
{de1} vertragliche Abmachung *f* *b
{de2} vertragliche Übereinkunft *f* *b
{de3} Stipulation *f* *b
{de4} Klausel *f* *b
{en1} stipulation *b
{fr1}

<2> Ago stipuli.

<3> Io, kio estas ~ita, la rezulto de tiu ago.

Fon: *a DU; *b MuSa[ej];

89/pb-0681

Rim: ei: La agon mi rekomendas nomi ~ado. «90-01-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sukur/o <2> *a
{de1} finanzielle Unterstützung *f* *b
{en1} subsidy *a
{en2} aid *a
{fr1} secours *m* *a

Helpo per mono aŭ prestoj (89/pb-0671). *a

Fon: *a DU laŭ al; *b pb; *c PIV.

89/pb-0682

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} suplik**/i (por) *a*b*c
 {de1} flehen (um) *a
 {en1} supplicate ∞ to *a*b
 {en2} implore ∞ to *a
 {es1} suplicar *b
 {fr1} supplier *a*b
 {fr2} implorer *a

Tre humile peti. *a
 Fon: *a DU; *b VA; *c NePIV.

89/pb-0683

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} ŝmugl**/i *a*b*c
 {de1} schmuggeln *a
 {en1} smuggle ∞ to *a
 {fr1} smogler *a
 {fr2} faire la contrebande *a

Kaŝite importi (malgrandskale) varojn fare de privatuloj, turistoj ktp. por eviti la doganon aŭ import-prohibon.

Fon: *a DU laŭ *c; *b Bg; *c CH;

89/pb-0684

Rim: DU: Kontrabando de PIV estu nur por tiu grandskala ago perpetrita de ŝtatoj aŭ organizitaj entreprenoj.

pb: Mi ne scias, ĉu {eo1} vere necesas. Ĝi ja estas sufiĉe internacia k malnova neologismo, registrita jam en <CH>. Tamen povas okazi, ke la nuancoj estas forviŝota k ke ekestas la "golpo-fenomeno" vd. puĉo/golpo (89/pb-1883).

«90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} solicit**/i *a*b*c*ĉ*d*e*f
 {de1} dringend bitten *c
 {de2} förmlich um etwas nachsuchen *c
 {de3} um Rechtsschutz bitten *c
 {de4} sollizitieren *c
 {en1}
 {fr1} solliciter *ĉ
 Insiste peti. *ĉ

Fon: *a DU; *b Bg; *c BT; *ĉ LA; *d Pl; *e SK; *f Sln.

89/pb-0685

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.224
 {T1} FAF
 {eo1} talveg/o *a*d*e
 {eo2} lini/o de minimum/a alt/o en val/o *c
 {de1} Talweg *m* *b*ĉ
 {en1} deepest shipping channel *ĉ
 {es1} talweg *m* *ĉ
 {fr1} talweg *m* *b*ĉ

Tiu linio, kiu kunigas la plej malaltajn

punktojn de fundo de valo: *a

VISe rivero konstituas limon inter du ŝtatoj, la suvereneco de ambaŭ etendiĝas nur ĝis la ~o.Ĵi *b
 Fon: *a PIV; *b DU; *c ei; *ĉ HAE; *d JurVE; *e IJR 85/2,p26,30,31.

89/pb-0686

Rim: pb: Pri la historio de tiu termino vd. Lapenna en IJR ...

ei: Termino por tiu nocio estos tiel malofte uzata, ke taŭgas priskribo, se ĝi tamen en iu dokumento ripete aperus, oni povus ellasi "en valo".

pb: Mi ne konsentas kun ei. Ni havu internacian fakan terminaron precizan kaj facile kompreneblan kaj rekoneblan precipe por fakuloj, vidu mian rimarkon ĉe holografa (89/pb-0589). Krome mi ne aŭdacas prognozi pri ofteco aŭ bezono. Ĝi estas konciza k bone prononcebla. Laste ĝi ĉiukaze jam estas en PIV (!), verŝajne pro influo de \Lapenna\i k tute internacia. Do bone, juristoj uzu ĝin. {eo2} tamen estas tute taŭga klarigo. «90-11-22»

{U1} 341.217
 {T1} FAA
 {eo1} bigemoni**/o *a
 {de1} Bigemonie *f* *a
 {en1}
 {fr1}

La → akso Bonono-Parizo (89/pb-0???), t.e. la komuna politiko de F.R. Germanujo kaj Francujo en la → Eŭropa Komunajo (89/pb-0207), estas la "motoro" de la (okcident-)Eŭropa unuiĝo, la plej stimulantaj politika forto al Eŭropa integriĝo, tiom longe kiom la Franc-Germanaj interesoj kongruas kun la komunaj interesoj de la tuta komunajo. Se ne oni parolas pri supozita aŭ reala hegemonio de la du ŝtatoj super la aliaj, precipe super la malgrandaj → membro-ŝtatoj (89/pb-0???), do pri ~o.

Fon: *a pb.

89/pb-0687

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.217(4)
 {T1} FAA
 {eo1} Eŭrop/a Fondus/o por Region/a Evoluig/o *a
 {eo2} EFRE *a
 {de1} Europäischer Fonds *m* für Regionale Entwicklung *a
 {de2} EFRE *a
 {en1}
 {fr1}

La instalo de □o je 1975-03-18 per dekreto 724/75 de la =Eŭropa Komunajo (89/pb-0207) instituciigis la Eŭropan regionan politikon kiel komunajan taskon. Celo de la □o estas "korekti la plej gravajn regionajn malharmoniaĵojn en la Komunajo, kiuj estas kaŭzitaj ŝpéciale pro precipe agrikultura strukturo, industriaj ŝanĝoj kaj strukture

kaŭzita senlaboreco".

95 % de la financaj rimedoj de □o estas ligataj laŭ kvotoj, t.e. ili estas distribuataj inter la membroŝtatoj laŭ certa kvota sistemo. La restantaj kvin procentaĵoj estas kvote liberaj. La buĝeto de □o en 1986 formis 8,6 % de la Komunaĵa buĝeto.

Nuntempe (1987) precipe Gekujo, Hispanujo kaj Portugalujo, krome Irlando profitas de pagoj el la Fonduso. Plej grava paganto estas F.R. Germanujo.

*a
Fon: *a pb.

89/pb-0688

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.71
{T1} FAA
{eo1} ŝtat/ist/o *a
{de1} Staatsmann *m* *b
{en1}
{fr1}

∕Kiel ~o li ludis grandan rolon en la Eŭropa politiko.∕i *b laŭ *a

Fon: *a Nitti10; *b pb.

89/pb-0689

Rim: «90-06-11»

{U1} 341.217.046(4)
{T1} FAJ
{eo1} Parlament/a Asemble/o *a
{de1} Parlamentarische Versammlung *f* *a
{en1}
{fr1}

Reprezenta organo de → Eŭropa Konsilantaro (89/pb-0210). =89/pb-0158.

Fon: *a pb.

89/pb-0690

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.217.046(4)
{T1} FAJ
{eo1} Ministr/a Komitat/o *a
{de1} Ministerkomitee *n* *b
{en1} Committee of Ministers *b
{es1} Comité *m* de Ministros *b
{fr1} Comité *m* des Ministres *b

Organon de =Eŭropa Konsilantaro (89/pb-0210).

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0691

Rim: «89-11-11»

{U1} 341.217.046(4)
{T1} FAJ
{eo1} Eŭrop/a Konvenci/o pri la Protekt/o de Hom/aj Rajt/oj kaj Baz/aj Liber/ec/oj *a

{eo2} Eŭrop/a Konvenci/o pri Hom/aj Rajt/oj *a
{eo3} EKHR *a
{de1} Europäische Konvention *f* zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten *a

{de2} Europäische Menschenrechtskonvention *f* *a

{de3} MRK *f* *a

{en1}

{fr1}

Plej grava konvencio, farita sine de la → Eŭropa Konsilantaro (89/pb-0210).

Fon: *a pb.

89/pb-0692

Rim: «90-12-30»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} koloni/o *a
{de1} Kolonie *f* *b
{en1} colony *b
{es1} colonia *b
{fr1} colonie *f* *b

Fon: *a PIV; *b HAE.

89/pb-0693

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} koloni-regn/o *a
{de1} Kolonialreich *n* *b
{en1} colonial empire *b
{es1} imperio *m* colonial *a
{fr1} empire *m* colonial *b

∕Germanujo ekestiĝis tro malfrue por povi krei veran ~on kiel Francujo kaj Anglujo.∕i *a

Fon: *a Nitti9; *b pb.

89/pb-0694

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.24.(4)
{T1} FAA
{eo1} Eŭropa/a Social/a Ĉart/o *a
{eo2} Eŭrop/a Soci/a Ĉart/o *a
{de1} Europäische Sozialcharta *f*
{en1}
{fr1}

Konvencio de la membroj-ŝtatoj (89/pb-0210) de la → Eŭropa Konsilantaro (89/pb-0210), kiu garantiu al ĉiu civitano la rajton je libere elektita laboro, justan salajron, sanajn labor-kondiĉojn, socialajn sekurecon kaj prizorgon kaj aliajn socialajn rajtojn. Multaj =rezervoj (89/pb-0696) de la membro-ŝtatoj tamen forte limigas la praktikan efikon de la □o.

Fon: *a pb.

89/pb-0695

Rim: Pri soci(al)a =(89/pb-0084). «90-11-01»

{U1} 341.018
{T1} FFG
{eo1} rezerv*/o <6> *a*ĉ
{de1} Vorbehalt *m* *b
{en1} reservation *b

{es1} reparo *m* *b
{fr1} réserve *b
Eskplicita deklaro, per kiu subjekto de internacia juro (ŝtato aŭ alia rekonita subjekto) preventas, ke ĝiaj rajtoj estu prejudicitaĵoj (89/pb-????) pro silento aŭ nereago. *c
=~o (1) (89/pb-0758); ~o <7> (89/pb-0747).

Fon: *a PIV; *b HAE; *c JTP29; *ĉ IJR69/1,p21.

89/pb-0696

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.746 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} de'skrib/i *a
{de1} einen Teil auf dem Wechsel abschreiben *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0697

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.719 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} de'kalkul/i *a
{eo2} sub'trah/i *a
{de1} auf dem Konto abschreiben *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0698

Rim: «89-04-11»

{U1} 35.075.3
{T1} AJA
{eo1} eks'ofic/ig/i *tr* *a
{eo2} eks'ig/i *a
{de1} absetzen ∞ (eine Person) *a
{de2} des Amtes entheben *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0699

Rim: «89-04-11»

{U1} 342.827.5
{T1} RGE
{eo1} absolut/a maĵori**/o *b
{eo2} absolut/a pli'mult/o *a*ĉ
{eo3} absolut/a pli'mult/o de la voĉ/oj *a*ĉ
{de1} absolute Mehrheit *f* *a
{en1} absolute majority *c
{es1} mayoría *f* absoluta *c
{fr1} majorité *f* absolue *c

Fon: *a LI; *b AnSkol; *c HAE; *ĉ IJR.

89/pb-0700

Rim: pb: Pri {eo1} =<Maĵorio>, <AkSt88-90,p212> k Bermanno (ed.), La Ora Libro pri "Maĵorio" kaj Bernhard Golden, Paderborno 1989.
«91-04-17»

{U1} 347.736
{T1} FHC
{eo1} apart/ig/o *a
{de1} Absonderung *f* (konkursrechtlich) *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0701

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.736
{T1} FHC
{eo1} rajt/i apart/e kontent/iĝ/i *a
{de1} absonderungsberechtigt sein *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0702

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.736
{T1} FHC
{eo1} de'ven/o *a
{de1} Abstammung *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0703

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.736
{T1} FHC
{eo1} edz/ec/a de'ven/o *a
{de1} eheliche Abstammung *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0704

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.736
{T1} FHC
{eo1} si/n liber/ig/i per pag/o *a
{de1} Abstand zahlen *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

Fon: *a LI;

89/pb-0715

Rim: «89-04-11»

{U1} 381.748.3
{T1} HBF
{eo1} po'part/e-pag/a negoc/o *a
{de1} Abzahlungsgeschäft *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0716

Rim: «89-04-11»

{U1} 381.748.3
{T1} HBF
{eo1} po'part/e-pag/a vend/o *a
{eo2} aĉet/o laŭ part/o-pag/oj *b
{de1} Abzahlungskauf *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb laŭ LI; *b IKEV.

89/pb-0717

Rim: «89-05-19»

{U1} 347.633
{U2} 362.734
{T1} FDH
{eo1} adopt/i *a
{de1} adoptieren *a
{de2} an Kindes statt annehmen *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0718

Rim: «89-04-11»

{U1} 362.734
{T1} FDH
{eo1} ge'adopt/int/oj *a
{de1} Adoptiveltern *f, pl* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0719

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.746
{T1} HEJ
{eo1} adres/o (de kambio) *b
{de1} Adresse \f, eines Wechsels\i *a
{en1}
{fr1}
=help-adreso (89/pb-0721)

Fon: *a LI; *b ej;

89/pb-0720

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.746
{T1} HEJ
{eo1} help-adres/o (de kambio) *b
{de1} Notadresse \f, eines Wechsels\i *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b ej;

89/pb-0721

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.453.3
{T1} FDC
{eo1} sub'lu/o *a
{de1} Untermiete *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0722

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.717
{T1} RBN
{eo1} agent/o *a*b
{de1} Agent *m* *a
{en1}
{fr1}

kontrakt-rajta ~o (89/pb-0724), distrikta ~o (89/pb-0725), ĉef-~o (89/pb-0726).

Fon: *a LI; *b AP63.

89/pb-0723

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.717
{T1} RBN
{eo1} kontrakt-rajt/a agent/o *a
{de1} Abschlußagent *m* *a
{de2} Abschlußvertreter *m* *b
{en1}
{fr1}

=agento (89/pb-0723)

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0724

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.717
{T1} RBN
{eo1} distrikt/a agent/o *a
{de1} Bezirksvertreter *m* *b
{en1}
{fr1}

=agento (89/pb-0723).

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0725

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.717
{T1} RBN
{eo1} ĉef-agent/o *a
{de1} Generalvertreter *m* *b
{en1}
{fr1}

=agento (89/pb-0723).

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0726

Rim: «89-04-11»

{U1} 336.748.3
{T1} HED
{eo1} aĝi/o (1,2) *a*b*c*ĉ
{de1} Agio *n* *a
{en1} agio *ĉ
{fr1} agio *c

1 Diferenco inter la nominala kaj la efektiva (laŭkurza) valoro de la mono. 2 Profito ĉe monŝanĝo. *b

Fon: *a LI; *b PIV; *c GD; *ĉ BU.

89/pb-0727

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 63
{T1} FBZ
{eo1} agr/ar/a jur/o *a
{de1} Agrarrecht *n* *a
{en1} agricultural law *b
{fr1}

Jura branĉo, reguliganta la jurajn rilatojn al agraro, speciale la proprietajn, posedajn k uz-raĵojn pri agroj: \Pro la agrara krizo la registaro alstrebas reformon de la ~o. \i *c

Fon: *a LI; *b Romain; *c pb.

89/pb-0728

Rim: «91-09-25»

{U1} 341.7 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} memor-not/o *a
{eo2} memor/ig/a not/o *a
{de1} Aide-mémoire *n* *a*b
{en1} aide-mémoire *b
{es1} recordatorio *m* *b
{fr1} aide-mémoire *m* *b

Diplomata skribaĵo pri buŝaj komuniko aŭ interkonsento. =memorando (89/pb-1063). *c laŭ *b

Fon: *a LI; *b HAE; *c pb.

89/pb-0729

Rim: «91-09-25»

{U1} 341.7: 001.4
{T1} RGD
{eo1} akredit/i (1) *tr* *a*b*ĉ
{de1} akkreditieren \einen Botschafter\i *a
{en1} accredit *c
{es1} acreditar *c

{fr1} accréditer *c

Oficiale akceptigi iun, provizante lin per tiucelaj rajtigiloj. \Ambasadoro ~ita apud la papo \i *ĉ

Fon: *a LI; *b AP38; *c HAE; *ĉ PIV.

89/pb-0730

Rim: «90-01-11»

{U1} 341.7 : 001.4
{T1} RGD
{eo1} akredit/aj/o *a
{eo2} akredit-leter/o *b
{de1} Akkreditiv \In, im Völkerrecht\i *a
{DE2} Beglaubigungsschreiben *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0731

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.757
{T1} FHA
{eo1} akreditiv/o *a*b
{de1} Akkreditiv \In, im Handelsrecht\i *a
{en1}
{fr1}

Kreditletero. *b

Fon: *a LI; *b PIV.

89/pb-0732

Rim: «90-01-11»

{U1} 341.01
{T1} FFG
{eo1} ne-amik/a ag/o *a
{de1} unfreundlicher Akt \Im, im Völkerrecht\i *a
{en1}
{fr1}

(pp internacia juro:)

Fon: *a LI;

89/pb-0733

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akt-evident/a *a
{de1} aktenkundig *a
{en1}
{fr1}

Tia, ke fakto estas registrita en la aktoj. *b

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0734

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} en'akt/ig/i *a
{de1} aktenkundig machen *a
{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0735

Rim: «89-04-11»

{U1} 336.763.2

{U2} 347.728.2

{T1} HEH

{eo1} akci/o *a*b*c

{de1} Aktie *f* *a

{en1}

{fr1} action *f* *c

Fon: *a LI; *b PIV; *c GD

89/pb-0736

Rim: «91-09-25»

{U1} 336.763.2

{U2} 347.728.25

{T1} HEH

{eo1} sen'pag/a akci/o *a

{de1} Gratisaktie *f* *a*b

{de2} Freiakte *f* *b

{en1}

{fr1} action *f* gratuite *b

Fon: *a LI; *b Doucet

89/pb-0737

Rim: «91-09-25»

{U1} 336.763.2

{U2} 347.728.2

{T1} HEH

{eo1} ŝirm/aj akci/oj *a

{de1} Schutzaktien *f, pl* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0738

Rim: «90-11-01»

{U1} 336.763.26

{U2} 347.728.2

{T1} HEH

{eo1} fond-akci/o *a

{eo2} fond/int/a akci/o *c*ĉ

{de1} Stammaktie *f* *a*d

{de2} Gründeraktie *f* *b

{en1}

{fr1} action *f* ordinaire *d

Akcio (89/pb-0736), subskribita jam ĉe la fondo de kompanio k rajtiganta je apartaj avantaĝoj.
*c

Fon: *a LI; *b DK-Hand; *c PIV; *ĉ Z; *d Doucet.

89/pb-0739

Rim: «91-09-25»

{U1} 336.763.24

{U2} 347.728.2

{T1} HEH

{eo1} akci/oj kun privilegi/a voĉ_don-rajt/o *a

{de1} Stimmrechtaktien *f, pl* *a*b

{en1}

{fr1} action *f* à droit de vote privilégié *b

Fon: *a LI; *b Doucet

89/pb-0740

Rim: «91-09-25»

{U1} 336.763.26

{U2} 347.728.2

{T1} HEH

{eo1} katen/it/aj akci/oj *a

{eo1} ne'liber/e trans'ig/abl/aj akci/oj *a

{de1} vinkulierte Aktien *f, pl* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0741

Rim: «89-04-11»

{U1} 336.763.26

{U2} 347.728.2

{T1} HEH

{eo1} rezerv/it/aj akci/oj *a

{de1} Vorratsaktien *f, pl* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0742

Rim: «90-10-11»

{U1} 336.763.24

{U2} 347.728.2

{T1} HEH

{eo1} privilegi/aj akci/oj *a

{de1} Vorrechtsaktien *f, pl* *a

{de2} Vorzugsaktien *f, pl* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0743

Rim: «90-11-01»

{U1} 336.763.26

{U2} 347.728.2

{T1} HEH

{eo1} rezerv/it/aj akci/oj *a

{eo2} dispon/abl/aj akci/oj *a

{de1} Verwertungsaktien *f, pl* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0744

Rim: «89-10-11»

{U1} 336.763.2
 {U2} 347.728.2
 {T1} HEH
 {eo1} libr/o de akci/oj *a
 {de1} Aktienbuch *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0745

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.725
 {T1} FHB
 {eo1} akci/a societ/o *a*f*g
 {eo2} a.s. *b EVIT *c
 {eo3} akci/a kompani/o *e*f
 {de1} Aktiengesellschaft *f* *a*f
 {de2} AG *f* *b
 {en1}
 {es1} sociedad *f* anónima *d
 {es2} S.A. *d
 {fr1} société *f* anonyme *ĉ*g
 {fr2} S.A. *ĉ
 {Fr3} société *f* par actions *g

Fon: *a LI; *b pb; *c ei; *ĉ Doucet; *d LangT-Es-De; *e PIV; *f KR; *g GD.

89/pb-0746

Rim: ei: Estas bone registri tiajn mallongigojn en Pekoteko, por ke leganto povu trovi klarigon pri ili. Tamen ni malkuraĝigu la uzadon de tiuspecaj mallongigoj, ĉar ili estas aparte lernendaj.

pb: 1 Mi ne konsentas. Por la diversaj juraj formoj de societoj k entreprenoj ekzistas mallongigoj en ĉiuj lingvoj, kiujn mi konas, ĉar estas por ili .. bezono. Same estas en Eo. Oni kompreneble uzu "a.s." nur post nomo de entrepreno, ekz-e "Siemens a.s.". 2 Dum war en <GD> preferas "societo", li en PIV uzas "kompanio". «91-09-25»

{U1} 341.018
 {T1} FAA
 {eo1} rezerv*/o <7> *a
 {de1} Vorbehalt *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Klaŭzo, per kiu unu partio limigas la akcepton de iu traktato, aŭ unuopajn preskribojn de iu traktato. *c

=IJR 1969/2-6.

Fon: *a JTP29; *b pb.

89/pb-0747

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.72.031
 {T1} FHB

{eo1} akci/ul/o *a*b
 {de1} Aktionär *m* *a
 {en1}
 {fr1} actionnaire *m* *ĉ

Proprietulo de unu aŭ pluraj akcioj en → akcia societo (89/pb-0746): \La leĝo organizas sindikatojn de ~uloj.ĵi *c laŭ *b

Fon: *a LI; *b PIV; *c pb; *ĉ GD.

89/pb-0748

Rim: «91-09-25»

{U1} 341.323
 {T1} FAG
 {eo1} ag/ad-kamp/o *a
 {eo2} ag/ad-sfer/o *a
 {eo3} ag/ad-region/o *a
 {eo4} ag/ad-lim/o *a
 {de1} Aktionsradius \m, bei einer Blockade\i *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0749

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.728.1
 {T1} FHB
 {eo1} aktiv/oj *a
 {eo2} aktiv/aĵ/oj *a
 {de1} Aktiven *f, pl* *a
 {en1}
 {fr1}

=aktivo (89/pb-0752).

Fon: *a LI;

89/pb-0750

Rim: «89-04-11»

{U1} 341.31
 {T1} FAG
 {eo1} efektiv/a milit/a stat/o *a
 {de1} aktiver Kriegszustand *m* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0751

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.728.1
 {T1} FHB
 {eo1} aktiv/o *a
 {eo2} aktiv/oj *a
 {eo3} aktiv/ar/o
 {de1} Aktivmasse *f* *a
 {en1}
 {fr1}

Kp. 89/pb-0750.

Fon: *a LI;

89/pb-0752

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.746
{T1} FHE
{eo1} akcept/o <2> *a
{eo2} kambi/o *a
{de1} Akzept \In, die Querschrift oder das Papier
selbsti *a

{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0753

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.746
{T1} FHE
{eo1} akcep/ant/o *a
{de1} Akzeptant *m* *a

{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0754

Rim: «89-04-11»

{U1} 341.78
{T1} RGD
{eo1} legat/o (1) *a*c
{eo2} apostol*/a legat/o *c
{de1} Legat *m* *b
{de2} apostolischer Legat *m* *b
{de3} Legatus natus *m* *b
{en1} legat *m* *b
{en2} apostolic legat *m* *b
{es1} legado *m* *b
{es2} legado *m* apostólico *b
{fr1} légat *m* *b
{fr2} légat *m* apostolique *b
Altranga ekzeziulo komisiita por reprezenti
la papon en ia difinita okazo. *a
=apostola (89/pb-1043).
Fon: *a PIV; *b HAE; *c pb.

89/pb-0755

Rim: «89-11-11»

{U1} 070.421
{T1} RHA
{eo1} sol/a redakt/ist/o *b
{de1} Alleinredakteur *m* *a

{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0756

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.626.5
{T1} FDH
{eo1} ĝeneral/a hav/aĵ/a komun/ec/o *a EVIT *c

{eo2} ĝeneral/a kun'propr/et/ad/o kaj kun'uzo de
hav/aĵ/oj *b
{eo3} ĝekunhav*/o *b
{eo4} ĝeneral/a ge/edz/a propr/et/o-komun/aĵ/o *c
{eo5} komun/a posed/o *ĉ EVIT *c
{de1} allgemeine Gütergemeinschaft *f* *a
{en1}
{fr1} communauté *f* de biens *d

Fon: *a LI; *b ei; *c pb; *ĉ KR; *d Doucet.

89/pb-0757

Rim: pb: 1 {eo1} ŝajnas al mi dubinda, jam pro "-
eco". 2 {eo5} de <KR> ne sufiĉe esprimas, ke
ambaŭ geedzoj komune estas propr/etuloj (la decida
kriterio ne estas la posedo, sed la propr/etulo.) Kp.
89/pb-???? 3 Mi forte dubas, ke tiaj akronimoj kiel
{eo3} estos akceptitaj. =Apendicon Ĉ2.1. «91-09-
25»

{U1} 341.634
{T1} FAI
{eo1} rezerv/o (1) *a
{de1} Vorbehalt *m* *a

{en1}
{fr1}

Eksplacita aŭ implacita limigo aŭ kondiĉo,
kiun oni faras pri io: \Ila ~oj formulitaj en la
vendokontraĉto; → spirita ~o (89/pb-1803), →
silenta ~o (89/pb-1803) (kiun oni faras ĉe ĵuro,
promeso ktp.).i *a
Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0758

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.746
{T1} FHE
{eo1} alonĝ/o (1) *a*b*c
{de1} Allonge *f* *a

{en1}
{fr1} allonge *f* *c

Papera folio, kiun oni algluas al kambio,
kiam sur ties dorsa flanko ne plu estas loko por ĝiroj.
*b

Fon: *a LI; *b PIV; *c GD.

89/pb-0759

Rim: «91-09-25»

{U1} 341.221
{U2} 551.794
{T1} SDN
{eo1} aluvi/o (1,2) *a*b
{de1} Anlandung *f* *a
{de2} Anschwemmung *f* *c
{de3} Alluvion *f* *a*c
{en1} alluvion *c
{es1} aluvió*n* *f* *c
{fr1} alluvion *f* *c

1 Tavolo de tero, alportita de la akvoj:\I la
~oj de la Nilo kreis Egiptujon.\i 2 Holoceno. *b

Fon: *a LI; *b PIV; *c HAE.

89/pb-0760

Rim: «89-11-11»

{U1} 347.65
 {T1} FDH
 {eo1} rest/ant/a porci/o *a
 {eo2} rezerv/it/a hav/aĵ/o de emerit/ul/o *b
 {de1} Altenteil *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI; *b ei.

89/pb-0761

Rim: «89-04-11»

{U1} 581.5 : 001.4
 {U2} 591.5 : 001.4
 {T1} GGA
 {eo1} alternativ"/a (1) *a*b
 {de1} alternativ *a
 {en1} alternative
 {fr1} altérnatif, ~ve

(pp ekologio:) Io, kiom proponas alian vojon aŭ solvon, ol tiujn ĝenerale adaptitajn, k malpli agresan kontraŭ la vivmedion: \I-a tekniko, medicinol. *b

Fon: *a LI; *b PIVS;

89/pb-0762

Rim: «89-11-11»

{U1} 347.412
 {T1} FDC
 {eo1} alternativ/a ŝuld/o *a
 {eo2} alternativ/a obligaci/o *b
 {de1} alternative Schuld *f* *a
 {de2} Alternativschuld *f* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0763

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.672
 {T1} FDD
 {eo1} alternativ/a legac/o *a
 {eo2} alternativ/a legaci/o *a
 {eo3} alternativ/a legat/o *b EVIT *a
 {de1} Alternativvermächtnis *n* *b
 {en1}
 {fr1}

=legacato (89/pb-1808).

Fon: *a pb laŭ PIV k *b; *b LI.

89/pb-0764

Rim: pb: 1 {eo3} hodiaŭ estas evitenda, ĉar laŭ PIV "legato" nun signifas "altranga ekleziulo" (89/pb-0755). 2 PIV registras kaj {eo1} kaj {eo2}. {eo1} estas preferinda, ĉar a) pli mallonga ol {eo2}, b) evitanta la konfuzon kun "legacio (1)", t.e.

"diplomacia misio". «90-11-01»

{U1} 341.71
 {T1} RGD
 {eo1} ambasador/o *a*c*f
 {af1} gesant *d
 {af2} ambassadeur *d
 {de1} Botschafter *m* *b *ĉ
 {en1} ambasadador *ĉ
 {es1} embajador *m* *ĉ
 {fr1} ambassadeur *m* *ĉ
 {NI1} ambassadeur *e

Oficiala, plej alta reprezentanto, konstanta aŭ ne, de unu ŝtato ĉe alia: \Ia ministro de la Aferoj Eksterlandaj, la franca ~o, ~oj angla k germana k mi\SZs\I; sendi, revoki ~on; la ~o petis aŭdiencon ĉe la Prezidento.i =sendito, konsulo, nuncio *f
Fon: *a LI; *b KR; *c AP; *ĉ HAE; *d Brandt; *e Middel; *f PIV.

89/pb-0765

Rim: «91-09-25»

{U1} 343.293
 {T1} FEJ
 {eo1} amnesti/o *a*d
 {af1} amnestie *ĉ
 {af2} vergewing *ĉ
 {de1} Amnestie *f* *a
 {de2} Begnadigung *f* *b
 {en1} amnesty *c
 {es1} amnistía *f* *c
 {fr1} amnistie *f* *c

Ĝenerala nuligo de punoj el difinitaj kategorioj (ofte pri politikaj deliktoj), promulgata okaze de ia grava okazaĵo. *d

Fon: *a LI; *b pb; *c HAE; *ĉ Brandt; *d PIV.

89/pb-0766

Rim: «91-09-25»

{U1} 657.372.3
 {T1} AGG
 {eo1} amortiz/i (1,2) *tr* *a*b
 {de1} amortisieren *tr* *a
 {en1} amortize ∞ to *c
 {fr1} amortir *ĉ

1 Nuligi ŝuldon per regulaj (monataj) aŭ jaraj partopagoj: \Itiu ŝtata deprunto estos ~ita en dudek jaroj.\i 2 En la jaraj kontoj de entrepreno aŭ eĉ de privatulo, kalkuli la malplivaloriĝon de elementoj de kapitalo laŭ ilia probabla daŭro: \Ioni devas konsideri, ke la aĉetprezo de aŭtomobilo estas ~ota en kvin jaroj. *b

Fon: *a LI; *b PIV; *c BU; *ĉ GD.

89/pb-0767

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} ofic/o *a*b
 {de1} Amt \In, Funktion\i *b

{en1}
{fr1}

Okupo, profesio, konsistanta en plenumo de publika aŭ privata servado: \~o de kasisto, kontisto, poŝtisto, urbestro, ministro; plenumadi ~on (89/pb-0769); havi la ~on kontroli la ĉekojn; havi ~on en regna banko.\i *a =praktiki ~on (89/pb-0769), rompi ~an devon (89/pb-0770)

Fon: *a PIV; *b LI;

89/pb-0768

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} praktik/i ofic/on *a
{eo2} plen/um/i ofic/on *b
{de1} ein Amt *n* ausüben *a
{en1}
{fr1}

=ofico (89/pb-0768)

Fon: *a LI; *b PIV.

89/pb-0769

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} romp/i ofic/an dev/on *a
{de1} eine Amtspflicht verletzen *b
{en1}
{fr1}

=ofico (89/pb-0768)

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0770

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} perd/o de la publik/aj posten/oj *a
{de1} Verlust *m* der öffentlichen Ämter *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0771

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} oficial/e *a
{eo2} laŭ'ofic/e *a
{eo3} je ofic/a iniciat/o *b
{de1} von Amts wegen *a
{en1}
{fr1}
{La1} ex officis *b

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0772

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} funkci/o (1) *a
{eo2} trans'don/at/a task/o *a
{de1} Amt \In, als Funktion\i *a
{de2} Funktion *f* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0773

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} funkci/i kiel ... (1) *ntr* *a*c
{de1} das Amt *n* eines ... ausüben *b
{de2} als ... fungieren *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb; *PIV;

89/pb-0774

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ofic/ej/o *a*b
{de1} Amt \In, als Örtlichkeit\i *a
{en1}
{fr1}

Loko, kie oni plenumas oficon: \La juĝistoj .. en la ~oj tenas hundojn; informa oficejo por instruistoj; ~o de civila stato; poŝt~o.\i *a

Fon: *a PIV; *b LI;

89/pb-0775

Rim: «90-11-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ofic/a *a*b
{de1} amtlich *a
{de2} Amts- *c
{en1}
{fr1}

Rilata al ~o (89/pb-0768): \Ila ~aj devoj (89/pb-0782); ~a uniformo.\i *a
=-a ago (89/pb-0781); ~a sigelo (89/pb-0784).

Fon: *a PIV; *b LI; *c pb.

89/pb-0776

Rim: «89-11-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} oficial/a publik/ig/o *a
{de1} amtliche Bekanntmachung *f* *a
{en1}
{fr1}

Publikigo, deklarita aŭ sankciita de kompetenta rajta aŭtoritato. *b
Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0777

Rim: «91-09-25»

{U1} 347.963
{T1} FIA
{eo1} distrikt/a prokuror/o *a
{de1} Amtsanwalt *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0778

Rim: «89-04-11»

{U1} 070.481
{T1} RHB
{eo1} oficial/a gazet/o *a
{de1} Amtsblatt *n* *b
{de2} ABl. *n* *b
{de3} Gesetzblatt *n* *b
{de4} GBl. *b
{en1}

{fr1} journal *m* officiel *c
Publikigaĵo, entenanta ĉiujn laŭleĝe publikigendajn, oficialajn decidojn de ŝtata instanco, kiel ekz-e leĝojn, dekretojn ktp. b

Fon: *a PIV=oficiala; *b pb.

89/pb-0779

Rim: «91-09-25»

{U1} 347.993
{T1} FIA
{eo1} lok/a tribunal/o *a
{eo2} distrikt/a tribunal/o *b EVIT *a
{de1} Amtsgericht *n* *a
{en1} local court
{fr1}

=distrikta tribunalo (89/pb-0296).

Fon: *a pb; *b LI.

89/pb-0780

Rim: pb: LI uzas "distrikta tribunalo" por "Amtsgericht" kaj "landa tribunalo" por "Landgericht", dum mi preferas "loka tr." kaj "distrikta tr." «90-11-11»

{U1} 347.9
{T1} FIA
{eo1} ofic/a ag/o *a
{de1} Amtshandlung *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0781

Rim: «89-04-11»

{U1} 343.353
{U2} 347.9
{T1} FIA
{eo1} ofic/a dev/o *a
{de1} Amtspflicht *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0782

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.962
{T1} FIA
{eo1} distrikt/a juĝ/ist/o *a
{de1} Landrichter \Im, veraltet\i *a
{de2} Richter *m* am Landgericht *a
{en1}
{fr1}

=distrikta tribunalo (89/pb-0296); loka tribunalo (89/pb-0780).

Fon: *a pb.

89/pb-0783

Rim: pb: LI uzas "distrikta j." por "Amtsrichter", paralele al "distrikta tribunalo" (89/pb-0296). «89-11-11»

{U1} 34.077
{U2} 343.359
{T1} FIA
{eo1} ofic/a sigel/o *a
{de1} Amtssiegel *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0784

Rim: «89-04-11»

{U1} 352.075.3
{T1} AJH
{eo1} ofic/ej/estr/o *a
{de1} Amtsvorsteher *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0785

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} anstataŭ plen/um/o *a
{de1} an Erfüllungs statt *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0786

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.9 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} fiks/i proces-dat/on *a
{de1} Termin anberaumen ∞ einen *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0787

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.927
{T1} FIA
{eo1} rekvest**/i al *a
{eo2} prezent/i rekvest**/on al *a
{de1} Gesuch anbringen bei ∞ ein *b
{en1}
{fr1}

=rekvesto (89/pb-0434).

Fon: *a pb; *b LI;

89/pb-0788

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} modif/o (2) *a*b
{eo2} ali/ig/o *a
{eo3} ŝanĝ/o *b
{de1} Änderung f *a
{en1}
{fr1}

Tio, kio estas ~ita. *b

Fon: *a LI; *b PIV;

89/pb-0789

Rim: pb: Pri "-ifik"-vortoj vd. ratif(ik)i (89/pb-0341). «91-06-03»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} minac/i *a
{eo2} avert/i pri *a
{de1} drohen mit *b
{de2} androhen *a
{de3} bedrohen *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0790

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} al'propr/ig/o *a
{de1} Aneignung f *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0791

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} re'kon/i tr *a
{eo2} agnosk/i tr *a*b*ĉ
{de1} anerkennen *a
{en1}
{fr1} reconnaître *ĉ

Deklari (ion) oficiale rajtigita: \I~i rajton, rekordon pri io; formale ~ita de la registaro; Germanujo ~is la sendependecon de la Baltaj ŝtatoj.\i *c laŭ *b =~o (89/pb-0794)

Fon: *a LI; *b PIV; *c pb; *ĉ GD.

89/pb-0792

Rim: «91-09-25»

{U1} 711.1
{T1} GCA
{eo1} la ĝeneral/e re'kon/at/aj regul/oj de l'arkitektur/o *a
{de1} die allgemein anerkannten Regeln f, pl der Baukunst *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0793

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} agnosk/o *a*b<*c>
{de1} Anerkenntnis n *a
{en1}
{fr1} reconnaissance f *b
=-i (89/pb-0792)

Fon: *a LI; *b GD; *c PIV.

89/pb-0794

Rim: «91-09-25»

{U1} 347.5 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ŝuld-agnosk/o *a
{de1} Schuldanerkenntnis n *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0795

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.95
{T1} FJE
{eo1} agnosk/a juĝ/o *a
{eo2} re'kon/a juĝ/o *a
{de1} Anerkenntnisurteil n *a

{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0796

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} klaŭzo de efik/ec/o *a
{de1} Wirksamkeitsklausel *f* *b
{en1} clause of efficacy *c
{fr1}

Art. 72 II n-ro 1 GG

Fon: *a pb; *b GG-De; *c GG-En.

89/pb-0797

Rim: «89-02-28»

{U1} 341.242
{T1} FAF
{eo1} ratif**/il/oj *a
{eo2} ratif**/aj dokument/oj *b
{eo3} ratifikaj dokument/oj *c
{eo4} instrument/o pri ratif**/o *e
{eo5} instrument/o pri ratifik/o *c
{de1} Ratifikationsurkunden *f, pl*
{en1} ratifications (document) *ĉ
{en2} instrument of ratification *d
{es1} instrumento *m* de ratificación *d
{fr1} instrument *m* de ratification *d
\ratifiloj devas esti deponitaj (ĈUN 110 II); =ratif(ik)i (89/pb-0341); ratif(ik)o (89/pb-0799).

Fon: *a Ĉ§110,II; *b ei; *c pb; *ĉ Ĉ-En; *d HAE; *e IJR69/2,p4.

89/pb-0798

Rim: ei: Ni provu laŭeble eviti la aplikon de la trouzata -il-. "ratifilo" povus esti ankaŭ la plumo, per kiu ratifanto subskribas dokumenton.

pb: Pri "-ifik"-vortoj =apendicon Ĉ5.3. «90-11-20»

{U1} 341.242
{T1} FAF
{eo1} ratif**/o *a
{eo2} ratifik/o *b
{de1} Ratifikation *f* *c
{de2} Ratifizierung *f* *c
{en1} ratification *c
{es1} ratificación *f* *c
{fr1} ratification *f* *c
ĈUN XIX; =ratif(ik)i (89/pb-0341);
ratif(ik)iloj (89/pb-0798).

Fon: *a Ĉ XIX; *b PIV; *c HAE.

89/pb-0799

Rim: pb: Pri "-ifik"-vortoj =apendicon Ĉ5.3. «91-06-03»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ek'valid/o *a*ĉ
{de1} Inkrafttreten *n* *c
{en1} coming into force *b*d
{en2} entry into force *d
{en3} taking effect *d
{es1} entrada *f* en vigor *d
{es2} entrada *f* en vigencia *d
{fr1} entrée *f* en vigueur *d
ĈUN 110 IV.

Fon: *a Ĉ§110,IV,§102,I; *b Ĉ-En; *c pb; *ĉ Ĉ IPESKR; *d HAE.

89/pb-0800

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rekomend/i *tr* *a
{de1} empfehlen *tr* *b
{en1} recommend ∞ to
{fr1} recommander
\\La Ĝenerala Asembleo povas ~i.ĵi *a

Fon: *a Ĉ§14; *b pb.

89/pb-0801

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} procedur/a regul/ar/o *a
{de1} Geschäftsordnung *f* *b
{en1} rules of procedure *b *c
{en2} rules of order *b
{en3} procedural rules {US} *b
{en4} standing orders \\(e.g. parliaments)ĵi *b
{es1} Reglamento *m* *b
{es2} Reglamento *m* de régimen interno *b
{fr1} règlement *m* *b
{fr2} règlement intérieur *b
=proceduro (89/pb-0090), =regulatio
(89/pb-0067).

Fon: *a Ĉ§21,30,72 I/90; *b HAE; *c Ĉ-En.

89/pb-0802

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} konform/e al *a
{de1} gemäß *b
{en1} in accordance with
{fr1} conformément à *c
\\-e al sia regularo.ĵi *a

Fon: *a Ĉ§72,90; *b Ĉ-De; *c Ĉ-Fr.

89/pb-0803

Rim: «90-01-20»

{U1} 341.17
{U2} 341.217
{T1} FAJ
{eo1} region/aj instituci/oj *a

{eo2} region/aj organiz/aĵ/oj *b
{de1} regionale Einrichtungen *f, pl* *ĉ
{en1} regional agencies *c *ĉ
{es1} organismos *m, pl* regionales *ĉ
{fr1} organismes *m, pl* régionaux *ĉ
=sinturno al (89/pb-0806) □oj; =konsiliĝo
kun (89/pb-0807) kompetentaj □oj.
Fon: *a Ĉ§33,I; *b Ĉ§47,IV/53/54; *c Ĉ-En; *ĉ
HAE.

89/pb-0804

Rim: «90-11-20»

{U1} 341.17
{T1} FAJ
{eo1} region/aj sub'komitat/oj *a
{de1} regionale Unterausschüsse *m, pl* *b
{en1} regional subcommittees
{fr1} sous-comités *m, pl* régionaux *c

Fon: *a Ĉ§47,IV; *b Ĉ-De; *c Ĉ-Fr.

89/pb-0805

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sin'turn/o al *a
{de1} Inanspruchnahme *f* *b
{en1} resort to
{fr1} recours *m* à *c

Fon: *a Ĉ 33 I; *b Ĉ-De; *c Ĉ-Fr.

89/pb-0806

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} konsil/iĝ/o kun *a
{de1}
{en1} consultation with *b
{fr1}

Fon: *a Ĉ 53/54; *b Ĉ-En.

89/pb-0807

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} region/aj inter'konsent/oj *a
{de1} regionale Abmachungen *f, pl* *b
{en1} regional arrangements *ĉ
{es1} acuerdos *m, pl*
{fr1} accords *m, pl* régionaux *c

Fon: *a Ĉ VIII; *b Ĉ-De; *c Ĉ-Fr; *ĉ Ĉ-En.

89/pb-0808

Rim: «90-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN

{eo1} region/a ag/ad/o *a
{de1} Maßnahmen *f, pl* regionaler Art *b
{en1} regional action *ĉ
{fr1} action *f* de caractère régional *c

Fon: *a Ĉ 52; *b Ĉ-De; *c Ĉ-Fr; *ĉ Ĉ-En.

89/pb-0809

Rim: «90-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} registr/i ĉe *a
{de1} registrieren bei *c
{en1} register with ∞ to *b
{fr1} enregistrer à *ĉ
Vi-ita ĉe la Sekretariato.vi *a

Fon: *a Ĉ 102 I; *b Ĉ-En; *c Ĉ-De; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0810

Rim: «90-01-20»

{U1} 657.6
{T1} HHZ
{eo1} Kurator/ec/a reĝim/o *a
{de1} Treuhandsystem *n* *c
{en1} trusteeship system *b
{fr1} régime *m* de tutelle *ĉ

Fon: *a Ĉ 16/18 II/76; *b Ĉ-En; *c Ĉ-De; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0811

Rim: «90-01-20»

{U1} 341.123.043
{T1} FAJ
{eo1} rekomend/o de la Sekurec/a Konsili/o *a
{eo2} rekomend/o de la Konsili/o de Sekur/ce/o *b
{de1} Empfehlung *f* des Sicherheitsrates
{en1} recommendation of the Security Council *c
{fr1} recommandation *f* du conseil de Sécurité
=Konsilio de Sekureco (89/pb-0446).

Fon: *a Ĉ§4,II/5/93/97; *b pb; *c Ĉ-En.

89/pb-0812

Rim: JKR83,p88 uzas la hodiaŭ evitendan
"rekomendo de la Konsilo de Sekureco". Pri
konsilo/konsilio/ konsilantaro =(89/pb-0340).
«90-11-03»

{U1} 341 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} far/i rekomend/on *a
{de1} eine Empfehlung aussprechen *c
{en1} make a recommendation *b *c
{es1} formular una recomendación *c
{fr1} faire une recommandation *c
{fr2} formuler une recommandation *ĉ

Fon: *a Ĉ 10/36 III/34/62 I; *b Ĉ-En; *c HAE; *ĉ Ĉ-
Fr.

89/pb-0813

Rim: «90-01-20»

{U1} 327.36
{T1} FAG
{eo1} konserv/o de la inter'naci/aj pac/o kaj sekur/ec/o *a*ĉ
{de1} Aufrechterhaltung *f* des internationalen Friedens und der internationalen

Sicherheit *c

{de2} Wahrung des Weltfriedens und der internationalen Sicherheit

*d

{en1} maintenance of international peace and security *b *c

{es1} mantenimiento *m* de la paz y la seguridad internacionales *c

{fr1} maintien *m* de la paix et la sécurité internationale *c

Fon: *a Ĉ 18 II; *b Ĉ-En; *c HAE; *ĉ JKR 90; *d Ĉ-De.

89/pb-0814

Rim: «90-01-20»

{U1} 342.8
{T1} RGE
{eo1} voĉ-don/o de pli'mult/o de du tri/on/oj *a
{eo2} voĉ/o de majori**/o de du tri/on/oj *b
{de1} Beschluß *m* einer Zweidrittelmehrheit *c
{en1} two-thirds vote
{fr1} vote *m* à la majorité des deux tiers *ĉ

Fon: *a Ĉ 109; *b pb; *c Ĉ-De; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0815

Rim: pb: Kaj "voĉdono" kaj "plimulto" estas laŭ la Analiza Skolo malĝuste formitaj. Kp. la rimarkon ĉe 89/pb-0891. «89-12-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} revizi/i *a*c
{de1} revidieren *ĉ
{en1} review *b
{fr1} révisier *d
=89/pb-0373

Fon: *a Ĉ§109; *b Ĉ-En; *c PIV; *ĉ Ĉ-De; *d Ĉ-Fr.

89/pb-0816

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} liber/e mov/iĝ/i kaj loĝ/i *a
{de1}
{en1} freedom of movement and residence *b
{fr1}

Fon: *a UDHR 13 I; *b UDHR-En.

89/pb-0817

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} romp/o de la pac/o *a
{de1} Friedensbruch *m* *b
{en1} breach of the peace *b *c
{es1} quebrantamiento *m* de la paz *b
{fr1} rupture *f* de la paix *b *ĉ
{fr2} violation *f* de la paix *b

Fon: *a Ĉ 1 I; *b HAE; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0818

Rim: «89-11-20»

{U1} 06.046.126
{T1} AJB
{eo1} sekretariat/o *a
{de1} Sekretariat *n* *c
{en1} secretariat *b *c
{es1} secretaría *f* *c
{fr1} secrétariat *m* *c

Fon: *a Ĉ / I/102 I/ XV; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0819

Rim: «89-11-20»

{U1} 06.046.126
{T1} AJE
{eo1} Ĝeneral/a Sekretari/o *a*d
{de1} Generalsekretär *m* *b
{en1} Secretary General *c
{es1} Secretario *m* General *ĉ
{fr1} Secrétaire *m* général *ĉ

Fon: *a Ĉ 12 II/20/97/98/99/100/110 II; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ HAE; *d JKR 91.

89/pb-0820

Rim: «89-12-20»

{U1} 341.123
{T1} ABA
{eo1} Ĝeneral/a Sekretari/o de Organiz/aj/o de Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Generalsekretär der Orgnistion der Vereinten Nationen *b
{en1} Secretary General of the United Nations *ĉ
{fr1} Secrétaire *m* général de l'Organisation des Nations Unies *c

Fon: *a KSKE enk.; *b KSKE-De; *c KSKE-Fr; *ĉ KSKE-En.

89/pb-0821

Rim: «90-11-20»

{U1} 341.217
{T1} ABA
{eo1} ag/ant/a sekretari/o de EEK *a
{de1}
{en1} the Executive Secretary of EEC
{fr1}

Fon: *a KSKE enk.;

89/pb-0822

Rim: «89-04-20»

{U1} 368.4
{T1} AJK
{eo1} soci/a sekur/ec/o *a
{de1}
{en1} social security
{fr1}

Fon: *a UDHR 22;

89/pb-0823

Rim: «89-04-20»

{U1} 368.44
{T1} AJK
{eo1} sekur/ec/o en okaz/o de sen'labor/ec/o *a
{eo2} sekur/ec/o en okaz/o de sen'labor/o *b
{de1}
{en1} security in the event of unemployment
{fr1}

Fon: *a UDHR 25;

89/pb-0824

Rim: ej: Mi havas la impreson, de tiu termino aludas la sekurecon de unuopa persono, kiu povus fariĝi senlabora. Tial mia termino-propono estas {eo2}. {eo1} kontraŭe taŭgas, se oni parolas ĝenerale pri la sekureco en iu socio, en kiu senlaboreco regas. «89-11-20»

{U1} 341.18 : 327.56
{T1} FAG
{eo1} Konferenc/o pri Sekur/ec/o kaj Kun'labor/o en Eŭrop/a *a
{eo2} KSKE *a
{de1} Konferenz *f* über Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa *b
{de2} KSZE *f* *b
{en1} Conference on Security and Cooperation in Europe
{en2} CSCE
{es1} CSCE *f*
{fr1} Conférence *f* sur la sécurité et la coopération en Europe
{fr2} CSCE *f*

Fon: *a KSKE tit.; *b pb.

89/pb-0825

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.217
{T1} FAA
{eo1} Entent/o *a
{de1} Entente *f* *b
{en1}
{fr1} Entente *f* *b

Amika kuniĝo de kelkaj regnoj: \la Kora ~ovi (Anglujo kaj Francujo, 1904); \la Triobla ~ovi (la samaj plus Rusujo, 1908); \la Malgranda ~ovi (Ĉeĥoslovakio, Jugoslavio, Rumanujo, 1921). *b

Fon: *a Nitti 5; *b PIV; *c pb.

89/pb-0826

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sekur/ec/o *a*b
{af1} veiligheid *e
{de1} Sicherheit *f* *c
{en1} security *ĉ
{es1} seguridad *f* *d
{fr1} sécurité *f* *d

Fon: *a KSKE enk.; *b PIV; *c KR; *ĉ WE; *d HAE; *e pb.

89/pb-0827

Rim: «90-10-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} prezent/i al *a
{de1} vorlegen *b
{en1} bring before *c
{fr1} saisir *ĉ

\i-i al la =Konsilio de Sekureco (89/pb-0446).\i *a

Fon: *a Ĉ 11 II; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0828

Rim: «90-01-20»

{U1} 341.123
{T1} FAJ
{eo1} Kurator/ec/a Konsili/o *a*c
{eo2} Kurator/a Konsil/o *b *d EVIT *c*g
{de1} Treuhandschaftsrat *m* *e
{de2} Treuhänderrat *m* *e
{de3} treuhandrat *m* *f
{en1} Trusteeship Council *ĉ *e
{es1} Consejo *m* de Tutela *e
{es2} Consejo *m* de Administración Fiduciaria *e
{fr1} Conseil *m* de tutelle *e
Organo de UN, funkcio. =AP117-118.

Fon: *a Ĉ 83 III; *b AP111; *c JTP24; *ĉ Ĉ-En; *d JKR83,90; *e HAE; *f Ĉ-De; *g pb.

89/pb-0829

Rim: pb: {eo2} el AP de 1952 kaj JKR de 1958 post la apero de PIV estas forma arkaismo kaj evitenda, kiel \Lapenna\i mem faris en JTP. «90-11-23»

{U1} 262.13
{T1} FAA
{eo1} Sankt/a Kuri/o *a
{eo2} Sankt/a Seg/o *ĉ
{eo3} Vatikan-Civit/a Ŝtato *ĉ
{de1} Heiliger Stuhl *m* *b *c
{en1} the Holy See *c

{es1} Santa Sede *f**c
{fr1} Saint-Siège *m**c
Oficiala nomo de la Vatikano.*ĉ
Fon: *a KSKE enk.; *b pb; *c HAE; *ĉ al en
AkSt83,p194;

89/pb-0830

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} re'star/ig/i *a
{de1} wiederherstellen *b
{en1} restore ∞ to *c
{fr1} rétablir *ĉ
\\-i la internacian pacon kaj sekurecon.\\i *a
Fon: *a Ĉ 39/42/73; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0831

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} person/a sekur/ec/o *a
{de1}
{en1} security of person
{fr1}

Fon: *a UDHR 3;

89/pb-0832

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} postul/oj de sekur/ec/o *a
{de1} Sicherheitserfordernisse *n, pl*
{en1} security considerations *b
{fr1} exigences *f, pl* de la sécurité

Fon: *a Ĉ 83 III; *b Ĉ-En.

89/pb-0833

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} trans'ira/aj aranĝ/oj por sekur/ec/o *a
{de1} Übergangsbestimmungen *f, pl* betreffend
die Sicherheit
{en1} transitional security arrangements *b
{fr1} disposition *f, pl* transitoires de la sécurité

Fon: *a Ĉ XVII; *b Ĉ-En.

89/pb-0834

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} dev-lig/o konserv/i la pac/on *a
{de1}
{en1} commitment to peace
{fr1}

Fon: *a KSKE 1 (a) ant.;

89/pb-0835

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} tag-ord/o *a
{de1} Tagesordnung *f**b
{de2} Traktandenliste \\f CH\\i *ĉ
{en1} agenda *c
{es1} orden *m* del día *ĉ
{es2} temairo *m**ĉ
{fr1} ordre *m* du jour *ĉ

Fon: *a Ĉ 109 III; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0836

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sub'skrib/int/a ŝtat/o *a
{de1} Unterzeichnerstaat *m**b
{de2} Signatarstaat \\m (weniger gut)\\i *ĉ
{en1} signatory state *c
{es1} Estado *m* signatario *ĉ
{fr1} Etat *m* signataire *ĉ

Fon: *a Ĉ 43 II/110/111; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0837

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sub'skrib/int/o *a
{de1} Unterzeichner *m**c
{en1} signatory *b *c
{es1} signatario *m**c
{es2} firmante *m**c
{fr1} signataire *m**c

\\Malamiko de kiu ajn ~o.\\i *a

Fon: *a Ĉ 53 II/107; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0838

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sub'skrib/o *a
{de1} Unterzeichnung *f**b
{en1} signature *c
{fr1} signature *f**ĉ

\\ratifo (89/pb-0799) kaj ~o.\\i *a

Fon: *a Ĉ XIX; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0839

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN

{eo1} sub'skrib/i *a
{de1} unterzeichnen *c
{en1} sign ∞ to *b *c
{es1} firmar *c
{fr1} signer *c
V~ita en Moskvo.ĭ *a

Fon: *a Ĉ 106/111; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0840

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} mal'observ/o de *a
{de1} Verletzung \f (eines Vertrags)\i *c
{en1} violation of *b *c
{en2} non-compliance with *c
{es1} violaci3n f *c
{es2} incumplimiento m *c
{fr1} violation f (de) *c

Fon: *a Ĉ; Ĉ-En; *C HAE.

89/pb-0841

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} plag/o de milit/o *a
{eo2} skurĝ/o de milit/o *a
{de1} Geißel f des Krieges
{en1} scourge of war
{fr1} fléau m de la guerre

Fon: *a Ĉ enk.;

89/pb-0842

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/aj kaj kultur/aj rajt/oj *a
{de1} soziale und kulturelle Recht n, pl
{en1} social and cultural rights *b
{fr1}

Fon: *a UDHR 22; *b UDHR-En.

89/pb-0843

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/aj kaj eduk/aj kondiĉ/oj *a
{de1}
{en1} social and educational conditions *b
{fr1}

Fon: *a Ĉ 73 (e); *b Ĉ-En.

89/pb-0844

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN
{eo1} soci/a de'ven/o *a
{de1}
{en1} social origin *b
{fr1}

Fon: *a UDHR2; *b UDHR-En.

89/pb-0845

Rim: «89-11-20»

{U1} 337.91
{T1} HEB
{eo1} dogan/a uni/o *a
{de1} Zollunion f *b
{en1}
{fr1}

VRejnlando devus fariĝi aŭtonoma ŝtato,
unuiginta kun Francujo per ~o.ĭ *a

Fon: *a Nitti; *b pb.

89/pb-0846

Rim: «90-06-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/a protekt/o *a
{de1}
{en1} social protection *b
{fr1}

Fon: *a UDHR25 II; *b UDHR-En.

89/pb-0847

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/a progres/o *a *b
{de1} sozialer Fortschritt m
{en1} social advancement *c
{en2} social progress
{fr1}

Fon: *a Ĉ-A/55; *b UDHR-A; *c Ĉ 73

89/pb-0848

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} antaŭ/e/n/ig/i *a
{de1} fördern *c
{en1} promote ∞ to *b *c
{en2} further ∞ to *c
{es1} fomentar *c
{fr1} encourager *c
{fr2} promouvoir *c
{Fr3} favoriser *c

V~i =socian progreson (89/pb-0848).i *a

Fon: *a Ĉ 55 lit. a); *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0849

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/a kun'labor/ad/o *a
{eo2} social/a kun'labor/ad/o *b
{de1} Zusammenarbeit *f* auf sozialem Gebiet *c
{en1} social cooperation *ĉ
{fr1} coopération *f* sociale *d

Fon: *a Ĉ IX; *b pb; *c Ĉ-De; *ĉ Ĉ-En; *d Ĉ-Fr.

89/pb-0850

Rim: pb: Pri socia/sociala =apendicon Ĉ6.4.
«91-06-03»

{U1} 304
{T1} RFO
{eo1} problem/oj de soci/a karakter/o *a
{eo2} social/aj problem/oj *b
{de1} Probleme *n, pl* sozialer Art
{en1} social problems *c
{fr1} problèmes *m, pl* dans le domaine social

Fon: *a Ĉ 55 lit. b); *b ej; *c Ĉ-En.

89/pb-0851

Rim: ej: \social\i estas ambigua en la Angla.
Necesas difinoj por determini ĉu en la terminoj
0847, 0848, 0850, 0852, 0853 troviĝu "socia" aŭ
"sociala". «89-11-20»

{U1} 304
{T1} RFA
{eo1} soci/aj afer/oj *a
{de1} soziale Angelegenheiten *f, pl*
{en1} social matters *b
{fr1} matière *f* social

Fon: *a Ĉ83 III; *b Ĉ-En.

89/pb-0852

Rim: «89-11-20»

{U1} 301.18
{T1} RFB
{eo1} soci/a sistem/o *a
{de1}
{en1} social systems
{fr1}

Fon: *a Ĉ KSKE 1 (a) ant.;

89/pb-0853

Rim: «89-04-20»

{U1} 355.333
{T1} EIA
{eo1} Komitat/o de la Militar/a Stab/o *a
{eo2} Komitat/o de la Milit/a Stab/o *a
{eo3} Komitat/o de la Milit/ist/a Stabo *b
{eo4} Komitat/o de la Militr**/a Stabo *b
{de1} Generalstabsausschuß *m* *ĉ
{en1} Military Staff Committee *c *ĉ
{es1} Comité *m* de Estado Mayor *ĉ

{fr1} Comité *m* d'Etat-Major *ĉ

Fon: *a Ĉ 26/27/45/46/47; *b ej; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0854

Rim: ej (91-06-03): Pri {eo4} =89/pb-0652.

{U1} 355.333.3
{T1} EIA
{eo1} stab/estr/oj *a
{de1} Generalstabschefs *m, pl*
{en1} Chiefs of Staff *b
{fr1} chefs *m, pl* d'état-major

Fon: *a Ĉ 47 II; *b Ĉ-En.

89/pb-0855

Rim: «89-11-20»

{U1} 355.338
{T1} EAB
{eo1} ofic/ist/ar/o *a
{de1} Personal *n* *c
{de2} Mitarbeiter *m, pl* *c
{de3} Bedienstete *m, pl* *ĉ
{en1} staff *b *c
{en2} personnel *c
{es1} personal *m* *c
{fr1} personnel *m* *c
Vi-o bezonata de la Organizaĵo; la Ĝenerala
Sekretario kaj la ~o.\i *a

Fon: *a Ĉ 97/100; *b Ĉ-En; *c HAE; *ĉ Ĉ-De.

89/pb-0856

Rim: «89-11-20»

{U1} 355.4
{T1} EIA
{eo1} milit/a rimed/o *a
{eo2} militr**/a rimed/o *b
{de1} militärische Maßnahme *f*
{en1} military measure *c
{fr1} mesure *f* d'ordre militaire

Fon: *a Ĉ 45; *b ej; *c Ĉ-En.

89/pb-0857

Rim: ej (91-06-03): Pri {eo2} =89/pb-0652.
«91-06-03»

{U1} 355.41
{T1} EID
{eo1} milit/aj bezon/oj *a
{eo2} militr**/aj bezon/oj *b
{de1} militärische Bedürfnisse *n, pl*
{en1} military requirements *c
{fr1} moyens *m, pl* d'ordre militaire

Fon: *a Ĉ 47 I; *b ej; *c Ĉ-En.

89/pb-0858

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.51

{T1} FAI
{eo1} stat/o *a
{de1}
{en1} status *b
{fr1}

\Naskiĝo aŭ alia ~o.ĵi *a
Fon: *a UDHR2; *b UDHR-En.

89/pb-0859

Rim: «89-11-20»

{U1} 06.013
{T1} AAH
{eo1} statut/o *a
{de1} Satzung *f* *ĉ
{de2} Statuten \In/pl Öĵi *ĉ
{en1} statute *c *ĉ
{es1} estatuto *m* *ĉ
{es2} estatutos *m, pl* *ĉ
{fr1} statut *m* *ĉ
{fr2} statuts *m, pl* *ĉ

Fon: *a Ĉ 92/93; *b PIV; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0860

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.646
{T1} FAJ
{eo1} Statut/o de la Konstant/a Kort/um/o de
Inter'naci/a Justic/o *a
{de1} Statut *n* des Ständigen Internationalen
Gerichtshof
{en1} Statute of The Permanent Court of
International Justice *b
{fr1} statut *m* de la Cour permanante de Justice
international

Fon: *a Ĉ 92; *b Ĉ-En.

89/pb-0861

Rim: «89-11-20»

{U1} 327.5
{T1} RGJ
{eo1} inter'naci/aj streĉ/it/ec/oj *a
{de1} internationale Spannungen *f, pl*
{en1} international tensions
{fr1}

Fon: *a KDKP ant.;

89/pb-0862

Rim: «89-04-20»

{U1} 321.011
{U2} 341.014
{T1} FAA
{eo1} suveren/a egal/ec/o *a*b
{de1} souveräne Gleichheit *f* *ĉ
{en1} sovereign equality *c*ĉ
{es1} igualdad *f* soberana *ĉ
{fr1} égalité *f* souveraine *ĉ

Fon: *a Ĉ 2 I/78; *b KSKE 1 (a) I; *c Ĉ-En; *ĉ
HAE.

89/pb-0863

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.014
{T1} FAA
{eo1} lim/ig/o de suveren/ec/o *a
{de1}
{en1} limitation of sovereignty *b
{fr1}

Fon: *a UDHR 2; *b UDHR-En.

89/pb-0864

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.3
{T1} FAG
{eo1} mal'amik/a ŝtat/o *a
{de1} Feindstaat *m* *c
{en1} enemy state *b *c
{es1} Estado *m* enemigo *c
{fr1} Etat *m* ennemi *c

Fon: *a Ĉ 53 I/II; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0865

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} taŭg/a rimed/o *a
{de1} geeignete Maßnahme *f*
{en1} appropriate measures *b
{fr1} mesure *m* propre

Fon: *a Ĉ 1 II; *b Ĉ-En.

89/pb-0866

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} taŭg/a procedur/o *a
{de1} geeignetes Verfahren *n*
{en1} appropriate procedures *b
{fr1} procédure *f* appropriée

Fon: *a Ĉ 36 I; *b Ĉ-En.

89/pb-0867

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kondiĉ/oj de solv/o *a
{de1} Beilegung *f* eines Konflikts
{en1} terms of settlement *b
{fr1} termes de règlement

Fon: *a Ĉ 37 II; *b Ĉ-En.

89/pb-0868

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} ne'aŭtonom/a teritori/o *a
{de1} sich nicht selbst regierendes Gebiet *n* *c
{de2} nicht autonomes Gebiet *n* *c
{de3} Gebiet *n* ohne Selbstregierung *c
{en1} non-self-governing territory *b *c
{es1} territorio *m* no autónomo *c
{fr1} territoire *m* non autonome *c

Fon: *a Ĉ XI; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0869

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} teritori/o sub kurator/ec/o *a
{de1} Treuhandgebiet *n* *c
{de2} Treuhandschaftsgebiet \In Övi *c
{de3} unter Treuhandschaft gestelltes Gebiet *n* *c
{en1} trust territory *b *c
{en2} trusteeship territory *c
{es1} territorio *m* bajo tutela *c
{es2} territorio *m* bajo fideicomiso *c
{Es3} territorio *m* bajo administración
fiduciaria *c
{Es4} territorio *m* fideicometido *c
{fr1} territoire *m* sous tutelle *c

Fon: *a Ĉ 76/86 I; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0870

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} teritori/o sub ies jurisdikci/o *a
{de1}
{en1} territories under anyone's jurisdiction *b
{fr1}

Fon: *a UDHR-A; *b UDHR-En.

89/pb-0871

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} teritori/o sub mandat/o *a
{de1} Mandatsgebiet *n* *c
{en1} territory held under mandate *b
{en2} mandated territory *c
{en3} mandates area *c
{es1} territorio *m* bajo fideicomiso *c
{es2} territorio *m* bajo mandato *c
{fr1} territoire *m* sous mandat *c

Fon: *a Ĉ 79; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0872

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} praktik/i toler/em/on *a
{de1} Duldsamkeit üben
{en1} to practise tolerance *b
{fr1} pratiquer la tolérance

Fon: *a Ĉ ant.; *b Ĉ-En.

89/pb-0873

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} traktat/o por reciprok/a help/o *a
{de1} Beistandspakt *m* *b
{en1} treaty of mutual aid *a
{fr1}

Fon: *a La Sendanĝereco de Francujo 128; *b pb.

89/pb-0874

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} trakt/i *tr* *a
{de1} behandeln
{en1} deal with ∞ to *b
{es1} tratar *c
{fr1} s'occuper *c

Fon: *a Ĉ 12 II; *b Ĉ-En; *c Ĉ-Es; *c Ĉ-Fr.

89/pb-0875

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} pri'trakt/i *a
{de1} betreffen
{en1} deal with ∞ to
{es1} entender en
{fr1} régler

Fon: *a Ĉ 52;

89/pb-0876

Rim: «89-04-20»

{U1} 341.636
{T1} FAI
{eo1} sen'depend/a kaj sen'parti/a tribunal/o *a
{de1}
{en1} independant and impartial tribunal
{fr1}

Fon: *a UDHR 10;

89/pb-0877

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN
 {eo1} trud/i *a
 {de1} bringen
 {en1} bring ∞ to
 {fr1} infliger
 \M-i ... neeldireblajn suferojn.\i *a

Fon: *a Ĉ ant.;

89/pb-0878

Rim: «89-04-20»

{U1} 341.211
 {T1} WHA
 {eo1} Uni/o de Sovet/aj Social/ist/aj Respublik/oj
 *a
 {eo2} USSR *a
 {de1} Union *f* der Sozialistischen
 Sowjetrepubliken *b
 {de2} UdSSR *f* *ĉ
 {en1} Union of Soviet Socialist Republics *c
 {en2} USSR *c
 {fr1} Union *f* des Républiques socialistes
 soviétiques
 {fr2} USSR *f* *ĉ

Fon: *a Ĉ 23/110; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ pb.

89/pb-0879

Rim: «89-10-20»

{U1} 341.384
 {T1} FAG
 {eo1} ripar*/oj *b EVIT *f
 {eo2} reparaci/oj (1,2) *c
 {de1} Reparationen *f*, *pl* *a
 {de2} Wiedergutmachungen *ĉ
 {de3} Kriegsentschädigungen *ĉ*d
 {de4} Wiedergutmachungsleistungen *d
 {en1} reparation of war damage *e
 {fr1} réparations *e

1 Mona kompenso, aljuĝita de tribunalo al tiu, kiu suferis moleston, difekton, perdon. 2 Liverado de monsumoj aŭ de industria materialo, trudita de venkinta ŝtato al la venkita, kompenso pro la damaĝoj suferitaj dum la milito. *c

\MPost la unua mondmilito Francujo uzis la ~ojn kiel pretekston por dividi kaj dismembrigi Germanujon.\i *a laŭ *b

Fon: *a pb; *b Nitti5; *c PIV[ei]; *ĉ DK-Hand[ei]; *d DUD-Fr[ei]; *e DK-3[ei]; *f ei;

89/pb-0880

Rim: pb: Laŭ PIV, "riparo" estas la "ago, de tiu kiu ~as", dif., kiu ne tute trafas tion, kion Nitti celas tie ĉi.

ei (91-05-22): {eo1} estas evitinda, ĉar {eo2} estas PIV-a termino. «91-05-22»

{U1} (410)
 {T1} WHA
 {eo1} Unu/ig/it/a Regn/o *a
 {eo2} Unu/iĝ/int/a Regn/o *b
 {eo3} Unu/ig/it/a Reĝ-land/o *ĉ

{de1} Vereinigtes Königreich *n*
 {en1} United Kingdom
 {eo2} UK *c
 {fr1} Royaume *f* Unie
 Oficiala ŝtatnomo de → Granda Britujo
 (89/pb-0882) kaj Nord-Irlando. *c
 \IEn 1801 Irlando fariĝis parto de la ~o.\i

*b

Fon: *a Ĉ 23 I/110 III; *b MON 89/3,p18; *c pb; *ĉ JKR88;

89/pb-0881

Rim: pb: Pri la problemo unuigita/unuiĝinta =UN 89/pb-0508. «90-11-13»

{U1} (410)
 {T1} WHA
 {eo1} Grand/a Brit/uj/o *a*b
 {eo2} Grand-Brit/uj/o *c
 {de1} Groß-Britannien
 {en1} Great Britain
 {fr1} Grande-Bretagne

Fon: *a KSKE enk.; *b Ĉ 23 I; *c Nitti5.

89/pb-0882

Rim: «90-06-11»

{U1} (73)
 {T1} WHA
 {eo1} Unu/ig/it/aj Ŝtat/oj de Amerik/o *a*ĉ*d
 {eo2} Unu/iĝ/int/aj Ŝtat/oj de Amerik/o *b
 {eo3} Usono *a*b*ĉ*d*e
 {eo4} Uni/aj Ŝtatoj de Amerik/o *ĉ EVIT *c
 {eo5} U.Ŝ.A. *ĉ EVIT *c
 {eo6} Unu/iĝ/int/aj Ŝtat/oj de Nord-Amerik/o *e
 {de1} Vereinigte Staaten (von Amerika) *m*, *pl* *c
 {de2} USA *f* *c
 {en1} United States (of America)
 {en2} USA
 {es1} Estados *m*, *pl* Unidos
 {es2} EE UU *c
 {fr1} Etats *m*, *pl* Unis d'Amérique

Fon: *a Ĉ 23/110 II/III/111; *b KSKE enk.; *c pb; *ĉ MON 89/8-29; *d JTP 25; *e PIV.

89/pb-0883

Rim: pb: 1 Pri la problemo unuigitaj/unuiĝintaj =UN (89/pb-0508). \Mlapenna\i uzas terminon {eo1} (unuigitaj), PIV {eo6} (unuiĝintaj). 2 JTP 25: "... baldaŭ iu venos al la ideo ŝanĝi ankaŭ aliajn jam delonge establitajn terminojn, ekz. 'Uŝono' anstataŭ 'Usono', en kiu okazo almenaŭ la pravigo povus esti, ke ja temas pri 'Unuigitaj Ŝtatoj' (kaj ne 'Ŝtatoj') ... [Tio estas] katastrofa por la lingva unueco." Tio laŭ mi ankaŭ estas la verdikto pri {Eo4-5}. {eo4} nek estas fake pli preciza (kontraŭe ĝi fake verŝajne estas malĝusta), nek estas tradicia, ĝi nur simple pligrandigas la lingvan aŭson kaj nenece atakas la lingvan unuecon. Samo validas por {eo5}. Ĝi do estas evitenda. «90-11-20»

{U1} (1-32)
{T1} WHB
{eo1} krajs**/o <2> *a
{de1}
{en1}
{fr1}

HIST Administra unuo en la → Sankta Romia Germana Imperio (89/pb-1139) de 1500/1512. Ekzistis tiam jenaj dek ~oj: burgunda, vestfalia, kur-rejna, supra-rejna, malsupra-saksa, supra-saksa, frankonia, ŝvaba, bavara k aŭstria.
=~o <1> (89/pb-0548). *a

Fon: *a cĵg.

89/pb-0884

Rim: «90-12-31»

{U1} 341.18
{T1} FAF
{eo1} Konferenc/o de la Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Konferenz *f* der Vereinten Nationen
{en1} United Nations' Conference *b
{fr1} Conférence *f* des Nations Unies
=Unuiĝintaj Nacioj (89/pb-0508).

Fon: *a Ĉ 3; *b Ĉ-En.

89/pb-0885

Rim: «90-11-20»

{U1} 341.123 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} Deklaraci/o de la Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Erklärung *f* der Vereinten Nationen
{en1} Declaration by United Nations *b
{fr1} Déclaration *f* des Nation Unies
=Unuiĝintaj Nacioj (89/pb-0508).

Fon: *a Ĉ 3; *b Ĉ-En.

89/pb-0886

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.123 : 001.4
{T1} FAJ
{eo1} Regist/ar/oj de la Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Regierungen *f, pl* der Vereinten Nationen
{en1} Governments of the United Nations *b
{fr1} Gouvernements *m, pl* des Nations Unies
=Unuiĝintaj Nacioj (89/pb-0508).

Fon: *a Ĉ 111; *b Ĉ-En.

89/pb-0887

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} voĉ/o *a
{de1} Stimme *f*
{en1} vote *b
{es1} voto *m* *c
{fr1} voix *f* *c

!Ĉiu membro de la Ĝenerala Asembleo havas unu ~on. !i *a

Fon: *a Ĉ 18 I/27/67/88; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0890

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} voĉ_don/i *a
{eo2} voĉ/i *b
{de1} abstimmen
{de2} wählen
{en1} vote ∞ to *c
{fr1} participer au vote
!Membro ... kiu postrestas ... ne rajtas ~i. !i

*a

=jesa voĉdono (89/pb-0892); → sen voĉdon-rajto (89/pb-0893); → sekreta voĉdono (89/pb-0894); ~ado (89/pb-0895); → sin deteni de la voĉdono (89/pb-0896); → voĉdona proceduro (89/pb-0897).

Fon: *a Ĉ§19; *b pb; *c Ĉ-En.

89/pb-0891

Rim: pb: {eo1} laŭ la Analiza Skolo estas kontraŭ-Fundamenta.

ei: Kiel mi klarigis en mia artikolo "Ĉu flanka elemento ne povas esti adjektivo" (AkSt 1988-90,p209) la asertita kontraŭ-Fundamenteco baziĝas sur miskompreno de la termino "vorto" fare de s-roj Mimoo kaj Ŝulco. «90-10-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} jes/a voĉ/o *a
{eo2} jes/a voĉ_don/o *ĉ
{de1} Ja-Stimme *f* *c
{de2} Zustimmung !i(Wahl)!i
{en1} affirmative vote *b *c
{es1} voto *m* afirmativo *c
{fr1} vote *m* affirmatif *c
{fr2} oui *m* *c

!La Konsilio de Sekureco decidas pri proceduraj demandoj per ~o de kiuj ajn sep membroj. !i *d laŭ ĉ =voĉdoni (89/pb-0891).

Fon: *a Ĉ§27,II; *b Ĉ-En; *c HAE; *ĉ JKR83; *d pb;

89/pb-0892

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sen voĉ_don-rajt/o *a
{eo2} sen la rajt/o voĉ_don/i *b
{de1} ohne Stimmrecht
{en1} without vote *c
{fr1} sans droit de vote
=voĉdoni (89/pb-0891).

Fon: *a Ĉ§31/32; *b Ĉ§69/70; *c Ĉ-En.

89/pb-0893

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 342.843.32
{T1} RGE

{eo1} sekret/a voĉ_don/o *a
{de1} geheime Wahl *f*
{en1} secret vote
{fr1}

=voĉdoni (89/pb-0891).
Fon: *a UDHR§21,III;
89/pb-0894

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 342.843.5
{T1} RGE
{eo1} voĉ_don/ad/o *a
{de1}
{en1} voting *b
{fr1}

=voĉdoni (89/pb-0891).
Fon: *a Ĉ; *b Ĉ-En.
89/pb-0895

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 342.843.5
{T1} RGE
{eo1} si/n de'ten/i de la voĉ_don/o *a*ĉ
{de1} sich der Stimme enthalten *c
{de2} Stimmenthaltung üben *c
{en1} abstain from voting ∞ to *b *c
{es1} abstenerse *c
{fr1} s'abstenir *c

=voĉdoni (89/pb-0891).
Fon: *a Ĉ§27,III; *b Ĉ-En; *c HAE; *ĉ JKR 83.
89/pb-0896

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 342.843
{T1} RGE
{eo1} voĉ_don/a procedur/o *a
{de1}
{en1} voting procedure *b
{fr1}

=voĉdoni (89/pb-0891).
Fon: *a UDHR§21,III; *b UDHR-En.
89/pb-0897

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 321.61
{T1} RGB
{eo1} absolut/ism/o *a
{de1} Absolutismus *m* *b
{en1} absolutism *c
{es1} absolutismo *m* *c
{fr1} absolutisme *m* *b

Fon: *a PIV; *b pb: *c HAE.
89/pb-0898

Rim: «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} administr/i *a

{de1} verwalten *b
{en1} administer ∞ to *b
{es1} administrar *b
{fr1} administrer *b

Fon: *a AP44; *b pb:
89/pb-0899

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} afer/o *a
{de1} Angelegenheit *f*
{en1}
{fr1} affaire *f*
internacia ~o, interna ~o.

Fon: *a AP35.

89/pb-0900

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ag/o *a
{de1} Handlung *f*
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP33.

89/pb-0901

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} deklar/o (3) *a
{de1} Erklärung *f*
{en1}
{fr1}

Parola aŭ skriba sciigo, kun la konscio, ke tiu sciigo kreas, aliigas aŭ nuligas rajtojn, devojn aŭ jurajn rilatojn: \I-o pri edziĝo, pri herediĝo, pri adoptado, pri hipoteko.\i *b
Fon: *a pb laŭ PIV.

89/pb-0902

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} agres/o *a*b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP69; *b PIV.

89/pb-0903

Rim: «89-11-23»

{U1} 341.34

{T1} FAG
{eo1} ostaĝ/o *a*b
{eo2} garanti/ul/o *b
{de1} Geisel *f* *b
{en1} hostage
{es1} rehén *m*
{fr1} otage *m*
{It1} ostaggio *m*

Persono, liverita al alia persono, kiel garantio de plenumota promeso, kontraŭ insidoj ktp.:
Vla ~oj estis mortpafitaj; postuli ~ojn; \i *a

\i preni ~ojn.\i *c
Fon: *a PIV; *b KR; *c pb;

89/pb-0904

Rim: «90-11-15»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akt/o (3) *a*b
{de1} Akt *m*
{de2} Akten *f, pl*
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP22,63; *b PIV;

89/pb-0905

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akuz/i *a
{de1} klagen *b
{de2} verklagen *b
{de3} anklagen *b
{en1}
{fr1} accuser *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0906

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akuz/ant/o *a
{de1} Ankläger *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP63; *b pb.

89/pb-0907

Rim: «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akuz/at/o *a
{de1} Angeklagter *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP63; *b pb.

89/pb-0908

Rim: «90-03-15»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} Alianc/an/oj *a
{de1} Alliierte *m, pl* *a*b
{en1} Allies *b
{es1} Aliados *m, pl* *b
{fr1} Alliés *m, pl* *b

Ĉiuj ŝtatoj, kiuj estis membro de la alianco kontraŭ la → Germana Regno (89/pb-1118) en la Dua Mondmilito (1939-1945). *a
=a~o (89/pb-0910).

Fon: *a pb; *HAE.

89/pb-0909

Rim: pb: Mi rekomendas por tiu termino majusklan skribon por distingi ĝin de la ĝenerala termino =89/pb-0910. «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} alianc/an/o *a
{eo2} alianc/ul/o *b
{de1} Verbündeter *m* *c
{de2} Allierter *m* *b
{en1} ally *c
{es1} aliado *m* *c
{fr1} allié *m* *c

=A~o (89/pb-0909); alianco (89/pb-1253).

Fon: *a AP; *b LI; *c HAE.

89/pb-0910

Rim: «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} amend/i (1,2) *a
{de1}
{en1}
{fr1}

1 Fari oficiale plibonigajn modifojn en leĝo aŭ leĝprojekto: \ĉiuj parlamentoj havas la rajton ~i.\i 2 Ĝustigi eraron en leĝa dokumento: \oni ~is la tri lastajn dispoziciojn.\i *a
=amendo (89/pb-1459). *a

Fon: *a PIV.

89/pb-0911

Rim: «90-11-01»

{U1} 342(73)
{T1} FKA
{eo1} amendament**/o *a*c*ĉ*d*e*f
{de1} Amendment \n, US-Verfassung\i *b
{en1} amendment
{fr1} amendement *m* *g

Aldonoj al la Usona konstitucio. La unuaj dek ~oj de 1791 entenas la faman garantio de la homaj kaj civitanaj rajtoj (\Bill of Rights\i). *b
=amendi (89/pb-0911); =~o [2] (90/pb-9029).

Fon: *a AP75; *b pb; *c GW; *ê HL; *d MM; *e OJ; *f PV; *g Boi.

89/pb-0912

Rim: «90-06-30»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} provos*/o <2> *b
{de1} Profos *m* *b
{en1}
{fr1}

Ĝis ĉ. 1800 ekzekuciintoj de militaraj (89/pb-0652) punoj en regimento. *a laŭ *b =~o (1) (89/pb-0915).

Fon: *a pb; *b BT;

89/pb-0913

Rim: «90-11-15»

{U1} 335.8
{T1} RGB
{eo1} anarki/o *a
{de1} Anarchie *f*
{en1} anarchy
{fr1} anarchie *f*

Fon: *a PIV.

89/pb-0914

Rim: «89-11-23»

{U1} 343.83
{T1} FED
{eo1} provos/o (1) *a*ê
{eo2} karcere-gard/ist/o *c
{eo3} prizone-gard/ist/o *c
{de1} Profos *m* *b
{de2} Gefängniswärter *m* *b
{en1}
{fr1}

Gardisto de malliberejo: *a
\Dum prizone-ribele (89/pb-0916) la malliberuloj prenis du ~ojn kiel ostaĝojn (89/pb-0904).\i *c

=~o <2> (89/pb-0913).

Fon: *a PIV; *b BT; *c pb; *ê EPĈ86/10,p20.

89/pb-0915

Rim: pb: Laŭ mi oni uzu la radikon laŭeble nur en la speciala historia senco de ~o <2>. Se oni celas la ĝeneralan signifon de ~o (1) oni prefere uzu la formojn "karcere-gardisto", "prizone-gardisto" aŭ simple "gardisto". «90-03-15»

{U1} 343.812 : 323.22
{T1} FED
{eo1} prizone-ribele/o *a
{de1} Gefangenenmeuterei *f* *a
{de2} Häftlingsmeuterei *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0916

Rim: «90-11-15»

{U1} 341.63
{T1} FAI
{eo1} arbitraci/o *a*c
{de1} Schiedsgerichtbarkeit *f* *b
{en1} arbitration
{fr1} arbitration *f*

Fon: *a AP26,32; *b pb; *c PIV.

89/pb-0917

Rim: «89-11-23»

{U1} 341.66
{T1} FAI
{eo1} arbitraci/a verdikt/o *a
{de1} Schiedsspruch *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP32; *b pb.

89/pb-0918

Rim: «90-11-01»

{U1} 343.125
{T1} FEA
{eo1} arest/o *a*c
{de1} Arrest *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP76; *b pb; *c PIV.

89/pb-0919

Rim: «89-04-23»

{U1} 323.14
{T1} RGB
{eo1} ŝovinismo/o *a*b
{de1} Chauvinismus *m* *c*ê
{en1} chauvinism *ê
{es1} chauvinismo *m* *ê
{fr1} chauvinisme *m* *ê

Fanatika troa patriotismo, konfuzanta amon al patrolando kun malamo k atakemo al aliaj landoj: \celadon al lingvo internacia ne devas escepti eĉ la plej varmege blinda ~o; refali en gente-religian ~on.\i *b

Fon: *a Paco-GDR 1979,p6; *b PIV; *c pb.

89/pb-0920

Rim: «89-12-23»

{U1} 323.14
{T1} RGB
{eo1} ŝovinist/o *a
{de1} Chauvinist *m* *b*c
{en1} chauvinist *c
{es1} chauvinista *m* *c
{fr1} chauvin *m* *c

Adepto de ŝovinismo (89/pb-0920): \MLa
~oj ĉiam batalos kontraŭ ni; la scienculoj volas plaĉi
al la ~a amaso.\i *a
Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0921

Rim: «89-12-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} deklaro (1) *b
{de1} Erklärung f
{en1}
{fr1}

Oficiala, publika, formala sciigo: \~o de ies
nomo antaŭ policisto.\i. *a laŭ *b
Fon: *a pb; *b PIV.

89/pb-0922

Rim: pb: La baza radiko estas transitiva verbo. «89-
12-23»

{U1} 342.533
{T1} FKB
{eo1} Popol/a Asemble/o *a
{de1} Volksversammlung f *b *c
{en1} People's Assembly *c
{es1} Asamblea f Nacional *c
{fr1} Assemblée f du peuple *c
Nomo de la parlamentaro en kelkaj
socialismaj ŝtatoj, ekz-e en Albanujo. *b
=assembleo (89/pb-0595).

Fon: *a AP; *b pb; *c HAE.

89/pb-0923

Rim: «90-11-23»

{U1} 06.053 : 342
{T1} FKA
{eo1} Konstituci/a Asemble/o *a
{eo2} konstituci-far/a asemble/o *c
{de1} verfassunggebende Versammlung f *b
{en1}
{fr1} Constituante f
Francujo 1789.
=assembleo (89/pb-0595).

Fon: *a ; *b pb; *c MON89/5,p9;

89/pb-0924

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} atest/i *a *b *c
{de1} bezeugen *b
{en1} attest ∞ to *c
{fr1}

Fon: *a PIV; *b KR; *c BU.

89/pb-0925

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN
{eo1} atest/ant/o *a *b
{de1} Zeuge m *c
{en1} witness *ĉ
{fr1}

Persono, kiu, vidinte aŭ aŭdinte okazaĵon,
povas atesti pri ĝi. \Li ne estu mortigita laŭ la
akuzo de unu ~anto.\i *b

Fon: *a AP63; *b PIV; *c KR; *ĉ BU.

89/pb-0926

Rim: «90-11-01»

{U1} 330.191.5
{T1} HAD
{eo1} aŭtarki/o *a *b
{de1} Autarkie f *c
{en1}
{fr1}

Politika sendependeco. *b
=aŭtarcio (89/pb-0???)

Fon: *a AP12; *b PIV; *c pb.

89/pb-0927

Rim: «89-04-23»

{U1} 341.231
{T1} FAA
{eo1} aŭtonomi/o (1) *a
{eo2} aŭtonom/ec/o *a
{de1} Autonomie f
{de2} Selbstbestimmung f
{en1} autonomy
{es1} autonomía f
{fr1} autonomie f

Rajto fari siajn proprajn leĝojn k decidajn;
politika ~o, ekonomia ~o, financa ~o. *a

\En la kadro de la propra agadsfero la
komunumoj ĝuas ~on.\i *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0928

Rim: «90-11-23»

{U1} 341.43
{T1} FAH
{eo1} azilo (1,2) *a *b
{de1} Asyl n *c
{en1}
{fr1}

1 Loko, kie persekuta homo estis, laŭ
kutimo aŭ leĝo, sekura kontraŭ siaj persekutantoj: \Li
La preĝejoj, temploj, moskeoj estis ~oj. \i 2
Rifuĝejo, kie homo aŭ besto trovas sekurecon kaj
flegadon: \~o por malriĉuloj, kadukuloj; ~o por
perditaj hundoj; peti ~on ĉe iu.\i *b

Fon: *a AP78; *b PIV; *c pb.

89/pb-0929

Rim: «89-11-23»

{U1} 341.217
{T1} FAA
{eo1} BENELUKSO *a

{eo2} Beneluks/o *b*c
{de1} Beneluxstaaten *m, pl*
{en1}
{fr1}

Ekonomia grupiĝo de Belgujo, Nederlando kaj Luksemburgio. *b

Fon: *a AP56, *b PIV; *c ej.

89/pb-0930

Rim: ej: {eo2} nepre ŝajnas al mi preferinda, ĉar {eo1} pensigas pri inicial-vorto, dum vere temas pri akronimo, kiun oni povus eble skribi BeNeLuks/o, kio pli klare indikas la tri ŝtato-nomojn. «89-11-23»

{U1} 341.62
{T1} FAI
{eo1} bon/aj serv/oj *a*c*ĉ
{de1} gute Dienste *m, pl* *b
{en1}
{fr1} bons offices *m, pl* *a

Okaze de diskutoj inter du ŝtatoj, tria ŝtato proponas siajn □ojn por forigi la krizon inter la kontestantaj (disputantaj) partioj. □oj ne estas rigardataj kiel enmiksiĝo en la internajn aferojn de la kontestantaj (disputantaj) ŝtatoj. *c

Fon: *a AP55; *b pb; *c JTP27; *ĉ PIV.

89/pb-0931

Rim: «90-10-23»

{U1} (-44)
{T1} WHU
{eo1} Brit/a Komun/aj/o de Popoloj *a
{eo2} Komonvelt**/o *b
{eo3} Brit/a Komun/um/o de Ŝtat/oj *ĉ
{eo4} Brit/a Komjun**/o de Ŝtat/oj *d
{eo5} Brit/a Konfederaci/o *e
{de1} Commonwealth \m/n\i *c
{en1} Commonwealth *b
{es1} Commonwealth *f*
{fr1} Commonwealth *f*

Fon: *a AP23; *b LdA#7,p6; *c pb; *ĉ preferita termino (9:1) laŭ voĉdono en la Akademio (cirkulero 161, Ald. Ĉ-2) =89/pb-0205; *d propono de ej, se {eo3} ne ŝajnas esti sufiĉe preciza; *e PIV je "dominio".

89/pb-0932

Rim: =Franca Komunaĵo (89/pb-1213). «89-11-11»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Brusel/a Pakt/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Pakto inter Britujo, Francujo kaj la landoj de Benelukso, kiu antaŭvidas konciliacion (89/pb-0104) por solvado de nejuraj aŭ politikaj konfliktoj, t.e. por konfliktoj, al kiuj ne estas aplikeblaj la reguloj de internacia juro. *b laŭ *a

Fon: *a AP56; *b pb;

89/pb-0933

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} burĝ/o *a
{de1} Bürger *m* *b
{en1} citizen
{fr1} citoyen *m*

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0934

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} burĝ/ar/o *a
{de1} Bürgertum *n*
{en1}
{fr1}

Fon: *a

89/pb-0935

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} burĝ/a klas/o *a
{de1} bürgerliche Klasse *f* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP; *b pb.

89/pb-0936

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} centraliz/i *tr* *a*b
{de1} zentralisieren *tr* *c
{en1}
{fr1}

Kunigi, kolekti en komunan centron, sub unu solan direktadon: \i ~i la komercon de diamantoj.\i *b

\iEn la unuecaj ŝtatoj la ŝtata potenco estas pli aŭ malpli ~ita.\i *c laŭ *a

Fon: *a AP21; *b PIV; *c pb.

89/pb-0937

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} civit/o (1-3) *a*b*c
{de1}
{en1}
{fr1}

1 Aŭtonoma urbo, rigardata kiel politika organismo: \i La Helenaj ~oj venkis la orientajn

imperiojn. \i 2 Tuto de la urbanoj, posedantaj la politikajn rajtojn. 3 Tuto de la ŝtatoj, posedantaj la politikajn rajtojn. *c

Fon: *a AP25; *b pb; *c PIV.

89/pb-0938

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.716
{T1} FDB
{eo1} civit/an/ec/o *a
{de1} Bürgerrecht \In (als Abstraktum)\i
{en1}
{fr1}

Tuto de la rajtoj de ~ano: \I Per granda sumo mi akiris tiun ~on. \i *a

Fon: *a PIV;

89/pb-0939

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.716
{T1} FDB
{eo1} civit/an/a rajt/o *a
{af1} staatkundige reg *b
{de1} Bürgerrecht \In (ein einzelnes)\i *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP75; *b pb.

89/pb-0940

Rim: «90-10-20»

{U1} 342.531
{T1} FKB
{eo1} Ĉambr/o (2) *a
{eo2} ĉambr/o (2) *a
{de1} Kammer \If (eines Parlamentes)\i
{en1} chamber
{es1} cámara *f*
{fr1} chambre *f*

Ejo, en ku regule kunvenas por interkonsiliĝi diversaj institucioj, kaj pli vastasence, tiuj institucioj mem; ~o de deputitoj, → ~o de la Landoj (89/pb-0071); → ~o de Lordoj (89/pb-0943); → ~o de Rerezentantoj (89/pb-0942); komerca ~o, agrikultura ~o; → ~o de la metioj; → supera, malsupera ~o de parlamento; → unu~a, du~a parlamenta sistemo. *b laŭ *a

Fon: *a PIV (ordinare majuskle); *b pb;

89/pb-0941

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.532(73)
{T1} FKB
{eo1} Ĉambr/o de Rerezent/ant/oj \I(US)\i *a
{de1} Reprärentantenhaus *n* *a*b
{en1} House of Representatives *a*b
{es1} Cámara *f* de Representantes *b
{fr1} Chambre *f* des représentants *b

Unu el la du ĉambroj (89/pb-0941) de la Usona parlamento, la alia estas la Senato (89/pb-

1131). *a

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0942

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.531(410)
{T1} FKB
{eo1} Ĉambr/o de Lord/oj \I(GB)\i *a
{de1} Oberhaus \I(GB)\i *b *c
{en1} House of Lords \I(GB)\i *c
{es1} Cámara *f* de los Lores *c
{fr1} Chambre *f* des Lords \I(GB)\i *c

Unu el la du ĉambroj (89/pb-0941) de la Brita parlamento, la alia estas la Ĉambro de la Komunoj (89/pb-1381). *b

Fon: *a pb laŭ PIV; *b pb.

89/pb-0943

Rim: «89-12-23»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Ĉart/o de Bogota *a
{de1}
{en1}
{fr1}

=ĉarto (89/pb-0172).

Fon: *a AP54.

89/pb-0944

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.534.1
{U2} 347.462
{T1} FDA
{eo1} mandat/o *a*b
{de1} Auftrag *m*
{de2} Auftragsverhältnis *n*
{de3} Mandat *n*
{en1}
{fr1} mandat *m*

\I Plilongigi la ~on de la → Alta Komisaro por Rifuĝintoj (89/pb-0952).\i *a

Fon: *a MON89/5,p7; *b BG§4,I,2.

89/pb-0945

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} deklaraci/o *a
{de1} Deklaration *f* *b
{de2} Erklärung *f* *b *c
{en1} declaration *c
{es1} declaración *f* *c
{fr1} déclaration *f* *c

Deklaro: \I~o pri la esenco de la E-ismo; ~o de Homarano; ~o de la ĵurio; la Bulonja ~o.\i *a

Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0946

Rim: Pri -aci-vortoj =apendicon Ĉ5.1. «91-06-03»

{U1} 342.7(100)
 {T1} FKE
 {eo1} Universal/a Deklaraci/o pri la Hom/aj
 Rajt/oj *a
 {eo2} Universal/a Deklaraci/o de Hom/aj Rajt/oj
 *c*ĉ
 {eo3} UDHR *b
 {eo4} deklari/o pri la hom/aj rajt/oj *g
 {de1} Allgemeine Erklärung *f* der
 Menschenrechte *b
 {en1} Universal Declaration of Human Rights *d
 {es1} Declaración *f* universal de los derechos del
 hombre *f
 {fr1} Déclaration *f* universelle des droits de
 l'homme *e
 \La 10-an de decembro 1948 la Ĝenerala
 Asembleo de Unuiĝintaj Nacioj akceptis kaj
 proklamis la □ on.ĵi *ĉ
 =deklario (89/pb-0946).
 Fon: *a AP73; *b pb; *c JTP23; *ĉ UDHR-Eo; *d
 UDHR-En; *e UDHR-Fr; *f UDHR-Es; *g PIV
 =deklaro;

89/pb-0947

Rim: pb: Pri la problemo de ĝusta prepozicio
 =89/pb-0017. <90-11-23>

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} re'venĝ/ist/o *a
 {de1} Revanchist *m* *a*b
 {de2} Anhänger *m* der Revanchepolitik *b
 {en1} revanchist *b
 {es1} revanchista *m* *b
 {fr1} revanchiste *m* *b
 {fr2} revanchard \m,fam,pej\i
 =revenĝismo (89/pb-0952).

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0948

Rim: <89-12-23>

{U1} 342.34
 {T1} FKA
 {eo1} demokrati/o (1,2) *a
 {af1} demokrasie *b
 {de1} Demokratie *f*
 {de2} Volksherrschaft *f*
 {en1} democracy
 {fr1} démocratie *f*

1 Reĝimo, en kiu la politika povo
 apartenas, jen pere, jen senpere al la popolo kaj en
 kiu estas plej fortaj la sendistinge egaligaj tendencoj.

2 Demokratato. *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0949

Rim: <90-10-20>

{U1} (44-35)
 {U2} 341.121
 {T1} FAJ
 {eo1} departement/o (1,2) *a

{de1} Departement \n,in Frankreich\i *b
 {en1}
 {fr1} departement *m*
 1 Sekcio de ministrejo; fako de grava
 institucio: \La ~o pri la rifuĝintoj en → Ligo de
 Nacioj (89/pb-0535).\i 2 En Francujo, administra
 distriktaro, estrata de prefekto:\I Francujo enhavas
 95 ~ojn.\i *a
 =sub~o (89/pb-0???)

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0950

Rim: <90-11-01>

{U1} 342.534
 {T1} AJF
 {eo1} deput/it/o *a
 {de1} Abgeordneter *m* *b
 {de2} Deputierter *m* *b
 {en1}
 {fr1} député *m* *b
 =deputi (89/pb-0???), delegi (89/pb-0???)

Fon: *a AP45; *b pb.

89/pb-0951

Rim: <90-11-01>

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} re'venĝ/ism/o *a
 {eo2} venĝ/ism/o *b
 {de1} Revanchismus *m* *b
 {en1} revanchism
 {es1} revanchismo *m*
 {fr1} revanchisme *m*
 =revenĝisto (89/pb-0948).

Fon: *a Paco-GDR 1979,p6; *b pb

89/pb-0952

Rim: pb: {eo1} estas naturalisma, {eo2} pli
 skemisma. <90-11-01>

{U1} 321.64
 {T1} RGF
 {eo1} diktatur/o *a
 {eo2} diktator/ec/o *a
 {de1} Diktatur *f* *b
 {en1}
 {fr1} dictature *f* *b
 Regado de diktatoro; ~o de la proletaro. *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0953

Rim: <89-11-23>

{U1} 341.71
 {T1} RGD
 {eo1} diplomat/ar/o *a*b
 {eo2} diplomat/a korp/o *c
 {de1} diplomatisches Korps *n* *ĉ *d
 {de2} CD *ĉ
 {en1} diplomatic corps *d
 {en2} corps diplomatique *d
 {es1} cuerpo *m* diplomático *d

{fr1} corps *m* diplomatique *d
{fr2} CD *c
La tuto de la ~oj akredititaj ĉe unu ŝtatestro:
*b

\\Meze de la 18a jc. aperis en Vieno la nomo "diplomata korpo" por signi ĉiujn personojn akredititajn ĉe la Viena kortumo. ĵi *ĉe laŭ *c
Fon: *a AP36; *b PIV; *c AP38; *ĉ pb;

89/pb-0954

Rim: «89-12-23»

{U1} 327.82
{T1} RGD
{eo1} diplomati/o (1,2) *a*b*ĉ
{af1} diplomasio *d
{de1} Diplomatie *f**c
{en1} diplomacy *c
{es1} diplomacia *f**c
{fr1} diplomatie *f**c

1 Branĉo de la ŝtata aktiveco, kiu koncernas la rilatojn kun aliaj ŝtatoj kaj kun la internaciaj organismoj. *a

2 Kariero, administracio kaj tuto de la diplomatoj. *b

Fon: *a AP35; *b PIV; *c HAE; *ĉ JTP14,28; *d pb.

89/pb-0955

Rim: «90-10-20»

{U1} 329.14
{T1} RGE
{eo1} social-demokrati/o *a
{de1} Sozialdemokratie *f**b
{en1}
{fr1}

Germana socialista partio. *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0956

Rim: «90-11-01»

{U1} (1-37)
{T1} AJA
{eo1} distrikt/o *a
{de1} Bezirk *m*
{de2} Distrikt *m*
{de3} Kreis *m*
{en1} district
{fr1}

Prezice limita teritorio, havanta apartan administran unuecon; elekto~o, juĝ~o.

=gubernio (89/pb-0???), provinco (89/pb-0335), departemento (89/pb-0950), kantono (89/pb-1021), kvartalo (89/pb-0???). *a

Fon: *a PIV.

89/pb-0957

Rim: «89-11-23»

{U1} 337
{T1} HEB
{eo1} dogan/o (1) *a

{de1} Zoll *m*
{en1}
{fr1} douane *m*
{It1} dogana *f*

1 Imposto starigita pri iuj komercaĵoj, kiam ili eniras fremdan teritorion; = limimposto. =akcizo (89/pb-1620). 2 Administracio zorganta pri la ~ aferoj. *a

=~limo (89/pb-1059), ~-ofica kontrolado (89/pb-1368).

Fon: *a PIV;

89/pb-0958

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.53
{T1} AJF
{eo1} dom/o <5> *a
{de1} Haus *n* *a
{en1}
{fr1}

=Malsupra Domo (89/pb-0960); =Supra Domo (89/pb-0961); =dudoma sistemo (89/pb-0963).

Fon: *a pb;

89/pb-0959

Rim: ej: =ĉambro (89/pb-0941). «90-11-01»

{U1} 342.532
{T1} AJF
{eo1} Mal'supr/a Dom/o *a
{de1} Unterhaus *n*
{en1}
{fr1}

Ĝenerala nomo por tiu ŝtata organo, en kiu estas reprezentataj la unuopuloj, kontraste al la → Supra Domo (89/pb-0961). *b laŭ *a

Fon: *a AP42; *b pb;

89/pb-0960

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.531
{T1} AJF
{eo1} Supr/a Dom/o *a
{de1} Oberhaus *n*
{en1}
{fr1}

Ĝenerala nomo por tiu ŝtata organo, en kiu estas reprezentataj la federalaj unuoj, kontraste al la → Malsupra Domo (89/pb-0960). *b laŭ *a

Fon: *a AP42; *b pb;

89/pb-0961

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.53
{T1} AJF
{eo1} du-dom/a sistem/o *a
{de1} Zwei-Kammer-System *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0962

Rim: «89-04-23»

{U1} 353.8
{T1} AJB
{eo1} domini/o *a
{eo2} dominion/o *b EVIT *c
{de1} Dominion *n*
{en1} dominion
{fr1}

Titolo de kelkaj pli-malpli sendependaj partoj de la Brita Konfederacio. *a

Fon: *a PIV; *b AP23; *c pb.

89/pb-0963

Rim: pb: Ambaŭ terminoj ŝajnas al mi akcepteblaj, tamen pro lingva disciplino ni uzu nur {eo1}, ĉar ĝi aperis en PIV. {eo2} tial hodiaŭ fariĝis forma arkaismo evitenda. «90-11-02»

{U1} 141.112
{U2} 340.5
{T1} FIA
{eo1} dual/ism/o (1) *a*b
{de1} Dualismus *m*
{en1} dualism
{fr1} dualisme *m*

Ĉia sistemo, kiu klarigas la mondon per la efiko de du reciproke neredukteblaj principoj. *b
Speciale en juro: Tiu skolo, laŭ kiu ekzistas du sendependaj juraj sistemoj, nome tiu de la interna juro kaj tiu de la internacia. *c laŭ *a
=monismo (89/pb-0965).

Fon: *a AP29; *b PIV; *c pb;

89/pb-0964

Rim: «89-11-23»

{U1} 141.111
{U2} 340.5
{T1} FIA
{eo1} monism/o *a*b
{de1} Monismus *m* *c
{en1}
{fr1}

=dualismo (89/pb-0964).

Fon: *a AP29; *b PIV; *c pb

89/pb-0965

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} duk/o *a
{de1} Herzog *m*
{en1} duke
{fr1}

Nobelo, kies titolo estas meza inter tiu de markizo k tiu de princo. *a

Fon: *a PIV

89/pb-0966

Rim: «89-04-23»

{U1} (1-37)
{T1} RBN
{eo1} duk-land/o *a
{eo2} duk/uj/o *c
{eo3} duk/i/o *ĉ
{de1} Herzogtum *n* *b
{en1}
{fr1}

VDuklando de Virtembergo.ĵi *c

Fon: *a AP39; *b BT; *c pb; *ĉ LetAk#7.p6;

89/pb-0967

Rim: pb: Pri la problemo -lando/-uj/-i =reĝ-lando (89/pb-1120). «89-07-02»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} duplik**/o *a
{de1} Duplik *f* *b
{en1}
{fr1}

Respondo al tio, kion alia asertis aŭ postulis en repliko (89/pb-1122). *b

Fon: *a AP63; *b pb.

89/pb-0968

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.843
{T1} RGE
{eo1} elekt/o *a
{de1} Wahl *f* *b
{en1} election
{es1} elección *f*
{fr1} election *f*

rekta ~o, nerekta ~o.

Fon: *a PIV; *b pb

89/pb-0969

Rim: «89-11-23»

{U1} 342.843
{T1} RGE
{eo1} elekt/iĝ/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP

89/pb-0970

Rim: «89-04-23»

{U1} 343.132
{T1} FEA
{eo1} enket/o (1) *a
{de1} Untersuchung *f*
{en1}
{fr1}

Juĝa aŭ oficiala esploro; \I fari ~on pri iu afero; → ~a juĝisto (89/pb-07??); → ~a komisiono (89/pb-0972). *a

=inkvesto (89/pb-0500).
Fon: *a PIV.

89/pb-0971

Rim: «90-11-01»

{U1} 343.132
{T1} FEA
{eo1} enket/a komision/o *a *b
{de1} Untersuchungsausschuß *m* *c
{de2} Enquête-Kommission *f* *c
{en1}
{fr1}

=inkvesto (89/pb-0500).
Fon: *a AP54; *b PIV; *c pb.

89/pb-0972

Rim: «90-11-01»

{U1} 06.044
{T1} AAF
{eo1} ekzekutiv/a komitat/o *a
{de1} Exekutivkomitee *n* *b
{en1}
{fr1}

↳ de l' → Alta Komisariato por
Rifuĝintoj (89/pb-1264).i *a

Fon: *a MON89/5.p7; *b pb.

89/pb-0973

Rim: «90-11-01»

{U1} 340.5
{T1} FDA
{eo1} ex aequo et bono *a
{de1}
{en1}
{fr1}

{La1} ex aequo et bono *a
Principoj de justeco.

Fon: *a AP56.

89/pb-0974

Rim: «89-04-23»

{U1} 329.18
{T1} RGE
{eo1} faŝism/o *a
{de1} Faschismus *m* *b *c
{en1} fascism *c
{es1} fascismo *m* *c
{fr1} fascisme *m* *c

Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0975

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.43
{T1} FAH
{eo1} azil-land/o *a
{de1} Asylland *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a MON89/5.p7; *b pb.

89/pb-0976

Rim: «89-05-23»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federalism/o *a
{eo2} federaci/ism/o *b
{eo3} feder/ism/o *c
{de1} Föderalismus *m* *c
{en1} federalisme *c
{es1} federalismo *c
{fr1} fédéralisme *m* *c

Fon: *a AP39; *b pb; *c ei; *c HAE.

89/pb-0977

Rim: pb: {eo1} estas naturalisma formo de {eo2};
sinonimoj.

ei: En PIV ekzistas ankaŭ la pli simpla
"federi". «90-10-19»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federal/a unu/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Tiuj ŝtatoj, el kiuj konsistas la federacio. Ili
nomiĝas ŝtato, respubliko, popola respubliko (SU),
kantono (CH) aŭ lando (D).

Fon: *a AP;

89/pb-0978

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federal/a ŝtat/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

La unuopa ŝtato en federacio (89/pb-0168),
resp. → federacia ŝtato (89/pb-0169), ekz. en F.R.
Germanujo la t.n. "landoj", en Svislando la
"kantonoj" (89/pb-1021).

Fon: *a AP

89/pb-0979

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federal/ist/o *a
{eo2} federaci/ist/o *b
{eo3} feder/ist/o *c
{de1} Föderalist *m* *b
{en1} federalist *b
{fr1}

Fon: *a AP; *b pb; *c ei.

89/pb-0980

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.36
 {T1} FKA
 {eo1} feŭd/ism/o *a
 {de1} Feudalismus *m* *b
 {de2} Lehnswesen *n* *b
 {en1} feudalism
 {fr1} feudalisme *m*

Politika kaj ekonomia sistemo, bazita sur la rilatoj inter vasaloj kaj feŭdestroj, estigataj de feŭda terposedo. *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0981

Rim: «90-03-15»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} du-flank/a kontrakt/o *a
 {de1} zweiseitiger Vertrag *m* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a AP31; *b pb.

89/pb-0982

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} plur-flank/a kontrakt/o *a
 {de1} mehrseitiger Vertrag *m*
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0983

Rim: «89-04-23»

{U1} 341.383
 {T1} FAG
 {eo1} re'patr/uj/ig/o *a
 {de1} Rückführung \lf,in den Heimatstaat\i *b
 {en1}
 {fr1}

\i~o de rifuĝintoj post la fino de la civila milito. \i *b

Fon: *a MON89/5.p7; *b pb.

89/pb-0984

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} en formal/a senc/o *a
 {de1} im formellen Sinn *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0985

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} en material/a senc/o *a
 {eo2} en materi/a senc/o *b
 {de1} im materiellen Sinn *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0986

Rim: «89-10-23»

{U1} 341.24
 {T1} FAF
 {eo1} Hag/a Konvenci/o pri Solv/ad/o de Inter'naci/aj Konflikt/oj *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a AP55.

89/pb-0987

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} hered/i *a
 {de1} erben *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a PIV; *b KR.

89/pb-0988

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} imperi/o *a
 {de1} Reich *n*
 {en1} empire
 {fr1} empire *m*

Fon: *a PIV.

89/pb-0989

Rim: «90-03-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} imperi/estr/o *a*b
 {af1} keiser *c
 {de1} Kaiser *m* *c
 {de2} Herrscher *m*
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a PIV; *b Nitti10; *c pb.

89/pb-0990

Rim: «90-10-20»

{U1} 327.2
 {T1} RGF
 {eo1} imperialism/o *a
 {eo2} imperi/ism/o *a
 {af1} imperialisme *b
 {de1} Imperialismus *m* *c
 {en1} imperialism *c
 {es1} imperialismo *m* *c
 {fr1} imperialisme *m* *c

Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0991

Rim: «90-10-20»

{U1} 336.2
 {T1} HEC
 {eo1} impost/o *a
 {de1} Steuer *f* *b
 {en1}
 {fr1} impôt *m* *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0992

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} incident/o *a*b
 {de1} Zwischenfall *m*
 {de2} Zusammenstoß *m*
 {en1} incident
 {fr1}

Flanka kaj akcesora negrava fakto, ordinare iom malhelpa, kiu okazas dum la irado de pli ampleksa afero; interokazaĵo: Voni ne devas trogravigi la ~ojn de la konferenco.ŝi *b

Fon: *a AP54; *b PIV.

89/pb-0993

Rim: «90-07-02»

{U1} 343.132
 {T1} FEA
 {eo1} inkvizici*/a princip/o *a
 {de1} Untersuchungsgrundsatz *m* *b
 {de2} Inquisitionsmaxime *f* *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a AP64; *b pb.

89/pb-0994

Rim: ej: "inkvizicio" havas ĝis nun nur eklezian signifon. La difino de la nocio ankoraŭ ne estas registrita, tial mi povas nur diveni ke temas pri "enket-principo". «90-10-23»

{U1}

{T1}
 {eo1} instituci/o *a*b
 {de1} Rechtsinstitut *n* *c
 {de2} Institut *n* *c
 {en1}
 {fr1}

Vla ~o de rekomendoj permesas kondamni (89/pb-0531) perforton en internaciaj rilatoj.ŝi *c laŭ *b

Fon: *a AP26; *b JKR 92; *c pb.

89/pb-0995

Rim: «90-11-01»

{U1}
 {T1}
 {eo1} Institut/o de Inter'naci/a Jur/o *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a AP35.

89/pb-0996

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} inter'depend/ec/o *a
 {de1} Interdependenz *f* *a
 {de2} wechselseitige Abhängigkeit *f* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0997

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} inter'konsent/o <2> *a
 {de1} Übereinkunft *f* *b
 {en1}
 {fr1}

Internacia kontrakto. *a
 =~o <1> (89/pb-0486).

Fon: *a AP32; *b pb.

89/pb-0998

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} inter'ŝtat/aj rilat/oj *a
 {de1} zwischenstaatliche Beziehungen *f, pl* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0999

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.746
{T1} HEJ
{eo1} adres/o (de kambio) *b
{de1} Adresse \f, eines Wechsels\i *a
{en1}
{fr1}

=help-adreso (89/pb-0721)

Fon: *a LI; *b ei;

89/pb-0720

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.746
{T1} HEJ
{eo1} help-adres/o (de kambio) *b
{de1} Notadresse \f, eines Wechsels\i *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b ei;

89/pb-0721

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.453.3
{T1} FDC
{eo1} sub'lu/o *a
{de1} Untermiete f *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0722

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.717
{T1} RBN
{eo1} agent/o *a*b
{de1} Agent m *a
{en1}
{fr1}

kontrakt-rajta ~o (89/pb-0724), distrikta ~o (89/pb-0725), ĉef-~o (89/pb-0726).

Fon: *a LI; *b AP63.

89/pb-0723

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.717
{T1} RBN
{eo1} kontrakt-rajt/a agent/o *a
{de1} Abschlußagent m *a
{de2} Abschlußvertreter m *b
{en1}
{fr1}

=agento (89/pb-0723)

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0724

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.717
{T1} RBN
{eo1} distrikt/a agent/o *a
{de1} Bezirksvertreter m *b
{en1}
{fr1}

=agento (89/pb-0723).

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0725

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.717
{T1} RBN
{eo1} ĉef-agent/o *a
{de1} Generalvertreter m *b
{en1}
{fr1}

=agento (89/pb-0723).

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0726

Rim: «89-04-11»

{U1} 336.748.3
{T1} HED
{eo1} aĝi/o (1,2) *a*b*c*ĉ
{de1} Agio n *a
{en1} agio *ĉ
{fr1} agio *c

1 Diferenco inter la nominala kaj la efektiva (laŭkurza) valoro de la mono. 2 Profito ĉe monŝanĝo. *b

Fon: *a LI; *b PIV; *c GD; *ĉ BU.

89/pb-0727

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 63
{T1} FBZ
{eo1} agr/ar/a jur/o *a
{de1} Agrarrecht n *a
{en1} agricultural law *b
{fr1}

Jura branĉo, reguliganta la jurajn rilatojn al agraro, speciale la proprietajn, posedajn k uz-rajtojn pri agroj: \Pro la agrara krizo la registaro alstrebas reformon de la ~o.\i *c

Fon: *a LI; *b Romain; *c pb.

89/pb-0728

Rim: «91-09-25»

{U1} 341.7 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} memor-not/o *a
{eo2} memor/ig/a not/o *a
{de1} Aide-mémoire n *a*b
{en1} aide-mémoire *b
{es1} recordatorio m *b
{fr1} aide-mémoire m *b

Diplomata skribaĵo pri buŝaj komuniko aŭ interkonsento. =memorando (89/pb-1063). *c laŭ *b

Fon: *a LI; *b HAE; *c pb.

89/pb-0729

Rim: «91-09-25»

{U1} 341.7: 001.4
 {T1} RGD
 {eo1} akredit/i (1) *tr* *a*b*ĉ
 {de1} akkreditieren \leinen Botschafter\i *a
 {en1} accredit *c
 {es1} acreditar *c
 {fr1} accréditer *c

Oficiale akceptigi iun, provizante lin per tiucelaj rajtigiloj. Mambasadoro ~ita apud la papo \i *ĉ

Fon: *a LI; *b AP38; *c HAE; *ĉ PIV.

89/pb-0730

Rim: «90-01-11»

{U1} 341.7 : 001.4
 {T1} RGD
 {eo1} akredit/aj/o *a
 {eo2} akredit-leter/o *b
 {de1} Akkreditiv \In, im Völkerrecht\i *a
 {DE2} Beglaubigungsschreiben *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0731

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.757
 {T1} FHA
 {eo1} akreditiv/o *a*b
 {de1} Akkreditiv \In, im Handelsrecht\i *a
 {en1}
 {fr1}

Kreditletero. *b

Fon: *a LI; *b PIV.

89/pb-0732

Rim: «90-01-11»

{U1} 341.01
 {T1} FFG
 {eo1} ne-amik/a ag/o *a
 {de1} unfreundlicher Akt \Im, im Völkerrecht\i *a
 {en1}
 {fr1}

(pp internacia juro:)

Fon: *a LI;

89/pb-0733

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} akt-evident/a *a
 {de1} aktenkundig *a
 {en1}
 {fr1}

Tia, ke fakto estas registrita en la aktoj. *b

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0734

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} en'akt/ig/i *a
 {de1} aktenkundig machen *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0735

Rim: «89-04-11»

{U1} 336.763.2
 {U2} 347.728.2
 {T1} HEH
 {eo1} akci/o *a*b*c
 {de1} Aktie *f* *a
 {en1}
 {fr1} action *f* *c

Fon: *a LI; *b PIV; *c GD

89/pb-0736

Rim: «91-09-25»

{U1} 336.763.2
 {U2} 347.728.25
 {T1} HEH
 {eo1} sen'pag/a akci/o *a
 {de1} Gratisaktie *f* *a*b
 {de2} Freiakte *f* *b
 {en1}
 {fr1} action *f* gratuite *b

Fon: *a LI; *b Doucet

89/pb-0737

Rim: «91-09-25»

{U1} 336.763.2
 {U2} 347.728.2
 {T1} HEH
 {eo1} ŝirm/aj akci/oj *a
 {de1} Schutzaktien *f, pl* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0738

Rim: «90-11-01»

{U1} 336.763.26
 {U2} 347.728.2
 {T1} HEH
 {eo1} fond-akci/o *a
 {eo2} fond/int/a akci/o *c*ĉ
 {de1} Stammaktie *f* *a*d
 {de2} Gründeraktie *f* *b

{en1}
{fr1} action *f* ordinaire *d
Akcio (89/pb-0736), subskribita jam ĉe la
fondo de kompanio k rajtiganta je apartaj avantaĝoj.
*c
Fon: *a LI; *b DK-Hand; *c PIV; *ĉ Z; *d Doucet.

89/pb-0739

Rim: «91-09-25»

{U1} 336.763.24
{U2} 347.728.2
{T1} HEH
{eo1} akci/oj kun privilegi/a voĉ_don-rajt/o *a
{de1} Stimmrechtaktien *f, pl* *a*b
{en1}
{fr1} action *f* à droit de vote privilégié *b

Fon: *a LI; *b Doucet

89/pb-0740

Rim: «91-09-25»

{U1} 336.763.26
{U2} 347.728.2
{T1} HEH
{eo1} katen/it/aj akci/oj *a
{eo1} ne'liber/e trans'ig/eb/aj akci/oj *a
{de1} vinkulierte Aktien *f, pl* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0741

Rim: «89-04-11»

{U1} 336.763.26
{U2} 347.728.2
{T1} HEH
{eo1} rezerv/it/aj akci/oj *a
{de1} Vorratsaktien *f, pl* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0742

Rim: «90-10-11»

{U1} 336.763.24
{U2} 347.728.2
{T1} HEH
{eo1} privilegi/aj akci/oj *a
{de1} Vorrechtsaktien *f, pl* *a
{de2} Vorzugsaktien *f, pl* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0743

Rim: «90-11-01»

{U1} 336.763.26
{U2} 347.728.2
{T1} HEH
{eo1} rezerv/it/aj akci/oj *a
{eo2} dispon/eb/aj akci/oj *a
{de1} Verwertungsaktien *f, pl* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0744

Rim: «89-10-11»

{U1} 336.763.2
{U2} 347.728.2
{T1} HEH
{eo1} libr/o de akci/oj *a
{de1} Aktienbuch *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0745

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.725
{T1} FHB
{eo1} akci/a societ/o *a*f*g
{eo2} a.s. *b EVIT *c
{eo3} akci/a kompani/o *e*f
{de1} Aktiengesellschaft *f* *a*f
{de2} AG *f* *b
{en1}
{es1} sociedad *f* anónima *d
{es2} S.A. *d
{fr1} société *f* anonyme *ĉ*g
{fr2} S.A. *ĉ
{Fr3} société *f* par actions *g

Fon: *a LI; *b pb; *c ei; *ĉ Doucet; *d LangT-Es-De; *e PIV; *f KR; *g GD.

89/pb-0746

Rim: ei: Estas bone registri tiajn mallongigojn en Pekoteko, por ke leganto povu trovi klarigon pri ili. Tamen ni malkuraĝigu la uzadon de tiuspecaj mallongigoj, ĉar ili estas aparte lernendaj.

pb: 1 Mi ne konsentas. Por la diversaj juraj formoj de societoj k entreprenoj ekzistas mallongigoj en ĉiuj lingvoj, kiujn mi konas, ĉar estas por ili .. bezono. Same estas en Eo. Oni kompreneble uzu "a.s." nur post nomo de entrepreno, ekz-e "Siemens a.s.". 2 Dum war en <GD> preferas "societo", li en PIV uzas "kompanio". «91-09-25»

{U1} 341.018
{T1} FAA
{eo1} rezerv*/o <7> *a
{de1} Vorbehalt *m* *b
{en1}
{fr1}

Klaŭzo, per kiu unu partio limigas la akcepton de iu traktato, aŭ unuopajn preskribojn de iu traktato. *c

=IJR 1969/2-6.

Fon: *a JTP29; *b pb.

89/pb-0747

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.72.031

{T1} FHB

{eo1} akci/ul/o *a*b

{de1} Aktionär *m* *a

{en1}

{fr1} actionnaire *m* *ĉ

Proprietulo de unu aŭ pluraj akcioj en → akcia societo (89/pb-0746): \La leĝo organizas sindikatojn de ~uloj.\i *c laŭ *b

Fon: *a LI; *b PIV; *c pb; *ĉ GD.

89/pb-0748

Rim: «91-09-25»

{U1} 341.323

{T1} FAG

{eo1} ag/ad-kamp/o *a

{eo2} ag/ad-sfer/o *a

{eo3} ag/ad-region/o *a

{eo4} ag/ad-lim/o *a

{de1} Aktionsradius \m, bei einer Blockade\i *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0749

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.728.1

{T1} FHB

{eo1} aktiv/oj *a

{eo2} aktiv/aj/oj *a

{de1} Aktiven *f, pl* *a

{en1}

{fr1}

=aktivo (89/pb-0752).

Fon: *a LI;

89/pb-0750

Rim: «89-04-11»

{U1} 341.31

{T1} FAG

{eo1} efektiva milit/a stat/o *a

{de1} aktiver Kriegszustand *m* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0751

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.728.1

{T1} FHB

{eo1} aktiv/o *a

{eo2} aktiv/oj *a

{eo3} aktiv/ar/o

{de1} Aktivmasse *f* *a

{en1}

{fr1}

Kp. 89/pb-0750.

Fon: *a LI;

89/pb-0752

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.746

{T1} FHE

{eo1} akcept/o <2> *a

{eo2} kambi/o *a

{de1} Akzept \In, die Querschrift oder das Papier selbst\i *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0753

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.746

{T1} FHE

{eo1} akcep/ant/o *a

{de1} Akzeptant *m* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0754

Rim: «89-04-11»

{U1} 341.78

{T1} RGD

{eo1} legat/o (1) *a*c

{eo2} apostol/*a legat/o *c

{de1} Legat *m* *b

{de2} apostolischer Legat *m* *b

{de3} Legatus natus *m* *b

{en1} legatate *b

{en2} apostolic legatate *b

{es1} legado *m* *b

{es2} legado *m* apostólico *b

{fr1} légat *m* *b

{fr2} légat *m* apostolique *b

Altranga ekleziulo komisiita por reprezenti

la papon en ia difinita okazo. *a

=apostola (89/pb-1043).

Fon: *a PIV; *b HAE; *c pb.

89/pb-0755

Rim: «89-11-11»

{U1} 070.421

{T1} RHA

{eo1} sol/a redakt/ist/o *b

{de1} Alleinredakteur *m* *a

{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0756

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.626.5
{T1} FDH
{eo1} ĝeneral/a hav/aĵ/a komun/ec/o *a EVIT *c
{eo2} ĝeneral/a kun'propriet/ad/o kaj kun'uzo de hav/aĵ/oj *b
{eo3} ĝekunhav**/o *b
{eo4} ĝeneral/a ge/edz/a propriet/o-komun/aĵ/o *c
{eo5} komun/a posed/o *ĉ EVIT *c
{de1} allgemeine Gütergemeinschaft f *a
{en1}
{fr1} communauté f de biens *d

Fon: *a LI; *b ej; *c pb; *ĉ KR; *d Doucet.

89/pb-0757

Rim: pb: 1 {eo1} ŝajnas al mi dubinda, jam pro "-eco". 2 {eo5} de <KR> ne sufiĉe esprimas, ke ambaŭ geedzoj komune estas proprietuloj (la decida kriterio ne estas la posedo, sed la proprieto.) Kp. 89/pb-?????. 3 Mi forte dubas, ke tiaj akronimoj kiel {eo3} estos akceptitaj. =Apendicon Ĉ2.1. «91-09-25»

{U1} 341.634
{T1} FAI
{eo1} rezerv/o (1) *a
{de1} Vorbehalt m *a
{en1}
{fr1}

Eksplicita aŭ implicita limigo aŭ kondiĉo, kiun oni faras pri io: Ĵa ~oj formulitaj en la vendokontrakto; → spirita ~o (89/pb-1803), → silenta ~o (89/pb-1803) (kiun oni faras ĉe ĵuro, promeso ktp.)\i *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0758

Rim: «90-11-01»

{U1} 347.746
{T1} FHE
{eo1} alonĝ/o (1) *a*b*c
{de1} Allonge f *a
{en1}
{fr1} allonge f *c

Papera folio, kiun oni algluas al kambio, kiam sur ties dorsa flanko ne plu estas loko por ĝiroj. *b

Fon: *a LI; *b PIV; *c GD.

89/pb-0759

Rim: «91-09-25»

{U1} 341.221
{U2} 551.794
{T1} SDN

{eo1} aluvi/o (1,2) *a*b
{de1} Anlandung f *a
{de2} Anschwemmung f *c
{de3} Alluvion f *a*c
{en1} alluvion *c
{es1} aluvi3n f *c
{fr1} alluvion f *c

1 Tavolo de tero, alportita de la akvoj:\I la ~oj de la Nilo kreis Egiptujon.\i 2 Holoceno. *b

Fon: *a LI; *b PIV; *c HAE.

89/pb-0760

Rim: «89-11-11»

{U1} 347.65
{T1} FDH
{eo1} rest/ant/a porci/o *a
{eo2} rezerv/it/a hav/aĵ/o de emerit/ul/o *b
{de1} Altenteil n *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b ej.

89/pb-0761

Rim: «89-04-11»

{U1} 581.5 : 001.4
{U2} 591.5 : 001.4
{T1} GGA
{eo1} alternativ"/a (1) *a*b
{de1} alternativ *a
{en1} alternative
{fr1} altérnatif, ~ve

(pp ekologio:) Io, kiom proponas alian vojon aŭ solvon, ol tiujn ĝenerale adaptitajn, k malpli agresas kontraŭ la vivmedion: \~a tekniko, medicino\i. *b

Fon: *a LI; *b PIVS;

89/pb-0762

Rim: «89-11-11»

{U1} 347.412
{T1} FDC
{eo1} alternativ/a ŝuld/o *a
{eo2} alternativ/a obligaci/o *b
{de1} alternative Schuld f *a
{de2} Alternativschuld f *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0763

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.672
{T1} FDD
{eo1} alternativ/a legac/o *a
{eo2} alternativ/a legaci/o *a
{eo3} alternativ/a legat/o *b EVIT *a
{de1} Alternativvermächtnis n *b
{en1}

{fr1} =legacato (89/pb-1808).
Fon: *a pb laŭ PIV k *b; *b LI.

89/pb-0764

Rim: pb: 1 {eo3} hodiaŭ estas evitenda, ĉar laŭ PIV "legato" nun signifas "altranga ekleziulo" (89/pb-0755). 2 PIV registras kaj {eo1} kaj {eo2}. {eo1} estas preferinda, ĉar a) pli mallonga ol {eo2}, b) evitanta la konfuzon kun "legacio (1)", t.e. "diplomatia misio". «90-11-01»

{U1} 341.71
{T1} RGD
{eo1} ambasador/o *a*c*f
{af1} gesant *d
{af2} ambassadeur *d
{de1} Botschafter *m* *b *ĉ
{en1} ambassador *ĉ
{es1} embajador *m* *ĉ
{fr1} ambassadeur *m* *ĉ
{N11} ambassadeur *e

Oficiala, plej alta reprezentanto, konstanta aŭ ne, de unu ŝtato ĉe alia: Vla ministro de la Aferoj Eksterlandaj, la franca ~o, ~oj angla k germana k mi\iSZs\i; sendi, revoki ~on; la ~o petis aŭdiencon ĉe la Prezidento.i =sendito, konsulo, nuncio *f
Fon: *a LI; *b KR; *c AP; *ĉ HAE; *d Brandt; *e Middel; *f PIV.

89/pb-0765

Rim: «91-09-25»

{U1} 343.293
{T1} FEJ
{eo1} amnesti/o *a*d
{af1} amnestie *ĉ
{af2} vergewing *ĉ
{de1} Amnestie *f* *a
{de2} Begnadigung *f* *b
{en1} amnesty *c
{es1} amnistía *f* *c
{fr1} amnestie *f* *c

Ĝenerala nuligo de punoj el difinitaj kategorioj (ofte pri politikaj deliktoj), promulgata okaze de ia grava okazaĵo. *d

Fon: *a LI; *b pb; *c HAE; *ĉ Brandt; *d PIV.

89/pb-0766

Rim: «91-09-25»

{U1} 657.372.3
{T1} AGG
{eo1} amortiz/i (1,2) *tr* *a*b
{de1} amortisieren *tr* *a
{en1} amortize ∞ to *c
{fr1} amortir *ĉ

1 Nuligi ŝuldon per regulaj (monataj) aŭ jaraj partopagoj: Vtiu ŝtata deprunto estos ~ita en dudek jaroj.\i 2 En la jaraj kontoj de entrepreno aŭ eĉ de privatulo, kalkuli la malplivaloriĝon de elementoj de kapitalo laŭ ilia probabla daŭro: Vloni devas konsideri, ke la aĉetprezo de aŭtomobilo estas

~ota en kvin jaroj. *b
Fon: *a LI; *b PIV; *c BU; *ĉ GD.

89/pb-0767

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ofic/o *a*b
{de1} Amt \In, Funktion\i *b
{en1}
{fr1}

Okupo, profesio, konsistanta en plenumo de publika aŭ privata servado: V~o de kasisto, kontisto, poŝtisto, urbestro, ministro; plenumadi ~on (89/pb-0769); havi la ~on kontroli la ĉekojn; havi ~on en regna banko.\i *a =praktiki ~on (89/pb-0769), rompi ~an devon (89/pb-0770)

Fon: *a PIV; *b LI;

89/pb-0768

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} praktik/i ofic/on *a
{eo2} plen/um/i ofic/on *b
{de1} ein Amt *n* ausüben *a
{en1}
{fr1}

=ofico (89/pb-0768)

Fon: *a LI; *b PIV.

89/pb-0769

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} romp/i ofic/an dev/on *a
{de1} eine Amtspflicht verletzen *b
{en1}
{fr1}

=ofico (89/pb-0768)

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0770

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} perd/o de la publik/aj posten/oj *a
{de1} Verlust *m* der öffentlichen Ämter *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0771

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} oficial/e *a
{eo2} laŭ/ofic/e *a

{eo3} je ofic/a iniciat/o *b
{de1} von Amts wegen *a
{en1}
{fr1}
{La1} ex officis *b

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0772

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} funkci/o (1) *a
{eo2} trans'don/at/a task/o *a
{de1} Amt \n, als Funktion\i *a
{de2} Funktion f *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0773

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} funkci/i kiel ... (1) ntr *a*c
{de1} das Amt n eines ... ausüben *b
{de2} als ... fungieren *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb; *PIV;

89/pb-0774

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ofic/ej/o *a*b
{de1} Amt \n, als Örtlichkeit\i *a
{en1}
{fr1}

Loko, kie oni plenumas oficon: \La juĝistoj .. en la ~oj tenas hundojn; informa oficejo por instruistoj; ~o de civila stato; poŝt~o.\i *a

Fon: *a PIV; *b LI;

89/pb-0775

Rim: «90-11-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ofic/a *a*b
{de1} amtlich *a
{de2} Amts- *c
{en1}
{fr1}

Rilata al ~o (89/pb-0768): \Ila ~aj devoj (89/pb-0782); ~a uniformo.\i *a

=~a ago (89/pb-0781); ~a sigelo (89/pb-0784).

Fon: *a PIV; *b LI; *c pb.

89/pb-0776

Rim: «89-11-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} oficial/a publik/ig/o *a
{de1} amtliche Bekanntmachung f *a
{en1}
{fr1}

Publikigo, deklarita aŭ sankciita de kompetenta rajta aŭtoritato. *b

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0777

Rim: «91-09-25»

{U1} 347.963
{T1} FIA
{eo1} distrikt/a prokuror/o *a
{de1} Amtsanwalt m *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0778

Rim: «89-04-11»

{U1} 070.481
{T1} RHB
{eo1} oficial/a gazet/o *a
{de1} Amtsblatt n *b
{de2} ABl. n *b
{de3} Gesetzblatt n *b
{de4} GBl. *b
{en1}
{fr1} journal m officiel *c

Publikigaĵo, entenanta ĉiujn laŭleĝe publikigendajn, oficialajn decidojn de ŝtata instanco, kiel ekz-e leĝojn, dekretojn ktp. b

Fon: *a PIV=oficiala; *b pb.

89/pb-0779

Rim: «91-09-25»

{U1} 347.993
{T1} FIA
{eo1} lok/a tribunal/o *a
{eo2} distrikt/a tribunal/o *b EVIT *a
{de1} Amtsgericht n *a
{en1} local court
{fr1}

=distrikta tribunalo (89/pb-0296).

Fon: *a pb; *b LI.

89/pb-0780

Rim: pb: LI uzas "distrikta tribunalo" por "Amtsgericht" kaj "landa tribunalo" por "Landgericht", dum mi preferas "loka tr." kaj "distrikta tr." «90-11-11»

{U1} 347.9
{T1} FIA

{eo1} ofic/a ag/o *a
{de1} Amtshandlung *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0781

Rim: «89-04-11»

{U1} 343.353
{U2} 347.9
{T1} FIA
{eo1} ofic/a dev/o *a
{de1} Amtspflicht *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0782

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.962
{T1} FIA
{eo1} distrikta juĝ/ist/o *a
{de1} Landrichter \m, veraltet\i *a
{de2} Richter *m* am Landgericht *a
{en1}
{fr1}
=distrikta tribunalo (89/pb-0296); loka
tribunalo (89/pb-0780).

Fon: *a pb.

89/pb-0783

Rim: pb: LI uzas "distrikta j." por "Amtsrichter",
paralele al "distrikta tribunalo"(89/pb-0296).
«89-11-11»

{U1} 34.077
{U2} 343.359
{T1} FIA
{eo1} ofic/a sigel/o *a
{de1} Amtssiegel *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0784

Rim: «89-04-11»

{U1} 352.075.3
{T1} AJH
{eo1} ofic/ej/estr/o *a
{de1} Amtsvorsteher *m* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0785

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} anstataŭ plen/um/o *a
{de1} an Erfüllungs statt *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0786

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.9 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} fiks/i proces-dat/on *a
{de1} Termin anberaumen ∞ einen *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0787

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.927
{T1} FIA
{eo1} rekest**/i al *a
{eo2} prezent/i rekest**/on al *a
{de1} Gesuch anbringen bei ∞ ein *b
{en1}
{fr1}

=rekest (89/pb-0434).

Fon: *a pb; *b LI;

89/pb-0788

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} modif/o (2) *a*b
{eo2} ali/ig/o *a
{eo3} ŝanĝ/o *b
{de1} Änderung *f* *a
{en1}
{fr1}

Tio, kio estas ~ita. *b

Fon: *a LI; *b PIV;

89/pb-0789

Rim: pb: Pri "-ifik"-vortoj vd. ratif(ik)i (89/pb-
0341). «91-06-03»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} minac/i *a
{eo2} avert/i pri *a
{de1} drohen mit *b
{de2} androhen *a
{de3} bedrohen *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a LI; *b pb.

89/pb-0790

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} al'propr/ig/o *a
 {de1} Aneignung *f* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0791

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} re'kon/i *tr* *a
 {eo2} agnosk/i *tr* *a*b*ĉ
 {de1} anerkennen *a
 {en1}
 {fr1} reconnaître *ĉ

Deklari (ion) oficiale rajtigita: V~i rajton, rekordon pri io; formale ~ita de la registaro; Germanujo ~is la sendependecon de la Baltaj ŝtatoj.ĵi *c laŭ *b =~o (89/pb-0794)

Fon: *a LI; *b PIV; *c pb; *ĉ GD.

89/pb-0792

Rim: «91-09-25»

{U1} 711.1
 {T1} GCA
 {eo1} la ĝeneral/e re'kon/at/aj regul/oj de l'arkitektur/o *a
 {de1} die allgemein anerkannten Regeln *f, pl* der Baukunst *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0793

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} agnosk/o *a*b<*c>
 {de1} Anerkenntnis *n* *a
 {en1}
 {fr1} reconnaissance *f* *b
 =~i (89/pb-0792)

Fon: *a LI; *b GD; *c PIV.

89/pb-0794

Rim: «91-09-25»

{U1} 347.5 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} ŝuld-agnosk/o *a
 {de1} Schuldanerkenntnis *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0795

Rim: «89-04-11»

{U1} 347.95
 {T1} FJE
 {eo1} agnosk/a juĝ/o *a
 {eo2} re'kon/a juĝ/o *a
 {de1} Anerkenntnisurteil *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a LI;

89/pb-0796

Rim: «89-04-11»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} klaŭz/o de efik/ec/o *a
 {de1} Wirksamkeitsklausel *f* *b
 {en1} clause of efficiency *c
 {fr1}

Art. 72 II n-ro 1 GG

Fon: *a pb; *b GG-De; *c GG-En.

89/pb-0797

Rim: «89-02-28»

{U1} 341.242
 {T1} FAF
 {eo1} ratif**/il/oj *a
 {eo2} ratif**/aj dokument/oj *b
 {eo3} ratifikaj dokument/oj *c
 {eo4} instrument/o pri ratif**/o *e
 {eo5} instrument/o pri ratifik/o *c
 {de1} Ratifikationsurkunden *f, pl*
 {en1} ratifications (document) *ĉ
 {en2} instrument of ratification *d
 {es1} instrumento *m* de ratificación *d
 {fr1} instrument *m* de ratification *d
 Vratifiloj devas esti deponitaj (ĈUN 110 II)ĵi; =ratif(ik)ĵi (89/pb-0341); ratif(ik)o (89/pb-0799).

Fon: *a Ĉ§110,II; *b ei; *c pb; *ĉ Ĉ-En; *d HAE; *e IJR69/2,p4.

89/pb-0798

Rim: ei: Ni provu laŭeble eviti la aplikon de la trouzata -il-. "ratifilo" povus esti ankaŭ la plumo, per kiu ratifanto subskribas dokumenton.

pb: Pri "-ifik"-vortoj =apendicon Ĉ5.3. «90-11-20»

{U1} 341.242
 {T1} FAF
 {eo1} ratif**/o *a
 {eo2} ratifik/o *b
 {de1} Ratifikation *f* *c
 {de2} Ratifizierung *f* *c
 {en1} ratification *c
 {es1} ratificación *f* *c

{fr1} ratification *f* *c
ĈUN XIX; =ratif(ik)i (89/pb-0341);
ratif(ik)iloj (89/pb-0798).
Fon: *a Ĉ XIX; *b PIV; *c HAE.

89/pb-0799

Rim: pb: Pri "-ifik"-vortoj =apendicon Ĉ5.3. «91-06-03»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ek'valid/o *a *ĉ
{de1} Inkrafttreten *n* *c
{en1} coming into force *b *d
{en2} entry into force *d
{en3} taking effect *d
{es1} entrada *f* en vigor *d
{es2} entrada *f* en vigencia *d
{fr1} entrée *f* en vigueur *d
ĈUN 110 IV.

Fon: *a Ĉ§110,IV,§102,I; *b Ĉ-En; *c pb; *ĉ Ĉ IPESKR; *d HAE.

89/pb-0800

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} rekomend/i *tr* *a
{de1} empfehlen *tr* *b
{en1} recommend ∞ to
{fr1} recommander
\\La Ĝenerala Asembleo povas ~i.\\i *a

Fon: *a Ĉ§14; *b pb.

89/pb-0801

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} procedur/a regul/ar/o *a
{de1} Geschäftsordnung *f* *b
{en1} rules of procedure *b *c
{en2} rules of order *b
{en3} procedural rules {US} *b
{en4} standing orders \\(e.g. parliaments)\\i *b
{es1} Reglamento *m* *b
{es2} Reglamento *m* de régimen interno *b
{fr1} règlement *m* *b
{fr2} règlement intérieur *b
=proceduro (89/pb-0090), =regularo
(89/pb-0067).

Fon: *a Ĉ§21,30,72 I/90; *b HAE; *c Ĉ-En.

89/pb-0802

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} konform/e al *a
{de1} gemäß *b
{en1} in accordance with

{fr1} conformément à *c
\\-e al sia regularo.\\i *a
Fon: *a Ĉ§72,90; *b Ĉ-De; *c Ĉ-Fr.

89/pb-0803

Rim: «90-01-20»

{U1} 341.17
{U2} 341.217
{T1} FAJ
{eo1} region/aj instituci/oj *a
{eo2} region/aj organiz/aj/oj *b
{de1} regionale Einrichtungen *f*, *pl* *ĉ
{en1} regional agencies *c *ĉ
{es1} organismos *m*, *pl* regionales *ĉ
{fr1} organismes *m*, *pl* régionaux *ĉ
=sinturno al (89/pb-0806) □oj; =konsiliĝo

kun (89/pb-0807) kompetentaj □oj.

Fon: *a Ĉ§33,I; *b Ĉ§47,IV/53/54; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0804

Rim: «90-11-20»

{U1} 341.17
{T1} FAJ
{eo1} region/aj sub'komitat/oj *a
{de1} regionale Unterausschüsse *m*, *pl* *b
{en1} regional subcommittees
{fr1} sous-comités *m*, *pl* régionaux *c

Fon: *a Ĉ§47,IV; *b Ĉ-De; *c Ĉ-Fr.

89/pb-0805

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sin'turn/o al *a
{de1} Inanspruchnahme *f* *b
{en1} resort to
{fr1} recours *m* à *c

Fon: *a Ĉ 33 I; *b Ĉ-De; *c Ĉ-Fr.

89/pb-0806

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} konsil/iĝ/o kun *a
{de1}
{en1} consultation with *b
{fr1}

Fon: *a Ĉ 53/54; *b Ĉ-En.

89/pb-0807

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} region/aj inter'konsent/oj *a
{de1} regionale Abmachungen *f*, *pl* *b

{en1} regional arrangements *c
{es1} acuerdos *m, pl*
{fr1} accords *m, pl* régionaux *c

Fon: *a C VIII; *b C-De; *c C-Fr; *c C-En.

89/pb-0808

Rim: «90-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} region/a ag/ad/o *a
{de1} Maßnahmen *f, pl* regionaler Art *b
{en1} regional action *c
{fr1} action *f* de caractère régional *c

Fon: *a C 52; *b C-De; *c C-Fr; *c C-En.

89/pb-0809

Rim: «90-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} registr/i cê *a
{de1} registrieren bei *c
{en1} register with ∞ to *b
{fr1} enregistrer à *c
Vi-ita cê la Sekretariato.î *a

Fon: *a C 102 I; *b C-En; *c C-De; *c C-Fr.

89/pb-0810

Rim: «90-01-20»

{U1} 657.6
{T1} HHZ
{eo1} Kurator/ec/a reĝim/o *a
{de1} Treuhandsystem *n* *c
{en1} trusteeship system *b
{fr1} régime *m* de tutelle *c

Fon: *a C 16/18 II/76; *b C-En; *c C-De; *c C-Fr.

89/pb-0811

Rim: «90-01-20»

{U1} 341.123.043
{T1} FAJ
{eo1} rekomend/o de la Sekurec/a Konsilio *a
{eo2} rekomend/o de la Konsilio de Sekur/ce/o *b
{de1} Empfehlung *f* des Sicherheitsrates
{en1} recommendation of the Security Council *c
{fr1} recommandation *f* du conseil de Sécurité
=Konsilio de Sekureco (89/pb-0446).

Fon: *a C§4,II/5/93/97; *b pb; *c C-En.

89/pb-0812

Rim: JKR83,p88 uzas la hodiaŭ evitendan "rekomendo de la Konsilo de Sekureco". Pri konsilo/konsilio/ konsilantaro =(89/pb-0340).
«90-11-03»

{U1} 341 : 001.4
{T1} RBN

{eo1} far/i rekomend/on *a
{de1} eine Empfehlung aussprechen *c
{en1} make a recommendation *b *c
{es1} formular una recomendación *c
{fr1} faire une recommandation *c
{fr2} formuler une recommandation *c

Fon: *a C 10/36 III/34/62 I; *b C-En; *c HAE; *c C-Fr.

89/pb-0813

Rim: «90-01-20»

{U1} 327.36
{T1} FAG
{eo1} konserv/o de la inter'naci/aj pac/o kaj sekur/ec/o *a*c
{de1} Aufrechterhaltung *f* des internationalen Friedens und der internationalen Sicherheit *c
{de2} Wahrung des Weltfriedens und der internationalen Sicherheit *d

{en1} maintenance of international peace and security *b *c
{es1} mantenimiento *m* de la paz y la seguridad internacionales *c
{fr1} maintien *m* de la paix et la sécurité internationale *c

Fon: *a C 18 II; *b C-En; *c HAE; *c JKR 90; *d C-De.

89/pb-0814

Rim: «90-01-20»

{U1} 342.8
{T1} RGE
{eo1} voĉ-don/o de pli'mult/o de du tri/on/oj *a
{eo2} voĉ/o de majori**/o de du tri/on/oj *b
{de1} Beschluß *m* einer Zweidrittelmehrheit *c
{en1} two-thirds vote
{fr1} vote *m* à la majorité des deux tiers *c

Fon: *a C 109; *b pb; *c C-De; *c C-Fr.

89/pb-0815

Rim: pb: Kaj "voĉdono" kaj "plimulto" estas laŭ la Analiza Skolo malĝuste formitaj. Kp. la rimarkon cê 89/pb-0891. «89-12-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} revizi/i *a*c
{de1} revidieren *c
{en1} review *b
{fr1} révisier *d
=89/pb-0373

Fon: *a C§109; *b C-En; *c PIV; *c C-De; *d C-Fr.

89/pb-0816

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN
{eo1} liber/e mov/iĝ/i kaj loĝ/i *a
{de1}
{en1} freedom of movement and residence *b
{fr1}

Fon: *a UDHR 13 I; *b UDHR-En.
89/pb-0817

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} romp/o de la pac/o *a
{de1} Friedensbruch *m* *b
{en1} breach of the peace *b *c
{es1} quebrantamiento *m* de la paz *b
{fr1} rupture *f* de la paix *b *c
{fr2} violation *f* de la paix *b

Fon: *a Ĉ 1 I; *b HAE; *c Ĉ-En; *c Ĉ-Fr.
89/pb-0818

Rim: «89-11-20»

{U1} 06.046.126
{T1} AJB
{eo1} sekretariat/o *a
{de1} Sekretariat *n* *c
{en1} secretariat *b *c
{es1} secretaría *f* *c
{fr1} secrétariat *m* *c

Fon: *a Ĉ / I/102 I/ XV; *b Ĉ-En; *c HAE.
89/pb-0819

Rim: «89-11-20»

{U1} 06.046.126
{T1} AJE
{eo1} General/a Sekretari/o *a*d
{de1} Generalsekretär *m* *b
{en1} Secretary General *c
{es1} Secretario *m* General *c
{fr1} Secrétaire *m* général *c

Fon: *a Ĉ 12 II/20/97/98/99/100/110 II; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *c HAE; *d JKR 91.

89/pb-0820

Rim: «89-12-20»

{U1} 341.123
{T1} ABA
{eo1} Ĝeneral/a Sekretari/o de Organiz/aĵ/o de Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Generalsekretär der Orgnistion der Vereinten Nationen *b
{en1} Secretary General of the United Nations *c
{fr1} Secrétaire *m* général de l'Organisation des Nations Unies *c

Fon: *a KSKE enk.; *b KSKE-De; *c KSKE-Fr; *c

KSKE-En.

89/pb-0821

Rim: «90-11-20»

{U1} 341.217
{T1} ABA
{eo1} ag/ant/a sekretari/o de EEK *a
{de1}
{en1} the Executive Secretary of EEC
{fr1}

Fon: *a KSKE enk.;

89/pb-0822

Rim: «89-04-20»

{U1} 368.4
{T1} AJK
{eo1} soci/a sekur/ec/o *a
{de1}
{en1} social security
{fr1}

Fon: *a UDHR 22;

89/pb-0823

Rim: «89-04-20»

{U1} 368.44
{T1} AJK
{eo1} sekur/ec/o en okaz/o de sen'labor/ec/o *a
{eo2} sekur/ec/o en okaz/o de sen'labor/o *b
{de1}
{en1} security in the event of unemployment
{fr1}

Fon: *a UDHR 25;

89/pb-0824

Rim: *ei*: Mi havas la impreson, de tiu termino aludas la sekurecon de unuopa persono, kiu povus fariĝi senlabora. Tial mia termino-propono estas {eo2}. {eo1} kontraŭe taŭgas, se oni parolas ĝenerale pri la sekureco en iu socio, en kiu senlaboreco regas. «89-11-20»

{U1} 341.18 : 327.56
{T1} FAG
{eo1} Konferenc/o pri Sekur/ec/o kaj Kun'labor/o en Eŭrop/a *a
{eo2} KSKE *a
{de1} Konferenz *f* über Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa *b
{de2} KSZE *f* *b
{en1} Conference on Security and Cooperation in Europe
{en2} CSCE
{es1} CSCE *f*
{fr1} Conférence *f* sur la sécurité et la coopération en Europe
{fr2} CSCE *f*

Fon: *a KSKE tit.; *b pb.

89/pb-0825

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.217
{T1} FAA
{eo1} Entent/o *a
{de1} Entente *f* *b
{en1}
{fr1} Entente *f* *b

Amika kuniĝo de kelkaj regnoj: \Ila Kora ~o\i (Anglujo kaj Francujo, 1904); \Ila Triobla ~o\i (la samaj plus Rusujo, 1908); \Ila Malgranda ~o\i (Ĉeĥoslovakio, Jugoslavio, Rumanujo, 1921). *b

Fon: *a Nitti 5; *b PIV; *c pb.

89/pb-0826

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sekur/ec/o *a*b
{af1} veiligheid *e
{de1} Sicherheit *f* *c
{en1} security *ĉ
{es1} seguridad *f* *d
{fr1} sécurité *f* *d

Fon: *a KSKE enk.; *b PIV; *c KR; *ĉ WE; *d HAE; *e pb.

89/pb-0827

Rim: «90-10-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} prezent/i al *a
{de1} vorlegen *b
{en1} bring before *c
{fr1} saisir *ĉ

\I~i al la =Konsilio de Sekureco (89/pb-0446).\i *a

Fon: *a Ĉ 11 II; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0828

Rim: «90-01-20»

{U1} 341.123
{T1} FAJ
{eo1} Kurator/ec/a Konsilio *a*c
{eo2} Kurator/a Konsil/o *b *d EVIT *c*g
{de1} Treuhandschaftsrat *m* *e
{de2} Treuhänderrat *m* *e
{de3} treuhandrat *m* *f
{en1} Trusteeship Council *ĉ *e
{es1} Consejo *m* de Tutela *e
{es2} Consejo *m* de Administración Fiduciaria *e
{fr1} Conseil *m* de tutelle *e

Organo de UN, funkcio. =AP117-118.

Fon: *a Ĉ 83 III; *b AP111; *c JTP24; *ĉ Ĉ-En; *d JKR83,90; *e HAE; *f Ĉ-De; *g pb.

89/pb-0829

Rim: pb: {eo2} el AP de 1952 kaj JKR de 1958 post la apero de PIV estas forma arkaismo kaj evitenda, kiel \Lapenna\i mem faris en JTP. «90-11-23»

{U1} 262.13
{T1} FAA
{eo1} Sankt/a Kuri/o *a
{eo2} Sankt/a Seĝ/o *ĉ
{eo3} Vatikano-Civit/a Ŝtato *ĉ
{de1} Heiliger Stuhl *m* *b *c
{en1} the Holy See *c
{es1} Santa Sede *f* *c
{fr1} Saint-Siège *m* *c

Oficiala nomo de la Vatikano. *ĉ

Fon: *a KSKE enk.; *b pb; *c HAE; *ĉ al en AkSt83,p194;

89/pb-0830

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} re'star/ig/i *a
{de1} wiederherstellen *b
{en1} restore ∞ to *c
{fr1} rétablir *ĉ

\I~i la internacian pacon kaj sekurecon.\i *a

Fon: *a Ĉ 39/42/73; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0831

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} person/a sekur/ec/o *a
{de1}
{en1} security of person
{fr1}

Fon: *a UDHR 3;

89/pb-0832

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} postul/oj de sekur/ec/o *a
{de1} Sicherheitserfordernisse *n, pl*
{en1} security considerations *b
{fr1} exigences *f, pl* de la sécurité

Fon: *a Ĉ 83 III; *b Ĉ-En.

89/pb-0833

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} trans'ira/aj aranĝ/oj por sekur/ec/o *a
{de1} Übergangsbestimmungen *f, pl* betreffend die Sicherheit
{en1} transitional security arrangements *b
{fr1} disposition *f, pl* transitoires de la sécurité

Fon: *a Ĉ XVII; *b Ĉ-En.

89/pb-0834

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} dev-lig/o konserv/i la pac/on *a
{de1}
{en1} commitment to peace
{fr1}

Fon: *a KSKE 1 (a) ant.;

89/pb-0835

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} tag-ord/o *a
{de1} Tagesordnung *f* *b
{de2} Traktandenliste \f CH\i *ĉ
{en1} agenda *c
{es1} orden *m* del día *ĉ
{es2} temairo *m* *ĉ
{fr1} ordre *m* du jour *ĉ

Fon: *a Ĉ 109 III; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0836

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sub'skrib/int/a ŝtat/o *a
{de1} Unterzeichnerstaat *m* *b
{de2} Signatarstaat \Im (weniger gut)\i *ĉ
{en1} signatory state *c
{es1} Estado *m* signatario *ĉ
{fr1} Etat *m* signataire *ĉ

Fon: *a Ĉ 43 II/110/111; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0837

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sub'skrib/int/o *a
{de1} Unterzeichner *m* *c
{en1} signatory *b *c
{es1} signatario *m* *c
{es2} firmante *m* *c
{fr1} signataire *m* *c
\Malamiko de kiu ajn ~o.\i *a

Fon: *a Ĉ 53 II/107; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0838

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sub'skrib/o *a

{de1} Unterzeichnung *f* *b
{en1} signature *c
{fr1} signature *f* *ĉ

\ratifo (89/pb-0799) kaj ~o.\i *a

Fon: *a Ĉ XIX; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0839

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sub'skrib/i *a
{de1} unterzeichnen *c
{en1} sign ∞ to *b *c
{es1} firmar *c
{fr1} signer *c

\-ita en Moskvo.\i *a

Fon: *a Ĉ 106/111; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0840

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} mal'observ/o de *a
{de1} Verletzung \f (eines Vertrags)\i *c
{en1} violation of *b *c
{en2} non-compliance with *c
{es1} violación *f* *c
{es2} incumplimiento *m* *c
{fr1} violation *f* (de) *c

Fon: *a Ĉ; Ĉ-En; *C HAE.

89/pb-0841

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} plag/o de milit/o *a
{eo2} skurĝ/o de milit/o *a
{de1} Geißel *f* des Krieges
{en1} scourge of war
{fr1} fléau *m* de la guerre

Fon: *a Ĉ enk.;

89/pb-0842

Rim: «90-01-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/aj kaj kultur/aj rajt/oj *a
{de1} soziale und kulturelle Recht *n, pl*
{en1} social and cultural rights *b
{fr1}

Fon: *a UDHR 22; *b UDHR-En.

89/pb-0843

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN

{eo1} soci/aj kaj eduk/aj kondiĉoj *a
{de1}
{en1} social and educational conditions *b
{fr1}

Fon: *a Ĉ 73 (e); *b Ĉ-En.

89/pb-0844

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/a de'ven/o *a
{de1}
{en1} social origin *b
{fr1}

Fon: *a UDHR2; *b UDHR-En.

89/pb-0845

Rim: «89-11-20»

{U1} 337.91
{T1} HEB
{eo1} dogan/a uni/o *a
{de1} Zollunion *f* *b
{en1}
{fr1}

↘Rejnlando devus fariĝi aŭtonoma ŝtato,
unuiginta kun Francujo per ~o.ĵi *a

Fon: *a Nitti; *b pb.

89/pb-0846

Rim: «90-06-11»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/a protekt/o *a
{de1}
{en1} social protection *b
{fr1}

Fon: *a UDHR25 II; *b UDHR-En.

89/pb-0847

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/a progres/o *a*b
{de1} sozialer Fortschritt *m*
{en1} social advancement *c
{en2} social progress
{fr1}

Fon: *a Ĉ-A/55; *b UDHR-A; *c Ĉ 73

89/pb-0848

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} antaŭ/e/n/ig/i *a
{de1} fördern *c

{en1} promote ∞ to *b*c
{en2} further ∞ to *c
{es1} fomentar *c
{fr1} encourager *c
{fr2} promouvoir *c
{Fr3} favoriserer *c

↘i=socian progreson (89/pb-0848).ĵi *a

Fon: *a Ĉ 55 lit. a); *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0849

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} soci/a kun'labor/ad/o *a
{eo2} social/a kun'labor/ad/o *b
{de1} Zusammenarbeit *f* auf sozialem Gebiet *c
{en1} social cooperation *ĉ
{fr1} coopération *f* sociale *d

Fon: *a Ĉ IX; *b pb; *c Ĉ-De; *ĉ Ĉ-En; *d Ĉ-Fr.

89/pb-0850

Rim: pb: Pri socia/sociala =apendicon Ĉ6.4.

«91-06-03»

{U1} 304
{T1} RFO
{eo1} problem/oj de soci/a karakter/o *a
{eo2} social/aj problem/oj *b
{de1} Probleme *n, pl* sozialer Art
{en1} social problems *c
{fr1} problèmes *m, pl* dans le domaine social

Fon: *a Ĉ 55 lit. b); *b ei; *c Ĉ-En.

89/pb-0851

Rim: ei: ↘sociali estas ambigua en la Angla.
Necesas difinoj por determini ĉu en la terminoj
0847, 0848, 0850, 0852, 0853 troviĝu "socia" aŭ
"sociala". «89-11-20»

{U1} 304
{T1} RFA
{eo1} soci/aj afer/oj *a
{de1} soziale Angelegenheiten *f, pl*
{en1} social matters *b
{fr1} matière *f* social

Fon: *a Ĉ83 III; *b Ĉ-En.

89/pb-0852

Rim: «89-11-20»

{U1} 301.18
{T1} RFB
{eo1} soci/a sistem/o *a
{de1}
{en1} social systems
{fr1}

Fon: *a Ĉ KSKE 1 (a) ant.;

89/pb-0853

Rim: «89-04-20»

{U1} 355.333
{T1} EIA
{eo1} Komitat/o de la Militar/a Stab/o *a
{eo2} Komitat/o de la Milit/a Stab/o *a
{eo3} Komitat/o de la Milit/ist/a Stabo *b
{eo4} Komitat/o de la Militr**/a Stabo *b
{de1} Generalstabsausschuß *m* *ĉ
{en1} Military Staff Committee *c *ĉ
{es1} Comité *m* de Estado Mayor *ĉ
{fr1} Comité *m* d'Etat-Major *ĉ

Fon: *a Ĉ 26/27/45/46/47; *b ei; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0854

Rim: ei (91-06-03): Pri {eo4} =89/pb-0652.

{U1} 355.333.3
{T1} EIA
{eo1} stab/estr/oj *a
{de1} Generalstabschefs *m, pl*
{en1} Chiefs of Staff *b
{fr1} chefs *m, pl* d'état-major

Fon: *a Ĉ 47 II; *b Ĉ-En.

89/pb-0855

Rim: «89-11-20»

{U1} 355.338
{T1} EAB
{eo1} ofic/ist/ar/o *a
{de1} Personal *n* *c
{de2} Mitarbeiter *m, pl* *c
{de3} Bedienstete *m, pl* *ĉ
{en1} staff *b *c
{en2} personnel *c
{es1} personal *m* *c
{fr1} personnel *m* *c

↳-o bezonata de la Organizaĵo; la Ĝenerala Sekretario kaj la ~o.ĵi *a

Fon: *a Ĉ 97/100; *b Ĉ-En; *c HAE; *ĉ Ĉ-De.

89/pb-0856

Rim: «89-11-20»

{U1} 355.4
{T1} EIA
{eo1} milit/a rimed/o *a
{eo2} militr**/a rimed/o *b
{de1} militärische Maßnahme *f*
{en1} military measure *c
{fr1} mesure *f* d'ordre militaire

Fon: *a Ĉ 45; *b ei; *c Ĉ-En.

89/pb-0857

Rim: ei (91-06-03): Pri {eo2} =89/pb-0652.
«91-06-03»

{U1} 355.41
{T1} EID
{eo1} milit/aj bezon/oj *a

{eo2} militr**/aj bezon/oj *b
{de1} militärische Bedürfnisse *n, pl*
{en1} military requirements *c
{fr1} moyens *m, pl* d'ordre militaire

Fon: *a Ĉ 47 I; *b ei; *c Ĉ-En.

89/pb-0858

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.51
{T1} FAI
{eo1} stat/o *a
{de1}
{en1} status *b
{fr1}

↳Naskiĝo aŭ alia ~o.ĵi *a

Fon: *a UDHR2; *b UDHR-En.

89/pb-0859

Rim: «89-11-20»

{U1} 06.013
{T1} AAH
{eo1} statut/o *a
{de1} Satzung *f* *ĉ
{de2} Statuten ↳n/pl Öĵi *ĉ
{en1} statute *c *ĉ
{es1} estatuto *m* *ĉ
{es2} estatutos *m, pl* *ĉ
{fr1} statut *m* *ĉ
{fr2} statuts *m, pl* *ĉ

Fon: *a Ĉ 92/93; *b PIV; *c Ĉ-En; *ĉ HAE.

89/pb-0860

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.646
{T1} FAJ
{eo1} Statut/o de la Konstant/a Kort/um/o de Inter'naci/a Justic/o *a
{de1} Statut *n* des Ständigen Internationalen Gerichtshof
{en1} Statute of The Permanent Court of International Justice *b
{fr1} statut *m* de la Cour permanente de Justice internationale

Fon: *a Ĉ 92; *b Ĉ-En.

89/pb-0861

Rim: «89-11-20»

{U1} 327.5
{T1} RGJ
{eo1} inter'naci/aj streĉ/it/ec/oj *a
{de1} internationale Spannungen *f, pl*
{en1} international tensions
{fr1}

Fon: *a KDKP ant.;

89/pb-0862

Rim: «89-04-20»

{U1} 321.011
{U2} 341.014
{T1} FAA
{eo1} suveren/a egal/ec/o *a*b
{de1} souveräne Gleichheit *f* *c
{en1} sovereign equality *c*
{es1} igualdad *f* soberana *c
{fr1} égalité *f* souveraine *c

Fon: *a C 2 I/78; *b KSKE 1 (a) I; *c C-En; *c HAE.

89/pb-0863

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.014
{T1} FAA
{eo1} lim/ig/o de suveren/ec/o *a
{de1} limitation of sovereignty *b
{fr1}

Fon: *a UDHR 2; *b UDHR-En.

89/pb-0864

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.3
{T1} FAG
{eo1} mal'amik/a štat/o *a
{de1} Feindstaat *m* *c
{en1} enemy state *b *c
{es1} Estado *m* enemigo *c
{fr1} Etat *m* ennemi *c

Fon: *a C 53 I/II; *b C-En; *c HAE.

89/pb-0865

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} taüg/a rimed/o *a
{de1} geeignete Maßnahme *f*
{en1} appropriate measures *b
{fr1} mesure *m* propre

Fon: *a C 1 II; *b C-En.

89/pb-0866

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} taüg/a procedur/o *a
{de1} geeignetes Verfahren *n*
{en1} appropriate procedures *b
{fr1} procédure *f* appropriée

Fon: *a C 36 I; *b C-En.

89/pb-0867

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} kondiç/oj de solv/o *a
{de1} Beilegung *f* eines Konflikts
{en1} terms of settlement *b
{fr1} termes de règlement

Fon: *a C 37 II; *b C-En.

89/pb-0868

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} ne'aũtonom/a teritori/o *a
{de1} sich nicht selbst regierendes Gebiet *n* *c
{de2} nicht autonomes Gebiet *n* *c
{de3} Gebiet *n* ohne Selbstregierung *c
{en1} non-self-governing territory *b *c
{es1} territorio *m* no autónomo *c
{fr1} territoire *m* non autonome *c

Fon: *a C XI; *b C-En; *c HAE.

89/pb-0869

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} teritori/o sub kurator/ec/o *a
{de1} Treuhandgebiet *n* *c
{de2} Treuhandschaftsgebiet \n Öv *c
{de3} unter Treuhandschaft gestelltes Gebiet *n* *c
{en1} trust territory *b *c
{en2} trusteeship territory *c
{es1} territorio *m* bajo tutela *c
{es2} territorio *m* bajo fideicomiso *c
{Es3} territorio *m* bajo administración fiduciaria *c
{Es4} territorio *m* fideicometido *c
{fr1} territoire *m* sous tutelle *c

Fon: *a C 76/86 I; *b C-En; *c HAE.

89/pb-0870

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} teritori/o sub ies jurisdikci/o *a
{de1} territories under anyone's jurisdiction *b
{fr1}

Fon: *a UDHR-A; *b UDHR-En.

89/pb-0871

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.212
{T1} FAA
{eo1} teritori/o sub mandat/o *a

{de1} Mandatsgebiet *n* *c
{en1} territory held under mandate *b
{en2} mandated territory *c
{en3} mandates area *c
{es1} territorio *m* bajo fideicomiso *c
{es2} territorio *m* bajo mandato *c
{fr1} territoire *m* sous mandat *c

Fon: *a Ĉ 79; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0872

Rim: «89-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} praktik/i toler/em/on *a
{de1} Duldsamkeit üben
{en1} to practise tolerance *b
{fr1} pratiquer la tolérance

Fon: *a Ĉ ant.; *b Ĉ-En.

89/pb-0873

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} traktat/o por reciprok/a help/o *a
{de1} Beistandspakt *m* *b
{en1} treaty of mutual aid *a
{fr1}

Fon: *a La Sendanĝereco de Francujo 128; *b pb.

89/pb-0874

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} trakt/i *tr* *a
{de1} behandeln
{en1} deal with ∞ to *b
{es1} tratar *c
{fr1} s'occuper *ĉ

Fon: *a Ĉ 12 II; *b Ĉ-En; *c Ĉ-Es; *ĉ Ĉ-Fr.

89/pb-0875

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} pri'trakt/i *a
{de1} betreffen
{en1} deal with ∞ to
{es1} entender en
{fr1} régler

Fon: *a Ĉ 52;

89/pb-0876

Rim: «89-04-20»

{U1} 341.636

{T1} FAI
{eo1} sen'depend/a kaj sen'parti/a tribunal/o *a
{de1}
{en1} independant and impartial tribunal
{fr1}

Fon: *a UDHR 10;

89/pb-0877

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} trud/i *a
{de1} bringen
{en1} bring ∞ to
{fr1} infliger
VI-i ... neeldireblajn suferojn.ĵi *a

Fon: *a Ĉ ant.;

89/pb-0878

Rim: «89-04-20»

{U1} 341.211
{T1} WHA
{eo1} Uni/o de Sovet/aj Social/ist/aj Respublik/oj
*a
{eo2} USSR *a
{de1} Union *f* der Sozialistischen
Sowjetrepubliken *b
{de2} UdSSR *f* *ĉ
{en1} Union of Soviet Socialist Republics *c
{en2} USSR *c
{fr1} Union *f* des Républiques socialistes
soviétiques
{fr2} USSR *f* *ĉ

Fon: *a Ĉ 23/110; *b Ĉ-De; *c Ĉ-En; *ĉ pb.

89/pb-0879

Rim: «89-10-20»

{U1} 341.384
{T1} FAG
{eo1} ripar*/oj *b EVIT *f
{eo2} reparaci/oj (1,2) *c
{de1} Reparationen *f, pl* *a
{de2} Wiedergutmachungen *ĉ
{de3} Kriegsentschädigungen *ĉ*d
{de4} Wiedergutmachungsleistungen *d
{en1} reparation of war damage *e
{fr1} réparations *e

1 Mona kompenso, aljuĝita de tribunalo al tiu, kiu suferis moleston, difekton, perdon. 2 Liverado de monsumoj aŭ de industria materialo, trudita de venkinta ŝtato al la venkita, kompanse pro la damaĝoj suferitaj dum la milito. *c

VI Post la unua mondmilito Francujo uzis la ~ojn kiel pretekston por dividi kaj dismembri Germanujon.ĵi *a laŭ *b

Fon: *a pb; *b Nitti5; *c PIV[ei]; *ĉ DK-Hand[ei]; *d DUD-Fr[ei]; *e DK-3[ei]; *f ei;

89/pb-0880

Rim: **pb:** Laŭ PIV, "riparo" estas la "ago, de tiu kiu ~as", dif., kiu ne tute trafas tion, kion Nitti celas tie ĉi.

ei (91-05-22): {eo1} estas evitinda, ĉar {eo2} estas PIV-a termino. «91-05-22»

{U1} (410)
{T1} WHA
{eo1} Unu/ig/it/a Regn/o *a
{eo2} Unu/iĝ/int/a Regn/o *b
{eo3} Unu/ig/it/a Reĝ-land/o *ĉ
{de1} Vereinigtes Königreich *n*
{en1} United Kingdom
{eo2} UK *c
{fr1} Royaume *f* Unie
Oficiala ŝtatnomo de → Granda Britujo
(89/pb-0882) kaj Nord-Irlando. *c

MEEn 1801 Irlando fariĝis parto de la ~o.ŭi

*b

Fon: *a Ĉ 23 I/110 III; *b MON 89/3,p18; *c **pb:** *ĉ JKR88;

89/pb-0881

Rim: **pb:** Pri la problemo unuigita/unuiginta =UN 89/pb-0508. «90-11-13»

{U1} (410)
{T1} WHA
{eo1} Grand/a Brit/uj/o *a*b
{eo2} Grand-Brit/uj/o *c
{de1} Groß-Britannien
{en1} Great Britain
{fr1} Grande-Bretagne

Fon: *a KSKE enk.; *b Ĉ 23 I; *c Nitti5.

89/pb-0882

Rim: «90-06-11»

{U1} (73)
{T1} WHA
{eo1} Unu/ig/it/aj Ŝtat/oj de Amerik/o *a*ĉ*d
{eo2} Unu/iĝ/int/aj Ŝtat/oj de Amerik/o *b
{eo3} Usono *a*b*ĉ*d*e
{eo4} Uni/aj Ŝtatoj de Amerik/o *ĉ EVIT *c
{eo5} U.Ŝ.A. *ĉ EVIT *c
{eo6} Unu/iĝ/int/aj Ŝtat/oj de Nord-Amerik/o *e
{de1} Vereinigte Staaten (von Amerika) *m, pl* *c
{de2} USA *f* *c
{en1} United States (of America)
{en2} USA
{es1} Estados *m, pl* Unidos
{es2} EE UU *c
{fr1} Etats *m, pl* Unis d'Amérique

Fon: *a Ĉ 23/110 II/III/111; *b KSKE enk.; *c **pb:** *ĉ MON 89/8-29; *d JTP 25; *e PIV.

89/pb-0883

Rim: **pb:** 1 Pri la problemo unuigita/unuiginta =UN (89/pb-0508). MEApennaŭ uzas terminon {eo1} (unuigitaj), PIV {eo6} (unuigintaj). 2 JTP 25: "... baldaŭ iu venos al la ideo ŝanĝi ankaŭ aliajn jam

delonge establitajn terminojn, ekz. 'Usono' anstataŭ 'Usono', en kiu okazo almenaŭ la pravigo povus esti, ke ja temas pri 'Unuigitaj Ŝtatoj' (kaj ne 'Ŝtatoj') ... [Tio estas] katastrofa por la lingva unueco." Tio laŭ mi ankaŭ estas la verdikto pri {Eo4-5}. {eo4} nek estas fake pli preciza (kontraŭe ĝi fake verŝajne estas malĝusta), nek estas tradicia, ĝi nur simple pligrandigas la lingvan aoson kaj nenece atakas la lingvan unuecon. Samo validas por {eo5}. Ĝi do estas evitenda. «90-11-20»

{U1} (1-32)
{T1} WHB
{eo1} krajs**/o <2> *a
{de1}
{en1}
{fr1}

HIST Administra unuo en la → Sankta Romia Ĝermana Imperio (89/pb-1139) de 1500/1512. Ekzistis tiam jenaj dek ~oj: burgunda, vestfalia, kur-rejna, supra-rejna, malsupra-saksa, supra-saksa, frankonia, ŝvaba, bavara k aŭstria.

=~o <1> (89/pb-0548). *a

Fon: *a **cjg.**

89/pb-0884

Rim: «90-12-31»

{U1} 341.18
{T1} FAF
{eo1} Konferenc/o de la Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Konferenz *f* der Vereinten Nationen
{en1} United Nations' Conference *b
{fr1} Conférence *f* des Nations Unies
=Unuigintaj Nacioj (89/pb-0508).

Fon: *a Ĉ 3; *b Ĉ-En.

89/pb-0885

Rim: «90-11-20»

{U1} 341.123 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} Deklaraci/o de la Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Erklärung *f* der Vereinten Nationen
{en1} Declaration by United Nations *b
{fr1} Déclaration *f* des Nation Unies
=Unuigintaj Nacioj (89/pb-0508).

Fon: *a Ĉ 3; *b Ĉ-En.

89/pb-0886

Rim: «89-11-20»

{U1} 341.123 : 001.4
{T1} FAJ
{eo1} Regist/ar/oj de la Unu/iĝ/int/aj Naci/oj *a
{de1} Regierungen *f, pl* der Vereinten Nationen
{en1} Governments of the United Nations *b
{fr1} Gouvernements *m, pl* des Nations Unies
=Unuigintaj Nacioj (89/pb-0508).

Fon: *a Ĉ 111; *b Ĉ-En.

89/pb-0887

Rim: «89-04-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} voĉ/o *a
{de1} Stimme *f*
{en1} vote *b
{es1} voto *m* *c
{fr1} voix *f* *c

\ICiu membro de la Ĝenerala Asembleo
havas unu ~on.ĵi *a

Fon: *a Ĉ 18 I/27/67/88; *b Ĉ-En; *c HAE.

89/pb-0890

Rim: «91-09-25»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} voĉ_don/i *a
{eo2} voĉ/i *b
{de1} abstimmen
{de2} wählen
{en1} vote ∞ to *c
{fr1} participer au vote

\IMembro ... kiu postrestas ... ne rajtas ~i.ĵi
*a

=jesa voĉdono (89/pb-0892); → sen voĉdon-rajto
(89/pb-0893); → sekreta voĉdono (89/pb-0894);
~ado (89/pb-0895); → sin deteni de la voĉdono
(89/pb-0896); → voĉdona proceduro (89/pb-0897).

Fon: *a Ĉ§19; *b pb; *c Ĉ-En.

89/pb-0891

Rim: pb: {eo1} laŭ la Analiza Skolo estas kontraŭ-
Fundamenta.

ei: Kiel mi klarigis en mia artikolo "Ĉu
flanka elemento ne povas esti adjektivo" (AkSt
1988-90,p209) la asertita kontraŭ-Fundamenteco
baziĝas sur miskompreno de la termino "vorto" fare
de s-roj Mimoo kaj Ŝulco. «90-10-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} jes/a voĉ/o *a
{eo2} jes/a voĉ_don/o *ĉ
{de1} Ja-Stimme *f* *c
{de2} Zustimmung \I(Wahl)i
{en1} affirmative vote *b *c
{es1} voto *m* afirmativo *c
{fr1} vote *m* affirmatif *c
{fr2} oui *m* *c

\MLa Konsilio de Sekureco decidas pri
proceduraj demandoj per ~o de kiuj ajn sep
membroj.ĵi *d laŭ ĉ

=voĉdoni (89/pb-0891).

Fon: *a Ĉ§27,II; *b Ĉ-En; *c HAE; *ĉ JKR83; *d
pb;

89/pb-0892

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} sen voĉ_don-rajt/o *a
{eo2} sen la rajt/o voĉ_don/i *b

{de1} ohne Stimmrecht
{en1} without vote *c
{fr1} sans droit de vote
=voĉdoni (89/pb-0891).

Fon: *a Ĉ§31/32; *b Ĉ§69/70; *c Ĉ-En.

89/pb-0893

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 342.843.32
{T1} RGE
{eo1} sekret/a voĉ_don/o *a
{de1} geheime Wahl *f*
{en1} secret vote
{fr1}

=voĉdoni (89/pb-0891).

Fon: *a UDHR§21,III;

89/pb-0894

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 342.843.5
{T1} RGE
{eo1} voĉ_don/ad/o *a
{de1}
{en1} voting *b
{fr1}

=voĉdoni (89/pb-0891).

Fon: *a Ĉ; *b Ĉ-En.

89/pb-0895

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 342.843.5
{T1} RGE
{eo1} si/n de'ten/i de la voĉ_don/o *a*ĉ
{de1} sich der Stimme enthalten *c
{de2} Stimmhaltung üben *c
{en1} abstain from voting ∞ to *b *c
{es1} abstenerse *c
{fr1} s'abstenir *c

=voĉdoni (89/pb-0891).

Fon: *a Ĉ§27,III; *b Ĉ-En; *c HAE; *ĉ JKR 83.

89/pb-0896

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 342.843
{T1} RGE
{eo1} voĉ_don/a procedur/o *a
{de1}
{en1} voting procedure *b
{fr1}

=voĉdoni (89/pb-0891).

Fon: *a UDHR§21,III; *b UDHR-En.

89/pb-0897

Rim: pb: Pri voĉdono =(89/pb-0891). «90-11-20»

{U1} 321.61
{T1} RGB
{eo1} absolut/ism/o *a
{de1} Absolutismus *m* *b
{en1} absolutism *c

{es1} absolutismo *m* *c
{fr1} absolutisme *m* *b

Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0898

Rim: «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} administr/i *a
{de1} verwalten *b
{en1} administer ∞ to *b
{es1} administrar *b
{fr1} administrer *b

Fon: *a AP44; *b pb.

89/pb-0899

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} afer/o *a
{de1} Angelegenheit *f*
{en1}
{fr1} affaire *f*
internacia ~o, interna ~o.

Fon: *a AP35.

89/pb-0900

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} ag/o *a
{de1} Handlung *f*
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP33.

89/pb-0901

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} deklar/o (3) *a
{de1} Erklärung *f*
{en1}
{fr1}

Parola aŭ skriba sciigo, kun la konscio, ke tiu sciigo kreas, aliigas aŭ nuligas rajtojn, devojn aŭ jurajn rilatojn: V~o pri edziĝo, pri herediĝo, pri adoptado, pri hipoteke. V~i *b

Fon: *a pb laŭ PIV.

89/pb-0902

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN

{eo1} agres/o *a*b
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP69; *b PIV.

89/pb-0903

Rim: «89-11-23»

{U1} 341.34
{T1} FAG
{eo1} ostaĝ/o *a*b
{eo2} garanti/ul/o *b
{de1} Geisel *f* *b
{en1} hostage
{es1} rehén *m*
{fr1} otage *m*
{It1} ostaggio *m*

Persono, liverita al alia persono, kiel garantio de plenumota promeso, kontraŭ insidoj ktp.: Vlla ~oj estis mortpafitaj; postuli ~ojn; V~i *a

V~i preni ~ojn. V~i *c

Fon: *a PIV; *b KR; *c pb;

89/pb-0904

Rim: «90-11-15»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akt/o (3) *a*b
{de1} Akt *m*
{de2} Akten *f, pl*
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP22,63; *b PIV;

89/pb-0905

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akuz/i *a
{de1} klagen *b
{de2} verklagen *b
{de3} anklagen *b
{en1}
{fr1} accuser *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0906

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akuz/ant/o *a
{de1} Ankläger *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP63; *b pb.

89/pb-0907

Rim: «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} akuz/at/o *a
{de1} Angeklagter *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP63; *b pb.

89/pb-0908

Rim: «90-03-15»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} Alianc/an/oj *a
{de1} Allierte *m, pl* *a*b
{en1} Allies *b
{es1} Aliados *m, pl* *b
{fr1} Alliés *m, pl* *b

Ĉiuj ŝtatoj, kiuj estis membro de la alianco kontraŭ la → Germana Regno (89/pb-1118) en la Dua Mondmilito (1939-1945). *a

=a~o (89/pb-0910).

Fon: *a pb; *HAE.

89/pb-0909

Rim: pb: Mi rekomendas por tiu termino majusklan skribon por distingi ĝin de la ĝenerala termino =89/pb-0910. «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} alianc/an/o *a
{eo2} alianc/ul/o *b
{de1} Verbündeter *m* *c
{de2} Allierter *m* *b
{en1} ally *c
{es1} aliado *m* *c
{fr1} allié *m* *c
=A~o (89/pb-0909); alianco (89/pb-1253).

Fon: *a AP; *b LI; *c HAE.

89/pb-0910

Rim: «89-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} amend/i (1,2) *a
{de1}
{en1}
{fr1}

1 Fari oficiale plibonigajn modifojn en leĝo aŭ leĝprojekto: Vĉiuj parlamentoj havas la rajton ~i.ĵi 2 Ĝustigi eraron en leĝa dokumento: Voni ~is la tri lastajn dispoziciojn.ĵi *a
=amendo (89/pb-1459). *a

Fon: *a PIV.

89/pb-0911

Rim: «90-11-01»

{U1} 342(73)
{T1} FKA
{eo1} amendament**/o *a*c*ĉ*d*e*f
{de1} Amendment Vn, US-Verfassungĵi *b
{en1} amendment
{fr1} amendement *m* *g

Aldonoj al la Usona konstitucio. La unuaj dek ~oj de 1791 entenas la faman garantion de la homaj kaj civitanaj rajtoj (VBill of Rightsĵi). *b
=amendi (89/pb-0911); =~o [2] (90/pb-9029).

Fon: *a AP75; *b pb; *c GW; *ĉ HL; *d MM; *e OJ; *f PV; *g Boi.

89/pb-0912

Rim: «90-06-30»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} provos*/o <2> *b
{de1} Profos *m* *b
{en1}
{fr1}

Ĝis ĉ. 1800 ekzekuciintoj de militaraj (89/pb-0652) punoj en regimento. *a laŭ *b
=~o (1) (89/pb-0915).

Fon: *a pb; *b BT;

89/pb-0913

Rim: «90-11-15»

{U1} 335.8
{T1} RGB
{eo1} anarki/o *a
{de1} Anarchie *f*
{en1} anarchy
{fr1} anarchie *f*

Fon: *a PIV.

89/pb-0914

Rim: «89-11-23»

{U1} 343.83
{T1} FED
{eo1} provos/o (1) *a*ĉ
{eo2} karcer-gard/ist/o *c
{eo3} prizon-gard/ist/o *c
{de1} Profos *m* *b
{de2} Gefängniswärter *m* *b
{en1}
{fr1}

Gardisto de malliberejo: *a
VIdum prizon-ribeλο (89/pb-0916) la malliberuloj prenis du ~ojn kiel ostaĝojn (89/pb-0904).ĵi *c
=~o <2> (89/pb-0913).

Fon: *a PIV; *b BT; *c pb; *ĉ EPCĉ86/10.p20.

89/pb-0915

Rim: pb: Laŭ mi oni uzu la radikon laŭeble nur en la speciala historia senco de ~o <2>. Se oni celas la ĝeneralan signifon de ~o (1) oni prefere uzu la

formojn "karcer-gardisto", "prizon-gardisto" aŭ simple "gardisto". «90-03-15»

{U1} 343.812 : 323.22
{T1} FED
{eo1} prizon-ribe/o *a
{de1} Gefangenenmeuterei *f* *a
{de2} Häftlingsmeuterei *f* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0916

Rim: «90-11-15»

{U1} 341.63
{T1} FAI
{eo1} arbitraci/o *a*c
{de1} Schiedsgerichtbarkeit *f* *b
{en1} arbitration
{fr1} arbitration *f*

Fon: *a AP26,32; *b pb; *c PIV.

89/pb-0917

Rim: «89-11-23»

{U1} 341.66
{T1} FAI
{eo1} arbitraci/a verdikt/o *a
{de1} Schiedsspruch *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP32; *b pb.

89/pb-0918

Rim: «90-11-01»

{U1} 343.125
{T1} FEA
{eo1} arest/o *a*c
{de1} Arrest *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP76; *b pb; *c PIV.

89/pb-0919

Rim: «89-04-23»

{U1} 323.14
{T1} RGB
{eo1} ŝovinism/o *a*b
{de1} Chauvinismus *m* *c*ĉ
{en1} chauvinism *ĉ
{es1} chauvinismo *m* *ĉ
{fr1} chauvinisme *m* *ĉ

Fanatika troa patriotismo, konfuzanta amon al patrolando kun malamo k atakemo al aliaj landoj: \celadon al lingvo internacia ne devas escepti eĉ la plej varmege blinda ~o; refali en gente-religian ~on.\i *b

Fon: *a Paco-GDR 1979,p6; *b PIV; *c pb.

89/pb-0920

Rim: «89-12-23»

{U1} 323.14
{T1} RGB
{eo1} ŝovinist/o *a
{de1} Chauvinist *m* *b*c
{en1} chauvinist *c
{es1} chauvinista *m* *c
{fr1} chauvin *m* *c

Adepto de ŝovinismo (89/pb-0920): \La ~oj ĉiam batalos kontraŭ ni; la scienculoj volas plaĉi al la ~a amaso.\i *a

Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0921

Rim: «89-12-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} deklar/o (1) *b
{de1} Erklärung *f*
{en1}
{fr1}

Oficiala, publika, formala sciigo: \I~o de ies nomo antaŭ policistovi. *a laŭ *b

Fon: *a pb; *b PIV.

89/pb-0922

Rim: pb: La baza radiko estas transitiva verbo. «89-12-23»

{U1} 342.533
{T1} FKB
{eo1} Popol/a Asemble/o *a
{de1} Volksversammlung *f* *b*c
{en1} People's Assembly *c
{es1} Asamblea *f* Nacional *c
{fr1} Assemblée *f* du peuple *c
Nomo de la parlamanto en kelkaj socialismaj ŝtatoj, ekz-e en Albanujo. *b =assembleo (89/pb-0595).

Fon: *a AP; *b pb; *c HAE.

89/pb-0923

Rim: «90-11-23»

{U1} 06.053 : 342
{T1} FKA
{eo1} Konstituci/a Asemble/o *a
{eo2} konstituci-far/a asemble/o *c
{de1} verfassungsgebende Versammlung *f* *b
{en1}
{fr1} Constituante *f*
Francujo 1789.
=assembleo (89/pb-0595).

Fon: *a ; *b pb; *c MON89/5,p9;

89/pb-0924

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN
{eo1} atest/i *a*b*c
{de1} bezeugen *b
{en1} attest ∞ to *c
{fr1}

Fon: *a PIV; *b KR; *c BU.

89/pb-0925

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} atest/ant/o *a*b
{de1} Zeuge *m* *c
{en1} witness *ĉ
{fr1}

Persono, kiu, vidinte aŭ aŭdinte okazaĵon, povas atesti pri ĝi. \ Li ne estu mortigita laŭ la akuzo de unu ~anto.\i *b

Fon: *a AP63; *b PIV; *c KR; *ĉ BU.

89/pb-0926

Rim: «90-11-01»

{U1} 330.191.5
{T1} HAD
{eo1} aŭtarki/o *a*b
{de1} Autarkie *f* *c
{en1}
{fr1}

Politika sendependeco. *b
=aŭtarcio (89/pb-07??).

Fon: *a AP12; *b PIV; *c pb.

89/pb-0927

Rim: «89-04-23»

{U1} 341.231
{T1} FAA
{eo1} aŭtonomi/o (1) *a
{eo2} aŭtonom/ec/o *a
{de1} Autonomie *f*
{de2} Selbstbestimmung *f*
{en1} autonomy
{es1} autonomía *f*
{fr1} autonomie *f*

Rajto fari siajn proprajn leĝojn k decidajn; politika ~o, ekonomia ~o, financa ~o. *a

\En la kadro de la propra agadsfero la komunumoj ĝuas ~on.\i *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0928

Rim: «90-11-23»

{U1} 341.43
{T1} FAH
{eo1} azil/o (1,2) *a*b
{de1} Asyl *n* *c
{en1}
{fr1}

1 Loko, kie persekuta homo estis, laŭ kutimo aŭ leĝo, sekura kontraŭ siaj persekutantoj: \

La preĝejoj, temploj, moskeoj estis ~oj. \i 2 Rifuĝejo, kie homo aŭ besto trovas sekurecon kaj flegadon: \-o por malriĉuloj, kadukuloj; ~o por perditaj hundoj; peti ~on ĉe iu.\i *b

Fon: *a AP78; *b PIV; *c pb.

89/pb-0929

Rim: «89-11-23»

{U1} 341.217
{T1} FAA
{eo1} BENELUKSO *a
{eo2} Beneluks/o *b*c
{de1} Beneluxstaaten *m, pl*
{en1}
{fr1}

Ekonomia grupiĝo de Belujo, Nederlando kaj Luksemburgio. *b

Fon: *a AP56; *b PIV; *c ei.

89/pb-0930

Rim: ei: {eo2} nepre ŝajnas al mi preferinda, ĉar {eo1} pensigas pri inicial-vorto, dum vere temas pri akronimo, kiun oni povus eble skribi BeNeLuks/o, kio pli klare indikus la tri ŝtato-nomojn. «89-11-23»

{U1} 341.62
{T1} FAI
{eo1} bon/aj serv/oj *a*c*ĉ
{de1} gute Dienste *m, pl* *b
{en1}
{fr1} bons offices *m, pl* *a

Okaze de diskutoj inter du ŝtatoj, tria ŝtato proponas siajn □ojn por forigi la krizon inter la kontestantaj (disputantaj) partioj. □oj ne estas rigardataj kiel enmiksiĝo en la internajn aferojn de la kontestantaj (disputantaj) ŝtatoj. *c

Fon: *a AP55; *b pb; *c JTP27; *ĉ PIV.

89/pb-0931

Rim: «90-10-23»

{U1} (-44)
{T1} WHU
{eo1} Brit/a Komun/aj/o de Popoloj *a
{eo2} Komonvelt**/o *b
{eo3} Brit/a Komun/um/o de Ŝtat/oj *ĉ
{eo4} Brit/a Komjun**/o de Ŝtat/oj *d
{eo5} Brit/a Konfederaci/o *e
{de1} Commonwealth \m/n\i *c
{en1} Commonwealth *b
{es1} Commonwealth *f*
{fr1} Commonwealth *f*

Fon: *a AP23; *b LdA#7,p6; *c pb; *ĉ preferita termino (9:1) laŭ voĉdono en la Akademio (cirkulero 161, Ald. Ĉ-2) =89/pb-0205; *d propono de ei, se {eo3} ne ŝajnas esti sufiĉe preciza; *e PIV je "dominio".

89/pb-0932

Rim: =Franca Komunaĵo (89/pb-1213). «89-11-11»

{U1} 341.24

{T1} FAF
{eo1} Brusel/a Pakt/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Pakto inter Britujo, Francujo kaj la landoj de Benelukso, kiu antaŭvidas konciliacion (89/pb-0104) por solvado de nejuraj aŭ politikaj konfliktoj, t.e. por konfliktoj, al kiuj ne estas aplikeblaj la reguloj de internacia juro. *b laŭ *a

Fon: *a AP56; *b pb;

89/pb-0933

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} burĝ/o *a
{de1} Bürger *m* *b
{en1} citizen
{fr1} citoyen *m*

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0934

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} burĝ/ar/o *a
{de1} Bürgertum *n*
{en1}
{fr1}

Fon: *a

89/pb-0935

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} burĝ/a klas/o *a
{de1} bürgerliche Klasse *f* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP; *b pb.

89/pb-0936

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} centraliz/i *tr* *a*b
{de1} zentralisieren *tr* *c
{en1}
{fr1}

Kunigi, kolekti en komunan centron, sub unu solan direktadon: \i ~i la komercon de diamantoj.\i *b

\iEn la unuecaj ŝtatoj la ŝtata potenco estas pli aŭ malpli ~ita.\i *c laŭ *a

Fon: *a AP21; *b PIV; *c pb.

89/pb-0937

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} civit/o (1-3) *a*b*c
{de1}
{en1}
{fr1}

1 Aŭtonoma urbo, rigardata kiel politika organismo: \i La Helenaj ~oj venkis la orientajn imperiojn. \i 2 Tuto de la urbanoj, posedantaj la politikajn rajtojn. 3 Tuto de la ŝtatoj, posedantaj la politikajn rajtojn. *c

Fon: *a AP25; *b pb; *c PIV.

89/pb-0938

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.716
{T1} FDB
{eo1} civit/an/ec/o *a
{de1} Bürgerrecht \iIn (als Abstraktum)\i
{en1}
{fr1}

Tuto de la rajtoj de ~ano: \i Per granda sumo mi akiris tiun ~on. \i *a

Fon: *a PIV;

89/pb-0939

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.716
{T1} FDB
{eo1} civit/an/a rajt/o *a
{af1} staatkundige reg *b
{de1} Bürgerrecht \iIn (ein einzelnes)\i *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP75; *b pb.

89/pb-0940

Rim: «90-10-20»

{U1} 342.531
{T1} FKB
{eo1} Ĉambr/o (2) *a
{eo2} ĉambr/o (2) *a
{de1} Kammer \iIf (eines Parlamentes)\i
{en1} chamber
{es1} cámara *f*
{fr1} chambre *f*

Ejo, en ku regule kunvenas por interkonsiliĝi diversaj institucioj, kaj pli vastasence, tiuj institucioj mem; ~o de deputitoj, → ~o de la Landoj (89/pb-0071); → ~o de Lordoj (89/pb-0943); → ~o de Reprezentantoj (89/pb-0942); komerca ~o, agrikultura ~o; → ~o de la metioj; → supera, malsupera ~o de parlamento; → unu~a, du~a parlamenta sistemo. *b laŭ *a

Fon: *a PIV (ordinare majuskle); *b pb;

89/pb-0941

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.532(73)
{T1} FKB
{eo1} Ĉambr/o de Reprezent/ant/oj \I(US)\i *a
{de1} Repräsentantenhaus *n* *a*b
{en1} House of Representatives *a*b
{es1} Cámara *f* de Representantes *b
{fr1} Chambre *f* des représentants *b
Unu el la du ĉambroj (89/pb-0941) de la Usona parlamento, la alia estas la Senato (89/pb-1131). *a

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0942

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.531(410)
{T1} FKB
{eo1} Ĉambr/o de Lord/oj \I(GB)\i *a
{de1} Oberhaus \I(GB)\i *b *c
{en1} House of Lords \I(GB)\i *c
{es1} Cámara *f* de los Lores *c
{fr1} Chambre *f* des Lords \I(GB)\i *c
Unu el la du ĉambroj (89/pb-0941) de la Brita parlamento, la alia estas la Ĉambro de la Komunoj (89/pb-1381). *b

Fon: *a pb laŭ PIV; *b pb.

89/pb-0943

Rim: «89-12-23»

{U1} 341.24
{T1} FAF
{eo1} Ĉart/o de Bogota *a
{de1}
{en1}
{fr1}
=ĉarto (89/pb-0172).

Fon: *a AP54.

89/pb-0944

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.534.1
{U2} 347.462
{T1} FDA
{eo1} mandat/o *a*b
{de1} Auftrag *m*
{de2} Auftragsverhältnis *n*
{de3} Mandat *n*
{en1}
{fr1} mandat *m*
\I Plilongigi la ~on de la → Alta Komisararo por Rifuĝintoj (89/pb-0952).\i *a

Fon: *a MON89/5.p7; *b BG§4,I,2.

89/pb-0945

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN

{eo1} deklaraci/o *a
{de1} Deklaration *f* *b
{de2} Erklärung *f* *b*c
{en1} declaration *c
{es1} declaración *f* *c
{fr1} déclaration *f* *c

Deklaro: \I~o pri la esenco de la E-ismo; ~o de Homarano; ~o de la jurio; la Bulonja ~o.\i *a
Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0946

Rim: Pri -aci-vortoj =apendicon Ĉ5.1. «91-06-03»

{U1} 342.7(100)
{T1} FKE
{eo1} Universal/a Deklaraci/o pri la Hom/aj Rajt/oj *a
{eo2} Universal/a Deklaraci/o de Hom/aj Rajt/oj *c*ĉ
{eo3} UDHR *b
{eo4} deklar/o pri la hom/aj rajt/oj *g
{de1} Allgemeine Erklärung *f* der Menschenrechte *b
{en1} Universal Declaration of Human Rights *d
{es1} Declaración *f* universal de los derechos del hombre *f
{fr1} Déclaration *f* universelle des droits de l'homme *e

\I La 10-an de decembro 1948 la Ĝenerala Asembleo de Unuiĝintaj Nacioj akceptis kaj proklamis la □on.\i *ĉ
=deklaracio (89/pb-0946).

Fon: *a AP73; *b pb; *c JTP23; *ĉ UDHR-Eo; *d UDHR-En; *e UDHR-Fr; *f UDHR-Es; *g PIV =deklaro;

89/pb-0947

Rim: pb: Pri la problemo de ĝusta prepozicio =89/pb-0017. «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} re'venĝ/ist/o *a
{de1} Revanchist *m* *a*b
{de2} Anhänger *m* der Revanchepolitik *b
{en1} revanchist *b
{es1} revanchista *m* *b
{fr1} revanchiste *m* *b
{fr2} revanchard \I m, fam, pej\i
=revenĝismo (89/pb-0952).

Fon: *a pb; *b HAE.

89/pb-0948

Rim: «89-12-23»

{U1} 342.34
{T1} FKA
{eo1} demokrati/o (1,2) *a
{af1} demokrasie *b
{de1} Demokratie *f*
{de2} Volksherrschaft *f*
{en1} democracy
{fr1} démocratie *f*

1 Reĝimo, en kiu la politika povo apartenas, jen pere, jen senpere al la popolo kaj en kiu estas plej fortaj la sendistinge egaligaj tendencoj.
2 Demokrataro. *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0949

Rim: «90-10-20»

{U1} (44-35)
{U2} 341.121
{T1} FAJ
{eo1} departement/o (1,2) *a
{de1} Departement \n,in Frankreich\i *b
{en1}
{fr1} departement *m*

1 Sekcio de ministrejo; fako de grava institucio: \Ila ~o pri la rifuĝintoj en → Ligo de Nacioj (89/pb-0535).\i 2 En Francujo, administra distriktaro, estrata de prefekto:\ Francujo enhavas 95 ~ojn.\i *a

=sub~o (89/pb-0???)

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0950

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.534
{T1} AJF
{eo1} deput/it/o *a
{de1} Abgeordneter *m* *b
{de2} Deputierter *m* *b
{en1}
{fr1} député *m* *b
=deputi (89/pb-0???), delegi (89/pb-0???)

Fon: *a AP45; *b pb.

89/pb-0951

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} re'venĝ/ism/o *a
{eo2} venĝ/ism/o *b
{de1} Revanchismus *m* *b
{en1} revanchism
{es1} revanchismo *m*
{fr1} revanchisme *m*
=revenĝisto (89/pb-0948).

Fon: *a Paco-GDR 1979,p6; *b pb

89/pb-0952

Rim: pb: {eo1} estas naturalisma, {eo2} pli skemisma. «90-11-01»

{U1} 321.64
{T1} RGF
{eo1} diktatur/o *a
{eo2} diktator/ec/o *a
{de1} Diktatur *f* *b
{en1}
{fr1} dictature *f* *b
Regado de diktatoro; ~o de la proletaro. *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0953

Rim: «89-11-23»

{U1} 341.71
{T1} RGD
{eo1} diplomat/ar/o *a*b
{eo2} diplomat/a korp/o *c
{de1} diplomatisches Korps *n* *ĉ *d
{de2} CD *ĉ
{en1} diplomatic corps *d
{en2} corps diplomatique *d
{es1} cuerpo *m* diplomático *d
{fr1} corps *m* diplomatique *d
{fr2} CD *c

La tuto de la ~oj akredititaj ĉe unu ŝtatestro:
*b

\IMEze de la 18a jc. aperis en Vieno la nomo "diplomata korpo" por signi ĉiujn personojn akredititajn ĉe la Viena kortumo.\i *ĉ laŭ *c

Fon: *a AP36; *b PIV; *c AP38; *ĉ pb;

89/pb-0954

Rim: «89-12-23»

{U1} 327.82
{T1} RGD
{eo1} diplomati/o (1,2) *a*b*ĉ
{af1} diplomasie *d
{de1} Diplomatie *f* *c
{en1} diplomacy *c
{es1} diplomacia *f* *c
{fr1} diplomatie *f* *c

1 Branĉo de la ŝtata aktiveco, kiu koncernas la rilatojn kun aliaj ŝtatoj kaj kun la internaciaj organismoj. *a

2 Kariero, administracio kaj tuto de la diplomatoj. *b

Fon: *a AP35; *b PIV; *c HAE; *ĉ JTP14,28; *d pb.

89/pb-0955

Rim: «90-10-20»

{U1} 329.14
{T1} RGE
{eo1} social-demokrati/o *a
{de1} Sozialdemokratie *f* *b
{en1}
{fr1}

Germana socialista partio. *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0956

Rim: «90-11-01»

{U1} (1-37)
{T1} AJA
{eo1} distrikt/o *a
{de1} Bezirk *m*
{de2} Distrikt *m*
{de3} Kreis *m*
{en1} district
{fr1}

Prezice limita teritorio, havanta apartan administran unuecon; elekto~o, juĝ~o.

=gubernio (89/pb-0???), provinco (89/pb-0335), departemento (89/pb-0950), kantono (89/pb-1021), kvartalo (89/pb-0???). *a

Fon: *a PIV.

89/pb-0957

Rim: «89-11-23»

{U1} 337
{T1} HEB
{eo1} dogan/o (1) *a
{de1} Zoll *m*
{en1}
{fr1} douane *m*
{It1} dogana *f*

1 Imposto starigita pri iuj komercaĵoj, kiam ili eniras fremdan teritorion; = limimposto. =akcizo (89/pb-1620). 2 Administracio zorganta pri la ~ aferoj. *a

=~limo (89/pb-1059), ~-ofica kontrolado (89/pb-1368).

Fon: *a PIV;

89/pb-0958

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.53
{T1} AJF
{eo1} dom/o <5> *a
{de1} Haus *n* *a
{en1}
{fr1}

=Malsupra Domo (89/pb-0960); =Supra Domo (89/pb-0961); =dudoma sistemo (89/pb-0963).

Fon: *a pb;

89/pb-0959

Rim: ei: =ĉambro (89/pb-0941). «90-11-01»

{U1} 342.532
{T1} AJF
{eo1} Mal'supr/a Dom/o *a
{de1} Unterhaus *n*
{en1}
{fr1}

Ĝenerala nomo por tiu ŝtata organo, en kiu estas reprezentataj la unuopuloj, kontraste al la → Supra Domo (89/pb-0961). *b laŭ *a

Fon: *a AP42; *b pb;

89/pb-0960

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.531
{T1} AJF
{eo1} Supr/a Dom/o *a
{de1} Oberhaus *n*
{en1}
{fr1}

Ĝenerala nomo por tiu ŝtata organo, en kiu estas reprezentataj la federalaj unuoj, kontraste al la

→ Malsupra Domo (89/pb-0960). *b laŭ *a

Fon: *a AP42; *b pb;

89/pb-0961

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.53
{T1} AJF
{eo1} du-dom/a sistem/o *a
{de1} Zwei-Kammer-System *n* *a
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0962

Rim: «89-04-23»

{U1} 353.8
{T1} AJB
{eo1} domini/o *a
{eo2} dominion/o *b EVIT *c
{de1} Dominion *n*
{en1} dominion
{fr1}

Titolo de kelkaj pli-malpli sendependaj partoj de la Brita Konfederacio. *a

Fon: *a PIV; *b AP23; *c pb.

89/pb-0963

Rim: pb: Ambaŭ terminoj ŝajnas al mi akcepteblaj, tamen pro lingva disciplino ni uzu nur {eo1}, ĉar ĝi aperis en PIV. {eo2} tial hodiaŭ fariĝis forma arkaismo evitenda. «90-11-02»

{U1} 141.112
{U2} 340.5
{T1} FIA
{eo1} dual/ism/o (1) *a*b
{de1} Dualismus *m*
{en1} dualism
{fr1} dualisme *m*

Ĉia sistemo, kiu klarigas la mondon per la efiko de du reciproke neredukteblaj principoj. *b Speciale en juro: Tiu skolo, laŭ kiu ekzistas du sendependaj juraj sistemoj, nome tiu de la interna juro kaj tiu de la internacia. *c laŭ *a

=monismo (89/pb-0965).

Fon: *a AP29; *b PIV; *c pb;

89/pb-0964

Rim: «89-11-23»

{U1} 141.111
{U2} 340.5
{T1} FIA
{eo1} monism/o *a*b
{de1} Monismus *m* *c
{en1}
{fr1}

=dualismo (89/pb-0964).

Fon: *a AP29; *b PIV; *c pb

89/pb-0965

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} duk/o *a
{de1} Herzog *m*
{en1} duke
{fr1}

Nobelo, kies titolo estas meza inter tiu de markizo k tiu de princo. *a

Fon: *a PIV

89/pb-0966

Rim: «89-04-23»

{U1} (1-37)
{T1} RBN
{eo1} duk-land/o *a
{eo2} duk/uj/o *c
{eo3} duk/i/o *ĉ
{de1} Herzogtum *n* *b
{en1}
{fr1}

\IDuklando de Virtembergo.\i *c

Fon: *a AP39; *b BT; *c pb; *ĉ LetAk#7,p6;

89/pb-0967

Rim: pb: Pri la problemo -lando/-uj/-i =reĝ-lando (89/pb-1120). «89-07-02»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} duplik**/o *a
{de1} Duplik *f* *b
{en1}
{fr1}

Respondo al tio, kion alia asertis aŭ postulis en repliko (89/pb-1122). *b

Fon: *a AP63; *b pb.

89/pb-0968

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.843
{T1} RGE
{eo1} elekt/o *a
{de1} Wahl *f* *b
{en1} election
{es1} elección *f*
{fr1} election *f*

rekta ~o, nerekta ~o.

Fon: *a PIV; *b pb

89/pb-0969

Rim: «89-11-23»

{U1} 342.843
{T1} RGE
{eo1} elekt/iĝ/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP

89/pb-0970

Rim: «89-04-23»

{U1} 343.132
{T1} FEA
{eo1} enket/o (1) *a
{de1} Untersuchung *f*
{en1}
{fr1}

Juĝa aŭ oficiala esploro; \I fari ~on pri iu afero; → ~a juĝisto (89/pb-0??); → ~a komisiono (89/pb-0972). *a

=inkvesto (89/pb-0500).

Fon: *a PIV.

89/pb-0971

Rim: «90-11-01»

{U1} 343.132
{T1} FEA
{eo1} enket/a komision/o *a *b
{de1} Untersuchungsausschuß *m* *c
{de2} Enquête-Kommission *f* *c
{en1}
{fr1}

=inkvesto (89/pb-0500).

Fon: *a AP54; *b PIV; *c pb.

89/pb-0972

Rim: «90-11-01»

{U1} 06.044
{T1} AAF
{eo1} ekzekutiv/a komitat/o *a
{de1} Exekutivkomitee *n* *b
{en1}
{fr1}

\I-o de I' → Alta Komisariato por Rifuĝintoj (89/pb-1264).\i *a

Fon: *a MON89/5,p7; *b pb.

89/pb-0973

Rim: «90-11-01»

{U1} 340.5
{T1} FDA
{eo1} ex aequo et bono *a
{de1}
{en1}
{fr1}

{La1} ex aequo et bono *a
Principoj de justeco.

Fon: *a AP56.

89/pb-0974

Rim: «89-04-23»

{U1} 329.18
{T1} RGE
{eo1} faŝism/o *a
{de1} Faschismus *m* *b *c
{en1} fascism *c
{es1} fascismo *m* *c

{fr1} fascisme *m* *c

Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0975

Rim: «90-11-01»

{U1} 341.43
{T1} FAH
{eo1} azil-land/o *a
{de1} Asylland *n* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a MON89/5,p7; *b pb.

89/pb-0976

Rim: «89-05-23»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federalism/o *a
{eo2} federaci/ism/o *b
{eo3} feder/ism/o *c
{de1} Föderalismus *m* *ĉ
{en1} federalisme *ĉ
{es1} federalismo *ĉ
{fr1} fédéralisme *m* *ĉ

Fon: *a AP39; *b pb; *c ei; *ĉ HAE.

89/pb-0977

Rim: pb: {eo1} estas naturalisma formo de {eo2}; sinonimoj.

ei: En PIV ekzistas ankaŭ la pli simpla "federi". «90-10-19»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federal/a unu/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

Tiuj ŝtatoj, el kiuj konsistas la federacio. Ili nomiĝas ŝtato, respubliko, popola respubliko (SU), kantono (CH) aŭ lando (D).

Fon: *a AP;

89/pb-0978

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federal/a ŝtat/o *a
{de1}
{en1}
{fr1}

La unuopa ŝtato en federacio (89/pb-0168), resp. → federacia ŝtato (89/pb-0169), ekz. en F.R. Germanujo la t.n. "landoj", en Svislando la "kantonoj" (89/pb-1021).

Fon: *a AP

89/pb-0979

Rim: «90-11-01»

{U1} 342.24
{T1} FKF
{eo1} federal/ist/o *a
{eo2} federaci/ist/o *b
{eo3} feder/ist/o *c
{de1} Föderalist *m* *b
{en1} federalist *b
{fr1}

Fon: *a AP; *b pb; *c ei.

89/pb-0980

Rim: «89-04-23»

{U1} 342.36
{T1} FKA
{eo1} feŭd/ism/o *a
{de1} Feudalismus *m* *b
{de2} Lehnswesen *n* *b
{en1} feudalism
{fr1} feudalisme *m*

Politika kaj ekonomia sistemo, bazita sur la rilatoj inter vasaloj kaj feŭdestroj, estigataj de feŭda terposedo. *a

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0981

Rim: «90-03-15»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} du-flank/a kontrakt/o *a
{de1} zweiseitiger Vertrag *m* *b
{en1}
{fr1}

Fon: *a AP31; *b pb.

89/pb-0982

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
{T1} RBN
{eo1} plur-flank/a kontrakt/o *a
{de1} mehrseitiger Vertrag *m*
{en1}
{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0983

Rim: «89-04-23»

{U1} 341.383
{T1} FAG
{eo1} re'patr/uj/ig/o *a
{de1} Rückführung Vf, in den Heimatstaatvi *b
{en1}
{fr1}

Vl-o de rifuĝintoj post la fino de la civila milito. vi *b

Fon: *a MON89/5,p7; *b pb.

89/pb-0984

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} en formal/a senc/o *a
 {de1} im formellen Sinn *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0985

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} en material/a senc/o *a
 {eo2} en materi/a senc/o *b
 {de1} im materiellen Sinn *n* *a
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a pb; *b ei.

89/pb-0986

Rim: «89-10-23»

{U1} 341.24
 {T1} FAF
 {eo1} Hag/a Konvenci/o pri Solv/ad/o de
 Inter'naci/aj Konfliktoj *a
 {de1}
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a AP55.

89/pb-0987

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} hered/i *a
 {de1} erben *b
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a PIV; *b KR.

89/pb-0988

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} imperi/o *a
 {de1} Reich *n*
 {en1} empire
 {fr1} empire *m*

Fon: *a PIV.

89/pb-0989

Rim: «90-03-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} imperi/estr/o *a*b
 {af1} keiser *c
 {de1} Kaiser *m* *c
 {de2} Herrscher *m*
 {en1}
 {fr1}

Fon: *a PIV; *b Nitti10; *c pb.

89/pb-0990

Rim: «90-10-20»

{U1} 327.2
 {T1} RGF
 {eo1} imperialism/o *a
 {eo2} imperi/ism/o *a
 {af1} imperialismisme *b
 {de1} Imperialismus *m* *c
 {en1} imperialism *c
 {es1} imperialismo *m* *c
 {fr1} imperialismisme *m* *c

Fon: *a PIV; *b pb; *c HAE.

89/pb-0991

Rim: «90-10-20»

{U1} 336.2
 {T1} HEC
 {eo1} impost/o *a
 {de1} Steuer *f* *b
 {en1}
 {fr1} impôt *m* *b

Fon: *a PIV; *b pb.

89/pb-0992

Rim: «90-11-23»

{U1} 34 : 001.4
 {T1} RBN
 {eo1} incident/o *a*b
 {de1} Zwischenfall *m*
 {de2} Zusammenstoß *m*
 {en1} incident
 {fr1}

Flanka kaj akcesora negrava fakto, ordinare iom malhelpa, kiu okazas dum la irado de pli ampleksa afero; interokazaĵo: \oni ne devas trogravigi la ~ojn de la konferenco.\i *b

Fon: *a AP54; *b PIV.

89/pb-0993

Rim: «90-07-02»

{U1} 343.132
 {T1} FEA
 {eo1} inkvizici*/a princip/o *a
 {de1} Untersuchungsgrundsatz *m* *b
 {de2} Inquisitionsmaxime *f* *b
 {en1}

{fr1}

Fon: *a AP64; *b pb.

89/pb-0994

Rim: ei: "inkvizicio" havas ĝis nun nur eklezian signifon. La difino de la nocio ankoraŭ ne estas registrita, tial mi povas nur diveni ke temas pri "enket-principo". «90-10-23»

{U1}

{T1}

{eo1} instituci/o *a*b

{de1} Rechtsinstitut *n* *c

{de2} Institut *n* *c

{en1}

{fr1}

Vla ~o de rekomendoj permesas kondamni (89/pb-0531) perforton en internaciaj rilatoj. *i* *c laŭ *b

Fon: *a AP26; *b JKR 92; *c pb.

89/pb-0995

Rim: «90-11-01»

{U1}

{T1}

{eo1} Institut/o de Inter'naci/a Jur/o *a

{de1}

{en1}

{fr1}

Fon: *a AP35.

89/pb-0996

Rim: «89-04-23»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN

{eo1} inter'depend/ec/o *a

{de1} Interdependenz *f* *a

{de2} wechselseitige Abhängigkeit *f* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0997

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN

{eo1} inter'konsent/o <2> *a

{de1} Übereinkunft *f* *b

{en1}

{fr1}

Internacia kontrakto. *a

=~o <1> (89/pb-0486).

Fon: *a AP32; *b pb.

89/pb-0998

Rim: «90-11-01»

{U1} 34 : 001.4

{T1} RBN

{eo1} inter'stat/aj rilat/oj *a

{de1} zwischenstaatliche Beziehungen *f, pl* *a

{en1}

{fr1}

Fon: *a pb.

89/pb-0999

Rim: «90-11-01»

Multlingva Elektronika Vortaro, MEV-o

La el J-MEVEI1.V43 al Vopo 6.0 konvertita dosiero J-MEVEI1.V60 (litero J) redaktita de ei por servi kiel bazo de la Multlingva Elektronika Vortaro antaŭ ordigo laŭ UDoKo-numeroj.

MEV# 677.057.27

~ei(94-11):

{eo1} J-dukto

En instalaĵo por kontinua blankigado: Vaporhejtitaj kaj izolitaj duktoj en formo de J. EB#161/33.

{de1} J-Box *f*

{de2} Warenspeicher (dampfbeheizt und wärmeisoliert) *m*

{en1} J-Box

{en2} steam-heated and heat-insulated J-Box

{fr1} J-Box

{fr2} canal *m* de décharge du tissue chauffé à la vapeur

~ei'

MEV# 801.27

~PIV:

{eo1} ja

Adv. uzata por akcenti, emfazi la realecon de ideo entenata en frazo aŭ en vorto: tio ne estas ja peko, ne povas esti peko!; nu, vi ja estas virinoj!; sed ni ja scias, ke da lingvoj ekzistas tre multaj; sed tie la vivo estos ja tute alia; sed mi ja mem venis al tiuj ideoj; de la tago restas ja ankoraŭ multe; mi kaj Marta ni konas ja nin de la infaneco; se vi ne havos per kio pagi, oni ja prenos vian litaĵon de sub vi.

RIM. Nur por aparta forta efekte Z. metis ja en la komencon de frazo: ja se vi agos bone, vi estos forta!; ja la ĉielo ne povas vin ampleksi!.

≥ sendube, efektive; jes ~PIV'

~ei(94-11): nepre <BU> ~ei'

~ei(94-11):

{de1} ja <BT>

{de2} ja doch <BT>

{de3} bekanntlich <BT>

{de4} wie man sehen kann <BT>

{de5} wie man weiß <BT>

{de6} ohne Zweifel

<BT> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} assuredly <BU>

{en2} indeed <BU>
 {en3} in fact <BU>
 {en4} really and truly <BU>
 {en5} to be sure
 <BU> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} certes <GD>
 {fr2} bien <GD>
 {fr3} surtout <GD>
 {fr4} voire même <GD>
 {fr5} sans doute <GD>
 {fr6} il est vrai
 <GD> ~ei'

MEV# 801.313 : 22
 ~ei(94-11):
 {eo1} Jabin**/o
 <EV>
 Reĝo de la Kanaanidoj. <ei laŭ EV> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Jabin (Kanaaniterkönig)
 <EV> ~ei'

MEV# 598.34
 ~ei(94-11):
 {eo1} jabiru**/o
 <BU, GD>
 Amerika cikonio (de Meksiko ĝis Argentino), apartenanta al la familio de cikoniedoj kaj ordo de cikoniformaj birdoj. Unu el la plej larĝaj Amerikaj birdoj, 1,40 metrojn alta. <ei laŭ EncBrit> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} jabiru
 <BU> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} jabiru
 <GD> ~ei'

MEV# 582.???
 ~PIV:
 {eo1} jaborand/o
 BOT Genro (Pilocarpus el rutacoj) de Brazilaj arbedoj, el kies folioj oni tiras la pilokarpinon. ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {de1} Jaborandi
 <EV> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} jaborandi
 <BU> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} jaborandi
 <GD> ~ei'

MEV# 549.???
 ~PIV:
 {eo1} jacint/o

MIN Oranĝeruĝa gemo, speco de zirkono: la unua fundamento estis jaspiso . . . la dek-unua jacinto.
 ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {en1} jacinth <BU>
 {en2} hyacinth
 <BU> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} hyacinthe
 <GD> ~ei'

MEV# 549.???
 ~PIV:
 {eo1} jad/o
 MIN Densa, polurebla variaĵo de amfibolo aŭ pirokseno, kun koloro varianta de la hela grizverdo ĝis la blanko, uzata en Oriento por etaj art-objektoj: koliero el jado; jada statueto. ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {de1} Jade *m* <EV>
 {de2} Nephrit *m*
 <EV> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} jade
 <BU> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} jade
 <GD> ~ei'

MEV# (569.4-21)
 ~PIV:
 {eo1} Jaf/o
 GEOG Havenurbo najbara al Tel-Aviv, en Izraelio (34°45'E, 32°03'N). ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {de1} Tel Aviv-Jaffa
 <BrockEnzy> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} Tel Aviv-Yafo
 <EncBrit> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} Tel-Aviv-Jaffa
 <PetLar91> ~ei'

MEV# 801.313 : 222
 ~PIV:
 {eo1} Jafet/o
 BIB Unu el la filoj de Noa, mita prapatro de la blanka ne-semida raso. ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {de1} Japhet
 <EV> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} Japhet
 <GD> ~ei'

MEV# 809.436
~PIV:
{eo1} Jafet/id/aj
Kvalifikas la grupon de tre diversaj lingvoj, parolataj en la Kaŭkaza regiono. ~PIV'
~ei(94-11):
{fr1} japhétiques
<GD> ~ei'

MEV# 801.313 : 929.7 : 943.8
~PIV:
{eo1} Jagelon/oj
Familio de Polaj nobeloj k militestroj. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Jagellonen
<EV> ~ei'

MEV# 599.742.7
~PIV:
{eo1} jaguar/o
ZOO Specio de Amerikaj mamuloj el la subordo de rabobestoj, genro de felisoj, flava kun nigraj makuloj aŭ ringoj, mis-nomata "Amerika tigro" (Felis onza). ≥ leopardo. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Jaguar *m*
<BT> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} jaguar
<BU> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} jaguar *m*
<GD> ~ei'

MEV# 637.1
~PIV:
{eo1} jahurt/o <PIV>
{eo2} jogurt/o
<PIV>
KUI Lakto acidigita per speciala fermento, kutima trinkaĵo en la Bulgaraj montoj, disvastigita en Eŭropo pro siaj sanigaj efikoj. ≥ kefiro. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Joghurt *m*
<BT> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} yogurt <MuSa>
{en2} yoghourt
<MuSa> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} yaourt *m* <GD>
{fr2} yogourt *m* <PetLar91>
{fr3} yoghourt *m*
<PetLar91> ~ei'

MEV# 687.11
~PIV:
{eo1} jak/o
Ekstera vira vesto, malfermiĝanta ĉe la antaŭa parto, manikhava, kovranta la korpon de la ŝultroj ĝis

proksimume la koksoj: la jako estas la ordinara sen-ceremonia vesto de la okcidentaj Eŭropanoj; → marista jako; → jako de piĵamo; lanaj noktaj jakoj; → jako kun baskoj. ≥ livreo, bluzo, kitelo, kamizolo, ĵaketo, frako. ~PIV'

~ei(94-11): EB#34/5,13, EB3#33=2 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Jacke *f* <BT>
{de2} Jackett *n*
<BT> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} coat <BU>
{en2} jacket
<BU> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} veste *f* <GD>
{fr2} veston <GD>
{fr3} vareuse
<GD> ~ei'

MEV# 687.11
~ei(94-11):
{eo1} Alp/a jak/o
EB#34/26 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Trachtenjanker *m*
{de2} Trachtenjacke *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} national costume jacket
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} veste *f* bavaroise
~ei'

MEV# 687.17
~ei(94-11):
{eo1} anorak-jak/o ∞ knab/in/a
EB#31/42 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Mädchenanorak *m*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} girl's wind-jacket
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} anorak *m* de fille *f*
~ei'

MEV# 687.15
~ei(94-11):
{eo1} deĵor-jak/o
EB#216/66 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Bordjackett *n*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} duty jacket
{en2} working jacket
~ei'

~ei(94-11):
{fr1} tenue *f* de service *m*
~ei'

MEV# 687.11
~ei(94-11):
{eo1} du-buton-vic/a jak/o ∞ komplet/o kun
EB#34/4 ~ei'

~ei(94-11):
{de1} Zweireiher *m*
~ei'

~ei(94-11):
{en1} double-breasted suit
{en2} lounge suit
{en3} business suit {US}

~ei'
~ei(94-11):
{fr1} complet *m* croisé à deŭ boutons *m*
~ei'

MEV# 687.15
~ei(94-11):
{eo1} en'hejm/a jak/o
{eo2} hejm/a jak/o
{en3} negliĝ/a jak/o
EB#33/10, EB#34/47, EB#47/56 ~ei'

~ei(94-11):
{de1} Hausjacke *f*
{de2} Rauchjacke *f*
~ei'

~ei(94-11):
{en1} house jacket
{en2} smoking jacket
~ei'

~ei(94-11):
{fr1} veste *f* d'intérieur
~ei'

MEV# 615.85 & 616.89

~PIV:
{eo1} frenez-jak/o <PIV>
{eo2} per'fort/a jak/o

<BU, EV>
Speco de kruda jako, kun allig-eblaj manikoj, uzata
por senmovigi frenezulojn dum krizo. ~PIV'

~ei(94-11):
{de1} Zwangsjacke *f*
<DUD-U> ~ei'

~ei(94-11):
{en1} strait-jacket
<BU> ~ei'

MEV# 687.15
~ei(94-11):
{eo1} galon/it/a jak/o
EB#179/23 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Tressenrock *m*
{de2} betrefter Rock *m*
~ei'

~ei(94-11):
{en1} gallooned coat
{en2} braided coat
~ei'

~ei(94-11):
{fr1} veste *f* à parement *m*
~ei'

MEV# 687.14
~ei(94-11):
{eo1} golf-jak/o
EB#34/21 ~ei'

~ei(94-11):
{de1} Sportjacke *f*
~ei'

~ei(94-11):
{en1} sports coat
~ei'

~ei(94-11):
{fr1} veste *f* de sport *m*
~ei'

MEV# 687.14
~ei(94-11):
{eo1} grimp-jak/o
EB#282/7 ~ei'

~ei(94-11):
{de1} Kletterweste *f*
{de2} Kletterjacke *f*
~ei'

~ei(94-11):
{en1} alpine jacket
~ei'

~ei(94-11):
{fr1} veste *f* d'escalade *f*
~ei'

MEV# 687.17
~ei(94-11):
{eo1} Kanad/a jak/o
EB#34/67 ~ei'

~ei(94-11):
{de1} Anorak *m*
{de2} Windjacke *f*
~ei'

~ei(94-11):
{en1} wind-jacket
{en2} hooded jacket
{en3} wind-breaker
~ei'

~ei(94-11):
{fr1} anorak *m*
~ei'

MEV# 687.17 : 675
~ei(94-11):
{eo1} led/a jak/o <EB>
{eo2} led/o-jak/o
<KR> ~ei'
~ei(94-11):

{de1} Lederjacke *f*
<KR> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} leather jacket
<MuSa> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} veste *f* de cuir *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 687.17
~ei(94-11):
{eo1} ole/o-tol/a jak/o
EB#224/55 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Öljacke *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} oilskin jacket
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} gilet *m* ciré
~ei'

MEV# 646.4 & 675.6
~PIV:
{eo1} pelt-jak/o <PIV>
{eo2} pelt/a jak/o
<EB>
Jako el pelto, portata precipe de virinoj. ~PIV'
~ei(94-11): EB#32/45 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Pelzjacke *f*
<DB-De> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} fur jacket
<DB-En> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} veste *f* de fourrure *f*
<DB-Fr> ~ei'

MEV# 687.246
~ei(94-11):
{eo1} pijam/a jak/o
EB#33/4 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Schlafanzugjacke *f*
{de2} Pyjamajacke *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} pyjama jacket
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} veste *f* de pyjama
~ei'

MEV# 687.14
~ei(94-11):
{eo1} plaĝ/o-jak/o
EB#267/21 ~ei'
~ei(94-11):

{de1} Strandjacke *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} beach-jacket
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} veste *f* de plage *f*
~ei'

MEV# 687.14
~ei(94-11):
{eo1} rajd-jak/o
EB#272/52 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Reitjacke *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} riding jacket
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} veston *m* d'équitation
{fr2} saute-en-bas *m*
~ei'

MEV# 627.957.4
~PIV:
{eo1} sav-jak/o
~PIV'
~ei(94-11):
Jako, kies interno estas plenigita de aero, de korko
aŭ de kapoko, kaj kiu tenas la kapon de homo, kiu
surmetis ĝin, super la akvo. ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Rettungsweste *f*
<DUD-U> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} life-jacket
<BU> ~ei'

MEV# 687.14 : 796.86
~ei(94-11):
{eo1} skerm/o-jak/o
EB#277/29 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Fechtjacke *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} fencing jacket
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} veste *f* d'escrime *f*
~ei'

MEV# 687.15 : 793.38
~ei(94-11):
{eo1} smoking/a jak/o
EB#34/62 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Smokingjackett *n*
~ei'

~ei(94-11):
 {en1} dinner jacket
 {en2} tūdo jacket {US}
 {en3} tūedo {US}
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} veste *f* de smoking *m*
 ~ei'

MEV# 687.14
 ~ei(94-11):
 {eo1} sport-jak/o
 EB#31/40, EB34/2 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Sportjacke
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} sports jacket
 {en2} sports coat
 {en3} sack coat {US}
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} vareuse *f* de sport
 ~ei'

MEV# 687.13
 ~ei(94-11):
 {eo1} sport-jak/o ∞ knab/in/a
 EB#31/40 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Mädchenjackef
 {de2} Sportjacke *f*
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} girl's jacket
 {en2} sports jacket
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} blouson *m* de sport *m* pour filles *f*
 ~ei'

MEV# 687.12
 ~ei(94-11):
 {eo1} tajlor-kostum/a jak/o
 EB#32/2 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Kostümjacke *f*
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} costume jacket ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} veste *f* de tailleur ~ei'

MEV# 687.14 : 796.4
 ~ei(94-11):
 {eo1} trejn-jak/o
 EB#280/58 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Trainingsjacke *f* ~ei'
 ~ei(94-11):

{en1} training jacket ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} blouson *m* d'entrainement *m*
 {fr2} veste *f* d'entrainement *m*
 {fr3} jumper *m* d'entrainement *m* ~ei'

MEV# 687.11
 ~ei(94-11):
 {eo1} unu-buton-vic/a jak/o ∞ komplet/o kun
 EB#34/13, EB3#33=2 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Einreihier *m*
 {de2} einreihige Anzug *m*
 {de3} Herrenanzug *m*
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} single-breasted suit
 {en2} men's suit
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} complet *m* droit
 ~ei'

MEV# 687.17
 ~ei(94-11):
 {eo1} vent/o-jak/o
 EB#34/67 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Windjacke *f*
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} wind-jacket
 {en2} wind-breaker
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} anorak *m*
 ~ei'

MEV# 687.13
 ~ei(94-11):
 {eo1} vent/o-jak/o ∞ knab/a
 EB#31/46 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Bubenanorak *m*
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} boy's wind-jacket
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} anorak *m* de garçon *m*
 ~ei'

MEV# 687.1
 ~PIV:
 {eo1} jak/et/o (1)
 Mallonga jako: jaketo de kelnero; jaketo de Eton-
 studentoj, jaketo de skiistoj. ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {de1} Jäckchen *n* <EV>
 ~ei'

~ei(94-11):
 {en1} small coat <BU>
 ~ei'

MEV# 687.244
 ~ei(94-11):
 {eo1} beb/a jak/et/o
 <EB31/20> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Babyjäckchen *n* <DB-De>
 {de2} Babyjüpchen *n* <DB-De>
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} baby's jacket <DB-En>
 {en2} baby's coat <DB-En>
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} paletot *m de laine f* <DB-Fr>
 ~ei'

MEV# 687.15
 ~ei(94-11):
 {eo1} lit-jak/et/o
 <EB33/30> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Bettjäckchen *n* <DB-De>
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} bed-jacket <DB-En>
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} liseuse *f* <DB-Fr>
 ~ei'

MEV# 686.1
 ~PIV:
 {eo1} jak/et/o (2)
 Ne surgluita, deprenebla ŝirmo-kovrilo de bindita aŭ broŝurita libro, ordinare montranta koloran ilustraĵon. ~PIV'
 ~ei(94-11): EB#178/37, EB3#185=37 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {de1} Schutzumschlag *m* <DB-De>
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} dust jacket <DB-En>
 {en2} dust cover <DB-En>
 {en3} bookjacket <DB-En>
 {en4} wrapper <DB-En>
 ~ei'
 ~ei(94-11):
 {fr1} jaquette *f* <DB-Fr>
 ~ei'

MEV# 598.???
 ~ei(94-11):
 {eo1} jakan**/o
 <BU> ~ei'
 ~ei(94-11):
 Genro de akvaj birdoj (IJacanaĵi) kun sep aŭ ok

specioj. Jakano havas araneajn ungojn, kiuj ebligas al ĝi iri sur flosantaj vegetaĵoj. <ei laŭ EncBrit> ~ei'
 ~ei(94-11):
 {en1} jacana <EncBrit>
 {en2} Lily-Trotter <EncBrit>
 {en3} Lotus Bird
 <EncBrit> ~ei'

MEV# 582.???
 ~PIV:
 {eo1} jakarand/o
 BIB Genro (Jacaranda Juss. el bigoniacoj) de tropikaj arboj kun pinataj folioj k bluj funelformaj floroj panikle aranĝitaj en la fino de la ŝosoj. ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {de1} Jacaranda
 <EV>
 ~ei(94-11):
 {en1} jacaranda
 <EncBrit>
 ~ei(94-11):
 {fr1} jacaranda
 <GD> ~ei'

MEV# 801.313.12
 ~PIV:
 {eo1} Jakelin/o
 Nomo de virino. ≥ Jakobino, Ĵakvino. ~PIV'

MEV# 801.313.11 : 222
 ~PIV:
 {eo1} Jakob/o (1)
 BIB Patriarko, filo de Izaako. ~PIV'

MEV# 801.313.11
 ~PIV:
 {eo1} Jakob/o (2)
 Virnomo. ≥ Ĵakvo. ~PIV'

MEV# 281.83
 ~PIV:
 {eo1} Jakob/an/o
 KRI Ano de Siria kristana sekto. ~PIV'

MEV# 801.313.12
 ~PIV:
 {eo1} Jakob/in/o
 Nomo de virino. ~PIV'

MEV# 941.0 : 329
 ~PIV:
 {eo1} Jakob/ist/o
 HIST Ano de la Angla partio, kiu apogis la Stuartojn. ~PIV'

MEV# 271.2
 ~PIV:
 {eo1} Jakob/ul/o
 Malnova nomo de la dominikanoj. ~PIV'

MEV# 944 : 329.15
~PIV:
{eo1} Jakobeno/o (1)
HIST Membro de la "Klubo de l' Jakobenoj",
revolucia maldekstra agadgrupo. ~PIV'

MEV# 944 : 329.15
~PIV:
{eo1} Jakobeno/o (2)
Partiano de radikala demokratio: li estas pli
malbona ol Jakobeno. ~PIV'

MEV# 391.1 & 687.4
~ei(94-11):
{eo1} Jakobeno/a ĉap/o
EB#36/2 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Jakobermütze *m*
{de2} Freiheitsmütze *m*
{de3} phrygische Mütze
~ei'
~ei(94-11):
{en1} Jacobin cap
{en2} liberty cap
{en3} Phrygian cap
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} bonnet *m* jacobin
{fr2} bonnet *m* phrygien
~ei'

MEV# 944 : 329.15
~PIV:
{eo1} Jakobeno/ismo/o
Opinio, doktrino de Jakobenoj. ~PIV'

MEV# 797.144
~PIV:
{eo1} jakto/o (1)
{eo2} jaht/o (1)
SHI Malpeza velŝipo aŭ velboato, tenata k
konstruita por konkursoj. ~PIV'

MEV# 629.125.12
~PIV:
{eo1} jakto/o (2)
{eo2} jaht/o (2)
SHI Ŝipo aŭ barko, movata per ĉia movforto alia ol
remiloj, kaj uzata por privataj plezurvoj-aĝoj, krozoj
ktp. ~PIV'

MEV# 796.918
~ei(94-11):
{eo1} glaci-jakto/o
EB#284/46 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Eisjacht *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} ice yacht

{en2} ice boat
{en3} ice scooter {US}
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} yacht *m* à patins
{fr2} yacht *m* à glace
~ei'

MEV# 797.144
~ei(94-11):
{eo1} konkurso/a jakto/o
{eo2} kur-jakto/o
{eo3} kur-konkurso/a jakto/o
EB#270/5 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Rennkieljacht *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} racing keel yacht
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} yacht *m* de course à quille *f* de plomb
~ei'

MEV# 629.125.12
~ei(94-11):
{eo1} kros-jakto/o
EB#270/1-4 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Fahrtenkieljacht *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} sea-going keel yacht
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} yacht *m* de croisière à quille *f*
~ei'

MEV# 629.125.12
~ei(94-11):
{eo1} motor-jakto/o
{eo2} privat/a jakto/o
EB#216/20 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Motorjacht *f*
{de2} Privatjacht *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} motor launch
{en2} private launch
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} yacht *m* à moteur
{fr2} yacht *m* privé
~ei'

MEV# 797.144
~PIV:
{eo1} jakto/ad/o
Veturado por jakto. ~PIV'

~ei(94-11):
{de1} Jachtsegeln *n*
<DK-Hand> ~ei'

MEV# 629.125.12

~ei(94-11):
{eo1} jakt/o-tipoj
EB#270/27-50 ~ei'

~ei(94-11):
{de1} Jachttypen *m*
~ei'

~ei(94-11):
{en1} types of yachts
~ei'

~ei(94-11):
{fr1} types *m* de yacht *m*
~ei'

MEV# 397

~PIV:
{eo1} Jakut/o
Ano de Siberia gento. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Jakute *m*
<Wah> ~ei'

MEV# 581.47

~PIV:
{eo1} jakv/o
BOT Frukto de jakvujo. ~PIV'

MEV# 582.???

~PIV:
{eo1} jakv/uj/o
{eo2} jakv-arbo
Specio de panarbo (*Artocarpus integrifolia* L. fil. el morusacoj) kun nedividitaj folioj, per kio i.a. ĝi diferencas de la vera panarbo. ~PIV'

MEV# 581.43

~PIV:
{eo1} jalap/o
BOT La tuberforma kaj preskaŭ globforma rezinhava radiko de jalapujo, uzata medicine kiel drastaĵo, aŭ pulvoro, aŭ tinkture. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Jalapenwurzel *f*
<EV> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} racine de jalap
<GD> ~ei'

MEV# 582.???

~PIV:
{eo1} jalap/uj/o
{eo2} jalap-plant/o
Plurjara herbo (*Exogonium purgali* Hayne/Benth. el konvolvulacoj) kun ebenrandaj korformaj folioj kaj grandaj purpuraj floroj, kies stiluso kaj stamenoj estas pli longaj ol la funelforma korolo. ~PIV'

~ei(94-11):
{de1} Jalape *f*
<DUD-U> ~ei'

~ei(94-11):
{en1} jalap
<BU> ~ei'

~ei(94-11):
{fr1} jalap
<GD> ~ei'

MEV# (477.9)

~PIV:
{eo1} Jalt/o
~PIV'
~ei(94-11):
GEOG Konata ban-urbo, en Krimeo (34°03'E, 44°30'N). ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Jalta
<Brock-Enzy> ~ei'

~ei(94-11):
{en1} Yalta
<EncBrit> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} Yalta
<PetLar91> ~ei'

MEV# 801.27

~PIV:
{eo1} jam
Adverbo esprimanta la ĝeneralan ideon pri ŝanĝiĝo de stato, kaj pli precize signifanta:
{eo1} jam (1)
De nun; sen plua atendo; senplie: mi jam havas mian ĉapelon, nun serĉu vi vian; jam estas tempo iri domon; ni iras al nia celo jam kun plena trankvileco; riĉigadi la lingvon per novaj vortoj oni povas jam nun; ĉu vi forgesas jam, ke vi kristano estas?.
{eo1} jam (2)
Tuj post tiam; tuj ekde tiam: post unu horo la forno estis jam varma; jam de tri tagoj mi ne fermis la okulojn; vi bezonas nur enmeti en la leteron iun vortareton kaj la adresito (= adresulo) vin jam komprenos; kiel longe (de kiam) vi estas jam fosisto?; jam dek jarojn (de antaŭ dek jaroj) li loĝas tie ĉi; tia uzado estus jam arbitraĵo kaj kondukus al ĥaoso; post unu sola duonhoro li ekposedas la tutan gramatikon kaj al li restas jam nur la simpla kaj facila akirado de provizo da vortoj; vi bezonas nur simple ekpensi pri la esenco de tiuj ĉi frazoj kaj vi jam komprenos, ke ili (la kritikoj) ne havas eĉ la plej malgrandan fundamenton.
{eo1} jam (3)
Antaŭ nun: se li jam venis petu lin al mi; ĉu vi jam trovis vian horloĝon?; li jam kelkfoje demandis pri vi; mi jam diris al vi, ke mi foriras.
{eo1} jam (4)
Antaŭ tiam: kiam vi venis, li jam diris (estis dirinta) al mi la veron; kiam via domo estis

konstruata, mia domo estis jam longe konstruita; mi ŝin enbrakigis, sed ŝi jam mortis.

{eo1} jam (5)

Pli frue, ol oni atendas aŭ atendis: post semajno eble vi trovos jam ian sciigon; la verko estas jam preta, li kredas sukcesi kaj jam ridetas.

RIM. Krom tiuj fundamentaj sencoj, Z. sub la influo de la germana lingvo uzis jam kun du apartaj signifoj, por esprimi nuancon: 1e de kontentigo, de sufiĉeco: ĝi estas jam tia enviinda loko; jam la politiko povus ilin devigi, se li iris jam ekzameniĝi, mi dezirus almenaŭ, ke li sukcesu!; jam se estas soleno ĝi estu soleno! (=proksimume "sole per si mem", "do"); 2e de optimismo, de matura preteco: liaj filoj estas iom malbonkonduktaj. . . sed kun la tempo ili jam solidiĝos; ili tion ankoraŭ ne povas fari bone, sed la afero jam iros; jam venos al mi en la kapo io; venu al mi, mi jam varmigos vin!; ne ploru, vi iel jam venos tien! (=finfine, pli-malpli baldaŭ). Tiujn ne internaciajn uzojn oni prefere ne imitu. ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} schon <BT>

{de2} bereits

<BT> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} already <BU>

{en2} by now <BU>

{en3} by then

<BU> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} déjà <GD>

{fr2} désormais

<GD> ~ei'

MEV# 801.27

~PIV:

{eo1} jam ne

Tiu esprimo havas la sencon de jam (1) kaj jam (2) sekvata de ne: ve, multaj el niaj pioniroj jam ne vivas; centoj da miloj da radiketoj subtenas nian arbon, kiu jam (de nun) ne timas la venton; la naciaj lingvoj havas akcenton malregulan kaj malfacilan, kiun ili jam (de nun) ŝanĝi ne povas; li ne estas sufiĉe klera, sed lerni nun li jam (de tiu momento) ne havas la eblon; eĉ se ni volus nun halti, ni jam ne povus; vidante la partiecon de la prezidanto, li jam (de tiam) ne parolis (li tute ne parolis); kiu okazon forŝovas ĝin jam ne retrovas. Kiel oni vidas per tiuj lastaj ekz-oj, jam ne ne ĉiam samsignifas kiel ne . . . plu, sed ĝi montras statŝanĝon kaj speciale neplenumiĝintan deziron aŭ intencon. ne jam. Tiu esprimo estas, laŭ la konsilo de Z., evitenda, kaj anstataŭigenda per ankoraŭ ne. ~PIV'

MEV# (729.2)

~PIV:

{eo1} Jamaik/o

GEOG Unu el la Grandaj Antiloj, sude de Kubo

(76°52'W, 17°57'N). ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} Jamaika

<DK-Hand> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} Jamaica

<EncBrit> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} Jamaïque

<GD> ~ei'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} jamb/o

POE Versero, konsistanta el du silaboj, el kiuj la unua estas mallonga aŭ senakcenta, kaj la dua longa aŭ akcenta (² —). ≥ trokeo, spondeo. ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} Jambus *m* <EV>

{de2} Jambe *f*

<EV> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} iambus

<BU> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} iambe

<GD> ~ei'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} jamb/a

Rilata al jambo(j): jambaj versoj. ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} jambisch

<MuSa> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} iambic

<MuSa> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} iambique

<GD> ~ei'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} jamb/in/o

Familiara nomo, por montri la jambajn versojn, post kies fina akcenta silabo trovigas kroma, senakcenta: la jambinoj estas la regula formo de la jambaj versoj en E-o. ~PIV'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} ĥor-jamb/o

Versero, konsistanta el trokeo plus jambo (— ² ² —).

~PIV'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} tri-jamb/o

Verso, konsistanta resp. el 3 jamboj, plus fina

kromsilabo. ~PIV'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} kvar-jamb/o

Verso, konsistanta resp. el 4 jamboj, plus fina kromsilabo. ~PIV'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} kvin-jamb/o

Verso, konsistanta resp. el 5 jamboj, plus fina kromsilabo. ~PIV'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} ses-jamb/o

Verso, konsistanta resp. el 6 jamboj, plus fina kromsilabo. ~PIV'

MEV# 801.631

~PIV:

{eo1} sep-jamb/o

Verso, konsistanta resp. el 7 jamboj, plus fina kromsilabo. ~PIV'

MEV# 582.???

~PIV:

{eo1} jambos/o

BOT G. (Jambosa^{li} DC el mirtacoj) de Hindiaj kaj Malajaj tropikaj arboj kun sukaj, manĝeblaj beroj, kiuj havas rozan odoron. ≥ kariofilarbo. ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} Jambusenbaum *m*

<EV> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} rose-apple tree

<BU> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} jambosier

<GD> ~ei'

MEV# 292

~PIV:

{eo1} Jan/o

MIT Roma dio de la komencoj kaj malfermoj, prezentata kun du vizaĝoj kontraŭdirektaj: la pordoj de la templo de Jano estis fermitaj nur dum paco. ~PIV'

~ei(94-11): EB#308/47,48 ~ei'

~ei(94-11):

{de1} Janus *m*

<DB-De> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} Janus

<DB-En> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} Janus

<DB-Fr> ~ei'

MEV# (282.252.3)

{eo1} Jangzi

GEOG Unu el la plej grandaj riveroj de Ĉinujo; = Rivero Blua (122°E, 31°30'N). ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} Jangtsekiang

<BrockEnzy> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} Yangtze <EncBrit>

{en2} Yangtzekiang

<BrockEnzy> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} Yangzi Jiang <PetLar91>

{fr2} Yang-tseu-kiang

<PetLar91> ~ei'

MEV# 956.0

~PIV:

{eo1} janiĉar/o

Membro de la persona gvardio de l' turka sultano (aboliciita en 1826). ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} Janitschar *m*

<BT> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} janissaire

<GD> ~ei'

MEV# 801.313 : (=1.73)

~PIV:

{eo1} Janki/o

Familiara nomo por Usonano. ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} Yankee *m*

<DUD-U> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} Yankee

<BU> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} yankee *m*

<GD> ~ei'

MEV# 801.313 : 273.7

~PIV:

{eo1} Jansen/o

Nederlanda episkopo de Ipro (1585-1638). ~PIV'

MEV# 273.7

~PIV:

{eo1} Jansen/ism/o

REL Doktrino de Janseno pri la neebleco de la saviĝo per la solaj homaj fortoj, pri la antaŭdestinado de la animoj kaj la malgranda nombro de la savotoj. ~PIV'

MEV# 273.7

~PIV:

{eo1} Jansen/ist/o

Ano de Jansenismo. ~PIV'

MEV# "33.01"
~PIV:
{eo1} Januar/o
La unua monato de la nuna kristana jaro. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Januar
<BT> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} January
<BU> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} Janvier
<GD> ~ei'

MEV# (=952)
~PIV:
{eo1} Japan/o
Ano de la ĉefgento loganta en Japanujo. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Japaner *m*
<EV> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} Japanese
<Rand> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} Japonais
<GD> ~ei'

MEV# (=952)
~PIV:
{eo1} Japan/a
Rilata al Japanoj aŭ al Japanujo: la Japana arto, civilizo, lingvo, skribo. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} japanisch
<EV> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} Japanese
<Rand> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} japonais
<GD> ~ei'

MEV# 582.???
~ei(94-11):
{eo1} Japan/a cidoni-arbed/o
EB#357/17 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} japanische Quitte *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} japonica
{en2} Japanese quince
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} cognassier *m* du Japon
~ei'

MEV# 929.9.021

~ei(94-11):
{eo1} Japan/a flag/o
EB#245/20 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Sonnenbanner *n*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} Rising Sun
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} bannière *f* du soleil
~ei'

MEV# 003.324
~ei(94-11):
{eo1} Japan/a skrib/o
EB#324/6 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} japanische Schrift *f*
~ei'
~ei(94-11):
{en1} Japanese script
~ei'
~ei(94-11):
{fr1} japonaise écriture
~ei'

MEV# (520)
~PIV:
{eo1} Japan/i/o
{eo2} Japan/uj/o
GEOG Ekstrem-Orienta ŝtato, konsistanta el insularo norde de Pacifiko (Tokio, 139°45'E, 35°43'N). ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Japan
<EV> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} Japan
<Rand> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} Japon
<GD> ~ei'

MEV# 800.7 : =956
~PIV:
{eo1} Japan/ig/i
Lernigi la Japanan lingvon aŭ civilizon al fremda gento. ~PIV'

MEV# (=952)
~PIV:
{eo1} Japan/in/o
Virino Japana. ~PIV'
~ei(94-11):
{de1} Japanerin *f*
<EV> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} Japanese
<BU> ~ei'

~ei(94-11):
{fr1} Japonaise
<GD> ~ei'

MEV# "45"
~PIV:
{eo1} jar/o (1)
Tempomezur-unuo, egala al la daŭro de unu kompleta rondiro de la Tero ĉirkaŭ la Suno: natura, suna, tropika jaro (365 tagoj, 5h 48m 46s); astra, sidera jaro (pli longa je 20 m 23 s). ~PIV'

MEV# "45"
~PIV:
{eo1} jar/o (2)
Tiu tempodaŭro, proksimume kalkulita, uzata oficiale por datado kaj komenciĝanta unu difinitan tagon: la gregoria, julia jaro; la leĝa, civila jaro; en la jaro 1905 mia patro. . .; la pagoj estas renovigataj en Januaro de ĉiu jaro; la venonta, pasinta jaro; unu fojon en ĉiu jaro estas farata Internacia Kongreso; en la daŭro de la lastaj 5 jaroj; elektitaj en la Akademion por la sekvanta jaro; de jaro al jaro; jaro post jaro; al la nova jaro 1893 mi gratulas ĉiujn amikojn; dezirante plej bonan novan jaron al vi.
RIM. En la antikvaj tempoj la datado estis ofte kalkulata de la jarkomenca tago, kiu sekvis aŭ antaŭiris la surtroniĝon de ia reĝo: en la sepa jaro de Jehu Jehoas fariĝis reĝo. ~PIV'

MEV# "45"
~PIV:
{eo1} jar/o (3)
Samlonga periodo, komenciĝanta ian alian tagon, konata de la interesatoj: la eklezia (kristana) jaro (de Advento ĝis Advento); la lerneja jaro (de Septembro ĝis Julio en Eŭropo); la teatra jaro (de Novembro ĝis Aprilo); la budĝeta jaro (varianta laŭ la landoj); la akademianoj estas elektataj por naŭ jaroj; antaŭ 15 jaroj mi diris publike, ke...; virseksulo en la aĝo de dudek jaroj; aĝulo de kvin jaroj; en la unuaj jaroj de ekzistado de E-o; pasis jam unu jaro, de kiam ni renkontiĝis. ~PIV'

MEV# "45"
~PIV:
{eo1} jar/o (4)
Tiu periodo, rigardata rilate al tio, kio okazis en ĝi: Ii foriris du jarojn; mi dediĉis ĉ. 2 jarojn al la esplorado de tiu ĵargono; tio prezentas la laboraĵon de dek jaroj; dudek jaroj de servado; jaroj de vivo kaj paco; antaŭ ol venis la jaroj de malsato; jaroj da senlaboreco; per la saĝo aldoniĝos al vi jaroj da vivo; jarlonga atendado; lavu tutan jaron, negro ne blankiĝos; la sezonoj de la jaro. ~PIV'

MEV# "45"
~PIV:
{eo1} jar/oj (5)
Tempo, periodo de la homa vivo: la knabaj jaroj;

de zorgoj, ne de jaroj blankiĝas la haroj; pagas maljunaj jaroj por junaj eraroj. ~PIV'

MEV# "55"
~PIV:
{eo1} jar/a (1)
Ĉiujara. ~PIV'

MEV# "55"
~PIV:
{eo1} jar/a (2)
Unujara. ~PIV'

MEV# "45"
~PIV:
{eo1} jar/ar/o
Serio da jaroj. ≥ erao, periodo, epoko, aĝo. ~PIV'

MEV# "47"
~PIV:
{eo1} cent-jar/o
Jarcento: la mezaj centjaroj (= Mezepoko). ~PIV'

MEV# "57"
~PIV:
{eo1} cent-jar/a
Havanta la aĝon de cent jaroj, daŭrinta cent jarojn: ĉu de homo centjara fariĝos nasko?; centjaraj kverkoj; centjara fremda regado. ~PIV'

MEV# "57"
~ei(94-11):
{eo1} cent-jar/a fest/o
{en1} centenary
~ei'

MEV# "57"
~PIV:
{eo1} cent/a-jar/a
Okazanta en la centa jaro.
RIM. Sencon analogan havas la ceteraj kunmetaĵoj: dek-jara, dek/a-jara, unu-jara, unu/a-jar/a ktp; ~PIV'

≥ dek-jar/a ≥ cent-jar/a MEV#
≥ dek/a-jar/a ≥ cent/a-jar/a MEV#
≥ unu-jar/a ≥ cent-jar/a MEV#
≥ unu/a-jar/a ≥ cent/a-jar/a MEV#

MEV# -053.9
~PIV:
{eo1} cent-jar/ul/o
~PIV'

MEV# -053.8
~PIV:
{eo1} kvindek-jar/ul/o
~PIV'

MEV# "312"
~PIV:

{eo1} ĉi'jar/a
Okazanta, okazinta aŭ okazonta en la nuna jaro.
~PIV'

MEV# "55"
~PIV:
{eo1} ĉiu'jar/a
Okazanta en ĉiu jaro: ĉiujara repago de ŝuldo;
ĉiujara oferado. ~PIV'

MEV# "440-06"
~PIV:
{eo1} duon'jar/o
Duono de jaro, semestro. ~PIV'

MEV# "440-03"
~PIV:
{eo1} kvaron'jar/o
Kvarono de jaro, trimestro. ~PIV'

MEV# "55"
~PIV:
{eo1} laŭ'jar/a
Rilata al la periodo de nur unu jaro: laŭjara
dungito. ~PIV'

MEV# "48"
~PIV:
{eo1} mil'jar/o
Jarmilo: miljaroj ne povis, minuto elŝovis. ~PIV'

MEV# "58"
~PIV:
{eo1} mil'jar/a
Daŭrinta mil jarojn: miljara imperio. ~PIV'

MEV# "405"
~PIV:
{eo1} mult(e)jara (1)
Havanta daŭron de multaj jaroj: rezultato de
multejara pacienca laborado; miaj multjaraj laboroj
kaj suferoj. ~PIV'

MEV# 612.67
~PIV:
{eo1} mult(e)-jar/a (2)
Havanta la aĝon de multaj jaroj. ~PIV'

MEV# 581.149
~PIV:
{eo1} plur'jar/a
BOT Vivanta dum tri aŭ pli da jaroj, normale
floranta en ĉiu kreska sezono (pp planto, precipe
herbo). ~PIV'

MEV# 657.37
~IKEV#282:
~ei(94-11):
{eo1} buĝet/a jar/o

La jaro al kiu rilatas buĝeto.
{de1} Haushaltsjahr *n*
{en1} budget year
{en2} financial year
{es1} año económico
{fr1} année *f* budgétaire
~IKEV'~ei'

MEV# "45"
~PIV:
{eo1} super'jar/o
Jaro, enhavanta 366 tagojn. ~PIV'

MEV# 264-04
~PIV:
{eo1} favor'jar/o
Jaro, en kiu oni esperas aŭ ricevis apartan favoron de
Dio: por proklami favorjaron de la Eternulo, en la
favorjaro 1887 aperis E-o. ~PIV'

MEV# 657.37
~IKEV#1028:
~ei(94-11)
{eo1} financ/a jar/o
12-monata konto-periodo de entrepreno, kiu ne
bezonas esti kalendara jaro.
{de1} Rechnungsjahr *n*
{de2} Geschäftsjahr *n*
{de3} Betriebsjahr *n*
{de4} Wirtschaftsjahr *n*
{de5} Finanzjahr *n*
{en1} financial year
{en2} fiscal year {US}
{es1} año financiero
{es2} ejercicio *m*
{fr1} année *f* budgétaire
~IKEV'~ei'

MEV# 657.37
~IKEV#319:
~ei(94-11):
{eo1} kalendar/a jar/o
La jaro komenciĝanta je la unua de januaro kaj
finiĝanta je la tridek unua de decembro. ≥ financa
jaro.
{de1} Kalenderjahr *n*
{en1} calendar year
{es1} año *m* civile
{fr1} année civile
~IKEV'~ei'

MEV# 377
~PIV:
{eo1} lern'jar/oj
Jaroj pasintaj en la lernejo, universitato ktp. ~PIV'

MEV# 523.81
~PIV:
{eo1} lum'jar/o
Unuo por mezuri grandegajn interastrajn distancojn,

egalvaloranta la distancon trairatan de la lumo dum unu jaro. ~PIV'

MEV# 398.332.42

~PIV:

{eo1} nov'jar/a

Rilata al la komenciĝo de nova jaro: novjara saluto nov(o)jaraj bondeziroj. ~PIV'

MEV# "311"

~PIV:

{eo1} pas/int-jar/a

Okazinta en la antaŭa jaro: li zorgas pri ĝi kiel pri neĝo pasintjara; en mia pasintjara letero. ~PIV'

MEV# 35.082.1

~PIV:

{eo1} prov'jar/oj

Tempo, dum kiu iu provlernis sian metion, profesion ktp: la provjaroj de Vilhelmo Meister (romano de Goethe). ~PIV'

MEV# 35.08

~PIV:

{eo1} serv/o-jar/oj

Tempo, dum kiu iu servadis en ofico. ~PIV'

MEV# "47"

~PIV:

{eo1} jar-cent/o (1)

Centoj da jaroj: antaŭ kelkaj jarcentoj iliaj prapatroj loĝis ne en Ameriko: en la daŭro de jarcentoj, ĝi havis la aĝon de duono da jarcento. ~PIV'

MEV# "47"

~PIV:

{eo1} jar-cent/o (2)

Numerita periodo de cent jaroj, kalkulita de la naskojaro de Jesuo-Kristo: ĉirkaŭ la mezo de la dekkvara jarcento; la epoko de la mezaj jarcentoj (Mezepoko). ~PIV'

MEV# "47"

~PIV:

{eo1} jar-cent/a

Daŭrinta plurajn jarcentojn: jarcenta tradicio. ~PIV'

MEV# "46"

~PIV:

{eo1} jar-dek/o (1)

Deko da jaroj. ~PIV'

MEV# "46"

~PIV:

{eo1} jar-dek/o (2)

Numerita dekjara periodo en jarcento: en la tria jardeko de la lasta jarcento. ~PIV'

MEV# "48"

~PIV:

{eo1} jar-mil/o (1)

Milo da jaroj: post jarmiloj ili alflugos trans la oceano!. ~PIV'

MEV# "48"

~PIV:

{eo1} jar-mil/o (2)

Numerita miljara periodo, kalkulita de la naskojaro de Jesuo-Kristo: en la dua jarmilo antaŭ J-K. ~PIV'

MEV# "48"

~PIV:

{eo1} jar-mil/a

Daŭrinta tra pluraj jarmiloj: la Hebreoj uferis jarmilan martirecon. ~PIV'

MEV# 06.055.5

~IKEV#79:

~ei(94-11):

{eo1} jar-raport/o

{de1} Jahresbericht *m*

{en1} annual report

{es1} memoria *f* anual

{fr1} rapport annuel

~IKEV'~ei'

MEV# 629.12.014.2

~PIV:

{eo1} jard/o (1)

SHI Transversa velstango, al kiu la supra rando de velo estas fiksita: antaŭa, meza, posta jardo; topjardo, bramjardo, reĝjardo. ≥ bumoj, busprito, gafo. ~PIV'

MEV# 629.12.014.2

~ei(95-1):

{eo1} bram-jard/o

EB#214/35, 36, 41, 42.

{de1} Vor-Unterbrahmrah *f*

{de2} Vor-Oberbrahmrah *f*

{de3} Groß-Unterbrahmrah *f*

{de4} Groß-Oberbrahmrah

<DB-de>

{en1} topgallant yard

<DB-en>

{fr1} petit perroquet *m*

{fr2} grand perroquet *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2

~ei(95-1):

{eo1} ĉef-jard/o

{eo2} grand-jard/o

EB#213/21.

{de1} Rahsegel *n*

<DB-de>

{en1} squaresail

<DB-en>

{fr1} grand'vergue *f*
{fr2} voile *f* carrée carguée
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~ei(95-1):
{eo1} mal'supr/a jard/o
EB#214/32, 38; 215/25.
{de1} Fockrah *f*
{de2} Großrah *f*
{de3} Bagienrah *f*
{de4} Begienrah *f*
<DB-de>
{en1} fore yard
{en2} mainyard
{en3} crossjack yard
{en4} cro'jack yard
<DB-en>
{fr1} vergue *f* de misaine *f*
{fr2} grand'vergue *f*
{fr3} vergue *f* barré
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~ei(95-1):
{eo1} post'jard/o
EB#215/25.
{de1} Bagienrah *f*
{de2} Begienrah *f*
<DB-de>
{en1} crossjack yard
{en2} cro'jack yard
<DB-en>
{fr1} vergue *f* barré
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~ei(95-1):
{eo1} reĝ-jard/o
EB#214/37, 43.
{de1} Vor-Royalrah *f*
{de2} Groß-Royalrah *f*
<DB-de>
{en1} fore royal yard
{en2} main royal yard
<DB-en>
{fr1} vergue *f* de petit cacatois
{fr2} vergue *f* de grand cacatois
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~ei(95-1):
{eo1} top-jard/o
EB#213/39; 214/33,34,39,40.
{de1} Marsrah *f*
<DB-de>
{en1} topsail yard
<DB-en>
{fr1} vergue *f* de hunier
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~ei(95-1):
{eo1} jard-lift/oj
EB#214/47.
{de1} Toppnanten *f, pl*
<DB-de>
{en1} lifts
<DB-en>
{fr1} balancines *f, pl*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~ei(95-1):
{eo1} jard/o-vel/ar/o
EB#214/55-66.
{de1} Rahsegel *n, pl*
<DB-de>
{en1} square sails
<DB-en>
{fr1} voiles *f, pl* carrées
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~ei(95-1):
{eo1} jard/o-vel/o
EB#213/33; 215/16.
{de1} Rahsegel *n*
{de2} Großsegel
<DB-de>
{en1} mainsail
{en2} squaresail
<DB-en>
{fr1} grand-voile *f* carrée
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~ei(95-1):
{eo1} jard-top-velo
EB#215/20.
{de1} Marssegel *n*
<DB-de>
{en1} top-sail
<DB-en>
{fr1} voiles *f, pl* carrées
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.12.014.2
~PIV:
{eo1} al'jard/ig/i
Fiksi la velon al la jardo, por ekuzado. ≥ refi, brajli, ferli. ~PIV'

MEV# 389.16
~PIV:
{eo1} jard/o (2)
Brita mezurunuo de longo (0,917 m). ≥ metro, klafto. arŝino. ~PIV'

- MEV#
~PIV:
{eo1} jaroviz/i
= vernalizi. ~PIV'
- MEV# 582.???
- ~PIV:
{eo1} jasmeno/o
BOT Genro (*Asminum* L. el oleacoj) de arbedoj, plejparte tropikaj, iometgrade volvaj, kun longaj, maldikaj, plej ofte verdaj, iom angulecaj tigoj, duope kontraŭesidantaj, pinataj aŭ nedividitaj folioj kaj pli-malpli primolsimilaj floroj unuopaj aŭ grupete en folianguloj; pluraj specioj ĝardene kaj subvitre kulturataj: jarda floro, laŭbo. ≥ filadelfo. ~PIV'
- MEV# 549.???
- ~PIV:
{eo1} jasp/o
MIN Densa, bruneca variaĵo de kalcedono, prezentanta diverskolorajn striojn. ≥ gemo. ~PIV'
- MEV# 686.123
- ~PIV:
{eo1} jasp/i tr
Kolorigi, imitante la kolorojn de jasp: jaspi la randojn de libro. ≥ vejni. ~PIV'
- MEV# 7.017
- ~PIV:
{eo1} jasp/ec/a
Simila al la kolordiverseco de jasp: jaspeca marmoro, tulipo. ~PIV'
- MEV# 549.???
- ~PIV:
{eo1} jaspis/o
MIN Jasp: multekostaj ŝtonoj, rubeno, topazo, jaspiso. ~PIV'
- MEV# 726.1
- ~PIV:
{eo1} jaŝir/o
REL Ŝintoa templo. ~PIV'
- MEV# 623.444
- ~PIV:
{eo1} jatagan/o
Sabro sen manŝirmilo kun klingo dukurba, uzata precipe de janiĉaroj. ~PIV'
- MEV# (922)
- ~PIV:
{eo1} Jav/o
GEOG Unu el la Indoneziaj insuloj (Ĝakarto, 106°49'E, 6°10'S). ~PIV'
- MEV# (=1.922)
- ~PIV:
- {eo1} Jav/an/o
Indiĝeno loĝanta en Javo. ~PIV'
- MEV# (38)
- ~PIV:
{eo1} Javan
BIB Hebrea nomo de Helenujo. ~PIV'
- MEV# 231
- ~PIV:
{eo1} Jave/o
La propra nomo de Dio en la Biblio, mistradukita per "La Eternulo". ≥ Adonaj, Jehovo, Alaho, Bramo. ~PIV'
- MEV# 231
- ~PIV:
{eo1} Jave/a
Rilata al tiu nomo aŭ ĝia uzado: la Javea dokumento en la Pentateŭko. ≥ elohima. ~PIV'
- MEV# 582.???
- ~PIV:
{eo1} jazion/o
BOT Genro (*Jasione* L. el kampanulacoj) de unu-, du- kaj plurjaraj herboj kun helbluaj floroj en kapo; kreskas ordinare en sekaj, sablaj lokoj. ~PIV'
- MEV# 292
- ~PIV:
{eo1} Jazon/o
MIT Ĉefo de la ekspedicio de Argonaŭtoj, konkerinto de la Orfelo kaj edzo de Medea. ~PIV'
- MEV# 801.28
- ~PIV:
{eo1} je
Komuna prepozicio, kies senco estas nedifinita kaj kiun oni ĉiam povas uzi, kiam la senco ne montras klare, kia prep. konvenas. En la komenco ĝi estis uzata en multaj okazoj, por kiuj oni poste preferis pli kutiman prep-on: "la pli kompetentaj E-istoj en la lasta tempo ne senprave evitadis tiun ĉi vorton" skribis Z. en 1894. Oni trovas ĝin nun preskaŭ nur en jenaj okazoj: ~PIV'
- MEV# 801.28
- ~PIV:
{eo1} je (1)
Komuna prepozicio, antaŭ la suplemento de adj. signifanta abundon aŭ senigon, aŭ montranta malfacile difineblan rilaton al la suplemento: riĉa je brutoj; kripla, lama je unu membro; malsana je la brusto; graveda je filo; libera je tiuj mankoj; kapabla je ĉio; kontenta je sia sorto; bonŝanca je la monludoj. ≥ pri, de; ~PIV'
- MEV# 801.28
- ~PIV:
{eo1} je (2)

Komuna prepozicio, antaŭ la objekta komplemento de verb-subst., por eviti la konfuzon kun la agantsignifa "de": havi rajton je io; aspiro, kalkulo, klopodado, soifado, sufero de iu je io; ĉion ĉi tion elpensis la historioskribantoj pro mokado je la foririntaj generacioj; nekredo je Dio; ~PIV'

MEV# 801.28

~PIV:

{eo1} je (3)

Komuna prepozicio, antaŭ adjekto de horo: je la tria matene (sed: en la mateno, ĉe la sunleviĝo); ~PIV'

MEV# 801.28

~PIV:

{eo1} je (4)

Komuna prepozicio, antaŭ la adjekto esprimanta la tenatan korpoparton: ŝi eliris je la komaro nordan cervon; mi prenos vin je la mano (= je via . . .; per la mano= per mia...); ŝi eksentis, ke oni tenis ŝin je la brako; konduki iun je la nazo; (analoge) ŝi ekfrapis per la fingroj je la fenestro; ŝi ekfrotis la alumetojn je la muro; la ŝiprompiĝulo tenas sin je tabulo; ~PIV'

MEV# 801.28

~PIV:

{eo1} je (5)

Komuna prepozicio, antaŭ mezur-adjekto, kiam la mezursuplemento estas plurvorta: vi estas certe je duono da kapo pli alta ol mi; Mi estas je unu jaro pli juna, kaj tamen je kiom mi estas pli saĝa ol vi; ŝi retiriĝis je kelke da paŝoj; ili estas malproksimaj unu de la alia je tritaga vojaĝo; ĝi restis je granda distanco malantaŭen; ĉu la ombro iru antaŭen je dek gradoj?; (analoge) je la unua fojo ŝi sentis larmojn; ~PIV'

MEV# 801.28

~PIV:

{eo1} je (6)

Komuna prepozicio, antaŭ diversaj objektoj aŭ adjektoj, malfacile klaseblaj: mi ne kredas je Dio; kredi je la senmorteco de l' animo, je la fantomoj; la reĝo vetis kun li je ses berberaj ĉevaloj; malpacigiĝinte kun sia edzino, li eksedziĝis je ŝi; malsaniĝi je lepro; graviĝi je ĝemeloj; li prenas ĉion je la kalkulo kaj eĉ unu kopekon ne volas pagi; la pozon duonkuŝan ŝi ŝanĝis je pozo sida; mia popolo ŝanĝis sian gloron je idoloj; ties karnon mi disŝiros je pecetoj; junuloj ofte suferas je absoluta manko de singardo. ≥ al, pri, disde, pro. ~PIV'

MEV# 801.313 : 22

~PIV:

{eo1} Jehoŝafat

BIB Reĝo de Judujo, post Atalja. ~PIV'

MEV# 801.313 : 22

~PIV:

{eo1} Jehojada

BIB Ĉefpastro en Jerusalemo, ŝirminto de Jehoaso, kiu lin poste mortigis. ~PIV'

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehoŝafat

BIB Kvara reĝo de Judujo. ~PIV'

MEV# 801.311.33

~PIV:

{eo1} Val/o de Jehoŝafat/o

Valo inler Jerusalemo kaj la Olivmonto: mi kolektos ĉiujn naciojn en la valon de Jehoŝafato. ~PIV'

MEV# 231

~PIV:

{eo1} Jehov/o

Mislego de Javeo, disvastiĝinta jam en la mezepoko kaj uzita ĝis la 19a jc: Jehovo, kiu estas li do? <FundKr>. ~PIV'

MEV# 801.313 : 221

~PIV:

{eo1} Jehu

BIB Uzurpinto de la Izraela reĝeco. ~PIV'

MEV# 801.313 : 221

~PIV:

{eo1} Jehud/o (1)

{eo2} Jehuda (1)

BIB Filo de Jakob: juna leono estas Jehudo. ~PIV'

MEV# (=924)

~PIV:

{eo1} Jehud/o (2)

{eo2} Jehuda (2)

La tribo, deveninta el tiu patriarko, kaj ties lando: la viroj de Jehudo estas lia plej amata plantaĵo; perfidis Jehudo. ≥ Judujo. ~PIV'

MEV# 801.313 : 221

~PIV:

{eo1} Jehezkel

BIB Unu el la grandaj profetoj. ≥ Ezekielo. ~PIV'

MEV# 611.34

~PIV:

{eo1} jejun/o

ANA La meza parto de la maldika intesto, inter la duodeno kaj la ileo (Ijejunum'i). ~PIV'

MEV# 800.21

~PIV:

{eo1} jelp/i ntr

Akre ekkrii, kiel vundita aŭ kolereta hundo. ~PIV'

MEV# (533)

~PIV:

{eo1} Jemen/o

GEOG Imamujo, sudokcidente de la Araba duoninsulo (44°E, 15°20'N). ~PIV'

MEV# (=1.533)

~PIV:

{eo1} Jemen/an/o

Indiĝeno loganta en Jemeno. ~PIV'

MEV# (534)

~PIV:

{eo1} Sud-Jemeno

GEOG Popolrespubliko, eksprotektorato Brita de Adeno. ~PIV'

MEV# 801.27

~PIV:

{eo1} jen (1)

Adverbo uzata por altiri la rigardon sur iun aŭ ion: jen mi estas!; ili preferus ankoraŭ longajn jarojn havi jen ĉi tiun favoran sinjoron; vi serĉas la princon? - jen li estas!. ~PIV'

MEV# 801.27

~PIV:

{eo1} jen (2)

Adverbo uzata por altiri la atenton sur ion: jen estas la brutoj, kiujn vi povas manĝi: bovo . . .; jen Ofelio perdis la prudenton!; jen la ĝusta tempo por lin kapti; jen por unu fojo ŝi diris la veron!; jen staras la bovoj antaŭ la monto (= jen la malfacilaĵo!); jen vi havas (tiu ĉi bato estas por vi!).

RIM. En tiu emfaziga senco, oni kutimas uzi la ekkriajn pronomojn anst la montraj: jen kiaj ni estas!, jen kio venas, se oni volas edziĝi kun fraŭlino!; jen kiel vi agis kun mi!; jen kion diris Aĥitofel; kvankam Z iafoje uzis la montrajn: jen tio min haltigas. ~PIV'

MEV# 801.27

~PIV:

{eo1} jen (3)

Adverbo uzata por prezenti pli vigle ian subitan okazaĵon: krak! jen ĝi falis de la ŝranko, jen la horloĝo sonis nokto-mezon; Faraono havis songon, ke jen li staras apud la rivero; jen avineto ne plu vivas; jen oni devis fari la provon. ~PIV'

MEV# 801.28

~PIV:

{eo1} jen . . . jen . . .

Konjunkcie uzata duopo por esprimi, ke du ebloj efektiviĝas alterne (unufoje . . . alifoje . . .): ŝi kutimas havi ĉe sia zono jen rozon, jen diamanton; jen li ŝipveturis (sonĝe) tra arbaroj, jen meze tra urbo; jen la arbaroj estis densaj kaj mallumaj, jen ili estis kiel bela parko; li estis jen vigla, jen malbonhumora; ĉirkaŭ la buŝo ludis svarmo de ridetoj, jen plaĉivolaj, jen petolaj, jen ŝercemaj; li okupadis sin jen per tio, jen per alio.

≥ ĉu . . . ĉu . . ., aŭ . . . aŭ . . . ~PIV'

MEV# 801.23

~PIV:

{eo1} jen/a

Montra adj., signifanta "tiu sekvanta": ankoraŭ pli mallonga vojo estas jena; tuŝante la akuzativon mi povas al vi doni la jenan konsilon. ~PIV'

MEV# 801.27

~PIV:

{eo1} jen/e

Tiel, kiel oni tuj diras: tiam li respondis al mi jene: . . .; ni jene aranĝos la aferon. ~PIV'

MEV# 801.22

~PIV:

{eo1} jen/o (1)

Tio ĉi, kio sekvas: la principoj homaranaj konsistas en jeno: . . .; volu fari la jenen: volu ŝanĝi . . .; via unua afero, kiam vi venos al la urbo, devas esti jeno: . . .; mi volas komuniki al vi la jenenon: . . .

MEV# 336.744

~PIV:

{eo1} jen/o (2)

= eno. ~PIV'

MEV# (282.251.2)

~PIV:

{eo1} Jenisej/o

GEOG Siberia rivero (80°E, 73°N). ~PIV'

MEV# 801.313 : 22

~PIV:

{eo1} Jeremia

{eo2} Jeremi/o

BIB Unu el la grandaj profetoj. ~PIV'

MEV# 393.9

~PIV:

{eo1} Jeremi/ad/o

Longa lamentado (ŝerca aludo al la Plorkantoj). ~PIV'

MEV# (569.5)

~PIV:

{eo1} Jeriĥ/o

{eo2} Jerik/o

GEOG Urbo en Jordanio, ĉe la norda fino de la Morta Maro (arabe: Ariĥa, 35°26'E, 31°52'N): malbenita estu tiu viro, kiu restarigos kaj konstruos ĉi tiun urbon Jeriko!. ~PIV'

MEV#

~PIV:

{eo1} Jerik/o-roz/o

= Anastatiko. ~PIV'

MEV# (569.5)

~PIV:

{eo1} Jerik/a
Rilata al Jeriko: apud la Jerika Jordano. ~PIV'

MEV# 801.313 : 221
~PIV:
{eo1} Jerobeam
BIB Unu el la reĝoj de Izrael. ~PIV'

MEV# (569.5)
~PIV:
{eo1} Jerusalemo/o
{eo2} Jeruzalemo/o
GEOG Sankta urbo de la religioj hebrea, kristana kaj islama (35°14'E, 31°47'N): la domo de Dio de Izrael, de tiu Dio, kiu estas en Jerusalemo; mi kreos Jerusalemon por ĝojo; mi vidis la sanktan urbon, novan Jerusalemon, malsupreniranta el la ĉielo. ~PIV'

MEV# (=1.569.5)
~PIV:
{eo1} Jerusalemo/an/o
Loĝanto en Jerusalemo. ~PIV'

MEV# 801.316.5
~PIV:
{eo1} jes (1)
Adverb-interjekcio, per kiu oni asertas vera la tuton de la demanda frazo: vi komprenas? — jes; ĉu ĝi estas tiu juna kortegano, kiu loĝas . . . ? — jes, apud tiuj arboj; konservi bone la sekreton! — jes, jes!; ĉu ne estas eble, ke mi povu paroli kun ŝi? — jes, venu kun mi; ĉu per ĉi tie? — Mi pensas, ke jes; ĉu ili ne mortas? — Ho jes, ili ankaŭ devas morti.
RIM. Evitinda estas la uzo de jes en la rolo kaj senco de ja. ~PIV'

MEV# 801.316.5
~PIV:
{eo1} jes (2)
Tiu interjekcio, uzata substantive kun la sama senco: ĉu vi aŭdas? Li diras jes!; via jes estu jes, kaj via ne estu ne!. ~PIV'

MEV# 801.283
~PIV:
{eo1} jes ja
Adverb-interjekcio, uzata por respondi pozitive al negativa demando: ĉu ŝi do ne venos? — jes ja, sed nur malfrue. ≥ tamen. ~PIV'

MEV# 801.23
~PIV:
{eo1} jes/a
Esprimanta aprobon, konsenton: jesa respondo; jese gesti, balanci la kapon. ~PIV'

MEV# 801.25
~PIV:
{eo1} jes/i ntr

Diri jes, respondi jese: Mario faris jesantan kapoklinon; li jesis al la muta demando. ~PIV'

MEV# 801.25
~PIV:
{eo1} jes/ig/i (1)
Jesi. ~PIV'

MEV# 801.25
~PIV:
{eo1} jes/ig/i (2)
Konfirmi. ~PIV'

MEV# 801.25
~PIV:
{eo1} kap'jes/i ntr
Montri sian jesadon per kapoklino: la najbaroj kapjesis al ili. ≥ skui. ~PIV'

MEV# 801.313 : 224
~PIV:
{eo1} Jesaja
BIB Unu el la grandaj profetoj, aŭtoro de la 39 unuaj ĉapitroj de la libro nomata laŭ li. ~PIV'

MEV# 355.335 : (=1.470)
~PIV:
{eo1} jesaul/o
Kozakkapitano. ~PIV'

MEV# 232
~PIV:
{eo1} Jesu/o (1)
HIST Juda profeto, kiu predikis la tujan alvenon de la Regno de Dio k, kiel naciista agitanto, estis ekzekutita le la Romia prokuratoro per krucumado; liaj disĉiploj kredis lin la Mesio kaj fondis super tiu kredo la kristanisman (-5? ĝis +30?). ~PIV'

MEV# 232
~PIV:
{eo1} Jesu/o (2)
KRI Dua persono de la sankta Triunuo, kiu por la elaĉeto de la homaro enkarniĝis, mortis en Jerusalemo kaj reviviĝis la trian tagon. ~PIV'

MEV# 296
~PIV:
{eo1} Jesu/o (3)
Iu al la aliaj Judoj, kiuj havis tiun nomon (postekzilan formon de: Josuo), i.a. Jesuo, filo de Sirah, aŭtoro de la "Saĝo". ~PIV'

MEV# 232
~PIV:
{eo1} Jesu/o Krist/o
Rita vokformo de Jesuo ĉe la kristanoj: se iu ne amas la Sinjoron Jesuo Kristo, li estu anatemita. ≥ Nazaretano, Nazoreo. ~PIV'

MEV# 271.5
~PIV:
{eo1} Kompanio de Jesuo
La jezuita ordeno. ~PIV'

MEV# 629.7
~PIV:
{eo1} jet/o
AVI Avio movata per reaktoro. ~PIV'

MEV# 629.735.036.2
~ei(95-01):
{eo1} puls/ad/a jet/o
EB#226/21.
{de1} Flugzeug *n* mit intermittierendem
Staustrahlrohr *n*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} aircraft with pulse-jet tube
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} avion *m* à pulso-réacteur *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 623.746.4.025.4
~ei(95-01):
{eo1} sag-plane/a jet/o
EB#225/27.
{de1} Pfeilflügelflugzeug *n*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} swept-back wing aircraft
{en2} arrow type wing aircraft
{en3} swept-back airplane {US}
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} avion *m* à aile *f* en flèche *f*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.735.036.2
~ei(95-01):
{eo1} sen-kompresor/a jet/o
EB#226/19-23.
{de1} Staustrahlflugzeug *n*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} ram-jet aeroplane
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} avions *m* à statoréacteur
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.735.036.22
~ei(95-01):
{eo1} super'prem/a jet/o
EB#226/19.
{de1} Staustrahltonnenflugzeug *n*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} ram-jet barrel-shaped aircraft

<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} avion *m* à statoréacteur *m*
{fr2} avion à fuseau-fuselage *m*
{fr3} avion-tonneau *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.735.036.3
~ei(95-01):
{eo1} turbin/o-kompresor/aj jet/oj
EB#226/13-18
{de1} Turbinenflugzeuge *n*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} turbine aeroplanes
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} avions *m* à turboréacteurs
<DB-fr> ~ei'

MEV# 53.07 : 629.7.036.2
~ei(95-01):
{eo1} jet-model/o
EB#271/63
{de1} düsengetriebene Modell ∞ das
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} jet-propelled model
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} modèle *m* à propulsion *f* par réaction
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.7.036.2
~ei(95-01):
{eo1} jet-motor/o (sur alo-pinto)
EB#225/70; 226/20.
{de1} Strahltriebwerke *m*
{de2} Außenflügeltriebwerke *f*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} turbojet propulsion
{en2} outer-wing turbine
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} turbo-réacteur *m*
{fr2} réacteur en bout *m* d'aile *f*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.7.036.2
~ei(95-01):
{eo1} sub-ala jet-motor/o
EB#226/18.
{de1} Turbinengondel *f*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} turbine nacelle
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} fuseau-réacteur *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.7.036.2

~ei(95-01):

{eo1} sur'fuzelaĝ/a jet-motor/o

EB#226/17.

{de1} Turbinenaufbau *m* auf dem Rumpf

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} turbine superstructure on the fuselage

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} réacteur *m* dorsal

<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.7.036.24

~ei(95-01):

{eo1} puls/ad/a sen-kompresor/a jet-motor/o

EB#227/12.

{de1} intermittierende Staustahlrohr ∞ das

{de2} V-1-Antrieb ∞ der

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} intermittent pulse-jet tube

{en2} pulsojet tube

{en3} V-1 propulsion

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} pulsoréacteur *m*

{fr2} propulsion V 1 *f*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.7.036.22

~ei(95-01):

{eo1} superprem/a sen-kompresor/a jet-motor/o

EB#227/19

{de1} Staustahlrohr *n*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} ram-jet tube

{en2} athodyd

{en3} propulsive duct tube

<DB-en, McGraw> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} statoréacteur *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.7.036.2

~ei(95-01):

{eo1} turbin/o-kompresor/a jet-motor/o

EB#226/50; 227/25, 41, 42.

{de1} Turbinenstrahltriebwerk *n*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} turbojet engine

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} turboréacteur *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# (524)

~PIV:

{eo1} Jez/o

GEOG Malnova nomo de Hokajdo. ~PIV'

MEV# 271.5

~PIV:

{eo1} jezuit/o (1)

Ano de la katolika ordeno, proprenomata kompanio, fondita de Ignaco de Lojola en 1540, por propagandi katolikismon ĉe la elitoj: la jezuitoj permesis fumi kaj flari tabakon; la generalo de la jezuitoj (ilia elektita ĉefo). ~PIV'

MEV# 801.22???

~PIV:

{eo1} jezuit/o (2)

{fig} Timinda hipokritulo (pro aludo al la "spiritaj rezervoj" multe uzataj de la jezuitaj kazuistoj.)

~PIV'

MEV# 271.5

~PIV:

{eo1} jezuit/a (1)

Rilata al la jezuitoj: la jezuitaj konstitucioj; ARKI la jezuita stilo (\geq baroka). ~PIV'

MEV# 801.23???

~PIV:

{eo1} jezuit/a (2)

{fig} Hipokrita, ruza: malgraŭ ĉiuj perfidoj kaj jezuita subfosado de kelkaj personoj. ~PIV'

MEV# 726.9

~PIV:

{eo1} jezuit/ej/o

Domo, kie loĝas kaj instruas jezuitoj. ~PIV'

MEV# 271.5

~PIV:

{eo1} jezuit/ism/o

Sistemo de la jezuitoj, bazita sur la principo, ke la celo pravigas la rimedojn, kaj utiliganta la politikon, por realigi la superregadon de la katolika eklezio. ~PIV'

MEV# 803.0-088

~PIV:

{eo1} Jid/o

{eo2} Jud-German/a ĵargon/o

{eo3} Jid/a lingv/o

<LA>

Germana dialekto, miksitaj per Hebreaj kaj Slavaj vortoj, kaj uzata de la Orient-Eŭropaj Judoj. ~PIV'

~ei(94-11):

{de1} Jiddische ∞ das

<MuSa> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} Yiddish <MuSa>

{en2} Judeo-German
<MuSa> ~ej'
~ej(94-11):
{fr1} yiddish
{fr2} judéo-allemand
<PetLar91> ~ej'

MEV# 801.313 : 22
~PIV:
{eo1} Jiftan
BIB Hebrea militestro, kiu oferbuĉis sian propran filinon. ~PIV'

MEV# 598.???
~PIV:
{eo1} jing/o
ZOO Genro el la ordo de pegoformaj birdoj, kun relative mallonga beko kaj tre fleksebla kolo (\IJynxi). ~PIV'

MEV# 801.313 : 22
~PIV:
{eo1} Joab
BIB Nevo kaj generalo de David. ~PIV'

MEV# 801.313.11
~PIV:
{eo1} Joakim/o
Virnomo. ~PIV'

MEV# 801.313 : 22
~PIV:
{eo1} Job/o
= Ijob.

MEV# 546.15 & 661.471
~PIV:
{eo1} jod/o
KEM Elemento, atompezo 127, atomnumero 53, havanta formon de folietoj blue grizaj kun metala brilo, uzata en medicino kaj fotografado, J aŭ I: jodjoda tinkturo; joda klorido, JCl; joda triklorido, JCl₃; jodaj kombinaĵoj; joda nombro (kvanto da jodo uzata, por kombini kun 1 g da nesaturita substanco). ~PIV'

MEV# 66.09 & 628.162.9
~PIV:
{eo1} jod/i *tr*
Enkonduki jodon: jodi duoblan ligan. ~PIV'

MEV# 546.15 & 661.474
~PIV:
{eo1} jod/at/o
Salo de jodata acido HJO₃. ~PIV'

MEV# 546.15 & 661.472
~PIV:
{eo1} jod/id/o
Salo de jodida acido HJ. ~PIV'

MEV# 546.15
~PIV:
{eo1} jod/il/o
Radiko (JO): jodila sulfato, (JO)₂SO₄. ~PIV'

MEV# 546.15
~PIV:
{eo1} jod/it/o
Salo de jodita acido HJO₂. ~PIV'

MEV# 543.242
~PIV:
{eo1} jod/o-metr/i/o
Kvanta analiza metodo, uzanta la oksidigon de J' al J. ~PIV'

MEV# 546.15
~PIV:
{eo1} hipo'jod/it/o
Salo de hipojodita acido HJO. ~PIV'

MEV# 546.15
~PIV:
{eo1} per'jod/at/o
Salo de perjodata acido HJO₄. ~PIV'

MEV# 784.4
~PIV:
{eo1} jod/i *ntr*
Kanti kun rapida alterno de kap- kaj brustvoĉo: la paŝtisto gaje jodlis en la valo. ~PIV'

MEV# 784.4
~PIV:
{eo1} jodl/o
Kanto de jodlanto, kutima ĉe la Alpanoj. ≥ Tirolkanto. ~PIV'

MEV# 546.15
~PIV:
{eo1} jodo/
KEM Vortero de substancnomoj, indikanta la ĉeston de JO₂-grupo: jodobenzeno C₆H₅JO₂. ~PIV'

MEV# 547.412.125
~PIV:
{eo1} jodoform/o
{eo2} tri-jod-metan/o
KEM Kontraŭsepsa substanco, konsistanta el karbono, jodo kaj hidrogeno, CHJ₃; ~PIV'

MEV# 546.15
~PIV:
{eo1} jodol/o
KEM Tetrajodpirolo, C₄H₄N₂J₄. ~PIV'

MEV# 546.15

~PIV:
{eo1} jodoz/o
KEM Vortero de substancnomoj, indikanta la
ĉeeston de JO-grupo. ~PIV'

MEV# 801.313 : 224
~PIV:
{eo1} Joel
BIB Unu el la profetoj. ~PIV'

MEV# 801.313.12
~PIV:
{eo1} Joel/a
Nomo de virino. ~PIV'

MEV# 294.527
~PIV:
{eo1} jog/o
Hindua sistemo de filozofia meditado kaj asketismo,
destinita efektiviĝi la unuigon de la animo de la
disĉiplo kun la universa spirito: jogo estas malfacila
por la hom' sen memregado. ~PIV'

MEV# 294.527
~PIV:
{eo1} jog/an/o
Adepto de tiu doktrino: la jogan' pli alte staras ol
asket' aŭ erudito aŭ faranto de bonagoj (Bagavad-
Gita). ~PIV'

MEV# 801.313.11
~PIV:
{eo1} Johan/o
Virnomo, i.a. de profeto (Johano Baptisto) kaj de
evangeliisto. ≥ Ĵano, Ivano (karesformoj: Jocjo,
Johanĉjo, Hanĉjo). ~PIV'

MEV# 801.313.12
~PIV:
{eo1} Johan/a
Nomo de virino (karesformo: Janjo). ~PIV'

MEV# 582.???

~PIV:
{eo1} johimb/o
BOT Genro (Corynanthe yohimba) el rubiacoj en
Okcidenta Afriko. ~PIV'

MEV# 615.3 & 615.71
~PIV:
{eo1} johimbin/o
KEM (Alkaloido, ekstraktita el johimbo kaj uzata
kiel hipotensiiga, angioldilata kaj afrodiziiga drogo.
~PIV'

MEV# 796.21
~ei(94-10):
{eo1} jojo**/o
Bobeno uzata en ~ludo (EB#258/48), kiun per
risortecaj supren- kaj malsupren-movoj de la mano

oni igas supren- kaj malsupren-ruli sur la al la
bobeno fiksita ŝnuro. ~ei'

MEV# 663.916
~PIV:
{eo1} jokan/o
Japana dolĉa sukeraĵo el anno, sukero kaj agaragararo,
ordinare en formo de rektangula stango. ~PIV'

MEV# 292
~PIV:
{eo1} Jokast/a
MIT Patrino kaj edzino de Edipo. ~PIV'

MEV# (520)
~PIV:
{eo1} Jokoham/o
GEOG Japana havenurbo (139°32'E, 35°30'N).
~PIV'

MEV# 629.125.13
~PIV:
{eo1} jol/o (1)
Malpeza, longa boato, por kvar aŭ ses remantoj.
~PIV'

MEV# 629.123.16
~PIV:
{eo1} jol/o (2)
Velŝipo kun du mastoj, ambaŭ kun laŭlongaj veloj,
el kiuj la posta estas malpli alta ol la antaŭa. ~PIV'

MEV# 537.56 & 541.132
~PIV:
{eo1} jon/o
FIZ KEM Elektre ŝargita formo de tia molekulo aŭ
de tia atomo, kiu akiris aŭ perdis elektronojn: en
elektrolizo oni nomas ~o ĉiun el la du partoj de
atomo aŭ molekulo altiritan aŭ de la anodo aŭ de la
katodo. ~PIV'

MEV# 537.5
~PIV:
{eo1} jon/ig/i
Fendi en jonojn: elektra sparko jonigas la aeron.
~PIV'

MEV# 537.53
~PIV:
{eo1} impuls/a jon/ig/o
Jonigo de gasaj molekuloj pere de la trafo de
elektronoj sur la anodon de elektrontubo. ~PIV'

MEV# 539.1.073
~ei(95-01):
{eo1} jon/ig/a kamer/o EVIT
{eo2} jon/iz/a kamer/o
Partiklo-detektilo, kiu mezuras la ioniziĝon de gaso
en la instrumenta kamero, produktita per rapide
moviĝanta, tra la kamero pasanta, ŝargita

partiklo.<ei laŭ McGraw> EB#2/2. La kamerao ne jonigas la gason tial {eo1} kaj la PIV-difino estas evitinda. ~ei'
~ei(95-01):
{de1} Ionisationskammer *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} ion chamber
{en2} ionization chamber
<DB-en,McGraw> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} chambre *f* d'ionisation *f*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 537.5
~ei(95-01):
{eo1} mal'jon/ig/i
Forigi gas-jonojn en elektrontubo.
RIM.: Oni ne forigas la jonigon de gaso, do agon, sed la rezulton de joniĝo! ~ei'

MEV# 537.5
~PIV:
{eo1} jon/iĝ/i
Pasi al jona stato: salo joniĝas en akvo ĝis grado indikita per la joniĝa konstanto. ~PIV'

MEV# 621.385.832
~ei(95-01):
{eo1} jon-kapt/il/o
Unaĵo (89/044) por preventi ĵonon makulon (94/450) per tio, ke jonoj estas defleksitaj el la elektrona fasko per permanenta magneto ĉirkaŭ la kolo de la bildotubo. EB#236/17. (94/451)
{de1} Ionenfalle *f*
~ei'
~ei(95-01):
{en1} ion trap
~ei'
~ei(95-01):
{fr1} piège à ions
~ei'

MEV# 801.313 : 224
~PIV:
{eo1} Jona
BIB Profeto, pri kiu estas rakontite, ke li sidis tri tagojn en la interno de granda fiŝo. ~PIV'

MEV# 801.313.11
~PIV:
{eo1} Jonatan
BIB Virnomo. ~PIV'

MEV# 294.51
~PIV:
{eo1} joni/o (1)
REL Virina seksorgano, kies ŝtonan figuron kultas la Hinduoj, kiel simbolon de fekundeco. ≥ Iingamo, piĉo ~PIV'

MEV# 546.841
~PIV:
{eo1} joni/o (2)
≥ ionio

MEV# 582.???
~PIV:
{eo1} jonkvil/o
BOT Specio de narciso (Narcissus jonquilla L. el amarilidacoj) kun pure flavaj bonodoraj floroj, havantaj longan mallarĝan kromkorolan tubon, 2-4 floroj sur ĉiu pedunklo. ~PIV'

MEV# 550.388.2
~PIV:
{eo1} jonosfer/o
MET La plej supra tavolo de la interna atmosfero (komenciganta en alto de 80 km), kies esenca karakterizaĵo estas la elektra konduktopovo. ~PIV'
~ei(95-01):
{de1} Ionosphäre *f*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} ionosphere
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} ionosphère *f*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 656.61.052
~PIV:
{eo1} jor/o (1)
SHI Momenta, neaŭtaŭvidita vojŝanĝo de ŝipo, ordinare kaŭzita de vento aŭ de fluo. ~PIV'

MEV# 656.13
~PIV:
{eo1} jor/o (2)
AUT Abrupta flankenŝoviĝo de aŭto, kaŭzita ekz-e de pluvglitiga ŝoseo. ~PIV'

MEV# 656.7.043
~PIV:
{eo1} jor/o (3)
AVI Angula moviĝo de aviadilo ĉirkaŭ ĝia normala akso. ~PIV'

MEV# 656.13 & 656.61.052 & 656.7.043
~PIV:
{eo1} jor/i *ntr*
Fari joron. ~PIV'

MEV# (282.254.???)
~PIV:
{eo1} Jordan/o
GEOG Rivero, naskiĝanta el Hermono kaj enfluanta en la Mortan Maron (35°32'E, 31°45'N): transiru ĉi tiun Jordanon, vi kaj ĉi tiu tuta popolo, en la landon, kiun mi donas al ili; Ii estis baptita de Johano en

Jordano. ~PIV'

MEV# (569.5)

~PIV:

{eo1} Jordan/i/o

Ŝtato en Proksim-Oriento, inter Irako kaj Izraelio (Amman, 35°52'E, 31°59'N).

~PIV'

MEV# (=1.569.5)

~PIV:

{eo1} Jordan/i/an/o

Regnano de tiu ŝtato. ~PIV'

MEV# (282.254.???)

~PIV:

{eo1} trans-Jordan/a

Situanta trans Jordano (se rigardi elde Jerusalemo).

~PIV'

MEV# (282.254.???)

~PIV:

{eo1} Trans-Jordan/i/o

La lando trans-Jordan/a. ~PIV'

MEV# 796.93

~ei(95-01):

{eo1} joring**/o

EB#283/5. (87/170)

{de1} Schikjöring *n*

{de2} Schijöring *n*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} ski kjoring

{en2} ski joring

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} ski j ring

<DB-fr> ~ei'

MEV# (427.4)

~PIV:

{eo1} Jork/o

GEOG Angla urbo (1°C04'W, 53°58'N). ~PIV'

MEV# (948)

~PIV:

{eo1} Jork/a

Nomepiteto de la plej norda kabo de la Aŭstralia kontinento (142°30'E, 10°42'S). ~PIV'

MEV# (747)

~PIV:

{eo1} Nov-Jork/o

Plej grava urbo en Usono (74°W, 40°43'N). ~PIV'

MEV# (747)

~PIV:

{eo1} Nov-Jork/i/o

La Usona ŝtato, en kiu troviĝas Nov-Jorko. ~PIV'

MEV# 801.313 : 224

~PIV:

{eo1} Josu/o

BIB Profeto, postirinto de Moseo. ~PIV'

MEV# 801.313 : 22

~PIV:

{eo1} Joŝija

BIB Reĝo de Judujo, dum kies regado estis proklamita la Readmono. ~PIV'

MEV# 003.341

~PIV:

{eo1} jota

{eo2} jot/o

Naŭa litero de la greka alfabeto (I, senpunkta i), responda al la latina i, kaj uzata kiel simbolo de tre malgranda kvanto: nek unu joto nek unu streketo forpasos de la leĝo. ~PIV'

MEV# 292

~PIV:

{eo1} Jov/o

MIT La plej granda el la dioj, en la Roma religio (= Zeŭso, en la Helena): kio estas permesata al Jovo ne estas permesata al bovo; per Jovo!. ~PIV'

~ei(95-01):

{de1} Zeus

{de2} Jupiter

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} Zeus

{en2} Jupiter

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} Zeus

{fr2} Jupiter

<DB-fr> ~ei'

MEV# 801.316.03 (+)

~PIV:

{eo1} jovial/a

POE Gajema. ~PIV'

MEV# 801.313.11

~PIV:

{eo1} Jovian/o

Virnomo. ~PIV'

MEV# 801.313.11

~PIV:

{eo1} Jozef/o

Virnomo: Nikodemo batas Jozefon; ŝi ĵetis siajn rigardojn sur Jozefon kaj diris: kuŝiĝu kun mi. ~PIV'

MEV# 801.313.12

~PIV:

{eo1} Jozef/a

Nomo de virino. ~PIV'

MEV# 801.313.12

~PIV:

{eo1} Jozef/in/o

Nomo de virino. ~PIV'

MEV# 801.27

~PIV:

{eo1} ju

Adverbo, uzata antaŭ pli kaj malpli, responde al des, por montri ion, de kies varioj dependas la varioj de alio: ju cerbo pli prudenta, des lango pli silenta; ju pli da ĵuroj, des pli da suspekto; ju pli oni babilas, des pli oni al si malutilas; ju pli peza la aveno estis, des pli profunde ĝi kliniĝis; ju malpli ni okupos niajn kapojn per diversaj "pliboniĝoj" kaj ju pli ni simple propagandos la lingvon, des pli bone estos. ~PIV'

MEV# 726.59

~PIV:

{eo1} jube/o

ARKI Tribuno, en formo de galerio, troviĝanta en romanikaj aŭ gotikaj kirkoj, inter la navo kaj la ĥorejo. ≥ ambono. ~PIV'

MEV# 245

~PIV:

{eo1} jubil/i ntr

Ĝojkrii; elmontri bruan ĝojon (ofte uzata kun religia koloro). ~PIV'

MEV# 22

~PIV:

{eo1} jubile/o (1)

BIB Ĉiu kvindeka jaro, en kiu estis ordonate liberigi la sklavojn kaj nuligi la ŝuldojn: en tiu jubilea jaro ĉiu revenu al sia posedaĵo. ~PIV'

MEV# 265.66

~PIV:

{eo1} jubile/o (2)

Solena pekabsolvo, kiun la papo konsentis al la Rom-pilgrimantoj unue po ĉiuj cent jaroj, poste po ĉiuj kvindek kaj hodiaŭ po ĉiuj dudek kvin. ~PIV'

MEV# 791.62

~PIV:

{eo1} jubile/o (3)

Festo, per kiu oni solenas la centan kvindekan aŭ iafoje eĉ la dudekkvinan datrevenon de iu grava fakto: la 25-jara jubileo de la tago de apero de E-o; festi jubileon; la kvarcentjara jubileo pri la eltrovo de Ameriko; la ora jubileo de geedzoj. ~PIV'

MEV# 791.62

~PIV:

{eo1} jubile/ul/o

Tiu kiu festas sian jubileon. ~PIV'

MEV# (=924)

~PIV:

{eo1} Jud/o

Nomo, per kiu oni nomas la Hebreojn, de post ilia forkaptiteco en Babilono: la Judoj apartenas al diversaj rastipoj: Majmonido, Spinozo, Bergson estis inter la plej famaj Judoj. ≥ Izraeliano. ~PIV'

~vse(95-02):

Judon oni nomas homon, kiu mem aŭ kies antaŭuloj akceptis la "Judisman religion <296>". Nur proksimume 10% el ili estas Semitoj. Ili nomas sin \Sefardim\i (=Hispanaj Judoj). La aliaj Judoj devenas de Azio, el la nuna Rusio. Ili nomas sin \Aŝkanazim\i (=Germanaj Judoj), kiuj troviĝas ĉie en la mondo. Ili intermiksiĝis kun multaj aliaj rasoj. <vse laŭ \Arthur Koestler: "The Thirteenth Tribe"\i ISBN 0-394-40284-7, en la Germana lingvo: \i"Der 13. Stamm"\i> ~vse'

MEV# (=924)

~PIV:

{eo1} Jud/a

Rilata al Judoj: vidu ilin la malbenitan Judan popolon!; Judaj moroj. ~PIV'

MEV# (=924)

~PIV:

{eo1} Jud/ar/o

Tuto de la Judoj. ~PIV'

MEV# (=924)

~PIV:

{eo1} Jud/ec/o

Aparta karaktero de la Judoj. ~PIV'

MEV# (=924)

~PIV:

{eo1} Jud/ej/o

= gett/o ~PIV'

MEV# (=924)

~PIV:

{eo1} Jud/in/o

Virino Juda. ~PIV'

MEV# 296

~PIV:

{eo1} Jud/ism/o

{eo2} judaism/o

Religio kaj religia civilizo de la Judoj. ≥ antisemitismo. ~PIV'

MEV# 933

~PIV:

{eo1} Jud/uj/o (1)

Ĝis la Babilona ekzilo, la pli suda el la du hebreaj ŝtatoj. ≥ Izraelo. ~PIV'

MEV# 296

~PIV:
{eo1} judaiz/i *nr*
Observi la judajn morojn aŭ ritojn: en Hispanujo oni ŝtiparumis la judaizantajn kristanojn. ~PIV'

MEV# 801.313 : 225

~PIV:
{eo1} Judas/o
Juda virnomo, i.a. de unu disĉiplo de Jesuo, kiu lin perfidis; de unu kristana apostolo ktp: kiso antaŭ amaso estas kiso de Judaso (=de perfidinto). ~PIV'

MEV# 933

~PIV:
{eo1} Jude/o
{eo2} Jud/uj/o (2)
HIST Teokratia ŝtato, starigita, en suda Palestino, de la revenintoj el la Babilona ekzilo. ≥ Idumeo. ~PIV'

MEV# 801.313.12

~PIV:
{eo1} Judit/a
Nomo de virino, i.a. de la Judino, kiu, kuŝiĝinte kun Holoferno detrancis al li la kapon, por savi sian popolon. ~PIV'

MEV# 675.03

~PIV:
{eo1} juft/o
Fortika, akvomezista sed malbonodora ledo el junaj bestoj (ĉevalo, bovo, kapro ktp), tanita en speciala Rusa maniero kaj grasumita plejofte per betula gudro sur la interna flanko. ~PIV'

MEV# 629.1.013.1

~PIV:
{eo1} jug/o (1)
Transversa ligna peco, kiun oni ligas ĉe la kornoj aŭ sur la kolo de bovoj por ilin jungi. ~PIV'

MEV# 937

~PIV:
{eo1} jug/o (2)
Transversa lanco, ligita al du aliaj fiksitaĵoj en la tero, sub kiu lanco la antikvaj Romanoj devigis la venkitojn trapasi. ~PIV'

MEV# 321.18

~PIV:
{eo1} jug/o (3)
Simbolo de submetiĝo sub trudordona potenco: li metos feran jugon sur vian kolon, ĝis li ekstermos vin; mi rompos la stangojn de ilia jugo kaj savos ilin; metu sur vin mian jugon, ĉar mia jugo estas facila; iri sub jugon; forskui, deĵeti la jugon; kurbiĝi sub la jugo de la despotismo; sin klini sub la feran jugon de la meĥanismo. ≥ mallibera, kateno, karcero, tiraneco, premi. ~PIV'

MEV# 538.26

~PIV:
{eo1} jug/o (4)
ELET Organo el feromagneta materialo en la magneta cirkvito de elektra maŝino, servanta por magnete interkonekti la kernojn de la elektromagnetoj aŭ la polusojn. ~PIV'

MEV# 621.397.62

~PIV:
{eo1} jug/o (5)
ELET Parto de televida ricevilo, troviĝanta ĉirkaŭ la kolo de bildotubo kaj konsistanta ĉefe el la horizontala kaj vertikala defleksbobenoj. ~PIV'

MEV# 631.31

~PIV:
{eo1} jug/i (1) *tr*
Jungi per jugo: jugi bovojn, taŭrojn. ~PIV'

MEV# 323.34

~PIV:
{eo1} jug/i (2)
Sklavigi, submeti al si. ~PIV'

MEV# 629.112

~PIV:
{eo1} jug/aĵ/o
Tuto de la du jugitaj bestoj. ~PIV'

MEV# 581.145.2 : 582.???

~PIV:
{eo1} jugland/o
BOT Nukso de juglandujo. ~PIV'
~ei(95-01):
{de1} Walnuß *f*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} walnut
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} noix *f*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 582.???

~PIV:
{eo1} jugland/uj/o
{eo2} jugland-arb/o
Genro (Juglans L. el juglandacoj) de falfoliaj arboj kun grandaj, pinataj duope kontraŭesidantaj, tre aromaj folioj kun drupoj, kies ekstera, karnea tavolo ĉe kelkaj specioj defalas je maturiĝo. ~PIV'
~ei(95-01):
{de1} Walnußbaum *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} walnut tree
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} noyer *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 582.???

~PIV:

{eo1} nigr/a jugland-arb/o

Arbo (UJuglans nigra*i* L.) kun plaĉa, malhela trunko-ŝelo kaj ligno uzata por meblo-fabrikado; kulturata en parkoj. ~PIV'

MEV# 582.???

~PIV:

{eo1} ordinar/a jugland-arb/o

Frukt-arbo multe kulturata (UJuglans regia*i* L.) pro la valora nukso, kies manĝebla kerno konsistas ĉefe el du grandaj karakterize falditaj kotiledonoj. ~PIV'

MEV# (=1.497.1)

~PIV:

{eo1} Jugoslav/o

Ano de la Jugoslava Federacio. ~PIV'

MEV# (497.1)

~PIV:

{eo1} Jugoslav/a

Rilata al Jugoslavo*j* aŭ Jugoslavio. ~PIV'

MEV# (497.1)

~PIV:

{eo1} Jugoslav/a Federaci/o

{eo2} Jugoslavi/o

GEOG Federacio el ses respublikoj, laŭlonge de Adriatiko (Beogrado, 20°28'E, 44°49'N). ~PIV'

MEV# 611.14

~PIV:

{eo1} jugular/o

ANA Unu el la ĉefaj vejnoj en la kolo (v. jugularis interna): la jugularo apudas la karotidon. ~PIV'

~ei(95-01):

{de1} Halsblutader*f*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} jugular vein

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} veine *f* jugulaire

<DB-fr> ~ei'

MEV# 935

~PIV:

{eo1} Jugurt/o

HIST Reĝo de la Numidoj (160-104 a.K.): la Jugurta milito. ~PIV'

MEV# 340

~PIV:

{eo1} juĝ/i (1) *tr*

Laŭleĝe kaj jure decidi, ĉu iu estas kulpa aŭ ne, prava aŭ ne: juĝu mian aferon; laŭ iliaj meritoj mi juĝos ilin; juste juĝu vian proksimulon; ĝis kiam vi

juĝos maljuste?; la Eternulo juĝu inter vi kaj mi; ĉefoj juĝas pro subaĉeto; la proceso, kiun oni juĝis hieraŭ; juĝi kiel arbitracianto; pri propra afero neniu juĝas libere; (figuracence) la historio juĝos lin senindulge. ~PIV'

MEV# 17.022

~PIV:

{eo1} juĝ/i (2)

{eo2} pri'juĝ/i

Esprimi opinion, per kiu oni aprobas aŭ malaprobas iun aŭ ion: kiam oni juĝas pri homoj, oni devas ja konsideri iliajn kutimojn; la libristo, kiu juĝis la literaturan laboron de M.; juĝante laŭ la eksterajo; ne juĝu pri afero laŭ ĝia ekstero; arbon oni juĝas laŭ la fruktoj; la recenzisto juĝis tiun romanon ne sufiĉe severe. ≥ taksi, ŝati, ekzameni, mezuri. ~PIV'

MEV# 17.022

~PIV:

{eo1} juĝ/i (3)

Esprimi malfavoran, kondamnan opinion: ebrulon kaj malsaĝulon oni ne juĝas; kiu kutimas ĉion juĝi, nenie povas rifuĝi; ne juĝu, tiam vi ne estos juĝata. ≥ kritiki, ĉikani. ~PIV'

MEV# 347.9

~PIV:

{eo1} juĝ/o (1)

{eo2} juĝ-far/o

Laŭleĝa esploro de ies kulpeco aŭ praveco: ni kune iru al juĝo!; ne eniru en juĝon kun via sklavo; havu juĝon kontraŭ via patrino; ne distingu vizaĝon ĉe la juĝo; kiu komencas juĝon, iras sub juĝon; juĝo komencita paciĝon ne malhelpas; loko de juĝo; la sinjoroj de la juĝo pri morto kaj vivo; (religie) en la tago de la lasta, de la mondfina juĝo; la granda fina juĝo. ≥ proceso.

~PIV'

MEV# 347.95

~PIV:

{eo1} juĝ/o (2)

Decido, kiu sekvas tian esploron: mi juĝos vin laŭ la juĝoj kontraŭ la adultulinoj; fari juĝon kontraŭ iu, super io; justaj estas viaj juĝoj. ≥ verdikto. ~PIV'

MEV# 344 & 347

~PIV:

{eo1} juĝ/o (3)

Tuto de la sistemo, per kiu la leĝo estas aplikata al la homoj; = justico 1: aŭdu, kiel pardoneme la juĝo agas kun vi, malvirtulo! kontraŭ nehavo eĉ juĝo silentas; la milita juĝo; ho mia Dio! jen mi jam estas transdonita al la juĝo!; iĉi venigos sur vin ĉiun punon, kiun povos liveri al iĉi la decidoj de la juĝo; fripona atestanto mokas la juĝon. ~PIV'

MEV# 17.02 & 172

~PIV:

{eo1} juĝ/o (4)
{eo2} pri'juĝ/o

Opinio aproba aŭ malaproba: elabori al si tute klaran juĝon pri io; mi petis ĉiujn amikojn esprimi ilian juĝon pri la lingvo; mian juĝon pri la ŝanĝoj mi prezentos al la kongreso; kiom da juĝantoj, tiom da juĝoj; tiu ideo devas trairi la juĝon de la publiko; ni eldiru pri tiuj versoj unuanime nian juĝon. ~PIV'

MEV# 161.2

~PIV:

{eo1} juĝ/o (5)

PSI Mensa decido, per kiu oni konstatas opinion kaj deklaras ĝin ĝusta: laŭ Kantio, juĝo estas aplikado de aprioroj formoj al perceptoj ricevitaj tra sensoj; juĝo estas la psika aspekto de tio, kion gramatiko nomas propozicio. ~PIV'

MEV# 161.2

~PIV:

{eo1} juĝ/a

Rilata al juĝo: la juĝa ĉambro; mi faru juĝan analizon koncerne vin; juĝa disputo, afero; juĝa seĝo; juĝe batali kun iu; pli valoras interkonsento, ol juĝa dokumento. ~PIV'

MEV# 347.95

~PIV:

{eo1} juĝ/ad/o

Agado de tiu, kiu juĝas: ne faru maljustaĵon en la juĝado, konsideri personojn ĉe juĝado ne estas bone; dum la juĝado la akuzitino svenis. ~PIV'

MEV# 347.95

~PIV:

{eo1} juĝ/ad/i tr

Kutime, daŭre juĝi: ili juĝadis maljuste. ~PIV'

MEV# 161.2

~PIV:

{eo1} juĝ/ant/o (1)

Persono, kiu esprimas juĝan opinion: en la afero, kiu vin interesas, mi mem persone ne estas kompetenta juĝanto; vi ne rajtas esti samtempe juĝanto kaj juĝato; juĝanto decidas, kiel li vidas; juĝanto devas havi du orelojn. ~PIV'

MEV# 343.161

~PIV:

{eo1} juĝ/ant/o (2)

Juriano. ~PIV'

MEV# 161.2

~PIV:

{eo1} juĝ/ant/ar/o

Grupo da personoj, al kiu estas komisiita juĝi: membro de la decida juĝantaro; ĵura juĝantaro (ĉe asizo, =ĵurio). ~PIV'

MEV# 725.15

~PIV:

{eo1} juĝ/ej/o

Domo, ĉambro, kie oni juĝadas: la distrikta juĝejo; juĝeja servisto, oficisto ≥ tribunalo, kortumo, areopago, forumo, agoro. ~PIV'

~ei(95-01):

EB#252/8 ~ei'

~ei(95-01):

{de1} Gerichtsgebäude *n*

{de2} Justizgebäude *n*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} law courts

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} palais *m* de justice *f*

<DB-fr> ~ei'

MEV#

~ei(95-01):

{eo1} juĝ/ej/a bar/il/o

EB#248/35

{de1} Zeugenschränke *f*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} witness barrier

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} barre *f*

<DB-fr> ~ei'

MEV#

~ei(95-01):

{eo1} juĝ/ej/a medicin/ist/o

EB#248/37

{de1} Gerichtsarzt *m*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} court doctor

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} médecin *m* légiste

<DB-fr> ~ei'

MEV# 347.96

~PIV:

{eo1} juĝ/ist/o

Persono, kies oficiala funkcio estas juĝadi: arbitracia, paciga, enketa juĝisto. ~PIV'

~ei(95-01):

EB#248/22.

~ei(95-01):

{de1} Richter *m*

{de2} Beisitzer *m*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} judge

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} président *m*

{fr2} juge *m* assesseur
<DB-fr> ~ei'

MEV# 796.072.4
~ei(95-01):
{eo1} cel-juĝ/ist/o
EB#268/25; 272/20; 273/5; 280/10.
{de1} Zielrichter *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} touch umpire
{en2} judge
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} judge *m* d'arrivée *f*
{fr2} juge *m* à l'arrivée
<DB-fr> ~ei'

MEV# 796.332.072.4
~ei(95-01):
{eo1} futbol-juĝ/ist/o
EB#274/22.
{de1} Schiedsrichter *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} referee
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} arbitre *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 796.072.4
~ei(95-01):
{eo1} gvid/a juĝ/ist/o
EB#281/37.
{de1} Ringrichter *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} referee
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} arbitre *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 796.072.4
~ei(95-01):
{eo1} lini-juĝ/ist/o
EB#274/23, 47
{de1} Linienrichter *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} linesman
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} juge *m* de touche
{fr2} arbitre *m* de touche
<DB-fr> ~ei'

MEV# 796.072.4
~ei(95-01):

{eo1} pied_erar-juĝ/ist/o
EB#276/25.
{de1} Fußrichter *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} foot-fault judge
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} juge *m* de touche
<DB-fr> ~ei'

MEV# 796.072.4
~ei(95-01):
{eo1} poent-juĝ/ist/o
EB#281/39
{de1} Punktrichter *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} judge
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} juge *m* de boxe *f*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 796.926 : 725.89
~ei(95-01):
{eo1} salt-juĝ/ist/oj ∞ tur/o de
EB#283/13.
{de1} Schiedsrichterturm *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} judges' stand
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} tribune *f* des juges *m*
{fr2} tribune *f* des arbitres *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 796.072.4
~ei(95-01):
{eo1} turn/o-juĝ/ist/o
EB#268/26.
{de1} Wenderichter *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} turn umpire
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} juge *m* de touche
<DB-fr> ~ei'

MEV# 347.96
~PIV:
{eo1} juĝ/ist/a
Rilata al juĝisto(j): mi jam dekkvin jarojn sidas sur la juĝista seĝo. ~PIV'

MEV# 347.96
~PIV:
{eo1} juĝ/ist/ar/o (1)

Tuto de la juĝistoj en unu lando provinco ktp. ~PIV'

MEV# 377.99

~PIV:

{eo1} juĝ/ist/ar/o (2)

Tribunalo: la multtestimata juĝistaro, kiu decidis pri vivo kaj morto. ~PIV'

MEV# 796.072.4

~ei(95-01):

{eo1} konkurs/a juĝ/ist/ar/o

EB#273/4.

{de1} Rennleitung *f*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} race committee

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} direction *f* de la course

<DB-fr> ~ei'

MEV# 347.95

~PIV:

{eo1} al'juĝ/i (1) *tr*

Atribui post juĝado: mi aljuĝis la unuan premion al la leporo; la tribunalo aljuĝis al li la bienon, sed ne la urban domon. ≥ alskribi. ~PIV'

MEV# 381.7

~PIV:

{eo1} al'juĝ/i (2)

KOME Atribui al tiu konkurencanto, kies prezoj estas plej favoraj, la plenumadon de adjudikita laboro, livero ks. ~PIV'

MEV# 161.2

~PIV:

{eo1} antaŭ'juĝ/i *tr*

Formi al si opinion pri iu aŭ io, ne atendente maturan esploron: li antaŭjuĝis la decidon de la tribunalo kaj tre seniluziiĝis. ~PIV'

MEV# 161.2

~PIV:

{eo1} antaŭ'juĝ/o

Tro rapida, nesufiĉe informita juĝo: formetu tiun antaŭjuĝon, la glacia tavolo de antaŭjuĝoj estas rompita; senantaŭjuĝa homo. ~PIV'

MEV# 161.2

~PIV:

{eo1} propr/a-juĝ/e

Laŭ sia propra juĝkapablo: neniam mi havos la intencon proprajuĝe reformi E-on. ~PIV'

MEV#

~PIV:

{eo1} juĝ-ag/ad/o

= proceduro. ~PIV'

MEV#

~PIV:

{eo1} juĝ-decid/o

= verdikto. ~PIV'

MEV# 581.145.2 : 582.???

~PIV:

{eo1} jujub/o

BOT La frukto de jujub-arbo. ~PIV'

MEV# 582.???

~PIV:

{eo1} jujub-arb/o

Unu el iuj specioj (√Zizyphus jujuba*li* Mill. kaj √Zizyphus vulgaris*li* Juss. el ramnacoj) de arbedoj aŭ malgrandaj arboj tropikaj kaj subtropikaj, kies tre sukerhavaj prunograndaj drupoj estas manĝeblaj krudaj, sekigitaj aŭ konfititaj, kaj estas uzataj kiel popola kuracilo kontraŭ tusado. ≥ lotuso 4. ~PIV'

MEV# 801.25

~PIV:

{eo1} juk/i *ntr*

Kaŭzi al iu malagrablan impreson en la haŭto, kvazaŭ de multaj incitetaj piketoj, pro kiuj oni sentas la bezonon sin grati: kie jukas, tie ni gratas; juku la haŭto, sed ne sur mia korpo!; jukas kaj tiklas al ni en la piedoj! (pro tro longa senmovo), la ŝtrumpo jukas al mi, {fig} la mano jukas lin (malpacemulo). ~PIV'

MEV# 159.937

~PIV:

{eo1} juk/o

{eo2} juk/ad/o

La impresio, ke io jukas: baldaŭ estos la tempo forveturi; mi sentas jam jukadon sub la flugiloj!. ≥ prurito. ~PIV'

MEV# 159.937

~PIV:

{eo1} juk/ig/a

Sentiganta jukan impreson. ~PIV'

MEV# 582.???

~PIV:

{eo1} juka/o

BOT Genro (√Yucca*li* L. el liliacoj) de daŭrafoliaj, plurjaraj herboj kaj arbedoj kun longaj, ofte rigidaj, fibroz-marĝenaj folioj sur ligneca tigo, kaj kun alta pedunklo portanta paniklon el blankaj floroj; pluraj specioj ĝardene kaj subvitre kultivataj. ~PIV'

~ei(95-01):

EB#357/24.

{de1} Palmlilie *f*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} yucca

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):
 {fr1} yucca m
 <DB-fr> ~ei'

MEV# (726.4)
 ~PIV:
 {eo1} Jukatan/o
 GEOG Duoninsulo en Centra Ameriko. ~PIV'

MEV# (726.4)
 ~PIV:
 {eo1} Jukatan/i/o
 Ŝtato en Meksikio (89°W, 20°N). ~PIV'

MEV# (282.273.1)
 ~PIV:
 {eo1} Jukon/o
 GEOG Nord-Amerika rivero, fluanta tra Alasko
 (163°15'W, 61°54'N). ~PIV'

MEV# (712.1)
 ~PIV:
 {eo1} Jukon/i/o
 Unu el la Kanadaj Teritorioj (Dawson 139°27'W,
 64°08'N). ~PIV'

MEV# 629.125.13
 ~PIV:
 {eo1} jul/o
 SHI Forta remilo, kiun oni uzas per tordaj movoj ĉe
 la pobo de boato, por antaŭenigi ĝin kvazaŭ per
 helico. ~PIV'

MEV# 629.125.13
 ~PIV:
 {eo1} jul/ad/i ntr
 Remi per julio. ~PIV'

MEV# 394.268
 ~PIV:
 {eo1} Jul/o (1)
 Nomo de antikva pagana festo en Nord-Eŭropo,
 poste anstataŭigita per Kristnasko, kaj sekve ofte
 uzata en tiuj landoj por ĉi tiu festo: Jul-arbo. ~PIV'

MEV# 801.313.11
 ~PIV:
 {eo1} Jul/o (2)
 Virnomo. ~PIV'

MEV# 801.313.12
 ~PIV:
 {eo1} Jul/in/o
 Nomo de virino. ~PIV'

MEV# 615.411
 ~PIV:
 {eo1} julep/o
 FAR Mildiga aŭ kvietiga pocio, farita el siropoj kaj
 distilita akvo. ~PIV'

MEV# 801.313.11
 ~PIV:
 {eo1} Juli/o (1)
 Latina virnomo: mi prezentis Julion Cezaron.
 ~PIV'

MEV# "33.07"
 ~PIV:
 {eo1} Juli/o (2)
 La sepa monato de la nuna kristana jaro: la 14a de
 Julio (Franca nacia festo). ~PIV'

MEV# 937
 ~PIV:
 {eo1} Juli/a (1)
 Rilata al Julio Cezaro: la Julia kalendaro (≥
 Gregoria). ~PIV'

MEV# 801.313.12
 ~PIV:
 {eo1} Juli/a (2)
 Nomo de virino. ~PIV'

MEV# 801.313.12
 ~PIV:
 {eo1} Juli/et/a
 Nomo de virino: Romeo kaj Julieta (dramo de
 Ŝekspiro). ~PIV'

MEV# 937
 ~PIV:
 {eo1} Julian/o
 Virnomo, i.a. de granda Romia imperiestro, kiu
 batalis kontraŭ la Kristanismo.
 ~PIV'

MEV# 801.23
 ~PIV:
 {eo1} jun/a
 Vivanta nur de relative ne longa tempo: la juna
 knabino, fraŭlino, edzino, vidvino, mi gratulis la
 junajn geedzojn; la pli juna filino; el ĉiuj miaj
 infanoj Ernesto estas la plej juna; mi estas je unu
 jaro pli juna ol vi; Plinio la juna; laboristinoj pli
 junaj eble ne per siaj jaroj de vivo, sed per siaj jaroj
 de suferado; juna katido, hundo, museto; junaj
 pizoj, folioj; {fig} juna vino (≥ mosto); nia juna
 lingvoZ; la tiea E-a movado estas ankoraŭ tre juna,
 (analoge) la entuziasmo de juna brusto; junaj eraroj.
 ≥ nova, beba, lulila, adoleska, frua, verda. ~PIV'

MEV# 801.27
 ~PIV:
 {eo1} jun/e
 En juna maniero: konduki, ridi, frenezumi june.
 ~PIV'

MEV# -053.7

~PIV:
{eo1} jun/ec/o (1)
{eo2} jun-aĝ/o
FIZL Tempo de la homa vivo, inter la dentsangiĝo kaj la pubhareco. ~PIV'

MEV# -053.7
~PIV:
{eo1} jun/ec/o (2)
{eo2} jun-aĝ/o
Tempo de la vivo inter la infaneco kaj la matureco: via juneco renoviĝas kiel ĉe aglo; en la tagoj de via juneco; kiam la dioj ankoraŭ vagadis sur la tero en eterna juneco; la penso de la homa koro estas malbona jam de lia juneco; sango bolas, juneco petolas; se juneco estus sperta!; fleksu arbon dum ĝia juneco; tio estis ankoraŭ la juneco de la mondo. ~PIV'

MEV# -053.7
~PIV:
{eo1} jun/ec/a
Rilata al juneco: junecaj frivolaĵoj; junece gaja menso. ~PIV'

MEV# 615.775.5
~PIV:
{eo1} jun/ig/i
Fari iun, ion juna: la amo junigas. ~PIV'

MEV# -053.7
~PIV:
{eo1} jun/ul/o
Viro juna: ĉiu estis junulo, ĉiu estis pekulo; la junulo aliĝis al nia militistaro; junuloj kun viglaj vizaĝoj, en uniformoj de universitataj studentoj; junulaj jaroj. ≥ fraŭlo. ~PIV'
~ei(95-01):
EB#261/22.
{de1} Jüngling *m*
{de2} junger Mann *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} young man
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} jeune homme *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 374.3
~PIV:
{eo1} jun/ul/ar/o
Tuto de la junuloj en unu loko aŭ tempo: li estas idolo de la junularo; la studenta junularo; la vira junularo. ~PIV'

MEV# -053.7
~PIV:
{eo1} jun/ul/in/o
Virino juna: la junulino, kiu plaĉos al la okuloj de la

reĝo, fariĝos reĝino; la junulino estis belstatura kaj belvizaĝa; kiel eŭnuko deziranta senvirgigi junulinon, tiel estas homo volanta fari juston per perforto; miaj junuloj kaj junulinoj falis de glavo. ≥ fraŭlino. ~PIV'

~ei(95-01):
EB#261/23.
{de1} junges Mädchen ∞ ein *n*
{de2} Backfisch ∞ ein *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} young girl
{en2} teenager
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} jeune fille *f*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 374.3
~PIV:
{eo1} ge'jun/ul/oj
Junuloj kaj junulinoj. ~PIV'

MEV# 591.139
~PIV:
{eo1} mal'jun/a
Vivanta jam de relative longa tempo: maljuna patro, servisto, amiko, stultulo; maljuna Moor; lernu juna, vi scios maljuna; resti maljuna knabino (= ne edziniĝi); tiu ĉi patrino amis sian pli maljunan filinon; maljuna ĉevalo, bovo, saliko; {fig} maljuna vino; aspekti kiel maljuna pomo; (analoge) maljunaj jaroj, sed ne saĝaj faroj; aĝo maljuna ne estas oportuna; maljuna koro. ≥ malfrua, glacia. ~PIV'

MEV# 613.98
~PIV:
{eo1} mal'jun/ec/o (1)
{eo2} mal'jun-aĝ/o
FIZL Tempo de la homa vivo, de la perdo de reproduktivo ĝis la morto. ~PIV'

MEV# 613.98
~PIV:
{eo1} mal'jun/ec/o (2)
{eo2} mal'jun-aĝ/o
Tempo de la vivo post la matura aĝo: ankaŭ ĝis via maljuneco mi vin portos; ili floras ankoraŭ en la maljuneco; Elizabet gravediĝis je filo en sia maljuneco; ne ekzistas maljuneco sen malicoj; en juneco logas, en maljuneco tedas. ~PIV'

MEV# 591.139
~PIV:
{eo1} mal'jun/et/a
Ankoraŭ ne tute maljuna. ~PIV'

MEV# 591.139
~PIV:
{eo1} mal'jun/ig/i

Fari iun maljuna: la ĉagrenoj maljunigas. ~PIV'

MEV# 591.139

~PIV:

{eo1} mal'jun/iĝ/i

Fariĝi maljuna: se vi pri ĉio informiĝos vi baldaŭ maljuniĝos; ne malŝatu vian patrinon, kiam ŝi maljuniĝos; ĉu efektive mi naskos, kiam mi maljuniĝis?; nacioj maljuniĝas, kiel homoj. ~PIV'

MEV# 613.98

~PIV:

{eo1} mal'jun/ul/o

Maljuna viro: neniam estos maljunulo en via domo; li ne atentis la konsilon de la maljunuloj; nepoj estas krono por maljun uloj plej saĝa maljunulo ne estas tro saĝa; Abraham kaj Sara estis maljunuloj de profunda aĝo; maljunulaj faltoj. ≥ plejaĝulo. ~PIV'

MEV# 725.56

~PIV:

{eo1} mal'jun/ul/ej/o

Domo destinata, por liveri kvietan restadon al maljunuloj. ≥ kadukulejo. ~PIV'

MEV# 613.98

~PIV:

{eo1} mal'jun/ul/in/o

Maljuna virino: la maljunulino balancis la kapon kaj diris: Hm! Hm!; la senkoloriĝintaj pupiloj de la maljunulino ne malsekiĝis per larmo. ~PIV'

MEV# 591.139

~PIV:

{eo1} re'jun/ig/i

Fari denove juna: tiu nova hartinkuro ŝin rejunigas. ~PIV'

MEV# 591.139

~PIV:

{eo1} re'jun/iĝ/i

Fariĝi denove juna: post la kuracado, ŝi mirinde rejuniĝis. ~PIV'

MEV# 631.312

~PIV:

{eo1} jung/i tr

{eo2} al'jung/i

Alligi per tiucela ligilo tirontan beston aŭ motorveturilon al tirotaĵo: li jungis sian ĉaron; ne jungu la bovon malantaŭ la plugilon; jungi ĉevalon al veturilo, vagonojn al lokomotivo; (figurasence:) por efektiviĝi la planon, oni jungis ĉiujn fortojn de la lando. ~PIV'

MEV# 631.312

~PIV:

{eo1} jung/ad/o

Ago de tiu, kiu jungas. ~PIV'

MEV# 62-872.8

~PIV:

{eo1} jung/aĵ/o (1)

Jungilaro: sur la jungaĵo de la bovoj li kuiris la viandon; la jungaĵo de la vagonoj rompiĝis ĉe la elreliĝo. ~PIV'

MEV# 62-872.8

~PIV:

{eo1} jung/il/ar/o (1)

Tuto de la pecoj, destinitaj por jungi bestojn al ia veturilo, ktp: surmeti la jungilaron al brutoj. ~PIV'

~ei(95-01):

EB#72/7-25; 336/15.

{de1} Geschirr *n*

{de2} gespann *n*

<DB-de> ~ei'

~ei(95-01):

{en1} harness

<DB-en> ~ei'

~ei(95-01):

{fr1} harnais *m*

{fr2} harnachement *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 629.734.7

~ei(95-01):

{eo1} jung/il/ar/o <2>

Tuto de la pecoj, destinitaj por jungi homon al paraŝuto. EB#.228/54

{de1} Gurtwerk *n*

<DB-de>

{en1} harness

<DB-en>

{fr1} harnais *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 62-872.8 & 636.083.7

~ei(95-1):

{eo1} Brust-jung/il/ar/o

EB#72/26-36.

{de1} Sielengeschirr *n*

<DB-de>

{en1} breast harness

<DB-en>

{fr1} harnachement *m* de poitrail *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 631.3.071

~ei(95-1):

{eo1} jung/il-kolum/a kusen/o

EB#123/1.

{de1} Kummetskissen *n*

{de2} Kummetskissen *n*

<DB-de>

{en1} horse collar pad

<DB-en>

{fr1} faŭ collier *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 631.3.071
 ~ei(95-1):
 {eo1} pint/a jung/il-kolum/o
 EB#72/15.
 {de1} Spitzkumt *n*
 {de2} Kummet *n*
 <DB-de>
 {en1} horse collar
 {en2} pointed horse collar
 {en3} hames
 <DB-en>
 {fr1} collier *m*
 <DB-fr> ~ei'

MEV# 636.088.2
 ~ei(95-1):
 {eo1} jung/it/a bov/uk-par/o
 EB#65/16.
 {de1} Ochsespann *n*
 <DB-de>
 {en1} ox team
 {en2} span of oxen {US}
 <DB-en>
 {fr1} attelage *m* de b ^hfs
 <DB-fr> ~ei'

MEV# 629.112
 ~PIV:
 {eo1} jung/it/ar/o
 {eo2} jung/aĵ/o (2)
 La du aŭ pluraj bestoj, kune jungitaj al veturilo.
 ~PIV'

MEV# 636.088.2
 ~ei(95-1):
 {eo1} kvar/op/a jung/it/ar/o
 EB#257/54
 {de1} Viergespann *n*
 <DB-de>
 {en1} four-in-hand
 {en2} carriage and four
 <DB-en>
 {fr1} attelage *m* à quatre cheveaŭ
 <DB-fr> ~ei'

MEV# 636.088.2
 ~ei(95-1):
 {eo1} tri/op/a jung/it/ar/o
 EB#179/45.
 {de1} Dreigespann *n*
 {de2} Troika *f*
 <DB-de>
 {en1} three-in-hand
 <DB-en>
 {fr1} attelage *m* à trois cheveaŭ
 <DB-fr> ~ei'

MEV# 629.112.013
 ~ei(95-1):
 {eo1} jung-trab/ar/o

EB#131/8+9.
 {de1} Geschirr *n*
 <DB-de>
 {en1} swingle set
 <DB-en>
 {fr1} attelage *m*
 <DB-fr> ~ei'

MEV# 629.112.013
 ~ei(95-1):
 {eo1} ĉef/a jung-trab/o
 EB#131/8.
 {de1} Waage *f*
 {de2} Waagscheit *n*
 <DB-de>
 {en1} main swing-tree
 <DB-en>
 {fr1} volée *f*
 {fr2} corps *m* de volée
 <DB-fr> ~ei'

MEV# 629.112.013
 ~PIV:
 {eo1} en'jung/i *tr*
 Jungi inter du timonoj: ili enjungis la idolanojn kiel
 bruton antaŭ siaj veturiloj; kiu sin enjungis, devas
 tiri. ~PIV'

MEV# 629.112.013
 ~PIV:
 {eo1} el'jung/i *tr*
 Maljungi: dum la eljungado. ~PIV'

MEV# 629.112.013
 ~PIV:
 {eo1} kun'jung/i *tr*
 Jungi kune kun: la bovo rigardis al sia kunjungito.
 ~PIV'

MEV# 629.1.013
 ~PIV:
 {eo1} mal'jung/i *tr*
 {eo2} dis'jung/i
 Malligi la tirantan parton disde la tirata: maljungi
 kaleŝon, lokomotivon. ~PIV'

MEV# "33.06"
 ~PIV:
 {eo1} Juni/o
 La sesa monato de la nuna kristana jaro. ~PIV'

MEV# 582.???
 ~PIV:
 {eo1} juniper/o
 BOT Genro (Juniperus\i L. el pinacoj) de dioikaj,
 escepte monoikaj arboj kaj arbedoj kun lancetformaj
 aŭ skvamformaj pingloj, kaj kun konuso, kiu havas
 malmultajn, plej ofte tri fine kunkreskantajn
 skvamojn, kiuj ĉe maturiĝo fariĝas sukoplenaj,
 formantaj kun la konuso t.n. berojn. ~PIV'

~ei(95-01):
EB#356/47.
{de1} Wacholder *m*
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} juniper
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} genévrier *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 663.51
~PIV:
{eo1} juniper-brand/o
Brando aromigita per la fruktoj de junipero. ≥ ĝino
1. ~PIV'

MEV# 582.???
~PIV:
{eo1} junk/o
BOT Genro (Juncus*vi* (L.) Lam. & DC. el
junkacoj de unu- kaj plurjaraj marĉoherboj,
tuboformaj aŭ kun rampa rizomo, kun longaj,
maldikaj tigoj enhavantaj spongecan histon, kun
sesnombraj floroj kaj triĉambrajn kapsulojn
enhavantajn multajn malgrandajn grajnoj; tigoj kaj
folioj uzataj por fari matojn. ≥ skirpo. ~PIV'
~ei(95-01):
EB#130/28
{de1} Binsef
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} reed
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} jonc *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 003.58
~ei(95-1):
{eo1} junk/a panikl/o
EB#324/22.
{de1} Binsenrispe *f*
<DB-de>
{en1} reed panicle
<DB-en>
{fr1} poinçon *m* égyptien en jonc
<DB-fr> ~ei'

MEV# 929.7
~PIV:
{eo1} junkr/o
Kampnabelo (ofte en malŝata senco de reakciulo).
~PIV'

MEV# 355.231.1
~PIV:
{eo1} sign/o-junkr/o
Korneto, oficir-aspiranto. ~PIV'

MEV# (513.21)
~PIV:
{eo1} Junnan
GEOG Provinco en Ĉinujo (102°E, 25°N). ~PIV'

MEV# 292.21
~PIV:
{eo1} Junon/a
MIT Roma diino, edzino de Jovo. ≥ Hera. ~PIV'
~ei(95-01):
EB#308/5
{de1} Hera
{de2} Juno
<DB-de> ~ei'
~ei(95-01):
{en1} Hera
{en2} Juno
<DB-en> ~ei'
~ei(95-01):
{fr1} Héra
{fr2} Junon
<DB-fr> ~ei'

MEV# 624.023.672
~PIV:
{eo1} junt/o (1) ~PIV'
~ei(94-11):
{eo2} junt/o-lini/o
~ei'
~PIV:
TEK La kuniga interspaco inter du kunigitaj ŝtonaj,
brikaj, metalaj aŭ lignaj pecoj, kiun oni plenigas per
gluo, mastiko, mortero. ~PIV'
~ei(94-11):
EB#117/94 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Stoß *m*
<DB-De> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} join
<DB-En> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} raccord *m*
<DB-Fr> ~ei'

MEV# 624.023.86
~ei(95-1):
{eo1} junt-kovr/aj/o
EB#117/100.
{de1} Überdeckung *f*
<DB-de>
{en1} lap
<DB-en>
{fr1} recouvrement *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 62-462
~PIV:
{eo1} junt/o (2)
{eo2} trans'ir/a junt/o

La kunigo mem: transira junto (ekz. inter du tuboj de malsamaj diametroj). ~PIV'

MEV# 674.028 & 694.2

~ei(94-11):

{eo1} lign/o-junt/oj

{eo2} ling/o-kun'ig/oj

EB#116/84-98 ~ei'

~ei(94-11):

{de1} Holzverbindungen

<DB-De> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} woodword joints

{en2} timber joints

<DB-En> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} assemblages *m* du bois

<DB-Fr> ~ei'

MEV# 801.41

~PIV:

{eo1} junt/o (3)

FON Loko, kie fonologiaj unuoj kuniĝas, komenciĝas aŭ finiĝas; la okaziĝo de specialaj alofonoj ĉe tia loko, rigardata kiel mem fonemo.

~PIV'

MEV# 624.078

~ei(94-11):

{eo1} junt/o <4> <Hidr>

{eo2} junt/ej/o <ei>

{eo3} junt/o-pec/o

<ei>

Tiu loko en konstrukto (homfarita strukturo ≥85/420), kie kontaktas ĉu rekte, ĉu pere de speciala elemento aŭ substanco, du konsistigaj pecoj [partoj] de la konstrukto tiel, ke la per junto kunigitaj pecoj [partoj] efikas same kiel la pecoj [partoj] mem. Diference de nura meĥana kunigo, junto devas plenumi postulon de funkci-kapablo de la konstrukto. Specon de junto determinas 1. metio, al kiu pretigo de la konstrukto apartenas, 2. teĥnologia procedo, resp. maniero de meĥana kunigo. <85/005>

~ei'

~ei(94-11):

{de1} Verbindung *f*

{de2} Gelenk *n*

~ei'

~ei(94-11):

{en1} connection

{en2} joint

~ei'

~ei(94-11):

{fr1} joint *m*

~ei'

MEV# 62-821.18 (+)

~ei(94-11):

{eo1} artik/a junt/o

Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan

angulan turniĝon de du partoj de tubo en ebena aŭ spaco. <85/257>

{de1} Rohrgelenk *n*

{en1} swivel joint

{fr1} joint articulé

{fr2} joint à genouillère

~ei'

MEV# 62-821.18 (+)

~ei(94-11):

{eo1} teleskop/a junt/o

Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan laŭaksan ŝoviĝon aŭ turniĝon de du partoj de tubo. <85/256>

{de1} Teleskoprohrverbindung *f*

{en1} telescopic connection

{fr1} joint télescopique

~ei'

MEV# 621.315.687

~PIV:

{eo1} junt/o de kabl/o

~ei(95-1):

{eo2} junt/o-kest/o

{eo3} kabl/o-junt/ej/o

~ei'

~PIV:

ELET La elektra kaj meĥanike konekta ejo inter la ekstremoj de du kablolongoj, kie oni juntas la apartajn konduktilojn de la kablo. ~PIV'

EB#147/60.

~ei(95-1):

{de1} Kabelanschluß *m*

<DB-de>

{en1} secondary terminal box

<DB-en>

{fr1} boîte *m* à bornes *f*

{fr2} raccordement *m* de câbles *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 674.028.2

~PIV:

{eo1} junto per foldo kaj lango

TEK Lignojunto farita el du tabuloj, de kiuj unu havas foldon, la alia langon. ~PIV'

MEV# 694.2

~PIV:

{eo1} junt/o per tenon/o kaj mortez/o

{eo2} tenon-junt/o

TEK Lignokunigo, en kiu elstara peco (tenono) estas enigita en precize samforma kaj sam-dimensia enĉizaĵo (mortezo). ~PIV'

~ei(94-11): EB#116/84 ~ei'

~ei(95-01):

{de1} Holzverbindung durch einfachen Zapfen

<DB-de, ei>

{en1} simple mortice and tenon joint

{en2} simple mortise and tenon joint

<DB-en>

{fr1} assemblage *m* à tenon *m* simple
<DB-fr> ~ei'
MEV# 674.028.2
~ei(95-01):
{eo1} bevel/it/a tenon-junt/o
EB#116/90.
{de1} einfacher Versatz *m*
<DB-de>
{en1} bevel shoulder notch
<DB-en>
{fr1} assemblage *m* à simple embrèvement
<DB-fr> ~ei'

MEV# 694.2
~PIV:
{eo1} dent/a junt/o
{eo2} duonum/a hok-junt/o
TEK Lignojunto farita per rektaj tenonoj; plurdenta tenonkunigo. ~PIV'
~ei(94-11): EB#116/87 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} gerades Hakenblatt *n*
<DB-de> ~ei'
~ei(94-11):
{en1} scarf joint
<DB-en> ~ei'
~ei(94-11):
{fr1} assemblage *m* à trait *m* de Jupiter droit
<DB-fr> ~ei'

MEV# 625.848
~ei(95-1):
{eo1} dilat-junt/o
EB#197/39+40.
{de1} Wärmedehnungsfuge *f*
<DB-de>
{en1} expansion joint
<DB-en>
{fr1} joints *m* de dilatation *f* thermique
<DB-fr> ~ei'

MEV# 674.028
~ei(95-1):
{eo1} du/obl/e bevel/it/a junt/o
EB#116/91.
{de1} doppelter Versatz *m*
<DB-de>
{en1} double bevel shoulder notch
<DB-en>
{fr1} assemblage *m* à double épaulement
<DB-fr> ~ei'

MEV# 674.028
~ei(95-1):
{eo1} duon'ort/a junt/o
EB#122/4.
{de1} Gehrung *f*
<DB-de>
{en1} mitre joint

{en2} miter joint {US}
<DB-en>
{fr1} onglet *m*
<DB-fr> ~ei'

MEV# 694.2
~PIV:
{eo1} duon'um/a junt/o
TEK Lignojunto, ĉe kiu la du kunigendaj pecoj (tabuloj aŭ latoj) estas elnoĉitaj ĉe la ekstremaĵo.
~PIV'
~ei(94-11): EB#117/86 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} gerades Blatt *n*
{en1} straight halved joint
{fr1} entaille *f* à mi-bois
{fr2} entaille *f* à trait *m* droit
~ei'

MEV# 694.2
~ei(94-11):
{eo1} fork-junt/o
EB#116/85 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} Scherzapfen *m*
{en1} forked mortice and tenon joint
{en2} forked mortise and forked tenon
{fr1} enfourchement *m*
~ei'

MEV# 694.2
~PIV:
{eo1} hirund-vost/a junt/o
TEK Kunigo de lignaj tabuloj per mortezo kaj tenono en formo de hirundvosto. ~PIV'
~ei(94-11): EB#117/89 ~ei'
~ei(94-11):
{de1} schwalbenschwanzförmige Überblattung *f*
{en1} dovetail halving
{fr1} assemblage *m* à mi-bois *m* à queue *f* d'aronde
~ei'

MEV# 694.2
~ei(95-1):
{eo1} hok-junt/o
EB#116/87.
{de1} gerades Hakenblatt *n*
{en1} scarf joint
{fr1} assemblage *m* à trait *m* de Jupiter droit
~ei'

MEV# 625.848
~ei(95-1):
{eo1} inter'slab/a junt/o
EB#197/46.
{de1} Dübel *m*
{en1} slab junction
{fr1} goujon *m*
~ei'

MEV# 625.848

~ei(95-1):

{eo1} kver-junt/o

EB#197/40.

{de1} Querfuge *f*

{en1} transverse joint

{fr1} joint *m* transversal

~ei'

MEV# 625.848

~ei(95-1):

{eo1} laŭ'long/a junt/o

EB#197/39.

{de1} Längsfuge *f*

{en1} longitudinal joint

{fr1} joint *m* longitudinal

~ei'

MEV# 694.2

~ei(95-1):

{eo1} lign/o-junt/oj

EB#116/84-98.

{de1} Holzverbindungen *f*

{en1} woodwork joints

{en2} timber joints

{fr1} assemblages *m* du bois

~ei'

MEV# 625.143.4

~ei(95-1):

{eo1} rel-junt/o

EB#198/42.

{de1} Schienenstoß *m*

{en1} rail joint

{fr1} joint *m* des rails *m*

~ei'

MEV#

~PIV:

{eo1} junt/o-pec/o

= fitingo. ~PIV'

MEV# 621.791.034

~PIV:

{eo1} lut-junt/o (1)

{eo2} veld-junt/o

ELET La fendo inter du metalaj pecoj, kiuj estas lutitaj/velditaj unu kun la alia. ~PIV'

~ei(94-11): EB#135/8 ~ei'

~ei(94-11):

{de1} Schweißraupe *f*

{en1} welding bead

{en2} weld

{en3} welded joint

{fr1} chenille *f* de soudure *f*

{fr2} joint *m* de soudure *f*

~ei'

MEV# 685.31

~PIV:

{eo1} lut-junt/o (2)

{eo2} kabl/o-muf/o

Kablomufo.~PIV'

~ei(94-11):

EB#147/40, 87/562

{de1} Einführungsbuchse *f*

<DB-de> ~ei'

~ei(94-11):

{en1} plumbing gland

<DB-en> ~ei'

~ei(94-11):

{fr1} manchon *f* d'entrée *f*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 625.143.4

~PIV:

{eo1} plat-junt/o ~PIV' EVIT

~ei(94-11):

{eo2} rel-junt/o

<EB> ~ei'

~PIV:

TEK Kunigo inter du reloj, sojloj, traboj ks per plato konsistanta el la sama materialo, kiu surkunigas la du apudajn ekstrempojn.

~PIV'

~ei(94-11): EB#198/43 ~ei'

~ei(94-11):

{de1} Schienenlasche *f*

{en1} rail fish plate

{en2} joint bar {US}

{fr1} éclisse *f*

~ei'

MEV# 625.84-1

~ei(95-1):

{eo1} junt/o-tranĉ/ador/o

EB#197/16.

{de1} Fugenschneidergerät *n*

{de2} Fugenschneider *m*

{en1} transverse-joint cutter

{en2} joint cutter

{fr1} machine *f* à couper les joints *m*

~ei'

MEV# 625.84-1

~ei(95-2):

{eo1} junt/o-tranĉ/il/eg/o

EB#197/17.

{de1} Fugenschneidmesser *n*

{de2} Fugenschneider *n*

<DB-de>

{en1} joint-cutting knife

{en2} joint knife

<DB-en>

{fr1} couteau *m* pour couper les joints *m*

<DB-fr> ~ei'

MEV# 323.27

~ei(94-11):

{eo1} junt/o <5>

Koterio de ribeluloj formata por regi kaj administri ŝtaton post ribelo. <89/pb-1886> <MON89/3,p11>

{de1} Junta *f*

{en1} Junta

{es1} junta *f*

{fr1} junte *f*

~*ej'*

MEV# 694.2

~PIV:

{eo1} junt/i (1) *tr*

Kunigi per junto. ~PIV'

MEV# 621.3 & 696/697

~PIV:

{eo1} junt/i (2)

TEK ELET Fari junton ĉe tuboj aŭ kabloj; kunligi la konduktilojn (cirkvitojn) de kablo en juntejo aŭ kabloŝakto. ≥ geri. ~PIV'

MEV# 687.12

~PIV:

{eo1} jup/o

Virina vesto, kovranta la malsupran parton de la korpo, ekde la talio: laŭ la modo jupoj longiĝas aŭ mallongiĝas; timulinetoj ĵus dekreĉitaj de la patrino jupo. ~PIV'

MEV# 687.13 & 687.16

~PIV:

{eo1} jup/et/o

Mallonga jupo por knabinoj, baletistinoj ktp: la infana jupeto atingis nur ĝis ŝiaj genuoj. ~PIV'

MEV# 687.12.08

~PIV:

{eo1} jup/ist/in/o

Kudristino specialigita pri la farado de jupoj. ~PIV'

MEV# 687.254

~PIV:

{eo1} sub'jup/o

Jupo el tolaĵo, portata sub la drapa ekstera jupo. ~PIV'

MEV# 292.21

~PIV:

{eo1} Jupiter/o (1)

Solena nomo de Jovo (= Jovopatro): en peza nuboj faras Jupitero decidojn; kun alta frunto, kvazaŭ Jupitero. ~PIV'

MEV# 523.45

~PIV:

{eo1} Jupiter/o (2)

AST La plej granda planedo de la Sunsistemo, la kvina ekde la Suno. ~PIV'

MEV# 292.21

~PIV:

{eo1} Jupitera (1)

Rilata al Jupitero 1: fiereco lin por ĉiam de l' tablo Jupitera defaligis; (figurasence:) ili kun Jupitera graveco respondas . . . ~PIV'

MEV# 523.45

~PIV:

{eo1} Jupiter/a (2)

Rilata al Jupitero 2: la 11 Jupiteraj satelitoj. ~PIV'

MEV# 34

~PIV:

{eo1} jur/o

Tuto de devigaj reguloj (normoj) kun sankcioj, ordigantaj la rilatojn inter homoj kaj homkolektivoj, kaj difinantaj iliajn rajtojn kaj devojn: interna, internacia juro; konstitucia juro; la Romana juro. ≥ leĝo, moro, jurisprudenco; kodo, leĝaro, medicino. ~PIV'

MEV# 34

~PIV:

{eo1} jur/a

Rilata al juro: juraj studoj; via edzo estas posedanto en rilato jura. ~PIV'

MEV# 347.96

~PIV:

{eo1} jur/ist/o

Specialisto en la juraj kaj juĝaj aferoj. ~PIV'

MEV# 340.141

~PIV:

{eo1} kutim-jur/o

Juro bazita sur tradiciaj kutimoj, ne sur skribitaj leĝoj. ~PIV'

MEV# 34.038

~PIV:

{eo1} jurisdiki/o (1)

{eo2} juĝ/o-pov/o

JUR Rajto juĝi. ~PIV'

MEV# 347.98

~PIV:

{eo1} jurisdiki/o (2)

{eo2} juĝ/o-distrikt/o

Teritorio, sur kiu sin etendas la rajto de iu jura instanco: la juro de la kasacia kortumo sin etendas sur la tuta teritorio de la ŝtato. ~PIV'

MEV# 34.01

~PIV:

{eo1} jurisprudenc/o (1) ~PIV'

~*ej'*(94-11):

{eo2} jur/ik/o

~*ej'*

~PIV:

JUR Juroscienco, filozofio pri juro. ~PIV'

- MEV# 340.142
 ~PIV:
 {eo1} jurisprudenc/o (2) ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {eo2} tribunal/a interpret/ad/o
 ~ei'
 ~PIV:
 JUR Interpretado de la juro fare de la tribunaloj.
 ~PIV'
- MEV# 094.9
 ~PIV:
 {eo1} jurisprudenc/o (3) ~PIV'
 ~ei(94-11):
 {eo2} tribunal/aj decid/oj
 ~ei'
 ~PIV:
 JUR Tuto de tribunalaj decidoj pri unu jurpunkto:
 juro pri aŭtora propio. ~PIV'
- MEV# 397 & 727.7
 ~PIV:
 {eo1} jurt/o
 Tendo aŭ kabano de Siberiaj, Mongolaj nomadoj.
 ~PIV'
- MEV# 727.7 & 397
 ~PIV:
 {eo1} jurt/o
 Tendo aŭ kabano de Siberiaj, Mongolaj nomadoj.
 ~PIV'
- MEV# 347
 ~PIV:
 {eo1} just/a (1)
 Respektanta egale kaj senpartie la rajtojn de la aliaj
 homoj, kaj haviganta al ĉiu lian apartenaĵon: nia
 provincestro estas severa, sed justa; la homoj estas
 justaj precipe al tiuj, kiujn ili amas; kiom ajn justaj
 vi penas esti kontraŭ diversaj gentoj. . .; justa
 juĝisto. ~PIV'
- MEV# 17.024
 ~PIV:
 {eo1} just/a (2)
 Konforma al la interna juĝo de la konscienco: tio
 estas tute justa kaj tute laŭ la ordo; viaj justaj
 postuloj; li juĝu la popolon per juĝo justa; justa
 divido; li ricevu justan punon por lia krueleco
 kontraŭ mi!; certigi al la laboristoj justan salajron. ≥
 meritita, deca. ~PIV'
- MEV# 165.0
 ~PIV:
 {eo1} just/a (3)
 Bazita sur la realo: vi havis justan kaŭzon por
 maltrankviliĝi; ĉu tion vi opinias justa, ke vi diras .
 . .? . ≥ prava, ĝusta. ~PIV'
- MEV# 179.9
 ~PIV:
 {eo1} just/a (4)
 Virta. ~PIV'
- MEV# 37.035.1
 ~PIV:
 {eo1} just/e (1)
 En justa maniero: oni scias agi kun ili juste; juĝi
 juste; ~PIV'
- MEV# 37.035.1
 ~PIV:
 {eo1} just/e (2)
 En justa maniero: sed mi suferas juste; vi havas
 juste tion, kion vi meritis. ~PIV'
- MEV# 37.035.1
 ~PIV:
 {eo1} just/o
 Tio, kio estas justa, rigardata en abstrakta, absoluta
 maniero: la devo de juĝisto estas diri la juston; mi
 estos ilia Dio en vero kaj justo. ~PIV'
- MEV# 37.035.1
 ~PIV:
 {eo1} just/aj/o
 Ago, faro justa: farado de justaĵo estas ĝojo por la
 virtulo. ~PIV'
- MEV# 37.035.1
 ~PIV:
 {eo1} just/ec/o (1)
 Eco de tio, kio estas justa: viaj gepatroj konvinkiĝos
 pri la justeco de miaj plendoj, justeco havas nenion
 komunan kun leĝo, kiu estas nur ĝia karikatur; pli
 bona estas malmulto, sed kun justeco. ~PIV'
- MEV# 37.035.1
 ~PIV:
 {eo1} just/ec/o (2)
 Sento de la konscienco, per kiu oni redonas al ĉiu
 lian rajtaĵon: pardonemeco superas justecon;
 justecon sekvu; se vi, reĝo, la voĉon de l' justeco
 aŭskultas. . .; lacaj havi, por nin defendi kontraŭ
 maljustuloj, nur justicon sen justeco . . . ~PIV'
- MEV# 216
 ~PIV:
 {eo1} just/ec/o (3)
 Plenumado de tio, kio estas justa: ni estas pretaj
 doni al vi justecon pri tio; vi estus nun libera fari al
 vi justecon per bona porcio da bastonbatoj; ho, dioj!
 se vi amas la justecon, nun per mi la veron vi
 honoru!; sed justeco fluu kiel akvo!; per justeco
 staras fortike la trono. ~PIV'
- MEV# 351.87 & 354.51
 ~PIV:
 {eo1} just/ec/o (4)
 Justico: mi iras mem transdoni min al la manoj de la

justeco; kovri per arĝento la okulon de la justeco; aŭdu vi, kion la justeco per mi sciigas al vi!. ~PIV'

MEV# 37.035.1
~PIV:
{eo1} just/ul/o (1)
Homo justa. ~PIV'

MEV# 265.6
~PIV:
{eo1} just/ul/o (2)
KRI Homo pia kaj virta: mi venis alvoki ne justulojn, sed pekulojn al pento. ~PIV'

MEV# 340
~PIV:
{eo1} mal'just/a (1)
Ne haviganta al ĉiu lian rajtaĵon: kontraŭ neniu oni devas esti maljusta; mi maljuste ŝin senigis de la antikvaj oferdonoj. ~PIV'

MEV# 340
~PIV:
{eo1} mal'just/a (2)
Ne konforma al la juĝo de la konscienco: maljusta profito; sur la maljustaj vojoj de la tero; maljusta puno, milito; maljustaj pretendoj. ~PIV'

MEV# 340
~PIV:
{eo1} mal'just/a (3)
Ne bazita sur la realo: maljustaj suspektoj, motivoj. ~PIV'

MEV# 340
~PIV:
{eo1} mal'just/aj/o
Ago, faro maljusta: li al iu malgraŭvole faris maljustaĵon; la tero pleniĝis de maljustaĵoj. ~PIV'

MEV# 340
~PIV:
{eo1} mal'just/ec/o
Eco de iu, io maljusta: la maljusteco de partia tribunalo; maljusteco de ne meritita puno; (figurasence:) maljusteco de la sorto. ~PIV'

MEV# 340
~PIV:
{eo1} mal'just/ul/o
Tiu, kiu estas maljusta. ~PIV'

MEV# 801.313.11
~PIV:
{eo1} Justen/o
Virnomo. ~PIV'

MEV# 351.87 & 354.51
~PIV:
{eo1} justic/o

JUR Ŝtata organismo, kiu zorgas pri elekto de juĝistoj, kontrolo de ilia agado, plenumo de difinitaj punoj ktp: justic-ministro, justic-oficisto; ministrejo pri justico. ~PIV'

MEV# 323.38 : 34
~PIV:
{eo1} klas-justic/o
Tiu organismo, efikanta kiel ilo de reganta klaso.

MEV# 801.313.11
~PIV:
{eo1} Justinian/o
Virnomo, i.a. de Romia imperiestro, kiu kompiligis la faman kodon. ~PIV'

MEV# 677.13
~PIV:
{eo1} jut/o (1)
BOT Teksmaterialo, konsistanta el la tigoj de diversaj specioj de Genro Corchorus el tiliacoj; krom kotono, la plej grava plantfibrospeco por fabrikado de teksaĵoj. ~PIV'

MEV# 621.798.15
~PIV:
{eo1} jut/o (2)
Teksajo farita el tiu materialo: sako el juto. ~PIV'

MEV# (489.4)
~PIV:
{eo1} Jutland/o
GEOG Kontinenta parto de Danlando (9°E, 56°N). ~PIV'

MEV# 671.12
~PIV:
{eo1} juvel/o (1)
Ornamaĵo, ordinare malgranda, tre multekosta pro la materio (oro, argento, gemoj) aŭ la prilaboriteco: en silka vesto kaj brilanta de juveloj; la virinoj portis ĉirkaŭ la kolo siajn orajn kaj perlajn juvelojn. ~PIV'

MEV# 339.11
~PIV:
{eo1} juvel/o (2)
(figurasence:) Grandvaloraĵo: li estas efektive la juvelo de la nacio sia; ~PIV'

MEV# 671.12
~PIV:
{eo1} juvel/ar/o
Pluraj juveloj, formantaj tutaĵon: juvelaro el diamantoj. ~PIV'

MEV# 671.1 : 725.21
~PIV:
{eo1} juvel/ej/o
Butiko de juvelisto. ~PIV'

MEV# 671.1.08
~PIV:
{eo1} juvel/ist/o
Homo, kies metio estas fari aŭ vendi juvelojn: la juvelisto atente rigardis la desegnaĵon. ~PIV'

MEV# 739.2
~PIV:
{eo1} juvel/ist/a
Rilata al juvelisto: juvelista arto; juvelistaj laboraĵoj; juvelista desegnisto. ~PIV'

MEV# 671.13
~PIV:
{eo1} juvel/uj/o
Skatolo destinta por enteni juvelojn: ĝardenoj puraj kaj elegantaj kiel juvelujo. ~PIV'

MEV# 739.2
~PIV:
{eo1} juvel-art/o
La arto dezajni kaj elfari juvelojn. ~PIV'

MEV# 622.37
~PIV:
{eo1} juvel-ŝton/o
= gemo. ~PIV'

MEV# 801.313.11
~PIV:
{eo1} Juvenal/o
Virnomo, i.a. de fama Roma satiristo. ~PIV'

J-MEVEI2.V43 estas la dosiero J-MEVEI1.V43, el kiu komentoj kaj fontindikoj estis forigitaj. Ĝi servas por kolekti pliajn tekstojn por la litero J. Per konverto al V60 kaj per apliko de la makroo 43-al-60.MPM tiu ĉi dosiero J-MEVEI2.V60 estis kreita.

MEV# 677.057.27
{eo1} J-dukt/o
En instalaĵo por kontinua blankigado: Vaporhejtitaj kaj izolita dukto en formo de J. EB#161/33.
{de1} J-Box *f*
{de2} Warenapeicher (dampfbeheizt und wärmeisoliert) *m*
{en1} J-Box
{en2} steam-heated and heat-insulated J-Box
{fr1} J-Box
{fr2} canal *m* de décharge du tissue chauffé à la vapeur

MEV# 801.27
{eo1} ja
Adv. uzata por akcenti, emfazi la realecon de ideo entenata en frazo aŭ en vorto: tio ne estas ja peko, ne povas esti peko!; nu, vi ja estas virinoj!; sed ni ja scias, ke da lingvoj ekzistas tre multaj; sed tie la vivo estos ja tute alia; sed mi ja mem venis al tiuj

ideoj; de la tago restas ja ankoraŭ multe; mi kaj Marta ni konas ja nin de la infaneco; se vi ne havos per kio pagi, oni ja prenos vian litajon de sub vi. RIM. Nur por aparta forta efekto Z. metis ja en la komencon de frazo: ja se vi agos bone, vi estos forta!; ja la ĉielo ne povas vin ampleksi!.

→ sendube, efektive; jes, nepre

{de1} ja
{de2} ja doch
{de3} bekanntlich
{de4} wie man sehen kann
{de5} wie man weiß
{de6} ohne Zweifel
{en1} assuredly
{en2} indeed
{en3} in fact
{en4} really and truly
{en5} to be sure
{fr1} certes
{fr2} bien
{fr3} surtout
{fr4} voire même
{fr5} sans doute
{fr6} il est vrai

MEV# 801.313 : 22
{eo1} Jabin**/o
Reĝo de la Kanaanidoj.
{de1} Jabin (Kanaaniterkönig)

MEV# 598.34
{eo1} jabiru**/o
Amerika cikonio (de Meksiko ĝis Argentino), apartenanta al la familio de cikoniedoj kaj ordo de cikoniformaj birdoj. Unu el la plej larĝaj Amerikaj birdoj, 1,40 metrojn alta.
{en1} jabiru
{fr1} jabiru

MEV# 582.???
{eo1} jaborand/o
BOT Genro (*Pilocarpus* el rutacoj) de Brazilaj arbedoj, el kies folioj oni tiras la pilokarpinon.
{de1} Jaborandi
{en1} jaborandi
{fr1} jaborandi

MEV# 549.???
{eo1} jacint/o
MIN Oranĝeruĝa gemo, speco de zircono: la unua fundamento estis jaspiso . . . la dek-unua jacinto.
{en1} jacinth
{en2} hyacinth
{fr1} hyacinthe

MEV# 549.???
{eo1} jad/o
MIN Densa, polurebla variaĵo de amfibolo aŭ pirokseno, kun koloro varianta de la hela grizverdo ĝis la blanko, uzata en Oriento por etaj art-objektoj:

koliero el jado; jada statueto.

{de1} Jade *m*
{de2} Nephrit *m*
{en1} jade
{fr1} jade

MEV# (569.4-21)

{eo1} Jaf/o

GEOG Havenurbo najbara al Tel-Aviv, en Izraelio (34°45'E, 32°03'N).

{de1} Tel Aviv-Jaffa
{en1} Tel Aviv-Yafo
{fr1} Tel-Aviv-Jaffa

MEV# 801.313 : 222

{eo1} Jafet/o

BIB Unu el la filoj de Noa, mita prapatro de la blanka ne-semida raso.

{de1} Japhet
{fr1} Japhet

MEV# 809.436

{eo1} Jafet/id/aj

Kvalifikas la grupon de tre diversaj lingvoj, parolataj en la Kaŭkaza regiono.

{fr1} japhétiques

MEV# 801.313 : 929.7 : 943.8

{eo1} Jagelon/oj

Familio de Polaj nobeloj k militestroj.

{de1} Jagellonen

MEV# 599.742.7

{eo1} jaguar/o

ZOO Specio de Amerikaj mamuloj el la subordo de rabobestoj, genro de felisoj, flava kun nigraj makuloj aŭ ringoj, mis-nomata "Amerika tigro" (*Felis onca*). → leopardo.

{de1} Jaguar *m*
{en1} jaguar
{fr1} jaguar *m*

MEV# 637.1

{eo1} jahurt/o

{eo2} jogurt/o

KUI Lakto acidigita per speciala fermento, kutima trinkaĵo en la Bulgaraj montoj, disvastigita en Eŭropo pro siaj sanigaj efikoj. → kefiro.

{de1} Joghurt *m*
{en1} yogurt
{en2} yoghurt
{fr1} yaourt *m*
{fr2} yogourt *m*
{fr3} yoghourt *m*

MEV# 687.11

{eo1} jak/o

Ekstera vira vesto, malfermiĝanta ĉe la antaŭa parto, manikhava, kovranta la korpon de la ŝultroj ĝis proksimume la koksoj: la jakto estas la ordinara

senceremonia vesto de la okcidentaj Eŭropanoj; marista jakto; jakto de piĝamo; lanaj noktaj jaktoj; jakto kun baskoj. → livreo, bluzo, kitelo, kamizolo, jaketo, frako. EB#34/5,13, EB#33=2

{de1} Jacke *f*
{de2} Jackett *n*
{en1} coat
{en2} jacket
{fr1} veste *f*
{fr2} veston
{fr3} vareuse

MEV# 687.11

{eo1} Alp/a jak/o

EB#34/26

{de1} Trachtenjanker *m*
{de2} Trachtenjacke *f*
{en1} national costume jacket
{fr1} veste *f* bavaroise

MEV# 687.17

{eo1} anorak-jak/o ∞ knab/in/a

EB#31/42

{de1} Mädchenanorak *m*
{en1} girl's wind-jacket
{fr1} anorak *m* de fille *f*

MEV# 687.15

{eo1} deĵor-jak/o

EB#216/66

{de1} Bordjackett *n*
{en1} duty jacket
{en2} working jacket
{fr1} tenue *f* de service *m*

MEV# 687.11

{eo1} du-buton-vic/a jak/o ∞ komplet/o kun

EB#34/4

{de1} Zweireiher *m*
{en1} double-breasted suit
{en2} lounge suit
{en3} business suit {US}
{fr1} complet *m* croisé à deŭ boutons *m*

MEV# 687.15

{eo1} en'hejm/a jak/o

{eo2} hejm/a jak/o

{en3} negliĝ/a jak/o

EB#33/10, EB#34/47, EB#47/56

{de1} Hausjacke *f*
{de2} Rauchjacke *f*
{en1} house jacket
{en2} smoking jacket
{fr1} veste *f* d'intérieur

MEV# 615.85 & 616.89

{eo1} frenez-jak/o

{eo2} per'fort/a jak/o

Speco de kruda jakto, kun allig-eblaj manikoj, uzata por senmovigi frenezulojn dum krizo.

- {de1} Zwangsjacke *f*
{en1} strait-jacket
- MEV# 687.15
{eo1} galon/it/a jak/o
EB#179/23
{de1} Tressenrock *m*
{de2} betrefte Rock *m*
{en1} gallooned coat
{en2} braided coat
{fr1} veste *f* à parent *m*
- MEV# 687.14
{eo1} golf-jak/o
EB#34/21
{de1} Sportjacke *f*
{en1} sports coat
{fr1} veste *f* de sport *m*
- MEV# 687.14
{eo1} grimp-jak/o
EB#282/7
{de1} Kletterweste *f*
{de2} Kletterjacke *f*
{en1} alpine jacket
{fr1} veste *f* d'escalade *f*
- MEV# 687.17
{eo1} Kanad/a jak/o
EB#34/67
{de1} Anorak *m*
{de2} Windjacke *f*
{en1} wind-jacket
{en2} hooded jacket
{en3} wind-breaker
{fr1} anorak *m*
- MEV# 687.17 : 675
{eo1} led/a jak/o
{eo2} led/o-jak/o
{de1} Lederjacke *f*
{en1} leather jacket
{fr1} veste *f* de cuir *m*
- MEV# 687.17
{eo1} ole/o-tol/a jak/o
EB#224/55
{de1} Öljacke *f*
{en1} oilskin jacket
{fr1} gilet *m* ciré
- MEV# 646.4 & 675.6
{eo1} pelt-jak/o
{eo2} pelt/a jak/o
Jako el pelto, portata precipe de virinoj. EB#32/45
{de1} Pelzjacke *f*
{en1} fur jacket
{fr1} veste *f* de fourrure *f*
- MEV# 687.246
{eo1} pijam/a jak/o
EB#33/4
{de1} Schlafanzugjacke *f*
{de2} Pyjamajacke *f*
{en1} pyjama jacket
{fr1} veste *f* de pyjama
- MEV# 687.14
{eo1} plaĝ/o-jak/o
EB#267/21
{de1} Strandjacke *f*
{en1} beach-jacket
{fr1} veste *f* de plage *f*
- MEV# 687.14
{eo1} rajd-jak/o
EB#272/52
{de1} Reitjacke *f*
{en1} riding jacket
{fr1} veston *m* d'équitation
{fr2} saute-en-bas *m*
- MEV# 627.957.4
{eo1} sav-jak/o
Jako, kies interno estas plenigita de aero, de korko aŭ de kapoko, kaj kiu tenas la kapon de homo, kiu surmetis ĝin, super la akvo.
{de1} Rettungsweste *f*
{en1} life-jacket
- MEV# 687.14 : 796.86
{eo1} skerm/o-jak/o
EB#277/29
{de1} Fechtjacke *f*
{en1} fencing jacket
{fr1} veste *f* d'escrime *f*
- MEV# 687.15 : 793.38
{eo1} smoking/a jak/o
EB#34/62
{de1} Smokingjackett *n*
{en1} dinner jacket
{en2} tūdo jacket {US}
{en3} tūedo {US}
{fr1} veste *f* de smoking *m*
- MEV# 687.14
{eo1} sport-jak/o
EB#31/40, EB34/2
{de1} Sportjacke
{en1} sports jacket
{en2} sports coat
{en3} sack coat {US}
{fr1} vareuse *f* de sport
- MEV# 687.13
{eo1} sport-jak/o ∞ knab/in/a
EB#31/40
{de1} Mädchenjacke *f*

{de2} Sportjacke *f*
{en1} girl's jacket
{en2} sports jacket
{fr1} blouson *m* de sport *m* pour filles *f*

MEV# 687.12
{eo1} tajlor-kostum/a jak/o
EB#32/2

{de1} Kostümjacke *f*
{en1} costume jacket
{fr1} veste *f* de tailleur

MEV# 687.14 : 796.4
{eo1} trejn-jak/o
EB#280/58
{de1} Trainingsjacke *f*
{en1} training jacket
{fr1} blouson *m* d'entraînement *m*
{fr2} veste *f* d'entraînement *m*
{fr3} jumper *m* d'entraînement *m*

MEV# 687.11
{eo1} unu-buton-vic/a jak/o ∞ komplet/o kun
EB#34/13, EB#33=2
{de1} Einreihier *m*
{de2} einreihige Anzug *m*
{de3} Herrenanzug *m*
{en1} single-breasted suit
{en2} men's suit
{fr1} complet *m* droit

MEV# 687.17
{eo1} vent/o-jak/o
EB#34/67
{de1} Windjacke *f*
{en1} wind-jacket
{en2} wind-breaker
{fr1} anorak *m*

MEV# 687.13
{eo1} vent/o-jak/o ∞ knab/a
EB#31/46
{de1} Bubenanorak *m*
{en1} boy's wind-jacket
{fr1} anorak *m* de garçon *m*

MEV# 687.1
{eo1} jak/et/o (1)
Mallonga jako: jaketo de kelnero; jaketo de Eton-
studentoj, jaketo de skiistoj.
{de1} Jäckchen *n*
{en1} small coat

MEV# 687.244
{eo1} beb/a jak/et/o
EB#31/20.
{de1} Babyjäckchen *n*
{de2} Babyjüppchen *n*
{en1} baby's jacket
{en2} baby's coat

{fr1} paletot *m* de laine *f*

MEV# 687.15
{eo1} lit-jak/et/o
{de1} Bettjäckchen *n*
{en1} bed-jacket
{fr1} liseuse *f*

MEV# 686.1
{eo1} jak/et/o (2)
Ne surgluita, deprenebla ŝirmo-kovrilo de bindita aŭ
broŝurita libro, ordinare montranta koloran
ilustrajon. EB#178/37, EB#185=37

{de1} Schutzumschlag *m*
{en1} dust jacket
{en2} dust cover
{en3} bookjacket
{en4} wrapper
{fr1} jaquette *f*

MEV# 598.???
{eo1} jakan**/o
Genro de akvaj birdoj (Ĵacanaĵi) kun sep aŭ ok
specioj. Jakano havas araneajn ungojn, kiuj ebligas
al ĝi iri sur flosantaj vegetaĵoj.
{en1} jacana
{en2} Lily-Trotter
{en3} Lotus Bird

MEV# 582.???
{eo1} jakarand/o
BIB Genro (Jacaranda Juss. el bigoniacoj) de
tropikaj arboj kun pinataj folioj k bluj funelformaj
floroj panikle aranĝitaj en la fino de la ŝosoj.
{de1} Jacaranda
{en1} jacaranda
{fr1} jacaranda

MEV# 801.313.12
{eo1} Jakelin/o
Nomo de virino. → Jakobino, Ĵakvino.

MEV# 801.313.11 : 222
{eo1} Jakob/o (1)
BIB Patriarko, filo de Izaako.

MEV# 801.313.11
{eo1} Jakob/o (2)
Virnomo. → Ĵakvo.

MEV# 281.83
{eo1} Jakob/an/o
KRI Ano de Siria kristana sekto.

MEV# 801.313.12
{eo1} Jakob/in/o
Nomo de virino.

MEV# 941.0 : 329
{eo1} Jakob/ist/o

HIST Ano de la Angla partio, kiu apogis la Stuartojn.

MEV# 271.2

{eo1} Jakob/ul/o

Malnova nomo de la dominikanoj.

MEV# 944 : 329.15

{eo1} Jakobeno/o (1)

HIST Membro de la "Klubo de l' Jakobenoj", revolucia maldekstra agadgrupo.

MEV# 944 : 329.15

{eo1} Jakobeno/o (2)

Partiano de radikala demokratio: li estas pli malbona ol Jakobeno.

MEV# 391.1 & 687.4

{eo1} Jakobena ĉapo/o

EB#36/2

{de1} Jakobinermütze *m*

{de2} Freiheitsmütze *m*

{de3} phrygische Mütze

{en1} Jacobin cap

{en2} liberty cap

{en3} Phrygian cap

{fr1} bonnet *m* jacobin

{fr2} bonnet *m* phrygien

MEV# 944 : 329.15

{eo1} Jakobeno/ismo/o

Opinio, doktrino de Jakobenoj.

MEV# 797.144

{eo1} jakto/o (1)

{eo2} jaĥto/o (1)

SHI Malpeza velŝipo aŭ velboato, tenata k konstruita por konkursoj.

MEV# 629.125.12

{eo1} jakto/o (2)

{eo2} jaĥto/o (2)

SHI Ŝipo aŭ barko, movata per ĉia movforto alia ol remiloj, kaj uzata por privataj plezurvoj-aĝoj, krozoj ktp.

MEV# 796.918

{eo1} glaci-jakto/o

EB#284/46

{de1} Eisjacht *f*

{en1} ice yacht

{en2} ice boat

{en3} ice scooter {US}

{fr1} yacht *m* à patins

{fr2} yacht *m* à glace

MEV# 797.144

{eo1} konkurso/a jakto/o

{eo2} kur-jakto/o

{eo3} kur-konkurso/a jakto/o

EB#270/5

{de1} Rennkieljacht *f*

{en1} racing keel yacht

{fr1} yacht *m* de course à quille *f* de plomb

MEV# 629.125.12

{eo1} kroz-jakto/o

EB#270/1-4

{de1} Fahrtenkieljacht *f*

{en1} sea-going keel yacht

{fr1} yacht *m* de croisière à quille *f*

MEV# 629.125.12

{eo1} motor-jakto/o

{eo2} privat/a jakto/o

EB#216/20

{de1} Motorjacht *f*

{de2} Privatjacht *f*

{en1} motor launch

{en2} private launch

{fr1} yacht *m* à moteur

{fr2} yacht *m* privé

MEV# 797.144

{eo1} jakto/ad/o

Veturado per jakto.

{de1} Jachtensegeln *n*

MEV# 629.125.12

{eo1} jakto/o-tipoj

EB#270/27-50

{de1} Jachttypen *m*

{en1} types of yachts

{fr1} types *m* de yacht *m*

MEV# 397

{eo1} Jakuto/o

Ano de Siberia gento.

{de1} Jakute *m*

MEV# 581.47

{eo1} jakvo/o

BOT Fruko de jakvujo.

MEV# 582.???

{eo1} jakvo/uj/o

{eo2} jakv-arbo

Specio de panarbo (Artocarpus integrifolia L. fil. el morusacoj) kun nedividitaj folioj, per kio i.a. ĝi diferencas de la vera panarbo.

MEV# 581.43

{eo1} jalapo/o

BOT La tuberforma kaj preskaŭ globforma rezinhava radiko de jalapujo, uzata medicine kiel drastaĵo, aŭ pulvoro, aŭ tinkture.

{de1} Jalapenwurzel *f*

{fr1} racine de jalap

MEV# 582.???

{eo1} jalap/uj/o
{eo2} jalap-plant/o

Plurjara herbo (≠Exogonium purga≠ Hayne/Benth. el konvolvulacoj) kun ebenrandaj korformaj folioj kaj grandaj purpuraj floroj, kies stiluso kaj stamenoj estas pli longaj ol la funelforma korolo.

{de1} Jalape *f*
{en1} jalap
{fr1} jalap

MEV# (477.9)

{eo1} Jalt/o

GEOG Konata ban-urbo, en Krimeo (34°03'E, 44°30'N).

{de1} Jalta
{en1} Yalta
{fr1} Yalta

MEV# 801.27

{eo1} jam

Adverbo esprimanta la ĝeneralan ideon pri ŝanĝiĝo de stato, kaj pli precize signifanta:

{eo1} jam (1)

De nun; sen plua atendo; senplie: mi jam havas mian ĉapelon, nun serĉu vi vian; jam estas tempo iri domen; ni iras al nia celo jam kun plena trankvileco; riĉigadi la lingvon per novaj vortoj oni povas jam nun; ĉu vi forgesas jam, ke vi kristano estas?.

{eo1} jam (2)

Tuj post tiam; tuj ekde tiam: post unu horo la forno estis jam varma; jam de tri tagoj mi ne fermis la okulojn; vi bezonas nur enmeti en la leteron iun vortareton kaj la adresito (= adresulo) vin jam komprenos; kiel longe (de kiam) vi estas jam fosisto?; jam dek jarojn (de antaŭ dek jaroj) li loĝas tie ĉi; tia uzado estus jam arbitraĵo kaj kondukus al haoso; post unu sola duonhoro li ekposedas la tutan gramatikon kaj al li restas jam nur la simpla kaj facila akirado de provizo da vortoj; vi bezonas nur simple ekpensi pri la esenco de tiuj ĉi frazoj kaj vi jam komprenos, ke ili (la kritikoj) ne havas eĉ la plej malgrandan fundamenton.

{eo1} jam (3)

Antaŭ nun: se li jam venis petu lin al mi; ĉu vi jam trovis vian horloĝon?; li jam kelkfoje demandis pri vi; mi jam diris al vi, ke mi foriras.

{eo1} jam (4)

Antaŭ tiam: kiam vi venis, li jam diris (estis dirinta) al mi la veron; kiam via domo estis konstruata, mia domo estis jam longe konstruita; mi ŝin enbrakigis, sed ŝi jam mortis.

{eo1} jam (5)

Pli frue, ol oni atendas aŭ atendis: post semajno eble vi trovos jam ian sciigon; la verko estas jam preta, li kredas sukcesi kaj jam ridetas.

RIM. Krom tiuj fundamentaj sencoj, Z. sub la influo de la germana lingvo uzis jam kun du apartaj signifoj, por esprimi nuancon: 1e de kontentigo, de sufiĉeco: ĝi estas jam tia enviinda loko; jam la

politiko povus ilin devigi, se li iris jam ekzameniĝi, mi dezirus almenaŭ, ke li sukcesu!; jam se estas soleno ĝi estu soleno! (=proksimume "sole per si mem", "do"); 2e de optimismo, de matura preteco: liaj filoj estas iom malbonkonduataj. . . sed kun la tempo ili jam solidiĝos; ili tion ankoraŭ ne povas fari bone, sed la afero jam iros; jam venos al mi en la kapo io; venu al mi, mi jam varmigis vin!; ne ploru, vi iel jam venos tien! (=finfine, pli-malpli baldaŭ). Tiujn ne internaciajn uzojn oni prefere ne imitu.

{de1} schon
{de2} bereits
{en1} already
{en2} by now
{en3} by then
{fr1} déjà
{fr2} désormais

MEV# 801.27

{eo1} jam ne

Tiu esprimo havas la sencon de jam (1) kaj jam (2) sekvata de ne: ve, multaj el niaj pioniroj jam ne vivas; centoj da miloj da radiketoj subtenas nian arbon, kiu jam (de nun) ne timas la venton; la naciaj lingvoj havas akcenton malregulan kaj malfacilan, kiun ili jam (de nun) ŝanĝi ne povas; li ne estas sufiĉe klera, sed lerni nun li jam (de tiu momento) ne havas la eblon; eĉ se ni volus nun halti, ni jam ne povus; vidante la partiecon de la prezidanto, li jam (de tiam) ne parolis (li tute ne parolis); kiu okazon forŝovas ĝin jam ne retrovas. Kiel oni vidas per tiuj lastaj ekz-oj, jam ne ne ĉiam samsignifas kiel ne . . . plu, sed ĝi montras statŝanĝon kaj speciale neplenumiĝintan deziron aŭ intencon. ne jam. Tiu esprimo estas, laŭ la konsilo de Z., evitenda, kaj anstataŭigenda per ankoraŭ ne.

MEV# (729.2)

{eo1} Jamaik/o

GEOG Unu el la Grandaj Antiloj, sude de Kubo (76°52'W, 17°57'N).

{de1} Jamaika
{en1} Jamaica
{fr1} Jamaïque

MEV# 801.631

{eo1} jamb/o

POE Versero, konsistanta el du silaboj, el kiuj la unua estas mallonga aŭ senakcenta, kaj la dua longa aŭ akcenta (2-). → trokeo, spondeo.

{de1} Jambus *m*
{de2} Jambe *f*
{en1} iambus
{fr1} iambe

MEV# 801.631

{eo1} jamb/a

Rilata al jambo(j): jambaj versoj.

{de1} jambisch

- {en1} iambic
{fr1} iambique
- MEV# 801.631
{eo1} jamb/in/o
Familiara nomo, por montri la jambajn versojn, post kies fina akcenta silabo troviĝas kroma, senakcenta: la jambinoj estas la regula formo de la jambaj versoj en E-o.
- MEV# 801.631
{eo1} ĥor-jamb/o
Versero, konsistanta el trokeo plus jambo (— 2 2 —).
- MEV# 801.631
{eo1} tri-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 3 jamboj, plus fina kromsilabo.
- MEV# 801.631
{eo1} kvar-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 4 jamboj, plus fina kromsilabo.
- MEV# 801.631
{eo1} kvin-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 5 jamboj, plus fina kromsilabo.
- MEV# 801.631
{eo1} ses-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 6 jamboj, plus fina kromsilabo.
- MEV# 801.631
{eo1} sep-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 7 jamboj, plus fina kromsilabo.
- MEV# 582.???
- {eo1} jambos/o
BOT G. (AJambosa^{li} DC el mirtacoj) de Hindiaj kaj Malajaj tropikaj arboj kun sukaj, manĝeblaj beroj, kiuj havas rozan odoron. → kariofilarbo.
{de1} Jambusenbaum *m*
{en1} rose-apple tree
{fr1} jambosier
- MEV# 292
{eo1} Jan/o
MIT Roma dio de la komencoj kaj malfermoj, prezentata kun du vizaĝoj kontraŭdirektaj: la pordoj de la templo de Jano estis fermitaj nur dum paco.
EB#308/47,48
{de1} Janus *m*
{en1} Janus
{fr1} Janus
- MEV# (282.252.3)
{eo1} Jangzi
- GEOG Unu el la plej grandaj riveroj de Ĉinujo; = Rivero Blua (122°E, 31°30'N).
{de1} Jangtsekiang
{en1} Yangtze
{en2} Yangtzekiang
{fr1} Yangzi Jiang
{fr2} Yang-tseu-kiang
- MEV# 956.0
{eo1} janiĉar/o
Membro de la persona gvardio de l' turka sultano (aboliciita en 1826).
{de1} Janitschar *m*
{fr1} janissaire
- MEV# 801.313 : (=1.73)
{eo1} Janki/o
Familiara nomo por Usonano.
{de1} Yankee *m*
{en1} Yankee
{fr1} yankee *m*
- MEV# 801.313 : 273.7
{eo1} Jansen/o
Nederlanda episkopo de Ipro (1585-1638).
- MEV# 273.7
{eo1} Jansen/ism/o
REL Doktrino de Janseno pri la neebleco de la saviĝo per la solaj homaj fortoj, pri la antaŭdestinado de la animoj kaj la malgranda nombro de la savotoj.
- MEV# 273.7
{eo1} Jansen/ist/o
Ano de Jansenismo.
- MEV# "33.01"
{eo1} Januar/o
La unua monato de la nuna kristana jaro.
{de1} Januar
{en1} January
{fr1} Janvier
- MEV# (=952)
{eo1} Japan/o
Ano de la ĉefgento loganta en Japanujo.
{de1} Japaner *m*
{en1} Japanese
{fr1} Japonais
- MEV# (=952)
{eo1} Japan/a
Rilata al Japanoj aŭ al Japanujo: la Japana arto, civilizo, lingvo, skribo.
{de1} japanisch
{en1} Japanese
{fr1} japonais
- MEV# 582.???

{eo1} Japan/a cidoni-arbed/o
EB#357/17
{de1} japanische Quitte *f*
{en1} japonica
{en2} Japanese quince
{fr1} cognassier *m* du Japon

MEV# 929.9.021
{eo1} Japan/a flag/o
EB#245/20
{de1} Sonnenbanner *n*
{en1} Rising Sun
{fr1} bannière *f* du soleil

MEV# 003.324
{eo1} Japan/a skrib/o
EB#324/6
{de1} japanische Schrift *f*
{en1} Japanese script
{fr1} japonaise écriture

MEV# (520)
{eo1} Japan/i/o
{eo2} Japan/uj/o
GEOG Ekstrem-Orienta ŝtato, konsistanta el insularo norde de Pacifiko (Tokio, 139°45'E, 35°43'N).
{de1} Japan
{en1} Japan
{fr1} Japon

MEV# 800.7 : =956
{eo1} Japan/ig/i
Lernigi la Japanan lingvon aŭ civilizon al fremda gento.

MEV# (=952)
{eo1} Japan/in/o
Virino Japana.
{de1} Japanerin *f*
{en1} Japanese
{fr1} Japonaise

MEV# "45"
{eo1} jar/o (1)
Tempomezur-unuo, egala al la daŭro de unu kompleta rondiro de la Tero ĉirkaŭ la Suno: natura, suna, tropika jaro (365 tagoj, 5h 48m 46s); astra, sidera jaro (pli longa je 20 m 23 s).

MEV# "45"
{eo1} jar/o (2)
Tiu tempodaŭro, proksimume kalkulita, uzata oficiale por datado kaj komenciĝanta unu difinitan tagon: la gregoria, julia jaro; la leĝa, civila jaro; en la jaro 1905 mia patro. . .; la pagoj estas renovigataj en Januaro de ĉiu jaro; la venonta, pasinta jaro; unu fojon en ĉiu jaro estas farata Internacia Kongreso; en la daŭro de la lastaj 5 jaroj; elektitaj en la Akademion por la sekvanta jaro; de jaro al jaro;

jaro post jaro; al la nova jaro 1893 mi gratulas ĉiujn amikojn; dezirante plej bonan novan jaron al vi.
RIM. En la antikvaj tempoj la datado estis ofte kalkulata de la jarkomenca tago, kiu sekvis aŭ antaŭiris la surtroniĝon de ia reĝo: en la sepa jaro de Jehu Jehoaŝ fariĝis reĝo.

MEV# "45"
{eo1} jar/o (3)
Samlonga periodo, komenciĝanta ian alian tagon, konata de la interesatoj: la eklezia (kristana) jaro (de Advento ĝis Advento); la lerneja jaro (de Septembro ĝis Julio en Eŭropo); la teatra jaro (de Novembro ĝis Aprilo); la budĝeta jaro (varianta laŭ la landoj); la akademianoj estas elektataj por naŭ jaroj; antaŭ 15 jaroj mi diris publike, ke...; virseksulo en la aĝo de dudek jaroj; aĝulo de kvin jaroj; en la unuaj jaroj de ekzistado de E-o; pasis jam unu jaro, de kiam ni renkontiĝis.

MEV# "45"
{eo1} jar/o (4)
Tiu periodo, rigardata rilate al tio, kio okazis en ĝi: li foriris du jarojn; mi dediĉis ĉ. 2 jarojn al la esplorado de tiu ĵargono; tio prezentas la laboraĵon de dek jaroj; dudek jaroj de servado; jaroj de vivo kaj paco; antaŭ ol venis la jaroj de malsato; jaroj da senlaboreco; per la saĝo aldoniĝos al vi jaroj da vivo; jarlonga atendado; lavu tutan jaron, negro ne blankiĝos; la sezonoj de la jaro.

MEV# "45"
{eo1} jar/oj (5)
Tempo, periodo de la homa vivo: la knabaj jaroj; de zorgoj, ne de jaroj blankiĝas la haroj; pagas maljunaj jaroj por junaj eraroj.

MEV# "55"
{eo1} jar/a (1)
Ĉiujara.

MEV# "55"
{eo1} jar/a (2)
Unujara.

MEV# "45"
{eo1} jar/ar/o
Serio da jaroj. → erao, periodo, epoko, aĝo.

MEV# "47"
{eo1} cent-jar/o
Jarcento: la mezaj centjaroj (= Mezepoko).

MEV# "57"
{eo1} cent-jar/a
Havanta la aĝon de cent jaroj, daŭrinta cent jarojn: ĉu de homo centjara fariĝos nasko?; centjaraj kverkoj; centjara fremda regado.

MEV# "57"

{eo1} cent-jar/a fest/o
{en1} centenary

MEV# "57"

{eo1} cent/a-jar/a

Okazanta en la centa jaro.

RIM. Sencon analogan havas la ceteraj kunmetaĵoj:

dek-jara, dek/a-jara, unu-jara, unu/a-jar/a ktp;

→ dek-jar/a → cent-jar/a MEV#

→ dek/a-jar/a → cent/a-jar/a MEV#

→ unu-jar/a → cent-jar/a MEV#

→ unu/a-jar/a → cent/a-jar/a MEV#

MEV# -053.9

{eo1} cent-jar/ul/o

MEV# -053.8

{eo1} kvindek-jar/ul/o

MEV# "312"

{eo1} ĉi'jar/a

Okazanta, okazinta aŭ okazonta en la nuna jaro.

MEV# "55"

{eo1} ĉiu'jar/a

Okazanta en ĉiu jaro: ĉiujara repago de ŝuldo; ĉiujara oferado.

MEV# "440-06"

{eo1} duon'jar/o

Duono de jaro, semestro.

MEV# "440-03"

{eo1} kvaron'jar/o

Kvarono de jaro, trimestro.

MEV# "55"

{eo1} laŭ'jar/a

Rilata al la periodo de nur unu jaro: laŭjara dungito.

MEV# "48"

{eo1} mil'jar/o

Jarmilo: miljaroj ne povis, minuto elŝovis.

MEV# "58"

{eo1} mil'jar/a

Daŭrinta mil jarojn: miljara imperio.

MEV# "405"

{eo1} mult(e)jara (1)

Havanta daŭron de multaj jaroj: rezultato de multejara pacienca laborado; miaj multjaraj laboroj kaj suferoj.

MEV# 612.67

{eo1} mult(e)-jar/a (2)

Havanta la aĝon de multaj jaroj.

MEV# 581.149

{eo1} plur'jar/a

BOT Vivanta dum tri aŭ pli da jaroj, normale floranta en ĉiu kreska sezono (pp planto, precipe herbo).

MEV# 657.37

{eo1} buĝet/a jar/o

La jaro al kiu rilatas buĝeto.

{de1} Haushaltsjahr *n*

{en1} budget year

{en2} financial year

{es1} año económico

{fr1} année *f* budgétaire

MEV# "45"

{eo1} super'jar/o

Jaro, enhavanta 366 tagojn.

MEV# 264-04

{eo1} favor'jar/o

Jaro, en kiu oni esperas aŭ ricevis apartan favoron de Dio: por proklami favorjaron de la Eternulo, en la favorjaro 1887 aperis E-o.

MEV# 657.37

{eo1} financ/a jar/o

12-monata konto-periodo de entrepreno, kiu ne bezonas esti kalendara jaro.

{de1} Rechnungsjahr *n*

{de2} Geschäftsjahr *n*

{de3} Betriebsjahr *n*

{de4} Wirtschaftsjahr *n*

{de5} Finanzjahr *n*

{en1} financial year

{en2} fiscal year {US}

{es1} año financiero

{es2} ejercicio *m*

{fr1} année *f* budgétaire

MEV# 657.37

{eo1} kalendar/a jar/o

La jaro komenciĝanta je la unua de januaro kaj finiĝanta je la tridek unua de decembro. → financa jaro.

{de1} Kalenderjahr *n*

{en1} calendar year

{es1} año *m* civile

{fr1} année civile

MEV# 377

{eo1} lern'jar/oj

Jaroj pasintaj en la lernejo, universitato ktp.

MEV# 523.81

{eo1} lum'jar/o

Unuo por mezuri grandegajn interastrajn distancojn, egalvaloranta la distancon trairatan de la lumo dum unu jaro.

MEV# 398.332.42

{eo1} nov'jar/a
Rilata al la komenciĝo de nova jaro: novjara saluto
nov(o)jaraj bondeziroj.

MEV# "311"
{eo1} pas/int-jar/a
Okazinta en la antaŭa jaro: li zorgas pri ĝi kiel pri
neĝo pasintjara; en mia pasintjara letero.

MEV# 35.082.1
{eo1} prov'jar/oj
Tempo, dum kiu iu provlernis sian metion, profesion
ktp: la provjaroj de Vilhelmo Meister (romano de
Goethe).

MEV# 35.08
{eo1} serv/o-jar/oj
Tempo, dum kiu iu servadis en ofico.

MEV# "47"
{eo1} jar-cent/o (1)
Cento da jaroj: antaŭ kelkaj jarcentoj iliaj prapatroj
loĝis ne en Ameriko: en la daŭro de jarcentoj, ĝi
havis la aĝon de duono da jarcento.

MEV# "47"
{eo1} jar-cent/o (2)
Numerita periodo de cent jaroj, kalkulita de la
naskojaro de Jesuo-Kristo: ĉirkaŭ la mezo de la
dekkvara jarcento; la epoko de la mezaj jarcentoj
(Mezepoko).

MEV# "47"
{eo1} jar-cent/a
Daŭrinta plurajn jarcentojn: jarcenta tradicio.

MEV# "46"
{eo1} jar-dek/o (1)
Deko da jaroj.

MEV# "46"
{eo1} jar-dek/o (2)
Numerita dekjara periodo en jarcento: en la tria
jardeko de la lasta jarcento.

MEV# "48"
{eo1} jar-mil/o (1)
Milo da jaroj: post jarmiloj ili alflugos trans la
oceano!.

MEV# "48"
{eo1} jar-mil/o (2)
Numerita miljara periodo, kalkulita de la naskojaro
de Jesuo-Kristo: en la dua jarmilo antaŭ J-K.

MEV# "48"
{eo1} jar-mil/a
Daŭrinta tra pluraj jarmiloj: la Hebreoj uferis
jarmilan martirecon.

MEV# 06.055.5
{eo1} jar-raport/o
{de1} Jahresbericht *m*
{en1} annual report
{es1} memoria *f* anual
{fr1} rapport annuel

MEV# 629.12.014.2
{eo1} jard/o (1)
SHI Transversa velstango, al kiu la supra rando de
velo estas fiksita: antaŭa, meza, posta jardo;
topjardo, bramjardo, reĝjardo. → bumo, busprito,
gafo.

MEV# 629.12.014.2
{eo1} bram-jard/o
EB#214/35, 36, 41, 42.
{de1} Vor-Unterbrahmrah *f*
{de2} Vor-Oberbrahmrah *f*
{de3} Groß-Unterbrahmrah *f*
{de4} Groß-Oberbrahmrah
{en1} topgallant yard
{fr1} petit perroquet *m*
{fr2} grand perroquet *m*

MEV# 629.12.014.2
{eo1} ĉef-jard/o
{eo2} grand-jard/o
EB#213/21.
{de1} Rahsegel *n*
{en1} squaresail
{fr1} grand'vergue *f*
{fr2} voile *f* carrée carguée

MEV# 629.12.014.2
{eo1} mal'supr/a jard/o
EB#214/32, 38; 215/25.
{de1} Fockrah *f*
{de2} Großrah *f*
{de3} Bagienrah *f*
{de4} Begienrah *f*
{en1} fore yard
{en2} mainyard
{en3} crossjack yard
{en4} cro'jack yard
{fr1} vergue *f* de misaine *f*
{fr2} grand'vergue *f*
{fr3} vergue *f* barré

MEV# 629.12.014.2
{eo1} post'jard/o
EB#215/25.
{de1} Bagienrah *f*
{de2} Begienrah *f*
{en1} crossjack yard
{en2} cro'jack yard
{fr1} vergue *f* barré

MEV# 629.12.014.2
{eo1} reĝ-jard/o

- EB#214/37, 43.
 {de1} Vor-Royalrah *f*
 {de2} Groß-Royalrah *f*
 {en1} fore royal yard
 {en2} main royal yard
 {fr1} vergue *f* de petit cacatois
 {fr2} vergue *f* de grand cacatois
- MEV# 629.12.014.2
 {eo1} top-jard/o
 EB#213/39; 214/33,34,39,40.
 {de1} Marsrah *f*
 {en1} topsail yard
 {fr1} vergue *f* de hunier
- MEV# 629.12.014.2
 {eo1} jard-lift/oj
 EB#214/47.
 {de1} Topnanten *f, pl*
 {en1} lifts
 {fr1} balancines *f, pl*
- MEV# 629.12.014.2
 {eo1} jard/o-vel/ar/o
 EB#214/55-66.
 {de1} Rahsegel *n, pl*
 {en1} square sails
 {fr1} voiles *f, pl* carrées
- MEV# 629.12.014.2
 {eo1} jard/o-vel/o
 EB#213/33; 215/16.
 {de1} Rahsegel *n*
 {de2} Großsegel
 {en1} mainsail
 {en2} squaresail
 {fr1} grand-voile *f* carrée
- MEV# 629.12.014.2
 {eo1} jard-top-velo
 EB#215/20.
 {de1} Marssegel *n*
 {en1} top-sail
 {fr1} voiles *f, pl* carrées
- MEV# 629.12.014.2
 {eo1} al'jard/ig/i
 Fiksi la velon al la jardo, por ekuzado. → refi, brajli, ferli.
- MEV# 389.16
 {eo1} jard/o (2)
 Brita mezurunuo de longo (0,917 m). → metro, klafto. arŝino.
- MEV#
 {eo1} jaroviz/i
 = vernalizi.
- MEV# 582.????
- {eo1} jasmen/o
 BOT Genro (*Ujasminum* L. el oleacoj) de arbedoj, plejparte tropikaj, iometgrade volvaj, kun longaj, maldikaj, plej ofte verdaj, iom angulecaj tigoj, duope kontraŭesidantaj, pinataj aŭ nedividitaj folioj kaj pli-malpli primolsimilaj floroj unuopaj aŭ grupete en folianguloj; pluraj specioj ĝardene kaj subvitre kulturataj: jarda floro, laŭbo. → filadelfo.
- MEV# 549.???
 {eo1} jasp/o
 MIN Densa, bruneca variaĵo de kalcedono, prezentanta diverskolorajn striojn. → gemo.
- MEV# 686.123
 {eo1} jasp/i *tr*
 Kolorigi, imitante la kolorojn de jaspo: jaspi la randojn de libro. → vejni.
- MEV# 7.017
 {eo1} jasp/ec/a
 Simila al la kolordiverseco de jaspo: jaspeca marmoro, tulipo.
- MEV# 549.???
 {eo1} jaspis/o
 MIN Jaspo: multekostaj ŝtonoj, rubeno, topazo, jaspiso.
- MEV# 726.1
 {eo1} jaŝir/o
 REL Ŝintoa templo.
- MEV# 623.444
 {eo1} jatagan/o
 Sabro sen manŝirmilo kun klingo dukurba, uzata precipe de janiĉaroj.
- MEV# (922)
 {eo1} Jav/o
 GEOG Unu el la Indoneziaj insuloj (Ĝakarto, 106°49'E, 6°10'S).
- MEV# (=1.922)
 {eo1} Jav/an/o
 Indiĝeno loĝanta en Javo.
- MEV# (38)
 {eo1} Javan
 BIB Hebrea nomo de Helenujo.
- MEV# 231
 {eo1} Jave/o
 La propra nomo de Dio en la Biblio, mistradukita per "La Eternulo". → Adonaj, Jehovo, Alaho, Bramo.
- MEV# 231
 {eo1} Jave/a
 Rilata al tiu nomo aŭ ĝia uzado: la Javea dokumento

en la Pentateŭko. → elohima.

MEV# 582.???

{eo1} jazion/o

BOT Genro (Mjasionevi L. el kampanulacoj) de unu-, du- kaj plurjaraj herboj kun helbluaj floroj en kapo; kreskas ordinare en sekaj, sablaj lokoj.

MEV# 292

{eo1} Jazon/o

MIT Ĉefo de la ekspedicio de Argonaŭtoj, konkerinto de la Orfelo kaj edzo de Medea.

MEV# 801.28

{eo1} je

Komuna prepozicio, kies senco estas nedifinita kaj kiun oni ĉiam povas uzi, kiam la senco ne montras klare, kia prep. konvenas. En la komenco ĝi estis uzata en multaj okazoj, por kiuj oni poste preferis pli kutiman prep-on: "la pli kompetentaj E-istoj en la lasta tempo ne senprave evitadis tiun ĉi vorton" skribis Z. en 1894. Oni trovas ĝin nun preskaŭ nur en jenaj okazoj:

MEV# 801.28

{eo1} je (1)

Komuna prepozicio, antaŭ la suplemento de adj. signifanta abundon aŭ senigon, aŭ montranta malfacile difineblan rilaton al la suplemento: riĉa je brutoj; kripla, lama je unu membro; malsana je la brusto; graveda je filo; libera je tiuj mankoj; kapabla je ĉio; kontenta je sia sorto; bonŝanca je la monludoj. → pri, de;

MEV# 801.28

{eo1} je (2)

Komuna prepozicio, antaŭ la objekta komplemento de verb-subst., por eviti la konfuzon kun la agantsignifa "de": havi rajton je io; aspiro, kalkulo, klopodado, soifado, sufero de iu je io; ĉion ĉi tion elpensis la historioskribantoj pro mokado je la foririntaj generacioj; nekredo je Dio;

MEV# 801.28

{eo1} je (3)

Komuna prepozicio, antaŭ adjekto de horo: je la tria matene (sed: en la mateno, ĉe la sunleviĝo);

MEV# 801.28

{eo1} je (4)

Komuna prepozicio, antaŭ la adjekto esprimanta la tenatan korpoparton: ŝi eltiris je la kornaro nordan cervon; mi prenos vin je la mano (= je via . . .; per la mano= per mia...); ŝi eksentis, ke oni tenis ŝin je la brako; konduki iun je la nazo; (analoge) ŝi ekfrapis per la fingroj je la fenestro; ŝi ekfrotis la alumetojn je la muro; la ŝiprompiĝulo tenas sin je tabulo;

MEV# 801.28

{eo1} je (5)

Komuna prepozicio, antaŭ mezur-adjekto, kiam la mezursuplemento estas plurvorta: vi estas certe je duono da kapo pli alta ol mi; Mi estas je unu jaro pli juna, kaj tamen je kiom mi estas pli saĝa ol vi; ŝi retiriĝis je kelke da paŝoj; ili estas malproksimaj unu de la alia je tritaga vojaĝo; ĝi restis je granda distanco malantaŭen; ĉu la ombro iru antaŭen je dek gradoj?; (analoge) je la unua fojo ŝi sentis larmojn;

MEV# 801.28

{eo1} je (6)

Komuna prepozicio, antaŭ diversaj objektoj aŭ adjektoj, malfacile klaseblaj: mi ne kredas je Dio; kredi je la senmorteco de l' animo, je la fantomoj; la reĝo vetis kun li je ses berberaj ĉevaloj; malpaciĝinte kun sia edzino, li ekседziĝis je ŝi; malsaniĝi je lepro; gravediĝi je ĝemeloj; li prenas ĉion je la kalkulo kaj eĉ unu kopekon ne volas pagi; la pozon duonkuŝan ŝi ŝanĝis je pozo sida; mia popolo ŝanĝis sian gloron je idoloj; ties karnon mi disŝiros je pecetoj; junuloj ofte suferas je absoluta manko de singardo. → al, pri, disde, pro.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehoaŝ/o

BIB Reĝo de Judujo, post Atalja.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehojada

BIB Ĉefpastro en Jerusalemo, ŝirminto de Jehoaso, kiu lin poste mortigis.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehoŝafat

BIB Kvara reĝo de Judujo.

MEV# 801.311.33

{eo1} Val/o de Jehoŝafat/o

Valo inler Jerusalemo kaj la Olivmonto: mi kolektos ĉiujn naciojn en la valon de Jehoŝafato.

MEV# 231

{eo1} Jehov/o

Mislego de Javeo, disvastiĝinta jam en la mezepoko kaj uzita ĝis la 19a jc: Jehovo, kiu estas li do?

MEV# 801.313 : 221

{eo1} Jehu

BIB Uzurpinto de la Izraela reĝeco.

MEV# 801.313 : 221

{eo1} Jehud/o (1)

{eo2} Jehuda (1)

BIB Filo de Jakob: juna leono estas Jehudo.

MEV# (=924)

{eo1} Jehud/o (2)

{eo2} Jehuda (2)

La tribo, deveninta el tiu patriarko, kaj ties lando: la

viroj de Jehudo estas lia plej amata plantaĵo; perfidis Jehudo. → Judujo.

MEV# 801.313 : 221

{eo1} Jehezkel

BIB Unu el la grandaj profetoj. → Ezekielo.

MEV# 611.34

{eo1} jejun/o

ANA La meza parto de la maldika intesto, inter la duodeno kaj la ileo (Ujejunum*i*).

MEV# 800.21

{eo1} jelp/*i ntr*

Akre ekcrii, kiel vundita aŭ kolereta hundo.

MEV# (533)

{eo1} Jemen/o

GEOG Imamujo, sudokcidente de la Araba duoninsulo (44°E, 15°20'N).

MEV# (=1.533)

{eo1} Jemen/an/o

Indiĝeno loganta en Jemeno.

MEV# (534)

{eo1} Sud-Jemeno

GEOG Popolrespubliko, eksprotektorato Brita de Adeno.

MEV# 801.27

{eo1} jen (1)

Adverbo uzata por altiri la rigardon sur iun aŭ ion: jen mi estas!; ili preferus ankoraŭ longajn jarojn havi jen ĉi tiun favoran sinjoron; vi serĉas la princon? - jen li estas!.

MEV# 801.27

{eo1} jen (2)

Adverbo uzata por altiri la atenton sur ion: jen estas la brutoj, kiujn vi povas manĝi: bovo . . .; jen Ofelio perdis la prudenton!; jen la ĝusta tempo por lin kapti; jen por unu fojo ŝi diris la veron!; jen staras la bovoj antaŭ la monto (= jen la malfacilaĵo!); jen vi havas (tiu ĉi bato estas por vi!).

RIM. En tiu emfaziga senco, oni kutimas uzi la ekkriajn pronomojn anst la montraj: jen kiaj ni estas!, jen kio venas, se oni volas edziĝi kun fraŭlino!; jen kiel vi agis kun mi!; jen kion diris Aĥitofel; kvankam Z iafoje uzis la montrajn: jen tio min haltigas.

MEV# 801.27

{eo1} jen (3)

Adverbo uzata por prezenti pli vigle ian subitan okazaĵon: krak! jen ĝi falis de la ŝranko, jen la horloĝo sonis nokto-mezon; Faraono havis sonĝon, ke jen li staras apud la rivero; jen avineto ne plu vivas; jen oni devis fari la provon.

MEV# 801.28

{eo1} jen . . . jen . . .

Konjunkcie uzata duopo por esprimi, ke du ebloj efektivigās alterne (unufoje . . . alifoje . . .): ŝi kutimas havi ĉe sia zono jen rozon, jen diamanton; jen li ŝipveturis (songe) tra arbaroj, jen meze tra urbo; jen la arbaroj estis densaj kaj mallumaj, jen ili estis kiel bela parko; li estis jen vigla, jen malbonhumora; ĉirkaŭ la buŝo ludis svarmo de ridetoj, jen plaĉivolaj, jen petolaj, jen ŝercemaj; li okupadis sin jen per tio, jen per alio.

→ ĉu . . . ĉu . . ., aŭ . . . aŭ . . .

MEV# 801.23

{eo1} jen/a

Montra adj., signifanta "tiu sekvanta": ankoraŭ pli mallonga vojo estas jena; tuŝante la akuzativon mi povas al vi doni la jenan konsilon.

MEV# 801.27

{eo1} jen/e

Tiel, kiel oni tuj diras: tiam li respondis al mi jene: . . .; ni jene aranĝos la aferon.

MEV# 801.22

{eo1} jen/o (1)

Tio ĉi, kio sekvas: la principoj homaranaj konsistas en jeno: . . .; volu fari la jenen: volu ŝanĝi . . .; via unua afero, kiam vi venos al la urbo, devas esti jeno: . . .; mi volas komuniki al vi la jenen: . . .

MEV# 336.744

{eo1} jen/o (2)

= eno.

MEV# (282.251.2)

{eo1} Jenisej/o

GEOG Siberia rivero (80°E, 73°N).

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jeremia

{eo2} Jeremi/o

BIB Unu el la grandaj profetoj.

MEV# 393.9

{eo1} Jeremi/ad/o

Longa lamentado (ŝerca aludo al la Plorkantoj).

MEV# (569.5)

{eo1} Jeriĥ/o

{eo2} Jerik/o

GEOG Urbo en Jordanio, ĉe la norda fino de la Morta Maro (arabe: Ariĥa, 35°26'E, 31°52'N): malbenita estu tiu viro, kiu restarigos kaj konstruos ĉi tiun urbon Jeriko!.

MEV#

{eo1} Jerik/o-roz/o

= Anastatiko.

- MEV# (569.5)
{eo1} Jerik/a
Rilata al Jeriko: apud la Jerika Jordano.
- MEV# 801.313 : 221
{eo1} Jerobeam
BIB Unu el la reĝoj de Izrael.
- MEV# (569.5)
{eo1} Jerusalem/o
{eo2} Jeruzalem/o
GEOG Sankta urbo de la religioj hebrea, kristana kaj islama (35°14'E, 31°47'N): la domo de Dio de Izrael, de tiu Dio, kiu estas en Jerusalemo; mi kreos Jerusalemon por ĝojo; mi vidis la sanktan urbon, novan Jerusalemon, malsupreniranta el la ĉielo.
- MEV# (=1.569.5)
{eo1} Jerusalem/an/o
Loĝanto en Jerusalemo.
- MEV# 801.316.5
{eo1} jes (1)
Adverb-interjekcio, per kiu oni asertas vera la tuton de la demanda frazo: vi komprenas? — jes; ĉu ĝi estas tiu juna kortegano, kiu loĝas . . . ? — jes, apud tiuj arboj; konservi bone la sekreton! — jes, jes!; ĉu ne estas eble, ke mi povu paroli kun ŝi? — jes, venu kun mi; ĉu per ĉi tie? — Mi pensas, ke jes; ĉu ili ne mortas? — Ho jes, ili ankaŭ devas morti.
RIM. Evitinda estas la uzo de jes en la rolo kaj senco de ja.
- MEV# 801.316.5
{eo1} jes (2)
Tiu interjekcio, uzata substantive kun la sama senco: ĉu vi aŭdas? Li diras jes!; via jes estu jes, kaj via ne estu ne!.
- MEV# 801.283
{eo1} jes ja
Adverb-interjekcio, uzata por respondi pozitive al negativa demando: ĉu ŝi do ne venos? — jes ja, sed nur malfrue. → tamen.
- MEV# 801.23
{eo1} jes/a
Esprimanta aprobon, konsenton: jesa respondo; jese gesti, balanci la kapon.
- MEV# 801.25
{eo1} jes/i ntr
Diri jes, respondi jese: Mario faris jesantan kapoklinon; li jesis al la muta demando.
- MEV# 801.25
{eo1} jes/ig/i (1)
Jesi.
- MEV# 801.25
{eo1} jes/ig/i (2)
Konfirmi.
- MEV# 801.25
{eo1} kap'jes/i ntr
Montri sian jesadon per kapoklino: la najbaroj kapjesis al ili. → skui.
- MEV# 801.313 : 224
{eo1} Jesaja
BIB Unu el la grandaj profetoj, aŭtoro de la 39 unuaj ĉapitroj de la libro nomata laŭ li.
- MEV# 355.335 : (=1.470)
{eo1} jesaul/o
Kozakkapitano.
- MEV# 232
{eo1} Jesu/o (1)
HIST Juda profeto, kiu predikis la tujan alvenon de la Regno de Dio k, kiel naciista agitanto, estis ekzekutita le la Romia prokuratoro per krucumado; liaj disĉiploj kredis lin la Mesio kaj fondis super tiu kredo la kristanisman (-5? ĝis +30?).
- MEV# 232
{eo1} Jesu/o (2)
KRI Dua persono de la sankta Triunuo, kiu por la elaĉeto de la homaro enkarniĝis, mortis en Jerusalemo kaj reviviĝis la trian tagon.
- MEV# 296
{eo1} Jesu/o (3)
Iu al la aliaj Judoj, kiuj havis tiun nomon (postekzilan formon de: Josuo), i.a. Jesuo, filo de Sirah, aŭtoro de la "Saĝo".
- MEV# 232
{eo1} Jesu/o Krist/o
Rita vokformo de Jesuo ĉe la kristanoj: se iu ne amas la Sinjoron Jesuo Kristo, li estu anatemitita. → Nazaretano, Nazoreo.
- MEV# 271.5
{eo1} Kompanio de Jesuo
La jezuita ordeno.
- MEV# 629.7
{eo1} jet/o
AVI Avio movata per reaktoro.
- MEV# 629.735.036.2
{eo1} puls/ad/a jet/o
EB#226/21.
{de1} Flugzeug *n* mit intermittierendem Staustrahlrohr *n*
{en1} aircraft with pulse-jet tube
{fr1} avion *m* à pulso-réacteur *m*
- MEV# 623.746.4.025.4

{eo1} sag-plane/a jet/o
EB#225/27.
{de1} Pfeilflügelflugzeug *n*
{en1} swept-back wing aircraft
{en2} arrow type wing aircraft
{en3} swept-back airplane {US}
{fr1} avion *m* à aile *f* en flèche *f*

MEV# 629.735.036.2
{eo1} sen-kompresor/a jet/o
EB#226/19-23.
{de1} Staustrahlflugzeug *n*
{en1} ram-jet aeroplane
{fr1} avions *m* à statoréacteur

MEV# 629.735.036.22
{eo1} super'prem/a jet/o
EB#226/19.
{de1} Staustrahltonnenflugzeug *n*
{en1} ram-jet barrel-shaped aircraft
{fr1} avion *m* à statoréacteur *m*
{fr2} avion à fuseau-fuselage *m*
{fr3} avion-tonneau *m*

MEV# 629.735.036.3
{eo1} turbin/o-kompresor/aj jet/oj
EB#226/13-18
{de1} Turbinenflugzeuge *n*
{en1} turbine aeroplanes
{fr1} avions *m* à turboréacteurs

MEV# 53.07 : 629.7.036.2
{eo1} jet-model/o
EB#271/63
{de1} düsengetriebene Modell ∞ das
{en1} jet-propelled model
{fr1} modèle *m* à propulsion *f* par réaction

MEV# 629.7.036.2
{eo1} jet-motor/o (sur alo-pinto)
EB#225/70; 226/20.
{de1} Strahltriebwerke *m*
{de2} Außenflügeltriebwerke *f*
{en1} turbojet propulsion
{en2} outer-wing turbine
{fr1} turbo-réacteur *m*
{fr2} réacteur en bout *m* d'aile *f*

MEV# 629.7.036.2
{eo1} sub-ala jet-motor/o
EB#226/18.
{de1} Turbinengondel *f*
{en1} turbine nacelle
{fr1} fuseau-réacteur *m*

MEV# 629.7.036.2
{eo1} sur'fuzelaĝ/a jet-motor/o
EB#226/17.
{de1} Turbinenaufbau *m* auf dem Rumpf
{en1} turbine superstructure on the fuselage

{fr1} réacteur *m* dorsal

MEV# 629.7.036.24
{eo1} puls/ad/a sen-kompresor/a jet-motor/o
EB#227/12.
{de1} intermittierende Staustrahlrohr ∞ das
{de2} V-1-Antrieb ∞ der
{en1} intermittent pulse-jet tube
{en2} pulsojet tube
{en3} V-1 propulsion
{fr1} pulsoréacteur *m*
{fr2} propulsion V 1 *f*

MEV# 629.7.036.22
{eo1} superprem/a sen-kompresor/a jet-motor/o
EB#227/19
{de1} Staustrahlrohr *n*
{en1} ram-jet tube
{en2} athodyd
{en3} propulsive duct tube
{fr1} statoréacteur *m*

MEV# 629.7.036.2
{eo1} turbin/o-kompresor/a jet-motor/o
EB#226/50; 227/25, 41, 42.
{de1} Turbinenstrahltriebwerk *n*
{en1} turbojet engine
{fr1} turboréacteur *m*

MEV# (524)
{eo1} Jez/o
GEOG Malnova nomo de Hokajdo.

MEV# 271.5
{eo1} jezuit/o (1)
Ano de la katolika ordeno, proprenomata kompanio, fondita de Ignaco de Lojola en 1540, por propagandi katolikismon ĉe la elitoj: la jezuitoj permesis fumi kaj flari tabakon; la generalo de la jezuitoj (ilia elektita ĉefo).

MEV# 801.22???
{eo1} jezuit/o (2)
{fig} Timinda hipokritulo (pro aludo al la "spiritaj rezervoj" multe uzataj de la jezuitaj kazuistoj.)

MEV# 271.5
{eo1} jezuit/a (1)
Rilata al la jezuitoj: la jezuitaj konstitucioj; ARKI la jezuita stilo (→ baroka).

MEV# 801.23???
{eo1} jezuit/a (2)
{fig} Hipokrita, ruza: malgraŭ ĉiuj perfidoj kaj jezuita subfosado de kelkaj personoj.

MEV# 726.9
{eo1} jezuit/ej/o
Domo, kie loĝas kaj instruas jezuitoj.

- MEV# 271.5
{eo1} jezuit/ism/o
Sistemo de la jezuitoj, bazita sur la principo, ke la celo pravigas la rimedojn, kaj utiliganta la politikon, por realigi la superregadon de la katolika eklezio.
- MEV# 803.0-088
{eo1} Jid/o
{eo2} Jud-German/a ĵargon/o
{eo3} Jid/a lingv/o
Germana dialekto, miksita per Hebreaj kaj Slavaj vortoj, kaj uzata de la Orient-Eŭropaj Judoj.
{de1} Jiddische ∞ das
{en1} Yiddish
{en2} Judeo-German
{fr1} yiddish
{fr2} judéo-allemand
- MEV# 801.313 : 22
{eo1} Jiftan
BIB Hebrea militestro, kiu oferbuĉis sian propran filinon.
- MEV# 598.???
{eo1} jing/o
ZOO Genro el la ordo de pegiformaj birdoj, kun relative mallonga beko kaj tre fleksebla kolo (Aljnxli).
- MEV# 801.313 : 22
{eo1} Joab
BIB Nevo kaj generalo de David.
- MEV# 801.313.11
{eo1} Joakim/o
Virnomo.
- MEV# 801.313 : 22
{eo1} Job/o
= Ijob.
- MEV# 546.15 & 661.471
{eo1} jod/o
KEM Elemento, atompezo 127, atomnumero 53, havanta formon de folietoj blue grizaj kun metala brilo, uzata en medicino kaj fotografado, J aŭ I: jodjoda tinkturo; joda klorido, JCl; joda triklorido, JCl₃; jodaj kombinaĵoj; joda nombro (kvanto da jodo uzata, por kombini kun 1 g da nesaturita substanco).
- MEV# 66.09 & 628.162.9
{eo1} jod/i tr
Enkonduki jodon: jodi duoblan ligan.
- MEV# 546.15 & 661.474
{eo1} jod/at/o
Salo de jodata acido HJO3.
- MEV# 546.15 & 661.472
{eo1} jod/id/o
Salo de jodida acido HJ.
- MEV# 546.15
{eo1} jod/il/o
Radiko (JO): jodila sulfato, (JO)₂SO₄.
- MEV# 546.15
{eo1} jod/it/o
Salo de jodita acido HJO2.
- MEV# 543.242
{eo1} jod/o-metr/i/o
Kvanta analiza metodo, uzanta la oksidigon de J' al J.
- MEV# 546.15
{eo1} hipo'jod/it/o
Salo de hipojodita acido HJO.
- MEV# 546.15
{eo1} per'jod/at/o
Salo de perjodata acido HJO4.
- MEV# 784.4
{eo1} jod/i ntr
Kanti kun rapida alterno de kap- kaj brustvoĉo: la paŝtisto gaje jodlis en la valo.
- MEV# 784.4
{eo1} jod/o
Kanto de jodlanto, kutima ĉe la Alpanoj. → Tirolkanto.
- MEV# 546.15
{eo1} jodo/
KEM Vortero de substancnomoj, indikanta la ĉeeston de JO₂-grupo: jodobenzeno C₆H₅JO₂.
- MEV# 547.412.125
{eo1} jodoform/o
{eo2} tri-jod-metan/o
KEM Kontraŭsepsa substanco, konsistanta el karbono, jodo kaj hidrogeno, CHJ₃;
- MEV# 546.15
{eo1} jodol/o
KEM Tetrajodpirolo, C₄H₄NJ₄.
- MEV# 546.15
{eo1} jodoz/o
KEM Vortero de substancnomoj, indikanta la ĉeeston de JO-grupo.
- MEV# 801.313 : 224
{eo1} Joel
BIB Unu el la profetoj.
- MEV# 801.313.12
{eo1} Joel/a

Nomo de virino.

MEV# 294.527

{eo1} jog/o

Hindua sistemo de filozofia meditado kaj asketismo, destinita efektiviĝi la unuigon de la animo de la disĉiplo kun la universa spirito: joko estas malfacila por la hom' sen memregado.

MEV# 294.527

{eo1} jog/an/o

Adepto de tiu doktrino: la jogan' pli alte staras ol asket' aŭ erudito aŭ faranto de bonagoj (Bagavad-Gita).

MEV# 801.313.11

{eo1} Johan/o

Virnomo, i.a. de profeto (Johano Baptisto) kaj de evangeliisto. → Ĵano, Ivano (karesformoj: Jocjo, Johanĉjo, Hanĉjo).

MEV# 801.313.12

{eo1} Johan/a

Nomo de virino (karesformo: Janjo).

MEV# 582.???

{eo1} johimb/o

BOT Genro (Corynanthe yohimba) el rubiacoj en Okcidenta Afriko.

MEV# 615.3 & 615.71

{eo1} johimbin/o

KEM (Alkaloido, ekstraktita el johimbo kaj uzata kiel hipotensiiga, angioldilata kaj afrodiziiga drogo.

MEV# 796.21

{eo1} jojo**/o

Bobeno uzata en ~ludo (EB#258/48), kiun per risortecaj supren- kaj malsupren-movoj de la mano oni igas supren- kaj malsupren-ruli sur la al la bobeno fiksita ŝnuro.

MEV# 663.916

{eo1} jokan/o

Japana dolĉa sukeraĵo el anno, sukero kaj agaragararo, ordinare en formo de rektangula stango.

MEV# 292

{eo1} Jokast/a

MIT Patrino kaj edzino de Edipo.

MEV# (520)

{eo1} Jokoham/o

GEOG Japana havenurbo (139°32'E, 35°30'N).

MEV# 629.125.13

{eo1} jol/o (1)

Malpeza, longa boato, por kvar aŭ ses remantoj.

MEV# 629.123.16

{eo1} jol/o (2)

Velŝipo kun du mastoj, ambaŭ kun laŭlongaj veloj, el kiuj la posta estas malpli alta ol la antaŭa.

MEV# 537.56 & 541.132

{eo1} jon/o

FIZ KEM Elektre ŝargita formo de tia molekulo aŭ de tia atomo, kiu akiris aŭ perdis elektronojn: en elektrolizo oni nomas ~o ĉiun el la du partoj de atomo aŭ molekulo altiritan aŭ de la anodo aŭ de la katodo.

MEV# 537.5

{eo1} jon/ig/i

Fendi en jonojn: elektra sparko jonigas la aeron.

MEV# 537.53

{eo1} impuls/a jon/ig/o

Jonigo de gasaj molekuloj pere de la trafo de elektronoj sur la anodon de elektrontubo.

MEV# 539.1.073

{eo1} jon/ig/a kamer/o EVIT

{eo2} jon/iz/a kamer/o

Partiklo-detektilo, kiu mezuras la ioniziĝon de gaso en la instrumenta kamero, produktita per rapide moviĝanta, tra la kamero pasanta, ŝargita partiklo. EB#2/2.

{de1} Ionisationskammer *m*

{en1} ion chamber

{en2} ionization chamber

{fr1} chambre *f* d'ionisation *f*

MEV# 537.5

{eo1} mall'jon/ig/i

Forigi gas-jonojn en elektrontubo.

MEV# 537.5

{eo1} jon/iĝ/i

Pasi al jona stato: salo joniĝas en akvo ĝis grado indikita per la joniĝa konstanto.

MEV# 621.385.832

{eo1} jon-kapt/il/o

Unaĵo (89/044) por preventi ~jonan makulon (94/450) per tio, ke jonoj estas defleksitaj el la elektrona fasko per permanenta magneto ĉirkaŭ la kolo de la bildotubo. EB#236/17. (94/451)

{de1} Ionenfalle *f*

{en1} ion trap

{fr1} piège à ions

MEV# 801.313 : 224

{eo1} Jona

BIB Profeto, pri kiu estas rakontite, ke li sidis tri tagojn en la interno de granda fiŝo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Jonatan

BIB Virnomo.

- MEV# 294.51
{eo1} joni/o (1)
REL Virina seksorgano, kies ŝtonan figuron kultas la Hinduoj, kiel simbolon de fekundeco. → lingamo, piĉo
- MEV# 546.841
{eo1} joni/o (2)
→ ionio
- MEV# 582.???
- {eo1} jonkvil/o
BOT Specio de narciso (*Narcissus jonquilla* L. el amarilidacoj) kun pure flavaj bonodoraj floroj, havantaj longan mallarĝan kromkorolan tubon, 2-4 floroj sur ĉiu pedunklo.
- MEV# 550.388.2
{eo1} jonosfer/o
MET La plej supra tavolo de la interna atmosfero (komenciganta en alto de 80 km), kies esenca karakterizaĵo estas la elektra konduktopovo.
{de1} Ionosphäre *f*
{en1} ionosphere
{fr1} ionosphère *f*
- MEV# 656.61.052
{eo1} jor/o (1)
SHI Momenta, neaŭtaŭvidita voĵŝanĝo de ŝipo, ordinare kaŭzita de vento aŭ de fluo.
- MEV# 656.13
{eo1} jor/o (2)
AUT Abrupta flankenŝoviĝo de aŭto, kaŭzita ekz- de pluvglitiga ŝoseo.
- MEV# 656.7.043
{eo1} jor/o (3)
AVI Angula moviĝo de aviadilo ĉirkaŭ ĝia normala akso.
- MEV# 656.13 & 656.61.052 & 656.7.043
{eo1} jor/i *nt*
Fari joron.
- MEV# (282.254.???)
{eo1} Jordan/o
GEOG Rivero, naskiĝanta el Hermono kaj enfluanta en la Mortan Maron (35°32'E, 31°45'N): transiru ĉi tiun Jordanon, vi kaj ĉi tiu tuta popolo, en la landon, kiun mi donas al ili; Ii estis baptita de Johano en Jordano.
- MEV# (569.5)
{eo1} Jordan/i/o
Ŝato en Proksim-Oriento, inter Irako kaj Izraelio (Amman, 35°52'E, 31°59'N).
- MEV# (=1.569.5)
- {eo1} Jordan/i/an/o
Regnano de tiu ŝtato.
- MEV# (282.254.???)
{eo1} trans-Jordan/a
Situanta trans Jordano (se rigardi elde Jerusalemo).
- MEV# (282.254.???)
{eo1} Trans-Jordan/i/o
La lando trans-Jordan/a.
- MEV# 796.93
{eo1} joring**/o
EB#283/5. (87/170)
{de1} Schikjöring *n*
{de2} Schijöring *n*
{en1} ski kjoring
{en2} ski joring
{fr1} ski joring
- MEV# (427.4)
{eo1} Jork/o
GEOG Angla urbo (1°C04'W, 53°58'N).
- MEV# (948)
{eo1} Jork/a
Nomepito de la plej norda kabo de la Aŭstralia kontinento (142°30'E, 10°42'S).
- MEV# (747)
{eo1} Nov-Jork/o
Plej grava urbo en Usono (74°W, 40°43'N).
- MEV# (747)
{eo1} Nov-Jork/i/o
La Usona ŝtato, en kiu troviĝas Nov-Jorko.
- MEV# 801.313 : 224
{eo1} Josu/o
BIB Profeto, postirinto de Moseo.
- MEV# 801.313 : 22
{eo1} Joŝija
BIB Reĝo de Judujo, dum kies regado estis proklamita la Readmono.
- MEV# 003.341
{eo1} jota
{eo2} jot/o
Naŭa litero de la greka alfabeto (I, senpunkta i), responda al la latina i, kaj uzata kiel simbolo de tre malgranda kvanto: nek unu joto nek unu streketo forpasos de la leĝo.
- MEV# 292
{eo1} Jov/o
MIT La plej granda el la dioj, en la Roma religio (= Zeŭso, en la Helena): kio estas permesata al Jovo ne estas permesata al bovo; per Jovo!
{de1} Zeus

{de2} Jupiter
{en1} Zeus
{en2} Jupiter
{fr1} Zeus
{fr2} Jupiter

MEV# 801.316.03 (+)
{eo1} jovial/a
POE Gajema.

MEV# 801.313.11
{eo1} Jovian/o
Virnomo.

MEV# 801.313.11
{eo1} Jozef/o
Virnomo: Nikodemo batas Jozefon; ŝi ĵetis siajn rigardojn sur Jozefon kaj diris: kuŝiĝu kun mi.

MEV# 801.313.12
{eo1} Jozef/a
Nomo de virino.

MEV# 801.313.12
{eo1} Jozef/in/o
Nomo de virino.

MEV# 801.27
{eo1} ju
Adverbo, uzata antaŭ pli kaj malpli, responde al des, por montri ion, de kies varioj dependas la varioj de alio: ju cerbo pli prudenta, des lango pli silenta; ju pli da ĵuroj, des pli da suspekto; ju pli oni babilas, des pli oni al si malutilas; ju pli peza la aveno estis, des pli profunde ĝi kliniĝis; ju malpli ni okupos niajn kapojn per diversaj "pliboniĝoj" kaj ju pli ni simple propagandos la lingvon, des pli bone estos.

MEV# 726.59
{eo1} jube/o
ARKI Tribuno, en formo de galerio, troviĝanta en romanikaj aŭ gotikaj kirkoj, inter la navo kaj la ĥorejo. → ambono.

MEV# 245
{eo1} jubil/i ntr
Ĝojkrii; elmontri bruan ĝojon (ofte uzata kun religia koloro).

MEV# 22
{eo1} jubile/o (1)
BIB Ĉiu kvindeka jaro, en kiu estis ordonate liberigi la sklavojn kaj nuligi la ŝuldojn: en tiu jubilea jaro ĉiu revenu al sia posedaĵo.

MEV# 265.66
{eo1} jubile/o (2)
Solena pekabsolvo, kiun la papo konsentis al la Rom-pilgrimantoj unue po ĉiuj cent jaroj, poste po ĉiuj kvindek kaj hodiaŭ po ĉiuj dudek kvin.

MEV# 791.62
{eo1} jubile/o (3)
Festo, per kiu oni solenas la centan kvindekan aŭ iafoje eĉ la dudekkvinan datrevenon de iu grava fakto: la 25-jara jubileo de la tago de apero de E-o; festi jubileon; la kvarcentjara jubileo pri la eltrovo de Ameriko; la ora jubileo de geedzoj.

MEV# 791.62
{eo1} jubile/ul/o
Tiu kiu festas sian jubileon .

MEV# (=924)
{eo1} Jud/o
Nomo, per kiu oni nomas la Hebreojn, de post ilia forkaptiteco en Babilono: la Judoj apartenas al diversaj rastipoj: Majmonido, Spinozo, Bergson estis inter la plej famaj Judoj. → Izraeliano.
Judon oni nomas homon, kiu mem aŭ kies antaŭuloj akceptis la "Judisman religion <296>". Nur proksimume 10% el ili estas Semitoj. Ili nomas sin "Sefardim" (=Hispanaj Judoj). La aliaj Judoj devenas de Azio, el la nuna Rusio. Ili nomas sin "Aŝkanazim" (=Germanaj Judoj), kiuj troviĝas ĉie en la mondo. Ili intermiksiĝis kun multaj aliaj rasoj.

MEV# (=924)
{eo1} Jud/a
Rilata al Judoj: vidu ilin la malbenitan Judan popolon!; Judaj moroj.

MEV# (=924)
{eo1} Jud/ar/o
Tuto de la Judoj.

MEV# (=924)
{eo1} Jud/ec/o
Aparta karaktero de la Judoj.

MEV# (=924)
{eo1} Jud/ej/o
= gett/o

MEV# (=924)
{eo1} Jud/in/o
Virino Juda.

MEV# 296
{eo1} Jud/ism/o
{eo2} judaism/o
Religio kaj religia civilizo de la Judoj. → antisemitismo.

MEV# 933
{eo1} Jud/uj/o (1)
Ĝis la Babilona ekzilo, la pli suda el la du hebreaj ŝtatoj. → Izraelo.

MEV# 296

{eo1} judaiz/i *ntr*

Observi la judajn morojn aŭ ritojn: en Hispanujo oni ŝtiparumis la judaizantajn kristanojn.

MEV# 801.313 : 225

{eo1} Judas/o

Juda virnomo, i.a. de unu disĉiplo de Jesuo, kiu lin perfidis; de unu kristana apostolo ktp: kiso antaŭ amaso estas kiso de Judaso (=de perfidinto).

MEV# 933

{eo1} Jude/o

{eo2} Jud/uj/o (2)

HIST Teokratia ŝtato, starigita, en suda Palestino, de la revenintoj el la Babilona ekzilo. → Idumeo.

MEV# 801.313.12

{eo1} Judit/a

Nomo de virino, i.a. de la Judino, kiu, kuŝiĝinte kun Holoferno detrancis al li la kapon, por savi sian popolon.

MEV# 675.03

{eo1} juft/o

Fortika, akvomezista sed malbonodora ledo el junaj bestoj (ĉevalo, bovo, kapro ktp), tanita en speciala Rusa maniero kaj grasumita plejofte per betula gudro sur la interna flanko.

MEV# 629.1.013.1

{eo1} jug/o (1)

Transversa ligna peco, kiun oni ligas ĉe la kornoj aŭ sur la kolo de bovoj por ilin jungi.

MEV# 937

{eo1} jug/o (2)

Transversa lanco, ligita al du aliaj fiksitaj en la tero, sub kiu lanco la antikvaj Romanoj devigis la venkitojn trapasi.

MEV# 321.18

{eo1} jug/o (3)

Simbolo de submetiĝo sub trudordona potenco: li metos feran jugon sur vian kolon, ĝis li ekstermos vin; mi rompos la stangojn de ilia jugo kaj savos ilin; metu sur vin mian jugon, ĉar mia jugo estas facila; iri sub jugon; forskui, deĵeti la jugon; kurbiĝi sub la jugo de la despotismo; sin klini sub la feran jugon de la meĥanismo. → mallibera, kateno, karcero, tiraneco, premi.

MEV# 538.26

{eo1} jug/o (4)

ELET Organo el feromagnetna materialo en la magnetna cirkvito de elektra maŝino, servanta por magnetne interkonekti la kernojn de la elektromagnetoj aŭ la polusojn.

MEV# 621.397.62

{eo1} jug/o (5)

ELET Parto de televida ricevilo, troviĝanta ĉirkaŭ la kolo de bildotubo kaj konsistanta ĉefe el la horizontala kaj vertikala defleksbobenoj.

MEV# 631.31

{eo1} jug/i (1) *tr*

Jungi per jugo: jugi bovojn, taŭrojn.

MEV# 323.34

{eo1} jug/i (2)

Sklavigi, submeti al si.

MEV# 629.112

{eo1} jug/aj/o

Tuto de la du jugitaj bestoj.

MEV# 581.145.2 : 582.???

{eo1} jugland/o

BOT Nukso de juglandujo.

{de1} Walnuß *f*

{en1} walnut

{fr1} noix *f*

MEV# 582.???

{eo1} jugland/uj/o

{eo2} jugland-arb/o

Genro (Juglans L. el juglandacoj) de falfoliaj arboj kun grandaj, pinataj duope kontraŭesidantaj, tre aromaj folioj kun drupoj, kies ekstera, karneca tavolo ĉe kelkaj specioj defalas je maturiĝo.

{de1} Walnußbaum *m*

{en1} walnut tree

{fr1} noyer *m*

MEV# 582.???

{eo1} nigr/a jugland-arb/o

Arbo (Juglans nigra L.) kun plaĉa, malhela trunko-ŝelo kaj ligno uzata por meblo-fabrikado; kulturata en parkoj.

MEV# 582.???

{eo1} ordinar/a jugland-arb/o

Frukt-arbo multe kulturata (Juglans regia L.) pro la valora nukso, kies mangebla kerno konsistas ĉefe el du grandaj karakterize falditaj kotiledonoj.

MEV# (=1.497.1)

{eo1} Jugoslav/o

Ano de la Jugoslava Federacio.

MEV# (497.1)

{eo1} Jugoslav/a

Rilata al Jugoslavo aŭ Jugoslavio.

MEV# (497.1)

{eo1} Jugoslav/a Federaci/o

{eo2} Jugoslavi/o

GEOG Federacio el ses respublikoj, laŭlonge de Adriatiko (Beogrado, 20°28'E, 44°49'N).

MEV# 611.14
{eo1} jugular/o
ANA Unu el la ĉefaj vejnoj en la kolo (v. jugularis interna): la jugularo apudas la karotidon.
{de1} Halsblutader *f*
{en1} jugular vein
{fr1} veine *f* jugulaire

MEV# 935
{eo1} Jugurt/o
HIST Reĝo de la Numidoj (160-104 a.K.): la Jugurta milito.

MEV# 340
{eo1} juĝ/i (1) *tr*
Laŭleĝe kaj jure decidi, ĉu iu estas kulpa aŭ ne, prava aŭ ne: juĝu mian aferon; laŭ iliaj meritoj mi juĝos ilin; juste juĝu vian proksimulon; ĝis kiam vi juĝos maljuste?; la Eternulo juĝu inter vi kaj mi; ĉefoj juĝas pro subaĉeto; la proceso, kiun oni juĝis hieraŭ; juĝi kiel arbitracianto; pri propra afero neniu juĝas libere; (figuracence) la historio juĝos lin senindulge.

MEV# 17.022
{eo1} juĝ/i (2)
{eo2} pri'juĝ/i
Esprimi opinion, per kiu oni aprobas aŭ malaprobas iun aŭ ion: kiam oni juĝas pri homoj, oni devas ja konsideri iliajn kutimojn; la libristo, kiu juĝis la literaturan laboron de M.; juĝante laŭ la eksterajo; ne juĝu pri afero laŭ ĝia ekstero; arbon oni juĝas laŭ la fruktoj; la recenzisto juĝis tiun romanon ne sufiĉe severe. → taksi, ŝati, ekzameni, mezuri.

MEV# 17.022
{eo1} juĝ/i (3)
Esprimi malfavoran, kondamnan opinion: ebriulon kaj malsaĝulon oni ne juĝas; kiu kutimas ĉion juĝi, nenie povas rifuĝi; ne juĝu, tiam vi ne estos juĝata. → kritiki, ĉikani.

MEV# 347.9
{eo1} juĝ/o (1)
{eo2} juĝ-far/o
Laŭleĝa esploro de ies kulpeco aŭ praveco: ni kune iru al juĝo!; ne eniru en juĝon kun via sklavo; havu juĝon kontraŭ via patrino; ne distingu vizaĝon ĉe la juĝo; kiu komencas juĝon, iras sub jugon; juĝo komencita paciĝon ne malhelpas; loko de juĝo; la sinjoroj de la juĝo pri morto kaj vivo; (religie) en la tago de la lasta, de la mondfina juĝo; la granda fina juĝo. → proceso.

MEV# 347.95
{eo1} juĝ/o (2)
Decido, kiu sekvas tian esploron: mi juĝos vin laŭ la juĝoj kontraŭ la adultulinoj; fari juĝon kontraŭ iu, super io; justaj estas viaj juĝoj. → verdikto.

MEV# 344 & 347
{eo1} juĝ/o (3)
Tuto de la sistemo, per kiu la leĝo estas aplikata al la homoj; = justico 1: aŭdu, kiel pardoneme la juĝo agas kun vi, malvirtulo! kontraŭ nehavo eĉ juĝo silentas; la milita juĝo; ho mia Dio! jen mi jam estas transdonita al la juĝo!; ili venigos sur vin ĉiun punon, kiun povos liveri al ili la decidoj de la juĝo; fripona atestanto mokas la juĝon.

MEV# 17.02 & 172
{eo1} juĝ/o (4)
{eo2} pri'juĝ/o
Opinio aproba aŭ malaproba: ellabori al si tute klaran juĝon pri io; mi petis ĉiujn amikojn esprimi ilian juĝon pri la lingvo; mian juĝon pri la ŝanĝoj mi prezentos al la kongreso; kiom da juĝantoj, tiom da juĝoj; tiu ideo devas trairi la juĝon de la publiko; ni eldiru pri tiuj versoj unuanime nian juĝon.

MEV# 161.2
{eo1} juĝ/o (5)
PSI Mensa decido, per kiu oni konstatas opinion kaj deklaras ĝin ĝusta: laŭ Kantio, juĝo estas aplikado de aprioroj formoj al perceptoj ricevitaj tra sensoj; juĝo estas la psika aspekto de tio, kion gramatiko nomas propozicio.

MEV# 161.2
{eo1} juĝ/a
Rilata al juĝo: la juĝa ĉambro; mi faru juĝan analizon koncerne vin; juĝa disputo, afero; juĝa seĝo; juĝe batali kun iu; pli valoras interkonsento, ol juĝa dokumento.

MEV# 347.95
{eo1} juĝ/ad/o
Agado de tiu, kiu juĝas: ne faru maljustaĵon en la juĝado, konsideri personojn ĉe juĝado ne estas bone; dum la juĝado la akuzitino svenis.

MEV# 347.95
{eo1} juĝ/ad/i *tr*
Kutime, daŭre juĝi: ili juĝadis maljuste.

MEV# 161.2
{eo1} juĝ/ant/o (1)
Persono, kiu esprimas juĝan opinion: en la afero, kiu vin interesas, mi mem persone ne estas kompetenta juĝanto; vi ne rajtas esti samtempe juĝanto kaj juĝato; juĝanto decidis, kiel li vidas; juĝanto devas havi du orelojn.

MEV# 343.161
{eo1} jug/ant/o (2)
Ĵuriano.

MEV# 161.2
{eo1} juĝ/ant/ar/o
Grupo da personoj, al kiu estas komisiita juĝi:

membro de la decida juĝantaro; ĵura juĝantaro (ĉe asizo, =ĵurio).

MEV# 725.15

{eo1} juĝ/ej/o

Domo, ĉambro, kie oni juĝadas: la distrikta juĝejo; juĝeja servisto, oficisto → tribunalo, kortumo, areopago, forumo, agoro. EB#252/8

{de1} Gerichtsgebäude *n*

{de2} Justizgebäude *n*

{en1} law courts

{fr1} palais *m* de justice *f*

MEV#

{eo1} juĝ/ej/a bar/il/o

EB#248/35

{de1} Zeugenschanke *f*

{en1} witness barrier

{fr1} barre *f*

MEV#

{eo1} juĝ/ej/a medicin/ist/o

EB#248/37

{de1} Gerichtsarzt *m*

{en1} court doctor

{fr1} médecin *m* légiste

MEV# 347.96

{eo1} juĝ/ist/o

Persono, kies oficiala funkcio estas juĝadi: arbitracia, paciga, enketa juĝisto. EB#248/22.

{de1} Richter *m*

{de2} Beisitzer *m*

{en1} judge

{fr1} président *m*

{fr2} juge *m* assesseur

MEV# 796.072.4

{eo1} cel-juĝ/ist/o

EB#268/25; 272/20; 273/5; 280/10.

{de1} Zielrichter *m*

{en1} touch umpire

{en2} judge

{fr1} judge *m* d'arrivée *f*

{fr2} juge *m* à l'arrivée

MEV# 796.332.072.4

{eo1} futbal-juĝ/ist/o

EB#274/22.

{de1} Schiedsrichter *m*

{en1} referee

{fr1} arbitre *m*

MEV# 796.072.4

{eo1} gvid/a juĝ/ist/o

EB#281/37.

{de1} Ringrichter *m*

{en1} referee

{fr1} arbitre *m*

MEV# 796.072.4

{eo1} lini-juĝ/ist/o

EB#274/23, 47

{de1} Linienrichter *m*

{en1} linesman

{fr1} juge *m* de touche

{fr2} arbitre *m* de touche

MEV# 796.072.4

{eo1} pied_erar-juĝ/ist/o

EB#276/25.

{de1} Fußrichter *m*

{en1} foot-fault judge

{fr1} juge *m* de touche

MEV# 796.072.4

{eo1} poent-juĝ/ist/o

EB#281/39

{de1} Punktrichter *m*

{en1} judge

{fr1} juge *m* de boxe *f*

MEV# 796.926 : 725.89

{eo1} salt-juĝ/ist/oj ∞ tur/o de

EB#283/13.

{de1} Schiedsrichterturm *m*

{en1} judges' stand

{fr1} tribune *f* des juges *m*

{fr2} tribune *f* des arbitres *m*

MEV# 796.072.4

{eo1} turn/o-juĝ/ist/o

EB#268/26.

{de1} Wenderichter *m*

{en1} turn umpire

{fr1} juge *m* de touche

MEV# 347.96

{eo1} juĝ/ist/a

Rilata al juĝisto(j): mi jam dekkvin jarojn sidas sur la juĝista seĝo.

MEV# 347.96

{eo1} juĝ/ist/ar/o (1)

Tuto de la juĝistoj en unu lando provinco ktp.

MEV# 377.99

{eo1} juĝ/ist/ar/o (2)

Tribunalo: la multestimata juĝistaro, kiu decidis pri vivo kaj morto.

MEV# 796.072.4

{eo1} konkurs/a juĝ/ist/ar/o

EB#273/4.

{de1} Rennleitung *f*

{en1} race committee

{fr1} direction *f* de la course

MEV# 347.95

{eo1} al'juĝ/i (1) *tr*

Atribui post juĝado: mi aljuĝis la unuan premion al la leporo; la tribunalo aljuĝis al li la bienon, sed ne la urban domon. → alskribi.

MEV# 381.7
{eo1} al'juĝ/i (2)
KOME Atribui al tiu konkurencanto, kies prezoj estas plej favoraj, la plenumadon de adjudikita laboro, livero ks.

MEV# 161.2
{eo1} antaŭ'juĝ/i *tr*
Formi al si opinion pri iu aŭ io, ne atendante maturan esploron: li antaŭjuĝis la decidon de la tribunalo kaj tre seniluziiĝis.

MEV# 161.2
{eo1} antaŭ'juĝ/o
Tro rapida, nesufiĉe informita juĝo: formetu tiun antaŭjuĝon, la glacia tavolo de antaŭjuĝoj estas rompita; senantaŭjuĝa homo.

MEV# 161.2
{eo1} propr/a-juĝ/e
Laŭ sia propra juĝkapablo: neniam mi havos la intencon proprajuĝe reformi E-on.

MEV#
{eo1} juĝ-ag/ad/o
= proceduro.

MEV#
{eo1} juĝ-decid/o
= verdikto.

MEV# 581.145.2 : 582.???
{eo1} jujub/o
BOT La frukto de jujub-arbo.

MEV# 582.???
{eo1} jujub-arb/o
Unu el iuj specioj (ŬZizyphus jujubaŭi Mill. kaj ŬZizyphus vulgarisŭi Juss. el ramnacoj) de arbedoj aŭ malgrandaj arboj tropikaj kaj subtropikaj, kies tre sukerhavaj prunograndaj drupoj estas manĝeblaj krudaj, sekigitaj aŭ konfititaj, kaj estas uzataj kiel popola kuracilo kontraŭ tusado. → lotuso 4.

MEV# 801.25
{eo1} juk/i *ntr*
Kaŭzi al iu malagrablan impreson en la haŭto, kvazaŭ de multaj incitetaj piketoj, pro kiuj oni sentas la bezonon sin grati: kie jukas, tie ni gratas; juku la haŭto, sed ne sur mia korpo!; jukas kaj tiklas al ni en la piedoj! (pro tro longa senmovo), la ŝtrumpo jukas al mi, {fig} la mano jukas lin (malpacemulo).

MEV# 159.937
{eo1} juk/o
{eo2} juk/ad/o

La impreso, ke io jukas: baldaŭ estos la tempo forveturi; mi sentas jam jukadon sub la flugiloj!. → prurito.

MEV# 159.937
{eo1} juk/ig/a
Sentiganta jukan impreson.

MEV# 582.???
{eo1} juka/o
BOT Genro (ŬYuccaŭi L. el liliacoj) de daŭrafoliaj, plurjaraj herboj kaj arbedoj kun longaj, ofte rigidaj, fibroz-marĝenaj folioj sur ligneca tigo, kaj kun alta pedunklo portanta paniklon el blankaj floroj; pluraj specioj ĝardene kaj subvitre kultivataj. EB#357/24.
{de1} Palmlilie *f*
{en1} yucca
{fr1} yucca *m*

MEV# (726.4)
{eo1} Jukatan/o
GEOG Duoninsulo en Centra Ameriko.

MEV# (726.4)
{eo1} Jukatan/i/o
Ŝtato en Meksikio (89°W, 20°N).

MEV# (282.273.1)
{eo1} Jukon/o
GEOG Nord-Amerika rivero, fluanta tra Alasko (163°15'W, 61°54'N).

MEV# (712.1)
{eo1} Jukon/i/o
Unu el la Kanadaj Teritorioj (Dawson 139°27'W, 64°08'N).

MEV# 629.125.13
{eo1} jul/o
SHI Forta remilo, kiun oni uzas per tordaj movoj ĉe la pobo de boato, por antaŭenigi ĝin kvazaŭ per helico.

MEV# 629.125.13
{eo1} jul/ad/i *ntr*
Remi per julio.

MEV# 394.268
{eo1} Jul/o (1)
Nomo de antikva pagana festo en Nord-Eŭropo, poste anstataŭigita per Kristnasko, kaj sekve ofte uzata en tiuj landoj por ĉi tiu festo: Jul-arbo.

MEV# 801.313.11
{eo1} Jul/o (2)
Virnomo.

MEV# 801.313.12
{eo1} Jul/in/o
Nomo de virino.

MEV# 615.411
{eo1} julep/o
FAR Mildiga aŭ kvietiga pocio, farita el siropoj kaj distilita akvo.

MEV# 801.313.11
{eo1} Juli/o (1)
Latina virnomo: mi prezentis Julion Cezaron.

MEV# "33.07"
{eo1} Juli/o (2)
La sepa monato de la nuna kristana jaro: la 14a de Julio (Franca nacia festo).

MEV# 937
{eo1} Juli/a (1)
Rilata al Julio Cezaro: la Julia kalendaro (→ Gregoria).

MEV# 801.313.12
{eo1} Juli/a (2)
Nomo de virino.

MEV# 801.313.12
{eo1} Juli/et/a
Nomo de virino: Romeo kaj Julieta (dramo de Ŝekspiro).

MEV# 937
{eo1} Julian/o
Virnomo, i.a. de granda Romia imperiestro, kiu batalis kontraŭ la Kristanismo.

MEV# 801.23
{eo1} jun/a
Vivanta nur de relative ne longa tempo: la juna knabino, fraŭlino, edzino, vidvino, mi gratulis la junajn geedzojn; la pli juna filino; el ĉiuj miaj infanoj Ernesto estas la plej juna; mi estas je unu jaro pli juna ol vi; Plinio la juna; laboristinoj pli junaj eble ne per siaj jaroj de vivo, sed per siaj jaroj de suferado; juna katido, hundo, museto; junaj pizoj, folioj; {fig} juna vino (→ mosto); nia juna lingvoZ; la tiea E-a movado estas ankoraŭ tre juna, (analoge) la entuziasmo de juna brusto; junaj eraroj. → nova, beba, lulila, adoleska, frua, verda.

MEV# 801.27
{eo1} jun/e
En juna maniero: konduti, ridi, frenezumi june.

MEV# -053.7
{eo1} jun/ec/o (1)
{eo2} jun-aĝ/o
FIZL Tempo de la homa vivo, inter la dentsangiĝo kaj la pubhareco.

MEV# -053.7
{eo1} jun/ec/o (2)

{eo2} jun-aĝ/o
Tempo de la vivo inter la infaneco kaj la matureco: via juneco renoviĝas kiel ĉe aglo; en la tagoj de via juneco; kiam la dioj ankoraŭ vagadis sur la tero en eterna juneco; la penso de la homa koro estas malbona jam de lia juneco; sango bolas, juneco petolas; se juneco estus sperta!; fleksu arbon dum ĝia juneco; tio estis ankoraŭ la juneco de la mondo.

MEV# -053.7
{eo1} jun/ec/a
Rilata al juneco: junecaj frivolaĵoj; junece gaja menso.

MEV# 615.775.5
{eo1} jun/ig/i
Fari iun, ion juna: la amo junigas.

MEV# -053.7
{eo1} jun/ul/o
Viro juna: ĉiu estis junulo, ĉiu estis pekulo; la junulo aliĝis al nia militistaro; junuloj kun viglaj vizaĝoj, en uniformoj de universitataj studentoj; junulaj jaroj. → fraŭlo. EB#261/22.
{de1} Jüngling *m*
{de2} junger Mann *m*
{en1} young man
{fr1} jeune homme *m*

MEV# 374.3
{eo1} jun/ul/ar/o
Tuto de la junuloj en unu loko aŭ tempo: li estas idolo de la junularo; la studenta junularo; la vira junularo.

MEV# -053.7
{eo1} jun/ul/in/o
Virino juna: la junulino, kiu plaĉos al la okuloj de la reĝo, fariĝos reĝino; la junulino estis belstatura kaj belvizaĝa; kiel eŭnuko deziranta senvirgigi junulino, tiel estas homo volanta fari juston per perforto; miaj junuloj kaj junulinoj falis de glavo. → fraŭlino. EB#261/23.
{de1} junges Mädchen ∞ ein *n*
{de2} Backfisch ∞ ein *m*
{en1} young girl
{en2} teenager
{fr1} jeune fille *f*

MEV# 374.3
{eo1} ge'jun/ul/oj
Junuloj kaj junulinoj.

MEV# 591.139
{eo1} mal'jun/a
Vivanta jam de relative longa tempo: maljuna patro, servisto, amiko, stultulo; maljuna Moor; lernu juna, vi scios maljuna; resti maljuna knabino (= ne edziniĝi); tiu ĉi patrino amis sian pli maljunan filinon; maljuna ĉevalo, bovo, saliko; {fig} maljuna

vino; aspekti kiel maljuna pomo; (analoge) maljunaj jaroj, sed ne saĝaj faroj; aĝo maljuna ne estas oportuna; maljuna koro. → malfrua, glacia.

MEV# 613.98

{eo1} mal'jun/ec/o (1)

{eo2} mal'jun-aĝ/o

FIZL Tempo de la homa vivo, de la perdo de reprodukto ĝis la morto.

MEV# 613.98

{eo1} mal'jun/ec/o (2)

{eo2} mal'jun-aĝ/o

Tempo de la vivo post la matura aĝo: ankaŭ ĝis via maljuneco mi vin portas; ili floras ankoraŭ en la maljuneco; Elizabet gravediĝis je filo en sia maljuneco; ne ekzistas maljuneco sen malicoj; en juneco logas, en maljuneco tedas.

MEV# 591.139

{eo1} mal'jun/et/a

Ankoraŭ ne tute maljuna.

MEV# 591.139

{eo1} mal'jun/ig/i

Fari iun maljuna: la ĉagrenoj maljunigas.

MEV# 591.139

{eo1} mal'jun/iĝ/i

Fariĝi maljuna: se vi pri ĉio informiĝos vi baldaŭ maljuniĝos; ne malŝatu vian patrinon, kiam ŝi maljuniĝos; ĉu efektive mi naskos, kiam mi maljuniĝis?; nacioj maljuniĝas, kiel homoj.

MEV# 613.98

{eo1} mal'jun/ul/o

Maljuna viro: neniam estos maljunulo en via domo; li ne atentis la konsilon de la maljunuloj; nepoj estas krono por maljunuloj plej saĝa maljunulo ne estas tro saĝa; Abraham kaj Sara estis maljunuloj de profunda aĝo; maljunulaj faltoj. → plejaĝulo.

MEV# 725.56

{eo1} mal'jun/ul/ej/o

Domo destinata, por liveri kvietan restadon al maljunuloj. → kadukulejo.

MEV# 613.98

{eo1} mal'jun/ul/in/o

Maljuna virino: la maljunulino balancis la kapon kaj diris: Hm! Hm!; la senkoloriĝintaj pupiloj de la maljunulino ne malsekiĝis per larmo.

MEV# 591.139

{eo1} re'jun/ig/i

Fari denove juna: tiu nova hartinkuro ŝin rejuniĝas.

MEV# 591.139

{eo1} re'jun/iĝ/i

Fariĝi denove juna: post la kuracado, ŝi mirinde

rejuniĝis.

MEV# 631.312

{eo1} jung/i tr

{eo2} al'jung/i

Alligi per tiucela ligilo tirontan beston aŭ motorveturilon al tirotaĵo: li jungis sian ĉaron; ne jungu la bovon malantaŭ la plugilon; jungi ĉevalon al veturilo, vagonojn al lokomotivo; (figuracence:) por efektiviĝi la planon, oni jungis ĉiujn fortojn de la lando.

MEV# 631.312

{eo1} jung/ad/o

Ago de tiu, kiu jungas.

MEV# 62-872.8

{eo1} jung/aj/o (1)

Jungilaro: sur la jungaĵo de la bovoj li kuiris la viandon; la jungaĵo de la vagonoj rompiĝis ĉe la elreliĝo.

MEV# 62-872.8

{eo1} jung/il/ar/o (1)

Tuto de la pecoj, destinitaj por jungi bestojn al ia veturilo, ktp: surmeti la jungilaron al brutoj.

EB#72/7-25; 336/15.

{de1} Geschirr *n*

{de2} Gespann *n*

{en1} harness

{fr1} harnais *m*

{fr2} harnachement *m*

MEV# 629.734.7

{eo1} jung/il/ar/o <2>

Tuto de la pecoj, destinitaj por jungi homon al paraŝuto. EB#.228/54

{de1} Gurtwerk *n*

{en1} harness

{fr1} harnais *m*

MEV# 62-872.8 & 636.083.7

{eo1} brust-jung/il/ar/o

EB#72/26-36.

{de1} Sielengeschirr *n*

{en1} breast harness

{fr1} harnachement *m* de poitrail *m*

MEV# 631.3.071

{eo1} jung/il-kolum/a kusen/o

EB#123/1.

{de1} Kummetskissen *n*

{de2} Kumtkissen *n*

{en1} horse collar pad

{fr1} faŭ collier *m*

MEV# 631.3.071

{eo1} pint/a jung/il-kolum/o

EB#72/15.

{de1} Spitzkumt *n*

{de2} Kummet *n*
{en1} horse collar
{en2} pointed horse collar
{en3} hames
{fr1} collier *m*

MEV# 636.088.2
{eo1} jung/it/a bov/uk-par/o
EB#65/16.
{de1} Ochsespann *n*
{en1} ox team
{en2} span of oxen {US}
{fr1} attelage *m* de b \neq fs

MEV# 629.112
{eo1} jung/it/ar/o
{eo2} jung/aj/o (2)
La du aŭ pluraj bestoj, kune jungitaj al veturilo.

MEV# 636.088.2
{eo1} kvar/op/a jung/it/ar/o
EB#257/54
{de1} Viergespann *n*
{en1} four-in-hand
{en2} carriage and four
{fr1} attelage *m* à quatre cheveaŭ

MEV# 636.088.2
{eo1} tri/op/a jung/it/ar/o
EB#179/45.
{de1} Dreigespann *n*
{de2} Troika *f*
{en1} three-in-hand
{fr1} attelage *m* à trois cheveaŭ

MEV# 629.112.013
{eo1} jung-trab/ar/o
EB#131/8+9.
{de1} Geschirr *n*
{en1} swingle set
{fr1} attelage *m*

MEV# 629.112.013
{eo1} ĉef/a jung-trab/o
EB#131/8.
{de1} Waage *f*
{de2} Waagscheit *n*
{en1} main swing-tree
{fr1} volée *f*
{fr2} corps *m* de volée

MEV# 629.112.013
{eo1} en'jung/i *tr*
Jungi inter du timonoj: ili enjungis la idolanojn kiel bruton antaŭ siaj veturiloj; kiu sin enjungis, devas tiri.

MEV# 629.112.013
{eo1} el'jung/i *tr*
Maljungi: dum la eljungado.

MEV# 629.112.013
{eo1} kun'jung/i *tr*
Jungi kune kun: la bovo rigardis al sia kunjungito.

MEV# 629.1.013
{eo1} mal'jung/i *tr*
{eo2} dis'jung/i
Malligi la tirantan parton disde la tirata: maljungi kaleŝon, lokomotivon.

MEV# "33.06"
{eo1} Juni/o
La sesa monato de la nuna kristana jaro.

MEV# 582.???
{eo1} juniper/o
BOT Genro (|Juniperus|i L. el pinacoj) de dioikaj, escepte monoikaj arboj kaj arbedoj kun lancetformaj aŭ skvamformaj pingloj, kaj kun konuso, kiu havas malmultajn, plej ofte tri fine kunkreskantajn skvamojn, kiuj ĉe maturiĝo fariĝas sukoplenaj, formantaj kun la konuso t.n. berojn. EB#356/47.
{de1} Wacholder *m*
{en1} juniper
{fr1} genévrier *m*

MEV# 663.51
{eo1} juniper-brand/o
Brando aromigita per la fruktoj de junipero. → ĝino 1.

MEV# 582.???
{eo1} junk/o
BOT Genro (|Juncus|i (L.) Lam. & DC. el junkacoj) de unu- kaj plurjaraj marĉoherboj, tuboformaj aŭ kun rampa rizomo, kun longaj, maldikaj tigoj enhavantaj spongecan histon, kun senombraj floroj kaj triĉambrajn kapsulojn enhavantajn multajn malgrandajn grajnoj; tigoj kaj folioj uzataj por fari matojn. → skirpo. EB#130/28
{de1} Binse *f*
{en1} reed
{fr1} jonc *m*

MEV# 003.58
{eo1} junk/a panikl/o
EB#324/22.
{de1} Binsenrispe *f*
{en1} reed panicle
{fr1} poinçon *m* égyptien en jonc

MEV# 929.7
{eo1} junkr/o
Kampnobelo (ofte en malŝata senco de reakciulo).

MEV# 355.231.1
{eo1} sign/o-junkr/o
Korneto, oficir-aspiranto.

MEV# (513.21)
{eo1} Junnan
GEOG Provinco en Ĉinujo (102°E, 25°N).

MEV# 292.21
{eo1} Junon/a
MIT Roma diino, edzino de Jovo. → Hera.
EB#308/5
{de1} Hera
{de2} Juno
{en1} Hera
{en2} Juno
{fr1} Héra
{fr2} Junon

MEV# 624.023.672
{eo1} junt/o (1)
{eo2} junt/o-lini/o
TEK La kuniga interspaco inter du kunigitaj ŝtonaj, brikaj, metalaj aŭ lignaj pecoj, kiun oni plenigas per gluo, mastiko, mortero. EB#117/94
{de1} Stoß *m*
{en1} join
{fr1} raccord *m*

MEV# 624.023.86
{eo1} junt-kovr/a/j/o
EB#117/100.
{de1} Überdeckung *f*
{en1} lap
{fr1} recouvrement *m*

MEV# 62-462
{eo1} junt/o (2)
{eo2} trans'ir/a junt/o
La kunigo mem: transira junto (ekz. inter du tuboj de malsamaj diametroj).

MEV# 674.028 & 694.2
{eo1} lign/o-junt/oj
{eo2} ling/o-kun'ig/oj
EB#116/84-98
{de1} Holzverbindungen
{en1} woodword joints
{en2} timber joints
{fr1} assemblages *m* du bois

MEV# 801.41
{eo1} junt/o (3)
FON Loko, kie fonologiaj unuoj kuniĝas, komenciĝas aŭ finiĝas; la okaziĝo de specialaj alofonoj ĉe tia loko, rigardata kiel mem fonemo.

MEV# 624.078
{eo1} junt/o <4>
{eo2} junt/ej/o
{eo3} junt/o-pec/o
Tiu loko en konstrukto (homfarita strukturo →85/420), kie kontaktas ĉu rekte, ĉu pere de speciala elemento aŭ substanco, du konsistigaj pecoj

[partoj] de la konstrukto tiel, ke la per junto kunigitaj pecoj [partoj] efikas same kiel la pecoj [partoj] mem. Diference de nura meĥana kunigo, junto devas plenumi postulon de funkci-kapablo de la konstrukto. Specon de junto determinas 1. metio, al kiu pretigo de la konstrukto apartenas, 2. teĥnologia procedo, resp. maniero de meĥana kunigo. <85/005>

{de1} Verbindung *f*
{de2} Gelenk *n*
{en1} connection
{en2} joint
{fr1} joint *m*

MEV# 62-821.18 (+)
{eo1} artik/a junt/o
Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan angulan turniĝon de du partoj de tubo en ebena aŭ spaco. <85/257>

{de1} Rohrgelenk *n*
{en1} swivel joint
{fr1} joint articulé
{fr2} joint à genouillère

MEV# 62-821.18 (+)
{eo1} teleskop/a junt/o
Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan laŭaksan ŝoviĝon aŭ turniĝon de du partoj de tubo. <85/256>

{de1} Teleskoprohrverbindung *f*
{en1} telescopic connection
{fr1} joint télescopique

MEV# 621.315.687
{eo1} junt/o de kabl/o
{eo2} junt/o-kest/o
{eo3} kabl/o-junt/ej/o
ELET La elektra kaj meĥanike konekta ejo inter la ekstremaĵoj de du kablolongoj, kie oni juntas la apartajn konduktilojn de la kablo. EB#147/60.

{de1} Kabelanschluß *m*
{en1} secondary terminal box
{fr1} boîte *m* à bornes *f*
{fr2} raccordement *m* de câbles *m*

MEV# 674.028.2
{eo1} junto per foldo kaj lango
TEK Lignojunto farita el du tabuloj, de kiuj unu havas foldon, la alia langon.

MEV# 694.2
{eo1} junt/o per tenon/o kaj mortez/o
{eo2} tenon-junt/o
TEK Lignokunigo, en kiu elstara peco (tenono) estas enigita en precize samforma kaj sam-dimensia enĉizaĵo (mortezo). EB#116/84
{de1} Holzverbindung durch einfachen Zapfen
{en1} simple mortice and tenon joint

{en2} simple mortise and tenon joint
{fr1} assemblage *m* à tenon *m* simple

MEV# 674.028.2

{eo1} bevel/it/a tenon-junt/o
EB#116/90.
{de1} einfacher Versatz *m*
{en1} bevel shoulder notch
{fr1} assemblage *m* à simple embrèvement

MEV# 694.2

{eo1} dent/a junt/o
{eo2} duonum/a hok-junt/o
TEK Lignojunto farita per rektaj tenonoj; plurdenta tenonkunigo. EB#116/87
{de1} gerades Hakenblatt *n*
{en1} scarf joint
{fr1} assemblage *m* à trait *m* de Jupiter droit

MEV# 625.848

{eo1} dilat-junt/o
EB#197/39+40.
{de1} Wärmedehnungsfuge *f*
{en1} expansion joint
{fr1} joints *m* de dilatation *f* thermique

MEV# 674.028

{eo1} du/obl/e bevel/it/a junt/o
EB#116/91.
{de1} doppelter Versatz *m*
{en1} double bevel shoulder notch
{fr1} assemblage *m* à double épaulement

MEV# 674.028

{eo1} duon'ort/a junt/o
EB#122/4.
{de1} Gehrung *f*
{en1} mitre joint
{en2} miter joint {US}
{fr1} onglet *m*

MEV# 694.2

{eo1} duon'um/a junt/o
TEK Lignojunto, ĉe kiu la du kunigendaj pecoj (tabuloj aŭ latoj) estas elnoĉitaj ĉe la ekstremaĵo. EB#117/86
{de1} gerades Blatt *n*
{en1} straight halved joint
{fr1} entaille *f* à mi-bois
{fr2} entaille *f* à trait *m* droit

MEV# 694.2

{eo1} fork-junt/o
EB#116/85
{de1} Scherzapfen *m*
{en1} forked mortise and tenon joint
{en2} forked mortise and forked tenon
{fr1} enfourchement *m*

MEV# 694.2

{eo1} hirund-vost/a junt/o
TEK Kunigo de lignaj tabuloj per mortezo kaj tenono en formo de hirundvosto.
~ei(94-11): EB#117/89
{de1} schwalbenschwanzförmige Überblattung *f*
{en1} dovetail halving
{fr1} assemblage *m* à mi-bois *m* à queue *f* d'aronde

MEV# 694.2

{eo1} hok-junt/o
EB#116/87.
{de1} gerades Hakenblatt *n*
{en1} scarf joint
{fr1} assemblage *m* à trait *m* de Jupiter droit

MEV# 625.848

{eo1} inter'slab/a junt/o
EB#197/46.
{de1} Dübel *m*
{en1} slab junction
{fr1} goujon *m*

MEV# 625.848

{eo1} kver-junt/o
EB#197/40.
{de1} Querfuge *f*
{en1} transverse joint
{fr1} joint *m* transversal

MEV# 625.848

{eo1} laŭ'long/a junt/o
EB#197/39.
{de1} Längsfuge *f*
{en1} longitudinal joint
{fr1} joint *m* longitudinal

MEV# 694.2

{eo1} lign/o-junt/oj
EB#116/84-98.
{de1} Holzverbindungen *f*
{en1} woodwork joints
{en2} timber joints
{fr1} assemblages *m* du bois

MEV# 625.143.4

{eo1} rel-junt/o
EB#198/42.
{de1} Schienenstoß *m*
{en1} rail joint
{fr1} joint *m* des rails *m*

MEV#

{eo1} junt/o-pec/o
= fitingo.

MEV# 621.791.034

{eo1} lut-junt/o (1)

- {eo2} veld-junt/o
ELET La fendo inter du metalaj pecoj, kiuj estas lutitaj/velditaj unu kun la alia.
~ei(94-11): EB#135/8
{de1} Schweißbraupe *f*
{en1} welding bead
{en2} weld
{en3} welded joint
{fr1} chenille *f* de soudure *f*
{fr2} joint *m* de soudure *f*
- MEV# 685.31
{eo1} lut-junt/o (2)
{eo2} kabl/o-muf/o
Kablomufo.
EB#147/40, 87/562
{de1} Einführungsbuchse *f*
{en1} plumbing gland
{fr1} manchon *f* d'entrée *f*
- MEV# 625.143.4
{eo1} plat-junt/o EVIT
{eo2} rel-junt/o
TEK Kunigo inter du reloj, sojloj, traboj ks per plato konsistanta el la sama materialo, kiu surkunigas la du apudajn ekstremojn.
EB#198/43
{de1} Schienenlasche *f*
{en1} rail fish plate
{en2} joint bar {US}
{fr1} éclisse *f*
- MEV# 625.84-1
{eo1} junt/o-tranĉ/ador/o
EB#197/16.
{de1} Fugenschneidergerät *n*
{de2} Fugenschneider *m*
{en1} transverse-joint cutter
{en2} joint cutter
{fr1} machine *f* à couper les joints *m*
- MEV# 625.84-1
~ei(95-2):
{eo1} junt/o-tranĉ/il/eg/o
EB#197/17.
{de1} Fugenschneidmesser *n*
{de2} Fugenmesser *n*
{en1} joint-cutting knife
{en2} joint knife
{fr1} couteau *m* pour couper les joints *m*
- MEV# 323.27
{eo1} junt/o <5>
Koterio de ribeluloj formata por regi kaj administri ŝtaton post ribelo. {de1} Junta *f*
{en1} Junta
{es1} junta *f*
{fr1} junte *f*
- MEV# 694.2
- {eo1} junt/i (1) *tr*
Kunigi per junto.
- MEV# 621.3 & 696/697
{eo1} junt/i (2)
TEK ELET Fari junton ĉe tuboj aŭ kabloj; kunligi la konduktilojn (cirkvitojn) de kablo en juntejo aŭ kabloŝakto. → geri.
- MEV# 687.12
{eo1} jup/o
Virina vesto, kovranta la malsupran parton de la korpo, ekde la talio: laŭ la modo jupoj longiĝas aŭ mallongiĝas; timulinetoj ĵus dekoĉitaj de la patrino jupo.
- MEV# 687.13 & 687.16
{eo1} jup/et/o
Mallonga jupo por knabinoj, baletistinoj ktp: la infana jupeto atingis nur ĝis ŝiaj genuoj.
- MEV# 687.12.08
{eo1} jup/ist/in/o
Kudristino specialigita pri la farado de jupoj.
- MEV# 687.254
{eo1} sub'jup/o
Jupo el tolaĵo, portata sub la drapa ekstera jupo.
- MEV# 292.21
{eo1} Jupiter/o (1)
Solena nomo de Jovo (= Jovopatro): en peza nubo faras Jupitero decidojn; kun alta frunto, kvazaŭ Jupitero.
- MEV# 523.45
{eo1} Jupiter/o (2)
AST La plej granda planedo de la Sunsistemo, la kvina ekde la Suno.
- MEV# 292.21
{eo1} Jupitera (1)
Rilata al Jupitero 1: fiereco lin por ĉiam de l' tablo Jupitera defaligis; (figurasence:) ili kun Jupitera graveco respondas . . .
- MEV# 523.45
{eo1} Jupiter/a (2)
Rilata al Jupitero 2: la 11 Jupiteraj satelitoj.
- MEV# 34
{eo1} jur/o
Tuto de devigaj reguloj (normoj) kun sankcioj, ordigantaj la rilatojn inter homoj kaj homkolektivoj, kaj difinantaj iliajn rajtojn kaj devojn: interna, internacia juro; konstitucia juro; la Romana juro. → leĝo, moro, jurisprudenco; kodo, leĝaro, medicino.
- MEV# 34

{eo1} jur/a
Rilata al juro: juraj studoj; via edzo estas posedanto en rilato jura.

MEV# 347.96
{eo1} jur/ist/o
Specialisto en la juraj kaj juĝaj aferoj.

MEV# 340.141
{eo1} kutim-jur/o
Juro bazita sur tradiciaj kutimoj, ne sur skribitaj leĝoj.

MEV# 34.038
{eo1} jurisdikci/o (1)
{eo2} juĝ/o-pov/o
JUR Rajto juĝi.

MEV# 347.98
{eo1} jurisdikci/o (2)
{eo2} juĝ/o-distrikt/o
Teritorio, sur kiu sin etendas la rajto de iu jura instanco: la juro de la kasacia kortumo sin etendas sur la tuta teritorio de la ŝtato.

MEV# 34.01
{eo1} jurisprudenc/o (1)
{eo2} jur/ik/o
JUR Juroscienco, filozofio pri juro.

MEV# 340.142
{eo1} jurisprudenc/o (2)
{eo2} tribunal/a interpret/ad/o
JUR Interpretado de la juro fare de la tribunaloj.

MEV# 094.9
{eo1} jurisprudenc/o (3)
{eo2} tribunal/aj decid/oj
JUR Tuto de tribunalaĵaj decidadoj pri unu jurpunkto: juro pri aŭtora propio.

MEV# 397 & 727.7
{eo1} jurt/o
Tendo aŭ kabano de Siberiaj, Mongolaj nomadoj.

MEV# 347
{eo1} just/a (1)
Respektanta egale kaj senpartie la rajtojn de la aliaj homoj, kaj haviganta al ĉiu lian apartenaĵon: nia provincestro estas severa, sed justa; la homoj estas justaj precipe al tiuj, kiujn ili amas; kiom ajn justaj vi penas esti kontraŭ diversaj gentoj. . .; justa juĝisto.

MEV# 17.024
{eo1} just/a (2)
Konforma al la interna juĝo de la konscienco: tio estas tute justa kaj tute laŭ la ordo; viaj justaj postuloj; li juĝu la popolon per juĝo justa; justa divido; li ricevu justan punon por lia krueleco

kontraŭ mi!; certigi al la laboristoj justan salajron. → meritita, deca.

MEV# 165.0
{eo1} just/a (3)
Bazita sur la realo: vi havis justan kaŭzon por maltrankviliĝi; ĉu tion vi opinias justa, ke vi diras . . . ? . → prava, ĝusta.

MEV# 179.9
{eo1} just/a (4)
Virta.

MEV# 37.035.1
{eo1} just/e (1)
En justa maniero: oni scias agi kun ili juste; juĝi juste;

MEV# 37.035.1
{eo1} just/e (2)
En justa maniero: sed mi suferas juste; vi havas juste tion, kion vi meritis.

MEV# 37.035.1
{eo1} just/o
Tio, kio estas justa, rigardata en abstrakta, absoluta maniero: la devo de juĝisto estas diri la juston; mi estos ilia Dio en vero kaj justo.

MEV# 37.035.1
{eo1} just/aj/o
Ago, faro justa: farado de justaĵo estas ĝojo por la virtulo.

MEV# 37.035.1
{eo1} just/ec/o (1)
Eco de tio, kio estas justa: viaj gepatroj konvinkiĝos pri la justeco de miaj plendoj, justeco havas nenion komunan kun leĝo, kiu estas nur ĝia karikaturo; pli bona estas malmulto, sed kun justeco.

MEV# 37.035.1
{eo1} just/ec/o (2)
Sento de la konscienco, per kiu oni redonas al ĉiu lian rajtaĵon: pardonemeco superas justecon; justecon sekvu; se vi, reĝo, la voĉon de l' justeco aŭskultas. . .; lacaj havi, por nin defendi kontraŭ maljustuloj, nur justicon sen justeco . . .

MEV# 216
{eo1} just/ec/o (3)
Plenumado de tio, kio estas justa: ni estas pretaj doni al vi justecon pri tio; vi estus nun libera fari al vi justecon per bona porcio da bastonbatoj; ho, dioj! se vi amas la justecon, nun per mi la veron vi honoru!; sed justeco fluu kiel akvo!; per justeco staras fortike la trono.

MEV# 351.87 & 354.51
{eo1} just/ec/o (4)

Justico: mi iras mem transdoni min al la manoj de la justeco; kovri per arĝento la okulon de la justeco; aŭdu vi, kion la justeco per mi sciigas al vi!.

MEV# 37.035.1
{eo1} just/ul/o (1)
Homo justa.

MEV# 265.6
{eo1} just/ul/o (2)
KRI Homo pia kaj virta: mi venis alvoki ne justulojn, sed pekulojn al pento.

MEV# 340
{eo1} mal'just/a (1)
Ne haviganta al ĉiu lian rajtaĵon: kontraŭ neniu oni devas esti maljusta; mi maljuste ŝin senigis de la antikvaj oferondoj.

MEV# 340
{eo1} mal'just/a (2)
Ne konforma al la juĝo de la konscienco: maljusta profito; sur la maljustaj vojoj de la tero; maljusta puno, milito; maljustaj pretendoj.

MEV# 340
{eo1} mal'just/a (3)
Ne bazita sur la realo: maljustaj suspektoj, motivoj.

MEV# 340
{eo1} mal'just/aj/o
Ago, faro maljusta: li al iu malgraŭvole faris maljustaĵon; la tero pleniĝis de maljustaĵoj.

MEV# 340
{eo1} mal'just/ec/o
Eco de iu, io maljusta: la maljusteco de partia tribunalo; maljusteco de ne meritita puno; (figurasence:) maljusteco de la sorto.

MEV# 340
{eo1} mal'just/ul/o
Tiu, kiu estas maljusta.

MEV# 801.313.11
{eo1} Justen/o
Virnomo.

MEV# 351.87 & 354.51
{eo1} justic/o
JUR Ŝtata organismo, kiu zorgas pri elekto de juĝistoj, kontrolo de ilia agado, plenumo de difinitaj punoj ktp: justic-ministro, justic-oficisto; ministrejo pri justico.

MEV# 323.38 : 34
{eo1} klas-justic/o
Tiu organismo, efikanta kiel ilo de reganta klaso.

MEV# 801.313.11

{eo1} Justinian/o
Virnomo, i.a. de Romia imperiestro, kiu kompiligis la faman kodon.

MEV# 677.13
{eo1} jut/o (1)
BOT Teksmaterialo, konsistanta el la tigoj de diversaj specioj de Genro Corchorus el tiliacoj; krom kotonon, la plej grava plantfibrospeco por fabrikado de teksaĵoj.

MEV# 621.798.15
{eo1} jut/o (2)
Teksaĵo farita el tiu materialo: sakoj el juto.

MEV# (489.4)
{eo1} Jutland/o
GEOG Kontinenta parto de Danlando (9°E, 56°N).

MEV# 671.12
{eo1} juvel/o (1)
Ornamaĵo, ordinare malgranda, tre multekosta pro la materio (oro, argento, gemoj) aŭ la prilaboriteco: en silka vesto kaj brilanta de juveloj; la virinoj portis ĉirkaŭ la kolo siajn orajn kaj perlajn juvelojn.

MEV# 339.11
{eo1} juvel/o (2)
(figurasence:) Grandvaloraĵo: li estas efektive la juvelo de la nacio sia;

MEV# 671.12
{eo1} juvel/ar/o
Pluraj juveloj, formantaj tutaĵon: juvelaro el diamantoj.

MEV# 671.1 : 725.21
{eo1} juvel/ej/o
Butiko de juvelisto.

MEV# 671.1.08
{eo1} juvel/ist/o
Homo, kies metio estas fari aŭ vendi juvelojn: la juvelisto atente rigardis la desegnaĵon.

MEV# 739.2
{eo1} juvel/ist/a
Rilata al juvelisto: juvelista arto; juvelistaj laboraĵoj; juvelista desegnisto.

MEV# 671.13
{eo1} juvel/uj/o
Skatolo destinta por enteni juvelojn: ĝardenoj puraj kaj elegantaj kiel juvelujo.

MEV# 739.2
{eo1} juvel-art/o
La arto dezajni kaj elfari juvelojn.

MEV# 622.37

{eo1} juvel-ŝton/o
= gemo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Juvenal/o
Virnomo, i.a. de fama Roma satiristo.

La dosiero J-MEV-U.V60 estas la J-MEV-U.V42-dosiero konvertita la Vopo 6.0 post apliko de la makrooj 42-AL-61.WPM kaj 42-AL-62.MPM. La dosiero J-MEV-U.V42 estis kreita el J-MEVEI2.W42, post kiam tiu estis ordigita laŭ UDoKo-numeroj, kaj UDoKo-titoloj surkopiitaj:
"311" Pasinteco

MEV# "311"

{eo1} pas/int-jar/a
Okazinta en la antaŭa jaro: li zorgas pri ĝi kiel pri neĝo pasintjara; en mia pasintjara letero.
"312" Estanteco

MEV# "312"

{eo1} ĉi'jar/a
Okazanta, okazinta aŭ okazonta en la nuna jaro.
"33" Monatoj, monataj tempo-periodoj

MEV# "33.01"

{eo1} Januar/o
La unua monato de la nuna kristana jaro.
{de1} Januar
{en1} January
{fr1} Janvier

MEV# "33.06"

{eo1} Juni/o
La sesa monato de la nuna kristana jaro.
{de1} Juni
{en1} June
{fr1} Juin

MEV# "33.07"

{eo1} Juli/o (2)
La sepa monato de la nuna kristana jaro: la 14a de Julio (Franca nacia festo).
{de1} Juli
{en1} July
{fr1} Juillet
"4" Tempodaŭroj
"405" Longaj daŭroj

MEV# "405"

{eo1} mult(e)jara (1)
Havanta daŭron de multaj jaroj: rezultato de multejara pacienca laborado; miaj multjaraj laboroj kaj suferoj.
"44" Monatoj

MEV# "440-03"

{eo1} kvaron'jar/o
Kvarono de jaro, trimestro.

MEV# "440-06"

{eo1} duon'jar/o
Duono de jaro, semestro.
"45" Jaroj

MEV# "45"

{eo1} jar/o (1)
Tempomezur-unuo, egala al la daŭro de unu kompleta rondiro de la Tero ĉirkaŭ la Suno: natura, suna, tropika jaro (365 tagoj, 5h 48m 46s); astra, sidera jaro (pli longa je 20 m 23 s).

MEV# "45"

{eo1} jar/o (2)
Tiu tempodaŭro, proksimume kalkulita, uzata oficiale por datado kaj komenciĝanta unu difinitan tagon: la Gregoria, Julia jaro; la leĝa, civila jaro; en la jaro 1905 mia patro. . .; la pagoj estas renovigataj en Januaro de ĉiu jaro; la venonta, pasinta jaro; unu fojon en ĉiu jaro estas farata Internacia Kongreso; en la daŭro de la lastaj 5 jaroj; elektitaj en la Akademion por la sekvanta jaro; de jaro al jaro; jaro post jaro; al la nova jaro 1893 mi gratulas ĉiujn amikojn; dezirante plej bonan novan jaron al vi.
RIM. En la antikvaj tempoj la datado estis ofte kalkulata de la jarkomenca tago, kiu sekvis aŭ antaŭiris la surtroniĝon de ia reĝo: en la sepa jaro de Jehu Jehoaŝ fariĝis reĝo.

MEV# "45"

{eo1} jar/o (3)
Samlonga periodo, komenciĝanta ian alian tagon, konata de la interesatoj: la eklezia (kristana) jaro (de Advento ĝis Advento); la lerneja jaro (de Septembro ĝis Julio en Eŭropo); la teatra jaro (de Novembro ĝis Aprilo); la budĝeta jaro (variante laŭ la landoj); la akademianoj estas elektataj por naŭ jaroj; antaŭ 15 jaroj mi diris publike, ke...; virseksulo en la aĝo de dudek jaroj; aĝulo de kvin jaroj; en la unuaj jaroj de ekzistado de E-o; pasis jam unu jaro, de kiam ni renkontiĝis.

MEV# "45"

{eo1} jar/o (4)
Tiu periodo, rigardata rilate al tio, kio okazis en ĝi: li foriris du jarojn; mi dediĉis ĉ. 2 jarojn al la esplorado de tiu jargono; tio prezentas la laboraĵon de dek jaroj; dudek jaroj de servado; jaroj de vivo kaj paco; antaŭ ol venis la jaroj de malsato; jaroj da senlaboreco; per la saĝo aldoniĝos al vi jaroj da vivo; jarlonga atendado; lavu tutan jaron, negro ne blankiĝos; la sezonoj de la jaro.

MEV# "45"

{eo1} jar/oj (5)
Tempo, periodo de la homa vivo: la knabaj jaroj; de zorgoj, ne de jaroj blankiĝas la haroj; pagas maljunaj jaroj por junaj eraroj.

MEV# "45"
 {eo1} super'jar/o
 Jaro, enhavanta 366 tagojn.
 {de1} Schaltjahr *n*
 {en1} leap year

MEV# "45"
 {eo1} jar/a (2)
 {eo2} jar-aĝ/a
 Unujara.
 {en1} one year old
 "46" Jardekoj

MEV# "46"
 {eo1} jar-dek/o (1)
 Deko da jaroj.
 {en1} decade

MEV# "46"
 {eo1} jar-dek/o (2)
 Numerita dekjara periodo en jarcento: en la tria jardeko de la lasta jarcento.
 "47" Jarcentoj

MEV# "47"
 {eo1} jar-cent/o (1)
 Cento da jaroj: antaŭ kelkaj jarcentoj iliaj prapatroj loĝis ne en Ameriko: en la daŭro de jarcentoj, ĝi havis la aĝon de duono da jarcento.
 {en1} century

MEV# "47"
 {eo1} jar-cent/o (2)
 Numerita periodo de cent jaroj, kalkulita de la naskojaro de Jesuo-Kristo: ĉirkaŭ la mezo de la dekkvara jarcento; la epoko de la mezaj jarcentoj (Mezepoko).

MEV# "47"
 {eo1} cent-jar/o
 Jarcento: la mezaj centjaroj (= Mezepoko).

MEV# "47"
 {eo1} jar-cent/a
 Daŭrinta plurajn jarcentojn: jarcenta tradicio.

MEV# "47"
 {eo1} cent-jar/a
 Havanta la aĝon de cent jaroj, daŭrinta cent jarojn: ĉu de homo centjara fariĝos nasko?; centjaraj kverkoj; centjara fremda regado.

MEV# "47"
 {eo1} cent-jar/a fest/o
 {en1} centenary

MEV# "47"
 {eo1} cent/a-jar/a
 Okazanta en la centa jaro.
 RIM. Sencon analogan havas la ceteraj kunmetaĵoj:

dek-jara, dek/a-jara, unu-jara, unu/a-jar/a ktp;
 "48" Jar-miloj

MEV# "48"
 {eo1} jar-mil/o (1)
 Milo da jaroj: post jarmiloj ili alflugos trans la oceano!.

MEV# "48"
 {eo1} jar-mil/o (2)
 Numerita miljara periodo, kalkulita de la naskojaro de Jesuo-Kristo: en la dua jarmilo antaŭ J-K.

MEV# "48"
 {eo1} mil'jar/o
 Jarmilo: miljaroj ne povis, minuto elŝovis.

MEV# "48"
 {eo1} jar-mil/a
 Daŭrinta tra pluraj jarmiloj: la Hebreoj suferis jarmilan martirecon.

MEV# "48"
 {eo1} mil'jar/a
 Daŭrinta mil jarojn: miljara imperio.
 "5" Periodoj
 "55" Ĉiujare. Periodo de jaro

MEV# "55"
 {eo1} ĉiu'jar/a
 Okazanta en ĉiu jaro: ĉiujara repago de ŝuldo; ĉiujara oferado.
 {en1} annual

MEV# "55"
 {eo1} jar/a (1)
 Ĉiujara.

MEV# "55"
 {eo1} laŭ'jar/a
 Rilata al la periodo de nur unu jaro: laŭjara dungito.

MEV# "55-02"
 {eo1} ĉiu'du-jar/a
 {en1} biennial
 "57" Ĉiuj cent jaroj. Periodo de cent jaroj

MEV# "57"
 {eo1} cent-jar/a
 Havanta la aĝon de cent jaroj, daŭrinta cent jarojn: ĉu de homo centjara fariĝos nasko?; centjaraj kverkoj; centjara fremda regado.

MEV# "57"
 {eo1} cent-jar/a fest/o
 {en1} centenary

MEV# "57"

{eo1} cent/a-jar/a
Okazanta en la centa jaro.
RIM. Sencon analogan havas la ceteraj kunmetaĵoj:
dek-jara, dek/a-jara, unu-jara, unu/a-jar/a ktp;
"58" Periodo de mil jaroj

MEV# "58"
{eo1} mil'jar/a
Daŭrinta mil jarojn: miljara imperio.
"78" Tempa maldifiniteco

MEV# "78"
{eo1} jar/ar/o
Serio da jaroj. → erao, periodo, epoko, aĝo.
La signo por maldekstra ronda krampo havas la
ASCII kodaĵon 40, kaj la signo de egaleco la ASCII-
kodaĵon 61. Tiel komenciĝas la ĝeneralaj allig-
numeroj de UDoKo indikantaj rasojn kaj popolojn.
La ordiga programo de Vopo 4.2 metas tiujn
allignumerojn post la temp-indikaj:
(=...) Rasoj kaj popoloj
(=1.4)/(=1.9) Popoloj de difinitaj landoj
(=1.4)/(=1.9) ≡ (4/9)
(=1.4) Popoloj en Eŭropo
(=1.470) Popolo el Rusio

MEV# (=1.470) & 355.335
{eo1} jesaul/o
Kozakkapitano.
(=1.497) Popoloj sur Balkano

MEV# (=1.497.1)
{eo1} Jugoslav/o
Ano de la Jugoslava Federacio.

MEV# (=1.497.1) & (497.1)
{eo1} Jugoslav/a
Rilata al Jugoslavo aŭ Jugoslavio.
(=1.5) Popoloj en Azio

MEV# (=1.57) & 397
{eo1} Jakut/o
Ano de Siberia gento.

MEV# (=1.533)
{eo1} Jemen/an/o
Indiĝeno loganta en Jemeno.

MEV# (=1.569.5)
{eo1} Jordan/i/an/o
Regnano de tiu ŝtato.

MEV# (=1.569.4-21)
{eo1} Jerusalema/an/o
Loĝanto en Jerusalemo (Israela parto).

MEV# (=1.569.5-21)
{eo1} Jerusalema/an/o
Loĝanto en Jerusalemo (Jordania parto).

MEV# (=1.73) : 801.312.29
{eo1} Janki/o
Familara nomo por Usonano.
{de1} Yankee *m*
{en1} Yankee
{fr1} yankee *m*

MEV# (=1.922)
{eo1} Jav/an/o
Indiĝeno loĝanta en Javo.
(=2) Blanka raso ĝenerale. Okcidentaj rasoj
(=81) Slavoĵ ĝenerale
(=9) Orientaj rasoĵ ĝenerale. Koloraj rasoĵ
(=91) Arĵoj. Hind-Eŭropaj rasoĵ
(=92) Semitoĵ ĝenerale
(=924) Judoĵ. Israelanoĵ

MEV# (=924)
{eo1} Jud/o
Nomo, per kiu en Okcident-Eŭropo oni nomas la
Hebreojn, de post ilia forkaptiteco en Babilono: la
Judoĵ apartenas al diversaj rastipoĵ; Majmonido,
Spinozo, Bergson estis inter la plej famaj Judoĵ. →
Izraeliano.

MEV# (=924)
{eo1} Jud/a
Rilata al Judoĵ: vidu ilin la malbenitan Judan
popolon!; Judaj moroj.

MEV# (=924)
{eo1} Jud/ar/o
Tuto de la Judoĵ.

MEV# (=924)
{eo1} Jud/ec/o
Aparta karaktero de la Judoĵ.

MEV# (=924)
{eo1} Jud/in/o
Virino Juda.
(=924.1) (+) Juda tribo

MEV# (=924.1)
{eo1} Jehud/o (2)
{eo2} Jehuda (2)
La tribo, deveninta el tiu patriarko, kaj ties lando: la
viroĵ de Jehudo estas lia plej amata plantaĵo; perfidis
Jehudo. → Juduĵo.
(=956) Japanoj

MEV# (=956)
{eo1} Japan/o
Ano de la ĉefgento loganta en Japanuĵo.
{de1} Japaner *m*
{en1} Japanese
{fr1} Japonais

MEV# (=956)
{eo1} Japan/a

Rilata al Japanoj aŭ al Japanujo: la Japana arto
EB#319/7-11, civilizo, lingvo, skribo.

{de1} japanisch
{en1} Japanese
{fr1} japonais

MEV# (=956)

{eo1} Japan/in/o
Virino Japana.

{de1} Japanerin f
{en1} Japanese
{fr1} Japonaise

(2) Lokoj el fiziogeografiaj vidpunktoj
(28) Surfacaĵ, ne-salaj akvoj
(282) Fluantaj akvoj, riveroj
(282.25) Riveroj en Azio

MEV# (282.251.2)

{eo1} Jenisej/o
GEOG Siberia rivero (80°E, 73°N).

MEV# (282.252.3)

{eo1} Jangzi
GEOG Unu el la plej grandaj riveroj de Ĉinujo; =
Rivero Blua (122°E, 31°30'N). ~
{de1} Jangtsekiang
{en1} Yangtze
{en2} Yangtzekiang
{fr1} Yangzi Jiang
{fr2} Yang-tseu-kiang

MEV# (282.254.???)

{eo1} Jordan/o
GEOG Rivero, naskiĝanta el Hermono kaj enfluanta
en la Mortan Maron (35°32'E, 31°45'N): transiru ĉi
tiun Jordanon, vi kaj ĉi tiu tuta popolo, en la landon,
kiun mi donas al ili; Ii estis baptita de Johano en
Jordano.

MEV# (282.254.???)

{eo1} trans-Jordan/a
Situanta trans Jordano (se rigardi elde Jerusalemo).

MEV# (282.254.???)

{eo1} Trans-Jordan/i/o
La lando trans-Jordan/a.
(282.27) Riveroj en Nord-Ameriko

MEV# (282.273.1)

{eo1} Jukon/o
GEOG Nord-Amerika rivero, fluanta tra Alasko
(163°15'W, 61°54'N).
(3) Lokoj en la malnova mondo

MEV# (38)

{eo1} Javan
BIB Hebra nomo de Helenujo.
(4) Lokoj en Eŭropo
(420) Lokoj en Anglujo

MEV# (427.4)

{eo1} Jork/o
GEOG Angla urbo (1°C04'W, 53°58'N).
(477) Lokoj en Ukrainio

MEV# (477.9)

{eo1} Jalt/o
GEOG Konata ban-urbo, en Krimeo (34°03'E,
44°30'N).
{de1} Jalta
{en1} Yalta
{fr1} Yalta
(48) Lokoj en Skandinavio

MEV# (489.4)

{eo1} Jutland/o
GEOG Kontinenta parto de Danlando (9°E, 56°N).
(497) Lokoj sur Balkano
(497.1) Lokoj en Jugoslavio

MEV# (497.1)

{eo1} Jugoslav/a Federaci/o
{eo2} Jugoslavi/o
GEOG Federacio el ses respublikoj, laŭlonge de
Adriatiko (Beogrado, 20°28'E, 44°49'N).

MEV# (497.1) & (=1.497.1)

{eo1} Jugoslav/a
Rilata al Jugoslavo aŭ Jugoslavio.
(5) Lokoj en Azio
(510) Lokoj en Ĉinio

MEV# (513.21)

{eo1} Junnan
GEOG Provinco en Ĉinujo (102°E, 25°N).
(520) Lokoj en Japanio

MEV# (520)

{eo1} Japan/i/o
{eo2} Japan/uj/o
GEOG Ekstrem-Orienta ŝtato, konsistanta el
insularo norde de Pacifiko (Tokio, 139°45'E,
35°43'N).
{de1} Japan
{en1} Japan
{fr1} Japon

MEV# (520-21)

{eo1} Jokoham/o
GEOG Japana havenurbo (139°32'E, 35°30'N).

MEV# (524)

{eo1} Jez/o
GEOG Malnova nomo de Hokajdo.
(53) Lokoj sur Araba duon-insulo

MEV# (533)

{eo1} Jemen/o
GEOG Imamujo, sudokcidente de la Araba
duoninsulo (44°E, 15°20'N).

MEV# (534)
{eo1} Sud-Jemeno
GEOG Popolrespubliko, eksprotektorato Brita de Adeno.
(569.4) Israelo

MEV# (569.44-21) & (569.5-21)
{eo1} Jerusalemo/o
{eo2} Jeruzalemo/o
GEOG Sankta urbo de la religioj hebrea, kristana kaj islama (35°14'E, 31°47'N): la domo de Dio de Izrael, de tiu Dio, kiu estas en Jerusalemo; mi kreos Jerusalemon por ĝojo; mi vidis la sanktan urbon, novan Jerusalemon, malsupreniranta el la ĉielo.

MEV# (569.48-21)
{eo1} Jaf/o
GEOG Havenurbo najbara al Tel-Aviv, en Izraelio (34°45'E, 32°03'N).
{de1} Tel Aviv-Jaffa
{en1} Tel Aviv-Yafo
{fr1} Tel-Aviv-Jaffa
(569.5) Jordanio

MEV# (569.5)
{eo1} Jordan/i/o
Ŝato en Proksim-Oriento, inter Irako kaj Israelo (Amman, 35°52'E, 31°59'N).

MEV# (569.5-21)
{eo1} Jerusalemo/o
{eo2} Jeruzalemo/o
GEOG Sankta urbo de la religioj hebrea, kristana kaj islama (35°14'E, 31°47'N): la domo de Dio de Izrael, de tiu Dio, kiu estas en Jerusalemo; mi kreos Jerusalemon por ĝojo; mi vidis la sanktan urbon, novan Jerusalemon, malsupreniranta el la ĉielo.

MEV# (569.5-21)
{eo1} Jeriĥ/o
{eo2} Jerik/o
GEOG Urbo en Jordanio, ĉe la norda fino de la Morta Maro (arabe: Ariĥa, 35°26'E, 31°52'N): malbenita estu tiu viro, kiu restarigos kaj konstruos ĉi tiun urbon Jeriko!.

MEV# (569.5-21)
{eo1} Jerik/a
Rilata al Jeriko: apud la Jerika Jordano.
(6) Lokoj en Afriko
(7) Lokoj en Nord- kaj Meza Ameriko
(71) Kanado

MEV# (712.1)
{eo1} Jukon/i/o
Unu el la Kanadaj Teritorioj (Dawson 139°27'W, 64°08'N).
(72) Meksikio

MEV# (726.4)
{eo1} Jukatan/i/o
Ŝtato en Meksikio (89°W, 20°N).

MEV# (726.4)
{eo1} Jukatan/o
GEOG Duoninsulo en Centra Ameriko.
(729) Teritorioj en la Kariba Maro
(729.1) Kubo
(729.2) Jamaiko

MEV# (729.2)
{eo1} Jamaik/o
GEOG Unu el la Grandaj Antiloj, sude de Kubo (76°52'W, 17°57'N).
{de1} Jamaika
{en1} Jamaica
{fr1} Jamaïque
(73) Usono
(747) Nov-Jorkio

MEV# (747)
{eo1} Nov-Jork/i/o
La Usona ŝtato, en kiu troviĝas Nov-Jorko.

MEV# (747-25)
{eo1} Nov-Jork/o
Plej grava urbo en Usono (74°W, 40°43'N).

(8) Lokoj en Sud-Ameriko
(9) Lokoj en Aŭstralio, Oceanio, kaj en arkta kaj antarkta regionoj
(922) Javo

MEV# (922)
{eo1} Jav/o
GEOG Unu el la Indoneziaj insuloj (Ĝakarto, 106°49'E, 6°10'S).

MEV# (948)
{eo1} Jork/a
Nomepito de la plej norda kabo de la Aŭstralio kontinento (142°30'E, 10°42'S).
-05 Allignumeroj por klasifi personojn:
-053 laŭ-aĝa klasifo

MEV# -053.7
{eo1} jun/ec/a
Rilata al juneco: junecaj frivolaĵoj; junece gaja menso.

MEV# -053.7
{eo1} jun/ec/o (1)
FIZL Tempo de la homa vivo, inter la dentŝangiĝo kaj la pubhareco.

MEV# -053.7
{eo1} jun/ec/o (2)
Tempo de la vivo inter la infaneco kaj la matureco: via juneco renoviĝas kiel ĉe aglo; en la tagoj de via

juneco; kiam la dioj ankoraŭ vagadis sur la tero en eterna juneco; la penso de la homa koro estas malbona jam de lia juneco; sango bolas, juneco petolas; se juneco estus sperta!; fleksu arbon dum ĝia juneco; tio estis ankoraŭ la juneco de la mondo.

MEV# -053.7

{eo1} jun/ul/in/o

Virino juna: la junulino, kiu plaĉos al la okuloj de la reĝo, fariĝos reĝino; la junulino estis belstatura kaj belvizaĝa; kiel eŭnuko deziranta senvirigigi junulinon, tiel estas homo volanta fari juston per perforto; miaj junuloj kaj junulinoj falis de glavo. → fraŭlino.

MEV# -053.71

{eo1} jun/ul/o

Viro juna: ĉiu estis junulo, ĉiu estis pekulo; la junulo aliĝis al nia militistaro; junuloj kun viglaj vizaĝoj, en uniformoj de universitataj studentoj; junulaj jaroj. → fraŭlo.

MEV# -053.8

{eo1} kvindek-jar/ul/o

MEV# -053.9

{eo1} cent-jar/ul/o

{en1} centenarian

= Allignumeroj por indiki lingvojn:

MEV# =956 : 800.7

{eo1} Japan/ig/i

Lernigi la Japanan lingvon aŭ civilizon al fremda gento.

ĈEFAJ UDOKO-NUMEROJ

KLASO: 0 Ĝeneralaĵoj

003 Semiotiko, sintakso kaj semantiko ĝenerale.

Skriboj. Signoj. Simboloj. Skribmaterialoj

MEV# 003.324 : (=956)

11):

{eo1} Japan/a skrib/o EB#324/6

{de1} japanische Schrift *f*

{en1} Japanese script

{fr1} japonaise écriture

MEV# 003.341

{eo1} jota

{eo2} jot/o

Naŭa litero de la greka alfabeto (I, senpunkta i), responda al la latina i, kaj uzata kiel simbolo de tre malgranda kvanto: nek unu joto nek unu streketo forpasos de la leĝo.

06.05 Agadoj de asocioj

06.053 Kunvenoj. Kunsidoj

06.055 Publikadoj pri faritaj laboroj

MEV# 06.055.5

{eo1} jar-raport/o

{de1} Jahresbericht *m*

{en1} annual report

{es1} memoria *f* anual

{fr1} rapport annuel

KLASO: 1 Filozofio

11/12 Metafiziko

111 Metafiziko ĝenerale. Ontologio

111.8 Transcenda difino de estado

111.83 Vereco

111.84 Boneco

111.85 Beleco

13 Filozofio de menso kaj spirito

14 Filozofiaj sistemoj

141 Vid-punkto-tipoj

141.1 laŭ nombro kaj kvalito de

principoj

159.9 Psikologio

159.9.01 Filozofio. Teorioj. Leĝoj.

Metafizika psikologio

159.9.07 Esplorado. Instruado

159.9.072 Eksperimento. Testoj

159.92 Evoluo kaj kapabloj de la

animo.

Kompara psikologio

159.925 Korpa esprimo de mensaj kaj

karakteraj ecoj

159.925.6 Grafologio

159.93 Sencoj

159.932 Aŭdado

159.937 Perceptado

MEV# 159.937

{eo1} juk/ad/o

{eo2} juk/o

La impresoj, ke io jukas: baldaŭ estos la tempo forveturi; mi sentas jam jukadon sub la flugiloj!. → prurito.

MEV# 159.937

{eo1} juk/ig/a

Sentiganta jukan impreson.

159.94 Plenum-funkcioj

159.946 Specialaj mov-funkcioj

159.946.4 Skriba esprimo. Legado.

Skribado. Desegnado

159.947 Volo

159.947.5 Intencoj. Kialoj. Deziroj

159.95 Pli altaj mensaj fenomenoj

159.952 Atento

159.952.13 Intereso. Ekspekto. Intenco

159.953 Memoro. Lernado. Mnemotekniko

159.953.4 Memor-helpiloj. Mnemotekniko

159.955 Pensado. Imagado

159.955.1 Imagokapablo. Ideoformiĝo
16 Logiko. Ekkono-teorio. Logika
metodologio

161/162 Logikaj elementoj

161.1 Nocio

161.11 Karakterizaĵoj kaj specoj de nocioj

161.114 Specoj de nocioj. Nomo.

Ĝenerala nocio

161.2 Dedukto-procedoj

MEV# 161.2

{eo1} juĝ/a

Rilata al juĝo: la juĝa ĉambro; mi faru juĝan
analizon koncerne vin; juĝa disputo, afero; juĝa
seĝo; juĝe batali kun iu; pli valoras interkonsento,
ol juĝa dokumento.

MEV# 161.21

{eo1} juĝ/ant/ar/o

Grupo da personoj, al kiu estas komisiita juĝi:
membro de la decida juĝantaro; ĵura juĝantaro (ĉe
asizo, =ĵurio).

MEV# 161.2

{eo1} juĝ/ant/o (1)

Persono, kiu esprimas juĝan opinion: en la afero,
kiu vin interesas, mi mem persone ne estas
kompetenta juĝanto; vi ne rajtas esti samtempe
juĝanto kaj juĝato; juĝanto decidis, kiel li vidas;
juĝanto devas havi du orelojn.

MEV# 161.2

{eo1} juĝ/o (5)

PSI Mensa decido, per kiu oni konstatas opinion kaj
deklaras ĝin ĝusta: laŭ Kantio, juĝo estas aplikado
de aprioroj formoj al perceptoj ricevitaj tra sensoj;
juĝo estas la psika aspekto de tio, kion gramatiko
nomas propozicio.

MEV# 161.2

{eo1} antaŭjuĝ/i tr

Formi al si opinion pri iu aŭ io, ne atendante
maturan esploron: li antaŭjuĝis la decidon de la
tribunalo kaj tre seniluziiĝis.

MEV# 161.2

{eo1} antaŭjuĝ/o

Tro rapida, nesufiĉe informita juĝo: formetu tiun
antaŭjuĝon, la glacia tavolo de antaŭjuĝoj estas
rompita; senantaŭjuĝa homo.

MEV# 161.2

{eo1} propr/a-juĝ/e

Laŭ sia propra juĝkapablo: neniam mi havos la
intencon proprajuĝe reformi E-on.

164 Logistiko

165 Ekkono-teorio

165.0 La ekkono-problemo
ĝenerale. Vero.

Ĝusteco. Eraro. Malvero

MEV# 165.0

{eo1} just/a (3)

Bazita sur la realo: vi havis justan kaŭzon por
maltrankviliĝi; ĉu tion vi opiniasjusta, ke vi diras . .
. ? . → prava, ĝusta.

165.2 La esenco de ekkonado

165.21 Bildigo. Simbola prezento

168 La scienca sistematiko

168.1 Difinado

168.2 Subdividado. Klasifikado

17 Etiko. Praktika filozofio →241

■ 17.02 La esenco de la moralo

MEV# 17.02 & 172

{eo1} juĝ/o (4)

Opinio aproba aŭ malaproba: ellabori al si tute
klaran juĝon pri io; mi petis ĉiujn amikojn esprimi
ilian juĝon pri la lingvo; mian juĝon pri la ŝanĝoj
mi prezentos al la kongreso; kiom da juĝantoj, tiom
da juĝoj; tiu ideo devas trairi la juĝon de la publiko;
ni eldiru pri tiuj versoj unuanime nian juĝon.

MEV# 17.022

{eo1} juĝ/i (2)

Esprimi opinion, per kiu oni aprobas aŭ malaprobas
iun aŭ ion: kiam oni juĝas pri homoj, oni devas ja
konsideri iliajn kutimojn; la libristo, kiu juĝis la
literaturan laboron de M.; juĝante laŭ la eksterajo;
ne juĝu pri afero laŭ ĝia ekstero; arbon oni juĝas laŭ
la fruktoj; la recenzisto juĝis tiun romanon ne sufiĉe
severe. → taksi, ŝati, ekzameni, mezuri.

MEV# 17.022

{eo1} juĝ/i (3)

Esprimi malfavoran, kondamnan opinion: ebriulon
kaj malsaĝulon oni ne juĝas; kiu kutimas ĉion juĝi,
nenie povas rifuĝi; ne juĝu, tiam vi ne estos juĝata.
→ kritiki, ĉikani.

MEV# 17.0241

{eo1} just/a (2)

Konforma al la interna juĝo de la konscienco: tio
estas tute justa kaj tute laŭ la ordo; viaj justaj
postuloj; li juĝu la popolon per juĝo justa; justa
divido; li ricevu justan punon por lia kruleco
kontraŭ mi!; certigi al la laboristoj justan salajron.
→ meritita, deca.

172 Sociala etiko →30; 340.12

MEV# 172 & 17.02

{eo1} juĝ/o (4)

Opinio aproba aŭ malaproba: ellabori al si tute
klaran juĝon pri io; mi petis ĉiujn amikojn esprimi
ilian juĝon pri la lingvo; mian juĝon pri la ŝanĝoj
mi prezentos al la kongreso; kiom da juĝantoj, tiom
da juĝoj; tiu ideo devas trairi la juĝon de la publiko;
ni eldiru pri tiuj versoj unuanime nian juĝon.

179.9 Virtoj. Humileco. Afableco. Saĝeco.
Pacienco. Diligenteco.
Modesteco.

Fideleco

MEV# 179.9
{eo1} just/a (4)
Virta.

KLASO: 2 Religio. Teologio
21 Natura teologio. Teodize**/o (??)
216 Bono kaj malbono. Dualismo.
Malmoraleco

de la naturo.
Ekesto de malbono.
Justeco kaj
kompatemo de Dio. →233.2

MEV# 216 & 340.1
{eo1} just/ec/o (3)
Plenumado de tio, kio estas justa: ni estas pretaj
doni al vi justecon pri tio; vi estus nun libera fari al
vi justecon per bona porcio da bastonbatoj; ho, dioj!
se vi amas la justecon, nun per mi la veron vi
honoru!; sed justeco fluu kiel akvo!; per justeco
staras fortike la trono.

{de1} Gerechtigkeif <BT>
{en1} justice
{en2} equity
{en3} fairness <BU>
{fr1} justice <GD>

■ 22.09 Bibliaj rakontoj

MEV# 22.09
{eo1} jubile/o (1)
BIB Ĉiu kvindeka jaro, en kiu estis ordonate liberigi
la sklavojn kaj nuligi la ŝuldojn: en tiu jubilea jaro
ĉiu revenu al sia posedaĵo.
22 : 801.313 Bibliaj nomoj

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jabin**/o
Reĝo de la Kanaanidoj.
{de1} Jabin (Kanaaniterkönig)

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jehoas/o
BIB Reĝo de Judujo, post Atalja.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jehojada
BIB Ĉefpastro en Jerusalemo, ŝirminto de Jehoaso,
kiu lin poste mortigis.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jehoŝafat
BIB Kvara reĝo de Judujo.

MEV# 224.2 : 801.313

{eo1} Jeremia
{eo2} Jeremi/o
BIB Unu el la grandaj profetoj.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jiftan
BIB Hebrea militestro, kiu oferbuĉis sian propran
filinon.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Joab
BIB Nevo kaj generalo de David.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Joŝija
BIB Reĝo de Judujo, dum kies regado estis
proklamita la Readmono.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jehezkel
BIB Unu el la grandaj profetoj. → Ezekielo.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jehu
BIB Uzurpinto de la Izraela reĝeco.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jehud/o (1)
{eo2} Jehuda (1)
BIB Filo de Jakob: juna leono estas Jehudo.

MEV# 22 : 801.313
{eo1} Jerobeam
BIB Unu el la reĝoj de Izrael.
222 : 801.313 Nomoj el la Historiaj Libroj de MT

MEV# 222 : 801.313
{eo1} Jafet/o
BIB Unu el la filoj de Noa, mita prapatro de la
blanka ne-lsemida raso.
{de1} Japhet
{fr1} Japhet

MEV# 222 : 801.313
{eo1} Jakob/o (1)
BIB Patriarko, filo de Izaako.

MEV# 222.2 : 801.313
{eo1} Josu/o
BIB Profeto, postirinto de Moseo.
224 : 801.313 Nomoj el Profetaj libroj de MT

MEV# 224.1 : 801.313
{eo1} Jesaja
BIB Unu el la grandaj profetoj, aŭtoro de la 39
unuaj ĉapitroj de la libro nomata laŭ li.

MEV# 224.7 : 801.313
{eo1} Joel
BIB Unu el la profetoj.

- MEV# 224.9 : 801.313
 {eo1} Jona
 BIB Profeto, pri kiu estas rakontite, ke li sidis tri tagojn en la interno de granda fiŝo.
 226 La evangelioj. Apostola historio
- MEV# 226
 {eo1} Judas/o
 Juda virnomo, i.a. de unu disĉiplo de Jesuo, kiu lin perfidis; de unu kristana apostolo ktp: kiso antaŭ amaso estas kiso de Judaso (=de perfidinto).
 231 Dio
- MEV# 231
 {eo1} Jave/o
 La propra nomo de Dio en la Biblio, mistradukita per "La Eternulo". → Adonaj, Jehovo, Alaho, Bramo.
- MEV# 231
 {eo1} Jehov/o
 Mislego de Javeo, disvastiĝinta jam en la mezepoko kaj uzita ĝis la 19a jc: Jehovo, kiu estas li do?
- MEV# 231
 {eo1} Jave/a
 Rilata al tiu nomo aŭ ĝia uzado: la Javea dokumento en la Pentateŭko. → elohima.
 232 Kristologio
- MEV# 232
 {eo1} Jesu/o (1)
 HIST Juda profeto, kiu predikis la tujan alvenon de la Regno de Dio k, kiel naciista agitanto, estis ekzekutita le la Romia prokuratoro per krucumado; liaj disĉiploj kredis lin la Mesio kaj fondis super tiu kredo la kristanisman (-5? ĝis +30?).
- MEV# 232
 {eo1} Jesu/o (2)
 KRI Dua persono de la sankta Triunuo, kiu por la elaĉeto de la homaro enkarniĝis, mortis en Jerusalemo kaj reviviĝis la trian tagon.
- MEV# 232
 {eo1} Jesu/o Krist/o
 Rita vokformo de Jesuo ĉe la kristanoj: se iu ne amas la Sinjoron Jesuo Kristo, li estu anatemita. → Nazaretano, Nazoreo.
 245 Kristanaj himnoj. Himnaroj →264
- MEV# 245
 {eo1} jubil/i
 Ĝojkrii; elmontri bruan ĝojon (ofte uzata kun religia koloro).
 264 Liturgio. Diservo
 ■ 264-04 Liturgiaj tempoj
- MEV# 264-04
 {eo1} favor'jar/o
 Jaro, en kiu oni esperas aŭ ricevis apartan favoron de Dio: por proklami favorjaron de la Eternulo, en la favorjaro 1887 aperis E-o.
 265 Sakramentoj
 265.6 Absolva sakramento. Indulgenco
- MEV# 265.6
 {eo1} just/ul/o (2)
 KRI Homo pia kaj virta: mi venis alvoki ne justulojn, sed pekulojn al penton.
- MEV# 265.66
 {eo1} jubile/o (2)
 Solena pekabsolvo, kiun la papo konsentis al la Rompilgrimantoj unue po ĉiuj cent jaroj, poste po ĉiuj kvindek kaj hodiaŭ po ĉiuj dudek kvin.
 271 Religiaj ordenoj. Monaĥismo
 271.2 Dominikanoj
- MEV# 271.2
 {eo1} Jakob/ul/o
 Malnova nomo de la dominikanoj.
 11): EB#314/19
 {de1} Jakobiner *m*
 {en1} Jacobin
 {fr1} dominicain
 271.5 Jezuitoj
- MEV# 271.5
 {eo1} jezuit/a (1)
 Rilata al la jezuitoj: la jezuitaj konstitucioj; ARKI la jezuita stilo (→ baroka).
- MEV# 271.5
 {eo1} jezuit/ism/o
 Sistema de la jezuitoj, bazita sur la principo, ke la celo pravigas la rimedojn, kaj utiliganta la politikon, por realigi la superregadon de la katolika eklezio.
- MEV# 271.5
 {eo1} jezuit/o (1)
 Ano de la katolika ordeno, proprenomata kompanio, fondita de Ignaco de Lojola en 1540, por propagandi katolikismon ĉe la elitoj: la jezuitoj permesis fumi kaj flari tabakon; la generalo de la jezuitoj (ilia elektita ĉefo).
- MEV# 271.5
 {eo1} Kompani/o de Jesu/o
 La jezuita ordeno.
 273 Herezoj kaj skismoj →232.2
 273.7 Jansenismo
- MEV# 273.7
 {eo1} Jansen/o
 Nederlanda episkopo de Ipro (1585-1638).
- MEV# 273.7
 {eo1} Jansen/ism/o

REL Doktrino de Janseno pri la neebleco de la saviĝo per la solaj homaj fortoj, pri la antaŭdestinado de la animoj kaj la malgranda nombro de la savotoj.

MEV# 273.7

{eo1} Jansen/ist/o

Ano de Jansenismo.

28 Kristanaj eklezioj kaj sektoj

281 Praeklezio. Orienta eklezio

281.83 Siria, Jakobita eklezio

MEV# 281.83

{eo1} Jakob/an/o

KRI Ano de Siria kristana sekto.

292 Helena kaj Romia religioj.

Klasika

mitologio

292.11 Religioj de la Helenoj

MEV# 292.11

{eo1} Jazon/o

MIT Ĉefo de la ekspedicio de Argonaŭtoj, konkerinto de la Orfelo kaj edzo de Medea.

MEV# 292.11

{eo1} Jokast/a

MIT Patrino kaj edzino de Edipo.

292.21 Religioj de Romanianoj

MEV# 292.21

{eo1} Jan/o

MIT Roma dio de la komencoj kaj malfermoj, prezentata kun du vizaĝoj kontraŭdirektaj: la pordoj de la templo de Jano estis fermitaj nur dum paco.

11): EB#308/47,48

{de1} Janus *m*

{en1} Janus

{fr1} Janus

MEV# 292.21

{eo1} Jov/o

MIT La plej granda el la dioj, en la Roma religio (= Zeŭso, en la Helena): kio estas permesata al Jovo ne estas permesata al bovo; per Jovo!.

MEV# 292.21

{eo1} Junon/a

MIT Roma diino, edzino de Jovo. → Hera.

MEV# 292.21

{eo1} Jupiter/a (1)

Rilata al Jupitero 1: fiereco lin por ĉiam de l' tablo Jupitera defaligis; (figurascence:) ili kun Jupitera graveco respondas . . .

MEV# 292.21

{eo1} Jupiter/o (1)

Solena nomo de Jovo (= Jovopatro): en peza nubo faras Jupitero decidojn; kun alta frunto, kvazaŭ

Jupitero.

294 Hindiaj religioj

294.51 Hinduismo

MEV# 294.51

{eo1} joni/o (1)

REL Virina seksorgano, kies ŝtonan figuron kultas la Hinduoj, kiel simbolon de fekundeco. → lingamo, piĉo

294.527 Jogo

MEV# 294.527

{eo1} jog/an/o

Adepto de tiu doktrino: la jogan' pli alte staras ol asket' aŭ erudito aŭ faranto de bonagoj (Bagavad-Gita).

MEV# 294.527

{eo1} jog/o

Hindua sistemo de filozofia meditado kaj asketismo, destinita efektiviĝi la unuigon de la animo de la disĉiplo kun la universa spirito: jogo estas malfacila por la hom' sen memregado.

296 Judismo

MEV# 296

{eo1} Jesu/o (3)

Iu al la aliaj Judoj, kiuj havis tiun nomon (postekzilan formon de: Josuo), i.a. Jesuo, filo de Sirah, aŭtoro de la "Saĝo".

MEV# 296

{eo1} Jud/ism/o

{eo2} judaism/o

Religio kaj religia civilizo de la Judoj. → antisemitismo.

MEV# 296

{eo1} judaiz/i

Observi la judajn morojn aŭ ritojn: en Hispanujo oni ŝtiparumis la judaizantajn kristanojn.

KLASO: 3 Socialaj sciencoj. Juro. Administrado

321 Formoj de politika organizado.

La ŝtatoj kiel politikaj potencoj

321.18 Despotismo. Diktaturo

dum antikva

epoko

MEV# 321.18

{eo1} jug/o (3)

Simbolo de submetiĝo sub trudordona potenco: li metos feran jugon sur vian kolon, ĝis li ekstermos vin; mi rompos la stangojn de ilia jugo kaj savos ilin; metu sur vin mian jugon, ĉar mia jugo estas facila; iri sub jugon; forskui, deĵeti la jugon; kurbiĝi sub la jugo de la despotismo; sin klini sub la feran jugon de la meĥanismo. → mallibera, kateno, karcero, tiraneco, premi.

323.2 Rilatoj inter loĝantoj kaj ŝtato.

Internaj

konfliktoj
 323.27 Revolucioj. Puĉoj

MEV# 323.27
 {eo1} junt/o <5>
 {de1} Junta *f*
 {en1} Junta
 {es1} junta *f*
 {fr1} junte *f*
 Koterio de ribeluloj formata por regi kaj administri ŝtaton post ribelo. <89/pb-1886>

323.34 Sklavoj. Servutuloj

MEV# 323.34
 {eo1} jug/i (2)
 Sklavigi, submeti al si.

323.38 Rilatoj inter sociaj klasoj

MEV# 323.38 : 34
 {eo1} klas-justic/o
 Tiu organismo, efikanta kiel ilo de reganta klaso.

329 Politikaj partioj kaj movadoj

MEV# 329 : 941.0
 {eo1} Jakob/ist/o
 HIST Ano de la Angla partio, kiu apogis la Stuartojn.

329.15 Komunista sinteno

MEV# 329.15
 {eo1} Jakoben/ism/o
 Opinio, doktrino de Jakobenoj.

MEV# 329.15
 {eo1} Jakobeno/o (1)
 HIST Membro de la "Klubo de l' Jakobenoj", revolucia maldekstra agadgrupo.

MEV# 329.15
 {eo1} Jakobeno/o (2)
 Partiano de radikala demokratio: li estas pli malbona ol Jakobeno.

339 Distribuado, konservado kaj konsumado de varoj

339.11 Prospero. Riĉeco. Prospero

MEV# 339.11
 {eo1} juvel/o (2)
 (figurasence:) Grandvalorajo: li estas efektive la juvelo de la nacio sia;

34 Juro. Leĝdonado

MEV# 34
 {eo1} jur/a
 Rilata al juro: juraj studoj; via edzo estas posedanto en rilato jura.

MEV# 34
 {eo1} jur/o

Tuto de devigaj reguloj (normoj) kun sankcioj, ordigantaj la rilatojn inter homoj kaj homkolektivoj, kaj difinantaj iliajn rajtojn kaj devojn: interna, internacia juro; konstitucia juro; la Romana juro. → leĝo, moro, jurisprudenco; kodo, leĝaro, medicino.

MEV# 34 : 323.38
 {eo1} klas-justic/o
 Tiu organismo, efikanta kiel ilo de reganta klaso.

MEV# 34.01
 {eo1} jurisprudenc/o (1)
 {eo2} jur/ik/o
 JUR Juroscienco, filozofio pri juro.

MEV# 34.038
 {eo1} jurisdiki/o (1)
 JUR Rajto juĝi.
 340 Juro ĝenerale. Kompara juro

MEV# 340
 {eo1} juĝ/i (1)
 Laŭleĝe kaj jure decidi, ĉu iu estas kulpa aŭ ne, prava aŭ ne: juĝu mian aferon; laŭ iliaj meritoj mi juĝos ilin; juste juĝu vian proksimulon; ĝis kiam vi juĝos maljuste?; la Eternulo juĝu inter vi kaj mi; ĉefoj juĝas pro subaĉeto; la proceso, kiun oni juĝis hieraŭ; juĝi kiel arbitracianto; pri propra afero neniu juĝas libere; (figurasence) la historio juĝos lin senindulge.

MEV# 340
 {eo1} mal'just/a (1)
 Ne haviganta al ĉiu lian rajtaĵon: kontraŭ neniu oni devas esti maljusta; mi maljuste ŝin senigis de la antikvaj oferdonoj.

MEV# 340
 {eo1} mal'just/a (2)
 Ne konforma al la juĝo de la konscienco: maljusta profito; sur la maljustaj vojoj de la tero; maljusta puno, milito; maljustaj pretendoj.

MEV# 340
 {eo1} mal'just/a (3)
 Ne bazita sur la realo: maljustaj suspektoj, motivoj.

MEV# 340
 {eo1} mal'just/aĵ/o
 Ago, faro maljusta: li al iu malgraŭvole faris maljustaĵon; la tero pleniĝis de maljustaĵoj.

MEV# 340
 {eo1} mal'just/ec/o
 Eco de iu, io maljusta: la maljusteco de partia tribunalo; maljusteco de ne meritita puno; (figurasence:) maljusteco de la sorto.

MEV# 340

MEV# 347.98
{eo1} jurisdikci/o (2)
Teritorio, sur kiu sin etendas la rajto de iu jura instanco: la juro de la kasacia kortumo sin etendas sur la tuta teritorio de la ŝtato.

MEV# 347.99
{eo1} juĝ/ist/ar/o (2)
Tribunalo: la multestimata juĝistaro, kiu decidis pri vivo kaj morto.

35 Publika administrado. Milit-arto.
Militaj sciencoj
Oficistoj.

35.08 Personaro de publikaj instancoj.
Dungitoj

MEV# 35.08
{eo1} serv/o-jar/oj
Tempo, dum kiu iu servadis en ofico.

MEV# 35.082.1
{eo1} prov'jar/oj
Tempo, dum kiu iu provlernis sian metion, profesion ktp: la provjaroj de Vilhelmo Meister (romano de Goethe).
351.87 Jur-administrado →34

MEV# 351.87
{eo1} juĝ/o (3)
Tuto de la sistemo, per kiu la leĝo estas aplikata al la homoj; = justico 1: aŭdu, kiel pardoneme la juĝo agas kun vi, malvirtulo! kontraŭ nehavo eĉ juĝo silentas; la milita juĝo; ho mia Dio! jen mi jam estas transdonita al la juĝo!; ili venigos sur vin ĉiun punon, kiun povos liveri al ili la decidoj de la juĝo; fripona atestanto mokas la juĝon.

MEV# 354.51 & 351.87
{eo1} juĝ/o (3)
Tuto de la sistemo, per kiu la leĝo estas aplikata al la homoj; = justico 1: aŭdu, kiel pardoneme la juĝo agas kun vi, malvirtulo! kontraŭ nehavo eĉ juĝo silentas; la milita juĝo; ho mia Dio! jen mi jam estas transdonita al la juĝo!; ili venigos sur vin ĉiun punon, kiun povos liveri al ili la decidoj de la juĝo; fripona atestanto mokas la juĝon.

MEV# 351.87
{eo1} justic/o
JUR Ŝtata organismo, kiu zorgas pri elekto de juĝistoj, kontrolo de ilia agado, plenumo de difinitaj punoj ktp: justic-ministro, justic-oficisto; ministrejo pri justico.

MEV# 351.87
{eo1} just/ec/o (4)
Justico: mi iras mem transdoni min al la manoj de la justeco; kovri per arĝento la okulon de la justeco; aŭdu vi, kion la justeco per mi sciigas al vi!.
354 Plej supera tavolo: Centrala, ŝtata,

federacia administrado
354.51 Ministrejo por justico

MEV# 354.51 & 351.87
{eo1} juĝ/o (3)
Tuto de la sistemo, per kiu la leĝo estas aplikata al la homoj; = justico 1: aŭdu, kiel pardoneme la juĝo agas kun vi, malvirtulo! kontraŭ nehavo eĉ juĝo silentas; la milita juĝo; ho mia Dio! jen mi jam estas transdonita al la juĝo!; ili venigos sur vin ĉiun punon, kiun povos liveri al ili la decidoj de la juĝo; fripona atestanto mokas la juĝon.

MEV# 354.51 & 351.87
{eo1} justic/o
JUR Ŝtata organismo, kiu zorgas pri elekto de juĝistoj, kontrolo de ilia agado, plenumo de difinitaj punoj ktp: justic-ministro, justic-oficisto; ministrejo pri justico.

MEV# 354.51 & 351.87
{eo1} just/ec/o (4)
Justico: mi iras mem transdoni min al la manoj de la justeco; kovri per arĝento la okulon de la justeco; aŭdu vi, kion la justeco per mi sciigas al vi!.
355/359 Milit-arto. Militaj sciencoj
355.23 Rezervoj por oficioj kaj suboficioj.
Militraj lernejoj kaj akademioj

MEV# 355.231.1
{eo1} sign/o-junkr/o
Korneto, oficir-aspiranto.
355.335 Malaltrangaj oficioj

MEV# 355.335 : (=1.470)
{eo1} jesaul/o
Kozakkapitano.
37 Edukado. Instruado. Libertempado
37.01 Bazoj de edukado
37.014 Eduka politiko.
Publika
eduk-laboro
37.03 Eduko de intelekto kaj personeco
37.031 Ĝenerala eduko
37.034 Morala eduko
37.035 Sociala eduko
37.035.1 Eduko al justec-sento

MEV# 37.035.1
{eo1} just/o
Tio, kio estas justa, rigardata en abstrakta, absoluta maniero: la devo de juĝisto estas diri la juston; mi estos ilia Dio en vero kaj justo.

MEV# 37.035.1
{eo1} just/e
En justa maniero: 1 oni scias aĝi kun ili juste; juĝi juste;
2 sed mi suferas juste; vi havas juste tion, kion vi

meritis.

MEV# 37.035.1

{eo1} just/aj/o

Ago, faro justa: farado de justaĵo estas ĝojo por la virtulo.

MEV# 37.035.1

{eo1} just/ec/o (1)

Eco de tio, kio estas justa: viaj gepatroj konvinkiĝos pri la justeco de miaj plendoj, justeco havas nenion komunan kun leĝo, kiu estas nur ĝia karikaturo; pli bona estas malmulto, sed kun justeco.

MEV# 37.035.1

{eo1} just/ec/o (2)

Sento de la konscienco, per kiu oni redonas al ĉiu lian rajtaĵon: pardonemeco superas justecon; justecon sekvu; se vi, reĝo, la voĉon de l' justeco aŭskultos. . . ; lacaj havi, por nin defendi kontraŭ maljustuloj, nur justicon sen justeco . . .

MEV# 37.035.1

{eo1} just/ul/o (1)

Homo justa.

374 Eksterlerneja klerigo kaj eduko

374.3 Edukado de junuloj

MEV# 374.3

{eo1} jun/ul/ar/o

Tuto de la junuloj en unu loko aŭ tempo: li estas idolo de la junularo; la studenta junularo; la vira junularo.

MEV# 374.3

{eo1} ge'jun/ul/oj

Junuloj kaj junulinoj.

377 Fak-edukado. Profesia edukado

MEV# 377

{eo1} lern'jar/oj

Jaroj pasintaj en la lernejo, universitato ktp.

381 Enlanda komerco

381.7 Komerco-teknikaj demandoj

MEV# 381.7

{eo1} al'juĝ/i (2)

KOME Atribui al tiu konkurencanto, kies prezoj estas plej favoraj, la plenumadon de adjudikita laboro, livero ks.

389 Metrologio. Mezur-unitoj.

389.16 Mezur-unitoj

MEV# 389.16

{eo1} jard/o (2)

Brita mezurunuo de longo (0,917 m). → metro, klafto. arŝino.

393.9 Specialaj sepultaj tradicioj. Funebra procesio.

Lamentado pri mortinto.

Oferaĵoj.

Funebra festeno. Vidvin-bruligo

MEV# 393.9

{eo1} Jeremi/ad/o

Longa lamentado (ŝerca aludo al la Plorkantoj).

394 Publika vivo (societa, popola, monduma, kortega, strata)

394.26 Libertempoj. Ferioj

394.268 Specialaj tagoj kaj tempo-periodoj

MEV# 394.268

{eo1} Jul/o (1)

Nomo de antikva pagana festo en Nord-Eŭropo, poste anstataŭigita per Kristnasko, kaj sekve ofte uzata en tiuj landoj por ĉi tiu festo: Jul-arbo.

397 Natur-popoloj. Nomadoj. Ciganoj

(specialaj rasoj kaj gentoj laŭ vidpunkto de iliaj moroj kaj kutimoj)

MEV# 397 & (=1.52)

{eo1} Jakut/o

Ano de Siberia gento.

MEV# 397 & 727.7

{eo1} jurt/o

Tendo aŭ kabano de Siberiaj, Mongolaj nomadoj.

398.33 Kredo kaj tradicio rilate al difinitaj tempoj kaj festoj

398.332 Sezonoj kaj ĉefaj festoj

MEV# 398.332.42

{eo1} nov'jar/a

Rilata al la komenciĝo de nova jaro: novjara saluto nov(o)jaraj bondeziroj.

KLASO 5 Matematiko. Natur-sciencoj

52 Astronomio. Geodezio

523 Astrofiziko kaj priskribanta astronomio

523.4 La planedoj, iliaj satelitoj kaj ringoj

MEV# 523.45

{eo1} Jupiter/a (2)

Rilata al Jupitero 2: la 11 Jupiteraj satelitoj.

MEV# 523.45

{eo1} Jupiter/o (2)

AST La plej granda planedo de la Sunsistemo, la kvina ekde la Suno.

523.81 Ĝeneralaĵoj. Stellokoj, paralaksoj, distancoj.

MEV# 523.81

{eo1} lum'jar/o

Unuo por mezuri grandegajn interastrajn distancojn, egalvaloranta la distancon trairatan de la lumo dum unu jaro.

{de1} Lichtjahr *n*

{en1} light year
 53 Fiziko
 537 Elektriĉo →621.3
 537.5 Elektraj malŝargiĝoj. Elektra radiado

MEV# 537.5
 {eo1} jon/ig/i
 Fendi en jonojn: elektra sparko jonigas la aeron.

MEV# 537.5
 {eo1} jon/iĝ/i
 Pasi al jona stato: salo joniĝas en akvo ĝis grado indikita per la joniĝa konstanto.

MEV# 537.5
 {eo1} mal'jon/ig/i
 Forigi gas-jonojn en elektrontubo.

MEV# 537.53
 {eo1} impuls/a jon/ig/o
 Jonigo de gasaj molekuloj pere de la trafo de elektronoj sur la anodon de elektrontubo.
 537.56 Diversaj problemoj de gas-joniĝo.
 Joniĝ-potencialo.
 Jon-specoj.
 Puŝ-joniĝo.
 Maljonizo →541.132

MEV# 537.56 & 541.132
 {eo1} jon/o
 FIZ KEM Elektre ŝargita formo de tia molekulo aŭ de tia atomo, kiu akiris aŭ perdis elektronojn: en elektrolizo oni nomas \square o ĉiun el la du partoj de atomo aŭ molekulo altiritan aŭ de la anodo aŭ de la katodo.
 538 Magnetiko. Elektromagnetiko
 538.2 Magnetigaj procezoj
 538.26 Magneta cirkvito

MEV# 538.26
 {eo1} jug/o (4)
 ELET Organo el feromagnetna materialo en la magneta cirkvito de elektra maŝino, servanta por magnete interkonekti la kernojn de la elektromagnetoj aŭ la polusojn.
 539 Materiiko. Fizika naturo de la materio
 539.1 Nuklea fiziko. Atom-fiziko. Molekul-fiziko
 539.1.073 Aparatoj por vidigo de korpusklo-ŝpuroj

MEV# 539.1.073
 {eo1} jon/ig/a kamer/o
 Aparato uzata en la kernfiziko.
 54 Kemio. Mineralogiaj sciencoj
 541.1 Fizika kemio
 541.13 Elektrokemio
 541.132 Elektroliza disiĝo. Jonoj

MEV# 541.132 & 537.56

{eo1} jon/o
 FIZ KEM Elektre ŝargita formo de tia molekulo aŭ de tia atomo, kiu akiris aŭ perdis elektronojn: en elektrolizo oni nomas \square o ĉiun el la du partoj de atomo aŭ molekulo altiritan aŭ de la anodo aŭ de la katodo.
 543 Analiza kemio
 543.2 Specialaj kemiaj metodoj de analizo
 543.24 Laŭ-volumena analizo. Titrometrio

MEV# 543.242
 {eo1} jod/o-metr/i/o
 Kvanta analiza metodo, uzanta la oksidigon de J' al J.
 546 Neorganika kemio
 546.1 Ĝeneralaĵoj pri metaloidoj
 546.15 Jodo, J

MEV# 546.15
 {eo1} jod/o
 KEM Elemento, atompezo 127, atomnumero 53, havanta formon de folietoj blue grizaj kun metala brilo, uzata en medicino kaj fotografado, J aŭ I: jodjoda tinkturo; joda klorido, JCl; joda triklorido, JCl₃; jodaj kombinaĵoj; joda nombro (kvanto da jodo uzata, por kombini kun 1 g da nesaturita substanco).

MEV# 546.15
 {eo1} jod/at/o
 Salo de jodata acido HJO₃.

MEV# 546.15
 {eo1} per'jod/at/o
 Salo de perjodata acido HJO₄.

MEV# 546.15
 {eo1} jod/id/o
 Salo de jodida acido HJ.

MEV# 546.15
 {eo1} jod/il/o
 Radiko (JO): jodila sulfato, (JO)₂SO₄.

MEV# 546.15
 {eo1} jod/it/o
 Salo de jodita acido HJO₂.

MEV# 546.15
 {eo1} hipo'jod/it/o
 Salo de hipojodita acido HJO.

MEV# 546.15
 {eo1} jodo/
 KEM Vortero de substancnomoj, indikanta la ĉeeston de JO₂-grupo: jodobenzeno C₆H₅JO₂.

MEV# 546.15
 {eo1} jodol/o
 KEM Tetrajodpirolo, C₄H₄N₂J₄.

MEV# 546.15
{eo1} jodoz/o
KEM Vortero de substancnomoj, indikanta la
ĉeeston de JO-grupo.
547 Organika kemio
547.4 Plurvalentaj senringaj kombinaĵoj

MEV# 547.412.125
{eo1} jodoform/o
{eo2} tri-jod-metan/o
KEM Kontraŭsepsa substanco, konsistanta el
karbono, jodo kaj hidrogeno, CHJ3;
549 Mineralogio

MEV# 549.???
{eo1} jacint/o
MIN Oranĝeruĝa gemo, speco de zircono: la unua
fundamento estis jaspiso . . . la dek-unua jacinto.
{en1} jacinth
{en2} hyacinth
{fr1} hyacinthe

MEV# 549.???
{eo1} jad/o
MIN Densa, polurebla variaĵo de amfibolo aŭ
pirokseno, kun koloro varianta de la hela grizverdo
ĝis la blanko, uzata en Oriento por etaj art-objektoj:
koliero el jado; jada statueto.
{de1} Jade *m*
{de2} Nephrit *m*
{en1} jade
{fr1} jade

MEV# 549.???
{eo1} jasp/o
MIN Densa, bruneca variaĵo de kalcedono,
prezentanta diverskolorajn striojn. → gemo.

MEV# 549.???
{eo1} jaspis/o
MIN Jaspis: multekostaj ŝtonoj, rubeno, topazo,
jaspiso.
55 Geologio kaj parencaj sciencoj.
550 Meteologio
550 Help-sciencoj de geologio
550.3 Geofiziko →525.2
550.38 Geomagnetismo
550.388 Fenomenoj pro aktivigo de la

jonosfero

MEV# 550.388.2
{eo1} jonosfer/o
MET La plej supra tavolo de la interna atmosfero
(komenciganta en alto de 80 km), kies esenca
karakterizaĵo estas la elektra konduktopovo.
58 Botaniko
581 Ĝenerala botaniko
581.1 Fiziologio de plantoj

581.14 Evoluo. Kreskado
581.149 Vivodaŭro. Morto

MEV# 581.149
{eo1} plur'jar/a
BOT Vivanta dum tri aŭ pli da jaroj, normale
floranta en ĉiu kreska sezono (pp planto, precipe
herbo).
{en1} perennial
581.4 Morfologio kaj anatomio de plantoj
581.43 Radikoj. Nutrad-organoj

MEV# 581.43 : 582.???
{eo1} jalap/o
BOT La tuberforma kaj preskaŭ globforma
rezinhava radiko de jalapujo, uzata medicine kiel
drastaĵo, aŭ pulvoro, aŭ tinkture.
{de1} Jalapenwurzel *f*
{fr1} racine de jalap
581.47 Fruktoj

MEV# 581.47 : 582.???
{eo1} jakv/o
BOT Frukto de jakvujo.

MEV# 581.47 : 582.???
{eo1} jugland/o
BOT Nukso de juglandujo.

MEV# 581.47 : 582.???
{eo1} jujub/o
BOT La frukto de jujub-arbo.
582 Sistema botaniko →561

MEV# 582.???
{eo1} jaborand/o
BOT Genro (*Pilocarpus* el rutacoj) de Brazilaj
arbedoj, el kies folioj oni tiras la pilokarpinon.
{de1} Jaborandi
{en1} jaborandi
{fr1} jaborandi

MEV# 582.???
{eo1} jakarand/o
BIB Genro (*Jacaranda* Juss. el bigoniacoj) de
tropikaj arboj kun pinataj folioj k bluj funelformaj
floroj panikle aranĝitaj en la fino de la ŝosoj.
{de1} Jacaranda
{en1} jacaranda
{fr1} jacaranda

MEV# 582.???
{eo1} jakv/uj/o
{eo2} jakv-arbo
Specio de panarbo (*Artocarpus integrifolia* L. fil. el
morusacoj) kun nedividitaj folioj, per kio i.a. ĝi
diferencas de la vera panarbo.

MEV# 582.???
{eo1} jalap/uj/o

{eo2} jalap-plant/o

Plurjara herbo (Exogonium purga Hayne/Benth. el konvolvulacoj) kun ebenrandaj korformaj folioj kaj grandaj purpuraj floroj, kies stiluso kaj stamenoj estas pli longaj ol la funelforma korolo.

{de1} Jalape *f*

{en1} jalap

{fr1} jalap

MEV# 582.???

{eo1} jalap/o

BOT La tuberforma kaj preskaŭ globforma rezinhava radiko de jalapujo, uzata medicinare kiel drastajo, aŭ pulvoro, aŭ tinkturo.

{de1} Jalapenwurzel *f*

{fr1} racine de jalap

MEV# 582.???

{eo1} jambos/o

BOT G. (Jambosa DC el mirtacoj) de hindiaj kaj malajaj tropikaj arboj kun sukaj, manĝeblaj beroj, kiuj havas rozan odoron. → kariofilarbo.

{de1} Jambusenbaum *m*

{en1} rose-apple tree

{fr1} jambosier

MEV# 582.???

{eo1} Japan/a cidoni-arbed/o

EB#357/17

{de1} japanische Quitte *f*

{en1} japonica

{en2} Japanese quince

{fr1} cognassier *m* du Japon

MEV# 582.???

{eo1} jasmeno/o

BOT Genro (Jasminum L. el oleacoj) de arbedoj, plejparte tropikaj, iometgrade volvaj, kun longaj, maldikaj, plej ofte verdaj, iom angulecaj tigoj, duope kontraŭesidantaj, pinataj aŭ nedividitaj folioj kaj pli-malpli primolsimilaj floroj unuopaj aŭ grupete en folianguloj; pluraj specioj ĝardene kaj subvitre kulturataj; jarda floro, laŭbo. → filadelfo.

MEV# 582.???

{eo1} jaziono/o

BOT Genro (Jasione L. el kampanulacoj) de unu-, du- kaj plurjaraj herboj kun helbluaj floroj en kapo; kreskas ordinare en sekaj, sablaj lokoj.

MEV# 582.???

{eo1} johimb/o

BOT Genro (Corynanthe yohimba) el rubiacoj en Okcidenta Afriko.

MEV# 582.???

{eo1} jonkvilo/o

BOT Specio de narciso (Narcissus jonquilla L. el amarilidacoj) kun pure flavaj bonodoraj floroj, havantaj longan mallarĝan kromkorolan tubon, 2-4

floroj sur ĉiu pedunklo.

MEV# 582.???

{eo1} juglando/uj/o

{eo2} juglando-arb/o

Genro (Juglans L. el juglandacoj) de falfoliaj arboj kun grandaj, pinataj duope kontraŭesidantaj, tre aromaj folioj kun drupoj, kies ekstera, karneca tavolo ĉe kelkaj specioj defalas je maturiĝo.

MEV# 582.???

{eo1} nigra juglando-arb/o

Arbo (Juglans nigra L.) kun plaĉa, malhela trunko-ŝelo kaj ligno uzata por meblo-fabrikado; kulturata en parkoj.

MEV# 582.???

{eo1} ordinara juglando-arb/o

Frukt-arbo multe kulturata (Juglans regia L.) pro la valora nukso, kies manĝebla kerno konsistas ĉefe el du grandaj karakterize falditaj kotiledonoj.

MEV# 582.???

{eo1} jujubo-arb/o

Unu el iuj specioj (Zizyphus jujuba Mill. kaj Z. vulgaris Juss. el ramnacoj) de arbedoj aŭ malgrandaj arboj tropikaj kaj subtropikaj, kies tre sukerhavaj prunograndaj drupoj estas manĝeblaj krudaj, sekigitaj aŭ konfititaj, kaj estas uzataj kiel popola kuracilo kontraŭ tusado. → lotuso 4.

MEV# 582.???

{eo1} jujubo/o

BOT La frukto de jujubo-arbo.

MEV# 582.???

{eo1} juko/o

BOT Genro (Yucca L. el liliacoj) de daŭrafoliaj, plurjaraj herboj kaj arbedoj kun longaj, ofte rigidaj, fibroz-marĝenaj folioj sur ligneca tigo, kaj kun alta pedunklo portanta paniklon el blankaj floroj; pluraj specioj ĝardene kaj subvitre kultivataj.

MEV# 582.???

{eo1} junipero/o

BOT Genro (Juniperus L. el pinacoj) de dioikaj, escepte monoikaj arboj kaj arbedoj kun lancetformaj aŭ skvamformaj pingloj, kaj kun konuso, kiu havas malmultajn, plej ofte tri fine kunkreskantajn skvamojn, kiuj ĉe maturiĝo fariĝas sukoplenaj, formantaj kun la konuso t.n. berojn.

MEV# 582.???

{eo1} junko/o

BOT Genro (Juncus (L.) Lam. & DC. el junkacoj) de unu- kaj plurjaraj marĉoherboj, tuboformaj aŭ kun rampa rizomo, kun longaj, maldikaj tigoj enhavantaj spongecan histon, kun sesnombraj floroj kaj triĉambrajn kapsulojn enhavantajn multajn malgrandajn grajnoj; tigoj kaj folioj uzataj por fari

matojn. → skirpo.

59 Zoologio
598 Reptilioj. Birdoj

MEV# 598.???
{eo1} jakan**/o
Genro de akvaj birdoj (Ĵacanaĵi) kun sep aŭ ok specioj. Jakano havas araneajn ungojn, kiuj ebligas al ĝi iri sur flosantaj vegetaĵoj.
{en1} jacana
{en2} Lily-Trotter
{en3} Lotus Bird

MEV# 598.???
{eo1} jing/o
ZOO Genro el la ordo de pegiformaj birdoj, kun relative mallonga beko kaj tre fleksebla kolo (Jynx).

MEV# 598.34
{eo1} jabiru**/o
Amerika cikonio (de Meksiko ĝis Argentino), apartenanta al la familio de cikoniedoj kaj ordo de cokoniformaj birdoj. Unu el la plej larĝaj Amerikaj birdoj, 1,40 metrojn alta.
{en1} jabiru
{fr1} jabiru
599 Mamuloj
599.74 Karnivoroj. Karnomanĝuloj
599.742.7 Felisedoj

MEV# 599.742.7
{eo1} jaguar/o
ZOO Specio de Amerikaj mamuloj el la subordo de rabobestoj, genro de felisoj, flava kun nigraj makuloj aŭ ringoj, mis-nomata "Amerika tigro" (Felis onza). → leopardo.
{de1} Jaguar *m*
{en1} jaguar
{fr1} jaguar *m*
KLASO: 6 Aplikataj sciencoj. Medicino. Tekniko
61 Medicino
611 Anatomio
611.1 Sistemo de la cirkulado. Angia sistemo
611.14 Venoj.

MEV# 611.14
{eo1} jugular/o
ANA Unu el la ĉefaj vejnoj en la kolo (v. jugularis interna): la jugularo apudas la karotidon.
611.3 Digestaj organoj
611.34 Intesto

MEV# 611.34
{eo1} jejun/o
ANA La meza parto de la maldika intesto, inter la duodeno kaj la ileo (jejunum).
612 Fiziologio
612.6 Fiziologio de la seksaj organoj, de generado,

gravedeco kaj de maljuniĝado
612.68 Longviveco

MEV# 612.68
{eo1} mult(e)-jar/a (2)
Havanta la aĝon de multaj jaroj.

MEV# 612.68 & 613.98
{eo1} mal'jun/ec/o (1)
FIZL Tempo de la homa vivo, de la perdo de reproduktivo ĝis la morto.
613 Privata higieno
613.98 Higieno de maljunuloj

MEV# 613.98 & 612.68
{eo1} mal'jun/ec/o (2)
Tempo de la vivo post la matura aĝo: ankaŭ ĝis via maljuneco mi vin portos; ili floras ankoraŭ en la maljuneco; Elizabet gravediĝis je filo en sia maljuneco; ne ekzistas maljuneco sen malicoj; en juneco logas, en maljuneco tedas.

MEV# 613.98 & 612.68
{eo1} mal'jun/ul/in/o
Maljuna virino: la maljunulino balancis la kapon kaj diris: Hm! Hm!; la senkoloriĝintaj pupiloj de la maljunulino ne malsekiĝis per larmo.

MEV# 613.98 & 612.68
{eo1} mal'jun/ul/o
Maljuna viro: neniam estos maljunulo en via domo; li ne atentis la konsilon de la maljunuloj; nepoj estas krono por maljunuloj plej saĝa maljunulo ne estas tro saĝa; Abraham kaj Sara estis maljunuloj de profunda aĝo; maljunulaj faltoj. → plejaĝulo.
615 Farmacio. Farmakologio. Terapeŭtiko.
Toksologio →616-085
615.3 Organikaj medikamentoj

MEV# 615.3 & 615.71
{eo1} johimbin/o
KEM (Alkaloido, ekstraktita el johimbo kaj uzata kiel hipotensiiga, angioldilata kaj afrodiziiga drogo.
615.4 Praktika farmacio. Medicinaj kaj kirurgiaj iloj
615.41 Farmaciaĵoj

MEV# 615.411
{eo1} julep/o
FAR Mildiga aŭ kvietiga pocio, farita el siropoj kaj distilita akvo.
615.7 Medikamentoj klasifitaj laŭ iliaj ĉefaj efikoj. Kemia terapeŭtiko.
615.71 Medikamentoj efikantaj al sango-cirkulado

MEV# 615.71 & 615.3
{eo1} johimbin/o
KEM (Alkaloido, ekstraktita el johimbo kaj uzata kiel hipotensiiga, angioldilata kaj afrodiziiga drogo.

615.77 Deekstere efikantaj medikamentoj
615.775 Vund-krustojn kreantaj, kaŭstikaj

medikamentoj
615.775.5 Kerato-plastaj (??), junigaj
medikamentoj

MEV# 615.775.5
{eo1} jun/ig/i
Fari iun, ion juna: la amo junigas.
615.85 Diversaj kurac-metodoj
615.851 Psikoterapio

MEV# 615.851 & 616.89
{eo1} frenez-jak/o
{eo2} per'fort/a jak/o
Speco de kruda jako, kun allig-eblaj manikoj, uzata
por senmovigi frenezulojn dum krizo.
{de1} Zwangsjacke
{en1} strait-jacket
616.8 Neŭrologio. Nervo-malsanoj.
Neŭropatologio
616.89 Psikiatrio. Patologia psikologio.
Malsanaj menso-statoj

MEV# 616.89 & 615.851
{eo1} frenez-jak/o
{eo2} per'fort/a jak/o
Speco de kruda jako, kun allig-eblaj manikoj, uzata
por senmovigi frenezulojn dum krizo.
{de1} Zwangsjacke
{en1} strait-jacket

62-1/-9 Detaloj pri iloj (maŝinoj, aparatoj,
instrumentoj,
instalaĵoj,
procedoj kaj il-partoj)
62-4 Materia kondiĉo. Surfaca kondiĉo.
Formoj
de objektoj
62-462 Fermitaj kavaj objektoj, ekz-e
tuboj, hosoj

MEV# 62-462
{eo1} junt/o (2)
La kunigo mem: transira junto (ekz. inter du tuboj
de malsamaj diametroj).
62-8 Klasifo de iloj laŭ energi-fonto:
62-81 Iloj funkciigataj per vaporo
62-82 Iloj funkciigataj hidraŭle
62-821 per akvopremo
62-821.18 (+) Kondukiloj de likvo kaj iliaj partoj
62-821.181 (+) Ŝraŭbumaj tub-juntiloj

MEV# 62-821.181 (+)
{eo1} artik/a junt/o
Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan
angulan turniĝon de du partoj de tubo en ebena aŭ
spaco. <85/257>
{de1} Rohrgelenk *n*

{en1} swivel joint
{fr1} joint articulé
{fr2} joint à genouillère

MEV# 62-821.181 (+)
{eo1} teleskop/a junt/o
Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan
laŭaksan ŝoviĝon aŭ turniĝon de du partoj de tubo.
<85/256>
{de1} Teleskoprohrverbindung
{en1} telescopic connection
{fr1} joint télescopique
62-822 Iloj funkciigataj per prem-
akvo
62-824 " " per akvo-
turbinoj
62-83 " " per elektro
62-835 " " per akvoj
62-843 " " per benzin-
motoroj
62-851.1 " " per prem-aero
62-87 " " per muskol-forto
62-872.8 " " " " de bestoj

MEV# 62-872.8
{eo1} jung/aj/o (1)
Jungilaro: sur la jungaĵo de la bovoj li kuiris la
viandon; la jungaĵo de la vagonoj rompiĝis ĉe la
elreliĝo.

MEV# 62-872.8
{eo1} jung/il/ar/o
Tuto de la pecoj, destinitaj por jungi bestojn al ia
veturilo, ktp: surmeti la jungilaron al brutoj.
621.3 Elektrotekniko

MEV# 621.3 & 696/697
{eo1} junt/i (2)
TEK ELET Fari junton ĉe tuboj aŭ kabloj; kunligi
la konduktilojn (cirkvitojn) de kablo en juntejo aŭ
kabloŝakto. → geri.
621.31 Tekniko de elektra energio. Produktado
kaj distribuado de elektra
energio.

Elektraj aparatoj ĝenerale.
621.315 Transsendo de elektra energio
621.315.687 Kablo-ligiloj, kablo-mufoj, kablo-
ŝuoj

MEV# 621.315.687
{eo1} junt/o de kabl/o
ELET La elektra kaj meĥanika konekta ejo inter la
ekstremajoj de du kablolongoj, kie oni juntas la
apartajn konduktilojn de la kablo.
MEV: 621.315.687
{eo1} lut-junt/o (2)
Kablomufo.
621.397 Televizio

MEV# 621.397.62

{eo1} jug/o (5)
ELET Parto de televida ricevilo, troviĝanta ĉirkaŭ la kolo de bildotubo kaj konsistanta ĉefe el la horizontala kaj vertikala defleksobenoj.
621.7 Sentajla form-dono ĝenerale
621.791 Veldado kaj parencaj procedoj

MEV# 621.791.034
{eo1} lut-junt/o (1)
{eo2} veld-junt/o
ELET La fendo inter du metalaj pecoj, kiuj estas lutitaj/velditaj unu kun la alia.

EB#135/8
{de1} Schweißbraupe *f*
{en1} welding bead
{en2} weld
{en3} welded joint
{fr1} chenille *f* de soudure *f*
{fr2} joint *m* de soudure *f*
621.798 Pakado kaj pak-ekipaĵoj

MEV# 621.798.15
{eo1} jut/o (2)
Teksaĵo farita el tiu materialo: sakoj el juto.
623 Milit-tekniko. Armil-produktado.
Armea kaj mar-armea inĝeriko
623.4 Artileriaĵoj. Armiloj. Municio. Atom-armiloj.
Gas-armiloj
623.44 Porteblaj armiloj

MEV# 623.444
{eo1} jatagan/o
Sabro sen manŝirmilo kun klingo dukurba, uzata precipe de janiĉaroj.
624 Konstru-inĝeriko
624.02 Konstru-elementoj
624.023 Volbitaj konstru-elementoj

MEV# 624.023.672
{eo1} junt/o (1)
TEK La kuniga interspaco inter du kunigitaj ŝtonaj, brikaj, metalaj aŭ lignaj pecoj, kiun oni plenigas per gluo, mastiko, mortero.
11): EB#117/94
{de1} Stoß *m*
{en1} join
{fr1} raccord *m*
624.078 Kalkulado de konstruaĵaj ligoj

MEV# 624.078
{eo1} junt/o <4>
Tiu loko en konstrukto (homfarita strukturo →85/420), kie kontaktas ĉu rekte, ĉu pere de speciala elemento aŭ substanco, du konsistigaj pecoj [partoj] de la konstrukto tiel, ke la per junto kunigitaj pecoj [partoj] efikas same kiel la pecoj [partoj] mem. Diference de nura meĥana kunigo, junto devas plenumi postulon de funkci-kapablo de la konstrukto. Specon de junto determinas: 1.

metio, al kiu pretigo de la konstrukto apartenas, 2. teĥnologia procedo, resp. maniero de meĥana kunigo. <85/005>

{de1} Verbindung *f*
{de2} Gelenk *n*
{en1} connection
{en2} joint
{fr1} joint *m*
625.1 Fervojoj ĝenerale. Fervojoj linioj. Trak-konstruado
625.143 Reloj. Rel-fiksiloj

MEV# 625.143.4
{eo1} plat-junt/o
{eo2} rel-junt/o
TEK junto, kunigo inter du reloj, sojloj, traboj ks per plato konsistanta el la sama materialo, kiu surkunigas la du apudajn ekstremojn.

EB#198/43
{de1} Schienenlasche *f*
{en1} rail fish plate
{en2} joint bar {US}
{fr1} éclisse *f*
627 Naturaj enlandaj akvo-vojoj. Ĉemara kaj ĉerivera konstruado.

Baraĵegoj
627.9 Aliro al la bordo. Navigaciaj signaloj. Surmara savado
627.95 Surmara savado. Apudmara savado.
627.957 Diversaj naĝiloj por savado
627.957.4 Sav-vestoj. Sav-ringoj

MEV# 627.957.4
{eo1} sav-jak/o
Jako, kies interno estas plenigita de aero, de korko aŭ de kapoko, kaj kiu tenas la kapon de homo, kiu surmetis ĝin, super la akvo.
{de1} Rettungsweste *f*
{en1} life-jacket
629 Veturil-tekniko
629.1 Tekniko de teraj kaj akvaj veturiloj (escepte de rel-veturiloj)
629.1.01 Veturil-partoj krom pel-instalaĵoj
629.1.013 Tir-instalaĵoj. Jungiloj. Kupliloj

MEV# 629.1.013
{eo1} mal'jung/i
Malligi la tirantan parton disde la tirata: maljungi kaleŝon, lokomotivon.

MEV# 629.1.013.1
{eo1} jug/o (1)
Transversa ligna peco, kiun oni ligas ĉe la kornoj aŭ sur la kolo de bovoj por ilin jungi.
629.112 Veturiloj best-tirataj

MEV# 629.112
{eo1} jug/aĵ/o
Tuto de la du jugitaj bestoj.

MEV# 629.112
{eo1} jung/it/ar/o
La du aŭ pluraj bestoj, kune jungitaj al veturilo.

MEV# 629.112.013
{eo1} el'jung/i
Maljungi: dum la eljungado.

MEV# 629.112.013
{eo1} en'jung/i
Jungi inter du timonoj: ili enjungis la idolanojn kiel bruton antaŭ siaj veturiloj; kiu sin enjungis, devas tiri.

MEV# 629.112.013
{eo1} kun'jung/i
Jungi kune kun: la bovo rigardis al sia kunjungito.
629.12 Ŝipoj. Ŝip-konstruado
■ 629.12.014 Manovro-instalajoj. Velaro

MEV# 629.12.014.2
{eo1} al'jard/ig/i
Fiksi la velon al la jardo, por ekuzado. → refi, brajli, ferli.

MEV# 629.12.014.2
{eo1} jard/o 1
SHI Transversa velstango, al kiu la supra rando de velo estas fiksita: antaŭa, meza, posta jardo; topjardo, bramjardo, reĝjardo. → bumo, busprito, gafo.
629.123 Mar-ŝipoj
629.123.1 pelataj per homaj fortoj aŭ veloj
629.123.16 Malgrandaj velŝipoj. Lugroj. Kutroj

MEV# 629.123.16
{eo1} jol/o (2)
Velŝipo kun du mastoj, ambaŭ kun laŭlongaj veloj, el kiuj la posta estas malpli alta ol la antaŭa.
629.125 Plezur-ŝipoj. Sport-ŝipoj. Boatoj
629.125.12 Vel-boatoj

MEV# 629.125.12
{eo1} jakt/o (2)
{eo2} jaht/o (2)
SHI Ŝipo aŭ barko, movata per ĉia movforto alia ol remiloj, kaj uzata por privataj plezurvoj-aĝoj, krozoj ktp.

MEV# 629.125.12
{eo1} jakt/o-tipoj
EB#270/27-50
{de1} Jachttypen *m*
{en1} types of yachts
{fr1} types *m* de yacht *m*

MEV# 629.125.12
{eo1} kroz-jakt/o

EB#270/1-4
{de1} Fahrtenkieljacht *f*
{en1} sea-going keel yacht
{fr1} yacht *m* de croisière à quille *f*

MEV# 629.125.12
{eo1} motor-jakt/o
{eo2} privat/a jakt/o
EB#216/20
{de1} Motorjacht *f*
{de2} Privatjacht *f*
{en1} motor launch
{en2} private launch
{fr1} yacht *m* à moteur
{fr2} yacht *m* privé
629.125.13 Remboatoj. Kanuoj. Kajakoj

MEV# 629.125.13
{eo1} jol/o (1)
Malpeza, longa boato, por kvar aŭ ses remantoj.

MEV# 629.125.13
{eo1} jul/ad/i
Remi per julio.

MEV# 629.125.13
{eo1} jul/o
SHI Forta remilo, kiun oni uzas per tordaj movoj ĉe la pobo de boato, por antaŭenigi ĝin kvazaŭ per helico.
629.7 Tekniko de aer- kaj spac-veturiloj. Aviado. Aer-
veturiloj. Raketoj. Kosmaj veturiloj
629.735 Aerveturiloj pli pezaj ol aero kun mov-sistemo. Avioj.

Helikopteroj ktp.

MEV# 629.735
{eo1} jet/o
AVI Avio movata per reaktoro.

63 Agrikulturo. Arbarkulturo. Bredado. Ĉasado. Fiŝado
631 Ĝenerala agronomio
631.3 Agrikulturaj maŝinoj kaj ilaroj
631.31 Maŝinoj kaj iloj por terkultivado

MEV# 631.31
{eo1} jug/i (1)
Jungi per jugo: jugi bovojn, taŭrojn.

MEV# 631.31
{eo1} jung/ad/o
Ago de tiu, kiu jungas.

MEV# 631.31
{eo1} jung/i

Alligi per tiucela ligilo tirontan beston aŭ motorveturilon al tirotaĵo: li jungis sian ĉaron; ne jungu la bovon malantaŭ la plugilon; jungi ĉevalon al veturilo, vagonojn al lokomotivo; (figurasence:) por efektiviĝi la planon, oni jungis ĉiujn fortojn de la lando.

637 Dombestaj produktoj

637.1 Laktaĵoj ĝenerale

MEV# 637.1

{eo1} jahurt/o

{eo2} jogurt/o

KUI Lakto acidigita per speciala fermento, kutima trinkaĵo en la Bulgaraj montoj, disvastigita en Eŭropo pro siaj sanigaj efikoj. → kefiro.

{de1} Joghurt *m*

{en1} yogurt

{en2} yoghourt

{fr1} yaourt *m*

{fr2} yogourt *m*

{fr3} yoghourt *m*

656 Trafikado. Poŝto (Organizado kaj administrado)

656.1 Survoja trafiko

656.13 Aŭtomobil-trafiko

MEV# 656.13

{eo1} jor/o (2)

AUT Abrupta flankenŝoviĝo de aŭto, kaŭzita ekz-e de pluvglitiga ŝoseo.

MEV# 656.13 & 656.61.052 & 656.7.043

{eo1} jor/i

Fari joron.

656.6 Surakva trafiko

656.61 Mara ŝip-trafiko

MEV# 656.61.052

{eo1} jor/o (1)

SHI Momenta, neaŭtaŭvidita vojsanĝo de ŝipo, ordinare kaŭzita de vento aŭ de fluo.

MEV# 656.61.052 & 656.7.043 & 656.13

{eo1} jor/i

Fari joron.

656.7 Aer-trafiko

MEV# 656.7.043

{eo1} jor/o (3)

AVI Angula moviĝo de aviadilo ĉirkaŭ ĝia normala akso.

MEV# 656.7.043 & 656.13 & 656.61.052

{eo1} jor/i

Fari joron.

657 Konto-scienco

657.3 Buĝetoj. Bilancoj

657.37 Jar-bilancoj

MEV# 657.37

{eo1} buĝet/a jar/o

La jaro al kiu rilatas buĝeto.

{de1} Haushaltsjahr *n*

{en1} budget year

{en2} financial year

{es1} año económico

{fr1} année *f* budgétaire

MEV# 657.37

{eo1} financ/a jar/o

12-monata konto-periodo de entrepreno, kiu ne bezonas esti kalendara jaro.

{de1} Rechnungsjahr *n*

{de2} Geschäftsjahr *n*

{de3} Betriebsjahr *n*

{de4} Wirtschaftsjahr *n*

{de5} Finanzjahr *n*

{en1} financial year

{en2} fiscal year {US}

{es1} año financiero

{es2} ejercicio *m*

{fr1} année *f* budgétaire

MEV# 657.37

{eo1} kalendar/a jar/o

La jaro komenciĝanta je la unua de januaro kaj finiĝanta je la tridek unua de decembro. → financa jaro.

{de1} Kalenderjahr *n*

{en1} calendar year

{es1} año *m* civile

{fr1} année civile

MEV# 657.37

{eo1} raport/a jar/o

La jaro al kiu rilatas la jar-raporto.

{de1} Berichtsjahr *n*

{en1} year under review

{fr1} exercice *m*

66 Kemia tekniko kaj industrio. Parencaj industrioj

66.09 Specialaj procedoj. Sintezo.

Procedoj de eligo, alligo kaj intersanĝoj

MEV# 66.09 & 628.162.9

{eo1} jod/i

Enkonduki jodon: jodi duoblan ligan.

661 Kemiaj produktoj

661.4 Halogenoj. Per-kombinaĵoj

MEV# 661.471 & 546.15

{eo1} jod/o

KEM Elemento, atomezo 127, atomnumero 53, havanta formon de folietoj blue grizaj kun metala brilo, uzata en medicino kaj fotografado, J aŭ I: jodjoda tinkturo; joda klorido, JCl; joda triklorido, JCl₃; jodaj kombinaĵoj; joda nombro (kvanto da jodo uzata, por kombini kun 1 g da nesaturita substanco).

MEV# 661.474 & 546.15
{eo1} jod/at/o
Salo de jodata acido HJO3.

MEV# 661.472 & 546.15
{eo1} jod/id/o
Salo de jodida acido HJ.

663 Teknika mikrobiologio. Teknika mikologio.
Ferment-, trinkaj- kaj
stimulaĵ-industrio
663.5 Alkoholo. Brando

MEV# 663.51
{eo1} juniper-brand/o
Brando aromigita per la fruktoj de junipero. → ĝino
1.
663.9 Stimulaĵoj ĝenerale
663.91 Kakao. Ĉokolado

MEV# 663.916
{eo1} jokan/o
Japana dolĉa sukeraĵo el anno, sukero kaj agaragararo,
ordinare en formo de rektangula stango.

671 Objektoj el valoraj metaloj kaj juvel-ŝtonoj
671.1 Juvelistaj varoj

MEV# 671.1.08
{eo1} juvel/ist/o
Homo, kies metio estas fari aŭ vendi juvelojn: la
juvelisto atente rigardis la desegnaĵon.

MEV# 671.12
{eo1} juvel/ar/o
Pluraj juveloj, formantaj tutaĵon: juvelaro el
diamantoj.

MEV# 671.12
{eo1} juvel/o (1)
Ornamaĵo, ordinare malgranda, tre multekosta pro la
materio (oro, argento, gemoj) aŭ la prilaboriteco: en
silka vesto kaj brilanta de juveloj; la virinoj portis
ĉirkaŭ la kolo siajn orajn kaj perlajn juvelojn.

MEV# 671.13
{eo1} juvel/uj/o
Skatolo destinta por teni juvelojn: ĝardenoj puraj
kaj elegantaj kiel juvelujo.

674 Ligno-industrio
■ 674.028 Muntado. Fleksado. Juntado

MEV# 674.028 & 694.2
{eo1} lign/o-junt/oj
{eo2} ling/o-kun'ig/oj
EB#116/84-98
{de1} Holzverbindungen
{en1} woodword joints
{en2} timber joints
{fr1} assemblages *m* du bois

MEV# 674.028.2
{eo1} junt/o per fold/o kaj lang/o
TEK Lignoĵunto farita el du tabuloj, de kiuj unu
havas foldon, la alia langon.
675 Ledo-industrio. Prilaboro de best-haŭtoj
675.03 Deveno de led. Feloj kaj Haŭtoj

MEV# 675.03
{eo1} juft/o
Fortika, akvomezista sed malbonodora led el junaj
bestoj (ĉevalo, bovo, kapro ktp), tanita en speciala
Rusa maniero kaj grasumita plejofte per betula
gudro sur la interna flanko.

677 Teks-industrio. Ŝur-farado
■ 677.057 Maŝinoj por tekstil-plivalorigo

MEV# 677.057.27
{eo1} J-dukt/o
En instalaĵo por kontinua blankigado: Vaporhejtitaj
kaj izolitaj duktoj en formo de J. EB#161/33
{de1} J-Box *f*
{de2} Warenspeicher (dampfbeheizt und
wärmeisoliert) *m*
{en1} J-Box
{en2} steam-heated and heat-insulated J-Box
{fr1} J-Box
{fr2} canal *m* de décharge du tissu chauffé à la
vapeur
677.1 Bastecaj fibroj. Lino. Kanabo. Juto

MEV# 677.13
{eo1} jut/o (1)
BOT Teksmaterialo, konsistanta el la tigoj de
diversaj specioj de Genro Corchorus el tiliacoj;
krom kotono, la plej grava plantfibrospeco por
fabrikado de teksaĵoj.
686 Librobindado. Orizado. Arĝentizado.
Spegul-farado.
Vitrasta metio.

Skrib-varoj. Oficejaj ilo
686.1 Libro-bindado

MEV# 686.1
{eo1} jak/et/o (2)
Ne surgluita, deprenebla ŝirmo-kovrilo de bindita aŭ
broŝurita libro, ordinare montranta koloran
ilustraĵon.

EB#178/37, EB3#185=37
{de1} Schutzumschlag *m*
{en1} dust jacket
{en2} dust cover
{en3} bookjacket
{en4} wrapper
{fr1} jaquette *f*
686.123 Ornami

MEV# 686.123
{eo1} jasp/i
Kolorigi, imitante la kolorojn de jaspo: jaspita la

- randojn de libro.
→ vejni.
- 687 Vestaj-industrio. Tualaĵoj
687.1 Konfekciado. Tajlorado
- MEV# 687.1
{eo1} jak/et/o (1)
Mallonga jaketo: jaketo de kelnero; jaketo de Eton-
studentoj, jaketo de skiistoj.
{de1} Jäckchen *n*
{en1} small coat
687.11 Vestoj por viroj
- MEV# 687.11
{eo1} Alp/a jak/o
EB#34/26
{de1} Trachtenjanker *m*
{de2} Trachtenjacke *f*
{en1} national costume jacket
{fr1} veste *f* bavaroise
- MEV# 687.11
{eo1} du-buton-vic/a jak/o □ komplet/o kun
EB#34/4
{de1} Zweireiher *m*
{en1} double-breasted suit
{en2} lounge suit
{en3} business suit {US}
{fr1} complet *m* croisé à deŭ boutons *m*
- MEV# 687.11
{eo1} jak/o
Ekstera vira vesto, malfermiĝanta ĉe la antaŭa parto,
manikhava, kovranta la korpon de la ŝultroj ĝis
proksimume la koksoj: la jaketo estas la ordinara
senceremonia vesto de la okcidentaj Eŭropanoj;
marista jaketo; jaketo de pijamo; lanaj noktaj jakoj;
jaketo kun baskoj.
→ livreo, bluzo, kitelo, kamizolo, jaketo, frako.
{de1} Jacke *f*
{de2} Jackett *n*
{en1} coat
{en2} jacket
{fr1} veste *f*
{fr2} veston
{fr3} vareuse
- MEV# 687.11
{eo1} unu-buton-vic/a jak/o □ komplet/o kun
EB#34/13, EB3#33=2
{de1} Einreiher *m*
{de2} einreihige Anzug *m*
{de3} Herrenanzug *m*
{en1} single-breasted suit
{en2} men's suit
{fr1} complet *m* droit
687.12 Vestoj por virinoj
- MEV# 687.12 & 675.6
{eo1} pelt-jak/o
- {eo2} pelt/a jak/o
Jako el pelto, portata precipe de virinoj.
EB#32/45
{de1} Pelzjacke *f*
{en1} fur jacket
{fr1} veste *f* de fourrure *f*
- MEV# 687.12
{eo1} jup/o
Virina vesto, kovranta la malsupran parton de la
korpo, ekde la talio: laŭ la modo jupoj longiĝas aŭ
mallongiĝas; timulinetoj ĵus dekreĉitaj de la patrino
jupo.
- MEV# 687.12
{eo1} tajlor-kostum/a jak/o
EB#32/2
{de1} Kostümjacke *f*
{en1} costume jacket
{fr1} veste *f* de tailleur
- MEV# 687.12.08
{eo1} jup/ist/in/o
Kudristino specialigita pri la farado de jupoj.
687.13 Vestoj por infanoj
- MEV# 687.13 & 687.16
{eo1} jup/et/o
Mallonga jupo por knabinoj, baletistinoj ktp: la
infana jupeto atingis nur ĝis ŝiaj genuoj.
- MEV# 687.13
{eo1} knab/a vent/o-jak/o
EB#31/46
{de1} Bubenanorak *m*
{en1} boy's wind-jacket
{fr1} anorak *m* de garçon *m*
- MEV# 687.13
{eo1} knab/in/a sport-jak/o
EB#31/40
{de1} Mädchenjacke *f*
{de2} Sportjacke *f*
{en1} girl's jacket
{en2} sports jacket
{fr1} blouson *m* de sport *m* pour filles *f*
687.14 Sport-vestoj
- MEV# 687.14 : 796.4
{eo1} trejn-jak/o
EB#280/58
{de1} Trainingsjacke *f*
{en1} training jacket
{fr1} blouson *m* d'entraînement *m*
{fr2} veste *f* d'entraînement *m*
{fr3} jumper *m* d'entraînement *m*
- MEV# 687.14 : 796.86
{eo1} skerm/o-jak/o
EB#277/29

{de1} Fechtjacke *f*
 {en1} fencing jacket
 {fr1} veste *f* d'escrime *f*

MEV# 687.14
 {eo1} golf-jak/o
 EB#34/21
 {de1} Sportjacke *f*
 {en1} sports coat
 {fr1} veste *f* de sport *m*

MEV# 687.14
 {eo1} grimp-jak/o
 EB#282/7
 {de1} Kletterweste *f*
 {de2} Kletterjacke *f*
 {en1} alpine jacket
 {fr1} veste *f* d'escalade *f*

MEV# 687.14
 {eo1} plaĝ/o-jak/o
 EB#267/21
 {de1} Strandjacke *f*
 {en1} beach-jacket
 {fr1} veste *f* de plage *f*

MEV# 687.14
 {eo1} rajd-jak/o
 EB#272/52
 {de1} Reitjacke *f*
 {en1} riding jacket
 {fr1} veston *m* d'équitation
 {fr2} saute-en-bas *m*

MEV# 687.14
 {eo1} sport-jak/o
 EB#31/40, EB34/2
 {de1} Sportjacke
 {en1} sports jacket
 {en2} sports coat
 {en3} sack coat {US}
 {fr1} vareuse *f* de sport
 687.15 Festaj vestoj. Labor-vestoj. Hejm-vestoj

MEV# 687.15 : 793.38
 {eo1} smoking/a vest/o
 EB#34/62
 {de1} Smokingjackett *n*
 {en1} dinner jacket
 {en2} tūdo jacket {US}
 {en3} tūedo {US}
 {fr1} veste *f* de smoking *m*

MEV# 687.15
 {eo1} deĵor-jak/o
 EB#216/66
 {de1} Bordjackett *n*
 {en1} duty jacket
 {en2} working jacket
 {fr1} tenue *f* de service *m*

MEV# 687.15
 {eo1} en'hejm/a jak/o
 {eo2} hejm/a jak/o
 {en3} negliĝ/a jak/o
 EB#33/10, EB#34/47, EB#47/56
 {de1} Hausjacke *f*
 {de2} Rauchjacke *f*
 {en1} house jacket
 {en2} smoking jacket
 {fr1} veste *f* d'intérieur

MEV# 687.15
 {eo1} galon/it/a jak/o
 EB#179/23
 {de1} Tressenrock *m*
 {de2} betreĝte Rock *m*
 {en1} gallooned coat
 {en2} braided coat
 {fr1} veste *f* à parement *m*

MEV# 687.15
 {eo1} lit-jak/et/o
 EB#33/30
 {de1} Bettjäckchen *n*
 {en1} bed-jacket
 {fr1} liseuse *f*

687.17 Protektantaj vestoj.

MEV# 687.17
 {eo1} Kanad/a jak/o
 EB#34/67
 {de1} Anorak *m*
 {de2} Windjacke *f*
 {en1} wind-jacket
 {en2} hooded jacket
 {en3} wind-breaker
 {fr1} anorak *m*

MEV# 687.17
 {eo1} knab/in/a anorak-jak/o
 EB#31/42
 {de1} Mädchenanorak *m*
 {en1} girl's wind-jacket
 {fr1} anorak *m* de fille *f*

MEV# 687.17
 {eo1} led/a jak/o
 EB#190/16
 {de1} Lederjacke *f*
 {en1} leather jacket
 {fr1} veste *f* de cuir *m*

MEV# 687.17
 {eo1} ole/o-tol/a jak/o
 EB#224/55
 {de1} Öljacke *f*
 {en1} oilskin jacket
 {fr1} gilet *m* ciré

- MEV# 687.17
 {eo1} vent/o-jak/o
 EB#34/67
 {de1} Windjacke *f*
 {en1} wind-jacket
 {en2} wind-breaker
 {fr1} anorak *m*
 687.244 Bebo-vestoj
- MEV# 687.244
 {eo1} beb/a jak/et/o
 EB#31/20
 {de1} Babyjäckchen *n*
 {de2} Babyjüpfchen *n*
 {en1} baby's jacket
 {en2} baby's coat
 {fr1} paletot *m de laine f*
 687.246 Nokto-tolajoj
- MEV# 687.246
 {eo1} pijam/a jak/o
 EB#33/4
 {de1} Schlafanzugjacke *f*
 {de2} Pyjamajacke *f*
 {en1} pyjama jacket
 {fr1} veste *f de pyjama*
 687.254 Subvestoj. Ŝtrumpoj, ŝtrumpetoj
- MEV# 687.254
 {eo1} sub'jup/o
 Jupo el tolaĵo, portata sub la drapa ekstera jupo.
 687.4 Kap-vestoj
 687.42 Ĉapeloj por viroj. Cilindroj
 687.43 Ĉapoj por viroj
- MEV# 687.43
 {eo1} Jakoben/a ĉap/o
 EB#36/2
 {de1} Jakobinermitze *m*
 {de2} Freiheitsmitze *m*
 {de3} phrygische Mütze
 {en1} Jacobin cap
 {en2} liberty cap
 {en3} Phrygian cap
 {fr1} bonnet *m jacobin*
 {fr2} bonnet *m phrygien*
 694 Ligno-konstruaĵoj. Ĉarpentistaj kaj
 lignaĵistaj konstru-laboroj.
 694.2 Fram-konstruo. Ligno-juntoj. Fiksiloj
- MEV# 694.2 & 674.028
 {eo1} lign/o-junt/oj
 {eo2} ling/o-kun'ig/oj
 EB#116/84-98
 {de1} Holzverbindungen
 {en1} woodword joints
 {en2} timber joints
 {fr1} assemblages *m du bois*
- MEV# 694.2
- {eo1} dent/a junt/o
 {eo2} duonum/a hok-junt/o
 TEK Ligno-junto farita per rektaj tenonoj; plurdenta tenonkunigo.
 EB#116/87
 {de1} gerades Hakenblatt *n*
 {en1} scarf joint
 {fr1} assemblage *m à trait m de Jupiter droit*
- MEV# 694.2
 {eo1} duonum/a junt/o
 TEK Ligno-junto, ĉe kiu la du kunigendaj pecoj (tabuloj aŭ latoj) estas elnoĉitaj ĉe la ekstremaĵo.
 EB#117/86
 {de1} gerades Blatt *n*
 {en1} straight halved joint
 {fr1} entaille *f à mi-bois*
 {fr2} entaille *f à trait m droit*
- MEV# 694.2
 {eo1} fork-junt/o
 EB#116/85
 {de1} Scherzapfen *m*
 {en1} forked mortice and tenon joint
 {en2} forked mortise and forked tenon
 {fr1} enfourchement *m*
- MEV# 694.2
 {eo1} hirund-vost/a junt/o
 TEK Kunigo de lignaj tabuloj per mortezo kaj tenono en formo de hirundvosto. EB#117/89
 {de1} schwalbenschwanzförmige Überblattung *f*
 {en1} dovetail halving
 {fr1} assemblage *m à mi-bois m à queue f d'aronde*
- MEV# 694.2
 {eo1} tenon-junt/o
 {eo2} junt/o per tenon/o kaj mortez/o
 TEK Lignokunigo, en kiu elstara peco (tenono) estas enigita en precize samforma kaj sam-dimensia enĉizaĵo (mortezo). EB#117/84
- MEV# 694.2
 {eo1} tenon-junt/o
 {eo2} junt/o per tenon/o kaj mortez/o
 TEK Lignokunigo, en kiu elstara peco (tenono) estas enigita en precize samforma kaj sam-dimensia enĉizaĵo (mortezo). EB#117/84
- MEV# 694.2
 {eo1} junt/i (1)
 Kunigi per junto.
 696/697 Tubista metio
- MEV# 696/697 & 621.3
 {eo1} junt/i (2)
 TEK ELET Fari junton ĉe tuboj aŭ kabloj; kunligi la konduktilojn (cirkvitojn) de kablo en juntejo aŭ kabloŝakto. → geri.

KLASO: 7 Arto. Art-metioj. Fotografio. Muziko.
Ludo. Sporto

7.01 Ĝenerala art-teorio. Estetiko. Gusto-
demandoj

MEV# 7.017

{eo1} jasp/ec/a

Simila al la kolordiverseco de jaspo: jaspeca
marmoro, tulipo.

725 Publikaj, administraj kaj komercaj
konstruaĵoj

725.1 Publikaj konstruaĵoj

MEV# 725.15

{eo1} juĝ/ej/o

Domo, ĉambro, kie oni juĝadas: la distrikta juĝejo;
juĝeja servisto, oficisto. → tribunalo, kortumo,
areopago, forumo, agoro.

725.2 Komerciaj konstruaĵoj

725.21 Konstruaĵoj por podetala komerco.
Butikegoj. Butikoj

MEV# 725.21 : 671.1

{eo1} juvel/ej/o

Butiko de juvelisto.

725.5 Konstruaĵoj por san-flegado

MEV# 725.56

{eo1} mal'jun/ul/ej/o

Domo destinita, por liveri kvietan restadon al
maljunuloj. → kadukulejo.

726 Ekleziaj kaj tombejaj konstruaĵoj.

726.1 Temploj. Sanktejoj. Kultejoj (ne kristanaj)

MEV# 726.1

{eo1} jaŝir/o

REL Ŝintoa templo.

726.5 Kristanaj preĝejoj

726.59 Detaloj de preĝejoj

MEV# 726.59

{eo1} jube/o

ARKI Tribuno, en formo de galerio, troviĝanta en
romanikaj aŭ gotikaj kirkoj, inter la navo kaj la
ĥorejo. → ambono.

726.9 Aliaj ekleziaj konstruaĵoj

MEV# 726.9

{eo1} jezuit/ej/o

Domo, kie loĝas kaj instruas jezuitoj.

727 Konstruaĵoj por edukado, sciencaj kaj
kulturaj celoj

727.7 Konstruaĵoj por muzeoj

MEV# 727.7 & 397

{eo1} jurt/o

Tendo aŭ kabano de Siberiaj, Mongolaj nomadoj.

739 Artaj metallaboroj →671

739.1 Arto de orajisto, arĝentajisto

739.2 Arto de juvelisto

MEV# 739.2

{eo1} juvel-art/o

La arto dezajni kaj elfari juvelojn.

MEV# 739.2

{eo1} juvel/ist/a

Rilata al juvelisto: juvelista arto; juvelistaj
laboraĵoj; juvelista desegnisto.

78 Muziko

784 Voĉa muziko

784.4 Popol-kantoj. Historiaj kantoj. Trink-
kantoj

MEV# 784.4

{eo1} jodl/i

Kanti kun rapida alterno de kap- kaj brustvoĉo: la
paŝtisto gaje jodlis en la valo.

MEV# 784.4

{eo1} jodl/o

Kanto de jodlanto, kutima ĉe la Alpanoj. →
Tirolkanto.

79 Amuzaĵoj. Ludoj. Sporto →685.6; 72

791 Publikaj prezentoj kaj spektakloj

791.6 Publikaj festoj →394

791.62 Publikaj solenaĵoj. Kronadoj. Festaj
paradoj →394.4

MEV# 791.62

{eo1} jubile/o (3)

Festo, per kiu oni solenas la centan kvindekan aŭ
iafoje eĉ la dudekkvinan datrevenon de iu grava
fakto: la 25-jara jubileo de la tago de apero de E-o;
festi jubileon; la kvarcentjara jubileo pri la eltrovo
de Ameriko; la ora jubileo de geedzoj.

MEV# 791.62

{eo1} jubile/ul/o

Tiu kiu festas sian jubileon .

796 Sporto. Ludoj. Gimnastiko

796.2 Mov- kaj lertec-ludoj kun iloj

796.21 Ŝnur- ringo- kaj pendol-ludoj

MEV# 796.21

{eo1} jojo**/o

Bobeno uzata en □ludo (EB#258/48), kiun per
risortecaj supren- kaj malsupren-movoj de la mano
oni igas supren- kaj malsupren-ruli sur la al la
bobeno fiksita ŝnuro.

796.9 Vintro-sporto

796.91 Sketado. Glaci-velado

796.918 Glaci-velado

MEV# 796.918

{eo1} glaci-jakt/o

EB#284/46

{de1} Eisjacht f

{en1} ice yacht

{en2} ice boat
{en3} ice scooter {US}
{fr1} yacht *m* à patins
{fr2} yacht *m* à glace
797 Akvo-sporto. Flug-sporto
797.1 Vetur-sportoj sur akvo
797.14 Velado

MEV# 797.144
{eo1} jakt/ad/o
Veturado per jakto.
{de1} Jachtensegeln *n*

MEV# 797.144
{eo1} jakt/o (1)
{eo2} jaht/o (1)
SHI Malpeza velŝipo aŭ velboato, tenata k
konstruita por konkursoj.

MEV# 797.144
{eo1} konkurs/a jakt/o
{eo2} kur-jakt/o
{eo3} kur-konkurs/a jakt/o
EB#270/5
{de1} Rennkieljacht *f*
{en1} racing keel yacht
{fr1} yacht *m* de course à quille *f* de plomb

KLASO: 8 Filologio. Beletro. Literatur-scienco
800 Lingvikaj ĝeneralaĵoj
800.2 Praformoj kaj evolu-gradoj de
lingvoj kaj lingvo-familioj
800.21 Plej fruaj formoj. Originoj

MEV# 800.21
{eo1} jelp/i
Akre ekkrii, kiel vundita aŭ kolereta hundo.
800.7 Ĝeneralaĵoj pri instruado kaj studado de
lingvoj

MEV# 800.7 : =956
{eo1} Japan/ig/i
Lernigi la Japanan lingvon aŭ civilizon al fremda
gento.
801 Ĝenerala lingviko kaj filologio. Lingviko
en mallarĝa senco
801.2 Gramatikaj vort-klasoj
801.22 Substantivoj

MEV# 801.22
{eo1} jen/o
Tio ĉi, kio sekvas: la principoj homaranaj konsistas
en jeno: . . . ; volu fari la jenon: volu ŝanĝi . . . ; via
unua afero, kiam vi venos al la urbo, devas esti jeno:
. . . ; mi volas komuniki al vi la jenon: . . .

MEV# 801.22
{eo1} jezuit/o (2)
(figurascence:) Timinda hipokritulo (pro aludo al la
"spiritaj rezervoj" multe uzataj de la jezuitaj

kazuistoj.)
801.23 Adjektivoj

MEV# 801.23
{eo1} jen/a
Montra adj., signifanta "tiu sekvanta": ankoraŭ pli
mallonga vojo estas jena; tuŝante la akuzativon mi
povas al vi doni la jenan konsilon.

MEV# 801.23
{eo1} jes/a
Esprimanta aprobon, konsenton: jesa respondo;
jese gesti, balanci la kapon.

MEV# 801.23
{eo1} jun/a
Vivanta nur de relative ne longa tempo: la juna
knabino, fraŭlino, edzino, vidvino, mi gratulis la
junajn geedzojn; la pli juna filino ; el ĉiuj miaj
infanoj Ernesto estas la plej juna; mi estas je unu
jaro pli juna ol vi; Plinio la juna; laboristinoj pli
junaj eble ne per siaj jaroj de vivo, sed per siaj jaroj
de suferado; juna katido, hundo, museto; junaj
pizoj, folioj; (f) juna vino (→ mosto); nia juna
lingvoZ; la tiea E-a movado estas ankoraŭ tre juna,
(analoge) la entuziasmo de juna brusto; junaj eraroj.
→ nova, beba, lulila, adoleska, frua, verda.

MEV# 801.23
{eo1} mal'jun/a
Vivanta jam de relative longa tempo: maljuna patro,
servisto, amiko, stultulo; maljuna Moor; lernu juna,
vi scios maljuna; resti maljuna knabino (= ne
edziniĝi); tiu ĉi patrino amis sian pli maljunan
filinon; maljuna ĉevalo, bovo, saliko; (figurascence:)
maljuna vino; aspekti kiel maljuna pomo; (analoge)
maljunaj jaroj, sed ne saĝaj faroj; aĝo maljuna ne
estas oportuna; maljuna koro. → malfrua, glacia.

MEV# 801.23
{eo1} mal'jun/et/a
Ankoraŭ ne tute maljuna.

MEV# 801.23
{eo1} jezuit/a (2)
(f) Hipokrita, ruza: malgraŭ ĉiuj perfidoj kaj jezuita
subfosado de kelkaj personoj.
801.251 Transitivaj verboj

MEV# 801.251
{eo1} jes/ig/i (1)
Jesi.

MEV# 801.251
{eo1} jes/ig/i (2)
Konfirmi.

MEV# 801.251
{eo1} mal'jun/ig/i
Fari iun maljuna: la ĉagrenoj maljunigas.

MEV# 801.251
{eo1} re'jun/ig/i
Fari denove juna: tiu nova hartinkturo ŝin rejunigas.
801.252 Netransitivaj verboj

MEV# 801.252
{eo1} jes/i
Diri jes, respondi jese: Mario faris jesantan kapoklinon; li jesis al la muta demando.

MEV# 801.252
{eo1} juk/i
Kaŭzi al iu malagrablan impreson en la haŭto, kvazaŭ de multaj incitetaj piketoj, pro kiuj oni sentas la bezonon sin grati: kie jukas, tie ni gratas; juku la haŭto, sed ne sur mia korpo!; jukas kaj tiklas al ni en la piedoj! (pro tro longa senmovado), la ŝtrumpo jukas al mi, (f) la mano jukas lin (malpacemulo).

MEV# 801.252
{eo1} kap'jes/i
Montri sian jesadon per kapoklino: la najbaroj kapjesis al ili. → skui.

MEV# 801.252
{eo1} mal'jun/iĝ/i
Fariĝi maljuna: se vi pri ĉio informiĝos vi baldaŭ maljuniĝos; ne malŝatu vian patrinon, kiam ŝi maljuniĝos; ĉu efektive mi naskos, kiam mi maljuniĝis?; nacioj maljuniĝas, kiel homoj.

MEV# 801.252
{eo1} re'jun/iĝ/i
Fariĝi denove juna: post la kuracado, ŝi mirinde rejuniĝis.
801.27 Adverboj

MEV# 801.27
{eo1} ja
Adv. uzata por akcenti, emfazi la realecon de ideo entenata en frazo aŭ en vorto: tio ne estas ja peko, ne povas esti peko!; nu, vi ja estas virinoj!; sed ni ja scias, ke da lingvoj ekzistas tre multe; sed tie la vivo estos ja tute alia; sed mi ja mem venis al tiuj ideoj; de la tago restas ja ankoraŭ multe; mi kaj Marta ni konas ja nin de la infaneco; se vi ne havos per kio pagi, oni ja prenos vian litajon de sub vi.
RIM. Nur por aparta forta efekto Z. metis ja en la komencon de frazo: ja se vi agos bone, vi estos forta!; ja la ĉielo ne povas vin ampleksi!
→ sendube, efektive; jes, nepre.

{de1} ja
{de2} ja doch
{de3} bekanntlich
{de4} wie man sehen kann
{de5} wie man weiß
{de6} ohne Zweifel
{en1} assuredly
{en2} indeed

{en3} in fact
{en4} really and truly
{en5} to be sure
{fr1} certes
{fr2} bien
{fr3} surtout
{fr4} voire même
{fr5} sans doute
{fr6} il est vrai

MEV# 801.27
{eo1} jam
Adv. esprimanta la ĝeneralan ideon pri ŝanĝiĝo de stato, kaj pli precize signifanta:

1 De nun; sen plua atendo; senplie: mi jam havas mian ĉapelon, nun serĉu vi vian; jam estas tempo iri domon; ni iras al nia celo jam kun plena trankvileco; riĉigadi la lingvon per novaj vortoj oni povas jam nun; ĉu vi forgesas jam, ke vi kristano estas?.

2 Tuj post tiam; tuj ekde tiam: post unu horo la forno estis jam varma; jam de tri tagoj mi ne fermis la okulojn; vi bezonas nur enmeti en la leteron iun vortareton kaj la adresito (= adresulo) vin jam komprenos; kiel longe (de kiam) vi estas jam fosisto?; jam dek jarojn (de antaŭ dek jaroj) li loĝas tie ĉi; tia uzado estus jam arbitraĵo kaj kondukus al ĥaoso; post unu sola duonhoro li ekposedas la tutan gramatikon kaj al li restas jam nur la simpla kaj facila akirado de provizo da vortoj; vi bezonas nur simple ekpensi pri la esenco de tiuj ĉi frazoj kaj vi jam komprenos, ke ili (la kritikoj) ne havas eĉ la plej malgrandan fundamenton.

3 Antaŭ nun: se li jam venis petu lin al mi; ĉu vi jam trovis vian horloĝon?; li jam kelkfoje demandis pri vi; mi jam diris al vi, ke mi foriras.

4 Antaŭ tiam: kiam vi venis, li jam diris (estis dirinta) al mi la veron; kiam via domo estis konstruata, mia domo estis jam longe konstruita; mi ŝin enbrakigis, sed ŝi jam mortis.

5 Pli frue, ol oni atendas aŭ atendis: post semajno eble vi trovos jam ian sciigon; la verko estas jam preta, li kredas sukcesi kaj jam ridetas.

RIM. Krom tiuj fundamentaj sencoj, Z. sub la influo de la germana lingvo uzis jam kun du apartaj signifo, por esprimi nuancon: 1e de kontentigo, de sufiĉeco: ĝi estas jam tia enviinda loko; jam la politiko povus ilin devigi, se li iris jam ekzameniĝi, mi dezirus almenaŭ, ke li sukcesu!; jam se estas soleno ĝi estu soleno! (=proksimume "sole per si mem", "do"); 2e de optimismo, de matura preteco: liaj filoj estas iom malbonkonduataj. . . sed kun la tempo ili jam solidiĝos; ili tion ankoraŭ ne povas fari bone, sed la afero jam iros; jam venos al mi en la kapo io; venu al mi, mi jam varmigos vin!; ne ploru, vi iel jam venos tien! (=finfine, pli-malpli baldaŭ). Tiujn ne internaciajn uzojn oni prefere ne imitu.

{de1} schon
{de2} bereits

{en1} already
{en2} by now
{en3} by then
{fr1} déjà
{fr2} désormais

MEV# 801.27

{eo1} jam ne

Tiu esprimo havas la sencon de jam 1 kaj 2 sekvata de ne: ve, multaj el niaj pioniroj jam ne vivas; centoj da miloj da radiketoj subtenas nian arbon, kiu jam (de nun) ne timas la venton; la naciaj lingvoj havas akcenton malregulan kaj malfacilan, kiun ili jam (de nun) ŝanĝi ne povas; li ne estas sufiĉe klera, sed lerni nun li jam (de tiu momento) ne havas la eblon; eĉ se ni volus nun halti, ni jam ne povus; vidante la partiecon de la prezidanto, li jam (de tiam) ne parolis (li tute ne parolis); kiu okazon forŝovas ĝin jam ne retrovas. Kiel oni vidas per tiuj lastaj ekz-oj, jam ne ne ĉiam samsignifas kiel ne . . . plu, sed ĝi montras statŝanĝon kaj speciale neplenumiĝintan deziron aŭ intencon. ne jam. Tiu esprimo estas, laŭ la konsilo de Z., evitenda, kaj anstataŭigenda per ankoraŭ ne.

MEV# 801.27

{eo1} jen

Adv. uzata por: 1 Altiri la rigardon sur iun aŭ ion: jen mi estas!; ili preferus ankoraŭ longajn jarojn havi jen ĉi tiun favoran sinjoron; vi serĉas la princon? - jen li estas!.

2 Altiri la atenton sur ion: jen estas la brutoj, kiujn vi povas manĝi: bovo . . .; jen Ofelio perdis la prudenton!; jen la ĝusta tempo por lin kapti; jen por unu fojo ŝi diris la veron!; jen staras la bovoj antaŭ la monto (= jen la malfacilaĵo!); jen vi havas (tiu ĉi bato estas por vi!).

RIM. En tiu emfaziga senco, oni kutimas uzi la ekkriaĵajn pronomojn anst la montraj: jen kiaj ni estas!, jen kio venas, se oni volas edziĝi kun fraŭlino!; jen kiel vi agis kun mi!; jen kion diris Aĥitofel; kvankam Z iafoje uzis la montrajn: jen tio min haltigas.

3 Prezenti pli vikle ian subitan okazaĵon: krak! jen ĝi falis de la ŝranko, jen la horloĝo sonis nokto-mezon; Faraono havis sonĝon, ke jen li staras apud la rivero; jen avineto ne plu vivas; jen oni devis fari la provon.

MEV# 801.27

{eo1} jen/e

Tiel, kiel oni tuj diras: tiam li respondis al mi jene: . . .; ni jene aranĝos la aferon.

MEV# 801.27

{eo1} ju

Adv., uzata antaŭ pli kaj malpli, responde al des, por montri ion, de kies varioj dependas la varioj de alio: ju cerbo pli prudenta, des lango pli silenta; ju pli da juroj, des pli da suspekto; ju pli oni babilas, des pli

oni al si malutilas; ju pli peza la aveno estis, des pli profunde ĝi kliniĝis; ju malpli ni okupos niajn kapojn per diversaj "pliboniĝoj" kaj ju pli ni simple propagandos la lingvon, des pli bone estos.

MEV# 801.27

{eo1} jun/e

En juna maniero: konduti, ridi, frenezumi june.

801.28 Konjunkcioj. Prepozicioj. Partikuloj ĝenerale

801.281 Konjunkcioj

MEV# 801.28

{eo1} je

Komuna prep., kies senco estas nedifinita kaj kiun oni ĉiam povas uzi, kiam la senco ne montras klare, kia prep. konvenas. En la komenco ĝi estis uzata en multaj okazoj, por kiuj oni poste preferis pli kutiman prep-on: "la pli kompetentaj E-istoj en la lasta tempo ne senprave evitadis tiun ĉi vorton" skribis Z. en 1894. Oni trovas ĝin nun preskaŭ nur en jenaj okazoj:

1 antaŭ la suplemento de adj. signifanta abundon aŭ senigon, aŭ montranta malfacile difineblan rilaton al la suplemento: riĉa je brutoj; kripla, lama je unu membro; malsana je la brusto; graveda je filo; libera je tiuj mankoj; kapabla je ĉio; kontenta je sia sorto; bonŝanca je la monludoj. → pri, de;

2 antaŭ la objekta komplemento de verb-subst., por eviti la konfuzon kun la agantsignifa "de": havi rajton je io; aspiro, kalkulo, klopodado, soifado, sufero de iu je io; ĉion ĉi tion elpensis la historioskribantoj pro mokado je la foririntaj generacioj; nekredo je Dio;

3 antaŭ adjekto de horo: je la tria matene (sed: en la mateno, ĉe la sunleviĝo);

4 antaŭ la adjekto esprimanta la tenatan korpoparton: ŝi eltiris je la kornaro nordan cervon; mi prenos vin je la mano (= je via . . .; per la mano= per mia...); ŝi eksentis, ke oni tenis ŝin je la brako; konduki iun je la nazo; (analoge) ŝi ekfrapis per la fingroj je la fenestro; ŝi ekfrotis la alumetojn je la muro; la ŝiprompiĝulo tenas sin je tabulo;

5 antaŭ mezur-adjekto, kiam la mezursuplemento estas plurvorta: vi estas certe je duono da kapo pli alta ol mi; Mi estas je unu jaro pli juna, kaj tamen je kiom mi estas pli saĝa ol vi; ŝi retiriĝis je kelke da paŝoj; ili estas malproksimaj unu de la alia je tritaga vojaĝo; ĝi restis je granda distanco malantaŭen; ĉu la ombro iru antaŭen je dek gradoj?; (analoge) je la unua fojo ŝi sentis larmojn;

6 antaŭ diversaj objektoj aŭ adjektoj, malfacile klaseblaj: mi ne kredas je Dio; kredi je la senmorteco de l' animo, je la fantomoj; la reĝo vetis kun li je ses berberaj ĉevaloj; malpacigiinte kun sia edzino, li eksedziĝis je ŝi; malsaniĝi je lepro; gravediĝi je ĝemeloj; li prenas ĉion je la kalkulo kaj eĉ unu kopekon ne volas pagi; la pozon duonkuŝan ŝi ŝanĝis je pozo sida; mia popolo ŝanĝis sian gloron je idoloj; ties karnon mi disŝiros je

pecetoj; junuloj ofte suferas je absoluta manko de singardo. → al, pri, disde, pro.

MEV# 801.28

{eo1} jen . . . jen . . .

Konjunkcie uzata duopo por esprimi, ke du ebloj efektivigās alterne (unufoje . . . alifoje . . .): ŝi kutimas havi ĉe sia zono jen rozon, jen diamanton; jen li ŝipveturis (sonĝe) tra arbaroj, jen meze tra urbo; jen la arbaroj estis densaj kaj mallumaj, jen ili estis kiel bela parko; li estis jen vigla, jen malbonhumora; ĉirkaŭ la buŝo ludis svarmo de ridetoj, jen plaĉivolaj, jen petolaj, jen ŝercemaj; li okupadis sin jen per tio, jen per alio.

→ ĉu . . . ĉu . . ., aŭ . . . aŭ . . .

801.283 Partikuloj

MEV# 801.283

{eo1} jes (1)

Adverb-interjekcio, per kiu oni asertas vera la tuton de la demanda frazo: vi komprenas? — jes; ĉu ĝi estas tiu juna kortegano, kiu loĝas . . . ? — jes, apud tiuj arboj.; konservi bone la sekreton! — jes, jes!; ĉu ne estas eble, ke mi povu paroli kun ŝi? — jes, venu kun mi, ĉu per ĉi tie?—Mi pensas, ke jes.; ĉu ili ne mortas? — Ho jes, ili ankaŭ devas morti.

RIM. Evitinda estas la uzo de jes en la rolo kaj senco de ja.

2 Tiu interj., uzata subst-e kun la sama senco: ĉu vi aŭdas? Li diras jes!; via jes estu jes, kaj via ne estu ne!.

MEV# 801.283

{eo1} jes ja

Adverb-interjekcio, uzata por respondi pozitive al negativa demando: ĉu ŝi do ne venos? — jes ja, sed nur malfrue. → tamen.

801.3 Leksikologio. Vortaroj.

801.31 Klasifo de vortoj laŭ signifo kaj apliko

801.311 Geografiaj-topografiaj nomoj. Lok-nomoj

801.311.33 Nomoj de valoj, ravinoj, kanjonoj, interkrutejoj ktp.

MEV# 801.311.33

{eo1} Val/o de Jehoŝafat/o

Valo inler Jerusalemo kaj la Olivmonto: mi kolektos ĉiujn naciojn en la valon de Jehoŝafato.

801.312 Nomoj de nefiziografaj naturaĵoj

801.312.2 Nomoj de animaloj

801.312.29 (+) Popularaj, mokaj popol-nomoj

→ (=...) por ordinaraj popol-nomoj

MEV# 801.313

{eo1} Janki/o

Familiara nomo por Usonano.

{de1} Yankee *m*

{en1} Yankee

{fr1} yankee *m*

801.313 Person-nomoj

801.313 : 22 Person-nomoj el la Biblio

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehoŝafat

BIB Kvara reĝo de Judujo.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jabin**/o

Reĝo de la Kanaanidoj.

{de1} Jabin (Kanaaniterkōnig)

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehoŝ/o

BIB Reĝo de Judujo, post Atalja.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehojada

BIB Ĉefpastro en Jerusalemo, ŝirminto de Jehoaso, kiu lin poste mortigis.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jeremia

{eo2} Jeremi/o

BIB Unu el la grandaj profetoj.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jiftan

BIB Hebrea militestro, kiu oferbuĉis sian propran filinon.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Joŝija

BIB Reĝo de Judujo, dum kies regado estis proklamita la Readmono.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Joab

BIB Nevo kaj generalo de David.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehezkel

BIB Unu el la grandaj profetoj. → Ezekielo.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehu

BIB Uzurpinto de la Izraela reĝeco.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jehud/o (1)

{eo2} Jehuda (1)

BIB Filo de Jakob: juna leono estas Jehudo.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jerobeam

BIB Unu el la reĝoj de Izrael.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jafet/o

BIB Unu el la filoj de Noa, mita prapatro de la blanka ne-semida raso.

{de1} Japhet

{fr1} Japhet

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jesaja

BIB Unu el la grandaj profetoj, aŭtoro de la 39 unuaj ĉapitroj de la libro nomata laŭ li.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Joel

BIB Unu el la profetoj.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Jona

BIB Profeto, pri kiu estas rakontite, ke li sidis tri tagojn en la interno de granda fiŝo.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Josu/o

BIB Profeto, postirinto de Moseo.

MEV# 801.313 : 22

{eo1} Judas/o

Juda virnomo, i.a. de unu disĉiplo de Jesuo, kiu lin perfidis; de unu kristana apostolo ktp: kiso antaŭ amaso estas kiso de Judaso (=de perfidinto).

MEV# 801.313 : 273.7

{eo1} Jansen/o

Nederlanda episkopo de Ipro (1585-1638).

801.313 : 53 Person-nomoj el Fiziko

801.313 : 58 Person-nomoj el Botaniko

801.313 : 937 Person-nomoj el Romia historio

801.313 : 944 Person-nomoj el Franca historio

801.313 : 951 Person-nomoj el Ĉina historio

801.313.1 Vok-nomoj. Antaŭnomoj.

Baptonomoj

801.313.11 (+) Viraj vok-nomoj

MEV# 801.313.11

{eo1} Jakob/o (2)

Virnomo. → Ĵakvo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Joakim/o

Virnomo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Johan/o

Virnomo, i.a. de profeto (Johano Baptisto) kaj de evangeliisto. → Ĵano, Ivano (karesformoj: Jocjo, Johanĉjo, Hanĉjo).

MEV# 801.313.11

{eo1} Jonatan

BIB Virnomo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Jovian/o

Virnomo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Jozef/o

Virnomo: Nikodemo batas Jozefon; ŝi ĵetis siajn rigardojn sur Jozefon kaj diris: kuŝiĝu kun mi.

MEV# 801.313.11

{eo1} Jul/o (2)

Virnomo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Juli/o (1)

Latina virnomo: mi prezentis Julion Cezaron.

MEV# 801.313.11

{eo1} Justen/o

Virnomo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Justinian/o

Virnomo, i.a. de Romia imperiestro, kiu kompiligis la faman kodon.

MEV# 801.313.11

{eo1} Juvenal/o

Virnomo, i.a. de fama Roma satiristo.

MEV# 801.313.11

{eo1} Jakob/o (1)

BIB Patriarko, filo de Izaako.

801.313.12 (+) Virinaj vok-nomoj

MEV# 801.313.12

{eo1} Jakelin/o

Nomo de virino. → Jakobino, Ĵakvino.

MEV# 801.313.12

{eo1} Jakob/ino

Nomo de virino.

MEV# 801.313.12

{eo1} Joel/a

Nomo de virino.

MEV# 801.313.12

{eo1} Johan/a

Nomo de virino (karesformo: Janjo).

MEV# 801.313.12

{eo1} Jozef/a

Nomo de virino.

MEV# 801.313.12

{eo1} Jozef/in/o

Nomo de virino.

MEV# 801.313.12

{eo1} Judit/a

Nomo de virino, i.a. de la Judino, kiu, kuŝiĝinte kun Holoferno detrancis al li la kapon, por savi sian popolon.

MEV# 801.313.12
{eo1} Jul/in/o
Nomo de virino.

MEV# 801.313.12
{eo1} Juli/a (2)
Nomo de virino.

MEV# 801.313.12
{eo1} Juli/et/a
Nomo de virino: Romeo kaj Julieta (dramo de Ŝekspiro).
801.313.2 Nomoj de famaj familioj

MEV# 801.313.2
{eo1} Jagelon/oj
Familio de Polaj nobeloj k militestroj.
{de1} Jagellonen
801.316 Vort-kategorioj
801.316.03 (+) Poeziaj esprimoj

MEV# 801.316.03 (+)
{eo1} jovial/a
POE Gajema.
801.4 Fonetiko →801.12/.15
801.41 Analizo kaj ecoj de voĉa sono. Piĉo.
Intenso. Tembros →534

MEV# 801.41
{eo1} junt/o (3)
FON Loko, kie fonologiaj unuoj kuniĝas, komenciĝas aŭ finiĝas; la okaziĝo de specialaj alofonoj ĉe tia loko, rigardata kiel mem fonemo.
801.6 Prozodio. Metriko, ritmo, rimo kaj vers-paternoj →801.4
801.63 Metriko. Verseroj. Piedoj

MEV# 801.631
{eo1} jamb/o
POE Versero, konsistanta el du silaboj, el kiuj la unua estas mallonga aŭ senakcenta, kaj la dua longa aŭ akcenta (□ –). → trokeo, spondeo.
{de1} Jambus *m*
{de2} Jambe *f*
{en1} iambus
{fr1} iambe

MEV# 801.631
{eo1} ĥor-jamb/o
Versero, konsistanta el trokeo plus jambo (– □ □ –).

MEV# 801.631
{eo1} jamb/a
Rilata al jambo(j): jambaj versoj.
{de1} jambisch

{en1} iambic
{fr1} iamlique

MEV# 801.631
{eo1} jamb/in/o
Familara nomo, por montri la jambajn versojn, post kies fina akcenta silabo troviĝas kroma, senakcenta: la jambinoj estas la regula formo de la jambaj versoj en E-o.

MEV# 801.631
{eo1} tri-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 3 jamboj, plus fina kromsilabo.

MEV# 801.631
{eo1} kvar-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 4 jamboj, plus fina kromsilabo.

MEV# 801.631
{eo1} kvin-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 5 jamboj, plus fina kromsilabo.

MEV# 801.631
{eo1} ses-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 6 jamboj, plus fina kromsilabo.

MEV# 801.631
{eo1} sep-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 7 jamboj, plus fina kromsilabo.
802/809 Individuaj lingvoj
803 Ĝermanaj lingvoj ĝenerale
803.0 Germana lingvo

MEV# 803.0-088
{eo1} Jid/a lingv/o
{eo2} Jud-German/a ĵargon/o
Germana dialekto, miksitaj per Hebreaj kaj Slavaj vortoj, kaj uzata de la Orient-Eŭropaj Judoj.
809 Orientaj, Afrikaj kaj aliaj lingvoj

MEV# 809.436
{eo1} Jafet/id/aj
Kvalifikas la grupon de tre diversaj lingvoj, parolataj en la Kaŭkaza regiono.
{fr1} japhétiques

KLASO: 9 Kono de hejmlingvoj. Geografio.
Biografioj. Historio
929 Genealogio. Heraldiko
929.7 Nobeluloj. Honoraj titoloj

MEV# 929.7 : 943.8 : 801.313
{eo1} Jagelon/oj
Familio de Polaj nobeloj k militestroj.
{de1} Jagellonen

MEV# 929.7
 {eo1} junkr/o
 Kampnobelo (ofte en malŝata senco de reakciulo).
 929.9 Flagoj. Standardoj

MEV# 929.9.021
 {eo1} Japan/a flag/o
 EB#245/20
 {de1} Sonnenbanner *n*
 {en1} Rising Sun
 {fr1} bannière *f* du soleil
 93 Historio →(093)
 933 Historio de la Judoj (ĝis 70 pK)

MEV# 933
 {eo1} Jud/uj/o (1)
 Ĝis la Babilona ekzilo, la pli suda el la du hebreaĵ
 ŝtatoj. → Izraelo.

MEV# 933
 {eo1} Jude/o
 {eo2} Jud/uj/o (2)
 HIST Teokratia ŝtato, starigita, en suda Palestino,
 de la revenintoj el la Babilona ekzilo. → Idumeo.
 935 Historio de malnova oriento, de
 Mederoj, Persoj, Asiroj kaj
 Babilonanoj

MEV# 935
 {eo1} Jugurt/o
 HIST Reĝo de la Numidoj (160-104 a.K.): la
 Jugurta milito.
 937 Romia historio (ĝis 476 pK)

MEV# 937
 {eo1} jug/o (2)
 Transversa lanco, ligita al du aliaj fiksitaĵoj en la tero,
 sub kiu lanco la antikvaj Romanoj devigis la
 venkitojn trapasi.

MEV# 937
 {eo1} Juli/a (1)
 Rilata al Julio Cezaro: la Julia kalendaro (→
 Gregoria).

MEV# 937
 {eo1} Julian/o
 Virnomo, i.a. de granda Romia imperiestro, kiu
 batalis kontraŭ la Kristanismo.
 941.0 Historio de la Unuigita Reĝlando (Grand-
 Britujo kaj Nord-Irlando)

MEV# 941.0 : 329
 {eo1} Jakob/ist/o
 HIST Ano de la Angla partio, kiu apogis la
 Stuartojn.
 943.8 Historio de Pollando

MEV# 943.8 : 801.313
 {eo1} Jagelon/oj
 Familio de Polaj nobeloj k militestroj.
 {de1} Jagellonen
 944 Historio de Francio

MEV# 944 : 329.15
 {eo1} Jakoben/ism/o
 Opinio, doktrino de Jakobenoj.

MEV# 944 : 329.15
 {eo1} Jakoben/o (1)
 HIST Membro de la "Klubo de l' Jakobenoj",
 revolucia maldekstra agadgrupo.

MEV# 944 : 329.15
 {eo1} Jakoben/o (2)
 Partiano de radikala demokratio: li estas pli
 malbona ol Jakobeno.
 956.0 Historio de Turkio

MEV# 956.0
 {eo1} janiĉar/o
 Membro de la persona gvardio de l' turka sultano
 (aboliciita en 1826).
 {de1} Janitschar *m*
 {fr1} janissaire
 = al'jung/i = jungi MEV#
 = dis'jung/i = maljungi MEV#
 = frenez-jak/o = per'fort/a jak/o MEV#615.85
 = jaroviz/i = vernalizi MEV#
 = jen/o = eno MEV#
 = Jerik/o-roz/o = Anastatiko MEV#
 = Job/o = ljob MEV#
 = Jud/ej/o = gett/o MEV#
 = juĝ-ag/ad/o = proceduro MEV#
 = juĝ-decid/o = verdikto MEV#
 = juĝ/o-distrikt/o = jurisdikcio MEV#
 = juĝ-far/o = juĝo 1 MEV#
 = juĝ/o-pov/o = jurisdikcio MEV#
 = jun-aĝ/o = juneco MEV#
 = jung/aĵ/o 2 = jungitaro MEV#
 = junt/o-pec/o = fitingo MEV#
 = juvel-ŝton/o = gemo MEV#
 = mal'jun-aĝ/o = maljuneco MEV#
 = per'fort/a jak/o = frenez-jak/o MEV#
 615.85
 = pri'juĝ/i = juĝi 2 MEV#
 = pri'juĝ/o = juĝo 4 MEV#
 → dek-jar/a → cent-jar/a MEV#
 → dek/a-jar/a → cent/a-jar/a MEV#
 → unu-jar/a → cent-jar/a MEV#
 → unu/a-jar/a → cent/a-jar/a MEV#
 → joni/o 2 → ionio MEV#

La dosiero J-MEV-U.V42 post aldono de kurantaj
 numeroj kaj forigo de MEV#, konvertita al Vopo
 6.0, kaj post apliko de la makrooj
 42-AL-61.WPM kaj 42-al-62.WPM.
 "311" Pasinteco

#"311"
 {eo1} pas/int-jar/a
 Okazinta en la antaŭa jaro: li zorgas pri ĝi kiel pri neĝo pasintjara; en mia pasintjara letero.
 "312" Estanteco
 #"312"
 {eo1} ĉi'jar/a
 Okazanta, okazinta aŭ okazonta en la nuna jaro.
 "32" Sezonoj
 "33" Monatoj, monataj tempo-periodoj
 #"33.01"
 {eo1} Januar/o
 La unua monato de la nuna kristana jaro.
 {de1} Januar
 {en1} January
 {fr1} Janvier
 #"33.06"
 {eo1} Juni/o
 La sesa monato de la nuna kristana jaro.
 {de1} Juni
 {en1} June
 {fr1} Juin
 #"33.07"
 {eo1} Juli/o (2)
 La sepa monato de la nuna kristana jaro: la 14a de Julio (Franca nacia festo).
 {de1} Juli
 {en1} July
 {fr1} Juillet
 "4" Tempodaŭroj
 #"405"
 {eo1} mult(e)jara (1)
 Havanta daŭron de multaj jaroj: rezultato de multejara pacienca laborado; miaj multjaraj laboroj kaj suferoj.
 "44" Monatoj
 #"440-03"
 {eo1} kvaron'jar/o
 Kvarono de jaro, trimestro.
 "#440-06"
 {eo1} duon'jar/o
 Duono de jaro, semestro.
 "45" Jaroj
 #"45" @001
 {eo1} jar/o (1)
 Tempomezur-unuo, egala al la daŭro de unu kompleta rondiro de la Tero ĉirkaŭ la Suno: natura, suna, tropika jaro (365 tagoj, 5h 48m 46s); astra, sidera jaro (pli longa je 20 m 23 s).
 #"45" @002
 {eo1} jar/o (2)
 Tiu tempodaŭro, proksimume kalkulita, uzata oficiale por datado kaj komenciĝanta unu difinitan tagon: la Gregoria, Julia jaro; la leĝa, civila jaro; en la jaro 1905 mia patro. . .; la pagoj estas renovigataj en Januaro de ĉiu jaro; la venonta, pasinta jaro; unu fojon en ĉiu jaro estas farata Internacia Kongreso; en la daŭro de la lastaj 5 jaroj; elektitaj en la Akademion por la sekvanta jaro; de jaro al jaro; jaro post jaro; al la nova jaro 1893 mi gratulas ĉiujn

amikojn; dezirante plej bonan novan jaron al vi.
 RIM. En la antikvaj tempoj la datado estis ofte kalkulata de la jarkomenca tago, kiu sekvis aŭ antaŭiris la surtroniĝon de ia reĝo: en la sepa jaro de Jehu Jehoaŝ fariĝis reĝo.
 #"45" @003
 {eo1} jar/o (3)
 Samlonga periodo, komenciĝanta ian alian tagon, konata de la interesatoj: la eklezia (kristana) jaro (de Advento ĝis Advento); la lerneja jaro (de Septembro ĝis Julio en Eŭropo); la teatra jaro (de Novembro ĝis Aprilo); la budĝeta jaro (varianta laŭ la landoj); la akademianoj estas elektataj por naŭ jaroj; antaŭ 15 jaroj mi diris publike, ke...; virseksulo en la aĝo de dudek jaroj; aĝulo de kvin jaroj; en la unuaj jaroj de ekzistado de E-o; pasis jam unu jaro, de kiam ni renkontiĝis.
 #"45" @004
 {eo1} jar/o (4)
 Tiu periodo, rigardata rilate al tio, kio okazis en ĝi: li foriris du jarojn; mi dediĉis ĉ. 2 jarojn al la esplorado de tiu jargono; tio prezentas la laboraĵon de dek jaroj; dudek jaroj de servado; jaroj de vivo kaj paco; antaŭ ol venis la jaroj de malsato; jaroj da senlaboreco; per la saĝo aldoniĝos al vi jaroj da vivo; jarlonga atendado; lavu tutan jaron, negro ne blankiĝos; la sezonoj de la jaro.
 #"45" @005
 {eo1} jar/oj (5)
 Tempo, periodo de la homa vivo: la knabaj jaroj; de zorgoj, ne de jaroj blankiĝas la haroj; pagas maljunaj jaroj por junaj eraroj.
 #"45" @006
 {eo1} super'jar/o
 Jaro, enhavanta 366 tagojn.
 {de1} Schaltjahr *n*
 {en1} leap year
 #"45" @007
 {eo1} jar/a (2)
 {eo2} jar-aĝ/a
 Unujara.
 {en1} one year old
 "46" Jardekoj
 #"46" @001
 {eo1} jar-dek/o (1)
 Deko da jaroj.
 {en1} decade
 #"46" @002
 {eo1} jar-dek/o (2)
 Numerita dekjara periodo en jarcento: en la tria jardeko de la lasta jarcento.
 "47" Jarcentoj
 #"47" @001
 {eo1} jar-cent/o (1)
 Cento da jaroj: antaŭ kelkaj jarcentoj iliaj prapatroj loĝis ne en Ameriko: en la daŭro de jarcentoj, ĝi havis la aĝon de duono da jarcento.
 {en1} century
 #"47" @002

{eo1} jar-cent/o (2)
 Numerita periodo de cent jaroj, kalkulita de la naskojaro de Jesuo-Kristo: ĉirkaŭ la mezo de la dekkvara jarcento; la epoko de la mezaj jarcentoj (Mezepoko).
 #"47" @003
 {eo1} cent-jar/o
 Jarcento: la mezaj centjaroj (= Mezepoko).
 #"47" @004
 {eo1} jar-cent/a
 Daŭrinta plurajn jarcentojn: jarcenta tradicio.
 #"47" @005
 {eo1} cent-jar/a
 Havanta la aĝon de cent jaroj, daŭrinta cent jarojn: ĉu de homo centjara fariĝos nasko?; centjaraj kverkoj; centjara fremda regado.
 #"47" @006
 {eo1} cent-jar/a fest/o
 {en1} centenary
 #"47" @007
 {eo1} cent/a-jar/a
 Okazanta en la centa jaro.
 RIM. Sencon analogan havas la ceteraj kunmetaĵoj: dek-jara, dek/a-jara, unu-jara, unu/a-jar/a ktp;
 "48" Jarmiloj
 #"48" @001
 {eo1} jar-mil/o (1)
 Milo da jaroj: post jarmiloj ili alflugos trans la oceano!.
 #"48" @002
 {eo1} jar-mil/o (2)
 Numerita miljara periodo, kalkulita de la naskojaro de Jesuo-Kristo: en la dua jarmilo antaŭ J-K.
 #"48" @003
 {eo1} mil'jar/o
 Jarmilo: miljaroj ne povis, minuto elŝovis.
 #"48" @004
 {eo1} jar-mil/a
 Daŭrinta tra pluraj jarmiloj: la Hebreoj suferis jarmilan martirecon.
 #"48" @005
 {eo1} mil'jar/a
 Daŭrinta mil jarojn: miljara imperio.
 "5" Periodoj
 "55" Ĉiujare
 #"55" @001
 {eo1} ĉiu'jar/a
 Okazanta en ĉiu jaro: ĉiujara repago de ŝuldo; ĉiujara oferado.
 {en1} annual
 #"55" @002
 {eo1} jar/a (1)
 Ĉiujara.
 #"55" @003
 {eo1} laŭ'jar/a
 Rilata al la periodo de nur unu jaro: laŭjara dungito.
 #"55-02"
 {eo1} ĉiu'du-jar/a
 {en1} biennial

"57" Ĉiuj cent jaroj
 #"57" @001
 {eo1} cent-jar/a
 Havanta la aĝon de cent jaroj, daŭrinta cent jarojn: ĉu de homo centjara fariĝos nasko?; centjaraj kverkoj; centjara fremda regado.
 #"57" @002
 {eo1} cent-jar/a fest/o
 {en1} centenary
 #"57" @003
 {eo1} cent/a-jar/a
 Okazanta en la centa jaro.
 RIM. Sencon analogan havas la ceteraj kunmetaĵoj: dek-jara, dek/a-jara, unu-jara, unu/a-jar/a ktp;
 "78" Tempa maldifiniteco
 #"78"
 {eo1} jar/ar/o
 Serio da jaroj. → erao, periodo, epoko, aĝo.
 (=...) Rasoj kaj popoloj
 (=1.4)/(=1.9) Popoloj de difinitaj landoj
 (=1.4)/(=1.9) ≡ (4/9)
 (=1.470) Popolo el Rusio
 #=(1.470) & 355.335
 {eo1} jesaul/o
 Kozakkapitano.
 #=(1.497.1) @001
 {eo1} Jugoslav/o
 Ano de la Jugoslava Federacio.
 #=(1.497.1) @002 & (497.1)
 {eo1} Jugoslav/a
 Rilata al Jugoslavo aŭ Jugoslavio.
 #=(1.57) & 397
 {eo1} Jakut/o
 Ano de Siberia gento.
 #=(1.533)
 {eo1} Jemen/an/o
 Indiĝeno loganta en Jemeno.
 #=(1.569.5)
 {eo1} Jordan/i/an/o
 Regnano de tiu ŝtato.
 #=(1.569.4-21)
 {eo1} Jerusalem/an/o
 Loĝanto en Jerusalemo (Israela parto).
 #=(1.569.5-21)
 {eo1} Jerusalem/an/o
 Loĝanto en Jerusalemo (Jordania parto).
 #=(1.73) : 801.312.29
 {eo1} Janki/o
 Familiara nomo por Usonano.
 {de1} Yankee *m*
 {en1} Yankee
 {fr1} yankee *m*
 #=(1.922)
 {eo1} Jav/an/o
 Indiĝeno loĝanta en Javo.
 (=2) Blanka raso ĝenerale. Okcidentaj rasoj
 (=81) Slavoj ĝenerale
 (=9) Orientaj rasoj ĝenerale. Koloraj rasoj
 (=91) Arjoj. Hind-Eŭropaj rasoj
 (=92) Semitoj ĝenerale

(=924) Judoj. Israelanoj
 #(=924) @001
 {eo1} Jud/o
 Nomo, per kiu en Okcident-Eŭropo oni nomas la Hebreojn, de post ilia forkaptiteco en Babilono: la Judoj apartenas al diversaj rastipoj; Majmonido, Spinozo, Bergson estis inter la plej famaj Judoj. → Izraeliano.
 #(=924) @002
 {eo1} Jud/a
 Rilata al Judoj: vidu ilin la malbenitan Judan popolon!; Judaj moroj.
 #(=924) @003
 {eo1} Jud/ar/o
 Tuto de la Judoj.
 #(=924) @004
 {eo1} Jud/ec/o
 Aparta karaktero de la Judoj.
 #(=924) @005
 {eo1} Jud/in/o
 Virino Juda.
 (=924.1) (+) Juda tribo
 #(=924.1)
 {eo1} Jehud/o (2)
 {eo2} Jehuda (2)
 La tribo, deveninta el tiu patriarko, kaj ties lando: la viroj de Jehudo estas lia plej amata plantaĵo; perfidis Jehudo. → Judujo.
 (=956) Japanoj
 #(=956) @001
 {eo1} Japan/o
 Ano de la ĉefgento loganta en Japanujo.
 {de1} Japaner *m*
 {en1} Japanese
 {fr1} Japonais
 #(=956) @002
 {eo1} Japan/a
 Rilata al Japanoj aŭ al Japanujo: la Japana arto EB#319/7-11, civilizo, lingvo, skribo.
 {de1} japanisch
 {en1} Japanese
 {fr1} japonais
 #(=956) @003
 {eo1} Japan/in/o
 Virino Japana.
 {de1} Japanerin *f*
 {en1} Japanese
 {fr1} Japonaise
 (2) Lokoj el fiziogeografiaj vidpunktoj
 (28) Surfacaĵ, ne-salaj akvoj
 (282) Fluantaj akvoj, riveroj
 (282.25) Riveroj en Azio
 #(282.251.2)
 {eo1} Jenisej/o
 GEOG Siberia rivero (80°E, 73°N).
 #(282.252.3)
 {eo1} Jangzi
 GEOG Unu el la plej grandaj riveroj de Ĉinujo; = Rivero Blua (122°E, 31°30'N). ~

{de1} Jangtsekiang
 {en1} Yangtze
 {en2} Yangtzekiang
 {fr1} Yangzi Jiang
 {fr2} Yang-tseu-kiang
 #(282.254.???) @001
 {eo1} Jordan/o
 GEOG Rivero, naskiĝanta el Hermono kaj enfluanta en la Mortan Maron (35°32'E, 31°45'N): transiru ĉi tiun Jordanon, vi kaj ĉi tiu tuta popolo, en la landon, kiun mi donas al ili; Ii estis baptita de Johano en Jordano.
 #(282.254.???) @002
 {eo1} trans-Jordan/a
 Situanta trans Jordano (se rigardi elde Jerusalemo).
 #(282.254.???) @003
 {eo1} Trans-Jordan/i/o
 La lando trans-Jordano/a.
 (282.27) Riveroj en Nord-Ameriko
 #(282.273.1)
 {eo1} Jukon/o
 GEOG Nord-Amerika rivero, fluanta tra Alasko (163°15'W, 61°54'N).
 (3) Lokoj en la malnova mondo
 #(38)
 {eo1} Javan
 BIB Hebrea nomo de Helenujo.
 (4) Lokoj en Eŭropo
 (420) Lokoj en Anglujo
 #(427.4)
 {eo1} Jork/o
 GEOG Angla urbo (1°C04'W, 53°58'N).
 (477) Lokoj en Ukrainio
 #(477.9)
 {eo1} Jalt/o
 GEOG Konata ban-urbo, en Krimeo (34°03'E, 44°30'N).
 {de1} Jalta
 {en1} Yalta
 {fr1} Yalta
 (48) Lokoj en Skandinavio
 #(489.4)
 {eo1} Jutland/o
 GEOG Kontinenta parto de Danlando (9°E, 56°N).
 (497) Lokoj sur Balkano
 (497.1) Lokoj en Jugoslavio
 #(497.1) @001
 {eo1} Jugoslav/a Federaci/o
 {eo2} Jugoslavi/o
 GEOG Federacio el ses respublikoj, laŭlonge de Adriatiko (Beogrado, 20°28'E, 44°49'N).

#{497.1} @002 & (=1.497.1)
{eo1} Jugoslav/a
Rilata al Jugoslavoj aŭ Jugoslavio.

(5) Lokoj en Azio
(510) Lokoj en Ĉinio
#{513.21}
{eo1} Junnan
GEOG Provinco en Ĉinujo (102°E, 25°N).

(520) Lokoj en Japanio
#{520}
{eo1} Japan/i/o
{eo2} Japan/uj/o
GEOG Ekstrem-Orienta ŝtato, konsistanta el insularo norde de Pacifiko (Tokio, 139°45'E, 35°43'N).
{de1} Japan
{en1} Japan
{fr1} Japon

#{520-21}
{eo1} Jokoham/o
GEOG Japana havenurbo (139°32'E, 35°30'N).

#{524}
{eo1} Jez/o
GEOG Malnova nomo de Hokajdo.

(53) Lokoj sur Araba duon-insulo
#{533}
{eo1} Jemen/o
GEOG Imamujo, sudokcidente de la Araba duoninsulo (44°E, 15°20'N).

#{534}
{eo1} Sud-Jemeno
GEOG Popolrespubliko, eksprotektorato Brita de Adeno.

(569.4) Israelo
#{569.44-21} & (569.5-21)
{eo1} Jerusalem/o
{eo2} Jeruzalem/o
GEOG Sankta urbo de la religioj hebrea, kristana kaj islama (35°14'E, 31°47'N): la domo de Dio de Izrael, de tiu Dio, kiu estas en Jerusalemo; mi kreos Jerusalemon por ĝojo; mi vidis la sanktan urbon, novan Jerusalemon, malsupreniranta el la ĉielo.

#{569.48-21}
{eo1} Jaf/o
GEOG Havenurbo najbara al Tel-Aviv, en Izraelio (34°45'E, 32°03'N).
{de1} Tel Aviv-Jaffa
{en1} Tel Aviv-Yafo
{fr1} Tel-Aviv-Jaffa

(569.5) Jordanio

#{569.5}
{eo1} Jordan/i/o
Ŝtato en Proksim-Oriento, inter Irako kaj Israelo (Amman, 35°52'E, 31°59'N).

#{569.5-21} @001
{eo1} Jerusalem/o
{eo2} Jeruzalem/o
GEOG Sankta urbo de la religioj hebrea, kristana kaj islama (35°14'E, 31°47'N): la domo de Dio de Izrael, de tiu Dio, kiu estas en Jerusalemo; mi kreos Jerusalemon por ĝojo; mi vidis la sanktan urbon, novan Jerusalemon, malsupreniranta el la ĉielo.

#{569.5-21} @002
{eo1} Jerih/o
{eo2} Jerik/o
GEOG Urbo en Jordanio, ĉe la norda fino de la Morta Maro (arabe: Ariĥa, 35°26'E, 31°52'N): malbenita estu tiu viro, kiu restarigos kaj konstruos ĉi tiun urbon Jeriko!.

#{569.5-21} @003
{eo1} Jerik/a
Rilata al Jeriko: apud la Jerika Jordano.

(6) Lokoj en Afriko
(7) Lokoj en Nord- kaj Meza Ameriko
(71) Kanado
#{712.1}
{eo1} Jukon/i/o
Unu el la Kanadaj Teritorioj (Dawson 139°27'W, 64°08'N).

(72) Meksikio
#{726.4} @001
{eo1} Jukatan/i/o
Ŝtato en Meksikio (89°W, 20°N).

#{726.4} @002
{eo1} Jukatan/o
GEOG Duoninsulo en Centra Ameriko.

(729) Teritorioj en la Kariba Maro
(729.1) Kubo
(729.2) Jamaiko
#{729.2}
{eo1} Jamaik/o
GEOG Unu el la Grandaj Antiloj, sude de Kubo (76°52'W, 17°57'N).
{de1} Jamaika
{en1} Jamaica
{fr1} Jamaïque

(73) Usono
(747) Nov-Jorkio
#{747}
{eo1} Nov-Jork/i/o
La Usona ŝtato, en kiu troviĝas Nov-Jorko.

#(747-25)
{eo1} Nov-Jork/o
Plej grava urbo en Usono (74°W, 40°43'N).

(8) Lokoj en Sud-Ameriko
(9) Lokoj en Aŭstralio, Oceanio, kaj en arkta
kaj antarkta regionoj

(922) Javo
#(922)
{eo1} Jav/o
GEOG Unu el la Indoneziaj insuloj (Ĝakarto,
106°49'E, 6°10'S).

#(948)
{eo1} Jork/a
Nomepito de la plej norda kabo de la Aŭstralia
kontinento (142°30'E, 10°42'S).

-05 Allignumeroj por klasifi personojn:
-053 laŭ-aĝa klasifo

#-053.7 @001
{eo1} jun/ec/a
Rilata al juneco: junecaj frivolaĵoj; junece gaja
menso.

#-053.7 @002
{eo1} jun/ec/o (1)
FIZL Tempo de la homa vivo, inter la dentŝangiĝo
kaj la pubhareco.

#-053.7 @003
{eo1} jun/ec/o (2)
Tempo de la vivo inter la infaneco kaj la matureco:
via juneco renoviĝas kiel ĉe aglo; en la tagoj de via
juneco; kiam la dioj ankoraŭ vagadis sur la tero en
eterna juneco; la penso de la homa koro estas
malbona jam de lia juneco; sango bolas, juneco
petolas; se juneco estus sperta!; fleksu arbon dum
ĝia juneco; tio estis ankoraŭ la juneco de la mondo.

#-053.7 @004
{eo1} jun/ul/in/o
Virino juna: la junulino, kiu plaĉos al la okuloj de la
reĝo, fariĝos reĝino; la junulino estis belstatura kaj
belvizaĝa; kiel eŭnuko deziranta senvirigigi
junulinon, tiel estas homo volonta fari juston per
perforto; miaj junuloj kaj junulinoj falis de glavo.
→ fraŭlino.

#-053.71 @005
{eo1} jun/ul/o
Viro juna: ĉiu estis junulo, ĉiu estis pekulo; la
junulo aliĝis al nia militistaro; junuloj kun viglaj
vizaĝoj, en uniformoj de universitataj studentoj;
junulaj jaroj. → fraŭlo.

#-053.8
{eo1} kvindek-jar/ul/o

#-053.9
{eo1} cent-jar/ul/o
{en1} centenarian

= Allignumeroj por indiki lingvojn:

#=956 : 800.7
{eo1} Japan/ig/i
Lernigi la Japanan lingvon aŭ civilizon al fremda
gento.

ĈEFAJ UDOKO-NUMEROJ
KLASO: 0 Ĝeneralaĵoj

003 Semiotiko, sintakso kaj semantiko ĝenerale.
Skriboj. Signoj. Simboloj. Skribmaterialoj

#003.324 : (=956)
11):
{eo1} Japan/a skrib/o EB#324/6
{de1} japanische Schrift *f*
{en1} Japanese script
{fr1} japonaise écriture

#003.341
{eo1} jota
{eo2} jot/o
Naŭa litero de la greka alfabeto (I, senpunkta i),
responda al la latina i, kaj uzata kiel simbolo de tre
malgranda kvanto: nek unu jota nek unu streketo
forpasos de la leĝo.

06.05 Agadoj de asocioj
06.053 Kunvenoj. Kunsidoj
06.055 Publikaĵoj pri faritaj laboroj
#06.055.5
{eo1} jar-raport/o
{de1} Jahresbericht *m*
{en1} annual report
{es1} memoria *f* anual
{fr1} rapport annuel

KLASO: 1 Filozofio
11/12 Metafiziko
111 Metafiziko ĝenerale. Ontologio
111.8 Transcenda difino de estado
111.83 Vereco
111.84 Boneco
111.85 Beleco

13 Filozofio de menso kaj spirito
14 Filozofiaj sistemoj
141 Vid-punkto-tipoj
141.1 laŭ nombro kaj kvalito de principoj

159.9 Psikologio

159.9.01 Filozofio. Teorioj. Leĝoj. Metafizika psikologio
 159.9.07 Esplorado. Instruado
 159.9.072 Eksperimento. Testo

159.92 Evoluo kaj kapabloj de la animo. Kompara psikologio
 159.925 Korpa esprimo de mensaj kaj karakteraj ecoj
 159.925.6 Grafologio

159.93 Sencoj
 159.932 Aŭdado
 159.937 Perceptado

#159.937 @001
 {eo1} juk/ad/o
 {eo2} juk/o
 La impresoj, ke io jukas: baldaŭ estos la tempo forveturi; mi sentas jam jukadon sub la flugiloj!. → prurito.

#159.937 @002
 {eo1} juk/ig/a
 Sentiganta jukan impreson.

159.94 Plenum-funkcioj
 159.946 Specialaj mov-funkcioj
 159.946.4 Skriba esprimo. Legado. Skribado. Desegnado
 159.947 Volo
 159.947.5 Intencoj. Kialoj. Dezir
 159.95 Pli altaj mensaj fenomenoj
 159.952 Atento
 159.952.13 Intereso. Ekspekto. Intenco

159.953 Memoro. Lernado. Mnemotekniko
 159.953.4 Memor-helpiloj. Mnemotekniko

159.955 Pensado. Imagado
 159.955.1 Imagokapablo. Ideoformiĝo

16 Logiko. Ekkono-teorio. Logika metodologio
 161/162 Logikaj elementoj
 161.1 Nocio
 161.11 Karakterizaĵoj kaj specoj de nocioj
 161.114 Specoj de nocioj. Nomo. Ĝenerala nocio
 161.2 Dedukto-procedoj
 #161.2 @001
 {eo1} juĝ/o (5)
 PSI Mensa decido, per kiu oni konstatas opinion kaj deklaras ĝin ĝusta: laŭ Kantio, juĝo estas aplikado de aprioroj formoj al perceptoj ricevitaj tra sensoj; juĝo estas la psika aspekto de tio, kion gramatiko nomas propozicio.
 #161.2 @002

{eo1} juĝ/a
 Rilata al juĝo: la juĝa ĉambro; mi faru juĝan analizon koncerne vin; juĝa disputo, afero; juĝa seĝo; juĝe batali kun iu; pli valoras interkonsento, ol juĝa dokumento.
 #161.2 @003
 {eo1} juĝ/ant/o (1)
 Persono, kiu esprimas juĝan opinion: en la afero, kiu vin interesas, mi mem persone ne estas kompetenta juĝanto; vi ne rajtas esti samtempe juĝanto kaj juĝato; juĝanto decidis, kiel li vidas; juĝanto devas havi du orelojn.

#161.2 @004
 {eo1} juĝ/ant/ar/o
 Grupo da personoj, al kiu estas komisiita juĝi: membro de la decida juĝantaro; ĵura juĝantaro (ĉe asizo, =ĵurio).

#161.2 @005
 {eo1} antaŭ'juĝ/i tr
 Formi al si opinion pri iu aŭ io, ne atendante maturan esploron: li antaŭjuĝis la decidon de la tribunalo kaj tre seniluziiĝis.

#161.2 @006
 {eo1} antaŭ'juĝ/o
 Tro rapida, nesufiĉe informita juĝo: formetu tiun antaŭjuĝon, la glacia tavolo de antaŭjuĝoj estas rompita; senantaŭjuĝa homo.

#161.2 @007
 {eo1} propr/a-juĝ/e
 Laŭ sia propra juĝkapablo: neniam mi havos la intencon proprajuĝe reformi E-on.

164 Logistiko
 165 Ekkono-teorio
 165.0 La ekkono-problemo ĝenerale. Vero.
 Ĝusteco. Eraro. Malvero

#165.0
 {eo1} just/a (3)
 Bazita sur la realo: vi havis justan kaŭzon por maltrankviliĝi; ĉu tion vi opinias justa, ke vi diras . . . ? . → prava, ĝusta.
 165.2 La esenco de ekkonado
 165.21 Bildigo. Simbola prezento

168 La scienca sistematiko
 168.1 Difinado
 168.2 Subdividado. Klasifikado

17 Etiko. Praktika filozofio →241
 17.02 La esenco de la moralo

#17.02 @001 & 172
 {eo1} juĝ/o (4)
 Opinio aproba aŭ malaproba: ellabori al si tute klaran juĝon pri io; mi petis ĉiujn amikojn esprimi

ilian juĝon pri la lingvo; mian juĝon pri la ŝanĝoj mi prezentos al la kongreso; kiom da juĝantoj, tiom da juĝoj; tiu ideo devas trairi la juĝon de la publiko; ni eldiru pri tiuj versoj unuanime nian juĝon.

#17.022 @002

{eo1} juĝ/i (2)

Esprimi opinion, per kiu oni aprobas aŭ malaprobas iun aŭ ion: kiam oni juĝas pri homoj, oni devas ja konsideri iliajn kutimojn; la libristo, kiu juĝis la literaturan laboron de M.; juĝante laŭ la eksterajo; ne juĝu pri afero laŭ ĝia ekstero; arbon oni juĝas laŭ la fruktoj; la recenzisto juĝis tiun romanon ne sufiĉe severe. → taksi, ŝati, ekzameni, mezuri.

#17.022 @003

{eo1} juĝ/i (3)

Esprimi malfavoran, kondamnan opinion: ebriulon kaj malsaĝulon oni ne juĝas; kiu kutimas ĉion juĝi, nenie povas rifuĝi; ne juĝu, tiam vi ne estos juĝata. → kritiki, ĉikani.

17.024 La fontoj de morala percepto.

Konscienco. Emocio.

Komprenemo. Sperto

#17.024

{eo1} just/a (2)

Konforma al la interna juĝo de la konscienco: tio estas tute justa kaj tute laŭ la ordo; viaj justaj postuloj; li juĝu la popolon per juĝo justa; justa divido; li ricevu justan punon por lia krueleco kontraŭ mi!; certigi al la laboristoj justan salajron. → meritita, deca.

172 Sociala etiko →30; 340.12

#172 & 17.02

{eo1} juĝ/o (4)

Opinio aproba aŭ malaproba: ellabori al si tute klaran juĝon pri io; mi petis ĉiujn amikojn esprimi ilian juĝon pri la lingvo; mian juĝon pri la ŝanĝoj mi prezentos al la kongreso; kiom da juĝantoj, tiom da juĝoj; tiu ideo devas trairi la juĝon de la publiko; ni eldiru pri tiuj versoj unuanime nian juĝon.

179.9 Virtoj. Humileco. Afableco. Saĝeco. Pacienco.

Diligenteco. Modesteco. Fideleco

#179.9

{eo1} just/a (4)

Virta.

KLASO: 2 Religio. Teologio

21 Natura teologio. Teodize**/o (??)

216 Bono kaj malbono. Dualismo. Malmoraleco de la naturo.

Ekesto de malbono. Justeco kaj kompatemo de Dio. →233.2

#216 & 340.1

{eo1} just/ec/o (3)

Plenumado de tio, kio estas justa: ni estas pretaj doni al vi justecon pri tio; vi estus nun libera fari al vi justecon per bona porcio da bastonbatoj; ho, dioj! se vi amas la justecon, nun per mi la veron vi honoru!; sed justeco fluu kiel akvo!; per justeco staras fortike la trono.

{de1} Gerechtigkeit *f* <BT>

{en1} justice

{en2} equity

{en3} fairness <BU>

{fr1} justice <GD>

22 : 801.313 Bibliaj nomoj

#22 : 801.313 @001

{eo1} Jabin**/o

Reĝo de la Kanaanidoj.

{de1} Jabin (Kanaaniterkönig)

#22 : 801.313 @002

{eo1} Jehoŝ/o

BIB Reĝo de Judujo, post Atalja.

#22 : 801.313 @003

{eo1} Jehojada

BIB Ĉefpastro en Jerusalemo, ŝirminto de Jehoaso, kiu lin poste mortigis.

#22 : 801.313 @004

{eo1} Jehoŝafat

BIB Kvara reĝo de Judujo.

#22 : 801.313 @005

{eo1} Jeremia

{eo2} Jeremi/o

BIB Unu el la grandaj profetoj.

#22 : 801.313 @006

{eo1} Jiftan

BIB Hebrea militestro, kiu oferbuĉis sian propran filinon.

#22 : 801.313 @007

{eo1} Joab

BIB Nevo kaj generalo de David.

#22 : 801.313 @008

{eo1} Joŝija

BIB Reĝo de Judujo, dum kies regado estis proklamita la Readmono.

#22 : 801.313 @009

{eo1} Jehezkel

BIB Unu el la grandaj profetoj. → Ezekielo.

#22 : 801.313 @010

{eo1} Jehu

BIB Uzurpinto de la Izraela reĝeco.

#22 : 801.313 @011

{eo1} Jehud/o (1)

{eo2} Jehuda (1)
 BIB Filo de Jakob: juna leono estas Jehudo.

#22 : 801.313 @012
 {eo1} Jerobeam
 BIB Unu el la reĝoj de Izrael.

222 : 801.313 Nomoj el la Historiaj Libroj de MT
 #222 : 801.313 @001
 {eo1} Jafet/o
 BIB Unu el la filoj de Noa, mita prapatro de la blanka ne-semida raso.
 {de1} Japhet
 {fr1} Japhet

#222 : 801.313 @002
 {eo1} Jakob/o (1)
 BIB Patriarko, filo de Izaako.

#222.2 : 801.313 @003
 {eo1} Josu/o
 BIB Profeto, postirinto de Moseo.

224 : 801.313 Nomoj el Profetaj libroj de MT
 #224.1 : 801.313
 {eo1} Jesaja
 BIB Unu el la grandaj profetoj, aŭtoro de la 39 unuaj ĉapitroj de la libro nomata laŭ li.

#224.7 : 801.313
 {eo1} Joel
 BIB Unu el la profetoj.

#224.9 : 801.313
 {eo1} Jona
 BIB Profeto, pri kiu estas rakontite, ke li sidis tri tagojn en la interno de granda fiŝo.

226 La evangelioj. Apostola historio
 #226
 {eo1} Judas/o
 Juda virnomo, i.a. de unu disĉiplo de Jesuo, kiu lin perfidis; de unu kristana apostolo ktp: kiso antaŭ amaso estas kiso de Judaso (=de perfidinto).

231 Dio
 #231 @001
 {eo1} Jave/o
 La propra nomo de Dio en la Biblio, mistradukita per "La Eternulo". → Adonaj, Jehovo, Alaho, Bramo.

#231 @002
 {eo1} Jehov/o
 Mislego de Javeo, disvastiĝinta jam en la mezepoko kaj uzita ĝis la 19a jc: Jehovo, kiu estas li do?

#231 @003
 {eo1} Jave/a
 Rilata al tiu nomo aŭ ĝia uzado: la Javea dokumento

en la Pentateŭko. → elohima.

232 Kristologio
 232 @001
 {eo1} Jesu/o (1)
 HIST Juda profeto, kiu predikis la tujan alvenon de la Regno de Dio k, kiel naciista agitanto, estis ekzekutita le la Romia prokuratoro per krucumado; liaj disĉiploj kredis lin la Mesio kaj fondis super tiu kredo la kristanisman (-5? ĝis +30?).

#232 @002
 {eo1} Jesu/o (2)
 KRI Dua persono de la sankta Triunuo, kiu por la elaĉeto de la homaro enkarniĝis, mortis en Jerusalemo kaj reviviĝis la trian tagon.

#232 @003
 {eo1} Jesu/o Krist/o
 Rita vokformo de Jesuo ĉe la kristanoj: se iu ne amas la Sinjoron Jesuo Kristo, li estu anatemita. → Nazaretano, Nazoreo.

245 Kristanaj himnoj. Himnaroj →264
 #245
 {eo1} jubil/i
 Ĝojkrii; elmontri bruan ĝojon (ofte uzata kun religia koloro).

264 Liturgio. Diservo
 264-04 Liturgiaj tempoj

#264-04
 {eo1} favor'jar/o
 Jaro, en kiu oni esperas aŭ ricevis apartan favoron de Dio: por proklami favorjaron de la Eternulo, en la favorjaro 1887 aperis E-o.

265 Sakramentoj
 265.6 Absolva sakramento. Indulgenco
 #265.6
 {eo1} just/ul/o (2)
 KRI Homo pia kaj virta: mi venis alvoki ne justulojn, sed pekulojn al penton.

#265.66
 {eo1} jubile/o (2)
 Solena pekabsolvo, kiun la papo konsentis al la Rompilgrimantoj unue po ĉiuj cent jaroj, poste po ĉiuj kvindek kaj hodiaŭ po ĉiuj dudek kvin.

271 Religiaj ordenoj. Monahismo
 271.2 Dominikanoj
 #271.2
 {eo1} Jakob/ul/o
 Malnova nomo de la dominikanoj.
 EB#314/19
 {de1} Jakobiner *m*
 {en1} Jacobin
 {fr1} dominicain

- 271.5 Jezuitoj
 #271.5 @001
 {eo1} jezuit/a (1)
 Rilata al la jezuitoj: la jezuitaj konstitucioj; ARKI la jezuita stilo (→ baroka).
- #271.5 @002
 {eo1} jezuit/ism/o
 Sistema de la jezuitoj, bazita sur la principo, ke la celo pravigas la rimedojn, kaj utiliganta la politikon, por realigi la superregadon de la katolika eklezio.
- #271.5 @003
 {eo1} jezuit/o (1)
 Ano de la katolika ordeno, proprenomata kompanio, fondita de Ignaco de Lojola en 1540, por propagandi katolikismon ĉe la elitoj: la jezuitoj permesis fumi kaj flari tabakon; la generalo de la jezuitoj (ilia elektita ĉefo).
- #271.5 @004
 {eo1} Kompani/o de Jesu/o
 La jezuita ordeno.
- 273 Herezoj kaj skismoj →232.2
 273.7 Jansenismo
 #273.7 @001
 {eo1} Jansen/o
 Nederlanda episkopo de Ipro (1585-1638).
- 273.7 @002
 {eo1} Jansen/ism/o
 REL Doktrino de Janseno pri la neebleco de la saviĝo per la solaj homaj fortoj, pri la antaŭdestinado de la animoj kaj la malgranda nombro de la savotoj.
- 273.7 @003
 {eo1} Jansen/ist/o
 Ano de Jansenismo.
- 28 Kristanaj eklezioj kaj sektoj
 281 Praeklezio. Orienta eklezio
 281.83 Siria, Jakobita eklezio
 #281.83
 {eo1} Jakob/an/o
 KRI Ano de Siria kristana sekto.
- 292 Helena kaj Romia religioj. Klasika mitologio
 292.11 Religioj de la Helenoj
- #292.11 @001
 {eo1} Jazon/o
 MIT Ĉefo de la ekspedicio de Argonaŭtoj, konkerinto de la Orfelo kaj edzo de Medea.
- #292.11 @002
 {eo1} Jokast/a
 MIT Patrino kaj edzino de Edipo.
- 292.21 Religioj de Romanianoj
 #292.21 @001
 {eo1} Jan/o
 MIT Roma dio de la komencoj kaj malfermoj, prezentata kun du vizaĝoj kontraŭdirektaj: la pordoj de la templo de Jano estis fermitaj nur dum paco.
 EB#308/47,48
 {de1} Janus *m*
 {en1} Janus
 {fr1} Janus
- #292.21 @002
 {eo1} Jov/o
 MIT La plej granda el la dioj, en la Roma religio (= Zeŭso, en la Helena): kio estas permesata al Jovo ne estas permesata al bovo; per Jovo!.
- #292.21 @003
 {eo1} Junon/a
 MIT Roma diino, edzino de Jovo. → Hera.
- #292.21 @004
 {eo1} Jupiter/a (1)
 Rilata al Jupitero 1: fiereco lin por ĉiam de l' tablo Jupitera defaligis; (figurasence:) ili kun Jupitera graveco respondas . . .
- #292.21 @005
 {eo1} Jupiter/o (1)
 Solena nomo de Jovo (= Jovopatro): en peza nuboj faras Jupitero decidojn; kun alta frunto, kvazaŭ Jupitero.
- 294 Hindiaj religioj
 294.51 Hinduismo
 #294.51
 {eo1} joni/o (1)
 REL Virina seksorgano, kies ŝtonan figuron kultas la Hinduoj, kiel simbolon de fekundeco. → Iingamo, piĉo
- 294.527 Jogo
 #294.527 @001
 {eo1} jog/an/o
 Adepto de tiu doktrino: la jogan' pli alte staras ol asket' aŭ erudito aŭ faranto de bonagoj (Bagavad-Gita).
- #294.527 @002
 {eo1} jog/o
 Hindu sistema de filozofia meditado kaj asketismo, destinita efektivigi la unuigon de la animo de la disĉiplo kun la universa spirito: jogo estas malfacila por la hom' sen memregado.
- 296 Judismo
 #296 @001
 {eo1} Jesu/o (3)
 Iu al la aliaj Judoj, kiuj havis tiun nomon

(postekzilan formon de: Josuo), i.a. Jesuo, filo de Sirah, aŭtoro de la "Saĝo".

#296 @002

{eo1} Jud/ism/o
{eo2} judaism/o

Religio kaj religia civilizo de la Judoj. → antisemitismo.

#296 @003

{eo1} judaiz/i

Observi la judajn morojn aŭ ritojn: en Hispanujo oni ŝtiparumis la judaizantajn kristanojn.

KLASO: 3 Socialaj sciencoj. Juro. Administrado

321 Formoj de politika organizado. La ŝtatoj kiel politikaj potencoj

321.18 Despotismo. Diktaturo dum antikva epoko

#321.18

{eo1} jug/o (3)

Simbolo de submetiĝo sub trudordona potenco: li metos feran jugon sur vian kolon, ĝis li ekstermos vin; mi rompos la stangojn de ilia jugo kaj savos ilin; metu sur vin mian jugon, ĉar mia jugo estas facila; iri sub jugon; forskui, deĵeti la jugon; kurbiĝi sub la jugo de la despotismo; sin klini sub la feran jugon de la meĥanismo.

→ mallibera, kateni, karceri, tiraneco, premi.

323.2 Rilatoj inter loĝantoj kaj ŝtato. Internaj konfliktoj

323.27 Revolucioj. Puĉoj

#323.27

{eo1} junt/o <5>

{de1} Junta *f*

{en1} Junta

{es1} junta *f*

{fr1} junte *f*

Koterio de ribeluloj formata por regi kaj administri ŝtaton post ribelo.

323.34 Sklavoj. Servutuloj

#323.34

{eo1} jug/i (2)

Sklavigi, submeti al si.

323.38 Rilatoj inter sociaj klasoj

#323.38 : 34

{eo1} klas-justic/o

Tiu organismo, efikanta kiel ilo de reganta klaso.

329 Politikaj partioj kaj movadoj

#329 : 941.0

{eo1} Jakob/ist/o

HIST Ano de la Angla partio, kiu apogis la Stuartojn.

329.15 Komunista sinteno

#329.15 @001

{eo1} Jakoben/ism/o

Opinio, doktrino de Jakobenoj.

#329.15 @002

{eo1} Jakoben/o (1)

HIST Membro de la "Klubo de l' Jakobenoj", revolucia maldekstra agadgrupo.

#329.15 @003

{eo1} Jakoben/o (2)

Partiano de radikala demokratio: li estas pli malbona ol Jakobeno.

339 Distribuado, konservado kaj konsumado de varoj

339.11 Prospero. Riĉeco. Prospero

#339.11

{eo1} juvel/o (2)

(figurance:) Grandvaloraĵo: li estas efektive la juvelo de la nacio sia;

34 Juro. Leĝdonado

#34 @001

{eo1} jur/a

Rilata al juro: juraj studoj; via edzo estas posedanto en rilato jura.

#34 @002

{eo1} jur/o

Tuto de devigaj reguloj (normoj) kun sankcioj, ordigantaj la rilatojn inter homoj kaj homkolektivoj, kaj difinantaj iliajn rajtojn kaj devojn: interna, internacia juro; konstitucia juro; la Romana juro. → leĝo, moro, jurisprudenco; kodo, leĝaro, medicino.

#34 @003 : 323.38

{eo1} klas-justic/o

Tiu organismo, efikanta kiel ilo de reganta klaso.

34.01 La eco de la juro

#34.01

{eo1} jurisprudenc/o (1)

{eo2} jur/ik/o

JUR Juroscienco, filozofio pri juro.

34.038 Jurisdikcio. Teritoria kaj tema kompetenteco

#34.038

{eo1} jurisdikci/o (1)

JUR Rajto juĝi.

340 Juro ĝenerale. Kompara juro

#340 @001

{eo1} juĝ/i (1)

Laŭleĝe kaj jure decidi, ĉu iu estas kulpa aŭ ne, prava aŭ ne: juĝu mian aferon; laŭ iliaj meritoj mi juĝos ilin; juste juĝu vian proksimulon; ĝis kiam vi juĝos maljuste?; la Eternulo juĝu inter vi kaj mi; ĉefoj juĝas pro subaĉeto; la proceso, kiun oni juĝis

hieraŭ; juĝi kiel arbitracianto; pri propra afero neniu juĝas libere; (figurasence) la historio juĝos lin senindulge.

#340 @002

{eo1} mal'just/a (1)

Ne haviganta al ĉiu lian rajtaĵon: kontraŭ neniu oni devas esti maljusta; mi maljuste ŝin senigis de la antikvaj oferondoj.

#340 @003

{eo1} mal'just/a (2)

Ne konforma al la juĝo de la konscienco: maljusta profito; sur la maljustaj vojoj de la tero; maljusta puno, milito; maljustaj pretendoj.

#340 @004

{eo1} mal'just/a (3)

Ne bazita sur la realo: maljustaj suspektoj, motivoj.

#340 @005

{eo1} mal'just/aj/o

Ago, faro maljusta: li al iu malgraŭvole faris maljustaĵon; la tero pleniĝis de maljustaĵoj.

#340 @006

{eo1} mal'just/ec/o

Eco de iu, io maljusta: la maljusteco de partia tribunalo; maljusteco de ne meritita puno; (figurasence:) maljusteco de la sorto.

#340 @007

{eo1} mal'just/ul/o

Tiu, kiu estas maljusta.

340.1 Ĝeneralaĵoj pri juro. Juro-specoj kaj -formoj

#340.1 & 216

{eo1} just/ec/o (3)

Plenumado de tio, kio estas justa: ni estas pretaj doni al vi justecon pri tio; vi estus nun libera fari al vi justecon per bona porcio da bastonbatoj; ho, dioj! se vi amas la justecon, nun per mi la veron vi honoru!; sed justeco fluu kiel akvo!; per justeco staras fortike la trono.

{de1} Gerechtigkeit

{en1} justice

{en2} equity

{en3} fairness

{fr1} justice

#340.141

{eo1} kutim-jur/o

Juro bazita sur tradiciaj kutimoj, ne sur skribitaj leĝoj.

#340.142

{eo1} jurisprudenc/o (2)

{eo2} tribunal/a interpret/ad/o

JUR Interpretado de la juro fare de la tribunaloj.

#340.142.088

{eo1} jurisprudenc/o (3)

{eo2} tribunal/aj decid/oj

JUR Tuto de tribunalaj decidoj pri unu jurpunkto: juro pri aŭtora proprieto.

343 Kriminala juro

343.1 Kriminalaj procesoj kaj esploroj →347.9

343.16 Oficistoj de kriminala justico

#343.161

{eo1} juĝ/ant/o (2)

Ĵuriano.

344 Speciala kriminala juro. Militista juro

#344 & 347

{eo1} juĝ/o (3)

Tuto de la sistemo, per kiu la leĝo estas aplikata al la homoj; = justico 1: aŭdu, kiel pardoneme la juĝo agas kun vi, malvirtulo! kontraŭ nehavo eĉ juĝo silentas; la milita juĝo; ho mia Dio! jen mi jam estas transdonita al la juĝo!; ili venigos sur vin ĉiun punon, kiun povos liveri al ili la decidoj de la juĝo; fripona atestanto mokas la juĝon.

347 Civila juro

#347

{eo1} just/a (1)

Respektanta egale kaj senpartie la rajtojn de la aliaj homoj, kaj haviganta al ĉiu lian apartenaĵon: nia provinestro estas severa, sed justa; la homoj estas justaj precipe al tiuj, kiujn ili amas; kiom ajn justaj vi penos esti kontraŭ diversaj gentoj. . .; justa juĝisto.

347.9 Procesaj proceduroj. Kortumaj personaro kaj organizoj

#347.9

{eo1} juĝ/o (1)

Laŭleĝa esploro de ies kulpeco aŭ praveco: ni kune iru al juĝo!; ne eniru en juĝon kun via sklavo; havu juĝon kontraŭ via patrino; ne distingu vizaĝon ĉe la juĝo; kiu komencas juĝon, iras sub jugon; juĝo komencita paciĝon ne malhelpas; loko de juĝo; la sinjoroj de la juĝo pri morto kaj vivo; (religie) en la tago de la lasta, de la mondfina juĝo; la granda fina juĝo. → proceso.

#347.95 @001

{eo1} juĝ/ad/i

Kutime, daŭre juĝi: ili juĝadis maljuste.

#347.95 @002

{eo1} juĝ/ad/o

Agado de tiu, kiu juĝas: ne faru maljustaĵon en la juĝado, konsideri personojn ĉe juĝado ne estas bone;

dum la juĝado la akuzitino svenis.

#347.95 @003

{eo1} juĝ/o (2)

Decido, kiu sekvas tian esploron: mi juĝos vin laŭ la juĝoj kontraŭ la adultulinoj; fari juĝon kontraŭ iu, super io; justaj estas viaj juĝoj. → verdikto.

#347.95 @004

{eo1} al'juĝ/i (1)

Atribui post juĝado: mi aljuĝis la unuan premion al la leporo; la tribunalo aljuĝis al li la bienon, sed ne la urban domon. → alskribi.

347.96 Kortuma personaro

#347.96 @001

{eo1} juĝ/ist/a

Rilata al juĝisto(j): mi jam dekkvin jarojn sidas sur la juĝista seĝo.

#347.96 @002

{eo1} juĝ/ist/ar/o (1)

Tuto de la juĝistoj en unu lando provinco ktp.

#347.96 @003

{eo1} jur/ist/o

Specialisto en la juraj kaj juĝaj aferoj.

#347.96 @004

{eo1} juĝ/ist/o (1)

Persono, kies oficiala funkcio estas juĝadi: arbitracia, paciga, enketa juĝisto.

347.98 Kompetenteco de tribunaloj

#347.98

{eo1} jurisdikci/o (2)

Teritorio, sur kiu sin etendas la rajto de iu jura instanco: la juro de la kasacia kortumo sin etendas sur la tuta teritorio de la ŝtato.

#347.99

{eo1} juĝ/ist/ar/o (2)

Tribunalo: la multestimata juĝistaro, kiu decidis pri vivo kaj morto.

35 Publika administrado. Milit-arto.

Militaj sciencoj

35.08 Personaro de publikaj instancoj. Oficistoj.

Dungitoj

#35.08

{eo1} serv/o-jar/oj

Tempo, dum kiu iu servadis en ofico.

#35.082.1

{eo1} prov'jar/oj

Tempo, dum kiu iu provlernis sian metion, profesion ktp: la provjaroj de Vilhelmo Meister (romano de Goethe).

351.87 Jur-administrado →34

#351.87 @001 & 354.51

{eo1} juĝ/o (3)

Tuto de la sistemo, per kiu la leĝo estas aplikata al la homoj; = justico 1: aŭdu, kiel pardoneme la juĝo agas kun vi, malvirtulo! kontraŭ nehavo eĉ juĝo silentas; la milita juĝo; ho mia Dio! jen mi jam estas transdonita al la juĝo!; ili venigos sur vin ĉiun punon, kiun povos liveri al ili la decidoj de la juĝo; fripona atestanto mokas la juĝon.

#351.87 @002

{eo1} justic/o

JUR Ŝtata organismo, kiu zorgas pri elekto de juĝistoj, kontrolo de ilia agado, plenumo de difinitaj punoj ktp: justic-ministro, justic-oficisto; ministrejo pri justico.

#351.87 @003

{eo1} just/ec/o (4)

Justico: mi iras mem transdoni min al la manoj de la justeco; kovri per arĝento la okulon de la justeco; aŭdu vi, kion la justeco per mi sciigas al vi!.

354 Plej supera tavolo:

Centrала, ŝtata, federacia

administrado

354.51 Ministrejo por justico

#354.51 @001 & 351.87

{eo1} juĝ/o (3)

Tuto de la sistemo, per kiu la leĝo estas aplikata al la homoj; = justico 1: aŭdu, kiel pardoneme la juĝo agas kun vi, malvirtulo! kontraŭ nehavo eĉ juĝo silentas; la milita juĝo; ho mia Dio! jen mi jam estas transdonita al la juĝo!; ili venigos sur vin ĉiun punon, kiun povos liveri al ili la decidoj de la juĝo; fripona atestanto mokas la juĝon.

#354.51 @002 & 351.87

{eo1} justic/o

JUR Ŝtata organismo, kiu zorgas pri elekto de juĝistoj, kontrolo de ilia agado, plenumo de difinitaj punoj ktp: justic-ministro, justic-oficisto; ministrejo pri justico.

#354.51 @003 & 351.87

{eo1} just/ec/o (4)

Justico: mi iras mem transdoni min al la manoj de la justeco; kovri per arĝento la okulon de la justeco; aŭdu vi, kion la justeco per mi sciigas al vi!.

355/359 Milit-arto. Militaj sciencoj

355.23 Rezervoj por oficiroj kaj suboficiroj.

Militraj lernejoj kaj akademioj

#355.231.1

{eo1} sign/o-junkr/o

Korneto, oficir-aspiranto.

355.335 Malaltrangaj oficiroj
#355.335 : (=1.470)
{eo1} jesaul/o
Kozakkapitano.

37 Edukado. Instruado. Libertempado

37.01 Bazoj de edukado
37.014 Eduka politiko. Publika eduk-laboro
37.03 Eduko de intelekto kaj personeco
37.031 Ĝenerala edukado
37.034 Morala edukado
37.035 Sociala edukado
37.035.1 Eduko al justec-sento

#37.035.1 @001
{eo1} just/o
Tio, kio estas justa, rigardata en abstrakta, absoluta maniero: la devo de juĝisto estas diri la juston; mi estos ilia Dio en vero kaj justo.

#37.035.1 @002
{eo1} just/e
En justa maniero: 1 oni scias agi kun ili juste; juĝi juste;
2 sed mi suferas juste; vi havas juste tion, kion vi meritis.

#37.035.1 @003
{eo1} just/aĵ/o
Ago, faro justa: farado de justaĵo estas ĝojo por la virtulo.

#37.035.1 @004
{eo1} just/ec/o (1)
Eco de tio, kio estas justa: viaj gepatroj konvinkiĝos pri la justeco de miaj plendoj, justeco havas nenion komunan kun leĝo, kiu estas nur ĝia karikaturo; pli bona estas malmulto, sed kun justeco.

#37.035.1 @005
{eo1} just/ec/o (2)
Sento de la konscienco, per kiu oni redonas al ĉiu lian rajtaĵon: pardonemeco superas justecon; justecon sekvu; se vi, reĝo, la voĉon de l' justeco aŭskultos. . .; lacaj havi, por nin defendi kontraŭ maljustuloj, nur justicon sen justeco . . .

#37.035.1 @006
{eo1} just/ul/o (1)
Homo justa.

374 Eksterlerneja klerigo kaj edukado
374.3 Edukado de junuloj

#374.3 @001
{eo1} jun/ul/ar/o
Tuto de la junuloj en unu loko aŭ tempo: li estas idolo de la junularo; la studenta junularo; la vira junularo.

#374.3 @002
{eo1} ge'jun/ul/oj
Junuloj kaj junulinoj.

377 Fak-edukado. Profesia edukado
#377
{eo1} lern'jar/oj
Jaroj pasintaj en la lernejo, universitato ktp.

381 Enlanda komerco
381.7 Komerco-teknikaj demandoj
#381.7
{eo1} al'juĝ/i (2)
KOME Atribui al tiu konkurencanto, kies prezoj estas plej favoraj, la plenumadon de adjudikita laboro, livero ks.

389 Metrologio. Mezur-unitoj.
389.16 Mezur-unitoj
#389.16
{eo1} jard/o (2)
Brita mezurunuo de longo (0,917 m). → metro, klafto. arŝino.

393.9 Specialaj sepultaj tradicioj. Funebra procesio. Lamentado pri mortinto.

Oferajoj. Funebra festeno. Vidvin-bruligo
#393.9
{eo1} Jeremi/ad/o
Longa lamentado (ŝerca aludo al la Plorkantoj).
394 Publika vivo (societa, popola, monduma, kortega, strata)
394.26 Libertempoj. Ferioj
394.268 Specialaj tagoj kaj tempo-periodoj
#394.268

{eo1} Jul/o (1)
Nomo de antikva pagana festo en Nord-Eŭropo, poste anstataŭigita per Kristnasko, kaj sekve ofte uzata en tiuj landoj por ĉi tiu festo: Jul-arbo.

397 Natur-popoloj. Nomadoj. Ciganoj
(specialaj rasoj kaj gentoj laŭ vidpunkto de iliaj moroj kaj kutimoj)

#397 @001 & (=1.52)
{eo1} Jakut/o
Ano de Siberia gento.

#397 @002 & 727.7
{eo1} jurt/o
Tendo aŭ kabano de Siberiaj, Mongolaj nomadoj.

398.33 Kredo kaj tradicio rilate al difinitaj tempoj kaj festoj
398.332 Sezonoj kaj ĉefaj festoj
#398.332.42
{eo1} nov'jar/a
Rilata al la komenciĝo de nova jaro: novjara saluto

nov(o)jaraj bondeziroj.

KLASO 5 Matematiko. Natur-sciencoj

52 Astronomio. Geodezio

523 Astrofiziko kaj priskribanta astronomio

523.4 La planedoj, iliaj satelitoj kaj ringoj

#523.45 @001

{eo1} Jupiter/a (2)

Rilata al Jupitero 2: la 11 Jupiteraj satelitoj.

#523.45 @002

{eo1} Jupiter/o (2)

AST La plej granda planedo de la Sunsistemo, la kvina ekde la Suno.

523.81 Ĝeneralajoj. Stellokoj, paralaksoj, distancoj.

#523.81

{eo1} lum'jar/o

Unuo por mezuri grandegajn interastrajn distancojn, egalvaloranta la distancon traŭtratan de la lumo dum unu jaro.

{de1} Lichtjahr *n*

{en1} light year

53 Fiziko

537 Elektriko →621.3

537.5 Elektraĵoj malŝargiĝoj. Elektra radiado

#537.5 @001

{eo1} jon/ig/i

Fendi en jonojn: elektra sparko jonigas la aeron.

#537.5 @002

{eo1} jon/iĝ/i

Pasi al jona stato: salo joniĝas en akvo ĝis grado indikita per la joniĝa konstanto.

#537.5 @003

{eo1} mal'jon/ig/i

Forigi gas-jonojn en elektrontubo.

#537.53 @004

{eo1} impuls/a jon/ig/o

Jonigo de gasaj molekuloj pere de la trafo de elektronoj sur la anodon de elektrontubo.

537.56 Diversaj problemoj de gas-joniĝo. Joniĝ-potencialo. Jon-

specoj. Puŝ-joniĝo.

Maljonizo →541.132

#537.56 & 541.132

{eo1} jon/o

FIZ KEM Elektre ŝargita formo de tia molekulo aŭ de tia atomo, kiu akiris aŭ perdis elektronojn: en elektrolizo oni nomas □o ĉiun el la du partoj de atomo aŭ molekulo altiritan aŭ de la anodo aŭ de la katodo.

538 Magnetiko. Elektromagnetiko

538.2 Magnetigaj procezoj

538.26 Magneta cirkvito

#538.26

{eo1} jug/o (4)

ELET Organo el feromagneta materialo en la magneta cirkvito de elektra maŝino, servanta por magnete interkonekti la kernojn de la elektromagnetoj aŭ la polusojn.

539 Materiiko. Fizika naturo de la materio

539.1 Nuklea fiziko. Atom-fiziko. Molekul-fiziko

539.1.073 Aparatoj por vidigo de korpusklo-ŝpuroj

#539.1.073

{eo1} jon/ig/a kamer/o

Aparato uzata en la kernfiziko.

54 Kemio. Mineralogiaj sciencoj

541.1 Fizika kemio

541.13 Elektrokemio

541.132 Elektroliza disiĝo. Jonoj

#541.132 & 537.56

{eo1} jon/o

FIZ KEM Elektre ŝargita formo de tia molekulo aŭ de tia atomo, kiu akiris aŭ perdis elektronojn: en elektrolizo oni nomas □o ĉiun el la du partoj de atomo aŭ molekulo altiritan aŭ de la anodo aŭ de la katodo.

543 Analiza kemio

543.2 Specialaj kemiaj metodoj de analizo

543.24 Laŭ-volumena analizo. Titrometrio

#543.242

{eo1} jod/o-metr/i/o

Kvanta analiza metodo, uzanta la oksidigon de J' al J.

546 Neorganika kemio

546.1 Ĝeneralajoj pri metaloidoj

546.15 Jodo, J

#546.15 @001

{eo1} jod/o

KEM Elemento, atompezo 127, atomnumero 53, havanta formon de folietoj blue grizaj kun metala brilo, uzata en medicino kaj fotografado, J aŭ I: jodjoda tinkturo; joda klorido, JCl; joda triklorido, JCl₃; jodaj kombinaĵoj; joda nombro (kvanto da jodo uzata, por kombini kun 1 g da nesaturita substanco).

#546.15 @002

{eo1} jod/at/o

Salo de jodata acido HJO₃.

#546.15 @003

{eo1} per'jod/at/o

Salo de perjodata acido HJO₄.

#546.15 @004
{eo1} jod/id/o
Salo de jodida acido HJ.

#546.15 @005
{eo1} jod/il/o
Radiko (JO): jodila sulfato, (JO)2SO4.

#546.15 @006
{eo1} jod/it/o
Salo de jodita acido HJO2.

#546.15 @007
{eo1} hipo'jod/it/o
Salo de hipojodita acido HJO.

#546.15 @008
{eo1} jodo/
KEM Vortero de substancnomoj, indikanta la ĉeeston de JO2-grupo: jodobenzeno C6H5JO2.

#546.15 @009
{eo1} jodol/o
KEM Tetrajodpirolo, C4HNJ4.

#546.15 &010
{eo1} jodoz/o
KEM Vortero de substancnomoj, indikanta la ĉeeston de JO-grupo.

547 Organika kemio
547.4 Plurvalentaj senringaj kombinaĵoj
#547.412.125
{eo1} jodoform/o
{eo2} tri-jod-metan/o
KEM Kontraŭsepsa substanco, konsistanta el karbono, jodo kaj hidrogeno, CHJ3;

549 Mineralogio
#549.??? @001
{eo1} jacint/o
MIN Oranĝeruĝa gemo, speco de zirkono: la unua fundamento estis jaspiso ... la dek-unua jacinto.
{en1} jacinth
{en2} hyacinth
{fr1} hyacinthe

#549.??? @002
{eo1} jad/o
MIN Densa, polurebla variaĵo de amfibolo aŭ pirokseno, kun koloro varianta de la hela grizverdo ĝis la blanko, uzata en Oriento por etaj art-objektoj: koliero el jado; jada statueto.
{de1} Jade *m*
{de2} Nephrit *m*
{en1} jade
{fr1} jade

#549.??? @003
{eo1} jasp/o

MIN Densa, bruneca variaĵo de kalcedono, prezentanta diverskolorajn striojn. → gemo.

#549.??? @004
{eo1} jaspis/o
MIN Jaspis: multekostaj ŝtonoj, rubeno, topazo, jaspiso.

55 Geologio kaj parencaj sciencoj.
550 Help-sciencoj de geologio
550.3 Geofiziko →525.2
550.38 Geomagnetismo
550.388 Fenomenoj pro aktivigo de la jonosfero
#550.388.2
{eo1} jonosfer/o
MET La plej supra tavolo de la interna atmosfero (komenciganta en alto de 80 km), kies esenca karakterizaĵo estas la elektra konduktopovo.

58 Botaniko
581 Ĝenerala botaniko
581.1 Fiziologio de plantoj
581.14 Evoluo. Kreskado
581.149 Vivodaŭro. Morto
#581.149
{eo1} plur'jar/a
BOT Vivanta dum tri aŭ pli da jaroj, normale floranta en ĉiu kreska sezono (pp planto, precipe herbo).
{en1} perennial

581.4 Morfologio kaj anatomio de plantoj
581.43 Radikoj. Nutrad-organoj
#581.43 : 582.???
{eo1} jalap/o
BOT La tuberforma kaj preskaŭ globforma rezinhava radiko de jalapujo, uzata medicinale kiel drastaĵo, aŭ pulvoro, aŭ tinkture.
{de1} Jalapenwurzel *f*
{fr1} racine de jalap

581.47 Fruktoj
#581.47 @001 : 582.???
{eo1} jakv/o
BOT Frukto de jakvujo.

#581.47 @002 : 582.???
{eo1} jugland/o
BOT Nukso de juglandujo.

#581.47 @003 : 582.???
{eo1} jujub/o
BOT La frukto de jujub-arbo.

582 Sistema botaniko →561
#582.??? @001
{eo1} jaborand/o
BOT Genro (Pilocarpus el rutacoj) de Brazilaj arbedoj, el kies folioj oni tiras la pilokarpinon.

{de1} Jaborandi
{en1} jaborandi
{fr1} jaborandi

#582.??? @002

{eo1} jakarand/o

BIB Genro (Jacaranda Juss. el bigoniacoj) de tropikaj arboj kun pinataj folioj k bluj funelformaj floroj panikle aranĝitaj en la fino de la ŝosoj.

{de1} Jacaranda
{en1} jacaranda
{fr1} jacaranda

#582.??? @003

{eo1} jakv/uj/o

{eo2} jakv-arbo

Specio de panarbo (Artocarpus integrifolia L. fil. el morusacoj) kun nedividitaj folioj, per kio i.a. ĝi diferencas de la vera panarbo.

#582.??? @004

{eo1} jalap/uj/o

{eo2} jalap-plant/o

Plurjara herbo (Exogonium purga Hayne/Benth. el konvolvulacoj) kun ebenrandaj korformaj folioj kaj grandaj purpuraj floroj, kies stiluso kaj stamenoj estas pli longaj ol la funelforma korolo.

{de1} Jalapef
{en1} jalap
{fr1} jalap

#582.??? @005

{eo1} jalap/o

BOT La tuberforma kaj preskaŭ globforma rezinhava radiko de jalapujo, uzata medicine kiel drastaĵo, aŭ pulvoro, aŭ tinkture.

{de1} Jalapenwurzel f
{fr1} racine de jalap

#582.??? @006

{eo1} jambos/o

BOT G. (Jambosa DC el mirtacoj) de hindiaj kaj malajaj tropikaj arboj kun sukaj, manĝeblaj beroj, kiuj havas rozan odoron. → kariofilarbo.

{de1} Jambusenbaum m
{en1} rose-apple tree
{fr1} jambosier

#582.??? @007

{eo1} Japan/a cidoni-arbed/o

EB#357/17

{de1} japanische Quitte f
{en1} japonica
{en2} Japanese quince
{fr1} cognassier m du Japon

#582.??? @008

{eo1} jasmen/o

BOT Genro (Jasminum L. el oleacoj) de arbedoj, plejparte tropikaj, iometgrade volvaj, kun longaj,

maldikaj, plej ofte verdaj, iom angulecaj tigoj, duope kontraŭesidantaj, pinataj aŭ nedividitaj folioj kaj pli-malpli primolsimilaj floroj unuopaj aŭ grupete en folianguloj; pluraj specioj ĝardene kaj subvitre kulturataj: jarda floro, laŭbo. → filadelfo.

#582.??? @009

{eo1} jazion/o

BOT Genro (Jasione L. el kampanulacoj) de unu-, du- kaj plurjaraj herboj kun helbluaj floroj en kapo; kreskas ordinare en sekaj, sablaj lokoj.

#582.??? @010

{eo1} johimb/o

BOT Genro (Corynanthe yohimba) el rubiacoj en Okcidenta Afriko.

#582.??? @011

{eo1} jonkvil/o

BOT Specio de narciso (Narcissus jonquilla L. el amarilidacoj) kun pure flavaj bonodoraj floroj, havantaj longan mallarĝan kromkorolan tubon, 2-4 floroj sur ĉiu pedunklo.

#582.??? @012

{eo1} jugland/uj/o

{eo2} jugland-arb/o

Genro (Juglans L. el juglandacoj) de falfoliaj arboj kun grandaj, pinataj duope kontraŭesidantaj, tre aromaj folioj kun drupoj, kies ekstera, karneca tavolo ĉe kelkaj specioj defalas je maturiĝo.

#582.??? @013

{eo1} nigr/a jugland-arb/o

Arbo (Juglans nigra L.) kun plaĉa, malhela trunko-ŝelo kaj ligno uzata por meblo-fabrikado; kulturata en parkoj.

#582.??? @014

{eo1} ordinar/a jugland-arb/o

Frukt-arbo multe kulturata (Juglans regia L.) pro la valora nukso, kies manĝebla kerno konsistas ĉefe el du grandaj karakterize falditaj kotiledonoj.

#582.??? @015

{eo1} jujub-arb/o

Unu el iuj specioj (Zizyphus jujuba Mill. kaj Z. vulgaris Juss. el ramnacoj) de arbedoj aŭ malgrandaj arboj tropikaj kaj subtropikaj, kies tre sukerhavaj prunograndaj drupoj estas manĝeblaj krudaj, sekigitaj aŭ konfititaj, kaj estas uzataj kiel popola kuracilo kontraŭ tusado. → lotuso 4.

#582.??? @016

{eo1} juka/o

BOT Genro (Yucca L. el liliacoj) de daŭrafoliaj, plurjaraj herboj kaj arbedoj kun longaj, ofte rigidaj, fibroz-marĝenaj folioj sur ligneca tigo, kaj kun alta pedunklo portanta paniklon el blankaj floroj; pluraj specioj ĝardene kaj subvitre kultivataj.

#582.??? @017
{eo1} juniper/o
BOT Genro (Juniperus L. el pinacoj) de dioikaj, escepte monoikaj arboj kaj arbedoj kun lancetformaj aŭ skvamformaj pingloj, kaj kun konuso, kiu havas malmultajn, plej ofte tri fine kunkreskantajn skvamojn, kiuj ĉe maturiĝo fariĝas sukoplenaj, formantaj kun la konuso t.n. berojn.

#582.??? @018
{eo1} junk/o
BOT Genro (Juncus (L.) Lam. & DC. el junkacoj) de unu- kaj plurjaraj marĉoherboj, tuboformaj aŭ kun rampa rizomo, kun longaj, maldikaj tigoj enhavantaj spongecan histon, kun sesnombraj floroj kaj triĉambrajn kapsulojn enhavantajn multajn malgrandajn grajnoj; tigoj kaj folioj uzataj por fari matojn. → skirpo.

59 Zoologio
598 Reptilioj. Birdoj
#598.??? @001
{eo1} jakan**/o
Genro de akvaj birdoj (Jacana) kun sep aŭ ok specioj. Jakano havas araneajn ungojn, kiuj ebligas al ĝi iri sur flosantaj vegetaĵoj.
{en1} jacana
{en2} Lily-Trotter
{en3} Lotus Bird

#598.??? @020
{eo1} jing/o
ZOO Genro el la ordo de pegoformaj birdoj, kun relative mallonga beko kaj tre fleksebla kolo (Jynx).

#598.34
{eo1} jabiru**/o
Amerika cikonio (de Meksiko ĝis Argentino), apartenanta al la familio de cikoniedoj kaj ordo de cokoniformaj birdoj. Unu el la plej larĝaj Amerikaj birdoj, 1,40 metrojn alta.
{en1} jabiru
{fr1} jabiru

599 Mamuloj
599.74 Karnivoroj. Karnomanĝuloj
599.742.7 Felisedoj
#599.742.7
{eo1} jaguar/o
ZOO Specio de Amerikaj mamuloj el la subordo de rabobestoj, genro de felisoj, flava kun nigraj makuloj aŭ ringoj, mis-nomata "Amerika tigro" (Felis onza). → leopardo.
{de1} Jaguar *m*
{en1} jaguar
{fr1} jaguar *m*

KLASO: 6 Aplikataj sciencoj. Medicino. Tekniko

61 Medicino
611 Anatomio
611.1 Sistemo de la cirkulado. Angia sistemo
611.14 Venoj.
#611.14
{eo1} jugular/o
ANA Unu el la ĉefaj vejnoj en la kolo (v. jugularis interna): la jugularo apudas la karotidon.

611.3 Digestaj organoj
611.34 Intesto
#611.34
{eo1} jejun/o
ANA La meza parto de la maldika intesto, inter la duodeno kaj la ileo (jejunum).

612 Fiziologio
612.6 Fiziologio de la seksaj organoj, de generado,

gravedeco kaj de maljuniĝado
612.68 Longviveco

#612.68 @001
{eo1} mult(e)-jar/a (2)
Havanta la aĝon de multaj jaroj.

#612.68 @002 & 613.98
{eo1} mal'jun/ec/o (1)
FIZL Tempo de la homa vivo, de la perdo de reproduktivo ĝis la morto.

613 Privata higieno
613.98 Higieno de maljunuloj
#613.98 @001 & 612.68
{eo1} mal'jun/ec/o (2)
Tempo de la vivo post la matura aĝo: ankaŭ ĝis via maljuneco mi vin portos; ili floras ankoraŭ en la maljuneco; Elizabet gravediĝis je filo en sia maljuneco; ne ekzistas maljuneco sen malicoj; en juneco logas, en maljuneco tedas.

#613.98 @002 & 612.68
{eo1} mal'jun/ul/in/o
Maljuna virino: la maljunulino balancis la kapon kaj diris: Hm! Hm!; la senkoloriĝintaj pupiloj de la maljunulino ne malsekiĝis per larmo.

#613.98 @003 & 612.68
{eo1} mal'jun/ul/o
Maljuna viro: neniam estos maljunulo en via domo; li ne atentis la konsilon de la maljunuloj; nepoj estas krono por maljun uloj plej saĝa maljunulo ne estas tro saĝa; Abraham kaj Sara estis maljunuloj de profunda aĝo; maljunulaj faltoj. → plejaĝulo.

615 Farmacio. Farmakologio. Terapeŭtiko. Toksologio
615.3 Organikaj medikamentoj

#615.3 & 615.71
{eo1} johimbin/o
KEM (Alkaloido, ekstraktita el johimbo kaj uzata kiel hipotensiiga, angioldilata kaj afrodiziiga drogo.

615.4 Praktika farmacio. Medicinaj kaj kirurgiaj iloj
615.41 Farmaciaĵoj

#615.411
{eo1} julep/o
FAR Mildiga aŭ kvietiga pocio, farita el siropoj kaj distilita akvo.

615.7 Medikamentoj klasifitaj laŭ iliaj ĉefaj efikoj.

Kemia

terapeŭtiko.

615.71 Medikamentoj efikantaj al sango-cirkulado

#615.71 & 615.3

{eo1} johimbin/o
KEM (Alkaloido, ekstraktita el johimbo kaj uzata kiel hipotensiiga, angioldilata kaj afrodiziiga drogo.

615.77 Deekstere efikantaj medikamentoj

615.775 Vund-krustojn kreantaj, kaŭstikaj medikamentoj

615.775.5 Kerato-plastaj (??), junigaj medikamentoj

#615.775.5

{eo1} jun/ig/i

Fari iun, ion juna: la amo junigas.

615.85 Diversaj kurac-metodoj

615.851 Psikoterapio

#615.851 & 616.89

{eo1} frenez-jak/o

{eo2} per'fort/a jak/o

Speco de kruda jako, kun allig-ebloj manikoj, uzata por senmovigi frenezulojn dum krizo.

{de1} Zwangsjacke

{en1} strait-jacket

616.8 Neŭrologio. Nervo-malsanoj. Neŭropatologio

616.89 Psikiatrio. Patologia psikologio. Malsanaj menso-statoj

#616.89 & 615.851

{eo1} frenez-jak/o

{eo2} per'fort/a jak/o

Speco de kruda jako, kun allig-ebloj manikoj, uzata por senmovigi frenezulojn dum krizo.

{de1} Zwangsjacke

{en1} strait-jacket

62-1/-9 Detaloj pri iloj (maŝinoj, aparatoj, instrumentoj, instal-

ajoj, procedoj kaj il-partoj)

62-4 Materia kondiĉo. Surfaca kondiĉo. Formoj

de objektoj

62-462 Fermitaj kavaj objektoj, ekz-e tuboj, hosoj

#62-462

{eo1} junt/o (2)

La kunigo mem: transira junto (ekz. inter du tuboj de malsamaj diametroj).

62-8 Klasifo de iloj laŭ energi-fonto

62-81 Iloj funkciigataj per vaporo

62-82 Iloj funkciigataj hidraŭle

62-821 per akvopremo

62-821.18 (+) Kondukiloj de likvo kaj iliaj partoj

62-821.181 (+) Ŝraŭbumaj tub-juntiloj

#62-821.181 @001(+)

{eo1} artik/a junt/o

Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan angulan turniĝon de du partoj de tubo en ebena aŭ spaco. <85/257>

{de1} Rohrgelenk *n*

{en1} swivel joint

{fr1} joint articulé

{fr2} joint à genouillère

#62-821.181 @002(+)

{eo1} teleskop/a junt/o

Parto de tubkondukilo (85/255) ebliganta reciprokan laŭaksan ŝoviĝon aŭ turniĝon de du partoj de tubo. <85/256>

{de1} Teleskoprohrverbindung

{en1} telescopic connection

{fr1} joint télescopique

62-822 Iloj funkciigataj per prem-akvo

62-824 " " per akvo-turbinoj

62-83 " " per elektro

62-835 " " per akvoj

62-843 " " per benzin-motoroj

62-851.1 " " per prem-aero

62-87 " " per muskol-
forto

62-872.8 " " " de bestoj

#62-872.8

{eo1} jung/aĵ/o (1)

Jungilaro: sur la jungaĵo de la bovoj li kuiris la viandon; la jungaĵo de la vagonoj rompiĝis ĉe la elreliĝo.

#62-872.8

{eo1} jung/il/ar/o

Tuto de la pecoj, destinitaj por jungi bestojn al ia veturilo, ktp: surmeti la jungilaron al brutoj.

621.3 Elektrotekniko

#621.3 & 696/697

{eo1} junt/i (2)

TEK ELET Fari junton ĉe tuboj aŭ kabloj; kunligi la konduktilojn (cirkvitojn) de kablo en juntejo aŭ kabloŝakto. → geri.

621.31 Tekniko de elektra energio. Produktado kaj

distribuado de elektra energio. Elektraĵaj aparatoj ĝenerale.

621.315 Transsendo de elektra energio
621.315.687 Kablo-ligiloj, kablo-mufoj, kablo-
ŝuoj

#621.315.687 @001

{eo1} junt/o de kabl/o

ELET La elektra kaj meĥanike konekta ejo inter la
ekstremajoj de du kablolongoj, kie oni juntas la
apartajn konduktilojn de la kablo.

#621.315.687 @002

{eo1} lut-junt/o (2)

Kablomufo.

621.397 Televido

#621.397.62

{eo1} jug/o (5)

ELET Parto de televida ricevilo, troviĝanta ĉirkaŭ la
kolo de bildotubo kaj konsistanta ĉefe el la
horizontala kaj vertikala defleksbobenoj.

621.7 Sentajla form-dono ĝenerale

621.791 Veldado kaj parencaj procedoj

#621.791.034

{eo1} lut-junt/o (1)

{eo2} veld-junt/o

ELET La fendo inter du metalaj pecoj, kiuj estas
lutitaj/velditaj unu kun la alia.

EB#135/8

{de1} Schweißraupe *f*

{en1} welding bead

{en2} weld

{en3} welded joint

{fr1} chenille *f* de soudure *f*

{fr2} joint *m* de soudure *f*

621.798 Pakado kaj pak-ekipaĵoj

#621.798.15

{eo1} jut/o (2)

Teksaĵo farita el tiu materialo: sakoj el juto.

623 Milit-tekniko. Armil-produktado.

Armea kaj mar-armea inĝeriko

623.4 Artileriaĵoj. Armiloj. Municio.

Atom-armiloj. Gas-armiloj

623.44 Porteblaj armiloj

#623.444

{eo1} jatagan/o

Sabro sen manŝirmilo kun klingo dukurba, uzata
precipe de janiĉaroj.

624 Konstru-inĝeriko

624.02 Konstru-elementoj

624.023 Volbitaj konstru-elementoj

#624.023.672

{eo1} junt/o (1)

TEK La kuniga interspaco inter du kunigitaj ŝtonaj,
brikaj, metalaj aŭ lignaj pecoj, kiun oni plenigas per
gluo, mastiko, mortero.

EB#117/94

{de1} Stoß *m*

{en1} join

{fr1} raccord *m*

624.078 Kalkulado de konstruaj ligoj

#624.078

{eo1} junt/o <4>

Tiu loko en konstrukto (homfarita strukturo
→85/420), kie kontaktas ĉu rekte, ĉu pere de
speciala elemento aŭ substanco, du konsistigaj pecoj
[partoj] de la konstrukto tiel, ke la per junto
kunigitaj pecoj [partoj] efikas same kiel la pecoj
[partoj] mem. Diference de nura meĥana kunigo,
junto devas plenumi postulon de funkci-kapablo de
la konstrukto. Specon de junto determinas 1. metio,
al kiu pretigo de la konstrukto apartenas, 2.
teĥnologia procedo, resp. maniero de meĥana
kunigo. <85/005>

{de1} Verbindung *f*

{de2} Gelenk *n*

{en1} connection

{en2} joint

{fr1} joint *m*

625.1 Fervojoj ĝenerale. Fervojoj linioj. Trak-
konstruado

625.143 Reloj. Rel-fiksiloj

#625.143.4

{eo1} plat-junt/o

{eo2} rel-junt/o

TEK junto, kunigo inter du reloj, sojloj, traboj ks
per plato konsistanta el la sama materialo, kiu
surkunigas la du apudajn ekstremojn.

EB#198/43

{de1} Schienenlasche *f*

{en1} rail fish plate

{en2} joint bar {US}

{fr1} éclisse *f*

627 Naturaj enlandaj akvo-vojoj. Ĉemara kaj
ĉerivera konstruado.

Baraĵegoj

627.9 Aliro al la bordo. Navigaciaj signaloj.
Surmara savado

627.95 Surmara savado. Apudmara savado.

627.957 Diversaj naĝiloj por savado

627.957.4 Sav-vestoj. Sav-ringo

#627.957.4

{eo1} sav-jak/o

Jako, kies interno estas plenigita de aero, de korko
aŭ de kapoko, kaj kiu tenas la kapon de homo, kiu
surmetis ĝin, super la akvo.

{de1} Rettungsweste *f*

{en1} life-jacket

629 Veturil-tekniko

629.1 Tekniko de teraj kaj akvaj veturiloj

(escepte de rel-veturiloj)

629.1.01 Veturil-partoj krom pel-instalaĵoj

629.1.013 Tir-instalaĵoj. Jungiloj. Kupliloj

#629.1.013

{eo1} mal'jung/i

Malligi la tirantan parton disde la tirata: maljungu kaleŝon, lokomotivon.

#629.1.013.1

{eo1} jug/o (1)

Transversa ligna peco, kiun oni ligas ĉe la kornoj aŭ sur la kolo de bovoj por ilin jungi.

629.112 Veturiloj best-tirataj

#629.112 @001

{eo1} jug/aĵ/o

Tuto de la du jugitaj bestoj.

#629.112 @002

{eo1} jung/it/ar/o

La du aŭ pluraj bestoj, kune jungitaj al veturilo.

#629.112.013 @001

{eo1} el'jung/i

Maljungu: dum la eljungado.

#629.112.013 @002

{eo1} en'jung/i

Jungi inter du timonoj: ili enjungis la idolanojn kiel bruton antaŭ siaj veturiloj; kiu sin enjungis, devas tiri.

#629.112.013 @003

{eo1} kun'jung/i

Jungi kune kun: la bovo rigardis al sia kunjungito.

629.12 Ŝipoj. Ŝip-konstruado

629.12.014 Manovro-instalaĵoj. Velaro

#629.12.014.2 @001

{eo1} al'jard/ig/i

Fiksi la velon al la jardo, por ekuzado. → refi, brajli, ferli.

#629.12.014.2 @002

{eo1} jard/o 1

SHI Transversa velstango, al kiu la supra rando de velo estas fiksita: antaŭa, meza, posta jardo; topjardo, bramjardo, reĝjardo. → bumo, busprito, gafo.

629.123 Mar-ŝipoj

629.123.1 pelataj per homaj fortoj aŭ veloj

629.123.16 Malgrandaj velŝipoj. Lugroj. Kutroj

#629.123.16

{eo1} jol/o (2)

Velŝipo kun du mastoj, ambaŭ kun laŭlongaj veloj, el kiuj la posta estas malpli alta ol la antaŭa.

629.125 Plezur-ŝipoj. Sport-ŝipoj. Boatoj

629.125.12 Vel-boatoj

#629.125.12 @001

{eo1} jakt/o (2)

{eo2} jaht/o (2)

SHI Ŝipo aŭ barko, movata per ĉia movforto alia ol remiloj, kaj uzata por privataj plezurvoj-aĝoj, krozoj ktp.

#629.125.12 @002

{eo1} jakt/o-tipoj

EB#270/27-50

{de1} Jachttypen *m*

{en1} types of yachts

{fr1} types *m* de yacht *m*

#629.125.12 @003

{eo1} kroz-jakt/o

EB#270/1-4

{de1} Fahrtenkieljacht *f*

{en1} sea-going keel yacht

{fr1} yacht *m* de croisière à quille *f*

#629.125.12 @004

{eo1} motor-jakt/o

{eo2} privat/a jakt/o

EB#216/20

{de1} Motorjacht *f*

{de2} Privatjacht *f*

{en1} motor launch

{en2} private launch

{fr1} yacht *m* à moteur

{fr2} yacht *m* privé

629.125.13 Remboatoj. Kanuoj. Kajakoj

#629.125.13 @001

{eo1} jol/o (1)

Malpeza, longa boato, por kvar aŭ ses remantoj.

#629.125.13 @002

{eo1} jul/ad/i

Remi per julio.

#629.125.13 @003

{eo1} jul/o

SHI Forta remilo, kiun oni uzas per tordaj movoj ĉe la pobo de boato, por antaŭenigi ĝin kvazaŭ per helico.

629.7 Tekniko de aer- kaj spac-veturiloj. Aviado. Aer-veturiloj.

Raketoj. Kosmaj

veturiloj

629.735 Aerveturiloj pli pezaj ol aero kun mov-sistemo. Avioj. Helikopteroj ktp.

#629.735

{eo1} jet/o

AVI Avio movata per reaktoro.

63 Agrikulturo. Arbarkulturo. Bredado.

Ĉasado. Fiŝado

631 Ĝenerala agronomio

631.3 Agrikulturaj maŝinoj kaj ilaroj

631.31 Maŝinoj kaj iloj por ter-kultivado
 #631.31 @001
 {eo1} jug/i (1)
 Jungi per jugo: jugi bovojn, taŭrojn.

#631.31 @002
 {eo1} jung/ad/o
 Ago de tiu, kiu jungas.

#631.31 @003
 {eo1} jung/i
 Alligi per tiucela ligilo tirontan beston aŭ motorveturilon al tirotaĵo: li jungis sian ĉaron; ne jungu la bovon malantaŭ la plugilon; jungi ĉevalon al veturilo, vagonojn al lokomotivo; (figurasence:) por efektiviĝi la planon, oni jungis ĉiujn fortojn de la lando.

637 Dombestaj produktoj
 637.1 Laktaĵoj ĝenerale
 #637.1
 {eo1} jahurt/o
 {eo2} jogurt/o
 KUI Lakto acidigita per speciala fermento, kutima trinkaĵo en la Bulgaraj montoj, disvastigita en Eŭropo pro siaj sanigaj efikoj. → kefiro.
 {de1} Joghurt *m*
 {en1} yogurt
 {en2} yoghourt
 {fr1} yaourt *m*
 {fr2} yogourt *m*
 {fr3} yoghourt *m*

656 Trafikado. Poŝto (Organizado kaj administrado)
 656.1 Survoja trafiko
 656.13 Aŭtomobil-trafiko
 #656.13 @001
 {eo1} jor/o (2)
 AUT Abrupta flankenŝoviĝo de aŭto, kaŭzita ekz-e de pluvglitiga ŝoseo.

#656.13 @002 & 656.61.052 & 656.7.043
 {eo1} jor/i
 Fari joron.

656.6 Surakva trafiko
 656.61 Mara ŝip-trafiko
 #656.61.052 @001
 {eo1} jor/o (1)
 SHI Momenta, neaŭtaŭvidita vojsanĝo de ŝipo, ordinare kaŭzita de vento aŭ de fluo.

#656.61.052 @002 & 656.7.043 & 656.13
 {eo1} jor/i
 Fari joron.

656.7 Aer-trafiko
 #656.7.043 @001
 {eo1} jor/o (3)

AVI Angula moviĝo de aviadilo ĉirkaŭ ĝia normala akso.

#656.7.043 @002 & 656.13 & 656.61.052
 {eo1} jor/i
 Fari joron.

657 Konto-scienco
 657.3 Buĝetoj. Bilancoj
 657.37 Jar-bilancoj
 #657.37 @001
 {eo1} buĝet/a jar/o
 La jaro al kiu rilatas buĝeto.
 {de1} Haushaltsjahr *n*
 {en1} budget year
 {en2} financial year
 {es1} año económico
 {fr1} année *f* budgétaire

#657.37 @002
 {eo1} financ/a jar/o
 12-monata konto-periodo de entrepreno, kiu ne bezonas esti kalendara jaro.
 {de1} Rechnungsjahr *n*
 {de2} Geschäftsjahr *n*
 {de3} Betriebsjahr *n*
 {de4} Wirtschaftsjahr *n*
 {de5} Finanzjahr *n*
 {en1} financial year
 {en2} fiscal year {US}
 {es1} año financiero
 {es2} ejercicio *m*
 {fr1} année *f* budgétaire

#657.37 @003
 {eo1} kalendar/a jar/o
 La jaro komenciĝanta je la unua de januaro kaj finiĝanta je la tridek unua de decembro. → financa jaro.
 {de1} Kalenderjahr *n*
 {en1} calendar year
 {es1} año *m* civile
 {fr1} année civile

#657.37 @004
 {eo1} raport/a jar/o
 La jaro al kiu rilatas la jar-raporto.
 {de1} Berichtsjahr *n*
 {en1} year under review
 {fr1} exercice *m*

66 Kemia tekniko kaj industrio. Parencaj industrioj
 66.09 Specialaj procedoj. Sintezo. Procedoj de eligo, alligo kaj interŝanĝoj
 #66.09 & 628.162.9
 {eo1} jod/i
 Enkonduki jodon: jodi duoblan ligon.

- 661 Kemiaj produktoj
661.4 Halogenoj. Per-kombinaĵoj
#661.471 & 546.15
{eo1} jod/o
KEM Elemento, atompezo 127, atomnumero 53, havanta formon de folietoj blue grizaj kun metala brilo, uzata en medicino kaj fotografado, J aŭ I: jodjoda tinkturo; joda klorido, JCl; joda triklorido, JCl₃; jodaj kombinaĵoj; joda nombro (kvanto da jodo uzata, por kombini kun 1 g da nesaturita substanco).
- #661.474 & 546.15
{eo1} jod/at/o
Salo de jodata acido HJO₃.
#661.472 & 546.15
{eo1} jod/id/o
Salo de jodida acido HJ.
- 663 Teknika mikrobiologio. Teknika mikologio.
Ferment-, trinkaj- kaj stimulaĵ-
industrio
663.5 Alkoholo. Brando
#663.51
{eo1} juniper-brand/o
Brando aromigita per la fruktoj de junipero. → ĝino 1.
- 663.9 Stimulaĵoj ĝenerale
663.91 Kakao. Ĉokolado
#663.916
{eo1} jokan/o
Japana dolĉa sukeraĵo el anno, sukero kaj agaragararo, ordinare en formo de rektangula stango.
- 671 Objektoj el valoraj metaloj kaj juvel-ŝtonoj
671.1 Juvelistaj varoj
#671.1.08
{eo1} juvel/ist/o
Homo, kies metio estas fari aŭ vendi juvelojn: la juvelisto atente rigardis la desegnaĵon.
- #671.12 @001
{eo1} juvel/ar/o
Pluraj juveloj, formantaj tutaĵon: juvelaro el diamantoj.
- #671.12 @002
{eo1} juvel/o 1
Ornamaĵo, ordinare malgranda, tre multekosta pro la materio (oro, argento, gemoj) aŭ la prilaboriteco: en silka vesto kaj brilanta de juveloj; la virinoj portis ĉirkaŭ la kolo siajn orajn kaj perlajn juvelojn.
- #671.13
{eo1} juvel/uj/o
Skatolo destinta por enteni juvelojn: ĝardenoj puraj kaj elegantaj kiel juvelujo.
- 674 Ligno-industrio
674.028 Muntado. Fleksado. Juntado
#674.028 & 694.2
{eo1} lign/o-junt/oj
{eo2} ling/o-kun'ig/oj
EB#116/84-98
{de1} Holzverbindungen
{en1} woodword joints
{en2} timber joints
{fr1} assemblages *m* du bois
- #674.028.2
{eo1} junt/o per fold/o kaj lang/o
TEK Lignoĵunto farita el du tabuloj, de kiuj unu havas foldon, la alia langon.
- 675 Ledo-industrio. Prilaboro de best-haŭtoj
675.03 Deveno de led. Feloj kaj Haŭtoj
#675.03
{eo1} juft/o
Fortika, akvorezista sed malbonodora led el junaj bestoj (ĉevalo, bovo, kapro ktp), tanita en speciala Rusa maniero kaj grasumita plejofte per betula gudro sur la interna flanko.
- 677 Teks-industrio. Ŝur-farado
677.057 Maŝinoj por tekstil-plivalorigo
#677.057.27
{eo1} J-dukt/o
En instalaĵo por kontinua blankigado: Vaporhejtita kaj izolita dukto en formo de J. EB#161/33
{de1} J-Box *f*
{de2} Warenspeicher (dampfbeheizt und wärmeisoliert) *m*
{en1} J-Box
{en2} steam-heated and heat-insulated J-Box
{fr1} J-Box
{fr2} canal *m* de décharge du tissu chauffé à la vapeur
- 677.1 Bastecaj fibroj. Lino. Kanabo. Juto
#677.13
{eo1} jut/o (1)
BOT Teksmaterialo, konsistanta el la tigoj de diversaj specioj de Genro Corchorus el tiliacoj; krom kotono, la plej grava plantfibrospeco por fabrikado de teksaĵoj.
- 686 Librobindado. Orizado. Arĝentizado. Spegul-farado. Vitrista metio.
Skriv-varoj. Oficejaj iloj
686.1 Libro-bindado
#686.1
{eo1} jak/et/o (2)
Ne surgluita, deprenebla ŝirmo-kovrilo de bindita aŭ broŝurita libro, ordinare montranta koloran ilustraĵon.

EB#178/37, EB3#185=37
{de1} Schutzumschlag *m*
{en1} dust jacket
{en2} dust cover
{en3} bookjacket
{en4} wrapper
{fr1} jaquette *f*

686.123 Ornamo
#686.123
{eo1} jasp/i
Kolorigi, imitante la kolorojn de jaspo: jaspaj randojn de libro. → vejni.

687 Vestaj-industrio. Tualaĵoj
687.1 Konfekciado. Tajlorado
#687.1
{eo1} jak/et/o (1)
Mallonga jaketo: jaketo de kelnero; jaketo de Eton-studentoj, jaketo de skiistoj.
{de1} Jäckchen *n*
{en1} small coat

687.11 Vestoj por viroj
#687.11 @001
{eo1} jak/o
Ekstera vira vesto, malfermiĝanta ĉe la antaŭa parto, manikhava, kovranta la korpon de la ŝultroj ĝis proksimume la koksoj: la jaketo estas la ordinara senceremonia vesto de la okcidentaj Eŭropanoj; marista jaketo; jaketo de pijamo; lanaj noktaj jaketoj; jaketo kun baskoj. → livreo, bluzo, kitelo, kamizolo, jaketo, frako.
{de1} Jacke *f*
{de2} Jackett *n*
{en1} coat
{en2} jacket
{fr1} veste *f*
{fr2} veston
{fr3} vareuse

#687.11 @002
{eo1} Alp/a jak/o
EB#34/26
{de1} Trachtenjanker *m*
{de2} Trachtenjacke *f*
{en1} national costume jacket
{fr1} veste *f* bavaroise

#687.11 @003
{eo1} du-buton-vic/a jak/o □ komplet/o kun
EB#34/4
{de1} Zweireiher *m*
{en1} double-breasted suit
{en2} lounge suit
{en3} business suit {US}
{fr1} complet *m* croisé à deŭ boutons *m*

#687.11 @004
{eo1} unu-buton-vic/a jak/o □ komplet/o kun
EB#34/13, EB3#33=2

{de1} Einreihier *m*
{de2} einreihige Anzug *m*
{de3} Herrenanzug *m*
{en1} single-breasted suit
{en2} men's suit
{fr1} complet *m* droit

687.12 Vestoj por virinoj
#687.12 @001 & 675.6
{eo1} pelt-jak/o
{eo2} pelt/a jak/o
Jako el pelto, portata precipe de virinoj.
EB#32/45
{de1} Pelzjacke *f*
{en1} fur jacket
{fr1} veste *f* de fourrure *f*

#687.12 @002
{eo1} jup/o
Virina vesto, kovranta la malsupran parton de la korpo, ekde la talio: laŭ la modo jupoj longiĝas aŭ mallongiĝas; timulinetoj ĵus dekreĉitaj de la patrino jupo.

#687.12 @003
{eo1} tajlor-kostum/a jak/o
EB#32/2
{de1} Kostümjacke *f*
{en1} costume jacket
{fr1} veste *f* de tailleur

#687.12.08
{eo1} jup/ist/in/o
Kudristino specialigita pri la farado de jupoj.

687.13 Vestoj por infanoj
#687.13 @001 & 687.16
{eo1} jup/et/o
Mallonga jupo por knabinoj, baletistinoj ktp: la infana jupeto atingis nur ĝis ŝiaj genuoj.

#687.13 @002
{eo1} knab/a vent/o-jak/o
EB#31/46
{de1} Bubenanorak *m*
{en1} boy's wind-jacket
{fr1} anorak *m* de garçon *m*

#687.13 @003
{eo1} knab/in/a sport-jak/o
EB#31/40
{de1} Mädchenjacke *f*
{de2} Sportjacke *f*
{en1} girl's jacket
{en2} sports jacket
{fr1} blouson *m* de sport *m* pour filles *f*

687.14 Sport-vestoj
#687.14 @001 : 796.4
{eo1} trejn-jak/o

EB#280/58
 {de1} Trainingsjacke *f*
 {en1} training jacket
 {fr1} blouson *m* d'entrainement *m*
 {fr2} veste *f* d'entrainement *m*
 {fr3} jumper *m* d'entrainement *m*

#687.14 @002 : 796.86
 {eo1} skerm/o-jak/o
 EB#277/29
 {de1} Fechtjacke *f*
 {en1} fencing jacket
 {fr1} veste *f* d'escrime *f*

#687.14 @003
 {eo1} golf-jak/o
 EB#34/21
 {de1} Sportjacke *f*
 {en1} sports coat
 {fr1} veste *f* de sport *m*

#687.14 @004
 {eo1} grimp-jak/o
 EB#282/7
 {de1} Kletterweste *f*
 {de2} Kletterjacke *f*
 {en1} alpine jacket
 {fr1} veste *f* d'escalade *f*

#687.14 @005
 {eo1} plaĝ/o-jak/o
 EB#267/21
 {de1} Strandjacke *f*
 {en1} beach-jacket
 {fr1} veste *f* de plage *f*

#687.14 @006
 {eo1} rajd-jak/o
 EB#272/52
 {de1} Reitjacke *f*
 {en1} riding jacket
 {fr1} veston *m* d'équitation
 {fr2} saute-en-bas *m*

#687.14 @007
 {eo1} sport-jak/o
 EB#31/40, EB34/2
 {de1} Sportjacke
 {en1} sports jacket
 {en2} sports coat
 {en3} sack coat {US}
 {fr1} vareuse *f* de sport

687.15 Festaj vestoj. Labor-vestoj. Hejm-vestoj
 #687.15 @001 : 793.38
 {eo1} smoking/a vest/o
 EB#34/62
 {de1} Smokingjackett *n*
 {en1} dinner jacket

{en2} tŭdo jacket {US}
 {en3} tŭedo {US}
 {fr1} veste *f* de smoking *m*

#687.15 @002
 {eo1} deĵor-jak/o
 EB#216/66
 {de1} Bordjackett *n*
 {en1} duty jacket
 {en2} working jacket
 {fr1} tenue *f* de service *m*

#687.15 @003
 {eo1} en'hejm/a jak/o
 {eo2} hejm/a jak/o
 {en3} negliĝ/a jak/o
 EB#33/10, EB#34/47, EB#47/56
 {de1} Hausjacke *f*
 {de2} Rauchjacke *f*
 {en1} house jacket
 {en2} smoking jacket
 {fr1} veste *f* d'intérieur

#687.15 @004
 {eo1} galon/it/a jak/o
 EB#179/23
 {de1} Tressenrock *m*
 {de2} betreĝte Rock *m*
 {en1} gallooned coat
 {en2} braided coat
 {fr1} veste *f* à parement *m*

#687.15 @005
 {eo1} lit-jak/et/o
 EB#33/30
 {de1} Bettjäckchen *n*
 {en1} bed-jacket
 {fr1} liseuse *f*

687.17 Protektantaj vestoj.
 #687.17 @001
 {eo1} Kanad/a jak/o
 EB#34/67
 {de1} Anorak *m*
 {de2} Windjacke *f*
 {en1} wind-jacket
 {en2} hooded jacket
 {en3} wind-breaker
 {fr1} anorak *m*

#687.17 @002
 {eo1} knab/in/a anorak-jak/o
 EB#31/42
 {de1} Mädchenanorak *m*
 {en1} girl's wind-jacket
 {fr1} anorak *m* de fille *f*

#687.17 @003
 {eo1} led/a jak/o
 EB#190/16

- {de1} Lederjacke *f*
 {en1} leather jacket
 {fr1} veste *f* de cuir *m*
- #687.17 @004
 {eo1} ole/o-tol/a jak/o
 EB#224/55
 {de1} Öljacke *f*
 {en1} oilskin jacket
 {fr1} gilet *m* ciré
- #687.17 @005
 {eo1} vent/o-jak/o
 EB#34/67
 {de1} Windjacke *f*
 {en1} wind-jacket
 {en2} wind-breaker
 {fr1} anorak *m*
- 687.244 Bebo-vestoj
 #687.244
 {eo1} beb/a jak/et/o
 EB#31/20
 {de1} Babyjäckchen *n*
 {de2} Babyjüpfchen *n*
 {en1} baby's jacket
 {en2} baby's coat
 {fr1} paletot *m* de laine *f*
- 687.246 Nokto-tolaĵoj
 #687.246
 {eo1} pijam/a jak/o
 EB#33/4
 {de1} Schlafanzugjacke *f*
 {de2} Pyjamajacke *f*
 {en1} pyjama jacket
 {fr1} veste *f* de pyjama
- 687.254 Subvestoj. Ŝtrumpoj, ŝtrumpetoj
 #687.254
 {eo1} sub'jup/o
 Jupo el tolaĵo, portata sub la drapa ekstera jupo.
- 687.4 Kap-vestoj
 687.42 Ĉapeloj por viroj. Cilindroj
 687.43 Ĉapoj por viroj
 #687.43
 {eo1} Jakoben/a ĉap/o
 EB#36/2
 {de1} Jakobinerärmütze *m*
 {de2} Freiheitsmütze *m*
 {de3} phrygische Mütze
 {en1} Jacobin cap
 {en2} liberty cap
 {en3} Phrygian cap
 {fr1} bonnet *m* jacobin
 {fr2} bonnet *m* phrygien
- 694 Ligno-konstruaĵoj. Ĉarpentistaj kaj lignajistaj konstru-laboroj.
- 694.2 Fram-konstruo. Ligno-juntoj. Fiksiloj
 #694.2 @001 & 674.028
 {eo1} lign/o-junt/oj
 {eo2} ling/o-kun'ig/oj
 EB#116/84-98
 {de1} Holzverbindungen
 {en1} woodword joints
 {en2} timber joints
 {fr1} assemblages *m* du bois
- #694.2 @002
 {eo1} dent/a junt/o
 {eo2} duonum/a hok-junt/o
 TEK Lignoĵunto farita per rektaj tenonoj; plurdenta tenonkunigo.
 EB#116/87
 {de1} gerades Hakenblatt *n*
 {en1} scarf joint
 {fr1} assemblage *m* à trait *m* de Jupiter droit
- #694.2 @003
 {eo1} duonum/a junt/o
 TEK Lignoĵunto, ĉe kiu la du kunigendaj pecoj (tabuloj aŭ latoj) estas elnoĉitaj ĉe la ekstremaĵo.
 EB#117/86
 {de1} gerades Blatt *n*
 {en1} straight halved joint
 {fr1} entaille *f* à mi-bois
 {fr2} entaille *f* à trait *m* droit
- #694.2 @004
 {eo1} fork-junt/o
 EB#116/85
 {de1} Scherzapfen *m*
 {en1} forked mortice and tenon joint
 {en2} forked mortise and forked tenon
 {fr1} enfourchement *m*
- #694.2 @005
 {eo1} hirund-vost/a junt/o
 TEK Kunigo de lignaj tabuloj per mortezo kaj tenono en formo de hirundvosto. EB#117/89
 {de1} schwalbenschwanzförmige Überblattung *f*
 {en1} dovetail halving
 {fr1} assemblage *m* à mi-bois *m* à queue *f* d'aronde
- #694.2 @006
 {eo1} tenon-junt/o
 {eo2} junt/o per tenon/o kaj mortez/o
 TEK Lignokunigo, en kiu elstara peco (tenono) estas enigita en precize samforma kaj sam-dimensia enĉizaĵo (mortezo). EB#117/84
- #694.2 @007
 {eo1} tenon-junt/o
 {eo2} junt/o per tenon/o kaj mortez/o
 TEK Lignokunigo, en kiu elstara peco (tenono) estas enigita en precize samforma kaj sam-dimensia enĉizaĵo (mortezo). EB#117/84

#694.2 @008
{eo1} junt/i (1)
Kunigi per junto.

696/697 Tubista metio
#696/697 & 621.3
{eo1} junt/i (2)
TEK ELET Fari junton ĉe tuboj aŭ kabloj; kunligi la konduktilojn (cirkvitojn) de kablo en juntejo aŭ kabloŝakto. → geri.

KLASO: 7 Arto. Art-metioj. Fotografio. Muziko. Ludo. Sporto
7.01 Ĝenerala art-teorio. Estetiko. Gusto-demandoj
#7.017
{eo1} jasp/ec/a
Simila al la kolordiverseco de jaspo: jaspeca marmoro, tulipo.

725 Publikaj, administraj kaj komercaj konstruaĵoj
725.1 Publikaj konstruaĵoj

#725.15
{eo1} juĝ/ej/o
Domo, ĉambro, kie oni juĝadas: la distrikta juĝejo; juĝeja servisto, oficisto → tribunalo, kortumo, areopago, forumo, agoro.

725.2 Komerciaj konstruaĵoj
725.21 Konstruaĵoj por podetala komerco. Butikegoj. Butikoj

#725.21 : 671.1
{eo1} juvel/ej/o
Butiko de juvelisto.

725.5 Konstruaĵoj por san-flegado
#725.56
{eo1} mal'jun/ul/ej/o
Domo destinita, por liveri kvietan restadon al maljunuloj. → kadukulejo.

726 Ekleziaj kaj tombeaj konstruaĵoj.
726.1 Temploj. Sanktejoj. Kultejoj (ne kristanaj)
#726.1
{eo1} jaŝir/o
REL Ŝintoa templo.

726.5 Kristanaj preĝejoj
726.59 Detaloj de preĝejoj

#726.59
{eo1} jube/o
ARKI Tribuno, en formo de galerio, troviĝanta en romanikaj aŭ gotikaj kirkoj, inter la navo kaj la ĥorejo. → ambono.

726.9 Aliaj ekleziaj konstruaĵoj
#726.9
{eo1} jezuit/ej/o
Domo, kie loĝas kaj instruas jezuitoj.

727 Konstruaĵoj por edukado, sciencaj kaj kulturaj celoj
727.7 Konstruaĵoj por muzeoj
#727.7 & 397
{eo1} jurt/o
Tendo aŭ kabano de Siberiaj, Mongolaj nomadoj.

739 Artaj metallaboroj →671
739.1 Arto de orajisto, arĝentajisto
739.2 Arto de juvelisto
#739.2 @001
{eo1} juvel-art/o
La arto dezajni kaj elfari juvelojn.

739.2 @002
{eo1} juvel/ist/a
Rilata al juvelisto: juvelista arto; juvelistaj laboraĵoj; juvelista desegnisto.

78 Muziko
784 Voĉa muziko
784.4 Popol-kantoj. Historiaj kantoj. Trinkantoj

#784.4 @001
{eo1} jodl/i
Kanti kun rapida alterno de kap- kaj brustvoĉo: la paŝtisto gaje jodlis en la valo.

#784.4 @002
{eo1} jodl/o
Kanto de jodlanto, kutima ĉe la Alpanoj. → Tirolkanto.

79 Amuzaĵoj. Ludoj. Sporto
791 Publikaj prezentoj kaj spektakloj
791.6 Publikaj festoj →394
791.62 Publikaj solenaĵoj. Kronadoj. Festaj paradoj →394.4
#791.62 @001
{eo1} jubile/o (3)
Festo, per kiu oni solenas la centan kvindekan aŭ iafoje eĉ la dudekkvinan datrevenon de iu grava fakto: la 25-jara jubileo de la tago de apero de E-o; festi jubileo; la kvarcentjara jubileo pri la eltrovo de Ameriko; la ora jubileo de geedzoj.

#791.62 @002
{eo1} jubile/ul/o
Tiu kiu festas sian jubileon .

796 Sporto. Ludoj. Gimnastiko
796.2 Mov- kaj lertec-ludoj kun iloj
796.21 Ŝnur- ringo- kaj pendol-ludoj

#796.21
{eo1} jojo**/o
Bobeno uzata en □ludo (EB#258/48), kiun per risortecaj supren- kaj malsupren-movoj de la mano oni igas supren- kaj malsupren-ruli sur la al la bobeno fiksita ŝnuro.

796.9 Vintro-sporto
796.91 Sketado. Glaci-velado
796.918 Glaci-velado
#796.918

{eo1} glaci-jakt/o
EB#284/46
{de1} Eisjacht *f*
{en1} ice yacht
{en2} ice boat
{en3} ice scooter {US}
{fr1} yacht *m* à patins
{fr2} yacht *m* à glace

797 Akvo-sporto. Flug-sporto
797.1 Vetur-sportoj sur akvo
797.14 Velado
#797.144 @001
{eo1} jakt/ad/o
Veturado per jakto.
{de1} Jachtensegeln *n*

#797.144 @002
{eo1} jakt/o (1)
{eo2} jaht/o (1)
SHI Malpeza velŝipo aŭ velboato, tenata k konstruita por konkursoj.

#797.144 @003
{eo1} konkurs/a jakt/o
{eo2} kur-jakt/o
{eo3} kur-konkurs/a jakt/o
EB#270/5
{de1} Rennkieljacht *f*
{en1} racing keel yacht
{fr1} yacht *m* de course à quille *f* de plomb

KLASO: 8 Filologio. Beletro. Literatur-scienco
800 Lingvikaj ĝeneralajoj
800.2 Praformoj kaj evolu-gradoj de lingvoj kaj lingvo-familioj
800.21 Plej fruaj formoj. Originoj

#800.21
{eo1} jelp/i
Akre ekkrii, kiel vundita aŭ kolereta hundo.

800.7 Ĝeneralajoj pri instruado kaj studado de lingvoj
800.7 : =956
{eo1} Japan/ig/i
Lernigi la Japanan lingvon aŭ civilizon al fremda gento.

801 Ĝenerala lingviko kaj filologio. Lingviko en mallarĝa senco

801.2 Gramatikaj vort-klasoj
801.22 Substantivoj

#801.22 @001
{eo1} jen/o
Tio ĉi, kio sekvas: la principoj homaranaj konsistas en jeno: . . . ; volu fari la jenon: volu ŝanĝi . . . ; via unua afero, kiam vi venos al la urbo, devas esti jeno: . . . ; mi volas komuniki al vi la jenon: . . .

#801.22 @002
{eo1} jezuit/o (2)
(figurasence:) Timinda hipokritulo (pro aludo al la "spiritaj rezervoj" multe uzataj de la jezuitaj kazuistoj.)

801.23 Adjektivoj
#801.23 @001
{eo1} jen/a
Montra adj., signifanta "tiu sekvanta": ankoraŭ pli mallonga vojo estas jena; tuŝante la akuzativon mi povas al vi doni la jenan konsilon.

#801.23 @002
{eo1} jes/a
Esprimanta aprobon, konsenton: jesa respondo; jese gesti, balanci la kapon.

#801.23 @003
{eo1} jun/a
Vivanta nur de relative ne longa tempo: la juna knabino, fraŭlino, edzino, vidvino, mi gratulis la junajn geedzojn; la pli juna filino ; el ĉiuj miaj infanoj Ernesto estas la plej juna; mi estas je unu jaro pli juna ol vi; Plinio la juna; laboristinoj pli junaj eble ne per siaj jaroj de vivo, sed per siaj jaroj de suferado; juna katido, hundo, museto; junaj pizoj, folioj; (f) juna vino (→ mosto); nia juna lingvoZ; la tiea E-a movado estas ankoraŭ tre juna, (analoge) la entuziasmo de juna brusto; junaj eraroj. → nova, beba, lulila, adoleska, frua, verda.

#801.23 @004
{eo1} mal'jun/a
Vivanta jam de relative longa tempo: maljuna patro, servisto, amiko, stultulo; maljuna Moor; lerna juna, vi scios maljuna; resti maljuna knabino (= ne edziniĝi); tiu ĉi patrino amis sian pli maljunan filinon; maljuna ĉevalo, bovo, saliko; (figurasence:) maljuna vino; aspekti kiel maljuna pomo; (analoge) maljunaj jaroj, sed ne saĝaj jaroj; aĝo maljuna ne estas oportuna; maljuna koro. → malfrua, glacia.

#801.23 @005
{eo1} mal'jun/et/a
Ankoraŭ ne tute maljuna.

#801.23 @006

{eo1} jezuit/a 2

(f) Hipokrita, ruza: malgraŭ ĉiuj perfidoj kaj jezuita subfosado de kelkaj personoj.

801.251 Transitivaj verboj

#801.251 @001

{eo1} jes/ig/i (1)

Jesi.

#801.251 @002

{eo1} jes/ig/i (2)

Konfirmi.

#801.251 @003

{eo1} mal'jun/ig/i

Fari iun maljuna: la ĉagrenoj maljunigas.

#801.251 @004

{eo1} re'jun/ig/i

Fari denove juna: tiu nova hartinkuro ŝin rejunigas.

801.252 Netransitivaj verboj

#801.252 @001

{eo1} jes/i

Diri jes, respondi jese: Mario faris jesantan kapoklinon; li jesis al la muta demando.

#801.252 @002

{eo1} juk/i

Kaŭzi al iu malagraban impreson en la haŭto, kvazaŭ de multaj incitetaj piketoj, pro kiuj oni sentas la bezonon sin grati: kie jukas, tie ni gratas; juku la haŭto, sed ne sur mia korpo!; jukas kaj tiklas al ni en la piedoj! (pro tro longa senmovado), la ŝtrumpo jukas al mi, (f) la mano jukas lin (malpacemulo).

#801.252 @003

{eo1} kap'jes/i

Montri sian jesadon per kapoklino: la najbaroj kapjesis al ili. → skui.

#801.252 @004

{eo1} mal'jun/iĝ/i

Fariĝi maljuna: se vi pri ĉio informiĝos vi baldaŭ maljuniĝos; ne malŝatu vian patrinon, kiam ŝi maljuniĝos; ĉu efektive mi naskos, kiam mi maljuniĝis?; nacioj maljuniĝas, kiel homoj.

#801.252 @005

{eo1} re'jun/iĝ/i

Fariĝi denove juna: post la kuracado, ŝi mirinde rejuniĝis.

801.27 Adverboj

#801.27 @001

{eo1} ja

Adv. uzata por akcenti, emfazi la realecon de ideo entenata en frazo aŭ en vorto: tio ne estas ja peko, ne povas esti peko!; nu, vi ja estas virinoj!; sed ni ja scias, ke da lingvoj ekzistas tre multe; sed tie la

vivo estos ja tute alia; sed mi ja mem venis al tiuj ideoj; de la tago restas ja ankoraŭ multe; mi kaj Marta ni konas ja nin de la infaneco; se vi ne havos per kio pagi, oni ja prenos vian litajon de sub vi.

RIM. Nur por aparta forta efekto Z. metis ja en la komencon de frazo: ja se vi agos bone, vi estos forta!; ja la ĉielo ne povas vin ampleksi!.

→ sendube, efektive; jes, nepre

{de1} ja

{de2} ja doch

{de3} bekanntlich

{de4} wie man sehen kann

{de5} wie man weiß

{de6} ohne Zweifel

{en1} assuredly

{en2} indeed

{en3} in fact

{en4} really and truly

{en5} to be sure

{fr1} certes

{fr2} bien

{fr3} surtout

{fr4} voire même

{fr5} sans doute

{fr6} il est vrai

#801.27 @002

{eo1} jam

Adv. esprimanta la ĝeneralan ideon pri ŝanĝiĝo de stato, kaj pli precize signifanta:

1 De nun; sen plua atendo; senplie: mi jam havas mian ĉapelon, nun serĉu vi vian; jam estas tempo iri domen; ni iras al nia celo jam kun plena trankvileco; riĉigadi la lingvon per novaj vortoj oni povas jam nun; ĉu vi forgesas jam, ke vi kristano estas?.

2 Tuj post tiam; tuj ekde tiam: post unu horo la forno estis jam varma; jam de tri tagoj mi ne fermis la okulojn; vi bezonas nur enmeti en la leteron iun vortareton kaj la adresito (= adresulo) vin jam komprenos; kiel longe (de kiam) vi estas jam fosisto?; jam dek jarojn (de antaŭ dek jaroj) li loĝas tie ĉi; tia uzado estus jam arbitraĵo kaj kondukus al ĥaoso; post unu sola duonhoro li ekposedas la tutan gramatikon kaj al li restas jam nur la simpla kaj facila akirado de provizo da vortoj; vi bezonas nur simple ekpensi pri la esenco de tiuj ĉi frazoj kaj vi jam komprenos, ke ili (la kritikoj) ne havas eĉ la plej malgrandan fundamenton.

3 Antaŭ nun: se li jam venis petu lin al mi; ĉu vi jam trovis vian horloĝon?; li jam kelkfoje demandis pri vi; mi jam diris al vi, ke mi foriras.

4 Antaŭ tiam: kiam vi venis, li jam diris (estis dirinta) al mi la veron; kiam via domo estis konstruata, mia domo estis jam longe konstruita; mi ŝin enbrakigis, sed ŝi jam mortis.

5 Pli frue, ol oni atendas aŭ atendis: post semajno eble vi trovos jam ian sciigon; la verko estas jam preta, li kredas sukcesi kaj jam ridetas.

RIM. Krom tiuj fundamentaj sencoj, Z. sub la influo

de la germana lingvo uzis jam kun du apartaj signifo, por esprimi nuancon: 1e de kontentigo, de sufiĉeco: ĝi estas jam tia enviinda loko; jam la politiko povus ilin devigi, se li iris jam ekzameniĝi, mi dezirus almenaŭ, ke li sukcesu!; jam se estas soleno ĝi estu soleno! (=proksimume "sole per si mem", "do"); 2e de optimismo, de matura preteco: liaj filoj estas iom malbonkonduktaj. . . sed kun la tempo ili jam solidiĝos; ili tion ankoraŭ ne povas fari bone, sed la afero jam iros; jam venos al mi en la kapo io; venu al mi, mi jam varmigos vin!; ne ploru, vi iel jam venos tien! (=finfine, pli-malpli baldaŭ). Tiujn ne internaciajn uzojn oni preferu ne imitu.

{de1} schon
 {de2} bereits
 {en1} already
 {en2} by now
 {en3} by then
 {fr1} déjà
 {fr2} désormais

#801.27 @003

{eo1} jam ne

Tiu esprimo havas la sencon de jam 1 kaj 2 sekvata de ne: ve, multaj el niaj pioniroj jam ne vivas; centoj da miloj da radiketoj subtenas nian arbon, kiu jam (de nun) ne timas la venton; la naciaj lingvoj havas akcenton malregulan kaj malfacilan, kiun ili jam (de nun) ŝanĝi ne povas; li ne estas sufiĉe klera, sed lerni nun li jam (de tiu momento) ne havas la eblon; eĉ se ni volus nun halti, ni jam ne povus; vidante la partiecon de la prezidanto, li jam (de tiam) ne parolis (li tute ne parolis); kiu okazon forŝovas ĝin jam ne retrovas. Kiel oni vidas per tiuj lastaj ekz-oj, jam ne ne ĉiam samsignifas kiel ne . . . plu, sed ĝi montras statŝanĝon kaj speciale neplenumiĝintan deziron aŭ intencon. ne jam. Tiu esprimo estas, laŭ la konsilo de Z., evitenda, kaj anstataŭigenda per ankoraŭ ne.

#801.27 @004

{eo1} jen

Adv. uzata por: 1 Altiri la rigardon sur iun aŭ ion: jen mi estas!; ili preferus ankoraŭ longajn jarojn havi jen ĉi tiun favoran sinjoron; vi serĉas la princon? - jen li estas!.

2 Altiri la atenton sur ion: jen estas la brutoj, kiujn vi povas manĝi: bovo . . .; jen Ofelio perdis la prudenton!; jen la ĝusta tempo por lin kapti; jen por unu fojo ŝi diris la veron!; jen staras la bovoj antaŭ la monto (= jen la malfacilaĵo!); jen vi havas (tiu ĉi bato estas por vi!).

RIM. En tiu emfaziga senco, oni kutimas uzi la ekkriajn pronomojn anst la montraj: jen kiaj ni estas!, jen kio venas, se oni volas edziĝi kun fraŭlino!; jen kiel vi agis kun mi!; jen kion diris Aĥitofel; kvankam Z iafoje uzis la montrajn: jen tio min haltigas.

3 Prezenti pli vikle ian subitan okazaĵon: krak! jen

ĝi falis de la ŝranko, jen la horloĝo sonis nokto-mezon; Faraono havis sonĝon, ke jen li staras apud la rivero; jen avineto ne plu vivas; jen oni devis fari la provon.

#801.27 @005

{eo1} jen/e

Tiel, kiel oni tuj diras: tiam li respondis al mi jene: . . .; ni jene aranĝos la aferon.

#801.27 @006

{eo1} ju

Adv., uzata antaŭ pli kaj malpli, responde al des, por montri ion, de kies varioj dependas la varioj de alio: ju cerbo pli prudenta, des lango pli silenta; ju pli da ĵuroj, des pli da suspekto; ju pli oni babilas, des pli oni al si malutilas; ju pli peza la aveno estis, des pli profunde ĝi kliniĝis; ju malpli ni okupos niajn kapojn per diversaj "pliboniĝoj" kaj ju pli ni simple propagandos la lingvon, des pli bone estos.

#801.27 @007

{eo1} jun/e

En juna maniero: konduki, ridi, frenezumi june.

801.28 Konjunkcioj. Prepozicioj. Partikuloj ĝenerale

801.281 Konjunkcioj

#801.28 @001

{eo1} je

Komuna prep., kies senco estas nedefinita kaj kiun oni ĉiam povas uzi, kiam la senco ne montras klare, kia prep. konvenas. En la komenco ĝi estis uzata en multaj okazoj, por kiuj oni poste preferis pli kutiman prep-on: "la pli kompetentaj E-istoj en la lasta tempo ne senprave evitadis tiun ĉi vorton" skribis Z. en 1894. Oni trovas ĝin nun preskaŭ nur en jenaj okazoj:

1 antaŭ la suplemento de adj. signifanta abundon aŭ senigon, aŭ montranta malfacile difineblan rilaton al la suplemento: riĉa je brutoj; kripla, lama je unu membro; malsana je la brusto; graveda je filo; libera je tiuj mankoj; kapabla je ĉio; kontenta je sia sorto; bonŝanca je la monludoj. → pri, de;

2 antaŭ la objekta komplemento de verb-subst., por eviti la konfuzon kun la agantsignifa "de": havi rajton je io; aspiro, kalkulo, klopodado, soifado, sufero de iu je io; ĉion ĉi tion elpensis la historioskribantoj pro mokado je la foririntaj generacioj; nekredo je Dio;

3 antaŭ adjekto de horo: je la tria matene (sed: en la mateno, ĉe la sunleviĝo);

4 antaŭ la adjekto esprimanta la tenatan korpopton: ŝi eltiris je la kornaro nordan cervon; mi prenos vin je la mano (= je via . . .; per la mano= per mia.); ŝi eksentis, ke oni tenis ŝin je la brako; konduki iun je la nazo; (analoge) ŝi ekfrapis per la fingroj je la fenestro; ŝi ekfrotis la alumetojn je la muro; la ŝiprompiĝulo tenas sin je tabulo;

5 antaŭ mezur-adjekto, kiam la mezursuplemento

estas plurvorta: vi estas certe je duono da kapo pli alta ol mi; Mi estas je unu jaro pli juna, kaj tamen je kiom mi estas pli saĝa ol vi; ŝi retiriĝis je kelke da paŝoj; ili estas malproksimaj unu de la alia je tritaga vojaĝo; ĝi restis je granda distanco malantaŭen; ĉu la ombro iru antaŭen je dek gradoj?; (analoge) je la unua fojo ŝi sentis larmojn;

6 antaŭ diversaj objektoj aŭ adjektoj, malfacile klaseblaj: mi ne kredas je Dio; kredi je la senmorteco de l' animo, je la fantomoj; la reĝo vetis kun li je ses berberaj ĉevaloj; malpaciĝinte kun sia edzino, li eksedziĝis je ŝi; malsaniĝi je lepro; gravediĝi je ĝemeloj; li prenas ĉion je la kalkulo kaj eĉ unu kopekon ne volas pagi; la pozon duonkuŝan ŝi ŝanĝis je pozo sida; mia popolo ŝanĝis sian gloron je idoloj; ties karnon mi disŝiros je pecetoj; junuloj ofte suferas je absoluta manko de singardo. → al, pri, disde, pro.

#801.28 @002

{eo1} jen . . . jen . . .

Konjunkcie uzata duopo por esprimi, ke du ebloj efektivigaŝ alterne (unufoje . . . alifoje . . .): ŝi kutimas havi ĉe sia zono jen rozon, jen diamanton; jen li ŝipveturis (sonĝe) tra arbaroj, jen meze tra urbo; jen la arbaroj estis densaj kaj mallumaj, jen ili estis kiel bela parko; li estis jen vigla, jen malbonhumora; ĉirkaŭ la buŝo ludis svarmo de ridetoj, jen plaĉivolaj, jen petolaj, jen ŝercemaj; li okupadis sin jen per tio, jen per alio.

→ ĉu . . . ĉu . . ., aŭ . . . aŭ . . .

801.283 Partikuloj

#801.283 @001

{eo1} jes (1)

Adverb-interjekcio, per kiu oni asertas vera la tuton de la demanda frazo: vi komprenas? — jes; ĉu ĝi estas tiu juna kortegano, kiu loĝas . . . ? — jes, apud tiuj arboj.; konservi bone la sekreton! — jes, jes!; ĉu ne estas eble, ke mi povu paroli kun ŝi?— jes, venu kun mi, ĉu per ĉi tie?—Mi pensas, ke jes.; ĉu ili ne mortas? — Ho jes, ili ankaŭ devas morti.

RIM. Evitinda estas la uzo de jes en la rolo kaj senco de ja.

2 Tiu interj., uzata subst-e kun la sama senco: ĉu vi aŭdas? Li diras jes!; via jes estu jes, kaj via ne estu ne!.

#801.283 @002

{eo1} jes ja

Adverb-interjekcio, uzata por respondi pozitive al negativa demando: ĉu ŝi do ne venos? — jes ja, sed nur malfrue. → tamen.

801.3 Leksikologio. Vortaroj.

801.31 Klasifo de vortoj laŭ signifo kaj apliko

801.311 Geografiaj-topografiaj nomoj. Lok-nomoj

801.311.33 Nomoj de valoj, ravinoj, kanjonoj, interkrutejoj ktp.

#801.311.33

{eo1} Val/o de Jehoŝafat/o

Valo inler Jerusalemo kaj la Olivmonto: mi kolektos ĉiujn naciojn en la valon de Jehoŝafato.

801.312 Nomoj de nefiziografiaj naturaĵoj

801.312.2 Nomoj de animaloj

801.312.29 (+) Popularaj, mokaj popol-nomoj

→ (=...) por ordinaraj popol-nomoj

#801.313

{eo1} Janki/o

Familiara nomo por Usonano.

{de1} Yankee *m*

{en1} Yankee

{fr1} yankee *m*

801.313 Person-nomoj

801.313 : 22 Person-nomoj el la Biblio

#801.313 : 22 @001

{eo1} Jehoŝafat

BIB Kvara reĝo de Judujo.

#801.313 : 22 @002

{eo1} Jabin**/o

Reĝo de la Kanaanidoj.

{de1} Jabin (Kanaaniterkönig)

#801.313 : 22 @003

{eo1} Jehoŝ/o

BIB Reĝo de Judujo, post Atalja.

#801.313 : 22 @004

{eo1} Jehojada

BIB Ĉefpastro en Jerusalemo, ŝirminto de Jehoaso, kiu lin poste mortigis.

#801.313 : 22 @005

{eo1} Jeremia

{eo2} Jeremi/o

BIB Unu el la grandaj profetoj.

#801.313 : 22 @006

{eo1} Jiftan

BIB Hebrea militestro, kiu oferbuĉis sian propran filinon.

#801.313 : 22 @007

{eo1} Joŝija

BIB Reĝo de Judujo, dum kies regado estis proklamita la Readmono.

#801.313 : 22 @008

{eo1} Joab

BIB Nevo kaj generalo de David.

#801.313 : 22 @009

{eo1} Jehezkel

BIB Unu el la grandaj profetoj. → Ezekielo.

#801.313 : 22 @010

{eo1} Jehu

BIB Uzurpinto de la Izraela reĝeco.

#801.313 : 22 @011

{eo1} Jehud/o (1)

{eo2} Jehuda (1)

BIB Filo de Jakob: juna leono estas Jehudo.

#801.313 : 22 @012

{eo1} Jerobeam

BIB Unu el la reĝoj de Izrael.

#801.313 : 22 @013

{eo1} Jafet/o

BIB Unu el la filoj de Noa, mita prapatro de la blanka ne-semida raso.

{de1} Japhet

{fr1} Japhet

#801.313 : 22 @014

{eo1} Jesaja

BIB Unu el la grandaj profetoj, aŭtoro de la 39 unuaj ĉapitroj de la libro nomata laŭ li.

#801.313 : 22 @015

{eo1} Joel

BIB Unu el la profetoj.

#801.313 : 22 @016

{eo1} Jona

BIB Profeto, pri kiu estas rakontite, ke li sidis tri tagojn en la interno de granda fiŝo.

#801.313 : 22 @017

{eo1} Josu/o

BIB Profeto, postirinto de Moseo.

#801.313 : 22 @018

{eo1} Judas/o

Juda virnomo, i.a. de unu disĉiplo de Jesuo, kiu lin perfidis; de unu kristana apostolo ktp: kiso antaŭ amaso estas kiso de Judaso (=de perfidinto).

#801.313 : 273.7

{eo1} Jansen/o

Nederlanda episkopo de Ipro (1585-1638).

801.313 : 53 Person-nomoj el Fiziko

801.313 : 58 Person-nomoj el Botaniko

801.313 : 937 Person-nomoj el Romia historio

801.313 : 944 Person-nomoj el Franca historio

801.313 : 951 Person-nomoj el Ĉina historio

801.313.1 Vok-nomoj. Antaŭnomoj.

Baptonomoj

801.313.11 (+) Viraj vok-nomoj

#801.313.11 @001

{eo1} Jakob/o (2)

Virnomo. → Ĵakvo.

#801.313.11 @002

{eo1} Joakim/o

Virnomo.

#801.313.11 @003

{eo1} Johan/o

Virnomo, i.a. de profeto (Johano Baptisto) kaj de evangeliisto.

→ Ĵano, Ivano (karesformoj: Joczjo, Johanĉjo, Hanĉjo).

#801.313.11 @004

{eo1} Jonatan

BIB Virnomo.

#801.313.11 @005

{eo1} Jovian/o

Virnomo.

#801.313.11 @006

{eo1} Jozef/o

Virnomo: Nikodemo batas Jozefon; ŝi ĵetis siajn rigardojn sur Jozefon kaj diris: kuŝiĝu kun mi.

#801.313.11 @007

{eo1} Jul/o (2)

Virnomo.

#801.313.11 @008

{eo1} Juli/o (1)

Latina virnomo: mi prezentis Julion Cezaron.

#801.313.11 @009

{eo1} Justen/o

Virnomo.

#801.313.11 @010

{eo1} Justinian/o

Virnomo, i.a. de Romia imperiestro, kiu kompiligis la faman kodon.

#801.313.11 @011

{eo1} Juvenal/o

Virnomo, i.a. de fama Roma satiristo.

#801.313.11 @012

{eo1} Jakob/o (1)

BIB Patriarko, filo de Izaako.

801.313.12 (+) Virinaj vok-nomoj

#801.313.12 @001

{eo1} Jakelin/o

Nomo de virino. → Jakobino, Ĵakvino.

#801.313.12 @002

{eo1} Jakob/ino

Nomo de virino.

- #801.313.12 @003
{eo1} Joel/a
Nomo de virino.
- #801.313.12 @004
{eo1} Johan/a
Nomo de virino (karesformo: Janjo).
- #801.313.12 @005
{eo1} Jozef/a
Nomo de virino.
- #801.313.12 @006
{eo1} Jozef/in/o
Nomo de virino.
- #801.313.12 @007
{eo1} Judit/a
Nomo de virino, i.a. de la Judino, kiu, kuŝiĝinte kun Holoferno detrancis al li la kapon, por savi sian popolon.
- #801.313.12 @008
{eo1} Jul/in/o
Nomo de virino.
- #801.313.12 @009
{eo1} Juli/a (2)
Nomo de virino.
- #801.313.12 @010
{eo1} Juli/et/a
Nomo de virino: Romeo kaj Julieta (dramo de Ŝekspiro).
- 801.313.2 Nomoj de famaj familioj
#801.313.2
{eo1} Jagelon/oj
Familio de Polaj nobeloj k militestroj.
{de1} Jagellonen
- 801.316 Vort-kategorioj
801.316.03 (+) Poeziaj esprimoj
#801.316.03 (+)
{eo1} jovial/a
POE Gajema.
- 801.4 Fonetiko →801.12/.15
801.41 Analizo kaj ecoj de voĉa sono. Piĉo.
Intenso. Tembros →534
#801.41
{eo1} junt/o (3)
FON Loko, kie fonologiaj unuoj kuniĝas, komenciĝas aŭ finiĝas; la okaziĝo de specialaj alofonoj ĉe tia loko, rigardata kiel mem fonemo.
- 801.6 Prozodio. Metriko, ritmo, rimo kaj vers-paternoj →801.4
801.63 Metriko. Verseroj. Piedoj
- #801.631 @001
{eo1} jamb/o
POE Versero, konsistanta el du silaboj, el kiuj la unua estas mallonga aŭ senakcenta, kaj la dua longa aŭ akcenta (2 –). → trokeo, spondeo.
{de1} Jambus *m*
{de2} Jambe *f*
{en1} iambus
{fr1} iambe
- #801.631 @002
{eo1} ĥor-jamb/o
Versero, konsistanta el trokeo plus jambo (– 2 2 –).
- #801.631 @003
{eo1} jamb/a
Rilata al jambo(j): jambaj versoj.
{de1} jambisch
{en1} iambic
{fr1} iambique
- #801.631 @004
{eo1} jamb/in/o
Familiara nomo, por montri la jambajn versojn, post kies fina akcenta silabo trovigas kroma, senakcenta: la jambinoj estas la regula formo de la jambaj versoj en E-o.
- #801.631 @005
{eo1} tri-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 3 jamboj, plus fina kromsilabo.
- #801.631 @006
{eo1} kvar-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 4 jamboj, plus fina kromsilabo.
- #801.631 @007
{eo1} kvin-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 5 jamboj, plus fina kromsilabo.
- #801.631 @008
{eo1} ses-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 6 jamboj, plus fina kromsilabo.
- #801.631 @009
{eo1} sep-jamb/o
Verso, konsistanta resp. el 7 jamboj, plus fina kromsilabo.
- 802/809 Individuaj lingvoj
803 Ĝermanaj lingvoj ĝenerale
803.0 Germana lingvo
- #803.0-088
{eo1} Jid/a lingvoj

{eo2} Jud-German/a ĵargon/o
Germana dialekto, miksitaj per Hebreaj kaj Slavaj vortoj, kaj uzata de la Orient-Eŭropaj Judoj.

809 Orientaj, Afrikaj kaj aliaj lingvoj
#809.436

{eo1} Jafet/id/aj
Kvalifikas la grupon de tre diversaj lingvoj, parolataj en la Kaŭkaza regiono.
{fr1} japhétiques

KLASO: 9 Kono de hejmregiono. Geografio.
Biografioj. Historio
929 Genealogio. Heraldiko
929.7 Nobeluloj. Honoraj titoloj
#929.7 @001 : 943.8 : 801.313
{eo1} Jagelon/oj
Familio de Polaj nobeloj k militestroj.
{de1} Jagellonen

#929.7 @002
{eo1} junkr/o
Kampnabelo (ofte en malŝata senco de reakciulo).

929.9 Flagoj. Standardoj
#929.9.021
{eo1} Japan/a flag/o
EB#245/20
{de1} Sonnenbanner *n*
{en1} Rising Sun
{fr1} bannière *f* du soleil

93 Historio →(093)
933 Historio de la Judoj (ĝis 70 pK)
#933 @001
{eo1} Jud/uj/o (1)
Ĝis la Babilona ekzilo, la pli suda el la du hebreaj ŝtatoj. → Izraelo.

#933 @002
{eo1} Jude/o
{eo2} Jud/uj/o (2)
HIST Teokratia ŝtato, starigita, en suda Palestino, de la revenintoj el la Babilona ekzilo. → Idumeo.

935 Historio de malnova oriento, de Mederoj, Persoj, Asiroj

kaj Babilonanoj
#935
{eo1} Jugurt/o
HIST Reĝo de la Numidoj (160-104 a.K.): la Jugurta milito.

937 Romia historio (ĝis 476 pK)
#937 @001
{eo1} jug/o (2)
Transversa lanco, ligita al du aliaj fiksitaj en la tero, sub kiu lanco la antikvaj Romanoj devigis la venkitojn trapasi.

#937 @002
{eo1} Juli/a (1)
Rilata al Julio Cezaro: la Julia kalendaro (→ Gregoria).

#937 @003
{eo1} Julian/o
Virnomo, i.a. de granda Romia imperiestro, kiu batalis kontraŭ la Kristanismo.

941.0 Historio de la Unuigita Reĝlando
(Grand-Britujo kaj Nord-Irlando)
#941.0 : 329
{eo1} Jakob/ist/o
HIST Ano de la Angla partio, kiu apogis la Stuartojn.

943.8 Historio de Pollando
#943.8 : 801.313
{eo1} Jagelon/oj
Familio de Polaj nobeloj k militestroj.
{de1} Jagellonen

944 Historio de Francio
#944 @001 : 329.15
{eo1} Jakoben/ism/o
Opinio, doktrino de Jakobenoj.

#944 @002 : 329.15
{eo1} Jakoben/o (1)
HIST Membro de la "Klubo de l' Jakobenoj", revolucia maldekstra agadgrupo.

#944 @003 : 329.15
{eo1} Jakoben/o (2)
Partiano de radikala demokratio: li estas pli malbona ol Jakobeno.

956.0 Historio de Turkio
#956.0
{eo1} janiĉar/o
Membro de la persona gvardio de l' turka sultano (aboliciita en 1826).
{de1} Janitschar *m*
{fr1} janissaire

= al'jung/i = jungi MEV#
= dis'jung/i = maljungo MEV#
= frenez-jak/o = per'fort/a jak/o MEV#
615.85
= jaroviz/i = vernalizi MEV#
= jen/o = eno MEV#
= Jerik/o-roz/o = Anastatiko MEV#
= Job/o = ljob MEV#
= Jud/ej/o = gett/o MEV#
= juĝ-ag/ad/o = proceduro MEV#
= juĝ-decid/o = verdikto MEV#
= juĝ/o-distrikt/o = jurisdikcio MEV#

= juĝ-far/o = juĝo 1 MEV#
 = juĝ/o-pov/o = jurisdikcio MEV#
 = jun-aĝ/o = juneco MEV#
 = jung/aĵ/o 2 = jungitaro MEV#
 = junt/o-pec/o = fitingo MEV#
 = juvel-ŝton/o = gemo MEV#
 = mal'jun-aĝ/o = maljuneco MEV#
 = per'fort/a jak/o = frenez-jak/o MEV#
 615.85
 = pri'juĝ/i = juĝi 2 MEV#
 = pri'juĝ/o = juĝo 4 MEV#

 → dek-jar/a → cent-jar/a MEV#
 → dek/a-jar/a → cent/a-jar/a MEV#
 → unu-jar/a → cent-jar/a MEV#
 → unu/a-jar/a → cent/a-jar/a MEV#
 → joni/o 2 → ionio MEV#